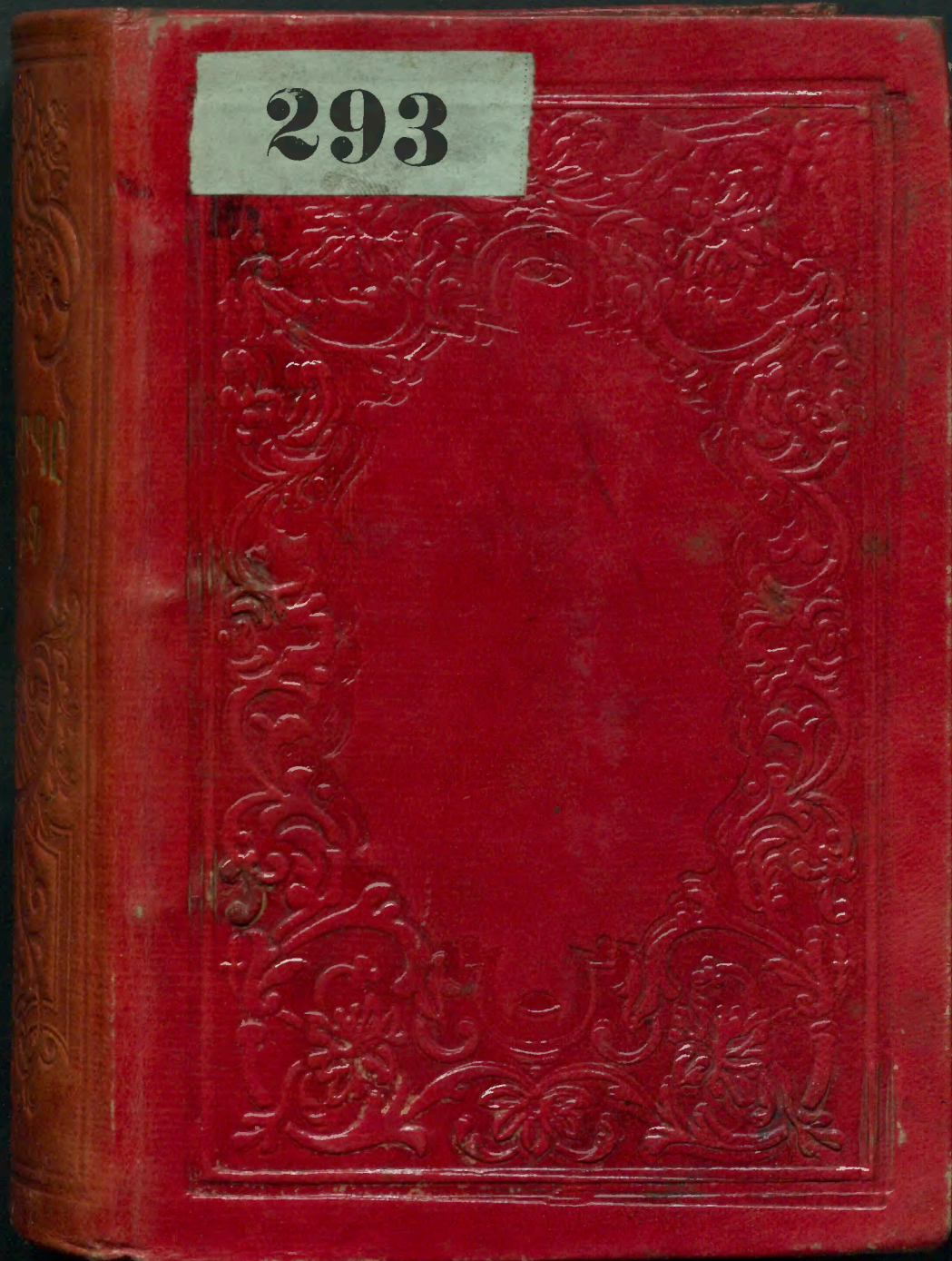

293

~~fr~~ m. 293.

ԵԷՆԻ ԸՆՏ

ՔԻ

ԻՆՃԻԼԻ ՇԼԵՐԻՓ

ԱՌԱՔԵԱԼԼԱՐԸՆ ԱՄԻԼԼԵՐԻ

ՊՕԳՈՍՈՒՆ ՎԷ ՍԱՅԻՐ ԱՌԱՔԵԱԼԼԱՐԸՆ ՄԷՔԹԻՊԼԵՐԻ

ՎԷ

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԻՆ ՅԱՅՏԵՆՈՒԹԻՒՆՈՒ ՏՈՒՐ

ԱՍԸԼ ԵՈՒՆԱՆԻՃԻՏԵՆ ԱՉԸԳ ԹԻՒՐՔՃԻՅԷ

ԹԷՐՃԻՒՄԷ ՕԼՈՒՆՈՒՊ

ՀԱՎԱ ՊԷՇԽԵՆԻ ՏԷՓԱ

Ս Թ Ա Մ Պ Օ Լ Տ Ա

ՀԻՐՔԻԹ ԸԱՐՔԻՅԷ ՊԱՄԱՆԱՆԷՍԻՆՏԷ ԹԱՊ ՕԼՈՒՆՏՈՒ

1858

1844

1844

1844

1844

1844

1844

1844

1844

1844

1844

ՖԻՆՐԻՍԹ

ԽՆՃԻԼ

ՍԱՀԻՖԷ

ՄԱՏԹԵՈՍ ՄԻԻՃԻՊԻՆՃԷ 1

ՄԱՐԿՈՍ ՄԻԻՃԻՊԻՆՃԷ 56

ԴՆԻԿԱՍ ՄԻԻՃԻՊԻՆՃԷ 90

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՄԻԻՃԻՊԻՆՃԷ 149

ԻԷՍՈՒԼԼԻԲԻՆ ԱՄԷԼԼԻԲԻ 193

ՊՕՂՈՍ ԱՌԵՔԵԱԼԸՆ ՄԷՔԹԻՊԼԵՐԻ

ԲՕՄԱԼԼԱՐԱ 251

ԿՈՐՆԹՈՍԼՈՒԼԱՐԱ ՊԻՐԻՆՃԻ 274

ԿՈՐՆԹՈՍԼՈՒԼԱՐԱ ԻՔԻՆՃԻ 296

ԳԱԴԱՏԱԼԼԱՐԱ 311

ԵՓԵՍՈՍԼՈՒԼԱՐԱ 319

ՓԻԼԻՊՊԷԼԻԼԵՐԷ 327

ԿՈՂՈՍԼՈՒԼԱՐԱ 333

ԹԵՍԱԼՈՆԻԿԵԼԻԼԵՐԷ ՊԻՐԻՆՃԻ 338

ԹԵՍԱԼՈՆԻԿԵԼԻԼԵՐԷ ԻՔԻՆՃԻ 344

ՏԻՄՈԹԷՈՍԱ ՊԻՐԻՆՃԻ 347

ՏԻՄՈԹԷՈՍԱ ԻՔԻՆՃԻ 353

ՖԻՆՐԻՍԹ

ՍԱՀԻՖԷ

ՏԻՏՈՍԱ 358

ՓԻԼԻՄՈՆԱ 361

ԻՊՐԱՆԻԼԻՐԷ 362

ՅԱԿՈԲՈՍ ԵՌԱՔԵԱԼԸՆ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՄԷՔԹԻՒՊԻԻ 379

ՊԵՏՐՈՍ ԵՌԱՔԵԱԼԸՆ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՔԹԻՒՊԻԻ 385

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՔԹԻՒՊԻԻ 392

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԵՌԱՔԵԱԼԸՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՄԷՔԹԻՒՊԻԻ 396

ԻՔԻՆՃԻ ՄԷՔԹԻՒՊԻԻ 402

ԻԻՉԻՆՃԻՒ ՄԷՔԹԻՒՊԻԻ 403

ՅՈՒԴԱ ԵՌԱՔԵԱԼԸՆ

ԿԱԹՈՂԻԿԷ ՄԷՔԹԻՒՊԻԻ 404

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԵՌԱՔԵԱԼԸՆ

ՅԼՅՅՅՆՈՒԹԻՒՆՈՒ 406

ԻՆՆՈՒ

ՄԱՏԹԻՆՈՍ ՄԻՒՂԻՊԻՆՆԱԼ

ԳԱԳ Ա

1 ԱՐԱՏԱՍ օղու Դաւիթ
օղու Յիսուս Գրիստոսուն սիւ
2 սիւնինին քիթապը աղը: Աբ-
րահամ Իսահակը օղուրտու,
վէ Իսահակ Յակոբու օղուր-
տու, վէ Յակոբ Յուդայը՝ վէ
ծնուն գարնաաշտընը օղուր-
տու. վէ Յուդա թամարտան՝
3 Փարէս իւէ Զարայը օղուր-
տու, վէ Փարէս Եսրոնու օղ-
ուրտու, Եսրոն տա Արամը
4 օղուրտու. վէ Արամ Ամի-
նադաբը օղուրտու, վէ Ա-
մինադաբը Կաասոնու օղուր-
տու, վէ Կաասոն Սալմոնու
5 օղուրտու. վէ Սալմոն Աա-
խաբտան՝ Բոոսու օղուրտու,
Բոոս աախի Հուլթան Ով-
բէթի օղուրտու, վէ Ովբէթ
6 Յեսսէյի օղուրտու. վէ Յես-
սէ Դաւիթ փափշահը օղուր-
տու, Դաւիթ փափշահ տէ՝
Ուրիանըն քաղաքուն Սողոմոն
7 նու օղուրտու. վէ Սողոմոն
Ռոբոլամը օղուրտու, Ռո-
բոլամ աախի Աբիայը օղուր-
տու, վէ Աբիա Ասայը օղուր-
տու. վէ Ասա Յովսափատը
8 օղուրտու, վէ Յովսափատ
Յովկամը օղուրտու, վէ Յով-

րամ Ողիայը օղուրտու. վէ 9
Ողիա Յովսթամը օղուրտու,
վէ Յովսթամ Աբազը օղուր-
տու, վէ Աբազ Եղեկիայը օղ-
ուրտու. վէ Եղեկիայ Մա- 10
նասէյի օղուրտու, վէ Մա-
նասէ Ամնու օղուրտու, վէ
Ամն Յովիայը օղուրտու. վէ
Յովիա՝ Բաբելոն սիւր. 11
կինըլիւնտէ Յէրոնիայը վէ
ծնուն գարնաաշտընը օղուր-
տու. վէ Բաբելոն սիւրիւն. 12
վիլիւնտէն սոնկրա՝ Յէրոնիա
Սաղաթիէլի օղուրտու, վէ Սա-
ղաթիէլ Զորաբաբէլի օղուր-
տու. վէ Զորաբաբէլ Աբիու. 13
դու օղուրտու, վէ Աբիու
Եղիակիմի օղուրտու, Եղիա-
կիմ աախի Ազուլու օղուր-
տու. վէ Ազուլ Սադոկիւ. 14
օղուրտու, վէ Սադոկ Աբիի
օղուրտու, վէ Աբի Եղիու-
դու օղուրտու. վէ Եղիուդ. 15
Եղիազարը օղուրտու, վէ Ե-
ղիազար Մաթթանը օղուր-
տու, վէ Մաթթան Յակոբու
օղուրտու. վէ Յակոբ՝ Մա 16
րիամըն դոճաը Յովսէփի օղ-
ուրտու, քի օղ Մաթթանսն՝
Գրիստոս տէնիւն Յիսուս օղ-
տու: Իմոի հէփ սիւրելէր 17
Աբրահամտան Դաւիթտէր

օն տէօրթ սիւրիւն՝ վէ Դաւիթ
տէն Բաբելոն սիւրկիւնլիւյիւ
նէտէք օն տէօրթ սիւրիւն՝ վէ
Բաբելոն սիւրկիւնլիւյիւնտէն
Քրիստոսատէք օն տէօրթ սիւ
սիւն տիր :

18 Վէ Յիսուս Քրիստոսուն
մէվլտտու պէջլէ օլտու . Օ
նուն անասը Մարիամ Յովսէ
փէ էավուդլանմաղըլա , ծնար
պուլուշմաղտան էվլէն՝ Աղիգ
Բուհտան համիլէ պուլունտու :

19 Վէ ծնուն գոճասը Յովսէփ սա
տրդ օլմաղըլա , ծնու ի՛ պրէթի
ա՛լէմ՝ էթմէք իսթմէտիյին
տէն՝ ծնու կիզլիճէ սոլամաղա

20 նիյէթի էթտի : Աննա օ՛ պու
շէյլէրի տիւշիւնիւրքէն , իշթէ
Բասպուրն մէլէյի ըրիյատէ ծնա
կէօրիւնիւպ տէտի . Կա՛ Դա
ւիթ օլտու Յովսէփ՝ գարրն Մա
րիամը ալմաղա դօրդմայասըն .
զիրա օնդա սողան՝ Ա՛ղիղ Բուհ

21 տան տըլ՝ Վէ օ՛ օլուլ սողու
րաճադ , վէ ծնուն ատընը Յի
սուս գոյասըն . զիրա օ՛ քէնտի
խալցընը կիւնահարընտան

22 դուրթարաճադ տըր : Վէ հէփ
սու՛ Բասպուտան փէյլամպէրին
վատթասը իլէ սէջլէնիլէն
թէէքմիլ օլմադ իշիւն վագիլ՝

23 օլտու , քի տէմիշ տիր . Իշթէ
պիքրէ համիլէ օլուպ՝ օլուլ
սողուրաճադ , վէ ատընը Էմ
մանուէլ գոյաճադըլար , քի սու
թէքիւնիւմ օլունուր , Ալլահ

24 սիղմ իլէ տիր : Իմտի Յովսէփ
ույգուտան ույանընճա՛ Բասպ
պըն մէլէյի ծնա էմը էթտիյի
կիսիլ էյլէտի , վէ գարըսընը

25 ալտը . Վէ ծնու պիլմէղ իտի ,
թաքի իւր սողմուշ օլտունու
սողուլտու , վէ ծնուն ատընը
Յիսուս գոտու :

Պ Ա Պ Բ

Վէ Յիսուս՝ Եհնուսիս 1

թանըն Բեթլէհէմ՝ Շէրինտէ՛
Հերովդէս փատիշահըն կիւն
լէրինտէ սողուլունտա , իշթէ

կիւն սողուտունտան Երուսա
ղէմէ ալմիլէր կէլլապ տէտիլէր .
Եհնուտիլէրին սողմուշ փա 2

տիշահըն նէրէտէ տիր . զիրա
կիւն սողուտունտա ծնուն էը
տըղընը կէօրտիւք , վէ ծնա

սէճտէ գըլմաղա կէլտիք : Իմ 3
տի Հերովդէս փատիշահ իշի
տինճէ սարըլտըր , պիւթիւն
Երուսաղէմ տախի ծնուն իլէ

պէրապէր : Վէ օ՛ հէփ պաշ 4
քեսահիլէրի վէ գալմըն քեսա
թիպլէրին ճէմ՝ էտիպ՝ ծնար
տան Քրիստոսուն նէրէտէ տօ

ղաճաղընը սօրար ըտը : Վէ 5
ծնար ծնա տէտիլէր . Եհնու
տիսթանըն Բեթլէհէմ՝ Շէրին
տէ . զիրա փէյլամպէրին վա

սիթասը իլէ պէջլէ էաղըլմը
տըր . Սէն տախի՛ էա՛ Բեթլէ 6
հէմ Յուզանըն տլյարը՝ Յու

զանըն վալլէրինտէ աալա քիւ
շիւք տէլիլիւն . զիրա սէնտէն
պիր վալլէ չըգաճադ , քի օ՛

գալմըմ՝ Իսրայէլի կիւտէճէք
տիր : Օլ զէման Հերովդէս 7
ալմիլէրի կիզլիճէ չաղըլմա՛

ծնարտան օլ կէօրիւնէն էը
տըղըն վագիլընը Թասհիհ էթ
տի : Անտէն ծնարը Բեթլէ 8

հէմէ կէօնտէրիւպ տէտի . Վի
տիս՝ չօճուգտան էօթիւրիւ
տիգգաթլէ Թէֆթիլէ զէման՝

վէ պուլտուլունուղ զէման՝
պանա խապէր էտիւն , քի պէն
տախի կէլլապ ծնա սէճտէ գը
լալըմ՝ Իմտի ծնար փատիշահըն 9
տինկլէտիլտէն սօնկրա՛ կիթ
ախիլէր վէ իշթէ կիւնսողուտուն

- տա կէօրախլբէրն երտըղ էօնլէ-
րինձէ կիտէր իտի, թա քի կէ-
լիպ չօճուղուն օլտուղու եէրին
10 իւղէրինտէ տուրտու : Վէ օն-
լար երտըղ կէօրինձէ, զա
յէթ պէօյիբ շաղլուդ իլէ շաղ
11 օլտուղար : Իմնի օնլար էվէ կէ-
լիպ՝ չօճուղու անասը Մարիամ
իլէ կէօրախլբէր, վէ տիւշիւպ՝
օնա սէճտէ գըլտըլար . վէ
խաղնէլէրինի աշղպ՝ օնա ալ-
թուն վէ քիւնլիւք վէ միւրրի
սաֆի՝ հէտիլէլէր սունտուլար :
12 Վէ լիւխատէ օնլարա՝ Հերովիէ-
սէ սէօնմէմէյէ իլէամ օլուն-
մաղըմ . քէնտի վաթանլարունա
ղայրի եօլտան կիթաիլէր :
13 Վէ օնլար կիթաիլէրուն սօնկ-
րա, իլէթէ Բապպըն մէլէյի լիւ-
յատէ Գովսէփէ կէօրինիւպ
տէտի . Գաղղըպ չօճուղու վէ
անասընը ալ, վէ Մըսըրա գաշ .
վէ թա պէն սանա սէօյլէյէնէ
տէք՝ օրատա օլ . զիրա Հերով-
իէս չօճուղու արայաճադ սըր,
14 քի օնու հէրըլ էտէ : Իմնի օ
գաղղըպ՝ կէճէ իլէ չօճուղու վէ
օնուն անասընը ալտը, վէ Մը-
15 սըրա կիթաի . Վէ թա Հերով-
իէսին էօլըմիւնէտէք օրատա
իտի, թա քի Բապպտան փէյ-
ղամիլէրին վաթիթատի իլէ տէ-
նիլէն թէքմիլ օլա , քի տէմիշ
տիր . Օղըմիւն Մըսըրտան չա-
ղըրաղմ :
16 Օլ զէման Հերովիէս՝ ա՝
լիմէրտէն զէվլէնիլտիլինի
կէօրինձէ, զայիթլէ զաղէպ-
լէնտի, վէ կէօնտէրիպ՝ Բէթ-
լէհէմտէ վէ օնուն հէփ սինօր-
լարունտա օլան իքի եաշընտան
աշաղա ճիւմլէ չօճուղարը՝ ա՝
լիմէրտէն թասահ հէթաիլի
17 զէմանա կէօրէ՝ դըրաղ : Օլ զէ-
ման Երէմիա փէյղամիլէրտէն

տէնիլէն թէքմիլ օլտու , քի
տէմիշ տիր . Ռամատա սէս՝ 18
Ֆիլան վէ աղղըլը վէ չօգ սըղ-
լայը իշտիլի, Ռաքէլ չօ-
ճուղարընը աղարըրաղ , վէ
թէսէլի գապուլէ էթմէղ իտի .
զիրա էօգ իտիլէր :

Վէ Հերովիէս էօլիւնձէ , 19
իլէթէ Բապպըն մէլէյի Մըսըր-
տա Գովսէփէ լիւխատէ կէօ-
րինիւպ տէտի . Գաղղըպ չօ 20
ճուղու հէմ անասընը ալ , վէ
Իսգայէլ տիլարընա կիթ . զի-
րա չօճուղուն ճանընը արայան-
լար էօլմիւլէր տիր : Իմնի օ 21
գաղղըպ՝ չօճուղու հէմ օնուն
անասընը ալտը, վէ Խաղայէլ
տիլարընա կէլտի : Լիւքին Եէ 22
հուտիթանտա Արքէղայո-
սուն՝ սապաղը Հերովիէս եէ-
րինէ վառտիշաղղը սիւրայէլ
յիւնիւ իշիթմէք իլէ , օրայա
վարմաղա գօրգտու . վէ լիւխա-
տէ իլէամ օլունմաղըլա Գալիլ-
եա սէսթիլէրինէ կիթաի : Վէ 23
վարըպ՝ Նաղարէթ տէնիլէն
չէհրտէ սաքին օլտու . չէօյլէ
քի փէյղամիլէրէրտէն՝ Նա-
ղարէթի չաղըրաճադ տէլիւ
սէօյլէնէն թէքմիլ օլա :

ՊԱՊ Գ

Վէ օլ կիւնլէրտէ վաթ 1
թիլ չտիճի Գովհաննէս կէլիպ՝
Եհհուտիթան չէօլիւնտէ վա՝ղ
հաիպ տէր իտի . Թէվլէ էտին . 2
զիւրա կէօքլէրին վառտիշաղղը
եաղաշընը տըր : Զիւրա Եսայի
փէյղամիլէրտէն՝ Չէօրտէ չա-
ղըրանըն սէսի՝ Բապպըն էօլու-
նու հաղըրըլայն , օնուն թա-
լիլէրէրինի տօլղու էյլէյին տէ-
յէրէք սէօյլէնիլէն պու տուր :
Վէ պու Գովհաննէս՝ տէվէ 4

Թիցիւնտէն էսվապ կիլինմիշ
 խիւ, վէ պէլինէ գայըշ գու-
 շանըշ ըտը. վէ ծնուն Թամամը
 չէքիւրկէլէր վէ եապան պալը
 Ե խիւ : ՕԼ զէման Երուսաղէմ
 վէ պիւթիւն Եէհուտիսթան
 հէմ Յորդանանըն հէպի կէթ-
 րաֆ ճիվարը ծնա չըգարար
 6 ըտը : Վէ կիւնաչարընը ի-
 Թիլրաֆ էտիպ՝ Յորդանանտա
 ծնտան վաֆԹիղ օլուրարըտը :
 7 Վէ Փարիսեցիլէրտէն հէմ Սա-
 դու կէցիլէրտէն չօգ քիմէլէրին
 ծնուն վաֆԹիղինէ կէլիլէրի-
 նի կէօրիւնձէ, ծնարա տէտի .
 Էյ Էնկէրէք Էլաւը Էվլատարը՝
 կէլէձէք զաղապտան դաշմա-
 սընը սիղէ . քիմ կէօթէրտի :
 8 Իմտի Թէվլէյէ լայըգ մէյլէ
 9 հաարը էտին : Վէ քէնտի . քէն-
 տինիտէ՝ Դէպէրիմիղ Աբրա-
 համ աըր տէմէյէ տիւշլէնմէն .
 զիւրա սիղէ տէրիմ քի՝ Ալա-
 Վաբահամա չու Թաշարտան
 Էվլատար դաշարըմաղա դատիր
 10 տիր : Հէմ շիմաի տաիի պալ-
 Թա աղաշլարըն քէօքիւնտէ
 եաթայօր . իմտի հէր էյիմէյ-
 վէ վէրմէյէն աղաճ քէսիլը ,
 11 վէ աթէլէն աթըլըր : Վէրչիպէն
 սիղի Թէվլէյէ սու իլէ վաֆ-
 Թիղ էտէրիմ . ամնա արարմ-
 ձա կէլէն՝ պէնտէն գուվլէԹլի
 տիր , քիպէն ծնուն այադ դապ-
 արընը Թա չըմաղա լայըգ տէ-
 յիլըմ . օ սիղի Աղիղ Բուհ
 վէ աթէլէ իլէ վաֆԹիղ էաէ .
 12 ճէք տիր . Քի ծնուն եափաար
 էլինտէ օլուպ՝ քէնտի խարմա-
 նընը Թէմիղէյէձէք տիր . վէ
 պուրտայընը ամուրա ճէմ՝
 էտէձէք , ամնա սամանը սէջ-
 իւնմէղ աթէլէ իլէ եաղաձագ
 աըր :
 13 ՕԼ զէման Յիսուս Գալիլ-

եատան Յորդանան Յովան-
 նէսէ կէլտի , քի ծնտան վաֆ-
 Թիղ օլունա : Ամնա Բովան . 14
 նէս՝ Պէն սէնտէն վաֆԹիղ
 օլունմաղա միւհԹաձ իքէն՝
 սէն մի պանա կէլլըսին տէյէ-
 րէք՝ ծնու մէն՝ էտէր խիւ : Յի- 15
 սուս իսէ ճէվապ էտիպ՝ ծնա
 տէտի . հաա գօյլէր . զիւրա
 պիղէ՝ հէր սատագաթը Թէք-
 միլ էթմէյէ՝ պէյլէ կէրէք
 տիր . օ զէման ծնու գօյլէրտի :
 Վէ Յիսուս վաֆԹիղ օլունձա , 16
 տէր ագապ սուտան չըլտը .
 վէ իլթէ կէօրէր ծնա աղը-
 տըլար , վէ Ալահըն Բուհու-
 նուն կէօյէրձին կիպի էնաի-
 յինի՝ վէ ծնուն իւզէրինէ կէ-
 աիլինի կէօրտի : Վէ իլթէ 17
 կէօրէրտէն՝ Սէկիլիլ-Օղլու՝
 պու տուր՝ քի ծնտան ըտը
 օլուում տէյիւ պիր սէս օյ-

ՊԱՊ Դ

() Լ զէման Յիսուս Բուհ 1
 տան չէօլէ կէօթիլլըրտիւ . քի
 չէյԹանտան Թէձրիւպէ օլու-
 նա : Վէ գըրգ կիւն հէմ գըրգ 2
 կէձէ օրուձԹուԹուպ՝ սնիլրա
 աձըգտը :
 Վէ Թէձրիւպէ էտէն՝ ծնա 3
 եաղաշըպ տէտի . Էյէր Ալա-
 հըն Օղլու իսէն , սէյլէ քի՝
 պու Թաշար էքմէք օլաար : 4
 Յմնա օ՝ ճէվապ վէրիպ տէ-
 տի . Եաղըլըշ տիր . Ատիմ
 եաղընը էքմէք իլէ եաշա-
 մաղ , իլլա Ալահըն աղընտան
 չըգան հէր սէօղ իլէ :
 ՕԼ զէման չէյԹան ծնու 5
 աղիղ չէհրէ կէօթիլլըրտի , վէ
 ծնու հէյքէլին գուպպէսինտէ
 տուրտուրտու . Վէ ծնա տէ- 6
 տի . Էյէր Ալահըն Օղլու

իոնէն , քէնսինին աշաղա ամ .
 դիրա հաղըմը աըր քի .
 Իէնտի մէկքէրինէ սէնտէն
 հօթիւրի Թէնսիւն հատէճէք ,
 վէ սէնի էլէր իւղէրինէ դաւ
 աըրաճաղար քի՝ այաղընը
 7 Թաշա չարփայասըն : Յիսուս
 ծնա տէտի . Եինէ եաղըմը
 աըր . Մըաճըն Բապար Թէճ
 րիւսպէ էթմէյէսին :
 8 Թէքրար շէյթան ծնա պիր
 Իէք էիւքսէք տաղա կէօթիւր
 տիւ , վէ ծնա տիւնեանըն հէփ
 փատիշահըգլարընը՝ վէ ծնա
 րըն ի՛ղէթիին կէօթէրաի .
 9 Վէ ծնա տէտի . Խյէր տիւ
 շիւս պանա սէճտէ գըլարան ,
 պունլարըն հէփիսինի սանա
 10 վէրէճէյիմ : Օ դէման Յիսուս
 ծնա տէտի . Մըաճմա կիթ՝ եա
 շէյթան . ղիրա եաղըմը աըր .
 Մըաճըն Բապար սէճտէ գը
 11 տէթ հաէսին : Օ դէման շէյ
 Թան ծնա դօյվէրաի , վէ իշթէ
 մէկքէր կէլիսի՝ ծնա խըղմէթ
 հատէրէր իտի :
 12 Վէ Յիսուս Յովհաննէսին
 էլէ վէրիւրիինի իշտինճէ՝
 13 Գալիլէայա կիթաի : Վէ Նա
 ղարէթի աըրագմաղըրա , վա
 րըս՝ Չաբուլոն իլէ Նեփթա
 վիմ սինօրլարընտա տէնիղ
 հանընտա օլան Կափառնա
 14 Երւմտա սաթին օլտու : Թա
 քի Եսայի Իէյրամպէրին վա
 սիթաաը իլէ սէյլէնիլէն Թէք
 15 միւլա , քի տէտի . Յորգա
 նանըն էօթէ եադասընտաթա
 յի՛թէրէրն Գալիլէասը՝ տէ
 նիղ եօլունտա Չաբուլոն տի
 16 րը . Գադանըգտա օթուրան
 խաղդ պէյլիւք ըըգ կէօր
 տիւ , վէ հօլիւմիւն վաթանը

վէ քէօլկէսինտէ օթուրանը
 րա ըըգ տօղտու : Օլ դէման 17
 տան Յիսուս վաղ էթմէյէ
 վէ Թէվլէ հաթին , ղիրա կէօր
 լէրին փատիշահըղը եաղաւ
 մը աըր տէմէյէ պաշատա :
 Վէ Յիսուս Գալիլէա տէնի 18
 ղինին եանընտա կէղէր իքէն ,
 իքի գարնտաղարը՝ Պէտրոս
 տէնիլէն Սիմոն վէ ծնուն
 գարնտաղը Մարգէասը կէօր
 տիւ , քի տէնիղ աղ ամալը
 19 լարըր . ղիրա պաղգ ամճը
 ոը իտիլէր : Վէ ծնարա տէ
 տի . Մըաճմա կէլին , վէ
 սիլի առէմ ամճըրը հաէ
 20 յիմ : Վէ ծնար աէր սոդապ
 աղարը պրաղըս՝ ծնուն աը
 21 տան իլէրի վարըս՝ իքի ղայրի
 գարնտաղար՝ Չէրէկոսուն
 Եղլա Յաիորոսուն վէ ծնուն
 գարնտաղը Յովհաննէսի կէօր
 տիւ , քի սլապալարը Չէքէ
 22 դէս իլէ գայըգտա աղարընը
 մէրէմէթ հատէրէր իտի . վէ
 ծնարը չաղորար : Վէ ծնար 22
 տէր ագապ գայըրը հէմ պա
 սլարընը պրաղըս՝ ծնուն
 23 արտընճա կիթտիլէր : Վէ Յիւ
 սուս պիւթիւն Գալիլէայը աօ
 լաղըս՝ ծնարըն ճէմիլէթ Եր
 24 լէրինտէ էյրէսիւր իտի , վէ
 փատիշահըղըն միւժտէսինի
 վաղ հատէր իտի , հէմ խաղ
 տա հէր խաթաղըրը վէ հէր
 ղայի՛թիլի սաղալարը րըր :
 Վէ ծնուն խապէրի պիւթիւն 24
 Սիւրիայա եայըրը . վէ ծնա
 կէօնահէօն խաթաղըգար վէ
 իսքէնճէլէր իլէ Թութուլու
 25 լարը վէ ճիննիլէրի վէ Թու
 Թարըգլարըր վէ քէօթիւր մէ
 26 լի՝ հէփ իլէթիլ օլանլարը
 կէթիլիլէր իտի , վէ ծնարա

25 չեֆա վերիւր խի : Ահ Գա-
լիւստան հէմ Դեկապոլիս-
տէն վէ Երուսաղէմտէն հէմ
Եհնատալսամանտան վէ Յը-
դանանըն հօթէ եպատանտան
օնուն տրտունձա չօք գալապա-
լըք կիթաի :

ՊԱՊ Ե

- 1 Ահ գալապալըք կէօրտիք-
տէ տաղա չըգար : վէ քէն
տիսի օթուրունձա՝ շայրտէրի
- 2 օնուն եանընա կէլտիլէր : Ահ
աղղընը աջըս՝ օնլարա եօյրէ-
- 3 տէրէք տէր խոի : Նէ մուծ-
լու րուհտա ֆապիլըրէրէ, զերա
կէօքլէրին փատիշաճըլը օնլա-
- 4 ընն ալը : Նէ մուծլու եաա
չէքէնլէրէ, զերա օնլար թէ-
- 5 սէլլի պուլաճապարա : Նէ
մուծլու մահճուպարա, զերա
օնլար եերի միրաա ալաճադ-
- 6 լար : Նէ մուծլու սատադաթա
աճըգըս՝ սուսայանլարա, զի-
- 7 րա օնլար սոյաճադլար : Նէ
մուծլու մէրհամէթլիլէրէ ,
զերա օնլար մէրհամէթ պու-
- 8 լաճադլար : Նէ մուծլու եիւ-
րէյի փաքլէրէ, զերա օնլար
- 9 Ալլահը կէօրէճէքլէր : Նէ
մուծլու պարըջօք էտէնլէրէ,
զերա օնլար Ալլահն օլուլլարը
- 10 չալլըրլաճադլար : Նէ մուծլու
սատադաթ իչին գօլալանմըշ-
լարա, զերա կէօքլէրին փատի-
- 11 շաճըլը օնլարըն ալըր : Պէնիմ իւ-
չինս սիղէ սիթէմ էթաիլէրի՝
վէ գօլալատըգլարը՝ վէ եալան
սէօյլէյերէք՝ սիղէ գարջ հէր
կէօնէքէթիւ սէօգ սէօյլէտիք-
լէրի ղէման՝ նէ մուծլու
- 12 սիղէ : Սէվնին, վէ մէսրուր
օլուն . զերա էճրինիղ կէօք-
լէրտէ չօք տուր . չինս սիղտէն

էվէլ օլան փէյլամպէրլէրի
պէօյլէ գօլալատըլար :

Սիղ եերին թուղու սու- 13
նուղ . իմսի էյեր թուղ թաթ-
սըղլանըրաա , նէ՞ իլէ թուղ-
լանա . արթըգ հիւ պեր շէյէ
եարամաղ , իլա քի՝ ալշարըա
աթըլա , վէ առէմէրտէն պա-
սըլա : Սիղ տիւնեանըն ըջըր 14
սընըլ . տաղ իւսթիւնտէ գու-
րուլմուշ շէհր կիղլէնէմէլ .
հէմ չիբաղը եապըս՝ շինիք 15
ալլընա գօմաղլար , իլա շէմ՝
տան իւղղէրինէ գօրալ , վէ էվտէ
հէփ օլանլարա այալընըգ վէ-
րիք : Աջըլընըգ առէմէրին 16
էօնիւնտէ պէօյլէ այալընըգ
վէրսին , թա քի սիղլէն էյի
ամէլլէրինիղ կէօրէլէր , վէ
կէօքլէրտէ օլան փէտէրինիղէ
շիւքը էտէլէր :

Չանն էթմէն քի՝ նօմօսու 17
եա փէյլամպէրլէրի պօղմաղա
կէլտիմ՝ . ծալը պօղմաղա կէ-
մէտիմ , իլա թէքմիլ էտէյիմ :
Ձիւրա կերէք տէրիմ սիղէ , 18
կէօք իլէ եեր կէչինձէյէտէք՝
նօմօստան պեր էօթա եա պիլը
նօգթա կէչմէլ , թա քի հէ-
փիսի թէքմիլ օլունձայատէք :
Իմսի հէր քիմ պու էն քիւ- 19
չիւք թէնսիլէրին պիլընիլ պօ-
ղտը տա՝ առէմէրէ պէօյլէ
էյերէտիրսէ, կէօքլէրին փատի-
շաճըլընտա էն քիւչիւք չալ-
լըլաճադ . ամմա հէր քիմ
ամէլ էտէր վէ էյրէտիրսէ ,
օ՝ կէօքլէրին փատիշաճըլընտա
պէօյիւք չալըրլաճադ ալը : 20
Ձիւրա սիղէ տէրիմ քի՝ էյեր
սատադաթընը քիտաթիպլէ-
րին վէ փարիսէյիլէրինէրնտէն
զիյատէ օլմաղաա , կէօքլէրին
փատիշաճըլընտա աղա կիլմէ-
յէճէքսիլիլ :

- 21 Իշխութիւնիդ քի՛ գատիմէրէ տէնիլտի . Գաթլ էթմէյէսին . վէ քիմ՝ քի գաթլ էտէրսէ , շէրաաթէ միւսթահադ օլա .
- 22 Ճագ : Ամնա պէն սիղէ տէրիմ քի՛ հէր քիմ՝ քի գալնտա . շէնա սէպէպիլ զաղտալա . նըրա , շէրաաթէ միւսթահադ օլա՞նա , վէ քիմ՝ քի գարընտաշնա՞ Բագա տէրսէ , ճէմաաթէ միւսթահադ օլա . Ճագ , վէ քիմ՝ քի՛ Ահմադ տէրսէ , ճէհէննէմ աթէշնէ
- 23 միւսթահադ օլա՞նա : Իմտի էյեր հէտիյէնի մէզպահն իւղէրնէ կէթիրիւսէն , վէ օրա տա՞ գարնտաշնէն սանա գար . շէ պիր շէյի վար իտլիյնի խաթ .
- 24 րնա կէթիրիւսէն , հէտիյէնի օրա տա՞ մէզպահն էօնիւնէ պրագ , վէ կիթ էվլէլա գա . րնտաշն իւլէ պարշ , վէ օղէմնէ կէլլա հէտիյէնի սոն :
- 25 Խաաթին իւլէ՞ ծնուն պերապէրն ճէ տահա էօրա իբէն՝ թէղ սուլ՝ օլ . օլմայա . քի՛ խաաթ սէնի դաաղա թէպլմէ հտէ , վէ գաաղ սէնի միւհպիւրէ թէպլմէ հտէ , վէ զընտանա ա .
- 26 Թըլաալն : Վէրէք տէրիմ՝ սա . նա՞ թա սօն մանկըր էօտէ . յիւճէյէտէք , օրատան աալա չըգմայա՞նադ սըն :
- 27 Իշխութիւնիդ քի՛ գատիմէրէ տէնիլտի . Ձլնա էթմէյէսին :
- 28 Ամնա պէն սիղէ տէրիմ՝ քի՛ հէր քիմ՝ գարընա շէհէթ իւլէ պաղարաա , հիւրէյիտէ ծնուն իւլէ հալա զինա էթմիշ տիր :
- 29 Իմտի էյեր սաղ կէօղիւն սէնի աղաղըրաա , ծնու չըդար , վէ սէնաէն աթ . զերա սանա՞ աղաղըրն պիրնին հէլաք օլմաալ՝ պիւթիւն թէնիլնի ճէ . հէննէմ աթըմասընտան խա .

յըրըլ տըր : Վէ էյեր սէնի 30 սաղ էլնէ աղաղըրաա , ծնու քէս , վէ սէնաէն աթ . զերա սանա՞ աղաղըրն պիրնին հէլաք օլմաալ՝ պիւթիւն թէնիլնի ճէհէննէմ աթըմաա . սընտան խաղըրը տըր : Հէմ 31 տէնիլտի քի՛ գարըրընը պօ . շայան՝ ծնա թալաղնամէ վէր . սին : Ամնա պէն սիղէ տէրիմ՝ քի՛ 32 գարըրընը հէր քիմ՝ զնտաաա զալիլ պիր սէպէպ իւլէ պօշար . սա , ծնա զինա էթտիրիւր , վէ պօշանմը իւլէ էվլէնէն՝ զինա էտէր :

Երնէ իշխութիւնիդ քի՛ գա 33 տիմէրէ տէնիլտի . Եէմին պօղմայաալն , իլա էէմինէրի . նի Բապպա էտա էտէսին : Ամնա պէն սիղէ տէրիմ՝ քի՛ 34 աալա էէմին էթմէյէսինիդ . նէ կէօք իւլէ , զերա Ալլահն թախթը տըր . Նէ տէ էէր 35 իւլէ , զերա ծնուն պաղաղըրն սաաաաաղը տըր . նէ Երուսա . զէմ իւլէ , զերա պէօյիւք փատի . շահն շէհրի տիր : Նէ տէ պա . 36 շն իւլէ էէմին էտէսին . զերա պիր գըլ ագ էա գարա էյիւ . մէյէ գատիր տէյիլ սին : Լա 37 քին սէօղիւնիւղ՝ Պէլլ՝ պէլլ , Եօղ՝ էօղ օլուոն , վէ օնըրտան զէյատէսի՝ Եարամաղաան տըր :

Իշխութիւնիդ քի՛ Վէօղ պէտէ 38 լինէ կէօղ , վէ տիւլ պէտէ . լինէ տիր տէնիլտի : Ամնա 39 պէն սիղէ տէրիմ՝ քի՛ Եարա . մաղա գարըն տօղմայաալնըղ . լաքին սաղ Եանաղընա վու . րանա՞ օպիրնին տէ ծնա տէօն . տէր : Վէ սէնիննէ տալմէ հտիպ 40 սէնին գաֆթանընը ալմաղ իւ . թէյէնէ՞ Ֆէրաճէնի տէ ծնա պրագ : Վէ սանա պիր միլ 41 Իլիւնէ անկարէա էտէն քիմնէ

- 42 իւն՝ իբն ԴԼ կիթ : Սէնտէն
տիւլէյնէն վէր, վէ սէնտէն
էօտիւն՝ ալմադ խօթէյն
տէն երւզ չէվիւրմէ :
- 43 Իշիթալնիւ քի՝ տէնիւտի .
Դօնշուուու սէվէսին , վէ
տիւլմէնիւնի պուղղ էտէսին :
- 44 Ամա սէն սիղէ տէրիւմ քի՝
տիւլմէնէրնիւնի սէվին , սիղէ
պէտուուա էսէնիւրէն խալր
տուա էտին , սիղի պուղղ է-
տէնիւրէն էյլք էտին , վէ սիղի
ինձիտէնիւրէն հէմ ուղի գօլու
լայտնար իշիւն տուա էտին .
- 45 Թա քի կէօքէրտէ օլան փէ-
տէրնիւնի սիղի պուղղ օլալը
նըղ . զիրա օ՝ կիւնէշինի ֆէ-
նալարն վէ էյլէրնիւն իւղէ-
րնէ տօղտուրուր , հէմ հադ
վէ նահադ քիմէնէրնիւն իւղէ-
րնէ եաղմուր եաղալըր :
- 46 Զիրա էյեր սիղի սէվէնէրի
սէվէրսէնիւ , նէ էճրնիւղ օ-
լուր , կէօմրիւքձիւլէր տախի
հէման պուուու էթմէղէր մի :
- 47 Վէ էյեր եաղնըղ քարնտաշ
լարնըղա սէլամ վէրնիւնիւղ ,
նէ զիյա տէ էտէր սինիւղ .
կէօմրիւքձիւլէր տախի էյլէ
- 48 էթմէղէր մի : Իմտի կէօքէր-
տէքի փէտէրնիւղ քէամիւ
օլտուղու կիպի՝ քէամիւ օ-
լուն :

ԳԼԳ 2

- 1 Սադընն սառադանըղա ա-
տէվէրնիւն էօնիւտէ՝ ծնար-
տան կէօրիւնմէք իշիւն՝ էթմէ-
յէսինիւղ . Եօլա կէօքէրտէ
օլան փէտէրնիւնիւն ինտինտէ
- 2 էճրնիւղ օլմաղ : Իմտի սա-
տադա վէրտիւնտէ , էօնիւնձէ
պօրու չալմայասըն , միւրայը-
լէրնիւն ճէմիյէթլէրտէ վէ սօ

դադլարտա՝ տաէվէրտէն շան
դադանմադ իշիւն էթտիւրէրի
կիպի . կէրչէք տէրիւմ սիղէ ,
ծնար իւճիւլէթինի տըրլար :
Վէն իսէ՝ սառադա էթտիւնիւն
տէ , սօլ էլին՝ սէնին սաղ է-
լնին էթտիւնիւն տույմասըն :
Թա քի սառադան կիղլիտէ
օլա , վէ կիղլիտէ կէօրէն փէ-
տէրնիւն՝ սանա աշքէտըրտէ
էօտէյէ :

Վէ տուա՝ էթտիւնիւնտէ ,
միւրայըլէր կիպի օլմայասըն .
զիրա ծնար՝ տաէվէրէն կէօ-
րիւնմէք իշիւն՝ ճէմիյէթ էէր-
լէրնտէ վէ մէյասնըրնիւն
քէօքէրնտէ տուրուա՝ տուա
էթմէյի սէվէրլէր . կէրչէք
տէրիւմ սիղէ քի՝ ծնար իւճ-
րէթինի ալըրլար : Վէն իսէ
տուա էթտիւնտէ , օտանա
կիր, վէ դափուուա դափայըս՝
կիղլիտէ օլան փէտէրնիւն
տուա էյլէ , վէ կիղլիտէ կէօ-
րէն փէտէրնիւն սանա աշք-
քէտըրտէ էօտէյէ : Վէ տուա
էթտիւնիւղտէ , Թայիֆէլէր
կիպի չօդ սէյլէմէն . զիրա
ծնար դանն էտէրլէր քի՝
չօդ սէյլէտիւրլէր իշիւն
իշտիլէճէքլէր : Իմտի ծնար
կիպի օլման . զիրա փէտէրնի-
նիւղ՝ միւհէթաճ՝ օլտուղւանը
չէյլէրի սիղ ծնտան տիլմէղ-
տէն պիլիր : Իմտի սիղ սէյ-
լէ տուա էտին .

Եւ կէօքէրտէ օլան փէ-
տէրնիւղ տալն աղիւղ օլ-
տուն . փառիւշաշըղն կէլին .
կիւտէթին օլտուն , նիճէ կէօք-
տէ՝ էէր իւղէրնտէ տախի .
Հէր կիւնքի էքմէյիմիւղ պիղէ
պու կիւն վէր . Վէ պիղէ պօրձ
լարըմըղ պաղըղա , պիղ տա-
խի պօրձըլարըմըղա պաղըղա .

- 13 աղըըմը կիպի։ Վէ պիղի թէճ
րիւպէյէ կէթիւրմէ, իլլա պիղի
եարամաղաւն դուրթար։ զի-
րա փառիշահըդ վէ դուարեթ
վէ համոէ եպէտ իւլ ապատ
սէնին տիր։ Սմին։
- 14 Ջիրա էյեր ատէմէրէ
սուչարընը անիւ էտէրսէնիդ,
կէօքէրաթի փէտէրինիդ տա-
15 խի սիղէ անիւ էտէճէք։ Սմ-
մա էյեր ատէմէրէ սուչա-
րընը անիւ էթմէքսէնիդ, կէօք-
էրաթի փէտէրինիդ տախի
սիղին սուչարընը անիւ էթ-
մէքճէք։
- 16 Վէ օրուճ թութաղու-
նուղ զէման միւրայըլէր կի-
պի չէհրէսի պօղուդ օլման։
զիրա ծնար՝ աստէմէրէ օրուճ
թութաղուդընը կէօթէրմէ
իլլան՝ չէհրէքրինի պօղարար-
կէօքէք տէրիմ սիղէ քի՝ ծնար
17 իւճրէթիլի սըլթար։ Սմմա
սէն օրուճ թութար իքէն՝ պա-
շընը եաղա։ վէ էիւղինիւ
18 եայլա։ Շէօյէ քի ատէմէրէ
օրուճ թութաղուդնու կէօթ-
թէրմէյէսին, իլլա կիղիտէ
կէօթէն փէտէրինէ։ վէ կիղի
տէ օլման փէտէրին՝ սանա ա-
շըքեարէտէ էօսէյէճէք։
- 19 Էյեր իւղէրինտէ քէնաիլէ-
րինիլէ խաղինէլէր եղման,
օրատա քի կիւվէ հէմ փաս
պօղար, վէ օրատա քի՝ խըր-
սըղար տէլէք աչարար վէ չա-
20 լարար։ Իլլա քէնաիլիլէ կէօք-
տէ խաղինէլէր եղման, օրատա
քի՝ նէ կիւվէ նէ տէ փաս պօ-
ղար, վէ օրատա քի՝ խըր-
սըղար տէլէք աչմաղար, վէ
21 չալմաղար։ Ջիրա խաղինէնիդ
նէրէտէ խէ, էիւրէյինիդ տա-
22 խի օրատա օլաճադ տըր։ Թէ-
նին չիւրաղ կէօղ սիւր, իմոի

էյեր կէօղն սոֆ իտէ, պիւ-
թիւն թէնին միւնէվէլէր օլուր։
Սմմա էյեր կէօղն քէօթիւ 23
խէ, պիւթիւն թէնին դարան
լըդ օլուր։ իմոի սէնտէ օլման
լըդդ դարանլըդ իտէ, դարան
լըդ նէ՝ գատար օլաճադ։ Հիւ 24
քիման իքի աղայա գուլուդ
էթմէյէ դատիր տէյիւ սիւր.
զիրա եա պիլրինի պուղդ էտէ-
ճէք՝ վէ օպիլրինի սէվէ-
ճէք, հախօսա պիլրինէ թատիլ՝
օլաճադ՝ վէ օպիլրինի թահգիլ
էտէճէք։ Ալլահա հէմ Սա-
մնայա գուլուդ էթմէյէ դա-
տիր տէյիւ սինիդ։

Վիւնսան էօթիւրիւ սիղէ 25
տէրիմ։ Նէֆսինիլ իլլան՝ նէ
էէյէսինիլ վէ նէ իլլսինիլ,
հէմ տախի թէնինիլ իլլան՝
նէ կէյէսինիլ գայլու չէքմէն.
նէֆա թահմսան՝ վէ թէն
էպապտան զիյտտէ տէյիւ
մի։ Վէյիւն գուչարինա պա- 26
ղըն, քի էքմէղէր վէ սիլ-
մէղէր, վէ անպարարա ճէմ՝
էթմէղէր, վէ կէօքտէքի փէ-
տէրինիդ ծնարը պէսլէր։ սիղ
ծնարատան չօք ֆարլը տէյիւ
մի սինիլ։ վէ սիղտէն՝ 27
քիմ գայլու չէքմէք իլլէ պօ-
յունա պիր աղլն դամմ էթ-
մէյէ գատիր տիր։ Էպաղ 28
իլլան տախի նիճէ գայլու
չէքէր սինիլ։ Թարաննի զան
պաղարընա սիղգաթ էտին,
նիճէ պէյիւրէր։ դահմէթ
չէքմէղէր, հէմ էյիլրմէղ-
էր։ Նաքին սիղէ տէրիմ 29
քի՝ Սոդոմոն պիլէ պիւթիւն
տարաթը իլլէ ծնարըն պիրի
կիպի կիլինմէղ խի։ վէ էյեր 30
պու կիւն մէվճուտ օլուպ՝
եարըն ֆուրունա աթըլան
Թարաննի օթունու Ալլահ

- պէջլէ կիւրնտիրիրաէ, տէյրլ
մի քի սիգի տահա զիյառաէ՝
31 էյ ազ իմանլըրաբ : Իմաի՝ հէ
էէյէլմ, վէ նէ իչէլմ, վէ
նէ կի յինէլմ աէյէրէք՝ դայ.
32 զու չէքմէն : Զիրա հէփ
պունարը թայիֆէլէր արար.
զիրա կէօքտէքի Փէտէրինիզ
պունարըն հէփիսինէ միւհ.
Թաճ օլտուլունուզու պիւր :
33 Լաքին էվէլա Ալահնն փու
տիրահլըլընր վէ ծնուն սառա
գաթընր տիւլին, վէ պունա
րն հէփիսի սիգէ զամի օլու
34 նաճագ ալըր : Իմաի՝ հարընքի
կիւն իչիւն դայու չէքմէն.
չիւն հարընքի կիւն քէնտի
չէյլէրի իչիւն դայու չէքմէն
տիր. կիւնիւն աէյաի քէնտինէ
Է.Է.Թէր :

ՊԼՊ Ի

- 1 Հիւբմ էթմէն, քի սիգէ
2 հիւբմ օլունմայա : Զիրա
հիւբմ էթտիլինիզ հիւբմ իլէ
սիգէ հիւբմ օլունմաճագ, վէ
էօլտուլունիւզ էօլէք իլէ սիգէ
3 էօլիւլէճէք տիր : Վէ նիչիւն
դարընտաշընր կէօղիւնտէ օ
լան չէօփիւ կէօղիւր սիւն, վէ
սէնին կէօղիւնտէ օլուն միւ.
4 Թէյի տույմաղ սըն : Եա
լտա նիճէ դարնտաշընա տէ
յէպիւրսին. Գոյվէր, կէօ
ղիւնտէն չէօփիւ չըգարայըր,
վէ իլթէ մէրթէք սէնին կէօ.
5 զիւնտէ տիր : Եա միւրայըլ էվ
վէլա քէնտի կէօղիւնտէն մէր
թէյի չըգար, վէ օ զէման գա
րընտաշընր կէօղիւնտէն չէօ.
փիւ չըգարմաղա կէօրէճէքսին :
6 Աղիւ չէյի քէօփէլէրէ
վէրմէն, վէ ինճիլէրինիզ տօն
կուղարըն էօնիւնէ աթման.

օլմայա քի ծնարը պագարը
իլէ չենէյէլէր, վէ տէնիւպ
սիգէ երըթալար :

- Տիւլէյն՝ վէ սիգէ վէրիլէ. 7
ճէք, արայըն՝ վէ պուլաճագ
սընըլ, չալըն՝ վէ սիգէ ա.
չըլաճագ : Զիրա հէր տի. 8
լէյէն ալըր, վէ արայան պու
լուր, վէ չալանա աչըլաճագ :
Եախտա սիդտէն հանիւր ա. 9
տէմ վար քի՝ օլու ծնտան
էքմէք տիւլէրսէ, ծնա Թաշ
մըվէրէճէք : Վէ էյէր պալըգ 10
տիւլէրսէ, ծնա երլան մը վէ.
րէճէք : Իմաի էյէր սիգէ եա. 11
րամաղ իքէն՝ էվալարընըլա
էյի պախշիւլէր վէրմէյի պի
լիւրսէնիզ, կէօղիւրտէ օլուն Փէ
տէրինիզ նէ՞ գառար զիյատէ՝
ծնտան տիւլէյէնէրէ նիմէթ.
լէր վէրէճէք :

Իմաի ատէմլէր սիգէ հէր նէ 12
իւթէրսէնիզ քի էաէլէր, սիզ
տէ ծնարա էյլէ էյլէյին. զիւ
րա նամօս վէ փէյլամպէրլէր
պու տուր :

Տար գախուտան կիրին. 13
զիրա հէլաքէ կէօթիւրէն դա
փու էնլի՝ վէ էօլ կէնիշ
տիր, վէ ծնտան կիրէնլէր
չօգ տուր : Զիրա հայաթէ 14
կէօթիւրէն գախու տար՝ վէ
էօլէնսիզ տիր, վէ ծնու պու
լանլար աղ տուր :

Վէ եալան փէյլամպէրլէր. 15
տէն սագընըն, քի ծնար սիգէ
դոյունլար լիպաղ իլէ կէլիւ
լէր, ամմա իլէրտէն գափըճը
գուրտար ալըր : Մնարը մէյ. 16
վէլէրինտէն Թանըլաճագսը
նըլ. տիքէնլէրտէն իւղիւմ
եա տէմիր տիքէնլէրտէն
ինճիլ տէվէրիլէր մի : Պէյ. 17
լէճէ հէր էյի աղաճ էյի
մէյվէ վէրիւր, վէ ֆէնա աղաճ

- 18 Ֆէնա մէյվէ վերիւր : Իյի ա-
լաճ Ֆէնա մէյվէ վերմէյէ-
վէ Ֆէնա ալաճ էյի մէյվէ
վերմէյէ գատիր տէյիլ տիր :
19 Հէր էյի մէյվէ վերմէյէն
աղաճ քէսիւր, վէ աթէշէ
20 աթըրը : Իմտի օնարը մէյվէ
լէրինտէն թանըաճագ սընըդ :
21 Պանա հէր՝ եա՝ Բապպ՝ եա՝
Բապպ տէյէն՝ կէօքլէրին փա-
տիւահըլընա կիրէճէք տէյիլ
տիր, իլա կէօքլէրտէ օլան
Փէտէրիմին ի՛րատէթինի իճրա
22 էյէյէն : Օլ կիւնտէ պանա
չօք քիմսէլէր տէյէճէքլէր .
Եա՝ Բապպ՝ եա՝ Բապպ՝ սէնին
ատըն իլէ փէյլաճպէրըք էթ-
մէտիք մի, վէ ատըն իլէ ճիւն-
լէր ջըգաճրմատըդ մը, հէմ՝ ա-
տըն իլէ չօք գուվիթը իլէր
23 իճրա էթմէտիք մի : Ամա օլ
ղէման օնարա իգրար էտէճէ-
յիմ՝ քի՛ Սիղի ասլա պիլմէ-
տիմ՝ պինտէն ուղադ օլուն՝
էյ պինտամուղուդ իլէյէյէլէր :
24 Իմտի պու սէօղլէրիմի հէր
իլիտիպ օնարը իճրա էտէնի՛
չօլ ագըլլ ատէմէ պէնկղէտէ-
ճէյիմ՝ քի՛ էվինի գայա իւղէ
25 ըինտէ պինա էթտի . վէ էաղ-
մուր էնիպ՝ ըրմադլար կէլտի-
լէր, վէ ըիւղկէարըր էտտիլէր,
վէ օլ էվէ չարիտըրը, լաքին
տիւշմէտի . զիրա գայա իւղէ
26 ըինտէ թէմէլէնմիլէ իտի : վէ
պու սէօղլէրիմի հէր իլիտիպ
օնարը իճրա էթմէյէն՝ էվինի
գուլ՝ իւղէրինտէ պինա էթմիլ-
աճագաճ ատէմէ պէնկղէյէճէք .
27 Քի էաղմուր էնտի, վէ ըրմադ-
լար կէլտիլէր, վէ ըիւղկէար-
լար էտտիլէր, վէ օլ էվէ վուր-
տուլար, վէ տիւշտիւ, վէ
օնուն տիւշիւշիւ պէշիլէք իտի :
28 վէ օլտու քի՛ Յիսուս պու

սէօղլէրի թէքմիլ էթտիլի զէ-
ման, խալդ օնուն թալիմինէ
հէյրան գալըլար իտի : Զիրա 29
օնարա՝ հիւքիւմէթ սահիպի
կիպի թալիմ՝ էտէրիտի, վէ
տէյիլ քեաթիպլէր կիպի :

ՊԱՊ Ը

- 1 | է օնուն տաղտան էնտի . 1
յինտէ՝ արտընճա չօք խալդ
կիթտի : վէ իլթէ պիր ճիւ- 2
տամը կէլիպ՝ Եա՝ Բապպ՝ է-
յէր իսթէրսէն, պէնի փաք-
լէմէյէ գատիր սին տէյէրէք՝
օնա սէճտէ էտէր իտի : վէ 3
Յիսուս էլինի ուղաարպ՝ Իս-
թէրիմ, փաքլէն տէյէրէք՝
օնա տօգոււտու . վէ տէր ա-
գապ օնուն ճիւտամը փաքլէ-
տի : վէ Յիսուս օնա տէտի . 4
Պապ՝ քիմսէյէ սէշլէմէյէսին,
լաքին կիթ, քէնտինի քեա-
հինէ կէօսթէր, վէ օնարա
շէհատէթ իլին՝ Մովսէսին
էյր էթտիլի հէտիլէյի թադ-
տիմ էյլէ :
վէ օնուն Կափառնայուճա 5
կիրտիյինտէ, օնա էաղմարա-
րադ՝ էանընտ պիր էիւղ պաչը
կէլտի . վէ տէտի . Եա՝ 6
Բապպ՝ ուշաղըմ էլտէ քէօթ-
րիմ՝ հաթըլա՝ աղըր իսքէնճէ
չէքէյօր : վէ Յիսուս օնա 7
տէտի . Պէն կէլիպ՝ օնու սա-
ղալտայըմ : վէ էիւղ պաչը 8
ճէվապ վերիպ տէտի . Եա՝
Բապպ՝ լայըգ տէյիլ իմ՝ քի
տամըմնն ալթընա կիրէտի .
Փաքաթ պիր սէօղ սէշլէ,
վէ ուշաղըմ՝ շիֆա պուլա- 9
ճագ : Զիրա պէն տալի
հիւքիւմէթ ալթընտա պիր
ատէմ իմ՝ հէմ՝ ալթընտա
սիքէրիլէր վար . վէ պիրինէ՝

- 10 Վերինն՝ Վերև վե կելք, վե խը-
 մեթքեարմամ՝ Հունու էյլե,
 11 Վե էտեր : Վե Յիսուս իշե
 12 օրնա՛ն՝ թա՛ճիւպ էթտի, վե
 13 արարնա կիտէնէրէ տէտի .
 14 Վերջէք տերիմ սիզէ, Իսրա-
 15 յէլ արասընտա տախի պու
 16 գատար խման պուրնատրմ :
 17 Հէմ սիզէ տերիմ քի կիւնու-
 18 րուտնտան վե կիւն պաթը-
 19 րնտան չօգ քիմսէրէր կէլե-
 20 ճէքէր, վե Աբրահամ վե Ի-
 21 սահակ հէմ Յակոբ իլէ կէօք-
 22 լերին փատիշա՛նլղընտա օթու-
 23 ըա՛նադար : Ամմա փատիշա-
 24 լղըն օլուլարը տիշարքի գա-
 25 րանլղա աթըլա՛նադար . աղ-
 26 լայըլ վե տիշ գըճըրտայըլը
 27 13 օրատա օլա՛նադ : Անտէն Յի-
 28 սուս եիւղ պաշըյա տէտի .
 29 Վիթ, վե սանա՛ ինանտղըն
 30 կիպի օլուլն . վե օ սանթ ու-
 31 չաղը չիֆա պուլուո :
 32 Վե Յիսուս Պետրոսուն է-
 33 վինէ կէլու՛ օնուն դայնանա
 34 սընը կէօրտիւ քի՛ սըթմատան
 35 թութուլուպ եաթմըլ իտի :
 36 Վե օնուն էլինէ տօգունտու ,
 37 վե սըթմա օնու պրագար . վե
 38 գալցըպ՝ օնլարա խըզմէթ է-
 39 տէրիտի :
 40 Վե ախլամ օլունա , օնա
 41 չօգ ճիննի քիմսէրէր կէթիւր
 42 տիլէր . վե օլ րուհլարը հէման
 43 սէօղ իլէ չըգարտը, վե հէփ
 44 իլէթ ի օլանլարը սաղալթար .
 45 17 Թա քի Եսայի վէյղամպեր
 46 դատիթատը իլէ տէնիլէն թէք-
 47 միլ օլա , քի տէմիշ տիր .
 48 Զայի՛ֆլէքէրիմիլի իւլէրիւն
 49 ալոր, վե խասթալըդարմըդը
 50 էրէքէնտի :
 51 Վե Յիսուս էթրաֆընտա
 52 չօգ խալց կէօրիւնա՛ն , էմը

էթտի քի՛ էօթէ եաղայա կէչէ-
 19 լէր : Վե պիր քեաթիպ եաղ-
 20 լալու՛ օնա տէտի . Եա՛ խօճա՛
 21 հէր ներէյէ կիտէրոնէ, ար-
 22 աղնա կէլէճէլիմ : Վե Յի-
 23 սուս օնա տէտի . Թիլքիլէրին
 24 ինէրի՛ վե կէյիւն գուշարը
 25 նըն եուվալարը վար , լաքին
 26 Ատէմ Օղլանուն՝ պաշընը
 27 տայայաճագ էերի եօգ տուր :
 28 Վե շայիրալէրինտէն պիր զայ-
 29 ըիտի օնա տէտի . Եա՛ Բապա՛
 30 պանա իլն վէր , էվլէլա կիտիպ՝
 31 պապամը կէօմէյիմ : Ամմա
 32 Յիսուս օնա տէտի . Արարնա
 33 կէլ , վե էօրիւլէրի պրագ քի
 34 քէնտի էօրիւլէրին կէօմէլէր :
 35 Վե օ՛ գայըղա կիրինա՛ն ,
 36 շայիրալէրի օնուն արտընա
 37 վարտըլար : Վե իշթէ տէնիլ
 38 տէ սէյիւք ֆուրթունա օլ-
 39 տու , շէյլէ քի՛ գայըգ տալ-
 40 դարտան էօրթիւլէր իտի ,
 41 լաքին քէնտիտի ույուր իտի :
 42 Վե շայիրալէրի եանընա կէլիպ՝
 43 Եա՛ Բապա՛ պիղի գուրթար ,
 44 հէլք օլույօրուղ տէյէրէք՝
 45 օնու ույանարտըլար : Վե օ
 46 օնլարա տէտի . Էյ՛ աղ իման
 47 լըլար՝ նիլին գորգադընըլ .
 48 օլ զէման գալցըպ ըուգկեար
 49 լարա վե տէնիլէ թաղիլ էյ-
 50 լէտի , վե սէյիւք լիմանլը
 51 օլուո : Վե օլ ատէմլէր թա՛ճ
 52 ճիւպ էտիտի՛ տէտիլէր . Պու
 53 նալըլ քիմսէ տիր , քի հէմ
 54 ըիւգկեարտըլ հէմ տէնիլ օնա
 55 իթանթ էտէրլէր :
 56 Վե էօթէ եաղայա Գերգէ-
 57 տիլէր վիլլայէ թինէ կէլինա՛ն ,
 58 օնու մէգարտարտան չըգմըլ
 59 իքի ճիննի քիմսէլէր գարը-
 60 լատը , քի զայէթ քի՛ օ էօլտան
 61 քիմսէ կէլմէյէ գատիր տէլիւ

29 իտի : Վէ իշթէ չաղըրըպ տէ-
տիւէր . Եւ Ալլահն Օլլու
Յիսուս՝ արամըզամնէ վար ,
պուրայա՝ ղէմանտան էվվէլ
պիղի իսքէնճէյէ՝ սալմաղա
30 մը կէլտի : Վէ ընլարտան
իրադ՝ օթլանըր պիր չօդ տօն
31 կուզ սիւրիսիւս վար իտի : Վէ
ճիննլէր ընա եալվարըպ տէր-
լէրիտի . էյէր պիղի չըգարըր-
սան , պիղէ՝ տօնկուղարըն
սիւրիսիւսնէ կիթմէյէ իղն
32 վէր : Վէ օ ընլարա տէտի .
վիտի . վէ ընլար չըգրպ՝ տօն
կուղարըն սիւրիսիւսնէ կիթ-
տիւէր . վէ իշթէ սանկուղա-
րըն պիւթիւն սիւրիսիւս
ուչլուսման տէնիղէ եիւրիւ-
յիւշ էթտի , վէ սուլարտա
33 էօլտիւլէր : Վէ ընլար կիւ-
տէնլէր գաշարար , վէ շէհրէ
վարըպ հէիիսիւնի՝ ճիննլիւ-
րին մաստէսիւնի տաիի խա-
34 պէր վէրտիւլէր : Վէ իշթէ
պիւթիւն շէհր Յիսուսու գար
չըլամաղա չըգար . վէ ընլար
ընու կէօրիւնճէ , եալվարը-
լար քի՝ ընլարն սինօրլարըն
սան կիտէ :

ՊԱՊ Թ

1 Վէ դայըղա կիրիպ՝ էօթէ
կաքայա կէտի , վէ քինտի
2 շէհրիւն կէտի : Վէ իշթէ
ընա տէօլէքտէ կաթմըլ պիր
քէօթիւլմ կէթիւրիւլէր . վէ
Յիսուս ընլարն իմանըր կէօ-
րիւնճէ , քէօթիւլմ տէտի .
էյ՝ օլլու՝ էիւրէքէն , կիւ-
նաշլարըն սանա աֆվ օլլու
3 սու : Վէ իշթէ քեաթիւս-
լէրտիւս պաղըր քէնտիւլէրիւ-
տէ տէտիւլէր . Պու՝ քիւֆր
4 էտէյօր : Վէ Յիսուս ընլարն

աիւշիւնտիւք էլէրիւն կէօրմէք
իլէ՝ տէտի . Նիշիւն էիւրէքէ-
րիւնիւտէ ֆէնա շէյլէր աիւշիւ-
նիւրսիւնիւղ : Չիւն քի հան
կըսը տաշա գօլայ տըր , վիւ-
նաշլարըն աֆվ օլլուսու
տէմէսի մի , Եօսսա՝ Գալլ ,
վէ կէլ տէմէսի մի : Ամմա
ատէմ Օլլունուն էէր իւղէ-
րինտէ կիւնաշլար աֆվ էթ-
մէյէ հիւքիւմէթի վար իտիյիւնի
պիլէսինիլ տէյիւ , (օլ ղէման
քէօթիւլմ տէտի ,) Գալլըրպ
տէօլէյիւն դալըր , վէ էվնէ
կիթ : Վէ օ գալլըպ՝ էվնէ
կիթտի : Վէ խալլ կէօրիւն
ճէ՝ թաճճիւլ էթտիլէր , վէ
ատէմլէրէ պէօլլէ հիւքիւմէթ
վէրէն Ալլահ համու էյլէտի-
լէր :

Վէ Յիսուս օրատան իլէրի
կէշիպ՝ կէօմիւլէքտէօթուրմուշ
Մատթէոս տէնիլէն պիր ա-
տէմ կէօրտիւ , վէ ընա տէ-
տի . Արարմճա կէլ . վէ օ
գալլըպ ընուն արարմճա
կիթտի : Վէ օլլու քի՝ էվտէ
օթուրուր իքէն , իշթէ չօգ
կէօմիւլէքճիւլէր վէ կիւնաշ-
քեարլար կէլիպ՝ Յիսուս իլէ
վէ ընուն շայիրտլէրի իլէ օ
թուրուրլար իտի : Վէ ֆարիւ
տէցիլէր կէօրիւնճէ՝ ընուն
շայիրտլէրիւն տէտիլէր . իս-
ճանըլ նիշիւն կէօմիւլէքճիւ-
լէր վէ կիւնաշքեարլար իլէ
էէր : Վէ Յիսուս իշիտիւնճէ
ընլարա տէտի . Սալար հէ-
քիմէ միւհթաճաէյիլէր , իլլա
իլլէթիլ օլլուլար : Ամմա վա-
րըպ՝ Մէրհամէթ իստէրիմ
վէ տէյիլ գուրպան նէ օլլու
ղունու էյօրէյիւն . ղիւրա ա-
սըլլարը տէյիլ՝ իլլա կիւ-
նաշքեարլարը թէվալէյէ տա

- վէթ էթմէյէ կէլտիւմ :
- 14 Ո՛Լ զէման Յովհաննէսին շայիրտէրի ծնուն եանընա կէլիւ տէտիլէր . Նի՞ջիւն պիղ հէմ Փարիսեցիլէր չօգ օրու՛ճ թուծարըզ , սէնին շայիրտէրին իսէ օրու՛ճ թուծմաղար :
- 15 Վէ Յիսուս ծնարա տէտի . Միւմբի՞ն մի քի տիւյիւնճիւլէր՝ կիւվէյի եանլարընտա օլտուգճա՛ւ եաս չէքսիլէր . ամմա կիւնլէր կէլէճէք տիր քի՛ կիւվէյի ծնարտան ալընա՛ ճապ , վէ օ զէման օրու՛ճ թուծաճաղար : Հէմ հիջ քիմսէ եէնի պէղ փարչարընը եպի հսվապա եամա գոմաղ . զիրա համա՛ հսվապասն քարա գօփարըր , վէ երթըր տահա
- 17 պէթէր օլուր : Վէ եէնի շարալը եպի թուլումլարա գօմաղար . եօխա՛ թուլումլար երթըր , վէ շարապ տէօքիւլէր , վէ թուլումլար թէլէֆ օլուր . ամմա եէնի շարալը եէնի թուլումլարա գօրլար , վէ կիսի տէ հըֆիլ օլուր :
- 18 Օնլարա պունլարը սէօյլէր իքէն , իշթէ պիր վիւճիւհ կէլիւ՛ ծնա սէճտէ հտէրէք տէտի քի՛ Գըղմ հարա էօլաիւ , լաթին կէլիւ՛ ելինի իւղէրինէ գօ , վէ եաշայաճաղ տըր :
- 19 Իմտի Յիսուս գալղըպ՝ շալիլալէրի իլէ ծնուն արտընճա կիթաի :
- 20 Վէ իշթէ օն իքի երլ գանը աղան պիր գարը՝ արգա թալաֆընտան եաղաշըպ հսվապընըն էթէյինէ սօգանտը :
- 21 Զիրա քէնտի քէնտինէ՛ Էյէր անճաղ հսվապընա սօգանտա՛ , գուրթուլաճաղըմ տէր իտի : Վէ Յիսուս տէօ

նիւպ՝ ծնու կէօրիւնճէ տէտի . Եիւրէքլէն՝ եա՛ գըղմ , իմա՛ նըն սէնի գուրթարտը , վէ գարը օլ սասաթտան գուրթուլտու :

Իմտի Յիսուս օլ վիւճիւ 23 հիւն հսվինէ կէլինճէ , վէ նէյղանլարը հէմ շամաթա է՛ տէն գալապալըղ կէօրիւնճէ , ծնարա տէտի . Վիտին , զիրա 24 գըղ էօլմէտի , իլա ույոլօր . վէ օնա կիւլէրլէր իտի : Իժ 25 տի գալապալըգ չըգարլարըգտա , քէնտիտի իլէրի վարըպ ծնուն էլինի թուլոթու , վէ գըղ գալգար : Վէ պու իա 26 պէր պիւթիւն օլ տիլարա եալըրտը :

Վէ Յիսուս օրատան իլէրի 27 կիտէր իքէն , ծնուն արտընճա իքի քէօրլէր կիտիւ՛ պաղըրա ըադ տէրլէր իտի . Պիղէ մէրհամէթ էյլէ՛ եա՛ Գաւիթ օղու : Վէ օ՛ էվէ կիրինճէ , 28 քէօրլէր ծնուն եանընա կէլտիլէր , վէ Յիսուս ծնարա տէտի . Պունու էթմէյէ գալտիր օլտուղումմա ինանըր՝ մըսընըզ . ծնար օնա տէտիլէր . Պէլի՛ եա՛ Բապա : Ո՛Լ 29 զէման ծնարըն կէօղէրինէ սօգանըպ տէտի . Սիղէ՛ իւմանըրզա կէօրէ օլտուն : Վէ 30 ծնարըն կէօղէրի աջըտը . վէ Յիսուս ծնարա սըղը թէլպիհ էյլէյիւ՛ տէտի . Պազըն , քիմսէ պիլմէսին : Օնլար իսէ 31 չըգըպ՝ պիւթիւն օլ տիլարտա օնու չալ էթտիլէր :

Վէ ծնար չըգար իքէն , 32 իշթէ օնա պիր տիլալի ճիննպի տաէմ կէթիլտիլէր : Վէ ճինն 33 չըգարըմաղ իլէ , տիլալի սէօյլէտի . վէ իսալգ՝ թա՛ճ ճիւպ հաիւպ տէրլէր իտի քի՛

Իսրայել արասննստ հիշ սիր
դէման պէջլէ շէր կէօրին
34 մէտի : Ամնա փարխեցիւէր
տէրլէր խի : Ճիննլէրին սէր-
վէրի վասիթասը իւէ ճինն-
լէրի չգարըր :

35 Խմտի Յիսուս հէփ շէհր-
լէրի վէ քէջլէրի՝ ծնարըն
ճէմիլէթ եւրլէրինտէ Թա՛ւրմ
էտէրէք վէ փատիշահլըն
միւժտէսինի վա՛ղ էտէրէք
վէ խալգտա հէր խասթալըր
վէ հէր զաի՛ֆլէյի սաղալաս-

36 րադ տօլաշըր իտի : Վէ դա-
լապալըր կէօրինճէ՝ ծնարը
աճրտը . զիրա չօպանը օլմա-
յան դօյունար կիպի եօրդուն

37 վէ վէրիշան խոլլէր : Օլ զէ-
ման շայրտլէրինէ տէտի .
վէրիս պիլիլէճէք էքին չօգ՝

38 ամնա իշճիլէր ազ տըր : Իմ-
տի պիլիլին Սահիպինէն իյազ
էտին քի՝ քէնտի պիլիլինէ
իշճիլէր չրգարա :

ՊԱՊ ժ

1 Իմտի ծն իքի շայրտլէրինի
եաննա չաղըրալ՝ ծնարա՛նա
փաք րուհարըն իւղէրինէ
հիւքիւմէթ վէրտի . քի ծնարը
չրգարար, վէ հէր խաս-
թալըր հէմ հէր զաի՛ֆլէյի
սաղալասար :

2 Վէ ծն իքի առաքեալարըն
առարըր պոճար տըր . Էվ
վէքի Պետրոս տէնիլէն Սիմոն
վէ ծոճն դարնտաշը Անգրէսա՝
Զիւրգէոսուն օղըր Յակոբոս
վէ ծոճն գարնտաշը Յովհան-

3 նէս , Փիլիպպոս վէ Բարթո-
ղիմէոս՝ Թովմաս վէ կէօմրիւք-
Ճիւ Մատթէոս՝ Ալփիէոս օղըր
Յակոբոս վէ լադլալը Թա-

4 դէոս օլան Ղիբէոս , Կանալը

Սիմոն՝ վէ Իսկարիօսլըր Յու-
դա՝ օլ քի ծնոճ էլէ տաիի
վէրտի :

3 Յիսուս պու ծն իքիլի կէօն .
տէրտի , վէ ծնարտ Թէնպիհ
էտիպ տէտի . Թայի՛ֆէրլին
եօյունա կիթմէն , վէ Ամնա-
րիալըրըն շէհրինէ կիրմէն .

6 Իլա հէման Իսրայէլ էվլինի
զայպ օլմուշ դօյունարընա
վարըն : Վէ վարտըրընդտա

7 վա՛ղ էտիպ տէյին քի՝ Վէօք-
լէրին փատիշահլըր եաղաշ-
մըշ տըր : Խասթալարը սա-

8 զալարըն , Ճիւտալըրըն փաք-
լէյին , ճիննլէրի չրգարըն .
Ճապա ալարընը , Ճապա վէ-

9 րին : Քէմէրլէրինիլտէ ալթոճն
եա կիւմիւշ եա պագըր՝ վէ

10 եօլ իշիւն տաղարճըգ վէ իքի
դաֆթման վէ այադ դապլարը
վէ տէյնէք էտինմէն . զիրոս

իշճի քէնտի Թաա՛մնա լայրդ
տըր : Վէ հանկը շէհրէ եա

11 քէօյէ կիրէրմէնիլ , ծառաքիմ
լայրդ օլտուղունու Թէֆթիշ
էտին , վէ Թա չրգանտաք՝

12 օրատա դալըն : Վէ էվլէ կիր-
տիլինիլտէ՝ ծնա սէլամ վէ-

13 րին : Վէ էյէր օ էվ լայրդ
խաէ , սէլամընը ծոճն իւղէ-

րինէ կէլին . ամնա էյէր լա-
յրդ տէյիլ իսէ , սէլամընըգ

14 սիղէ տէնսիւն : Վէ սիղէ
քիմ՝ դապալ էթմէզ՝ վէ

սէօղլէրինիլ տինկէմէղսէ ,
օ էվտէն եա օ շէհրտէն չրգըպ՝

այգլարընըլն Թօղունու սիլ-
քին : Վէրշէք տէրիմ՝ սիղէ ,

15 շէրաա՝թ կիւնիւնաէ Սողոմ
վէ Գոմօր տիլարընա օ շէհր-

տէն զիլատէ Թէհամմիւլ
օլունաճադ :

Իլթէ պէն սիղէ դօյունար
կիպի դուրտար արասընա

կէօնտէրիւրիմ . իմտի երբանար
կիպի ա'գըլը՝ վէ կէօյէրձին-
լէր կիպի զարարսըզ օլուն :
17 Լաքին ատէմլէտէն սագընրն .
զիրա սիզի ճէմաա'թլարա
թէսլիմ էտէճէքլէր , վէ սիզի
ճէմլէթ եէրլէրինտէ տէօյէ-
18 ճէքլէր : Հէմ տախի պէնիմ
իչիւն՝ ծնլարա վէ թայիֆէլէրէ
շէհատէթ տէյիւ՝ վալլէր վէ
փատիշահլար էօնիւնէ կէօ-
19 թիւրիւլէճէք սինիզ : Իմտի
սիզի էլէ վէրաիքլէրի զէման
նիճէ եա նէ սէօյէյէսինիզ
դայլու չէքմէն . չիւն քի նէ
սէօյէյէճէյինիլ՝ սիզէ օլ սա-
20 ա'թտա վէրլէճէք տիր : Զի-
րա սէօյէյէնլէր սիզ տէյիլիւ-
նիլ , իլլա սիզտէ սէօյէյէն
Փէտէրինիլին Բուհու տուր :
21 Իմտի գարնաաշ գարնաաշը՝
վէ պասա էվատը էօլլւմէ
թէսլիմ էտէճէք . վէ էվատ-
լար աթալար իւղէրինէ դալ
գաճագլար , վէ ծնլարը էօլ-
22 տլրէճէքլէր : Վէ իմիմիլչիւն
հէփիսինտէն իքրահ օլունա
ճագսընըզ . ամմա սնասաէք
սապր էտէն՝ օ գուրթուլա-
23 ճագ : Վէ սիզի պու շէհրտէ
գօվալատըլարը զէման՝ օպի-
րինէ գաշըն . զիրա կէրչէք
տէրիմ սիզէ , թա Սոէմ Օլ-
լու կէլինճէյտէք՝ Իսրայէլին
շէհրլէրինի պիթիւմէյէճէք
24 սինիլ : Շայիրա խօճասընտան՝
վէ գուլ աղասընտան իւթիւն
25 տէյիլ տիր : Շայիրտէ խօճասը
կիպի՝ վէ գուլա աղասը կիպի
օլմադ եէթէր . էյէր էվ սա-
սիպինէ Բէեղղէքուլ չաղըր-
աղլար իսէ , գանտէ գալաը օ-
26 նուն էվ էհալսինէ : Իմտի
ծնլարտան գօրգման . զիրա
հիչ պիր էօրթիւլիւ շէյ էօդ

տուր . քի՝ աշիքեար օլմայա ,
վէ կիլվ շէյ՝ քի պիլինմէյէ :
Սիզէ գարանլըգտա տէսիյիլմի՝ 27
այտընլըգտա սէօյէյին , վէ
գուլագտա իշիթտիյինիլի
տալարըն իւղէրինտէ վաշ
էտին : Վէ թէնի էօլտիւրէն 28
լէրտէն՝ ամմա ճանը էօլտիւր-
մէյէ գատիր օլմայանլարտան
գօրգման . լաքին խուսուսա
հէմ՝ ճանը հէմ թէնի ճէ-
հէննէմտէ հէլաք էթմէյէ գա-
տիր օլանտան գօրգուն : Իքի 29
սէրչէ պիր փուլա սաթըմաշ
մը . վէ ծնլարըն պիրիսի Փէ-
տէրինիգտէն իղնսիլ եէրէ
սիւլմէզ : Սիզին իսէ պաշընը 30
զըն հէփ գըլարը պիլէ տայը-
մը ալըր : Իմտի գօրգման . 31
սիզ չօդ սէրչէլէրտէն ֆարղը
սընըզ : Իմտի պէնի ատէմ 32
լէրին էօնիւնտէ հէր քիմ իգ-
րար էտէրսէ , պէն տախի ծնու
կէօլլէրտէ օլան Փէտէրիլին
էօնիւնտէ իգրար էտէճէյիլմի :
վէ պէնի ատէմլէրին էօնիւն 33
տէ քիմ ինքեար էտէրսէ , պէն
տախի ծնու կէօլլէրտէ օլան
Փէտէրիլին էօնիւնտէ ինքեար
էտէճէյիլմի : Զանն էթմէն 34
քի՝ եէրտէ սէլամէթ դօմա-
ղա կէլալիմ . սէլամէթ դօ-
մաղա կէլմէտիմ , իլլա գըլըճ :
Զիրա ատէմի պապասընտան՝ 35
վէ գըղը սնասընտան՝ վէ
կէլինի գայնանալընտան ա-
յրըմաղա կէլալիմ : Վէ ատէ 36
մին տիւլմէնլէրի՝ քէնտի է-
վնին էհալլիսի օլաճագ : Պա- 37
պայը եա անայը պէնտէն
զիյատէ ոէվէն՝ պանա լայըդ
տէյիլ տիր . վէ օղուլու եա
գըղը պէնտէն զիյատէ սէ-
վէն՝ պանա լայըդ տէյիլ տիր :
վէ խաշընը ալըզ աբուրմ 38

- ճա կէմէյէն՝ պանա լայդդ
39 տէյիլ տիր : Ճանրնը պու-
լան օնու զայ էտէճէք , վէ
պէնիմ իշիւն ճանրնը զայ
էտէն՝ օնու պուլաճադ տըր :
40 Սիդի գապուլ էտէն՝ պէնի
գապուլ էտէր , վէ պէնի
գապուլ էտէն՝ պէնի կէօն-
41 տէրէնի գապուլ էտէր : Փէյ-
ղամպէր ատը իլէ փէյղամպէր
գապուլ էտէն՝ փէյղամպէր
իւճրէթի ալաճադ . վէ սա-
տըգ ատը իլէ սատըգ գա-
պուլ էտէն՝ սատըգ իւճրէ-
42 թի ալաճադ : Վէ պուլ քիւ-
չիւքէրին պիրինէ՝ շայրտ ա-
սը իլէ եալընը պիր գա-
տէհ սուգ սու քիւ՝ իշի-
րիսէ , կէրչէք տէրիմ սի-
ղէ , իւճրէթինի ապա զայ
էթմէյէճէք տիր :

ՊԼԱԳ ԺԱ

- 1 Վէ օլտու քի՝ Յիսուս օն
իքի շայրտըրինէ թէնսիհ
էթմէյի պիթիրտիսի զէման ,
օրասան՝ օնըսըն շէհրէրին
տէ էյրէթմէյէ վէ վազ վէր
մէյէ կիթտի :
2 Վէ Յովճաննէս զընտանտա
Բրքստոտն ա՛մէլէրինի իշի-
տինճէ , շայրտըրինաէն իքի-
սինի կէօնաէրիս՝ օնա տէտի .
3 Օ կէլէճէք օլան զաթ սէն մի
սին , եօխտ պաշգատընը՝ մը
4 պէքէյէիմ : Վէ Յիսուս ճէ-
վապ վէրիս՝ օնըսա տէտի .
պիտիս՝ Յովճաննէսէ իշիթ-
տինիսի վէ կէօրտիւյիւնիւ
5 շէյլէրի խապէր վէրին : Քէօր-
լէր կէօրիւրէր , վէ թօփալ-
լար էրիւրէր , ճիւտամըլար
փաքէնիւրէր , վէ սաղըրլար
իշիտըրէր , էօլիւլէր գըլամ՝
- էտէրէր , վէ Ֆապիրէրէր միւթ-
տէ օլունուր . վէ նէ մութ-
լու օնա քի՝ պէնտէ սիւրչ-
մէյ :
Խմտի օնըս կիտինճէ , Յի-
սուս Յովճաննէսին հագգը-
նա խալգա տէմէյէ պաշլու-
տը . Չէօլէ նէ՝ սէյր էթմէ-
յէ չըգտընը , իւլգիւտտան
սալմանն գամը՝ մը : Խա-
քին նէ՝ կէօրմէյէ չըգտը-
նը , նաղիւ էալալար իլէ
կիլինմիւ տոէմ մի . իշիթ-
նաղիւ կիլինմիւ քիմէյէր՝
փատիւնըսըն խանէլէրինտէ
օլուրլար : Խաքին նէ՝ կէօր-
մէյէ չըգտընը , փէյղամպէր
մի . պէլի՝ տէրիմ սիղէ ,
փէյղամպէրտէն տէ տաճա
ղիւտաէ : Զէրա պու տուր
օլ քիման քի՝ օնուն հագ-
գընա եագըրըն տըր . իշիթ
պէն մէլէյիսի սէնին էիւղիւ-
նիւն էօնիւնտէն էօլըսյաճա-
ղըմ , քի էօնիւնտէ սէնին
էօլունու հագըրըսյա : Վէրչէք
տէրիմ սիղէ , գարըլարտան
տօլանըստա՝ վաֆթիլ էտի-
ճի Յովճաննէստէն պէյիւք
քիման զուհր էթմէմիւ տիր .
լաքին կէօքէրին փատիւնա-
լըլընտա էն քիւլիւլէ՝ օն-
տան պէյիւք տիւր : Վէ
վաֆթիլ էտիճի Յովճաննէ-
սին կիւլէրինտէն շիմալիւ-
տէք՝ կէօքէրին փատիւնը-
նա Խիւլէ զըր էտէրէր , վէ
օնու զօրըլար գափար : Զի-
լա հէփ փէյղամպէրէր վէ
նօմա՝ Յովճաննէստէք փէյ-
ղամպէրլէք էթտիւր : Վէ է-
յէր գապուլ էթմէյէ իս-
թէրսէնիւ՝ կէլէճէք Եղնա
պու տուր : Իշիթմէյէ գու-
լաղարը օլան՝ իշիթսին : Ալ 16

- մա պու նէսըն քիմե՞ր պէն
ղէտէյիմ . շու չօճուղարա
պէնդէրէր քի՞ փաղարար
տա օթուուրլար , վէ ար
գատաշարընա չաղըրըպ՝ տեր
17 լէր . Սիղէ սիւտիւք չաղուգ ,
ամմա րադս էթմէտինիղ ,
սիղէ ֆիղան էթտիք , ամ
18 մա տէջիւնմէտինիղ : Զիրա
Յովհաննէս կէլտի , քի եւ
մէղ վէ իւմէղ , վէ՛ ճիննի
19 լար տէրէր : Ատէմ՝ Օղու
կէլտի , քի եէր հէմ իչէր ,
վէ՛ իշլէ պիր շիւ պօղաղ վէ
պէքրի ատէմ՝ կէօմիւքճիւ
լէրին հէմ կիւնահքեարարըն
տօսթու տէրէր . ամմա ի՛ւմ
քէնտի էվլատարընտան թաս
տրգ օլտու :
- 20 ՕԼ զէման՝ շու իւչէրինտէ
օնուն էն չօգ հիքմէթլէրի իճ
րա օլան շէհրէրէ սիթէմ
էթմէյէ պաղատը , քի թէվ
21 պէ էթմէտիլէր : Այ՛ սանա՝
էյ՛ Բորաղին , վա՛յ սանա՝
եա՛ Բեթսայիդա . զիրա սիղ
տէ իճրա օլունան հիքմէթ
լէր՝ Տիւրոս վէ Սիգոնտա օլ
մուշ օլալար իտի , չօգտան
չու վէ քիւլտէ թէվպէ է
22 տէրլէր իտի : Անճաղ սիղէ
տէրիւմ . Էքրաա՛թ կիւնիւն
տէ Տիւրոս վէ Սիգոնա սիղ
տէն տա՛հա զէյատէ թէհամ
23 միւլ օլունաճաղ : Աէ սէն
թա կէօյէտէք եիւքսէլէնէն՝
եա՛՝ Վափառնայում՝ ճէհէն
նէմէտէք էնտիրիլէճէքսին .
զիրա սէնտէ իճրա օլունան
հիքմէթլէր՝ Սոդոմտա օլմուշ
օլալար իտի , թա պու կիւ
24 նէտէք դալըր իտի : Ամմա
սիղէ տէրիւմ քի՛ շէրաա՛թ
կիւնիւնտէ Սոդոմ տէրարը
նա սէնտէն տա՛հա զէյատէ

թէհամմիւլ օլունաճաղ :

ՕԼ զէման Յիսուս ճէվապ 25
էսիւպ տէտի . էյ՛ կէօյիւն վէ
նէրին Սահիպի Փէտէր՝ ա
նա շիւքր էտէրիւմ , քի պու
նէսնէլէրի ա՛լէմէիտէն վէ ա՛
րիֆլէրտէն կիլլէտին , վէ օն
լարը մա՛սուվարա աշիքեար
էթտին : Պէլլ՝ եա՛՝ Փէտէր՝ 26
զիրա հուզըրուոնտա պէյլլէ
խօշ կէօրիւնտիւ : Փէտէրիւմ
27 տէն պանա հէր շէյ թէսլիւմ
օլունտու . վէ Օղուլու քիմնէ
թանըմաղ՝ Փէտէրտէն մա
տա . Փէտէրի տախի քիմնէ
թանըմաղ՝ իլա Օղուլ , հէմ
օլ քիմնէ քի Օղուլ օնա
պէյան էթմէսինի միւրատ է
տէր : Եա՛՝ ճիւմէլէ եօրուլ 28
մուշար վէ եիւքէնմիլլէր՝ պա
նա կէլլն , վէ պէն սիղէ րա
հաթ վէրէյիւմ : Պօյուն 29
րուզումու իւղէրինիղէ ալլն ,
վէ պէնտէն էջրէնին , քի
մահճուպ վէ ալադ կէօնիւլ
լիւ իւմ , վէ ճանարընդա
րահաթ պուլարընդ : Զիրա 30
պօյունտրուլում լաթիֆ՝ վէ
եիւքիւմ հաֆիֆ տիր :

ՊԱՊ ԺԲ

() Լ զէման Յիսուս շա՛ 1
բաթ կիւնիւնտէ էքինլէր ա
րաքնտան կէչէր իտի . վէ օ
նուն շայիրտէրի աճըգտըրար ,
վէ պաղաղլար դօվարըպ եէ
մէյէ պաղատըրար : Աէ Փա՛ 2
րիսեցիլէր կէօրիւնճէ , օնա
տէտիլէր . իշլէ շայիրտէ
րին՝ շաբաթ կիւնիւնտէ էթ
մէյէ ճայիղ օլմայան շէյի է
տէյօրլար : Ամմա օ՝ օնլարա 3
տէտի . Դաւիթին՝ կէրէք քէն
տիսի կէրէք պիլէսինճէ օլան

- լար՝ աճեցաւրդ զէմանն նէ
էթտիլինի օգտւումստնրդ մը .
- 4 Նիճէ Ալլահն էլլինէ կիրտի,
վէ հուրուր էքմէքլէրինի եէ-
տի . քի ծնարը եէմէք՝ ծնա վէ
պիլէսինճէ օլանլարաա ճայիլդ
տէյիլ խտի , իլլա եալընրդ
- 5 քեահինլէրէ : Նախստ նօմօս
տա՝ շաբաթ կիւնլէրինտէ
քեահինլէրին հէյքէլաէ շա-
բաթը պօղուպ սուչսուղ օլ-
տուգլարընր օգտւումստնրդ-
- 6 մը : Ամմա սիզէ տէրիմ՝ քի՝
պուրաստա հէյքէլաէն ա՛ղիմ՝
- 7 պիրի վար : Նաքին էյէր՝ Մէր
համէթ խթէր իմ վէ տէյիլ
գուրպան՝ նէ օլտուղունու
պիլէսինտինիլ , սուչսուղարը
գապահաթը չըգարմաղ խտի
- 8 նիլ : Զիրա ատէմ՝ Օղու
շաբաթն տախի Սահպի
տիր :
- 9 Վէ օրատան կիտիպ՝ ծնա-
լըն ճէմէթ եէրինէ կիրտի :
- 10 Վէ իշթէ ելի գուրու պիր
ատէմ՝ վար խտի . իմտի ծն-
տան շիքէպէթ էտէլէր տէ-
յիւ՝ ծնա սօրուպ տէտիլէր .
Շաբաթ կիւնլէրինտէ սա-
- 11 զալթմազ ճայիլդ մի : Վէ օ՝
ծնարաա տէտի . Սիզտէն հան-
կը ատէմ՝ վար քի՝ ծնուն
պիր գօյունու օլա , պու տա
շաբաթ կիւնլէրինտէ չուգուրա
տիւլէրաէ , ծնու թուժուպ
- 12 գալըրմա՛ղ մը : Իմտի ա-
տէմ՝ գօյունտանն նէ՝ գատար
իւսթիւն տիւր . պէյլէճէ
շաբաթ կիւնլէրինտէ խայր
- 13 իլէմէք ճայիլդ տիր : Օ զէ-
ման օ առէմէ տէտի . էլինի
ուզաթ , վէ ուզաթտը վէ օ .
- 14 պիրի կիպի սաղ օլտու : Ամ-
մա Փարիսեցիլէր չըգըպ՝ օ-
նու նիճէ էպտիւրէլէր տէյիւ

ծնուն ա՛լլէհնտէ մէշլէրէթ
էթտիլէր :

Վէ Յիսուս առյւյսաղըլա՝ օ 15
րատան կիթտի , վէ ծնուն
արտընճա չօգ խայլէ կիթտի ,
վէ ծնարըն ճիրմէսինի սա-
ղալթտը . Վէ ծնարաա թէն 16
պիհ էթտի , քի քէնտիսինի
պէյան էթմէյէլէր . Թա քի 17
Խսայի փէյլամպէրին վասի-
թասը իլէ տէնիլէն թէքթիլ
օլա , քի տէմիշ տիր . իշթէ 18
սէչտիյիմ գուրու՝ ճանըմըն
շօլ խօջանսարը սէվիլիւմ .
Գուհումու ծնուն իւզէրինէ
գօյաճաղըմ՝ , վէ թայիֆէլէր
չէրաա՛թ խապէր էտէճէք :
Նիզա էթմէյէճէք , վէ պա 19
ղըրմայաճագ , վէ ծնուն սէ-
սինի մէյտանլարտա քիմա
իշթմէյէճէք : Էպիլիշ գա 20
մըջը զըրմայաճագ , վէ թիւ-
թէն քէթէնի սէյիւնտիւր-
մէյէճէք , Թա չէրաա՛թը զա-
լէպէյէ չըգարանատէք : Վէ 21
թայիֆէլէր ծնուն աարնաա իւ-
միտ էտէճէքլէր :

Օլ զէմանն ծնա՝ քէօր հէմ 22
տիւտիլ օլան պիր ճիննլի կէ-
թիրտիլէր . վէ ծնու սաղալթ-
տը , շէյլէ քի՝ քէօր վէ տիլ-
տիլ՝ հէմ սէյլէտի հէմ կէօր
տիւ : Վէ հէվ խալդ շաշար 23
լար վէ տէրլէր խտի . Մճա
պա Գաւիթին օղու պու մու-
օլա : Ամմա Փարիսեցիլէր իւ 24
շախնճէ՝ տէրլէր խտի . Պու
քիմաէ ճիննլէրի չըգարմազ ,
իլլա ճիննլէրին ուլլուսու Բէ-
եղլէրուլ վասիթասը իլէ :
Վէ Յիսուս ծնարըն Փիլք 25
լէրինի պիլմէյիլէ՝ ծնարա տէ-
տի . Հէր քէնտինէ գարջը
պէյիւնմիւշ փատիշաճըգ խա-
րապ օլուր , վէ հէր քէնտի-

նէ դարչը պէօլեանմիւշ շէհր
 26 եա էվ ասպիտ սուրմաղ : Իմ
 տի էյէր շէյթան շէյթանը
 չըգարըրսա , քէնտի ա՛լէյի-
 նէ պէօլեանմիւշ տիւր . իմտի
 ծնուն փատիշահըղը նի՛ճէ
 27 ասպիտ սուրմաղ : Վէ է-
 յէր պէն ճիննլէրի Բէկըլե-
 բուղ իւն չըգարըրսամ , օղու-
 լարընըլ քի՛մ իւն չըգարըր-
 լար . պունուն իշին շէրա-
 անձըլարընըլ ծնլար օլաճագ
 28 լար : Լաքին էյէր պէն ճինն
 լէրի Ալահն Բուհու իւն
 չըգարըր իսէմ , էյէն իսէ
 Ալահն փատիշահըղը իւղե-
 29 ըինիպէ եէթիշմիշ տիր : Եա-
 խօտ պիր քիման գուվէթ-
 ըինին էվինէ կիրիպ՝ ծնուն էշ
 ետարընը դալիմաղա նի՛ճէ դա-
 տիր օլա պիրի , էյէր օլ դուվ
 վէթըլի էվլէլա պաղլամաղ-
 սա , վէ օլ զէման ծնուն է-
 30 վինի եաղմալայաճագ : Պէ-
 նիմ իւն օլմայան՝ պանա զըտա
 ալը , վէ պէնիմ իւն տէվլըր
 31 մէյէն՝ տաղալըր : Օնուն ի-
 ջին սիղէ տէրիմ . Հէր կիւ-
 նա՛ Վէ քիւֆր՝ առէմլէրէ
 ա՛ֆիլ օլունաճագ , լաքին Բու-
 շա օլան քիւֆր՝ առէմլէրէ
 ա՛ֆիլ օլունմայաճագ ալըր :
 32 Վէ առէմ Օլունա դարչը
 սէօլ սէյլէյէնէ ա՛ֆիլ օլու-
 նաճագ . լաքին Աղիզ Բու-
 շա դարչը սէյլէյէնէ՝ կերէք
 պու սինեասա կերէք կէլէ-
 ճէքտէ ա՛ֆիլ օլունմայաճագ
 33 ալըր : Եա աղաճը էյի հէմ
 մէյվէսին էյի էտին , եախօտ
 աղաճը ֆէնա հէմ մէյվէսի-
 նի ֆէնա էտին . զիրա աղաճ՝
 34 մէյվէտէն պիլինիր : Էյէն
 կերէք Էլաւէ էվլատլարը՝ սիզ
 ետրամաղ իքէն՝ նիճէ էյի

շէյլէր սէյլէյէ պիլիւսինիզ .
 զիրա աղըլ՝ էիւրէյին ալթա
 նընտան սէյլէր : Էյի առէմ 35
 էիւրէյին էյի խաղնէսինտէն
 էյի շէյլէր չըգարըր , վէ եա-
 րամաղ առէմ՝ ետրամաղ
 խաղնէտէն ետրամաղ շէյլէր
 չըգարըր : Ամմա սիղէ տէ 36
 ըիմ քի՛ առէմլէր հէր սէյ-
 լէպիքլէրի պօշ սէօլ իշին
 շէրամթ կիւնինտէ ճէվսպ
 վէրճէքլէր : Զիրա սէն՝ սէօլ 37
 լէրինտէն թաստըլ օլաճագ
 սըն , վէ սէօլլէրինտէն սէնին
 իւզէրինէ հիւքմ՝ օլունաճագ :

Օ զէման քեաթիլլէրտէն 38
 վէ Փարխեյիլէրտէն պաղլա-
 ըր ճէվսպ վէրիս՝ տէսիլէր .
 Եա՛ խօճա՝ սէնտէն ալամէթ
 կէօրմէք իսթէրիզ : Վէ օ՝ 39
 ճէվսպ վէրիպ ծնլարա տէ-
 տի . Ետրամաղ վէ զինաքալ
 նէսլ ա՛լամէթ ալար , ամմա
 ծնա՝ Յոլլան փէյլլամիլէրին
 ալամէթինտէն մատա՝ ալա-
 մէթ վէրիլլէյէճէք տիր : Զի 40
 րա Յոլլանտէ իւշ կիւն վէ
 իւշ կէճէ առա պաղլընըն
 դարնընտա օլտուղու կիպի՛
 էյլէ տէ առէմ Օղլու իւշ
 կիւն վէ իւշ կէճէ եէրին տէ-
 րունինտէ օլաճագ ալըր : Նի 41
 նուէ հհալին շէրամթ կի-
 նիսապէ պու նէսլ իւն պէրա-
 պէր գաղաճագալ , վէ ծնուն
 իւղէրինէ հիւքմ էտէճէքլէր ,
 ջին քի ծնլար Յոլլանըն
 վաղը իւն թէվլէ կէտիլէր .
 վէ պուրատա՝ իշթէ Յոլլան-
 տան պէյիլէյի վալը : Գըսլէ 42
 մէլլէքսի շէրամթ կիւնապէ
 պու նէսլ իւն պէրապէր գալ
 գաճագ , վէ ծնուն իւզէրինէ
 հիւքմ էտէճէք . զիրա օ՝ եէ-
 րին ուճլարընտան Սողոմոնուն

խմբին արհաւիրեալէ կէտի . վէ
իշխէ՛ պուրատա՛ Սողոմոն
տան սէջիւնիւ վար :

43 Վէ նախաք ըուհ ատէմտէն
չըգարլը զէման՝ սուսուղ եէր
լէրտէն կէչիպ ըահաթ արար ,

44 ամմա պուլմաղ : ՕԼ տէմ
տէնէ յիմ . վէ կէլախինտէ՛
ծնոս պօշանմը՝ սիւփրուլմիւշ

45 վէ տոնանմը պուլուր : Օ զէ
ման կիսիպ՝ սիլէսինճէ քէն .
մանտէն եարամաղ եէտի ըուհ
տոհա ալըր , վէ ծնար կի
րիպ՝ օրատա սաքին օլուրլար ,
վէ օ ատէմին սնոս՝ կվէլքին
տէն պէթէր օլուր . պու եա
րամաղ նէսլէ տախի պէջլէ
օլաճադ տըր :

46 Վէ օ՝ տահա խաչա սէջ
լէր իբէն իշթէ ճոռն վաղտէ
սի՝ վէ գարնտաղար՝ ճոռն իլէ
սէջլէճմէք իսթէլիպ՝ տիշարտա

47 տուրուրար իտի : Վէ պիրի
ծա սէտի . իշթէ վաղտէն վէ
գարնտաղարն սէնին իլէ
սէջլէճմէք իսթէլիպ՝ տիշար

48 տա տուրուրար : Վէ օ՝ ճէ
վապ վէրիպ՝ քէնտինէ սէջ
լէլինէ տէտի . վալտէմքի՛մ
տիր , վէ գարնտաղարմքի՛մ

49 լէ՛ք տիր : Վէ էլինի շայրտ
լէրինէ սօլըու ուղարապ՝ աէ
տի . իշթէ վաղտէմ վէ գա

50 ընտաղարմ : Զիրա քիմ
քի կէթլէրտէ օան փէտէրի
մին իրատէլինի էտէրսէ ,
գարնտաղարմ վէ գըղ գարնտա
ղարմ վէ վալտէմ օ տուր :

ՊԱՊ ԺԳ

1 Վէ օԼ կիւնտէ Յիսուս էվ
տէն չըգարպ՝ տէնիզ քէնարըն

2 տա օթուրուրար իտի : Վէ եա

նընա չօգ խաչա պիրիւրտի , շէջ
լէքի օ՝ գարնտա կիրիպ օթուր
տու , լաքին պիւթին խաչ
գըլըտա տուրուր իտի :

Վէ ծնարա թէմիլլէր իլէ 3
չօգ շէլլէր սէջլէլէրէք տէտի .
իշթէ էքինճի Ռօխոմ էքմէյն

չըգար : Վէ էքէր իբէն , պա՛ 4
զըսը եօլուն էանընա տիւշտիւ ,
վէ գուշար կէլիպ ծնարը եէ

տի : Վէ պա՛զըսը թաշլըղա 5
տիւշտիւ , օրատա քի չօգ թօլ
րապ եօլ իտի , վէ թօլրաղլն

տէրինլէլի օլմատըղընտան՝ չա 6
փուճապ պիլթտի . Նամա կիւ
նէշ սօլըունճա՝ էանար , վէ

քէթըլէ օլմատըղընտան՝ գու 7
րուտու : Վէ պա՛զըսը տիքէն
լէր արասընա տիւշտիւ , վէ

տիքէնլէր չըգարպ ծնարը պօղ 8
տուար : Վէ պա՛զըսը էյն եէ
րէ տիւշտիւ՝ վէ մէյլէ վէրտի .

պա՛զըսը երիւղ վէ պա՛զըսը ալթ 9
մըշ վէ պա՛զըսը օթուր գաթ
վէրի : իշթէմէյն գուլուրարը

օլան՝ իշթտին : 10
Վէ շայրտալէր էանընա կէ
լիպ՝ ճոռ աէտիլէր . Նի՛շին

ծնարա թէմիլլէր իլէ սէջ 11
լէրսին : Վէ օ՝ ճէվապ վէրիպ
ծնարա տէտի . Չիւն կէթլէ

րին փատիշաճըղընն սըրըա 12
ըրնը պիլլէսի սիզէ վէրիւշ
տիր , ամմա ծնարա վէրիլմէ

միշ տիր : Զիրա թիմին վար 13
իսէ , ճա վէրիլլէճէք , վէ ար
թըլաճադ . ամմա քիմին եօղ

իսէ , նէսի վար իսէ տախի՝ ճ
տան ալընաճապ տըր : Պաւնուն

իշին ծնարա թէմիլլէր իլէ 14
սէջլէլիմ . զըրա կէթրիւր ի
քէն կէթրմէղլէր , վէ իշտիր

լիքէն իշթմէղլէր , վէ անկ 14
լամաղար : Վէ ծնարտա Ե
սայինին փէլլամպէրլլի թէք .

- միւ օլուր , քի տեր . իշխեմ
մէքէն իշխեմէնքսնիդ , ամմա
ասլա անկամայաճադսնիդ ,
վէ պագարագ պագաճադսը
նըդ , ամմա ասլա կէօրմէյէ
15 ճէքսնիդ : Զիրա պու գավ
մըն եւրէյի դաթըրանտը վէ
գուլադարը իւէ ալըր իշխեմ
տիւէր , վէ կէօղէրինի եռամ
տուլար , օլմայա քի կէօղէր
իւէ կէօրէլէր , վէ գուլադար
իւէ իշխեմէր , վէ եւրէք իւէ
անկպայար , վէ տէօնէլէր , վէ
16 ծնարա շիֆա վէրէյիմ : Մմ
մա նէ մութու սիղին կէօղէ
րինիդէ քի կէօրիւր , վէ գու
լադարնըդա քի իշխորի :
17 Զիրա կէրէք տէրիմ սիղէ
քի՝ չօգ փէյլամպէրլէր վէ
սատրդար սիղին կէօրսիլիւ
նիւղիւ կէօրմէյէ արզու չէք
սիլէր , վէ կէօրմէտիլէր , վէ
իշխտիլինիդ իշխեմէյէ՝ վէ
իշխեմէտիլէր :
18 Իմտի սիղ՝ էքինճինին թէմ
19 սիլնի տինկէյին . Փատիշահ
լըղն սէօղլանիւ հէր իշխորպ
անկամայանըն եւրէյինտէ է
քիլէնի՝ եարամազ կէլիւ պա
փար . եօլուն եանընտա էքիլէն
20 պու տուր : Վէ թաշըգտա
էքիլէն պու տուր քի՝ սէօղլ
իշխորպ չափուճագ ծնու սէ
21 վինճ իւէ գապուլ էտէր . Մմ
մա քէնտինտէ քէօքիւ օլմա
որըղնտան՝ աղ զէման տու
րուր , վէ սէօղ իլին սըղլէթ
եա գօվայայըլ օլունճա , չա
22 փուճագ սիւրչէր : Վէ տիքէն
լէր տրապընտա էքիլէն պու
տուր քի՝ սէօղլ իշխորի , լա
քին պու տիւնեանըն գայղու
սու վէ զէնկինլինի ալտատըը
սէօղլ պօղար , վէ մէյվէսիդ
23 օլուր : Վէ էյի եէրտէ էքիլէն

պու տուր քի՝ սէօղլ իշխորպ
անկար . Իմտի՝ մէյվէ վէ
րիւր , վէ պաճըսը եւրէ վէ
պաճըսը ալմմըլ վէ պաճըսը
օթուլ գաթ վէրիւր :

Օնարա պիր զայրի թէմ 24
սիւ թագափմ էտիպ տէտի .
Կէօրէրին փատիշահլըղ թար
լասընտա էյի թօխում էքէն
ատէմէ պէնդէր . Քի ատէմէր 25
ույուր իքէն ծնուն տիւլմէնի
կէլիւ պուլտայըն սորաընա
տէլիճէ էքտի , վէ կիթտի :
Վէ օթ պիթիպ՝ մէյվէ կէ 26
թիլտիլինտէ , տէլիճէ տաիի
օղէման կէօրիւնտիւ : Իմտի էվ
27 սահիպինին խըզմէթէարարը
եանընա կէլիւ պ՝ ծնա տէտիլէր .
Իֆէնտիմ՝ թարլանտա էյի
թօխում էքմէտին մի , Իմտի
տէլիճէ ծնա նէրէտէն օլուր :
Վէ օ՝ ծնարա տէտի . Պունու 28
տիւլմէն տաիմ էթմիլ տիր .
վէ խըզմէթէարար ծնա տէ
տիլէր . Իմտի իսթէր մի սին
քի՝ կիտիպ ծնարը տէվէրէ
լիւմ : Վէ օ տէտի . Եօգ , 29
օլմայա քի տէլիճէյի տէվ
շիրիւր իքէն՝ ծնուն պիլէսինճէ
պուլտայըն տաիի գօվարա
սընըլ : Դջ վէրին պիլի 30
նէտէք իքիսի պէրապէր պէօ
յիւսին , վէ պիլին վաղթըն
տա՝ պիլիճէրէ տէյիւմ . Իվ
վէլա տէլիճէյի տէվէրին , վէ
ծնու եարամազ իլին տէմէտ
տէմէտ պաղլայըն , պուլտայը
իսէ՝ անպարմա տէվէրին :

Օնարա պիր զայրի թէմ 31
սիւ թագափմ էյիլիւպ տէտի .
Կէօրէրին փատիշահլըղ խար
տալ տանէսինէ պէնդէր , քի
ծնու պիր ատէմ՝ ալըպ՝ թար
լասընտա էքտի . Քի օ՝ հէփ 32
թօխումարտան քիւլիւք տիւր .

- ամմա պէջիւտիւլիւ դէման՝
հէփ սէպղէվաթասն պէջիւք
օլուպ՝ աղաճ օլուր • շէյլէ քի
կէջիւն գուշարը կէլիպ՝ ծնուն
տալարընտա գծնարար :
- 33 Օնլարա պիր զայրի թէմ
սիւ սէյլէտի • Կէօքէրին փա
տիւհանլըլ մայայա պէնդէր ,
քի ծնու պիր դարը պըպ՝
իւշ շինիք ունուն իշինէ կիդ
լէտի , թա քի հէփիսի մայա
լանար :
- 34 Յիսուս պունլարըն հէփիւ
սին խալլա թէմնիլէր իւլ
սէյլէտի • վէ ծնարա թէմ
սիւլըլ սէյլէմէլ խի : Թա
քի փէյդամուրին վասիթասի
իւլ տէնիլէն թէքմիլ օլա , քի
տէմիլ տիր • Աղըմը թէմսիւ
լէր իւլ աջաճաղըմ , տիւնեա
նըն գուրուլմարնտան պէրու
կիդի շէյլէրի նութդ էտէճէ
յիւմ :
- 36 Օլ զէման խալլը սալը
վէրիպ՝ Յիսուս էվէ կէլտի •
վէ շայրուլէրի ծնուն էանը
նա կէլիպ տէտիլէր • Թարըւ
նըն տէլիճէսինին թէմսիլինի
37 պիղէ թապիլ էյլէ : վէ
օ՝ ճէվապ էտիպ ծնարա տէ
տի • Էյի թօխումու էքէն
38 առէմ Օլըու աուր • վէ թար
ըա տիւնեա սըր • էյի թօ
խոււ խէ՝ պունլար փատիւ
շահլըլն օլուլարը սըր • աւ
մա տէլիւնէ՝ էարամաղըն օ
39 զուլըլը սըր : վէ ծնու է
քէն տիւլմէն շէյլէման սըր ,
վէ պիլիլն՝ տիւնեանըն սնու
տուր , վէ պիլիլիլէր՝ մէլէք
40 լէր տիր : Իմաի տէլիճէ նի
ճէ տէվերիլըր վէ աթէշէ էա
գըլըր խէ՝ , պու տիւնեանըն
41 սնունտա էյլէ օլաճադ : Ա
տէմ Օլըու մէլէքէրինի կէօն

- տէրէճէք , վէ փատիւհանլըլն
տան հէփ թէօքէլէրի վէ
պիւսմուլուդ իշէյէլէրի
տէվէրէճէքէր • վէ ծնարը 42
աթէշէն քիւլսանընա աթա
ճապար • աղայըլ վէ տիւ
գըճըրտայըլը օրատա օլաճադ
սըր : Օլ զէման սատըղլար՝ 43
քէնտիլէրին Փէտէրի փատիւ
շահլըլնտա կիւնէշ կիպի
փարայաճադլար • իշլիթմէյէ
գուլադարը օլան՝ իշլիթսին :
- Ելինէ կէօքէրին փատիւշահ 44
լըլը թարլատա կիդէնմիլ
խաղինէյէ պէնդէր , քի ծնու
պիր առէմ պուլուպ կիլըն
տի • վէ սէվինճինտէն վարըպ
հէր նէսի վար խէ սաթար ,
վէ օ թարլայը սաթուն սըր :
- Ելինէ կէօքէրին փատիւշահ 45
լըլը էյի ինճի աղայան պա
ղիկէան առէմէ պէնդէր •
Քի օ՝ չօդ գըլմէթլի պիր իւ 46
ճի պուլմաղըլ , վարըպ՝ հէր
նէսի վար խէ սաթար , վէ
սնու սաթուն սըր :
- Ելինէ կէօքէրին փատիւշահ 47
լըլը՝ տէնիղէ աթըլըպ՝ հէր
ճինտէն ճէմ՝ էտէն աղա
պէնդէր • Քի սօլունճա՝ ծնու 48
գըլըա չըգարտըլար , վէ օ
թուրուպ էյիլէրի դասլարա
տէվէրտիլէր , քէթիլիլէրի խէ
տիւարը աթարլար : Տիւնեա 49
նըն սնունտա էյլէ օլաճադ •
մէլէքէր չըգաճադլար , վէ
էարամաղըլը սատըղլարըն
արատընտա պըրաճադլար •
վէ ծնարը աթէշէն քիւլսանը 50
նա աթաճադլար • աղայըլ վէ
տիւ գըճըրտայըլը օրատա օ
լաճադ :
- Յիսուս ծնարա տէտի • 51
Պունլարըն հէփիսինի անկա
տընըղ մը • ծնա տէտիլէր •

52 Պէ՛լի՝ եա՛ Մապա : Վէ՛ օնարա
տէտի . Պունուն իշխան՝ կէօք-
ւերին փատիշահըղը խուսու-
սունտա թա՛լիմ՝ օլունմուշ
հէր . քեաթիս՝ խաղնէսին .
տէն հէնի վէ՛ հպի շէյլէր
ջգարան ել սահիսի քիմնէ-
յէ պէնդէր :

53 Վէ՛ օլուն . քի՛ Յիսուս պու
թէմսիլէրի պիթիբինձէ՛ , օ-

54 րատան կիթտի : Վէ՛ վերայէ-
թինէ կէլիս՝ օնարին ճէմի՛ .
յէթ եկրինսէ օնարա թա՛լիմ
հաէրիսի . շէյլէ . քի՛ օնար
շաշարար ըտը , վէ՛ տէրէր
խտի . Պու ի՛ւմ վէ՛ հիքմէթ-
լէր՝ պունա նէրէտէն օլուն :

55 Պու՛ տիւկերին օլուն աէյի՛
մի , վաիտէսի Մարիամ՝ վէ՛
գարնտաշարը Յակոբոս վէ՛
Յովսէս վէ՛ Սիմոն վէ՛ Յուդա՛

56 աէնմէ՛ղ մի : Վէ՛ օնուն հէփ
զըզ գարնտաշարը եանըմըզ
տա աէյի՛ղ մի . իմսի օնա՛
պունուն ճիւմէսի նէրէտէն

57 օլուն : Վէ՛ օնուն հագգընա
սիւրջէրէր խտի . ամմա Յի-
սուս օնարա տէտի . Պիրփէյ-
ղամպէր իթիպարըզ աէյի՛
տիր , իլլա քէնտի վաթանըն-
տա վէ՛ քէնտի խանէսինտէ :

58 Իմսի օրատա՛ օնարըն իման-
պըղըղը իշխան՝ չօգ հիքմէթ-
լէր իճրա էթմէսի :

ՊԱՊ ԺԴ

1 () Վէ՛ մանտէ՛ րուս՝ պաշը
հերովդէս Յիսուսուն նամընը

2 իշիթաի : Վէ՛ քէնտի ուշագ-
լարընա տէտի . Պու՛ վաֆթիլդ
էտիճի Յովհաննէս տիր . օ՛
էօրիւլէրտէն գալգոր , վէ՛ օ-
նուն իշխան օնտա հիքմէթլէր
իճրա օլունուր :

Չուն քի՛ հերովդէս՝ գարն 3
տաշը Փիլիպպոսուն գարըսը
հերովդիանըն սէպէպինտէն՝
Յովհաննէսի թութուս՝ օնու
պաղլասը , վէ՛ զընտանաբօտու :

4 Զիրա Յովհաննէս օնա տեր
խտի . Օնու ալմագ՝ սանա
ճայիլդ տէյիլ տիր : Վէ՛ օնու
գաթլ էթմէք իսթէր խտի խտէ

5 տէ , խալլատան դօրգար ըտը .
զիրա օնու փէյլամպէր կիսի
թութարար խտի : Իմտի հէ-
րովդէսին մէվուտու տիյիլ-

6 նիւ օլուր իքէն՝ հերովդիանըն
գըղը օրթատա րագս էթտի ,
վէ՛ հերովդէսին խօշունա կէլ-
տի : Մնուն իշխան օնա եէ-

7 մին իլէ իգրար էթտի քի՛ նէ
տիլէրտէ վէրէ : Վէ՛ օ՛ փէլին
անասընտան էօյիթլէնմիլջ օլ-
մաղըլա , տէտի . Պանա պու-

8 րատա պիր թէփսի իւղէրինտէ
վաֆթիլդ էտիճի Յովհաննէ-
սին պաշընը վէր : Իմսի փա-
տիշահ գառաթլէթլէնտի . ալ-

9 մա եէմինլէր՝ վէ՛ պիլէսինձէ
սօֆրատա օթուրանլար իշխան,
վէրիլմէյէ էտի էլլէտի : Վէ՛

10 աքէմ կէօնտէրիս՝ զընտանտա
Յովհաննէսին պաշընը քէս-
տի : Վէ՛ օնուն պաշը թէփսի

11 իւղէրինտէ կէթիլիլիս՝ գըղա
վէրիլտի , վէ՛ գու անասընա
կէօթիւրտի : Վէ՛ շայիլտէրի

12 կէլու՝ թէնինի գալտըրալար ,
վէ՛ օնու կէօնտիւլէր , վէ՛ վա-
րըս՝ Յիսուսա խապէր վէր-

տիրէր :

Վէ՛ Յիսուս իշխանինձէ՛ , օ՛ 13
րատան գալըղըլա թէնհաձէ՛
պիր եասան մահալէ վարտը .
վէ՛ խալլա իշիթմէք իլէ , շէհր-

լէրտէն հայան արտընձա կիթ-
տիլէր :

Վէ՛ Յիսուս չըգըս՝ չօգ 14

- խաղց կէօրտիւ , վէ ծնարա
մէրհամէթ էթտի , վէ խաս
թալարընը սաղաթտը :
- 15 Վէ ախաւ՝ օրտուգտա՝ շա
խրաւէրի ծնուն էանընա կէ
լիւ պ տէտիւր . Պու մահալ
եապան տըր , վէ հալա վա
դըթ կէչտի . խալգը սաղը
վէր , քի քէջլէրէ վարլոյ՝
քէնտիւրինէ եէյէճէք սա
- 16 Թուն ալալար : Վէ Յիսուս
ծնարա տէտի . Վիթմէյէ իհ
թիյաճարը եօգ տուր . օն
- 17 Լարա սիղ էէմէք վէրին : Վէ
ծնար օնա տէտիւր . Պուրա
տա պէշ էքմէք վէ իքի պա
ղգտան մահաա շէյիմիլ եօգ
տուր : Վէ օ տէտի . Օնարը
պուրայա պանա կէթրին :
- 19 Իմաի խալցա էմը էթտի , քի
օթլարըն իւղէրինտէ օթուրա
լար . վէ տէշ էքմէյի հէմ
քի պաղըղալոյ՝ կէյէ պագ
տը , վէ պէրէքէթլէտի . ան
տէն փարէլէյիպ՝ էքմէքէրի
շայիրալէրէ վէրտի , շայիրա
լէրտէ խալցա վէրտէր : Վէ
հէիլիսի եէտիւր , վէտօյտու
լար , վէ փարջալարըն արթա
նընտան օն իքի քիւփէ տօյու
- 21 դալարտըլար : Վէ եէյէն
լէր՝ դարըլարտան վէ չօճուգ
լարտան մատա՝ պէշ պին
գատար էրքէք խաի :
- 22 Վէ տէր ագապ Յիսուս
շայիրտէրինէ զօր էթտի , քի
թա խալգը սաղը վէրէնէտէք
ծնար դայրիա կիրիպ օնտան
էվիլէ հօթէ եադայա վարա
- 23 լար : Վէ խալցը սաղը վէր
տիքտէն սօնկրա՝ քէնտիսի
տուա՝ էթմէյէ Թէնհաճէ տա
ղա չըգար . վէ ախաւ՝ օլ
տուգտա՝ օրտուա եաղընըլ ի
տի : Ամա դայրը հէման տէ

նիղին օրթաւընտա օլուա՝
տարալարտան չարգանըր ի
տի . զիրա իւղիկեար դարը
խաի : Վէ կէճէնին տէօրա 25
իւնճիւ նէվլէթինտէ՝ Յիսուս
տէնիւղին իւղէրինտէ եւրիւ
յէրէք ծնարա կիթաի : Վէ 26
շայիրալէր օնու տէնիղին իւ
ղէրինտէ եւրիւր իքէն կէօր
տիւքլէրինտէ , սարսըլպ տէ
տիւր քի՝ Խէյալ տըր . վէ
գօրգու սէպէպինտէն պաղըր
տըլար : Յիսուս խէ տէր ա 27
գաղ ծնարա սէջլէյիպ տէ
տի . Եւրէքէնին , պէն իմ ,
գօրգման : Վէ Պետրոս օնա 28
ճէվապ վէրիպ տէտի . Եա՝
Բապա՝ էյէր սէն խէն , պա
նա էմը էյէք քի՝ սուլարըն
իւղէրինտէ սանա կէէյիմ :
Վէ օ տէտի . ՎԼ . Իմաի 29
Պետրոս դայրդտան էնիւ
տուլարըն իւղէրինտէ եւրիւ
տիւ , քի Յիսուսա վարա :
Ամա իւղիկեարըն շէտիտ օլ 30
տուղընու կէօրմէք իլէ՝ գօրգ
տու վէ պաթմաղա պաղա
մաղըլա՝ չաղըրպ տէտի .
Եա՝ Բապա՝ պէնի գուրթար :
Վէ տէր ագապ Յիսուս էլի 31
նի ուղաաղա՝ օնու Թութ
տու , վէ օնա տէտի . Եյ իմա
նը աղ՝ Նէյէ՝ վէալէսէլէն
տին : Վէ ծնար դայրըա կի 32
րինճէ , ըւղիկեար տինտի :
Վէ դայրգտա օլանլար կէլիպ 33
կէրլէքտէն Ալահըն Օլղու
տուն տէյէրէք՝ օնա տէճտէ
էթտիւր :

Վէ հօթէ եադայա կէչիպ 34
Գէննեաթէթ տիլարընա վար
տըլար : Իմաի օ մահալին ա 35
տէմլէրի օնու Թանրընճա ,
պիւթիւն օլ էթաաֆ մահալէ
կէօնտէրտիւր , վէ հէպի ԻԼ

36 Ընթել օրանշարը կենթերտիւք .
վէ ծնա եալարարար խոն ,
քի եալնըզ ծնուն եալարար-
նըն էթէլինէ աօգանալար .
վէ հէփ աօգանանար գուր-
թուլուլար :

Պ Ա Պ Ժ Ե

1 () Ը զէման Երուսաղէմէն
օլան քեաթիւլէր վէ Փարի-
սեցիլէր Յիսուսա կէլիւ՝ աէ-
2 տիլէր . Նի՛ջիւն շայիրտէրին՝
իխթարարուն սրփարըննա ա-
սր օլուրար . զլրա էքմէք
եէտիլէր զէման՝ էլէրինի
3 եայգամաղար : վէ ճէվապ վէրիւ
օնարա աէտի . Նի՛-
ջիւն սիլ աէ սիլին սրփարը-
նըն իշին Ալլահն թէն-
սիհինէ ան օլուր սունուլ :
4 Զիրա Ալլահ թէնպիհ էտիւ
5 տէտի . Պապանա վէ անանա
ի՛ղէթ էյլէ , հէմ՝ Պապայա
եա անայա սէյէն՝ էլպէթթէ
6 էօտիւլիւսին : Ամնա սիլ
տէրալիլ . Բիմ՝ քի պապա-
յա եա անայա՝ Պէնտէն ֆա-
յիտէլէնէճէլին շէյ հէտիլէ
տիլ տէրաէ , օլ աէմ պա-
սարուն եա անասնա ապա
ի՛ղէթ էթմէսին , վէ սիլին
սրփարընըն սէպէպի իլէ՝
Ալլահն թէնպիհին իւ-
7 թալ էթտինիլ : Էյ մուրա-
յըլար՝ Եսայի սիլին հագգը-
նըլա էյլ փէյլամպէրլէք է-
8 տիւլ աէմիշ տիլ . Պու գալմ՝
պանա տուսագլարը իլէ ի՛ղ-
ղէթ էտէր . ամմա ծնարին
էիլ լէյի՝ պէնտէն ուղադ սըր :
9 Հէմ՝ առէմ թէնպիհէրի
թա՛լիւլէրինի էյրէտէրէք
պանա նաֆիլէ իպատէթ է-
տէրլէր :

վէ խաղը եաննա չաղը 10
ըլա՝ ծնարա տէտի . Իշտին
վէ անկըլն : Աղըլա կիրէն՝ 11
ատէմի մուրապ էթմէլ .
լաքին աղըլտան չըգան՝ ա-
տէմի մուրապ էտէն օ սուր :

Օ զէման շայէրալէրի եա 12
նընա կէլիւ՝ ծնա տէտիլէր .
Պիլ՝ ըմիսին քի՝ Փարիսեցիլէր
պու սէօղիւ իշտինճէ սիւք-
տիւլէր : վէ օ՝ ճէվապ վէ 13
րիւլ աէտի . Կէօքտէլի Փէտե-
րիմին հէր սիլքմալիյի ֆի-
տան՝ սէօքիւլէճէք տիլ : Մն 14
լարը գոյ վէրին . ծնար քէօր
լէրին քէօր՝ գուլաղուլարը
սըր . վէ էյէր քէօր՝ քէօրէ
գուլաղուլուլ էտէրաէ , իքի-
սի աէ չուգուրա ալալէճէք
լէր : Իմսի Պետրոս ճէվապ 15
վէրիւ՝ ծնա տէտի . Պու թէմ
սիլին պիղէ թա՛պիլ էյլէ :
վէ Յիսուս տէտի . Տահա 16
սի՛ղ տէ մի ֆէհմիլ սինիլ .
Տահա անկրամա՞ղ մը սընըլ 17
քի՛ հէփ աղըլա կիրէն՝ գարը-
նա կիտէր , վէ խալէյէ չը-
գարըլըր : Ամնա աղըլտան 18
չըգան շէյլէր՝ էլալէքտէն չը-
գար , վէ առէմի ծնար մուր-
տարար : Զիրա էլալէքտէն՝ 19
եարամալ ֆիլըլէր՝ գաթլէր՝
զինալար՝ ֆահիլէլէր խըր-
սըլըլգլար՝ եալն շահիւլէ-
լէր՝ քիւֆիլէր չըգար : Ատէմի 20
մուրտարայան պուշըլար սըր ,
ամմա եայգամամըլ էլէր
իլէ եէմէք՝ առէմի մուրապ
էթմէլ :

վէ Յիսուս օրատան չըղըլ՝ 21
Տիւրոս վէ Սիլոն սէմթէրինէ
կիթտի : վէ իշթէ օ սինօր- 22
լարտան պիլ Բանանը գարը
չըղըլ՝ ծնա չաղըլարադ տէտի .
Եա՛ Դաւիթ օլուր Բապայ՝

- պանա մերհամէթ էյլէ . գը-
զըմ' ճիննտէն պէջիւք աղապ
23 չէքէյոր : Ամնա օնա հիւ պիր
սէօք ճէվսայ վերմէտի . վէ
շայրտէրի եաննա կէլիւ' օնա
եալսարարող տէրէր խոի .
Օնու սալը վէր . զիւրա ար-
24 տըմըզնա պաղըրըյոր : Վէ օ'
ճէվսայ վերիւ պէտի . Պէն
պազասնա կէօնտէրիլիւտիւմ ,
իլըս խարայէլ էվնին զայս
28 օյմուշ գոյուշարընա : Ամ'
մա գաւը կէլիւ օնա սէճ'
տէ ետէրէք տէրիտի . Եւ'
Իսպալ' պանա' իմնատ էյլէ :
26 Վէ օ' ճէվսայ վերիւ պէտի .
Չօճուգլարըն էքմէյինի ալըս'
քէօփէքէրէ ամմաք էյի տէ .
27 յիւ տիր : Վէ օ' տէտի . Պէ-
լի' եա' Իսպալ' շին քի քէօ-
փէքէր տախի' աղալարընըն
սօփրատընտան տիւշէն ու-
28 ֆանթըրարտան եերլէր : Օ
զէման Յիսուս ճէվսայ վերիւ
օնա տէտի . Եւ' գարը' իմա
նըն պէջիւք տիր , սանա'
իւթէտիլին կիսիլ օլտուն . վէ
գըզը օ սաա'թտան շիֆա պուշ-
տու :
29 Վէ Յիսուս օրտտան կիտիւ'
Գալիւնա տէնիզլինին քէնա-
րընա կէլտի . վէ տաղա չըգըս'
30 օրտտա օթուրտու : Վէ օնա
պէրապէրլէրինճէ թօփալտոր'
քէօրլէր' տիւտիլէր' սագաթ-
լար վէ չօգ պաշգալարը օլան'
չօգ խալգ կէլտի , վէ օն-
լարը Յիսուսուն այաղլարընա
ամթուրար , վէ օնլարը սաղաթ-
31 ալ . Դէյլէ քի' խալգ տիւտիլ-
լէրին սէյլէտիլինին' սագաթ-
լարըն սաղալտըլէնը' թօփալ-
լարըն երիւտիւտիւտիւնիւ , վէ
քէօրլէրին կէօրտիւտիւտիւ կէօ-
րիւնճէ շալտըլար , վէ Իս-

րայէլին Ալահընա շէքր էթ-
տիլէր :

Վէ Յիսուս շայրտէրինի 32
եաննա չաղըրլալ տէտի .
Խալգը աճըրքմ' , քի շիմտի
իւշ կիւն պիլէմճէ տուրտու-
լար , վէ եէյէճէք շէյլէրի
եօգ սուր . վէ օնլարը աճ
սալը վերմէք իսթէմէմ , օլ-
մաշա քի' եօլտա թագաթ-
լարը քէտիլէ : Վէ շայրտա 33
լէրի օնա աէտիլէր . Չէօլտէ'
պու գատար խալգ տոյմա-
ղա' պիզէ պու գատար էք-
մէք նէրէտէն պաւլաննար :
Վէ Յիսուս օնլարա տէտի . 34
Գաճ էքմէյինիլ վար . վէ
օնլար տէտիլէր . Եէտի էփէ-
վէ պիր գաշքիւշիւք պալըգ
լար : Իմտի խալգա եէրին 35
իւզէրինտէ օթուրմալա էմր
էթտի : Վէ եէտի էքմէյի 36
հէմ' պալըգլարը ալըս' շիւք
էթտիլտէն սօնկրա' փա-
րէլէտի , վէ շայրտէրինէ
վերտի , շայրտէր տէ խալ-
գա վէրքիլէր : Վէ հէփիսի 37
եէտիլէր , վէ տօյտուլար , վէ
փարչալարըն արթանընտան
եէտի զէնպիլ տօլը գալ-
տըրտըլար : Վէ եէյէլէր 38
գարըլարտան վէ չօճուգլար-
տան մա'տա' տէօրթ պին
էրքէք խոի :
Վէ խալգը սալը վերիւ 39
գայըլա պինտի , վէ Մագ-
գաղա սինօրլարընա կէլտի :

ՊԱՊ ԺԶ

Վէ Փարիսեցիլէր հէմ 1
Սագուկէցիլէր եաննա վա-
րըս թէճըրիւպէ հտէրէք' օն-
տան թալապ էտէրլէր խոի
քի' օնլարա կէօթսէն ալա-

2 մէթ կէօսթերէ : Վէ օ՝ ճէ.
վապ էտիպ օնլարա տէտի .
Ախլամ օլունճա՝ տէրսինիդ .
Հալա կիւղէլ օլաճադ . զիրա
3 կէօք դըղըլ տըր : Վէ սա-
պահ՝ Պու կիւն հալա պօ-
ղուդ օլաճադ , զիրա կէօք դը-
ղարալ՝ փուս օլույօր քէրէ-
նիւ . է՛յ միւրայըլար՝ կէօյիւն
էրւղիւնիւ ֆարդ էթմէսինի
պիւրսինիդ , վէ վազըթլարըն
սլաւմէթլերինի պիւմէդ մի սի-
4 նիդ : Եարամազ վէ զինա-
քեար նէսլ ալամէթ տըր ,
ամմա օնա՝ Յօլիան փէյ-
ղամպլերին ալամէթինտէն մա-
տա՝ ալամէթ վէրիլմէյէճէք
սիւր . անտէն օնլարը պըրա-
ղըս՝ կիթաի :
5 Վէ շայիրայէլի էօթէ եա-
դայա կէլթիքլերինտէ , էքմէք
ալմաղա ունութմուշար ի-
6 տի : Վէ Յիսուս օնլարա տէ-
տի . Պապըն , վէ Փարիսեցի-
լերին հէմ Սադուկեցիլերին
7 մայասընտան սադըրըն : Ամ-
մա օնլար քէնտի քէնտիլէ-
րինտէ տիւղիւնիւպ՝ տէրլէր
իտի , Բի էքմէք ալմատըդ :
8 Լաքին Յիսուս անկլամաղը-
լա՝ օնլարա տէտի . Նիչիւն
քէնտի քէնտինիլղոէ՝ է՛յ աղ
իմանըլար՝ էքմէք ալմատը-
ղընըղ տիւղիւնիւր սիւնիւղ :
9 Պէշ պինին պէշ էքմէյինի
վէ դաշ քիւֆէ ալտըղընըղ
10 հէմ տէօրթ պինին եէտի
էքմէյինի վէ դաշ զէնպիլ
սալըղընըղ՝ տահա անկլու-
մազ վէ խաթըրընդա կէթիւ-
11 մէզ մի սինիդ : Նիչիւն անկ-
լամազսընըղ քի՝ սիղէ էք-
մէք իչիւն տէմէտիմ , քի
Փարիսեցիլերին վէ Սադու-
կեցիլերին մայասընտան սա-

դընասընըղ : Օ զէման անկ 12
լատըլար քի՝ տէմէտի քի
էքմէք մայասընտան՝ իլլա Փա-
րիսեցիլերին վէ Սադուկեցիլե-
րին թալմիմտէն սադընալար :
Վէ Յիսուս Փիլիպպոս կէ 13
սարիսալ տէմթլերինէ կէ-
լինճէ , շայիրալերինէ սիւալ
էտիպ տէտի . Լաւմէր պէն
ատէմ Օղու իչիւն քիմ իմ
տէրլէր : Վէ օնլար տէտի 14
լէր . Պաղըսը վաֆթիդ էտի-
ճի Յովճաննիւ՝ վէ ապիւր-
լերի խլիա՝ վէ պաշգալարը
Երեմիա եախոս փէյղամպլը-
լերին պիւրի սին քէրէլէր : Օն 15
լարա տէտի . Եա սիդ պէ-
նիմ իչիւն քիմ իմ տէրսի-
նիդ . Վէ Սիմոն Պետրոս 16
ճէվապ էտիպ՝ տէտի . Սէն
տիրի Ալահըն Օղու շըլ
Քրիստոս սուն : Վէ Յիսուս 17
ճէվապ վէրիւպ՝ օնա տէտի .
Նէ մութըլ օնան եա Յով-
նան օղու Սիմոն՝ քի սանա
պանա թէն վէ դան ալքեար
էթմէտի , իլլա կէօքլերտէ օ-
լան Փէտէրիմ : Իմալ պէն 18
տախի սանա տէրիմ քի՝ Սէն
Պետրոս սուն , վէ քիլիսամը
պու գայանըն իւղէրինէ պի-
նա էտէճէյիմ , վէ ճէհէն-
նէմին գափուլարը օնուն իւ-
ղէրինէ զալիպ օլմայաճապ-
լար . Վէ սանա կէօքլէր փա- 19
տիւաճըղընըն անախթարա-
լընը վէրէճէյիմ , վէ եէր
իւղէրինտէ սաղաւարըլըն կէօք-
լերտէ պաղանմըլ օլաճադ ,
վէ եէր իւղէրինտէ ճէօղիւ-
յիւն՝ կէօքլերտէ ճէօղիւլիւշ
օլաճադ : Օլ զէման շայիրա-
լերինէ էմի կէթաի քի՝ օնուն
Քրիստոս օլուլուլունու քիմ
սէյէ սէյլէմէսինլէր :

- 21 ՕԼ զհմանտան Յիսուս՝
 օնուն Երուսաղէմէ կիթմէք՝
 վէ իխթիարարտան հէմ պաշ-
 քեահինկերտէն վէ քեաթիւ-
 լերտէն ջոյ շէյլէր չէքմէք
 վէ Էօլաիւրիւլէք վէ իւչիւն-
 ճիւ կինտէ գլլամ էթմէք
 կերէք իսիլինի՝ շայիրտէրի-
 նէ կէօսթերմէյէ պաշլաար :
- 22 Վէ Պետրոս օնու եանընա
 ալտը , վէ օնու աղարլամա-
 ղա պաշլաար՝ տէտի . Հա-
 նա՛ եա՛ Բապա՛ պու սանա
- 23 ապա օրմտըն : Արմա օ տէօ
 նիւպ Պետրոսա տէտի . Ար-
 տըմա կիթ՝ եա շէյթան ,
 պանա թէգթէղ սին . զիրա
 Ալլահն շէյլէրինի տիւշիւն-
 մէղ սին , իլլա առեմէրին
 շէյլէրինի :
- 24 ՕԼ զհման Յիսուս շայիրտ-
 լէրինէ տէտի . Էյէր պիր
 քիմնէ արալմճա կէլմէք իս-
 տէրտէ , քէնաինի ինքեար էթ-
 սին , վէ իսաղնը գալալըր-
 սին , վէ արալմճա կէլին :
- 25 Զիրա քիմ քի ճանընը գուր-
 թարմագ իսթէրտէ , օնու զայ՝
 էաեճէք , վէ քիմ քի պէնիմ
 իշիւն ճանընը զայ՝ էտէրտէ ,
- 26 օնու պուլաճագ տըր : Զի-
 րա պիր առեմ պիւթիւն տիւն
 եայը գաղանըր տա՛ ճանընը
 զայ՝ էտէրտէ , նէ՛ Ֆայիտէ
 էտէր . եախօտ առեմ՝ ճա-
 նընա պէտիւլ նէ վէրէճէք :
- 27 Զիրա առեմ Օղլու՝ քէնտի
 մէլէքլէրի իլէ Փէտէրինին ճէ-
 լալինտէ կէլէճէք , վէ օ զէ-
 ման հէր քէսէ ամէլինէ կէօրէ
- 28 էօտէյէճէք : Կէրչէք տէրիմ
 սիգէ , պուրասա տուրանլար-
 տան պանը քիմնէլէր վար ,
 քի թա առեմ Օղլու փառի-
 շահըղընա կէլալինի կէօրէ .

նէտէք՝ ալտ էօլիւմ թաթ-
 մայաճաղար :

ՊԼՊ ԺԵ

1 Ե ալթը կինտէն սնի-
 րա՝ Յիսուս Պետրոսու վէ
 Յակոբոսու վէ օնուն գա-
 րնտաշը Յովհաննէսի պէրա-
 պէր ալլա՛ օնլարը թէնհա-
 ճէ պիր էիւքտէք տաղա կէօ-
 թիւրաիւ : Վէ օնլարն էօ 2
 նիւնտէ թէպտիլի սուրէթ օլ-
 տու , վէ էիւղիւ կինէլ կի-
 պի փարլաար , վէ օնուն էս-
 վապլարը նուր կիպի ուշաղ
 օլաու : Վէ իլթէ օնլարա՛ 3
 Մովսէս իլէ Եղիա կէօրիւն-
 տիւլէր , քի օնուն իլէ սէյ-
 լէշլէրէր իտի : Վէ Պետրոս 4
 Ճիւլապ էտիպ՝ Յիսուսա տէ-
 տի . Եա՛ Բապա՛ պիլղէ պու-
 րասա օրմագ էյի տի . էյէր
 իսթէրտէն , պուրասա իւչ
 չատըր եափալմ , պիր աա-
 նա՛ պիր տէ Մովսէս՝ վէ 5
 պիր Եղիայա : Օ տահա սէյ-
 լէր իքէն , իլթէ պիր միւ-
 նէվլէր պուլուլ օնլարը գաի-
 լաար , վէ իլթէ պուլուլթ-
 տան՝ Սէվիլիւ Օղլում պու-
 տուր՝ քի օնասն հաղղ է-
 տէրիմ , օնու տինկէյին տէ 6
 իււ պիր սէս օլտու : Վէ
 շայիրալէր իշտինճէ՛ էիւղիւ
 գոյուն գափանտըլար , վէ զա-
 յէթլէ գորգաուլար : Վէ Յի- 7
 սուս եազըն կէլապ՝ օնլարա
 տօղունտու , վէ տէտի . Գալ-
 գըն , վէ գորգման՝ Վէ օն 8
 լար կէօղլէրինի գալտըրըն-
 ճա , եալընըղ Յիսուստան
 զայրի՛ քիմնէյի կէօրմտի-
 լէր :

Վէ օնլար տաղտան էնէր 9

- իբէն, Յիսուս ծնարաւ թէն-
պիճ էտիպ տէտի. Թա ա-
տէմ Օլլու էօլիւէրտէն զը-
յամ էտէնէտէք՝ պու կէօրիւ-
շիւ քիմանէյէ սէօյէմէյէսիւ:
- 10 Նիզ: Վէ շայիրտէրի ծնա
սիւալ էտիպ տէտիւէր. Իմ
տի նիջիւն քեաթիպիւէր տէր-
էր քի՝ էվիէլա Եղիա կէլ
- 11 Մէք կէրէք: Վէ Յիսուս
ճէլապ վէրիս՝ ծնարա տէ-
տի. Կէրչի Եղիա էվիէլա
կէլիս՝ հէր շէյի եէրինէ կէ-
- 12 Թիրիր: Ամմա սիղէ տէրիմ
քի՝ Եղիա հալա կէլիւշ տիր,
վէ ծնու Թանրմատըւր, լա
քին ծնա՝ հէր նէ իսթէտի-
ւէր իսէ, էյնէտիւէր. Կէօյ-
լէճէ ատէմ Օլլու տախի
ծնարտան իսկէնճէ չէքէճէք:
- 13 Օլ զէմման շայիրտէր անկ-
լատըլար քի՝ ծնարա վաֆ.
Թիզ էսիճի Յովհաննէս իջիւն
սէօյլէտի:
- 14 Վէ ծնար խալլըն եանը-
նա կէլինճէ, ծնուն եանընա
պիր ատէմ վարըպ՝ ծնա տիզ
չէօթսիւ, վէ տէտի. Եա՝
Բապպ՝ օլլումա մէրհամթ
էյլէ, քի ԹուԹարըզը տըր,
վէ պէօյիւք իսքէնճէ չէ-
քէր. զիրա չօթ տէֆա՝ ա-
- 15 Թիւշէր: Վէ ծնու սէնին
շայիրալէրինէ կէթիրտիմ, վէ
ծնու սաղըլմապա գատիր
- 16 Օլմատըլար: Վէ Յիսուս ճէ-
վապ վէրիպ տէտի. Եյ ի-
մանարզ վէ Թէրա նէալ նի-
չէյէտէք սիղին իլէ օլաճաղմ,
նիչէյէտէք սիղի Թէհամթիւլ
էտէճէյիմ. ծնու պուրայա
- 17 Կանա կէթիրին: Վէ Յիսուս
ծնու ազարըատը, վէ ճինն ծն-
տան չըգար, վէ ուշադ օլ

սաա՝Թտան սաղալար: Օլ զէ 18
ման շայիրտէր Թէնհաճէ Յի-
սուսուն եանընա կէլիս՝ տէ-
տիւէր. Կիջիւն պիղ ծնու չը-
գարմապա գատիր օլմատըլ:
Վէ Յիսուս ծնարա տէտի. 19
Իմանարզըզընը իջիւն. զիրա
կէրչէք տէրիմ սիղէ՝ էյէր
խարտալ տանէսի գատար իմա-
նընըզ օլուրսա, պու տաղա՝
Պուրատան օրայա կիթ տէսէ-
նիզ, կիտէճէք տիր, վէ սի-
ղէ հիւ պիր շէյ միւմէինսիզ
օլմայաճադ: Ամմա պու 20
ճինս չըգմալ, իլա տուա՝ վէ
օրուճ իլէ:

Վէ ծնար Գալլիւտաա առ 21
լաշըր իբէն, Յիսուս ծնարա
տէտի. Ատէմ Օլլու՝ ատէմ
էր էլինէ Թէսլիմ օլունա-
ճադ. Վէ ծնու էօլիւրէր 22
ճէքէր, վէ իւջիւնճիւ կիւն
տէ գալլաճադ տըր. իմտի
ծնար լոյէթլէ գասալթլէլն
տիրէր:

Վէ ծնար Կաթառնայումա 23
կէլինճէ, տիրհէմ իբիւքէ-
րինի ալանլար Պետրոսա կէլ-
տիւէր, վէ տէտիւէր. Խաճա-
նըզ տիրհէմ իբիւքէրինի
էօսէմէզ մի: Պէշի տէտի. վէ 24
օ՝ էվէ կիրտիքտէ, Յիսուս
ծնու Թէգատտիւմ էտիպ տէ-
տի. Եա՝ Սիմոն՝ լէյին նէ՝
տիր. Եէրին փատիշալարը
խարաճը եախսոտ վէրկիյի քիմ
լէրտէն ուրըլար՝ օլուլարտան
մը Եօխսա եապանճըլարտան
մը: Պետրոս ծնա տէտի. 25
Եապանճըլարտան. Յիսուս
ծնա տէտի. Էօյլէ իսէ՝ օլու-
լար մուսֆ տըրլար: Ամմա 26
ծնարա Թէօքէզ օլմայալըմ
տէյիւ՝ տէնիղէ կիտիպ լօլթա
տթ, վէ իլք չըգան պալըզը

գալտրը, վէ ծնուն աղղընը ա-
ջընձա, պիր տէօրտիւք պու-
լաճադ սրն. ծնու տըլպ' ծն-
լարա պէնինի իջին հէմ սէնին
իջին վէր :

ՊԱՊ ԺԸ

- 1 () Լ տասնթատ շայիրտէր
Յիսուսուն եանընա կէլիպ
տէտիւր . Աճապա՛ կէօքէ-
րին փատիշահլըլընտա պէօ .
- 2 յիւք քիմ տիր : Վէ Յիսուս
պիր չոճուդ չաղըրըլ' ծնու
ծնալըն օրթատընտա տուր :
- 3 տուրըլ' տէտի . Կէրչէք տէ-
րիմ սիղէ, էյեր տէծնմէղսէ-
նիզ վէ չոճուդար կիալի օլ
մաղսանըլ, կէօքէրին փատի-
շահլըլընտա ալա կիրմէյէճէք
- 4 սինիզ : Իմտի հէր քիմ՝ քէն
սինի պու չոճուդ կիալի ալ
չաղատըրտա, կէօքէրին փա-
սիլաշլըլընտա պէջիւք օ
- 5 տուր : Վէ տէնիմ աղըրտա
պէջլէ տիր չոճուդ քիմ՝ դա-
պուլ էտէրտէ, պէնի դապուլ
- 6 էտէր : Վէ պանա ինանան
պու քիւլիւքէրին պիրինի քիմ
սիւրջալիւրիւրտէ, ծնա ֆայ-
տալը տըր քի՛ պօնունա տիր
մէրքէպ տէլիրմէնի Թալը ա-
սըլա, վէ սէնիղին տիպինէ
ղարդ օրունա :
- 7 Վայ տիւնէայա՛ Թէօքէղէր
սէպէպինտէն . զիրա Թէօքէղ-
լէր կէլմէք լաղըմ տըր, ամմա
վայ օլ ատէմէ քի՛ Թէօքէղ-
լէր ծնուն վասիթաաը իլէ
- 8 կէլէր : Վէ էյեր էլին եա ա-
յաղըն սէնի սիւրջալիւրիւր-
տէ, ծնալըր քէս, վէ սէն-
ուն աթ . ոանա՛ հայաթա
Թօփալ եա սազաթ կիրմէսի՛
իքի էլին եա իքի այաղըն օ .

լուպ էպէտի աթէլէ տթըրմա
սընտան էյի տիր : Հէմ էյեր 9
սէնի կէօղին սիւրջալիւրիւր-
տէ, ծնու չըգար, վէ սէնտէն
աթ . սանա՛ հայաթա պիր
կէօղիւ կիրմէսի՛ իքի կէօ-
ղին օրուպ ճէհէննէմն ա-
թէլինէ աթըրմաընտան էյի
տիր :

- Վաղըն՝ պու քիւլիւքէրին 10
պիրինի Թահպիր էթմէյէսի-
նիզ . զիրա սիլէ տէրիմ քի՛
ծնալըն մէլէլլէլի կէօքէրտէ՛
կէօքէրտէ օլան Փէտէրիմն
էրեղինիւ ապիմա կէօրիւր-
- լէր : Զիրա ատէմ՝ Օղլու 11
ղայպ օրմուշու գուրթարմաղա
կէլտի : Սիղէ նի՛ճէ կէօրիւ 12
նիւք . էյեր պիր ատէմն
էրեղ գօյունու օրուր տա՛ ծն
լարտան պիրի Եօլու շաղըրը-
տա, օ՛ տօգսան տօգուղու
պրաղըլ՝ վարըր աաղարտա
Եօլու շաղըրմըը արամաղ մը :
- Վէ էյեր ծնու պուլաճադ օ 13
լուրտա, կէրչէք տէրիմ սիղէ
քի՛ ծնուն իւղէրինէ՛ Եօլու
շաղըրմամը տօգսան տօգուղ-
տան զիյատէ սէվնիր : Պէյ . 14
լէճէ կէօքէրտէ օլան Փէտէ-
րինիղին հուղըրոճտա ըրիզ
Եօգ տուր քի՛ պու քիւլիւք-
լէրին պիրի զայպ օլա :

Վէ էյեր դարնտալըն սա 15
նա խաթա էտէրտէ, կիթ,
վէ ծնու՝ սէնին իլէ ծնուն
պէյնինտէ Թէնհաճէ Թագիր
էյլէ . էյեր սէնի տինկէրտէ,
գարնտալըն՝ գաղանալըն :
Ամմա էյեր տինկէլմէղսէ, 16
քէնտին իլէ պէրապէր պիր՝
եալիօտ իքի քիլն առհա ալ,
Թա քի իքի եա իւլ շահի-
տին աղղընտան հէր սէօզ
սապիթ օրունա : Վէ էյեր 17

- անարը տինկլեմէլսէ, ճէմի՝
 յէթէ սեօյէ, վէ էյէր ճէ-
 միլէթի տախի տինկլեմէլսէ,
 ծնու էճնէպի թայիֆէտէն՝ վէ
 կէօմրիւքճիւ կիպի սայ :
- 18 Կէրչէք տերիմ սիղէ, եէր
 իւզէրինտէ հէր նէ . քի սլաղ-
 արտանը՝ կէօքտէ պաղանմը
 օլաճադ, վէ եէր իւզէրինտէ
 հէր նէ . քի չէօգէրսէնիզ կէօք-
- 19 տէ չէօղիւլիւզ օլաճադ : Լիւ-
 նէ սիղէ տերիմ . քի՝ սիղտէն
 իքի . քիչի եէր իւզէրինտէ իթ-
 թիֆադ էտերէք հէր նէ շէյ
 իչիւն ալիւրէրսէ, ծնարա
 կէօքէրսէ օլան Փէտերիմաէն
- 20 օլաճադ տըր : Զիւրա պէնիմ
 իսմիմ իլէ իքի եա իւչ քիչի
 հէր նէրէտէ ճէմ՝ օլմուշար
 իսէ, օրատա ծնարըն օրթա-
 սընտա իմ :
- 21 ՕԼ զէման Պէտրոս ծնուն
 եանընա կէլիպ տէտի . Եա՝
 Գապա՝ գարնտաղըմ գաճ . քէր-
 րէ պանա խաթա էտերսէ ծնա
 աֆիլ էտէյիմ, եէտի՝ քէր-
- 22 րէյէտէք մի : Յիսուս ծնա
 տէտի . Սանա տէմէմ եէտի
 քէրրէյէտէք, իլա եէթմիշ
- 23 քէրրէ եէտիյէտէք : Օնուն
 իչիւն կէօքէրին ժառիլաճ-
 լըղը՝ սիլի ժառիլաճա պէն-
 զէտիլտի, քի գուլարը իլէ
 հիսապ կէօքմէք իսթէտի :
- 24 Վէ օ՝ հիտապա պաղալընճա,
 ծնա՝ ծն սիլի թալանթ պորճըւ
- 25 պիւր քիմնէ կէթիլիլտի : Վէ
 ծնուն էօտէմէյէ հալի օլմա-
 տըղընտան, ծնուն էֆէնտիսի
 էմր էթտի, քի օ՝ հէմ դա-
 րըսը վէ չոճուգլարը վէ հէր
 նէտի վար իսէ սաթըլա, վէ
- 26 պօրճա էօտէնէ : Իմաի օ գուլ
 տիւչիւս՝ ծնա սէճտէ էտէ-
 րէք տէտի . Եա՝ էֆէնտիմ՝
- պանա սապր էյլէ, վէ սանա
 հէֆիսիսի էօտէյիմ : Վէ օ 27
 գուլուն էֆէնտիսի ծնա մէր-
 համէթ էթմէք իլէ, ծնու սաղը
 վէրտի, հէմ ծնա պօրճունու
- պաղըլաղըմ : Ամմա օ գուլ 28
 չըղըս՝ քէնալինէ երիւլ տի-
 նար պօրճըւ օլան սիլի գուլ-
 տաղըն պուլտու, վէ ծնու
 թուլթուպ՝ պաղարադ տէտի .
 Պանա՝ նէ . քի պօրճըւ իսէն՝
- էտա էյլէ : Իմաի ծնուն գուլ 29
 տաղը՝ պաղընա տիւչիւս՝ ծնա
 եալվարադ տէտի . Պանա
 սապր էյլէ, վէ սանա հէֆիլ-
 սիսի էօտէյիմ : Ամմա օ իս- 30
 թէմէտի . իլա վարըպ՝ ծնու
 թա պօրճըւ օլաուլունու էօ-
 տէյէնէտէք հապուս աթտը :
- Վէ ծնուն գուլտաղարը՝ օ 31
 լան նէննէլէրի կէօրինճէ՝ դա-
 յէթլէ դասալէթլինտիլէր,
 վէ վարըպ էֆէնտիլէրին հէֆի
 օլանլարը իֆատէ էթտիլէր : 32
 ՕԼ զէման էֆէնտիսի ծնու
- չաղըրըս՝ ծնա տէտի . Էյ՝
 եարամաղ գուլ՝ պանա եալ-
 վարտըղըն իչիւն սանա հէֆի
 օ պօրճու պաղըլաղըմ : Սէն 33
 տալի գուլտաղընա՝ պէնիմ
 սանա մէրհամէթ էթտիլիմ՝
 կիպի՝ մէրհամէթ էթմէլ տէ-
 յիլ մի իսին : Վէ էֆէն- 34
 տիսի զաղէպէ կէլիւս՝ ծնու
 իւքէնճէ՝ էտիլլէրէ վէրտի,
 թա քէնալինէ հէֆի պօրճունու
 էօտէյէնէտէք : Կէօքտէ օլան 35
 Փէտերիմ տալի սիղէ էյլէ
 էտէճէք տիւր, էյէր հէր սիլ-
 րինիլ գարնտաղարընըղա ծն-
 արըն գապահաթլարընը եր-
 րէքլէրինիգաէն աֆիլ էթմէլ-
 սէնիլ :

ՊԼՊ ԺԹ

- 1 Սէօղէրի թէքմիլ էսինճէ ,
Գալիլիստոսն գալիքույ Յոր
գանանն էօթէ ետգասըն
տա Եհնուսիսթան օրնօրաւ
2 րնա կէլուի : Վէ օնուն ար-
տընճա չօր խալք վարտը ,
վէ օնլարը օրատա սաղալթ-
տը :
3 Վէ Փարիսէցիւք՝ օնու
թէճրիւպէ կթմէք իշին եա-
նրա կէլուի՝ օնա տէսիւք .
Մտեմէ՝ հէր սէպէպ իշին
գարըսընը պօշամագ ճայի՞ղ
4 մի : Վէ ճէվապ վէրիպ օն-
լարա տէսի . Օգո՛ւմատընը
մը քի՛ իպթիտատէն եարա-
սան՝ օնլարը երբէք վէ աիշի
5 եարաթաը . Վէ տէսի . Պու
սէպէպտէն՝ ատեմ պապասը
նը վէ անասընը թէլքէ հաիւպ
գարըսընա եափըշաճագ , վէ
իքիսի պիր թէն օլաճագլար :
6 Հէյլէ քի՛ արթգ իքի տէ-
յիւք , իլլա պիր թէն . իմ-
աի Ալասըն չեֆթէսիյնի
7 ատեմ պըրմաորն : Օնա տէ-
տիլէր . Իմաի նի՛շին Մու-
սէս՝ թալգէ նամէ վէրիպ
տէ օնու պօշամագ թէնպիհ
8 էթտի : Օնլարա տէսի . Մու-
սէս սիլլն սէրթ եիւրէքիւ-
լէյնիղ իշին սիլլէ իլլն վէր-
տի , քի գարըլարընը պօ-
շայասընը . աննա իպթիտա-
9 տէն պէյլէ օլմաոր : Վէ
սիլլն աէրթա քի՛ հէր քիւ՛
գարըսընը զինատան զայրի
պիր սէպէպ իլլէ պօշար տա՛
պաշգաար իլլէ հիլէնիւսէ , զի-
նա էտէր . հէմ պօշամըշ
գարը իլլէ հիլէնէն՝ զինա է-
10 տէր : Հայրտալէքի օնա տէսի-

լէր . Էյէր ատէմն՝ գարը
խուսուսուստա հալի պէյլէ
իսէ , հիլէնմէք խայրըռ տէ-
յիլ : Վէ օ՛ օնլարա տէսի . 11
Պու սէօղէ՝ հէփիսի գապուլ
էթմէղէր , իլլա քիւլէրէ քի
վէրիլիշ տիր : Զիրա խատըմ
2 լար վար քի՛ անա լաճմիտէն
պէյլէ տօղտուլար , վէ խա-
տըմլար վար քի՛ ատէմէրտէն
խատըմ օլունմուշլար , վէ խա-
տըմլար վար քի՛ կէօքէրն
փատիշաճըլը իշին քէնտիլէ-
րին խատըմ էթտիլէր . գա-
պուլ էթմէյէ գատիր օլան՝
գապուլ էթտին :

Օլ զէման օնա չօճուգար 13
կէթիլիւտի , քի օնլարն իւ-
ղէրինէ կէլէրնի գոյա , վէ
սուա՛ էտէ . վէ շայրտլէր
օնլարը աղարտաըլար : Ամնա 14
Յիսուս տէսի . Զօճուգարը
գոյ վէրին , վէ օնլարը պանա
կէլլէքտէն մէն՝ էթմէն . զիրա
կէօքէրն փատիշաճըլը պէյ-
լէլէրն տիր : Վէ հիլէրնի օն 15
լարն իւղէրնէ գօտուգտան
սօնկրա , օրատան կիլթաի :

Վէ իշթէ պլրի եանընա 16
կէլլալ՝ օնա տէսի . Ե՛ւ էյի
խօճա՛ նէ՞ էյի շէյ էտէյիմ ,
քի հպէտի հայաթա մալք
օլալմ : Վէ օ՛ օնա տէսի . 17
Պանա նի՛շին էյի սէրալն ,
պիր Ալաստան զայրի՛ հիւ-
քիմնէ էյի տէյիլ տիր . ամ-
մա էյիք հայաթա կիրմէք
խթէրտէն , թէնպիհէլի սաղ-
լա : Օ՛ օնա տէսի . Հանկը 18
լարը . վէ Յիսուս տէսի .
Պունլարը . Գաթլ էթմէյէ-
սին , զինա էթմէյէսին , իլլը-
սըլլքէ էթմէյէսին , եալան
շէհատէթ էթմէյէսին . Պա 19
պանա վէ անանա ի՞ղղէթ

- էլէ, վէ՛ գօնընուն քէնտին
 20 կիպի սէվէսին : Օլ կէնճքիմ՝
 սէ ծնա տէտի . Պոռնլարըն
 ճէմի՛տին կէնճլլլմտէն պէ-
 21 ռու տարլաարմ . տաճա նէ՞
 էքսիլլիմ վար : Յիսուս ծնա
 տէտի . Եյէր թէքմիլ օլմադ
 իսթէրսէն , կիթ վարլէթինի
 սաթ , վէ ֆագիլլէրէ վէր ,
 վէ կէօքտէ խաղլնէ էտինէ .
 սին . վէ կէլ պանա թապի՛
 22 օլ : Իմտի օ կէնճ՝ պու սէօ .
 զիւ իշիտինճէ , դասսվէթլէ-
 նէրէք կիթտի . զիրա չօդ
 վարլէթի վար խի :
 23 Վէ Յիսուս շայիլտէրինէ
 տէտի . Կէրչէք տէրիմ սիզէ ,
 քի զէնկին՝ կէօքլէրին փատի-
 շահլընա կիւճլէք իլէ կիրէ-
 24 ճէք : Հէմ էինէ սիզէ տէ-
 րիմ . Տէվէնին իյնէ տէլի-
 յինտէն կէչմսի՛ զէնկինին
 Ալլահն փատիշահլընա կիր-
 մէտինտէն տաճա գօլայ տըր :
 25 Վէ ծնուն շայիլտէրի իշիտին-
 ճէ , լայէթլէ հէյրան օլուպ՝
 տէտիլէր . Իմտի քի՛մ գուր-
 26 թուլա պիլիւր : Վէ Յիսուս
 նաղար էտիպ՝ ծնարա տէ-
 տի . Պու՛ առմէլէրին ինտին-
 տէ միւմքինսիլ տիր , լաքին
 Ալլահն ինտինտէ հէր շէյ
 միւմքին տիր :
 27 Օլ զէման Պեսարոս ճէվապ
 էտիպ՝ ծնա տէտի . Իշթէ
 պիզ հէր շէյի թէրք էտիպ՝
 արտընճա կէլտիք . Իմտի պիզէ
 28 նէ օլաճագ տըր : Վէ Յիսուս
 ծնարա տէտի . Կէրչէք տէ-
 րիմ սիզէ քի՛ սիզ քի պէնիմ
 արարմճա կէլտինիլ՝ թէքրար
 տօղուշտա առէմ Օղլու ճէլա-
 լինին թախթընտա օթուրա-
 ճաղը զէման , սիզ տախի ծն
 իքի թախթար իւզէրինէ օ

Թուրուպ՝ Իսրայէլն ծն իքի
 սըպթլարլընըն շէրասթընը
 կէօրէճէք սինիլ : Հէմ հէր 29
 քիմ՝ պէնիմ իսմիմ իջիւն
 էվէր ես գարնտաշար ես
 գըզ գարնտաշար ես պապա
 ես անա ես գարը ես էվասա-
 30 լար ես թարլալար թէրք էթ-
 տի իսէ , էիւզ գաթընը ալա-
 ճագ , հէմ էպէտի հայաթ
 միրաա ալաճագ տըր : Ամմա 30
 չօդ էվլէլէրլէր սանկրաքի վէ
 սանկրոքիլէր էվլէլէր օլաճագ
 տըր :

ՊԱՊ Ի

Սիրա կէօքլէրին փատի- 1
 շահլըն՝ պիր էվ սահիպի ա-
 տէմէ պէնզէր քի՛ սապահլա-
 յըն պաղընա իւճրէթ իլէ իւ- 2
 ճիլէր թութմապ չըգար : Վէ
 իշիլէր իլէ կիւնտէ պիրէր
 տինարա դալլ էտիպ՝ ծնարը 3
 պաղընա կէծտէրտի : Վէ սա-
 աթ իւչ մէհէլնտէ չըգըպ՝
 փաղարտա պաշգա պօշ տու- 4
 րան իշիլէր կէօրտիւ : Օնրա-
 րա տախի՛ Սիզ տէ պաղա կի- 5
 տին , վէ հադ նէ իսէ՛ սիզէ
 վէրէյիմ տէտի : Վէ ծնար 6
 կիթտիլէր . սաաթ ալթը վէ
 տօգուլ մէհէլէրինտէ էինէ
 չըգըպ՝ պումիւլալ իւզրէ էյ- 7
 լէտի : Վէ սաաթ ծն պիր մէ-
 հէլնտէ չըգըպ՝ լայլի պօշ
 տուրան իշիլէր պուլտու , վէ
 ծնարա տէտի . Նիլլին պու- 8
 րատա պիւլիւն կիւն պօշ տու-
 րույօր սուսուլ : Օնա տէտի- 9
 լէր . Չին քի պիլիլ քիմմէ
 իւճրէթ իլէ թութմաթ . ծն-
 10 լարա տէտի . Սիզ տախի պա-
 ղա կիտին , վէ հագ նէ իսէ՛
 ալաճագսընը : Վէ ախլամ 8

- օլունճա, պաղըն սահխալիքէն տի քետիսիւսասորնա տէտի . Իշխիւրի չաղըր, վէ սոնկրա քիւլէրապէն պաղալըպ էվլէլէլիւրէրէ վարընճոյատէք օնլարըն 3 Իւշրէթիւնի վեր : Վէ սաաթ օն պիր մէհէլնտէ տընտնար կէլիպ պիրէր տինար տըրը 10 Լար : Վէ էվլէլէլիւրէր կէլնճէ, զանն էթաիւրէր քի' տահա չօդ ալաճադար . վէ օնլար տա 11 պիրէր տինար ալարըլար : Վէ տընճա, էվ սահիպինէ դարը մըրըլտանարադ' աէտիւրէր քի' 12 Պու սոնկրաքիւլէր պիր սաաթ իւլէտիւրէր, վէ օնլարը պիզ կիւնիւն աղըրըլընը վէ հէրա րէթիւնի չէքէնէր իլէ պէրա 13 պէր էլլէտին : Վէ օ' ճէվապ վէրիպ օնլարըն պիրլնէ տէտի . Եա' սոսթ' սանա նա հաղըլդ էթմէյորոււ . սէն պէնիւմ իլէ պիր տինարա դավլ 14 էթմէտին մի : Հագղընը ալ, վէ կիթ . պէն պու սոնկրա քինէ տաիլի սանա վէրպիւնի 15 կիպի վէրմէք իսթէրիւմ : Իշ Էաւ իլէ իսթէտիլի մի էթմէք պանա ճալիզ տէյիլ մի . Էօխ սա' պէն էյի օտուղոււ իլլան սէնին կէօղին Էարամաղ մը 16 Խըր : Պէօյլէճէ սոնկրաքիւլէր էվլէլէլի վէ էվլէլէլիւրէր սոնկրաքի օլաճաղըր . զիրա սա' վէթըլէր չօդ' ամմա սէչիլիշ 17 Լէր աղ սըր : Վէ Յիսուս Երուսաղէմէ չըգար իլէն, Էօլտա օն իլի շայիրալէրի թէնհաճէ պէրա պէր ալպ' օնլարա տէտի . 18 Իշթէ Երուսաղէմէ չըգայօ րուղ, վէ աաթմ Օղուս պաշ քեհահլիւրէր վէ քեաթիպլէրէ թէպիւմ օլունաճադ, վէ օնու Էօղիւմէ հիւքմ' էտէճէլէր .

Վէ օնու Թոյիֆէլէրէ թէս 19 լւմ' էտէճէլէրէր, քի օնու զէվգ Լէնէլէր, վէ տէօյէլէր, վէ խաջա չըգարալար . ամմա օ' իւչիւնճիւ կիւնտէ տիրիլէճէք տիր :

Ու զէման Զէքէդէոս օ 20 զուլարընն անասը' օղուլարը իլէ սէճաէ էտէրէք վէ օնտան պիր շէյ տիրէլէրէք' Էանընա կէլտի : Վէ օ օնա' Նէր' Խա 21 Թէրսին տէտի . օնա տէտի . Սէյլէ քի' պու իլի օղուլար լւմ' սէնին փատիլաճըլըն տա պիրի սաղընտա վէ պիրի սօլունտա օթուրալար : Վէ 22 Յիսուս ճէվապ էալիպ տէտի . Նէ տիրէտիլիլիլի պիլմէլ սինիլ . պէնիւմ իլէճէլիւմ դա 23 տէհի իլլմէյ' վէ պէնիւմ վաֆ թիզ օլաճաղըմ վաֆթիզ իլէ վաֆթիզ օլմաղա դաաիլը մի սինիլ . օնա տէտիլէր . Գա տիր իլ . Վէ օ' օնլարա տէ 24 տի . Վէրէք դաաէհիլի իլէ ճէք սինիլ, վէ պէնիւմ վաֆ թիզ օլաճաղըմ վաֆթիզ իլէ վաֆթիզ օլաճաղ սընըլ . Լա քին սաղընտա վէ սօլունտա օթուրմասընը վէրմէք ունտա մախսուս տէյիլ տիր, իլլա փէտէրիմաէն քիւլէր իլլան քի հաղըրմանըլ սըր : Վէ օն 25 Էալիլէր իլիտինճէ, իլի դա րընտալարա տարըտըլար : Վէ Յիսուս օնլարը չաղըրպ 26 տէտի . Պիլըր սինիլ քի' Թայիֆէլէրին հիւքմասարըլար' օնա րըն իւղէրինէ հիւքիւմէթ սիւրէրէր, վէ պէյիլիւրէր օնլարըն իւղէրինէ զապիթիք էտէրէր : Ամմա սիզտէ Էօյլէ 26 օլմալըն . Լաքին սիզտէ քիւմ պէյիլէք օլմադ իսթէր սէ խըղմէթէաարընըլ օլուն :

- 27 Վէ սիդակէ քիմիւք օլմագ
խաթըսէ, գուլու նուզ օլ
28 աուն : Նիճէ քի առէմ՝ Օղլու
կէլմէտի քի՝ քէնտինէ խըլմէթ
օլունա, իլլա խըլմէթ էտէ,
վէ ճանընը չօգլար պէտէլինէ
փիտայէ վէրէ :
- 29 Վէ ծնլար Երիբովտան չը-
գար իքէն, ծնուն արարնճա
30 չօգ խալգ վարար : Վէ իշ-
թէ էօլուն էանընտա իքի
քէօր օթուրուպ՝ քիտուուն
կէշտիլինի իշտինճէ, պաղը-
րարագ տէտիլէր : Եա՛ Դա-
ւիթ օղլու Բապա՝ պիղէ մէր-
31 համէթ էլլէն : Վէ խալգ ծն-
լարը ա՛ղարաւոր, քի սուս
օղլար . աւմա ծնլար տահա
զեյաաէ՝ Եա՛ Դաւիթ օղլու
Բապա՝ պիղէ մէրհամէթ էլ-
լէ տէյիւ պաղըրըլար խտի :
32 Վէ Յիսուս աուրուպ՝ ծնլա-
րը չաղըրաը, վէ տէտի . Նէ՛
թ խթէրսինիդ սիղէ էտէյիմ :
33 Օնա տէտիլէր . Եա՛ Բապա՝
Իսիբիւ քիկէօղլէրիմիդ աշըլ-
34 սըն : Վէ Յիսուս մէրհամէթ
էտիպ՝ ծնլարն կէօղլէրինէ
սօգունաու . վէ տէր ա՛գապ
ծնլարն կէօղլէրի կէօրտիւ-
լէր, վէ ծնուն արարնճա կիթ-
տիլէր :

ՊԱՊ ԻԼ

- 1 Վէ ծնլար Երուսաղէմէ
էաղալաշա՝ զէլմիլիք տաղը-
նըն էանընա Բէթ փաղէյէ
կէլնճէ, օլ զէման Յիսուս
իքի շայրտ կէօնտէրիպ՝ ծն-
2 լարա տէտի . Գարշընըղապի
քէօյէ վարըն, վէ տէր ա՛գապ
պիր պաղլը մէրքէպ՝ հէմ պի-
լէսինճէ պիր սըլիա սուլա-
ճագսընըղ . չէօղլուպ պանա

կէթիրին : Վէ էյէր պիր 3
քիման սիղէ պիր շէյ սէջ-
լէրսէ, աէյէսինիդ քի՝ Օնլար
Բապապ լաղըմ սըր . վէ օ՝
տէր ա՛գապ ծնլարը կէօնտէ-
րէճէք տիր : Վէ պունուն 4
ճիւմլէսի՝ փէյղամպէրին վա-
սիթաւը իլէ տէնիլէն թէքմիլ
օլմագ իշլուն օլտու, քի տէ-
միշ տիր . Սիօն զըղընա տէ- 5
յին . Իշթէ փատիշաճըն հա-
լիմ՝ վէ մէրքէպէ հէմ մէրքէպ
գուտուգու սըլիայա պինմիշ
սանա կէլլօր : Իմտի շայրտ- 6
լէր վարըն՝ Յիսուսուն ծնլա-
րա թէնտիս էլլէտիլի կիպի
էթմէք իլէ մէրքէպի հէմաը 7
փայը կէթիրիպ՝ ծնլարն իւ-
ղէրինէ էաղալարընը դօտու-
լար . վէ ծնլարն իւղէրինտէ
օթուրուու : Վէ փէք չօգ 8
խալգ քէնտի էաղալարընը
էօլա տէօշտիլէր . վէ զայրի-
լէրի աղաճլարտան տաղար
քէսիպ՝ էօլա տէօշլէր խտի :
Վէ էօնտէն վարան հէմ ա- 9
րատան կէլէն դալապալըգ չա-
ղըրուպ տէր խտի . Դաւիթ
օղլունա Ովտաննա . Բապալըն
ատընտա կէլէն միւթէպարէք
օլտուն . էն էիւճէլէրտէ Ով-
տաննա :

Վէ ծնուն Երուսաղէմէ կիր- 10
տիլինաէ, Պու քիմ տիր տէ-
յէրէք՝ պիւթիւն շէհր հա-
րաթէթէ կէլտի : Վէ խալգ 11
տէրտի . Պու՝ Գաղիլէանըն
Նազարէթ շէհրնտէն օլա
Յիսուս փէյղամպէր տիր :

Վէ Յիսուս Ալաճըն հէյ- 12
քէլնէ կիրտի, վէ հէյքէլտէ
հէփ աղըմէրիշ էտէնլէրի տը-
շարը չըգարաը, վէ սարրաֆ-
լարն փիշթաթիթա լարընը
հէմ կէօյէրճիւ սաթանլարն

13 իւրեմէլէրինի տէվերտի, վէ
 օնլարա տէտի. Եւաղըմը
 տըր. Էվիմ' ի պատէթ էվի
 անկըլաճագ, ամմա սիդ օնու
 խըսըղըսը մաղարասը էթ-
 անիւղ:

14 Վէ հէյքէլտէ օնուռն եա-
 նընա քէօրլէր վէ Թօփաղար
 կէլտիլէր, վէ օնլարը սա-

15 ղալթար: Վէ պաշ քէահին-
 լէր հէմ քէաթիպլէր իլէտի-
 յի միւճիւղաթլարը վէ ջօ-
 ճուգլարըն հէյքէլտէ չողը-
 ըրալ' Գաւիթին օղունա Ով
 սաննա տէտիլէրինի կէօր-
 տիլէրինտէ, էօրքէլէնտի-

16 լէր: Վէ օնա տէտիլէր.
 Պոռնլարըն նէ սէյլէտիլինի
 իլիտիլթօր մուսուն. վէ Յի-
 սուս օնլարա տէտի. Պէլի.
 հիւ պիր քէլրէ օգոճմատը-
 նըզ մը քի' Մ'սոռնլարըն
 վէ մէմէ էմէլէրին աղղըն-
 տան մէտ' տիւղտիւն:

17 Վէ օնլարը պրաղըպ' շէհ-
 րին տիշարըսընա Բէթանիա-
 յա ջըգսը, վէ օրատա գօն-
 տու:

18 Վէ սապահլայըն շէհրէ

19 տէօնէր իքէն, աճըգսը: Վէ
 եօլուն իւղէրինտէ պիր ին-
 ճիր աղաճը կէօրիւպ' օնա
 կէլտի, վէ օնտա եալընըզ
 եափրագտան մատա պիր նէս-
 նէ պուլմատը. վէ օնա տէ-
 տի. Սէնտէն արթըզ Էպէտէն
 մէյվէ օլմասըն. վէ ինճիր
 աղաճը անիտէ գուրուտու:

20 Վէ շայրտլէր կէօրիւնճէ,
 Թաճճիւպ էտիպ' ինճիր ա-
 ղաճը նաճըլ տէր ադապ

21 գուրուտու տէտիլէր: Վէ Յի-
 սուս ճէվապ վէրիպ' օնլարա
 տէտի. Վէրքէ տէրիմ սիղէ,
 էյէր իմանընը օլուր սա

շիւպհէ էթմէղսէնիզ, աշիլը
 եալընըզ պու ինճիր աղաճը-
 նըն մատտէսինի էտէճէք սի-
 նիզ. Լաքին շու տաղա սափիլ'
 Գալք վէ տէնիլէ պրաղըլ
 տէսէնիլզ, օլաճագ սըր: Վէ 22
 տուա՛տա՛ հէր նէ քի իման
 էտէրէք տիլէրսէնիզ, ալաճագ
 սընըզ:

Վէ օնուռն հէյքէլէ կէլտի 23
 յինտէ, Թաճմէ մէշըուլ ի-
 քէն, Էանընա պաշ քէահին-
 լէր վէ դալմըն իխթիարա-
 ըր կէլպ տէտիլէր. Պոռնլարը
 նէ՞ հիւքիւմէթ իլէ էտէյօր-
 սուն, վէ պու հիւքիւմէթի
 սանա քի՛մ վէրաի: Վէ Յի. 24
 սուս ճէվապ վէրիպ' օնլարա
 տէտի. Պէն սափիլ սիղէ պիր
 սէօղ սօրայրմ, էյէր օնու
 պանա սէյլէրսէնիզ, պէնտէ
 սիղէ՛ պոռնլարը նէ հիւքիւ-
 մէթ իլէ էյլէտիլիմ սէյլէ-

րիմ: Յովճաննէսին վաթիթի 25
 ղի նէրէտէն իտի, կէօրտէն
 մի' եօխսա առէմլէրտէն մի.
 վէ օնլար քէնտի քէնտիլէրին-
 տէ տիւշիւնիւպ տէրլէր իտի.
 Էյէր՝ կէօրտէն տէսէք, պի. 26
 ղէ տէյէճէք. Իմտի նի՞ջիւն
 օնա ինանմատընը. վէ էյէր՝
 առտէմլէրտէն տէսէք, խալք-
 տան գօրգարըզ. զիւր հէվի-
 սի Յովճաննէսին վէյլալալէր
 կիտի Թուլթարար: Վէ Յի. 27
 սուսա ճէվապ վէրիպ տէտի-
 լէր. Պիլմէյիլ. օ սափիլ օն-
 լարա տէտի. Պէն տէ սիղէ՛
 պոռնլարը նէ հիւքիւմէթ իլէ
 էթտիլիմ սէյլէմէմ:

Վէ սիղէ նի՛ճէ կէօրիւ 28
 նիւր. Պիր առէմին իքի էվ
 լատը վար իտի, վէ էվլէլէրի-
 նին Էանընա վարպ տէտի.
 Էյ՝ էվլատ՝ կիթ պու կիւն

- 29 պաղըմտա իշէ : Վէ օ՝ ճէվապ
 վէրիպ՝ Իսթէմէմ տէտի , ամ-
 մա սօնկրա փիշման օլուպ
 30 կիթտի : Վէ օսլիքինին եա-
 նընա վարըպ՝ օլ մինվալ իւղ-
 րէ սէյէտի . վէ օ՝ ճէվապ
 վէրիպ՝ Պէլէ էֆէնտիմ տէտի ,
 31 լաքին կիթմէտի : Իքիսին-
 տէն՝ պասպսընըն խոթէտի-
 յինի հա՛նկըօր իճրա էյ-
 վէտի . ծնա սէտիւէր . Էվ-
 վէլէիսի . Յիսուս ծնարա
 տէտի . Կէրչէք տէրիմ սիղէ
 քի՝ կէօմրիւքճիւէր վէ ֆա-
 հիշէլէր Լլւսհըն փատիւլա-
 ղընա սիղալն իլէրի կիտէր-
 32 լէր : Զիրա Յովհաննէս սիղէ
 տատագաթ թարրիլի իլէ կէլ-
 տի , ամմա ծնա ինանմաւը-
 նըզ . կէօմրիւքճիւէր վէ ֆա-
 հիշէլէր իտէ՝ ծնա ինանմաւը-
 լար . վէ սիւզ կէօրիւպ՝ սանկ-
 րա փիշման օլմատընը , շէօլէ
 քի ծնա ինանմաւընը :
 33 Պիր զայրի թէմսիլ իշի-
 տին . Պիր էվ սահլալի աստէմ
 վար իտի , քի պաղ տիլիպ՝
 ծնուն էթրաֆընա չիթ չէվիւ-
 տի , վէ իշինաէ ճէնտէրէ դազ
 տը , վէ գուլէ պինա էթտի ,
 վէ ծնու պաղճըլարա թէսլիմ
 էտիպ զուրպէթէ կիթտի :
 34 Վէ մահսուլարըն վազթը
 եաղաղարգտա , խըզմէթ-
 քէարտըրըն պաղճըլարա կէօն
 տէրտի , քի մահսուլուծու
 35 տալար : Վէ պաղճըլար ծնուն
 խըզմէթքէարտըրըն թու-
 թուպ՝ քիմինի տէյտիւէր ,
 քիմինի տէ էօլտիւրալէր ,
 36 վէ քիմինի թաղատըրար : Թէք-
 րար էվվէլէրէրաէն զէյատէ՝
 պաղգա խըզմէթքէարտըր կէօն
 տէրտի , վէ ծնարա տա օլ
 37 մինվալ իւղրէ էյլէտիւէր : Վէ

էնճամ ծնարա՝ Օղլումտան
 ութմանաճաղար տէյերէք՝
 քէնտի օղլունու կէօնտէրտի ,
 Վէ պաղճըլար օղլունու կէօն 38
 բիննճէ , քէնտի մապէյնէրին-
 տէ սէտիւէր . Վարիս պու
 տուր , կէլն ծնու էօլտիւրէ-
 լիմ , վէ ծնուն միրատընը դապթ
 էտէլիմ : Վէ ծնու թուլթուպ՝ 39
 պաղտան տիշարը չոգարտը-
 լար , վէ էօլտիւրալէր : Իմ 40
 տի պաղըն սահլալի կէլտիլի
 զէման՝ օլ պաղճըլարա նէ՝
 էտէճէք տիր . Օնա տէտի 41
 լէր . Օլ քէօթիւլէրի քէօթիւ
 թարղ իլէ հէլաք էտէճէք ,
 վէ պաղը՝ մահսուլարը մէվ
 սիմնտէ ծնա վէրէճէք օլան
 պաղգա պաղճըլարա թէսլիմ
 էտէճէք տիր : Յիսուս ծնա՝ 42
 րա տէտի . Ասու պիր տէֆա՝
 Գիթապլարտա օգուլմաւը-
 նըզ մը . Շօլ էափուճիլէրին
 բէտա էթտիւքէրի թա՛լքէօլէ
 պաղը օլտու . պու՝ Բապպտան
 օլտու , վէ կէօլէրիմիգուէ ա՝ 43
 ճալըպ տըր : Պուծուն իշին
 սիղէ տէրիմքի՝ Ալլահըն փա-
 տիշահըղը սիղալն դալտըրը-
 լըպ՝ մէյլէսինի կէթիքին
 թայիֆէյէ վէրիլէճէք : Վէ 44
 պու թաղըն իւղէրինէ տիւ-
 շէն՝ դըրըրաճագ , վէ օ՝ քի-
 մին իւղէրինէ տիւշէրսէ , ծնու
 էղէճէք տիր :
 Վէ պաղ քէահինլէր հէմ 45
 Փարիտիլէր ծնուն թէմսիլ-
 լէրինի իշիթտիլէրինտէ , քէն-
 տիլէր իշինա՝ սէյլէտիլինի
 անկլատըլար : Վէ ծնու թուլթ- 46
 մաղա արարտըր իտի իսէ տէ ,
 խաղտան գօրգուլար . զիրա
 ծնու փէյլամպըր կիպի թու
 թարար իտի :

ՊԱՊ ԻԲ

- 1 Ա՛յ Յիսուս ճէվապ էտիսպ՝
թէքրար ընարա թէմսիւլէր
- 2 Ի՛նչ սէյլէլիսպ տէտի . Կէզը-
լէրին փատիլա՛նլըլը՝ պիր փա-
տիլա՛նա պէնիլէր.քի՝ օլլունա
- 3 տիլիւն էթտի : Վէ խըղմէթ-
քէարլարընը՝ տա՛վէթլիլէրի
տիլիւնէ չաղըրմաղա կէօն-
տէրտի . վէ կէվէք իսթէմէ-
- 4 տիլէր : Թէքրար յըյրի խըղ-
մէթէրարըր կէօնտէրիպ տէ-
տի . Տա՛վէթլիլէրէ տէյին .
Իշթէ կիւնտիւղ թաա՛մլմը
հաղըրլատըմ՝ պուղարըրմ
վէ պէսիւ տա՛վարըրմ պօ-
ղաղանմըշ, վէ հէր շէյ հա-
ղըր տըր . տիլիւնէ կէլին :
- 5 Ամմա ընար իհմալ էտիսպ՝
քիսի քէնտի թարլարնա վէ
քիմի թիճարէթլինէ կիթտի :
- 6 Վէ գալանլարը ընուն խըղ-
մէթէրարըրնը թուլթուլ՝
սէյտիւլէր , վէ էօլտիւրտիւ-
- 7 լէր : Իմտի փատիլա՛ն լշիտին-
ճէ՝ ղաղէպէ կէլտի . վէ ա՛ս-
քէրլէրինի կէօնտէրիպ՝ օլ գա-
թիլէրի հէաք էթտի , վէ
- 8 ընարըն շէհրինի եադտը : Օլ
ղէման խըղմէթէրարըրնա
տէտի . Կէրլն տիլիւն հա-
ղըր տըր , ամմա տա՛վէթլի-
- 9 լէր լըյըդ տէլիւ խալ : Իմտի
էօլ կէլիտլէրինէ վարըն , վէ
հէփ պուլտուղլարընըղ տիւ-
- 10 յիւնէ տա՛վէթ էտին : Վէ
օ խըղմէթէրարըր եօլարա
ջըղըմ՝ հէփ պուլտուղլարը-
նը՝ կէրէք եարամաղարը կէ-
րէք էյիլէրի՝ ճէմ՝ էթտիլէր .
վէ տիլիւն սօֆրատա օթու-
- 11 րանլարտան տօլտու : Վէ փա-
տիլա՛ն սօֆրատա օթուրան-
լարը կէօրմէյէ կիրինճէ , օ-

րատա՝ տիլիւն լիպապը կի-
յիսմէմիշ պիր աաէմ կէօր-
տիւ : Վէ ընա տէտի . Եա՛ 12
աօսթ՝ տիլիւն լիպապըն եօղ
իքէն՝ պուլարայա նի՛ճէ կիր-
տին . վէ ընուն նուլթգու
թուլթուլտու : Օլ ղէման փա- 13
տիլա՛ն խըղմէթճիլէրէ տէ-
տի . Օնուն այադարընը վէ
էլլէրինի պաղլայըմ՝ ընու գա-
սըրըն , վէ տիլարքի գարան-
լըյա չըգարըն . ալլայըշ վէ
տիշ ղըճըրապըլը օրատա օ-
լաճադ : Զիրա տա՛վէթլիլէր 14
չօգ՝ ամմա սէլիլիլէր աղ
տըր :

Օ ղէման Փարիսեցիլէր վա 15
րըմ՝ նի՛ճէ ընու սէօղ իլէ
տուղաղա աթալար տէլիւ՝
մէշլէրէթ էթտիլէր : Վէ քէն 16
տի շալիրալէրինի շէրուլգէս-
եանլար իլէ պէրապէր ընա
կէօնտէրիպ՝ տէտիլէր . Եյ
խօճա՝ պիլիլիղ քի կէրէք
սին , վէ Ալլահըն եօլըմու
կէրէքլէք իլէ էյըրէտիլտին ,
վէ քիմնէտէն էօթիլիւ վա
ղիլէն օլմաղ . զիրա աաէմ
լէրին խաթըրնա պադամաղ-
սըն . Իմտի պիղէ սէյլէ , 17
սանա նի՛ճէ կէօրիւնիւր , Կալ-
սրէ խարաճ վէրմէք ճալիլ՝
մի , եօխսա տէլիլէր : Վէ 18
Յիսուս ընարըն եարամաղ-
լըղընը անկաւառըլա , տէ-
տի . Պէնի նի՛շիւն թէճրիւ-
պէ էաէրսիլիղ էյ միւրայը-
լէր : Պանա վէրկիլին սիքէն- 19
սինի կէօսթէրին . վէ ընար
նա պիր տինար կէթիլտի-
լէր : Վէ ընարա տէտի . Պու 20
թաալիլ հէմ խաթ եաղըր
քիմիւն տիր : Օնա տէտի- 21
լէր . Կայսըրն . օ ղէման ըն-
լարա տէտի . Իմտի Կայսրէ

22 Թաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 Մաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 23 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 24 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 25 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 26 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 27 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 28 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 29 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 30 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 31 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 32 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ

33 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 34 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 35 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 36 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 37 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 38 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 39 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 40 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 41 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 42 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 43 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 44 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 45 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ
 46 Սաւաճաճ օրանը Վայսրէ՛ վէ

ՊԱՊ ԻԳ

- 1 () Լ զեման Յիսուս խաւ
գա հեմ չայրալէրնէ սէջ.
- 2 լէյսի տէտի . Գեաթիպէր
վէ Գաթիսեցիէր՝ Մովսէսին
սէտրինտէ օթուրտուլար :
- 3 Իմտի սիղէ հէր նէ սէջլէր-
լէրսէքի սագլայասընըզ, սագ-
լայն վէ իճրա էյլէյին , ամ-
մա ծնլարնն ա՛մէլէրինէ կէօ-
րէ էթմէն . զիրա սէջլէրէր ,
- 4 վէ էթմէզլէր : Զիրա աղըր վէ
կիւճ կէօթիւրիւլիւր երեքլէր
պաղլարար , վէ աստէմլէրին
ուսուղարը իւղէրինէ գօրլար .
ամմա ծնլարը՝ փարմաղլարը
իլէ տէփրէթմէք իսթէմէզ-
- 5 լէր : Վէ ճիւսլէ ա՛մէլէրինի՝
աստէմլէր կէօրինմէք իչին
էտէրլէր . հեմ համայիլէրինի
կէնիլէտիլէր , վէ էսվապ-
լարննն էթէքլէրինի պէջիւ-
- 6 տիւրլէր : Ախշամ Թաա՛մա
ընտա տախի պաշ փօսթ-
լարը՝ վէ ճէմիլէթ էէրլէրին-
տէ պաշ սէտրլէրի՝ վէ փա-
ղարաւտա սէլաւլարը՝ հեմ
- 7 աստէմլէրտէն՝ Բապպի Բապպի
չաղըրմայր սէվէրլէր : Սիզ
իսէ՝ Բապպի չաղըրմայասը-
նըզ . զիրա սիղին միւտէր-
- 8 րիսինիզ պիր՝ Քրիստոս տուր .
վէ սիզ հէփիլինիզ գարնաաշլար .
- 9 սընըզ : Վէ էէր իւղէրինտէ
քէնտինիզէ փէտէր ֆիմէյի
չաղըրմայասընըզ . զիրա Փէ-
տէրինիզ պիր՝ կէօքլէրտէ օ-
- 10 լան տըր : Հեմ տախի միւ-
տէրիպէր չաղըրմայասընըզ .
զիրա սիղին միւտէրրիսինիզ՝
- 11 պիր՝ Քրիստոս տուր : Վէ
սիղին պէջիլիւլիւլիւլ իւղ-
- 12 մէթճիլիւլ օլա : Վէ քիւմ քի
քէնտինի երեքլարսէ՝ ալ-

չաղըննաճապ , հեմ քիւմ քի
քէնտինի ալաղլատըրուա՝ եիւ-
ճէլէճէք տիր :

Ամմա վա՛յ սիղէ՝ էյ փաւ 13
րայը քեաթիպէր վէ Գաթի-
սեցիէր , քի աստէմլէրին էօ-
նիւնտէ կէօքլէրին փատիլաշ-
լըղընը գափար սընըզ . չիւն
քի սիզ կիրմէզսինիզ , կիրէն-
լէրի տախի կիրմէյէ գօյ վէր-
մէզսինիզ : Վա՛յ սիղէ՝ էյ փաւ 14
րայը քեաթիպէր վէ Գաթի-
սեցիէր , քի տուլ գարըլա-
րնն էվէրինի երափիլիզ , վէ
պէհանէ իլէ ուղընն տուա՝ է-
տէրսինիզ . պոնունն իչին
տահա զիյատէ անպաղ ալա-
ճապ սընըզ : Վա՛յ սիղէ՝ էյ 15
միւրայը քեաթիպէր վէ Գա-
րիսեցիէր , քի պիր աստէմի-
տինէ կէթիլմէք իչին տէ-
նիզի վէ գարայը տօլաշըր
սընըզ , վէ կէլինճէ՝ ծնու քէն-
տինիգտէն լքի գաթի զիյատէ
ճէհէննէմ օլըու էտէրսինիզ :
Վա՛յ սիղէ՝ Հէյքէլ իլէ էէ 16
մին էտէն պիր շէյտէյիլ . ամ-
մա հէյքէլին ալթոնու իլէ
էէմին էտէն պօրճու օլըւր՝
տէյէն քէօր գուրպուղար :
Էյ տիվանէլէր վէ քէօրլէր . 17
զիրա հանըրը պէջիլիք տիւր ,
ալթոնն մու , էօխաա ալթու-
նու անիզ էտէն հէյքէլմի :
Հէմ՝ Մէղպա՛հ իլէ էէմին է 18
տէն պիր շէյ տէյիլ , ամմա
ծնուն իւղէրինտէ օլան հէտի-
յէ իլէ էէմին էտէն պօրճու
օլըու քէր-ֆիմէյ : Էյ տիվանէ 19
լէր վէ քէօրլէր . զիրա հա՛նն
կըսը պէջիլիք տիւր , հէտիյէ՝
մի , էօխաա հէտիյէյի ա՛ղիզ
էտէն մէղպա՛հ մը : Իմտի մէզ 20
պա՛հ իլէ էէմին էտէն , ծնուն
իլէ վէ ծնուն իւղէրինտէ հէփ

սիզէ տէրիմ . Պունտան սննդ
րա արթըդ պէնի կէօրմէյէ
ճէք սինիյ թա սիզ Բապարն
ատընտա կէլէն մութէպարէք
օլունե տէյինճէյէտէք :

ՊԱՊ ԻԴ

- 1 Այէ Յիսուս հէյքէլտէն
չոգըպ կիտէր իքէն , շայիրաւ
լէրի էանընա կէլտիլէր . քի'
օնա հէյքէլին պինտարընը
2 կէօսմէլէրէլէր : Վէ իսուս
օնարա տէտի . Պունարըն
ճիւմէսինի կէօրմէյ մի սի
նիզ . կէրէք տէրիմ սիզէ ,
պուրատա ասլա թաշ թաշ
իւզէրնեռէ դաւնոյաճագ տըր'
քի երգըմայա :
- 3 Վէ օ' ղէյթինըք տաղընըն
իւզէրնեռէ օթուրուր իքէն ,
շայիրտլէր թէնհաճէ օնուն
էանընա կէլպ տէտիլէր . Պու
շէյլէրին նէ ղէման օլաճաղը
նը' վէ սէնին կէլզինին հէմ
տինէանըն սօնուուն ալա
մէթի նէ օլաճաղընը պիզէ
4 սէյյէ : Վէ Յիսուս ճէվապ
վէրիպ' օնարա տէտի . Պա
գըն , սիզի քիմնէ արտաթմա
5 սըն . Զիրա' Գրիստոս պէն
իմ տէյրէք' պէնիմ իսմիմ
իլէ չօգ քիմնէլէր կէլէճէք , վէ
չօգ քիմնէլէրի ալտատաճապ
6 լար : Հէմ ճէնքլէր' վէ ճէնք
խապէրլէրի իշտէճէք սինիզ .
պագըն իւրքմէյէսինիզ . ղի
րա ճիւմէ պու նէսնէլէր օլ
մազ կէրէք , լաքին տաճա սօն
7 տէյլէ տիր : Զիրա միլէթ
միլէթ իւզէրնեռէ վէ փոտի
շահլըդ փոտիշահլըդ իւզէ
րինէ դալգաճագ . վէ մահալ
պէ մահալ գըթըդլոր վէ թա'
ունլար վէ ղէլզէլէլէր օլաճագ

- լար : Ամմա պունլարըն ճիւմ 8
լէսի աղըլլարըն պաշանկըճը
տըր : Օ ղէման սիզի սըրլէ
9 թէ թէսլիմ էտէճէքլէր , վէ
սիզի էօլտիւրէճէքլէր . վէ իս
միմ իշին հէփ թայիթէլէր
տէն իքրահ օլունաճագ սը
նըդ : Հէմ օլ ղէման չօգ քիմ 10
սէլէր սիւրլէճէքլէր , վէ պի
րի պիւրնի էլէ վէրէճէքլէր , վէ
պիւրի պիւրնի իքրահ էտէճէք
լէր : Վէ չօգ էպլան փէյլամ 11
պէրլէր դալգըպ' չօգ քիմնէ
լէրի ալտատաճագլար : Վէ 12
պինամուրուրուն չօլաճապ
իշին' չօգ քիմնէլէրին մու
հապպէթի սօլուլաճագ տըր :
Ամմա սօնատէք սապի էտէք' 13
օ գուրթուլաճագ տըր : Վէ 14
փապիշահլըդն պու միւթտէսի'
պիւթիւն մէսքիւն տինէատու'
հէփ թայիթէլէրէ շէհատէթ
իշին վա'լ օլունաճագ . վէ օ
ղէման սօն կէլէճէք :
- Իմտի Դանիէլ փէյլամպէ 15
րին սէյլէտիլի վիրանըդ մէք
րուհլուլու ալիզ մահալա
տուրտուլուլու կէօրիպիւ
նիւզ ղէման , (օլուլան անկ
լասն ,) օ ղէման Եհհուտիւ 16
թանտա օլանլար' տաղլարա
գաչընլար . Տամաա օլան' 17
քէնտի էլինտէն պիւր շէյ ալ
մաղա էնմէսին . Վէ թարլատա 18
օլան' էպապլարընը ալմաղա
կէրի տէօնմէսին : Վէ օլ կիւն 19
լէրահ վա'յ համիլէ վէ էմգիլ
օլան դարլլարա : Վէ սուա 20
էտին քի' դալմանըդ գըշաա'
էա շարաթ կիւնիւնտէ օլմայա :
Զիրա օ ղէման շէյլէ պէօ 21
յիւք սըրլէթ օլաճագ տըր
քի' օնուն կիպի տինէանըն
իպլթիտաընտան շիմիլէտէք
օլմամը տըր , հէմ ասլա օլա

- 22 ճագ տէրիւ տիր : Վէ էյեր օլ
կիւնէր գրասարանսարար
հիւ պիր թին գուրթուսալ
իւսի . ամմա սէշիւիւէր իշին
օլ կիւնէր գրասարանսարար
23 տըր : Օլ զէման էյեր պիրի սի-
ղէ տէրսէ . իշթէ Քրիստոս
շուրատա՝ եա պուրատոս տըր,
24 ինաննայասընդ : Ձիրա ետ-
լան Քրիստոսար վէ եալան
փէյլամպէրէր գալգաճագ-
լար , վէ պէշիւք ալամէթլէր
վէ աճայլպ իշէր էտէճէքլէր,
չէյլէ քի՝ գապիլ օլտա՝ սէ-
շիւիւէրի տախի ալտատար :
25 իշթէ սիղէ փէշին սէյլէմիշ
26 իմ : Իմսի էյեր սիղէ տէր-
լէրսէ . իշթէ չէյլտէ տիր ,
չըգմայասընդ . վէ իշթէ օ-
տալարտա , ինաննայասընդ :
27 Ձիրա նիճէ չիւնէք կիւն տո-
ղուտունտան չըգրպ տա կիւն
պաթըսընտէք կէօրիւնիւր-
սէ , առէմ Օղլունուն գուհու-
րու տախի էյլէ օլաճագ տըր :
28 Ձիրա լէշ նէրէտէ իսէ , գար-
թալար օրայա ճէմ՝ օլաճագ-
լար :
29 Վէ տէր ա՛գապ օլ կիւն-
լէրին սըգընթըսընտան սօնկ-
րա՝ կիւնէշ գարարաճագ , վէ
այ քէնտի ըշըլնը վէրմէյէ-
ճէք , վէ երլարղար կէօթտէն
սիւշէճէքլէր , վէ կէօթլէրին
գուվլէթլէրի տարսըսաճագ-
լար : Վէ օլ զէման առէմ
Օղլունուն ալամէթի կէօթտէ
կէօրիւնէճէք . վէ օլ տէմ եէ-
րին հէփ գապիլլէրի տէյիւ-
նէճէքլէր , վէ առէմ Օղլու-
նուն՝ գուվլէթ հէմ աղիւմ
ճէլալ իլէ՝ կէյիւն պուլութ-
լարը իւզերինտէ կէլաիլինի
31 կէօթէճէքլէր : Վէ օ՝ մէլէք-
լէրինի կիւքսէք սէտալը պօ-

լու իլէ կէօմտէրէճէք , վէ
քէնտի սէշիւիւէրինի՝ կէօթ-
լէրին ուճարընտան թա օպիր
ուճարընտաճէ՝ տէօրթ թիւզ-
կէարտան տէվ իրէճէքլէր :
Վէ թէմիլի ինճիր տալ 32
ճընտան էյրէնին . օնուն տալը
արթըգ եուճուշագ օլուր տա՝
եալիւրաղար պիթէրսէ , եա-
ղն եագըն օլուդունու անկ-
լարսընդ : Քէզալըք սիղ տա 33
խի պունլարըն ճիւմէսինի
կէօրիւնիւնիւրտէ , անկլայն
քի եագըն տըր գապիւլարտա
բլը : Կէրէք տէրիւմ սիղէ , 34
պու սիլիլէ մութաղա կէչ-
մէյէճէք տիր , թա պուն-
լարըն ճիւմէսի վագի՝ օլանա-
տէք : Կէօթ հէմ եր կէչէճէք 35
լէր , ամմա պէնիմ աէօլէրիմ
ալա կէչմէյէճէք տիր :
Ամմա օլ կիւնտէն վէ տա 36
ալթաան էօթիւրիւ հիւքիմէ՝
կէօթլէրին մէլէքլէրի պիլէ՝
պիլմէղ , իլա եաղնըլ Փէտէր
պիլիւր : Վէ Նոյուն կիւնլէրի 37
նիճէ օլտու իսէ , առէմ Օղ-
լունուն տախի զուհուրու պէյ-
լէ օլաճագ : Ձիրա նիճէ քի 38
թուֆանտան էվլէլ օլան կիւն-
լէրտէ՝ թա Նոյուն կէմիլէ
կիրտիյի կիւնէտէք՝ եէրէր
իւսի , հէմ էչէրլէր իսի , վէ
էվէնիւրլէր իսի , հէմ էվէն-
տիրիլլէր իսի . Վէ՝ թու 39
ֆան կէլիպ հէփիսինի գալ-
սըրընճայտաճէք տույմատը-
լար . առէմ Օղլունուն զու-
հուրու տախի էյլէ օլաճագ
տըր : Օլ զէման թարլատա 40
օլան իլքի քիլնին պիրի ա-
լնիաճագ , վէ օպիրի պրաղը-
լաճագ : Տէյիւմէսաէ էյիւտէն 41
լիլի գարընն պիրի ալնիաճագ,
վէ օպիրի պրաղըլաճագ :

42 Իմաի ուշանդդ տուրուն .
 զիրա Էֆէնտիւնդին հանկը
 ստաթտա կելէճէլնի պիլմէղ
 43 սինիդ : Ամա պունու պիլն
 քի էյեր էլ սահիպի իւրուը-
 զըն հանկը նէպլէթտէ կէլ-
 տիյնի պիլտէ իտի , ուշանդդ
 տուրուը իտի . վէ էվլնի աէ-
 վնմէյէ գոյ վէրմէղ իտի :
 44 Պունուն իչին սիղ աէ հազըր
 օլուն , զիրա զանն էթմէտիյ-
 նիղ ստաթտա առէմ՝ Օղլու
 45 կէլըր : Աճէպա շը էմին
 վէ ա՛գըլը գուը քի՛մ տիր քի՛
 ծնուն էֆէնտիս ծնու քէնտի
 էվ էհալիսի իւղէրինէ նասպ
 էթտի , քի ծղարա՝ վագթըն-
 46 ճա եէյէճէլի վէրէ : Նէ մութ-
 լու օ գուըա քի՛ էֆէնտիսի
 կէլտիյնտէ , ծնու պէօյլէ էթ-
 47 մէքաէ պուըուը : Վէրչէք
 տերիմ սիղէ քի՛ ծնու հէփ
 էչէապընը իւղէրինէ նասպ
 48 էաճէք տիր : Ամա էյէր օ
 քէօթիւ գուը էիւրէյնտէ՝ Է-
 ֆէնտիմ՝ կէճիլըր տէյիպ տէ՝
 49 քէնտի գուըտաշարընա վուը-
 մուղա վէ սէրիսօլուր իլէ եէ-
 50 յիս իլմէյէ պաշարաս , օլ
 գուըուն էֆէնտիսի՝ ծնուն
 պէքէմէտիյի կիւնտէ՝ վէ
 պիլմէտիյի ստաթտա կէլէ-
 51 ճէք , վէ ծնու իքի փարջա
 ետիս՝ ծնուն հիսսէսինի միւ-
 լույրէր իլէ գոյաճադ . աղ-
 լայըը վէ տիշ գըճըրտայըը
 օրատա օլաճադ :

ՊԱՊ ԻԵ

1 () Ղէման կէօքէրին փա-
 տիշալըը ծն պիլքըր գըղարա
 պէնդէյէճէք , քի ծնար ֆէ-
 նէրէրինի ալու՝ կիւմէյիյի
 2 գարըլաւաղա չըգտըլար : Վէ

ծնարտան պէշի ա՛գըլըը վէ
 պէշի ահմագ իտի . Քի օլ 3
 ահմագլար ֆէնէրէրինի ալու՝
 պէրապէրէրինճէ եաղ ալ-
 մաուըլար : Լաքին ա՛գըլըլար՝ 4
 քէնտի ֆէնէրէրին իլէ՝ դապ-
 լարինտա եաղ ալուըլար : Վէ 5
 կիւմէյի կէճիլքմէք իլէ , հէ-
 փիսինն ույգուտու կէլտի ,
 վէ ույգուտուըլար : Վէ կէճէ 6
 եարըսընտա՝ իլթէ կիւմէյի
 կէլիյը , ծնու գարըլաւաղա
 չըգըն տէյիւ՝ սիր չալըրըը
 օլտու : Օլ Ղէման օ պիլքըր 7
 գըղարըն հէփիսի գալգըա՝
 ֆէնէրէրինի տծնաթտըլար :
 Վէ ահմագլար ա՛գըլըլարա 8
 տէտիլըր . Պիղէ եաղընըղտան
 վէրին . զիրա ֆէնէրէրինիլ
 սէօյիւնիւյօր : Ամա ա՛գըլ- 9
 լըլար ճէվապ վէրիպ տէտի-
 լէր . Օլմայա քի՛ պիղէ հէմ
 սիղէ եէթիլմէյէ . տահա էյի
 քի՛ սաթանլարա վարըպ քէն-
 տիսիլ իչին սաթուն ալա- 10
 սընըլ : Վէ ծնար սաթուն
 ալմաղա կիտէր իքէն՝ կիւ-
 մէյի կէլտի , վէ հազըր օլան
 գըղար ծնուն իլէ տիւյիւնէ
 կիրտիլըր , վէ դափու դա-
 փանուը : Վէ սծնկրա՝ դալան 11
 պիլքըր գըղար տաիսի կէլիպ՝
 տէտիլըր . Եա՝ սահիպ՝ եա՝
 սահիպ՝ պիղէ աշ : Վէ օ՝ ճէ 12
 վապ վէրիպ տէտի . Վէրչէք
 տէրիմ սիղէ , սիղի պիլմէմ :
 Իմաի ուշանդդ օլուն . զիրա 13
 առէմ՝ Օղլուուն կէլէճէլի
 կիւնիւ վէ սաաթը պիլմէղ-
 սինիլ :

2 Զիրա նիճէ սիր առէմ 14
 զուրպէթէ կիլմէք իւղէն ի-
 քէն , քէնտի գուըարընը չա-
 ղըրա՝ վարէյէթին ծնարա
 թէսիմ էթտի : Վէ քիմին 15

պէշ՝ քիմինէ տէ իքի՝ քիմինէ
 իսէ պիր թալանթ՝ հէր պիրի-
 նէ քէնտի գուարեթինէ կէօ-
 ռն վէրտի , վէ տէր ա՛գապ
 16 թալանթը կիթտի : Վէ պէշ
 թալանթը ալան վարըպ՝ օն-
 լար իլէ իշ կէօրտիւ , վէ
 պէշ թալանթ տահա գաղան
 17 տը : Պու մինլու իւղըն ի-
 քիյի ալան տախի՝ իքի տահա
 18 գաղանտը : Աման պիրի ալան՝
 վարըպ հէրի գաղտը , վէ
 էֆէնտիսինին ագչէսինի կիզ-
 19 լտի : Իմտի չօգ զէմանտէն
 սօնկբա՝ օլ գուլարըն էֆէն-
 տիսի կէրտի , վէ օնլար իլէ
 20 հիսապա օթուրտու : Վէ պէշ
 թալանթը ալան կէլիպ՝ պէշ
 թալանթ տահա կէթիրտի ,
 վէ տէտի . Եա՛ էֆէնտիսի՝
 պանա պէշ թալանթ թէպիւ
 էթտի , իշթէ օնլարըն իւ-
 զէրինէ պէշ թալանթ տահա
 21 գաղանտը : Էֆէնտիսի օնա
 տէտի . Աֆէրին՝ եա՛ էյի
 վէ էմին գուլ , աղտա էմին
 օլտու , սէնի չօգ շէյէր իւ-
 զէրինէ թալին էտէճէյիմ .
 քէնտի էֆէնտիսին շաղըլնա
 22 կիր : Վէ իքի թալանթը ալան
 տախի կէլիպ՝ տէտի . Եա՛
 էֆէնտիսի՝ սանա իքի թա-
 լանթ վէրտի , իշթէ օնլարըն
 իւղէրինէ իքի թալանթ տահա
 23 գաղանտը : Էֆէնտիսի օնա
 տէտի . Աֆէրին՝ եա՛ էյի
 վէ էմին գուլ , աղտա էմին
 օլտու , սէնի չօգ շէյէր
 իւղէրինէ թալին էտէճէյիմ .
 քէնտի էֆէնտիսին շաղը-
 24 լնա կիր : Վէ պիր թալանթը
 ալան տախի կէլիպ՝ տէտի .
 Եա՛ էֆէնտիսի , սէնին՝ էքմէ-
 տիսին հէրտէն պիշէն՝ վէ
 սաղմատըլըն հէրտէն տէվ-

շիրէն պիր սերթ առէմ օլ-
 տուղունու պիրտիմ . Վէ գօրգ- 25
 տուղումտան՝ վարըպ սէնին
 թալանթընը հէրտէն կիզէ-
 տիմ . իշթէ մանըր ալտըն :
 Վէ էֆէնտիսի ճէվապ վէրիպ՝ 26
 օնա տէտի . Եյ՝ եարամաղ
 վէ թէնպէլ գուլ՝ պէնիմ
 էքմէտիյիմ հէրտէն պիշտիյի-
 մի վէ սաղմատըլըմ հէրտէն
 տէվշիրտիյիմի պիրթ իտին .
 Իմտի սանա վաճիպ իտի քի՝ 27
 ագչէմի սարրաֆլարա վէր-
 էտին , վէ կէլտիյիմաէ՝ պէն
 մալիմի ֆալիզ իլէ ալըր ի-
 տիմ : Իմտի օնտան թալանթը 28
 ալն , վէ օն թալանթը օլտա
 վէրին : Ջիրա հէր քիմին վար 29
 իսէ , օնա վէրիլճէք , վէ
 արթըլաճադ . ամմա քիմին
 էօղ իսէ , օնտա օլան տախի
 օնտան ալնաճադարը : Վէ 30
 ֆալիտէսիզ գուլու տիշալքի
 դարանըլա չըգարա . ալա-
 յըշ վէ տիշ գըճըրտալըք
 օրատա օրաճադ արը :

Վէ առէմ Օլու՝ ճէլալի 31
 իլէ հէվի աղըզ մէլէքլէր պի-
 լէսինճէ օլտարադ՝ կէլտիյին
 տէ , օ գէման ճէլալինին թախ-
 թը իւղէրինէ օթուրաճադ .
 Վէ հէվի թալիֆէլէր օնուն 32
 հուղորունտա ճէմ՝ օլունա-
 ճադ . վէ օնլարը պիրի պի-
 լինտէն՝ չօպանըն գօլունալը
 քէչիլէրտէն ալըրաղը կիտի
 ալըրաճադ : Վէ դօյունալը 33
 սաղնտա՝ քէչիլէր իսէ սօլ
 էանընտա տուրտուրաճադ :

Օ գէման փատիլաճ սաղ 34
 էանընտա օլանլարա տէյէ-
 ճէք . Վէլին՝ էյ՝ փէտէրիմին
 միւպարէքլէրի՝ տիւնէանըն
 գուրուլտուղունտան գէրու-
 սիլին իշնի հաղըլանմըշ

- փառաշահչընը միրաւ ալըն :
- 36 Զիրա աճըգարմ, վէ պանա
եէմէք վէրսինիդ . սուսա
տըմ, վէ պանա իջըրտինիդ .
ղարիպ իտիմ, վէ պէնի գա-
37 պոււ էթտինիդ . Չըսլագ Ի-
փի՛, վէ պէնի կիյինտիրտի-
նիդ . խասթալանտըմ, վէ պէ-
նի ղէյարէթ էթտինիդ . հա-
պստա իտիմ, վէ պանա
- 37 կէլտինիդ : Օ ղէման սատըգ-
լար ծնա ճէվապ վէրիպ տէ-
յէճէքէր . Ես՛ Բապպ՛ սէ-
նի նէ՞ ղէման աճ՛ կէօր-
տիւք, վէ պէսէտիւք . եախտ
- 38 սուսամը՛ վէ իջըրտիք . հէմ
նէ՞ ղէման սէնի ղարիպ կէօր-
տիւք, վէ գապոււ էթտիք .
եա չըփաղ՛ վէ կիյինտիր-
- 39 տիք . վէ նէ՞ ղէման սէնի
խասթա եա հապստա կէօր-
տիւք, վէ սանա կէլտիք :
- 40 վէ փառաշահ ճէվապ վէ-
րիպ՛ ծնարա տէյէճէք . կէր-
չէք տէրիմ սիղէ, հէր նէ
գատար պու էն քիւջիւք գա-
րնտաղարմըն սիլրինէ էթ-
տինիդ իսէ, պանա էթտինիդ :
- 41 ՕԼ ղէման սու եանընտա
օլանլարա տախի տէյէճէք .
Պէնտէն կիտին՛ էյ մէլը՛ն
լէր՛ շէյթանա վէ ծնուն մէ-
լէքէրինէ հաղըրանմը՛ շու
- 42 էպէտի աթէշէ : Զիրա ա-
ճըգարմ, վէ պանա եէմէք
վէրմէտինիդ . սուսատըմ, վէ
- 43 պանա իջըրմէտինիդ . Ղարիպ
իտիմ, վէ պէնի գապոււ էթ-
մէտինիդ . չըփաղ Իփի՛, վէ
պէնի կիյինտիրմէտինիդ . խաս-
թա վէ հապստա Իփի՛, վէ
պէնի ղէյարէթ էթմէտինիդ :
- 44 Օ ղէման ծնար տա ծնա ճէ-
վապ վէրիպ տէյէճէքէր .
Ես՛ Բապպ՛ սէնի նէ՞ ղէման

աճ՛ եա սուսամը՛ եա ղարիպ՛
եա չըփաղ՛ եա խասթա՛ եա
հապստա կէօրտիւք, վէ սանա
խըղէթ էթմէտիք : ՕԼ տըմ 45
ծնարա ճէվապ վէրիպ տէյէ-
ճէք . կէրչէք տէրիմ սիղէ,
հէր նէ գատար պու էն քիւ-
ջիւքէրին սիլրինէ էթմէտինիդ
իսէ, պանա տախի էթմէտի-
նիդ : վէ պոնլար էպէտի 46
աղապա՛ սատըգլար իսէ էպէ-
տի հայաթա կիտէճէքէր :

ՊԱՊ ԻԶ

- 1 Ե օլտու քի՛ Յիսուս 1
հէփ պու սէօղէրի թէքմիլ
էօինճէ, շայիրտէրինէ տէտի .
Պիլըրսինիդ քի՛ կքի կիւնտէն 2
սնկրա պասէք օլաճաղ . վէ
ատմ՛ Օլլու խաջա չըգարու-
մաղա թէսլմ՛ օլունաճաղ :
- 3 ՕԼ ղէման պաշ քեահին
լէր վէ քեաթիսլէր վէ գալմըն
իսթիարըրը՛ կայիափա տէ-
շիլէն պաշ քեահինին ալ
լուսունա ճէմ՛ օլտուլար .
- 4 վէ Յիսուս ֆէնտ իլէ
թութմաղա վէ էօլիւրմէյէ
մէշվէրէթ էթտիլէր : Աման 5
տէրէր իտի . Պայրամա օլ-
մաղըն, շէօյլէ քի խաղտա
վէլվէլէ օլմաղ :
- 6 վէ Յիսուս Բեթանիատա՛
Ճիւտամը Սիմնուն էվնտէ
իլէն, ծնուն եանընա՛ սու 7
մէրմէրի գապընտա աղըր
պահալ եաղ իլէ պիր գարը
կէլտի, վէ սօֆրատա օթու-
րուր իլէն՛ ծնուն պաշնա
տէօքալ :
- 8 վէ շայիրտէրի կէօրինճէ,
սատըրըպ ախիլէր . Պու թէ-
լէֆ նիլէն օլուն . Զիրա 9
գապիլ իտի քի՛ պու եաղ

- չօղա սաթըրըս ֆադիրէրէ
 10 վէրիւն : Ամմա Յիսուս անկ-
 լամաղըս , ծնարա տէտի .
 Նի՛ջնն դարըս դահմէ վէ-
 11 րիրսնիզ , չին քի պսնա սիր
 ֆադիրէր սայիմա սիզն իւն
 տիր , ամմա պէն սայիմա
 12 սիզն իւն տէյիւմ : Զիրա
 պու գարը՝ պու եաղը թէնի-
 մն իւղէրնէ տէգըմէ իւն ,
 պէնիմ կէծիւլմէմ իչին էյլէ-
 13 տի : Կէրչէք տէրիմ սիզէ ,
 պու յնձիլ՝ պիւթին տին-
 ետաա հէր նէրէտէ վա՛ղ օլու-
 նուրսա , պու գարընն էթ-
 տիյի տաիսի՝ ծնուն զէրի իչին՝
 սէջլէնէճէք տիր :
 14 Օ զէմանն ծն իբիւրին
 պիրի՝ Խեղարիտլու տէնիւն
 Յուգա՝ պաշ քեահիւլէրէ
 15 վարըս , տէտի . Պանա նէ՞
 վերմէք իսթէրսինիզ , վէ պէն
 ծնու սիզէ թէսիւիմ էտէյիմ՝
 վէ ծնար ծնա օթուղ գըթա՝
 16 կիւմիւշ վա՛տ էթտիւր : Վէ
 օլ զէմանտանն ծնու էլէ վէր-
 մէյէ ֆուրաւթ տրար իաի :
 17 Վէ խամուրուղ պայրա-
 մընն իւք կիւնիւնտէ՝ շայիրտ-
 լէր Յիսուսուն եանընա կէրիւս՝
 ծնա տէտիւր . Պասէքի եէ-
 մէյէ՝ սէնին իչին նէրէտէ
 իսթէրսին հաղըրդգ էտէյիմ :
 18 Վէ օ տէտի . Շէհրէ՝ ֆիւ-
 լան քիմսէյէ կիտին , վէ ծնա
 տէյին . Խոճա տէյօր . Վադ-
 թըմ եաղըն տըր , պասէքի
 շայիրտլէրիմ՝ իւն պէրապէր
 19 սէնտէ էտէճէյիմ : Վէ շա-
 յիրալէր՝ Յիսուսուն ծնարա
 թէնպիւհ էթտիյի կիպի էյլէ-
 տիւր . վէ պասէքի հաղըր-
 լաւըրար :
 20 Վէ ախըամ օլունճա , ծն

կիւրէր իւն սօֆրայա օթուր .
 տու : Իմտի ծնար էէյօրար 21
 իբէն , տէտի . Կէրչէք տէ-
 րիմ սիզէ քի՝ սիզտէն պիրի
 պէնի էլէ վէրէճէք : Վէ ծն 22
 լար զայէթէ գասաւէթէնիւս՝
 ծնարտան հէր պիրի ծնա
 տէմէյէ պաշլատը . Եա՛
 րապա՝ սաղըն պէն օլմայըմ :
 Վէ օ ճէվապ վէրիւս տէտի . 23
 էլնի սահանա պէնիմ իւն
 պաթըրան՝ պէնի օ էլէ վէրէ-
 ճէք : Կէրչի ատէմ Օղու՝ 24
 ծնուն հաղըրնա եաղըր օլու-
 ղու կիպի կիտի . ամմա վա՛յ
 օլ ատէմէ քի՝ ծնուն էլի իւն
 ատէմ Օղու էլէ վէրիւր . օ
 ատէմ տօղմասա իտի , ծնա
 տահա էյի իաի : Վէ օնու 25
 էլէ վէրէն Յուգա ճէվապ
 էաիւս տէտի . Եա՛ խոճա՝
 սաղըն պէն օլմայըմ . ծնա
 տէտի . Բէնտին սէջլէտին :
 Վէ ծնար կէր իբէն , Յի՞ 26
 տու էքմէյի ալուր , վէ պէ-
 րէքէթ օդույուպ փարէտի ,
 վէ շայիրալէրէ վէրիւս տէտի .
 Ալլն , էէյին , պու՝ թէ-
 նիմ տիր : Վէ գատէհի ալըս՝ 27
 շէքըր էթտիքտէն սօնիրա ,
 ծնարա վէրիւս տէտի . Հէ-
 փինիզ պունտան իչին . Զի՞ 28
 լա պու՝ գանըմ տըր , շօլ
 էէնի ա՛հալն գանէ քի՝ չօդ-
 լար իչին կիւնահալար ա՛ֆվ
 լըղընա տէգբիւլէր : Վէ սիզէ 29
 տէրիւմ քի՝ շիմտէն սօնիրա
 արթըգ ամմանն պու մահ-
 սուլունտան իւմէյէճէյիմ ,
 Թա օլ կիւնէտէք քի՝ ծնու
 Փէտէրիմին փատիշահլըղընտ
 սիզին իւն էէնի իչէճէյիմ :
 Անտէն ծնար իւհի օդույուպ՝ 30
 զէյթինիւք տաղընա չըգտը-
 լար :

- 31 ՕՐ զէման Յիսուս ծնարա
աէաի . Միտին ճիւմէնիդ պու
կէճէ հադգըմտա սիւրջէճէք
սինիդ . զիրա եաղըմը ալը .
Չօպանը վուրաճաղըմ , վէ
սիւրիւնին զօյունըսը տա .
32 զըլաճադ ալը : Ամմա պէն
զըլամ էթարիւնն սոնկրա ,
սիղտէն իլէրի Գարլէսյա վա
33 բաճաղըմ : Վէ Պեարոս ճէ
վապ էաիպ՝ ծնա տէաի . Էյեր
հէսիտի սէնին հադգընտա
սիւրջէլէր պլէն , պէն հիչ
պիր քէրրէ սիւրջմէյէճէլիմ :
34 Յիսուս ծնա տէաի . Վէրջէք
աէրիմ սանա քի՝ պու կէճէ
խօրս էօթմէղտէն էվիլէ՛ պէ
նի իւչ քէրրէ ինքեար էաէ
35 ճէք սին : Վեարոս ծնա տէ
աի . Էյէր պանա սէնին իլէ
էօլմէք տախի լաղըմ կէլսէ ,
սէնի ապա ինքեար էթմէ
յէճէլիմ . հէի շայիրուէր
տախի՝ պէօյէ տէաիլէր :
36 Օ զէման Յիսուս ծնար
իլէ Գեթսեմանի աէնիլէն պիր
մահալէ կէլսի , վէ շայիրտ
լէրէ աէաի . Պէն վարըպ
օրասա տուա՝ էտէնէաէք՝
37 պուրասա օթուրուն : Վէ
Պեարոստ հէմ Զէբեդէոսուն
իքի օլուլարընը պէրապէր
ալըպ՝ դասալէթլէնմէյէ՛ վէ
վէք թասարանապա պաշա
38 ալ : ՕՐ աէմ ծնարա տէաի .
Ճանըմ էօլիմ տէրէճէսինաէ
վէք դասալէթլէր աիր . պու
րասա դալուն , վէ պիլէմճէ
ոչանըք տուրուն : Վէ պիր
աղ իլէրի վարըպ եիւղիւ
զօյուն դափանտը , վէ տուա՝
էաէրէք տէաի . Եա՝ Փէաէ
րիմ՝ էյեր միւմքին իսէ , պու
գատէն պէնտէն կէլսին .
39 Լարին պէնիմ իսթէաիլիմ

կիպի աէյիլ՝ իլէս սէնին իս
թէաիլին կիպի օլուն : Վէ 40
շայիրալէրէ կէլսի , վէ ծնարը
ոչուր պուլաու . իմաի Պէա
րոսա տէաի . Պիր սաաթ
պէնիմ իլէ ոչանըք տուրմա
լա պունճիլէլին դասիր օլա
մատընը մը : Ոչյանըք տու 41
րուն , վէ տուա՝ էյլէլին , քի
թէճրիւպէյէ տիւշմէյէսինիլ .
կէրչի րուն հաղըք՝ աւմա
թէն զայի՛Փ աիր : Թէքթար 42
իքինճի քէրրէ վարալ , վէ
տուա՝ էաիպ տէաի . Եա՝
Փէտէրիմ՝ պու գատէնի պէն
իլմէգսէմ , պէնտէն կէլմէք
միւմքին աէյիլ իսէ , իրասէ
թին օլուն : Վէ կէլիպ էինիլ 43
ծնարը ոչուր պուլաու . զիրա
կէօղէրի աղըրալմը իսի :
Վէ ծնարը պաղըպ՝ թէք 44
րար վարալ , վէ իւշմէնճի
քէրրէ հէման օ սէօղիւ սէյ
լէյէրէք տուա՝ էյլէլաի : ՕՐ 45
զէման շայիրալէրինէ կէլսի ,
վէ ծնարա տէաի . Արթըգ
ոչուրուն վէ րահաթանն ,
իլթէ սաաթ էադալալ , վէ
ասէմ Օղլու կիւնահէարալ
ընն էլինէ թէսլիմ օլունու
յօր : Գալգըն կիւնիլիմ . իշ 4 ;
թէ պէնի էլէ վէրէն էադ
ալալ :

Վէ օ տահա սէյլէր ի 47
քէն , իլթէ ծն իքիլէրուն
պիրի Յուդա՝ վէ պիլէսինճէ
պաշ քեահինէրտէն վէ դալ
մն իսթիարարընտան պր
չադարը վէ օտունըսը իլէ չօդ
դալապալըք օլաբօգ՝ կէլսի :
Վէ ծնու էլէ վէրէն՝ ծնարա 48
նիշան վէրիպ տէմիշ իսի .
Բիսիլ քի էօիէրսէմ՝ օ տուր ,
ծնու թուլուն : Վէ չափու 49
ճադ Յիսուսա էադալալ

- Սէլամ՝ սանա էա՝ խօճա՝ տէ-
 50 տի . վէ ծնու էօփտիւ : Վէ
 Յիսուս ծնա տէտի . Եա՝
 աօսթ՝ նէ՞ իջին կէտին .
 օ զէման ծնար եալլաջըպ՝
 էլէքինի Յիսուսուն իւզէրինէ
 սալարլար , վէ ծնու թութ-
 51 տուլար : Վէ իշթէ Յիսուս
 իւէ օլանլարլն պիրի էլինի
 ուզասորպ՝ պըչալընը չէքտի ,
 վէ պաշ քեաճինին գուրլունու
 վուրուպ՝ ծնուն գուլալընը
 52 տիւշիւրաւ : Օ զէման Յի-
 սուս ծնա տէտի . Պըչալընը
 Լէքինէ տէծտէր . զերա հէփ
 պըչադ չէքէնլէր՝ պըչադ իւէ
 53 հէլաք օլաճադլար : Եօխսա
 գատիր տէյի՛լ մի իմ զանն
 էաէրսին քի՛ շիմաի Փէտէ-
 րիմէ էալարայըմ տա՝ օ պա-
 նա օն լէի ալայտան զիյատէ
 54 մէլէքլըր եէթիլտիրէ : Իմաի
 պէյլէ օլմագ վաճիպ տիր
 տէյիւ՛ Գիթապլար նի՛ճէ
 թէքմիլ օլունաճագ :
 55 Օլ սաա՛թտա Յիսուս գա-
 լապալըպա տէտի . Պէնի
 թութմաղա՝ խըրսը՛ղ իւզէ-
 րինէ կիսի մի պըչալլար վէ
 օտունլար իւէ չըդալնըղ . հէր
 կիւն՝ հէյքէլտէ թա՛լիմ էտէ-
 րէք էանընըղտա օթուրուր
 իտիւմ , վէ պէնի թութմաղա-
 56 նըղ : Վէ պունուն ճիւմէսի՛
 վիէյալմալէրէրին քիթապլարը
 թէքմիլ օլմագ իջին օլտու .
 օլ զէման շայրսլէրին հէփիսի
 ծնու պրալըպա գաջտըլար :
 57 Վէ ծնար Յիսուսու թու-
 թուպ՝ պաշ քեաճին Կայիա-
 փայա կէօթիւրաիւլէր , օրա-
 տա քի՛ քեաթիւլլէր վէ իս-
 թիարլար ճէմ՝ օլտուլար :
 58 Վէ Պետրոս՝ թա պաշ քեա-
 ճինին ալլուսունատէք՝ ու-
 ղադտան ծնուն արալնճա կի-
 տէր իաի . վէ իջէրի կիրիպ՝
 նիհայէթինի կէօրմէք իջին՝
 խըզմէթքեարլար իւէ օթու-
 59 րուր իտի : Վէ պաշ քեա-
 ճինլէր հէմ իսթիարլար վէ
 պիւթիւն ճէմաթ Յիսուսա
 գալը՝ ծնու էօլտիւրմէք իջին
 էալան չէհատէթ արարլար ի-
 60 տի , վէ պուլմատըլար . վէ չօդ
 էալան շահիտլէրի կէլաիլէր
 իտէ տէ՛ եինէ պուլմատըլար .
 սիլըպէթ լէի էալան շահիտի
 կէլիպ տէտիլէր . Պու քիման
 61 տէտի . Ալաճան հէյքէլնի
 երգըպ՝ ծնու իւչ կիւնտէ պի-
 նա էթմէյէ գատիր իմ : Վէ
 62 պաշ քեաճին գալըպ՝ ծնա
 տէտի . հիչ ճէլապ վէրմէ՛ղ
 մի սին , պունլար սանա՛գա-
 չը նէ՞ չէհատէթ էտէյօրլար :
 Ամա Յիսուս սիւքիւթ էտէր
 63 իտի . վէ պաշ քեաճին ճէ-
 վապ էաիպ՝ ծնա տէտի . Սա-
 նա տիրի Ալլաճ հապըղ իջին
 սնտ վէրիլիւմ քի՛ էյէր Ալ-
 լաճին Օղլու Գրիստոս սէն
 64 իսէն , պիղէ սէյլէյիսին : Յի
 սուս ծնա տէտի . Բէնտին
 սէյլէտին . լաքին սիղէ տէլիւմ .
 Շիմունէն սոնկրա առէմ Օղ-
 լունու գուտրէթին սալընտա
 օթուրուր՝ վէ կէյլան պուլութ-
 լարը իւզէրինտէ կէլըր կէօրէ-
 65 ճէք սինիլ : Օլ զէման պաշ
 քեաճին էալապլարընը եըր-
 թըպ տէտի քի՛ Բիւլֆր էթաի ,
 արթըգ պիղէ շահիտլէր նէ
 լաղըմ . իշթէ շիմաի քիւֆրիւ-
 66 նիւ իշթտինիլ . Ի իղէ նի՛ճէ
 կէօրիւշիւր . վէ ծնար ճէվապ
 վէրիպ տէտիլէր . Էօլիւմէ
 միւսթաճագ ալըր : Օլ զէման
 67 ծնուն էիւղիւնէ թիւքիւրաիւ-
 լէր , վէ ծնա էումրուգ իւէ

- վարտապետ • պա՛ղլարը տա
68 սիւն վարտապետ տեղեր • Պի-
ղէ փէյլամպէրլը էյլէ՛ էյ
Քրիստոս , սէնի վարան քիմ
սիր :
- 69 Վէ՛ Պետրոս տիշարտա
ալուտա օթուրուր իտի • վէ
օնուն հաննա պիր խալպըգ
կէլիպ տէտի • Սէն տախի
Գալիլէաը Յիսուս իլէ իտին :
- 70 Վէ՛ օ՛ հէվ իտինն էօնիւնտէ
ինքնար էտիպ տէտի • Նէ
71 սէջլէյօրսուն՝ պիլմէմ : Վէ՛
օ՛ ալլու գալուտունա չըգաը-
ղնասա՝ օնու պիր զայրի գըգ
կէօրտիւ , վէ օրատա օլանլա-
րա տէտի • Պու աախի Նազա-
- 72 լէթլ Յիսուս իլէ իտի : Վէ՛
օ՛ Օլ առէմի պիլմէմ տէյիւ՝
հէվին իլէ ինքնար էթտի :
- 73 Վէ՛ պիր աղտան սօնկրա՝ օրա-
տա տուրանլար հաղլաղլա՝
Պետրոսա տէտիլէր • Վէրէէք-
տէն սէն տէ օնլարտան սըն •
չիւն քի սէջլէյիլին տախի սէ-
- 74 նի պէյան էտէր : Օ ղէման
օ՛ Օլ առէմի պիլմէմ տէյիւ՝
լա՛նէթ օգուտաղա վէ հէվին
էթմէյէ պաղատու • վէ անիտէ
- 75 խօրոս էօթտիւ : Վէ Պետրոս
Յիսուսուն սէօղիւնիւ խաթ-
րնա էթմէրտի , քի օնա տէ-
միշ իտի • խօրոս էօթմէղտէն
հվիլէ՛ պէնի իւչքէրրէ ինքնար
էտէճէք սին • վէ տիշարտա
չըգըպ՝ աճը աճը ալլասար :

ՊԱՊ ԻԷ

- 1 Վէ՛ սապա՛ս օլունճա , հէփ
պաշ քեաճինլէր վէ գալմին
իսթիարլարը Յիսուսա գարը՝
օնու էօլտիւրմէք իչիւն մէշ-
- 2 վէրէթ էթտիլէր : Վէ՛ օնու
պաղլարա՝ կէօթիւրտիւլէր ,

վէ Պոնտոսլու Պիղատոս վա-
լիյէ թէսլիմ էթտիլէր :

Օլ ղէման օնու էլէ վէրէն 3
Յուդա օնուն իւլէրինէ հիւքմ
օլունտուղունու կէօրիւնճէ ,
փիշման օլնաղլա՝ օթուղ գը-
թա՝ կիւմիւշիւ պաշ քեաճին-
լէրէ վէ իսթիարլարա կէրի
տէօնաէրիպ՝ տէտի • Սուչսուղ 4
գան էլէ վէրտիյիմ իչիւն՝
կիւնաճ իշլէտիմ • վէ օնլար
տէտիլէր • Պիղէ նէ • սէն
պաղ : Վէ՛ օ՛ աղէյի հէյ- 5
քէլին իչինէ ալթալ կիթտի •
վէ վարըպ՝ քէնախիւն աստը :
Վէ պաշ քեաճինլէր աղէյի 6
ալթալ տէտիլէր • Օնու հէքէ-
լին խաղինէսինէ դօմաղ ճա-
յիղ տէյիլ տիր • չիւն քի գան
պահասը արը : Վէ օնլար մէշ- 7
վէրէթ էթտիւրտէն սօնկրա՝
հապանճըլարա մղարըգ ի-
չիւն՝ օնունլա չէօլմէքճինին
թարլասընը սաթուն ալուր- 8
լար : Պունուն իչիւն՝ թա պու
կիւնէտէք օ թարլա՝ Գան 9
թարլասը չաղլըլըր : Օլ վէ-
ման էրէմիա փէյլամպէրին
վասիթաուր իլէ տէնիլէն թէք-
միլ օլտու , քի տէմիշ տիր •
Վէ Իսրայէլ օլուլարընտան
օլանլարըն պահա քէսաիքէրի
շու գըյմէթի պիլլիմիլէ քիմնէ-
նին պահասը օլան օթուղ գը-
թա՝ կիւմիւշիւ ալտըլար , վէ 10
օնլար չէօլմէքճինին թարլա-
սընա վէրտիլէր , Բապլըն
պանա էմի էթտիլի կիպի :

Վէ Յիսուս վալինին հու- 11
ղուրունտա տուրտու , վէ վալի
օնա սիվալ էտիպ տէտի • Եւ-
հուտիլէրին փատիշահը սէն
մի սին • վէ Յիսուս օնա տէ-
տի • Քէնտին սէջլէրսին : Վէ 12
պաշ քեաճինլէր հէմ իսթի-

- արար ծնունդ շեքեայեթ հաեր
իբէն , հիշ ճեվապ վերմէտի :
- 13 Օլ ղէման Պիղատոս ծնա տէ-
տի . Սէնին ա'լէյհինէ նէ՞
դատար շէյլէր շէհատեթ է-
տէյորար' իշիթմէ՞ղ մի սին :
- 14 Վ է հիշ պիր սէօղէ պիլէ՞ ծնա
ճէվապ վերմէտի . շէյլէ . քի՞
վալի ղայեթլէ թա՞ճիւպ է-
տէր իտի :
- 15 Վ է հէր պայրամոս վալինին
խալգա պիր մահպուտ' ծնար
քիմի իսթէր իտէ՞ սալը վէր-
մէյէ առեթի վար իտի :
- 16 Վ է օլ ղէման ծնարըն՝ Բարաբ-
բա տէնիլէն պիր մէշուր մահ-
լար ճէմ' օլմուշար իբէն ,
Գիղատոս ծնարա տէտի . Սի-
ղէ՞ քիմի՞ իսթէրսինիզ սալը
վէրէյիմ , Բարաբբայը՝ մը
էօխսա Բրիստոս տէնիլէն
- 18 Յիսուսու մու : Զիլա ծնու
հասէտ իշիւն էլէ վէրտիքլէրի-
նի պիլլէր իտի :
- 19 Վ է օ՛ շէրաաթ քիւրսիւ-
սինտէ օթուրուր իբէն , դա-
րըսը ծնա ապէ՞մ կէծտէրիպ
տէտի . Օլ սատրգ քիմսէ իլէ
սէնին իլին օլմասըն . զիրա
սլու կիւն ըրէյատա՞ ծնուն ի-
ջիւն ճօղ շէյլէր չէքտիմ :
- 20 Լմնա պաշ քեահինլէր վէ
իսթիւրար գալապալըր գըն-
տըրտըրար քի՞ Բարաբբայը ալ-
լէյլէր , Յիսուսու իտէ հէլաք
- 21 Էաէլէր : Վ է վալի ճէվապ է-
տիպ՝ ծնարա տէտի . իքիսին-
տէն սիղէ՞ հա՞նկըսընը իս-
թէրսինիզ սալը վէրէյիմ . վէ
ծնար տէտիլէր . Բարաբբայը :
- 22 Պիղատոս ծնարա տէտի . Իմ-
տի Բրիստոս տէնիլէն Յիսու-
սու նէ՞ էյլէյիմ . ճիւմէսի
ծնա տէտիլէր : Խաջա չըգա-

րըլըն : Վ է վալի տէտի . Եա 23
օ նէ՞ քէօթիւլիւք իշէտի .
առնա ծնար տահա ղէյատէ
պաղըրըպ՝ Խաջա չըգարըլըն՝
տէրլէր իտի : Իմտի Պիղատոս՝ 24
Ֆայիտէ էթմէտիլինի՝ իլլա
տահա ղէյատէ վէլլէլէ օլտու-
լունու կէօրիւնճէ , սու ալ-
սը , վէ խալղըն հնիւնտէ
էլլէրինի էայգայըպ տէտի .
Պու սատըղըն դանընտան պէն
սուչուղ իմ . սիղ պաղըն :
Վ է պիւթիւն խալգ ճէվապ 25
վէրիպ տէտի . Օրուն դանը
իւղէրիվիղտէ՞ վէ էվատըրը-
մըղըն իւղէրինտէ օլտուն : Օլ 26
ղէման ծնարա Բարաբբայը
սալը վէրտի . Յիսուսու իտէ՞
տէյտիւքտէն սօնկրա՞ խաջա
չըգարըլմաղա թէւլմ էթտի :

Օլ տէմ վալինին ա՛քբէրի . 27
էրի Յիսուսու տիվանխոնէյէ
ալըպ՝ պիւթիւն պէօլիյիւ օ .
նուն իւղէրինէ ճէմ' էթտի-
լէր : Վ է ծնու սցուպ՝ ծնա 28
դըրմըղ իսիւթ կիյտիրտի .
լէր : Վ է տէքէնլէրտէն թա՞ 29
էօրիւպ ծնուն պաշընա՞ վէ
ծնուն սաղ էլլինէ պիր դա-
մըշ դատուլար . վէ էօնիւնէ
տիղ չէօքիւպ՝ ծնու ղէվլղէնէ-
րէք՝ Սէլամ՝ տանա էյ՝ Եէ-
հուտիլէրին փատիշա՞ր տէր-
լէր իտի : Վ է ծնա թիւքիւր . 30
տիւքտէն սօնկրա՞ դամըղ ալ-
սըլար , վէ ծնուն պաշընա
վուրուլար իտի : Վ է ծնու 31
ղէվլղէնալքտէն սօնկրա՞ իս-
լաթը իւղէրինտէն չըգարտը-
լար , վէ ծնա քէնտի էսալալ-
լարընը կիյտիրտի՞ ծնու խաջա
չըգարմաղա կէօթիւրտիւլէր : 32
Վ է ծնար տըլարը չըգար
իբէն , աաը Սիմոն կիւրէնալը
պիր առեմ պուտուլար . օ .

նուն խաչընը դաւորումադա
պունա անկարեա էթտիւնք :
33 Վէ Գորգոթա տէնիլէն՝ եա՛
նի գափա եերի անկըլան մա
34 Հալէ կէտիքըլէրնտէ , օնա
իջմէյէ էօտ իլէ դարըլմը
սիրքէ վէրտիլէր . վէ օ տա
թընճա , իջմէք խթէմէտի :
35 Վէ օնլար օնու խաչա չըգար
արգտան սօնկրա , օնուն էս
վապարընը գուրա՝ աթարադ
փայլաշարլար . թա քի փէյ
դամպէրնի տիտիյի թէքմիլ
օլա . էսվապարընը արալա
ընտա փայլաշարլար , վէ գափ
թանըմ իւղէրինէ գուրա՝ աթ
36 արլար : Վէ օթուրուպ՝ օնու
օրատա կէօղէտիլէր խտի :
37 Վէ օնուն պաշը իւղէրինէ՝
ՊՈՒ ԵԷՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ ՓԱ
ՏԻՇԱՀԸ ՅԻՍՈՒՍ ՏՈՒՐ
էաղըմը՝ օնուն ճիւրմ՝ էաֆ
38 թաւընը դօտուլար : Օլ զէման
օնուն պիլէսինճէ՝ պիլի սաղ
տա վէ օպլիլի սօլա՝ իքի խըր
սըղ խաչա չըգարլար :
39 Վէ Էանընտան կէչէնլէր
պաշարընը սաղայարադ՝ օնա
40 քիւֆը էաէրլէր խտի . վէ
տէրլէր խտի . Է՛յ Հէյքէլի
եղգըպ իւչ կիւնտէ էափան՝
քէնտիլի գուրթար . էյէր
Նլաշըն Օղլու իտէն , խաչ
41 տան էն : Հէմ պունճիլէյին՝
պաշ քեահլիլէր տախի քեա
թիւլէր վէ իլթիարլար իլէ
42 զէվքէնիպ տէրլէր խտի . Պաշ
գալըրընը գուրթարադ , քէն
տիլի գուրթարմադա գաաիր
տէյիլ տիր . էյէր Իսրայէլին
փաաիւահը խտէ , հալա խաչ
տան էնտին , վէ օնա ինտիալմ :
43 Նլաշա կիւվէնտի . հալա օ
նու իւլէաա էթսին , էյէր օն
տան րաղի խտէ . զիրա տէտի

քի՝ Նլաշըն Օղլու իմ : Պուն 44
ճիլէյին՝ օնուն իլէ խաչա չը
գարըլան խըրսըղար տախի
օնա սիլթէմ հաէրլէր խտի :
Վէ սաա՝թ ալթըտան թա 45
սաա՝թ սոգուդա դաաաար՝ պիւ
թիւն եէրին իւղէրինտէ գա
րանըդ օլտու : Վէ սաա՝թ 46
սոգուդ մէհէլինտէ՝ Յիսուս
պէօյիւք սէս իլէ չալըրըպ
տէտի . Էլի Էլի՝ լամա սա
պաքթանի , Էանի՝ Եա՝ Նլ
աշըմ Նլաշըմ՝ պէնի նի՛քիւն
թէքը էթտին : Վէ օրատա 47
սուրանլարըն պաղըսը իլթ
տիքտէ՝ տէրլէր խտի քի , Պու՝
Եղիպը չաղըրըսը : Վէ չա 48
փուճադ օնլարըն պիլի սէ
յիտիպ՝ պիր սինկէր ալտը ,
հէմ սիւքէ իլէ սօլտուրուպ՝
պիր դամըշա սարտը , վէ օնա
իլէրիլ խտի : Վէ օպլիլէրի 49
տէրլէր խտի . Գոյ վէր , պա
գալմը՝ Եղիա օնու գուրթա
մադա կէլը՝ մի :
Վէ Յիսուս թէքար պէօ 50
յիւք սէս իլէ չալըրըպ՝ րու
հու թէսլիմէթտի : Վէ իլ 51
թէ հէյքէլին փէրտէսի՝ Էօ
գարըլան աշաղայատէք եըր
թըրըպ իքիյէ պէօլէաաիւ , վէ
եէր սարսըրը , վէ գայաար
հարըտըրար . վէ մէգարըն 52
ալըտըրար , վէ տչուրուչ օլան
նիլէ աղիլէրին թէնլէրի գալգ
տըրար . վէ մէգարըլաաան 53
չըգըպ՝ օնուն գըլամընտան
սօնկրա՝ աղիլ շէհրէ կիրտի
լէր , վէ չօգ քիմէէլէրէ կէօ
րիւնտիւլէր :
Վէ Էիւղ պաշը՝ հէմ օնուն 54
պիլէսինճէ Յիսուսու կէօղէ
տէնլէր զէլգէլէյի վէ օլան
շէյլէրի կէօրտիւքէրինտէ , զա
յէթէ գօրգուպ տէտիլէր .

Կերչէքտէն պու՝ Ալահըն
Օղու խոի :

55 Վէ օրատա՝ ուղագտան
պագան չօդ դարըլար վար ի-
տի , քի ծնար զալիւնատան
Յիսուսուն արտունա՝ ծնա
խըղմէթ էթմէյէ կէտիւէր .

56 Քի ծնարըն արասընտա՝ Մագ-
դաղէնալը Մարիամ վէ Յակո-
բոսուն հէմ Յովսէփն անասը
Մարիամ վէ Չեբեդէոս օղու-
լարընըն անասը վար խոի :

57 Վէ աիշամ օղունա՝ Արի-
մաթիատան ատը Յովսէփ
սիր զէնկին ատէմ կէտի ,
քի՝ օ . քէնտիտի տախի Յի-
սուսա շայիրա օլմուշ խոի :

58 Պու քիմնէ Պիղատոսուն եա-
նընա կէլիպ՝ Յիսուսուն թէ-
նինի տիւնտի . օլ զէման Պի-
ղատոս էմը կէթտի , քի թէն

59 լէրիւէ : Վէ Յովսէփ թէնի
ալըպ՝ ծնու փաք չարշաֆա

60 սարտը : Վէ ծնու քէնտիտին
դայատա գաղտըմըլ խոյի
եէնի մէղարընա դօսու . վէ
մէղարըն գափուսունա պիր
պէջիւք թաշ եուվարլայըպ

61 կիթտի : Վէ Մագդալէնալը
Մարիամ հէմ օպիր Մարիամ
օրատա օղուպ՝ մէղարըն դարը-
լընտա օթուրուլար խոի :

62 Վէ էրթէսի կիւն՝ քի
ճիւմաա՝ էրթէսի տիր՝ պաշ
քեահինլէր վէ Փարիսեցիլէր
Պիղատոսուն եանընա ճէմ՝

63 օղուպ , տէտիլէր . Եա՛էֆէն-
տիմ՝ խաթըրմըղա կէտի . քի՝
օ ալատալըն տահա սալ ի-
քէն տէմիշ խոի , Իւշ կիւն
տէն սնկրա դալգաճալըմ :

64 Իմտի էմը էլլէ քի՝ մէղար
իւշիւնճիւ կիւնէտէք գալի
տագընա . օլմայա քի՝ ծնուն
շայիրտէրի կէճէ իլէ կէլիպ

ծնու չալարար . վէ խալգա՝
Էօլիւէրտէն տիրտի տէյէ-
լէր . վէ սնկրաքի ալատալը՝
էվլէքիտէն պէթէր օլա :
Պիղատոս ծնարա տէտի . Սիւ 65
զէն պէքճիլէրիւղ վար սըր .
կիտին , պիտիյնիւղ կիպի գա-
վէ սագլայըն : Վէ ծնար վա 66
ըլպ՝ թաշ պէքճիլէր իլէ
միւհըլէյիպ՝ մէղարը գալի
սագլատըլար :

ՊԱՊ ԻԸ

Վէ շաքաթըն սօնունա՝ 1
հաֆթանըն իլք կիւնիւ սա-
պահ օղուր իքէն , Մագդա-
ղէնալը Մարիամ իլէ օպիր
Մարիամ մէղարը կէօրմէյէ

կէտիլէր : Վէ իշթէ պէջիւք 2
զէլգէլէ օղու . զերա Բաղ-
պըն մէլէյի կէօրաէն էնտի ,
վէ կէլիպ գափուստան թաշը
եուվարլատը , վէ ծնուն իւղէ-

րիտէ օթուրուր խոի : Վէ 3
ծնուն չէհրէսի շիմէք կիպի
վէ էսվապը գար կիպի պէ-
յաղ խոի : Վէ պէքլէյէնլէր 4

ծնուն դօրգուսունտան սաք-
սըլտըլար , վէ էօլիւէր կիպի
օղուլար : Վէ մէլէք ճէվապ 5
էտիպ՝ գարըլարա տէտի .
Սիւ դօրգման , զերա պիլի-

րիմ . քի՝ խալա չըդարըմըլ
Յիսուսու արար սընըլ : Պու 6
րատա տէյիլ տիր . զերա տէ-
տիյի կիպի գալգմըլ տըր .

կէլին , Բապալըն եաթմըլ ի-
տիյի մահալի կէօրիւն : Վէ 7
չափուգ վարըպ՝ ծնուն շա-
յիրտէրինէ սէյլէյին քի ,
օ՝ էօլիւլէրտէն գալմըլ տըր .
վէ իշթէ սիդտէն իլէրի Գա-
լիլայա վարաճագ , ծնու օ-
րատա կէօրէճէք սինիւղ . իւ-

- 8 Թէ սիղէ սէջլէտիմ: Վէ օն
լար տէր ա'դապ գօրդու հէմ
չօք սէվինճ իլէ մեզարաան
չըգըպ' մուռն շայիրալէրինէ
խապէր վէրմէյէ սէյիր թտիլէր:
- 9 Վէ օնուռն շայիրալէրինէ
խապէր վէրմէյէ կիտէրլէր
իքէն, հէման իշթէ Յիսուս
գարշըլարլնա չըգըպ' տէտի.
Սէլամ սիղէ. վէ օնլար եա
գըն կէլիպ' օնուռն պաղլա
րնը թու թաուլար, վէ օնա
- 10 սէճտէ գըլտըլար: Օլ զէման
Յիսուս օնլարա տէտի. Գօրգ
ման. կիտին գարնաաշարմա
խապէր վէրն, քի Գալիլեա
յա կիտէլէր, վէ պէնի օրա
տա կէօրէճէքլէր:
- 11 Խմտի օնլար կիտէր իքէն,
իշթէ պէքճիլէրտէն սլա'ղը
լարը շէհրէ կէլիպ' հէփ օ
լանլարը պաշ քեահլիլէրէ
12 խապէր վէրտիլէր: Վէ օնլար
իւթիլարլար իլէ ճէմ' օլմաղ
իլէ, վէ մէշվէրէթ էթմէյիլէ,
ասքէրիլէրէ վաֆիր ապչէ
13 վէրտիլէր. Վէ տէտիլէր.
Տէյլն քի Պիղ ույուր իքէն
օնուռն շայիրալէրի կէճէլէյին

կէլիպ' օնու չալտըլար: Վէ 14
էյէր վալի պուռուռ իշխիր
սէ, պիղ օնու գանաըրըրըզ,
վէ սիղի գայլուսուղէտէրիլ:
Վէ օնլար ադէյի աըպ' էջ 15
րէտիլտիքլէրի կիպի էյլէտի
լէր. վէ պու սէօզ' թա պու
կիւնէտէք Եէհուալիլէրաէ չալ
օլուռուռ:

Վէ օն պիր շայիրալէր 16
Գալիլէայա' Յիսուսուռն օն
լարա թէրթիպ էթտիլի տա
ղա վարարլար: Վէ օնու կէօ 17
րինճէ, օնա սէճտէ գըլտը
լար. սլա'ղըսը իւն շիւպհէ
էթտիլէր: Վէ Յիսուս եադըն 18
կէլտի. վէ օնլարա սէջլէյիպ
տէտի. Կէօքտէ վէ եէրտէ
ճիւմլէ հիւքիւմէթ պտնա
վէրիլտի: Խմտի վարըպ' հէփ 19
թայիֆէլէրէ թա'լիմ էտին,
օնլարը փէտէրին վէ Օլու
լուռն վէ Ա'ղիզ Բուհուռն ա
տընա վաֆիթիլէ էտին, վէ 20
օնլարա' սիղէ հէփ թէնպիհ
էթտիլէրիմի կէօղէթմէյէ
էջրէտին. վէ իշթէ պէն աա
յիմա' տիւնէանըն սօնուռնա
տէք սիղին իլէ իմ: Ամին:

ԻՆՃԻԼ

ՄԱՐԿՈՍ ՄԻԻՃԻՊԻՆՈՒ

ՊԸՊ Ա

1 ԼԱԼԱՀԸՆ Օղլու Յիսուս
Քրիստոսուն Ինճիլինին Իսլ-
2 Թիսասը սորը . Փէյղամպէր-
լէրտէ եաղըմբշ օլտուլու կի-
պի . Իլթէ պէն սէնին եիւ-
ղիւնիւն էօնիւնտէն մէլէյիմի
կէօնտէրիւմ, քի օ՝ էօնիւն-
3 Ճէ էօլունու տիւղէտէ : Չէօլ-
տէ չաղըրանըն սէսի . Բապ-
պըն էօլունու Հաղըրլայըն,
օնուն Թարիգլէրինի տօղլու
4 էյլէյին : Յովհաննէս չէօլտէ
վաֆթիղ էտէր Խտի, վէ կիւ-
նահլար ա'ֆվլըղը Իչիւն Թէվ-
պէ վաֆթիղի վա'ղ էտէր Ի-
5 տի : Վէ պիւթիւն Եէհու
տիսթան տիյարը Հէմ Հէպի
Երուսաղէմլէր օնա չըգար
Խտի, վէ կիւնահլարըն Ի'թի-
րաֆ էտէրէք՝ Յորդանանը
մաղընտա օնտան վաֆթիղ
6 օլունուրլար Խտի : Վէ Յով-
հաննէս՝ տէվէ Թիւյիւ կիյի-
նիպ՝ պէլինէ գայըլ գուշան-
մըլ Խտի, վէ չէքիւկէլէր վէ
7 Էապան պաղը Էէրիտի : Վէ
վա'ղ էտիպ տէր Խտի . Սը-
տըմճա՝ պէնտէն տահա գուվ
վէթլիսի կէլլար, քի էյիլիպ

օնուն պյագ գապլարընըն
Թաամասըն չէօղմէյէ լայըգ
տէյիլ Խմ : Պէն սիղի սու Ի-
8 լէ վաֆթիղ էտէրիւմ, ամմա
օ սիղի՝ Աղիղ Բուհ Իլէ վաֆ-
թիղ էտէճէք տիր :

Վէ օլտու քի օ կիւնլէրտէ՝
9 Յիսուս Գալիլէանըն Նաղա-
րէթ շէհրինտէն կէլտի, վէ
Յորդանանտա Յովհաննէստէն
վաֆթիղ օլունտու : Վէ տէր
10 ա'գապ սուտան չըգար Իքէն,
կէօքլէրին Էարըլտըղըն՝ վէ
Բուհուն կէյէրճին կիպի օ-
նուն Իւղէրինէ էնտիյինի կէօր-
տիւ : Վէ կէօքլէրտէն՝ Շօլ
11 րաղի օլտուղում սէվկիւլիւ
Օղլում սէն սին տէյիւ՝ պիր
սէս օլտու :

Վէ տէր ա'գապ Բուհ օ-
12 նու չէօլէ չըգարար : Վէ
13 գըրգ կիւն օրատա չէօլտէ
օլուպ շէյթանտան Թէճրիւ-
պէ օլունուր Խտի . վէ ճանա-
վարլար Իլէ Խտի, վէ օնա
մէլէքլէր Խըղմէթ էտէր
Խտի :

Վէ Յովհաննէս էլէ վէրիւ
14 տիրտէն սօնկրա, Յիսուս Գա-
լիլէայա կէլիպ՝ Ալլահըն վա-
տիւահլըղընըն միւժտիսինի

- 15 վա՛ղ էտէր իտի • վէ տէրի-
տի քի՛ վագըթ աօլմուշ
տուր , վէ Ալահնն փատի-
շահլըլը Էագաշըլըշ տըր •
Թէվայէ էտին , վէ Ինճիլէ ի-
ման կէթիրին :
- 16 վէ Գալիլէա տէնիղնին
էանընտա կէղէր էքէն , Սի-
մոն իլէ օնուն դարնաաշը
Անդրէասը կէօրաիւ , քի տէ-
նիղէ աղ աթայօրլար իտի •
ղերա օնլար պաղդգ ալճըսը
- 17 իտիլէր : վէ Յիսուս օնլարա
տէտի • Արտալճա կէլին , վէ
սիղի առէմ ալճըսը էտէլիմ :
- 18 Իմաի օնլար չափուճադ աղ-
լարընը Թէրքէ էտիպ՝ օնուն
- 19 արտընճա կիթաիլէր : վէ օ-
րատան իլէրի վարըպ՝ Զէ-
բեդոս օլլու Յակոբոսու վէ
օնուն գարնաաշը Յովհաննէ-
սի կէօրաիւ քի՛ օնլար դա-
լըգատա աղլարընը մէրէմէթ
- 20 էտէրլէր իտի : վէ Թէղ օն-
լարը չաղըրտը • վէ օնլար
պապալարը Զէբեդէոսու՝
իւճրէթլէր իլէ դայըգատա
պրաղըպ՝ օնուն արտընճա
կիթաիլէր :
- 21 վէ Վափառնայումուն ի-
ջինէ վարարլար • վէ տէր ա՛-
դապ շաբաթ կիւնիւնտէ ճէ-
միյէթ էէրլինէ վարըպ Թա՛
- 22 լիմ էտէր իտի • վէ Թա՛լի-
մինէ հէյրան գալըրլար իտի •
ղերա օնլարա հիւքիւմէթ սա-
հիպի կիսիլ Թա՛լիմ էտէր ի-
տի , վէ աէյիլ քէաթիպլէր
- 23 կիպի : վէ օնլարըն ճէմիյէթ
էէրինտէ նափաք ըուհու օ-
լան ալլը առէմ վար իտի •
- 24 վէ օ՝ պաղըրըպ՝ տէտի • Գօյ
վէր , արամըղտա նէ՛ վար
էա՛ Նաղաթէթլի Յիսուս ,
պիղի հէլաք էթմէյէ մի կէլ

տին • սէնին քիմ՝ օլտուղունու
պիլլը իմ , սէն Վ՛լահնն Ա՛ղիղի
սին : վէ Յիսուս օնա Թա՛ 25
ղր էտիպ տէտի • Լալ օլ ,
վէ օնաան չըդ : Իմաի օլ 26
նափաք ըուհ օնու չարփաղդ-
տան սոնկրա , պէօյիւք սէս
իլէ պաղըրըպ՝ օնաան չըդար :
վէ հէփիտի Թա՛ճճիւպ էթ 27
տիլլը , շէօյլէ քի՛ պիլի պի-
րինէ սիւալ էտիպ տէրլէր իտի •
Պու նէ՛ օլա , պու էէնի Թա՛լիմ
նէ՛ օլա • զերա նափաք ըուհ-
լարա պիլէ հիւքիւմէթ իլէ էմը
էտէր , վէ օնա իթաաթ է-
տէրլէր : վէ խապէրի՛ չափու 28
ճաղ Գալիլէանըն պիլէթիւն
էթրաֆ ճիվարընա էալըլար :
վէ օնլար տէր ա՛դապ 29
ճէմիյէթ էէրլինտէն չըդըն-
ճա , Յակոբոս հէմ Յովհան-
նէս իլէ պէրապէն պիլէթիւն
վէ Անդրէասըն էվինէ կէլ-
սիլէր : վէ Սիմոնուն դայ 30
նաանալըթմատան Թութուլ-
մուշ էաթայօր իտի • վէ տէր
ա՛դապ օնաան էթիւրիւ օնա
սէօյլէտիլէր : վէ օնուն էա- 31
նընա վարըպ՝ էլինտէն Թութ-
մաղըլա , օնու դալարըտը •
վէ տէր ա՛դապ սըթմա օնու
պրաղտը , վէ օնլարա խըղ-
մէթ էտէր իտի :

վէ ալաշա՛մ օլուպ՝ կիւնէշ 32
պաթընճա , հէփ իլլէթլէլէրի
վէ ճիլնիլէրի օնա կէթիր-
սիլէր : վէ պիւթիւն շէհր՝ 33
դափուռնուն էօնիւնտէ ճէմ՝
օլմուշ իտի : վէ կէօնա կէօն 34
խաաթալըդլարտան չօդ իւ-
լէթլի քիմիլէր սալալթալը ,
վէ չօդ ճիլնիլէր չըդարտը •
վէ ճիլնիլէրի՛ սէօյլէմէյէ դօյ
վէրմէղ իտի • զերա օնու պի-
լրլէր իտի :

- 35 Վէ սապահչարն զայն թէ
էրբէն գալարի չըգար, վէ
պիր եապան մահալէ վարտը,
վէ օրատա տուա՝ էտէր իտի:
- 36 Վէ Վիման հէմ պիւլէսինձէ
օրանլար՝ օնուռ արարնձա կիթ-
- 37 տիւր: Վէ օնու պուլարուդ-
լարնտա, օնա տէտիւր քի՝
Հէփիսի սէնի արայօրլար:
- 38 Վէ օ՝ օնլարա տէտի. Եա-
դընտա օլան գասապարա
վարալըմ, քի օրատա տախի
վա՛ղ էտէլիմ. զըրա պուռն
- 39 իշին չըգարըմ: Վէ պիւ-
թիւն Գալիէտա օնլարն
ձէմիւլէթ էէրլէրնտէ վա՛ղ
էտէր իտի, վէ ձիննլէրի չը-
գարըր իտի:
- 40 Վէ պիր ձիւտամը օնա
կէլիպ՝ եալարարադ վէ տիդ
չէօքէրէք օնա տէտի քի՝ Է-
յէր իսթէրսէն, պէնի փաք-
- 41 Լէմէյէ գատիր սին: Վէ Յի-
սուս մէրհամէթ էթմէք իլէ՝
էլինի ուգատըպ օնա տօգուն-
տու, վէ օնա տէտի. Իսթէ-
- 42 ըիմ, փաքէն: Վէ օ սէօյլէ-
յինձէ՝ տէր հալ ձիւտամ
իլէթի օնտան կիթաի, վէ
- 43 փաքլէնտի: Վէ օնա սըգը
թէնպիհ էտիպ՝ ալէլ ա՛ձէ:
Լէ օնու տըլարը կէօնտէրի:
- 44 Վէ օնա տէտի. Պագ՝ քիմ
սէյէ սէօյլէմէյէսին. Լաքին
վար՝ քէնտինի քիւհինէ կէօս-
թէր, վէ փաքլէնմէն իշին՝
Մոլէսպի օնլարա չէհատէթ
- 45 իշին թէնպիհ էթալի չէյ-
լէրի թադտիմ էյլէ: Ամմա
օ՝ չըգընձա, չօգ նիտա էթ-
մէյէ վէպու նէսնէյի չալ էթ-
մէյէ պաշաաը, շէօյլէ քի՝ օ՝
արթըգ պիր շէհրէ աշիքեա-
րէ կիրմէյէ գատիր տէյիլ
իտի. իլա տիշարըտա եա-

պան մահալէրտէ իտի, վէ հէր
թարաֆտան օնա կէլրլէր իտի

Պ Ա Ղ Բ

- 1 Վէ պիր դաչ կիւնտէն
սօնկրա՝ թէքրար Վափառ-
նայումա կիրտի, վէ իշիտիլ-
աի քի՝ պիր էվտէ իտի:
- 2 Վէ անիտէ՝ չօգ քիմսէլէր
ձէմ՝ օլտու, շէօյլէ քի՝ գա-
փունուռ եանընտաքի եէր-
լէրտէ պիլէ սըգմաղար իտի.
վէ օնլարա քէլամը սէօյլէր իտի:
- 3 Վէ օնա՝ տէօրթ քիշի իլէ
գաշարըրըմը պիր քէօթրիւմ
կէթիւրէնլէր կէլաիլէր: Վէ
- 4 գալապարըգտան՝ օնա հադ-
լաշմաղա գատիր օլմաաղըլա-
րնտան՝ օնուռ օլտուղու մա-
հալն տամընը սէօքտիւլէր,
վէ տէլիքտէն սօնկրա՝ քէօթ-
- 5 թրիւմ հաթմը իտիլի եա.
Թաղը սարգըթտըլար: Վէ
Յիսուս՝ օնլարն իմա՛նըր
կէօրիւնձէ՝ քէօթրիւմէ տէտի.
Եա՛՝ էվտա՝ կիւնահլարն
- 6 սանա ա՛ֆվ օլունտու: Վէ
քեաթիպլէրտէն պա՛ղըլարը
օրատա օլուպ՝ օթուրուլար
իտի, վէ տէրունլէրնտէ
տիւշիւնիւրլէր իտի. Կի՛շին
- 7 պու պէօյլէ քիւֆը սէօյլէր.
պիր Ալահտան զայրի՝ կիւ-
նահլար ա՛ֆվ էթմէյէ քիմ
գատիր տիր: Վէ տէր ա՛-
- 8 դապ Յիսուս՝ քէնտի քէնտի-
լէրնտէ պէօյլէ տիւշիւնտիւք-
լէրնի ըուհօնտա պիլմէք
իլէ, օնլարա տէտի. Կի՛շին
տէրունլէրնիգտէ պուռնարը
տիւշիւնիւր սինիւղ: Հա՛ն
- 9 կըսը տահա դօլայ տըր,
քէօթրիւմէ կիւնահլարն սա-
նա ա՛րֆվ օլունտու տէմէտի

մի, եօխսա՝ գալդ, վէ հա-
 թաղընդ գալըր, վէ կեղ
 10 տէմէսի մի : Ամնա առէմ
 Օղլունուն հէր իւղէրինտէ
 կինաճար ա՛ֆվ էթմէյէ
 հիւքիւմէթի օղլուդունու պի-
 լէսինիդ տէյիւ (քէօթիււմէ
 11 աէտի) . Սանա տէր իմ .
 Գալդ, վէ հաթաղընդ գալըր,
 12 վէ էլլինէ կիթ : Վէ տէր ա՛գապ
 գալդար, վէ հաթաղընդ գալըր-
 րա՛յ հէօրիսինէ օնիւնտէ տի-
 շարը չըգար, չէօյլէքի՝ ճիւմէսի
 հէյրան գալըրար, վէ Ալա.
 հա շիւքր էտիսպ տէտիլէրքի՝
 չիւ պիւր վագըթ պէօյլէ պիւր
 շէյ կէօրմէտիք :
 13 Վէ եինէ տէնիդ քէնարը-
 նա չըգար, վէ ճիւմէս իալդ
 օնա կէլլի իտի, վէ օնլարա
 14 թա՛լիմ էտր իտի : Վէ կէ-
 չէր իքէն՝ Սլիէոս օղլու
 Վիկի կէօմրիւքտէ օթուրուր
 կէօրիւպ՝ օնա տէտի . Ար-
 ալմաճա կէւ . վէ օ՝ գալդըպ
 15 օնուն արարնաճա կիթտի : Վէ
 օղլու քի՛ նուն էվնտէ սօֆ-
 րատա օթուրուր իքէն, Յի-
 տուս իլէ հէմ շայիրալէրի ի-
 լէ պէրապէր չօգ կէօմրիւք
 ճիւլէր վէ կինաճքէտըրար
 աաիս սօֆրատա օթուրուր
 16 լար իտի . զիրա չօգլուգ իտի-
 լէր, վէ օնուն արտընաճա վար-
 արար : Վէ քէտթիպլէր հէմ
 փարիսեցիլէր՝ օնուն կէօմրիւք
 ճիւլէր վէ կինաճքէտըրար
 իլէ պէրապէր հէտիլինի կէօր-
 տիւքլէլնտէ, շայիրալէրինէ
 տէտիլէր . Նի՛շիւն պէօյլէ՝
 կէօմրիւքճիւլէր վէ կիւմաճ-
 քէտըրար իլէ պէրապէր հէր
 17 վէ իլէր : Վէ Յիտուս իշի-
 պինէր՝ օնլարա տէտի . Սալ-
 ար հէքիէ միւճթաճ աէ-

յիլէր, իւա իլէթիլէր .
 պէն սաարգլարը չագըլմաղա
 կէլմէտիմ, իլա կինաճքէտը-
 րար :
 Վէ Յովհաննէսին շայիրա- 18
 լէրի հէմ փարիսեցիլէր օրուճ
 թուլթարար իտի . իմտի կէ-
 լիպ՝ օնա տէտիլէր . Նի՛շիւն
 Յովհաննէսին հէմ փարսեցի-
 լէրին շայիրալէրի օրուճ թու-
 թարար, վէ սէնին շայիրա-
 լէրին օրուճ թուլթաղար :
 Վէ Յիտուս օնլարա տէտի . 19
 Միւմքիւն մի քի տիւյիւն
 ճիւլէր՝ կիւվէյի օնլար իլէ
 պէրապէր իքէն՝ օրուճ թու-
 թալար . նէ դատար զէման
 կիւվէյի օնլարն պէրապէ-
 րինճէ օլուրոս, օրուճ թու-
 թամաղար : Ամնա կինիլէր 20
 կէլմէքլէր քի՛ կիւվէյի օն-
 արաան ալընաճագ, վէ օ զէ-
 ման՝ օլ կինիլէրտէ օրուճ
 թուլթաղար : Քիմնէ եէնի 21
 պէզ վարչալընդ էսքի էս-
 վապն իւղէրինէ էամա տիլ-
 մեղ, եօխսա՝ օնուն էէնի հա-
 մաար էսքիտէն խալա դօմա-
 րըր, վէ էրըթըրը տաճա
 պէթէր օլուր : Վէ հիւքիւմ 22
 սէ եէնի շարապըր էսքի թու-
 լումարա դօմապ, եօխսա՝ եէ-
 նի շարապ թուլթալար էրը-
 թար, վէ շարապ տէօքիւ-
 լիւր, հէմ թուլթալար թէ-
 լէֆ օլուր . լաքին եէնի շա-
 րապը՝ եէնի թուլթալարա
 դօմագ կէրէք տիլ :
 Վէ օլուր քի օ՝ շաբաթ 23
 կիննինտէ էքինէր արաալն-
 տան կէչէր իքէն, շայիրա-
 լէրի՝ պաշագլարը դօմարա-
 րագ՝ հօլ ալմաղա պաշատը-
 րար : Վէ փարիսեցիլէր օնա 24
 տէտիլէր . Պագ՝ շաբաթ կիւ-

նիւնտէ կ'ըմէք ճայիղ օլմա-
յան շէյի նիջիւն էտէյօրլար :
25 Վէ օ' ծնւորա տէտի . Դա-
ւիթին միւհթաճ' օլուպ' կէ-
րէք քէնախի կերէք պիլէսին-
ճէ օլանլար' աճըգաորըդ դէ-
ման նէ կ'ըտիյինի հիչ պիր
վադըթ օգոճմատընը մը .
26 'նիճէ' Նբիաթար պաշ քեա-
հինին վազթընտա' Ալլահն
էվնէ կիրիս հուզուր էքմէրէ-
րինի եհաի , քի ծնւորը եհմէք
քեահինլէրտէն ղայրի քիմէյէ
ճայիղ աէյիլ տիր , վէ սի-
լէսինճէ օլանլարա տախի վէր .
27 տի : Հէմ' ծնւորա տէտի .
Շաբաթ ատէմ' իչիւն օլտու ,
տէյիլ ատէմ' շաբաթ իչիւն :
28 Շէօյլէ քի' ատէմ' Օղլու շա-
բաթըն տախի Սահիպի տիր :

ՊԱՊ Գ

1 Վէ էինէ ճէմիյէթ եհ-
րինէ կիրտի . վէ օրտաա' է-
լի գուրու պիր ատէմ' վար
2 իտի : Վէ ծնտան շէքեայէթ
էթմէք իչիւն' շաբաթ կիւնիւն
տէ ծնու սաղալտըր մը տէ-
3 յիւ կէօղէտիրլէր իտի : Իմ'
տի էլի գուրու ատէմէ տէ-
տի . Դալըպ օրթատա Գու-
4 Ննտէն ծնւորա տէտի . Շա-
բաթ կիւնիւնտէ էյլնէք էթ-
մէք մի ճայիղ տիր , եօխսա
քէօթիւլէք էթմէք մի . ճան
գուրթարմադ մը , եօխսա
էօլալիւրմէք մի . վէ ծնւոր
5 սիւքիւթ էտէրլէր իտի : Վէ
ղաղապ իլէ էթրաֆա ծնւ-
րա պադըպ' ծնւորըն եիւրէ-
յինին փէրլիյինէ գասալէթ-
լէնէրէք' օ ատէմէ տէտի . է-
լինի ուզաթ , վէ ուզաթար .
վէ ծնուն էլի սաղ օլտու :

Վէ Փարիսեյիլէր չըգըպ' տէր 6
ա'գապ ծնուն ալէյհինէ Հէ-
րովգէսեանլար իլէ մէվէրէթ
էտէրլէր իտի , քի ծնու նիճէ
հէլաք էտէրլէր :

Ամնա Յիսուս' շայրալէրի 7
լիլ տէնիլէ տօղլու կիթաի .
վէ ծնուն արտընճա' Գալիլ-
էաաան վէ Եհհուտիսթան
տան , վէ Երուսաղէմտէն վէ 8
Եդոմտան վէ Յորդանանըն
էօթէ կադաքնտան' չօգ
խալզ կէտի . վէ Տիւրոս ի-
լէ Սիդոնուն էթրաֆընտա
օլան չօգ խալզ ծնուն էթ-
տիյի շէյլէրի իշխալինճէ , ծնա
կէլալիլէր : Վէ օ' շայիրալէ 9
րինէ տէտի քի' դալապալըգ
սէպէպինտէն' ծնուն եանընտա
պիր քիւհիւք դայըգ պէքլէ-
յէ , քի ծնա սըգլէթ վէր .
մէյէլէր : Զլրա չօգ քիմսէ 10
լէր սաղալթար , շէօյլէ քի'
հէփ տէրալի օլանլար ծնա
տօգոճմադ իչիւն' ծնուն իւ-
ղէրինէ տիւշէրլէր իտի :

Վէ նախք րուհլար ծնու 11
կէօրտիւքտէ , ծնուն էծնիւնէ
տիւշիւպ' պաղըրարադ տէր-
լէր իտի քի' Սէն Ալլահն
Օղլու սուն : Ամնա օ' ծնւ- 12
րը պիր չօգ ա'ղարլար իտի ,
քի ծնու պէյան էթմէյէլէր :
Իմտի տաղա չըգար , վէ 13
քէնախի ճիւմէլէ իսթէտիյի
քիմսէլէրի չաղըրար , վէ օ-
նուն եանընա կէլալիլէր : Վէ 14
ն իքի քիլի թալին էթտի ,
քի պէրապէրինճէ օլալար ,
հէմ' ծնւորը վաղ էթմէյէ
կէօնտէրէ , վէ ծնւորըն խաա 15
թալըգարը սաղալթմաղա վէ
ճինլէրի չըգարմաղա հիւլիւ-
16
17
աաղընր Գեարոս գօտու . Վէ

25 Զբեղեցոս օղու Յակոբոսու
 հէմ Յակոբոսուն դարնաաշը
 Յովհաննէսի , (քի օնլարա
 Բաներեգէս՝ եա՛նի կիւրիւ
 թիւ օղուլարը՝ աա գօտու ,)
 18 վէ Անդրէասը վէ Փիւրպպոսու
 վէ Բարթոլոմէոսու , վէ Մատ
 թէոսու վէ Թովմասը վէ Աւ
 փէոս օղու Յակոբոսու վէ
 19 Թադէոսու վէ Կանաղը Սիմո
 նու , վէ Իսկարիովալու Յու
 գայը քի՝ օնու էլէ սաթի
 վէրտի :
 20 Իմոի պիր էվէ կէլտիւր .
 վէ Թէրար խալդ ճէմ՝ օլ
 սու , շէյլէ քի՝ օնլար էքմէք
 պիւլէ եէմէյէ դասիր տէյիւր
 21 իտի : Վէ օնուն ադրապասը
 իշիտինձէ , օնու Թուծմաղա
 չըգարար . զիրա տէրէր իտի
 քի՝ Ագընը դաջըրմըշ տըր :
 22 Վէ Երուսաղէմտէն էնէն
 քեաթլալէր տէրէր իտի քի՝
 Բէեղղեբուղու վար , հէմ քի՝
 Ճիննըրին ուլուսու իլէ ճինն
 23 էրի չըգարըյօր : Վէ օնլարը
 եանընա չաղըրըպ՝ օնլարա թէմ
 սիւլէր իլէ սէյլէտի . Շէյթան
 շէյթանը նի՛ճէ չըգարա պի
 24 լը : Վէ էյէր պիր փատի
 շահըգ քէնտի տէյիւրնէ պէօ
 լիւնիւրսէ , օ փատիւրաճըգ
 25 սաթիլ սուրամաղ : Վէ էյէր
 պիր էվ քէնտի տէյիւրնէ պէօ
 լիւնիւրսէ , օ էվ սաթիլ սու
 26 րամաղ : Վէ էյէր շէյթան
 քէնտի տէյիւրնէ գալըրըպ
 պէօ լիւնիւրսէ , սաթիլ սուր
 մաղա գատիր օլամաղ , իլլա
 27 սօնու կէլմիշ տիր : Հիւ քիմ
 սէ գուվլէ թլինին էվինէ կիրիպ
 օնուն էշեասընը եաղմա էթ
 մէյէ գատիր օլամաղ , էյէր
 էվվէլա օլ գուվլէ թլինի պաղ
 լամաղսա . վէ օլ զէման օնուն

էվինի եաղմաղաճագ : Կէրէք 28
 տէրիմ սիզէ քի՝ առէմ օղու
 լարընա հէփ կիւնահլար՝ վէ
 Ճիւմլէ քիւֆը էթաթըրէրի
 քիւֆըրէր ա՛ֆիլ օղուաճագ .
 Ամմա հէր քիմ՝ Ալիւր Գուհա 29
 քիւֆը էտէր սէ , օնուն էպէ
 տէն ա՛ֆիլը օլմաղ . իլլա է
 պէտի ա՛ղապա միւսթաճագ
 օղուր : Զիւն քի օնլար՝ Օնուն 30
 նափաք րուհու վար՝ տէրէր
 իտի :

Վէ օնուն դարնաաշարը 31
 վէ վալտէսի կէլտիւր , վէ
 տիշարըսա սուրբուպ՝ օնու
 չաղըրմաղա ափէ՛ կէօնտէրտի
 էր : Վէ օնուն էթրաֆրնտա 32
 խալդ օթուրուր իտի . վէ օնա
 տէտիւր . Իշթէ վալտէն վէ
 դարնաաշարըն տիշարտա սէ
 նի իսթէյօրլար : Վէ օ՝ օն 33
 լարա ճէվապ վէրիպ տէտի .
 Վալտէմ՝ եաթսա դարնաաշ
 լարըմ քի՛մ տիր : Վէ չէփ 34
 չէվլէ՝ օնուն էթրաֆրնտա
 օթուրանլարա պագըրս՝ տէտի .
 Իշթէ վալտէմ վէ դարնաաշ
 լարըմ : Զիրա հէր քիմ Աւ 35
 լահըն իրատէթինի էտէրսէ ,
 դարնաաշըմ վէ գըղ դարնաա
 շըմ վէ վալտէմ օ սուր :

ՊԱՊ Դ

1 Վէ եինէ տէնիղին եանըն
 տա էյօրէթմէյէ պաշլասը .
 վէ եանընա չօգ խալդ պի
 ըիքտի , շէյլէ քի՝ օ՝ գալըրա
 կիրիպ՝ տէնիղ իւղէրինտէ օ
 Թուրուր իտի , վէ Ճիւմլէ խալդ
 տէնիղին քէնարնտա դարնաա
 խի : Վէ թէմսիւր իլէ օն 2
 լարա չօգ շէյլէր թա՛լիմ
 էտէր իտի , վէ թա՛լիմստէ
 օնլարա տէրտի . Տինիլէլին . 3

Իւթէ էքինճի թօռաճ էքմէյէ
 4 չըգտը : Վէ օլտու քի՛ էքէր
 իքէն , պաղըը եօլուն եանը-
 նա տիւշտիւ , վէ գուշար կէ-
 5 լիպ՝ ընու եէտի : Վէ պաղը-
 րը չօգ թօփրաղը օլմայան՝
 թաշըգ մահալէ տիւշտիւ .
 վէ թօփրաղը տէրինլէյի օլ-
 մատըղընտան՝ չափուճադ սլիթ
 6 տի . Ալմա կիւնէշ տօղունճա՝
 եանտը , վէ քեօքիւ օլմատըղըն-
 7 տան՝ գուրուտու : Վէ պաղըը
 տիքէնլէր արասընա տիւշտիւ ,
 վէ տիքէնլէր չըգըպ՝ ընու պօղ-
 տուշար . վէ մահսուլ վէրմէ-
 8 տի : Վէ պաղըը էյի եէրէ
 տիւշտիւ , վէ չըգմըշհմպէօ-
 յիւմիւշ մահսուլ վէրտի . վէ
 պիրի օլթուլ՝ պիրի տէ ալթ-
 մըշ՝ վէ պիրի եիւղ գաթ վէր-
 9 տի : Վէ ընլարա տէտի . Ի-
 շիթմէյէ գուլագլարը օլան՝
 իշիթսին :
 10 Վէ թէնհաճէ դաշարըն-
 տա , եանընտա օլանլար՝ ըն
 իքիլէր իլէ պէրասպէր ընա
 11 թէմօիլ սօրտուլար : Վէ ըն-
 լարա տէտի . Ալմահն փա-
 տիշահըղընըն սըրընը պիւ-
 մէք սիզէ վէրիլիշ տիր . ալմ-
 մա օլ տիշարըտաքիլէրէ հէր
 12 շէյ թէմսիլէր իլէ օլուր . Թա-
 քի պադար իքէն՝ պադալար
 վէ կէօրմէյէլէր , վէ իշտիլ
 իքէն՝ իշտիլէր վէ անկլամա-
 յալար . օլմայա քի տէօնէլէր
 տէ՛ կիւնահալար ա՛ֆլ օլունա :
 13 Վէ ընլարա տէտի . Պու-
 թէմսիլի պիւլմէ՛ղ մի սինիլ ,
 վէ հէփ թէմսիլէրի նի՛ճէ
 14 պիլէճէք սինիլ : Էքինճի՛
 15 սէօղիւ էքէն տիր : Վէ եօլ
 եանընտա սէօղիւն էքիլտիլի
 եէրտէ օլանլար՝ պոնլար տըր
 քի՛ իշիթտիքէրինտէ չափու-

ճագ շէյթան կէլպ՝ եիւրէք-
 լէրինտէ էքիլմիշ սէօղիւ գալ-
 տըրըր : Վէ քեզալք թաշըգ . 16
 տա էքիլէնլէր պոնլար տըր
 քի՛ սէօղիւ իշիթտիքէրինտէ՛
 չափուճագ ընու սէվինճ իլէ
 դապուլ էտէրլէր . Ալմա քէն . 17
 տիլէրինտէ քեօքիւ օլմատը-
 ղընտան՝ աղ զէման տու-
 րուլար . անաէն սէօղ իշին
 սրգէլթ հա դօլալայըշ օլուն-
 ճա , չափուճագ սիւրչէրլէր :
 Վէ տիքէնլէր արասընտա է- 18
 քիլէնլէր պոնլար տըր քի՛
 ընլար սէօղիւ իշիթտիլէր .
 Վէ պու տիւնեանըն գայըու 19
 լարը վէ զէնկինլէյին ալտա-
 տըը վէ զայրի շէյլէրէ օլան
 արղուլար արայա կիրիպ՝ սէօ-
 ղիւ պօղարլար , վէ մահսուլ
 սուլ օլուր : Վէ էյի եէր իւ- 20
 զէրինտէ էքիլէնլէր պոնլար
 տըր քի՛ սէօղիւ իշիտիպ՝ գա-
 պուլ էտէրլէր , վէ պիրի օ-
 թուլ՝ պիրի տէ ալթմըշ՝ վէ
 պիրի եիւղ գաթ մահսուլ
 վէրլի :
 Հէմ ընլարա տէտի . Զի- 21
 րաղ կէթիլիլպ՝ շինիք ալթըն-
 նա՝ եափօտ եաթագ ալթընա
 մը գօնուր . տէյիլ մի քի
 շէմ տան իւղէրինէ գօնուլա :
 Զիրա կիլլի շէյ հօգ տուր 22
 քի՛ աշիքտար օլմայա , վէ
 սագը շէյ հօգ քի՛ մէյտանա
 կէլմէյէ : Քիմին քի՛ իշիթ- 23
 մէյէ գուլագլարը վար իսէ՛
 իշիթսին :
 Վէ ընլարա տէտի . Պա- 24
 գըն՝ նէ իշտիր սինիլ . նէ
 էօլէք իլէ էօլէր սինիլ , սի-
 ղէ էօլչիւլէճէք , վէ սիլ
 իշտէնլէրէ զամմ օլունաճագ
 տըր : Զիրա քիմին վար իսէ , 25
 ընա վէրիլէճէք . վէ քիմին

եօղ իսէ , նէսի վար իսէ տա-
 իսի՝ օնտան ալընաճադ տլր :
 26 Հէմ տէտի . Ալլահն փա-
 տիշահղը պէջլէ տիր , եանի
 պիր առեմ կիպի քի՝ թօխու-
 27 մու եերէ աթար , վէ կէճէ
 վէ կիւնտիւղ ուղուր , վէ գաւ-
 դար , վէ թօխում՝ օնուն
 պիրմէսի յի վէճէ իւղըն՝ պի-
 28 թէր վէ պէջլէր : Զիրա եեր
 քէնտիւղիստէն՝ էվիւլա օթ՝
 անտէն պաշադ՝ անտէն պա-
 շադտա թէքմիւ պուղտայ հա-
 29 սըլ էտէր . Վէ մահսուլ եէ-
 թիւիսի զէման , չափուճադ
 թըրփանը կէօնտէրիր . զիրա
 պիւն վազթը եէթիւլիշ տիր :
 30 Վէ տէտի . Ալլահն փա-
 տիշահղընը նէյէ՝ պէնզէտէ-
 լիմ , եախօտ օնու հանկը թէմ-
 31 սիլէ կէմալ էտէլիմ : Իսարտալ
 տանէսի կիսի տիր , քի օ՝
 եերէ էքիտիքտէ , եեր իւ-
 զէրիստէ օլան հէփի թօխում-
 32 լարտան քիւլէք տիր : Ամմա
 էքիլինճէ՝ պիթէր , վէ ճէմի՝
 սէպղէվաթտէն պէջլէք օլուր ,
 վէ պէջլէք տալլար սալար ,
 չէջլէ քի՝ օնուն քէօլկէսի
 ալթընտա կէջիւն դուշարը
 գօնմաղա դատիր օլուրլար :
 33 Իմաի օնլարա՝ պունճիլէյին
 չոդ թէմսիլէր իլէ՝ տինկէ-
 մէյէ գատիր օլտուգլարնա
 կէօրէ սէօղիւ սէջլէր իտի :
 34 Ամմա օնլարա թէմսիլէի սէջ-
 լէմէղ իտի , վէ թէնհաճէ
 շայիրալէրին հէփիսի թէֆ-
 սիր էտէր իտի :
 35 Վէ օլ կիւն տաշամ օլուն
 ճա , օնլարա տէտի . Իթթէ
 36 եապայա կէչէլիմ : Վէ օնլար
 իալգը պրաղա՝ օնու գալըդ-
 տա պուլունտուղու կիպի
 ալուրլար . վէ պիլէսիւնճէ՝ սա-

յիր քիւլէք գալըդլար տահա
 վար իտի : Իմաի պիր պէջլէք 37
 թիւլիւար դասըրդասը օլտու ,
 վէ տալլար գալըդ հիւ-
 ճիւմ՝ էթաիլէր , չէջլէ քի
 հէման տօլայօր իտի : Վէ օ՝ 38
 գըլտա եասողդ իւղէրիստէ
 ուլայօր իտի . Իմաի օնու
 գալըրըպ՝ օնա տէտիլէր .
 Եա՝ խօճա՝ հէլաք օլույօրուղ
 տէ հաճէթին տէյիլ մի : Վէ 39
 օ գալըդպ թիւլիւարը ա՝ դար-
 լատը , վէ տէնիղէ տէտի . Սուս
 օլ , լալ օլ . Իմաի թիւլիւար
 տինտի , վէ պէջլէք լիմանլըդ
 օլտու : Վէ օնլարա տէտի . 40
 Նի՛լիւն պէջլէ գօրգադ սը-
 նըզ , նի՛լիւն իմանլըդ եօգ
 տուր : Իմաի օնլար վայէթլէ 41
 գօրգտուլար , վէ պիրի պիրի-
 նէ տէտիլէր . Աճապա պու-
 քի՝ մտիր , քի հէմ թիւլիւար
 հէմ տէնիլ օնա իթաա՝ թէ-
 տէրլէր :

ՊԱՊ Ե

1 է տէնիլին էթթէ եագա
 սընա Գաթարալըլարն տիյա-
 2 ըրնա կէտիլէր : Վէ օ գալըդ-
 տան չըզընճա , օնա տէր ա՝
 գապ մէգալըդտան նափաք
 3 ռուհու օլան պիր առեմ ռաթ
 կէլի . Քի օնուն մէքեանը
 մէգալըդտա իտի . վէ օնու
 քիմնէ՝ զէնճիլէր իլէ պիլէ
 պաղլամաղա գատիր տէյիլ ի-
 4 տի : Չիւն քի չօգ տէֆա՝ պու-
 գաղուլար վէ զէնճիլէր իլէ
 պաղլանմըլ իտի , ամմա զէն-
 5 ճիլէրի գըրըպ՝ պուգաղուլ-
 րը վարալար իտի . վէ քիմնէ
 օնու գապթ էթթէյէ գատիր
 տէյիլ իտի : Վէ տայիմա կէ-
 6 ճէ վէ կիւնտիւղ մէգալըլար

արասընտա վէ տաղարտա պա-
ղըմագտա վէ քէնտինի թաշ-
լար իւէ տէջմէքտէ խոի :
6 Իմաի Յիսուսու ուղագտան
կէօրինձէ՝ սէյիթաի , վէ
7 ծնա սէճտէ էյլէտի . վէ էիւք-
սէք սէս իւէ պաղըրըպ տէտի .
Արամըգտա նէ՞ վար , ես՝
Ալլահ թաա՛լանըն Օղու Յի-
սուս . ոանա Ալլահ իւէ անա
վէրիւրիմ , պէնի խքէնձէյէ
8 սալմա : Զլրա օ՛ ծնա տէր
խոի . Ես՝ նաիաք ըուհ՝
9 առէմտէն չըք : վէ ծնա սիւալ
էթաի . Ատըն նէ՞ տիր . վէ
ծնա տէտի . Ատըմ Լէդէտն
10 տուր , ղիւա չօգլուլուլ : վէ
ծնա չօգ եաղարըր խոի , քի
ծնարը օլ տիյարտան աիշարը
11 կէծտէրմէյէ : վէ օրատա
սաղըն եանընտա օթլանըր պիր
պէջիւք տօնկուղ սիւրիւսիւ
12 վար խոի : վէ հէփ ճինըլըր
ծնա եաղարըպ տէտիւր . Պի-
ղի տօնկուղարա եօլա , քի
ծնարա կիրէլիմ . վէ Յիսուս
ծնարա տէր ա՛գապ իղն վէր-
13 տի : վէ նաիաք ըուհլար չը-
գըպ՝ տօնկուղարա կիրալէր ,
վէ սիւրիւ ուչըուժան տէ-
նիղէ եիւրիւյիւշ էտիպ՝ տէ-
նիղտէ պօղուտուլար , վէ ի-
14 քի այն գատար խոիւր : վէ
տօնկուղարը կիւտէնէր գա-
ջըպ՝ շէհրէ հէմ չիֆթլիւլէրէ
խապէր վէրալէր . վէ օլանը
15 կէօրմէյէ չըգարըր : Իմաի
Յիսուսա կէտիւրէր , վէ ճինն
վլի՛ օլ Լէգէոնու օլան քիմ
սէյի՛ կէօրալէր քի՛ կլիյին
միշ վէ ագրլանմըշ օթու-
րույօր խոի , վէ դօրգտու-
16 լար : վէ կէօրէնըլ՝ ճինն
վլյէ նէ վազի՛ օլուուղուժու՛
վէ տօնկուղարըն մատտէսինի

ծնարա նագլ էթալէր : վէ 17
ծնա եաղարմաղա պաղարը-
լար , քի ծնարըն սիւօրա-
ընտան կիտէ : վէ օ՛ դայըրա 18
կիրինձէ , ճիննլի ծնա եաղա-
րըր խոի , քի ծնուն պիլէսին
ձէ օլա : Ամմա Յիսուս ծնու 19
պրագմաղ , իլլա ծնա տէտի .
Էվլինէ՛ սէնին աղրապանըն
եանընա վար , վէ ծնարա՛
րապըն սանա հէփ էթաի
յինի վէ ոանա մէրհամէթ
էյլէտիյինի խապէր էյլէ : վէ 20
օ կիթաի , վէ Յիսուսուն ծնա
ճիւմէ էթալիյինի Դեկապօ-
լիստէ նիտա էթմէյէ պաղա-
ար . վէ հէփիւի թա՛ճնիւպ
էտէրլէր խոի :

վէ Յիսուս դայըր իւէ հինէ 21
էօթէ եաղայա կէչմէյիւշ , օ-
նուն եանընա չօգ խաղ պի-
րիքաի . վէ տէնիղն եանընտա
խոի : վէ իւթէ ճէմլէթ 22
պաղարընտան Յայրտա խոմն
տէ պիրի՛ ծնուն եանընա կէլ-
տի , վէ ծնու կէօրինձէ՛ ա-
յաղարընա գաիմատըր : վէ 23
ծնա չօգ եաղարարագ տէտի
քի՛ Գըզճաղաղըմ սան նէ-
ֆէստէ տիր . քէրէմ էյլէ՛
կէլիպ ծնուն իւղէրինէ էլէրի-
նի դօ քի դուրթուլ , վէ
եաղայաճաղ : վէ ծնուն իլէ 24
կիթաի , վէ ծնուն արարնճա
չօգ գաղապըրգ վար խոի , վէ
ծնու սըգարըլար խոի :

վէ օն իքի երլ գոն ագմաղ 25
իլէթլնաւ օլան պիր գարը
քի՛ չօգ հէքիմէրտէն չօգ 26
ղահմէթ չէքմիշ՝ վէ հէփ վա-
րիյէթլինի սարֆ էթմիշ՝ ամմա
հիւ պիր ֆայիտէ կէօրմէմիշ
խոի , իլլա սոսա պէթէր օլ-
մուշ խոի , Յիսուստան էօթիւ- 27
րիւ իշտինձէ , գաղապըրըն

- արասննոս արստան կէլիւ՛
 օնուն էսվապընա տօբանտը :
 28 Զ իրա տէրիտի քի՛ Անճադ-
 օնուն էսվապարընա տօբան-
 սամ պիլէ՛ գուրթուլաճաղըմ՛ :
 29 Վ է՛ տէր ա՛դապ օնուն գա-
 նընն ագմասը գուրուտու , վէ՛
 թէնինաէ տույաու քի՛ տէր .
 30 տինտէն շիֆա պուլտու : Վ է՛
 չափուճադ : Իսուա՛ քէնտին-
 տէն դուվիլէ՛ չըգաղընը տէ-
 րունինտէ տույմաղըլա , խալ-
 գըն արասննոս տէնինապ տէ-
 տի . Էսվապարըմա քի՛մ տօ .
 31 գանտը : Վ է՛ շայրտէրի օնա
 տէտիլէր . Գալապաղընն սէ-
 նի սըգաղընը կէօրիյօրսուն ,
 վէ՛ Պանա քի՛մ տօբանտը մը
 32 տէսին : Վ է՛ օ՛ էթրաֆա
 պադար խտի , քի սլունու է-
 33 տէն գարըը կէօրէ : Վ է՛ դարը
 քէնտինն օլանը պիլմէք իլէ ,
 դօրդարապ վէ՛ տիթրէյէրէք
 կէլիւ՛ օնուն էօնինն տիւշ-
 տիւ , վէ՛ օնա հէփ տօրուտու .
 34 նու սէյլէտի : Վ է՛ օ՛ օնա
 տէտի . Եա՛ գըղ՝ իմաննն սէ-
 նի գուրթարաը , սէլամէթ իլէ
 կիլթ , վէ՛ տէրտինտէն սաղ օլ :
 35 Օ՛ տահա սէյլէր իքէն ,
 ճէմիյէթ պաղընն թարա-
 ֆընտան կէլիւ տէտիլէր քի՛
 Սէնին գըղըն էօլտիւ , արթըդ
 խօճայա նի՛ջին դահմէթ վէ-
 36 ըրտին : Վ է՛ Յիսուս սէյլէ-
 նէն սէօղիւ հէման իշիթտիլի
 կիպի՛ ճէմիյէթ սաղըյա սէյ-
 լէտի . Գօրդմա . անճադ ի-
 37 նան : Վ է՛ Պարսու իլէ Յա-
 կոբոսու հէմ Յակոբոսուն
 դարնտաը Յովնանէստէն
 մատա՛ սերապէրինճէ վար-
 38 մաղա քիմնէյի գամատը : Իմ-
 տի ճէմիյէթ պաղընն էվինէ
 կէլիւ՛ շամթայը վէ՛ չօդ աղ-

լայրապ ֆէրէատ էտինլէրի
 կէօրտիւ : Վ է՛ իլէրի կիլիւ՛ 39
 օնլարա տէտի . Նի՛ջին շամա-
 թա էտէր սինիլ , վէ՛ աղար
 սընըղ . չօճուպ էօլմէտի , իլա
 ույոյօր : Վ է՛ օնու զէվլէ- 40
 նիլլէր խտի . իման օ՛ հէփի-
 սինի տիլարը ջըգարըպ՛ չօ-
 ճուղուն պասասընը վէ՛ անա-
 սընը վէ՛ քէնտիտի իլէ պէրա-
 պէր օլանլարը ալտը , վէ՛ չօ-
 ճուղուն էաթարղը մահալէ
 կիլտի : Վ է՛ չօճուղուն էլլինի 41
 թուլթուպ՛ օնա տէտի . Տալի-
 թա գումի . քի թէրճիւմէտէ՛
 Եա՛ գըղ՝ օնու տէրիմ՛ , դալք
 տէմէք տիր : Վ է՛ գըղ տէր 42
 ա՛դապ դալքաը , վէ՛ կէղէլ
 խտի . զերա օն իքի էաղնտա
 խտի . վէ՛ օնլար միւլէհայրի
 օլուպ շաշուլլար : Վ է՛ օնլար 43
 սըգը թէնպիհ էյլէտի քի՛ պու-
 նու քիմնէ պիլմէտին . վէ՛ տէ-
 տի քի՛ գըղա էէմէք վէրիլսին :

ՊԱՊ 2

Վ է՛ օրստան չըգըպ՛ քէն 1
 տի վիլայէթինէ կէլտի , վէ՛
 շայրտէրի օնուն արտընճա
 կէլտիլէր : Վ է՛ շաբաթ կիւ- 2
 նիւ օլունճա՛ ճէմիյէթ էէ-
 լինտէ վաղ էթմէյէ պաղա-
 աը , վէ՛ չօդ քիմնէլէր իլլթ-
 տիքլէրինտէ՛ հէյրան դալապ
 տէրլէր խտի . Պու նէանէլէր
 պունա նէրէտէն տիր , վէ՛
 պունա վէրիլթի իմ՛ նէ՛ տիր ,
 քի օնուն էէտիլիլ պէյլէ հիթ-
 մէթլէր տալի իճրա օլույօր :
 Պու Մարիամըն օլու՛ հէմ 3
 Յուկոբոսուն վէ՛ Յովնէտին վէ՛
 Յուկոբոսուն չօլ տիւլէր տէյիլ-
 մի . վէ՛ օնուն գըղ դարնտաը

- լարը պուրստոս Եանմըզտա
տէյիլէ՛ր մի . վէ ծնուն հագ .
4 գընտա սիւրէլէլէր իտի : Վէ
Յիսուս ծնարա տէր իտի քի՛
Պիր փէյլամպէր ի՛թիպար .
սըզ տէյիլ տիր , իլլա քէնաի
վաթամընտա վէ խըսըվարը
արասընտա վէ քէնաի խանէ .
6 սինտէ : Վէ օրատա՛ հիշ պիր
հիքմէթ իճրա էթմէյէ գա .
տիր տէյիլ իտի , անճագ պիր
գաջ խասթալարըն իւղէրինէ
էլէրիննի գոյուպ՝ սաղալթ .
6 տը : Վէ ծնարըն իմանալըլը-
ղընա թա՛ճճիւպ էտէր իտի .
վէ թա՛լիւմ էտէրէք էթրաֆ
քէօյլէրի տօլաշըր իտի :
7 Վէ ծնիքիլէրի Եանընա չա-
ղըրըպ՝ ծնարը իքիշէր իքիշէր
կէծնտէրմէյէ պաշաւը , վէ
ծնարա նափաք ըռւհլարըն
իւղէրինէ հիւքիւմէթ վէրտի :
8 Վէ ծնարա թէնպիհ էթտի
քի՛ Եօլտա պիր աէյնէքտէն
մա՛տա՛ հիշ պիր շէյ թաշը-
մայար , նէ թօրպա նէ էք-
մէք նէ քէմէրաէ մանկըր :
9 Իլլա չարըգ կիլէլէր . վէ իքի
10 գաֆթան կիլինմէյէլէր : Վէ
ծնարա տէտի . Հէր նէրէտէ
պիր էվէ կիրէրաէնիլ , օ Եէր-
տէն չըգանատէք՝ օրատա գա .
11 լըն : Վէ սիլզի քիմէլէր քի գա-
պուլէթմէղէր՝ վէ սիլզի տինկ-
լէմէզլէր իտէ , օրատան չըգըպ՝
ծնարա շէհաաէթ իլիւն ա .
յազարընըղըն ալթընտաքի
թօղու սիլքին . կէրչէք տէ-
րիւմ սիլզէ , շէրաա՛թ կիւնիւնտէ
Սոգումա Եաիօտ Գոմորա՛ օլ
շէհրտէն զիյատէ էհվէն օլա-
ճագ :
12 Վէ ծնար չըգըպ՝ վաղ է-
տէրէլէր իտի , քի թէվպէ Ետէ-
13 լէր : Հէմ՝ չօգ ճիննէլէր չը-

գարըրլար իտի . վէ չօգ խաս-
թալարը Եալ իլէ մէսհ էտիպ՝
սաղալարըրա իտի :

Վէ Հերովգէս փատիշահ 14
իլիթտի , զիրա ծնուն տար
աշիքէար օլտու , վէ տէր իտի
քի՛ Վաֆթիլզ Ետիճի՛ Յոմ-
հաննէս Էօլիւլէրտէն գալգալը ,
վէ ծնուն իլիւն ծնտա հիքմէթ .
լէր իճրա օլտուր : Պաշգա . 15
լարը տէրլէր իտի քի՛ Եղիա
տըր . սայիլլէրի տէ տէրլէր
իտի քի՛ Պիր փէյլամպէր՝
Եաիօտ փէյլամպէրլէրին պի-
րի կիպի տիր : Վամա Հերով . 16
գէս իլիտինճէ , տէտի քի՛ Պու-
տուր պէնիւմ շօլ պաշընը քէս-
տիլիւմ Յոմհաննէս . օ Էօլիւ-
լէրտէն գալգալը :

Զիրա պու Հերովգէս քէն . 17
տի գարնտաշը Փիլիպպոսուն
գարընը Հերովգիանըն սէպէ-
պինաէն՝ քէնտիտի ծնունը Էվ-
լէնտիլինտէն Էօթիլիլիւ . ա-
քէմ կէծնտէրիպ Յոմհաննէսի
թուլթաու , վէ ծնու ղընտան-
տա պաղաւտը : Զիրա Յոմ . 18
հաննէս Հերովգէս տէր իտի
քի՛ Գարնտաշընըն գարընը
թուլթամագ սանա ճայիլ տէյիլ
տիր : Վէ Հերովգիանըն ծնա . 19
ղարաղը օլուպ՝ ծնու Էօլիլիւ-
մէք իսթէր իտի . ամմա գա-
տիր տէյիլ իտի : Չիւն քի՛ 20
Հերովգէս Յոմհաննէստէն գօր-
գար իտի . զիրա ծնու սատըգ
վէ աղիլ ատէմ պիլիլ իտի .
վէ ծնու կէօղէտիլ իտի . վէ
ծնու տինկլէմէ իլէ՛ չօգ շէյլէր
Ետէր իտի . վէ ծնու՝ հաղգ
Ետէրէք տինկլէր իտի : Վէ 21
պիր միւնասիպ կիւն օլտու-
ճա , Հերովգէս քէնտի մէվ-
լուտու կիւնիւնտէ՛ ուլու պէյ-
լէրինէ վէ պին սյաշըլարա վէ

Գալիլեանն Վիճիւհէրինէ
արիւամ' Թաամը Էթտիյնտէ,
22 վէ պու Զերովգիանն գըզը
կիրիւ' րադս Էթմէյիւ, վէ
Զերովգիս Զէմ սօֆրատա պէ-
րապէր օլանլար օնու պէյէն-
մէյիւ, փատիշահ գըզա տէ-
տի. Պէնտէն նէ իսթէրսէն'
23 տիւ, վէ սանա վէրէյիմ: Վէ
օնա Էէմին Էթտի քի' Պէն-
տէն նէ քի տիւրսէն, Թա-
փատիշահլըզմըն Էտրըսնա-
24 տէք' սանա վէրէճէյիմ: Իմ'
տի օ չըզդայ սնտսընտ' Նէ՞
տիվէյիմ տէտի. վէ օ տէտի.
Վաֆթիդ Էտիճի Զովճաննէ-
25 սին պաշըն: Վէ գըզ տէր
ադապ աճէլէ իւէ փատիշա-
հն Էանընտ կիրիւ' տիւտի,
վէ տէտի. Իսթէրիմ քի' անի-
տէ պանա Թէփտի իւղէրին-
տէ վաֆթիդ Էտիճի Զով-
ճաննէսին պաշըն վէրէսին:
26 Վէ փատիշահ զայէթլէ դա-
սալէթլէտի իսէ տէ, Էէ-
մինը վէ սօֆրատա պէրա-
պէր օթուրանլար իչին' օնուն
Գիւլէյի րէտա Էթմէք իսթէ-
27 մէտի: Վէ փատիշահ տէր
ադապ ճէլլտո կէօնտէրիւ' օ-
նուն պաշը կէթիլիլմէյէ Էմը
28 Էլէտի: Վէ օ վարըպ' զըն-
տանտա օնուն պաշըն քէս-
տի, վէ օնուն պաշըն Թէփտի
իւղէրինտէ կէթիլիւ' գըզա
վէրտի, վէ գըզ օնու անա-
29 սին վէրտի: Վէ օնուն շա-
յիրտլէրի իլիսինճէ' կէլիւ
օնուն Թէնինի գալտըրտըլար,
վէ օնու մէգարա գօտուլար:
30 Վէ Ասաքիալար Յիսու-
սուն Էանընտ ճէմ' օլտու-
լար, վէ օնա ճիւմլէսինի'
կէրէք Զէփ Էթտիլէրինի կէ-
րէք Զէփ Էյրէթտիլէրինի

խապէր վէրտիլէր: Վէ օնա 31
րա տէտի. Սիլ քէնտինիլ
Թէնհաճէ պիր Էսապան մա-
հալէ կէլին, վէ պիրադ րա-
հալթ օլուն. զիրա կէլիւ կի-
տէնլէր չօգ իտիլէր, վէ Էէ-
մէք իչին պիւլէ վազըթլա-
րը Էօլ իտի: Վէ գայը- 32
լըլա' Թէնհաճէ պիր Էսապան
մահալէ վարտըլար: Վէ իսադ 33
օնլարը կիտեր իքէն կէօր-
տիլէր, վէ օնու չօգլարը Թա-
նըմալ իլէ' Զէփ շէհրլէրտէն
օրայա Էայան սէյերթտիլէր,
վէ օնլարտան Էվլէլ Էէթի-
չիւ' օնուն Էանընտ ճէմ' օլ-
տուլար: Վէ Յիսուս տի 34
շարը չըզդայ' չօգ իսադ կէօր-
տիւ, վէ օնլարա մէրհամէթ
Էթտի. զիրա չօգլարը օլմայան
գօյունլար կիսի իտիլէր: Վէ
օնլարա չօգ շէյլէր Էյրէթ-
մէյէ պաշլատը:
Վէ արթըգ չօգ վազըթ 35
Էէլմէք իլէ, շայիրտլէրի Էա-
նընտ կէլիւ պիտիլէր քի'
Պու մահալ Էսապան ալը, վէ
արթըգ վազըթ կէճ տիր.
Օնլարը սալը վէր, քի Էթ 36
րաֆտաքի չիֆթլէրէրէ վէ
քէյլէրէ վարըպ' քէնտիլէրէ-
նէ Էքմէքլէր սաթուն ալա-
լար. զիրա Էէյէճէքլէրի Էօդ
տուր: Վէ ճէվապ վէրիւ օն 37
լարա տէտի. Օնլարա սիլ
Էէյէճէք վէրլին. վէ օնա տէ-
տիլէր. Վարըպ իքի Էիւղտի-
նարըգ Էքմէք սաթուն ալա-
լըմ, վէ օնլարա վէրէլիմ' փի'
քի Էէսիլլէր: Վէ օնլարա 38
տէտի. Գալ Էքմէյիլիլ վար,
կիտին, վէ պազըն. վէ օնլար
Էյրէնիւ' Պէշ Էթէ+ վէ իքի
պալըգ վար տէտիլէր: Վէ 39
օնլարա' Զէփիսինի Էէլլէթուն

իւղէրինէ տայիրէ տայիրէ օ
 թուրթմաղա հմր էլլէտի :
 40 Վէ ծնար եիւղէր վէ էլլէնէր՝
 պէօլիւք պէօլիւք օթուրտու
 41 լար : Վէ պէշ էքմէյի հէմ
 իբի պալըղ ալըս՝ կէօյէ տօղ
 րու պաղար , վէ պէրէքէթ
 օգուտու , անտէն էքմէքէրի
 տօղարտը , վէ շայիրտէրինէ
 վէրիբ իտի , քի ծնարն էօ
 նիւնէ գօյալար . իբի պալըղ
 տախի հէփիսինէ էօլէշթիրտի :
 42 Վէ հէփիսի եէյիպ տօյտու
 43 լար : Վէ օն իբի քիւֆէ տօ
 րու դըրնթը՝ պալըգարտան
 44 տախի՝ գալըրտուլար : Վէ
 էքմէքէրի եէյիւլէր՝ պէշ պին
 դատար երէքէ իտիւր :
 45 Վէ տէր ագապ շայիրտ
 լէրինէ զօր էթտի , քի թա
 խալը սալը վէրէնէտէք՝ օն
 լար գալըղա կիրիպ՝ օնտան
 էլվէլ գարը եագայա Բեթ
 տայիգայա տօղրու վարալար :
 46 Վէ ծնարը եօլլատըգտան
 սօնկրա , տուս՝ էթմէյէ տաղա
 47 վարտը : Վէ ախշամօլունճա ,
 դայըդ տէնիղին օրթաւընտա՝
 վէ օ եալընըղ դարտտա իտի .
 48 Վէ ծնարը կէօրտիւ քի՝ քիւ
 րէք չէքմէք իլէ հղիյէթտէ
 իտիւլէր . զերա ըիւղիւար օն
 լարա գարը իտի . վէ կէճէ
 նին տէօրտինճիւ նէվպէթի
 մէհէլինտէ՝ տէնիղին իւղէրին
 տէ եիւրիւյերէք ծնարա կէլ
 տի , վէ ծնարը կէքմէք իսթէր
 49 իտի : Վէ ծնար օնու տէնի
 ղին իւղէրինտէ եիւրիւր իքէն
 կէօրտիւքլէրինտէ՝ խէրալ տըր
 ղանն էտէրէք՝ պալըրտըլար :
 50 Ձիրա օնու ճիւմէտի կէօ
 րիւլէր , վէ սարալըրլար .
 վէ օ՝ տէր ագապ ծնար իլէ
 սէօյէշիպ՝ ծնարա տէտի . Եիւ

րէքլէնին , պէն իմ , գօրգ
 ման : Վէ գալըղա ծնարըն 51
 եանընա չըդտը , վէ ըիւղիւար
 տինտի . վէ ծնար քէնտի քէն
 տիւլէրինտէ ղայէթ ղիլատէ
 սիլլէ շաշարլար՝ վէ թաճ
 ճիւպ հտէրլէր իտի : Ձիրա 52
 էքմէքլէրին խուսուսունտան
 անկլամատըլար . չիւն քի եիւ
 րէքլէրի ուլուշմուշ իտի :

Վէ էօթէ եագայա կէչիպ՝ 53
 Գեննեսարէթ տիլարլինա կէլ
 տիւլէր , վէ դալայա եանաշտը
 լար : Վէ ծնար գալըգտան 54
 չըգընճա՝ օնու անիտէ թա
 նըմաղըլա , պիւթիւն օլ էթ 55
 լաֆ մահալէ սէյիրտիպ՝ օնուն
 հէր նէրէտէ օրուսղունու իւ
 շտիրլէրէրէ իտի , իլէթլէրի
 քրէվէթլէր իւղէրինտէ տօ
 լաշտըրլա՝ կէթիւրմէյէ պալա
 տըլար : Վէ հէր նէրէյէ՝ 56
 քէօյլէրէ եա շէհլէրէրէ հա
 չիֆթիլէրէրէ կիրէր իտի իսէ ,
 խասթալարը մէյտանլարա
 գօրլար իտի , վէ օնա եալ
 վարըրլար իտի , քի պարի էս
 վապընըն էթէյինէ տօգանա
 լար . վէ օնա հէփ տօգանա
 լար գուրթուլուրլար իտի :

Պ Ա Պ Է

Վէ Գարիսեցիլէր հէմքեա 1
 թիպլէրտէն պաղըլարը Երու
 սաղէմտէն կէլիպ՝ օնուն եա
 նընա ճէմ՝ օլուսլար . Վէ 2
 օնուն շայիրտէրինտէն պա
 ղըլարըն նալիաք՝ եանի եայ
 քանմամըլ էլլէր իլէ էքմէք
 եէտիլէրինի կէօրմէք իլէ ,
 ղէմմ էթտիլէր : Ձիրա փա
 րիսեցիլէր վէ հէփ Եհնուաի
 լէր՝ իսթիարլարըն սըփարը
 շընը թութմագտա օրուպ՝ էյէր 3

հընդերնի պիր էյիճէ հայդա-
 4 մաղարսա, եհմէղէր: Վէ
 չարըտան Կէսէ+Արիսփէ՝ էյեր
 հայդանմաղարսա, եհմէղէր.
 վէ սոյիր չօդ շէյլէր վար. քի՛
 դասուլ էտիպ թու. թարլար,
 էա՛նի դատէհէր վէ պարտադ-
 5 ար վէ պաղըր դասլար վէ
 եաթարլար հայդամաղարը:
 Մնտէն փարիսեցիլէր վէ քեա-
 6 թիսլէր ծա սիւալ էթտիլէր.
 Նի՛ջւն շալիսլէրն՝ իսթի-
 արալըն սրփարըը միւճիսլին-
 ճէ եիւրիւմէղէր, իլա էքմէ-
 յի նափաք հըէր իլէ եերլէր:
 7 Վէ ճէվապ վէրիպ ծնարաւ
 տէտի. քի՛ Սիդ միւրայրլէր
 հարդընա Եսայի էյի փէյ-
 ղամպէրլէր էյլէտի, նիճէ քի
 եաղըրըը տըր. Պու դավմ
 պանա տուտաղլարը իլէ իղ-
 8 ղէթ էտի, եիւրէքլէրի իսէ
 պէնտէն ուղադ տըր: Ճէմա-
 տէմլէր թէնսպիհէրի թալիմ-
 9 լէրնի էյորէթմէք իլէ, պա-
 նա նափիլէ իպատէթ էտեր-
 10 լէր: Զիրա Ալլահըն թէն-
 պիհինի պրաղըպ՝ ինսանլարըն
 սրփարըընը՝ պարտադլար վէ
 դատէհէր հայդամաղարընը
 թու. թարսընը, վէ պուշար
 կիպի պէօյլէ չօդ շէյլէր էտեր
 11 սինիլ: Վէ ծնարաւ տէր խտի.
 Նէ՛ կիւղէլ՝ սիղն սրփարը-
 շընըղը սաղլայսարընը տէյիւ.
 Ալլահըն թէնսպիհինի իսթալ
 12 էտեր սինիլ: Զիրա Մովսէս
 տէտի. Պասանա վէ անանա
 իղլէթ էյլէ. հէմ Պասայա
 եա անայա սէօյն՝ էլպէթթէ
 13 էօլիւրիւսին: Ամնա սիղ
 տէրսինիլ. Էյէր ատէմ՝ պա-
 պայա եա անայա՝ Պէնտէն
 Փայիտէլէնէճէյլին շէյ դօր-
 պան՝ եանի հէտիլէ տիր տէր.

սէ. Պու վէհճ իլէ ծնու՝ ար- 12
 թըգ պապասընա եա անասը-
 նա պիր շէյ էթմէյէ դօյ վէր-
 մէզ սինիլ. Վէ վասիլէթ էթ- 13
 տլինիլ սրփարըընը իլէ՛
 Ալլահըն սէօղլէնի իսթալ
 էտեր սինիլ. վէ պուշար կի-
 պի պէօյլէ չօդ շէյլէր էտեր
 սինիլ: Վէ պիւթիւն խաղըր 14
 չաղըրըպ՝ ծնարաւ տէտի. Հէ-
 փինիլ պէնի տինկլէյին, վէ
 անկլայն: Ատէմին տիշարը 15
 սընտան ծնուն իլէրիսինէ կի-
 բեր պիր շէյ ուօգ տուր, քի
 ծնու մուրտարլամաղա դատիր
 օլա. լաքին ծնտան չըգան շէյ-
 լէր՝ ատէմի մուրտարլայն ծն-
 16 ար տըր: Քիմին քի իլիթ-
 մէյէ դուլաղլարը վար իսէ՛
 իլիթսին:

Վէ դալապալըգտան՝ էվէ 17
 կիրալիյնտէ, շալիսլէրի ծա
 թէմսիլաէն էօթիւրիւ սիւալ
 էտերլէր խտի: Վէ ծնարաւ 18
 տէտի. Սի՛ղ տալի մի պէօյլէ
 ֆէհմիսիլ սինիլ. անկլամա՛ղ
 մը սընըղ քի՛ հէր տիշարը-
 տան ատէմին իլէրիսինէ կի-
 19 բէն՝ ծնու մուրտար էթմէյէ
 դատիր տէյիլ տիր: Զիրա
 ծնուն եիւրէյինէ կիրմէղ, իլա
 դարնընա, վէ հէի թաւլալ-
 20 ըլ թէմիլլէյիլ՝ խալէյէ չը-
 դար: Վէ տէր խտի քի՛ Ա-
 տէմտէն չըգան՝ ատէմի մուր-
 տար էտէն օ տուր: Զիրա 21
 տէրուռտէն՝ էա՛նի ատէմլէրին
 եիւրէյինաէն քէօթիւ ֆիքրլէր՝
 ղինարա՝ Փահլիլլէրլէր՝ դա-
 22 թըլէր, իւրսըղըրդլար՝ թա-
 մաքեարըղլար՝ եարամաղըր-
 լար՝ հիլէ՛ էտէպսիլլէր՝ քէօ-
 23 թիւ կէօզ՝ քիւֆր՝ մաղուր-
 լուգ՝ տիվանէլլէր չըգար: Հէփ
 պու եարամաղ շէյլէր տէ.

րուհան չըգար, վէ ատէմի մուրտար հատեր :

24 Վէ օրատան գալցըպ՝ Տիւրոս վի Սիդոն սինօրլարընա կիթաի . վէ էվէ վարըպ՝ քիմ սէյէ պիլինտիյինի իսթէմէղ

25 իտի, վէ կիդէնէմէտի : Զիրա գրգը նախաք բուհասան թու թուլմուշ պիր գարը՝ ծնտան հօթիւրիւ իշիթմէյիլէ՝ կէլիպ

26 այազարընա գափանալը : Վէ օ գարը Եռնանիյէ՝ միլէթճէ Գիւնիկ Ատրի իտի, վէ ծնա եալվարըր իտի քի՝ գըղընտան

27 ճիննի չըգարա : Ամնա Յիսուս ծնա տէտի . Գօյ վէր՝ էվլէլա էվլատլար տօյստն . զիրա էվլատլարըն էքմէյինի ալըպ՝ քէօփէքլէրէ աթմագ էյի տէ

28 յիլ տէտի : Վէ ճէվապ էաիպ՝ ծնա տէտի . Պէլն՝ հա՛րապպ՝ չիւն քի քէօփէքլէր տէ սօֆրանըն ալթընտա՝ էվլատլարըն

29 գըղընվարընտան եէր : Վէ ծնա տէտի . Պու սէօղ իչիւն՝ կիթ, ճինն սէնին գըղընտան

30 չըգմըշ տըր : Վէ գարը էվլիւէ վարընճա, ճինն չըգմըշ՝ վէ գըղը սէօղէքտէ հաթմըշ պուլտու :

31 Վէ Թէքրար Տիւրոս վէ Սիդոն սինօրլարընտան չըգըպ՝ Դեհապօլիս սինօրլարընըն ալտարընտան Գալլիւա աշնիզի

32 նին եանընա կէլաի : Վէ ծնա պիր սաղըր փէլթէք կէթիրտիլէր, վէ ծնա եալվարտըլար քի՝ ծնուն իւղէրինէ էլինի գօյա :

33 Վէ ծնու խալստան թէնհայէ չէքիպ՝ փարմալարընը ծնուն գուլադարընա գօտու, վէ թիւլէրիւպ՝ ծնունտիլինէ տօյան

34 տը . Վէ կէօյէ տօղրու պալըպ՝ աշ էլլէտի, վէ ծնա տէտի . Իֆֆաթա՝ հա՛նի՝ ալըլ :

Վէ տէր ա՛գապ ծնուն գուլադարըն ալըլապ՝ տիլինին պալըլէօղիւտիւ, վէ տօղրու սէօլէր իտի : Վէ ծնարա թէն

35 պիւն էթտի, քի քիմնէյէ սէօլլէմէյէլէր . ամնա ծնարա հէր նէ գատար թէնպիւն էթտի իսէտէ

37 տէտի իլէ հէյրան գալըպ՝ հէր չէյի էյի էլլէտի . հէմ սալըրլարը իշիթտիրը, հէմ տիւսիլլէրի սէօլլէտիր տէրլէր իտի :

Պ Ա Պ Ը

() Ը կիւնլէրտէ՝ դայէթ չօդ խալք օլմաղըլա, վէ եէյէճէքլէրի օլմամաղըլա, շայիրտլէրինի եանընա չաղըրըպ՝ ծնա

3 լա տէտի . խալքը աճըրըմ, քի շիմտի իւլէ կիւն պիլէմճէ աուրտուլար, վէ եէյէճէքլէրի

3 եօգ սուր . Վէ էյէր ծնարըն էվլէրինէ աճ սաղը վէրիթսէմ, եօլտա թաղաթտան տիւլէճէքլէր . զիրա ծնարըն պալըսը

4 ուղագտան կէլտիլէր : Վէ շալիրտլէրի ծնա ճէվապ վէրտիլէր . Պուլմարը՝ պուրաստա չէօտէ

5 տէ պիր քիմնէ նէրէտէն էքմէք իլէ տօյուրմալա գատիր օլուր : Վէ ծնարա սօրտու . Գալլէ էքմէյինիլ վար . վէ ծնար՝ Եէտի տէտիլէր : Վէ

6 խալգա էմը էթտի քի՝ եէրին իւղէրինտէ օթուրալար . վէ ետէի էքմէյի ալտը, վէ շիլքը էաիպ փարէլէտի, վէ շայիրտլէրինէ վէրիլ իտի, քի խալքէ

7 էօնիւնէ գօյալար . վէ խալքըն էօնիւնէ գօտուլար : Հէմ պիր գալէ քիւլիպ պալըգարը վար իտի . վէ պէրէքէթ օգուլուպ՝

ծնարը տա էօնլէրինէ դօյալար

- 8 ահտի : Իմտի եհտիլէր , վէ
տօյտուլար , վէ եհտի զէնպիլ
արթան գըրընթը գալըրաւը .
9 լար : վէ եէյնէյն՝ աէօրթ
պին գառար խտի . վէ յնլարը
10 սալը զտտի : վէ տէր ա՛գապ
շայիրտէրի իւէ գայըղա կիրիւպ՝
Իաղմանուծա սէմթէրինէ
կէտի :
11 վէ փարսեցիլէր չըգըպ՝ օ .
նու թէ՛ճըրւալէ էտէրէք օնուն
լա միւսահէսէ էթմէյէ պաշ
լամաղըլա՝ օնտան թալապ է .
տէրլէր խտի քի կէօքտէն ա՛ .
12 լամէթ իէօմէրէ : վէ օ՝ ճա .
նընտա ահ էտիպ՝ տէտի . Պղ
նէսլ նի՛չին ալլամէթ թա .
լապ էտէր . կէրչէք տէրիմ
սիզէ , պուհէպէ ալլամէթ վէ .
13 րիւմէյէճէք տիր : վէ յնլարը
պարըպ՝ եհիւ գայըղա կիրմէ
յիւլէ՝ էօմէ եագայա կէտի :
14 վէ էքմէք արմաղա ունուծ
տուլար . վէ գայըղտա պէրա .
պէրլէրինճէ պիր էքմէքտէն
15 պաշաւ եօլ խտի : վէ յնլարա
թէնպիհ էտիպ տէտի . Պազըն ,
Փարսեցիլէրին մայաւընտան
վէ Հերովղէսին մայաւընտան
16 սաղընն : վէ մապէյնլէրին
տէ տիւշնիւպ տէրլէր խտի .
17 ֆի էքմէյիմիզ եօլ տուր : վէ
Յիսուս անկլամաղըլա , յնլարա
տէտի . Գի՛չին էքմէյիմիզ օլ
մատըղընտիւշնիւպտիւշնիւզ .
տահա անկլամա՛ղ մը սընըլ ,
վէ ֆէհմէ լէթմէ՛ղ մի սինիզ .
տահա ուլուշնիւշ էիւրէյիմիզ
18 մի վար : Կէօղէրինիզ վար ի .
քէն կէօրմէ՛ղ մի սինիզ , վէ
գուլաղարընըզ վար իքէն՝ ի .
չիթմէ՛ղ մի սինիզ , վէ խաթ
ընըղա կէթիւրմէ՛ղ մի սինիզ :
19 Պէշ պին քիշլիյէ պէշ էքմէյի
տօղրատըրմ զէման՝ գա՛շքիւ .

Ֆէ տօլու գըրընթը գալըրա
տընըզ . օնա տէտիլէր : Օն
կիլ : վէ տէօրթ պին քիշլիյէ 20
եհտիյի փօշափըլմ զէման
գա՛շ զէնպիլ տօլու գըրընթը
գալտըրտընըզ . վէ յնլար տէ
տիլէր . Եհտի : վէ յնլարա 21
տէտի . Իմտի նի՛ճէ ֆէհմ
էթմէգսինիզ :

վէ Բեթալիգայա կէտի . 22
վէ օնա պիր քէօր կէթիլիպ
հալվարտըլար քի՝ օնա տօգա
նա : վէ օ՝ քէօրին էլլնտէն 23
թութուպ՝ օնու քէօյին տի .
շարըսընա չըգարտը . վէ օնուն
կէօղէրինէ թիւքիւրիւպ՝ էլ
լէրինի օնուն իւղէրինէ գօմա
ղըլա , օնա սիւալ էտէր խտի
քի՝ պիր շէյ կէօրիւր մի : վէ 24
օ հօգարը պագմաղըլա՝ տէտի .
Մտէմէրի՝ աղաշլար կիպի էիւ
րիւր կէօրիւրօրում : Ատէն էլ 25
լէրինի թէքար օնուն կէօղէրի
իւղէրինէ գօմա , վէ օնա պագ
թըլար . վէ օ սաղալտը , վէ
հէր շէյի տյան աշքիւարէ
կէօրսիւ : վէ օնու էվինէ 26
կէօնտէրիպ՝ տէտի . Քէօյէ կիր
մէյէսին , վէ քէօյտէ քիմնէյէ
սէօյլէմէյէսին :

վէ Յիսուս շայիրտէրի ի 27
լէ Փիլիպպոս Կէաարիաւընն
քէօյլէրինէ չըգար , վէ եօլտա
շայիրտէրինէ սիւալ էտիպ՝ օն
լարա տէտի . Մտէմէր՝ պէ
նիմ իշին քի՛մ իմ տէրլէր :
վէ յնլար ճէվապ վէրտիլէր : 28
Վաթթիզ էտիճի Յովհաննէս՝
վէ սայիրլէրի Եղնա՝ պաշա
լարտա փէյլամպէրլէրին պի
րի սին քէրլէր : վէ օ՝ յնլարա 29
տէտի . Եա սիզ՝ պէնիմ իշին
քի՛մ իմ տէր սինիզ . վէ Պետ
րոս ճէվապ վէրիւպ՝ օնա տէտի .
Սէն Քրիստոս սուն : վէ օն 30

լարա սրգը թնայի՜հ էթալ ,
քի ծնուն հագդընա քիմսէյէ
սէջլէմէյէլէր :

31 Վէ ծնարա էյըրէթմէյէ
պաշաուր , քի առէմ Օղու-
ջօդ շէյլէր չէքմէք՝ վէ իսթի-
արարտան հէմ պաշ քեահին-
լէրտէն վէ քեաթիպլէրտէն
րէտա օլունմապ՝ վէ էօլտիւ-
րիւլմէք՝ վէ իւչ կիւնտէն սօնկ-
րա գլամ էթմէք կէրէք տիր :

32 Վէ սէօղիւ աշիքեարէ սէջ-
լէր իտի • վէ Պետրոս ծնու
եանընա ալըպ՝ ծնու աղարլա-

33 մաղա պաշաուր : Ամնա օռէօ-
նիւս՝ շայիրտլէրինէ պադմաղ
իլէ , Պետրոսու աղարլալարադ
տէտի . Սրտմա կիթ՝ եա՝
շէյթան , զերա Ալահըն շէյ-
լէրինի տիւշիւմէղ սին , իլլա
առէմէլէրին շէյլէրին :

34 Վէ խաղը՝ շայիրալէրի իլէ
պէրապէր եանընա չաղըրըպ
տէտի • Հէր քիմ արտըմձա
կէլմէք իսթէրտէ , քէնտինի
ինքեար էթսին , վէ խաշընը
գալարըսըն , վէ արտըմձա կէլ-

35 սին : Զիրա քիմ քի ճանընը
գուրթարմադ իսթէրտէ , ծնու
զալ՝ էտէճէք , վէ քիմ քի պէ-
նիմ իշիւն վէ Ինճիլ իշիւն ճա-
նընը զալ՝ էտէրտէ , ծնու գուր-

36 թարաձագ տըր : Զիրա էյէր
առէմ պիւթիւն տիւնեայը գա-
ղանըր տա՝ ճանընը զալ՝ էտէր-

37 սէ , նէ՞ Փալիտէ էտէր : Եա-
խօտ առէմ՝ ճանընա պէտէլ

38 նէ՞ վէրէճէք տիր : Զիրա հէր
քիմ քի պու զինաքեար վէ
կիւնահքեար նէպաէ պէնտէն
էօթիւրիւ վէ սէօղլէրիմտէն
էօթիւրիւ ութանըրտա , առէմ
Օղու տախի՝ քէնտի փէտէրի-
նին ճէլալինտէ ա՛ղիղ մէլէքլէր
իլէ կէլտիքտէ , ծնտան էօթիւ-

րիւ ութանաձագ արը : Վէ 39
ծնարա տէրիտի • Կէրէք տէ-
րիմ սիղէ քի՝ պուրասա տու-
րան քիմսէլէրտէն պա՛ղըրը
վար քի՝ թա Ալահըն փաաի
չահլըղընն գուլվէթ իլէ կէլ-
տիյինի կէօրէնէտէք՝ սաւա էօ-
լիւմ տաթմայաձագլար արը :

ՊԱՊ Թ

Վէ ալթըր կիւնտէն սօնկրա՝ 1
Յիսուա Պետրոսու վէ Յակո-
բոսու վէ Յովնանէսի պէրա-
պէր ալըպ՝ ծնարը եալընըձա
թէնհա պիր էիւքսէք տալա
կէօթիւրտիւ , վէ էօնլէրինտէ
թէպտիլի սուրէթ օլտու : Վէ 2
ծնուն էսվապարը փարադ գար
կիպի զայէթ պէյաղ օլտու-
լար , շէյլէ քի՝ եէր իւղէրին-
տէ պիր գասաարձը ծնար կի-
պի ալարթմաղա գատիր տէ-
յիլ տիր : Վէ ծնարա Մով- 3
սէս իլէ Եղևա կէօրիւնաի ,
վէ Յիսուսուն պիլէտինճէ սէյ-
լէլլըլէր իտի : Վէ Պետրոս 4
ճէվապ էտիւ՝ Յիսուսա տէտի •
Եա՝ խօձա՝ պիղէ պուրասա
օլմադ էյի տիր • իմտի իւչ չա-
տըր եալալըմ , պիր սանա՝
պիր տէ Մովսէսէ՝ վէ պիր 5
Եղևայա : Չիւն քի նէ սէյլէ-
յէճէյինի պիլմէղ իտի • զերա 6
փէք գօրգմուշար իտի : Վէ
ծնարը գափայան պիր պու-
լութ օլտու • վէ պուլութտան
պիր սէս կէլտի , քի տէր իտի •
Սէվկիւլիւ Օղոււմ պու տուր , 7
ծնու ալինկլէյին : Վէ անիտ
ծնար էթրաֆա պաղըրա՝ եալը-
նը Յիսուսաւան մա՛տա ար-
թըգ պիլէլէրինճէ քիմսէյի
կէօրմէտիլէր : Վէ ծնար տաղ- 8
տան էնէր իքէն , ծնարա թէն-

պի՛հ էթախ, քի կէօրախլէ-
լինի քիմնէյէ նապէ կթմէյէ-
լէր, իլլա քի առէմ՝ Օղլու
էօրլւէրտէն գալգաղը զէ-
ման : Վէ պու սէօղիւ թու-
թուպ՝ էօրլւէրտէն գալգամագ
նէ տիր տէյիւ՝ պիրի պիրիննէ
սրուալ էտէրլէր խոխ : Վէ ծնա
սորուպ տէտլէր . 'Նի'ջիւն
քեաթիպլէր տէրլէր քի՝ էվ
վէլա Եղիա կէլմէք կէրէք տիր :
Վէ օ՝ ճէվապ վէրիպ՝ ծնարա
տէտի . 'Կէրջի Եղիա էվլէլա
կէլմպ՝ հէր շէյի էէրիննէ կէ-
թիլլիր . վէ Նիճէ առէմ Օղլու
հագգընա չօք շէյլէր չէքմէք՝
վէ խօրլանմագ էաղըլմը աղըր :
Վէ ման տիղէ տէրիմ քի՝ Եղիա
կէլմիշ տիր պիլէ, վէ ծնա հէպի
խաթէտիքլէրիննէ էթախլէր, Նի-
ճէ ծնուն հագգընա էաղըլմը
խէ :
Վէ շայիրտլէրիննէ Եանրիա
կէլախլինա՝, ծնարըն էթրա-
ֆընտա չօք խալգ՝ վէ քեա-
թիպլէրիննէ ծնար իլէ միւճա-
տէլէ էթախլէրիննէ կէօրտիւ :
Վէ տէր ա՛գապ պիւթիւն խալգ
ծնա կէօրիւնճէ՝ շաշալ, վէ
լիլէրի սէյիրտիպ՝ ծնա սէլամ՝
վէրլէր խոխ : Վէ օ՝ քեա-
թիպլէրէ սօրտու . Օնլար իլէ
նէ՞ միւճատէլէ էտէր սինիզ :
Վէ խալգաւան պիր քիմնէ ճէ-
վապ վէրիպ տէտի . Եա՛ խաճա՝
օլլուսու սանա կէթիրտիմ՝ քի
տիլաիզ րուհու վար : Վէ ծնու
հէր Նէրէտէ թուլթարա, չար-
փար . վէ քէօփիւրիւր, վէ տիւշ
լէրիննէ գըճըրտար, վէ գուրուր .
վէ շայիրտլէրիննէ տէտիմ քի՝
ծնու չըգարալար, ամմա գա-
տիր օլմատըլար : Վէ օ՝ ծնա-
րա ճէվապ վէրիպ տէտի . Էյ
իմանըղ Նիսլ՝ Նիչէյէ տէք եա-

նընըղտա օլաճաղըմ՝, Նիչէյէ-
տէք սիղի թէհհամմիւլ էտէճէ-
յիմ . ծնու պանա կէթիրիննէ :
Վէ ծնու՝ ծնա կէօթիրտիւլէր . 19
վէ ծնու կէօրիւնճէ՝ տէր ա՛-
գապ րուհ ծնու չարփար . վէ
էէրէ տիւշիւպ՝ քէօփիւրէրէք
եուվարալար խոխ : Վէ պու 20
պասընա սրուալ էթախ . Պու
ծնա նէ՞ զէմանտէն պրու
վալի՝ օլտու . վէ օ տէտի .
Չօճուգլուգաւան պէրու . Վէ 21
ծնու հէլաք էթմէք իչիւն՝ ծնու
չօք քէրրէ հէմ ալթէլէ հէմ՝
սուլարա ալթալ . լաքին էյէր
պիր շէյ էթմէյէ գատիր խէն,
պիղէ մէրհամթ էտիպ՝ պիլէ
էարարմէյէ : Վէ Յիսուս ծնա՝ 22
պուծու տէտի . Էյէր ինանա-
ղա գատիր խէն, իման էտէննէ
հէր շէյ միւմքին տիր : Վէ տէր 23
ա՛գապ չօճուգլուն պասալար
պաղըրպ՝ կէօք էալ իլէ տէ-
տի . ինանըրմ՝ էա՛ Բապա .
իմանըղըլըմա էարարմէյէ :
Վէ Յիսուս խալգըն սէյիրտիպ 24
ճէմ՝ օլտուգլունու կէօրիւնճէ,
նալաք րուհու ա՛գարալապ՝
ծնա տէտի . Եա՛ տիլաիզ վէ
սաղըր րուհ՝ պէն սանա էմը
էտէրիմ . Օնտան չըգ, վէ ար-
թըգ ծնա կիրմէյէտին : Վէ օ 25
պաղըրպ՝ վէ ծնու չօք չար-
փըլթըրարգաւան սնկրա՝ չըգ-
ար . վէ օ՝ էօլիւ կիպի օլտու,
շէյլէ քի չօգլարը տէր խոխ
քի՝ Խօլալ : Վէ Յիսուս էլին 26
տէն թուլթուպ՝ ծնու գալտըր-
ար, վէ օ գալտըր : Վէ ծնուն 27
էվէ կիրտիլինա՝, շայիրտլէրի
ծնա թէնհաճէ սօրալար խոխ .
'Նի'ջիւն պիղ ծնու չըգարմաղա
գատիր օլմատըր : Օ տախի 28
ծնարա տէտի . Պու ճինս՝ հիչ
պիր շէյ իլէ չըգմագ միւմքին

- տէյիլ տիր, իլլա տուա՝ վէ օրու՝ իլէ :
- 29 Վէ օնլար օրատան չըգրպ՝ Գալիւնատան կէջէրլէր իտի . վէ քիմէնին առլառլուրնու
- 30 խթէմէյ իտի : Զիրա շայրտլէրինէ թալիմ էտէր իտի , վէ օնլարա տէր իտի քի՝ ա տէմ Օլլու՝ առէմլէր էլինէ թէսլիմ օրունաճագ , վէ օնու էօլտիւրէճէքէր , վէ էօլտիւրիւտիւքտէն սօնկրա՝ իւչիւն ճիւ կիւնտէ գլլամ էսէճէք :
- 31 Ամա օնլար պու սէօղիւ անկլամաղլար իտի , վէ օնա սօրմաղա գօրգարլար իտի :
- 32 Վէ Կափառնայումա կէլտի . վէ էյլէ վարընճա , օնլարա սիւալ էտէր իտի . Եօլտա քէնտի մապէյնինիգտէ նէ՞ սէյլէշի
- 33 իտիլիլ : Վէ օնլար սիւքիւթ թիտիլէր . զիրա Եօլտա արալարընտա՝ պէյիլէք քիմ տիր տէ :
- 34 յիւ սյլէշտիլէր : Վէ օթուրուպ օնիքիլէրի չաղըրսը , վէ օնլարա տէտի . Գիմ քի էլվէլէքի օլմագ իսթէրսէ , հէփիսի նին ախէրի՝ վէ հէփիսինին
- 35 խըզմէթէտարը օլա : Վէ սլիր չօճուգ աղպ՝ օնլարն օրթա սընտա տուրտուրտու , վէ օնու գուճաղընա աղպ՝ օնլարա տէ :
- 36 տի . Գիմ քի պէյլէ չօճուգլարըն պիրինի պէնիմ աաղմտա գապիւլ էտէրսէ , պէնի գապուլ էտէրսէ , պէնի գապուլ էթմէզ , իլլա պէնի կէստէրէնի :
- 37 Վէ Յովհաննէս օնա ճէվապ վէրիպ տէտի . Եւ՝ խօճա՝ պիւղիմ արտըմըճա կէլմէյէն պիր քիմէյի կէօրաիւք , քի սէնին իսմին իլէ ճիննէր չըգարըր իտի . վէ օնու մէն՝ էթտիք ,

չիւն քի արտըմըճա կէլմէյօր : Վէ Յիսուս տէտի . Օնու մէն՝ էթմէն . զիրա հիւլէ քիմ սէ Եօգ տուր քի՝ իսմիմ իլէ հիքմէթ իշէյէ , վէ չափուճագ պանա քէթիւ սէյլէմէյէ գա տիր օլա : Զիրա պիղէ զըտտ օլմայան՝ պիղիմ թարաֆըմը տան տըր : Զիրա քիմ քի սիղէ պէնիմ աաղմտա՝ Գրիս առտուն օլտուղընուղ իչիւն՝ պիր գատէհ սու իչիլիւսէ , կէրէք տէրիմ սիղէ , իւճրէ թինի ապա զայ՝ էթմէյէճէք տիր : Վէ քիմ քի պանա ի նանան քիւչիւքէրին պիրինի սիւրչտիւրիւրսէ , օնա տաճա էյի տիր քի՝ օնուն պօյնունա պիր տէյիրմէն թաշը գօնուլա , վէ տէնիղէ աթըրա : Վէ էյեր էլին սէնի սիւրչտիւրիւրսէ , օնու քէս . սանա՝ հայաթա չօլագ կիրմսի՝ իքի էլին օլուպ ճէհէննէմէ սէյիւնմէզ աթէշէ կիթմէսինտէն էյի տիր , օրա տա քի՝ օնլարն գուրտու էօլմէզ , վէ աթէշ սէյիւնմէզ : Վէ էյեր այաղըն սէնի սիւրչտիւրիւրսէ , օնու քէս . սանա՝ հայաթա թօփալ կիրմէսի՝ իքի այաղըն օլուպ ճէհէննէմէ սէյիւնմէզ աթէշէ աթըմաարնտան էյի տիր . րաստա քի՝ օնլարն գուրտու էօլմէզ , վէ աթէշ սէյիւնմէզ : Վէ էյեր կէօղիւն սէնի սիւրչտիւրիւրսէ , օնու չըգար . սանա՝ Ալլահն լիաաիլալընա թէք կէօղիւ կիրմսի՝ իքի կէօղիւն օլուպ ճէհէննէմ աթէշէնէ աթըմաարնտան էյի տիր , օրատա քի՝ օնլարն գուրտու էօլմէզ , վէ աթէշ սէյիւնմէզ : Զիրա հէրքէսա թէշ իլէ թուղանաճագ , վէ

49 Հէր դուրսան թուղ իւէ թուղ լանաճադ արը : Թուղ էյի տիր . ամմա էյեր թուղ լեղղէթսիղ օրուսա , օնու նէ՞ իւէ թէլ . սիլէ հաէճէք սինիղ . քէնտի լէրինիղաէ թուղանուղ օլսուն , վէ պիրի պիրինիղ իւէ սուլէ իւղղէ օլուն :

ՊԱՊ Ժ

1 Սէ օրատան գալըլա՛ Յոր գանանըն էօթէ հագասընտան Եէհուտիսթան սինօլարընա կէլտի . վէ խալչ թէքրար օնուն եանընա պիրիքտի , վէ քէնտի ա՛տէթի իւղղէ՛ եինէ օնլարա թա՛լւա՛ էտէր իտի :
2 Վէ Փարիսեցիլէր եանընա կէլալ՝ օնու թէճրիւպէ էտէլէք օնա սօրտուլար . Մտէմէ դարըլը պօշամադ ճայի՛ղ մի :
3 Վէ Ճէվապ վէրիպ օնլարա տէտի . Մովսէս սիղէ նէ՞ թէն .
4 պիհ էյլտի : Վէ օնլար տէտիլէր . Մովսէս թալազնամէ հաղըպ պօշամաղա իղն վէրտի :
5 Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա տէտի . Սիղէ պու թէն պիհի՛ սերթ ելուրէքլիլիինիղ իլին եաղար : Վմմա հարա տըլըն իպթիտօսընտան՝ Ալ լաճ օնլարը հըքք վէ տիշե եա .
7 լաթար : Պու սէպէպտէն՝ ա տէմ պապաւընը վէ անասընը թէրք էտիպ՝ դարըսընա եա .
8 փըշաճադ . Վէ իքիսի պիր թէն օլաճաղար , շէջլէ քի՛ արթըղ իքի տէյիլէր , իլա պիր թէն տիրէր : Իմտի Ալահն չիթթ լէտիլիլի՛ ինսան այըրմայա :
10 Վէ էվտէ օնուն շայիրտիլէրի էինէ հէման պու չէյտէն էօթիլիւ օնա սիւալ էթտիլէր :
11 Վէ օնլարա տէտի . քիմ՝ քի

դարըսընը պօշայըլա՛ պաշպար իլէ էվէնիլրսէ , օնուն իւղղերինէ ղինա էտէր : Գարը սաթի՛ր գօ .
12 ճասընը պօշայըլա՛ պաշպար իլէ էվէնիլրսէ , ղինա էտէր :
Վէ օնա չօճուգլար կէթիլ .
13 տիլէր , քի օնլարա սօգանա . ամմա շայիրտիլէր կէթիլէրի տէրի ա՛ղարլատըլար : Վէ Յիսուս
14 կէօրիւնճէ , տարըլը , վէ օնլարա տէտի . Չօճուգլարը պանա կէլմէյէ գոյ վէրին , վէ օնլարը մին՝ էթմէն . ղիւրա Ալ լահն փատիշահըղը պէջլէլէրին տիր : Վէրչէք տէրիմ սիղէ ,
15 Ալահն փատիշահըղընը քիմ՝ քի չօճուգ կիպի դապուլ էթմէղաէ , օնա սալա կիրմէյէճէք տիր : Վէ օնլարը գուճաղայըլա՛
16 օնլարըն իւղղերինէ էլլէրինի գօմաղըլա՛ օնլարըն իւղղերինէ խայրը տուա՛ էյլտի :
Վէ օ՛ տիշարըտա եղտա կիլ
17 տէր իքէն , պիրի իլէրի սէյիլտիպ՝ օնուն էօնիւնէ տիղ չէգըտիւ , վէ օնա սօրտու . Եա՛ էյի խօճա՛ նէ՞ էտէյիմ՝ , քի էպէտի հայաթա վարիս օլալըմ : Վէ Յիսուս օնա տէտի .
18 Պանա նի՛ջիւն էյի տէրսին , պիր Ալահտան զայրի հիլէ քիմմէ էյի տէյիլ տիր : Թէն
19 պիհէրի պիրիլրսին . Չինա էթմէյէսին . Գաթլ էթմէյէսին . Խըրըղըղը էթմէյէսին . Եալան շէհատէթ էթմէյէսին . Չուլմ էթմէյէսին . Պապանա վէ անանա ի՛ղղէթ էյլէ : Վէ
20 օ՛ ճէվապ վէրիպ՝ օնա տէտի . Եա՛ խօճա՛ պուընլարըն ճէմի՛ սինի կէնճիլիմաէն պէրու սաղլատըմ : Վէ Յիսուս օնա
21 պաղըլա՛ օնու սէվտի , վէ օնա տէտի . Քիր էքսիլին վար . կիթ , նէն վար իսէ սաթ , վէ

Փաղիրէրէ վեր, վէ կէօքտէ
 խաղինէ հտինէսին. վէ կէլ
 խաղը գալարըրս՝ պանա թա-
 22 պի՛ օլ: Վէ օ՛ պու սէօղտէն
 մահգուն օլուս՝ գասալէթ-
 լէնէրէք կիթտի. զիրա չօք վա-
 23 ռիյէթի վար իտի: Վէ Յիսուս
 էթրաֆա պագըս՝ շայիրտէրի
 նէ տէտի. Զէնկինլիյի օլանլար
 Ալլահն փատիշահըղընա նէ՛
 24 կիւճ կիրէճէքլէր: Վէ շայիրտ-
 լէր ծնուն սէօղլէրինէ հէյրան
 գալըրլար իտի. ամմա Յիսուս
 թէքրար ճէվապէտիս՝ ծնարա
 տէտի. Ես՝ եվասար՝ ղէն
 կինլէյէ կիւվէնէլէրէ Ալլա-
 հն փատիշահըղընա կիրմէսի
 25 նէ՛ կիւճ տիր: Տէվէնին իյնէ
 տէլլյինտէն կէչմէսի՝ ղէնկի-
 նին Ալլահն փատիշահըղընա
 կիրմէսինտէն տահա գօլայ տրը:
 26 Վէ ծնար ղէլյատէսի իլէ հէյ-
 րան գալըս՝ մասպէյլէրինտէ
 տէտիլէր. Իմաթիքիմ՝ գուր-
 27 թուլա պիլիր: Վէ Յիսուս ծն-
 արա պագըս տէտի. Պա՛ ա-
 տէմլէրին ինտինտէ միւմքին-
 սիդ տիր, Լաքին Ալլահն ին-
 տինտէ տէյիլ. զիրա Ալլահն
 ինտինտէ հէր շէյ միւմքին տիր:
 28 Պետրոս ծնա տէմէյէ պաշլատը.
 Իշթէ պիդ հէր շէյի պրագ-
 սըգ, վէ սէնին սրտընճա
 29 կէլաթէ: Վէ Յիսուս ճէվապ
 վէրիս տէտի. Կէրէք տէրիմ
 սիգէ, հիշ քէմնէ եօգ աուր
 քի՛ պէնիմ վէ Ինճիլին սէ-
 պէպինտէն էվ՛ եա գարնտաշ
 լար եա գըղ գարնտաշլար եա
 պասլա եա անա եա գարը եա
 էվատըր եա թարլալար թէրք
 30 էթմիշ տէ, շիմոն պու ղէ-
 մանտէ գօվալայըլար իլէ տա-
 խի եիւզ գաթ ղէլյատէ՝ էվլէր
 վէ գարնտաշլար վէ գըղ գարն.

տաշլար վէ անալար վէ էվատ-
 լար վէ թարլալար՝ վէ կէլէ-
 ճէք ա՛սիրտէ էպէտի հայաթ
 ալմայա: Ամմա չօք էվլէլէր 31
 լէր սօնկրաքի՛ վէ սօնկրաքիլէր
 էվլէլէր օլաճադլար:
 Վէ ծնար Երուսաղէմ չըգ- 31
 տրլարընտա՝ եօլտա իքէն,
 Յիսուս ծնարըն էօնիւնճէ կի-
 տէր իտի, վէ ծնար հէյրան
 գալմըլար իտի, հէմ արտընճա
 կիտէր իքէն գօրգարլար իտի.
 վէ եինէ ծնիքիլէրի եանընա
 ալըս՝ ծնարա քէնտինէ վագի՛
 օլաճագ շէյլէրի սէօյլէմէյէ
 պաշլատը. Բի իշթէ Երուսա- 33
 ղէմէ չըգայօրուզ, վէ ստէմ
 Օղլու պաշ քեսհինլէրէ վէ
 քեսթիպլէրէ թէպիմ օլունա
 ճագ, վէ ծնու էօլիւմէ հիւքմ
 էտէճէքլէր, վէ ծնու թայի-
 ֆէլէրին էլինէ թէսիմ էտէ-
 ճէքլէր, վէ ծնու ղէվլէլ ալա 34
 ճագլար, վէ ծնու տէօյէճէք-
 լէր, վէ սա թիւքիւրէճէք-
 լէր, վէ ծնու էօլտիրէճէքլէր.
 վէ իւլիւնճիւ կիւնաէ տիրիլէ-
 ճէք տիր:
 Վէ Զէբեդէոսուն օղլալարը 35
 Յակոբոս հէմ Յովհաննէս՝
 ծնուն եանընա վարպէ տէտի-
 լէր. Լա՛ խօճա՛ իսթէրիդ քի
 տիլէտիյիմիլի պիդէ էտէսին.
 Վէ օ՛ ծնարա տէտի. Դէ՛ իս 36
 թէրսինիլ՝ քի սիդէ էտէյիմ:
 Վէ ծնար ծնա տէտիլէր. Պիդէ 37
 վէր քի՛ սալթանաթընտա պի-
 րիմիլ սալընտա վէ պիրիմիլ
 սօլունտա օթուրալմ: Վէ Յի- 38
 սուս ծնարա տէտի. Դէ տիլէ-
 տիյինիլի պիլմէղ սինիլ. պէ-
 նիմ իչէճէյիմ գատէհի իչմէյէ
 վէ վաֆթիդ օլաճաղմ վաֆ-
 թիդ իլէ վաֆթիդ օլաճա
 գատի՛ր մի սինիլ: Վէ ծնար 39

օնա տէտիւնէր . Գատիր իւղ . վէ
 Յիսուս օնլարա տէտի . Կէրցի
 պէնիւմ ինչճէյիմ գատէհի իչէ-
 ճէք սինիւղ . վէ պէնիւ պաֆ .
 40 թիւղ օլաճաղամ վաֆթիւղ եւէ
 վաֆթիւղ օլաճաղ սընըղ . Մամա
 սաղըմտա վէ սօղըմտա օթուր-
 մասընը վէրմէք պանա մախ
 սուս տէյիւ իլլա քիմլէր իչլան
 41 քի հաղըրլանիլ իսէ : վէ օն
 լայիւրէր իչլտինճէ , Յակոբոսա
 վէ Յովաննէսէ տարըլմաղա
 42 պաշլարլար : վէ Յիսուս օն-
 լարը չաղըրըյ՝ օնլարա տէտի .
 Պիւրսինիւղ քի՝ թայիֆէլէր
 պաշ զանն օլաճանլար՝ օնլարն
 իւղէրինէ հիւքիւմէթ սիւրէր-
 լէր , վէ օնլարն պէյիւքլէրի՝
 օնլարն իւղէրինէ զապիթլէք
 43 էտիւրէր : Մամա սիզտէ էյլէ
 օլմասըն . իլլա քիմքի սիզտէ
 պէյիւք օլմաք իսթէրսէ , սիզին
 44 իրզմէթէարընըղ օլուն . վէ
 քիմքի սիզին իլլէրիւղ օլմաք
 իսթէրսէ , ճիւմէսինն գու-
 45 լու օլուն : Չիրա ասէմ՝ Օղ-
 լու տախի՝ կէլմէտի քի քէն .
 տինէ իրզմէթ օլունա , իլլա
 իրզմէթ էտէ , վէ ճանընը չօգ-
 լար պէտէլնէ ֆիտայէ վէրէ :
 46 վէ Երեքովա կէլտիւրէր . վէ
 օ՝ հէմ շայրալէրի վէ վաֆիր
 խալը Երեքովտան չոգար իքէն ,
 Տիմէոս օղլու քէօր Բարտիմէոս՝
 էօլուն էանըտա տիլէնճէյէ
 47 օթուրուր իտի : վէ՝ Դազա-
 ռէթլ Յիսուստուր տէյիւ ի-
 չիտինճէ , պաղըրըյ՝ Եա՝ Դա-
 48 իթ օղլու Յիսուս՝ պանա
 մէրհամէթ էյլէ տէմէյէ պաշ-
 լար : վէ չօլլարը օնու ա-
 զըրլարըր իտի՝ քի սուս օլա՝
 ամա՝ օ՝ սաճա զէյատէ՝ Եա՝
 Դալիթ օղլու՝ պանա մէրհա-
 49 մէթ էյլէ չաղըրըր իտի : վէ

Յիսուս տուրուպ՝ Օ չաղըրըն
 տէտի . վէ քէօրիւ չաղըրըյ՝
 օնա տէտիւր . Ճէսարէթլէն ,
 գալը , սէնի չաղըրըր : վէ օ՝ 50
 էափապընը աթաը , վէ գալըրըյ
 Յիսուսա կէլտի : վէ Յիսուս 51
 ճէվապ էտիպ՝ օնա տէտի . Կէ՝
 իսթէրսին սանա էտէյիւ . վէ
 քէօր օնա տէտի . Եա՝ իսճաւմ՝
 Իւնէրի՝ քի կէօրէյիւմ : վէ Յիւ 52
 սուս օնա տէտի . Կիթ , իմա-
 նըն սէնի գուրթարըր . վէ տէր
 ա գապ կէօրտիւ , վէ էօլտա
 Յիսուսուն արտընճա կիտէր
 իտի :

ՊԱՊ ԺԱ

1 վէ Երուսաղէմէ էապաշ
 աղպարընտա , Բէթրագէ վէ
 Բեթանիատա զէյթինլէք տա-
 2 ղընըն էանընտա Իփէն , շայիրու
 լէրինտէն իքիտին կէօնտէր-
 տի . վէ օնլարա տէտի . Դար-
 3 չընըրաքի քէյէ վարըն , վէ
 օնա կիրտիյինիւղ կիպի՝ իւզէ-
 րինէ հիւպիւր քիման օթուրմա
 մը՝ պաղըր պիր սրփա պու-
 4 լաճաք սընըղ . օնու չէօղիւպ
 կէթիրին : վէ էյէր պիրի սիզէ՝
 5 Պոնուս նի՝ չիւն էալէօրսու-
 նուղ տէրսէ , տէյին քի՝ Բապ-
 պա լաղըմ՝ աըր . վէ օնու տէր
 ա՝ գապ պուրայա կէօնտէրէճէք
 տիր : վէ կիթտիւր , վէ սը-
 6 փայը գափուռուն էանընտա
 աղալարտա էօլուն աղըրտա
 պաղըր պուրտուլար , վէ օնու
 7 չէօղտիւլէր : վէ օրատա օնու
 րանլարըն պաղըսը օնլարա տէ-
 տիւր . Սըփայը չէօղիւպ նէ՝
 էտէյօրսունուղ : վէ օնլար՝
 Յիսուսուն էմը Էթաիլի կիպի
 օնլարա տէտիւր , վէ օնլարը
 7 գոյ վէրսիւրէր : վէ սըփայը

- Յիսուսս կէթիբիս' ծնուն իւ-
ղէրինէ էսվապարընը դօտու-
լար, վէ օ՝ ծնուն իւղէրինէ
8 օթուրտու : Վէ չօգլարը էս-
վապարընը եօլա տէօշտիւրէր .
վէ ղայրլիւրի աղաճարտան
սալար քէսիս' եօլա տէօշտիւրէր
9 խոի : Վէ էօնտէն վարանլար
հէմ՝ արտտան կէլէնլէր՝ չաղը-
րուս տէրլէր խոի . Ովաննա՝
Բապոլըն ատրնտա կէլէն միւ-
10 Թէպարէք օլտուն . Բապոլըն
ատրնտա կէլէն պապամըղ Դա-
ւիթին փատիշաղղը միւթէ-
պարէք օլտուն . էն եիւճէլէրտէ
11 Ովաննա : Վէ Յիսուս Երու-
սաղէմէ վէ հէյքէլէ կիրտի .
վէ էթրաֆրնտա հէր շէյէ
պաղըս՝ արթըղ վաղըթ կէճ՝
օլմաղըլա՝ ծնիքիւրէր իլէ Բեթա-
նիայա չըգաղը :
12 Վէ էրթէսի կիւն՝ ծնլար
Բեթանիատան չըգաղըլարըն-
13 տա՝ աճըգաղը : Վէ ուղագտան
հափրաղը պիր ինճիր աղաճը
կիրիւս' կէլաի քի պէլքի ծնտա
պիր շէյ պուլա . վէ ծնուն
եանընա կէլէնճէ՝ հափրաղըլ-
տան մա՝տա պիր շէյ պուլ-
մատը . զերա ինճիր վաղթը
14 տէյիլ խոի : Վէ Յիսուս ճէ-
վապ էտիս' ծնա տէտի . Արթըղ
էպէտէն հիչ քիմնէ սէնտէն
մէյվէ եէմէսին . վէ ծնուն շա-
յիրտլէրի իշտիրլէր խոի :
15 Վէ Երուսաղէմէ կէլաիլէր .
վէ Յիսուս հէյքէլէ կիրիս'
հէյքէլտէ աղըլէրիշէ էաէնլէրի
սըլարը չըգաղմաղա սաղատը,
վէ սարրաֆլարըն փիշթաի-
թալարըն՝ վէ կէյէրճինլէրի
սաթանլարըն իւքէմէլէրինի
16 տէվլիտի : Վէ գոյ վէրմէղ խոի
քի՝ պիր քիմնէ հէյքէլտէն
17 գապ կէլիլէ : Վէ Թալիմ՝

էտիս' ծնլարա տէր խոի .
Խաղըլմամըլ մը քի՝ էվիմ
հէփ Թայիֆէլէրէ՝ իսպատէթ
էվի անկըլաճաղ սըր . ամմա
սիղ ծնու խըրսըլար մալարա-
սը էթտինիլ : Վէ քեաթիպլէր 18
հէմ՝ պաշ քեահիւնլէր իշլթաի-
լէր, վէ ծնու հէլաք էթմէյէ
Ֆուրսաթ արարլար խոի . ղի-
լա ծնտան գորդարլար խոի .
չիւն քի պիւթիւն խաղ՝ ծնուն
Թալմինտէն հէյրան օլուր ի-
տի : Վէ աիդամ օլունճա՝ շէհ . 19
րին տիշարըլընա չըլար խոի :
Վէ սապահլայրն օրատան 20
կէչէր իքէն , ինճիր աղաճը
քէօքտէն դուրումաշ կէօր-
աիլէր : Վէ Պետրոսուն խաթ 21
րնա կէլմէք իլէ՝ ծնա տէտի .
Եա՝ խօճա՝ պաղ՝ պէտ տուա՝
էթտիյին ինճիր աղաճը դու-
րումաշ տուր : Վէ Յիսուս 22
ճէվապ վէրիս' ծնլարա տէ-
տի . Ալլահա իմանընըղ օլ-
տուն : Զիրա կէրէք սիղէ 23
տէրիմ՝ քի՝ քիմ՝ քի պու տա-
ղա՝ Գալլա , վէ տէնիղէ պրա-
ղըլ տէյիս' աէ՝ եիւրէյիտէ
շիւպհէլէնմէղաէ , իլլա տէտիյի
շէյլէրին վագի՝ օլաճաղընա ի-
նանըրսա , տէտիյի ծնա օլա 24
ճաղ սըր : Մուուն իշիւն սիղէ
տէրիմ՝, Տուա՝ էտէր իքէն
հէփ տիլէտիյինիլ շէյլէրի
ալաճաղընըղա ինանըն , վէ սի-
ղէ օլաճաղ տըր : Վէ տուա՝ 25
էթմէյէ տուրաուղուուղատա ,
էյէր պիր քիմնէյէ դարըլ պիր
շէյինիլ վար խոի , ա՝ ֆիլ էտին .
Թա քի կէօքլէրտէ օլան Փէ-
տէրինիլ տաիսի սիղէ սուլա 26
ընըղը ա՝ ֆիլ էաէն : Ամմա
էյէր սիղ ա՝ ֆիլ էթմէղսէ-
նիլ , կէօքլէրաէքի Փէտէրինիլ
տաիսի սիղին սուլարընըղ

- ա՛փվ էթմէյէճէք տիր :
- 27 Վէ Թէքրար Երուսաղէմէ
կէտիւրէր . վէ օ հէյբէտէ կէ-
ղէր իքէն , պաշ քեահիւրէր
վէ քեաթիւրէր վէ իխթիար-
լար ծնուն հաւնիւ կէտիւրէր .
- 28 Վէ ծնա տէտիւրէր . Պունլարը
նէ՞ հիւքիւմէթ իլէ էտէյօր-
սուն , վէ պունլարը էթմէյէ
պու հիւքիւմէթի սանա քի՛մ
- 29 վէրտի : Վէ Յիսուս ճէվապ
վէրիւյ՝ ծնարա տէտի . Պէն
տախի սիղէ պիր սէօզ սօրա-
յում , վէ պանա ճէվապ վէրին ,
պէն տէ սիղէ պունլարը նէ
հիւքիւմէթ իլէ էթտիլիմի սէյ-
- 30 լէյիմ . Յովչանէսին վաֆթի
ղի կէօքտէն մի իտի , եօխաս
ատէմէրտէն մի իտի . պանա
- 31 ճէվապ վէրին : Վէ քէնտի քէն-
տիլէրինտէ տիւշէնիւլ տէրլէր
խա՛ . էյլէր կէօքտէն տէր-
սէք , աէյէճէք . Իմտի նի՛ջիւն
- 32 ծնա իրանմատընը . Վէ էյէր՝
ատէմէրտէն տէրսէք , խալգ-
տան դօրդարը . զիրա հէփիսի
Յովչանէսի կէրէքտէն փէյ-
- 33 դամպէր տիր տիլիւ ԹուԹար-
լար իտի : Իմտի ճէվապ վէրիւյ՝
Յիսուսա տէտիլէր . Պիլմէյիլ .
վէ Յիսուս ճէվապ վէրիւյ՝
ծնարա տէտի . Պէն տախի սի-
ղէ պունլարը նէ հիւքիւմէթ
իլէ էթտիլիմի սէյլէմէմ :

ՊԱՊ ԺԲ

- 1 Վէ ծնարա Թէմիլլէր իլէ
տէյլէմէյէ պաշատը . Պիր տ-
տէմ պաղ տիքտի , վէ էթրու-
ֆրնա չի՛ չէվիւրտի , վէ ճէն-
տէրէ գաղոր , վէ գուլէ հափ-
տը , վէ ծնու պաղճըլարա
Թէսիւմ էտիւյ՝ դուրպէթէ կիթ-
- 2 տի : Վէ վաղթընտա պաղճը-

լարա պիր խըզմէթքեար կէծն-
տէրտի , քի պաղճըլարտան՝
պաղըն մահոտլունտան ալա :

3 Ամմա ծնար ծնու ԹուԹուպ
տէյտիլէր , վէ պօշ կէծնտէր-
տիլլէր : Վէ էնիւն ծնարա պաշ

4 գա պիր խըզմէթքեար կէծն-
տէրտի . ծնու տախի Թաշլայլա՛յ
պաղընը հարտըլար , վէ ծնու
րէլլէ կէծնտէրտիլլէր : Վէ

5 Թէքրար պաղճատընը կէծնտէր-
տի , ծնու տախի էօլտիւրտիւ-
լէր . վէ չօգ սայլլէրինի քի՛

6 պա՛ղըլարընը տէյտիւլէր , վէ
պա՛ղըլարընը էօլտիւրտիւլէր :
Իմտի ծնուն տաճա պիր սէ՛ճ
կիւլլէ օլլու օլմաղըր , հէփի-
սինտէն սնիկրա ծնու տախի
ծնարա կէծնտէրիւյ տէտի քի՛

7 Օղլումտան ուԹանաճաղար :
Վէ օլ պաղճըլար քէնտի քէն-
տիլէրինտէ տէտիլլէր . Պու՛ վա-

8 րիս տիր , կէլին ծնու էօլտիւ-
րէլլմ , վէ միրաս պիղլմ՝ օլա :
Վէ ծնու ԹուԹուպ էօլտիւր-

9 տիւլէր , վէ պալտան տիւլարը
ջըգարտըլար : Իմտի պաղըն
սահիպի նէ՞ էտէճէք տիր . կէ-

10 լէճէք , վէ օ պաղճըլարը հէլաք
էտէճէք , վէ պաղը անէրլէրինէ
վէրէճէք տիր : Պո՛ւ հաղըլ

11 տախի օղլումատընըմմ . Շօլ՝
հափուճիլլէրին րէտա էթտիլ-
լէրի Թաշ՝ քէօշէ պաշը օլտու .

12 Պու՛ Բապպտան օլլու , վէ
կէօղէրիմիզտէ ա՛շալլալ տըր :
Վէ ծնու ԹուԹմաղա արար-

13 լար իտի , ամմախաղըտան դօրդ-
տուլար , զիրա պու Թէմիլլի
քէնտիլլէր իչիւն սէյլէտիլինի
անկալտըլար . վէ ծնու պաղըպ
կիթտիլլէր :

14 Վէ ծնա Փարիսեցիլէրտէն
հէմ հէրովդէսեանլարտան պա-
ղըլարընը կէծնտէրտիլլէր , քի

- 14 Ընդ սեօզ իլէ ավայարար :
 Վէ Ընդար կէլիպ՝ օնա տէ-
 տիլէր . Եւ՝ խօճա՝ պիլըրիդ
 քի կէրէք օնն , վէ քիմնէտէն
 էօթիւրին վաղի՛ն օլմալ .
 ղերա ատէմէրին խաթըրնա
 պաղմաղսն , իլլա Ալաճըն
 էօրունու կէրէքլէք իլէ էջրէ-
 տիրսին . Վայսրէ խարաճ վէր-
 մէք ճայի՛դ մի , էօխսա տէյի՛լ
 մի . վէրէլի՛մ մի , էօխսա վէր-
 15 մէյէլի՛մ մի : Վէ օ՝ Ընդարն
 միւրայըլըղնը պիլմէյիլէ , Ըն-
 լարա տէտի . Պէնինի՛ն չիւն թէճ
 ըիւպէ էտէր սինիլ . պանա
 պիր տինար կէթիրին , քի կէօ-
 16 ըյիմ՝ Վէ Ընդար կէթիրտիլէր .
 վէ Ընդարա տէտի . Պուլթապիր
 վէ իւսթեաղսը քիմի՛ն տիր .
 վէ Ընդար տէտիլէր . Վայսրին :
 17 Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝
 Ընդարա տէտի . Վայսրէ միւ-
 թալիդ օլան շէյլէրի Վայսրէ՝
 վէ Ալաճա միւթալիդ օլան
 շէյլէրի Ալաճա էտա էտին .
 վէ օնա թա՛ճիւպ կէթալիլէր :
 18 Վէ գըլումէթ Եօգտուր տէ-
 յէն Սադուկէյիլէր օնա կէլ-
 տիլէր վէ օնա սիւալ էտիւպ
 19 տէտիլէր . Եւ՝ խօճա՝ Մովսէս
 պիլղէ Եաղսը քի՛ իյէր պիր
 քիմնէնին գարնտաղը էօլւար
 տէ՝ գարը պրաղըրսա , ամա
 Եվաղար պրաղմաղսա , գա-
 ըրնտաղը օնուն գարըսընը ալ-
 սն , վէ գարնտաղընա ղիւր-
 20 ղիյէթ գաղըրսըն : Իմտի Եէ-
 աի գարնտաղ վար իտի . վէ
 իլլի Եվէնտի , վէ Էօլաիւքտէ՝
 21 ղիւրըլիյէթ պրաղմաղսը : Օ
 գարըլը իքինճիտի տախի ալըր ,
 վէ Էօլաիւ , վէ օպա ղիւրըլիյէթ
 պրաղմաղսը . քէլղալէք իւչիւն .
 22 ճիւսիւ տախի : Վէ օնու Եէ-
 տիտիտէ ալարար , վէ ղիւրի .

յէթ պրաղմաղսըլար . Հէփի-
 սինտէն սօնկրա գարը տախի
 էօլաիւ : Իմտի գըլումէթտէ՝ 23
 գաղստըլարը ղէման , Ընդար-
 տան Հա՛նկըսընը գարըսըլ օլա-
 ճադ . չիւն քի օնու Եէտիտի
 տէ գարըլ թուլթաու : Վէ Յի . 24
 սուս ճէվապ վէրիպ՝ Ընդարա
 տէտի . Պունուն իչիւն՝ քի-
 թապլարը վէ Ալաճըն գուտ-
 ընթինի պիլմէտիյինիղաէն տէ՝
 յիլ մի քի՛ ալտանըր սընըլ :
 Զիրա Էօլիւլէրտէն գաղսարգ . 25
 լարը ղէման՝ Էվէնմէղէր , վէ
 Էվէնտիրիլմէղէր . իլլա կէօք .
 լէրտէ մէլէքէր կիպի տիլլէր :
 Ամա Էօլիւլէրին խուսուսուն . 26
 տա՝ քի գըլամ՝ Էալճէքէր ,
 Մովսէսին քիթապընտա օգու-
 մաաղըլ մը , քի Ալաճ օնա
 պէջիւրթիլէնտէ սէջլէլիպ տէ-
 տի . Պէն Արաճամըն Ալաճը
 վէ Իսաճալըն Ալաճը վէ Յա-
 կոբուն Ալաճը իմ : Ալաճ 27
 Էօլիւլէրին տէյիլ՝ իլլա Եաղս .
 յանլարըն տըր . Էմտի սիլզ
 չօգ ալտանըր սընըլ :
 Վէ քեաթիպլէրտէն պիրի 28
 կէլիպ՝ Ընդարն միւճատէլէ Էթ-
 տիյինի իլիթ մէյիլէ՝ օնուն օն-
 լարա էյի ճէվապ վէրտիյինի
 պիլտիյինտէն՝ օնա սիւալ էթ-
 տի . Թէնպիհէրին Հէփիտին .
 տէն իլլի Հա՛նկըսը տըր : Վէ 29
 Յիսուս օնա ճէվապ վէրտի քի՛
 Հէփ թէնպիհէրին իլլի՝ Տիւհ-
 լէ Եա՝ Իսրայել՝ Ալաճմըլ
 Բապպ պիր Բապպ տըր . Վէ 3
 Ալաճըն Բապպը պիւթիւն
 Եիւրէյինտէն վէ պիւթիւն ճա-
 նընտան վէ պիւթիւն Ֆիքրին .
 տէն վէ պիւթիւն գուվէթին
 իլէ սէվէսին . իլլա թէնպիհ պու-
 տուր : Վէ պունա պէնզէր 31
 իքինճի՝ Գօնշունու քէնտին կի .

- պի սէվէսին . պունըլարտան
պէջիւք ղայրի թէնսինհ հօգ
32 տուր : Վէ քեաթիպ օնա տէ-
տի . խօշ եա՛ խօշա , կերչէք
սէջլէտին , քի Վլլահ պիր
տիր , վէ օնտտն մա՛տա ղայրի
33 հօգ տուր . Վէ օնու պիւթիւն
հիւրէքտէն վէ պիւթիւն ա՛գըւ
տան վէ պիւթիւն ճանտան վէ
պիւթիւն գուվվէթ իլէ սէվ
մէսի՛ հէմ գօնըլու քէնտին
կիպի սէվէսի՛ հէի պիւթիւն
եանմարտան վէ գուրպան
34 լարքտան իւսթիւն տիր : Վէ
Յիսուս օնուն ա՛գըրանէ ճէ-
վապ վերտիլինի կէօրիւնճէ ,
օնա տէտի . Վլլահն փատի-
շահըլընտան ուղագ տէյիլ
սին . վէ օնա սիւալ էթմէյէ
արթըգ քիմսէ ճէսարէթ էտէ-
մէլ իտի :
35 Վէ Յիսուս հէյքէտէ թա՛-
լիմ էտէրէք՝ ճէվապ էտիպ
տէտի . Քեաթիպլէր նի՛ճէ
տէրլէր քի՛ Քրիստոս Դաւի-
36 թին օլլու տուր : Զիրա Դա-
ւիթ քէնտիսի՛ Վլլիզ Բուհ
իլէ տէտի . Բապպ՝ Բապպրմա
տէտի . Սալ եանըմա օթուր ,
թա պէն սէնին տիւշմէնլէրինի
այագլարնա պասամագ գօ-
37 յունճայատէք : Իմսի Դաւիթ
քէնտիսի օնա Բապպ տէր ,
վէ նէրտէն օնուն օլլու օ-
լուր . վէ խալզլն չօղու՝ օնու
խօշանարագ տինկլէրլէր իտի :
38 Վէ օնլարա թալլմիտէ
տէր իտի . Զիյնէթիլ էօվապ
լար իլէ կէղնի Վէ փաղար-
39 լարտա սէլամլարը վէ ճէմիլէթ
հէրլէրինտէ պաշ սէտիրլէրի՛
վէ ալշամ թաա՛մլարտա պաշ
փօսարըր սէվէն քեաթիպլէր-
40 տէն սագընըն : Օնլար տուլ
գարըլարն էվլէրինի եէրլէր ,

վէ պէհանէ իլէ ուղուն տուա՛-
լար էտէրլէր . օնլար տահա
ղիյատէ ա՛ղագ ալաճաղար :
Վէ Յիսուս խաղինէ սան 41
տըղըն գարըլընտա օթու-
րուա՛ խալզլն խաղինէ սան
տըղընա մանկըր աթտըլընը
սէյր էտէր իտի . վէ չօգ
ղէնկինլէր չօգ գօտուլար : Վէ 42
պիր Ֆաղիր տուլ գարը կէլիպ՝
իքի փուլ գօտու , քի պիր ման-
կըր տըր : Վէ շայիրտլէրինի 43
չաղըրըպ՝ օնլարա տէսի . Վէր
էք տէրիմ սիլէ քի՛ պու
Ֆաղիր տուլ գարը խաղինէ
սանտըղընա աթանլարըն հէ-
փիսինտէն ղիյատէ աթտըր :
Զիրա հէփիսի քէնտիլէրին 44
արթանընտան աթտըլար .
ամմա պու գարը քէնտի եօս-
տուլուղունտան հէր նէսի վար
իսէ՛ պիւթիւն մալընը աթտըր :

ՊԱՊ ԺԴ

Վէ օ՛ հէյքէտէն չըգար 1
իքէն , շայիրտլէրինտէն պիրի
օնա տէտի . Եա՛ խօշա՛ պագ ,
նա՛սըլ թաշարը վէ նա՛սըլ պի-
նալար տըր : Վէ Յիսուս ճէ- 2
վապ վէրիպ՝ օնա տէտի . Պու
պէջիւք պինալարը կէօրիւր
միւ սին . ապա թաշ թաշ
իւղէրինէ գալապաճագ տըր ,
քի եղգըմայա :
Վէ օ՛ ղէյթինիլ ատըղնտա 3
հէյքէլին գարըլընտա օթու-
րուր իքէն , Պեսրոս վէ Յաիւ-
բոս վէ Յովհաննէս վէ Անդ-
րէաս օնա թէնհաճ սորարլար
իտի . Պու շէյլէր նէ՛ ղէման 4
օլաճագ՝ վէ պունլարըն ճիւմ-
լէսի թէքմիլ օլաճաղը ղէմա-
նըն նիլանը նէ՛ տիր՝ պիլէ
սէջլէ : Վէ Յիսուս օնլարա 5

Զեւսայ վերիս՝ տէմէյէ պտշ-
 րատը • Պաքըն, սիգի քիմոնէ
 6 ալտաթմաորն • Զ իրա չոգքիմ-
 սէլէր պէնիմ իսմիմ իւէ կէլիւ
 տէյէճէքլէր քի՝ Պէն Գըիպոս-
 ում, վէ չոգլարըն տրտատա-
 7 ճադարը : Վէ ճէնքլէր՝ հէմ
 ճէնք խապէրլէրի իլիթտիլի-
 նիղտէ, իւրքմէյէսինիլ • Պերա
 պու իւէսնէլէր օլմադ կերէք,
 լաքին տաշա սօն տէյիլ տիր :
 8 Զ իրա միւլէթ միլէթ իւղէրի-
 նէ՝ վէ փատիլշահլոգ փատի-
 շահլոգ իւղէրինէ գալլաճապ,
 վէ մաշալ պէ մաշալ ղէլլէ-
 լէլէր օլաճապ, վէ գըթըգլար
 հէմ գարըշոգլըգլար օլաճապ •
 պոմլար աղըրլարըն պաշան •
 9 կըճը տրը : Սիլ իսէ քէնալ-
 լէրինիլի կէօղէտին • Պերա սիգի
 ճէմաաթլարա թէսլիմ էտէ-
 ճէքլէր • վէ ճէմիլլէթ եերլէ-
 րինտէ տէյիլէճէք սինիլ, վէ
 պէնիմ իլիւն վալլէրին վէ փա-
 տիլշահլարըն հօնիւնտէ՝ ընլարա
 շէհատէթ իլիւն՝ տուրաճապ •
 10 սընըգ : Վէ հէփ թոյիլիլէրէ
 ինճիլ էվլէլա մաղ օլունմապ
 11 կերէք : Վէ սիլն կէօթիւրիւպ
 թէսլիմ էթտիլլէրի ղէման,
 նէ սէյլէյէսինիլ տէյիլ իլէր-
 տէն գոյլու չէքմէն, վէ տիւ-
 չիւնմէն • լաքին սիղէ օ տա-
 աթտա նէ վէրլիւսէ, ընու
 սէյլէյին • Պերա սէյլէյին
 սիլ տէյիլ սինիլ, իլա Միղիլ
 12 Բուհ տուր : Իմաի գարնտաշ
 գարնտաշ՝ հէմ պապա օղուլու
 էօլիւմէ թէսլիմ էտէճէք • վէ
 հվաալար տթալար իւղէրինէ
 գալլաճապլար, վէ ընլարը էօլ-
 13 տիւրէճէքլէր : Վէ իսմիմ իլիւն
 հէփիսինտէն իքրահ օլունա-
 ճապ սընըգ • ամմա սնտտէք
 սապը էտէն՝ օ գուրթուլաճապ :

Վէ Դանիէլ փէյլամպերին 14
 սէյլէտիլի վերանլը մէքրուհ-
 լուլընուն ճայիլ օլմայան եեր-
 տէ տուրտուղունու կէօրտիւ-
 յիւնիւղ ղէման, (օղույան
 անկլարն,) օ ղէման Եհհու-
 տիսթանտա օլանլար տալլարա
 գաշլընլար • Վէ տամտա օլան՝ 15
 էվէ էնմէսին, վէ էվիստէն պիր
 շէյ ալմաղա իլէրի կիրմէսին :
 Վէ թարլտա օլան՝ էսվապը- 16
 նը ալմարա կերի տէօնմէսին :
 Վէ օլ կիւնլէրտէ վալ համիլէ 17
 վէ էմիլլէր օլան գարըլարա :
 Վէ տուա էսին քի՝ գաշմա- 18
 նըգ գըշտա օլմասին : Զ իրա օ 19
 կիւնլէրտէ շէյլէ սըգլէթ օլա-
 ճապ քի՝ ընուն կիպի Մաշհն
 եարաթտըլը եարատըրըտան
 պէրու շիմտիլլէտէք օլմաթը,
 վէ աալա օլաճապ տէյիլ տիր :
 Վէ էյէր Բապա օ կիւնլէրի 20
 գըսալթմասայլուր, հիլ պիր
 թէն գուրթուլմաղ իտի • լաքին
 սէյտիլի սէյլիլլէր իլիւն օլ
 կիւնլէրի գըսալթտը : Վէ օլ 21
 ղէման էյէր պիրի սիղէ տէր-
 սէ, իլթէ Գըիստոս պու-
 րատա, էալիստ իլթէ օրատա
 սըր, ինանմայաորընը : Զ իրա 22
 եալան քրիստոսլար վէ եալան
 փէյլամպերլէր գալլաճապլար,
 վէ էյէր միւլլէրին իսէ՝ սէյիլ-
 միլլէրի պիրէ ալտաթմապ ի-
 չիւն՝ ալմաթլէր վէ աճայլուպ
 շէյլէր էտէճէքլէր : Սիլ իսէ 23
 կէօղէտին • իլթէ սիղէ հէփի-
 սինի փէլին սէյլէմիլ իմ :
 Լաքին օլ կիւնլէրտէ՝ օլ սըգ- 24
 լէթտէն սնկլար՝ կիւնէլ գա-
 րարաճապ, վէ այ քէնտիլ-
 շըլընը վէրմէյէճէք : Վէ կէօ- 25
 յիւն երլուղլարը տիւլէճէք-
 լէր, վէ կէօլլէրտէ օլան գալ-
 վէթլէր սարսըլաճապլար : Վէ 26

օ զէման ատէմ՝ Օղունու ա՛ղիմ՝
 գուվվէթ վէ ճէլալիլէ՝ պու-
 լուծարտա կէլըր կէօրէճէք-
 27 լէր : Վէ օլ զէման թէնտի
 մէլէքլէրինի կէօնտէրիպ՝ թէնտի
 սէչիլմիլէրինի տէօրթ ըրւղ-
 կեարտան՝ ետրին ուճունտան
 թա կէօյիւն ուճունտաթ տէվ-
 28 չիթէճէք տիր : Վէ թէմսիլի
 ինճիլ աղաճընտան էօյրէնին .
 անուն տալը արթըգ եումլադ օ-
 լուր տէ՛ եափուգլարը պիթէր
 29 անկար արնըլ : Քէզալիք սիղ
 տախի՝ պունլարըն վազի՝ օլ
 տուղունու կէօրտիւլինիւզ
 զէման , անկարըն քի եազըն
 տըր , գափուլարտա քըլ :
 30 Կէրէճէք տէրիմ սիզէ Քի՛ պու-
 սիլալէ մուծլապա կէչմէյէ-
 ճէք , թա պունլարըն ճիւմ-
 31 լէտի վադի՝ օլանտաթ : Կէօք
 հէմ եէր կէչէճէքլէր . ամմա
 հեօզլէրիմ աալ կէչմէյէճէք-
 32 լէր : Լաքին օ կիւնտէն վէ օ
 սաաթտան էօթիւրիւ՝ հիչ
 քիմսէ պիլմէղ , նէ կէօքտէ
 օլան մէլէքլէր՝ նէ տէ Օ-
 շուլ , անճադ Փէտէր պէւր :
 33 Պազըն , ույաւրգ տուրուն
 վէ սուա՝ էտին . զերա օլ
 վազթլն նէ զէման օլտուղու-
 34 նու պիլմէզ սինիլ : Դուրտէ-
 թէ կիտէն պիլր սուէմ միսիւլ-
 լիւ տըր Քի՛ էվնի պրաղըպ
 գուլլարընա հիւքիւմէթի՝ վէ
 հէր քէսէ իշնի վէրիւր , վէ
 դափուճունա թէնպիւհ էտէր
 35 Քի՛ ույանըլ տուրուն : Իմտի
 ույանըլ տուրուն . զերա էվ
 սահիպի՝ նէ զէման կէլէճէյի-
 նի ախլամ եա կէճէ եարըսը
 եա իօթուս էօթմախնտէ եա
 սազաւ մը՝ պիլմէղ սինիլ :
 36 Օլմայա Քի՛ անիւրըն կէլիպ

սիդի ույգուտա պուլա : Վէ 37
 սիզէ սէյլէտիլիմ շէյլէրի՝
 հէր քէսէ սէյլէրիմ . Ույա-
 նըգ տուրուն :

ՊԱՊ ԺԴ

Վէ իբի կիւնտէն սօնկրա՝ 1
 պասէք վէ խամուրտուզ իտի .
 վէ պաշքետհինլէր հէմ Քեա-
 թիպլէր օնու Ֆէնտ իլէ թու-
 թուպ էօլտիւրմէյէ եօլ ա-
 2 րարըսը իտի : Վէ տէրլէր
 տի . Պայրամուս օլմասըն . օլ-
 մայա խալտա վէլվէլէ օլա՝ 3
 Վէ օ Բեթանիատա ճիւ-
 տամը Սիմոնուն էվնտէ օ-
 լուպ՝ սօֆրատա օթուրուր ի-
 քէն , սու մէրմէրի դապընտա
 ալըր պահալը խալիւ նարտին
 եալը իլէ՝ պիլ դարը կէլտի ,
 վէ գապը գըրըպ՝ օնուն պաշը
 4 իւզէրինէ տէօքտիւ : Վէ պա՝
 զը քիմսէլէր քէնտի քէնտիլէ-
 րինտէ տարըլպ տէրլէր իտի .
 Պու եաղ նի՛չիւն թէլէֆ օլ-
 սու : Զիւսա պու եաղ՝ իւչ 5
 էիւլ տինարտան զըյատէ սա-
 թըլպ՝ Ֆադիլլէրէ վէրիլէ պի-
 լիւ իտի . վէ օնա մըրըլտա-
 6 նըրլար իտի : Ամմա Յիսուս
 տէտի . Օնու պրազըն , նի՛
 չիւն օնա զահմէթ վէրիլր սի-
 նիլ . պանա խալըրը իշ իլէ-
 7 տի : Զիւրա Ֆադիլլէր տայի-
 մա սիդին իլէ տիւր , վէ իւ-
 թէտիլլինիլ զէման օնլարա
 էյլէք էաէ պիլլըր սինիլ . լա-
 8 քին պէն տայիմա սիդին իլէ
 տէյիլ իմ՝ Պու՝ էլլինտէն կէլ-
 տիլինի էյլէտի . թէնիմի՝ կէօմ
 մէք իլին փէշլն մէս հէթմէյէ
 տավըաւար : Կէրէճէք տէրիմ սի-
 9 զէ , պու ինճիլ պիւթիւն տիւն-
 եատա՝ հէր նէրէտէ վազ օ-

ընտարաւ, որու դարձնեն էթ-
աիոյ առախի՝ ծնուն զկրի իշխն
սէջլէնէճէք տիր :

10 Վէ օնիքիւրին պիրի՝ իսկա-
րիոջաւու Յուդա պաշ քեա-
հինէրէ վարաւ, քի ծնու օն-
11 լարա թէսլմէտէ : Վէ օնլար
իշխախէճէ՝ սէվինտիւր, վէ
օնա ագլէ վերմէյէ վա՛տ էթ-
տիւր : վէ օնու միւնառիպէթ
իլէ էլէ վերմէյէ թարիպ ա-
րար իտի :

12 Վէ խամուրուզուն իլք
կիւնիւնտէ՝ պասեքի պողազա-
աղգարը զէման՝ շայրալէրի
օնա տէտիւր : Նէրէտէ իա-
թէրաին քի վարաւ հաղըրը
կէօրէլմ՝ քի պասեքի եէյէ-

13 սին : Վէ շայրալէրինտէն ի-
քիսինի կէօնտէրիպ՝ օնլարա
տէտի : Շէհրէ կիտին, վէ սի-
զէ՝ պիր սու տէսթիսի եիւք-
լէնմիշ առէմ՝ րաթկէլէճէք :

14 օնուն արարնձա վարն : Վէ
օ՝ ներէյէ կիրէրտէ, էվսա-
հիպինէ տէյին քի՝ իսօնա տէ-
յօր : Շայրալէրիմ իլէ պա-
սեքի եէյէճէյիմ օսա նէրէ-

15 տէ տիր : Վէ օ սիղէ տէօլէն-
միշ հաղըր՝ պիր պէօյիւք իւթ
գաթ օսասը կէօսթէրէճէք :
պիղէ օրասա հաղըրը կէօ-

16 ռին : Վէ օնուն շայրալէրի
չօզմպ՝ շէհրէ կէտիւր : վէ
օնուն օնլարա տէտիյի կիպի
պուսուր, վէ պասեքի հա-
ղըրաորը :

17 Վէ տիւշամ օլունձա, օն
18 իլիւր իլէ կէտի : Վէ օնլար
օթրասա օթուրուպ եէր ի-
քէն, Յիսուս տէտի : Վերէք
տէրիմ օիղէ, քի սիզտէն պի-
րի պէնի իլէ վերէճէք, քի օ
պէնիմ իլէ թաամ էտէյօր :

19 Վէ օնլար գասալէթէնիպ՝

պիրէր պիրէր օնա տէմէյէ
պաշաւըրար : Սագըն պէն
օլմայըմ, վէ պաշգասը՝ Սա-
գըն պէն օլմայըմ : Վէ օ՝ 20
ճէվապ վերիպ օնլարա տէտի :
Օնիքիւրտէն պիրի՝ էլինի պէ-
նիմ իլէ սահանա պաթըրան
տըր : Վերջի առէմ Օղու՝ օ 21
նուն հագգընա եաղըր օլուու-
ղու կիտի կիտէր : լաքին վա՛յ
օլատէմէ քի՝ օնուն էլէ իլէ
առէմ Օղու էլէ վերիւր : օ
առէմ տօղմասայըր, օնա
տահա էյի օլուր իտի :

Վէ օնլար եէր իքէն, Թի 22
սուս էքմէք ալըմ՝ վէ պէրէ-
քէթ՝ օգույուպ վարէլէտի,
վէ օնլարա վէրաի, վէ տէտի :
Սլըն, եէյին, որու թէնիմ
տիր : Վէ գաստէհի ալըմ շիւք 23
էտինձէ, օնլարա վէրաի, վէ
օնտան հէփիսի իտիւր : Վէ 24
օնլարա տէտի : Պու գանըմ
արը : շըլ եէնի աշտըն գ-
նը քի՝ չօլար իլին տէօ-
քիւլըր : Վերէք տէրիմ օիղէ 25
քի՝ արթըգ ատանն մահ-
սուրունտան ասլա իլմէյէճէ-
յիմ, թա օ կիւնէտէք քի՝
Սլահըն փատիշահըլընտա օ-
նու եէնի իլէճէյիմ : Վէ օն 26
լար իլահի օգույուպ՝ զէյթին-
լիդ տաղընա չըգարըր :

Վէ Յիսուս օնլարա տէտի 27
քի՝ Պու կէճէ հագգընա
հէփինիդ սիւրչէճէք սինիդ :
զիրա եաղըրը տըր : Չօպանը
վուրաձուղըմ, վէ գոյունլար
տաղըրաձըք տըր : Ամմա պէն 28
գըյամ էթտիլտէն սօնկրա՝
սիզտէն էվլէլ Գալիլէայա վա-
րաձաղըմ : Վէ Պէարոս օնա 29
տէտի : Էյէր հէփիսի օիւր-
սէլէր տաիսի, պէն տէյիլ : Վէ 30
Յիսուս օնա տէտի : Վերէք

աւերիմ սանա քի՛ պուս կիւն՝ հէ-
ման պուս կէճէ խօրօս իբիբէր-
րէ հօթմէզանէ, պէնի իւչբէր-
րէ ինքեար հտէճէքսին : Ամ-
մա օ՛ տաճա զիյաւաւ տէրիտի .
էյէր պանա սէնին իլէ հօ-
մէք լաղըմ կէլսէ, սէնի ասլա
ինքեար էթմէյէճէյիմ . վէ
հէփիսի տէ պէյլէ տէրէր
իտի :
32 Վէ ատը Գեթսեմանի օլան
պիր մահալէ կէլտիլէր . վէ
շայիրպէրինէ տէտի . Պէն
սուա՛ հտէնէտէք՝ սիւղ պու-
33 ռասա օթուրուն : Վէ Պէտ-
րոսու հէմ Բակոբոսու վէ
Յովէաննէսի պիլէսինճէ ալլը .
վէ իւրքմէյէ հէմ փէք թասա-
34 լանմաղա պաշլասոր . Վէ օնլա-
րա տէտի . Ճանըմ՝ էօլիւմ
տէրէճէսինտէ զայէթ դասա-
վէթլի տիր . պուրասա դալն ,
35 վէ ույանըդ տուրուն : Վէ պիր
աղ իլէրի վարըպ՝ եէրէ դա-
փանսը . վէ սուա՛ հտէր իտի
քի՛ էյէր միւմէլին իսէ, օնտան
36 պու սաս՛թ կէչտին : Վէ տէր
իտի . Եա՛ Լ՛բբա՛ Փէտէր ,
սէնին ինսինտէ հէր շէյ միւմ
քին տիր . պու դաստէհի պէն-
տէն կէչիւր . լաքին պէնիմ իս-
թէտիյիմ օլմալուն , իլլա սէ-
37 նին իսթէտիյին օլաան : Վէ կէ-
լիւ օնլարը ույգուսա պուլ-
սու , վէ Պէտրոսա տէտի .
Եա՛ Սիմոն՝ ույգուր մու սուն .
պիր սաս՛թ ույանըդ տուր-
մաղա դատիր օլմասուն մը :
38 Ույանըգ տուրուն , վէ սուա՛
հտին , շէյլէք թէճըրիւպէյէ
տիւլէյէսինիւղ . կէրքիւ ըուհ
հաղը՛ ամմա թէն զայի՛ Փաիր :
39 Վէ թէքրար վարըպ՝ հէման օ
սէօղիւ սէյլէյէրէք՝ սուա՛ էյ-
40 լտի : Վէ կէրի տէօնիւպ՝

էինէ օնլարը ույգուսա պուլ-
սու . զիրա օնլարն կէօղէրի
ալլըրլալըլ իտի , վէ օնա նէ
ճէվապ վէրէճէքլէրինի պիլէ-
մէտիլէր : Վէ իւչինճիւքէրրէ 41
կէլտի , վէ օնլարա տէտի . Ար-
թըգ ույգուլուն , վէ ըահաթ-
լանըն . կէչտի , սաս՛թ կէլտի .
իլթէ առէմ Օղլա՛ կիւնահ-
քեարլարն էլլէրինէ թէսլմ
օլունույօր : Գալգըն , կիտէլիմ . 42
իլթէ պէնի էլէ վէրէն եադ-
լաշոր :
Վէ տէր ա՛գապ՝ օ տաճա 43
սէյլէր իբէն՝ օնիբիլէրին պիրի
օլան Յուդա կէլտի , վէ օնուն
պիլէսինճէ պաշլ քեսհինէրին
վէ քեսթիպլէրին վէ իսթի-
արլարն թարափընտան ալլ-
չադլար վէ օտունլար իլէ չօգ
դալապաղըգ վար իտի : Վէ օ . 44
նու էլէ վէրէն՝ օնլարա նիլան
վէրիպ տէմիլ իտի . Քիւիթի
էօփէր իսէմ՝ օ տուր . օնու
թուլթուն , վէ դավլէճէ կէօ-
թիւրիւն : Վէ օ կէլինճէ , չա՛ 45
փուճադ օնուն եանընա վարըպ՝
Եա՛ խօճա՛ խօճա տէտի , վէ
օնու էօփտիւ : Վէ օնլար օնուն 46
իւղէրինէ էլլէրինի սալարլար ,
վէ օնու թուլթուլար : Վէ 47
օրասա սուրանլարաւն պիր
քիմսէ՛ ալլալը չէքիպ պաշլ
քեսհինին գուլըմու Վուր-
սու , վէ օնուն գուլարընը
սիւլիւրտիւ : Վէ Յիսուս ճէ 48
վապ վէրիպ օնլարա տէտի .
Պէնի թուլթմաղա՛ խըրսըղ
իւղէրինէ կիպի մի ալլադլար
վէ օտունլար իլէ չըգարըղ :
Հէր կիւն հէքէտէ թալիմ 49
հտէրէք՝ սիլլին իլէ իտիմ , վէ
պէնի թուլթմասունըգ . ամմա
քիլթասլար թէքմիլ օլմադ ի-
չին պէյլէ օլաան : Վէ հէփ 50

- շախարհի մեծ արարչա՛յ գաշ-
 51 տըլար : Վէ չըփլագ Բէնի Իւ-
 դէրնտէ չարշաֆա պիւրինն
 միւշ պիր կէնճ քիմնէ մոռն
 արարնճա կիտէր Խտի . վէ ու-
 չադար մոռ Թուծտուլար :
 52 Վէ օ չարշաֆը պրաղւա՛յ մո-
 լարտան չըփլագ գաշտը :
 53 Վէ Յիսուսու պաշքեաճինէ
 կէօթիւրտիւէր . վէ հէփ պաշ
 քեաճինէր վէ Իսթիարլար վէ
 քեաթիպլէր մոռն եանընա
 54 Ճէմ՛ օրուլար : Վէ Պետրոս
 Թա պաշ քեաճինին ալլու-
 տունուն իջըրիսինէտէք՝ մոռն
 արարնճա ուղագտան կիթտի .
 վէ Խըղմէթքարլար իլէ օթու-
 րուա՛յ աթէշն եանընտա ըսը-
 55 նըր Խտի : Վէ պաշ քեաճին
 լէր հէմ պիւթիւն Ճէմաաթ
 Յիսուսա գարը՝ մոռ էօթիւր-
 մէք իչին շէհատէթ արար-
 լար Խտի , վէ պուլմաղարտի :
 56 Զիրա մա գարը չօգքիմնէլէր
 եալան շէհատէթ էտէրլէրտի ,
 ամմա շէհատէթլէր մուծապըգ
 57 տէյիլէր Խտի : Վէ պաղը-
 լարը գալլըա՛յ մա գարը եա-
 լան շէհատէթ էտէրէք տէտի .
 58 լէր քի , Պիղ մոռ Իլիթալէ ,
 քի տէրիտի . Պէն պու էլ
 իլէ եափըմըշ հէյքէլի պօղա-
 ճաղըմ , վէ իւշ կիւնտէ պաշ-
 գա պիր էլ իլէ եափըմա-
 59 մըշ պինա էտէճէլիմ : Վէ
 պէջլէ տախի մըլարն շէհա-
 տէթի մուծապըգ տէյիլ Խտի :
 60 Վէ պաշքեաճին օրթայա գալ-
 դըա՛յ Յիսուսա սիւալէթտի ,
 վէ տէտի . ճիւշ պիր շէյ ճէ-
 վապ վէրմէ՛ղ մի սին . պուն-
 լար տանա գարը նէ՛ շէհա-
 61 տէթ էտէյօրլար : Օ Խտէ սիւ-
 քիւլէ էտէր Խտի , վէ հիւշ պիր
 ճէվապ վէրմէղ Խտի . Թէքրար

պաշքեաճին մա սիւալէ կէ-
 տի , վէ մա տէտի . Միւթէ-
 պարէյն Օղու Գրիստոս սէն
 մի սին : Վէ Յիսուս տէտի . 62
 Պէն Խմ , վէ առէմ Օղունու
 Գուտրէթին սաղնտա օթու-
 րուր՝ վէ կէջիւն պուլուլ-
 լարը իլէ կէլիւր կէօրէճէք սի-
 նիլ : Իմապաշքեաճին գաֆ . 63
 Թանլարնը եըրթըպ տէտի .
 Սըթըգ պիզէ շահիալէր նէ՛
 լաղըմ : Գիւֆրիւ Իլիթալիլ . 64
 սիզէ նի՛ճէ կէօրիւնիւր . վէ
 մըլարն հէփիսի մոռն իւղէ-
 րինէ հիւքմէթտիլէր . քի էօ-
 լիւմէ միւսթահագ տըր :
 Վէ պաղըլարը մա Թիւ 65
 քիւրմէյէ վէ էիւվիւնիւ էօրթ-
 մէյէ , վէ մա եումըուգ վըր-
 մաղա , վէ մա՛ Փէյլաւպէր-
 լիք էյլէ տէմէյէ պաշաղար .
 վէ Խըղմէթքարլար մա սիլէ
 վըրուլար Խտի :
 Վէ Պետրոս աղաղատա ալ 66
 լուտա իքէն , պաշքեաճինին
 խալլըգլարնտան սիրի կէլ-
 տի . Վէ Պետրոսու ըսընըր Ի- 67
 քէն կէօրտիւլինտէ , մա պաղ-
 մաղըա՛ տէտի . Սէն տէ Նա-
 զարէթլի Յիսուս իլէ Խտին :
 Նմա օ՛ ինքեար էտիպ տէտի . 68
 Նէ սէջլէյօրսուն՝ պիլմէմ ,
 վէ անկամամ . վէ տիշարըա
 տէհլիլէ չըգտը , վէ խօրօս
 էօթալ : Վէ խալլըգլ էինէ 69
 մոռ կէօրմէյիլէ , օրատա աու-
 լանկարա տէմէյէ պաշաղար քի՛
 Պու տա մըլարտան տըր : Վէ 70
 օ՛ Թէքրար ինքեար էտէր Խտի .
 վէ պիրաղտան սնկիւր՝ էինէ
 օրատա տուրանլար Պետրոսա
 տէտիլէր . Վէրէքտէն մըլար-
 տան սըն . չիւն քի Գալիլէաղ
 սըն , վէ սէջլէյիլէն պէնզէյօր :
 Նմա օ՛ Պու տէտիլինիլ առէ 71

մի պիլմէմ տէյիւ՝ լա՛նէթ օգու-
մաղա վէ եէմին էթմէյէ պաշ-
72 լաար : Վ է տէր ա՛գապ իբին-
ճի . քէրրէ խօրօս էօթտիւ .
վէ Պէարոս Յիսուսունն ծնա՝
խօրօս իբի քէրրէ էօթմէզտէն՝
պէնի իւշ քէրրէ ինքեար էտէ-
ճէք սին տէյիւ տէտիյի սէօ-
զիւ խաթըրնա կէթիրաի . վէ
տէր ա՛գապ աղամաղա պաշ-
լաար :

ՊԱՊ ԺԵ

1 Վ է տէր ա՛գապ սապահ-
լայըն պաշ քեաճինլէր՝ իխթի-
արըար վէ քեաթիպլէր իլէ պիւ-
թիւն մէճլիս մէշվէրէթ էտիպ՝
Յիսուսու պաղատըլար , վէ
կէօթիւրիւպ Պիղատոսա թէս .
2 լիմ էթտիլէր : Վ է Պիղատոս
ծնա սիւալ էթտի . Եէհուտի-
լէրին փատիլաճը սէն մի սին .
վէ օ՛ճվապ վէրիպ օնա տէտի .
3 Բէնսին սէօյլէրսին : Վ է պաշ
քեաճինլէր օնաան չօդ շիքեա-
4 յէթ էտէրլէր իտի : Վ է Պի-
ղատոս էինէ օնասօրուպ տէտի .
հիշ պիր ճէվապ վէրմէ՛ղ մի
սին . պադ՝ օանա դարշը նէ
դատար շէյլէր շէհատէթ էտէ .
5 յօրլար : Մմնա Յիսուս ար-
թըզ հիւ պիր ճէվապ վէրմէտի .
շէօյլէ քի՛ Պիղատոս թա՛ճ
ճիւպ էտէր իտի :
6 Վ է հէր պօյրամնոա՝ օնլարա
տիէտիլլէրի սիւր մահպուս
7 սալը վէրիւր իտի : Վ է Բա-
րաբբա տէնիլէն քիմնէ՛ ճիւմ-
հիւր րէթիպլէրի իլէ պաղը
իտի , քի օնլար ճիւմհիւրտէ
8 դան էթմիլլէր իտի : Վ է դա-
լապալըդ պաղըրըպ՝ օնլարա
տայիմա էթտիյի կիսիլէ էիւին
9 քէնիւ տիլէմէյէ պաշլատը : Վ է

Պիղատոս օնլարա ճէվապ էտիպ
տէտի . խաթէր մի սինիլ սիգէ
Եէհուտիլլէրին փատիլաճը
սալը վէրէյիմ : 2 իրա պիլըր 10
իտի քի պաշ քեաճինլէր՝ օնու-
հասէա ինիւն էլէ վէրտիլէր :
Մմնա պաշ քեաճինլէր դալա 11
պալըլը դընարըրլար քի՛ օն-
լարա խուսուսա Բարաբբայը
սալը վէրսին : Վ է Պիղատոս 12
ճէվապ վէրիպ՝ թէքըարէն օն-
լարա տէտի . Եէհուտիլլէրին
փատիլաճը տէտիյինիլ քիւմ
սէյի՛ նէ՛ իսթէրսինիլ քի է-
տէյիմ : Վ է օնլար թէքըարէն 13
պաղըրտըլար . Օնու խաչա
ջըգար : Վ է Պիղատոս օնլարա 14
տէտի . Եա նէ՛ քէօթիլվիւք
էթտի . վէ օնլար տահա զի-
յատէ պաղըրըլար իտի . Օ-
նու խաչա չըգար : Վ է Պիղա 15
տոս դալապալըլը խօշուտ
էթմէք իսթէմէյիլէ՝ օնլարա
Բարաբբայը սալը վէրտի , վէ
Յիսուսու տէօյալէքտէն սօնի-
րա՝ խաչա չըգարըլմաղա թէս .
լիմ էթտի :

Վ է ա՛քէրիլէր օնու՝ տի 16
վանխանէ օլան ավուսունն ինէ-
րիսիննէ կէօթիւրիւպ՝ պիւթիւն
պէօլիւյիւ ճէմ՝ էթտիլլէր :
Վ է օնա իգէրլէթ կիլտիլտի 17
լէր , վէ տիքէնտէն թա՛ճ էօ-
րիւպ՝ օնուն իւզէրինէ դօտու-
լար : Վ է՝ Սէլամ օանա՝ էյ 18
Եէհուտիլլէրին փատիլաճը քէ-
յէրէթ՝ օնու սէլամալմաղա պաշ-
լատըլար : Վ է օնուն պաշընա 19
դամըշ իլէ վուրուրլար իտի ,
վէ օնա թիւքիւրիւրլէր իտի .
վէ սիլզ շէօքիւպ՝ օնա սէճտէ
էտէրլէր իտի : Վ է օնու վէվ- 20
լէնտիքտէն սօնիւրա , իւզէրին-
տէն իւքէրլէթ չըգարըպ՝ օնա
քէնտի էավապլարըն կիյտիր .

տիւնք • վէ օնու տըշարը չը
գարտըլար քի՛ խաչա չըգարա-
լար :

- 21 Վէ Աղէքսանդրոս վէ Ռու-
փոսուն պապասը Աիւրենէնէն
Սիմոն նամ պիր քիմնէ թար-
լատան կէլիպ օրապան կէչէր ի.
քէն՝ օնա օնուն խաչընը դալ-
տըրմաղա անկարեա կէթտի.
22 լէր : Վէ օնու Գողգոթա
տէնիլէն մահալէ կէթիւտիւր,
քի պու թէրճիւմէ օլունսա՝
23 դաֆա եէրի քէմէ տիր : Վէ
օնա իչմէյ միւր իլէ գարըշ-
մըշ շարապ վէրտիլէր • ամմա
24 ալմատը : Վէ օնու խաչա չը-
գարտըգտան օնկրա, էսվապ-
լարընը՝ քիմ նէ ալա աէյիւ
օնլարն իւղէրինէ գուրա՝ ա-
թարագ՝ փայլաշըրլար խոի :
25 Վ՛ մոի սաամթ իւչտէ խոի, վէ
26 օնու խաչա չըգարտըլար : Վէ
օնուն ճիւրմ էաթթաօր իւղէ-
րինէ ԵհզնիՏԻԼԻԻՐԻՆ ՓԱ
ՏԻՇԱՅԸ տէյիւ էաղըրմըշ
27 խոի : Վէ պիլէսինճէ՝ պիրինի
սաղընտա վէ օպիրինի սօլունտա
իքի խըրսըղ խաչա չըգարտը-
28 լար : Վէ օլ էաղը թէքմիլ
օլտու, քի աէյօր • Վէ պինա-
մուսար իլէ սայըլտը :
29 Վէ էանընտան կէչէնլէր՝
պաշարընը սալլայըպ օնա քիւ-
ֆր էտէրէք տէրլէր խոի • Վա՛յ
հէլէլէլ եղգան վէ իւչ կիւնտէ
30 էափան • Քէնտինի գուրթար,
31 վէ խոչտան էն : Վէ պունճի-
լէյին պաշ քեահինլէր տախի
պէյիլէրինտէ քեաթիպլէր իլէ
ղէվլէնիպ՝ տէրլէր խոի • Պաշ
գալարընը գուրթարտը, քէն-
տինի գուրթարմաղա գատիր
32 տէյիլ տիր : Իսրայէլին փատի-
շահը Բրիստոս շիմտի խաչտան
էնսին, քի կէօրէլիմ վէ ինա-

նալմ • օնուն իլէ խաչանմըշ
լար տա օնա սիթէմ էտէրլէր
խոի :

Վէ սաամթ ալթըպ կէլին 33
ճէ, պիւթիւն եէրին իւղէրին
տէ՝ թա սաամթ սօգուգա
գատար՝ գարանլըգ օլտու :
Վէ սաամթ սօգուգտա Յիսուս 34
պէյիլէք սէս իլէ չաղըրըպ տէ-
տի • էլթի էլթի՝ լամա սա-
պաթթանի, քի թէրճիւմէ օ-
լունտա՝ Եա՝ Ալահըմ Ալա-
հըմ՝ պէնի նիլլան թէրք էթ-
տին քէմէ տիր : Վէ էաղընտա 35
տուրանլարն պա՛ղսը իշի-
տինճէ՝ տէրլէր խոի • Իշթէ
Եղիայը չաղըրըլար : Վէ պիրի 36
սէյիւրիա՛ սիղքէլլէ պիր սիւն-
կէր սօլտուրտու, վէ պիր գա-
մըշա գօյուպ՝ Գօյ վէրին, պա-
գալմ Եղիա օնու էնտիրմէյէ
կէլի՛ր մի տէյէրէք՝ օնա իշի-
րիր խոի :

Վէ Յիսուս պէյիլէք պիր 37
սէս սսը վէրիպ՝ րուհու թէս-
լիմ էթտի : Վէ հէլէլէլին 38
փէրոէսի Եօգարտան աշաղա-
յատէք երթըլըպ՝ իքիյէ պէ-
լէնփա : Վէ օնուն գարըշ- 39
սընտա էաղըն տուրան էիւզ
պաշը՝ օնուն պէյիլէ չաղըրըպ
րուհ թէսլիմ էթտիլինի կէ-
րինճէ, աէտի • Վէրէքտէն
պու ատէմ Ալահըն Օլլու ի-
տի : Հէմ ուղագտան սէրլ 40
էտէն գարըլար տախի վար ի-
տի, քի օնլարն արասընտա
Մագդաղենալը Մարիամ վէ
քիւչիւք Յակոբոսուն հէմ Յօվ
սէսին անասը Մարիամ վէ
Սողոմէ տէ վար խոի • Քի 41
պունլար օ Գալիլէստա իքէն
տախի՝ օնուն արտընճա կիտէր-
լէր խոի, վէ օնա խըզմէթ
էտէրլէր խոի • վէ պաշչա չօգ

- դարձրար տա վար իտի, քի
օնունչա տերապէր Երուսաղէ-
մէ չըգմբշար իտի :
- 42 Վէ արթըգ ախշամ օլուն-
ճա, ճումաա՝ եանի շաբաթ-
տան եվիլէ օլան կիւն օլմաղ
- 43 ըա, Արիմաթիա տան օլան
միւթէպէր մէշլէրէթճի Յով
սէփի կէտի . քի օ՝ քէնտիտի
տախի Ալլահըն փատրշահալը-
նը պէքէր իտի . պու քիմսէ
ճէսարէթ խոխա Պիղատոսա
կիրտի, վէ Յիսուսուն թէնիքի
- 44 ախէտի : Վէ Պիղատոս հալա
էօլտիւ միւ ախիւ թա՝ճճիւս
էթտի . վէ եիւղ պաշըյը չա-
լըրըպ՝ չօգտաա՝ մը էօլտիւ
- 45 ախիւ օնա սիւսալ էթտի : Վէ
եիւղ պաշըտան անկրամաղըա,
թէնի Յովսէփէ պալըշաալ :
- 46 Վէ օ՝ պիր չարշաֆ ասթուն
ալը, վէ օնու էնտիրիւ չար-
շաֆա սարալ . վէ օնու պիր
մէգարա գօտու, քի գայատա
գաղըլը իտի . վէ մէգարըն
գափուսունա պիր թաշ եու-
- 47 վարտալ : Վէ Մագդաղէնալը
Մարիամ իլէ Յովսէփին անալը
Մարիամ՝ ներէյէ գօնուլըր
ախիւ կէօղէտիրէր իտի :

ՊԱՊ Ժ. Զ

- 1 Վէ շաբաթ կէջինճէ, Մագ-
դաղէնալը Մարիամ վէ Յակո-
բոսուն անալը Մարիամ հէմ
Սողովմէ՝ պահարար սաթուն
ալըլար, քի կէլիւ օնա սիւ-
- 2 ըէլըր : Վէ հաֆթմանըն իլք
կիւնիւ փէք սապահալըն՝ կիւ-
նէշ սողար իքէն մէգարա կէլ
- 3 ախէլը : Վէ պէյնլէրինաէ տէր-
լէր իտի . Պիղէ մէգարըն գա-
փուսունտան թաշը քիմ եու-
- 4 վարալաճաք : Վէ պաղընճա,

- կէօրտիւլէր քի՝ թաշ եուվար-
լանմը իտի . զիրա դայէթ պէօ-
յիւք իտի : Վէ օնլար մէգարա
- 5 կիրիւ՝ պէյաղէսպալ կիլին
միշ՝ սաղ թարափտա օթուրան
պիր կէնճ՝ քիմսէ կէօրտիւլէր,
վէ փէք գօրգտուլար : Վէ օ՝
- 6 օնլարա աէտի . Գօրգման .
խաշա չըգարըլմը՝ Նաղարէթլի
Յիսուսու արար սընըղ, օ գաղ-
տը, պու-բատա ախիլ տիր,
իլթէ օնու գօտուլըլը եէր :
- 7 Լաքին կիւն, օնուն շայրա-
լէրինէ վէ Պեարոսա տէյին քի՝
օ սիղտէն եվիլէ Գալիլէայա
վարաճաք, սիղէ տէտիլի կիսի,
օնու օրատա կէօրէճէք սինիլ :
- 8 Վէ օնլար տիրարը չըգրպ՝
մէգարտան գաշարլար . վէ իւ-
ղէրլէրինէ տիթրէմէ վէ հայ-
րէթ սիւշտիւ, վէ հիշքիմսէյէ
պիր շէյ սէյլէմէտիրէր . զիրա
գօրգարլար իտի :
- 9 Վէ հաֆթմանըն իլք կիւ-
նիւնտէ սապահալըն գըյամ
էթտիքտէ, էվիլէրա Մագդա-
ղէնալը Մարիամա կէօրիւնտիւ,
քի օնտան եէտի ճինն չըգար-
մը իտի : Օ վարըպ՝ օնուն պի-
- 10 լէսինճէ օլմուշ օլանլարա՝ օն-
լար եաս չէքիւ պողար իքէն՝
խապէր վէրտի : Օնլարիսէ օ
- 11 նուն աիրի օլուս՝ օնա կէօ-
րիւնտիլիւնիւ իլթիտիլէրին-
տէ, ինանմատըլար :
- 12 Վէ պունտան սօնկրա՝ օն-
լարըն իքիսինէ՝ օնլար կէգէրէք
պիր շիֆթլիլի կիտէր իքէն՝
պաշոա չէքիւնէ կէօրիւնտիւ :
- 13 Վէ օնլար վարըպ՝ պաղիլէրէ
խապէր վէրտիրէր . օնլարա տա-
խի ինանմատըլար :
- 14 Սօնկրա օն պիրինէ՝ օնլար
սօֆրատա օթուլըր իքէն՝
կէօրիւնտիւ, վէ օնլարա իման-

- սըղ վէ սէրթ եւրէքի օլտուգ-
լարը իջին թա՛ղիւ էյէտի ,
քի օնու գըլամ էթմիշ կէօրէն-
էրէ ինանմասըլար :
- 15 Վէ օնլարա տէտի . Պիւ-
թիւն տիւնեայա վարըլ՝ ճիւմ-
է մախլուգա ինճիլի վ'աղ
- 16 էտին : Ինանրա վաֆթիղ օ-
լունան գուրթուրաճադ . վէ
ինանմայանըն իւղէրինէ չիւքմի
- 17 աղապ օլունաճադ : Վէ ինա-
նանլարտան պու ալամէթէր
իճրա օլունաճադ . Պէնիւմ ա-
տըմ իլէ ճինլէր չըդարաճադ-
լար , եէնի տիլէր սէօյէյէ-
- 18 ճէքէր . Եըլանլար թուծա-

ճադլար , վէ էօլիւմ կէթիլիւ
շէյ իւսէլէր տախի՝ օնլարա աա-
լա քէտէր վէրմէյէճէք . իսա-
թալարըն իւղէրինէ էլէր գօ-
յաճադլար , վէ օնլար սաղա-
լաճադլար :

Իմտի Բապալ օնլարա սէյ- 19
լէտիքտէն սօնլարա՝ կէօյէ եօ-
դարը ալընար , վէ Ալլահըն
սաղընտա օթուրտու : Վէ օն- 20
լար չըգըլ՝ հէր եէրտէ վ'աղ
էտէրլէր իտի , վէ Բապալ պի-
լէլէրինճէ ա'մէլ էտէր իտի ,
վէ իճրա օլունան ալամէթ-
լէրիլէ սէօղիւ իսպալմ էտէր
իտի :

ԻՆՃԻԼ

ՂՈՒԿԱՍ ՄԻՒՃԻՊԻՆՃԻ

ՊԱՊ Ա

- 1 ԶԻՒՆ քի չօդ քիմսէլէր՝
տրամըլտա շըլ սահիհ պիլին .
միշ շէյլէրին խուսուսուճադ
հիքէայէթ թէրքիպ էթմէյէ
- 2 ԷԼ գօտուլար , իպթիտատէն
կէօղէրի իլէ կէօրէնլէր՝ վէ
սէօղիւն իըղմէթճիլէրի օլան-
լար պիղէ թէսլիմ էթտիքլէրի
- 3 կիպի . Պանա տախի.քի՝ հէր շէ-
յի իպթիտատէն պէրու թաու-
գիգան թէֆթիշ էթմիշիմ՝

մա'գուլ կէօրիւնախի քի սը-
րասը իլէ տանա էաղըյըմ ,
եա'գուտրէթու թէոքիլուս . 4
շէօյէ քի էօյրէնալիյին սէօղէ-
րին հագիդաթըն անկայա-
սըն :

Եէհուսիւթման լիատիշահը 5
հէրուլգէսին կիւնլէրինտէ՝ Ա-
բիա նէվալէթիւտէն Չաքարիա
իւմինտէ պիւր քէահին վար ի-
տի . վէ օնուն գարըսը Ահա-
րոն գըղարընտան՝ ատը Ելի- 6
ստէթ իտի : Վէ իքիսիտէ

Ալլահն հուզուրունտա սա-
տըգ օլուպ' Բապպըն հէփ
Թէնպիհէրինտէ վէ շէրաաթ.
լարընտա գուսուբուղ եիւ-
7 րիւրէր իտի : Վէ օնլարըն էվ
լատը Եօլ իտի , զիւրա Եղի-
սաբէթ գըսըր իտի . հէմի.
քիսի տէ փիւր իիւթիար իտի-
էր :
8 Վէ օլտու քի օ' նէվպէթինին
սըրասընտա Ալլահն հուզու-
րունտա քեահին խըզմէթինի
9 իճրաէտէր իքէն , քեահին խըզ
մէթինին ա'տէթի իւզըէ' Բապ-
պըն հէլքէլնէ կիրիպ' քիւն-
էիւ Եփիւթիւ վէրմէյէ գու-
10 րա'սը տիւշիւ : Վէ գալմըն
պիւթիւն ճէմաաթը' տիւթ-
սիւ վագթընտա տիւշարտա
11 տուա' էտէր իտի : Իմտի օնա
Բապպըն մէլէյէ կէօրիւնտիւ ,
քի տիւթսիւ մէղպահընն սաղ
12 էանընտա տուրուր իտի : Վէ
Չաքարիա կէօրիւննէ' իւրք-
տիւ , վէ օնուն իւղէրինէ գօր-
13 դու տիւշիւ : Վէ մէլէք օնա
տէտի . Գօրգմա' էա' Չա-
քարիա , զիւրա նիյաղըն գա-
պուլ օլունտու , վէ դարըն
Եղիսաբէթ սանա օլուլ տօղու-
րաճադ , վէ օնուն ատընը
14 Յովհաննէս դօյասըն : Վէ սա-
նա սէվինճ վէ շաղըդ օլաճադ ,
վէ օնուն տօղմասը իւն չօդ
15 քիմիւլէր սէվինէճէքէր : Չիւ-
րա Բապպըն հուզուրունտա
պէօյիւք օլաճադ , վէ շտրապ
հէմ սէրիօշ էտիճի շէյ սալա
իչմէյէճէք . վէ անասընըն րահ
միւտէն պէրու Ա'ղիզ Բուհ
16 իւն տօլաճադ : Վէ Իսրայէլ
օղուլարընտան չօղլարընը քէն
տիւլէրին Ալլահը Բապպա տէօն
17 տէրէճէք : Վէ օ' օնուն էօ-
նիւննէ Եղիանըն րուհու վէ

գուվէթի իւն կէլէճէք , քի
պապալարըն եիւրէքէրինի էվ
լատըրա' վէ իթաաթ թօղլարը
սատրգլարըն իլմինէ տէօնաէ-
րիպ' Բապպա հաղըրլանմըշ
պիւր գալմ հաղըր էտէ : Վէ 18
Չաքարիա մէլէյէ տէտի . Պու-
նու նէտէ'ն պիւլէյիմ . զիւրա
պէն իիւթար իմ , դարըմտա
իսի փիւր իիւթիար տըր : Վէ 19
մէլէք ճէվապ վէրիպ' օնա տէ-
տի . Պէն' Ալլահն հուզու-
րունտա ստրան Գաբրիէլ իմ ,
վէ սէնին իլէ սէյլէճէյէ' վէ
պուշլարըն սանա միւթտէ էթ-
մէյէ կէօնտէրիլտիմ : Վէ իլթէ 20
սէն' քէնտի վագթընտա թէք-
միլ օլաճադ սէօղլէրիմէ ինուն-
մաստըլըն սէպէպտէն թապուն
լար վագի' օլաճադ կիւնէտէք
սիւքիւթ օլուպ' սէյլէմէյէ
գատիւր օլմայաճադ սըն : Վէ 21
գալմ Չաքարիալը պէքէր ի-
տի . վէ հէլքէլտէ կէճիքտի-
յինէ թա'ճճիւպ էտէրլէր ի-
տի : Վէ օ տիւշարը չըպընճա , 22
օնլարա սէյլէմէյէ գատիւր օլ-
մաստըլընտան' անկատըլար քի
հէլքէլտէ վաճի կէօրտիւ .
վէ քէնտիսի օնլարա իշարէթ
էտէր իտի , վէ տիւլիզ գալուր :
Վէ օլտու քի' օնուն իւղմէթի- 23
նին կիւնլէրի թէքմիլ օլաու-
ղընտա , էվինէ վարուր : Վէ 24
օլ կիւնլէրտէն սօնկրա' օնուն
դարընը Եղիսաբէթ համիլէ
օլտու , վէ քէնտիսի պէշ այ
կիւլէյիպ տէր իտի . Բապպ 25
ատէմիլէրին արասընտան հա-
գարէթիմի գալտըրմադ իսիւն
պանա նազար գըրուղը կիւն-
լէրտէ' պէյլէ էյլէտի :
Վէ ալթընճը այաա Գաբ- 26
րիէլ մէլէք Ալլահտան' Դա-
լիւնանըն Նազարէթ ատընտա

27 օլան չէհրինէ՝ պիր պիբիր գըզա
 կէօնտէրիւտի , քի Դաւիթ
 էվինտէն Գովսէփ իսմինտէ պիր
 դօճայա եալուզլանմըչ խտի .
 վէ պիբիրին աար Մարիամ
 28 խտի : Վէ մէլէք օնուն եա
 նընա կէլիպ տէտի . Սէլամ
 սանա՝ եա՝ լուծֆ պուլմուշ
 դըզ , Բապպ սէնին իլէ տիր .
 սէն գարըլար արասընտա միւ
 29 Թէպարէք սին : Վէ օ կէօ
 բինձէ , օնուն սէօղինտէն
 իւրքտիւ , վէ պու սէլամնա
 սըլ օլա տէյիւ տիւշինիւր
 30 խտի : Վէ մէլէք օնա տէտի .
 Եա՝ Մարիամ՝ գօրգմա . զիրա
 Ալլահն ինտինտէ լուծֆ
 31 պուլտուն : Վէ իշթէ համիլէ
 օլուա՝ օլուլ տօղուրաճադ
 սըն , վէ օնուն աորըն Բիսուս
 32 Գոյասըն : Պու՝ պէյիւք օլա
 ճադ , վէ Թաալանըն Օղու
 տէնիլէճէք , վէ Բապպ Ալլահ
 օնա՝ պասպար Դաւիթին Թաիւ
 Թընը վէրէճէք . վէ Յակոբուն
 էվի իւղէրինէ էպէտէն փատի .
 33 չահլըգ սիւրէճէք . Վէ փա
 տիշահլըղընըն նիհայէթի օլմա
 34 Եաճադ : Վէ Մարիամ մէլէյէ
 տէտի . Պու նիճէ օլաճադ ,
 35 չին քի էքէք պիլմէմ : Վէ
 մէլէք ճէվապ վէրիպ՝ օնա տէ
 տի . Սէնին իւղէրինէ Աղիզ
 Բուհ կէլէճէք , վէ Թաալա
 նըն գուտրէթինին քէօլէսի
 սէնի գափալյաճապ տըր .
 պունուն իչին սէնտէն տօղա
 ճադ աղիզ զաթ տախի՝ Ալ
 36 լահն Օղու տէնիլէճէք : Հէմ
 իշթէ խըսըմըն Եղիսաբէթ
 օ տախի իլթիարըղընտա էր
 քէք էվսա իլէ համիլէ տիր .
 վէ օլ դըսըր տէնիլէնին՝ պու
 37 ալթընճը այը աըր : Զիրա
 Ալլահն ինտինտէ հիւ պիր

չէյ միւմբինսիզ օլմադ : Վէ 38
 Մարիամ տէտի . Իշթէ Բապ
 պըն ճարիյէսի , պանա սէօ
 զինէ կէօրէ օլուն . վէ մէլէք
 օնտան կիթտի :
 Վէ Մարիամ գալըզպ օլ 39
 կիւնլէրտէ՝ ալէլ աճէլէ տա
 ղիսթանա՝ Գուգանըն պիր
 չէհրինէ կիթտի : Վէ Զաքա 40
 բինըն էվինէ կիրիպ՝ Եղիսա
 բէթէ սէլամ վէրտի : Վէ օլ 41
 տու քի՝ Եղիսաբէթ Մարիա
 մըն սէլամընը իշթտի ի կիպի՝
 մա՝սուլ օնուն լահմինտէ սըչ
 րատը . վէ Եղիսաբէթ Աղիզ
 Բուհ իլէ տօլտու . Վէ էրաք 42
 սէք սէս իլէ չաղըրըպ տէտի .
 Սէն գարըլարըն արասընտա
 միւթէպարէք սին , վէ սէնին
 լահմինին մէյվէսի միւթէպա
 րէք տիր : Վէ պու պանա նէ՝ 43
 րէտէն օլա՝ քի՝ Բապպըն
 վալիտէսի պանա կէլէ : Զիրա 44
 իշթէ սէլամընըն սէսի գուպա
 ղըմա տէյաի ի կիպի՝ մա՝սուլ
 լահմինտէ չաղըրգտան սըջա
 տը : Վէ նէ՝ մութու իման 45
 կէթիրէնէ . զիրա Բապպտան
 օնա սէյլէնէնլէրին Թէմամը
 վազի՝ օլաճադ տըր : Վէ Մա 46
 բիամ տէտի . Ճանըմ Բապպա
 Թաղիմ էտէր . Վէ րուհում՝ 47
 գուրթարըճըմ Ալլահ իլէ մէս
 րուր օլաու : Զիրա պու ճա
 բիյէսինին էանա հալինէ նա
 գար գըլտը . չին քի իշթէ
 չիմտէն կէրու հէփ սիլիլէլէր
 պանա նէ մութու տէյէճէք
 լէր : Զիրա Գատիր՝ պանա 49
 պէյիւք շէյլէր էյլէտի , վէ
 օնուն իսմի աղիզ տիր : Վէ 50
 օնուն մէրհամէթի՝ օնտան դօր
 գանլարըն իւղէրինտէ տիր՝
 սիլիլէ պէսիլիլէ : Փաղուսու 51
 գուտրէթի իշէր իճրա էյլէ

տի . երւրէքէրինն էֆրեա-
 52 ղըթոր : Սուրճամարը թախթ-
 53 լարը իւճէթտի : Աճարը նի-
 մէթէր իլէ տօյուրտու , վէ
 54 դէնկինէրի պօշ կէօնտէրտի :
 55 Գուրու Խորայէլէ՝ մէրհամէթի
 խաթընա կէթիրմէք իլէ՝ իմ-
 56 տատ էյլէտի . Պասալարըմը-
 վա՝ Աբրահամա վէ ծնուն
 ղերըրիյէթինէ էպէտիյէտէք՝
 սէջլէտիյի կիպի :
 57 Վէ Մարիամ՝ ծնուն իլէ իւշ
 այ դատոր դալորդտան սնկ-
 58 րա՝ քէնտի էվինէ տէօնտի :
 59 Վէ Եղիսաբէթին տօյուրա-
 ճադ վադթը թէքմիլ օլտուգ-
 տա՝ օլուլտօյուրտու : Վէ գօն-
 շուլարը հէմ խըսըմլարը իլիթ-
 տիլէր քի՝ Բապպ օնա ա՛ղիմ
 մէրհամէթ գըլտը , վէ ծնունըա
 պէրապէր սէվինիլէր իտի :
 60 Վէ օլտու քի՝ սէքիղինճի
 կինտէ՝ չօճուլու սիննէթ
 էթմէյէ կէտիլէր . վէ ծնուն՝
 պապալընն ասընտան Զա-
 61 քարիա թէսմիյէ էթտիլէր :
 62 Վէ ծնուն անաար ճէվապ էտիպ
 տէտի . Եօդ , իլա Յովհաննէս
 63 թէսմիյէ օլտուն : Վէ օնա տէ-
 տիլէր քի՝ խըսըմլարընտա՛պու
 տա իլէ թէսմիյէ օլունուր հիչ
 64 քիմնէ Եօդ տուր : Վէ շնուն
 պապալընա իլարէթ էտէրէր
 իտի . քի քէնտիսի ծնուն նէ՝
 65 թէսմիյէ օլունտուղընու իս-
 թէր : Վէ օ՝ պիր թախթա
 իսթէյիպ՝ Ետը Յովհաննէս
 տիր տէյիւ Եաղտը . վէ ճիւսէ-
 սի թաճիւս էտէրէր իտի :
 66 Վէ տէր ա՛գապ ծնուն աղղը
 հէմտիլ աղըլը , վէ սէջլէյիպ՝
 Ալահա համա ու սէնա էտէր
 67 իտի : Վէ օնլարըն հէփ գօն-

շուլարը իւղէրինէ գօրգուտիւշ
 տիւ . վէ հէփ պու նէսնէլէր
 Եհհուտանն պիւթիւն տաղիւ
 թանընտանաղ օլունուր իտի՝
 վէ ճիւսէ իշտէնէլէր երւրէք- 66
 լէրինէ դօյուպ՝ տէրէր իտի .
 Աճապա պու չօճուգ նէ՝ օլա-
 ճադ . վէ Բապպըն էլի ծնուն
 իլէ իտի :
 Վէ ծնուն պապալը Զաքա- 67
 րիա Աղիլ Բուհտան տօյուրադ՝
 փէյլամպէրլէք էտիպ տէտի .
 Խորայէլին Ալահա Բապպ միւ- 68
 թէպարէք օլա , քի քէնտի
 դափմըլ ղիյարէթ էյլէյիպ՝
 փիտա գըլտը : Վէ պիղէ գուրու 69
 Դաւիթին էվինտէ խէլաս պոյ-
 նուլու դալորտը . (Էդէլէ 70
 տէն պէրու օլան քէնտի ա՛ղիգ
 փէյլամպէրլէրինն աղղ իլէ
 սէջլէտիյի կիպի .) Տիւշմէն 71
 լէրիմիղտէն՝ վէ պիղէ հէփ իք-
 րաճ էտէնլէրին էլինտէն գուր-
 լծուլուշ . Պապալարըմըգա մէր 72
 համէթ էտիպ՝ քէնտի ա՛ղիգ
 ա՛հարնը խաթընա կէթիր-
 մէյիլէ , պապալըլ Աբրահամա 73
 էթտիլի էէմինէ Կէօլէ պիղէ
 վէրսին քի՝ տիւշմէնլէրիմիղին 74
 էլիտէն գուրթուլամղըլա , օնա
 գօրգուտուլ իպատէթ էտէլիմ ,
 էօմրիւմիւգին հէփ կիւնլէրին 75
 տէ՝ ծնուն հուզուրուտա ա՝
 ղիլլէք վէ սատապաթ իլէ՝
 76 Վէ սէն Եա՝ չօճուգ՝ Թաա՝
 լանն փէյլամպէրի թէսմիյէ
 օլունաճադ սըն . ղիրա Բապ-
 պըն Եիւղիւ էօնիւտէն վա-
 77 րաճադ սըն , ծնուն Եօլլարը-
 նը հաղըրամադ իլին , ծնուն
 խալգընա կիւնահլարընընափվ
 լըլը իլէ՝ խէլարը պիլտիրմէք
 իլին , Ալահալըմըն տէրունի 78
 մէրհամէթինտէն՝ քի ծնուն
 վասիթասը իլէ պիղի Եիւք-

սէքտէն շաֆադ ղէյարէթ
79 էյլէտի, քի գաբանըգտա մէ
էօլում քէօլիէսինտէ օթուրան
լարն իւղէրինէ փարայա,
վէ այագլարըմըզը սէլամէթ
էօլունա սողուլտա:

80 Վէ չօճուդ պէջիւր խոի,
վէ րուհտա գուվէթէնիւր ի
տի. վէ թա Իսրայէլէ քէն
տինի կէօթէրտիյի կինէտէք
չէօլէրտէ խոի:

ՊԱՊ Բ

1 Սէ օլտու քի՝ օլ կինէլը
տէ Օգոստոս Կայսր թարա
ֆընտան պիւթին տինէա
թահրիր օլունմաղա ֆէրման
2 սատըր օլտու: Պու իւք թահ
րի՝ Կիւրէնոս Սիւրիա վա
3 լտի իքէն օլտու: Վէ ճիւմ
լէսի՝ թահրիր օլունմաղ իչին
ճէր քէս քէնտի չէհրինէ կի
4 տէրէր խոի: Իմտի Յով
սէփ տախի Գալիէատան՝
Նաղարէթ չէհրինտէն՝ Եւ
հուտլաթանա Բէթլէհէմ սէ
նիլէն Դաւիթ չէհրինէ չըդ
տը, (զիրա օ՝ Դաւիթին է
վինտէն վէ գապիլէսինտէն ի
5 տի,) քի համիլէ օլան քէն
տինէ կալուգլանմըզ գարըր
Մարիամ իլէ՝ թահրիր օլու
6 նա: Վէ օլտու քի՝ օնլար օ
րատա իքէն, օնուն սողու
րաճագ կինէլի թէմնա՝ օլ
7 տու: Վէ իւք սողմուշ օլ
լունու սողուրտու, վէ օնու
գունտագլայըպ՝ եմիլքաէ հա
թըրտը. զիրա Կօնագ եէրին
տէ օնլար իչին մահալ հօղ
խոի:

8 Վէ օ մահալաէ չօպանլար
վար խոի, քի օվատա գալըպ
սիւրիւլէրի իւղէրինէ կէճէ ի

լէ նէվպէթ պէքէլէր խոի:
Վէ իլթէ օնլարն իւղէրինէ
9 Բապպըն մէլէյի կէլտի, վէ
օնլարն էթրաֆընտա Բապ
պըն ճէլալ իչագ էլթտի.
վէ զայէթլէ գօրգաուլար:
Վէ մէլէք օնլարա տէտի. 10
Գօրգման, զիրա իլթէ սիղէ՝
պիւթին Կալմա օլաճագ պիր
պէջիւք շաղըզ միւթտէ է
տէրիմ. 2 իրա սիղէ պու 11
կին Դաւիթ չէհրինտէ պիր
Խէլաա էտիճի սողտու. քի օ՝
Բապպ Գրիստոս տուր: Վէ 12
սիղէ նիշան պու օլա. Գուն
տաղանմըզ լէ եմիլքաէ հա
թար պիր մահալա օլաճագ
սընըզ: Վէ ափանսըզ մէլէք 13
իլէ պէրապէր կէօք աքէրի
նին պիր ճէմնա՝թը օլտու,
քի Ալահա թէսպիհ էտիպ
տէրէր խոի. Էն եիւճէլը 14
տէ Ալահա համո՝ վէ էէր
իւղէրինտէ սէլամէթ՝ առէմ
լէրտէ խօշնուտուդ օլուն:
Վէ օլտու քի՝ մէլէքէր օն 15
լարան կէօյէ կիտինճէ, օլ
չօպանլար պիրի պիրինէ տէ
տիլէր. հալա Բէթլէհէմէտէք
վարըպ, պու՝ Բապպըն պիլ
պիրտիւրտիլ վուդուա՝թը կէօ
րէլիմ: Վէ ալէլ ա՝ճէլէ կէ 16
լիպ՝ Մարիամ իլէ Յովսէփի
հէմ եմիլքաէ հաթան մա՝
սումու պուլտուլար: Վէ կէօր 17
տիւքտէ, պու չօճուլուն հաղ
գընտա օնլարա սէջլէնիլէն
չէյի նաղլ էթտիլէր: Վէ հէփ 18
իչտէնիլէր՝ օնլարա չօպանլար
տան սէջլէնիլէն չէյլէր խու
սուսուստա թաճիւպ էթ 19
տիլէր: Վէ Մարիամ հէփ
պու սէօղլէրի՝ եիւրէլինտէ
թէֆէքէլէր էտէրէք սաղար 20
խոի: Վէ չօպանլար կէրի

- տէնիւս՝ ընկարա սէջլէնտիյի
իւղըն հէփ ինթտիքլէրի վէ
կէօրաիւքլէրի շէյլէրտէն էօ
թիւրիւ Ալլահա համա ու
սէնա էթտիլէր :
- 21 Վէ չօճուղու սիւննէթ էթ
մէյէ սէքիլ կիւն թէքմիւլօ
լունճա, խմի Յիսուս գօն
տու՝ քի օ տահա անա ըահ
մէնէ տիւշմէղտէն էվլէլ մէ
լէքտէն անլըմըշ խտի :
- 22 Վէ փաքլէնմէսի կիւնլէրի
թէքմիւլ օլունճա, Մովսէսին
նօմօսու միւշխպինճէ՝ ընու
հապպա իհգար էթմէք իչիւն
Երուսաղէմէ չըգարալար :
- 23 Բապպին նօմօսունտա եաղըլը
օլտուղու կիտի քի՝ Հէր անա
ըահմի աշան էրքէք՝ Բապպա
24 ա՛ղիզ չաղըրաճադ, վէ Բապ
պին նօմօսունտա սէջլէնտիյի
կիտի՝ պիւր չիֆթ գոււմրու
եա իքի կէյէրճին էամըու
25 սու գուրպան տունալար : Վէ
լիթէ Երուսաղէմտէ պիւր ա
տէմ վար խտի, քի ընուն ա
սը Միսէօն խտի : Վէ օ ստէմ
սառըդ վէ ի՛թիգաթըլ խտի,
վէ Խարայէլին թէսէլլիսինի
պէքլէր խտի : Վէ ընուն իւղէ
րինտէ Անդղ Բուհ վար խտի :
- 26 Վէ Անդղ Բուհամն ընա իլ
համ օլունմուշ խտի քի՝ Թա
հապպին Քրիստոսունու կէօ
րէնէտէք՝ էօլիւմ կէօրմէյէ
27 ճէք : Վէ Բուհ իլէ հէքէլէ
կէլալ : Վէ մասում Յիսուս
սու՝ աթալըր ընուն հագգը
նա նօմօս միւշխպինճէ օլան
ա՛տէթի իճյա էթմէք իչլն՝
28 իչէրի կէթիւրիլէրինտէ, օ
նու քէնտի գուճալընա ալար,
վէ Ալլահա համա ու սէնա
29 էաիպ տէտի : Շիմտի եա՛
Էփէնտիմ՝ սէջլինէն կէօրէ

պու գուլունու սէլամէթ իլէ
աղաս էտէրսին • Զիրա կէօդ 30
լէրիմ սէնին խէլասընը կէօր
տիւլէր • Օնուքի՝ հէփ գալմը 31
լէրին էիւղիւ էնիննաէ հա
ղըրաալարն • Թայիֆէլէրին ը 32
չըգլանմար իչիւն նուր՝ վէ
գալմըն Խարայէլ իչիւն շան :
Վէ Յովսէփ՝ հէմ ընուն 33
վալիտէսի ընուն հագգընա
սէջլէնիլէն շէյլէրտէն էօթիւ
րիւ թա՛ճիւսպ էտէրլէր խտի :
Վէ Միմէօն ընկարա խայր 34
տուա՝ էտիպ՝ ընուն վալիտէսի
Մարիամա տէտի • Իլթէ պու՝
Խարայէլտէ չօգլարըն տիւշմէսն
վէ գալլանսը իչիւն՝ վէ միւ
ճատէլէ նիլանը իչիւն գօնու
սու, (հէմ սէնին քէնտի 35
ճանընա տաիլ գըլըճ կէլէ
ճէք,) Թա քի չօդ էիւրէք
լէրտէն Ֆիլքլէր ալլէքար օ
լալար :

Վէ Ատեր սըպթընտան 36
Փանուէլ գըղը փէյլանպէէ
Աննա վար խտի • պու՝ փիւր
իլաթիար խտի, քի պիլքիլէ
լինտէն՝ եէտի եըլ գօճա իլէ
եաշամըշ խտի : Վէ օ սէքսէն 37
տէօրթ հաշընտա գաալար տու
գարը խտի, քի կէճէ վէ կիւն
տիւղ օրուճար վէ նիյաղար
իլէ ի՛պատէթ էտիպ՝ հէյ
քէլտէն այրըմաղ խտի : Օ 38
տաիլ օլ սաաթտա եէթիլպ՝
Բապպա համա էտէր խտի,
վէ Երուսաղէմտէ հէփ խէ
լաս պէքէլէյիլէրէ՝ ընուն էօ
թիւրիւ սէյլէր խտի :

Վէ Բապպին նօմօսու միւ 39
ճիպինճէ ճիւմլէ վաճիպ օլան
շէյլէրի թէքմիւլէթտիքլէրին
տէն սօնկրա, Գալլէպպա՝ քէն
տի շէհրէլէրի՝ Նագարէթէտէն
տիւլէր : Վէ չօճուգ պէյիւր 40

խոի, վէ ըուհտա գուովէթ-
լէնիպ՝ ի՛լմ իւէ տօլար խոի,
վէ իւղէրինտէ Ալահն ըուծ-
ֆու վար խոի:

41 Վէ պառեք պայրամընտա
օնուն աթալարը հէր երլ
Երուսաղէմէ վարըրլար խոի:

42 Վէ օն իքի եաշընտա օլտու-
ղու զէման, օնլար պայրամըն
ա՛տէթի իւղըէ՝ Երուսաղէմէ

43 չըգմալըլա, կիւնլէրի պիթիր-
տիքտէն սօնկրա՝ օնլար տէօ-
նէր իքէն, Յիսուս չօճուգ

Երուսաղէմտէ գալար, վէ
Յովսէփ հէմ օնուն վալիտէսի

44 տույմատըլար: Վէ օնու՝ եօլ-
տա պէրապէրլէրինձէ տիր
զանն էտիպ՝ պիր կիւնլիւք

եօլ կէլիլէր. վէ օնու խը-
սըմլարըն վէ պիլտիքլէրին ա-

45 ըասընտա արարլար խոի: Վէ
օնու պուլմամալըլա, օնու
արայարաք՝ Երուսաղէմէ տէօն

46 տիւլէր: Վէ օլտու քի՝ իւչ
կիւնտէն սօնկրա օնու հէյ-
քէլտէ պուլտուլար, քի խօ-

ճալարին օրթասընտա օթու-
րուր խոի, վէ օնլարը տինկ-
լէյիպ՝ օնլարա սիւալլար է-

47 տէլ խոի: Վէ օնու հէփ ի-
չիտէնլէր՝ օնուն ա՛գընա վէ
օնուն ճէվապլարընա թա՛ճ

48 ճիւպ էտէրլէլ խոի: Վէ օն-
լար օնու կէօրլունձէ՝ շաշար-
լար, վէ վալիտէսի օնա տէտի.

էյ օլուլ՝ պիղէ նի՛չիւն պէօլլէ
էթալին. իշթէ պոպան հէմ
պէն՝ թաալանարադ սէնի

49 արայօր խոի: Վէ օնլարա
տէտի. Պէնի նի՛չիւն արար
խոլինիլ. պիլմէ՞ղ մի խոլինիլ

քի՛ պանա Փէաէրիմին էլէնպէ
50 օլմադ կէրէք տիր: Վէ օնլար՝
օնլարա սէօլլէտիլի սէօղլու

51 անկլամաթըլար: Վէ օնլար

իւէ էնիպ՝ Նազարէթէ կէլիլ.
վէ օնլարա իթաա՛թ էտէր
խոի. վէ վալիտէսի ճիւպէ
պու սէօղլէրի հիւրէյինտէ
սագլար խոի:

Վէ Յիսուս՝ ի՛մտէ վէ 53
պըյտա վէ լուծֆուտա՝ Ալա-
հն հէմ առէմլէրին ինտին-
տէ իւլրի կիտէր խոի:

ՊԱՊ Գ

Վէ Տիբերիոս Կայսրն փա- 1
տիշաշլըլընն օն պէշինձի եր-
լընտա՝ Պոնտոսիոս Պիղատոս

Եէհուտիսթան վալիսի իքէն,
վէ հերովգէս Գալլէանըն

րուպ՝ սրաշըս իքէն, վէ օ-
նուն գարնտաշը Փիլիպպոս

Խոււրիա վէ Տրաքոնիա տի-
յարընըն րուպ՝ պաշըս իքէն,
վէ Լիւսանիա Աբիլլէանըն

րուպ՝ պաշըս իքէն, Մննա 2
վէ Պայիափա պաշքեասինլէր
իքէն՝ չէօլտէ Զաքարիանըն օլ-

լու Յովհաննէսէ Ալահն սէօ-
ղիւ օլտու: Վէ Յորդանանըն 3
հէփի էթրաֆ մահալլէրինէ կէ-

տի, վէ կիւնսհար տ՛ֆիլըր
իչիւն թէվպէ վաֆթիլընի

վաղ էտէր խոի. Նիճէ քի 4
Եսայի փէյլամպէր սէօղլէրի-

նին քիթապընտա եաղըլըլ
սըր, քի տէյօր. Զէօլտէ չա-

ղըրանըն սէսի՝ Բապպըն եօ-
լունու հաղըրլայըն, օնուն թա-

րիգլէրինի տօլըուլտուն: հէր 6
տէրէ տօլաճադ, հէմ հէր տաղ
վէ թէփէ ալմօղանաճադ.

վէ էյրիլէր տօլըուլ՝ վէ սարփ 6
էօլլար տիւղ օլաճադ. Վէ
հէր թէն Ալահն խէլասընը
կէօրէճէք:

Իմաի օնտան վաֆթիլը 7
լունմաղա չըգտն խալլա տէր

խի . Ի՛յ Էնկերէք Եւսեւ Էվ
լաալար՝ կէլէճէք զաղապտան
գազմասընը սիղէ քիմ կէօս .
8 Թէրտի : Իմնի Թէվլէյէ լա-
յըգ մէյվէլէր հասըլ էաին ,
վէ քէնտի քէնտինիդտէ՝ Փէ-
տէրիմիզ Աբրահամ աբր տէ-
մէյէ պաշտման . զերա սիղէ
տէրիմ քի՝ Ալլահ Մբրահամ
շող Թաշարտան քա՛նի Էվլատ .
լար գալըրըրմաղա դատիր տիր :
9 Հէմ տախի շիմտի պալթա
աղաճարըն քէօքիւնտէ Էա-
թայօր , իմտի հէր էյի մէյվէ
վէրմէյէն աղաճ՝ քէսիւլայ՝ տ-
10 Թէէլէ աթըրըր : Վէ խայգ ծնա
սիւալ էտիպ աթըլէր խտի .
11 Իմնի նէ՞ Էյլէյէլիմ : Վէ ճէ-
վապ վէրիպ՝ ծնըրա աէտի .
Իքի գալթիթանը օլան՝ օլմայանա
հիսսէ վէրսին , Թաա՛մը օլան
12 տախի պէօյլէ Էյլէսին : Վէ
վալթիթիզ օլմաղա կէօմրիւքճիւ-
լէր աէ կէլտիլէր , վէ ծնա
աէտիլէր . Եա՛ խօճա՛ նէ՞ էյ-
13 լէյէլիմ : Վէ ծնըրա աէտի .
Սիղէ Թէնայիհ օլանտան զի-
14 յատէ պիր շէյ Էթմէն : Վէ
ծնա աւքէրիլէր տախի սօրուպ
աէտիլէր . Վէ պիզ նէ՞ Էյլէ-
յէլիմ : վէ ծնըրա աէտի .
Քիմնէյի ինճիթմէն , վէ իփ-
Թիրա Էթմէն , վէ ի՛ւլիւփնիլ
իլէ դանաթ Էյլէյին :
15 Վէ գալմ՝ պէքէմէտէ Ի-
քէն , վէ Յովհաննէսին հագ-
դընա Ճիւմէսի՝ Աճապա Քը-
րիստոս պո՛ւ մու տէյիւ՝ Եիւ-
րէքէրինտէ տիւշիւիւր իքէն ,
Յովհաննէս ճիւմէսինէ ճէ-
16 վապ վէրիպ աէտի . Կէրշի
պէն սիղի սու իլէ վալթիթիզ
էսէրիմ , ամմա պէնտէն տա-
հա գուվլէթլիսի կէլիօր , քի
պէն ծնուն այազ գապլարընըն

Թաամասընը չէօգմէյէ լայըգ
աէյիլ իմ . օ սիգի Ալիզ Բուհ
վէ աթէշ իլէ վալթիթիզ էտէ-
ճէք . Քի ծնուն էապարը Է 17
լինտէ օլուպ՝ քէնտի խարմա
նընը Թէվլէյէճէք , վէ պուզ-
տայը անպարընա ճէմ՝ էտէ-
ճէք , ամմա տամանը սէօյլիւն
մէզ աթէշ իլէ Էադաճադ : Իմ 18
տի տաճա պաշգա չօգ շէյլէր
իլէ գալմա նասիհաթ էաիպ՝
միւթտէ վէրիւր խտի :
Վէ րուպ՝ պաշը Հերովդէս 19
գարընտաշը Քիլիսպոստոն դա-
րըրը Հերովդէս իչլւն՝ վէ
Հերովդէս հէյի Էթալիլէ քէօ-
Թիւլիւքլէր իչլւն՝ ծնտան Թա՛-
ղըր օլունմաղ իլէ , հէփիսիլին 20
իւզէրինէ սրունու տախի ի՛ւլմէ
Էթտի , վէ Յովհաննէսի զըն-
տանա գապիտըր :

Վէ օլաուքի գալմըն ճիւմ 21
լէսի վալթիթիզ օլունճա , Յի-
սուս տախի վալթիթիզ օլուպ՝
տուա՝ էտէր իքէն՝ կէօք ա-
ջըլըր . Վէ Ալիզ Բուհ ծնուն 22
իւզէրինէ՝ ճէսէտի շէքիլտէ՝
կէօյէրճին կիպի Էնտի , վէ
կէօքտէն՝ Սէվկիւլիւ Օղլու՛մ
սէն սին , Եէնտէն րազն օլուսմ՝
աէյիւ պիր սէս օլաու :

Վէ Յիսուս քէնտիսի՝ Թադ 23
րիպէն օթուզ Էաշընա կիրմէյէ
պաշըսար . վէ զանի օլունուր
խտի քի՝ Յովսէփին օլու խտի .
քի օ՝ Հէղլինիլիօղլա , քի Մա 24
տաթըն՝ Ղիկիլին՝ Մեդքիլին՝
Յաննէնին՝ Յովսէփին օղլա ,
քի Մատաթիանըն՝ Ամիւսուրն 25
Ղաուուուն՝ Եաղլին՝ Ղանգէ-
նին օղլա , քի Մատթըն՝ Մա 26
տաթիանըն՝ Սէմիլին Յովսէ-
փին՝ Յուզանըն օղլա , քի Յով-
27 հաննանըն՝ Բեսանըն՝ Յորա-
բաբէլին՝ Մաղաթիլէլին՝ Ղե-

- 28 րինին օղւո՝ , քի Մեղքինին՝
Աղդինին՝ Կովսամբն՝ Եղմով
29 դադրն՝ Էրին օղւո՝ , քի Յովսե-
սին՝ Եղիազարն՝ Յովրիմին՝
30 Մատաթըն՝ Ղէնինին օղւո՝ , քի
Սիմէօնուն՝ Յուդանն՝ Յով-
սէփին՝ Յովնանն՝ Եղիակիմին
31 օղւո՝ , քի Մեքեանն՝ Մայնա-
նըն՝ Մատաթանն՝ Կաթանն՝
32 Դաւիթին օղւո՝ , քի Յեսսէնին՝
Ովբէթին՝ Բոոսուն՝ Սաղմո-
33 նուն՝ Կառսուն օղւո՝ , քի
Ամինադարն՝ Արամն՝ Ես-
րոնուն՝ Փարէսին՝ Յուդանն
34 օղւո՝ , քի Յակոբուն՝ Իսահա-
կըն՝ Աբրահամն՝ Թարանն՝
35 Կաթովուն օղւո՝ , քի Սերու-
դուն՝ Ռաբուլն՝ Փապէկին՝
36 Եբերին՝ Սաղանն օղւո՝ , քի
Կայնանն՝ Արփազսաղըն՝ Սէ-
մին՝ Լոյուն՝ Դամբին օղւո՝ ,
քի Մաթուսաղանն՝ Ենովբուն՝
37 Յարեդին՝ Մաղապիէին՝ Կայ-
38 նանն օղւո՝ , քի Ենովսուն՝
Սէթին՝ Աբամն օղւո՝ , քի Աւ-
լահն իտի :

ՊԱՅ Դ

- 1 Սէ Յիսուս Աղիզ Բուհ
լին տօրն՝ Յորդանանտանտէօն
տիւ . վէ Բուհանն չէօլէ կէօ-
2 Թիւրիւտիւ . վէ շէյթանտան
դըրգ կին Թէճրիւպէ օլուն
տու . վէ օլ կինլէրտէ հիւ
պիր շէյ եհմտի , վէ օլ կիւն-
լէր Թէքմիլ օլունձա՝ աղլպէթ
աճըգտը :
3 վէ շէյթանն օնա տէտի .
Էյեր Ալահնն Օղլու իտէն ,
չու թաշա տէ քի էքմէք օլ-
4 ոուն : վէ Յիսուս օնա ճէվապ
վէրիպ տէտի . Եաղըմըլ տըր
քի՝ Ատիմ Եաղըմըլ էքմէք իւն
Եաղմաղ , իւս Ալահնն հէր

սէօղիւ իւն :

վէ շէյթանն օնու պիր էիւք 5
սէք տաղա չըգարըպ՝ պիր անտէ
տիւնեաննն հէփ փառիշահ-
լըգարըրը օնա կէօսթէրտի :
վէ շէյթանն օնա տէտի . հէփ 6
պու հիւքիւմէթի՝ վէ օնարըն
իղլէթինի սանա վէրէյիմ .
ղիրա պանա Թէպլմ օլմուչ
տուր , վէ օնու քիմէ իսթէր-
սէմ՝ վէրիւրիմ : Իմտի էյեր 7
սէն էօնիւմէ սէճտէ դըլար-
սան , հէփիսի սէնին օլաճաք :
վէ Յիսուս օնա ճէվապ վէ 8
րիպ աէտի . Արտումա կիթ՝
Եա՝ շէյթանն . Ղէրա Եաղըմըլ
տըր . Ալահնն Բապապ սէճ-
տէ դըլապըն , վէ Եաղըմըլ օնա
իպատէթ Էաէսին :

վէ օնու Երուսաղէմէ կէ 9
Թիւրտի , վէ հէյքէինն դուպ-
պէսինտէ տուրաուրուպ՝ օնա
տէտի . էյեր Ալահնն Օղլու
իտէն , քէնտիսի պուրատան
աշաղա աթ . Ձիրա Եաղըմըլ 10
տըր . քի՝ Սէնտէն Էօթիւրիւ-
մէլէքէրինէ սէնի հըփղ էթ-
մէք իչիւն Թէնպիհ Էտէճէք .
վէ սէնի էլէր իղլէրինտէ դալ 11
աղրաճաղար , օլմայա քի պյա-
ղընը թաշա չարփապն : վէ 12
չիսուս ճէվապ վէրիպ օնա
տէտի . քի՝ Սէյլէնիւլ տըր .
Ալահնն Բապաղ Թէճրիւպէ
էթմէյէտին : վէ շէյթանն հէր 13
Թէճրիւպէյի Թէքմիլ էտինձէ ,
պիր դէմանն օնտան պըրըլը :

վէ Յիսուս Բուհուն գուվ 14
վէթի իւն Գալիլէայա տէօն-
տիւ , վէ օնուն հագղընա հէփ
էթրաֆ մահալէրէ խապէր
Եաղըլը : վէ քէնտիսի օն 15
լարըն ճէմիլէթ Էլլէրէրինտէ
Էյրէտէրէք՝ հէփիսինտէն իղ-
ղէթէնիւր իտի :

- 16 Վէ Նաղարէթէ կէտի , քի
օրատա ալսէնմիշ իտի . վէ
ա'տէթի իւզլէ շաբաթ կիւ
նիւնտէ ճէմիյէթ եերինէ կիւ
17 իկա օգումաղա դալգալը : Վէ
ծնա Նաայի փէյլամպէրին
քիթապը վէրիտի . վէ քիւ
թապը աջնճա , չօլ մահալն
պուտու քի' օրատա եաղը
18 մըշ խի . Բապպըն Բուհու
իւզէրիման տիր . ծնուն իշին
պէնի ֆալիւրէրէ միւթան վէր
մէյէ մէսհ էթտի , պէնի
կիւրէյի դըրըգ օլանլարա
19 շիֆա վէրմէյէ' էսրիւրէն ա
ղաղըգ' վէ քէօրէրէ կէօղ
լէրին ալըմասընը վ'աղ էթ
մէյէ' զուլմ ալթընուա էղի
լէնլէրի աղատ ալը վէրմէյէ ,
Բապպըն մագպուլ սէնէսինի
20 վ'աղէթմէյէ կէծնտէրտի : Վէ
քիթապը սիւրալի , վէ խըզ
մէթճիյէ կիւրի վէրիպ' օթուր
տու . վէ ճէմիյէթ եերինտէ
հէփիսինին կէօղլէրի ծնուն
21 իւզըրինէ տիբիլիշխի : Իմաի
օ' ծնարա սէմէյէ պաշտալը
քի' Պու եաղընան պու կիւն
դուլաղլարընը իշիտիր իքէն
22 Թէքմիլ օլմուշ տուր : Վէ հէ
փիսի ծնա շէհատէթ էտէրլէր
խի , վէ ծնուն ալզընտան
չըգան լէթաֆէթլի սէօղլէրէ
թաճճիւպէտիպ' տէրլէրիտի .
Պու' Յոլմէփին օլլու սէյիլ
23 մի : Յէ' ծնարա տէտի . Իւ
պէթթիլ սիզ պանա պու Թէմ
սիլն տէյէճէք սինիզ . Եա'
հէքիմ' քէնալինի սաղաթ .
հէր նէ քի իշիթաիք իսէ' քի
Վափառնոյուստա օլտու , պու
րատա' քէնալի վիւսյէթինտէ
24 տախի էլլէ : Վէ տէտի . Վէր
չէք տէրիմ սիղէքի' հիչ պիր
փէյլամպէր քէնալի վաթա

նընտա մագպուլ տէյիլ տիր :
Հէմ' սիղէ հագգան տէրիմ'քի' 25
Եղիանըն կիւնլէրինտէ' կէօք
իւչ ելը վէ ալթը այ դափա
նըպ' պիւլթինէ եերտէ պէ
յիւք գըթթըգ օլտուլու զէ
ման խորայէլտէ չօգ տուլ դա
րըլար վար խի . Վէ Եղիա 26
ծնարըն հիչ պիրինէ կէծն
տէրլէրին , իլլա Սիդոնու
Սարեփիթա շէքրինտէ պիր
տուլ դարըյա : Վէ Եղիա 27
փէյլամպէրին զէմանընտա'
Խորայէլտէ չօգ ճիւտամըլար
վար խի . վէ ծնարտան հիչ
պիրի փաղէնմէտի , իլլա Ս
տիրի 'հէման : Վէ ճէմիյէթ 28
եերինտէ հէփիսի' պոմլարը
իշիպինճէ' էօրքէ իլն տօլտու
լար : Վէ ծնար դալգալ' ծնու 29
չէհրին տիշարըսընա չըգարտը
լար , վէ ծնու' իւզըրինտէ
քէնալիւրին շէհրի եափըմիք
օլան տալլն թա ուչըուտուա
տէք կէօթիւրաիւլէր քի ծնու
աղաղա էիթլի վէրէլէր : Ամմա 30
օ' ծնարըն արասընտան կէչիպ
իլիթաի :
Վէ Գալիէանըն շէհրի 31
Վափառնոյուստա էնաի , վէ
շաբաթ կիւնլէրինտէ ծնարա
էօրէտիր խի : Վէ ծնուն 32
թալիմինտէն հէյրան դալըր
լար խի . զիւր ծնուն սէօղլու
հիւլէլէմէթ իլն խի : Վէ ճէ 33
միյէթ եերինտէ' նափաք ճին
րուհու օլան պիր ատէմ վար
խի . վէ պու' եիւքսէք սէս
իլն պաղըրըպ' տէտի . Գօյ 34
վէր , արամըլտա նէ' վար' եա'
Նաղարէթլի Յիսուս , սիղի հէ
լաք էթմէյէ մի կէտլին . տէ
նի պիլիլիմ' քիմ սին , Ալա
հըն Աղիզիսին : Վէ Յիսուս 35
ծնու աղարայըպ' տէտի . Լալ

- օւ, վէ ճնտան չըգ. վէ ճինն
 օնու օրթայա չարփուլ՝ օնա
 հնէ պիւր զարար վէրմէքսիղն՝
 36 օնտան չըգտը : Վէ հեփիսի
 մութհայր օլուսլ՝ պէյնէ-
 րինտէ սեյլէչիսլ աեքլէր իտի .
 Պու նէ՞ սեօզ տիր քի՞ նափաք
 րուհարա հիւքիւմէթ վէ գուա-
 րէթ իւէ էմը էտէր , վէ չը-
 37 դարար : Վէ էթրափ մահաւ-
 լէրին հէր եհլինէ՞ օնուն
 հագդնա խապէր եայլըր
 իտի :
 38 Վէ ճէվլիթ եէրինտէն գալ
 գըսլ Սիմնուն էվինէ կիրտի .
 39 վէ Սիմնուն գայանասը շէ-
 տիտ սըթմատան թուծու-
 մուշ իտի . վէ օնտան էօ-
 թիւրիւ օնա եալարարար :
 40 Վէ օնուն իւղէրինէ տուրուսլ
 սըթմայրա զարլաար , վէ օնու
 պրագար . վէ աէր ա՛գասլ
 գալգըսլ՝ օնարա խըղմէթ է-
 աէր իտի :
 41 Վէ կիւնէչ պաթաղըր զէ-
 ման , աիւրլիւ տիւրլիւ ի՛լէթ-
 լէրտէն հէփ խասթալարը
 օլանլար՝ օլարը օնա կէթիւ-
 տիլէր . վէ օնարըն հէր պի-
 րինին իւղէրինէ էլլէրինի գօ-
 42 յուսլ՝ սալալթար : հէմ չօգ
 քիմսէլէրտէն ճրնէլէր տալի
 չըգըսլ՝ պաղըրտարաք աեքլէր
 իտի քի՞ Սէն Ալահըն Օղլու
 Քրիստոս սուն . վէ օնարը
 ա՛ղարայարաք սէյլէմէյէ գօյ
 վէրմէղ իտի , վերա օնուն Քը-
 րիստոս օլուսլղունու պիւր-
 լէր իտի :
 43 Վէ կիւնալիւղ օլունճա , չը-
 գըսլ պիր չէօլ մահալէ վա-
 լաը , վէ խալչ օնու արար
 իտի , վէ օնուն եանընտէք
 կէլիսլ օնու ալը դօրըր իտի ,
 քի՞ եանլարընտան կիթմէյէ :

Ամնա օնարա տէտի քի՞ Պաւա 44
 Ալահըն փասիւհալըղըն սա-
 յիր շէհրլէրտէ տալի միւթտէ
 էթմէք կէրէք տիր . զիրտ
 պունուն իչիւն կէօնաքիլալիմ :
 Վէ Գալիլէանըն ճէվլիթ 45
 եէրլէրինաէ վաղ էտէր իտի :

ԳԼԱՂ Ե

Վէ օլուսլ քի՞ գալալալըր 1
 Սլահըն սէօղիւնիւ տինկիւ-
 մէյէ օնուն իւղէրինէ իւչիւն
 ճէ , քէնալիսի Գեննեսարէթ
 կէօրիւնիւն եանընտա տուրուր
 իտի . Վէ իքի գայըգ կէօրաիւ , 2
 քի՞ կէօրին էանընտա տու-
 րուրլար իտի . վէ պաղըճըրար
 օնարտան չըգըսլ՝ աղարլը եայ-
 դայօրլար իտի : Վէ գայըգ- 3
 լարըն պիրինէ կիրտի , քի՞
 Սիմնուն իտի , վէ օնա եալ-
 վարար , քի՞ գարատան պիր
 աղ աչըլա . վէ օթուրուսլ՝
 գայըգտան գալապալըղա էյօ-
 րէտիր իտի :
 Վէ սէյլէմէյի Ֆէրաղաթ է 4
 տինճէ , Սիմնա տէտի . էնկինէ
 աչըլ , վէ աղարլընըր ալ իչիւն
 տարգըտըն : Վէ Սիմն ճէվալ 5
 էալիսլ՝ օնա տէտի . Եա՛խճա՝
 պիւթիւն կէճէ չալըշալը ,
 ամնա հիչ տիր շէյ թուծա-
 մատըգ , լաքին աէնին սէօ-
 ղիւն իւէ ալը տարգըտայըմ :
 Վէ օնար պունու էթալէտէ՝ 6
 ղայէթ չօգ պաղըգ չէվեր-
 տիլէր , վէ օնարըն աղը եըր-
 թըրըր իտի : Վէ օսիր գայըգ- 7
 տա օլան օրթալարընա իշա-
 րէթ էտէրլէր իտի , քի՞ կէլիսլ
 քէնալիւնէ եարտըմ՝ էալէր .
 վէ կէալիւնէր , վէ գայըգըրըն
 իքիսինի տէ տուրուրտուրար ,
 շէյլէ քի՞ օնար պաթայօր

8 խոյն : Վէ Սիմոն Պետրոս կեօ-
րինձէ, Յիսուսուն տիղէրի-
նէ տիւշիւայ տէտի . Պէնտէն
չէքիւ, զիրա կիւնաճքեար ա-
9 աւիմ իմ՝ եա՛մ Բապայ : Զիրա
հէփ ծնուն իւէ պերապէր օ-
լանար Թուծաուգարը պա-
լըգարըն ալընտան էօթիւրիւ
10 միւթհայիր օլտուար . հէմ
քեզալք Սիմոնուն օրթադ-
լարը օլան Զէրեդէոսուն օ-
ղուլարը Յակոբոս հէմ Յաւ-
հանէս տախի . վէ Յիսուս
Սիմոն աւտի . Գորգմա,
չիմէն մանկրա աւեմ ալձը-
11 սը օլաճադ սըն : Վէ գայըդ-
լարը գալարյա չէքաիւէր, վէ
հէր շէյի պրաղոյ՝ օնուն ար-
տընձա վարարըր :

12 Վէ օլտու . քի՛ օ՛ շէհրէրին
սիրինտէ իքէն, իշթէ ճիւտամ՝
իւէ տուը սիր աւեմ՝ . քի Յի-
սուսու կէօրինձէ, ելւղիւ
դօյրն գալմանար, վէ մա
հարալըրպ աւտի . Եա՛մ Բապայ՝
էյէր իսթէրէն, պէնի փաք-
13 լէմէյէ դաւտի սին : Վէ էլինի
ուգատըր՝ օնա տօգանտը, վէ
տէտի . Իսթէրիմ, փաքէն .
վէ տէր ա՛գապ ճիւտամ օնտան
14 կիթտի : Վէ օնա էմր էտիպ
րէտի . Քիմէյէ սէօյլէմէ .
լարին վարըպ՝ քէնտինի քեա-
հինէ կէօսթէր, վէ օնարա
շէհատէթ տէյիւ՝ փաքէնմէն
իլուն Մովսէսին Թէնպիհ Կթ-
15 տիլինէ կէօրէ սուն : Վէ օ-
նուն հադգընա՝ սէօղ զիյա
տէտի իւէ հայըլըր խոյ . վէ
չօր խալք օնա ալնիլէմէք
իլուն վէ օնուն էլի իւէ խա-
թարգարընտան սաղալմադ
16 իլուն սիրիքիլըր խոյ : Ամա
օ՛ չէօ մահալէրէ չէքիլոյ՝
տուա՝ էտէր խոյ :

Վէ օլտու . քի՛ կիւնէրին 17
սիրինտէ էյրէտիր խոյ . վէ
Գալիլէանն հէմ Եհհուսիւ-
Թանն վէ Երուսալէմն հէր
քէօյիւտէն կէլիւ Փարիսեյի-
լէր վէ նօմօս խօճալարը օթու-
րուրար խոյ . վէ մարա
շիֆա վէրմէյէ Բապայրն գուվ
վէթի վար խոյ : Վէ իշթէ 18
Կա՛ղ քիմէլէր աէօշէյին իւ-
ղէրինտէ քէօթիւրէմսիր տտէմ
կէթիրաիէր, վէ մու կէրի
կէօթիւրիւ՝ էօիւնէ գօմապ
սարարար խոյ : Վէ գալա 19
պալըգտան օնա իչէրի կեօ-
թիւրմէյէ հօլ պուլմանող
ըլա, տամա չըդլայ քէրէմիւ-
լէրին արտընտան օնա աէօ-
շէք իւէ տէրապէր օրթոյա Յի-
սուսուն էօիւնէ սարգըթտը-
լար : Վէ մարըն իմանըր 20
կէօրիւայ՝ օնա տէտի . Եա՛մ
աւեմ՝ կիւնաճարըն օնա
ա՛ֆիլ օլունտու : Վէ քեսթիւ 21
լէր հէմ Փարիսեյիլէր տիւ-
շիւմէյէ պաշարըրպ աւտիլէր .
Պու . քի՛մ տիր . քի՛ քիւֆրէր
սէօյլէր . էալընըլ Ալահտան
մա՛տա կիւնաճար ա՛ֆիլ էթ-
մէյէ քի՛մ գաւտիր տիր : Վէ 22
Յիսուս օնարըն տիւշիւտիւ-
իւնիւ անկրամաղըր, ճէվապ
վէրիպ՝ մարա տէտի . Եիւ-
րէքէրինիլաէ նէ՛ տիւշիւնիւ-
յօրսունուղ . Հա՛նկըր տահա 23
գօլայ տըր . Պիւնահարըն սա-
նա ա՛ֆիլ օլունտու աէմէսի
մի, էօխոա՝ Գալք վէ կէղ
տէմէսի մի : Ամա աւեմ՝ Օղ 24
լունուն եէր իւղէրինտէ կիւ-
նահար ա՛ֆիլ էթմէյէ հիւ-
քիւմէթի վար խոյիլինի պի-
լէտիլիլ տէյիւ, քէօթիւրէմ
տէտի . Սանա տէրիմ . Գալ-
ղըլ տէօշէյինի գալտըր, վէ

- 25 Եվ նե՛հ կի՛թ : Վէ՛ օ տէր ա՛-
գապ ծնարոն էծնիւնտէ գալ-
գըս՝ շու իւղերինտէ եաթ-
տըղը շէյն գալըրտը , վէ
Ալահա շիւբը էտէրէք՝ էյլինէ
26 կիթտի : Վէ ճիւղէտի միւ-
թէհայեր օլտուլար , վէ Ալ-
լահա շիւբը էտէրէր իտի .
վէ դօրդու իլէ տօլուպ տէր-
լէր իտի քի՛ Պու կիւն ա՛-
ճայըպ շէյլէր կէօրտիւք :
- 27 Վէ պուռտան սծնկրա տը-
շարը չըգտը , վէ կէօմրիւքտէ
օթուրմուշ Ղէի ատընտա սիր
կէօմրիւքճիւ կէօրտիւ , վէ ծնա
28 տէտի . Արտըմճա կէլ : Վէ
հէր շէյն թէրք էտիպ գալք-
տը , վէ ծնուն արալընճա կիթ-
29 տի : Վէ Ղէի ծնա քէնտի
էվինտէ պիր պէօլլէք զիյա-
ֆէթ էյլէտի . վէ կէօմրիւք-
ճիւլէրտէն հէմ սայիրլէրտէն
ջօդ գալապալդ օլուպ՝ ծնար
իլէ պէրապէր ոօֆրատա օ .
30 թուրուլար իտի : Վէ ծղա-
րն քեաթիպլէրի հէմ փարի-
սեցիլէր ծնա շայիրտլէրինէ
մըրրտանըպ տէրլէր իտի .
Նի՛ջիւն կէօմրիւքճիւլէր վէ
կիւնահքեարլար իլէ պէրա-
31 պէր եէյիպ իլէրտինիլ : Վէ
Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ ծնարա
տէտի . Սաղար հէքիմէ միւհ-
թաճ տէյիլէր , իլա իլէթլի-
32 լէր : Վէմէտիմ՝ քի՛ սատըգ-
լարը չաղըրայըմ , իլա կիւ-
նահքեարլարը թէվպէյէ :
- 33 Վէ ծնար ծնա տէտիլէր .
Նի՛ջիւն Յովնանէսին շայիրտ-
լէրի՝ քէղալք փարիսեցիլէրին
տաիսի՝ սըդ սըդ օրուճ թու-
թարլար , վէ տուալար էտէր-
լէր , սէնինքիլէր իսէ եէյիպ
34 իլէրլէր : Վէ ծնարա տէտի .
Տիւյիւնճիւլէրէ՝ կիւվէյի պէ-

րապէրլէրինճէ օլտուլա՛ օ-
րուճ թութաուրմաղա գատի՛ր
մի սինիլ : Լաքին կիւնլէր կէ- 35
լէճէլէր քի՛ կիւվէյի ծնար-
տան ալընաճադ , վէ օլ ղէ-
ման՝ օլ կիւնլէրտէ օրուճ
թութաաղար : Հէմ ծնարա 36
թէմաիլ տաիսի սէօյլէտի քի՛
Հիլէ քիմսէ եէնի էսվալըն
եամաարնը էպի էսվապա դօ-
մադ . Եօսսա՛ հէմ եէնիսինի
եըրթար , հէմ էպիլյէ եէնի-
տէն գօտալան եամա եազըշ-
մադ : Վէ հիլէ քիմսէ էպի 37
թուրումլարա եէնի շարապը
գօմադ . Եօսսա՛ եէնի շարապ
թուրումլարը եըրթար , վէ օ
տէօքիլլէր , հէմ թուրումլար
թէլէֆ օլուր : Լաքին եէնի 38
շարապը՝ եէնի թուրումլարա
գօմադ կէրէք աիւր , վէ իքիսի
հըֆղ օլումուր : Վէ հիլէ քիմ 39
սէ էպի շարապ իտիքտէն
սծնկրա , շարիւրտը եէնի իւ-
թէմէդ . զիւրա տէր . Իպքիսի
տահա խօշ տուր :

ՊԱՊ 2

Վէ օլտուքի՛ իքիմճի իլք 1
շարաթ կիւնիւնտէ օ՝ էքիւլէր
արաալընտան կէլլէյօր իտի , վէ
շայիրտլէրի պաշադարը գօփա-
րըպ՝ էլլէրի իլէ օլուլթու-
րուրլար իտի , վէ եէրլէր իտի :
Վէ փարիսեցիլէրտէն սաղը- 2
լարը ծնարա տէտիլէր . Նի՛-
ջիւն շարաթ կիւնիւնտէ էթ-
մէյէ ճայիլ օլմայան շէյն
էտէր սինիլ : Վէ Յիսուս ծն- 3
լարա ճէվապ վէրիպ՝ տէտի .
Դաւիթին տաիսի՝ կէրէք քէն-
տիսի վէ կէրէք պիլէսինճէ
օլանլար աճըրտըղ ղէման՝
շու էթտիլինի օգոմաաւընը

4 մը . 'նիճէ Ալլահն էվիմէ
կիրտի , վէ հուզուր էքմէրէ-
րնի ալլայ էէտի , վէ պիլէ-
սինճէ օլանլարա տա վէրտի ,
քի օնլարը էէմէք՝ քէսհին
էրտէն մա՛տա քիմնէյէ ճա-
5 յիզ աէյիլ տիր : Վէ օնլարա
աէտի . Վաէմ Օղլու՝ շաբա-
թըն տախի Սահիպի տիր :
6 Վէ օլաու քի՝ պիր սայիր
շաբաթ կիւնիւնտէ տախի ճէ-
միյէթ էէրէնէ կիրիսի՝ էօյ-
րէտիր խաի . վէ օրատա պիր
ատէմ վար խաի , քի օնու-
7 սաղ էլի գուրու խաի : Վէ
քէաթիպլէր հէմ Փարիսեցի-
լէր շաբաթ կիւնիւնտէ սա-
ղալարը մը աէյիլ էէօղէտիր-
լէր խաի , թա քի օնտա շի-
քէայէթ սէպէպի պուլալար :
8 Ամմա օ՝ օնլարըն Ֆիքրէրնի
պիլմէյիլէ , էլի գուրու ատէմէ
աէտի . Գալլէ , վէ օրթատա
տուր . վէ օ՝ գալլըպ աուր-
9 տու : Իմիի Յիսուս օնլարա
աէտի . Սիզէ պիր շէյ սօրա-
յլմ . Շաբաթ կիւնիւնտէ նէ՝
ճայիլ տիր , էյլմէք մի էթմէք՝
էօխսա քէմլիք մի էթմէք , ճա՛ն
գուրթարմադ մը՝ էօխսա էօլ-
10 տիրմէք մի : Վէ էթրաֆլը-
նա օնլարըն հէփիսինէ պաղըսի՝
օնա աէտի . էլլինի ուղաթ .
վէ օ՝ էյլէ էյլէտի , վէ էլի
11 օպիրի կիպի սաղ օլաու : Վէ
օնլար տիլանէլիք իլէ սօլաու-
լար , վէ Յիսուսա նէ էյլէյէ-
լէր աէյիլ մաղէյնէրինտէ
սէյլէշիրլէր խաի :
12 Վէ օլաու քի օլ կիւնլէրաէ՝
տուա՝ էթմէյէ տաղա չըդտը .
վէ պիլթիւն կէճէյի Ալլա-
հն ի՛րպատէթիւնտէ կէջիտի :
13 Վէ կիւնտիւղ օլունճա , քէն-
տի շայիրալէրինի չաղըրլայ

օնլարտան օն իլի քիմնէ սէչ-
տի , քի հէմ օնլարը Աաաք-
էալլար թէսմիյէ էթտի . Սի՛ 14
մոնու՝ քի օնու-ն աուրիլ Գիւ-
րոս գօտու , վէ օնու-ն գարն-
տալը Անգրէալը՝ Յակըրոտու
վէ Յովհաննէսի Փիլիպպոսու
վէ Բարթուղիմէոսու , Մատ- 15
թէոսու վէ Թօփմաք՝ Սիփէ-
ոս օղլու Տակըրոսու վէ Չէ-
լիթէս աէնիլէն Սիմոնու ,
Յակըրոտուն Գաբրիէլ Յու- 16
դայը վէ Իսկարիօթու Յու-
դայը քի՝ էլէ վէրլճի տախի
օլաու : Վէ օնլար իլէ էնիսի՝ 17
պիր տիւղ մահալտէ տուրաու ,
վէ շայիրալէրինի գալապա-
լըլը հէմ պիլթիւն Եէհու-
տիսթանտան վէ Նրուսաղէմ
աէն հէմ Տիւրոս վէ Սիդո-
նուն աէնիլ քէնարընտան դա-
յէթ չօդ խալլէ վար խաի ,
քի օնու իլիթմէյէ վէ խաս-
թալըդարընտան սաղալմաղա
կէլտիլէր . հէմ նախաք րուհ- 18
լարտան էլիլէթ չէքէնլէր
իլէլպ սաղալըրլար խաի : Վէ 19
պիլթիւն խալլէ՝ օնա աօ-
գանմապ իսթէրլէր խաի . զի-
րա օնտան դուվլէթ չըգըպ՝
հէփիսինէ շիֆա վէրիլ խաի :
Իմիի կէօղէրնի շայիրալէ 20
րինէ դալտըրլայ աէտի . Նէ
մուլթու սիզէ՝ էա՛ Փաղիլլէր ,
զիրա Ալլահն փատիշահլըլը
սիզին տիր : Նէ մուլթու սիզէ՝ 21
էա՛ շիմոի աճըգանլար , զիրա
սօյաճադ սընըզ . նէ մուլթու
սիզէ՝ էա՛ շիմոի աղլայան-
լար , զիրա կիւնլէք սինիլ :
Վաէմ Օղլու իլին՝ աաէմ 22
լէր սիզաէն իբրահէ էթտիլէր
վէ սիզիլ քէտա էտիսի սիթէմ
էթտիլէրի վէ աաղնըլը Ֆէ-
նայա չըգարաղլըլը զէման՝

- 23 նէ մութըս սիղէ : Օլ կիւն .
տէ սէվինին՝ վէ սըջըպըն .
չիւն քի իշթէ կէօքտէ հճրի .
նիզ չօգ օլաճադ . ղերա մա-
լարն պասպարը վիշյաւմ
պերէրէր Գաթի պէջլէ հտեր .
- 24 Եր խի : Լաքին՝ վա՛յ սիղ
ղէնիկնէրէ , ղերա Թէսէլ .
- 25 Ընիղի աղբորսունուղ : Վա՛յ
սիղէ՝ եա՛ աօյմուշար , ղերա
աճըգաճադ սընըղ . վա՛յ սիղէ՝
եա՛ չամի կիւլէնէր , ղերա
հաա չէքիպ աղտյաճադ սը-
նըղ :
- 26 Նըղ : Հիսի տտէմէր սիղին
իջիւն էյի սէջլէտիքլէրի զէ-
ման՝ վա՛յ սիղէ . ղերա օն-
լարն պասպարը ետլան
փէյղամպերլէրէր Գաթի պէջլէ
հտերէր խի :
- 27 Ամա սիղէ՝ քի տինկէյօր-
սունուղ՝ տէրիւմ . Տիւշմէնէ-
րինիղ սէվին , սիղտէն լքրաճ
28 հաւէնէրէ էյլէք հտին . Սիղէ
պէտ սուա՝ հաւէնէրէ խալլ
սուա՝ էյլէյին , վէ սիղի
ինճիտէնէր իջիւն սուա՝ է-
29 տին : Սէնին ալիւ եանողընա
վուրսնա՝ օպրիկի տէ սուն .
վէ իերաճէնի ալանտան՝ Գաթի .
- 30 Թանընր տա սաղընմա : Վէ
սէնաւն հէր տիլէյնէ վէր .
վէ սէնին մաղընր ալանտան՝
- 31 օնա՝ կէրի իսթէմէ : Վէ նիճէ
իսթէրսէնիղ քի՝ աաէմէր
սիղէ հաէլէր , սիղ աէ օնա .
- 32 րա էյլէ էյլէյին : Վէ էյլէր
սիղի սէվէնէրի սէվէրսէնիղ ,
նէ՞ սէվապընըղ օլուր . ղերա
կիւնաճէարար տախի օնլարը
- 33 սէվէնէլի սէվէրէր : Վէ
էյլէր սիղէ էյլէք հաւէնէրէ
էյլէք հաէրսէնիղ , նէ՞ սէվա-
պընըղ օլուր . ղերա կիւնաճ-
քարար տախի հէման պու-
- 34 շէյի հաէրէր : Վէ էյլէր կէրի

ալմաղա իւմիս կթախինիղ
քիմսէլէրէ հօտինճ՝ վէրիւ-
սէնիղ , նէ՞ սէվապընըղ օլուր .
ղերա կիւնաճէարար տախի
կիւնաճէարարա հօտինճ՝
վէրիլէր , քի պէտէլինի կէրի
ալար : Ամա տիւշմէնէրի 35
նիղի սէվին , վէ էյլէք հտին ,
հէմ՝ հիջ պիւր պէտէլ իւմիս
էթմէյէրէք հօտինճ՝ վէրին .
վէ էճրինիղ չօգ օլաճադ , վէ
թաալանըն օլուլարը օլաճադ
սընըղ . ղերա օ՛նապէօրէրէ
վէ ետրամաղարա էյլէք քիւնի
սիր : Իմտի փէտէրինիղ մէր 36
համէթլի օլուլուր կիւլի՝ մէր .
համէթլի օլուն : Վէ հիւքմ
էթմէն , վէ սաղա սիղէ հիւքմ
օլունմայա . հիւքմի աղապ
էթմէն , վէ սիղէ սաղա հիւք-
մի աղապ օլունմայա . աֆիվ
էյլէյին , վէ սիղէ աֆիվ օլուր .
նա : Վէրին , վէ սիղէ վէրիլէ 38
ճէք . գուճաղընըղա՝ պասըմըն
հէմ՝ սիլքինմիշ վէ Թաշըն
էյի էօլջիւ վէրէճէրէր . ղի-
րա սիղէ՝ հէման օլ էօլտիւ-
յինիւղ էօլէք իլէ էօլջիւլէ-
ճէք սիր :

Վէ օնլարա պիր Թէմիլ 39
սէջլէտի . Բէօր քէօրէ դու-
լաղուղուդ հաէպընր մի .
լիքիտի տէ չուգուրա տիւշ-
մէյէճէրէր մի : Եայիրա խօ- 40
ճասընտան իւսթիւն աէյիլ .
լաքին հէր Թէքմիլ օլմուշ քիւմ
սէ՝ խօճասը կիւլի օլաճադ :
Վէ նիլիւն դարնտաղընըն 41
կէօղիւտէ օլան չէօփիւ կէօ-
րիւրսիւն , վէ քէնտի կէօղիւն
տէ օլան մէրթէյի տույմադ-
սըն , Եախսա՝ սէնքէնտի կէօ- 42
ղիւնտէքի մէրթէյի կէօր-
մէղ իլէն , դարնտաղընա նիլ-
ճէ տէյէ պիլիւսին . Ե՛յ գա-

- ընտաշ՝ գոյ վէր կեօղինն տէքի չէօփիւ չըգարայլմ : Եա՛ միւրայլ՝ էվվէլա քէնտի կեօղիննաէն մերթէյի չըգար , վէ օլ զէման գարտաշներն կեօղիննաէքի չէօփիւ չըգար :
- 43 մաղա կեօրէճէք սին : Զիրա էյի ալաճ եօք աուր քի՛ ֆէնա մէյվէ վէրէ , վէ ֆէնա աղաճ՝ եօք աուր քի՛ էյի :
- 44 մէյվէ վէրէ : Զիրա հէր պիր աղաճ քէնտի մէյվէսինտէն պիլնիւր . զիրա տիքէնէրտէն ինճիր աէվլըմէղէր , վէ պէօ յիւրաէնտէն իւղիւմ գօփար :
- 45 մաղար : Էյի աաէմ՝ երէրէ յինի էյի խաղինէսինտէն էյի շէյ չըգարըր . վէ եաւրամաղ աաէմ՝ երէրէյինին եարամաղ խաղինէսինտէն եաւրամաղ շէյ չըգարըր . զիրա ծնուն աղը՝ երէրէյին արթա . նընտան սէջլէր :
- 46 վէ նի՛շնն աանա՛ Եա՛ Բապա՛ եա՛ Բապա չաղըրըր սընը , վէ սէջլէտիքլէրիմի :
- 47 էթմէղ սինիղ : Հէր պանա կէլէն՝ վէ սէօղէրիմի տինկլէյէն՝ վէ ծնարըր իճրա հաէն՝ քիմէ պէնղէտիլնի սիղէ :
- 48 կէօթէրէյիմ . Էվ պինա էտէն աաէմէ պէնղէր , քի օ՛ դաղար , վէ աէրինլէթաի , վէ թէմէլէ գայա իւղէրինէ գօտու . վէ սոււար ճէօշտիւքտէ , ըրմադ օ էվէ չարփիւր , ամմա ծնու սարսըթմաղա դաաորի օլմատը . զիրա դայա իւղէրինաէ թէմէլէնիլ լաթի : Ամմա տինկլէյիլ իճրա էթմէյէն՝ թօլրադ իւղէրինտէ թէմէլիլ էվ պինա էտէն աաէմէ պէնղէր , քի ծնա ըրմադ չորփիւնճա , աէրա՛ դապ տիւշտիւ , վէ օ էվն երգըըը պէջիւք օլտու :

ՊԱՊ Է

- Վէ հէփ սէօղէրինի՛ խաղ 1
տինկլէր իքէն թէքմիլ էթալը .
աէն սօնկիւր , Կաթառնայլումա
կիրաի : վէ պիր երւղ պաշը . 2
նըն դուլու իլլէթլի օլուպ ,
էօլիւմ աէրէճէսինտէ խաի .
վէ պու՝ ծնուն գլլմէթլիսի
խաի : վէ Յիսուսն հապըր- 3
նա իշտինճէ , Եէհուալիլէրին
իլթիարըրընըր ծնա կէօնտէր .
աի , վէ նա եալլարըր խաի
քի՛ կէլիպ դուլունու խէլաս
հաէ : Իմաի ծնար Յիսուսա 4
կէլիպ՝ ծնա ճան ու տիւսէն
եալլարարադ տէտիլէր . Լա-
յըդ ալըր , քի ծնա պու շէյի
էտէսին : Զիրա միլլէթիլիղի 5
սէվէր , վէ ճէմիլէթ եէրիմի
զի պիղէ օ պինա էթմիշ
տիր : վէ Յիսուս ծնար իլէ 6
կիտէր խաի . վէ արթըգ էվ
տէն ուղադ տէյիլ իքէն ,
երւղ պաշը ծնա պա՛ղըր սօսթ-
լար Եօլլայըպ աէտի . Եա՛
Բապա՛ դահմէթ էթմէ . զիրա
լայըգ աէյիլիւմ , քի տամըմըն
ալթընա կիրէսին : Պու սէ- 7
պէպաէն՝ քէնտիմի տախի սա-
նա կէլմէյէ լայըգ սայմա-
տըմ . լաթին պիր սէօղ սէջ-
լէ , վէ ուշաղըմ շիֆա պու-
լուր : Զիրա պէն աախի հիւ 8
քիւմէթ ալթընա գօնմաշ
պիր աաէմիւմ , վէ քէնտի ալ-
թըմտա ա՛պքէրիլէր վուր , վէ
պիրինէ՛ Կլիթ տէրիւմ , վէ կի-
տէր . վէ պաշգասընա՛ Կէլ ,
վէ կէլըր . վէ խըղմէթքեա-
լըմա՛ Շոնու էթ , վէ էտէր : 9
վէ Յիսուս պուշարըր իշի-
տինճէ , ծնա թա՛ճճիւպ էթ-
տի , վէ տէնիւպ՝ ծնուն սը-

- տրնճա վարան խալգա տէտի .
 Սիգէ տէրիմ . Իարայէտն պիլէ
 պու գատարիման պուլմաուրմ :
 10 Վէ կէօնտէրիլէնէր էվէ տէօ .
 նիւպ՝ խաւթա օլան գուլու
 սաղալմը պուլաուլար :
 11 Վէ օլաու քիւէրթէսի կիւն՝
 'Լային տէնիլէն շէհրէ կիտէր
 իտի , վէ շայիւրալէրնուէն վա-
 ֆիլը քիմսէ՝ վէ չօգ խալգ
 12 պիլէսինճէ կիտէր իտի : Վէ
 շէհրին գափուստնաւ Լադ-
 րալնճա , իլթէ պիլը էօլմիւշ
 քիմսէ կէօթիւրիւլիւյօր խի ,
 քի սնասընըն պիլիճիք օլու
 իտի , վէ պու գարը տուլ
 իտի , վէ ընուն պէրապէրինճէ
 շէհրաէն վաֆիլը խալգ վայր
 13 իտի : Վէ րապպ օնու կէօր-
 տիւլիւնտէ՝ օնա մէրհամէթ
 14 էտիպ՝ Աղլամա տէտի : Վէ
 Լադըն կէլիս՝ Թապուլթա
 սօգանալը , վէ գալալըրանլար
 տուլաուլար , վէ օ տէտի .
 Եւս՝ կէնճ՝ սանա տէրիմ ,
 15 Գալը : Վէ էօլիւ գալգըպ
 օթուրաու , վէ սէօլէմէյէ
 պաշլատը , վէ ընու սնասընա
 16 վէրտի : Իմաի ճիւմէսի իւ-
 ղէրինէ գօրգու տիւշտիւ , վէ
 Ալլահա շիւքը էտիպ տէրլէր
 իտի քի՝ Արամըղսա պէօյիւք
 փէյլամպէր գալգըր , հէմ
 քի՝ Ալլահ գալմընը վիյարէթ
 17 էյլէտի : Վէ ընուն հադգընա
 պու սէօղ պիւլթիւն Եէհու
 տիւթանաւ հէմ՝ պիւլթիւն
 էթրաֆ մահալտէ Խայլտը :
 18 Վէ հէփ պու շէյլէրաէն
 էօթիւրիւ՝ Յովճաննէսին շա-
 յիրալէրի օնա խապէր վէր-
 19 տիլէր : Վէ Յովճաննէս շա-
 յիրալէրնտէն լէր քիմսէ չա-
 դըրտը , վէ Յիսուսա կէօնտէ-
 րիպ տէտի . Օ կէլէճէք օլան

ղաթ սէն մի սին , Լօխաս
 պաշլատընը մը պէլէյէլիմ ,
 Վէ օ աստէմէր օնա վարըպ 20
 տէտիլէր . Վաֆիթիղ էտիճի
 Յովճաննէս պիլգի տանա կէօն-
 տէրիպ տէյօր . Օ կէլէճէք
 օլան լաթ սէն մի սին , Լօխ-
 սա՝ պաշլատընը մը պէլէյէյէ-
 լիմ : Վէ օլ սաա՝Թաու օ՝ չօգ . 21
 լարընը խաւթալըրարտան վէ
 տէրալէրտէն վէ Խարամադ
 րուհլարտան սաղալթար , վէ
 չօգ քէօրլէրէ կէօրմէք պա-
 ղըշատը : Վէ Յիսուսա ճէվապ 22
 վէրիպ՝ ընլարա տէտի . Կի-
 տիպ Յովճաննէս կէօրտիլիւ-
 նիւղ վէ իլթիթալիլնիղ շէյ-
 լէրի խապէր վէրին , քի քէօր-
 լէր կէօրիւրլէր , Թօփալլար
 Կիւրիւրթը , ճիւտամըշդ
 փալլէնիլլէր , սաղըրլար իլթ-
 տիլլէր , էօլլէր դըյամէ
 տէրլէր , Փաղըրլէրէ միւթաէ
 օլունուր . Վէ նէ մուլթու 23
 օնա քի՝ պէնտէ սիւրըմէլ :

Իմաի Յովճաննէսին խա- 24
 պէրճիլլէրի կիտինճէ , Յովճան-
 նէսին հագգընա խալգա տէ-
 մէյէ պաշլատը . Չէօլէ նէ՝
 սէյր էթմէյէ չըգտընը ,
 րիւղկէարտան սաղանան գա-
 մըշ մը : Լաքին նէ՝ կէօր . 25
 մէյէ չըգտընը , նաղիք լիպաս
 լար իլէ կիլինմիւշ տաէմ մի .
 իլթէ միւղէյէն լիպասլար իլէ
 վէ սէֆաալթ իլինտէ օլան
 լար՝ փատիւշահ տէրալարըն
 սա օլուրլար : Լաքին նէ՝ 26
 կէօրմէյէ չըգտընը , փէյ-
 դամպէր մի . պէլի՝ տէրիմ
 սիղէ , փէյլամպէրտէն տէ
 սահա ղըյատէ : Պու օլ քիմ . 27
 սէ տիլ քի՝ ընուն հագգընա
 Խաղըմըշ սըր . Իլթէ պէն
 մէլէյիմ սէնին Եիւղնիւն

էնիննձէ եօղայաճաղմ, քի
էնիննսնէ եօղենու հաղըրլա-
28 յա : Զիրա սիղէ տէրիմ,
գարըրարսան սօղանրարսա
վափթիղ էտիճի Զովճաննէս-
տէն պէջիւք փէյլամպէր հիւ
եօդ սուր : ամմա Ալլահըն
փատիլաճըղընտա էն քիւչիւ-
յիւ՝ ընտան պէջիւք տիւր :
29 Վէ պիւթիւն խալց հէմ
կէօմրիւք ճիւղէրիշխտիննէ՝ Զով
հաննէսին վափթիղի իլէ վափ-
թիղ օլմաղ իլէ՝ Ալլահը թա-
30 սրդ էթալիլէր : Ամմա փա-
րիսեցիլէր հէմ նօմօս խօճա-
լարը ընտան վափթիղ օլմա-
մաղ իլէ՝ քէնտիլէրի հադ-
գընա Ալլահըն թէստպիրինի
իպթալ էթալիլէր :
31 խմաի պու սիւթիլէնին ա-
տէմէրինի քիմէ՝ պէնգէտէյիմ,
32 վէ քիմէ՝ պէնգէրէր : Ըօլ
ջօճուկարա պէնգէրէր քի՝
փաղարսա օթուրուրար, վէ
պիրի պիրինէ չաղըրպ տէր-
լէր : Սիղէ տիւտիւք շաւարդ,
ամմա ընգս էթմէտինիլ, սի-
ղէ ֆիլան էթիլք, ամմա
33 աղամասընը : Զիրա վափ-
թիղ էտիճի Զովճաննէս կէւ-
տի, քի էքմէք էէմէղ՝ վէ շա-
րապ իլմէղ, վէ՝ ճիննի վար
34 տէրսինիլ : Ասէմ Օղու կէւ-
տի, քի էէր հէմ իլէր, վէ
իլթէ պիր շիւ պօղալ վէ
պէքրի տտէմ՝ կէօմրիւք ճիւ-
լէրին վէ կիւնահքէարլարըն
35 սօթթուն տէրսինիլ : Ամմա
իլմ քէնտինին ճիւմէ էվլատ-
լարընտան թաստըգ օլունտու :
36 Վէ Փարիսեցիլէրին պիրի
ընա հալլարըր խաի, քի
ընուն պիլէսիննէ թասամ էտէ,
վէ Փարիսեցիլին էվնէ կիրիւ
37 սօֆրայա օթուրտու : Վէ իլթէ

օլ շէհրտէ՝ կիւնահքէար օլան
պիր գարը՝ ընուն Փարիսեցի-
նին էվնտէ սօֆրայա օթուր-
տուղենու տույաղըլա, սու
մէրմէրինտէն պիր գապ խօշ
գօղուլու ետղ կէթիլաի : Վէ 38
արդատան ընուն այաղլարը
էանընա տուրտու, վէ աղ-
լայըպ՝ ընուն այաղլարընը
կէօղ հաղլարը իլէ ըսլաթմաղա
պաղլար, վէ պաղլընն սաղ-
լարը իլէ սիւէր խաի, վէ
ընուն այաղլարընը էօփէր
խաի, վէ խօշ գօղուլու ետղ
իլէ մէսէ էտէր խաի : Վէ 39
ընուն տալէթ էտէն Փարիսեցի
կէօրիննէ, քէնտի տէրու
նինտէ սէյլէյիւպ տէտի .
էյէր պու բիմնէ փէյլամ-
պէր օլտայլար, ընա տօղանն
գարը քիմ՝ վէ նէ շէքիւ
օլտուղենու պիր խաի . զիրա
օ՝ կիւնահքէար արը : Վէ 40
սուս ճէվապ վէրիպ՝ ընա
տէտի . Էս՝ Սիմնն՝ ժանա
պիր տէյէճէյիմ վար : վէ .
տէտի . Էս՝ խօճա՝ սէյլէ :
Պիր էօսիւնն վէրէնին իլէ 41
պօրճուտու վար խաի, պիրի-
նին պէշ կիւղ՝ վէ օպիրինին
էլլի տինտար պօրճու վար խաի :
վէ ընլարըն էօտմէյէ դուա 42
լէթի օլմամաղըլա, իքիտինէ
տէ պաղըլլար . իմտի սէյլէ,
ընուն հա՛նկըլըր տահա զլյատ
տէվէճէք : Վէ Սիմնն ճէվապ 43
վէրիպ տէտի . Դըլաս էտէ
լիմ քի՝ քիմէ տահա զլյատ
պաղըլլար խաի . վէ ընա տէ-
տի . Տօղու հիւքմ էթաի :
վէ գարըյա տէօմիւպ Սիմնն 44
տէտի . Պու գարըլը կէօրիւք
մի սին . պէն սէնին էվնէ
կիրտիմ, այաղլարըմա սու
վէրմէտին . ամմա պու՝ այապ .

լազմը կէօզ եաշարը իւն
 ըստածար, վէ պաշննն սաշ
 45 արը իւն սկստի : Սէն պանա
 էօփիւշ վէրմէտին, պու խէ
 պէն կիրելտէն պերու՝ ա
 յապարմը էօփմէտէն ֆէ
 46 րաղաթ կէլմէտի : Սէն պաշն
 մը զէյթ եաղը իւն մէսէ էթ
 մէտին . ամմա պու՝ այագ
 արըմը իօշ դօգուլու եաղ
 47 իւն մէսէ էթտի : Օ սէպէպ
 տէն սանա տէրիմ, ծնուն
 չօգ օլան կիւնաշարը ա'ֆվ
 օլունտու, չիւնքի չօգ սէվ
 տի . ամմա քիմէ քի աղ ա'ֆվ
 48 օլունտուսա, աղ սէվէր : Վէ
 դարըյա տէտի . կիւնաշարըն
 49 ա'ֆվ օլունտու : Վէ պէ
 րապէր սօֆրասա օթուրան
 ար՝ քէնտիւրքինտէ տէմէյէ
 պաղապարի . Պու քիմ տիր
 քի՝ կիւնաշար սախի ա'ֆվ
 50 էտէր : Վէ օ՝ դարըյա տէտի .
 Սէնի իմանն գուրթարաը ,
 սէլամէթ իւն կիթ :

ՊԱՏՊ Ը

1 Վէ օլտու քի՝ պունտան
 սօնկրա օ՝ շէհրտէն շէհրէ վէ
 քէօյտէն քէօյէ կէչիպ՝ Ալու
 ճըն փափշահաղընը վ'աղ
 վէ միւթտէ էտէր իտի, վէ
 օն իքիւէր պիւնէինճէ իտի .
 2 Հէմ պա'ղը դարըլար քի՝ եա
 րամաղ բուհարտան վէ խաս
 թարըգարտան սաղալըլար
 իտի . էանի Մադգաղէնալը
 տէնիւն Մարիամ քի՝ օն
 տան եէտի ճինն չրգմը իտի ,
 3 վէ Հէրուղէսին քէտիւտա
 ոլ օլան Քուզանն դարըսը Յով
 հաննա՝ վէ Ըուշան վէ չօգ սայիր
 դարըլար քի՝ օնա քէտիւտի մալա
 ընտան խըղմէթ էտէրէր իտի :

Վէ չօգ գաղապարդ պի՝ 4
 ըիքմէք իւն, վէ հէր շէհրտէն
 խալց օնա կէլմէյիւն, թէմ
 սիւ իւն տէտի . Էքիւնճիքն
 5 տի էքիւնին էքմէյէ չըգտը .
 վէ էքէր իքէն, պա'ղըսը եօ
 լուն հաննա տիւշիւպ չիյ
 նէնտի, վէ կէօյիւն գուշարը
 օնու եէտի : Վէ պա'ղըսը 6
 գայա իւղէրինէ տիւշտիւ,
 վէ նէմլիյի օլմաղըլընտան՝
 պիթինճէ գուրուտու : Վէ 7
 պա'ղըսը տիքէնիւէր արտուրնա
 տիւշտիւ, վէ տիքէնիւէր պէ
 րապէր պիթիւթ՝ օնու պօլ
 տուլար : Վէ պա'ղըսը էյի 8
 եէր իւղէրինէ տիւշտիւ, վէ
 պիթիւպ էիւզ դաթ մաշտու
 վէրաի . պունշարը սէօյէր
 իքէն՝ լշիթմէյէ գուրաղըսը
 օլան իշիթսին՝ չաղըլըր իտի :

Վէ շայիրուլէրի օնա սօրուպ 9
 տէրէր իտի . Աճապա պու
 թէմսիւ նէ՝ օլա : Վէ օ տէ 10
 տի . Ալանն փատիշահաղը
 նըն սըրըլարընը պիւմէտի սիգէ
 վէրիւմիւ տիր, ամմա գալան
 արա թէմսիւլէր իւն Էօյէնիւ
 թա քի օնար պաղար իքէն
 կէօրմէյէլէր, վէ իշիտիր իքէն
 սնկլամայար :

Իմտի թէմսիւ պու տուր . 11
 Թօխում՝ Ալանն սէօղիւ
 տիւր : Վէ եօլ էանընտաքի 12
 լէր օնար տըր քի՝ իշիտիրէր ,
 սնտէն շէյթան կէլիւթ՝ էիւ
 ըէքէրէրտէն սէօղիւ դալու
 ըրը , քի ինսնուպ գուրթու
 մայար : Վէ գայա իւղէ 13
 ընտէքիւէր օնար արը քի՝
 իշիթտիքէրի զէման՝ սէօղիւ
 շաղըդ իւն դապուղ էտէր .
 լէր , ամմա օնարըն քէգիւ
 օլմաղըլընտան՝ օնար պիւ
 վաղըթ ինանըլար , վէ թէնճ

- րիւպէ վաղթընտա կերի լէ-
 14 քիւրէր : Վէ տիբէնէր ա-
 րասընա տիւշէն ծնար տըր
 քի՛ իշտիրէր , ամմա գայ-
 դուարտան վէ ղէնկինլէք
 աէն վէ էօմրիւն սէֆտաթ-
 րարնտան վարդալ պօղուրու-
 րար , վէ մահտու վերմէղէր :
 15 Վէ էյի եէրտէքի ծնար
 տըր քի՛ ծնար էյի վէ խօշ
 եիւրէք իլէ տինկէլիւլ աէօ-
 դիւ զապթ էտէրլէր , վէ սապր
 իլէ մահտու վերիւրէր :
 16 Վէ հիջ պիր քիմմէ չըրալը
 եադըլ՝ ծնու գաալ իլէ էօրթ-
 մէղ , եախօտ եաթաղ ալթը-
 նա զօմաղ . իլա շէմ՝տան
 իւղէրինէ գօր , քի իշէրի կէ-
 17 լէնլէր ըղղը կէօրէլէր : Զիւրա
 կիզի շէյ եօդ տուր քի՛ ա-
 շքէար օլմայա , վէ սաղը շէյ
 քի՛ պիլինմէյէ , վէ մէյտանա
 18 կէլմէյէ : Իմտի պաղըն՝ նիճէ
 տինկէր սինիղ . զիրա քիմին
 վար իսէ , ծնա վէրլէճէք
 տիր . վէ քիմին եօղ իսէ ,
 օլ օլան ղանն էթտիլի տախի
 քէնտինտէն ալընաճաղ :
 19 Վէ ծնուն վալիտէտի վէ
 գարնտաշարը ծնա կէլտիլէր ,
 վէ գալապաղդտան ծնա գա-
 վալմաղա դասիր օլմատըլար :
 20 Վէ ծնա խապէր վէրլիլալ
 աէնիլար . Վալիտէն վէ գա-
 րնտաշարըն սէնի կէօրմէք
 իւթէլիլալ տիշարտա տուրու-
 21 յօրար : Վէ օ ճէվալ վէ-
 րիլա՝ ծնարա տէտի . Վալի-
 աէմ վէ դարնտաշարըմ պուն-
 րար տըր քի՛ Սլաճըն սէօ-
 դիւնիւ տինկէրլէր վէ իճրա
 էտէրլէր :
 22 Վէ օլտու քի՛ կիւնէրին
 պիրնտէ քէնտիսի շալիրուլէրի
 իլէ գալըլա պինտի , վէ ծնարա

տէտի . Վէօրիւն էօթէ եա-
 դասընա կէշէլիւլ . վէ աղը-
 տըլար : Վէ գալըլա իլէ ծնար 23
 կիւտէր իքէն , օ ուլուտու .
 վէ կէօլէ պիր ըիւղկէար գա-
 սըրղատը կնտի . վէ գալըլա
 սօլայօր խտի , վէ թէճիքէտէ
 իտիլէր : Վէ եանընա վարդալ՝ 24
 ծնու ուլանտըրտըլար , վէ
 աէալիլէր . Եա՛ խօճա՛ եա՛
 խօճա՛ հէլաղ օլուօրուղ . վէ
 օ գալըլա՛ ըիւղկէարը վէ
 սոլտուն աաղլաշարըն աղար-
 ւատը . վէ տինտիլէր , վէ լի-
 մանլը օլտու : Վէ ծնարա 25
 տէտի . Իմանընղ նէրէտէ
 տիր . ծնար իսէ գօրգուլ
 թա՛ճճիւլալ էտէրէք՝ մապէյն-
 լէրինտէ տէտիլէր . Աճապա
 պու քի՛մ տիր , քի ըիւղ-
 կէարըարա հէմ սոլայա տախի
 էմր էտէր , վէ ծնա իթաաթ
 էտէրլէր :
 Վէ գալըլա իլէ Գադարալը 26
 լարըն տիյարընա վարտըլար ,
 քի օ՛ Գալիլէանըն գարըլ
 եագատընտա տիր : Վէ օ՛ 27
 գարայա չըղընճա , ծնա շէհր-
 աէն պիր աաէմ՝ ղաթթ կէլտի ,
 քի վաթիլր սէնէլէրտէն պէրու
 ծնուն ճիւնլէրի վար խտի , վէ
 էսվալ կիլմէղ իտի , վէ էվ-
 աէ դալմաղ խտի , իլա մէ-
 դարտտա : Վէ Երտուտու 28
 կէօրտիլլէնտէ , պաղըրըլա էօ-
 նիւնէ սիւշալիւ , վէ եիւք-
 ոէք սէս իլէ տէտի . Արամըլ-
 տա նէ՛ վար՝ եա՛ Ալլաճ թաա՛-
 լանըն Օղու Եփտու . սանա
 եալմարըրմ , պէնի իսքէնճէյէ
 սալմա : Զիւրա նապաղ բուհա 29
 էմր էթտի , քի աաէմտէն
 չըգա . չիւն քի ծնու չօգ
 սէնէլէրտէն պէրու ղապթ
 էթմիշ իտի , վէ օ՛ ղէն-

Զերէր վէ պուգալուար ինէ
 պաղանձալ զսպթ օլունուր
 իտի . ամմա պաղարը գըրըպ'
 Զիննտէն չէօլէրէ սաղնըր
 30 իտի : Վէ Յիսուս օնա սիւալ
 էսիպ տէտի . Սէնին աալն
 նէ՞ տիր . վէ օ տէտի . Լէ-
 գէոն . զիրա օնա չօգ Զիննէր
 31 կիրմիշ իտի : Վէ օնա եալ
 վարըր իտի , քի օնլարա կիր-
 աապա վարմաղա էմր էթմէյէ :
 32 Վէ օրաաա՝ սաղտա օթլա-
 նըր պիր վաֆիր տօնկուգ
 սիւրիւսիւ վար իտի . վէ օնա
 եալվարըրար իտի , քի օնլա-
 րն իչնէ կիրմէյէ՝ օնլարա
 իզն վէրէ . վէ օնլարա իզն
 33 վէրտի : Վէ Զիննէր օ առէմ
 տէն չըգլա՝ տօնկուգարա կիր-
 տիւր , վէ սիւրիւ ուչըրու՝
 տան աշաղա կէօլէ էիւրիւ
 34 յիւշ էսիպ՝ պօղուլու : Վէ
 օնլար կիւտէնէր՝ օլան նէս-
 նէյի կէօրիւնձէ՝ գաչորըր ,
 վէ շէհրաէ վէ ջիթիւքէր-
 35 տէ խապէր վէրտիւր : Վէ
 վազի՝ օլանը կէօրմէյէ չըգ-
 աղար , վէ Յիսուսա կէլտի-
 լէր . վէ օլ Զիննէրի չըգմըշ
 առէմի՝ Յիսուսուն պաղարը
 եանընտա կիլինմիշ վէ ա՛գըլ-
 լանմըշ օթուրուր պուլմաղը-
 36 լա՝ գօրդաուլար : Հէմ կէօ-
 րէնէր տախի Զիննէրին նիձէ
 գուրթուլուղունու օնլարա
 37 խապէր վէրտիւր : Վէ Գա-
 դարալըրարն էթրաֆ մահալ
 լէրինին հէփ խալը օնա եալ
 վարալար քի՝ օնլարտան կիթ-
 սին . զիրա պէշիւք գօրդու-
 յա սիւշտիւքէր . իմտի օ՝
 գալըղա կիրիպ կէրի տէօն
 38 սիւ : Վէ օլ Զիննէրի չըգմըշ
 առէմ՝ օնա եալվարըր իտի ,
 քի պիլէսինձէ օլա . ամմա

Յիսուս օնու սալը վէրիպ տէ-
 տի . էվինէ տէօն , վէ Ելլա . 39
 հըն սանա հէփ էթալիյի շէյ-
 լէրի նաղ էյլէ . վէ կիտիպ՝
 պիւթիւն շէհրաէ Յիսուսուն
 օնա Զիւմէ էթալիյի շէյլէրի
 վաղ էաէր իտի :

Վէ օլաա քի՝ Յիսուս կէրի 40
 տէօնտիւքաէ , խալը օնու դա-
 պուլ էթաի . զիրա Զիւմէսի
 օնու պէքէյօրըր իտի : Վէ 41
 իլթէ իսմի Յայրոս օլան
 պիր առէմ կէլտի , վէ օ՝
 Զէմիյէթ էէրինին վիւժիւհիւ
 իտի . վէ օ՝ Յիսուսուն պաղ-
 արընա գափանձա՝ օնա եալ
 վարըր իտի , քի էվինէ կիրէ :
 Զիրա օնուն օն իքի եաղն . 42
 տա դաաար՝ պիրիձիք էվլա-
 աղ օլարապ՝ պիր գըղը վար
 իտի , վէ օ էօլիյօր իտի .
 իմտի օ կիտէր իքէն , գալա-
 պալըգ օնու յըգըշալըրըր իտի :

Վէ՝ օն իքի եըլ դան ագ . 43
 մադ իլլէթի չէքէն պիր դարը
 քի՝ պիւթիւն մաղնը հէքիմ-
 լէրէ սարֆ էթմիլ իտի իսէ
 տէ , հիշ քիմնէտէն ոաղա-
 մաղա դասիր օլմամըշ իտի ,
 արգաթարաֆաան եաղալըպ՝ 44
 էսվապընըն էթէյինէ սօգան-
 աղ . վէ տէր ա՛գապ օնուն
 գանընըն ագմաղը տուրտու :
 Վէ Յիսուս տէտի . Պանա աօ . 45
 գանան քի՛մ սիր . վէ հէ-
 վիտի ինքեար էթմէյիլէ ,
 Պեարոս հէմ պիլէսինձէ օլան-
 ար տէտիւր . Եա՝ խօճա՝
 դալապալըգ սէնի յըգալըր վէ
 սըգըշալըրըր , վէ՝ Պանա քի՛մ
 սօգանաղ մը աէրսին : Վէ 46
 Յիսուս տէտի . Պանա պիր
 քիմնէ սօգանաղ . զիրա պէն
 տուլտում քի՝ պէնտէն գուվ-
 վէթ չըգար : Իմտի դարը կիւշ 47

լէնէմէտիյնի կէօրիւնճէ, տիժ
բէյէրէք կէլաի, վէ ծնուն
կօնիւնէ դաիւանըպ՝ պիւթիւն
իալըն էօնիւնտէ ծնա նէ
սէպէպտէն աօգանտըղըն՝ վէ
տէր ա՛գապ նիճէ շիֆա պոււ-
տուլունու ծնա նապէ կթաի :
48 վէ օ՝ ծնա տէտի . ճէսարէթ-
լէն՝ էյ դըզ, իմանըն սէնի
դուրթարտը, սէլամէթ իլէ
կիթ :
49 Օ տահա սէյլէր իքէն,
ճէմիլէթ պալընըն թարաֆըն
տան պիլի կէլիպ՝ ծնա տէտի
քի՝ Գըղըն էօլիւ, խօճայա
50 զահմէթ վէրմէ : վէ Յիսուս
իշխիւնճէ՝ ծնա ճէվապ վէրիպ
տէտի . Գօրգմա, հէման ինան,
81 վէ դուրթուաճադ տըր : վէ
էվէ կիրտիքտէ, Պէարոս վէ
Յակոբոս վէ Յովճաննէստէն՝
վէ գըղըն պապաւընտան վէ
անասընտան մա՛տա՝ քիմսէյի
82 կիրմէյէ գօմատը : վէ ճիւմ-
լէսի դըզ իշիւն աղլայըպ
տէյիւնիւրէր խի . վէ օ
տէտի . Ալլաման, էօլմէտի,
83 լաքին ոչույօր : վէ ծնար
ծնուն էօլիւռ զլոուլունու
պիլմէք իլէ, ծնու զէվգէնիւր-
էր խի : Ամմա օ՝ հէփիսիւնի
տիշարըպ չըգարըպ՝ գըղըն
էլնէն եափըշար, վէ չալըրըպ
84 տէտի . Եա՛ գըզ՝ գալգ : վէ
ծնուն ըուհու կէրի տէօնաիւ,
վէ տէր ա՛գապ գալգաւ .
վէ էմր էթաի, քի ծնա էէմէք
85 վէրիլէ : վէ ծնուն աթալարը
շաշուրար . վէ ծնարա թէն-
պիւհ էթաի, քի օլան նէսնէյի
քիմսէյէ սէյլէմէյէլէր :

Պ Ա Պ Թ

1 Վէ օն իքի շայիրտէրինի

պիրիքտէ չաղըրըպ՝ ծնարա
հէփ ճիւնէրին իւղէրինէ՝ վէ
խասթալըգարը սաղաթմաղա
գուվէթ վէ հիւքիւմէթ վէր-
տի : վէ ծնարը Ալլահըն 2
փատիշաճըղընը վաղ էթմէյէ՝
վէ խասթալարա շիֆա վէրմէյէ
կէօնտէրտի : վէ ծնարա տէ- 3
տի . Եօլտա հիւ պիր շէյ
թաշըմայըն, նէ տէյնէք՝ նէ
թօրպա՝ նէ տէ էքմէք՝ նէ
ադչէ՝ նէ տախի իքիլէր գաֆ-
թանընը օլտուն : վէ հէր 4
հանկը էվէ կիրէրսէնիլ, օրա-
տա գալըն, վէ օրատան չը-
գըն : վէ սիղի քիմլէր քի 5
գապոււ էթմէղլէր խսէ, օլ
շէհրտէն չըգարընըղտա ծնար-
ըն իւղէրինէ շէհատէթ օլ-
մագ իշիւն ոյաղաւընըղտաի
թօղու տախի սիւքին : վէ ծն. 6
լար չըղըպ հէր էէրտէ յն
ճիւն վաղ էտէրէք վէ խա-
ւալը սաղալտարագ՝ քէյ
պէ քէյ կէղէրէր խի :
վէ ըուպ՝ պաշը շէրուլգէս 7
ծնտան իճրա օլունան շէյլէրին
ճիւմէսինիլ իշիթիքտէ՝ թա՛շ
ճիւպ էտէր խի . զիրա պա՛ղ
քիմսէլէր Յովճաննէս էօլիւ-
լէրտէն տիրիլտի, վէ պա՛ղը 8
լարը Եվլա գուհուր էթտի,
պա՛ղըլարը տախի՝ Գատիմ
փէյլապէլէրէրտէն պիրիգալգ-
մըշ տըր տէրէր խի : վէ 9
շէրուլգէս տէտի . Պէն Յով-
հաննէսին պաշըն քէստիմ .
իմտի պու քի՛մ տիր քի՛
պէն ծնուն հագղընա պէյլէ
շէյլէր իշիթիթօրում . վէ ծնու
կէօրմէյէ տըր խի :

վէ Առաքեալար կէրի տէօ. 10
նիւպ՝ ծնա հէփ էթաիլէրի
շէյլէրի նաղէ էթաիլէր . վէ
ծնարը աղպ՝ թէնհաճէ Բէթ .

ասյիդա տէնիլէն շէհրին պիր
եապան մահալինէ չէքիտի :

11 Վէ խաղդ առշմաղըլա՝ ծնուն
արարննա վարարլար . վէ ծն
լարը գապուլ էսիպ՝ ծնարա
նլլահըն փաաիլահըղը հագ
զընտա սեղլէյերէք՝ սաղալմա
ղա միւհլթաճ՝ օլաւարա չիֆա
վէրիր իտի :

12 Վէ կիւն էնմէյէ պաշա
տըգաա ծնիքիլէր էանընա կէ
լիպ՝ ծնա տէտիլէր . խաղը
սաղը վէր քի՝ էթրաֆ քէյոյ
լէրէ վէ չիֆթ կըլէրէ վարըպ
գծնալար , հհմէյէճէք պու
լալար . զիրա պուրաաաա եա
լարա տէտի . Մնարա սիղ
եէյէճէք վէրին . վէ ծնար
տէտիլէր . Պիղիմ պէշէքմէք
աէն վէ իքի պաղգաաան
վէյատէ շէյիսիղ եօգ տուր .

13 մէյեր քի վարըպ՝ հհպ պու
ճէմաալթա եէյէճէք պիղ տա
թուն ալալմ . զիրա պէշ
պին գաաար աաէմ իտի :

14 իմտի շայիրալէրինէ աէտի .

Օնլարը հլլլէր հլլլէր՝ պէօ .

15 լիւք պէօլիւք օթուրտուն : Վէ
հօյլէ էթաիլէր , վէ հհփիսինի

16 օթուրթաուլար : Վէ պէշ էք
մէյի հհի՝ իքի պուղը պար ,
վէ կէյէ մօղու պաղըպ՝ ծն
լարըն իւղէրինէ պէրէքէթ
օգուտու , վէ փարէլէյիպ շա
յիրալէրինէ վէրիր իտի , քի
խաղըն էծնինէ գոյալար :

17 Վէ եէտիլէր , վէ հհփիսի
տոյաուլար . վէ ծնարըն փար
չալարընըն արթանընտան ծն
իքի քիւֆէ գալորըլար :

18 Վէ օլտու քի օ՝ եալընը
տուա՝ էտէր իքէն , շայիրալէրի
տէ պէրապէրինճէ իտիլէր ,
վէ ծնարա սօրուպ տէտի .

խաղ պէնիմ իչիւն՝ քիմիմ
տէրլէր : Վէ ծնար ճէվապ 19

վէրիպ տէտիլէր . Վաֆթիղ
էտիճի Յուլճաննէս սին , վէ
սայիրլէրի Եղիա սըն , վէ
սայիրլէրի՝ Գատիմ փէյլաւ
պէրէրտէն պիրի գաղմըշ
ալըր քէրէր : Վէ ծնարա տէ 20

տի . իա սիղ պէնիմ իչիւն
քիմիմ տէրսինիղ . Վէ Պետ
րոս ճէվապ վէրիպ տէտի .

1. լաճըն՝ Գրիստոսու տուն .
վէ օ ծնարա սըղը թէնպիհ 21

էտիպ՝ էմր էյլէտի , քի պու
նու քիմնէյէ սեղլէմէյէլէր :

վէ տէտի . աաէմ Օղլու չօք 22

շէյլէր չէքմէք՝ վէ իիմիլարըլար
տան հհմ պաշքէազինլէրտէն

վէ քէաթիպլէրտէն ըէտու օ
լոււմադ՝ վէ էօլտիւքիւլմէք՝ վէ
իւչիւնճիւ կիւնտէ դըյամ

էթմէք կէրէք տիր : Վէ 23

հհփիսինէ տէր իտի . Իյէր
պիր քիմնէ պէնիմ արալմա

կէլմէք իսթէրսէ , քէնտինի
ինքէար էթսին , վէ խաղըն

հէր կիւն գալորընըն , վէ
արարմա կէլսին : Զիրա 24

քիմ քի ճանընը գուրթար
մադ իսթէրսէ , ծնու զայ՝

էտէճէք . վէ քիմ քի ճանընը
պէնիմ իչիւն զայ՝ էտէրսէ ,
օ՝ ծնու գուրթարաճադ :

2. իւն քի պէր աաէմ պիւթին 25

տիւնեայը գաղանըլ՝ քէն
տինի զայ՝ էտէր եա էթիլ
րիւրսէ , նէ՝ ֆայիտէ էտէր :

2. իւրա քիմ քի պէնտէն էօ 26

թիւրիւ վէ պէնիմ սէօղէ
րիմտէն էթիւրիւ ութանըր
սա , աաէմ Օղլու աաիսի՝
քէնտիսինին վէ փէտէրի
վէ աղլղ մէլէքէրին ճէլալին
տէ կէլալիյի գէման՝ ծտան
էթիւրիւ ութանաճադ ալը :

- 27 Վէ սիզէ հագդան տերիմ,
պուրատաւ տուրանլարտան
պաղը քիմսէլէր վար քի՛ Ս
լահնի փատիշահըղընր կէօ-
րիւնձէյէտէք՝ աղլա էօրիւմ
ստթմնյաւաղլար :
- 28 Վէ օլտու քի պու սէօղէր-
տէն սէքիղ կիւն դատար սօնի-
րա , Պետրոսու վէ Յովհաննէ-
սի վէ Յակոբոսու պէրապէր
աղլա՝ տաղա տուա՝ էթմէյէ
- 29 չըգոր : Վէ օլտու քի՛ օ տուա՝
էտէրիքէն , էիւզիւն շէքի
սէյիշիւտի՝ վէ էսվապը պէյաղ՝
- 30 փարլադ օլտու : Վէ իշթէ
իքի ատէմ՝ ծնուն իւէ սէյ-
լէլէր իտի , քի Մովսէս վէ
- 31 Եղիա իտիլէր . Բի՛ ծնար
ճէլալ իւէ կէօրիւնիւպ՝ ծնուն
Երուսաղէմտէ իճրա էտէձէյի
վէֆաթընը սէյլէյօրլար իտի :
- 32 Վէ Պետրոս հէմ պիւլէսինձէ
օլանլար ույդուտան աղըրաշ-
իլլար իտի . վէ ծնար ռէյա-
նընձա , ծնուն ճէլալիւնի՝ վէ
պիւլէսինձէ տուրան իքի ատէ-
- 33 սի կէօրաիւլէր : Վէ օլտու քի՛
ծնար ծնտան այրըմադ իւղոն
իքէն , Պետրոս Յիսուսա տէ-
տի . Եա՛ խօճա՝ պիղէ պու-
րատա օրմադ էյի տի . իմտի
պիր տանա՝ պիր տէ Մովսէսէ
վէ պիր Եղիայա՝ իւշ չատըր
էափալըմ . զիրա սէյլէտիյի-
- 34 նի պիւղէ իտի : Վէ օ պուն-
լարը սէյլէր իքէն , պիր պու-
լութ կէլիւ՝ ծնարը դափ-
լատը . վէ ծնար պուրուլթա
կիրտիլէրիտաէ գորգուլար :
- 35 Վէ պուրուլթան՝ Սէվիիւիւ
Օղլումպու տուր , ծնու տինի-
լէյին տէյիւ պիր սէս օլտու :
- 36 Վէ պու սէս օլտուլու կիպի՝
Յիսուս էաղնըղ պուրունտու .
վէ ծնար սիւքիւլթ էթտի-

լէր , վէ օլ կինլէրտէ կէօ-
տիւքլէրի շէյլէրտէ քիմսէյէ
հիշ պիր շէյ խապէր վէրմէ-
տիլէր :

Վէ օլտու քի՛ էրթէսի կիւն 37
տէ՛ ծնար տաղտան էնտիլէ-
րինտէ , ծնու չօդ գալապալըդ
գարըլարալ : Վէ իշթէ պիր 38
ատէմ գալապալըդտան պա-
ղըրալ տէտի . Եա՛ խօճա՝
սանա էաղլարըրմ՝ օղլումա
նապար գըլ , վերա պիրիձիք
էվրատմար . Վէ իշթէ օ 39
նու պիր ռուհ թուլթար , վէ
ափանաղ պաղըրըր , վէ ծնու
քէօփիւրտէրէք չարփար , վէ
ծնու էղէրէք՝ ծնտան կիւձ՝
իւլէյարըր : Վէ սէնին շայիրա 40
լէրինէ էաղլարտմ , քի ծնու
չըգարալար , տմա գատիլը օ-
լամատըրար : Վէ Յիսուս ճէ 41
վապ վէրիւպ տէտի . Ի՛յի
մանաղ վէ թէրս նէսլ՝ նի-
լէյէտէք սիղիւ էանընըգտա
օլուպ՝ սիզէ թէհամիւլէ էաէ-
ձէյիմ . օղլունու պուրայա կէ
թիլ : Վէ օ տահա կէլիլ ի 42
քէն , ճիւնն ծնու չարփար ,
վէ էըրթար . Մմա Յիսուս 43
նափադ ռուհու աղարալալ՝
չօճուղա շէֆա վէրաի , վէ օ
նու պապաւնա վէրաի : Իմտի 44
հէյիլի Սլահնը աղամէթի-
նէ հէյրան դաղըրար իտի :

Վէ ճիւլէսի Յիսուսուն
հէփ էթտիյի շէյլէր թա՛ձ
ճիւլ էտէր իքէն , շայիրալէ-
րինէ տէտի . Սիղ՝ պու սէօղ
լէրի գուլաղլարընըղ գոյուն .
զիրա ատէմ՝ Օղլու՝ ատէմլէր
էլինէ թէպիմ օլունաճադ :
Մմա ծնար պու սէօղիւ անկ 45
լամատըրար , վէ ծնարաան
էօրթիւլիւ իտի , քի ծնու
տուլմայալար . վէ պու սէօղ-

- տէն էօթիւրիւ ընա սիւսալ էթ.
մէյէ դօրգարլար խի :
46 Վէ ընլարն արասընտա
պիր միւզաբէրէ օլտու , քի
աճապա ընլարտա պէջիւք
47 քիմ օլա : Վէ Յիսուս ըն-
լարն երեքէքէրինն միւլա-
հազարն կէօրմէք իւն , պիր
չօճուգ ալըպ՝ ընու քէնտի
48 հանընտա տուրտուրտու , Վէ
ընլարա տէտի . քիմ քի պու
չօճուլու պէնիմ աւըմտա գա-
պուլ էտէրսէ՝ պէնի դապուլ
էտէր , վէ քիմ քի պէնի գա-
պուլ էտէրսէ՝ պէնի կէօնտէ-
րէնի դապուլ էտէր . զիրա
ճիւմէնիղին արասընտա էն
քիւչիւք քիմ իսէ , պէջիւք օ
տուր :
49 Վէ Յովնանէս ճէվապ վէ-
րիպ տէտի . Եա՛ Խօճա՝ պի-
րինի կէօրտիւք քի՝ սէնին ա-
տըն իւն ճիննէր չգարըր
խի , վէ ընու մէն՝ էթտիք .
զիրա պիղիմ իւն պէրապէր
աւա թապի՝ տէյիլ տիր :
50 Վէ Յիսուս ընա տէտի . Մէն՝
էթմէն . զիրա սիղէ գարը
օլմայան՝ սիղին թարաֆընը
տան տըր :
51 Վէ օլտու քի՝ կէյէ ալըն-
մասընն կիւնլէրի թէքմիլ օլ-
մագ իւզրէ իքէն , օ՛ Երու-
սաղէմէ կիթմէյէ երեզնիւ
52 տօղուլթու : Վէ երեզնիւ էօ-
նիւնտէն խապէրճիւք կէօն-
տէրտի . վէ ընլար վարըպ՝
Սամարիալըրըն պիր քէյիւ-
նէ կիրտիւք , քի ընուն իշիւն
53 հազըրըգ կէօրէլէր : Վէ ընու
գապուլ էթմէտիւք . զիրա
ընուն երեզնիւ Երուսաղէմէ
54 կիթմէյէ տէօնմիւլ խի : Վէ
ընուն շայիրտիւք Յակոբոս
վէ Յովնանէս կէօրիւնճէ՝

տէտիւք . Եա՛ Բապա՝ իսթէր
մի սին քի՝ Եղիանն տախի
էթտիյն կիւլի՝ սէյլէյէիմ
քի՝ կէօքտէն աթէլ էնսին ,
վէ ընլար թէլէֆ կէօնն :
վէ տէօնիւպ՝ ընլար ա՛ղար 58
լատը , վէ տէտի . Միղ Նա՛ղը
րուհ սահիպի օլտուլունըր
պիլմէղ սինիղ . Զիրա տտէմ 59
Օլլու առէմէր ճանլարը հէ-
լաք էթմէյէ կէլմէտի , իւս
խէլաս էթմէյէ . վէ պաշգա
քէյէ կիթտիւք :
վէ օլտու քի՝ ընլար եօրտա 57
կիտէր իքէն , պիրի ընա տէ-
տի . Եա՛ Բապա՝ հէր նէրէյէ
կիտէրսէն , արտընճա կէլէ-
ճէյիմ : Վէ Յիսուս ընա տէ- 58
տի . Թիւքիւք ինլէրի՝ վէ
կէյիւն գուլարընն եուվա-
լարը վար . լաքին առէմ Օղ-
լունուն պաշընը տայայաճապ
էէրի եօգ տուր :
վէ պիր զայրիսնէ տէտի . 59
Արտըմճա կէլ . վէ օ տէ-
տի . Եա՛ Բապա՝ պանա իղն
վէր , էվէլէս կիտիպ պա-
պամը կէօմէյիմ : Վէ Յի- 60
սուս ընա տէտի . Իօլիւլէրի
պրապ՝ քէնտի էօլիւլէրինի կէօ-
մէլէր , սէն իսէ վարըպ Ալա-
հըն փատիշահըլընը վաղ
էյլէ :
վէ պիր պաշգատը տա տէ- 61
տի . Եա՛ Բապա՝ սէնին ար-
տընճա կէլէճէյիմ . լաքին
էվէլէս պանա իղն վէր , քի
էվիմին էհալտի իւն վիտա-
լաշայիմ : Ամնա Յիսուս ընա 62
տէտի . Էլինի սապան իւ-
զէրինէ գօմուլ իքէն կէրի-
յէ պադան հիչ պիր քիմնէ՝
Ալահըն փատիշահըլընա միւ-
նասիպ տէյիլ տիր :

ՊԱՊ Ժ

- 1 Սէ պոռնարտան սանկրա՝
րապա պաշտա եկեթիշ քիմ
սէկեր տահա թային եթտի ,
վէ ընլարը քէնտի երկու էօ
նիւնճէ՝ վարածաղը հեր շէհրէ
վէ մահալէ իրիշէր իրիշէր
- 2 կէօնտէրտի : իմտի ընլարա
տէր իտի . Վէրջէ պիշիւնճէք
էքին չօք՝ ամմա իշճիւր աղ
տըր . իմտի պիշինին Սահի
պինէ նիյաղ էտին քի՝ քէն
տի պիշինինէ իշճիւր չօքար
- 3 սըն : Վիտին , իշթէ պէն սի
ղի՝ գուզուլար կիպի գուրտլար
- 4 արաւորնա կէօնտէրիւրիմ : Բէ
սէ՝ եա տաղարճը՝ եախօտ
այադ գապլարը թաշըման .
վէ եօլտա հիշ քիմսէյէ սէ
լամ վէրմէն : Վէ հէր հանկը
էվէ կիրէր սէնիղ , էվվէլա
տէյին . Սէլամ պու էվէ :
- 6 Վէ էյեր օրատա սէլամէ
միւթահադ քիմսէ վար իսէ ,
սէլամընը ընուն իւղէրինէ
գօնաճադ . եօղ իսէ՝ սիղին
իւղէրինիղէ տէօնէճէք տիր :
- 7 Վէ օ էվտէ դաղը՝ ընլարտա
պուլունան շէյլէրտին եէյիպ
իշին . ղըրա իշճի քէնտի իւճ
րէթինէ լայրգ արը . էվտէն
- 8 էվէ կէօճմէն : Վէ հէր հան
կը շէհրէ կիրէրսէնիղ , վէ
նլար սիղի գապուլ էտէրլէր
իսէ , էօնիւնիւղէ գօնուլան
- 9 շէյլէրի եէյին , վէ ընուն
իշինտէ օլան խասթալարը
սաղալտըն , վէ ընլարա տէ
լին . Սւլահըն փատիշահըղը
սիղէ եադալմըն տըր : Վէ
հէր հանկը շէհրէ կիրէրսէ
նիղ , վէ սիղի գապուլ էթ
մէղէր իսէ , ընուն մէյտան

լարնա չըդըպ տէյին . Սի 11
ղին շէհրինիգաէն սիղէ եա
փըշան թօղու տախի սիղէ
սիւքէրիղ . լաքին պունու պի
լին քի՝ Սւլահըն փատիշահ
ըղը սիղէ եադալմըն տըր :
Սիղէ տէրիմ քի՝ օլ կիւնտէ 12
Սօդումա՝ օլ շէհրտէն ղէյա
տէ էհվէն օլաճադ : Վա՛յ 13
սանա՝ է՛յ Գորաղին , վա՛յ
սանա՝ է՛յ Բեթմայիգա . ղի
րա էյեր սիղտէ իճըա օլու
նան գուվէթէր Տիւրոս վէ
Սիդունա օլմուլ օլալար խտի ,
չօգտան պէրու չուլ վէ քիւլտէ
օթուրուլ թէվպէ էտէրլէր
խտի : Լաքին շէրաա՝ թտա Տիւ 14
րոս վէ Սիդունա սիղտէն տա
հա ղէյատէ էհվէն օլաճադ :
Վէ սէն թա կէյէտէք եիւք . 15
սէքլէնէն՝ եա՝ Վախանա
յում՝ ճէհէննէմէտէք էնտի
րիւնճէք սին : Սիղի տինկլէ 16
յէն՝ պէնի տինկլէր , վէ սի
ղի ըէտտ էտէն՝ պէնի ըէտտ
էտէր . վէ պէնի ըէտտ էտէն՝
պէնի կէօնտէրէնի ըէտտ է
տէր :

Վէ եէթմիւլէր շաղըդ իւէ 17
աէօնիւլ տէտիւրէր . Եւ՝
րապա՝ ճիննէր տախի սէնին
տորն իլէ պիղէ իթաա՝ թ է
տէր : Վէ ընլարա տէտի . 18
Շէյթմանըն կէօքտէն շիւնէք
կիպի տիւշտիւլանիւ կէօրիւր
իտիմ : Իշթէ սիղէ՝ ելլան 19
լար վէ ա՛գրէպլէր իւղէրինէ
պասամաղա՝ վէ տիւշտէնին ճէթի
գուվէթի իւղէրինէ հիւքիւ
մէթ վէրիւրիմ . վէ սիղէ հիւ
պիւր շէյ աօլա ղարար վէր
մէյէճէք տիր : Ամմա պունա 20
սէվինմէն , քի ըուհլար սիղէ
իթաա՝ թ էտէյօրլար . լաքին
սէվինին քի՝ աալարընը կէօք

լերտէ եազըմըն տըր :

21 Օ՛լ սասաթաս Յիսուս րու-
հունտա մէսրուր օյուա՛ տէ-
տի . է՛յ կէջիւն վէ եէրին
սահիպի Փէսէր՝ սանա շուքը
էտէրիմ՝ քի՛՝ պու նէսնէլէրի
ա՛լիմէրտէն վէ ա՛րիփէրտէն
կիզէտին , վէ օնարը մա՛սու-
լարա աշքեար էթտին . պէլի՛
եա՛՝ Փէտէր՝ զերա հուզու-
րունտա պէյլէ խօջ կէօրիւն .
22 տիւ : Փէտէրիմտէն հէր շէյ
պանա թէսլիմ օյունտու . վէ
քիմնէ Օյուլուն քիմ օլտու-
լունու թանըմազ , իլլա Փէ-
տէր . վէ Փէտէրին քիմ օլ-
տուլունու քիմնէ Բանըմալ , իլլա
Օյուլ , հէմ՝ օլ քիմնէ քի՛
() զուլ օնա պէյան էթմէսինի
Քարատ էտէր :

23 Վէ շայիրտլէրէ տէօնիւա՛
թէնհաճէ տէտի . Նէ մութ-
լու սիզին կիօղէրինիզէ քի՛
կէօրտիլլունիլ շէյլէրի կէօ-

24 ըրէյօրլար : Զլրա սիզէ տէ-
րիմ՝ քի՛ չօգ փէյլամպէրլէր
վէ փասիշահյար իսթէտիլէր
քի՛՛ կէօրտիլլունիլ շէյլէրի
կէօրէլէր , վէ կէօրմէտիլէր ,
վէ իշիթտիլլինիլ շէյլէրի իշի-
տէլէր , վէ իշիթմէտիլէր :

25 Վէ իշիթէ պիր Նօմա խօ-
ճասը դալգալ՝ օնու թէճրիւ-
պէ էտէրէք տէտի . Եա՛
խօճա՛՝ նէ՛՛ էյլէյիմ , քի է-
պէտի հայաթա վարիս օլա-
26 յըմ : Վէ օնա տէտի . Նօմա
աա նէ՛՛ եազըմըն տըր .

27 Նաըլ օգըրտուն : Օլ տախի
Ճէվապ վէրիպ տէտի . Ալլա-
հըն Բապալը պիւթիւն իլիւրէ-
յինտէն վէ պիւթիւն Ճանըն-
տան վէ պիւթիւն գուվէթին-
տէն վէ պիւթիւն ա՛ղլընտան
սէվէսին , գօնջունու տախի

քէնտին կիպի «էլէսին : Իմտի 28
օնա տէտի . Տօլլու Ճէվապ
վէրտին . պունու իճըա էյլէ ,
վէ եաշայաճապ սըն : Ամնա՝ 29

քէնտին սատլոգ չըգարմոգ
իսթէմէյլէ , Յիսուս տէտի .
Եա գօնջում՝ քիմ՝ տիր : Վէ 30

Յիսուս Ճէվապ վէրիպ տէտի .
Պիր առէմ՝ Երուսաղէմտէն
Երիքովա էնէր իտի , վէ իլը-
սըլլար էլէնէ տիւշտիւ , քի
օնլար օնու հէմ՝ սցտուլար

հէմ՝ եարալաարը , վէ օնու
եարը էօլմիւշ պրաղպ կիթ-
տիլէր : Իմտի րաւթ կէլէ՝ 31

եօլան պիր քեահլին էնէյօր
իտի . վէ օնու կէօրիւնճէ ,
էօթէ եանա կէչտի : Քէզալք 32

օլ մահալէ պիր Ղևիլ տախի
վարմաղըլա , կէլիպ կէօրտիւ ,
վէ էօթէ եանա կէչտի : Լա 33

քին պիր Սամարիալը եօրա
կիտէր իքէն՝ օնուն օլտուլու
էէրէ . կէլտի , վէ օնու կէօ-

րիւնճէ՛՛ աճըտը : Վէ եագըն 34
վարըս՝ եարալարընա եաղ
վէ շարապ տէօքէրէք՝ օնալը
պաղլատը . վէ օնու քէնտի
հայվանը իւզէրինէ պինտիլիպ

սիր խանա կէօթիւրտիւ , վէ
օնա մուգայէտ օլտու : Վէ էր 35
թէսի կիւն կիտէր իքէն , իքի
տինար չըգարըս՝ խանճըլա

վէրտի , վէ օնա տէտի . Պունա
մուգայէտ օլ , վէ նէ քի ղի-
յատէ խարճ էտէրտէն , պէն
թէքրար կէլտիլիմտէ՛՛ սանա

հօտէյէճէյիմ : Իմտի սանա՝ 36
պու իւչտէն հա՛նկըլը իլըր
սըլլարըն էլէնէ տիւշէնի գօն-
շուսու օլտու՝ կէօրիւնիւր :

Վէ օ տէտի . Օնա մէհա՛ 37
մէթ էտէն . Յիսուս տախի
օնա տէտի . Ալար սէն տէ՛
պէյլէ էյլէ :

- 38 Վէ օլտու քի՝ օնլար կիտեր
իքէն, պիր քէօյէ կիրտի . վէ
Մարթա աարննա ալիբ գարը՝
օնու էվինէ գապուլ էթաի :
- 39 Վէ օնուն՝ Մարիամ իսմինաէ
պիր գըլ գարնտաղը վար
իտի քի՝ Յիսուսուն այագ-
լարը եանընա օթուրուպ՝ օ-
նուն սէօղնիւ արնիլէր իտի :
- 40 Մարթա իսէ՝ չօգ խըղմէթէ
տայլիբ ղաիլէ չէքէր իտի .
վէ եագըն կէլիպ աէտի .
Եա՛րապպ՝ գըղ գարնտաղը
պէնի եանընը խըղմէթ էթ-
մէյէ պրագաղը վաղիլիէն
տէյիլ՝ մի . իմաի օնա աէ քի՝
- 41 պանա եարտըմ հտէ : Վէ
Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ օնա
աէտի . Եա՛ Մարթա՝ Մար-
թա՝ չօգ շէյլէր իլինն դայ-
ղու չէքիպ պիհուգուր օլուր :
- 42 սուն . Լաքին լաղըմ օլան շէյ
պիր պիր . վէ Մարիամ՝ օլ
էյի հիսէյի աէչմիշ տիր ,
քի օ՝ օնտան ալընմայաճապ
տըր :

ՊԱՊ ԺԱ

- 1 Վէ օլտու քի օ՝ պիր
մահալտէ օլուպ տուա՝ հաէր
իքէն, Ֆերալթ էթուրիլիտէ՝
շայրտէրինաէն պիրի օնա
աէտի . Եա՛րապպ՝ պիղէ
տուա՝ էթմէյի էյորէթ , Նիճէ
քի Յովհաննէս տախի քէնաի
2 շայրտէրինէ էյորէթտի : Վէ
օնլարա տէտի . Տուա՝ էթաի-
լիսիլ ղէման՝ տէյին . Եա՛ր
կէօքէրտէ օլան Փէտէրիմիլ
աալըն ալիլ օլտուն . Իտաի-
շահըղն կէլին . իրատէթին
օլտուն , Նիճէ կէօքտէ՝ եէր
3 իւղէրինտէ տախի . Հէր կիւն-
քի էքմէյիմիլ՝ կիւն պէ կիւն

պիղէ վէր . Վէ կիւնահալ 4
ըրմըղը պիղէ ա՛ֆլ էյլէ ,
զիրա պիղ տախի պիղէ հէր
պօրճլու օլանա ա՛ֆլ էտէրիլ .
վէ պիղի Թէճրիւպէյէ կէթըր-
մէ , իլլա պիղի եարամաղ-
տան գուրթար :

Վէ օնլարա տէտի . Սիգ 5
տէն քիմի՛ն պիր տաթու օլուր
տա՝ օնա կէճէ եարըս վա-
ըպ՝ օնա տէրսէ . Եա՛ տաթ՝
պանա իւչ էքմէք հօտիւնճ
վէր . Զիրա պանա էօլտան 6
պիր տաթու՛ն կէլաի , վէ օ-

նուն էօտիւնէ դօյաճապ շէյլմ
էօգ տուր : Օ տախի իլէրի- 7
տէն ճէվապ վէրիպ աէյէ .
Պանա զահմէթ վէրմէ . ա-
թըղ գափու գալիսմըշ տըր ,
վէ չաճուգաղըմ պէնիմ իլէ
եաթագտա տըրլար . գալըպ՝
սանա էօմէ՝ վէրմէյէ գատիլի
տէյիլ իմ : Սիղէ տէրիմ՝ 8

էյէր քէնաի տաթու օլտու-
ղու իլինն գալըպ օնա
վէրմէղսէ աէ՝ լաքին օնուն
ա՛րըղըղը իլինն՝ գալըպ օնա
լաղըմ օլտուղու դատար վէ-
րէճէք տիր : Պէն տախի սիղէ 9
տէրիմ . Տիլէյին՝ վէ սիղէ
վէրիլէճէք , աղալըն՝ վէ պու-

լաճապ սընըլ , չալըն՝ վէ
սիղէ ալըլաճապ տըր : Զիրա 10
հէր տիլէյէն աղըր , վէ աղա-
լան պուլուր , վէ չալանա
ալըլաճապ : Վէ սիղտէն հա՛ն 11
կը պապատան օղու էքմէք
տիլէրսէ , օնա լա՛շ մը վէրէ-

ճէք , եախօսա պալըգ տախի՝
օնա պալըգ եէրինէ երլա՛ն
մը վէրէճէք . Վէ եախօս 12
եուամուրթա տիլէրսէ , օնա
ա՛գրէպ մի վէրէճէք : Իմաի 13
էյէր սիլգ՝ եարամաղ իքէն՝
էվաաղաղընըղա էյի պախըլ-

էր վերմէյի պլիւրսէնիւ, կէօք-
ահ օյան փէտերնիւղ նէ դա-
տար զիյտահ՝ ընտան տիւղ-
յէնէրէ Աղիւ Բուհ վերէ-
ճէք :

14 Վէ պիր ճինն չըգարըր
իտի, քի օ տիւրիւ իտի . վէ
օլոս քի՝ ճինն չըգընճա,
տիւրիւ քիմսէ սէջլէտի, վէ
խալլ Թա՛ճճիւպ էթտիւր :

15 Մմմա ընլարտան պաղըլարը
տէտիւր . ճիննէրին ուղու-
սու Բէեղլէբուլ իւէ ճինէրի

16 չըգարըր : Վէ ասէրլէրի Թէճ-
րիւպէ էտէրէք՝ կէօքսէն ն-
տան ալամէթ տիւրլէր իտի :

17 Վէ օ՝ ընլարն Ֆիբըրլէրի
պիւմէք իւէ, ընլարա տէտի .
Բէնտի ալէյհինէ պէօլլւն
միւշ հէր փատիլաճըգ՝ խա-
րապ օլուր, վէ քէնտի ալէյ-
հինէ պէօլլւնմիւշ էվ տիւ-

18 շէր : Վէ էյէր շէյթան տա
քէնտի ալէյհինէ պէօլլւնմիւշ
օլուրսա, ընուն փատիլաճըլը
նի՛ճէ ապիթ սուրաճագ աըր .
չիւն տէրսինիւ քի՝ պէն ճինն-
լէրի Բէեղլէբուլ իւէ չըգա-

19 ըրյօրում : Վէ էյէր պէն ճինն-
լէրի Բէեղլէբուլ իւէ չըգա-
րըրսամ, սիղին օղուլարնըլ
քի՛մ իւէ չըգարըրլար . պու-
նուն իյիւն՝ սիղին շէրսա՝ Թճը-
լարնըլ ընլար օլաճաղլար :

20 Լաքին էյէր պէն ճիննէրի Ալ-
լաճըն փարմաղ իւէ չըգա-
րըրսամ, էյլէ իսէ՝ Ալլաճըն
փատիլաճըլը սիղէ էէթիւշ

21 միւշ տիր : Գուվլէթլի քիմսէ
սիլաճընմիւշ քէնտի ալլուսու-
նու պէքլէտիլի զէման, ընուն
էշեսսը սէլամէթտէ տիր :

22 Մմմա ընտան դուվլէթլիսի
իւղէրինէ կէլիպ ընու էէնէր-
սէ, ընուն՝ օլ կիւվլէնտիլի հէփ

սիլաճըրնը աըր, վէ ընուն
Թալանըր պէօլլէր : Պէնիմ 23
իւէ օլմիյան՝ պմնա զըտտ
աըր . վէ պէնիմ իւէ տէվլէր-
մէյէն՝ տաղըտըր :

Նափաք լուհ ատէմտէն 24
չըգտըլը զէման սուաուղ էէր-
լէրսէն կէչիպ՝ լաճաթ ա-
լար, վէ պուլմայըպ տէր .
Շօլ չըգարըլմ էվիմէ տէօնէ

յիմ : Վէ կէլլիւճէ՝ ընա սիւպի 25
րիւլիւշ վէ տօնանմըլ պու-
լուր : Ս զէման կիտիպ պէ 26

լապէրինճէ քէնտիւնտէն եա-
րամաղ էէտի լուհ տաճա
ալըր, վէ կիրիպ օրատա սա-
քին օլուրլար . վէ օ ատէ-
մին սօնու՝ էվլէլքինտէն պէ-
թէր օլուր :

Վէ օլուր քի՝ օ պունլարը 27
սէջլէր իքէն, դալապալըգ-
տան պիր դարը սէն դալըր-
ըլպ՝ ընա տէտի . Նէ՛ մութըւ
սէնի Թաշըյան լաճմէ՝ վէ
էմիւրիլին մէմէլէրէ : Վէ օ 28

տէտի . Ալէլ խուսուս՝ նէ՛
մութըւ Սլաճըն սէօղլւնիւ
տիւնիլէյիպ հըթըլ էտէնէրէ :

Վէ խալլ պիրիբըր իքէն, 29
տէմէյէ պաշլատըր . Պու նէպ
եարամաղ աըր . ալամէթ Թա-
լապ էտէր, ամմա ընա Յով-
նան փէյլամպէրին ալամէ-

թինտէն մա՛տա՝ ալամէթ վէ 30
րիլմէյէճէք տիր : Զիւրա Յով-

նան Նինուէլիլէրէ ալամէթ
օլուուղը կիպի՝ ատէմ Օղու-
տալի պու նէպէ էյլէ օլա-

ճագ տըր : Գըպլէ մէլլէքսի 31
շէրամթ կիտիւտէ պու նէս-

լին ատէմէրի իւէ պէրապէր
գալլաճագ, վէ ընլարըն իւ-
ղէրինէ հիւքմ՝ էտէճէք . չիւն
քի օ՝ էէրին ուճըրնտան
Սողըմնուն իլլիսի տիւնիլէմէյէ

- կէլաւ . վէ իշթէ պուրասաւ
Սուրմոնտան պէջիւցիւ վար :
32 Նիւուէ եհալիսի շէրաս'Թ
իհանտէ պու նէպ իւէ պե-
րասէր դալգաճաղար , վէ
օնուն իւզէրինէ հիւքմ' է-
սէճէքէր . շին . քի ծնար
Յոնանուն վաղը իւէ Թէվպէ
էթաիւր . վէ պուրասա իշթէ
Յոնանտան պէջիւցիւ վար :
33 Վէ հիւ քիմսէ շիրաղը եա-
գըպ' կիւլիյէ եախօտ շնիք
պլծընա զօմող , իւս շէմ'
տան իւզէրինէ . քի իշէրի
34 կիւնըր ըլլող կէօրէլէր : խե-
նի շիրաղը կէօղ տիւր . իմ'
սի էյէր կէօղն սաֆիսէ ,
պիւթիւն Թէնիւն տախի միւ-
նէվլէր օլուր . ամմա քէօթիւ
խսէ , Թէնիւն տախի դարան .
35 լըգ օլուր : Իմսի պագ քի'
սէնտէ օլան ըլլող դարան .
36 լըգ օլմայա : Իմսի էյէր
պիւթիւն Թէնիւն միւնէվլէր
օլուպ' հիւ պիւր դարանլը
էէրի եօղ խսէ , շիրաղն
քէնտի շաֆգը իւէ սէնի ըլլող
լանտըրաղը կիւպի' պիւթիւ-
նիւ միւնէվլէր օլուր :
37 Վէ օ սէջլէր իքէն , պիւր
Փարիսեցի օնա եալլարտը քի'
օնուն եանընտա էջլէն Թա-
ս'մը եէյէ . իմսի վարըպ'
38 սօֆրայա օթուրաու : Վէ
Փարիսեցի կէօրիւնճէ' Թաճ'
ճիւպ կիտի , քի կօյլէն Թա-
ս'մընտան էվլէլ կայգանմա-
39 սը : Վէ Բապի օնա տէտի .
Հալա սիզ Փարիսեցիէր' գա-
սէհին վէ շախաղն սիշ եա-
նընր փաքէր սիւիլ . վէ իշ
էանընր գալիւք վէ եարա .
40 մաղըդ իւէ աօլու աուր : Էյ'
ս'գըլըղար' տիշ էանընր եա-
փան իշ էանընր տախի քէն .

տիսի եաթիմատը մը : Լաքին 41
վարիյէթիւիլի սատագա վէ-
րին , վէ իշթէ սիզէ հէր շէյ
փաք օլաճագ : Վսմա վալ 42
սիզ Փարիսեցիէրէր . զիրա
նա'նէ'նին վէ սէսէֆ օթու-
նուն վէ հէր սէպղէվաթըն
ի'շէրիւնիւ էէրիւ սինիզ ,
ամմա շէրաս'Թը վէ Ալահըն
մուհապպէթիւնի կէշէրսինիզ .
պուռնարը էթմէլ' ծնարը
տախի պրագմամաը իսինիզ :
Վալ' սիզ Փարիսեցիէրէր քի' 43
ճէմիյէթ էէրէրնսն պաշ
սէտիւրի վէ փաղարարտա սէ-
լամարը սէվէրսինիզ : Վալ' 44
սիզէ' էյ' միւլայը քէաթիւպ-
լէր վէ Փարիսեցիէրէր' պէլ-
լը օլմայան մէղարար կիպի
սինիզ , քի իւսթիւնտէ կէղէն
տաէմլէր պիւմէղէր :
Վէ նոմա խօճալարընըն 45
պիւրի ճէվապ վլրիպ' օնա
տ.տի . Եա' խօճա' պուռնարը
սէջլէմ'ք իւէ , պիւզէ տախի
սիթէմ' էտէյօրսու : Վէ օ 46
տէտի . Սիզ նոմա խօճալա-
րընա տախի վալ' . զիրա ա-
տէմլէրէ' կէօթիւրիւմսի կիւճ'
էիւքլէր էիւքլէտիւր սինիզ .
վէ քէնտիւնիզ' փարմագլարը-
նըղն պիւրի իւէ օ էիւքլէրէ
սագանմաղ սընըղ : Վալ' սիզէ 47
քի' փէյլամպէրէրն Թիւր-
պէլէրնի պիւնա էտէրսինիզ ,
ծնարը խսէ' պապալարընը
էօլաիւրաիւլէր : Պուռնուն 48
պէլլէ' պապալարընըղն ա-
մէլէրինէ շէհասէթ էտիւպ'
ըրղա վէրիւրսինիզ . զիրա օն-
լար' ծնարը էօլաիւրաիւլէր ,
վէ սիզ Թիւրպպէլէրնի պիւնա
էտէրսինիզ : Պուռնուն իշին 49
Ալահըն իլմի տախի տէտի .
Օլարա փէյլամպէրէր վէ

լէսուլէր կէօստէրէճէլիմ, վէ
 մլարտան էօլտիւրէճէլէր, վէ
 50 վէ գօվալայաճադար . թա
 քի ախնեսանն գուրուլմա
 սընտան պերու տէօթիւլմէթաէ
 զան ճիւմէլէ փէյլամպէրլէ
 51 րին գանը պու նէպտէն թա
 լապ օլունա, Աթէլին գանըն
 տան՝ թա մէղպահ իւէ հէյթէ
 լին արասընտա էօլտիւրիւլէն
 Զաքարիանըն գանընտաէք .
 պէլի, տէրիմ սիղէ՝ պու նէսլ
 աէն թալապ օլունաճապտըր :
 52 Վա՛յ սիղ նօմօս խօճալարընա
 քի՝ ի՛լին անախթարընը գաւ
 տըրտընըլ . քէնտիսիիլ կիրմէ
 տիսիլ, կիրէնլէրի տախի մէն՝
 էթախիսիլ :
 53 Վէ մլարա պու նէսնէլէրի
 սէյլէր իքէն, քէաթիպլէր վէ
 փարիսէցիլէր զայէթէլէ կիւ
 ճէնմէյէ՝ վէ տահա չօգ շէյ
 լէր խուսուսունտա մուռն աղ
 զընը արամաղա պաշտտըրար .
 54 Վէ մա տուգադ գուրուպ
 մուռն աղզընտան պիր շէյ
 ալլամաղա արարար իտի,
 թա քի մտան շիքէայէթէ
 աէլէր :

ՊԱՊ ԺԲ

1 Էլլու էանատէ գալտպաղդ
 մ ախլէրճէ պիրլէտիքտէ
 շէյլէ քի պիրի պիրլին պա
 տարար խոի, շայրտլէրինէ
 տէմէյէ պաշտար . էվվէլա
 քէնտիսիիլ փարիսէցիլէրին
 մայաղընտան սաղընըն, քի
 2 օ՝ մլարայըղդ տըր : Վէ հիւ
 պիր էօրթիւլէ շէյ եօգ աուր
 քի աշքէար օլմայա, վէ կիզ
 3 լի շէյ՝ քի պիրլնմէյէ : Օ
 նուռն իւլէն դարանըղտա հէր
 նէ տէրուէնիլ՝ այաընըգաա
 իշիտիլէճէք, վէ օսալարաա
 դուլագաա սէյլէտիսիսիլ տա՛մ
 լարտա վ՛աղ օլունաճադ : Վէ
 սիղ տօթլարըմա տէրիմ .
 թէնի էօլտիւրիւլա՛յ՝ մտան
 սօնկրա տահա զիյատէ պիր
 էտէճէք շէյլէրի օլմայանլար
 տան դօրգման : Վաքին սիղէ
 կէօսթէրէլիմ՝ քիմտէն դօր
 գաարընըլ . էօլտիւրտիւլէրէն
 սօնկրա ճէհէննէմէ աթմաղա
 հիւքիւմէթի օլանտան դօր
 գուն . պէլի, տիրիմ սիղէ
 մտան դօրդուն : Պէշ սէրէ
 իքի փուլա սաթլըմա՛ղըն,
 մլարտան պիրի պիլէ Ալա
 հըն հուգուրունտա ունու
 սուլմուշ աէյիլ տիր : Վաքին
 սիղըն պաղընըլէն հէփ դը
 լարը տախի սայըլըլէ տըր .
 իմաի գօրգման, սիղ չօգ սէր
 չէլէրտէն Փարպը սընըլ :
 Վէ սիղէ տէրիմ . հէր քիմ
 քի պէնի առէմլէրին էօնիւն
 տէ իգրար էտէրսէ, առէմ
 Օղլու տախի մու Ալահըն
 մէլէքլէրի էօնիւնտէ իգրար
 էտէճէք : Վէ պէնի առէմլէ
 րին էօնիւնտէ ինքտար էտէն՝
 Ալահըն մէլէքլէրի էօնիւնտէ
 ինքտար օլունաճադ տըր : Վէ
 հէր քիմ՝ առէմ Օղլունա
 գարըն սէօղ սէյլէրսէ, մա
 ա՛վի օլունաճադ . ամմա Ա՛
 զիշ Բուհա քիւլթը էտէնէ
 ա՛վի օլունաճադ : Վէ սի
 զի ճէմլէթ էէրլէրինէ վէ
 դապիլմէրի հէմ հիւքիւմտար
 լարա կէօթիւրաիւքլէրինտէ,
 նիճէ՛ եա նէ ճէփապ վէ
 րէսիսիլ՝ եա նէ սէյլէյէսի
 նիլ՝ դայուլ չէքմէն : Զիրա
 Ալիւլ Բուհ սիղէ օ սաաթ
 տա սէյլէմէյէ լաղըմ օլան
 լարըն էօրէտէճէք տիր :

- 13 Վէ գալապարդաւան պիւրի
օնա տէտի . Եւա՛խօճա՛ գա-
րընտաշմա սէջլէ քի՛ պէ-
նիմ իլէ միրասը թագսիմ է-
14 տէ : Վէ օ՛ օնա տէտի . Եւա՛
ասէմ՝ պէնի սիզլն իւղէրի-
նիղէ գատը եա թագսիմ
էտիճի քի՛մ թա՛յին էթտի :
15 Վէ օնարա տէտի . Պագըն ,
վէ թամա՛քեարըդտան սա-
ղընն . զիրա պիր քիմսէնին
է՛օմրիւ՛ վարիլէթինին արթ-
16 մասընտան տէյիլ տիր : Վէ
օնարա պիր թէմսիլ սէջլէ-
յիպ տէտի . Պիր զէնկին ա-
տէմին չիֆթիլէյի չօդ մահ-
17 սուլ վերտի : Վէ օ՛ քէնտին-
տէ տիւշիւնիւպ տէտի . Նէ՞
էյլէյիմ . զիրա մահսուլա-
րըմը տէվլըրէճէք եէրիմ եօդ
18 սուր : Վէ տէտի . Պունու
էտէյիմ . անպարըրըմը եր-
գըպ՝ տահա պէյիւքէրնի
եաթայրմ . վէ հէփ հասը-
լաթըմը վէ նիյմէթլըրիմ օ-
19 րատա տէվլըրէյիմ . Վէ ճա-
նըմա տէյիմ . Եւա՛ճան՝ չօդ
եղլար իչին եղլըմը չօդ
նիյմէթլըրին վար , րահաթ
20 օլ՝ եէ՛ իչ՝ սէֆա սիւր : Ամ-
մա Ալլահ օնա տէտի . Էյ
ալլըրը՝ պու կէճէ սէնտէն
ճանընը թալապ էտէճէքէր ,
վէ հաղըրատըղըն շէյլէր քի-
21 մի՛ն օլաճադ : Քէնտիսիլչին
խաղնէ եղլըպ՝ Ալլահ իչին
ղէնկին օլմայան քիմսէ պէյլէ
տիր :
22 Վէ շայրտէրնէ տէտի .
Գու սէպէպտէն սիղէ տէ-
րիմ , նէֆսինիլ իչին՝ նէ եէ-
յէսինիլ , վէ թէնինիլ իչին՝
նէ կիէսինիլ , գայլու չէք .
23 մէն . Նէֆա թաա՛մտան՝ վէ
թէն էսվապտան իւթիւն

տիր : Գուղունարա պաղըն , 24
քի էքմէղէր , վէ սիւմէղ-
լէր , քի օնարըն քիլըրի վէ
անպարը եօդ տուր , վէ Ա-
լլահ օնարը պէպէր . սիդ
գուշարտան նէ՛ գատար չօդ
ֆարդը սընըլ : Վէ սիղտէն՝ 25
քի՛մ գայլու չէքմէք իլէ ,
պօյունա պիր արըն զամմ
էթմէյէ գատիր տիր : Իմսի 26
էյերէն քիւչիւք շէյէ պիլէ
կիւճիւնիւլ էէթմէլ իսէ ,
գուսուր շէյլէրտէն էօթիւ-
րիւ նի՛շին գայլու չէքէր
սինիլ : Զանպաղարա պա- 27
ղըն՝ նիճէ պէյիւրէր , դահ-
մէթ չէքմէղլէր , հէմ էյիւր-
մէղլէր . ամմա սիղէ տէրիմ ,
Սողումն պիլէ պիւթիւն տա-
րաթը իլէ օնարըն պիրի կի-
պի կիլինմէլ խալ : Վէ էյեր 28
պու կին մէվճուտ օլուպ՝
եարըն ֆուրունա տըրլան
թարլանըն օթունու Ալլահ
պէյլէ կիլինտիրիւսէ , նէ
գատար տահա զիյատէ սի-
ղի՛ եա՛ աղ իմանըլար : Իմ 29
տի սիլ՝ նէ եէյէճէյինիլ
եաթուտ նէ իչէճէյինիլ ա-
րաման , վէ վէսվէսէտէ օլ-
ման : Զիրա հէփ պունարը 30
տիւնեանըն թայիֆէլէրի ա-
րար . վէ սիղն ֆէտէրնիլ
պունարա միւհթաճ օլուտ-
ղունուղու պիլիլ : Լաքին Ա- 31
լլահն փատիշահըղըն տիլէ-
յին , վէ պունարըն ճիւթէ-
սի սիղէ զամմ օլունաճադ
արըր : Էյ՝ քիւչիւք սիւրիւ 32
գօրգմա . զիրա ֆէտէրնիլ
սիղէ փատիշահըղը վէրմէք
խօշ կէօրիւտիւ : Վարիյէ 33
թինիլի սաթըն , վէ սատա-
գա վէրին . քէնտիլէրնիլէ էս-
քիմէլ քէսէլէր՝ կէօրէրտէ

տիւքէնմէզ խաղննէ հտինին .
 օրատա քի խըրսըզ եադլաշ-
 մադ , վէ կիւվէ պօզմադ :
 34 Զ իրա խաղննէնիդ նէրէտէ ի-
 սէ , եիւրէլինիդ տէ օրատա
 35 Օլաճադ : Պէլլէրինիդ գուշան .
 մըշ վէ գանախլէրինիդ եա-
 36 նար օլտուն . Սիդ տախի՝ շօլ
 առնմէլը կիպի օլուն քի՝ քէն-
 տիւրին եֆէնտիսինի տիւ-
 յիւնտէն նէ զէման կէլէճէք
 տէլիւ պէքէլլէր , քի օ կէ-
 լիւ պլլընճա՝ տէր ա՛գապ
 37 Օնա աշալար : Նէ մուլթու օ
 դուլարա քի՝ էֆէնտի կէլ
 տիքտէ օնլարը ուլյանը պու-
 լուր . կէրչէք տէրիմ սիդէ
 քի՝ օ գուշանաճադ , վէ օն-
 լարը սօֆրայա օթուրտաճադ ,
 վէ կէչիւ պլլ օնլարա խըզմէթ
 38 էտէճէք տիր : Վէ էլէր ի-
 քինճի նէվսէթտէ կէլիւսէ ,
 իւչլւնճիւ նէվսէթտէ պիւլէ
 կէլիւսէ , վէ պէյլէ պուլուր-
 սա , նէ մուլթու օ գուլլա-
 39 րա : Մմմա պուլուր պիլլն քի՝
 էլէր էվ սահիպի խըրսըզն
 հանկը սաա՛թտա կէլէճէլինի
 պիլլէլիտի , ուլյանը տու-
 րուր իտի , վէ էվլինի տէլին-
 40 մէլէ գոյ վէրմէզ խիտի : Իմ
 տի սիդ տախի հաղըր օլուն .
 զէրա զանն էթմէտիլինիդ սա-
 ա՛թտա՝ առնմ՝ Օղու կէլլը :
 41 Վէ Պէարոս օնա տէտի .
 Եա՛ Բապա՛ պուլ թէմիլի պի-
 զէ՞ մի սէյլէրսին , եօխա
 42 հէֆիսինէ տախի մի : Վէ
 Բապա տէտի . Մճապա շօլ
 էմին վէ ագըլլը քէտիւլտա
 քի՛մ տիր , քի օնու էֆէնտի
 խըզմէթ քէարլարընն իւղէրի-
 նէ նասպ էտէր , քի վադ-
 43 թընտա թալինի վէրէ . Նէ
 մուլթու օլ գուլա քի՛ է-

ֆէնտիսի կէլլնճէ , օնու պէյ-
 լէ էթմէքտէ պուլուր : Հագ- 44
 գան սիդէ տէրիմ քի՛ օնու
 ճէմի՛ վարիլէթինին իւղէրինէ
 նասպ էտէճէք : Մմմա էլէր 45
 օ գուլլ քէնտի եիւրէլլինտէ՛
 Եֆէնտիմ կէլլէյէ կէճիլի-
 յօլ տէլիւ տէ՛ խըզմէթ-
 քէարլարը հէմ պէպէմէլլի
 տէյմէյէ՛ վէ քէնտիսի եէլիւ
 իշմէյէ վէ սէրիսօշ օլմադա
 պաշլարսա , օլ գուլուն էֆէն 46
 տիտի՝ օնուն պէքէլլէմէտիլի
 կիւնտէ՛ վէ պիլլէտիլի սա-
 ա՛թտա կէլէճէք , վէ օնու իքի
 յարչա էտիւպ՝ օնուն հիսաէ-
 վինի իմանսըղար իլէ գոյա- 47
 ճադ : Վէ էֆէնտիսինին խ-
 թէլլինի պիլլիւ տէ թէտարիք
 կէօրմէյէն վէ օնուն իսթէ-
 յինէ կէօրէ էթմէյէն գուլ՝
 չօդ տէյլիւլէճէք : Մմմա պիլլ 48
 մէլէրէք տէյլիւլէյէ լայլդ
 էւ էտէն՝ ադ տէյլիւլէճէք .
 վէ հէր քիմէ չօդ վէրիլի
 իսէ , օնտան չօդ թալտալ օ-
 լունաճադ . վէ քիմէ չօդ լու-
 մարլանար իսէ , օնտան տահա
 զէլտաէ թալտալ էտէճէքէր : 49
 Եէրէ աթէշ սալմադա կէլ
 տիմ , վէ նէ իսթէրիմ քի՛
 հալա թուլթուլուշ օլտալը- 50
 ալ : Վաֆիթիդ օլաճադ պիլ-
 վաֆիթիլիմ վար . վէ թա օ
 թէքմիլ օլանտէք՝ նիճէ սը- 51
 գըլլըրմ : Եէրէ սէլամէթ մի
 վէլլմէյէ կէլտիմ զանն էտէր-
 սինիդ . Էօդ , տէրիմ սիդէ իլա- 52
 ֆըրգա : Զ իրա շիմտէն սօնկ-
 րա՛ պիլ էվաէ պէշ քիլի օ-
 լուպ՝ իւչլու իքիտէն՝ վէ իքի- 53
 տի իւչտէն ալլըրաճադ : գա-
 պա օլուլտան վէ օլուլ պա-
 պատան՝ անա գըզտան վէ
 գըզ անատան՝ գալիսանա քէն-

- տի կէլնինտէն վէ կէլն քէն տի դաշնանասընտան՝ սյրլուա ճադ արը :
- 54 Ճէմ՝ խաղա տախի տէր խաի . Պոուլթ կիւնպաթը թարաֆընտան սուլտուլունու կէօրտիլանիւղ ղէման , տէր ա՛դասլ՝ խաղմուր կէլիօր տէր :
- 55 Սինիղ , վէ պէօյլէ օլուր : Վէ նսասս էոտիլինի կէօրաշիւն ինպէ՝ Չօք որճադ օլաճադ :
- 56 Երսինիղ , վէ օլուր : Ես՝ միւրայլար՝ եէրին վէ կէլիւն եիւղեւնիւ թանըմասըն պիւլլիւնիղ , վէ պու վաթթընի՝ :
- 57 Ճէ թանըմա սընըլ : Վէ նի՛ջիւն հադքը քէնտիլիլինիղ տէն տախի ֆարդ էթմէդսի :
- 58 Նիղ : Զիրա խասմին իլէ դա պիլթէ վարտըլն ղէման , եօլ տա ընտան դուրթուլմաղա չալըլ . օլմայա քի՛ սէնիլա տըլա սիւրիւքէյէ , վէ դատը սէնի ա՛տասս թէսլիմ էտէ , վէ ա՛տաս սէնի զընտանու դօ :
- 59 Եա : Սանս տէրիմ , լոս սոն փուլու վէրնէտէք օրատուն տար չըդմայաճադ սըն :

ՊԼՊ ԺԴ

- 1 Մէ օլ ղէմանտէ պա՛ղը քիմնէլէր կէլիւլ՝ օնա շօլ Գալլիւալլարտան էօթիւրիւ խապէր վէրիւլէր խաի , քի օնլարն դանընը Պիլատոս օնլարն դուրպալնլարը իլէ դալլըլթըրուր : Վէ Յիսուս ճէվապ էտիլ՝ օնլար տէտի . Պու Գալլիւալլարտա՛ պէօյլէ շէյլէր չէքսիլքէլի իլէն՝ հէփ Գալլիւալլարտան զիյատէ կիւնաճքեա՛ր մը խաիլէր դանն էտէրսինիղ : Եօք՝ տէրիմ սիլղէ . ա՛մմա էյէր թէվպէ էթմէզսնիղ , ճիւմէնիղ պուն ճիւմէյն հէլաք օլաճադ սընըլ :
- 4 Վէ պու թէմնէլ սէօյլէտի . Պիւր քիմնէնի՛ն պաղըն տա տիլքիլիլ պիւր ինճիր ալաճը վար վաի խաի . վէ օնտա մէյլէ արամաղա կէլաի , ա՛մմա պուլմատը : Վէ պաղճըլա տէտի . իլթէ պու ինճիր ալաճընտա մէյլէ արամադիւղէ՛ իւշ ելլ կէլիլօրու՛մ . ա՛մմա պուլմալօրու՛մ . օնու քէս աթ . Նի՛ջիւն եէլի տէպաթթալ էտէ : Վէ օ՛ ճէվապ վէրիպ օնա տէտի . Ես՝ էֆէնտիմ՝ օնու պու ելլտախի դօյ վէր , թա քի էթրաֆընը դաղըսլ՝ կիւպրէ դօյալլմ : Վէ էյէր մէյլէ վէրիլիւսէ , խօշ . եօլ խտէ՛ օնտան սօնկրա օնու քէսիպ աթա սըն :
- 7 Վէ ճէմիլէթ եէրէքրինին 10 պիլրինտէ շաթաթ կիւնիւ վաղ էտէր խաի : Վէ իլթէ օն 11 սէքիղ ելլտան պէրու խասթալլը լուհու օլան պիւր դալլը վար խաի . վէ օ՛ պիլքիւլմիւլ օլուպ՝ ապա սուլտուլմաղա դատիր տէյլլ խաի : Վէ Յիսուս օնու կէօրիւնճէ , 12 էանընա չաղըրըսլ՝ օնա տէտի . Ես՝ դարը՝ խասթալլընտան աղաս օլմուլ սոն :

- 13 Վէ հաւերինն ծնուն իւղերի-
նէ դառու, վէ տէր ադապ
աօղըուլուպ՝ Ալահա շիւքիւ
14 տէր խոխ : Վէ Յիսուսուն
շաբաթ կիւնիւնտէ սաղաթմ
սողը իջինն՝ ճէմիյէթ պօշը
էօրքէլինէրէք՝ ճէվապ էսիւպ
խալգա տէտի . իշէմէյէ ճա-
յիլ օլան ալթը կիւն վար .
իմտի օլ կիւնէրտէ կելլալ սա-
ղալին , վէ տէյիլ շաբաթ
15 կիւնիւնտէ : Իմտի Բապպ օ-
նա ճէվապ վէրտի , վէ տէ-
տի . Եւ՝ միւրայը՝ սիղին հէր
պիրինիլ շաբաթ կիւնիւնտէ
Լեմիլքտէն էօքիւղիւնիւ եա
էշէյինն չէօղէր տէ՝ կէօթիւ-
րիւպ սուվարմա՞ղ մը : Պու-
խէ՝ Աբրահամ գըղը իքէն՝ քի
ծնու իշթէ շէյթանն օն սէքիլ
էրլտան սէրու պաղլամըշ ի-
տի , շաբաթ կիւնիւնտէ պու-
պաղտան չէօղիւլէյէ ճայիլ
17 տէյիլ մի խոխ : Վէ օ պոն-
լարը սէօյլէր իքէն , օնա հէփ
դարը տուրանլար՝ րէզիւ օ-
լուրլար խոխ . վէ ճիւմիլ խալգ
ծնտան իճրա օլունան հէփ
ճէլլէլ ա՞մէլէր իլէ սէվինիլէր
խոխ :
18 Վէ տէրխի . Ալահըն փա-
տիշահըլը նէյէ՞ պէնղէր , վէ
ծնու նէյէ՞ պէնղէտէյիւմ :
19 Խարաթլ տանէսինէ պէնղէր ,
քի օնու պիր առէմ ալըս
քէնտի պաղէսինէ աթաղ .
վէ պէօյիլիւպ՝ պէօյիլէք ալաճ
օլուու , վէ կէօյիւն դուշարը
ծնուն տալարընա դծնտուլար
20 Եինէ տէտի . Ալահըն փա-
տիշահըլըլը նէյէ՞ պէնղէ-
21 տէյիւմ : Մայայա պէնղէր քի
ծնու պիր դարը ալըս՝ իւչ
շինիլ օլունն իլինէ կիլլէտի ,
թա քի հէփիսի մայալանտը :

Վէ շէհրտէն շէհրէ հէմ 22
քէյտէն քէյէթ թա՛լիւմ հաւ-
րէք կէչէր՝ վէ Երուսաղէմէ
կիտէր խոխ : Վէ պիրի օնա 23
տէտի . Եւ՝ Բապպ՝ ա՞ճապա
խէլտա պուլաճապ քիմնէր
ա՞ղ մը . վէ օ՝ օնարա տէ-
տի . Չալըշին քի տար դա 24
փուտան կիրէսինիլ . զիրա
սիղէ տէրիւմ , չօք քիմնէր
կիրմէյէ արաշաճաղլար , ամ
մա դատիր օլամայաճաղլար :
Իվասհիլիլ դալըլալ դափու 25
յու գափատըրտան սծնկրա ,
սիլ տիշարըտա տուրուպ վէ
դափուլու չալմապա պաղլարալ
տէյէճէք սինիլ . Եւ՝ Բապպ՝
եա՞ Բապպ՝ պիղէ աչ . վէ օ
ճէվապ վէրիւպ սիղէ տէյէ-
ճէք . Սիղին նէրէտէն օլու-
ղունուղու պիլմէմ : Օ դէման 26
տէմէյէ պաղլարաճաղ սընըլ .
Պիլ սէնին հուղուրուճաա եշ-
յիւպ իշտիլ , վէ մէյտանլա-
րլմըղտա էօյրէթաին : Վէ օ 27
տէյէճէք . Սիղէ տէրիւմ , սի-
ղին նէրէտէն օլուղունուղու
պիլմէմ . սէնտէն ուղալ օ-
լուն՝ էյ՝ ճիւմիլ նաճաղըլ
իլէյինէր : Ալըսըլ վէ տիշ 28
դըճըրտայըլը օլատա օլաճաղ ,
Աբրահամը վէ Բաճալը վէ
Յահիբու վէ հէի փէյլամ
պէրէրի Ալահըն փատիշա-
ղըլտա՝ վէ քէնտիլէրինիլին
սիշարը չարարըլըլըլը կէօր-
սիլինիլըլ դէման : Վէ կիւն 29
աօղուղունտան հէմ կիւնպա-
թըսընտան վէ շէմալտան հէմ
դըպլէ թարաֆընտան կէլ-
ճէքէր , վէ Ալահըն փատի-
շահըլըլտա օթուրաճաղլար :
Վէ իշթէ սծնկալքիլէր վար 30
քի՝ ուլար էվլէլէր օլաճաղ-
լար , վէ էվլէլէր վար քի՝

սօնկրաքի օրաճադար :

- 31 ՕԼ կիւնտէ պաղը փարի-
սեցիքէր եանընա կելուլ' ընա
տէտկէր . Չըգ , վէ պուրա-
տան կիթ . զերա չհերովդէս
32 սէնի էօտիւրմէք խթէր : Վէ
օնլարա տէտի . Վարձալ' օլ
տիւթիյէ տէյին . իշթէ ճինն
լէր չըգարըյօրուս , վէ շի-
փարար իճարա էտէյօրուս' պու-
կիւն վէ եարրն , վէ իւշինն
ճիւ կիւնտէ թէքմիլ օլարուս :
33 Լաքին պանա' պու կիւն վէ
եարրն վէ էրթէսի կիւն կէզ-
մէք կէրէք տիր . զիրա Նրու-
սաղէմտէն տիւարը փէյղամ
պէր հէլաք օլմադ գապիլ տէ-
34 յիւ տիր : Ե' Երուսաղէմ'
փէյղամկէրէրի էօտիւրէն վէ
սանա կէօնտէրիլ շէրի թաշ-
լայան Երուսաղէմ' դա՛ջ տէ-
ֆա' սինին էվաղարընր' թա-
վուղուն քէնտի փիլիճէրինի
գանատարընրն ալթընա Բօթ-
լաբու կիպի թօփլամաղա միւ-
րատ էթտիւմ , ամմա խթէ-
35 մէտինիլ : իշթէ սիղէ էվի-
նիլ վերան գալըր . վէ սիղէ
տէրիւ , քի տալտ պէնի կէր .
մէյէճէք սինիլ թա սիղ
հապարն ասընտա կէլէն միւ-
թէպարէք օլուսն տէյինճէ-
յէտէք :

ՊԼԱՊ ԺԴ

- 1 Վէ օլուս քի' փարիսեցի-
լէրին պաղարընտան պիլիւնին
էվինէ շաքաթ կիւնիւնտէ էք .
մէք եէմէյէ կէլտի , վէ օն-
լար օնու կէօգտիւրէր խտի :
2 Վէ իշթէ օնտն էօնիւնտէ
խթիւպա պիր ատէն' վար
3 խտի : Վէ Բիտուս ճէվապ է-
տիւլ' նօմօս իօճալարընա վէ

փարիսեցիլէրէ սէյլէյէրէք տէ-
տի . Ըաբաթ կիւնիւնտէ սա-
ղա թմապ ճալիլ' մի տիր : Վէ 4
օնլար սիւքիւթ էթտիւր . վէ
օնու թուլթուպ սաղալթար ,
վէ սաղը վէրտի : Վէ օնլարա 5
ճէվապ էտիւպ տէտի . Սիղ-
տէն քիլիլ'ն էշէյի եա էօքիւ-
ղիւ դույոլայ տիւշէրտէ , շա-
րաթ կիւնիւնտէ օնու չափու-
ճադ չըգարմալ : Վէ օնա' 6
պու շէյլէր խուսուսուստա
ճէվապ վէրմէյէ գատիր օլա-
մատըլար :

Վէ տա'վէթիլէրէ' պաշ 7
սէտիրլէրի սէշալէրլէրինի էթ-
մէք իլէ' պիր թէմսիլ սէյլէ-
յիւպ օնլարա տէտի . Պիր 8
քիմնէտէն տիւլիւնէ տա'վէթ
օլուստուղուն զէման , պաշ
սէտիրտէ օթուրմա , օլմայա
քի օնուն սէնտէն միւլթէ-
պէր տա'վէթիւլ օլմաշ օլա ,
վէ սէնի հէմ օնու տա'վէթ 9
էտէն կէլալ' սանա տէյէ .
Պունա եէր վէր , վէ օ զէ-
ման ուլթանարադ սօն եէրի
թուլթմաղա պաշայապըն : ՄԺ 10
մա տա'վէթ օլուստուղուն զէ-
ման , վարըպ էն սօն մաշալ-
տէ օթուր . քի սէնի տա'
վէթ էտէն քիմնէ կէլինճէ'
սանա տէյէ . Եա' տուլթուս'
տաշա Եօգարը չըգ . օ զէ-
ման սօփրատա սէնիս պէրա-
պէրլինճէ օթուրմալարըն էօ-
նիւնտէ սանա շան օրաճադ
արը : Զիրա հէր քէնտինի 11
Եիւճէլտէն' ալադլանաճադ ,
վէ քէնտիլինի ալադլատան էիւ-
ճէլէճէք տիր :

Հիւմ օնու տա'վէթ էտէ 12
նէ տա'յի տէտի . Իյլէն եա
ալաշամ թատ'մը էթտիլինտէ ,
տուլթարընը էա գարնատալա-

- ընընդ ետխոտ խըստմարընը ետ
զենկին դոնշուարը տա՛վէթ
էթմէ, օլմայա քի՛ ծնար տա-
լի ունի տա՛վէթ էաէլէր,
վէ սանա պիր միւքեա՛ֆաթ
13 օլա : Լաքին ղլլաֆէթ էթ-
սիյին զէման, ֆաղիլլէր՝
սագաթլար՝ թօրալլար՝ քէօր-
14 լէր տա՛վէթ էյլէ : Վէ նէ
մութլու սանա, ղլրա ծնա-
րըն սանա վէրէճէք միւքեա-
ֆաթը եօգ տուր . չիւն քի
սանա սաաղգարըն գըլամէ-
թինտէ միւքեա՛ֆաթ օլունա
ճադ տըր :
- 15 Վէ պերապէր սօֆրատա օ.
թուրանլարըն պիրի պուշլարը
իշխինճէ, ծնա տէսի . Նէ
մութլու օլ քիմնէյէ քի՛ Մէ-
լաճըն փատիլաշլըղընտա էք-
16 մէք եէյէճէք : Վէ օ՝ ծն
տէսի . Պիր առէմ՝ պիր պէօ-
յիւք ախլամ թաա՛մը էախի՛
չօգ քիմնէլէր տա՛վէթ էյլէ .
- 17 տի : Վէ ախլամ թաա՛մը
վագթընտա գուլունու կէօն-
տէրտի, քի տա՛վէթ լիլլէրէ
տէյէ . Վէլն, ղլրա հալա
18 հէր շէյ հաղըր տըր : Վէ հէ
փիսի պիրտէն՝ էօղը ալէմէ-
յէ պաշլատըլար . էվլէ. քիսի
ծնա տէսի . Պիր թարլա սա-
թուն ալտըմ, վէ իգթիղա տըր
քի՛ վարլալ ծնու կէօրէյիմ .
սանա էալվարըրըմ, պէնի մա՛
- 19 ղուր թութ : Վէ պաշլատը
տէսի . Պէշ չիֆթ էօքիւզ սա-
թուն ալտըմ, վէ ծնարըն սը-
նամաղա կիսէյօրու՛մ . սանա
էալվարըրըմ, պէնի մա՛ղուր
- 20 թութ : Վէ պաշլատը տէ-
սի . Գարըն ալտըմ, վէ պու-
սէպէպտէն՝ կէլմէյէ գաաիր
21 տէյլէ իմ : Վէ օ գուլ կէլիւ
էֆէնտիսինէ պուշլարը խա-

պէր վէրտի . օ ղէման օլ էվ
սահիպի ղագէպէ կէլիւ՝ գու-
լունա տէսի . Թէշ շէհրին մէյ-
տանլարնա վէ սօգաղարընա
չօգ, վէ ֆաղիլլէրի հէմ սա-
գաթլարը վէ թօրալլարը վէ
քէօրլէրի պուրայա իշէրի կէ-
թիր : Վէ գուլ աէտի . Եա՛ 22
էֆէնտիմ՝ էմըն էթալլին կի-
պի օլմուշ տուր, վէ սաշա
էէր վար : Վէ էֆէնտի գու- 23
լա տէսի . Եօլարա վէ չլթ-
լէրէ չօգ, վէ իշէրի կէլմէյէ
ղօր էյլէ, թա քի էվլիմ տօլա :
2. Երա սիլէ ալլիմ քի՛ օլ տա՛ 24
վէթ օլունմուշ տուլմէլտէն
հիւքիմնէ թաա՛մըմնա տաթ-
մայաճադ տըր :

Վէ պիլէսինճէ չօգ խալը 25
կիտէր իսի . վէ աէօնիւպ ծն-
լարա տէսի . Եյէր սիր քիմ 26
ուէ պաշա կէլլը տէ՛ քէնտի պա-
պապընտան վէ սանապընտան վէ
գարըսընտան վէ էվլատարըն-
տան վէ գաթնաաշլարընտան վէ
գըղ գաթնաաշլարընտան հէմ
տալի քէնտի ճանընտան իքրահ
էթմէղ իսէ, շայիրտիմ օլամուղ :

Վէ քիմ քի խալընը գալ- 27
աղըրպ՝ արաւմաշա կէլմէղսէ,
պէնիմ շայիրտիմ օլամուղ : 28
2. Երա սիլտէն քիմ՝ գուլէ պիւն
էթմէք խաթէր իքէն, թէքմիլ :
էթմէյէ լաղըմ օլան շէյլէրի
վար մը տէյլէ՛ էվլէլա օթու-
րուպ մաապաֆը հիւտալ էթ-
մէղ . Եա օ մայա քի օ՝ թէ- 29
մէլ գօտուգատն սօնիլա՝ թէք-
միլ էթմէյէ գաաիր օլմայըն-
աշա, հէփ կէօրէնէլը ծնու
ղէվլէնմէյէ պաշլալալ տէյէ-
լէր քի՛ Պու աաէմ՝ պինա էթ- 30
մէյէ պաշլատը, վէ թէքմիլ
էթմէյէ գաաիր օլամուղ : 31
Եախօտ հա՛նը փաաիրաշա՛ ղու-

րի փատիշահ իլէ ճէնք էթ-
մէյէ կիթաիյիստէ , հալէլա
օթուրուպ մէշլէրէթէթմէզ
քի՝ աճապա օնուն իւղէրի.
նէ իյրիմի պին իլէ կէլէնէ
գարջ օն պին իլէ չըգմաղա
32 գատիր մի : Եօլ իսէ՝ օ տա-
հա ուղադաա իքէն , էլլէ կէսն-
տէրիս պարըջք խուսուսուն-
33 տա հալվարըր : Իմաի պէջ-
լէճէ սիղաէն հէր քիմ ճիւմ-
լէ վարիյէթինտէն վազ կէչ-
մէղէ , շայիլսիմ՝ օմաղա գա-
34 տիր տէյլ տիր : Թուզ էյի
տիր , ամմա Թուզ էյէրտաթ-
սըղանըրաա , նէ՝ իլէ Թէր-
35 պիլէ օլաճագ : Օ՝ նէ Թօփ-
րաղա նէ տէ կիւպրէյէ եա-
րար . օնու տիշարը աթար-
լար . իշիթմէյէ գուրպարը
օլան՝ իշիթսին :

ՊԱՊ ԺԵ

1 Մէ հէփ կէօմրիւքճիւպէր
վէ հէփ կիւնահքեարլար օնու
տինիլէմէք իչիւն՝ օնա եագ-
2 լաջըլար իտի : Վէ Փարի-
սեցիլէր հէմ քեաթիպէր՝ մը-
րըլտանըպ տէրէր իտի քի՝
գու քիմսէ կիւնահքեարլարը
գասուլ էտէր , վէ օնլար իլէ
էէր :
3 Վէ օ՝ օնլարա պու Թէմ-
4 սիլի սէյլէյիս պէտի . Սիզ
տէն հա՛նիլ տաէմին եիւզ
գոյունու վար իքէն՝ օնլար-
տան պիրինի ղոյսլ էտէրսէ ,
սօգսան սօգուզու չէօլսէ պը-
րաղըպ՝ ղոյսլ օլմուշուն ար-
տինճա վարմաղ՝ Թա օնու
5 պուլունճայատէք : Վէ պուլ-
տուղունտա , սէվինէրէք ու-
6 մուղարը իւղէրինէ գօր . Վէ
էվէ կէլըր , վէ տօսթլարը հէմ

գօնշուլարը եանընա չաղըրըպ՝
օնլարա տէր . Պէնիմ իլէ սէ-
վինին , քի ղոյսլ օլմուշ գօյու-
նումուս պուլտում : Սիզէ տէ- 7
րիմ քի կէգթսէ՝ պիր Թէվպէ
էտէն կիւնահքեարիչիւն՝ Թէվ-
պէյէ միւհթաճ օլմայան սօգ-
սան սօգուզ սաարգտան ղը-
յատէ՝ պէյլէ սէվինճ օլա- 8
ճագ : Եսթստ հա՛նիլ գա-
րընըն օն տիրհէմի վար իքէն՝
պիր տիրհէմ ղոյսլ էտէրսէ ,
գանաիլ հաղըպ՝ Թա պուլ-
լունճայատէք էվի սիւփիւրէ-
րէք տիգդաթ իլէ արամաղ :
Վէ պուլտուղունտա , տօսթ 9
վէ գօնշուլ գարըլարը եանընա
չաղըրըպ տէր . Պէնիմ իլէ սէ-
վինին . վըա ղոյսլ էթաիյիմ
տիրհէմի պուլտում : Սիզէ տէ- 10
րիմ , Լըսհէն մէլէքէրի է-
նիւնտէ՝ Թէվպէ էտէն պիր
կիւնահքեար իչիւն՝ պէյլէ սէ-
վինճ օլուր :

Վէ տէտի . Պիր ատէմին 11
իքի օլու վար իտի : Վէ օնլար 12
րըն քիւչիւր պապարնա տէ-
տի . Եսթ պապա՝ մալտէն պա-
նա տիւշէն հիտսէյի վէր . վէ
օնլարա վարիյէթինի վոյ-
լաշըլտը : Վէ չօգ կիւնէ 13
վարմատը , քիւչիւք օլուլ հէր
շէյի տէվշիլիպ՝ պիր ուղադ
վիւլայէթէ կիթաի . վէ օրատա
իարաֆ իլէ կէջինիպ՝ մալնի
Թէլէֆ էթաի : Վէ օ՝ հէր 14
շէյի սարֆ էթաիքտէն օնի-
լա , օ վիւլյէթտէ շէտիտղթ-
լըգ օլտու , վէ օ՝ եօսիուլուգ
չէքմէյէ պաշտտըր : Վէ վա- 15
րըպ՝ օ վիւլայէթին էէրլէրի-
նին պիրինէ եանաշար , վէ օ
օնու՝ սօնկուղար կիւթմէյէ՝
քէնտի չիֆթիլինէ կէօտէր-
տի : Վէ սօնկուղարըն էէ- 16

- տիբեթի խարնուալարտանգար
նընը տոյութմաղա արդու չէ
քէր խաի . վէ ծնա քիմնէ
17 վէրմէզ խաի : Վէ քէնտինէ կէ
լիպ' աէտի . Պապամբն դաջ
եանաշմալարննն էքմէյիար
թար, պէն խաի պուրատաաւ
լքտան հէլք օրնյօրում :
18 Գալլըպ' պապամա վարալմ' :
վէ ծնա աէյիմ' . Իա' պապա
կէյի հէմ' սէնին հուգուրուն
19 աա կիւնաճ իշէտիմ' . Վէ ար
թըդ սէնին օղուն անկըմաղա
լյըդ աէյիլ իմ' . սէնի' սէ
նին եանաշմալարննն պիբի
20 կիպի էյլէ : Վէ դալլըպ' քէն
տի պապամբն կէլաի . վէ օ
տահա ուղադ իքէն , պապա
սը ծնու կէօրտիւ , վէ աշը
տը , վէ սէյիբիա' ծնուն պօյ
նունա տիւլտիւ , վէ սնու էօփ
21 տիւ : Վէ օղուն ծնա աէտի .
Իա' պապա' կէյի հէմ' սէնին
հուգուրունաա կիւնաճ իշէ
տիմ' , վէ արթըգ սէնին օղուն
անկըմաղա լյըդ աէյիլ իմ' :
22 Վէ պապա' գուլարնա աէ
տի . Պաշ էսվապը չըդարն ,
վէ ծնա կիյիբիւն , վէ ծնուն
էլնէ եիւղիւք' վէ պապա արը
նա պապ գապարը վէրին .
23 Վէ պիպի պուղաղը կէ
թիբիա պօղաղալը , վէ եէ
24 իպ շազ օլալմ' : Զ իրա պու
օղում էօլիւ խաի' վէ տի
րիլաի , զայպ օլմու խաի' վէ
պուլունտու . վէ շազ օլմաղա
25 պաղաալար : Վէ ծնուն պիօ
յիպ օղուն ջիֆթիւքաէ խաի .
խոնի կէլը իքէն' էլմէ եագ
լալարը կիպի , նաղմէլը վէ
26 րաղալար իշթաի : Վէ ու
շաղալարն պիբինի շաղըրա
պունլար նէ' օլա աէյիւ : Ի
27 ալ էթաի : Օ տաիսի ծնա

աէտի քի' Գարնտաղն կէլիւ
տիբ . վէ պապան' ծնու տաղ
էլէ կէթիբաիյի իշէն' պիպի
պուղաղը պօղաղաալ : Վէ 28
օ տալըրալ' իշէրի կիթմէք
խթմէզ խաի . իմաի պապա
սը տիլար չըդալ' ծնա եալ
վարըր խաի : Վէ օ ճիլապ 29
վէրիա' պապալա աէտի . Իշ
թէ պունճա երաաի պէրու
սանա խըղմէթ էաէյօրում ,
վէ հիւ պիբ վաղթմ սէնին
պիբ թէնալիսինի կէլմալմ'
վէ հիւ պիբ քէրը պանա
պիբ օղադ վէրմալին . քի տալթ
լարում իլէ աէյիա էաէյիմ' :
Նամա սէնին մալիի ֆահիլէ 30
էր իլէ եէյին պու օղուն կէ
տիլի զէման , ծնա պիպի պու
ղաղը պօղաղաալ : Վէ օ 31
ծնա աէտի . Իշ էլալա' սէն
տալիմա պէնիմ' իլէ սին , վէ
հիլի պէնիմ' շէյլէրիմ' սէնին
տիբ . Նամա շազ վէ մէպուր
օլմադ կէրէք խաի . զիւրա պու
գարնտաղն էօլիւ խաի վէ
տիբիլաի , հիմ' զայպ օլմու
խաի վէ պուլունտու :

ՊԱՊ ԺԶ

Վէ շալիտէրինէ տաիսի 1
աէտի . Պիբ զէնկին աալմ'
վար խաի , քի ծնուն պիբ քէա
խիւաալը վար խաի . վէ պու
ծնուն վարիյէթինի խալֆ է
տէր տէյիւ զամմաղաալ :
վէ ծնու շաղըրալ' աէտի 2
Սէնին հագընա պու իշթաի
յիմ' նէ' տիբ . քէտիլաալը
ղննն հիւապըր վէր . զիւրա
արթըգ քէտիլաալըգ էաէ
մէյէճէքալին : Վէ քէտիլաալ
քէնաի քէնտինէ աէտի . հէ 3
էյլէլիմ' , ջիւն քի էֆէնալմ'

պէնտան քէտիստաւըղը ալ-
յոր . դարմաղա դատիր տէ-
յիւ իմ, սիւննմէյէ ութանը-
4 լում: Նէ էտէճէյիմի պիւլ-
րիմ, քի քէտիստաւըգտան
ալը օլունտաւըում զէման,
պէնի էվէրինէ դապուէ էտէ-
5 էր: Վէ էֆէնտիսիին պօրճ
լուարընն հէր պիրինի չա-
ղըրդի էվէրինէ տէտի . է-
ֆէնտիմէ նէ՞ դատար պօր-
6 ճուն վար: Վէ օ տէտի .
Եիւղ պաթ զէյթուն էաղը .
վէ ծնա տէտի . Թաճվիւնի
ալ, վէ օթուրուպ՝ չալուճադ
7 էլլէ էաղ: Օնտան ոսկրա
ղարիսինէ տէտի . Սէնին տէ
նէ՞ դատար պօրճուն վար . վէ
օ տէտի . Եիւղ դօր պուղտայ .
վէ ծնա տէտի . Թաճվիւնի
8 ալ, վէ սէքսէն էաղ: Վէ
էֆէնտի նաճադ քէտիստայը՝
ապրլը հարաքէթ էթտի տէ-
յիւ մէտէ էթտի . զիրա պու
տիւնէանըն օլուղարը քէնտի-
լէրին ճիւտիտէ ըջղըն օլուլ-
լարընտան տաճա ապրլը տըր-
9 լար: Պէն տէ սիղէ տէրիմ .
Քիտիլէրինիղէ՞ նաճադ մա-
մոնտան տօսթար էտիսին .
Թա քի միւհթաճ դարողընը
զէման՝ սիղի էպիլի մէսքէսն-
10 լարա դապուէ էտէլէր: Աղա-
ճըգտա էմին օլան՝ չօգտա ոա-
սի էմին տիր . վէ աղաճըգ-
տա նաճադ օլան՝ չօգտա տալի
11 նաճադ տըր: Իմտի էյէր սիղ՝
նաճադ մամոնայա էմին օլ
մաղընը իսէ, հադ օլանը սի-
12 զէքիմ ինանաճադ տըր: Վէ
էյէր էլլն շէյնտէ էմին օլ-
մաղընը իսէ, քէնտիլիղին
13 քէնի սիղէ քիմ՝ վէրիւ, չիչ
պիր գուլ լէրի աղայա գուլ
լուգ էթմէյէ դատիր տէյիւ

տիր . զիրա էա պիրինտէն իք-
րաճ էտէճէք՝ վէ օպիրինի սէ-
վէճէք, էախօա պիրինէ Թա-
պի՝ օլաճադ՝ վէ օպիրինի Թաճ-
գիր էտէճէք . Ալաճա հէմ
մամոնայա գուլուգ էթմէյէ
դատիր տէյիւ սինիղ:
Վէ պուրլարըն հէփիսիին՝ 14
Թամաքէտր օլան Փարիսեցի-
էր իշտիրէր իտի, վէ ծնու
զէվէրինիլէր իտի: Վէ ծնա 15
լա տէտի . Սիղ ատէմէրին
հօնիւտէ քէնտիլէրինի սաղադ
չըգարան քիմէլէր սինիղ .
ամմա Ալաճ էիւրէքլէրինիղի
պիլըր . զիրա ատէմէրին ին-
տիւտէ ալա օլան շէյ՝ Ալա-
հըն հուգուրուտա մէքրուհ
տուր: Ամօս վէ վէյլաւմպէր 16
լէր՝ Յուլիանէսէ դատար ի-
տի . ծնտան պէրու Ալաճըն
վատիլաճըղը միւստէ օլու-
նուր, վէ հէր քէն ծնա ինփէյէ
զօր էտէր: Վէ կէօք վէ էէր 17
կէչմէք՝ նոմատոն պիր նօդ-
Թա տիւլմէքուէն գօլայ տըր:
Հէր՝ դարընըն պօշայլ պայ 18
րիտի իլէ էվէնէն զինա էտէր .
վէ դօճատան պօշանմըլ իլէ
հէր էվէնէն զինա էտէր:
Վէ պիր զէնիին աաէմ վար 19
իտի, քի օ իսքէրլէթ վէ նա-
ղիք տիւպէնիթ իլէ կիլինիսի
հէր կիւն տալաթ իլէ սէֆա
սիւրէր իտի: Վէ դաղարոա 20
ատընտա պիր Փադիր վար ի-
տի, քի էարալանմըլ ծնուն
դալուտունտա պրաղըմըլ ի-
տի . Վէ զէնիլինն ոօֆրա 21
սընտան տիւլէն էքմէք դըրըն
Թըլարընտան տօմաղա պրղու
չէքէր իտի . հէմ քէօփէքլէր
տալի կէլիպ՝ ծնուն էարալա-
րընը էարարար իտի: Վէ օլ 22
տու քի՝ օլ Փադիր էօլտիւ,

- վէ մէքէքէրտէն Աբրահամին
գուճաղընա կէօթիւրիւարաւ .
հէմ զէնկին տախի հօտաւ ,
23 վէ կէօթիւարաւ : Վէ ճէհէն
նէմաէ՝ իսքէնճէտէ իքէն՝ կէօթ-
էրինի դաղարըրալ ուղարգատն
Աբրահամը՝ վէ ծնուն գու-
ճաղընա Ղաղարտու կէօթ-
աիւ : Վէ չաղըրըրալ տէտի .
24 Եա՝ Աբրահամ փէտէր՝ պա-
նա մէրհամէթ էյլէ , վէ Ղա-
ղարտու կէօնաէր քի՝ փար-
մաղընն ուճունու սույա պա-
թըրուն , վէ տիւթի սերին-
էթսին . զիրա պու ա՛լէվտէ
25 ա՛ղալ չէքէյօրում : Վէ Աբ-
րահամ տէտի . Եա՝ էվրսո՝
խաթըրնա կէթիւր քի՝ սէն հօմ-
րիւնտէ էյի շէյլէրինի ալըն ,
քէզալլէ Ղաղարտ տախի
քէօթիւ շէյլէրի . վէ շիմաի օ՝
միւթէսէլլի օլըր , վէ սէն ա՛-
26 զալ չէքէր սին : Հէմ հէփ
պուճարտան մա՛տա՝ սիղին իլէ
պիլզմ՝ արամըղա պիր պէօ .
յիւք հէնտէք գայիմ օլուն-
մուշ , քի պուրատան սիզէ
կէչմէք իսթէյէնլէր դատիր
օլմայալար , հէմ օրատան պի-
27 զէ կէչմէյէլէր : Վէ օ տէտի .
Իմսի սանա եա վարըրում եա՝
փէտէր քի ծնու պապամբն
28 էվինէ եօլպուսուն . զիրա պէշ
գարնտաղմ վար . քի ծըլարա
շէհատէթ էտէ , շէօյլէ քի ծն-
լար տախի իսքէնճէնին պու
29 մահալինէ կէլմէյէլէր : Աբ-
րահամ ծնա տէտի . Օնլարն
Մովսէս վէ փէյլամպըլէրի
վար . ծըլարը տինիլէսինլէր :
30 Օ տա տէտի . Եօգ՝ եա՝ Աբ-
րահամ փէտէր , լաքին էյէր
ծըլարա էօիւլէրտէն պիրի կի-
տէրսէ , թէվպէ էտէճէքէր :
31 Վէ ծնա տէտի . Էյէր Մով-

սէսի վէ փէյլամպըլէրի տինի-
լէմէլէրսէ , էօլմէլէրտէն պի-
րի գալըգա տախի՝ ինանմայա-
ճաղար :

ՊԼԱՊ ԺԵ

1 Վէ շարիրալէրինէ տէտի .
Միւլթինիւր տիրքի՝ թէօքէզլէր
կէլմէյէլէր , ամմա վա՛յ օ քիմ
սէյէ քի՝ ծնուն վատիթասը
2 իլէ կէլլըլէր . Պու քիւլիւք-
լէրին պիրինի սիւրաիւրմէք-
սէն՝ ծնուն պօյնուա պիր է-
չէք տէյիւրմէնի թաշը ապըրալ
տէնիլլէ աթըրմասը՝ ծնա տա-
3 հա ֆայիտէլլի տիր : Բէնտիւ-
նիլի սագընն . վէ էյէր դա-
ընտուղն սանա գապահաթ
իլլէրսէ , ծնու թաղիր էյլէ ,
4 վէ էյէր թէվպէ էտէրսէ ,
ծնա ա՛ֆլ էյլէ : Վէ էյէր
սանա կիւնտէ եէտի քէրրէ
գապահաթ իլլէրսէ , վէ կիւն-
տէ եէտի քէրրէ տէօնիւլ
թէվպէ էտէրիմ տէրսէ , ծնա
ա՛ֆլ էտէսին :
5 Վէ Աւաքեաղար Բապպա
տէտիլէր . Իմանլուրը արթըր :
6 Վէ Բապպա տէտի . Էյէր խար-
տալ տանէսի գատար իմանը-
նըզ օլուրըրալ , պու տութ
աղաճընա՝ Սէօքիւ վէ տէ-
նիլտէ տիքիլ տէրիտինիլ , վէ
սիզէ իթատթ էտէր խի :
7 Վէ սիլտէն քի՛մ վար քի՝
չէֆթ սիւրէն եա սիւրիւ կիւ-
տէն գուլու օլուլ՝ չէֆթիլք-
տէն կէլաիլինտէ ծնա տէր
ա՛ղապ տէյէ . Վէչիպ սօֆ-
8 ըյալ օթուր : Լաքին ծնատէ-
մէ՞զ մի . Ալիսամ թաա՛մըմը
հաղըրա , թա պէն եէյիւլ
իլինճէյէտէք՝ դուշանըրալ պա-
նա խըզմէթ էյլէ , վէ ծնան

- սնկրա սէն տէ հէյալ իչէր-
 9 սին : Հիչ օ դուլա՝ ծնա էմի
 օրւնան շէյլէրի էթալի իչին
 մէննունիյէթ կէօսթէրի՝ մի .
 10 զանն էթմէմ : Բէզալք սիղ
 տախի՝ սիղէ ճիւմէ էմի օ-
 լունանլարը էթալիյինիզ զէ-
 ման , տէյին քի՝ Ֆալիաէսիզ
 դուլար ըզ . զիրա էթմէյէ
 պօրճլու օլլուլունուլու էթ-
 միչիզ :
 11 Վէ վադի՝ օլլուլ քի օ՝ Ե-
 րուսաղէմէ կիտէր իքէն , Սա-
 մարիանն զէ Գալիլէանն օր-
 12 Թասրնտան կէչէր իա՝ : Վէ օ՝
 պիր քէօյէ կիրէր իքէն , ծնուն
 գարշարնա օն ճիւսամը քիմ
 սէլէր չըգըլ օղապտան տուր-
 13 տուլար : Վէ ծնար սէս դալ-
 տըրլալ տէտիլէր . Եա՛՛՛՛՛՛՛՛
 իսճա՝ պիղէ մէրհամէթ էյլէ :
 14 Վէ պազըլ՝ ծնարա տէտի .
 Վարըլ քէտիլիլի քէհահին-
 լէրէ կէօսթէրին . վէ օլլու-
 քի ծնար կիտէր իքէն , վաք-
 15 լէնտիլէր : Վէ ծնարըն պիրի
 շիֆապուտուլուկունու կէօրիւն
 ճէ , եիւքսէք սէս իլէ Սէ-
 լահա շիւքը էտէրէք՝ տէօն-
 16 տիւ , վէ ծնուն ալադլարը էօ-
 նիւնէ եիւղիւ դոյուն տիւշիւալ
 ծնա Թէշէքքիւր էտէր իտի .
 17 վէ պու Սամարիալ իտի : Վէ
 Յիսուս ճէվապ էտիւլ տէտի-
 Օն քիմսէ վաքըլիմէսի մի ,
 18 իմտի տօղուլու հա՛նի : Պու
 էճնէպիտէն զայրի՝ տէնիւպ
 Սլահա շիւքը էտէճէքլէր պու-
 19 լունմատըլար : Վէ ծնա տէ-
 տի . Գալլզ կիթ , իմանն սէ-
 նի գուրթարըլ :
 20 Վէ Փարիսէցիլէրտէն՝ Սէ-
 լահն փառիշահըլ նէ՛՛՛՛՛՛՛
 ման կէլիր տէյիւ սիւալ օ-
 լունմաղըլ , ծնարա ճէվապ

վէրիւ տէտի . Սլահն փա-
 աիշահըլ՝ կէօղէթմէք իլէ
 կէլմէլ . Հի՛մ՝ իլթէ պուրատա՝ 21
 եա իլթէ օրատա տէմէյէճէք-
 լէր . զիրա իլթէ Սլահն
 փառիշահըլ սիղին իլինիլաէ
 տիր :
 Վէ շայիրտլէր տէտի . Վին . 22
 լէր կէլէճէքլէր քի՝ օ զման
 աաէմ՝ Օլլունուն կիւնլէրինին
 պիրինի կէօրմէյէ արղուլայա-
 ճադ սընըլ , վէ կէօրմէյէճէք
 սինիլ : Վէ սիղէ՛ իլթէ պու- 23
 րատա՝ եա իլթէ օրատա տըր
 տէյէճէքլէր . կիթմէյէսինիլ ,
 վէ արտընճա վարմայատըրլ :
 2 իրա նիճէ քի շիւշէք կէօյիւն 24
 ալթընտա պիր Թարաֆտան
 փարլայլա՝ կէօյիւն ալթընտա
 օպիր Թարաֆա զիյա վէրի-
 սէ , աաէմ՝ Օլլու տախիլ քէն
 տի կիւնիւնտէ պէօյլէ օլաճադ :
 Ամա ծնա՝ էվլէլա չօզ շէյ- 25
 լէր չէքմէք՝ վէ պու սիլիլէտէն
 լէտա օլունմադ կէրէք տիր :
 Վէ Նոյուն կիւնլէրինտէ նիճէ 26
 օլլու իսէ , աաէմ՝ Օլլունուն
 կիւնլէրինտէ տախի էօյլէ օլա-
 ճադ տըր : Թա Նոյ կէմէյէ 27
 կիրտիյի կիւնիւնէք եէրլէր
 իտի՝ իչէրլէր իտի՝ էվլէնիլլէր
 վէ էվլէնիլլէրլէր իտի . վէ
 Թուֆան կէլիւլ հէփիսինի հէ-
 լաք էթաի : Բէզալք Ղով 28
 տուն կիւնլէրինտէ տախի օլ-
 տուլու կիպի , եէրլէր իտի՝
 իչէրլէր իտի՝ սաթուն ալըր-
 լար իտի՝ սաթարլար իտի՝
 աիքէրլէր իտի՝ պիւնա էտէրլէր
 իտի . Ամա Ղովա Սոդոմոն 29
 չըգաղըլ կիւն՝ կէօրտէն ալթէլ
 վէ քիպրիթ եաղտը , վէ հէ-
 փիսինի հէլաք էթաի : Աաէմ՝ 30
 Օլլու աշիքեար օլաճաղը կիւն
 տէ՝ պէօյլէ օլաճադ : Օլ կիւն 31

- տէ քիմ քի տամտա օրուր
տա՝ էշէասը էվտէ օրուրտա ,
օնլարը դալարումաղա էնմէ .
սին . վէ թարլատա օլան՝ քէ .
32 զալքէ կէրիյէ տէօմէսին : Ղով
տուն դարըսընը խաթընըղա
33 կէթըրին : Բիմ քի ճանընը
գուրթարմադ իսթէրսէ , օնու
ղայ՝ էտէճէք , վէ օնու քիմ
քի զայ՝ էտէրսէ , օնու եաշա .
34 տաճադ սըր : Սիղէ տէրիմ .
Օ կէճէտէ պիր եաթադտա
իքի քիշի օլաճադ . պիրի ալը .
նըպ՝ օպիրի պրաղըլաճադ :
35 Իքի գարը պիր եէրտէ իւյիւ .
սիւր օլաճադլար . պիրի ալը .
նըպ՝ օպիրի պրաղըլաճադ սըր .
թարլատա իքի քիշի օլաճադ .
պիրի ալընըպ՝ օպիրի պրաղը .
36 լաճադ : վէ ճէվապ վէրիպ օ .
նա տէտիէր . Եա՝ Բապպ՝ նէ .
37 րէտէ : վէ օնլարա տէտի .
լէշ նէրէտէ իսէ , գարթալ
լար օրայա ճէմ՝ օլաճադլար :

ՊԱՊ ԺԸ

- 1 Ս է տայիմա ի՛ պատէթ էթ .
մէք՝ վէ իւշէնմէմէք կէրէք օԼ
տուղու հադգընտա՝ օնլարա
պիր թէմնիլ տախի սէջլէյիպ՝
2 տէտի . Պիր շէհրտէ՝ Ալահ
տան գօրգմաղ վէ տաէմնէն
ութանմաղ պիր հաքիմ վար
3 իտի : վէ օ շէհրտէ՝ պիր սուլ
գարը վար իտի , վէ օնա կէլիպ
տէրիտի . խասմիմտէն պէնիմ
հադգըմը պանա ալը վէր :
4 վէ օ՝ պիր զէման իսթէմէղ
իտի . ամմա պունլարտան սնկ
րա՝ քէնտի քէնտիտէ տէտի .
Եյէք Ալահտան գօրգմաղ
վէ տաէմնէն ութանմաղ իսէմ
5 տէ , պարի շու տուլ գարը
պանա զահմէթ վէրտիյիէլն

օնուն հադգընը հադգ էտէյիմ ,
քի տայիմա կէլիպ՝ պէնի թա՝
ճիդ էթմէյէ : վէ Բապպ 6
տէտի . Կահադ հաքիմին նէ
տէտիյինի իշիտին : Իմտի 7
Ալահ՝ կիւնտիւլ վէ կէճէ
քէնտիտէ ֆէրեսա տէտէն քէն .
տի սէլիլիշէրինին հադգընը
հադգ է՝ թմէյէճէք մի՝ օն
լար իշիւն սապր էտէր իսէ
տէ : Սիղէ տէրիմ քի՝ թէղ 8
օնլարն հադգընը հադգ էտէ .
ճէք տիր . Լաքին տաէմ՝ Օղու
կէլինճէ՝ ա՛ճապա եէր իւղէ .
րինտէ իման պուլաճադ մի :

վէ սատըգ իւղ տէյիւ քէն . 9
տիլէրինէ կիւվէնիպ զայրիւրի
թահգիր էտէն պա՛ղը քիմնէ .
լէրէ տախի՝ պու թէմնիլի
սէջլէտի . Իքի տաէմ՝ Իպա . 10
տէթ էթմէյէ հէլէլէ չըգ
տըլար . պիրի փարիսեյի վէ
օպիրի կէօմրիւքճիւ իտի . Գա . 11
րիսեյի տուրուպ՝ քէնտի քէն .
տիտէ պունլարը տուա էտէր
իտի . Եա՝ Ալահ՝ սանա շիւքը
էտէրիմ քի՝ պագի տաէմէր
կիպի՝ գափըճը՝ նահադ՝ զի
նաքեար՝ էախտա շու կէօմ
րիւքճիւ կիպի տախի տէյիլ
իմ : Հաֆթատա իքի քէրիւ 12
օրուճ թութարըմ , հէր նէ
գաղանըրսամ՝ օնտալըղըմ վէ
րիւրիմ : Վէօմրիւքճիւ իսէ ու . 13
ղադտան տուրուպ՝ կէօղէրի .
նի պիւլէ կէջի գալարըմաղ իս .
թէմէղ իտի . իլլա կէօքսիւնիւ
վուրուպ՝ տէրիտի . Եա՝ ԱԼ
լահ՝ պէն կիւնահքեարա մաղ
ֆիրէթ գըլ : Սիղէ տէրիմ 14
քի պու՝ էվինէ սատըգլան
մըշ էնտի , տէյիլ օ . զիրա
հէր քէնտիտի եիւճէտէն ալ
չադլանաճադ , վէ քէնտիտի
ալադլատան եիւճէլէճէք տիր :

- 15 Հէմ'նա՝ մա'սուսմարը տա-
խի կէթիրտիւր, քի ընարա
սագանա . վէ շայիրտէր կէօ-
րիւնձէ, ընարը ա'ղարատը
16 լար : Ամմա Յիսուս ընարը
եանընա չալըրըպ տէտի . 20-
ճուգարը պանա կէլմէյէ պը-
րագըն , վէ ընարը մէն՝ էթ-
մէն . ղերա Ալահըն փատի-
շահըլը՝ պէյլէլէրին տիր :
17 կէրչէք տէրիմ սիղէ , Ալա-
հըն փատիշահըլընը քիմ քի
չոճուգ կիպի գապուլ էթ-
մէլսէ , ընա ասլա կիրմէյէճէք
տիր :
18 Վէ ընա պիր վիւճիւհ սօ-
րուպ տէտի . Եա՛ էյի խոճա՝
նէ՞ էտէյիմ քի էպէտի հայա-
19 թա վարիս օլայրմ : Վէ Յի-
սուս ընա տէտի . Պանա նի՞-
չիւն էյի տէրսին . պիր Աւ-
լահտան ղայրի՝ հիչ.քիմնէ էյի
20 տէյիլ տիր : Թէնպիլէրի պի-
լըր սին . 21 ինա էթմէյէսին ,
Գաթլ էթմէյէսին , Խըրսըլ-
ըզ էթմէյէսին , Եա՛նն շէ-
հատէթ էթմէյէսին , Պապա-
նա վէ անանա ի՛ղլէթ էյլէ :
21 Վէ օ տէտի . Պունարըն ճէ-
միսինի կէնճիլիմտէն պերու-
22 ճըՖլ էթիւմ : Վէ Յիսուս
պունու իշտինձէ , ընա տէ-
տի . Տահա պիր էքսիլին վար-
հէր նէն վար իսէ՛ սաթ , վէ
Փաղիրէրէ տալըթ , վէ կէօք-
տէ իաղնիէ էտինէսին . վէ
23 կէ՛լ պանա թապի՛ օլ : Վէ
օ պունու իշտինձէ , գասա-
վէթու օլտու . ղերա ղայէթ
24 ղէնկին խի : Վէ Յիսուս օ-
նուն գասալէթու օլտուղու-
նու կէօրտիլիւնտէ , տէտի .
25 Զէնկինլիլ օլանլար՝ Ալահըն
փատիշահըլընա նէ կիւճ կի-
26 րէճէքըր : 27 Իրա տէվէնին

իյնէ տէլլինտէն կիրմէսի՝
զէնկինին Ալահըն փատիշահ-
ըլընա կիրմէսինտէն տահա
գօլայ տըր : Վէ իշտինէր 26
տէտիլըր . Իմտի քիմ գուր-
թուլա պիլըր : Վէ օ տէտի . 27
Ատէվէրին ի՛նտինտէ միւմքին
օլմայան շէյլը՝ Ալահըն ի՛ն-
տինտէ միւմքին տիր : Վէ 28
Պետրոս տէտի . Իշթէ պիղ
հէր շէյի պրագաղզ , վէ սէ-
նին արարնճա կէլտիք : Վէ 29
օ՝ ընարա տէտի . կէրչէք
տէրիմ սիղէ քի՛ հիչ քիմնէ
եօգ տուր քի՛ Ալահըն փա-
տիշահըլը իշիւն էլ Էա ա-
թալար Էա գարնտալար Էա
գարը Էա էվսալար թէրք
էթմիչ օլա սէ՛ պու զէման 30
տէ ջօգ գաթընը՝ վէ կէլէճէք
ա՛սիրտէ էպէտի հայաթ ալ-
մայա :

Վէ ընիքիլի Էանընա ալըպ՝ 31
ընարա տէտի . Իշթէ Երու-
սաղէմէ չըգայօրուղ , վէ փէյ-
ղամպէրէր վասիթասը իլէ
ատէմ Օղլունուն հագղընա
Էաղըլմըլ օլան շէյլէրին ճիւմ-
լէսի թէքմիլ օլաճագ տըր :
21 Իրա թայիլթէրէ թէսլմ 32
օլունուպ ղէվզլէնիլէճէք , հիմ
սէօյիլիւպ թիքրիւլէճէք ,
վէ ընու տէօյտիւքտէն սոնկ 33
րա էօլտիւրէճէքըր . վէ իւ-
չիւնճիւ կիւնտէ գըլամ էտէ-
ճէք տիր : Վէ ընլար՝ պուն 34
լարըն հիչ պիրինի անկըամա-
տըլար . վէ պու սէօղ ընլար-
տան կիղէնմիլ խի , վէ սէյ-
լէնիլէն շէյլէրի պիլմէղէր
խի :

Վէ վագի՛ օլտու քի օ՝ 35
Երիքու Էաղըն իքէն , Էօ-
լուն Էանընա տիլէնէն պիր
քէր օթուրուր խի : Վէ 36

գալապալըգ կէջտիյինի իշիթ-
 37 միւալ էթտի : Վէ ընա խա-
 պէր վէրտիլէր քի՝ Նազարէթ-
 38 լի Յիսուս կէջէյոր : Վէ օ
 պաղըրըպ տէտի . Եա՛ Դա-
 լիթին օղու Յիսուս՝ պանա
 39 մէրհամէթ էյլէ : Վէ իլէրի
 վարանլար՝ ընու ա՛ղարըրըր
 իտի՝ քի սուս օլա . օ իսէ
 տահա չօգ զիյատէ՝ Եա՛ Դա-
 40 մէթ էյլէ չաղըրըր իտի : Իմ
 աի Յիսուս տուրուպ՝ էմր
 էթտի քի օ՝ քէնտի էանընա
 կէթիլիլէ . վէ օ եազլաշնճա՝
 41 ընա սորուպ տէտի . Նէ՞ իս-
 թէրսին սանա էտէյիմ . վէ
 օ տէտի . Եա՛ Բապպ՝ իսիէթի՝
 42 քի կէօրէյիմ : Վէ Յիսուս
 ընա տէտի . Վէօր , իմանըն
 43 տէնի գուրթարտը : Վէ տէր
 ա՛գապ կէօրտիւ , վէ Ալահա
 շիւքր էտէրէք՝ ընուն արտըն-
 ճա կիթտի . վէ ճիւմէ խալդ
 կէօրտիւքտէ , Ալահա համա
 էթտիլէր :

ՊԱՊ ԺԹ

1 Վէ կիտիպ՝ Երիքովտան
 2 կէջէր իտի : Վէ իշիթէ Զա-
 քէոս իսմի իլէ անկըլան պիր
 առէմ՝ վար իտի , քի պու
 կէօմրիւքճիւ պաշը իտի , հէմ
 3 զէնկին պիր քիմսէ իտի : Վէ
 Յիսուսուն քիմ օլուղունու
 կէօրմէյէ արար իտի , ամմա
 գալապալըգտան գատիր տէ-
 յիլ իտի . զիրա պօյու գըսսա
 4 իտի : Վէ իլէրիյէ սէյիլտիպ
 ընու կէօրմէք իշիւն պիր
 ճիւմէկ աղաճընա չըգտը .
 զիրա օրատան կէջէճէյիտի :
 5 Վէ Յիսուս օ մահալէ կէ-

լինճէ , Եօգարը պաղըպ՝ ընու
 կէօրտիւ , վէ ընա տէտի .
 Եա՛ Զաքէոս՝ թէզ աշաղա
 էն . զիրա պու կիւն պանա
 սէնին էվիտէ գալմադ կէրէք
 տիր : Վէ թէգ աշաղա էնիպ՝
 6 շաղ օլարագ ընու գապուլ էթ-
 տի : Վէ ճիւմէսի կէօրիւնճէ ,
 7 մըրըլտանըպ տէրէր իտի քի՝
 կիւնաճքէար առէմ՝ էանընա
 գօնմաղա կիրտի : Վէ Զաքէոս
 8 տուրուպ՝ Բապպա տէտի .
 իշիթէ վարիյէթիմին եարըր-
 նը՝ Եա՛ Բապպ՝ Փազիլէրէ
 վէրիլիմ . վէ քիմէ քի դատր
 էթտիմ իսէ , տէօրթ գաթընը
 էօտէրիմ : Վէ Յիսուս ընա
 տէտի քի՝ Պու կիւն պու էվէ
 իսէլաս կէլտի . շիւն քի պու
 տախի Արուհամ օլու տուր :
 9 Զիրա առէմ՝ Օղու՝ ղայ՝
 10 օլմուշու արամաղա վէ գուր-
 թարմաղա կէլտի :

Վէ ընլար պու շէյլէրի ի
 շիտիր իքէն , ընուն Երուա-
 ղէմէ եազըն օլուղու՝ վէ
 ընլարըն Ալահըն փատիշահ .
 11 լըղը թէգ կէօրիւնէճէք զանն
 էթտիլէլի իշիւն՝ թէքրար
 պիր թէմնիլ սէյլէտի : Իմ
 տի տէտի . Պիր ասըլ զատէ
 առէմ՝ քէնտիինէ փատիշահ .
 12 լըգ ալըպ տէօմէք իշիւն՝ պիր
 ուզապ տիյարա վարտը : Վէ
 քէնտիինն ըն գուլունու չաղը-
 13 րըպ՝ վէ ընլարա ըն մնա վէ-
 րիպ տէտի . Պէն կէլինճէյէ-
 տէք՝ թիճարէթ էյլէյին :
 14 Ամմա ընուն շէհրիլէլի՝ ըն
 տան իքրահ էտէրլէր իտի . վէ
 ընուն արտընճա էլէ ի կէօն
 տէրիպ՝ տէտիլէր . Իւզէրիլի-
 15 զէ փատիշահլըգ սիւրմէյէ
 պունու իսթէմէյիգ : Վէ օլ-
 տու քի օ՝ փատիշահլըղը ալըպ

աւսնախնայեանսէ , աւսնի քի՛
 ազգէյի վերսիւնի ու գուլար
 օնա չաղորդընլար , շէյլէ քի՛
 քիմ նէ թիշարէթ հիթտի՛
 16 պիլէ : Վէ իւքի վարդաւ տէ-
 տի . Եա՛ էֆէնտիմ , սէնին
 մընան՝ օն մընա տահա դա-
 17 զանար : Վէ օնա տէտի . Ա-
 լիքին՝ էյի գուլ . չիւն քի
 աղաճը շէյսէ հմին օլտուն ,
 օն շէհրին իւղէրինէ հիւքիւ-
 18 մէթին օլտուն : Վէ իքին՝ ճիսի
 կելիւ տէտի . Եա՛ էֆէնտիմ՝
 սէնին մընան պէշ մընա կէ-
 19 թիլտի : Վէ պուռնա տաիսի
 տէտի . Սէն տաիսի պէշ շէհ-
 20 րին իւղէրինէ օլ : Վէ զայ-
 րիսի կելիւ տէտի . Եա՛ էֆէն-
 տիմ՝ իշթէ սէնին մընան քի՛
 օնու պիր մագրամատա սար-
 21 մըշ խաիմ : Զ իրա սէնտէն
 գորգար խաիմ . չիւն քի սէրթ
 պիր առէմ սին . գոմտուղըն
 շէյի գալորընլարն , վէ հքմէ-
 22 տիլինի պիլէրսին : Վէ օ՝ օնա
 տէտի . Սէնի՛ աղընտան հիւքիմ
 հաէճէյիմ՝ էյի ետրամալ
 գուլ . սէն պէնիմ՝ գոմտուղ-
 ղըմ շէյի գալորընն վէ հք-
 մէտիլիմի պիլէն սէրթ պիր
 առէմ օլտուգուսու պիլըր ի-
 23 տին . Իմտի նի՛ չիւն պէնիմ
 ազգէյի սարրաֆլարա վէրմէ-
 տին , վէ պէն կելիւ օնու
 ֆայլը իլէ թահսիլ հտէյի-
 24 տիմ : Վէ օրատա տուրանլա-
 րա տէտի . Օնտան մընայը ա-
 ղըն , վէ օնու օն մընասը օլա-
 25 նա վէրին : (Վէ օնա տէտի-
 լէր . Եա՛ էֆէնտիմ՝ օնուն
 26 օն մընասը վար :) Զ իրա
 սիղէ տէրիմ քի՛ շէր քիմին
 վար իսէ , օնա վէրիլէճէք .
 վէ քիմին եօղ իսէ , օնտա
 զան տաիսի՛ օնտան աղընա-

ճալ արը : Ամա՛ իւղէրլէրի 27
 նէ փաաիլահալը սիւրմէյի իս-
 թէմէյէն օլ ալաշմէլէրիմի՛
 պուրայա կէթիլին , վէ էօ-
 նիւման գաթլ էտին :
 Վէ պու շէյլէրի սէյլէտիք 28
 աէն սօնկրա , Երուսաղէմէ
 չըգարագ՝ իլէրի կիտէր իտի :
 Վէ օլտու քի՛ զէյթինիք տա- 29
 ղը աէնիլէն տաղըն եանընա
 Բեթփագէ վէ Բեթանիայա
 եաղաշարգատա , շայիրալէրին-
 տէն իքիսինի կէօնտէրիպ՝ աէ-
 տի . Գարընտաքի քէյէ կի- 30
 տին , քի սիղ օնա կիլէր իքէն՝
 իւղէրինէ հիւ պիր զէման
 առէմ պինմէմիշ պիր սըփա
 պուլաճապ սընըղ . օնու չէօ-
 ղիւպ կէթիլին : Վէ էյէր 31
 պիլի՛ Նի՛ չիւն չէօղէր սինիղ
 տէյիւ սիղէ սօրարսա , օնա
 պէյլէ տէյէսինիղ քի՛ Բապ-
 պա լաղըմ տըր : Վէ կէօն 32
 տէրիլէնլէր վարդա՝ օնլարա
 տէտիլի կիպի պուլտուլար :
 Վէ օնլար սըփայը չէօղէր ի- 33
 քէն , օնուն սահլալէրի օն-
 լարա տէտիլէր . Սըփայը նի՛
 չիւն չէօղէյօրտունըղ : Վէ 34
 օնլար տէտիլէր . Բապպա լա-
 ղըմ տըր : Վէ օնու Յիսուսա 35
 կէթիլտիլէր . վէ քէնտի էս-
 վապլարընը սըփանըն իւղէ-
 րինէ աթուլ՝ Յիսուսու պին-
 տիլտիլէր : Վէ օ կիտէր իքէն , 36
 օնլար հալապլարընը եօլտա
 սէրէրլէր իտի : Վէ օ արթըղ 37
 զէյթինիք տաղընըն էնիլինէ
 եաղաշարճա , շայիրալէրին
 հէփ ճիւմհիլիւ՝ ճիւմէ կէօր-
 տիլէրլէրի հիլէմէթլէր իլիւն
 շաղանարագ՝ էիլէրսէք սէս
 իլէ Ալլահա թէսպիհ էթմէյէ
 պաշտաղընլար . Վէ տէրլէր 38
 իտի . Բապպըն ապընտա կէ-

- լէն փատիշահ մութեպարէք
օլտուն . կէօքտէ սէլամէթ վէ
էն եիւքսէքլէրսէ ի՛ղլէթ օւ
39 սուն : Վէ գալապալըգտան
պաղը Փարիսեցիէր օնա տէ .
տիւէր . Եա՛ խօճա՛ շայիրտէ .
40 բինի ա՛ղարլա : Վէ ճէվապ
վէրիպ օնլարա տէտի . Սիղէ
տէրիմ քի՛ էյէր պուշլար սիւ
քիւթ էտէրլէրսէ , թաշար
պաղըրաճաղար :
- 41 Վէ օ եապլաշնճա , շէհրի
կէօրմէք իլէ՛ օնուն իւզէրինէ
42 աղլստը . Վէ տէտի . Քեա՛շ
քի սէն տախի՛ պարի պու
սէնին կրնիւտէ սէլամէթինէ
տայիր օլան շէյլէրի սիլէյի
տին . ամմա շիմաի սէնին
- 43 կէօղէրինտէն կիղէնտի : Զիւ
րա սէնին իւզէրինէ կիւլէր
կէլէճէքլէր քի՛ տիւշմէլէրին
սանա մէթէրիս չէվլէրիպ՝ սէնի
գուշառաճաղար , վէ սէնի
հէր թարաֆտան սրգաճադ
44 ար : Վէ սէնի՛ հէմ սէնին
իշինտէ էվտարընը եէրէ
երգաճաղար , վէ սէնտէ թաշ
թաշ իւզէրինէ գօմոյաճադ
լար . չիւն քի՛ ղելյարէթինին
վադթընը պիլմէտին :
- 45 Վէ հէյքէլէ կիրիպ՝ օնուն
իշինտէ ալըշլէրիշ էտէնլէրի
տիշարը չըգարմաղա պաշա .
- 46 տը . Վէ օնլարա տէտի . Եա
ղըմըշ ալը . Իվլիմ՝ ի՛պրտէթ
էվի տիր . սիղիսէ օնու՛ խըր .
սըղար մաղարասը էթտինիդ :
- 47 Վէ հէր կիւն հէյքէլտէ
թա՛լիմ էտէր իտի . ամմա
պաշ քեա՛հինլէր վէ քեա՛
թիպլէր՝ վէ գավմըն պաշարը՝
օնու հէլաք էթմէյէ արարըր
- 48 իտի : Վէ էտէճէք պիր
շէյ պուլմաղար իտի . ղիւ
րա պիւթիւն խալդ՝ օնու

տինկլէմէյէ ալապա էթմիշ
իտի :

ՊԱՊ Ի

Վէ վագի՛ օլտու քի օլ
կիւնլէրին պիրինտէ օ՛ հէյքէլ
տէ իալգա թա՛լիմ էտիպ
միւժտէ էտէր իքէն , պաշ
քեա՛հինլէր վէ քեաթիպլէր՝
իխթիարլար իլէ պերապէր
իւզէրինէ կէլտիլէր . Վէ օնա
սէյլէյիպ տէտիլէր . Պունլա
րը նէ՛ հիւքիւմէթ իլէ էտէ
յօրսուն , եախտ պու հիւքիւ
մէթի սանա վէրէն քի՛մ տիր ,
պիղէ սէյլէ : Վէ ճէվապ վէ
րիպ՝ օնլարա տէտի . Պէն տա
խի սիղէ պիր սէօգ սօրայլմ ,
վէ պանա սէյլէյին . Յով
հաննէսին վաֆթիղի կէօք
սէ՛ն մի իտի , եօխտ ատէմ
լէրտէն մի իտի : Վէ օնլար
քէնտի քէնտիլէրինտէ ալշիւ
նիւպ տէրլէր իտի քի՛ էյէր
կէօքտէն տէսէք , տէյէճէք .
Իմաի նի՛շիւն օնա ինանմարը
նըդ : Վէ էյէր ատէմլէրտէն
տէսէք , պիւթիւն խալդ պի
ղի թաշալաճադ . ղիրա Յով
հաննէսին փէյլամպէր օլտու
ղունա ինանըլար : Վէ ճէ
վապ վէրտիլէր քի նէրէտէն
օլտուղունու պիլմէղէր : Վէ
Յիսուս օնլարա տէտի . Պէն
տախի սիղէ՛ պուշլարը նէ
հիւքիւմէթ իլէ էթտիյիմի
սէյլէմէմ : Վէ խալգա՛ պու
թէմնիլի սէյլէմէյէ պաշա
տը . Պիր ատէմ պաղ տիքիպ
օնու պաղշըլարա թէսլիմ էթ
տի , վէ վաֆիր երլար ղուր
պէթէ կիթտի : Վէ վադթըն
տա պաղշըլարա պիր խըղ
մէթքեար կէօնտէրտի , քի օ .

նա պաղղեն մահաւորութեան
վերջէր . ամմա պաղղըլար
ծնու տէջիւն պօշ կէօնտէր .
11 տիւէր : Վէ թէքրար պիր
պաշգա խըղմէթէար կէօն-
տէրտի . ամմա ծնար ծնու
տախի տէջիւն պօշ կէօնտէր
տէն սօնկրա՝ պօշ կէօնտէրտի
12 էր : Վէ թէքրար պիր իւ-
չինճիւ կէօնտէրտի . վէ ծն-
լար ծնու տախի եարալըլար
13 տիւարը չըգարալըլար : Իմտի
պաղղեն սահիպի տէտի . Կէ՞
էտէյիմ . սէվիւլիւ օլլումու
կէօնտէրէյիմ , պէլքի ծնու
կէօնտէրէլինտէ ութանալար :
14 Ամմա պաղղըլար ծնու կէօր-
տիւքլէրինտէ , մապէյնլէրին
տէ սէյլէլիպ տէտիւլէր . Վա-
րիս պու տուր . կէլին ծնու
էօլտիւրէլիմ . քի՞ միրաս պիղիմ
15 օա : Վէ ծնու պաղղտան տի-
շարը չըգարալ պէօլտիւրտիւլէր-
իմտի պաղղեն սահիպի ծնարա
16 նէ՞ էտէճէք տիր : Կէլէճէք ,
վէ պու պաղղըլարը հէլք
էտիպ՝ պաղղ զայրիւլէրինէ վէ-
րէճէք . վէ ծնար իչիտինճէ ,
17 տէտիւլէր . Հաշա : Վէ օ՝ ծն-
լարա պագըպ տէտի . Իմտի
պու եաղըլմըլ նէ՞ տիր . Եա-
փուճիւլէրին ըէտտ էթտիք
լէրի թաշ՝ հէման օ՝ քէօշէ
18 պաղը օլլում : Օ թաղն իւ-
ղէրինէ հէր տիւչէն՝ գըրըլա-
ճապ , վէ օ՝ քիմին իւղէրինէ
տիւչէրտէ , ծնու էղէճէք տիր :
19 Վէ պաշ քէահինլէր հէմ
քէաթիպլէր՝ օլ սաաթտա
ծնուն իւղէրինէ էլ սաալմաղա
էօլարատըլար , ամմա գալմ
տան գորգտուլար . չին քի
թէմսիլի ծնար իչին սէյլէ-
տիյինի անկաաղըլար :
20 Վէ կէօղէտիպ՝ սաաղգ սու-

ղէթինտէ միւրայըլ ճաաուլար
կէօնտէրտիւլէր , քի ծնու վա-
լինին զապթ ու հիւքմիւնէ
թէալիմ էթմէք իչին՝ ծնու
պիր սէօղ իլէ թութալար :
Վէ ծնա սիւալ էտիպ տէտի . 21
լէր . Ե՛յ խոճա՝ պիլիւրիլ քի
կէրչէք սէյլէր՝ վէ էօյրէ-
տիւտին , վէ խաթըրա պաղ-
մաղըն , իլլա Լաւահնէ Էօ-
լումու կէրչէքլէք իլէ էօյրէ-
տիւտին : Պիղէ Կայսրէ խա- 22
րաճ վէրմէք ճալի՞ղ մի , Էօսաա
տէյիլ մի . Վէ ծնարըն հի- 23
լէպաղըլըլըլ անկաաղըլա ,
ծնարա տէտի . Պէնի՛ նի՛ չին
թէճիւրպէ էտէր սինիլ : Պա- 24
նա պիր տինար կէօսթէրին .
ծնու օլան թաալիւր վէ իւսթ-
եաղըսը քի Պի՛ն տիր . վէ
ճէվապ վէրիպ տէտիւլէր .
Կայսրեն : Վէ օ՝ ծնարա տէ . 25
տիր . Իմտի Կայսրէ միւթալիլ
օլան շէյլէրի Կայսրէ՝ վէ Լա-
ւահա միւթալիլ օլան շէյլէ-
րի Լաւահա էտա էտիի : Վէ 26
ծնար՝ գալմըն էօնիւնտէ ծնու
սէօղ իլէ թութաղա գատիր
օլամաաղըլար . վէ ծնուն ճէ-
վաղընտան թա՛ճիւրպէ տիւր՝
սիւքիւթ էթտիլէր :

Վէ գըլամէթ Էօգ տուր 27
տէյիլ զըտտ սէյլէյէն Սա-
դուկէցիլէրտէն պաղը քիմսէ-
լէր էանընա կէլիւր՝ ծնա սօր-
տուլար . Վէ տէտիլէր . Եա՛ 28
խոճա՝ Մովսէս պիղէ եաղալ
քի՛ Եյէր պիր քիմսէնին գարն-
տաղը՝ գարըսը վար իքէն Էօ-
լիւրտէ , վէ էվաաաղըլ էօլիւք-
սէ , ծնուն գարըսըլ գարըն-
տալըսալ , վէ գարնտաղնա
ղիւրրիյէթ գաղըրա : Իմտի 29
էէտի գարնտալ վար իտի , վէ
իլքի էվէնիլ Էվաաաղըլ էօգ

- 30 տիւ : Վէ դարձը իբնճիսի ալոր , վէ պու քաթի Էվատու :
- 31 սրդ էօլտիւ : Վէ մու իւջիւն ճիւսիւ ալոր . վէ պէջլէ եէ տիսի տէ , վէ Էվատուր պը :
- 32 րազմայարագ էօլտիւլէր : Վէ հէփիսիտէն մանրա դարը :
- 33 տախի էօլտիւ : Իմաի գըյա մէթաէ՝ ծըլարտան հաճիւրը նոն դարըրը օլաճագ . զիրա մու եէտիսի տէ դարը թուլթ :
- 34 տու : Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ ծըլարա տէտի . Պու տիւնեանն օլուլարը Էվէ նիրլէր , վէ Էվէնաիրիլլէր :
- 35 Ամմա օ աիւնեպա՝ վէ էօլիւլէրտէն գըյամ էթմէյէ նայիլ օլմաղա լայըգ օլանլար՝ Էվէն մէղլէր վէ Էվէնտիրիլմէղլէր .
- 36 Զիրա արթըգ էօլմէյէ տախի դատիր տէյիլլէր . ճիւն քի մէլէքլէրէ միւսամի տիրլէր . վէ գըյամէթին օլուլարը օլմալէրի իլէ Ալլահն օլուլա :
- 37 րը սըրլար : Ամմա Մովսէս տախի՝ պէջլիւրթէնտէ Բապա Աբրահամ Ալլահը վէ Իսահակ Ալլահը վէ Յակոբ Ալլահը տէմէսի իլէ՝ էօլիւլէրին տիրլաիլլին խապէր վէր :
- 38 միշ տիր : Ալլահ իսէ էօլիւլէրին տէյիլլ իլլա Էաշայանալըն սըր . զիրա հէփիսի մու :
- 39 Էաշարլար : Վէ քեսթիպլէրին պաղըսը ճէվապ վէրիպ տէտիրլէր . Եա՛ խոճա՝ կիւղէլ :
- 40 սէջլէտին : Վէ արթըգ մու հիլ պիր շէյ սօրմաղա ճէ սարէթ էթմէղլէր իտի :
- 41 Վէ մըլարա տէտի . Քրիստոս իլլիւն նիճէ Դաւիթին :
- 42 օլլու տուր տէրլէր . Վէ Դաւիթ քէնտիսի Սաղմոս քիթա պընտա տէր . Բապա՛ Բապա :
- 43 պըմա տէտի . Սաղ Էանըմտոս

օթուր , Թա պէն սէնին տիւլ մէնլէրին՝ այագլարնա պա . սամադ գօլունճայաւէք : Իմաի 44 Դաւիթ մու Բապա չաղըրըր , վէ նիճէ մուն օլլու տուր :

Վէ ալութիւն խալց իլիսիր 45 իքէն , շայիրալէրինէ տէտի . Զ իյնէթլէ Էապապլար իլէ կէղ . 46 մէք իսթէյէն՝ վէ փաղարլար տա սէլամլարը հիւմ ճէմիլէթ եէրլէրինտէ պաշ մէտիրլէրի վէ աիւլամ Թաամլարտա պաշ փօստլարը սէվէն քեսթիպլէր տէն սագընն . Օնլար տու 47 դարըլլալըն Էվէրլինի եէրլէր , վէ պէհանէ իլէ ուղուն տուալլար էտէրլէր . մըլար տաշա զիյա տէ ա զապ ալաճագլար :

ՊԱՊ ԻԱ

Վէ պագըպ՝ խաղինէ սան 1 տըլընա հէտիլլէրինի աթան զէնկինլէրի կէօրտիւ : Վէ պիր 2 ֆագիր տու դարը տախի կէօրտիւ , քի օրպա իլլի փուլ աթալ : Վէ տէտի . Հոգան 3 սիղէ տէրիմ քի՝ պու ֆագիր տու դարը հէփիսիտէն զիյա տէ աթալ : Զ իրա պու 4 լարըն ճիւմէսի Ալլահն հէտիլլէրինէ՝ քէնտիլլէրին ար . Թանընտան գօտուլար . ամմա պու՝ քէնտի Էօստուլուղուն տան հէփ օլանճա մալըն աթալ :

Վէ պաղըլարըն՝ հէքէլին 5 հագըրիա՝ կիւղէլ Թաշար վէ վագըֆլար իլէ տօնանմը սըր տէտիրլէրինտէ , օ տէտի . Պու 6 կէօրտիլլիւնիւլ շէյլէր կիւնլէր կէլէճէքլէր քի Թաշ իւղէրինտէ գալմայաճագ սըր 7 քի երգըլմայա : Իմաի մա սօրուպ տէտիրլէր . Եա՛ խոճա՛

եա պու շէյէր նէ՞ ղէման
օրաճագ, վէ պու շէյէրին
օլաճաղը ղէմանըն նիշանը նէ՞
8 տիր : Օ տախի տէտր . Պա-
դըն տլտանմայտընը . զիրա
չօդ քիմանէր իսմիմ իլէ կէլիս
Բերդաս պէն իմ, վէ՞ Զէման
եադլալը տըր տէյէճէքէր .
իմաի օնլարըն տրտընճա վար-
9 մայտընը : Վէ ճէնքէր հէմ
դարըզգըզար իշիթախիլիզ
ղէման, իւրքմէյէսինիզ . զի-
րա սղանլար՝ էվլէլա օլմագ
կէրէք տիր . ամմա սնիկ տէր
10 ա՛գապ կէրէզ : Օ ղէման օն-
լարա տէտի . Միլէթ միլէթ
իւզէրինէ՞ վէ փատիշահըգ
փատիշահըգ իւզէրինէ դալ-
11 գաճագ : Հէմ մահալ պէ
մահալ պէյիւք ղէլլէլէլէր
վէ գըլթըզար վէ թա՛սնլար
օրաճագ, հէմ կէօքտէն հիյ-
պէթլու շէյէր՝ վէ պէյիւք
12 ա՛լանիթլը օրաճագ : Մմա
պունլարըն հէփիսնտէն էվլէլ
իւզէրինիղէ էլլէրինի սալա-
ճադլար, վէ Խիւլ գօփալըլու
ճէմիյէթ էէրլէրինէ վէ հապս-
լարա թէսլիմ էտէճէքէր, վէ
պէնիմ աարմ իշիւն փատիշահ-
լար վէ վալիէր հուզուրուհա
13 կէօթիւրիւլէճէք սինիզ : Վէ
պու՝ սիղէ շէհատէթ իշիւն
14 օլաճագ : Իմաի էիւրէքլէրինի-
ղէ դյուռն քի՛ ճէվապ վէրմէ
սինի իլէրտէն տիւշիւնմէյէ
15 սինիզ : Զիրա պէն սիղէ ա-
ղըզ վէ իւմ վէրէճէյիւմ, քի
օնա՝ հէփ սիղէ ղըստ տու-
րանլար՝ դարըդ սէյլէմէյէ
էալստ գարըզ տուրմաղա գա-
16 տիր օլամայաճադլար : Հէմ
տախի աթալարտան հէմ գա-
րընտաշարտան վէ իըսըմլար-
տան վէ տօսթլարտան էլէ

վէրիլէճէք սինիզ, վէ սիղտէն
էօթիւրիւլէճէքէր . Վէ իսմիմ 17
իշիւն հէփիսնտէն իբրահ օ-
լանաճագ սընըզ : Վէ պա 18
շընըզտան պիր գըլ ապա ղայ՝
օլմայաճագ : Ճանլարընըզ 19
սապըրընը իլէ գազանաճագ
սընըզ :
Վէ Երուսաղէմի օրտուլար 20
տան գուշանմըլ կէօթիւրիւ-
նիւղտէ՝ օ ղէման պիլին քի
օնուն վիրան օլմաը եազլաշ-
մըշ տըր : Օ ղէման Եէհու 21
տիսթանսա օլանլար՝ տաղլու-
րա գաշսընլար, վէ օնուն
օրթասընտա օլանլար՝ տիւարը
չըգսընլար, վէ չիֆթլիքլէրտէ
օլանլար՝ օնուն իլինէ կիրթ-
սինիլէր : Զիրա հէփ եաղը 22
մըշ օլանլար թէքմիլ օլմագ
իշիւն պունլարին թիգամիլիւ-
լէրի տիր : Վէ օլ կիւնլէրտէ 23
վայ՝ համլիլ վէ էմգիլիլ օլան
գարըլարա . զիրա էէրին իւ-
ղէրինտէ պէյիւք սըգընթը՝
վէ պու գալմա դազասլ օլա-
ճագ : Վէ գըլըճ աղըզ իլէ 24
տիւշէճէքէր, վէ հէփ թա-
խիֆէլէրէ էտիր սիւրիւլէճէք-
լէր . վէ Երուսաղէմ՝ թա-
խիֆէլէրտէն չիյնէնմէքտէ օ-
լաճագ, թա թայիֆէլէրին
վազըլարը թէքմիլ օլանա-
տէք : Վէ կիւնէլտէ հէմ ոյտա 25
վէ էըլտըզարտա ա՛լամէթլէր
օլաճագ . վէ էէրին իւզէրին-
տէ շաշընլըզ իլէ թայիֆէլէր
սըգլէթի օլաճագ, տէնիղ վէ
սաղլա սէտա վէրէճէք, գօր- 26
գուտան վէ տիւնէանըն իւզէ-
րինէ օղըսյան պէլար պէքէ-
մէսինտէն տալմէլէր պալըլա-
ճագլար . զիրա կէօքլէրին
գուվլէթլէրի հարաքէթէ կէ-
լէճէքէր : Վէ օ ղէման տալմ 27

- Օղորնուն՝ գուժվէթ վէ ա'ղիմ՝
 Ճէլալ իլէ պուլութ իւղէրինտէ
 28 կէլտիյինի կէօրէճէքէր : Վէ
 պու շէյլէր օլմաղա պաշայլըն .
 ճա , պաշարընըզ գալարըրպ
 եօգարըյա պագըն . զիրա խէ-
 լասընըզ եագաշըյօր :
 29 Վէ ծնարա պիր թէմսիլ
 սէյլէտի . Ինճիր աղաճընա
 վէ հէփ աղաճարա պագըն .
 30 Արթգ ֆիլսալէնտիքէրի զէ-
 ման , պագըպ՝ հէման եազըն
 եազըն օլտուղունու քէնաիլի-
 31 յինիղտէն անկարսընըզ : Քէ-
 ղալէք սիզ տաիսի պուշլարըն
 վագի՝ օլտուղունու կէօրտիւ-
 յինիւզ զէման՝ անկարըն քի՝
 Ալահըն փաաիշահըլքեագըն
 32 տըր : Կէրչէք տերիմ սիզէ
 քի՝ թա ճիւմէտի վագի՝ օ-
 լտնառէք՝ պու սիլսիլէ մութ .
 33 լազա կէչմէյէճէք : Կէօք հէմ
 եէր կէչմէքէր . ամմա սէօզ
 լէրիմ աւլա կէչմէյէճէքէր :
 34 Վէ քէնաիլէրինիլ սագընըն
 քի՝ հիւրէքէրինիլ պէքրիլք
 վէ սէրիսօչուզ վէ տիւնեալի
 գայդուլարտա աղըրանմասըն ,
 վէ օ կիւն՝ իւղէրինիլզ աիւան .
 35 սրզ օղրամասըն . Չիրա օ՝
 պիւթին եէրին հիւզիւնտէ
 հէփ օթուրանլարըն իւղէրինէ
 տուզազ կիսի կէչմէք տիր :
 36 Իմտի սիզ հէփ պու օլաճագ
 շէյլէրտէն գուրթուլմաղա վէ
 առէմ Օղորնուն հուղուրուն .
 տա տուրմաղա լայըզ օլասը
 նըզ տէյիւ՝ հէր վագըլթտա
 տուա՝ ետէրէք ոչյանըզ օլուն :
 37 Վէ կիւնաիլէրի հէքէլ-
 տէ թալիմ էթմէքտէ խոի ,
 վէ կէճէքէր չըզպ՝ զէյմին-
 լէք տաղը տէնիլէն տաղտա
 38 գալըր խոի : Վէ պիւթին
 խաղ՝ ծնու տինիլէմէք իչիւն՝

սապահլայըն էրքէն ծնա հէյ .
 քէլէ կէլըրէր խոի :

ՊԱՊ ԻԲ

Վէ պասեք տէնիլէն խա 1
 մուրսուզ պայրամը եագալ-
 շըյօր խոի : Վէ պաշ քէա 2
 հինլէր հէմ քէաթիլալէր՝ ծնու
 նիճէ էօլտիւրէլէր տէյիւ՝ եօլ
 արարլար խոի . զիրա խաղ-
 տան գօրգարլար խոի :
 Վէ շէյլման՝ տէքիլէրին 3
 սայըսընտան օլան Բակարի-
 ովալու տէնիլէն Եուզանըն
 իչինէ կիրտի : Վէ օ կիտիպ 4
 ծնու ծնարա նէ եօլտա էլէ
 վէրէճէյինի պաշ քէահինլէր
 վէ սէրտարլար իլէ սէյլէլտի :
 Վէ ծնար ուլլինիպ՝ ծնա աղչէ 5
 վէրմէյէ թէա՝ հիւա էթտիլէր :
 Վէ օ՝ աէօզ վէրտի . վէ ծնու 6
 ծնարա՝ գալապաղզ եօլ իքէն
 էլէ վէրմէյէ ֆուրսաթ պար
 խոի :
 Վէ խամուրսուզ կիւնիւ 7
 կէլտի , քի ծնտա պասեք ուօ-
 ղազանմագ կէրէք խոի : Վէ 8
 Պէարոս իլէ Եուլհաննէսի կէծ-
 տէրիպ տէտի . Վարըպ՝ պիղէ
 պասեքի հազըրլայըն , քի եէ-
 յէլիմ : Վէ ծնար ծնա տէտի . 9
 լէր . Կէրէտէ իսթէրսին հա-
 ղըրլայալըմ : Օ տաիսի ծնարա 10
 տէտի . Իչթէ սիզ շէհրէ կի-
 րինճէ՝ սիղէ պիր սու աէսթի .
 սի հիւքէնիմիլ առէմ ըսաթ
 կէլէճէք . ծնուն կիրէճէյէ .
 վին իչինէ արտընճա վարըն :
 Վէ էվլին էվ սահիպինէ տէ- 11
 յին . խօճա սանա տէյօր .
 Շայիրտլէրիմ իլէ պասեքի եէ-
 յէճէյիմ օտա նէրէտէ տիր :
 Վէ օ սիղէ՝ տէօշէնիմիլ պիր 12
 պէօյիւք իւսթգաթ օտալը

կէօսթէրէճէք . որատա հա-
13 զըրւայն : Վէ օնլար վարըպ՝
օնլարա տէտիլի կիպի պուլ
տուլար : վէ պասեքի հաղըր-
լատըլոր :

14 Վէ սաա՛թ կէլաիլինաէ ,
սօֆրայա օթուրտու , վէ օ .
նուն իլէ պէրապէր օն իքի

15 Աւաքեալլար սաիի : Վէ օն-
լարա տէտի . Պէն էգելէթ
չէքմէղտէն էվլէլ պու պա-
սեքի սիղին իլէ եէմէյէ դա-

16 յէթլէ արղուէտիմ : Զիրա
սիղէ տէրիմ՝ քի՛ հիչ արթըգ
օնտան եէմէյէճէյիմ , թա օ՝
Ալլահըն փատիշահըլմտա

17 Թէքմիլ օլունճայատէք : Վէ
դատէհի սըլպ՝ շիւքը էթտիք-
տէն սօնկրա՛ տէտի . Պունու
ալուն , վէ պէնինիգտէ թադ-

18 սիմ էտին . Զիրա սիղէ տէ-
րիմ քի՛ թա Ալլահըն փա-
տիշահըլը կէլէնէտէք՝ աամա-
նըն մահաուլունտան ապա իչ
մէյէճէյիմ :

19 Վէ էքմէք աըպ՝ շիւքը էթ-
տիքտէն սօնկա՛ փարէլէտի ,
վէ օնլարա վէրիպ տէտի . Պու-
սիղին իչուն վէրիլէն՝ պէնիմ
թէնիմ տիր . պունու պէնիմ

20 զիքրիմ իչուն էյլէյին : Բէ-
ղալըք սիսլամ՝ թաա՛մը էթ-
տիքտէն սօնկրա՛ դատէհի տա-
լի ալլա՛ տէտի . Պու դա-
տէհ՝ սիպլն իչուն տէօքիւլէն
դանրմաա եէնիլ ա՛հա տըր :

21 Լաքին իլթէ պէնի էլէ վէ-
լէնին էլլ՝ պէնիմ իլէ պէրա-
պէր սօֆրանըն իւղէրինտէ

22 տիր : Վէ կէրէն աաէմ Օղլու
թադտիր օլտուղու իւղիւ կի-
տէր . Լաքին վա՛յ օ աաէմէ
քի՛ ճուռն վասիթաաը իլէ էլէ

23 վէրիլըր : Վէ օնլար՝ ա՛հապա
քէնտիլէրտէն պունու էաէ-

ճէք քիմ՝ օլա տէյիլ՝ պէյնլէ-
րինտէ սօրուճաղա պաշաաը-
լար :

Հէմ՝ արալարընտա՛ ա՛հա 24

պա օնլարտան հանկըստահա
պէյիլէք օլա տէյիլ միւճա .
տէլէ սաիի օլմուչ իտի : Վէ 25

օ՝ օնլարա տէտի . Թայիլիէ-
լէրին փատիշահըլը՝ օնլարը
զապլթ էտէրլէր , վէ օնլարա
հիւքիւմէթ սիւրէնլէր՝ վէլի
նի՛մէթ տէնիլըրլէր : Ամմա 26

սիղ՝ պէյլէ էթմէյէսինիլ ,
իլա սիգտէ պէյիլէք օլան՝
քիւչլէք կիպի օլտուն , վէ պաշ
օլան՝ խըղմէթ էտէն կիպի օլ-

սուն : Զիրա պէյիլէք քիմ՝ 27
տիր , սօֆրաաա օթուրա՛ն
մը՝ եօխաա խըղմէթ էտէն մի .
սօֆրաաա օթուրան տէյիլ՝

մի . պէն իսէ սիղին օրթանըլ-
աա խըղմէթ էտէն կիպի իմ :
Վէ սիղ թէճիլպէլէրիմաէ 28

պէնիմ իլէ պէրապէր դալան
քիմնէլէր սինիլ . ֓էտէրիմ 29
պանա փատիշահըգ վա՛տ էթ-
տիլի կիպի՝ պէն աէ սիղէ վա՛տ

էտէրիմ . Թա քի փատիշահը- 30
ղմաա՛ սօֆրամաա եէյիպ ի-
չէսինիլ . վէ թախթլար իւ-
ղէրինտէ օթուրուպ՝ խարայէ-

լին օն իքի սըպլթարընա շէրա-
ա՛թ քէտէսինիլ :

Վէ Բապպ տէտի . Եա՛ 31
Սիմուն՝ Սիմուն՝ իլթէ շէյթան
սիղի պուղտայ կիպի էլէմէք
խսթէտի . Վէ պէն սէնին իչուն 32

տուա՛ էթտիմ , քի իմանըն
ղայիլ օլմայա . վէ սէն աէօն
սիւլիւն վազըթթաա , դաքնաաաշ-
լարընը սապիթ էյլէ : Վէ օ 33

օնա տէտի . Եա՛ Բապպ՝ սէ-
նին իլէ՝ հապաա տա էօլիւ Բէ
աէ կիթմէյէ հաղըրըմ : Վէ 34

օ տէտի . Սունա տէրիմ՝ էա՛

Պետրոս՝ պուռ կիւն խորոս
էօթմէղտէն էվէլ պէնի պիւ
տիյինի իւչ քէրէ ինքեար
էաէճէք սին :

35 Վէ ծնարաւ տէտի . Սիդի
քէսէսիդ վէ թորպարդ վէ
սյապ գապարդ կէծնտերաիյիմ
տէ՝ աւղա պիր շէյին էքսիք
լէյինի շէքսինիդ մի . վէ ծն
լար տէտիւէր . Նիչ պիր շէ

36 յին : Իմաի ծնարաւ տէտի .
Լաքին շիմաի՝ քիմին քէսէսի
վար իսէ , Իււէրէնէ ալըն ,
քէղալէք թորպարդ տախի .
վէ քիմին քի պրջաղը եօղ իսէ ,
էսվալընը սաթըլ՝ սաթուն

37 ալըն : Զիրա սիգէ տէրիմ
քի՝ պուռ էաղըլմըլ օլան՝ տահա
պէնտէ թէքմիլ օլմագ կէրէք
տիր , էա՛նի՝ Վէ պինամուլար
իւէ սալըլար . զիրա պէնիմ
հագդրմա օլան շէյլէրին սօնու

38 կէլարի : Վէ ծնար տէտիւէր .
Եա՝ Բապու՝ իշթէ պուրատա
իքի պրջագ վար . վէ օ՝ ծնարաւ
տէտի . Եէթէր :

39 Վէ չըգըլ՝ ա՛տէթի իւզրէ
զէյթին լիք տաղընա վարար .
վէ շայիրտլէրի տախի ծնուն

40 արտընճա վարտըլար : Վէ օլ
մահալէ եէթիւշտիյինտէ՝ ծն
լարա տէտի . Թէճրիւպէյէ
կիրմէյսինիդ տէյիւ տուա՝

41 էտին : Վէ օ՝ ծնարտան պիր
թաշ աթըմը գատար չէքիւի ,
վէ տիդ չէօքիւպ տուա՝ էթ

42 տի . Վէ տէտի . Եա՝ Փէտէր՝
էյէր իսթէրսէն՝ պուռ գատէհի
պէնտէն կէլար : Լաքին պէնիմ
իրատէթիմ տէյիլ իլաւ սէնին .

43 քի օլուն : Վէ ծնա կէօքաէն
պիր մէլէք կէօրիւնիւպ՝ ծնու

44 գուվվէթլէնտիրի խտի : Վէ
ծնուն իւղէրինէ սրգլէթ պա
սըլ՝ տահա զէյատէ հերա .

րէթ իլէ տուա՝ էտէրիտի .
վէ թէրի եէրին իւղէրինէ էնէն
իւրի դան տամլարը կիպի
օլտու : Վէ տուա՛տան գալ 45
դընճա , շայիրտլէրինէ կէլիպ՝
ծնարը գատալվէթտէն ոչդու
տա պուրտու : Վէ ծնարա 46
տէտի . Նիճին ուլուրտունուգ
պալգըլ տուա՝ էտին , քի
թէճրիւպէյէ կիրմէյսինիդ :

Վէ օ տահա սէօլէր իքէն , 47
իշթէ գալապալըգ՝ վէ ծնիքի
լէրին պիրի Յուգա տէնիլէն
ծնարըն էսինտէն կէլար խտի .
վէ Յիսուսա էաղաշտը քի՝
ծնու էօիւէ : Վէ Յիսուս ծնա 48
տէտի . Եա՝ Յուգա՝ առէմ
Օղընու էօիւիւ՝ իլէ մի էլէ

վէրիսին : Վէ ծնուն էթրա . 49
Ֆընտա օլանլար՝ օլաճագ շէյի
կէօրիւնճէ , մա տէտիւէր .
Եա՝ Բապու՝ սրջաղ իլէ վու

րալըմ՝ մը : Վէ ծնարտան պիր 50
քիմնէ պաշ քէահինին գու
լունու վուրուա՝ ծնուն սաղ
գուլաղընը տիւշիւտիւ : Վէ 51

Յիսուս ճէվալ էտիպ տէտի .
Պուրպա գատար դօյ վէրին .
վէ ծնուն գուլաղընա տօգա

նըլ՝ ծնա շիֆա վէրաի : Վէ 52
Յիսուս ծնուն իւղէրինէ կէլէն
պաշ քէահինիլէրէ վէ հէքէլին

սէրաւրլաղընա վէ իսթիար
լարա տէտի . Խըրսըլ իւզէ
րինէ կիպի մի պրջաղար վէ

օտունլար իլէ չըգաղընը : Պէն 53
հեր կիւն սիդլին իլէ հէքէլին
իքէն՝ պէնիմ իւղէրիմէ էլ

ուգաթմատընը . ամմա պու
սիդին տաա՝ թընըլ՝ վէ գարան
լըղն հիւքիւմէթի տիր :

Վէ ծնու թութուպ կէօ . 54
թիւրտիւլէր . վէ ծնու պաշ
քէահինին էլիլէն կէթիւրտի
լէր . վէ Պետրոս իրագտան՝

- 53 արգաստան կիտէր խոխ : Իմ
սի ալիւնունն օրթասընտա
աթէշ եագրայ՝ պիրլէբէ օ
թաւրտուլար , Պետրոս տախի
օնլարնն օրթալարընտա օթու
56 բուր՝ խոխ : Վէ պիր խալայրդ
օնու աթէշնն եանընտա օթու
բուր կէօրտիւրնանէ , օնա
կէօղ տիբիւ տէտի . Պու տա
խի օնունն պիրլէսինճէ խոխ :
57 Ամմա օ՝ օնու ինքեար էտիւ
տէտի . Եա՝ գարը՝ օնու պիր
58 մէմ : Վէ պիրտաղտան սօնկրա՝
օնու դայրիսի կէօրիւկ տէտի .
Սէն տախի օնլարտան սըն .
վէ Պետրոս տէտի . Եա՝ առէմ՝
59 տէյիլ իմ : Վէ պիր սաաթ
գաստար կէշննճէ , պիր դայրիսի
գուվլէթլիճէ սէօյլէր խոխ քի՝
կէրչէքտէն պու տախի օնուն
լիէ խոխ . չիւն քի Գալլէալ
60 ալր : Ամմա Պետրոս տէտի .
Եա՝ առէմ՝ նէ տէտիյինի
պիրմէմ . վէ տէր ա՛գասպ՝ օ
տաճա սէօյլէր իքէն՝ խօրօս
61 էօթաիւ : Վէ Բասպ տէնիւկ
Պետրոսա պագալը , վէ Պետրոս
Բասպլն սէօղիւնիւ իաթըրնա
կէթիւրի , քի օնա տէմիշ խոխ
քի՝ խօրօս էօթմէղտէն էվլէլ
պէնի եւջ քէրրէ ինքեար էտէ
62 ճէք սին : Վէ Պետրոս տիշա
լըյա չըգըպ՝ աճը աճը աղ
լար :
63 Վէ Յիսուսու թուծան ա
տէմէր՝ օնու զէվլէնէրէք
64 տէօյէրէր խոխ : Վէ կէօղիւնիւ
պաղլայրա՝ օնուն էիւղիւնի
վուրուրար խոխ , վէ օնա սի
ալ էտիւկ տէրլէր խոխ . Փէյ
ղամպըրլէ էյլէ՝ սինի վուրան
65 քիմ տիր : Վէ քիւֆր էտէրէք՝
օնա տաճա չօգ շէյլէր տէրլէր
խոխ :
66 Վէ կիւնալիւ օլունճա ,

գալմըն իսթիարլարը՝ հէմ
պաշքեաճինլէր վէ քեաթիւ
լէր ճէմ՝ օլուպ՝ օնու քէն
տիլէրին ճէմաթընա կէօ
թիւրտիւլէր . Վէ տէտիլէր . 67
Էյէր Գրիստոս սէն իսէն ,
պիղէ սէօյլէ . վէ օնլարա տէ
տի . Էյէր սիղէ սէօյլէրսէմ ,
հիջ ինանալաճագ սընըգ :
Վէ էյէր սիւալ էտէրսէմ 68
տախի՝ պանա հիջ ճէվապ
վէրմէյէճէք սինիլ , էա սալը
վէրմէյէճէք սինիլ : Շիմաէն 69
կէրու՝ առէմ՝ Օլլու Ալլահըն
գուտրէթիւնի սաղ էանընտա
օթուրաճագ ալր : Վէ հէ . 70
փիսի տէտիլէր . Իմտի սէն
Ալլահըն Օլլումու սուն . վէ
օ՝ օնլարա տէտի . Գէնտիւնիլ
տէրսինիլ քի պէն իմ : Իմտի 71
օնլար տէտիլէր . Արթըգ շէ
հատէթիւ պիղէ նէ՝ իքթիզա
սը վար . զիրա քէնտիւմիլ օ
նուն աղլընտան իլիթաիք :

Պ Ա Պ Ի Դ

Վէ օնլարնն հէփ ճիւմ 1
հիւրիւ գալցըպ՝ օնու Պիղա
տոսա կէօթիւրտիւլէր : Վէ 2
օնտան չիքեայէթ էթմէյէ
պաղլայրա տէտիլէր . Պունու
միլէթի աղլըրմաղտա վէ պէն
Գրիստոս փատիշահ ըմ տէ
յիւ Վայսիէ խարաճ վէրմէյի
մէն՝ էթմէքտէ պուլտուգ : Վէ 3
Պիղատոս օնա սիւալ էտիւկ
տէտի . Եէհուտիլէրին փատի
շահը սէն մի սին . վէ օ՝ օնա
ճէվապ վէրիւկ տէտի . Գէն
տին սէօյլէյօրուն : Վէ Պիւ 4
ղատոս պաշ քեաճինլէրէ վէ
խալգա տէտի . Պու առէմսէ
հիջ պիր գասպաթ պուլմա
յօրուս : Ամմա օնլար զօր 5

4 տներէք տերէր իտի քի՝ Գա-
 լիւստան աւաշայրայ թա պու-
 բայատեք պիւթիւն Եէհու-
 տիսթանսա էօյրէտերէք՝ գաւ
 6 մը վէլվէլէյէ վերէյօր : Վէ
 Պիղատոս Գալիլէայը իշխոն-
 ճէ՝ Օ առէմ Գալիլէայը մը
 7 տէյիւ սօրտու : Վէ օնուն՝
 Հերովդէսին հիւքիւմէթի ալ-
 Թընսա օլտուզունու էօյրէնին-
 ճէ՝ օնու Հերովդէսէ կէն-
 տերտի . չիւն քի օ սա՝ օլ-
 կիւնպէրաէ Խրուսաղէմոէ իտի :
 8 Վէ Հերովդէս Յիսուսու
 կէօրտիւքիւնտէ , զայէթլէ սէ-
 վինտի . զիբա օնու վաֆիր
 վազըթտան պերու կէօրմէք
 իսթէր իտի . չիւն քի օնուն
 հագգընա չօգ շէյլէր իշխոն
 իտի , վէ ումար իտի քի՝ օն-
 տան պիր ա՛լամէթ իճրա օ-
 9 լընտուզունու կէօրէ : Վէ
 օնա վաֆիր սէօլլէր իլէ սի-
 ալէտէր իտի . ամմա օ՝ օ-
 նա հիչ պիր ճէվապ վերմէտի :
 10 Վէ պաշ քեահինլէր հէմ
 քեաթիպլէր տուրմուշար ի-
 տի , վէ օնտան շիտուէթ իլէ
 11 շիքէայէթ էտէրլէր իտի : Վէ
 Հերովդէս ապքէրլէր իլէ օնու
 խօրլայպ՝ մասիսարա էթտիք-
 տէն սօնլրա , օնա պիր փար-
 լազ էսվապ կիյտիրիպ՝ օնու
 Թէքրար Պիղատոսա կէնտէր-
 12 տի : Վէ օլ կիւնտէ Պիղատոս
 իլէ Հերովդէս տախի՝ պիրի
 պիրի իլէ տօսթ օլտուլալ . զի
 րա պունտան ագտէմ օնլարն
 պէյնիտէ տիւշմէնլէ վար ի-
 տի :
 13 Իմտի Պիղատոս պաշ քեա-
 հինլէրի վէ սէրվէլլէրի վէ
 գաւմը պիր Էէրէ չաղըրըս
 14 օնլարա տէտի . Պու առէմի
 իսալլը ազարըյօր տէյիւ՝

պանա կէթլրտինիլ . վէ իլթէ
 պէն սիգին էօնիւնիւզտէ Թէֆ-
 թիլ էախպ՝ պու առէմոէ օն-
 տան էօթիւրիւ շիքէայէթ էթ-
 տիլինիլ շէյլէրտէն հիչ պիր
 գապահաթ պուլամտարմ .
 Հէմ Հերովդէս տախի առ- 15
 մալ . զիբա սիղի օնա կէն-
 տերտի . վէ իլթէ օ՝ ապա
 էօլլէմէ միւսթահապ պիր շէյ
 էթմէմիլ տիր : Իմտի օնու 16
 Թէսիպ էտէյիմ տէ սալը վէ-
 լէյիմ : Վէ հէր պայրամտա 17
 օնլարա պիրինի սալը վերմէյէ
 մէճպուր իտի : Վէ պիւթիւն 18
 գալապալլէր պիրտէն պալը-
 ըրպ տէտիլէր . Պունու գալ-
 տըր , վէ պիղէ Բալաբըրայ
 սալը վէր . Քի օ՝ շէհրտէ գու 19
 հուր էթմիլ իլթիլլէ վէ
 գաթլ իլիւն հապսա գօնմուշ
 իտի : Իմտի Պիղատոս Յիսու- 20
 սու՝ սալը վերմէյէ իսթէմէք
 իլէ՝ Թէքրար սէյլէտի : Ամ 21
 մա օնլար պաղըրըպ տէրլէր
 իտի . Խաչա չըգար , օնու
 խաչա չըգար : Վէ օ՝ իւչիւն 22
 ճիւ տէֆա՝ օնլարա տէտի .
 Եա պու նէ՞ քէօթիւլլէք իշ-
 լէտի , օնտա էօլլէմէ միւսթա-
 հապ հիչ պիր գապահաթ
 պուլամտարմ . Իմտի օնու Թէ-
 տիպ էտէյիմ տէ սալը վէ-
 լէյիմ : Ամմա օնլար էիւքէք 23
 սէսլէր իլէ՝ օնուն խաչա չը-
 գարըլմասըն տիլէյէրէք՝ զօր
 էաէրլէր իտի . վէ օնլարն
 հէմ պաշ քեահինլէրին սէս-
 լէրի զալիպ օլտուրըր իտի :
 Վէ Պիղատոս օնլարն տիլէ 24
 յի իճրա օլմալա հիւքմէ էթ-
 տի : Իմտի տիւլէտիլլէրի՝ իիւ 25
 Թիլալ վէ գաթլ իլիւն հապսա
 գօնմուշ օլան քիմուէյի օնլարա
 սալը վէրտի , վէ Յիսուսու

ծնարանն միւրասընա թէսընմ
էթալ :

26 Վէ ծնար ծնու կէօթիւրիւր
իքէն , թարլատան կէլէն Վիւ-
րենէլի Սիմոն նամ քիմանյի
թուծուպ խաջը ծնուն իւզէ-
րինէ գօտուլար , քի Յիսու-
սուն արտընձա կէօթիւրէ :

27 Վէ խալտան պիր չօգ գալա-
պարգ՝ հէմ ծնուն իչիւն աղ-
լայլպ տէջիւնէն գարլար
տախի՝ ծնուն արտընձա իխտէր

28 իտի : Վէ Յիսուս օ գարլա-
րա տէօնիւպ տէտի . Եա՛ Ե-
րուսապէմ գըզարը՝ պէնիմ
իչիւն աղլաման , իլա քէնտի-
նիդ իչիւն վէ Էվատլարընըդ

29 իչիւն աղլայն : Զիրա իշթէ
կիւնէր կէլըր քի՝ ծնարտա
տէյէճէքէր . Դէ՛ մուծլու

գըսըր գարլարա՝ վէ տօլուր-
մամըշ րահմէրէ՝ վէ Էմգիւր-

30 մէմիշ մէմէրէ : Օ գէման
տաղլարա՝ իւզէրիմիդէ տիւ-
շիւն , վէ պայրըլարա՝ Պիզի
էօրթիւն տէմէյէ պաշլայա-

31 ճալար : Զիրա էյէր Էաշ
օտունա պու շէյլէրի էտէր-
լէրսէ , գուրույա նէ՛ օլաճադ
տը :

32 Վէ ծնուն պիլէսինճէ՝ պաշ-
ղա իքի Ֆէնաքէար քիմսէլէր
տէ Էօրտիւրիւմէյէ կէօթիւ-

33 ըիւլըրէր իտի : Վէ Քըրա-
նիոն տէնիլէն մահալէ վար-
տըզլարընա , օրատա ծնու
խաջա չըգարտըլար , հէմ օլ
Ֆէնաքէարըլար Գա՛իի՝ պիրինի
սաղ Էանընսա վէ օպիրինի

34 սօլ Էանընսա : Վէ Յիսուս
տէտի . Եա՛ Փէտէր՝ ծնարա
ա՛ֆիլ էյլէ , ղերա նէ էթալիք-
լէրինի պիլմէլլէր : Վէ գուրա՝
աթարադ ծնուն Էսվասլարը-

35 նը փայլաշորլար : Վէ խալդ

տուրուպ սէյր էտէր իտի .
վէ ծնար իլէ պէրասպէր վիւ-
ճիւհէր տախի ղէվլէնիպ
տէրէր իտի . Պաշգալարընը
գուրթարա . էյէր Բըխտոս
Ալահն սէչաիյի ղաթ պու
խսէ , քէնտինի գուրթարսըն :
Վէ ա՛պէրիլէր տախի Էադ- 36
լաշըպ՝ ծնա սիքքէ սունարադ՝
ծնու ղէվլէնիլլէր իտի . վէ 37
տէրէր իտի . Եյէր Եհհու-
տիլէրին փատիշահը սէն իսէն ,
քէնտինի գուրթար : Վէ օ 38
նուն իւզէրինտէ՝ ԵհհուՍՏԻ-
ԼԻԻԻՆ ՓԱՏԻՇԱՀԸ ՊՈՒՍ-
ՏՈՒՐ տէյիւ՝ Եունանի վէ
Լաթինճէ վէ Իպրանի հարֆ-
լար իլէ Էազըլըրէ պիր Էաֆթա
տախի վար իտի :

Վէ ասըմըշ Ֆէնաքէարլա 39
ըն պիրի՝ ծնա քիւֆը Էտիպ
տէրիտի . Եյէր Քըխտոս
սէն իսէն , քէնտինի հէմ պիզի
գուրթար : Ամնա օպիրի ճէ 40
վապ վէրիպ՝ ծնու աղարայա-
րադ տէտի . Սէն հէման օ
ա՛ղասպտա իքէն՝ Ալահտան
գօրգմա՛ղըսըն : Վէ պիզ 41
հադգ իւզըն լէիէյօրու . ղերա
իլէտիյիմիդ շէյլէրէ միւսթա-
հադ օլանը չէքէրիդ . ամնա
պու՝ հիչ պիր միւնասիպէթ-
սիդ իշ էթմէտի : Վէ Յիսուսա 42
տէտի . Եա՛ Բապպի փատիշահ-
ըզընա կէլտիյինտէ , պէնի
խաթըրնա կէթիւր : Վէ Յիւ 43
սուս ծնա տէտի . Վէրէք
տէրիմ սանա , պու կիւն պէ-
նիմ իլէ ճէննէթտէ օլաճադ-
սըն :

Վէ սաա՛թ ալթը սուլա 44
ընտա իտի , վէ պիւթիւն
Էէրին իւզէրինտէ թա սաա՛թ
տօգուղատէք՝ գարանըդ օլտու ,
վէ կիւնէշ գարաւորը , վէ հէյ- 45

քելին փերտէսի օրթատան
46 երթըլար : Վէ Յիսուս պէօ-
յիւք սէս իլէ չալըրըպ տէտի .
Եւ Թէտէր՝ ըուհուսն սէնին
էլըրինէ թէսլմ էտէրիմ . վէ
պուշարըր սէջլէյիս՝ ճան
թէսլմ էթտի :

47 Վէ եիւղ պաշը՝ վաղի՝ օլանը
կէօրինձէ , լլաւհա շիւքը
էտիպ տէտի . հագգան պու-
48 առէմ սաւըգ խոի : Վէ պու-
սէյրէ պիրիքէն հէփ գալա-
պալըգ՝ օլան նէսնէլէրի կէօ-
րինձէ , քէնտի կէյիւլէրինէ
վուրարապ կէրի տէօնէրէր

49 խոի : Վէ ծնուն հէփ պիւ-
տիքլէրի՝ վէ Գալիլէաւան օ-
նուն տըրնիձա կէլէն գարը-
լար պու շէյլէրի կէօրէրէք՝
ուլաղտան աուրուրար խոի :

50 Վէ իլթէ Յովսէփ խմինտէ
պիր տաւմ քի՝ մէշլէրէթձի
վէ էյի հէմ սաւըգ պիր ա-

51 աւմ խոի , (պու ծնարըն
մէշլէրէթինէ վէ ա՛մէլնէ ըր-
դա վէրմիշ խոի ,) վէ Եէ-
հուտիլէրին Արիմաթիա շէհ-
րինաէն խոի , քի քէնաիսի
տաիի Ալահըն վաւիշաճը-

52 ղընը պէքլէր խոի . Պու՝ Պի-
ղատտուն եանընա կէլիպ՝ Յի-

53 սուսուն թէնինի աիլէտի : Վէ
ծնու կնտիլիպ՝ պիր չարշափա
սարաը , վէ ծնու գայատա
օյուլմուշ պիր մէգարա դօսու ,
քի օրատա հիշ պիր վազըթ

54 քիմնէ դօնուլմամը խոի : Վէ
օլ կիւն ճիւմաա՝ խոի , վէ շա-
բաթ եաղաշըյօր խոի :

55 Վէ Գալիլէաւան ծնուն
պերապէրինձէ կէլիշ գարը-
լար արաբիձա վարրպ՝ մէգարը
վէ ծնուն թէնի նիձէ դօնուլ

56 աուրուռու կէօրաիլէր : Վէ
տէօնիւպ՝ պահարար վէ խօշ

գօգուլու եաղար հագըրլար-
լար . վէ շաբաթ կիւնինտէ
թէնաիլէ կէօրէ ըահաթ էթ-
աիլէր :

ՊԱՅ ԻԴ

Վէ հաֆթանըն իլք կիւ 1
նիւնտէ չին սապահ մէղարա
կէլիպ՝ հաղըրլաւըգարըր պու-
հարարը կէթիրաիլէր , վէ
պերապէրլէրինձէ պա՛ղը գա- 2
րըլար վար խոի : Վէ թաշը
մէգարտան եուվարնամըշպուլ-
տուլար . վէ իշէրի կիրաիլէ- 3
րինտէ , Բապպ Յիսուսուն թէ-
նինի պուլմասըլար : Վէ օյու- 4
քի՝ ծնար պուլմասն էօթիլիւ
թա՛ճձիւպ էտէր իքէն , իլթէ
ծնարըն եանընա փարապ էս-
վապար իլէ իքի տաւմ տու- 5
տուլար . Վէ օլ գարըլար դօր-
դու իլէ սօյուպ էիւղլէրինի
էէրէ էյմէտէ իքէն , ծնարա
տէտիլէր . Նի՛շին Տայաթնա
օլանը՝ էօլիլէր արասնտա
արարսընըգ : Պուրատա տէյիլ 6
տիր , իլա գալցուր . տահա օ
Գալիլէաւա իքէն , սիղէ նիձէ
սէյլէտիլինի խաթըրընըգ կէ- 7
թիլին . Քի տէտի . Ատէմ
Օղլունա՝ կիւնահքեար տաւմ
լէր էլինէ թէսլիմ՝ օլունմագ՝
վէ խաչա չըգարըլմագ՝ վէ իւ- 8
շիւնձիւ կիւնտէ դըյամ էթմք
կէրէք տիր : Վէ ծնուն սէօղ-
լէրինի խաթըրլարընա կէթի- 9
տիլէր : Վէ մէգարտան տէօ-
նիւպ՝ պուլարըն ճիւմէպինի
ծնաիլլէրէ վէ հէփ պաղիլէրէ
խապէր վէրաիլէր : Վէ պու 10
շէյլէրի Առաքեալարա սէյ-
լէյլէրի պուշար խոիլէր .
Մագդաղենաը Մարիամ վէ
Յովհաննա վէ Յաիբոսուն

11 անասն Մարիամ վէ ծնար իլէ
 պերապէր սրագիւղի : Վէ
 սեօղէրի՝ ծնարուն էօնիւնտէ
 պօշ սեօղ կիսի կէօրինտիւ ,
 վէ ծնարա ինանմազար խտի :
 12 Ամնա Պետրոս դալգըպ՝ մէ-
 զարա սէյրիթտի . վէ էյիլիպ
 կէօրտիւ քի՝ էալընը պէլլէր
 սուրուր իտի . վէ քէնտի քէն-
 տինտէ՝ օլան շէյէ թա՛ճճիւպ
 էտէրէք կիլթտի :
 13 Վէ իլթէ ծնարտան իքիսի՝
 օլ կիւնտէ Երուսաղէմտէն
 ալթմըշ դալլէ ուղաք էմնա-
 տու սարնտա պիր քէօյէ կի-
 14 տերլէր քաի : Վէ ծնար պէյն-
 լէրլիտէ հէփ պու վագի՝ օլան
 շէյէր խուսուստնտա սէօյլէ-
 15 շիրլէր խտի : Վէ օլտու քի՝
 ծնար սէօյլէշիպ սորուշուր
 իքէն , Յիսուս քէնտիտի տա-
 խի էաղն կէլիպ՝ պերապէր-
 16 լէրլիտէ կիտէր խտի : Վէ օ-
 նու թանըմամաք իչիւն ծն-
 արուն կէօղէրի թութուլմուշ
 17 խտի : Վէ ծնարա տէտի . Սիզ
 էիւրիւր իքէն՝ պէյնլէրինիզաէ
 շուսէօյլէշտիյինիզ սէօղլէրինէ՝
 տիր , քի մահդուն սունուզ :
 18 Վէ պիրի՝ սար Վղէոփպաս
 օլան՝ ճէփապ էտիպ օնա տէ-
 տի . Երուսաղէմտէ միւսաֆիր
 էալընը սէն մի սին , քի պու-
 կիւնլէրտէ օնտա վագի՝ օլան-
 19 լարը տույմատն : Վէ ծնար-
 րա տէտի . Հա՛նլը շէյլէրի .
 վէ ծնար օնա տէտիլէր . Կա-
 ղարէթլ Յիսուսուն խուսու-
 սունտա օլան շէյլէրի , քի օ՝
 Ալլահըն վէ պիւթիւն գափ-
 մըն հուզուրոնտա ա՛մէլտէ
 վէ սէօղտէ դուվլէթլի սիր
 20 փէյլամպէր օլտու . Վէ նի-
 ճէ պաշ քէահնլէր վէ պի-
 ղիմ վիւճիւհնլէրիմիզ օնու էօ-

լիւմէ հիւքմ՝ օլունմաղա թէս-
 լիմէթտիլէր , վէ օնու խաչա
 չըդարարլար : Պիզ իսէ ումն . 21
 րընըգ քի՝ Իսրայէլի դուր-
 թարաճաք օ տուր . վէ լաքին
 սրունլարըն ճիւմէսինտէն մա-
 տա՝ պու շէյլէր օլտուտան պէ-
 րու պու կիւն իւչիւնճիւ կիւն
 օլտու : Հէմ՝ տախի պիզտէն 22
 պա՛ղը դարըլար՝ պիզի հէյ-
 րան էթտիլէր , չիւն քի էրքէն
 սապահալլըն մէզարա վարտը-
 23 լար . վէ օնուն թէնինի պուշ-
 մայըպ կէլիլէր , վէ՝ Մէլէք-
 լէր կէօրիւշիւ տախի կէօրտիւք
 տէտիլէր , քի ծնար՝ օ տիրի
 տիր տէյօրլար : Վէ պիզիմիլէ 24
 օլանլարտան պա՛ղը քիմնլէր
 մէզարա վարտըլար , վէ հէման
 պէօյլէճէ՝ դարըլարըն տէտիլ-
 25 լէրի կիսի պուլտուլար . տա-
 մա օնու կէօրմէտիլէր : Վէ օ՝
 ծնարա տէտի . Էյ՝ ա՛ղըլըլ-
 լար՝ վէ փէյլամպէրլէրին հէփ
 սէօյլէտիլէրինէ ինանմազտա
 աղըր էիւրէքլիլէր . Գրիտտու 26
 սա պունլարը շէքմէք՝ վէ քէն-
 տի ճէլալինէ կիրմէք կէրէք
 տէյիլ՝ մի խտի : Վէ Մուվես 27
 տէն հէմ՝ ճիւմէ փէյլամ-
 պէրլէրտէն սաղալլար՝ հէփ
 քիթապլարտա քէնտինտէն էօ-
 թիւրիւ էաղըմա օլանլարը՝ օն-
 28 լարա թէֆտիր էտէր խտի :
 Վէ օլ վարտըլարըր քէօյէ
 էաղլաշտըրար . օ իտէ՝ տահ-
 ուղաք կիտէճէք կիսի կէօն
 թէրտի : Վէ ծնար օնա ղօր 29
 էտիպ տէտիլէր . Պիզիմ իլէ
 գալ , ղիրա ախլամ իւսթիւ
 տիւր , վէ կիւն էնմէտի տիր .
 վէ օ ծնար իլէ դարմաղա կիր-
 տի : վէ օլտու քի՝ օ ծնար 30
 իլէ սօֆրատա օթուրտուգտա ,
 էքմէյի ալպ պէրէքէթ օգու-

- տու . վէ փարէլէ յիսոնարա
 31 վէրիւ իտի : Օլ տէմօնարըն
 կէօղէրի աջըտը , վէ օնու թա
 նըտըլար . օ իսէ օնարտան
 32 նապէախտ օլտու : Վէ պիւրի
 պիւրինէ տէտիւլը . Եօլաա պի
 զէ սէջլէր վէ քիթապլարը պի
 զէ թէֆտիւր էտէր իքէն՝ եիւ
 րէ յիմիղ իջիմիզտէ եանմա՞ղ մը
 իտի :
 33 Վէ օնար հէման օ սաա՛թ
 գալգըպ՝ Երուսաղէմէ տէօն
 տիւլէր , վէ օնպիւրէրի հէմ
 օնարըն պիւլէսինճէ օլանլարը
 34 ճէմօ օլմուշ պուլտուլար , քի
 տէրլէր իտի քի՝ Բապպ կէր
 չէքտէն տիւլէտի , վէ Սիմօնա
 35 կէօրիւնտիւ : Պունլար տախի
 եօլաա օլանլարը՝ վէ քէնտիւլէրէ
 էքմէյի փարէլէտիյնտէ պի
 լինտիյնի նաղլ էթտիւլէր :
 36 Վէ օնար պու շէյլէրի սէյ
 լէր իքէն , Յիսուս քէնտիսի օն
 արըն օլթաալնտա տուրուպ
 օնարաա տէտի . Սէլամ սիղէ :
 37 Վէ օնար իւրքիւպ գօրգու
 տան տօլմաղլա , ըուհ կէօ
 38 ըիւլարար զանն էթտիւլէր : Վէ
 օնարաա տէտի . Նի՛շին իղթի
 րապտէ սինիղ , վէ նի՛շին
 իւրէքլէրինիզտէ էֆքեարլէր
 39 զուհր էտէյօր : Էլլէրիմէ վէ
 ալաղլարըմա պաղըն , քի պէն
 քէնտիմ իմ . պանա տօգանըն ,
 վէ պագըն . զիրա ըուհուն
 թէնի վէ քէմիլլէրի եօգ տուր ,
 նիճէ կէօրիւլարտունուղ քի
 40 պէնտէ վար : Վէ պունու սէյ
 լէյիպ՝ օնարա էլլէրինի վէ ա
 41 յաղլարըն կէօթէրտի : Վէ
 օնար շաղղօտան տահա ինան
 մայրպ՝ թա՛ճիւկ էտէր ի
 քէն , օնարաա տէտի . Պուրա
 տա պիւր եէյէճէյինիղ վա՛ր
 42 մը : Վէ օնար օնա պիւր փիշ

միշ պալըպ փարչաաը վէ կէօ
 մէճ պալը վէրտիլէր : Վէ աղպ 43
 օնարըն էօնիւնտէ էէտի : Ան 44
 տէն օնարաա տէտի . Տահա
 սիղլն իլէ իքէն , սիղէ սէյլէ
 տիյիմ սէօղէր պունլար տըր
 քի պէնիմ հագգըմա Մովսէ
 սին թէվրաթընտա վէ փէյ
 զամպէրլէրտէ վէ Սալմոսլար
 տա հէփ եաղըմըլ օլան շէյ
 լէր թէքմիլ օլմապ կէրէք : Օլ 45
 զէման քիթապլարը անկըամապ
 իջին օնարըն զէհնիսի ալաղ :
 Վէ օնարաա տէտի քի՝ Պէյլէ 46
 եաղըմըլ տըր , վէ Քրիստոսա
 պէօյլէ կէրէքիտի քի էքիյէթ
 չէքսին , վէ իւշինճիւ կիւն
 տէ էօրիւլէրտէն գալգըսն , վէ 47
 Երուսաղէմա՛ն պաշայըպ հէփ
 թալիֆէլէրէ օնուն աաընտա՛
 թէվպէ վէ կիւնաշլար ա՛ֆվ
 լըլը վա՛ղ օլունտուն : Վէ սիղ 48
 պունլարըն շահիտլէրի սինիղ :
 Վէ իլթէ պէն իւղէրինիղէ փէ 49
 տէրիմն վա՛տինի կէօնտէրի
 ըիմ . սիղ իսէ՛ թա եօգարը
 տան գուվլէթ կիյինինճէյէ
 աէք՝ Երուսաղէմ շէհրինտէ օ
 թուրուն :
 Վէ օնարը՝ թա Բեթա 50
 նիսյատէք տիշարը չըգարտը
 վէ էլլէրինի գալտըրըպ՝ օն
 արաա իալը տուա՛ էյլէտի :
 Վէ օլտու քի՝ օ օնարաա իալը 51
 տուա՛ էտէր իքէն , օնարտան
 ալըրըտը , վէ կէյէ եօգարը
 կէօթիւրիւլար իտի : Վէ օն 52
 լար օնա սէճտէ գըրըպ՝ պէօ
 յիւք սէվինճ իլէ Երուսա
 ղէմէ տէօնտիւլէր . Վէ տա 53
 յիմա հէյլէրտէ՝ Ալահա
 շիւքը էթմէքտէ վէ պէրէ
 քէթ օլումալտա իտիլէր :
 Ամին :

ԻՆՈՒՄ

ՅՈՒՆԱՆՆԵՍ ՄԻՒՃԻՊԻՆՃԻ

ՊԱՊ Ա

- 1 Ի ՊԹԻՏԱՏԻ ԽԻՒ ՔԷ
լամ, վէ ԳԷԼԱՄ ԱՆՏՆԵՐ
ԳՐԹԵՆՈՒՄ ԽԻՒ, ՎԷ ՔԷԼԱՄ
- 2 ԱՆՏՆԵՐ ԽԻՒ : ՊՈՒ ԻՎԹԻՄԱ
ՄԵ ԱՆՏՆԵՐ ԳՐԹԵՆՈՒՄ ԽԻՒ :
- 3 ՀԷՐ ՀԷՂ ՕՆՈՒՆ ԻՆԷ ՕՂՈՒ . ՎԷ
ՀԻԶ ՎԻՐ ՕՂՈՒՆ ՀԷՂ՝ ՕՆՈՒՆ
- 4 ՕՂՈՒՆ : ՕՆՈՒՄ ՀԱՅԱԹ ՎԱՐ
ԽԻՒ . ՎԷ ՀԱՅԱԹ ՄԱԿԱՆԷՐԻՆ
- 5 ԸՐԶՐ ԽԻՒ : ՎԷ ԸՐԶՐ ԳԱՐԱՆ
ԸՐԶՈՒ ՎԷՐ ՎԷՐԻՐ ԽԻՒ . ՎԷ
ԳԱՐԱՆԸՔ ՕՆՈՒՆ ԱՆԻՂԱՄԱՐ :
- 6 ԱՆՏՆԵՐ ԽԻՒՆ ԿԵՆՈՒՆԵՐԻՆ
ՎԻՐ ՄԱԿԱՆ՝ ՕՂՈՒ , ՔԻ ՕՆՈՒՆ
- 7 ՄԱՐ ՅՈՒՆԱՆՆԵՍ ԽԻՒ : ՊՈՒ՝
ՀԷՀԱՄԵԹԷ ԿԷԼԻՒ , ՔԻ ԸՐԶՐ
ՄԱՆ ԷՍԹԻՐԻՒ ՀԷՀԱՄԵԹ Է
ՄԵ . ԹԱ ՔԻ ՕՆՈՒՆ ՎԱՍԻԹԱՍԻ
- 8 ԻՆ ՀԷՎԻՍԻ ԽԻՒՄԱՐ : ՕՂ
ԸՐԶՐ՝ ՔԷՆՈՒՄ ԿԷԼԻՒ ԽԻՒ ,
ԼՔԻՆ ԸՐԶՐՄԱՆ ԷՍԹԻՐԻՒ ՀԷ
ՀԱՄԵԹ ԷԹՈՒՔ ԻՆԷՆ ԿԷՍԻ :
- 9 ԿԷՐԷՔ ԸՐԶՐ . Օ ԽԻՒ ՔԻ՝
ՄԻՆԵՍԻԱ ԿԷԼԻՒ ՀԷՐ ՄԱԿԱՆ
- 10 ԸՐԶՐՄԱՆ ԸՐԶՐ : ՏԻՆԵՄԱՄԱ Խ
ՄԻ , ՎԷ ՄԻՆԵՄԱ ՕՆՈՒՆ ՎԱՍԻ
ԹԱՐ ԻՆԷ ՕՂՈՒ . ԱՄՈՒՄ ՄԻՆԵ
- 11 ԷՄ ՕՆՈՒՆ ՎԻՐԻՄԻՒ : ՔԷՆՈՒՄ
ՆԻՆԵՐԷՐԷ ԿԷԼԻՒ , ՎԷ ՔԷՆՈՒՄ
ՆԻՆԵՐԷՐԷ ՕՆՈՒՆ ԳԱՊՈՒԼ ԷԹ
- 12 ՎԷՐԷՐ : ԱՄՈՒՄ ՔԻՄԷՐ ՔԻ

ՕՆՈՒՆ ԳԱՊՈՒԼ ԷԹՈՒՆԷՐ ԽԵՂ ,
 ՕՆՈՒՆ՝ ՕՆՈՒՆ ՄԱՐԱՆԱ ԽԻՒՄ
 ՆԱՆԼԱՐԱ՝ ԳՈՒՄԵՐԷԹ ՎԷՐԻՒՄ . ՔԻ
 ԱՆՏՆԵՐ ԷՎԼԱՄԱՐԸ ՕՂՈՒՆ . ՔԻ
 ՕՆՈՒՆ ՔԻ՝ ԳԱՆՈՒՄ ԿԷՆԻՒ ՎԷ 13
 ԹԷՆ ԽՐԱՄԷԹ ԽԻՒՄՆԵՐ ԿԷՆԻՒ՝
 ՀԷՄ՝ ԱՄԷՄ ԽՐԱՄԷԹ ԽԻՒՄՆԵՐ ԿԷՆԻՒ
 ԽԻՒ՝ ԽԼԱ ԱՆՏՆԵՐՄԱՆ ՄՈՂԱՐՈՒ
 ԼԱՐ : ՎԷ ՔԷԼԱՄ ԹԷՆ ՕՂՈՒ , 14
 ՎԷ ԼՈՒԹՖ ՀԷՄ ԿԷՐԷՐԷՐ ԽԵՂ
 ՄՈՂՈՒ ՕՂՈՒՄ՝ ՎԻՐԻՒՄ ԱՄԵՐԻՆ
 ՕՂՈՒ , ՎԷ ՕՆՈՒՆ ՄԷԼԱՄԻՆ՝ ՓԷ
 ՄԷՐԱԿՆԵՐ ՄՈՂՈՒՆ ՎԻՐԻՒՄ՝ Օ
 ՂՈՒՆ ՄԷԼԱՄ ԿԻՎԻ ԿԷՐԱՄԷՐ :
 ՅՈՒՆԱՆՆԵՍ ՕՆՈՒՆ ՀԱՊԱՐՈՒՄ 15
 ՄԱ ՀԷՀԱՄԵԹ ԷԹՈՒՄ՝ ՎԷ ՀԱ
 ՂԵՐԱՐԱՊ ԿԷՄԻՂ ՄԻՐ . ՕՂ ՄԱՐ
 ՄՈՂՈՒՄ ԿԷԼԻՒ՝ ՎԷՆՈՒՄ ԽԵՐԻ
 ՕՂՈՒՆ՝ ՄՈՂՈՒՄ ԿԷՐԱՄԻՒՄ ՎԷ
 ՄՈՂՈՒ . ՔԻՐԱ ՎԷՆՈՒՄ ԷՎԷԼ
 ԽԻՒ : ՎԷ ՕՆՈՒՆ ՄՈՂՈՒՆԸՐՈՒՄ 16
 ՄԱՆ ՎԻՐ ՄԷԼԱՄԷՐԻՒՄ ԽԻՒՄԷԹ
 ՎԷՆՈՒՄՆԵՐ ԽԻՒՄԷԹ ՄԱՍԻՒՄ ԱՂ
 ՄՈՂ : Չ ԽՐԱ ՆՈՒՄ ՄՈՂԱՄԻՆ 17
 ՎԱՍԻԹԱՍԻ ԽԵՂ ՎԷՐԻՄԻՒ . ԱՄՈՒՄ
 ԼՈՒԹՖ ՎԷ ԿԷՐԷՐԷՐ՝ ՅԻՍՈՒՄ
 ՔԻՍՈՒՄՈՒՄ ՎԱՍԻԹԱՍԻ ԽԵՂ
 ՕՂՈՒ : ԱՆՏՆԵՐ ՀԻԶ ՔԻՄԷՐ 18
 ՄԱՐԱ ԿԷՐԱՄԷՐԻՒՄ ՄԱՐ , ԽԼԱ
 ՓԷՆՈՒՄՆԵՐ ԳՈՒՄԱՐՈՒՄ ՕՂՈՒՄ
 ՎԻՐԻՒՄ՝ ՕՂՈՒՆ . Օ ԹԱՐԻՒՄ
 ԷՂԻՒՄ :
 ՎԷ ԵԷՀԱՄԷՐԷՐ՝ ԵՐՈՒՄ 19

- դէմտէն Յովհաննէսէ Սէն քիմ
սին տէյիւ սորմապա քեհան-
էր վէ Դևիլիէր կէծնաերոք-
էրի զէման՝ ծնուն շէհատէ-
20 թի պու սուր : Վէ իգրար
էտիպ ինքեար էթմէտի . վէ
իգրար էթտի քի՝ Պէն Գրիս .
21 տու տէյիլիմ : Վէ ծնա աք-
աուլար . Իմտի նէ՞, սէն Լիլա
մը որն . վէ տէտի . Տէյիլ
իմ . Սէն շու փէյլամպէր մի
սին . վէ ճէվապ վէրաի . Եօդ :
22 Իմտի ծնա տէտիլէր . Քիմ
սին , քի պիղի կէծնաերէն
էրէ ճէվապ վէրէլիմ . քէն .
23 տիս իչիւննէ՞ տէրսին : Տէտի .
Պէն՝ Եսայի փէյլամպէրին
տէտիլի կիպի՝ Բապպըն Էօ-
լունու աղլըւլտուն տէյիւ
չէօլտէ չաղըրանն տէտի իմ :
24 Վէ օլ կէծնաերիլլի քիմնէլէր՝
25 Փարիսցիլէրտէն խալէր : Վէ
ծնա սորուպ տէտիլէր . Իմտի
էյէր սէն Քրիստոս Էախօս
Լիլա Էա օլ փէյլամպէր տէ-
յիլ իտէն , նի՞չիւն վաֆթիլ
26 էտէրսին : Յովհաննէս ծնա-
րա ճէվապ վէրիպ տէտի . Պէն
սու իլէ վաֆթիլ էտէրիմ .
ամմա սիղին օրթանըղտա պիրի
սուրօյթի՝ քի սիլ ծնու պիլ-
27 մէլ սինիլ : Պու տուր օլ պէ-
նիմ արաքմտան կէլէն քի՝ պէն-
տէն իլէրի օլմուշ տուր , քի
պէն ծնուն պապ դապլըն
թամմաքնը չէօլմէյէ Լյըլդ
28 տէյիլիմ : Պու շէյլէր՝ Բէ-
թաբարատա Յօրգանանըն Էօ-
թէ Էադասընտա Յովհաննէ-
սին վաֆթիլ էթտիլի Էէրտէ
վազի՝ օլտու :
29 Լըթէսի կիւն՝ Յովհաննէս
Յիսուսուն ծնա կէլտիլիի
կէօրիւ , վէ տէտի . Իլթէ
տիւնեանըն կիւնահընը դալը-

րան Ալլահըն Գուղուսու :
Պու օ սուր քի՝ պէն ծնուն 30
հաղլընա տէտիմ . Արարմ-
տան պիր առէմ կէլիւ , քի օ
պէնտէն իլէրի օլմուշ տուր .
զիրա պէնտէն էվէլ խաի :
Վէ պէն ծնու պիլմէլ իտիմ . 31
ամմա օ՝ Իսրայէլէ ալիքեար
օլա տէյիւ՝ օլ սէպէպտէն սու
իլէ վաֆթիլ էթմէյէ կէլտիմ .
Վէ Յովհաննէս շէհատէթ է- 32
աիպ տէտի քի՝ Բուհուն կէօ-
տէն կէօյէրճիւն կիպի էնտիլի-
նի կէօրտիւմ , վէ ծնուն իւղէ-
րիւնէ գօնտու : Վէ պէն ծնու 33
պիլմէլ իտիմ . Լաքին պէնի
սու իլէ վաֆթիլ էթմէյէ
կէծնաերէն՝ օ պանա տէտի .
Բուհուն քիմին իւղէրիւնէ էն-
տիլիլի՝ վէ իւղէրիւնէ գօնտու
զունու կէօրիւտէն , Աղլը
Բուհ իլէ վաֆթիլ էտէն օ
սուր : Վէ պէն կէօրիւլիւմ , 34
վէ շէհատէթ էթմիլիմ , քի
Ալլահըն Օղլու պու տուր :
Լըթէսի կիւն էինէ Յով 35
հաննէս՝ վէ շալիրտէրիւտէն
իքի քիլէ տուրուր խաի : Վէ 36
օ՝ Յիսուս կէզէր իքէն ծնա
պաղըպ՝ Իլթէ Ալլահըն Գու-
ղուսու տէտի : Վէ ծնուն 37
սէօլէտիլիլի օլ իքի շալիրտ
իլթմէյիլէ՝ Յիսուսուն ար-
ալնճա կիթալիլէր : Վէ Յի- 38
սուս տէօնիւպ ծնուն արալն-
ճա կէլալիլէրիլի կէօրտիլ-
տէ , ծալարա տէտի . Նէ՞իւ
թէրսինիլ . վէ ծնա տէտի-
լէր . Բաքիլ (քի պու թէր-
ճիւմէ օրունաա խօճա տէմէ
տիր՝) նէրտէ դալըյօրուն : 39
Օնլարա տէտի . Վէլին , վէ 39
կէօրիւն . կէլալիլէր , վէ նէր-
տէ դալըյօրուն կէօրիւպ օլ
կիւն ծնուն Էանընտա դալը-

լար : վէ տաա' թ ծն սուլարըն .
 40 տա իտի : Վէ Յովհաննէստէն
 իշիտիս' ծնուն արարնճա վա-
 րան լքի քիչնաէն պիրի' Սի-
 մոն Պետրոսուն դարնաալը
 41 Անդրէաս խոի : Պու' էվէլա
 քէնտի դարնաալը Սիմոնու
 պուլուպ , ծնա տէտի . Մե-
 սիայը (քի պու' Բրիստոս
 թէրճիւմէ օլունուր) պուլ-
 42 սուդ : Վէ ծնու Յիսուսա կէ-
 թիրտի . Յիսուս ծնա պաղար
 տէտի . Սէն Յովհաննէն օլլու
 Սիմոն սուն . Սէն Վեփաս'
 եանի Պետրոս չաղըրաճագ
 սըն :

43 Երթէսի կիւն' Յիսուս Գա-
 լիէայա չըգմագ իսթէտի , վէ
 Փիլիպպոսու պուլուպ' ծնա
 44 տէտի . Լ' րաւմճա կէլ : Վէ
 Փիլիպպոս' Անդրէաս իլէ Պետ-
 րոսուն շէհրի Բեթապիթա .
 45 տանի խոի : Փիլիպպոս Նա-
 թանայէլի պուլուպ' ծնա տէ-
 տի . Մովսէսին նոմոսաա հէմ'
 վիէյաւալերէրին եաղարդընը'
 էանի Նազարէթտէն օլան Յով
 սէփի օլլու Յիսուսու պուլ-
 46 սուդ : Վէ Նաթանայէլ ծնա
 տէտի . Նազարէթտէն պիր
 էյի շէյ օլմագ Միւմքի'ն մի .
 Փիլիպպոս ծնա տէտի . Վէլ
 47 տէ' պագ : Յիսուս Նաթանա-
 յէլին ծնա կէլտի ինի կէօրիւպ'
 ծնուն հագգրնտա տէտի . Իշ-
 թէ կէրչէքտէն իարայէլի քի'
 48 ծնաա հիլէ եօգ սուր : Նա-
 թանայէլ ծնա տէտի . Պէնի
 նէրէտէն պիլըրտի . Յիսուս
 ճէվապ վէրիպ ծնա տէտի .
 Փիլիպպոս սէնի չաղըրմաղտան'
 սէն ինճիր աղաճընըն ալթըն-
 տա իքէն' սէնի կէօրաիւմ :
 49 Նաթանայէլ ճէվապ վէրիպ'
 ծնա տէտի . Բաբբի' սէն Ալլա-

հըն Օղու սուն , սէն իարայէ-
 լին փաաիշաճը սըն : Յիսուս 80
 ճէվապ վէրիպ ծնա տէտի . Սա-
 նա' ինճիր աղաճընըն ալթըն-
 տա իքէն' սէնի կէօրաիւմ տէ-
 տի յիմ' իշիւն մի ինանըր սըն .
 պունլարսան տահա պէօյիւք
 շէյլէր կէօրէճէք սին : Վէ ծնա 81
 տէտի . Վէրչէք' կէրչէք տէ-
 րիմ սիղէ , չիմանէ կէրու կէօ-
 յիւն աջըրաղընը' վէ Մտէմ'
 օլլու իւղէրինէ Ալլահըն մէլէք-
 լէրինին չըգրպ' հնաիքէրինի
 կէօրէճէք սինիլդ :

ՊԱՊ Բ

Վէ իւլիւնճիւ կիւնտէ Գա- 1
 լիւեանըն Կանա շէրինտէ տիւ-
 յիւն օլտու , վէ Յիսուսուն
 վալիտէսի օրասա խոի : Իմտի 2
 Յիսուս հէմ շայիրտէրի տա-
 խի տիւլիւնէ տա'վէթ օլուն-
 տու : Վէ շարապ էքսիլմէյի- 3
 լէ , Յիսուսուն վալիտէսի ծնա
 տէտի . Շարապարը եօգ սուր :
 Յիսուս ծնա տէտի . Եա' գա- 4
 րը' արամըղտա նէ' վար . տա-
 հա սաա' թըմ' կէլմէտի : Օնուն 5
 վալիտէսի խըղմէթճիլէրէ տէ-
 տի . Սիղէ հէր նէ տէրսէ ,
 էյլէյին : Վէ օրասոա' հէր 6
 պիրի լքի եա իւլ մէտրէ ալըր'
 թաշտան ալթըր քիւլի վար ի-
 տի , քի Եէհուտիլէրին փաք-
 լէնմէ ա' տէթինճէ տուրուր
 իտի : Յիսուս ծնլարա տէտի . 7
 Քիւլիլէրի սու իլէ տօլտու-
 լուն . վէ ծնարը թա աղըրնա
 պէրապէր տօլտուրտուլար .
 Վէ ծնլարա տէտի . Շիմտի 8
 չըգարըպ սօֆրաճը պաշըյա
 կէօթիւրին . վէ կէօթիւրիւ-
 լէր : Վէ սօֆրաճը պաշը չա- 9
 րապ օլմուշ սույու թաթըն-

- ճա , (օ խե' ներկայէն օլտու-
ղունու պիլմէզ խաի , աւմա
սույու չեքմիշ օլան խրդմէթ-
ճիւնը պիլիւրէր խաի ,) սօֆ-
րաճը պաւը կիւվէյիյի չաղը-
10 ըրպ օնա տէտի . հէր քէս'
էվէլա էյի շարապը գօր , վէ
սէրխօշանսորգլարը վազըթ' օ
զէման աշաղասընը կէիւիւր .
սէն' էյի շարապը շիմոիյէ-
11 տէք սաղլատըն : Յիսուս միւ-
ճիղաթլարըն պու իպթիսա-
սընը Գալիլէանըն Վանա շէհ-
ընտէ էյէյիպ' քէնտի ի'գ-
զէթինի պէյան էյէյի . վէ
շայիրալէրի օնա ինանսորլար :
12 'Պունտան սօնկրա Վափառ-
նայրամա էնտի' կերէք քէնտի-
սի' կերէք վաթտէսի վէ գարըն .
տաշարը վէ շայիրալէրի , վէ
օրասա պիլը չօգ կիւն գալմա-
տըլար :
13 Վէ Եհհուտիւրէրին պասե-
քի' եազըն օլմազ ինէ' Յիսուս
14 Երուսաղէմէ չըգտը : Վէ հէյ-
քէլտէ սըղըրլար վէ գօյուն-
լար վէ կէջէրճինլէր սաթման-
լարը' վէ սարրաֆլարը օթու-
15 ըուր պուլտու : Վէ խիւէր-
տէն պիլը գամչը եափըպ հէ-
փիսինի հէմ' գօյունլարը վէ
սըղըրլարը հէքէլտէն չըգար-
տը , վէ սարրաֆլարըն ազգէ-
սինի տէօքսիւ , վէ օնլարըն
փիլիթաթլարընը աէվիւրաի :
16 Վէ կէջէրճին սաթմանլարա
տէտի . Պունլարը պուրատան
գալըրըն . Փէտէրիմիւն էվնի
17 Թիճարէթ խանէ էթմէն : Վէ
շայիրալէրի խաթըրըրընա կէ-
թիւրալէր քի' եազըլմիշ տըր .
Սէնին էվնին զայրէթի պէնի
էէտի :
18 Իմտի Եհհուտիւրէր ճէվապ
հտիպ' օնա տէտիլէր . Պիզէ

նէ' ա'լամէթ կէօսթէրիւր սին
քի' պունլարը կտէրսին : Յի' 13
սուս ճէվապ վէրիպ օնլարա
տէտի . Պու հէքէլէ երգըն ,
վէ օնու իւշ կիւնտէ գալըր-
ըպըմ' : Իմտի Եհհուտիւրէր 20
տէտիլէր . Պու հէքէլ գըրգ-
ալթը եըլաա եափըրլար , վէ
սէն օնու իւշ կիւնտէ' մի գալ-
տըրաճազ սըն : Օ խե' քէնտի 21
թէնինին հէքէլէ իշլան սէյ-
լէյօր խաի : Իմտի Եթիւլէր 22
տէն գըյամ' էթտիյի զէման'
օնուն շայիրալէրի խաթըրլա-
րընա կէթիւրալէր , քի' պու-
նու սէյլէմիշ խաի . վէ քիթա-
պա' հէմ' Յիսուսուն սէյլէ-
տիյի սէօզէ ինանսորլար :

Վէ պասէք պայրամընտա' 23
Երուսաղէմէ ինէ' չօգ քիմ'
սէլէր' օնուն էթտիյի միւճի-
ղաթլարընը կէօրմէլէրի ինէ'
օնուն աորընա իման էթտի-
լէր : Ամա Յիսուս քէնտի 24
քէնտինի օնլարա ինանմազ
խաի , չիւն քի' հէփիսինի պի-
լիւր խաի . Վէ չիւն քի' ատէմ 25
իշլան պիլը քիմնէնին շէհա-
տէթ էթմէսինէ միւհէթաճ
տէյիլ խաի . զիւրա քէնտիսի
աաէմին աէրունինտէ նէ օլ-
սուղունու պիլիւր խաի :

ՊԱՊ Գ

Վէ Փարիսեցիւրտէն' Եհ' 1
հուտիւրէրին պիլը վիւճիւհիւ'
' Իկոդէմոս իոմիտէ պիլը ա-
տէմ վար խաի : Պու' կէճէ ինէ' 3
Յիսուսուն եանընա կէլիւր օնա
տէտի . Բաքքի' պիլիւրիւր քի'
Ալահտան խօճա կէլիւր սին .
զիւրա պու սէնին էթտիյին
միւճիղաթլարը հիւշ քիմսէ
իշլէյէմէզ , էյէր Ալահ պիլ-

3 Լէսինձէ օւմաղսա : Յիսուս
 ճէվապ վերիպ օնա տէտի .
 Կերչէք՝ կերչէք տէրիմ սանա ,
 Էյէր պիր քիման Թէքրար
 10 11 տօղմաղսա , Ալլահն փա
 4 տիշահըղընր կէօրէմէղ : Նի
 կողէմոս օնա տէտի . Պիր
 21 22 ատէմ իխթիար իքէն՝ նի՞ճէ
 տօղա պիլիւր . Թէքրար անա
 սընըն դարնոնա կիրիպ տօղ
 8 մաղա դատի՞ր մի տիր : Յի
 սուս ճէվապ վերտի . Կեր
 չէք՝ կերչէք տէրիմ սանա ,
 Էյէր պիր քիման սուտան վէ
 Բուհտան տօղմաղսա , Ալլա
 հն փատիշահըղընա կիրէ
 6 մէղ : Թէնտէն տօղան՝ Թէն
 տիր . վէ Բուհտան տօղան՝
 7 Բուհ տուր : Սանտ՝ Սիղէ
 Թէքրար տօղմաղ կէրէք տիր
 տէտիյիմ Թա՛ճիւպ Էթմէ :
 8 Բիւզկեար՝ իսթէտիյի եէրէ
 Էսէր . վէ օնուն օէտիէի ի
 շիտիրսին . Լըքին նէրէտէն
 կէլիյիյին վէ նէրէյէ կիթ
 տիյին պիլմէպին . Բուհտան
 տօղմաղ հէր քիման՝ պէօյլէ
 9 տիր : Նիկողէմոս ճէվապ վէ
 րիպ օնա տէտի . Պու չէյէր
 10 Նի՞ճէ օլա պիլիւր : Յիսուս ճէ
 վապ վերիպ օնա տէտի . Սէն
 Խորայէլին իօճասը իքէն՝ պու
 11 չէյէրի պիլմէղ մի տին : Կեր
 չէք՝ կերչէք տէրիմ սանա քի՝
 պիլտիյիմիզն սէօյլերիղ , վէ
 կէօրտիյիմիզիւ չէհատէթ
 էտէրիղ . վէ չէհատէթիմիզի
 12 դապուլ էթմէղ տինիղ : Էյէր
 սիղէ եէրտէքի չէյլերի սէօյ
 լէտիմ տէ ինանմաղսանըղ ,
 սիղէ կէօրտէքի չէյլերի սէօյ
 լէսէմ՝ նի՞ճէ ինանաճաղ . սը
 13 նըղ , վէ կէօյէ հիչ քիման
 չըգմամը , իլա կէօրտէն էնէն
 ատէմ Օղլուն քի՝ կէօրտէ տիր :

վէ Մովսէս չէօլտէ երլանր 14
 Էիւքսէլթալիյի կիպի՝ ատէմ
 Օղլունա պէօյլէ Էիւքսէլթէ
 կէրէք տիր . Քի հէր օնա 15
 իման էտէն՝ ղայ՝ օմայա ,
 իլա էպէտի հայաթա մալիք
 օլա : Զիրա Ալլահ տին 16
 էայը պու դատար սէվտի քի՝
 քէնտի պիրիճիք Օղլունու վէր
 տի , Թա քի հէր օնա ինա
 նան՝ ղայ՝ օմայա , իլա է
 պէտի հայաթա մալիք օլա :
 Զիրա Ալլահ քէնտի Օղլու 17
 նու տինէայա կէնտէրմէտի
 քի՝ տինէայը հիւքմ էտէ ,
 իլա տինէա օնուն իլէ խէ
 լաս պուլա : Օնա ինանան 18
 հիւքմ օլունմաղ , ամմա ինան
 մայան՝ հալս հիւքմ օլունմուլ
 սուր . զիրա Ալլահն պիրի
 ճիք Օղլունուն ատընա իման
 էթմէմիշ տիր : վէ հիւքմ 19
 պու սուր քի՝ ըջդ տինէա
 յա կէլտի , վէ ատէմլէր դա
 րանըղ ըջդտան տահա զէյա
 տէ սէվտիլէր . զիրա օնլարն
 ամէլէրի եարամաղ իտի : Զիր 20
 րա հէր քէսթիւ իշ իլէյէն՝
 ըջդտան իքրահ էտէր , վէ
 ըջղա կէլմէղ , քի ամէլէրի
 աշէքեար օլունմայա : Ամմա 21
 հապիգէթի իլէյէն՝ ըջղա կէ
 լէր , Թա քի ամէլէրի աշէ
 քեար օլայար , քի Ալլահտա
 իլէյէմիլլէր տիր :
 Պունլարտան սօնիրա՝ Յի 22
 սուս շայիրալէրի իլէ Եհհու
 տիսթան տիլարընա կէլտի ,
 վէ օնլար իլէ օրատա էյլէնիպ
 վաֆթիղ էտէր իտի : վէ Յով 23
 հաննէս տախի Սալէմին Էա
 նընտա Այենոնտա վաֆթիղ
 էտէր իտի . զիրա օրատա չօդ
 սուլար վար իտի . վէ կիրիպ
 վաֆթիղ օլուրլար իտի : Զիւն 24

քի Յովհաննէս տահա զըն-
տանա զօնուլմամբ խոի :

25 Իմոի Յովհաննէսին շա-
յերալերի իլէ Եհնուարիերին
պէյնինաէ՝ փաքլէնմէ խու-
տուսունտա միւսպահէսէ օլտու :

26 Վէ Յովհաննէսէ կէլիւ օնա
տէտիլէր . Եա՛ խօճա՛ Յոր-
դանանըն էօթէ Էադասըն-
տա սէնին իլէ օլան՝ սէնին
շու շէհատէթ էթտիլին քիմ-
սէ՝ իլթէ օ վաֆթիլ էաէ-
յօր , վէ հէփիսի օնա կէլի-

27 յօրար : Յովհաննէս ճէվապ
վէրիպ տէտի . Ատէմ հիւ պիր
շէյ ալմաղա դատիր տէյիլ
տիր , էյեր օնա կէօքտէն վէ-

28 ըլվիշ տէյիլ իսէ : Սիգ քէն-
տինիլ պէնիմ իլիւն շէհատէթ
էտէրտինիլ , յի տէտիմ . Պէն
Քրիստոս տէյիլ իմ , իլա քի՝
օնուն էօնիւնճէ կէօնտէրիլիլ

29 իմ : Վէլն քիմտէ իսէ , կիւ-
վէյի օ տուր . ամմա կիւվէյի-
նին տութու քի՝ տուրուպ օնու
իշտիր՝ կիւվէյինին սէսինտէն
զէյատէտի իլէ սէվինիր . իմ
տի պէնիմ պու սէվինճիմ

30 Թէքմիլ օլմուշ տուր : Օնա
պէյիլմէք՝ ամմա պնաա քիւ-

31 չիւլմէք կէրէք տիր : Եօգա-
րտան կէլէն՝ հէփիսինտէն
իւսթիւն տիւր . Էէրտէն օլան՝
Էէրտէն տիր , վէ Էէրտէն
սէյլէր . կէօքտէն կէլէն՝ հէ-
փիսինտէն իւսթիւն տիւր :

32 Վէ նէ քի կէօրտիւ՝ վէ իլիթ-
տի իսէ , օնու շէհատէթ է-
տէր , վէ օնուն շէհատէթինի
հիւ քիմմէ գապուլ էթմէլ :

33 Օնուն շէհատէթինի գապուլ
էտէն՝ Ալահըն կէրէք օլտու-

34 զուու միւհրէտի : Զիրա
Ալահըն կէօնտէրտիլի քիմմէ՝
Ալահըն սէօղէրինի սէյլէր .

չիւն քի Ալահ՝ օնա Բուհու
էօլիւ իլէ վէրմէլ , Փէտէր 35
Օղուլու սէվէր , վէ հիւ շէյի
օնուն էլինէ վէրմիլ տիր :
Օղուլա իման էաէնին էպէտի 36
հայաթը վար . ամմա Օղու-
լա իթաաթ էթմէյէն՝ հա-
յաթ կէօրմէյէնէք , իլա օ-
նուն իւզէրինտէ Ալահըն լա-
ղասը դալըր :

ՊԱՊ Դ

Իմոի Բապու՝ Փարիսեցի 1
լէրին Յիսուս Յովհաննէստէն
տահա զիյատէ շայրալէր է-
տիւպ վաֆթիլ էտէր տէյիւ
իլիթտիլէրինի տույունճա ,
(Յիսուս իսէ քէնտիսի վաֆ- 2
թիլ էթմէլ իտի , իլա օնուն
շայիրալէրի ,) Եհնուարիւթա 3
նը պրաղըս՝ Թէքրար Գա-
լիլէայա կիթտի : Վէ օնա 4
Սամարիտան կէլմէք լաղըմ
խոի : Իմոի Սամարիտան Սու- 5
քար տէնիլէն պիր շէհրէնէ՝
Յակոբուն քէնտի օղու Յով-
սէփէ վէրտիլի չիֆթիլին
Էանընա կէտի : Վէ օրատա 6
Յակոբուն պիր գույոսու վար
խոի . Իմոի Յիսուս Էօլտան
Էօրղուն օլմալ իլէ պէյլէնէ
գույոսուն Էանընտա օթու-
րուր խոի . չէ սաաթ ալթը
տուլարընտա խոի :

Սամարիտան սու չէքմէյէ 7
պիր գարը կէլտի . Յիսուս
օնա տէտի . Պանա իլէյէյէ 8
սու վէր : Չիւն քի օնուն շա-
յիրալէրի Էէյէնէք ոսթուն
այմագ իլիւն շէհրէ կիթմիլէր 9
խոի : Իմոի օլ Սամարիալը
գարը օնա տէտի . Սէն պիր
Եհնուտի օլուպ՝ պէն գաթի
Սամարիալը գարը իքէն , նի-

ճէ աշխատէն իջմէյէ առ տի-
 լէրսին . զիրա Եհնուտիւնէր
 Սամարիալըլար իլէ գոնու-
 10 մաղար : Յիսուս ճէվապ վէ-
 ռիպ' օնա տէտի . Էյէր Ալլա-
 հըն պաւլոշիւնի վէ սանա
 Պանա իջմէյէ առ վէր տէյէն
 քիմ' օլտուղւնու պիւլէյիտին,
 տէն օնաան տիլէր իտին , վէ
 օ սանա ապուհայաթ վէրիւր
 11 իտի : Գարը օնա տէտի . Եա'
 Բապպ' սէնին սու չէքէճէք
 դապին Եօգ տուր , վէ գոյու
 տէրին տիր . իմտի սէնին նէ՝
 րէտէն ապուհայաթըն վար :
 12 Սէն Փէտէրիմիլ Յակոբտան
 պէյլի'ք վի սին , քի օ պիղէ
 պու գոյույու վէրտի , վէ
 օնտան քէնտիսի վէ օլուլարը
 13 հէմ' տալարըլար իչաի : Յի-
 սուս ճէվապ վէրիպ' օնա տէ-
 տի . Պու սուտան հէր իչէն'
 էինէ սուսայաճագ տըր . ամ-
 մա քիմ' քի' պէնիմ' օնա վէ-
 րէճէյիմ' սուտան իչէրսէ , է-
 պէտէն աղա սուսամայաճագ
 14 սըր . Իլա օնա վէրէճէյիմ'
 սու' օնտա էպէտի հայաթա
 գայնար սու փունկարը օլա-
 15 ճագ տըր : Գարը օնա տէտի .
 Եա' Բապպ' պու սույու պա-
 նա վէր քի' սուսամայաթ ,
 վէ պուրայա սու չէքմէյէ
 16 կէլմէյիմ' : Յիսուս օնա տէ-
 տի . Կիթ' գոճանը չաղըր ,
 17 վէ պուրայա կէլ : Գարը ճէ-
 վապ վէրիպ' տէտի . Գոճամ
 Եօգ տուր . Յիսուս օնա տէ-
 տի . Գոճամ Եօգ տուր տէյիւն
 18 էյի սէյլէտին : Զիրա պէշ
 գոճա ալտըն , վէ շիմտի սէնին
 իլէ օլան քիմսէ' գոճան տէ-
 յիւ տիր . պուսու կէրչէք
 19 սէյլէմիշ տին : Գարը օնա տէ-
 տի . Եա' Բապպ' կէօրիյօ .

րում' քի' սէն պիր վիւյլամպէր
 սին : Փէտէրիմիլ պու տապ- 20
 տա սէճաէ գըլըլար . վէ
 սիգ տէրսինիլ քի' սէճաէ
 գըլմագ կէրէք օլան մահալ
 Երուսաղէմսէ տիր : Յիսուս 21
 օնա տէտի . Եա' դարը' պա-
 նա ինան . սաաթ կէլըր քի'
 Փէտէրէ նէ պու տաղտա նէ
 տէ Երուսաղէմսէ սէճաէ գը-
 լաճագ սընըլ : Սիլ' պիլմէ- 22
 տիլինիլէ սէճաէ գըլար սը-
 նըլ , պիլ' պիլտիլիմիլէ սէճ-
 աէ գըլարըլ . զիրա խէլաս'
 Եհնուտիլէրտէն տիր : Լաքին 23
 սաաթ կէլըր , վէ հաղահա-
 ղըր տըր , քի կէրչէք սէճաէ
 գըլանլար' Փէտէրէ րուհ իլէ
 վէ կէրչէքիլ իլէ սէճաէ գը-
 լաճագլար . զիրա Փէտէր տա-
 խի' օնա սէճաէ գըլանլարը
 պէյլէ իսթէր : Ալլահ րուհ 24
 տուր , վէ կէրէք տիր քի'
 օնա սէճաէ գըլանլար րուհ
 իլէ վէ կէրչէքիլ իլէ սէճաէ
 գըլանլար : Գարը օնա տէ- 25
 տի . Պիլըրիմ' քի' Բրիստոս
 Թէսմիյէ օլունան Սէօրա կէ-
 լիյօր . օ կէլիլիլ ղէման' պի-
 ղէ հէր շէյի խապէր վէրէճէք
 տիր : Յիսուս օնա տէտի . 26
 Պէն' սանա սէյլէյէն' օ իմ :
 Վէ պունուս իւզէրինէ օնուս 27
 շայիրալէրի կէլիպ' դարը իլէ
 սէյլէշտիլինէ Թաճիւպէթ
 տիլէր . ամմա հիլէ քիմսէ' 'Եհ'
 իսթէրսին , Եաթսո' Օնուս իլէ
 նէ' սէյլէշտիլին տէմտի :
 Իմն' դարը տէսթիսինիլ պը- 28
 րաղըպ շէհրէ վարտը , վէ
 առէմիլէրէ տէտի . Կէլին' պիր 29
 առէմ' կէօրիւն , քի պանա
 ճիւմէէ էթտիլիմ' շէյլէրի սէյ-
 լէտի . սաղըն պու Բրիստոս
 օլմարն : Իմտի շէհրտէն չը- 30

գրաւ զնա կէտրէր իտի :

31 Վէ պու արալըզ շայիրտէր
ձնա եալվարալ տէրէր իտի .
Եւ՝ խոճա՝ թաա՝մ էյլէ :

32 Վէ ծնարա տէտի . Պէնիմ
եէյէճէք թաա՝մըմ՝ վար քի՝

33 սիզ ծնու պիւլէզ սինիզ : Իմ
տի շայիրտէր պիրիպիրինէ
տէրէր իտի . Աճապա ծնա
պիր քիմնէ եէյէճէք կէթիրտի՞

34 մի : Յիսուս ծնարա տէտի .
Պէնիմ թաա՝մըմ՝ պէնի կէծն
տէրէնին իրատէթինի էթմէք՝
վէ ծնուն իշինի թէքմիլ էթմէք՝

35 տիր : Սիզ տէմէ՞զ մի սինիզ քի՝
տաճա տէօրթ այ վար , վէ
պիչին վազթը կէլիր . իշթէ
տէրիմ սիզէ , կէօլէրնիդի
գալարըզ՝ թարլալարա պա
գըն , քի հալա արչին իջին

36 աղարմըլ տըրլար : Վէ պիչէն՝
իւճրէթ ալըր , վէ էպէտի
հայաթա մահաուլ տէվլիրիր .
շէօյէ քի հէմ՝ էքէն հէմ պի
չէն՝ պերապէր սէվինէլէր :

37 Զ իրա պունտա կէրչէք տիր
օ սէօզ քի՝ էքէն պաշլա վէ

38 պիչէն պաշլա տըր : Պէն սի
ղի՝ սիղին էմէք չէքմէտիլինի
վի պիչմէյէ կէծնտէրտիմ .
պաշլալարըլ էմէք չէքտի , վէ
սիզ ծնարըն էմէյինէ կիրտի
նիզ :

39 Վէ օլ շէհրտէն չօգ Սամա
րիալըլար՝ ճիւմէ էթտիլիմ
շէյլէրի պանա սէօլէտի տէ
յիւ շէհատէթ էտէն գարընըն
սէօղիւնտէն՝ ծնա ինանարլար :

40 Իմտի Սամարիալըլար ծնուն
եանընա կէլալթէրինտէ , ծնա
եալվարըլար իտի քի՝ ծնարըն
եանընտա դալա , վէ օրատա

41 իքի կիւն գալտը : Վէ ծնուն
սէօղիւ իջին տաճա չօգ զի
յատէ քիմնէլէր ինանարլար :

Վէ գարըյա տէտիլէր քի՝ Ար . 41
Թըզ սէնին սէօղիւն իջին
ինանարլար . զիրա քէնտի
միզ իշթտիլ , վէ պիրիլիզ
քի՝ կէրչէքտէն սիւննանըն
խէլաա էտիճիտի Գրիստոս պու
տուր :

Վէ իքի կիւնտէն սննիրա՞ 43
օրատան չօգըլ՝ Գալիւսայա
կիթտի : Զ իրա Յիսուս քէն . 44
տիտի շէհատէթ էթտի , քի
պիր վիշյամպէրնի քէնտի վա
թանընտա իթիպարըլ եօգ
տուր : Իմտի Գալիւսայա կէլ . 45
տիլինտէ , Գալիւսալըլար՝ պայ
րամտա Երուսղէմաէ ծնուն
հէփ էթտիլէրնի կէօրմէք ի
լէ՝ ծնու գապուլ էթտիլէր .
զիրա քէնալիլէրի տալի պայ
րամա կէլիլիլէր իտի :

Իմտի Յիսուս թէքըրար Գա . 46
լիւնանըն Կանա շէհրինէ կէլ
տի , օրատա քի՝ սուլու շա
րապ էյլէտի . վէ փատիշահ
միւլթալիլ պիր տաէմ վար
իտի , քի ծնուն օղու Կապիւս
նայուստա խաթթա իտի : Պու՝ 47
Յիսուսուն Եէհուտիլթանտան
Գալիւսայա կէլտիլինի իշիտին
ճէ , ծնա վարալ եալվարըր
իտի , քի էնիպ՝ ծնուն օղու
նա շիֆա վէրէ . զիրա էօլու
յօր իտի : Իմտի Յիսուս ծնա 48
տէտի . Եյէր ալամէթլէր վէ
աճալիպ շէյլէր կէօրմէլտէ
նիզ , հիւ ինանարլարա՞ յը
նըզ : Օլ փատիշահ միւլթա՝ 49
լիլ ատէմ ծնա տէտի . Եւ՝
Բապա՝ չօճուղում էօրմէլտէն

էն : Յիսուս ծնա տէտի . վար , 50
սէնին օղուն եալայօր . վէ օ
տաէմ՝ Յիսուսուն ծնա տէտի
յի սէօղէ իման էթտի , վէ կի
տէյօր իտի : Վէ տաճա էնէր 51
իքէն , ծնուն գուլարըլ ծնու

գարշըրայրս , վէ ծնա խա-
պեր վէրիս տէտիլէր քի՝ 20
32 Ճուղուն եաշայօր : Իմտի ծն-
լարս՝ էյիյէ տէտիլէրսսաւ՝
թը սորսաւ , վէ ծնա տէտիլէր
քի՝ Սըթմա տինն սաաթ եէ-
33 ախտէ ծնու պրագալը : Իմտի
պապասը անկաւտը քի՝ Յիսու-
սունն ծնա հհման՝ Օղլուն եա-
շայօր տէտիլէր սաաթմա սա-
պալը . վէ իման էթաի , կերէք
քէնտիտի՝ կերէք պիւթիւնն էվի-
34 Յիսուա Եհհուտիսթանտան
Գալիլայա կէտիլիյինտէ , թէք-
րար պու իքինճի միւ՝ ճիզաթը
էյէտի :

ՊԱՊ Ե

1 Պու շէյէրտէնն սոնկրա՝
Եհհուտիլէրին պայրամը օ-
լուս՝ Յիսուա Երուսաղէմէ
2 չըգալը : Վէ Երուսաղէմտէ՝
Գոյունլար գաթաառանտա Իպ-
րանիճէ Բեթհեզդա տէնիլէն
պիր հաժուղ վար տըր , քի
ծնուն պէշ գուպպիտի վար :
3 Օնլարտա պիր չօգ խասթա
գալապալըղը եաթար խտի ,
քէօրլէր՝ թօփալար՝ գուրու-
մուշլար՝ քի սոյյուն տէփրէն .
4 մէսինի պէքլէրլէր խտի : Զի-
րա վաղթթ պէ վագըթ հա-
վուղա պիր մէլէք էնիպ՝ սոյյու
թաշրէք էսէր խտի . իմտի սու-
յուն հարաքէթիտտէն սոնկրա
իլէ էնէն՝ հհրնէ խասթալըղը
օլապըրը՝ սաղ օլուր խտի :
5 Վէ օրատա պիր առէմ վար
խտի , քի թծուղ սէքիղ երւ-
տան պէրու խասթա խտի :
6 Յիսուս պունուն խասթա եաթ-
մըլ օլտուղունու կէօրիւնճէ՝
չօգ զէմանտէն պէրու օլտու-
ղունու պիլմէյիլէ , ծնա տէ-

տի . Սաղալմագ իսթէր մի-
սին : Խասթա ծնա ճէվապ 7
վէրտի . Եա՝ Բապպ՝ առէմիմ
եօգ տուր քի՝ սու թաշրիք
օլունտուղունտա պէլին հա-
վուղա դօյա . ամմա պէն կէ-
լըր իքէն , պէնտէն էվիլէ պաշ-
գասը էնէր : Յիսուս ծնա տէ- 8
տի . Գալգ , եաթաղընը գալ-
տըր , վէ եիւրիւ : Վէ տէր 9
ա՝գապ օ առէմ սաղ օլտու ,
հհմ եաթաղընը գալալըրա՝
եիւրիւր խտի . վէ օլ կիւն շա-
լաթ խտի : Իմտի Եհհուտի- 10
լէր շիֆա պուլմուշ քիմանէյէ
տէտիլէր : Շաբաթ տըր , սա-
նա՝ եաթաղը գալալըրմագ ճա-
յիղ տէյիլ տիր : Օնլարա 11
ճէվապ վէրտի . Քէնի սա-
ղալտան քիմանէ օ պանա տէ-
տի քի՝ Եաթաղընը գալալըր
վէ եիւրիւ : Իմտի ծնա սիւալ 12
էթաիլէր . Սանա՝ Եաթաղը-
նը գալալըր վէ եիւրիւ տէյէն
առէմ քիմտիր : Ամմա շիֆա 13
պուլան քիմանէ՝ ծնուն քիմ օլ-
տուղունու պիլմէլ խտի . զի-
րա Յիսուս՝ օլմաշալտէ գա-
լապալըգ վար իքէն՝ սաղուշ
մուշ խտի : Պու շէյէրտէնն 14
սոնկրա՝ Յիսուս ծնու հէլքէլ-
տէ պուլուս՝ ծնա տէտի . Քապ՝
սաղ օլտուն , արթըգ կիւնհ
իլէմէ , քի տահա պէթէր շէ-
յէ օղլամայասնն : Իմտի օլ 15
առէմ վարըա՝ Եհհուտիլէրէ
խապէր վէրտի , քի ծնու սա-
ղալտան Յիսուս խտի :
Վէ պու սէպէպանն Եէ- 16
հուտիլէր Յիսուսու գօլալար-
լար խտի , վէ ծնու էօրտիւր-
մէյէ արարլար խտի . չիւն քի
պու շէյէրի շաբաթ կիւնիւն-
տէ էսէր խտի : Ամմա Յիսուս 17
օնլարա ճէվապ վէրտի . Փէ-

- տերիմ շնորհակցեալ իշխոյր,
 18 պէն տախի իշխոյրիմ: Իմտի
 պոստոն իշխոն Եհնոստիւր
 օնու հօլտիւրմէյէ տահա զի-
 յատէ արարար իտի. զիւրա
 տէյիւ եալնըղ շաբաթը պօ-
 զար իտի, իլլաքի Ալլահ քէն-
 տի փէտերի տիր տէմէյիւ
 քէնտիւնի Ալլահա միւստիւ
 19 էտեր իտի: Իմտի Յիսուս ճէ-
 վապ վերիպ' օնարա տէտի.
 Կերչէք՝ կերչէք տերիմ սիղէ,
 Օղուէ քէնտիւր իշխոն հիշ պիր
 շէյ էտէմըղ, էյէր փէտերին
 պիր շէյ էթտիյիւնի կէօրմէյ
 սէ. զիւրա օ հէր նէ էտէրոն
 Օղուէ տէքէղալք օնարը է-
 20 տեր: Զ իրա փէտեր Օղուէ
 սէվէր, վէ քէնտիւնի ճէմի'
 էթտիյի շէյլերի օնա կէօթէ-
 րիր. հէմ օնա պոստարտան
 տահա պէօյիւք ա'միւրէր կէօս.
 Թէրէճէք, Թաքի սիղ Թա'ճ
 21 ճիւրպէ Կաէսիւնիլ: Զ իրա փէ-
 տեր էօլուէրի գալարտըր
 վէ էաշաթտըր կիպի' Օղուէ
 տախի պէօյլէճէ՝ իսթէտիյի
 22 քիմնէլերի էաշաւըր: Զ իրա
 փէտեր տախի հիշ քիմնէյի
 հիւքմ' էթմէյ, իլլա պիւթիւն
 հիւքմիւ Օղուէ վէրմիշ տիր.
 23 Թա քի ճիւրպէս փէտերէ ի'զ-
 դէթ էթտիլէրի կիպի' Օղու-
 ւա քաթի ի'զդէթ էտէլէր. Օ-
 ղուէ ի'զդէթ էթմէյէն՝ օնու
 կէօտէրէն փէտերէ ի'զդէթ
 24 էթմէյ: Կերչէք՝ կերչէք տէ-
 րիմ սիղէ քի՝ պէնիմ սէօղիւ-
 միւ տիւնիլէյէնի՝ վէ պէնի
 կէօտէրէնէ իման էտէնիւն է-
 պէտի հայաթը վար, վէ հիւք-
 մէ կէլմէյ. իլլա էօլմանէն
 25 հայաթա կէլմիշ տիր: Կեր-
 չէք՝ կերչէք տերիմ սիղէ քի՝
 սաաթ կէլիւր, վէ հարա հա-

ղըր տըր քի՝ էօլուէր Ալլա-
 հն Օղուէն օնա սիւնի իշխո-
 ճէլէր, վէ իշխոնէր տիրի.
 Էճէլէր: Զ իրա փէտերին՝ 26
 քէնտիւնաէ հայաթը օլտուր
 կիպի' Օղուէ տախի պէօյլէ՝
 քէնտիւնաէ հայաթը օլմաղ վէր-
 միշ տիր: Վէ օնա հիւքիւմէթ 27
 տախի վէրմիշ տիր քի՝ հիւքմ'
 էտէ, շիւն քի օ՝ սաաթ Օղու-
 տուր: Պոստ Թա'ճ իլլա էթ- 28
 մէն. զիւրա սաաթ կէլիւր քի՝
 մէլարարտա հէվ օլտուր օ-
 նու սիւնի իշխոնէլէր. 29
 Վէ էյի իշխոն իշխոնէլէր հա-
 յաթ գըյաթէթինէ՝ քէօթիւ
 իշխոն իշխոնէլէր իսէ աղապ
 գըյաթէթինէ չըգաճաղար,
 Պէն քէնտիւր իշխոնէն հիշ պիր 30
 շէյ էթմէյէ գատիր տէյիւ
 իմ. իշխոնիլմէ կէօրէ հիւքմ'
 էտերիմ, վէ պէնիմ հիւքմիւմ
 հագ տըր. զիւրա քէնտի իրա-
 տէթիմի արաման, իլլա պէնի
 կէօտէրէնի իրապէթինի: Է- 31
 յէր պէն քէնտիմ իշխոն շէ-
 հատէթ էտերսէմ, շէհատէ-
 32 թիմ կերչէք տէյիւ տիր: Պէ-
 նիմ իշխոն շէհատէթ էտէն
 պաշաւըր տըր. վէ պիլիւրիմ
 քի՝ պէնիմ հագըրմա էթ-
 տիյի շէհատէթ կերչէք տիր:
 Սիղ Յովհաննէսն կէօտէր 33
 տիրիլ, վէ կերչէլէյէ շէհա-
 տէթ էյլէտի: Վամա պէն շէ- 34
 հատէթի սաաթմէն սլլամ.
 Լաքին պոստարը սէօյլէրիմ քի՝
 սիղ իսէլաս պուլարնըղ: Օ՝ 35
 էաւըպ ըլըդ վէրէն պիր չիւրալ
 իտի. վէ սիղ՝ պիր աղ ղէ-
 ման օնու ըլըղնտա մէսուր
 օլմաղ. իսթէտիւնիլ: Վամա 36
 պէնիմ՝ Յովհաննէսնիլմէն
 պէօյիւք շէհատէթիմ վար.
 զիւրա փէտերին՝ իճրա էթմէք

իջին պանա վերտիյի ամէլ-
էր՝ պու պէնիմ ինչտիյիմ
ամէլէր՝ պէնիմ իջին շէհա-
տէթ էտէրլէր . քի պէնի Փե-
37 տէր կէօնտէրմիշ տիր : Վէ
պէնի կէօնտէրէն Փէտէր՝ պե-
նիմ իջին քէնտիսի շէհատէթ
էթմիշ տիր . հիջ պիր վա-
դըթ օնուն սէսինի ինթմէտի-
նիդ , վէ շէքլնի կէօրմէտի-
38 նիդ : Վէ օնուն սէօղե սիդտէ
սաքին աէյիլ տիր . զիրա սիդ
օնուն կէօնտէրտիյի քիմէյէ
39 ինանադ սընըդ : Բիթապու-
րը թէֆթիլ էտին . զիրա
սիդ գանն էտէրսինիդ քի օն-
լար իլէ էպէտի հայաթա մա-
լէք օրուրսունուդ , վէ պէնիմ
իջին շէհատէթ էտէն օնլար
40 տըր : Վէ սիդ պանա վէլմէք
թիթէմէդ սինիդ քի՝ հայաթը-
41 նըդ օլա : Ատէմլէրտէն ի՛դ
42 զէթ ալմամ : Լաքին սիդի
պիլմիշիմ քի՝ Ալլահըն մու-
հապպէթի քէնտիսիդտէ էօդ
43 տուր : Պէն՝ Փէտէրին ատը
իլէ կէլմիլ իմ , վէ պէնի գա-
պուլ էթմէդ սին՝դ . էյէր
պիր լայրիսի քէնտի ատը իլէ
կէլրսէ , օնու գապուլ էտէ-
44 ճէք սինիդ : Սիդ՝ պիրի պի-
րինիզտէն ի՛ղլէթ ալմագտա
օլուպ՝ էալընըդ Ալլահտան օ-
լան ի՛ղլէթի արամադ իքէն՝
նի՛ճէ իման էտէ պիլըր սի-
45 նիդ : Չանն էթմէն քի՝ Փէ-
տէրէ սիդտէն պէն շէքվա է-
տէճէ իմ . սիդին շէքվա էտի-
ճինիդ վար տըր , օ՝ սիդին
իւմիտ էթտիյինիդ Մովսէս
46 տիր : Չիրա էյէր Մովսէ-
սէ ինանապարնըդ , պանա
տախի ինանըր իտինիդ . զիրա
օ՝ պէնիմ հապգըմա էադ
47 տը : Վէ էյէր օնուն էադ

տըդլարնա ինանմադսանըդ ,
պէնիմ սէօղլէրիմէ նի՛ճէ ի-
նանաճադ սընըդ :

ՊԱՊ 2

Պու շէյլէրտէն սօնկրա՝ Յի- 1
սուս Գալիլէանըն Տիբերիա
տէնիղինին էօթէ էադսընա
վարար . Վէ օնուն արտըն- 2
ճա չօդ գալապալըդ կիտէր
խաի . զիրա խասթալարըն իւ-
ղէրինէ իճրա էթտիյի ալա-
մէթլէրի կէօրիւրլէր խաի : Վէ 3
Յիսուս տալա չըգըպ շա-
ճիրալէրի իլէ օրատա օթու-
րույօր խաի : Վէ Եհհուտիլէ 4
րին պայրամը պասեք էազըն
խաի :
Խմաի Յիսուս կէօղլէրինի 5
գալտըրըպ՝ օնա չօդ խալդ
կէլտիյինի կէօրիւնճէ , Փիլ-
լիպպոսա տէտի . Նէրէտէն
էքմէքլէր սաթուուն ալալըմ , քի
պունլար եէյէլէր : Վէ պու- 6
նու՝ օնու սընամադ իջինսէյ-
լէտի . զիրա քէնտիսի նէ է-
տէճէյինի պիլըր խաի : Փիլիպ- 7
պոս օնա ճէվապ վէրտի . Իքի
էիւղ տինարլըդ էքմէք պուն-
լարա եէթմէդ , քի օնլարտան
հէր պիրի պիր ազ շէյ ալա :
Ըայիրտէրինտէն պիրի Սիմոն 8
Պետրոսուն դարնտալը Միդ-
րէաս օնա տէտի . Պուրատա 9
պիր քիւզիւք չօճուգ վար , քի
օնուն պէշ արիա էքմէյի վէ
իքի պալըդ վար . լաքին օն-
լար՝ պու գատար քիլիյէ նէ՝
օլաճադ : Ամա Յիսուս տէ- 10
տի . Ատէմլէրի օթուրտուն .
վէ օ մահալտէ չօդ օթ վար
խաի . իմաի օլ աաէմլէր՝ պէշ
պին քիլի գատար օլարադ՝ օ-
թուրտուլար : Վէ Յիսուս էք- 11

- մեքերի ալու՛ շէքը էթալք տէն սօնկրա՛ շայիրտէրէ վէրտի , շայիրտէր աէ օթուրան լարա . քէզա իք իսթէտիքերի գատար՝ պալըգլարտան տախի :
- 12 Վէ օնլար տօյունձա , շայիրտէրինէ տէտի . Արծան փար չալարը թօփալըն , քի պիր
- 13 շէյ զալ՝ օլմայա : Իմաի թօփալըն , վէ պէշ արփա էք մէյնտէն օլան գըրընթը իլէ օն իքի քիւֆէ տօլտուրտուլար քի՛ եէյէնլէրտէն արթմըշ իտի :
- 14 Վէ օ առէմլէր՝ Յիսուսուն էթտիյի ա՛լամէթի կէօրալէք լէրինտէ , տէտիլէր քի՛ Շօլ տինեայա կէլէճէք փէյլամ պէր կէրէքտէն պու աուր :
- 15 Իմաի Յիսուս օնլարըն՝ օնու փատիշա՛հ էթմէք իլիւն կէլիպ օնու գափաճապըրընը տու յուձա , էինէ՛ քէնախի եա
- 16 լընըղձա տալա չէքիտի : Վէ ախլամ օլտուղու զէման՝ օնու շայիրտէրի տէնիզէ էնտիլէր :
- 17 Վէ օնլար գայըղա կիրիպ՝ տէնիզին էթէ եադասընա՛ Կա փառնայուճա կէլըրէր իտի . վէ արթըգ քարանլըգ օլտու , վէ Յիսուս օնլարա կէրմէմիշ
- 18 իտի . Տէնիղ տախի՛ չօգ բիւղ կէար էամէյիլէ՛ գասարըյր
- 19 իտի : Իմաի օնլար քիւրէք չէքէրէք իլիրմի պէշ եախսա օթուղ ղէլլէ գատար կիտին ճէ , Յիսուսու կէօրալէք քի՛ տէնիզին իւզէրինտէ էիւրիւյէրէք գայըղն եանընա կէլիյօր իտի , վէ գօրգտուլար :
- 20 Վէ օ օնլարա տէտի . Պէն
- 21 իմ՝ գօրգման : Իմաի իսթէտիլէր քի օնու գայըղա ալարար . վէ տէր ա՛լապ գալըք՝ օնլարըն կիտէճէքէրի

էէրէ կէլտի :

Էրթէսի կիւն՝ տէնիզին էօ . 12
Թէ եադասընտա տուրան իսալ՝ օրատա օնու շայիրտէրինին պինտիյի օլ պիր գայըգտան մա՛տա եօղ իտիյինի , վէ Յիսուսուն՝ շայիրտէրի իլէ պէրապէր գայըղա կիրմէտիյինի՛ իլլա շայիրտէրի եալընը կիթմիշ օլտուգլարընը կէօրալէքտէ . (Ամմա Տիքե . 23
րիատան՝ Բապպ շէքը վէրիպ էքմէք եէտիլէրի եէրէ եադըն պաշգա գայըգլար կէլտի .) Իմաի իսալ Յի . 24
սուսուն ճէմ շայիրտէրինին օրատա օլմասըլընը կէօրին ճէ , օնլար տախի գայըղա րա պինիպ՝ Յիսուսու արալարագ Կափառնայուճա կէլտիլէր : Վէ օնու տէնիզին 25
էթէ եադասընտա պուլմալ ղըլա , օնա տէտիլէր . Եա՛ խօճա՛ պուրայա նէ՛ ղէման կէլտին : Յիսուս օնլարա ճէ . 26
վապ վէրիպ՝ տէտի . Կէրէք՝ կէրէք տէրիմ՝ տիզէ , պէնի արայօրտունուղ՝ մի՛ւճի զաթլար կէօրալիւնիւղ իլիւն տէյիլ , իլլա էքմէքէրտէն եէտիյինիզ՝ վէ աօյտուղունուղ իլիւն : Թէլէֆ օլան եէյէճէք 27
իլիւն տէյիլ իլլա էպէտի հայա . Թա դալան եէյէճէք իլիւն իլլէյին , օնու քի տիզէ առէմ՝ Օղլու վէրէճէք . զիրա Փէ տէր Ալլա՛հ՝ օնու միւհրէտի : Իմաի օնա տէտիլէր . Լլա 28
հըն ա՛մէլէրինի իլլէյիլիմ աէյիւ նէ՛ հտէլիմ՝ Յիսուս 29
ճէվապ վէրիպ՝ օնլարա տէտի . Ալլահըն ա՛մէլն պու աուր քի՛ օնու կէճտէրալիլի քիմաէյէ իման էտէսինիլ : Իմաի օնա 30
տէտիլէր . Եա տէն նէ՛ մի՛ւ

ճիղաթ էտէրսին , քի կէօրիւս
սանս իման էտէլիմ . նէ՞ իշէր .
31 սին : Պապալարըմըղ չէօլտէ
մանանայը եհալիւր , նիճէ . քի
հաղըմըղ տըր . Օնլարա եէմէ
յէ՛ կէօքտէն էքմէք վէրաի :
32 իմաի Յիսուս սնարա տէտի .
կէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սիղէ ,
կէօքտէն օլան էքմէյի սիղէ
Յովսէս վէրմէմիշ տիր . լա .
քին կէօքտէն օլան կէրչէք էք .
մէյի փէտէրիմ սիղէ վէրիւր :
33 Զիրա Ալլահըն էքմէյի կէօք
տէն էնիւլ տէ տիրնէայա հա .
34 յաթ վէրէն տիր : իմաի օնա
տէտիւր . Եա՛ Բապալ՝ պիղէ
35 պու էքմէյի տայիմա վէր : Վէ
Յիսուս օնլարա տէտի . Հա
յաթ էքմէյի պէն իմ . պանա
կէլէն՝ աղա աճըգմայաճագ ,
վէ պանա իման էտէն՝ հիչ աա .
36 լա սուսամայաճագ տըր : Լա
քին սիղէ տէրիմ քի՛ պէնի հէմ
կէօրտիրնիւղ , հէմ իման էթ .
37 մէղ սինիղ : Փէտէրին ճիւմէ
պանա վէրտիյի՛ պանա կէլէ
ճէք տիր . վէ պանա կէլէնի՛
աղա տիրաը չըգարմայաճա .
38 ղըմ : Զիրա կէօքտէն էնտիմ
քի՛ տէյիլ քէնտի իրատէթիմի՛
իլա պէնի կէօնտէրէնիւր իրա .
39 տէթիւնի էտէյիմ : Վէ պէնի
կէօնտէրէն փէտէրին իրատէթի
պու տուր քի՛ ճիւմէ պանա
վէրտիյիտէն հիչ պիրիւրի եի
թիրմէյիմ , իլա օնու սօն կիւն .
40 տէ տիրիւրէյիմ : Վէ պէնի
կէօնտէրէնին իրատէթի պու
տուր քի՛ Օղուլու հէր կէօրէն
վէ օնա իման էտէն՝ էպէտի
հայաթա մալլը օա . վէ օնու
սօն կիւնտէ տիրիւրէյիմ :
41 իմաի էէհուտիւրէր՝ կէօքտէն
էնէն էքմէք պէն իմ տէտիյի
իլէն՝ օնտան էօթիւրիւ մը .

րըտուրալ՝ տէրէր իտի . Պու 42
Յովսէփին օղու Յիսուս տէ
յիլ մի՛ քի պիղ օնուն փէտէ
լինի վէ վալիւտէնի պիրիւրիլ .
իմաի պու նիճէ տէր քի՛ կէօք
տէն էնմիլիմ : իմաի Յիսուս 43
ճէվապ վէրիւլ՝ նլարա տէտի .
Պիրի պիրիւրիլ իլէ մըրըրտան
ման : Պանա հիչ քիմանէ կէլէ . 44
մէղ , էյէր պէնի կէօնտէրէն
փէտէր օնու չէքմէլաէ , վէ պէն
օնու սօն կիւնտէ տիրիւրէյիմ :
փէյլումպէրլըրտէ հաղըմըղ 45
աըր . Վէ ճիւմէսի Ալլահտան
էյրէտիւրիլ օլաճագար . իմ
տի փէտէրտէն հէր իշիտէն վէ
էյրէնէն՝ պանա կէլլըր : Տէյիլ 46
քի փէտէրի քիմանէ կէօրմիւշ
տիր , իլա օլ քիմանէ՝ քի Ալ
լահտան տըր . Փէտէրի օ կէօր
միւշ տիր : կէրչէք՝ կէրչէք 47
տէրիմ սիղէ , պանա ինանան՝
էպէտի հայաթա մալլը օղուր :
Պէն հայաթ էքմէյի իմ : 48
Պապալարըմըղ չէօլտէ մանա . 49
նոյր եհտիւր , վէ էօրտիւրէր :
կէօքտէն էնէն էքմէք պու տուր , 50
քի օնտան պիր քիմանէ եէյիւլ
էօլմէյէ : Պէն հայաթ էքմէյի 51
իմ քի՛ կէօքտէն էնտիմ : Է- 52
յէր պիր քիմանէ պու էքմէք
տէն էէրտէ , էպէտէն հաղայա
ճագ տըր . հէմ տախի պէնիմ
վէրէճէյիմ էքմէք՝ թէնիմ տիր ,
քի օնու պէն՝ տիւնտանըն հա
յաթը իշիւն վէրէճէյիմ :
իմաի էէհուտիւրէր մապէյն . 53
էրիւնտէ նիղա էտիւլ տէրլէր
իտի . Պու՝ նիճէ պիղէ թէնիւ
նի եէմէք իշիւն վէրմէյի գա . 54
տիր տիր : իմաի Յիսուս սնլա
րա տէտի . կէրչէք՝ կէրչէք
տէրիմ սիղէ , էյէր տաթիմ Օղ
լունուն թէնիւրի եէմէլաէնիլ .
վէ օնուն գանընը իլմէլաէնիլ .

- քննորդներն իզատեալ հայաթները
 55 օլմազ : Պէնիմ թէնիմի էէյէն
 վէ գանըմը իչէն՝ էպէտի հայա-
 թա մալէք տիր, վէ պէն օնու
 սօն կիւնտէ տիրիլտէճէյիմ :
 56 Զիրա թէնիմ կէրէքտէն թա-
 ա՛մ տըր : վէ գանըմ՝ կէր :
 57 չէքտէն իչքի տիր : Թէնիմի
 էէյէն վէ գանըմը իչէն՝ պէն
 տէ գալըր, պէն սախի օնսա :
 58 Տիրի օլան Գէտէր պէնի նիճէ
 կէնտէքտի իսէ՛ վէ պէն Փէ-
 տէրին վառիթասի իլէ էաշա-
 լըմ, պէնի էէյէն տախի էօյլէ
 պէնիմ վառիթամ իլէ էաշայա-
 59 ճադ : Վէօքտէն էնէն էքմէք
 պու տուր : պապալարընը
 մանանայը էէյիպ էօլտիքէրի
 կիպի տէյիլ : պու էքմէյի էէ-
 յէն՝ էպէտէն էաշայաճադ :
 60 Պու շէյլէլի՛ Վախառնա-
 յոււմտա թալիմ էտէր իքէն՝
 ճէմլէյիլ էէրինտէ սէօյլէտի :
 61 Իմտի շայիրալէրինտէն չօգ
 քիմսէլէր իշիթտիքէրինտէ՛
 տէտիլէր : Պու սէօզ սէրթ
 տիր, պոււնու քի՛մ տինկէյի
 62 պիլիւր : Վէ Յիսուս՝ շայիրալէ-
 րինն պու շէյ իչիւն մըրըւ
 տանտըգլարընը տէրունիտէ
 պիլիւլիլէ, օնլարա տէտի :
 Սիզի պու՛մ սիւրջալիւրիւյօր :
 63 Էա էյեր տաթմ Օղլունուն մու-
 դատտէմա օլտուպու էէրէ չք-
 64 տըղընը կէօրիւրսէնիլ : Հա-
 յաթ վէրէն՝ րուհ տուր, թէն՝
 հիչ պիր ֆայիտէ էթմէզ : պէ-
 նիմ սիզէ սէօյլէտիլիմ սէօզ-
 65 լէր՝ րուհ տուր, վէ հայաթ
 տըր : Լաքին սիգտէն պա՛ղը
 քիմսէլէր վար քի՛ ննանմաղլար
 զիրա Յիսուս՝ ննանմաղլար
 քիմէլը օլտուղունու՝ վէ օնու
 էլէ վէրէճէք օլան քիմ օլտու-
 ղունու էվէլէտէն պիլիւր իտի :

Վէ տէրիտի . Պունուն իչիւն 66
 սիզէ տէրիմ քի՛ հիչ քիմսէ
 պանա կէլէմէզ . էյեր օնա
 Գէտէրիմտէն վէրիլմիշ տէյիլ
 իտէ :

Պունտան պէօյլէ՛ օնուն շա՛ 67
 յիրտէրինտէն չօգ քիմսէլէր
 կէրիյէ կիթտիլէր, վէ արթըզ
 օնուն իլէ կէղմէղէր իտի : Իմ՝ 68
 տի Յիսուս օնիքիլէրէ տէտի .
 Սի՛զ տախի մի կիթմէք իսթէր
 սինիլ : Սիման Պէտրոս օնա 69
 ճէվապ վէրտի . Եա՛ րապո՛
 քիմէ՛ վարալըմ . սէնտէ էպէ-
 տի հայաթ սէօզէրի վար . Վէ 70
 պիլ իման էթմիշիլ, վէ անի-
 լամընը, քի սէն Ալաշըն Օղ-
 լու Քրիստոս սուն : Յիսուս 71
 օնլարա ճէվապ վէրտի . Պէն՝
 սիլ օն իլի քիմսէլի սէ՛ջմէ-
 տիմ մի, ամմա սիլտէն պիրի
 շէյլման տըր : Վէ պանա Սի՛ 72
 ման օղլու իսիարիսիլու Յու-
 դա իչիւն սէօյլէր իտի . զիրա
 օ՛ օնիքիլէրին պիրի իքէն օնու
 էլէ վէրէճէք իտի :

ՊԱՊ Ի

Վէ Յիսուս՝ պու շէյլէր 1
 տէն սօնկրա Գալիլէատա կէ-
 ղէր իտի . զիրա Եհհուտիս
 թանտա կէղմէք իսթէմէզ իտի,
 չիւն քի Եհհուտիլէր՝ օնու էօլ-
 տիւրմէյէ արարար իտի :
 Վէ Եհհուտիլէրին չատըր 2
 պայրամը Էադըն իտի : Իմտի 3
 դարնտաշարըր օնա տէտիլէր .
 Պուրատան կէօչիւպ՝ Եհհու-
 տիսթանա կիթ, քի շայիրա-
 լէրին տախի իշէտիլին ա՛մէլ-
 լէրինի կէօրէլէր : Զիրա հիչ 4
 քիմսէ էօգ քի՛ պիր շէյի կիլի-
 ճէ իշէյիպ տէ՛ քէնտիտի ալի-
 քիտըր օլմապընը իսթէյէ . է-

յեր պունլարը իշէրսէն , քէն
տինի տիւնեայա պէյան էյլէ :
5 Ձերա գարնաալարը պիլէ
6 ծախման էթմէղէր իտի : Իմ
տի Յիսուս ծնլարա տէտի .
Պէնիմ վագթըմ տաճա եէ
թիւմտի . Լըքին սիղին վագ
թընը տայիմա հաղըր տըր :
7 Տիւնեա սիղտէն իբրաճ էաէ
մէղ , տմմա պէնտէն իբրաճ
էտէր . զիրա պէն ծնաան էօ
թիւրիւ շէհատէթ էտէրիմ
քի՝ ծնուն ա՛մէղէրի եարա
8 մաղ տըր : Սիղ պու պայրա
մա չըգըն . պէն պու պայրա
մա տաճա չըգմամ , զիրա պէ
նիմ վագթըմ տաճա թէքմիլ
9 օլմամը աըր : Օնլարա պու
շէյլէրի սէյլէյիպ՝ Գալիլէա
10 տա գալուր : Վէ ծնուն գա
րնաալարը չըգընճա , օլ գէ
ման քէնտիտի տալիս պայրամա
չըգտը , աշիքեարէ տէյիլ , իլ
լա կիղիճէ կիպի :
11 Իմտի Եէհուալիէր՝ ծնու
պայրամա աբայըպ տէրէր
12 իտի . Օ նէրէտէ տիր : Վէ
ծնուն հագգընա խալգըն աբա
սընտա չօք Փըսըլթը վար իտի
պա՛ղըլարը՝ Եյի տիր՝ տէրէր
13 իտի . Եօք , իլա խալգը աղաը
րըյօր : Ամմա Եէհուալիէրին
Գօրգուսու սէպէպինտէն հիչ
քիմնէ ծնտան էօթիւրիւ աշի
քեարէ սէյլէմէղ իտի :
14 Իմտի աբլթը պայրամ եա
րը օլունճա՝ Յիսուս հէյքէլէ
չըգտը , վէ թա՛լիմ էտէր իտի :
15 Վէ Եէհուալիէր թա՛ճիւպ
էտիպ տէրէր իտի . Պու՝ էյօ
րէնմէմիլ իբէն՝ նի՛ճէ քիթապ
16 լարը պիլըր : Իմտի Յիսուս ծն
լարա ճէվապ վէրիպ՝ տէտի .
Պէնիմ թա՛լիմա՝ քէնտիմին

տէյիլ տիր , իլա պէնի կէօն
տէրէնին տիր : Եյէր պիր քիմ 17
սէ ծնու իրաաէթինի էթմէք
խաթէրսէ , պու թա՛լիմտէն
էօթիւրիւ անկտյաճադ քի՝
Ալլահտան մը՝ Եօխաա պէն
քէնտիլլիյիմտէն մի սէյլէրիմ :
Բէնտիլլիյիմտէն սէյլէյէն քէն 18
տի ի՛ղգէթինի աբար . ամ
մա ծնու կէօնտէրէնին ի՛ղգէ
թինի աբայան՝ հագ օ տուր ,
վէ ծնտա նահագլըդ Եօք
տուր : Մովսէս սիղէ նօմօսու 19
վէրմէտի մի , վէ տիղտէն հիչ
քիմնէ նօմօսու իճրա էթ
մէղ : Կի՛չիւն պէնի էօլտիւր 20
մէյէ աբարսընըդ . իալգ ճէ
վապ վէրիպ տէտի . Ճիննին
վար , սէնի քիմ՝ էօլտիւրմէյէ
աբայօր : Գիսուս ճէվապ վէ 21
րիս՝ ծնլարա տէտի . Պիր ա՛
մէլ իշէտիմ , վէ պունուն ի
չիւն հէփինիղ թա՛ճիւպ է
տէրօրինիղ : Մովսէս սիղէ սիւն 22
նէթի վէրալի , տէյիլ քի օ՝
Մովսէստէն տիր , իլա պապա
լարտան , վէ շաբաթ կիւնիւն
տէ տտէմ սիւննէթ էտէր սի
նիղ : Եյէր ատէմ շաբաթ 23
կիւնիւնտէ սիւննէթ օլունուր
սա , շէյլէ քի Մովսէսին նօ
մօսու պօզուլմայա , շաբաթ
կիւնիւնտէ պիր պիւթիւն ա
տէմ սաղ էթտիյիմիչիւն՝ պա
նա տարըլըր մը սընըղ : Կէօ 24
րիւնիւշէ կէօրէ շէրաաթ կէօր
մէն , իլա հագ շէրաաթ կէօ
րիւն :
Իմտի Երուսաղէմիլէրտէն 25
պա՛ղըլարը տէրէր իտի . Եօլ
տիւրմէյէ աբատըլարը պու
տէյիլ մի . շէմ իշթէ օ՝ ա 26
շիքեարէ սէյլէր , վէ ծնա հիչ
պիր շէյ սէյլէմէղէր . ա՛ճա
պա վիւճիւհէր պունուն Բը

- րիստոս օշուղուհունու կէրչէք.
 27 տէն անկրտարլա՞ր մը : Լա-
 քին պունուն նէրէտէն օտու-
 ղունու պիլըրիզ . Գրիստոս
 իսէ կէլախի զէման՝ նէրէտէն
 օշուղուհունու քիմնէ պիլմէզ :
 28 Իմաի Բիսուս հէյքէլտէ
 թա՛լիմ էտէրէք՝ չաղըրըպ տէ-
 աի . Պէնի տէ պիլըրսինիզ ,
 նէրէտէն օշուղուհունու տէ պի-
 լըր սինիզ . վէ քէնտիլըլիմաէն
 կէլմէմը իմ՝ ամմա պէնի
 կէճնաւէրէն՝ կէրչէք տիր , քի
 29 ծնու սիղ պիլմէզ սինիզ : Պէն
 ծնու պիլըրիմ . զերա ծնտան
 իմ՝ հէմ պէնի օ կէճնաւէրտի :
 30 Իմաի ծնու թու թմաղա արար-
 լար իտի . ամմա ծնուն իւ-
 ղերինէ հիւք քիմնէ էլ սալմա-
 տը . զերա ծնուն սաա՛թը տա-
 31 հա կէլմէմը իտի : Վէ խալդ-
 աան չօք քիմնէրէր ծնա ինան-
 տըլար , վէ տէրէր իտի քի՝
 Գրիստոս կէլախի զէման
 պունըրտան՝ պունուն է թաի-
 յինաէն զիյատէ միւ՛ճիլզաթ-
 լա՞ր մը էտէճէք :
 32 Փարիսեցիլէր՝ իալդըն ծն-
 աան էօթիւրիւ պունճիլէյին
 Փըսըլթը էթաիյինի իլնթ-
 տիլէր , վէ Փարիսեցիլէր հէմ
 պաշ քէահիլէր ծնու թու թ-
 մադ իլին խըզմէթքարլար
 33 կէճնաւէրտիլէր : Իմաի Բիսուս
 տէաի . Պիր աղ վագթ թա-
 հա սիղըն իլէ պէրապէր իմ՝
 անտէն պէնի կէճնաւէրէնէ կի-
 34 տէրիմ : Պէնի արայաճադ սը-
 նըզ , վէ պունայաճադ սը-
 նըզ . վէ պէնիմ օշուղուհում
 ետէրէ՝ սիղ կէլմէզ սինիզ :
 35 Իմաի Եհհուտիլէր՝ մապէյն-
 լէրինտէ տէաիլէր . Պու նէ՞
 րէյէ վարաճադ՝ քի պիզ ծնու
 պունայաճաղը , աճապա Եու-

նանիլէր աբաւփա տաղըլը
 օյանլարա՞ մը վարըպ՝ Եունա-
 նիլէրէ թա՛լիմ էտէճէք : Պու՝ 36
 Պէնի արայաճադ սընըզ , վէ
 պունայաճադ սընըզ , վէ պէ-
 նիմ օշուղուհում ետէրէ սիղ կէ-
 լմէզ սինիզ՝ տէաիյի սէօղնէ՞
 տիր :

Վէ պայրամըն էն պէջիւք 37
 կիւնիւ օլան սօն կիւնտէ՝ Յի-
 սուս տուրտու , վէ չաղըրըպ
 տէաի . Եյէր պիր քիմնէ սու-
 սամըջ իսէ , պանա կէլսին ,
 վէ իչսին : Պանա քիմ՝ քի իման 38
 էտէրսէ , քի թապլն տէաիյի
 կիպի՝ ծնուն գարնընտան ա-
 պուհայաթ ըրմագլարը ագա-
 ճագլար : Վէ պունու՝ ծնա 39
 իման էտէնլէրին ալաճագլարը
 Բուհտան էօթիւրիւ սէօլէմը
 իտի . զերա տահա Կիղդ
 Բուհ վէրիվէ տէյի իտի , ին-
 քի Յիսուս տահա իլղէթէն
 մէմը իտի : Իմաի խալդտուն 40
 չօք քիմնէրէր պու սէօղիւ իլի-
 տինճէ՝ տէրէր իտի . Օլվէյ-
 ղամպէր կէրչէքտէն պու տուր :
 Պաշլալարը տէրէր իտի . 41
 Գրիստոս պու տուր . ամմա
 ղալըրիլէրի տէրէր իտի . Եա
 Գրիստոս Գալլէաաաան մը
 կէլէր . Բիթապ տէ՛մէտի մի 42
 քի՝ Գրիստոս Դաւիթին զիւր-
 րիյէթինտէն վէ Դաւիթին
 օշուղուհւքէյաէն Բէթլէհէմ
 տէն կէլը : Իմաի ծնուն իլին 43
 խալդաա Փըրգա օշուղ : Վէ 44
 ծնըրտան պա՛ղըլարը ծնու
 թու թմադ իսթէրէր իտի .
 լըքին ծնուն իւղէրինէ հիւ-
 քիմնէ էլ սալմադ :

Իմաի խըզմէթքարլար պաշ 45
 քէահիլէրէ վէ Փարիսեցիլէ-
 րէ կէլտիլէր , վէ պունլար՝
 ծնըրա տէաիլէր . Օնու նի՞

46 չին կեթիրմէտինիդ : Խըզ-
մեթեալար ճէվապ վերտի-
ւեր : Ասա պիւր քիմէն պու-
ատէմ կիպի սեյլէմէմիշ տիր :
47 Իմտի Փարիսեցիներ՝ ընարա
ճէվապ վերտիւեր . Սի՛ղ աէ
48 մի ալաւանտընդ : Վիւճիւհ-
ւերաէն եախօտ Փարիսեցիներ .
տէն ընա հիշ պիր քիմէն ի-
49 նանտը՝ մը . Իլլա պու խալդ
քի՝ նոմօտու պիւմէղ , պէտ-
50 տուա՛լը տըրլար : Օնա կէճէ
իլէ կէլէն՝ հէմ ընարտան պիրի
օլան Նիկողեմոս ընարա տէ .
51 տի . Եա պիրլմ նոմօտումուդ
պիր ատէմի հվիլլա իշտիպ՝
նէ կեթիլինի անկրամայընճա՝
52 ընա հիւքմէտէ՛ր մի : Ճէվապ
վերիպ ընա տէտիւեր . Սէ՛ն
տէ մի Գալիէատան սըն .
Թէֆիլիէյլէ , վէ պադ քի՛ Գա-
լիէատան փէյրամպեր գալց-
53 մապ : Վէ հէր պիրի հվիւնէ
կիթտի :

ՊԱՊ Ը

1 Իլլ Յիսուս զէյթինլիք տա-
2 ղընա վարար : Վէ սապահ-
լայըն Թէքարո հէլքէլէ կիթ-
տի , վէ պիւթիւն դալմ ընա
կէլիւլեր խի . վէ օթուրուպ
3 ընարա էյրէտիր խի : Իմտի
քեաթիլիւլեր վէ Փարիսեցիներ
օնա՝ զինատա ԹուԹուլմուշ
պիր դարը կէթիրտիւեր . վէ
օնու օրթատա տուրտուրուպ ,
4 ընա տէտիւեր . Եա՛ խօճա՛
պու դարը զինա էտեր իբէն՝
ա՛մէլ իւղէրինտէ ԹուԹուլ-
5 տու : Վէ Մուկէն նոմօտա
պիրլէ Թէնպիհէ կեթտի քի՛ պէյր-
լէլեր Թաշաւալար . Իմտի սէն
6 նէ՛ տէրսին : Վէ օնու Թէճ-
րիւպէ էտերէք պունու տէ .

տիրէր , Թաքի օնտան շիքեա-
յէթ էթմէյէ սէպէպլէրի օ-
լա . ամմա Յիսուս աշաղա
էյիլիպ՝ փարմալը իլէ եէրէ եա-
զար խի : Վէ ընա սիւալէտիպ 7
տուրմատա օլմալերի իլէ ,
տօլլուրուպ ընարա տէտի .
Սիղտէն կիւնահսըղ քիմ իսէ՛
հվիլլա օ օնուս իւղէրինէ Թա-
շը աթարն : Վէ էինէ աշա- 8
ղա էյիլիպ՝ եէրէ եազար
խտի : Վէ ընար իշլԹաթիլէ- 9
րինտէ , զամիրտէն ա՛զարա-
նըպ՝ իխԹիարլարտան պաշա-
յարադ էն օսնկրաքիւրէ վա-
րանատէք՝ պիրէր պիրէր տի-
շարը չոգարար խի . վէ Յի-
սուս օրթատա տուրան դարը
իլէ եալընըղ դալոր : Իմտի 10
Յիսուս տօլլուրուպ՝ դարըտան
մա՛տա հիշ քիմէյիլէ կէօր-
մէյինճէ՛ , ընա տէտի . Եա՛
դարը՝ օլ սէնտէն շիքեպէթ
էտէնլեր հա՛նի . պիրի ալա
սէնին իւղէրինէ հիւքմ՝ էթ-
մէտի մի : Վէ օ տէտի . հիշ 11
պիրի՛ եա՛ Բապապ . Իմտի Յի-
սուս ընա տէտի . Պէն տախի
սէնին իւղէրինէ հիւքմ՝ էթ-
մէմ . վար , վէ արթըդ կիւ-
նահ իլէմէ :

Իմտի Յիսուս՝ էինէ ընրա 12
րա սեյլէյիպ տէտի . Պէն
տիւնեանըն ըջղը իմ՝ ալէնիմ
արարմճա կէլէն՝ աալա գա-
րանըդտա կէղմէյէճէք , իլտ
հայաթ ըջղընա մալիք օլա-
ճադ : Իմտի Փարիսեցիներ ընա 13
տէտիւեր . Սէն՝ քէնտին իջին
չէհատէթ էտերսին , չէհա-
տէթին հագ տէյիլ տիր : Յի- 14
սուս Ճէվապ վերիպ՝ ընարա
տէտի . Էյէրջի պէն քէնտիմ
իջին չէհատէթ էտերսէմ տէ՛
չէհատէթիմ հոդ տըր . զիրա

- ներեալն կէտիցիմի վէ նե-
րէյէ կիթտիցիմի պիւրիմ.
սիղ իոն՝ ներեալն կէտիցիմի
եա ներէյէ կիթտիցիմի պիւ
15 մէզ սինիզ: Սիղ թէնձէ հիւքմ
հատեր սինիզ. պէն հիւք. քիւմ
16 սէյի հիւքմ էթմէմ: Վէ
էյէրէի պէն հիւքմ էթմէմ
տէ՝ պէնիւմ հիւքմիւմ կէրէէ
տիր. ղերա եալընը տէյիլիմ,
իլլա պէն՝ վէ պէնի կէօնտէ-
17 ընն փէտէր: Վէ սիզլն նօմօ.
սունուլտա տախի եաղըմը
ալըր քի՝ Իքի ատէմլն շէհա.
18 տէթի հադ ալըր: Պէն իմքի՝
քէնտիմ իլլան շէհատէթ հտէ-
րիմ, հէմ պէնիմ իլլան՝ պէ-
նի կէօնտէրէն փէտէր շէհա.
19 տէթ հտէր: Իմտի օնա տէ-
տիլէր. փէտէրին նէրէտէ
տիր. Յիսուս ճէվապ վէր-
տի. Նէ պէնի՝ նէ տէ փէտէ-
րիմի պիւրի սինիզ. էյէր պէ-
նի պիւսէյիտինիզ, փէտէրիմի
տախի պիւրի իտինիզ:
20 Վիւ սէօյլէրի Յիսուս հէյ-
քէլաէ թալիմ հտէրէք՝ խաղի.
նէ օտաարնտա սէօյլէտի. վէ
օնու հիւք քիման թութմաաթ,
ղերա տահա օնուն սաա՝թը
կէլմէմիլ իտի:
21 Իմտի Յիսուս թէքրար օն-
լարա տէտի. Պէն կիտէրիմ,
վէ պէնի արայաճադ սընըզ,
վէ կիւնահընըղտա էօլէձէք
սինիզ. պէնիւմ կիթտիցիմ
էէրէ սիղ կէլմէզ սինիզ:
22 Իմտի Եհհուտիլէր տէրէր ի-
տի. Սազըն քէնտինի էօլտիւր.
մէսին քի՝ Պէնիւմ կիթտիցիմ
էէրէ սիղ կէլմէզ սինիզ տէ-
23 յօր: Վէ օնլարա տէտի. Սիղ
աշաղատան սընըզ, պէն օ-
գարըտան իմ. սիղ պու տիւն.
եաաաա սընըզ, պէն պու

տիւնեաաա տէյիլ իմ: Իմտի 24
սիղէ տէտիւմ քի՝ կիւնահլարը.
նըղտա էօլէձէք սինիզ. ղերա՝
էյէր իման էթմէզսէնիզ քի
պէն իմ, կիւնահլարընըղտա
էօլէձէք սինիզ: Իմտի օնա տէ 25
տիլէր. Սէն քիւմ սին, վէ
Յիսուս օնլարա տէտի. Իպ-
թիտաաա հէման սիղէ սէօյ-
լէտիցիմ Կիւի: Սիզլն հադ 26
գընըղա սէօյլէմէյէ վէ հիւքմ
էթմէյէ չօդ շէյլէրիմ վար.
լաքին պէնի կէօնտէրէն՝ կէր-
էէք տիր. վէ պէն տիւնեայա՝
օնտան իլլիթտիցիմ շէյլէրի
սէօյլէրիմ: Օնլարա փէտէր 27
իլլան սէօյլէտիցիմի անկլաաա
տրլար:

Իմտի Յիսուս օնլարա տէ 28
տի. Ատէմ Օղլուտու էիւ-
ձէլթտիցիմիզտէ՝ օլ ղէման
անկլաաաադ սընըզ քի պէն
իմ. վէ քէնտիցիմիման հիւ
պիր շէյ էթմէմ, լաքին փէ-
տէրիմ պոնա նիձէ էյրէթտի
իտէ, օ շէյլէրի սէօյլէրիմ: 29
Վէ պէնի կէօնտէրէն՝ պէնիւմ
իլլէ տիր. փէտէր պէնի եա-
լընըզ պրադմաաթ. ղերա պէն՝
տայիւմ օնուն պէյլէտիցի
նէսնէլէրի էտէրիմ:

Վիւ շէյլէրի սէօյլէրի էքէն 30
օնա չօդ քիմանէլը ինանտը-
լար: Իմտի Յիսուս՝ օնա իման 31
էտէն Եհհուտիլէրէ տէր ի-
տի. Էյէր սիղ՝ պէնիւմ սէօ-
ղիւման գալըրտանըզ, կէրէք-
աէն շայիրալէրիմ սինիզ: 32
Վէ կէրէքլէյի պիլէձէք սի-
նիզ, վէ կէրէքլէք սիզի ա-
ղաա էտէձէք տիր: Օնա ձէ- 33
վապ վէրտիլէր. Պիղ Արա-
համ ղիւրիլէթի իղ, վէ հիւ
պիր վաղըթ քիմանէյէ գուլ օլ-
մամըլըզ. սէն նիձէ՝ Աղաա

34 օրաճափ սընըզ ահրսին : Յի-
սուս ծնարաա ճէվապ վերտի .
Կերչէք կերչէք տերիմ սիզէ
քի՛ կիւնահը հէր իշէյէն՝
35 կիւնահըն գուլու տուր : Վէ
գուլ՝ էպէսէն էվաէ դաւմաղ .
36 օղու՛ էպէսէն գաւըր : Իմտի
էյեր Օղու՛ սիզի ա՛ղատ է-
տէրսէ , Ֆիլ վապի՛ աղատ օ .
37 Լաճափ սընըզ : Աբրահամ
ղիւրըիյէթի օլտուղունուղու
պիւրիմ . ամմա պէնի էօլ-
տիւրմէյէ արար սընըզ , զերա
սէօղիւմ սիզտէ էէր էթմէզ :
38 Պէն Փէտէրիմին էանընտա
կէօրտիւրմիւ սէօյլէրիմ , իմ
տի սիզ տախի պապանըզն
էանընտա կէօրտիւրմիւիւղիւ
39 էտէրսինիզ : Ճէվապ վերիպ
ծա տէտիէր . Պիզիմ պապա-
մըզ Աբրահամ տըր . Յիսուս
ծնարաա տէտի . Էյէր Աբ-
րահամըն էվապալը օլտալը-
տընըզ , Աբրահամըն ա՛մէլ
40 Էրինի իշէր իտինիզ : Շիմտի
իսէ պէնի էօլտիւրմէյէ արար
սընըզ , պիր ատէմի քի՛ սիզէ
Ալլահտան իշիթտիւիմ կէր-
չէքլի սէօյլէմիւիմ . Աբրա-
41 համ պուհու էթմէտի : Սիւլ
պապանըզն ա՛մէլէրինի իշէր-
սինիզ . իմտի ծա տէտիւր .
Պիւլ զինասան տօղմամըզը .
պիր Փէտէրիմիզ վար Ալլահ :
42 Իմտի Յիսուս ծնարաա տէտի .
Էյէր Ալլահ Փէտէրիմիզ օլ-
տալը , պէնի սէվէր իտինիզ .
չիւն քի պէն՝ Ալլահտան չըգ-
տըմ , վէ կէտիւմ . զերա տէյիւ
քի քէտիւրիյիմէն կէտիւմ ,
լաբին պէնի օ կէօնտէրտի :
43 Նի՛չիւն պէնիմ սէօյլէտիյիմի
անկլամաղ սընըզ . չիւն քի
պէնիմ սէօղիւմիւ տինիլէյէ-
44 մէզ սինիզ : Սիւզ պապանըզ

չէյթանտան սընըզ , վէ պա-
պանըզն արղուէրինի իճրա
էթմէք իսթէր սինիզ . օ՛ իպ-
թիտատէն աաէմ էօլտիւրիւ
ճիւ իտի , վէ կէրչէքլէտէ
տուրմատը . զերա ծաա կէր-
չէքլէք էօգ տուր . Էալաիւր
սէօյլէտիյի վաղըթ՝ քէնտի-
նինքիլէրտէն սէօյլէր . զերա
Էալան սէօյլէյիճի՛ վէ ծաու
պապաալտըր : Ամմա պէն կէր 45
չէքլէյի սէօյլէտիյիմ իշիւն՝
պանն ինանմաղ սընըզ : Ի՛լէ 46
տէն՝ քի՛մ պէնտէ կիւնահ
իսպաթ էտէ պիւր . վէ էյէր
կէրչէքլէք սէօյլէր իսէմ , սիզ
նի՛չիւն պանն ինանմաղ սը-
նըզ : Ալլահտան օլտ՝ Ալլա 47
հըն սէօղլէրինի տինիլէր . սիզ
պու սէպէպտէն տինիլէմէզ
սինիզ , չիւն քի Ալլահտան
տէյիւ սինիզ : Իմտի Եէհու 48
տիլէր ճէվապ վէրիպ՝ ծա
տէտիւր . Էյի տէ՛մէյօրմու-
յուլ քի՛ Սամարիալը սըն , վէ
ճիննին վար : Յիսուս ճէվապ 49
վէրտի . Պէնիմ ճիննիմ էօգ
տուր , լաբին Փէտէրիմի իշ-
ղէթլէրիմ , վէ սիզ պէնի թահ-
զիւր էաէյօրտունուղ : Ամմա 50
պէն քէնտի իշղէթլիմի արա-
մամ . ծաա արալան վէ չէ-
րաաթ կէօրէն վար : Կերչէք՝ 51
կէրչէք տէրիմ սիզէ , էյէր
պիր քիմսէ պէնիմ սէօղիւմիւ
կէօղէտիրսէ , էպէտէն աալա
էօղիւմ կէօրմէյէճէք տիր : Իմ 52
տի Եէհուտիլէր ծաա տէտիլէր .
Շիմտի պլտիք քի՛ ճիննին
վար . Աբրահամ հէմ վիւյ-
ղամպէրէր էօլտիւ , վէ սէն
տէրսին . Էյէր պիր քիմսէ
սէօղիւմիւ կէօղէտիրսէ , էպէ-
տէն աալա էօղիւմ թաթմա-
յաճափ : Սէն պապամըզ Աբ- 53

ընդամենն պէտքի՞ք մի սին ,
 քի օ էօտիւ . փէյղամպէրէր
 տախի էօտիւլէր . սէն քէն .
 34 տինի քի՞մ էտերսին : Յիսուս
 ճէվապ վէրտի . Եյէր պէն
 քէնտիմի ի՞ղղէթէյօրսամ ,
 ի՞ղղէթիմ հիշ պիր շէյ տէ-
 յիւ տիր . պէնի ի՞ղղէթէյէն՝
 ֆէտէրիմ տիր , քի սիղ ծնուն
 իչիւն Ալլահըմըզ սըր տեր
 35 սինիզ . Վէ ծնու պիլմիսինիզ ,
 ամմա պէն ծնու պիլիւրիմ . վէ
 էյէր ծնու պիլմէմ տէրսէմ ,
 սիղէ պէնղէր եալանձը օլա-
 ճաղըմ . լաքին ծնու սիլիւրիմ ,
 վէ ծնուն սէօղլանիւ կէօղէտի .
 36 ըիմ : Պապանըզ Աբրահամ
 պէնիմ կիւնիւմիւ կէօրմէք Խ-
 Էփի Իէ մէսրուր օլտու . վէ
 37 կէօրտիւ , հէմ սէվինտի : Իմ
 տի Եէհուտիէր ծնա՝ տէտի-
 լէր . Տահա էլլի եաշընտա
 աէյիւսին , Աբրահամը՞ տա-
 38 խի մի կէօրտիւն : Յիսուս ծն-
 լարա տէտի . Կէրէք՝ կէրէք
 տէրիմ սիղէ , Աբրահամ օլ-
 մաղտան էվլէլ պէն վար ըմ :
 39 Իմտի թաշար գալտըրաըլար ,
 քի ծնուն իւզէրինէ աթալար .
 Յիսուս իսէ կիղէնտի , վէ
 մալարն օրթասընտան կէշիպ՝
 հէյքէտէն տիշարը չըգտը , վէ
 պէօյլէ կէշտի :

ՊԱՊ Թ

- 1 1] է կէշէր իքէն , անատան
 տօղմա պիր քէօր առէմ կէօր-
- 2 տիւ : Վէ շայիրալէրի ծնա՝
 տիալ էտիպ տէտիւր . Եա՝
 իսօճա՝ քի՞մ կիւնահ իշէտի ,
 պր՞ւ մը՝ եօխտա աթալարը մը՝
- 3 քի պու քէօր տօղա : Յիսուս
 ճէվապ վէրտի . Նէ օ կիւնահ
 իշէտի , նէ տէ ծնուն աթալա-

ըր . լաքին ծնտա Ալլահն
 ա՛մէլէլի աշիքէար օլա աէյիւ
 օլտա : Կիւնտիւղ իքէն պանա
 կէրէք տիր քի՞ պէնի կէօնտէ-
 րէնին ա՛մէլէրինի իշէյիւմ .
 կէճէ կէլը , քի օ զէման քիմ
 սէ իշէյէմէզ : Պէն տիւնեա
 տա իքէն , տիւնեալն ըջըց
 իմ : Պու շէյլէրի սէյլէյին
 ճէ , եէրէ թիւքիւրիւպ թիւք .
 րիւքտէն պաշըք եալտը , վէ
 պաշըրը՝ քէօրիւն կէօղէրի
 իւզէրինէ տիւրտիւ : Վէ ծնա
 տէտի . Կիթ՝ Սէլովամ հա-
 վուզունտա (քի թէրճիւմէ
 օյունտա՝ Կէօնտէրիւրիշ տէմէք
 տիր) եայգան . իմտի օ կիտիպ
 եայգանտը , վէ Կէօլէա կէօրիւր
 կէշտի : Իմտի գօնշուլար՝ վէ
 ծնուն էվլէլէն տիլէնձի օլ-
 տուղունու կէօրէյլէր տէրէր
 իտի . Օլ օթուրուպ տիլէնէն
 պու աէյիւ մի : Պաղըլարը
 տէրլէր իտի քի՞ Պու տուր .
 պաղըլարը տա քի՞ Օնա պիր
 պէնղէյէն տիր . քէնտիսի տեր
 իտի քի՞ Պէն իմ : Իմտի ծնա
 տէրլէր իտի . Սէնին կէօղէ-
 րին նի՞ճէ աշըլար : Օ՝ ճէվապ
 վէրիպ տէտի . Յիսուս տէնի-
 լէն պիր առէմ պաշըրէ եա-
 վըպ՝ կէօղէրիմին իւզէրինէ
 տիւրտիւ , վէ պանա՝ Սէլովամ
 հավուզունա կիթ , վէ եայգան
 տէտի . վէ պէն վարըպ եայ-
 գանընձա , կէօրտիւմ : Իմտի
 սնա տէտիլէր . Օ՝ նէրէտէ
 տիր . տէտի . Պիլմէմ :

Օլ էվլէլի քէօր օլանը Փա-
 րիսէցիւրէ կէօթիւրտիւլէր :
 Վէ Յիսուս պաշըրը Եալիպ
 ծնուն կէօղէրինի աշարըր զէ-
 ման՝ շաբաթ իտի : Իմտի Փա-
 րիսէցիլէր՝ նի՞ճէ կէօրտիւ տէ-
 յիւ թէքար ծնա սօրտուլար :

վէ՛ օ ծնւարա տէաի. Կէօղէրի
մին իւզերինէ պաշտօղ դօ
տու. վէ եայրանարմ, վէ
16 կէօրիւյօրում: Իմաի Փարի
սեցիւէրտէն պաղըրարը տէր-
լէր իտի. Պու առէմ Լլաւ
տան տէյիլ տիր, չին քի
շարաթը կէօղէթմէղ. պաշտա-
լարը տէրէր իտի. Կիւնա
քեար տտէմ պէօյլէ միւճի
գաթլար նի՛ճէ էաէ պիւի.
վէ արալարընտա փըրգա վար
17 իտի: Թէքար քէօրէ տէաի-
լէր. Սէն նուն իչին նէ՛ տէր-
սին, քի սէնին կէօղէրինի աշ-
ար. վէ օ տէաի քի Փէյլամ.
18 պէր տիր: Իմաի Եէհուտիլէր
ծնուն հաքըրնտա ինանմարը
լար քի քէօր իտի վէ կէօղէրի
աշըլար, Թա քի օլ կէօղէրի
աշըլարն աթալարընը չաղըր
19 տըլար, վէ ծնւարա սորուպ
տէաիլէր. Սիլին օլ քէօր տօղ
տու տէաի յինիղօղլուճուղ պո՛-
մը. իմաի չիմաի նի՛ճէ կէօ-
20 ռիւյօր: Մնուն աթալարը ծն-
լարա ճէվապ վէրիպ տէաի-
լէր. Պու պիլիմ օղլուճուղ
օղլուճուճու՛ վէ ծնուն քէօր
21 աղլուճուճու պիլիլիղ. Լճ
մա չիմաի նիճէ կէօրաիւյինիւ
պիլմէյիղ. Էաիօտ ծնուն կէօղ-
լէրինի քիմ աշարընը պիլ պիլ-
մէյիղ. քէնաիսի սիննէ պա-
լիլ տիր, ծնա սիւալ էաին,
քէնաի իչին՛ քէնաիսի սէօյ-
22 լէյէ: Մնուն աթալարը Եէ-
հուտիլէրտէն դօրգաուղլարը
իչին պու շէյլէլի սէօյլէաի-
լէր. զրա Եէհուտիլէր՝ հալա
սէօղ պիր էթաիլէր քի՛ էյէր
պիր քիմսէ ծնու՛ Քրիստոսի գ-
րար էտըրսէ, ճէմիյէթաին
23 իրաճ օլունա: Պու սէպէպ-
աէն ծնուն աթալարը տէաի-

լէր քի՛ Քէնաիսի սիննէ պա-
լիլ տիր, ծնա սորուն: Իմաի 24
Թէքար քէօր օւն տտէմի չա-
ղըրարը, վէ ծնա տէաիլէր.
Լլաւա չիւքր վէր. պիլ պի-
լիլիղ քի՛ օ առէմ կիւնաճէար
սըր: Իմաի օ՛ ճէվապ վէրիպ 25
տէաի. Կիւնաճէար մը օղըր՝
պիլմէմ. պիր շէյ պիլիլիլէր՝
պէն քէօր իքէն, չիմաի կէօ-
րիւյօրում: Վ է էինէ ծնա տէ- 26
տիլէր. Մնուն նէ՛ էթաի. սէ-
նին կէօղէլ ինի նի՛ճէ աշար:
(Մնարա ճէվապ վէրաի. Սիլէ 27
չիմաի սէօյլէաիմ, վէ իչլթ-
մէաինիղ, յի՛չին Թէքար
իչլթմէք իսթէրսինիղ, սի՛ղ տէ
ծնուն շալիթլէրի մի օլմադ իս-
թէրսինիղ: (Մնար ծնա իթմէմ՝ 28
էաիպ տէաիլէր. Սէն սին օ-
նուն շալիթաի, պիլ իսէ՛ Մու-
սէաին շալիթլէրի իղ: Պիլ պի. 29
լիլիղ քի՛ Լլաւ Մուսէա իլէ
սէօյլէլիլ տիր. ամմա պու-
նուն նէրէտէն օղլուճուճու
պիլմէյիղ: Օլ առէմ ճէվապ 30
վէրիպ՝ ծնւարա տէաի. հիք-
մէթ պունտա աղըր քի՛ սիլ օ-
նուն նէրէտէն օղլուճուճու
պիլմէղ սինիղ, հէմ օ պէ.
նիմ կէօղէրի կ աշմըլ տըր:
Լամա պիլիլիղ քի՛ Ալաւ 31
կիւնաճէարլարը իլիթմէղ,
իլա էյէր պիր քիմսէ Ալաւա
իպատէթ էաին իսէ, վէ ծնուն
իրատէթինի իճրա էաերէ,
ծնու իչնաիր: Կղէլաէն պէ- 32
րու իլիաթլէաի, քի պիր քիմ
սէ անատան աղլմա քէօրին
կէօղէրինի աշմըլ տըր: Ի- 33
յէր պու քիմսէ Ալաւաճուն
օլմասայըսը, հիլ պիր շէյ է-
աէմէղ իտի: ճէվապ վէրիպ 34
ծնա տէաիլէր. Սէն պիւս պիւ-
թին կիւնաճարաա աղլուճուն,

վէ սէն մի պիղէ թա՛լմ է-
տէրսին . վէ ծնու տիշարը չը-
գարարլար :

35 Յիսուս ծնու տիշարը չը-
գարարդլարընը իշխմտի , վէ
ծնու պուրուպ՝ ծնա տէտի . Սէն
Ալլահն Սղուան իման էտէ՛ր

36 մի սին : Օ՝ ճէվապ վէրիպ աէ-
տի . Բի՛մ տիր՝ եա՛ րապպ ,

37 քի ծնա իման էտէյիմ : Վէ
Յիսուս ծնա տէտի . Սնու հէմ
կէօրտին , հէմ աէնին իէ

38 աէջլէշէն օ տուր : Վէ օ՝ իման
էտէյիմ եա՛ րապպ՝ աէյիպ՝

39 ծնա աէճաէ էյլէտի : Վէ ի-
սուս աէտի . Պէն պու տին
եայա հիւքմ իշխն կէլտիմ
քի՛ կէօրմէյէնէր կէօրէլէր ,
վէ կէօրէլէր քէօր օլալար :

40 Վէ Փարիսէյիլէրտէն՝ ծնուն
պիլէսինճէ օլանլար պու շէյ-
լէրի իշխմտիլէր , վէ ծնա աէ-
տիլէր . Պի՛ղ տախի մի քէօր
իլ : Յիսուս ծնարա տէտի .
Էյլէր քէօր օլապրաընը , կիւ-
նահընը օլմաղ իտի . ամմա
շիմտի՛ կէօրիւյօրուղ տէրտի-
նիլ , ծնուն իշխն կիւնահընը
տուրուր :

ՊԱՊ Ժ

1 Իէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սի-
զէ , գօյունլարըն աղըլընա գա-
փուտան կիրմէյէն՝ լաքին պաշ-
գա եէրտէն չըգան՝ օ խըրսըլ

2 վէ հարամի տիր : Ամմա գա,
փուտան կիրէն՝ գօյունլարըն

3 չօպանը տըր : Գափուճու ծնա
աչար , վէ գօյունլար ծնուն
սէսինի տինկէր , վէ քէնտի
գօյունլարընը աալը աալընճա
չաղըրըր , վէ ծնլարը չըգա-

4 րըր : Վէ քէնտի գօյունլա-
րընը չըգարտըր զէման , ծն-

լարըն էօնինճէ վարրըր . վէ
գօյունլար ծնուն աղըլընա
կիտէր . զիրա ծնուն սէսինի
թանըրլար : Ամմա եապան
ճընըն աղըլընճա աալա կիթ-
մէզլէր , իլլա ծնա աալա
լար . վէրա եապանճըլարըն
սէսինի թանըրմաղլար :

Յիսուս ծնարա պու թէմ
սիլի աէյլէտի . ամմա ծնլար՝
քէնտիլէրէ աէյլէտիյի շէյ-
լէրին նէ օլուղլուծու անկա-
մաալլար : Իմաի Յիսուս թէք-
րար ծնլարա տէտի . կէրչէք՝
կէրչէք տէրիմ սիզէ քի՛ գօյուն-

լարըն գափուտու պէն իմ :

Պէնտէն էվլէլ հէի կէլէլէր՝

կէլէտիլէր : Գափու պէն իմ .

էյլէր պիր քիմաէ պէնտէն կի-

րէրտէ , իւէլաս օլա , վէ կիրիպ

չըգա , վէ օթըպ պուլա : Խըր-

սըլ կէլմէլ , իլլա չօլմադ՝

վէ պօղաղլամադ՝ վէ թէլէֆ

էթմէք իշխն . պէն կէլտիմ

քի՛ հայաթա մալիք օլալար ,

վէ զիյաստի իլէ մալիք օլա-

լար : Էյի չօպան պէն իմ .

էյի չօպան՝ ճանընը գօյուն-

լարըն ուղուրունա գօր : Ամմա

իւճըէթլի օլապ չօպան օլմա-

յան քիմաէ՝ քի գօյունլար քէն-

տինին տէյիլ , գուրտուն կէլ-

տիլին կէօրիւր , վէ գօյուն-

լարը պրաղըպ գաչար . վէ

գուրտ ծնլարը գափար , վէ

գօյունլարը տաղըրըր : Վէ

իւճըէթլի գաչար , ջիւն քի՛

իւճըէթլի տիր , վէ գօյուն-

լարտան էօթիւրիւ վալիֆէսի

օլմաղ : Էյի չօպան պէն իմ ,

վէ պէնիմիլէրի պիլիլիմ ,

պէնիմիլէր տախի պէնի պի-

լիլէր , Փէտէր պէնի պիլիլի

- վէ պէն փէտերի պիտի յիմ
կիպի . վէ գոյունարըն ուղու
16 ռունա ճանրմը վէր իրիմ : Ղայ.
րի գոյունարըմ տախի վար քի
ծուար պու աղըլաան տէյիլ
տիր . ծնարը տախի կէթիր
մէլ իմ . վէ սէսիսի իշտէ
ճէքէր , վէ պիր սիւրիւ՝ պիր
17 ջօպան օլաճագ : Փէտեր պէնի
պունուն իշխան սէվէր քի՝ պէն
ճանրմը վէր իրիմ , քի ծուռ էր .
18 նէ ալայլմ : Օնու պէնտէն
քիմնէ ալմաղ . լային ծուռ
պէն քէնտիլ իմտէն վէրի
րիմ . ծուռ վէրմէյէ հիւքիւ
մէթիմ վար , վէ թէքրար ծուռ
ալմաղա հիւքիւմէթիմ վար .
Փէտերիմտէն պու թէնպիհի
ալորմ :
- 19 Իմտի պու սէօղէր իշխան՝
էինէ Եէհուտիլէրին մապէյ .
20 նինտէ ֆըրգա օտուռ : Սէ
ծնարաան ջօգ քիմնէլէր տէր
լէր իտի . Մոուն ճիննի վար ,
վէ տիվանէլէնիյօր , ծուռ նի .
21 չիւն արիկէր սինիլ : Պաշգա
լարը իսէ տէրլէր իտի . Պուն
լար՝ ճիննիլ քիմնէլին սէօղէր ի
տէյիլ տիր . ճիննի՝ քէօրլէրին
կէօղէրին ի աշա պիլէր մի :
- 22 Վէ Երուսաղէմտէ կէյիւլին
Թէպիլք պայրամը օլուռ , վէ
23 գըլ իտի : Վէ ինուռ հէյ .
քէլէն Սորոմունտէ գուպպէ
սինտէ կէզեր իտի :
- 24 Իմտի Եէհուտիլէր ծուռն
էթրաֆըրը ալմա՝ մա տէտի
լէր . ճանրմըը նիշէյէտէք
չիւպհէտէ թուլթարսըն , էյէր
Բրիստոս սէն իսէն , պիզէ
25 աշէտարէ սէօյլէ : Յիսուս ծն
արա ճիվապ վէրսի . Սիզէ
սէօյլէտիմ , վէ ինանմաղ սը
նըլ . Փէտերիմին աաւնտա
պէնիմ իճրա էյլէտիլիմ ա՝

մէլէր՝ պէնիմ իշխան ծնար
չէհատէթ էտէրլէր : Լային 26
սիլ իման էթմէլ սինիլ . զե
րա սիզէ տէտիլիմ կիպի
պէնիմ գոյունարըմտան տէյիլ
սինիլ : Պէնիմ գոյունարըմ՝ 27
սէսիսի իշտիրլէր , վէ պէն ծն
արը թանըրմ , վէ պէնիմ
արարմճա կէլլէր : Վէ պէն 28
ծնարա էպէտի հայաթ վէրի
րիմ , վէ էպէտէն աաւա զայ՝
օլմայաճագար , վէ ծնարը
պէնիմ էլիմտէն քիմնէ դապի
մայաճագ սըր : Պանա վէր 29
էն Փէտերիմ հէփիսինտէն պէօ
յիւք տիր , վէ Փէտերիմին
էլինտէն քիմնէ գափմաղա գա
տիր տէյիլ տիր : Պէն վէ Փէ 30
տէր պիր իլ :

Իմտի Եէհուտիլէր էինէ 31
թաշար ալորլար , քի ծուռ
թաշայալար : Յիսուս ծնարա 32
ճիվապ վէրտի . Սիզէ Փէտէ
րիմտէն ջօգ էյի իշէր կէօս
թէրտիմ , ծնարաան հա՛նիլ
իշ իշխան պէնի թաշայօրսու
նուգ : Եէհուտիլէր ծնա ճէվապ 33
վէրիպ տէս իլէր . Սէնի էյի
իշ իշխան թաշամաղըլ , իլա
քիւֆր իշխան , հէմ սէն աաւմ
իքէն՝ քէնտիլին Մլաճ էթտի
յին իշխան : Յիսուս ծնարա 34
ճէվապ վէրտի . Սիլին ռօ
մօսանուզտա՝ Պէն ալաշար
սընըլ աէտիմ քէյի՝ Էաղըլըլ
տէյիլ մի : Եյէր օլ քիմնէլէ 35
րէ ալաշար տէտի իսէ՝ քի
ծնարա Մլաճնն սէօղիւ կէլ
միլ իտի , վէ Էաղըլ պօղուլմաղ
գապիլ տէյիլ տիր , Փէտերին 36
ա՝ իլիլէյիպ սիւնէայա կէսն
տէյտիլ քիմնէյէ սիլ Բիւֆր
էտէյօյ սուռ մը տարլինիլ ,
չիւն քի Մլաճնն Օղըլ իմ
աէտիմ : Էյէր Փէտերիմին 37

- իշերինն իշեմեզսէմ, պանա
 38 ինանման: Ամա էյէր իշէր-
 սէմ, պանա ինանմազանը
 տախի, ոչ իշէրն ինանն. թա
 քի անկաշտընը վէ իման է-
 տէսինիզ քի՝ Փէաէր պէնաէ՝
 պէն տախի ծնտա իմ:
- 39 իմաի թէքրար ծնու թուծ-
 մալա արարար իտի, վէ ծն-
 40 ւարն էլլնաէն չըգտը: Վէ
 եինէ Յորգանանըն էօթէ եա
 դարնտա՝ Յովհաննէսին մու-
 դատեմա վաթիթիզ էթաիյի
 մահալէ կիտիպ՝ օրատա գալ
- 41 տը: Վէ չօգ քիմնէլէր ծնա
 կէլաիլէր, վէ աէրլէր իտի քի՝
 Վէրջի Յովհաննէս՝ հիշ սիր
- 42 միւճիղաթ էյլէմէտի. Ամա
 Յովհաննէսին պունուն հագ-
 գընտա ծիւմէ սէջլէաիլէրի
 զէրլէք իտի. վէ օրատա՝ չօգ
 քիմնէլէր ծնա ինանտըլար:

ՊԱՊ ԺԱ

- 1 Ե Մարիամն հէմ ծնուն
 դըզ գարնտաշը Մարթանըն
 քէջիւ Բեթանիատան՝ Ղա-
 զարոս իտիմտէ խաթթա եաթ-
 մըշ պիր քիմնէ վար իտի:
- 2 Վէ պու ոչ Մարիամ իտի քի՝
 Բապար խաշ դօգուլու եալ
 իլէ մէսհ էտիպ՝ ոյալլարընը
 սաշարը իլէ սիլաի, քի ծնուն
 գարնտաշը Ղազարոս խաթթա
- 3 իտի: Իմաի գըզ գարնտաշարը
 ծնա կէծնտէրիպ աէտիլէր.
 Եա՝ Բապար իլթէ սէվաիյին
- 4 քիմնէ խաթթա տըր: Վէ Յի-
 սուս իշիտինճէ աէտի. Պու
 խաթթալը՝ էօլլա՝ իշիւն աէ-
 յիլ էլա Մլահըն իճըլթի
 իշիւն տիւր. թա քի՝ Մլա-
 հըն Օլլու պունուն վաթիթաի
- 5 իլէ իճըլթիլէնէ: Վէ Յիսուս
- Մարթայը վէ ծնուն գըզ գա-
 րնտաշընը վէ Ղազարոսու
 սէվէր իտի: Իմաի ծնուն խաթ-
 6 թա օլլուգընու իլթիթաիյին
 աէ, ո զէման հէման օլլուգը-
 մահալէ իլթի կիւն գալար:
 Իմաի պունտան սանկրա՝ շա-
 7 յիրալէրէ աէտի. Եինէ Եէ-
 հուսիսթանա վարարմ: Շա-
 8 յիրալէր ծնա աէտիլէր. Եա՝
 խօճա՝ շիմաի կէհուալէր սէ-
 նի թաշլամալա արարար իտի
 վէ եինէ օրաշա՝ մը կիտէրսին:
 9 Յիսուս ճէվալզ վէրաի. Կիւն
 տիւզ ծն իլթի սաաթ թա իլ-
 մի, էյէր պիր քիմնէ կիւն
 տիւզիւն կէղէրսէ, թէքէղէ
 օլլամալ. զիրա պու տիւն
 եանըն ըջլընը կէօրիլը: Ամ
 մա էյէր պիր քիմնէ կէճէ իլէ
 կէզէրսէ, թէքէղէ օլլար.
 10 զիրա ոչ քիմնէաէ ըջգ հօդ
 տուր: Պու շէյլէրի սէջլէաի,
 11 վէ պունտան սանկրա ծնարա
 աէտի. Տօսթոււնը Ղազա-
 րոս ուշոււնը տուր. Լաքին
 ծնու ուշանտըրմալա կիտէյօ-
 12 լում: Իմաի շալիրալէրի տէ-
 աիլէր. Եա՝ Բապար էյէր
 ուշոււնը իտէ, գուլթուլա
 ճադ տըր: Կիսուս իտէ՝ ծնուն
 13 էօլլալու իշիւն աէյլէմիլ է-
 տի. տամա ծնար գանն էթաի-
 լէր քի՝ ուշգու ուշոււնտը
 14 չիւն սէջլէյօր: Իմաի խաթթա
 ոչ զէման ծնարա աշլէտըրէ
 աէտի. Ղազարոս էօլլաի.
 15 Վէ սիլին իշիւն սէվինիլիմէքի՝
 օրատա աէյլէ իտիմ, թաքի
 ինանտընը. Լաքին ծնա կի-
 աէլլմ: Իմաի կէքիզ աէնիլէն
 16 Բոթմաա՝ շալիրաաշլարընա
 աէտի. Պիլ աէ վարարմէքի
 ծնուն պիլէսինճէ էօլլէլմ:
- 17 Իմաի Յիսուս կէլլալ պու

առ թի՛ մէջտրտաւ զալը հալաւ
 18 տէրութիւնն զմեռելիս Վէ
 Բեթանիա Երուսաղէմէն զն
 պէշ զէլէի դատար Էազըն
 19 խոխի Վէ Եհնուտիւնէրաւն
 չօգ բլմանէր Մարթայա վէ
 Մարիամն կէլիւնէր խոխի քի
 20 անլոր՝ դարիտալարնտան
 Էօթիւրիւ Թէնէլի Էտէլէր :
 20 Իմտի Մարթա՝ Էիտուս կէ
 լիյօր տէյու ի խոխնձէ , զնուն
 իսթիւրպալինէ վարտը . ամմա
 Մարիամ՝ Էվտէ օթուրոյօր
 21 խոխի : Իմտի Մարթա Յիսու
 սա տէտի . Եա՛ Բապա՛ Էյէր
 պուրասա օյալըսըն , դարն
 22 տալըմ Էւրմէլ խոխ . Լաքին
 շմտի տախի պիլիւրիմ քի՛ Աւ
 Լաճանն հէր յէ տիլէրսէն ,
 Աւաճ սանն լէրէճէք տիլ :
 23 Յիսուս զնա տէտի . Գարնտա
 24 շն դալգաճադ տըր : Մարթա
 զնա տէտի . պիլըր իմ քի՛ սոն
 կիւնտէ գըլյամ լծտէ դալգա
 25 ճադ տըր : Յիսուս զնա տէ
 տի . Գըլյամ լծ վէ հայաթ պէն
 իմ . պանա իման Էտէն՝ Էօլսէ
 26 տախի՛ Էաշայաճադ տըր . Վէ
 հէր Էաշայալ պանա իման Է
 տէն՝ Էպէտէն հիւ պիլը վէճէ
 իլէ Էօլմէյէճէք տիլ . պուճա
 27 ինանըր մը սըն : Օնա տէտի .
 Պէլի Էա՛ Բապա՛ պէն ինան
 մըլ իմ քի՛ սնն տիւնէայա կէ
 լէճէք զան Բրիստոս՝ Լ՛ւլա
 28 ճըն Օղլու ուուն : Վէ պու շէյ
 լէրի սէյլէտիլտէն սոնկրա՛
 կիթտի , վէ գըղ գարնտալը
 Մարիամը կիլըլիճէ չալըրը Կ
 տէտի . Խօճա կէտի . վէ սէնի
 29 չալըրըր : Օ իլիթտիլի կի
 սի՛ չափուճադ գալըլպ զնուն
 30 Էանընա կէտի : Յիսուս իսէ՛
 տաճա քէյլէ կէլմէմը խոխ ,
 Լաքին Մարթանըն՝ զնուն իս

Թիլպալինէ վարտըրը մաճալ
 տէ խոխ : Իմտի Էվտէն զնուն 31
 պիլէսինձէ օլուպ զնու Թէ
 սէլի Էտէն Եհնուտիլէր՝ Մա
 ռիամըն չափուճադ գալըլպ
 տիշարը չըգտըրըն կէօրալը
 լէրինտէ , զնուն արտընճա
 վարըպ տէտիլէր քի՛ Մէղարա
 կիտէյօր , քի օրատա աղլա
 սըն : Իմտի Մարիամ Յիսու 32
 սունն օլտուղու մաճալէ կէլին
 ձէ , զնու կէօրալիքտէ՛ պապ
 լարնա տիւշիւպ զնա տէտի .
 Եա՛ Բապա՛ Էյէր պուրասա
 զալըրըն , պէնիմ գարնտա
 լըմ Էօլմէլ խոխ : Իմտի Յի 33
 սուս զնուն աղլատըրըն՝ վէ
 զնուն իլէ պէրապէր կէլին
 Եհնուտիլէրն աղլատըրըն
 կէօրինձէ , ըուհունտա աճ
 Էալիւ իլթիլապէ տիւշտիւ .
 Վէ տէտի . Օնու Նէրէյէ 34
 գօմուշ սունուղ . զնա տէ
 տիլէր . Եա՛ Բապա՛ կէլ , վէ
 պապ : Յիսուս կէօղ Էաշը 35
 կէլտի : Իմտի Եհնուտիլէր 36
 տէրլէր խոխ . Պադ՝ զնու Նիճէ
 սէվէր խոխ : Օնլարտան պա՛ 37
 զըլարը իսէ տէտիլէր . Պու՛
 քէօրին կէօղէրինի աշան
 քիմսէ՛ Էալմէլ մի խոխ քի
 պու ատէմ տախի Էօլմէյէ :
 Իմտի Յիսուս՝ Թէքրար տէ 38
 ըունինտէ աճ Էտէրէք մէղարա
 կէտի . վէ պու պիլը մաղարա
 օլուպ՝ զնուն իւղէրինէ պիլը
 լծալ գօմուշ խոխ : Յիսուս 39
 տէտի . Թաշը գալտըրըն .
 Էօլէն քիմսէլին գըղ գարն
 տաշը Մարթա զնա տէ
 տի . Եա՛ Բապա՛ օ արթըդ
 գօղպօյօր . զըրա տէօրթ կիւն
 լիւք տիլը : Յիսուս զնա տէ 40
 տի . Սանա տէմէտիմ մի քի՛
 Էյէր ինանըրան , Աւաճըն

- 41 Ճէլալինի կէօրէճէք սին : Իմ
սի թաղը գաւարաւորւար , վէ
Յիսուս կէօղէլինի եօգարը .
յա գալարըրպ տէսի . Ես՝
Փետէր՝ տանա շիւքը էտէրիմ ,
42 քի պէնի տինկէտին : Վէ պէն
պիլըրիմքի՝ պէնի տայիմատինկ
էրսին . լաքին պուրատատու
րա՝ խալը իշին սէօյլէտիմքի՝
պէնի սէն կէօնտէրաթիյինէ ի .
43 նանարար : Վէ պու շէյլէրի
սէօյլէտիքտէն սնկրա , պէօ .
յուք սէս իլէ ջաղըրար . Ես՝
44 Ղազարոս՝ տիշարը կէլ : Վէ
օ էօրիւշ քիմէ՝ այադլարը վէ
էլէ ի սարըլար իլէ պաղը
օլարագ՝ ջոգարը , վէ եիւղիւ
մադրամա իլէ տարըլըլիսի .
Յիսուս ծնարա տէսի . Օ
նու չէօղիւն , վէ դօյ վէլին
կիթսին :
45 Իմսի Մարիամա կէլիպ՝
Յիսուսուն էթսիյի շէյլէրի
կէօրիւշ օյան Կէհուիլէր
տէն ջոգ քիմսէլէր ծնա ինան .
46 տըլար : Ամա ծնարտանար՝
զըտըր Փարիսէցի էրէ վարըպ՝
Յիսուսուն էթսիյի շէյլէրի
ծնարա սէօյլէտիլէր :
47 Իմսի պաշ քեահինէր վէ
Փարիսէցիլէր մէշիսի ճէմ՝
էտիպ՝ տէտիլէր . Դէ՞ր էտէ
լիմ . զ՞րա պու ստէմ՝ չոգ
ալաձիթլէր իճրա էտէյօր :
48 Էյէր ծու պէօյլէ պրաղըր
սադ , հէփիսի ծնա ինանա
ճադլար , վէ Բօմալըլար կէ
լիպ՝ պիղիմ հէմ էէրիմի
ղի հէմ միլէթիմիղի դալար .
49 Բաճաղար : Վէ ծնարտան
պիլի Վայիտիմ՝ օլ էրըն պաշ
քեահինի օլմաղըլա , ծնարա
տէսի . Սիղ հիչ պիլ շէյ
50 պիլմէղ պիլիղ . հէմ տալի
տիւշինմէղ սինիղ քի՝ դալմ

իշին պիլ տտէմն էօլմսի
վէ պիւթիւն միլէթին հէլաք
օլմամասը պիլղէ ֆայիսէլի
տիլ : Վէ պու շէյի քէնտի . 51
լինտէն սէօյլէմտի . լաքին՝
օ էրըն պաշ քեահինի օլմադ
իլէ , միլէթին ուղղարունա
Յիսուսուն էօլէճէյինէ փէյ .
դամպէրլըք էյլէտի . Վէ եա . 52
լնըղ օ միլէթին ուղղարունա
տէյիլ , իլաքի Ալահընտա
ղըլմըլէ կվատարընը տալի
պիլըլիյէ ճէմ՝ էտէ :

Իմսի օլ կիւնտէն պէրու՝ 53
ծու էօլաիւթէյէ մէշլէրէթ
էթսիլէր : Իմսի Յիսուս Եէ . 54
հուսիլէրին արաղիտա ար
թըգ աշլէքտիլէ կէղմէղ իտի .
լաքին օրատան՝ չէօլին եա
նրտա օրն սէմթէ՝ Եփրա
յիմ տէնիլէն շէհրէ վարար ,
վէ շալիրալէրի իլէ օրատա
էյլէնիլ իտի :

Վէ Եհհուսիլէրին պատէրի 55
եադըն իտի . վէ օ սէմթ
տէն ջոգ քիմսէլէր՝ քէնտիլէ
րինի փաքէմէք իշին՝ պա
սէքտէն էվլէ Երուսաղէմ
ջոգարար : Իմսի Յիսուս 56
արարար իտի , վէ հէլէլէտէ
տուրուպ՝ պիլի պիլինէ տէր
լէր իտի . Սիղէ նիճէ կէօրիւ
նիլ , աճապա պայրամա ա
լա կէլմէյէճէք մի : Վէ հէմ
պաշ քեահինէր հէմ Փարի
սէցիլէր պիլ թէնպիհ վէր
միլէր իտի քի՝ էյէր պիլ
քիմսէ ծուն նէրէտէ օլու
ղուու սույարա , խապը
վէրէ , թա քի ծու թութա
լար :

ՊԱՊ ԺԲ

Իմսի Յիսուս պատէքտէն 1

- ալթը կինն էվլէլ Բեթանիա-
յա կէշտի, օրատա քի շօլ
էօլիւլէրաւն գալտըրալըլը էօլ-
միւշ Ղազարոս վար իտի:
- 3 Իմտի օրատա ծնա պիր ախ-
շամ Թաա՛մը հաղըրլատըրար,
վէ Մարթա խըզմէթ էտէր
իտի. Ղազարոս իսէ՛ ծնուն
պէրապէրինձէ սօֆրատա օ-
թուրանլարն պիրի իտի:
- 3 Իմտի Մարիամ պիր լիթրա
փէք ալըր պահալը խալիս
նարտին եաղը ալըպ՝ Յիսու-
սուն ալաղըրըրն սիւրտիւ,
վէ սաջալը իլէ ծնուն ալաղ-
ըրըրն սիտի. վէ էվ՝ եա-
ղըն ըսիհասըրտան ալաղը:
- 4 Իմտի շայրաւէրինտէն պիրի՝
Սիմոն օղու իսկարիովալու
Յուգա՛ քի ծնու էլէ վիրէ:
- 5 Ճէք իտի, տէտի. Ղի՛ջին
պու եաղ իւշ էիւզ տինարա
սաթըրըպ՝ ֆադիրէրէ վէրիւ-
- 6 մէտի: Վէ պունու տէտի,
տէյիլ քի ֆադիրէրտէն էօ-
թիւրիւ ծնուն վաղիֆէսի ի-
տի, իլըա քի խըրաղ իտի,
վէ քէսէ ծնտա օլուպ իլինէ
- 7 դօնուլանը թալըր իտի: Իմ-
տի Յիսուս տէտի. Օնու գօյ
վէր. ծնու կէօմիւլէճէյիմ
կինն իլինն սաղըրալըլ ալը:
- 8 Ձիրա ֆադիրէր սալիմա
սիլին իլէ տիր, ամմա պէն
սալիմա սիլին իլէ տէյի-
լիմ:
- 9 Իմտի Եէհուտիւրաւն շօգ
խալգ ծնուն օրատա օլաուլու-
նու տոլտուար. վէ կէշտի-
սիլէր, տէյիլ եաղըր Յի-
սուս իլինն իլըա ծնուն էօ-
վիւլէրաւն գալաըրալըլ Ղա-
զարոս տախի կէօրմէք ի-
լինն: Վէ պաշ քեահինէր
մէլլէրէթ էթտիլէր քի՛ Ղա-
- զարոս տախի էօլտիւրէլէր.
Ձիրա ծնուն սէպէպիտէն 11
Եէհուտիւրաւն շօգ քիմիւլէր
կիտէրէր իտի, վէ Յիսուս
ինանըրըր իտի:
- Լըթէսի կինն՝ պայրամա 12
կէլէն շօգ խալգ՝ Յիսուսուն
Երուսաղէմէ կէլլըր իտի.
յինի իլիթմէլէրի իլէ, խուր 13
մա տալարըրն ալալ ծնուն
իսթիգպալինէ չըգալըր, վէ
Ովսաննա՛ Բապալըն սաղնտա
կէլէն՝ Խարայէլին փատիլաճը
միւթէպարէք օլուն պաղը-
րըրըր իտի: Վէ Յիսուս 14
պիր քիւլիւք մէրքէպ պու-
լուպ՝ ծնուն իւղէրինտէ օթուր-
տու, Ղի՛ճէ քի եաղըրըլ ալը.
Եա՛ Սիմոն գըզը՝ Գօրգամ, 15
իլթէ փատիլաճըն՝ մէրքէպ
սըփաւըրն իւլէրինտէ օթուր-
միւշ կէլլըր: Վէ ծնուն 16
շայրալէրի պունարըլ էվլէյա
անկըմասալըր. ամմա Յի-
սուս ի՛ղգէթէնտիւրտէն սօնի-
րա, օ ղէման խաթըրըրալըն
կէլտի քի՛ պու շէյլէր ծնուն
հագգըրնա եաղըրըլ իտի, վէ
ծնա պու շէյլէրի էյլէտիլէր:
Իմտի ծնուն պիլէսինձէ օլան 17
խալգ շէհատէթ էտէր իտի
քի՛ օ՛ Ղազարոսու մէզար-
տան չալըրըպ ծնու էօլիւլէր-
տէն գալաըրալըլ. Վէ պու 18
նուն իլինն խալգ ծնուն իս-
թիգպալինէ չըգալըլ, չին քի
իլիթտիլէր քի՛ օ պու միւ-
շիղաթըլ էյլէմիշ իտի: Իմտի 19
Փալիսէյիլէր պիրի պիրինէ
տէտիլէր. Վէօրիլյօրմուսու-
նուղ քի՛ հիշ ֆայիտէ էթմէ-
յօրսունուղ. իլթէ տինեա
ծնուն արտընձա կիթտի:
Վէ պայրամա սէճտէ գըլ 20
մաղա չըգանըրտան՝ պա՛ղը

- 21 Երանտիկէր վար իտի: Իմտի
մարա՛ Դալիւնանըն Բեթապի-
թա շէհրնտէն օլան Փիլիպ-
պոսուն եանընա կէլիպ՝ վէ
օնա եալվարդպ տէրէր իտի .
Եա՛ Եթէնտի Յիսուսա կէօր .
- 22 մէք իսթէրիլ: Փիլիպպոս կէ-
լիպ՝ Անգրէասա սէօլէտի .
վէ Անգրէաս իլէ Փիլիպպոս
տախի Յիսուսա սէօլէտիլէր:
- 23 Վէ Յիսուս օնարա ճէվապ
վէրիպ տէտի . Սաաթ կէլ-
միշ տիր քի՛ առէմ Օղլու
- 24 Ի՛ղլէթլէնէ: Կերէք՝ կերէք
տէրիմ՝ սիղէ, պուզապըն տա-
նէսի էյեր եէրէ տիւշիւպ
էօլմէզէ, օ՛ եալընիլ գալըր .
ամմա էյեր էօլլաւէ, չօդ
- 25 մէյվէ վէրիլ: Քէնտի ճանը
նը սէվէն՝ օնու զայ՝ էաւ-
ճէք . վէ պու տիւնէասա քէն-
տի ճանընտն իբրաշ էաէն՝
օնու էպէտի հայաթա սադ .
- 26 Լայաճադ տըր: Էյեր պիր
քիմնէ պօնա իըղմէթ էտէր-
սէ, պէնիմ արօրմճա կէլ-
սին, վէ պէն նէրէտէ իսէմ,
պէնիմ իըղմէթէտըրմ սա-
խի օրատա օլաճադ . էյեր
պիր քիմնէ պանա իըղմէթ
էտէրսէ, Քէտէր օնու ի՛ղլէթ-
- 27 Էյէճէք տիր: Էրմաի ճա-
նըմիղթիրապէ տիւշիւշտիւր,
վէ նէ՛ տէյիմ . Եա՛ Փէտէր՝
պէնի պու սաաթաան գուր-
թա րմը . Լաքին պու սաա՛-
թա պուշուն իչիւն կէլտիմ:
- 28 Եա՛ Փէտէր՝ քէնտի աւրնը
ի՛ղլէթլէ . իմաի կէօքտէն՝
Հէմ ի՛ղլէթլէտիմ, Հէմ Էրնէ
ի՛ղլէթլէյէճէյիմ տէյիւ պիր
- 29 սէս կէլտի: Իմաի տուրուպ
իչիտէն խալդ տէտի . Կէօք
կիւրլէտի . պաշալարըր տէր-
լէր իտի . Օնա մէլէք սէօլէ-

տի: Յիսուս ճէվապ վէրիպ 30
տէտի . Շու սէս՝ պէնիմ ի-
չիւն օլմամըր տըր . Իլլա սի-
ղին իլլան: Էրմաի պու տիւն . 21
եանըն շէրամթըր օլույր .
չիմաի պու տիւնեանըն հիւքմ
տարըր տիւշարըլա չըդարըլա .
ճադ տըր: Վէ պէն էէրտէն 31
Էրէճէլտիյիմ զէման, ճիւմ
լէսինի քէնտիյի Հէքէճէյիմ:
Հէմ պուշուն՝ նէ էօլլամ իլէ 32
էօլէճէյիլիս պէյան էաւ-
րէք սէօլէտի: Խալդ օնա 33
ճէվապ վէրտի . Եիլ իօ-
մասան իչիթտիք քի՛ Քրիս-
տոս էպէտէն գալըր, վէ սէն
նի՛ճէ տէրսին քի՛ Մաթմ՝ Օղ-
լունա Էրէճէլլէք կէրէք տիր .
պու առէմ Օղլու քի՛մ տիր:
Իմաի Յիսուս օնարա տտի . 34
Պիր ալ վաղըթ տաշա ըլլդ
սիղին իլէ տիր . ըլլդ սիղին
իլէ՛ օլաուգճա՝ Էրէրիլիւն,
թա քի իւղէրինիլէ գարան-
լլդ պաամայա . վէ գարան
ըլլտա կէղէն՝ նէրէյէ կիթ .
տիլինի պիլմէղ: Ըլլդ սիղին 35
իլէ օլաուգճա՝ ըլլդա ինա-
նըն, թա քի ըլլդն օլաուլա-
րըր օլաւընը: Յիսուս պու
Հէյլէրի սէօլէտի, վէ վարդա՛
օնլարաան կիլլէտի:

Վէ օնարըն էօնիւնտէ պու 37
գաատըր միւ՛ճիլաթլար էթմիշ
իտի իսէ տէ՛ օնա ինանմալար
իտի . Թա քի Եսայի վէյ- 38
ղամպէրին օլ տէտիյի սէօլ
թէլմիլ օլա . Եա՛ Բապա՛
խապէրիմիղէ քի՛մ ինանտը,
վէ Բապալըն գօլու քիմէ՛ ա-
շիքտար օլաու: Պուշուն իլլան 39
ինանմալա գատիր տէլլէր
իտի . չիւն քի Էրնէ Եսայի
տէտի . Օնարըն կէօլլէրինի 40
քէօլլէտիպ՝ օնարըն Էրէրիլիլի

- գաթը աթառը, օլմայա քի կէօզ
էր իւէ կէօրիւպ՝ եիւրէք իւէ
անկըսարար, վէ սէօնէլէր,
վէ օնըարա շէֆա վէրէյիմ:
41 Եսայի պու շէյլէրի՝ օնուն
իղլէթինի կէօրիւպ՝ օնուն
հագգընտա սէօյլէտիյի զէ.
42 ման՝ տէտի: Լաքին պուպէյ-
լէ իքէն՝ վիւճիւհէրտէն տա-
խի չոդ. բիմսէլէր օնա ինան-
տըլար, լաքին Փարիսեցիլէ-
րին սէպէպինտէն իգրար էթ-
մէզլէր իսի. Թա քի ճէմի-
յէթտէն իրարա՝ օլունմայա.
43 լար: Զիրա տտէմէլէրին իղ-
զէթինի՝ Վլասհն իղլէթին.
տէն զիյատէ սէվտիլէր:
44 Վլան Յիսուս չաղըրըպ տէ-
տի. Պոնա ինանան՝ պոնա
ինանմաղ, իւա պէնի կէօն-
45 տէրէնէ: Վէ պէնի կէօ-
րէն՝ պէնի կէօնտէրէնի կէօ-
46 ըրար: Պէն տիւնէայա ըրդ
կէլլէլիմ, քի պանա հէր ի-
նանան՝ գարանըգոտ գարմա-
47 ոն: Վէ էյէր պիր բիմսէ
սէօղլէրիմ իշիտիպ տէ ինան-
մաղա, պէն օնու հիւքմէթ-
մէմ. զիրա տիւնէայը հիւքմ
էթմէյէ կէլմտիմ, իւա տիւն-
48 եայը իւէլաւ էթմէյէ: Վիմ
քի պէնի ըլտտ էաէր վէ
սէօղլէրիմ գոպուլ էթմէզ-
սէ, օնու հիւքմ էաէն վար-
պէնիմ սէյլէտիյիմ քէլլամ՝
օնու սօն կիւնտէ հիւքմ էաէ-
49 ճէք օ տուր: Զիրա պէն՝
քէնտիլլիյիմտէն սէյլէմէտիմ.
լաքին պէնի կէօնտէրէն Փէ-
տէր՝ նէ տէյէճէլիմի վէ նէ
սէյլէյէճէլիմի պանա քէն.
50 տիտի Թէնտիհ վէրտի: Վէ
պլլէրիմ քի՝ օնուն Թէնպի-
հի էպէտի հայաթ տըր. իմ-
պի պէն սէյլէտիյիմ շէյլէ-

րի՝ Փէտէր պանա տէտիյի
կիսի սէյլէրիմ:

ՊԱՊ ԺԳ

- 1 Վէ պասէք պայրամընտան
էվլէ՝ Յիսուս պու տիւնեա-
տան Փէտէրէ կէչմէյէ սաա՝ թը
կէլտիյինի պլլմէյիլէ, տիւն-
եատա օլան քէնտիլլէրիլէրի
սէվմիշ օլուպ՝ օնըլըր ախէրէ-
տէք սէվտի:
2 Վէ ախշամ Թաա՝ մը օլմաղ-
րա, (շէյթման հաղա Սիմոն
օլըու իսկարիովըտու Յուդա-
նըն եիւրէյինէ օնու էլէ վէր-
մէսինի գոտուղունտան,) Յի-
3 սուս՝ Փէտէրին հէր շէյի օ-
նուն էլէրլինէ Թէպլիմ էթտի-
յինի՝ վէ Վլասհտան չաղմըլ
օլուպ Վլասհա կիթմէք իւղ-
րէ օլուուղունու պիլտիյին-
տէն, ախշամ Թաա՝ մընտան 4
գաղգոլը, վէ հալապարընը
չըղարաղ, վէ պիր փէշթի-
մալ աղալ գուշանտը: Վն- 5
տէն էյէնէ սու գոյուպ՝ շա-
յիրալլէրին ալաղլարընը եայ-
գամաղա՝ վէ գուշանմըլ օլ-
տուղու փէշթիմալ իլէ սիլմէ-
յէ պաղտաղ: Իմտի Սիմոն 6
Պիտրոսա կէլտի, վէ օ՝ օնա
տէտի. Եա՝ Բապպ՝ այադ-
լարըմը սէ՞ն մի եայդայաճադ
օրն: Յիսուս ճէվտալ վէրիպ 7
օնա տէտի. Պէնիմ էթտիյիմի՝
սէն շիմտի պիլմէզլին, ամմա
պունտան սօնկրա անկըսա-
ճադ օրն: Պիտրոս օնա տէ- 8
տի. Վլաղլարըմը էպէտէն
ապրա եայդամայաճադ օրն.
Յիսուս օնա ճէվտալ վէրտի.
Էյէր սէնի եայդամաղսամ,
պէնիմ իլէ հիստէն եօգ տուր:
Սիմոն Պիտրոս օնա տէտի. 9

- Իս' Բապայ՝ տէյել եաղնիզ
այադարձմը, իշա էլէրիմ
վէ պաղմը տախի Էպագա :
- 10 Յիսուս ծնա տէտի . Իսյ
գանմը քիմնէ՝ այադարձման
ղայրի եայգանմաղա միւհթաճ՝
տէյել տիր, իշա պիւթիւն
փաք սըր . սիզ տախի փաք
սըրնը, լաքին հէփինիզ տէ :
- 11 յիլ : Զ իրա ծնու էլէ վէրէ .
ճէք քիմնէյի պիւր իտի . օ
նուն իջիւն՝ հէփինիզ փաք
- 12 տէյել յինիզ տէտի : Իմաի
ծնարնն այադարձմը եայգա
տըգտանն սնկրա՝ եսվապարը
նը ալուր, վէ էինէ սօփրայա
օթուրուպ՝ ճըարա տէտի .
Սիզէ նէ էթտիյիմի անկար
- 13 մը սընըզ : Սիզ պանա՝ խօճա
վէ Բապայ չաղըրը սընըզ,
վէ էյի տէրսինիզ . զիրա էօյէ
իմ : Իմաի էյեր պէն՝ Բապայ
վէ խօճա իքէն՝ սիզինն այադ
արնիզը եայգատարմ իսէ ,
սիզէ տախի պիրի պիրինիզին
այադարձմը եայգամագ ֆարզ
- 14 տըր : Զ իրա սիզէ պիր էօր .
նէք վէրտիմ, թի սիզ տախի՝
պէնիմ սիզէ էյլէտիյիմ կիպի
- 15 էյլէյէտինիզ : Վէրէք՝ կեր
չէք տէրիմ սիզէ , գուշ աղա
սընաան պէյիւք՝ վէ կէծնտէ
րիւմիլ քիմնէ ծնու կէծնտէրէն :
- 17 տէն պէօյիւք տէյել տիր : Է
յէր պունարը պիւրսէնիզ,
նէ մուծու սիզէ՝ էյէր օն :
- 18 լարը իճրա էաէրսէնիզ : Հէ
փինիզ իջիւն տէմէյօրում .
պէնն սէշաթէրիմի պիւրիմ,
իշա քի պու եաղը թէմիլ
օլ . Պիլմճէ էքմէք էէյէն՝
էօքէսինի իւզէրիմ գալար
- 19 տը : Շ իմաիտէն՝ օլմազանն
էվիլէ սիզէ սէօյլէրիմ, քի օլ
տուղա զէմանն իմանն էաէտի :

նիզ քի՝ պէն իմ : Վէրէք՝ 20
կէրչէք տէրիմ սիզէ . Պէնիմ
կէծնտէրէճէյիմ քիմնէյի գա
պուշ էօէն՝ պէնի գապուշ
էաւր . վէ պէնի գապուշ է
տէն՝ պէնի կէծնտէրէնի գա
պուշ էաէր :

Յիսուս պունարը սէյլէ : 21
յինճէ՝ րուշաա իզթիրապէ
տիւշաիւ , վէ շէհատէթ էաիպ
տէտի . Վէրչէք՝ կէրչէք տէ
րիմ սիզէ քի՝ սիզտէն պիրի
պէնի էլէ վէրէճէք : Իմաի 22
շաիրաղէր՝ քիպին իջիւն սէյ
լէյօր տէյիւ շիւպիէ էտէրէք՝
պիրի պիլինէ պադարձար ի
տի : Վէ ծնունն շաիրաղէրին 23
տէն պիրի Յիսուստն սէվիւ
լիւտիւ՝ սօփրատա Յիսուստն
էաննաա օթուրմուշ իտի :
Իմաի Սիմն Պէտրոս ծնա ի 24
շարէթ էթտի քի՝ քիմնէն էօ
թիւրիւ սէյէտիյինի ռիւալ
էաէ : Օլ տախի Յիսուստն 25
կէօքսինէ տի՝ շիւպ՝ ծնա տէ
տի . Իս' Բապայ քիմ տիր :
Յիսուս ճէվապ վէրտի . Պէն 26
էքմէյի պաթըրպ քիմէ վէ
րիսէմ՝ օ տուր . վէ էքմէյի
պաթըրպ՝ Սիմնն օլու իս
կարիւմաու Քուգայա վէրտի :
Վէ էքմէքտէն սնկա՝ օ զէ 27
ման շէլթանն ծնունն իջինէ կիր
տի . Իմաի Յիսուս ծնա տէ
տի . էաւճէյինի՝ թէզ էյլէ :
Վէ պունու ծնա նէ իջիւն 28
սէյլէտիյինի՝ սօփրատա օթու
րանալըն հիւ պիրի անկամա
տը : Զ իրա պաղըրը զանն 29
էտէրէր իտի քի՝ քէսէ Յու
գատա օլուղու իջիւն՝ Յի
սուս ծնա տէտի . Պայրամտա
միւհթաճ օլուղուսէզ շէյ
լէրի տոթուն ալ . Էաիտա՝
ֆադիրէրէ պիր շէյ վէրէ :

30 իմա՛ր օ՛ հրմէյի ալընճա, աէր
ազապ աիշարը չըգտը . վէ կէ-
ճէ խոի :

31 Վէ օ չըգտըգտա, Զիսուս
տէտի . Շիմաի առէմ Օղու-
ի զղէթէնտի . վէ Ալլահ օն-

32 տա ի՛ զղէթէնտի : Էյէր Աւ-
լահ օնտա ի՛ զղէթէնտի իսէ,
Ալլահ տա օնու քէնտիտէն ի՛ զ-

ղէթէյէճէք, վէ օնու չա-
փուք ի՛ զղէթէյէճէք տիր :

33 Էյ չաճուգլար՝ տահա ազ վա-
գըմը սիլլին իլէ օլուրուս . պէ-
նի արայաճապ արնըլ . վէ Եէ-

հոտիլէրէ տէտիյիմ կիպիքի՝
Պէնիմ կիթտիյիմ եէրէ սիլլ
կէլէմէլ սիլիլ, շիմաի սիլլէ

34 տալի սէօլէրիմ : Սիլլէ եէ-
նի թէնպիհ վէրիլիմ քի՝ պի-
լի պիլիլիլիլ սէվէսիլիլ . հէմ

քի պէն սիլլի սէվտիյիմ կի-
պի՝ սիլլ աէ պիլիլ պիլիլիլիլիլ

85 սէվտիլիլ : Պէնիմ շայիթալէ-
րիմ օլուրուսուրու՝ հէփիսի
պոնտան անկրայաճապար, է-

յէր պիլիլ պիլիլիլիլ մուհապ-
36 պէթիլիլ օլուրսա : Սիմն

Պէտրոս օնա տէտի . Եա՛
րապա՛ նէրէյէ կիտէյօր-

տուն . Զիսուս օնա ճէվապ
վէրոի . Պէնիմ կիթտիյիմ

եէրէ՝ սէն շիմաի արարիմճա
կէլէմէլիլ . առնա սօնկրա

37 արարիմճա կէլէճէք սին : Պէտ-
րոս օնա տէտի . Եա՛րապա՛

նի՛չնա շիմաի սէնին արարի-
ճա կէլէմէմ . սէնին ուղորու-

38 նա ճանըմը վէրիլիմ : Զիսուս
օնա ճէվապ վէրոի . Պէնիմ

ուղորուտն ճանըմը՝ մը վէ-
րիլիլիլ . կէրէք՝ կէրէք աէ-

րիմ սանա, Թա պէնի սէնիլէ
քէրէ ինքտար էտիլիլիլիլիլիլ

թօրոս հիլէ Էթիլիլիլիլիլիլիլիլ
տիր :

ՊԱՊ ԺԴ

Լիւրէյիլիլիլ իլլթիրապէ 1

տիւլմէսին . Ալլահա ինանըն,
վէ պանա ինանըն : Փէտէրի- 2

մին էվիլնաէ չօր գօնապարվար,
Էօխսա՝ սիլլէ տէրիտիմ . սիլլէ

եէր հաղըրլամաղա կիտէրիմ :
Վէ պէն կիտէր՝ վէ սիլլէ եէր 3

հաղըրլայընճա, Էինէ կէլի-
րիմ, վէ սիլլիլ քէնտի Էանը-

մա ալլըրմ . Թա քի սիլլ տա-
լիի պէնիմ օլուրուսմ եէրաէ

օլտալըլ : Վէ նէրէյէ կիթ- 4
տիլիլիլ սիլլ պիլիլ սիլիլիլ,

հէմ Էօլու պիլիլ սիլիլիլ :
Թալմաս օնա տէտի . Եա՛ 5

րապա՛ սէնին նէրէյէ կիթ-
տիլիլիլ պիլլիլիլ, վէ Էօլու

պիլլիլիլ իլլճէ գաաիլիլիլ .
Զիսուս օնա տէտի . Էօլ վէ 6

կէրէքլէք վէ հայաթ պէն իմ .
Փէտէրէ քիմաէ կէլմէլ՝ իլլա

պէնիմ վաաթիմամ իլլէ : Էյէր 7
պէնի պիլլէյիլիլիլիլ, Փէտէ-

րիմի տալի պէլմիլ օլուր ի-
տիլիլիլ . վէ շիմաէն սօնկրա

օնու պիլիլ սիլիլիլ, վէ օնու
կէօրտիլիլիլ :

Փիլիլպալոս օնա տէտի . Եա՛ 8
րապա՛ սիլլէ Փէտէրի կէօ-

թէր, վէ պիլլէ եէթէր : Զի- 9
սուս օնա տէտի . Պու գա-

տար զէման սիլլին իլլ իմ,
վէ պէնի պիլլէմտին մի՛ Եա՛

Փիլիլպալոս . պէնի կէօրէն՝ Փէ-
տէրի կէօրմիլիլ սիլլ, վէ սէն

նի՛ճէ՛ Պիլլէ Փէտէրի կէօ-
թէր՝ տէրսին : Ինանմա՛ղ մը 10

սըն քի՛ պէն Փէտէրոէ իմ,
վէ Փէտէր պէնտէ տիր . պէն

սիլլէ սէյլէտիլիլիլ սէօլլէրի
քէնտիլիլիլիլիլիլ սէյլէմէմ .

առնա պէնտէ գալան Փէտէր՝

- 13 ամենքն ի իշխան քենտիսի
 տիր: Պանոս ինանն քի պէն
 Փետերոսէ իմ, վէ Փետէր պէն.
 տէ տիր. եօխսա՝ պու ա՝
 մէլէր իշխան պանա ինանն:
 12 Կէրչէք՝ կէրչէք տէրիմ սիղէ,
 պանա ինանան՝ պէնիմ էթաթի.
 յիմ ա՝ մէլէրի օ տաթի էտէ.
 Զէք, վէ ծնւորտան պէջիւբ
 էտէճէք. չիւն քի պէն Փե.
 13 աէրիմէ կիտէրիմ: Վէ ասում
 իլէ նէ քի տիլէրսէնիլ, ծնու
 էտէճէ յիմ. թա քի Փետէր՝
 14 Օղուտա ի՛ղղէթէնէ: Ասում
 իլէ էյէր պիր շէյ տիլէրսէ.
 նիլ, ծա պէն էտէճէ յիմ:
 15 Էյէր պէնի սէվէրսէնիլ, պէ.
 նիմ թէն պիհէրիմի կէօղէտին.
 16 Վէ պէն Փետէրէ եալլարա.
 Զաղում, վէ սիղէ պիր զալրի
 թէսէլիճի վէրէճէք, թա քի
 օ՝ էպէտէն սիղին իլէ գալա.
 15 Կէրչէրլիք Բուհանու քի՝ տիւն
 եա ծնու դապուլ էտէմէղ.
 զիրա ծնու կէօրմէղ, վէ ծնու
 պիլմէղ. ամմա սիղ ծնու սի.
 վր սինիլ. զիրա սիղին իլէ
 գալըր, վէ սիղտէ օլաճադ.
 18 աղը: Սիղի էօքսիւղ պրապմա.
 յաճաղում. սիղէ կէվր իմ.
 19 Ազ զէմանտէն սոնկրա՝ տիւն
 եա պէնի արթըղ կէօրմէղ.
 ամմա սիղ պէնի կէօրիւր սի.
 նիլ. չիւն քի պէն եաշարում,
 սիղ տաթի եաշայաճադ սը.
 20 նըլ: Օլ կիւնտէ սիղ անկ.
 լայաճադ սընըլ քի՝ պէն Փե.
 տէրիմաէ իմ, վէ սիղ պէն.
 տէ՝ պէն տաթի սիղտէ իմ:
 21 Թէն պիհէրիմի թու թու պիհէր
 էտէն՝ պէնի սէվէն օ աուր.
 վէ պէնի սէվէն՝ Փետէրիմտէն
 սէվիլէճէք տիր. պէն տաթի
 ծնու սէվէճէ յիմ, վէ քէնտիմի
 ծնա պէյան էտէճէ յիմ:

Յուդա (ամմա Բաղարիովա 18
 լու աէյիլ) ծնա տէտի. Եւա
 Բասալ՝ նա՛սըլ օլաու քի՝ քէն.
 տիւնի սիղէ պէյան էտէճէք
 սին, վէ տիւնեպա տէյիլ:
 Իսուս Զէվապ վէրիպ՝ ծնա 23
 տէտի. Էյէր պիր քիմաէ պէ.
 նի սէվէրսէ, սէօղիւմիւ սադ.
 լայաճադ, վէ Փետէրիմ ծնու
 սէվէճէք, վէ ծնա կէլէճէ.
 յիլ, վէ ծնա գօնադ էտէ.
 Զէյիլ: Պէնի սէվիլէյն՝ սէօղ 24
 լէրիմի սադլամադ. վէ իշխ.
 տիլէնիլ սէօղ՝ պէ՛ իմ տէյիլ
 տիր, իլա պէնի կէօնտէրէն
 Փետէրին տիր: Սիղին եանը 25
 նըղտա աուրուր իքէն՝ պուն.
 լարը սիղէ սէյլէտիմ: Լա 26
 քին թէսէլիճի՝ Փետէրին
 պէնիմ աուրմա կէօնտէրէ.
 Զէյիլ Սիղի Բուհ՝ սիղէ Զե.
 վիսին օ էյրէտէճէք, վէ
 սիղէ Զիւմէ սէյլէտիլիմ
 շէյլէրի՝ իսթըրնըլա կէ.
 թիլէճէք: Սիղէ սէլաթի 27
 պրապրում. սիղէ պէնիմ սէ.
 լա թիլիմի վէրիլիմ. պէն սի.
 զէ տիւնեանն վէրտիլի կի.
 պի վէրմիմ. եւրէյիլիլիլ
 թիլապէ տիւնիսին, վէ գորդ.
 մասըն: Իշխտիլիլ քի՝ պէն 28
 սիղէ սէյլէտիմ. Աիսէրիմ,
 վէ սիղէ կէվրիմ. էյէր պէ.
 նի սէվէյիլիլիլ, Փետէրէ
 կիթալիլիմ իշխ՝ մէսրուր օ.
 լուր իտինիլ. զլա Փետէ.
 րիմ պէնտէն պէջիւբ տիր:
 Վէ չիմաթի՝ օմաղտան էվիլ 29
 սիղէ սէյլէտիմ, թա քի օ.
 աուրուր զէման՝ ինանաթըր.
 Արթըլ սիղին իլէ չօղ սէյ.
 լէմէմ. զիրա պու տիւնեա.
 նըն չիլիլիլմաթըր կէվր, ամ.
 մա պէնտէ ծնուն Զիլ պիր շէ.
 յի եօղ աուր: Լաքին տիւնեա 31

անկապա քի՛ փէտէրի սէվէ-
րիմ, վէ փէտէր պանա նիճէ
թէնախհ էթաի իսէ՛ հօյլէ
էտէրիմ. գալցըն՝ պուրա-
սան կիտէլիմ:

ՊԼՊ ժԵ

- 1 Պէն կերչէք ասմա իմ, վէ
- 2 փէտէրիմ պաղպան տըր: Պէն-
տէ մէյվէ վէրմէյէն հէր չը-
պուղու գալարըր, վէ հէր
մէյվէ վէրէնի փաքէր քի՛
տահա զիյատէ մէյվէ վէրէ:
- 3 Սիղ շիմաի՛ սիղէ սէօյլէտիյիմ
- 4 սէօղ իլէ փաք սընըղ: Պէնտէ
գալըն, պէն տախի սիղտէ.
նիճէ չըպուգ էյէր ասմատա
գալմաղա, քէնախիլիյիտէն
մէյվէ վէրէմէղ, քէպալլէ սիղ
տախի՛ էյէր պէնտէ գալմաղ-
- 5 սանըղ: Պէն ասմա իմ, սիղ
չըպուգալըր սընըղ. քիմ քի
պէնտէ գալըր Իսա՛ պէն օն-
տա գալըրա՛մ, օ՛ չօգ մէյվէ
վէրիւր. զիւրա պէնսիղ հիչ
- 6 պիւր շէյ էաէմէղ սինիղ: Է-
յէր պիւր քիմսէ պէնտէ գալ-
մաղա, չըպուգ կիպի տիշա-
ըլ աթըլըր, վէ գուրուր.
վէ օնըրը տէվչիւրիս՝ աթէշէ
- 7 աթարլար, վէ Խանար: Է-
յէր պէնտէ գալըրասանըղ, վէ
սէօղէրիմ՝ սիղտէ գալըրսա,
իսթէտիլիլիղի տիլէյէճէ սի-
նիղ, վէ սիղէ օլունաճադ աըր:
- 8 Փէտէրիմ պուռնուն իլէ իղ-
զէթէնիւր քի՛ սիղ չօգ մէյվէ
վէրիս տէ՛ պանա շալիտուէր
զասանըղ:
- 9 Նիճէ քի փէտէր պէնի սէվ-
տէ իսէ, պէն տախի սիղի
սէվտիմ. պէնիմ մուհապպէ-
- 10 թիմտէ գալըն: Էյէր թէն-
պիհէրիսի սաղլարսանըղ, մու-

հապպէթիմտէ գալաճադ սը-
նըղ, նիճէ քի պէն փէտէ-
րիլին թէնախհէրիլի սաղ-
լարիմ, վէ օնուն մուհապ-
պէթիմտէ գալըրիմ: Պու շէյ-
լէրի սիղէ սէօյլէտիմ, թա-
քի պէնիմ շաղըլըմ սիղտէ
գալա, վէ սիղին շաղըլընըղ
թէքմիլ օլա: Պէնիմ թէն-
պիհիմ պուռ տուր քի՛ պիւր
պիւրիլիլիլի՝ պէն սիղի սէվտի-
լիմ կիպի սէվէսինիղ: Պուռ-
տան զիյատէ մուհապպէթ
հիչ քիմսէտէ Եօգ տուր, քի
պիւր աոնմ տօսթարըրն ու-
ղուրունա ճանընը վէրէ: Սիղ՝
էյէր սիղէ ճիւմէն թէնախհ
էթտիլիմ շէյլէրի էտէրսէ-
նիղ, տօսթարըմ սընըղ: Ար-
թըգ սիղէ գուլար տէմէմ.
զիւրա գուլ՝ աղասընըն նէ էթ-
տիլիլի պիլմէղ. ամմա սիղէ
տօսթար տէվչիլ իմ. զիւրա
փէտէրիմտէն հէփ իլիթտի-
լիմ շէյլէրի սիղէ սիլտիւր-
տիմ: Սիղ պէնի սէչմէտի-
նիղ, լաքին պէն սիղի սէչ-
տիմ, վէ սիղի թալին էթ-
տիմ, քի կիտիս՝ մէյվէ կէթի-
րէսինիղ, վէ մէյվէնիղ գալա.
թա քի աալմ իլէ փէտէր-
տէն նէ քի տիլէրսէնիղ, սի-
ղէ վէրէ: Պու շէյլէրի սի-
ղէ թէնախհ էտէրիմ, քի պի-
լի պիւրիլիլի սէվէսինիղ: Է-
յէր տիւնեա սիղտէն իբրա՛հ
էտէրսէ, պիլին քի՛ սիղտէն
էվիլէլ պէնտէն իբրա՛հ էթմիլ
տիւր: Էյէր տիւնեատան օլ-
սալըլընըղ, տիւնեա՝ քէնախի-
նիլն օլան շէյլի սէվէր իտի.
լաքին սիղ տիւնեատան օլմա-
տըլընըղ՝ իլա պէն սիղի տիւն-
եատան սէչաթիլիմ իլիւն, Եօգ
սէպէպտէն տիւնեա սիղտէ

- 20 իբրահէմէր: Սիղէ՝ Գողգա-
ղաթնաւան պէտիւք տէրիւ
սիր՝ տէրախիմ սէօղիւ խաթ-
ընըղաւ թուծուն: Էյեր
պէնի գովալայաճագար
դն տախի գովալայաճագար
էյեր սէօղիւմիւ սագլատըր
խսէ, սիղիւքիւնի տէ սագլայա-
21 ճագար: Լաքին պու շէյլէ-
րին հէփիսինի սիղէ տորւմ
իլիւն էտէճէքէր, զիրա պէ-
նի կէօնտէրէնի պիւմէղէր:
22 Էյեր կէլիպ ծալաբա սէօլէ-
մէմիւ օլապըսըմ, կիւնազ-
լարը օլմաղ խի: ամմա շիմ
տի կիւնազլարը իլիւն պէհա-
23 նէլէրի Էօր տուր: Պէնտէն
իբրահէմէր՝ Փէտէրիմտէն
24 տախի իբրահէմէր: Էյեր
ծալարըն արասընտա պաշա-
հիւ պիւր քիմսէնին էթմէտի-
յի իլլէրի իճըա էթմէսէյի-
տիմ, կիւնազլարը օլմաղ խ-
տի: ամմա շիմտի հէմ կէօր-
տիւլէր, հէմ՝ կէրէք պէնտէն
կէրէք Փէտէրիմտէն իբրահէմ-
25 էթմէր: Լիմմա ծալարըն նօ-
մստունտա՝ Պէնտէն սէպէպ-
սիլ իբրահէմէր տէյիւ
Էազըլմըշ օլան սէօղ թէքմիլ
օլմագ իլիւն պէօլէ օլա-
26 Լաքին պէնիմ՝ Փէտէրիմ թա-
րափընտան կէօնտէրէճէյիմ
թէսէլլիճի՝ Փէտէրտէն խու-
րուճտէն կէրէքիլէր Բուհու-
կէլտիյի զէման, պէնիմ իլիւն
27 օ շէհատէթ էտէճէք: Վէ
սիլ տախի շէհատէթ էտէր
սինիլ: զիրա իպթիտաւան
պէրու պէնիմ իլէ սինիլ:

ՊԱՊ ԺԶ

- 1 Պու շէյլէրի սիղէ սէօլ-
լէտիմ քի՝ սիւրջմէյէսինիլ:

Սիղի ճէմիյէթտէն ըհտտ է:
տէճէքէր: Լաքին սաաթ կէ-
լիւ քի՝ հէր քիմ սիղի էօլտիւ-
րիւրաէ, զանն էտէճէք քի՝
Ալլահա իպատէթ տունա-
յօր: Վէ պունլարը՝ Փէտէրի
հէմ պէնի պիւմէտէքէրի իլիւն
Էտէճէքէր: Լաքին պու շէյ-
լէրի սիղէ սէօլլէտիմ քի՝ սա-
աթ կէլտիյի զէման պէնիմ
ծնլարը սիղէ սէօլլէտիյիմ
խաթըրընզա կէթիթէսինիլ:
ամմա պունլարը սիղէ էլլէլ-
տէն սէօլլէմէտիմ, շիւն քի սի-
ղին իլէ իտիմ:

Լիմտի իսէ՝ պէնի կէօնտէ-
րէնէ կիտէյօրում, իլէ Էիլտէն
հիլ պիլլի պանտ՝ Նէրէյէ կի-
տէյօրուտէն տէյիւ Էօրմաղ:
Լաքին պունլարը սիղէ սէօլ-
լէտիյիմ իլիւն գաաաթէթ էթ-
րէյիլիլիլի Էօրուրմաւա տուր:
Ամմա պէն սիղէ հապը շէյ-
լէյօրում: սիղէ ֆալտէրի տի-
քի՝ պէն կիտէյիմ: զիրա է-
յեր կիթմէզաւմ, թէսէլլէլի
սիղէ կէլլէյէճէք տիւր: ամմա
էյեր կիտէրաւմ, ծնու սիղէ
կէօնտէրէճէյիմ: Վէ օ կէլ-
տիլիւտէ, տիւնիւյը կիւ-
նահ իլիւն վէ սաաաթաթ իլիւն
վէ շէրաւթ իլիւն իլլաւմէտէ-
ճէք տիւր: Կիւնահ իլիւն շիւն
քի պանտ ինանմալար: Վէ
սաաաթաթ իլիւն շիւն քի Փէ-
տէրիմէ կիտէրիմ, վէ պիլի
արթըլէ կէօրմէլ սինիլ: Վէ
շէրաւթ իլիւն շիւն քի պու
տիւնէանըն հիւքիւմաւորըն
շէրաւթ թէսիլլիլ տիւր: Սի-
ղէ սէօլլէյէճէք տահա շօք
շէյլէրիմ վար, Լաքին շիմի
թէհաւմիւլ էտէմէզալիլիլ: Ալ-
մա օլ կէրէքիլէր Բուհու կէլ-
տիլի զէման, սիղի ճիւմէ

կերէք լէյէ դապուղապաճապ .
 զիրա քնտիր լինան սէյլէ-
 մէյէճէք , իւր հէփ ի լիւթաի-
 յի շէյլէրի սէյլէյէճէք , վէ
 14 սէյլէյէճէք սիր : Օ՛ պէնի
 ի զլէթլէյէճէք . զիրա պէնիմ
 քինտէն ալապ՝ սիզէ խապէր
 15 վէրէճէք : Փէտէրին հէր նէ-
 սի վար իսէ , պէնիմ սիր . պու-
 սէպէպտէն տէտիմ . քի՛ պէնիմ
 քինտէն ալապ՝ սիզէ խապէր
 16 վէրէճէք : Պիր ալ վազըլթ-
 տան՝ պէնի կէօրէճէք սինիդ . վէ
 էինէ պիր ազ վազըլթաան պէ-
 նի կէօրէճէք սինիդ . զիրա պէն
 փէտէրէ կիտէյօրամ :
 17 Իմաի շայիրալէրինտէն պա-
 ղը փէտէյէյէրլիւտէ տէտէ-
 լէր . Պու պիդէ՛ Պիր ազ վա-
 ղըլթաան պէնի՛ կէօրէճէք սինիդ .
 վէ էինէ պիր ալ վազըլթաան
 պէնի՛ կէօրէճէք սինիդ . վէ՛
 2 շիրա պէն փէտէրէ կիտէյօ-
 18 րամ տէտէյի նէ՛ տէ՛ : Ի՛մ
 ալ տէրլէր կիտէ . Պու տէտէ-
 յի Պիր ալ վազըլթ՝ նէ՛ օլա .
 օնան նէ սէզըլէտիյինի պիւ-
 19 մէյիզ : Իմաի ի իսաւա՝ օնա-
 րէն քէնտինէ սօրամա իսթէ-
 տէրլէրլի տապաւապ՝ օնաւորա
 տէտէ . Պուտն՝ Իլիւն մի՛
 էտանի Պիւտալ վազըլթաան պէ-
 նի կէօրէճէք սինիդ , վէ էինէ
 պիր ալ վազըլթաան պէնի՛ կէօ-
 րէճէք սինիդ տէտիյիմ իլիւն
 մի՛ պիրի պիրլինիզէ սօրար սը-
 20 նըլ : Կէրէք՝ կէրէք տէրլիմ
 սիզէ . քի՛ սիզ ալապըպ ֆիդան
 էտէճէք սինիդ , ամմա տիննա
 սէվինէճէք սիր . վէ սիզ գա-
 սալէթ չէրէճէք սինիդ , ամմա
 գասալէթլի սէվինէ թէպ-
 21 սիլ օլաճապ սըր : Գարը տօ-
 ղուրտուղու զէման՝ գասալէթ

չէրէր , քի՛ օնուն սաա՛թը կէ-
 տի . ամմա չօճուղու տօղու-
 րունճա , տիննայա աաթմ
 տօղաու տէյիւ՝ շաղըրգտան
 արթըգ սըգընթընը խաթ-
 22 րնա կէթիրմէլ : Իմաի կէր .
 չի սիզին տալի շիմաի գասա-
 վէթլինիզ վար , ամմա սիզի
 թէրար կէօրէճէյիմ , վէ էիւ-
 րէյինիզ շաղ օլաճապ . վէ շաղ-
 ւըլընըլ սիզտէն քիման գալ-
 23 տըրամալ : Վէ օլ կիւնտէ պա-
 նա հիչ պիր շէյ սօրմալաճապ-
 սընըլ . Կէրէք՝ կէրէք տէ-
 րիմ սիզէ քի՛ պէնիմ իսթիլի
 փէտէրտէն հէր նէ քիտէր-
 24 անիդ , սիզէ վէրէճէք սիր .
 Շիմաիյէտէք պէնիմ իսթիլ 24
 իլէ հիչ պիր շէյ տիւնտէտինիզ
 տէլէյիւ , վէ տալսընըլ , քի
 շաղըրգըլ թէրմիլ օլա : Պու 25
 շէ սիլի սիզէ թէմալլէր իլէ
 սէյլէթլի իմ . լաքին սաաթ
 կէթիր քի՛ օ զէման սիզէ արթըգ
 թէմալլէր իլէ սէյլէմէյէճէ-
 յիմ , իւրա սիզէ փէտէրտէն էօ-
 թէրլէ աշիքէտէ խապէր վէ-
 26 րէճէյիմ : Օլ կիւնտէ աաթմ
 իլէ տիլէյէճէք սինիզ . վէ սի-
 ղէ տէմէմ քի՛ փէտէրէ սիզին
 իլիւն էալարալլամ . 2 իրա 27
 փէտէր քէնտիսի սիզի սէվեր .
 չիւն քի սիզ պէնի սէվիլը սի-
 նիդ , վէ ինանալը սընըլ քի՛
 պէն Նըահտան չըգտըմ : Փէ՛ 28
 տէրտէն չըգտըմ , վէ տիննա-
 յա կէթիլ իմ . էինէ տիննա-
 յը պրալըրմ , վէ փէտէրէ
 վարըրմ :
 Շայիրալէրի օնա տէտիլէր . 29
 իլթէ շիմաի աշիքէտէ սէյ-
 լէյօրտուն , վէ հիչ թէմալլէ
 սէյլէմէյօրտուն : Շիմաի պիւ- 30
 տիք քի՛ հէր շէյի պիլիլ սին ,
 վէ միւհթաճ տէյիլ սին քի՛

պիր քիմնէ սանա սիւալէտէ .
 պունուս իւն ինանըրը քի՛
 31 Ալահաւան չըգտն : Յիսուս
 ծնարա ճէվապ վերտի . Շի՛մ
 32 տի մի ինանը յորտունուղ : Իշ
 թէ սաա՛թ կելը , վէ շիմաի
 կելըիշ տիր , քի հէր պիրինիզ
 քէնտի մահալինէ տաղըրպ՝
 պէնի եալընըղ դոյասընըղ .
 ամմա եալընըղ տէյիլ իմ , զի
 րա փէտէր պէնիմ իլէ տիր :
 33 Պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիմ
 քի՛ պէնտէ սէլամէթինիզ օլա .
 տիւնեատա սըղընթընըղ օլա .
 ճապ . լաքին եիւրէքէնին ,
 պէն տիւնեայը եէնմիշ իմ :

ՊԱՅ ԺԷ

- 1 Յիսուս պու շէյլէրի սէօյ
 լէտի , վէ կէօղէրինի կէյլէ
 գալարըղ պտէտի . Եա՛ փէ
 տէր՝ սաա՛թ կելիշ տիր . Օղ
 լունու ի՛ղլէթլէ , քի Օղլուն
 2 տաիի սէնի ի՛ղլէթլէյէ . Նի
 ճէ քի ծնա հէր թէնին իւզէ
 րինէ հիւքիւմէթ վերտին , թա
 քի հէփ ծնա վերտիյին քիմ
 սէլէրէ՛ կպտի հայաթ վերէ :
 3 Վէ կպտի հայաթ պու տուր
 քի՛ սէն եալընըղ հապգ Նէ
 լահը՝ վէ կէօնտերտիյին Յի
 սուս Գրիստատու թանըյա
 4 լար : Պէն սէնի եէր իւզէ
 րինտէ ի՛ղլէթլէտիմ . պանա
 կթմէյէ վերտիյին իլի թէ
 5 մամէյլէտիմ : Վէ շիմաի եա՛
 փէտէր՝ սէն պէնի քէնտի ին
 տինտէ ի՛ղլէթլէ , չու ի՛ղլէթ
 իլէ քի՛ տիւնեա օլմաղտան
 էվլէ սէնին ինտինտէ մալէք
 6 իտիմ : Սէնին ատընը՝ տիւն
 եատան պանա վերտիյին տ
 տէմլէրէ պէյան էյլէտիմ .
 սէնին իտիլըր , վէ ծնարը պա
 նա վերտին , վէ ասինն սէօղի
 նիւ հըֆղ էյլէտիլէր : Շի՛մ
 տի պիրտիլէր քի՛ պանա ճիւմ
 լէ վերտիյին շէյլէր՝ սէնտէն
 տիր . Չիւրա սէնին պանա
 վերտիյին սէօղլէրի ծնարա
 վերտիմ , վէ ծնար դապու
 էթտիլէր , վէ կերէքէնն սնի
 լաալար քի՛ սէնտէն չըգտն ,
 վէ ինանտըլար քի՛ պէնի սէն
 կէօնտերտին : Պէն ծնար ի
 շիւն եալվարըրըմ . տիւնեա ի
 շիւն եալվարմամ , իւրա պան
 վերտիյին քիմնէլէր իլիւն .
 զիւրա ծնար սէնին տիր : Վէ
 հէփ պէ՛ իմքիլէր սէնին՝ վէ
 սէնին քիլէր պէնիմ տիր . վէ
 ծնարըն արասընտա ի՛ղլէթ
 լէնտիմ : Վէ արթըղ տիւնեա
 11 տա տէյիլ իմ , վէ պունըր
 տիւնեատա տոր , պէն իտէ՛
 սանա կէլլիւրիմ . եա՛ ա՛ղիզ
 փլտէր՝ սէնին պանա վերտի
 յին քիմէլլիւրի՛ սէնին տտըն
 տա հըֆղ էյլէ . թա քի պի
 զիմ կիպի պիր ժուրը : Տիւն
 12 եատա պէն ծնարըն պիլէտին
 ճէ իքէն , ծնարը սէնին ատըն
 տա սագլար իտիմ . պանա
 վերտիյին քիմնէլէրի սաղլա
 սըմ , վէ ծնարտան հէրալըզ
 օղլունտան մատա՛ հիւ պիրի
 հէլաք օլմատը . թա քի քի
 թապ թէքմիլ օլա : Ամմա
 13 շիմաի սանա կելիլիմ . վէ պու
 շէյլէրի տիւնեատա սէօղլէ
 րիմ քի՛ պէնիմ շաղըրըմ քէն
 տիլէրինտէ թէքմիլէն մէվնուտ
 օլա : Պէն ծնարա սէնին քէ
 14 լամընը վերտիմ , վէ տիւնա
 ծնարտան իքրա՛հ էթտի . շիւն
 քի ծնար տիւնեատան տէյիլ
 լէր , նի՛ճէ քի պէն տիւնեա
 տան տէյիլ իմ : Օնարըր տիւն
 15 եատան դալըրըատըն տէյիլ

եալվարմայօրում, իշա ընշարը
 ետարմադտան սաղաղայտըն
 16 տէյիւ: Օնշար տիւնեատան
 տէյիւէր, նիճէ քի պէն տիւն
 17 ետտան տէյիւ իմ: Օնշարը
 կերչէքլէյին իւէ ա'ղիղէ. սէ
 նին քէյամըն կերչէքլէք տիւ:
 18 Սէն պէնի նիճէ տիւնեայա
 կէօնտէրտին իսէ, պէն տախի
 ծնարը տիւնեայա կէօնտէր
 19 տիւ: Վէ պէն քէնտիմի ծն
 ար իշիւն ա'ղիղէրիմ, թա
 քի ծնար տախի կերչէքլէք
 ժառիթառի իւէ ա'ղիղէնիմ
 20 օլարը: Վէ եալընը ծնար
 իշիւն եալվարմայօրում. լա
 քին ծնարըն սէօղիւ իւէ ճիւմ
 լէ պանա ինանանար իշիւն
 21 տախի, թա քի հէփիսի պիւր
 օլարը. նիճէ քի սէն պէնտէ
 վէ պէն սէնտէ եա' Փէտէր'
 ծնար տախի պիւրտէ պիւր օլա
 րը. շէյլէ քի տիւնեա ինա
 նա քի' պէնի սէն կէօնտէրտին:
 22 Վէ պէն' սէնին պանա վէր
 տիւյին ի'ղիղէթի' ծնարա վէր
 միշիմ. թա քի' պիւրիմ պիւր
 օլառըւումուղ կիպի' ծնար քա
 23 պիւր օլարը. Պէն ծնարտա
 վէ սէն պէնտէ, թա քի պիւր
 լիքաէ թէքլիւ օլարը, վէ թա
 քի տիւնեա անկույտ քի' պէ
 նի սէն կէօնտէրտին, վէ ծն
 արը' պէնի սէվտիյին կիպի'
 24 սէվտին: Եա' Փէտէր' պանա
 վէրտիյին քիմանէր' իսթէրիմ
 քի ծնար տախի պէնիմ օլառ
 ղում եէրտէ պէրապէրիմճէ
 օլարը. թա քի պանա վէր
 տիւյին պէնիմ ճէլալիմ սէյր
 ետէլէր. ղիւրա պէնի' տիւն
 եանըն գուրուլմաընտան եվ
 25 վէ սէվտին: Եա' սաառըք Փէ
 տէր' տիւնեա սէնի պիւրմէ
 տի, ամմա պէն սէնի պիւր

տիւ, վէ պիւնար պիւրտիւր
 քի' պէնի սէն կէօնտէրտին: 26
 Վէ սէնին առընը ծնարա պիւ
 տիւրտիւ, հէմ պիւրտիւրճէյիմ.
 թա քի պէնի սէվտիյին մու
 հապպէթ ծնարտա օլա, պէն
 տախի ծնարտա օլարում:

ՊԱՊ ԺԸ

3 իսուա պու շէյլէրի սէյ
 լէտիլքաէն սօնկրա, շայրտէ
 րի իւէ պէրապէր Աեդրոն տէ
 րէսինին էօթէ հազաալընա ջրդ
 տը, քի օրաաա պիւր պաղէ
 մար իտի, վէ շայրտէրի իւէ
 ծնուն իշինէ կիրտի: Վէ ծնու
 2 էլէ վէրէն Յուգա տախի օ մա
 հալի պիւր իտի. ղիւրա Յի
 սուա' շայրտէրի իւէ պէրա
 պէր օրաաա ջրդ տէֆա' ճէմ'
 3 օլմուշ իտի: Իմտի Յուգա'
 պէօղիյիւ հէմ պաշ քեաճին
 լէրտէն վէ Փարիսեցիլէրտէն
 իւղմէթքեարար ալը' Փէ
 նէրէր վէ մաշալէլէր վէ սի
 4 լաշար իւէ օրաաա կէլա: Իմ
 տի Յիսուա' քէնտի իւղէրինէ
 կէլէճէք ճիւմլէ շէյլէրի պիւ
 ճէյիլէ, ջրդու պիւրաա տէտի.
 5 Բիմի' արայօրսուումուղ
 6 ճէվապ վէրտիլէր. Նաղարէթ
 լի Յիսուա: Յիսուա ծնարա
 տէտի. Պէն իմ. վէ ծնու էլէ
 վէրէն Յուգա տախի ծնար իւէ
 պէրապէր տուրուր իտի: Իմտի
 7 ծնարա' Պէն իմ տէյիւ սէյ
 լէյինճէ, կէրիյէ վարըպ եէ
 րէ տիւշտիլէր: Իմտի ծնա
 րա' Բիմի' արայօրսուումուղ տէ
 յիւ թէքրար սօրսու. վէ ծն
 ար' Նաղարէթ լի Յիսուա
 տէտիլէր: Յիսուա ճէվապ
 8 վէրտի. Սիղէ տէտիմ' քի' պէն
 իմ. իմտի էյէր պէնի արա

- 9 յօրսանող, պունյարը սաղ
 վերին կիթսինէր: Թա քի
 Պանա վերտիյն քիմսէլէր-
 տէն հիշ պիւրինի դեպ Էթմէ-
 տիմ տէլէն սեօյլէտիյն սեօզ
 10 Թէքմիլ օրա: Իմտի Սիմոն
 Պետրոսուն ալիւր պրչաղը օլ
 մաղըլա՝ ծնու չէքիպ պաշքեա-
 հինին գուլունու ժուրտու, վէ
 ծնուն սաղ գուլաղընը քեփիպ
 այրտոր. վէ օ գուլուն տուը
 11 Մաղքու խտի: Իմտի Յիսուս
 Պետրոսա տէտի. Պրչաղընը
 դընա դօ. Փէտէրին պանու
 վերտիյն դատեհի հիշլ' չմէյլիմ
 մի:
 12 Իմտի պէօյլէք՝ հէմ պէն
 պաղը վէ Եհհուտիլէրին խըղ-
 մէթքեարարը Յիսուսու Թու-
 13 Թուպ ծնու պաղըսաղըլա. վէ
 ծնու խլթիտա Աննայա կէօ-
 Թիւրաիւէր, զիւս օլ երըն
 պաշքեահինի օլան Կայիա-
 14 Ժանըն դայնաթաղ խտի: վէ
 Կայիափա՝ դալմ իլլան պիւր
 տաէմ հէրըք օլմագ ֆայիւէլէ-
 տիւր աէյլէ՝ Եհհուտիլէրէ նու-
 15 սիհաթ էտէն քիմնէ խտի: վէ
 Սիմոն Պետրոս հէմ պաշքա
 պիւր շայիրա Յիսուսուն աղ-
 տընձա կիտէրլէր խտի. վէ օ
 շայիրա՝ պաշքեահինէ պիւրիք
 օլուպ Յիսուս իլէ պերապէր
 պաշքեահինին ալլուսունա
 16 կիրաի: Ամնա Պետրոս դա-
 փունուն էանընտա տիշարըտա
 տուրուր խտի. Իմտի պաշ-
 քեահինէ պիւրիք օլան օպիւր
 շայիրա չըգըպ դափուձու դա-
 րըյա սեօյլէտի, վէ Պետրո-
 17 սու իչէրի ալըլ: Իմտի դա-
 փուձու խալըրգ Պետրոսա
 աէտի. Սաղըն սէն տալի
 պու աաէմին շայիրալէրինտէն
 օլմայասըն. օ՝ Տէյլլ իմտէ.

տի: Իմտի սուգ օլմաղըլա 11
 գուլար վէ խըղմէթքեարար
 քեօզ էալիմիլար խտի, վէ
 տուրուպ ըսընըլուր խտի.
 Պետրոս տալի ծնւաղ իլէ պէ-
 ռապէք տուրուպ ըսընըր խտի:
 Իմտի պաշքեահին Յիսուսա՝ 19
 շայիրալէրի խուսուսունտա վէ
 ծնուն Թալիլի խուսուսունտա
 տիւալ էթտի: Յիսուս օնա 20
 ճէփապ վերտի. Պէն տիւնհա-
 յա ալլէքարէ սեօյլէտիմ.
 պէն տայիմա՝ ճէփիլէթ էէ-
 լինտէ վէ հէլլէլէտէ հէփ Եհ-
 հուտիլէրին ճէմ՝ օլուգըլարը
 մահալէթ Թալլիմ էթտիմ, վէ
 կիլլիտէ հիշ պիւր շէյ սեօյլէմէ-
 տիմ: Պանա նիլլան սիւալ է 21
 տէր սին. իլլանէլէրէ սիւալ
 էյլէ քի՝ ծնւաղա նէ սեօյլէ-
 տիմ. իլլէ պէնիմ սեօյլէտի-
 յիմ շէյլէրի ծնւաղ պիւրիլէր:
 վէ պու շէյլէրի սեօյլէլլիմնէ, 22
 օրասա տուրան խըղմէթքեար-
 արըն պիւրի՝ Յիսուսա պիւր
 սիլլէ վուրուպ աէտի. Պաշ-
 քեահինէ պէյլէ՝ մի ճէփապ
 վերիւրին: Յիսուս օնա ճէ 23
 վապ վերտի. Եյլէր քեթիւ
 սեօյլէտիմ խտի, օլ քեթիւ
 իլլան շէհատէթ էյլէ. ամմա
 էյլէր էյլի սեօյլէտիմ խտի, պէ-
 նի նիլլան տեօյլէրին: Աննա 24
 ծնու պաղըլ օլարագ Կայիափա
 պաշքեահինէ կէստէրմիլի-
 տի: վէ Սիմոն Պետրոս տու- 25
 ռուպ ըսընըյօր խտի. Իմտի օնա
 տէտիլէր. Սաղըն սէն տէ
 ծնուն շայիրալէրինտէն օլմայա-
 սըն. օ՝ ինքեար էթտի, վէ
 Տէյլլ իմտէտի: Պաշքեա 26
 հինին գուլարընտան պիւրի՝
 էանի Պետրոս օլ գուլաղընը
 քէտտիլի իմտէնին խըղմէթ-
 տէտի. Պէն սէնի պաղէտէ օ.

նուն իլէ պերապէր կէօրմէ .
27 արմ մի : Իմաի Պետրոս եինէ
ինքեար կէօտի , վէ տերադապ
խորոս էօթաի :

28 Իմաի Յիսուսու . կայիսիս .
տան տիվանխանէյէ կէօթիւր .
տիւլէր , վէ սատահ խոի . վէ
օնլար՝ նախաքաննոյալար՝ իւ
լս պասեքի էէյէլէր տէյիւ .
տիվանխանէյէ կէրմէտիլէր :

29 Իմաի Պիղատոս օնլարա չրդ-
տը , վէ աետի . Պու առեմին
ալէյհնէ նէ՞ շիքեպէթ կէ-

30 Թիւրիք սինիլ : Ճէվապ վէրիս
օնա տէտիլէր . Էյէր պու
քիմէն լիէնարեար օլմասոյը-
տը , մեռ սանա Թէօթիմ էլմ

31 մէր իսիլ : Իմաի Պիղատոս օն-
լարա աետի . Օնու սիլ ալմն ,
վէ քէնտի նօճոսալուղա կէօ-
րէ՞ օնուն շիքաւթընը կէօ-
րին . Իմաի Եհհուտիլէր օնա
տէտիլէր . Պիլմիմ՝ քիմէնյէ
էօթիւրմէյէ ռուխսաթըլիլ

32 Եօգ աուր : Թա ջի Յիսու-
սուն՝ նէ էօլմ իլէ էօլէճէք
օլուղընու պէյանի էթմէք ի-
չին՝ օնյլէտիյի սէօլիւ Թէք-

33 միլ օլա : Իմաի Պիղատոս Թէք-
լուր օրվանխանէյէ կէլուրի ,
վէ Յիսուսու չալըրըլ օնա
տէտի . Եհհուտիլէրն Փատի-

34 չալը սէ՞ն մի սիլ : Յիսուս
օնա ճէվապ վէրտի . Պոնու
սէն քէնտիլէյիտէն մի սէյ-
լէրին , Եօթապ պէնիմ հադ-

35 գըմա սանա պարիլէրի մի սէյ-
լէտի : Պիղատոս ճէվապ վէր-
տի . Պէն Եհհուտիլ մի իմ .
սէնի քէնտի միլէթին վէ պաշ-
քեհալիլէր պանաթէյիլիմէթ-

36 տիլէր . նէ՞ էյլէտի : Յիսուս
ճէվապ վէրտի . Պէնիմ փա-
տիլահլըլմ պու տիւնեատան
տէյիւ տիւր . էյէր պէնիմ

փատիլահլըլմ պու տիւնեա-
տան օլալար , պէնիմ խըղ-
մէթճիլէրիմ ճէհտ էտէրլէր
իտի քի՝ Եհհուտիլէրէ Թէս-
լիմ օլմայրմ . սմմա շիմաի
պէնիմ փատիլահլըլմ պու-

րատան տէյիլ տիւր : Իմաի 37
Պիղատոս օնա տէտի . Էյլէ
իսէ՝ սէն փատիլահլ սըն : Յի-
սուս ճէվապ վէրտի . Քէն

սին սէյլէյօրսուն՝ քի պէն
փատիլահլ իմ . պէն պոնուն
իչին սօլմուղում , վէ պու-
նուն իչին տիւնեայա կէլմիլ

իմ քի՝ կէրէքլէյէ շէհատէթ
էտէյիմ . հէր կէրէքլէքտէն
օլան քիմմէ՝ պէնիմ սէօթմի
սինիլէր : Պիղատոս օնա տէ-

38 տի . Վէրէքլէք նէ՞ տիւր . վէ
պոնու սէյլէ ինճէ՝ եինէ Եհ-
հուտիլէրէ չրդալ օնլարա տէ-
տի . Պէն պոնուս հիլ պիւր

ճիւրմ պուլմայօրում : Ամմա 39
ա՛տէթինիլ տիւր քի՝ պասեք-
տէ սիլէ պիւր քիմմէ սալը վէ-
րէյիմ . Իմաի իսթէր մի սի-

նիլ սիլէ Եհհուտիլէրին փա-
տիլահլընը սալը վէրէյիմ : Իմ 40
տի եինէ հէփիսի պաղըրըլա
տէտիլէր . Պոնու տէյիլ իլա

Բարաբալը . Բարաբալ իսէ
խըրսըլ իտի :

ՊԱՊ ԺԹ

Իմաի օ ղէման Պիղատոս 1

Յիսուսու ալուր , վէ տէյտիլ :

2 Վէ ա՛սքերիլէր տիքէնլէրսին
պիւր Թաճ էօրիւպ՝ օնուն պա-

շընա դօտուլար , վէ օնա իս-

քէրլէթ էսվապ կիյտիլիս՝

3 տէրլէր իտի . Սէլամ սանա՝
էա՝ Եհհուտիլէրին փատիլահ-
լը . վէ օնա սիլէլէր վուրու-

4 լար իտի : Պիղատոս եինէ տի-

շարը չըզբայ օնարա աէտի .
 Իշթէ օնու սիղէ տիշարը կէ-
 թիբիբիմ քի՝ օնաա հիչ պիբ
 ճիւրմ՝ պուլմաորըմը պիլէ-
 5 պինիզ . Իմտի Յիսուս ալքէն
 տէն թաճը վէ իսքերէթ էա-
 վապը կիւյնմիշ տիշարը չըգ-
 տը . վէ օ օնարա աէտի . Իշ-
 6 թէ օ առէմ : Իմտի պաշ քեա-
 հինէր վէ խըզմէթքեարլար օ-
 նու կէօրինձէ , պապըըչայ
 տէտիլէր . Խաչա չըգար , օ-
 նու խաչա . Պիլատոս օնարա
 տէտի . Օնու սիղ ալքայ խաչ-
 7 լայրն . զիրա պէն օնաա ճիւրմ
 պուլմայօրում : Եէհուտիլէր
 օնա ճէվապ վէրտիլէր . Պի-
 զիմ նօսսուսուղ վար , վէ նօ-
 սուտմուղա կէօրէ հօլւմէ
 մուսթաճապգ տըր . զիրա
 քէնտինի Լլլաճըն Օղլու էյ-
 8 լէտի : Իմտի Պիլատոս պու-
 սէօղիւ իշիտինձէ , տաճա զի-
 9 յաաէ գօրգտու : Վէ թէք-
 րար սիվանխանէյէ կիրիպ
 Յիսուսա տէտի . Սէն նէ-
 րէտէն սին . ամմա Յիսուս
 10 օնա ճէվապ վէրմէտի : Իմտի
 Քիլատոս օնա աէտի . Պանա
 սէջլէմէ՞ղ մի սին . պիլմէ՞ղ մի
 սին քի՝ սէնի խաչա չըգարմա-
 զա հիւքիւմէթլմ վար , հէմ
 սէնի սալը վէրմէյէ հիւքիւ-
 11 մէթլմ վար : Յիսուս ճէվապ
 վէրտի . Պէնլմ իւգէրիմէ հիչ
 պիբ հիւքիւմէթլմ օլմալ խտի ,
 էյէր սանա եօգարլտան վէ-
 րիլմէսէյիտի . պուլմուն իլին
 պէնի սանա թէսլմէ հտէնին
 կիւմաճը տաճապէջլէք տիւշ :
 12 Պունտան պէջլէ Պիլատոս օ-
 նու սալը վէրմէք իսթէր խտի ,
 ամմա Եէհուտիլէր պապըըչ
 տէրէր խտի . Էյէր պուլու-
 սալը վէրիւրսէն , Կայարըն տօս-

թու տէյլլ սին . հէր քէն-
 տինի փատիշաճ էտէն՝ Կայար-
 րէ զրտա սէջլէր : Իմտի Պի-
 13 զատոս պու սէօղիւ իշիտինձէ
 Յիսուսա տիշարը չըգարտը ,
 վէ թաշ տէօշմէ քի՝ Իպրանի-
 ճէ Կապալաթա տէնիլէն մա-
 հալտէ շէրաաթ քիւրաիւտին
 տէ օթուրտու : Վէ պասէքին 14
 հազրըրըք կիւնիւ օլուպ՝ սօ-
 տթ ալթը սուլարընտա խտի ,
 վէ Եէհուտիլէր տէտի . Իշ-
 թէ փատիշաճընը : Ամմա օն-
 15 լար պապըրտըրար . Գալտըր՝
 դալտըր , օնու խաչա . Պի-
 զատոս օնարա տէտի . ֓ա-
 տիշահընը՞ մը խաչայըմ .
 պաշ քեահինէր ճէվապ վէր-
 տիլէր . Կայարտէն զայրի փա-
 տիշահընը եօգ տուր : Իմտի 16
 օ զէման օնու օնարա թէսլմ
 էթտի , քի խաչանա :

Վէ Յիսուսա ալքայ կէօ-
 17 թիւրտիլէր . վէ օ՝ խաչընը
 գալտըրարապ Գաֆա եէրի
 տէնիլէն մահալէ չըգար , քի՝
 Իպրանիճէ Գողղոթա տէնի-
 18 լի . Բի օնու օրատա խաչա-
 տըրար , վէ օնուն իլէ պէրա-
 պէր պաշգա իրի քիման պիբ
 եանտան վէ օպիբ եանտան՝ վէ
 19 օրթատա Յիսուսա : Հէմ Պի-
 զատոս պիբ եաֆթա տալի
 եազըս՝ խաչըն իւգէրինէ դօ-
 տու . վէ՝ ԵԻՀՈՒՏՈՒԻՐԻ
 ՓՍՏԻՇԱՅԸ ՆԱԶԱՐԵԹԼԻ
 ՅԻՍՈՒՍ տէյիւ եազընը
 20 խտի : Իմտի պու եաֆթայը
 Իէհուտիլէրտէն չօք քիմանէր
 օգուտուար , զիրա Յիսուսան
 խաչանաորը մահալ՝ շէհրէ
 եազըն խտի . վէ Իպրանիճէ՝
 Եունանիճէ՝ Վէ Լաթինձէ
 21 եազընը խտի : Իմտի Եէ-
 հուտիլէրին պաշ քեահինէրի

- Պիղատոսս տէրէր իտի . Եւ հուսիւնքին փաստիչահը եաղմա , լալին էալ քի օ՝ Եհհուսիւնքին փաստիչահը իմ տէտի :
- 22 Պիղատոս ճէվապ վէրտի . Նէ քի եաղմը իսէմ , եաղմը ըմ :
- 23 Իմտի ա՛քէրիւքը Յիսուսու խաչալընձա , ծնուն էսվապալընը ալըս տէօրթ փայ էթ տիւք՝ հէր պիր ա՛քէրիւքէ տիր փայ , վէ գալթիմանը քա ալըսալ . վէ գալթիմանը ս՛քիչսիդ՝ պաշտան պաշա պիւսապիւթիւն :
- 24 Եօգումա իտի : Իմա՛ պիրի պիւրնէ տէտիւք . Օնու երթմայալըմ , իլա օ քիմիւն օլս տէրիւ՝ ծնուն իլիւն գուրա՛ աթալըմ . Թա քի՛ կափապլարմէ քէնտիւքիւնէ փաւաշտըլա՛ վէ գալթիմանըն իւ գէրիւնէ գուրա՛ աթալըա տէրիւն եաղթիմէքսիւլ օլա . Իմտի ա՛քէրիւքը պու շէյլէրի էթալէր :
- 25 Վէ Յիսուսուն խաչո եանընտա՛ ծնուն վալիւնէ՛ վէ վալիտէսիւն գըզ գարնաալ . կընտկապսն գալը Մարիամ՝ վէ Մագդաոնալը Մաքիամա տու :
- 26 Բուր իտի : Իմալ Յիսուս վալիտէսիւն կէօրիւնձէ՛ հէմալ տէյի շալիւտի՛ քի եանընտա տուրուր իտի , քէնտի ճալի տէսիւնէ տէտի . Եա՛ գարը՝
- 27 իլթէ օլուսն : Անտէն շալիւտէ տէտի . Իլթէ վալիտէն . վէ օ սաաթտան պէրու՛ օ շալիւտ ծնու քիստի էվիւնէ ալալ :
- 28 Պունտան սօնկրա Յիսուս արթըզ հէր շէյին թէմամօլ տուլունու պէլմէյիւէ , եաղթէքսիւլ օլմագ իլիւն՝ տէտի .
- 29 Մուսայօրում : Իմտի օրաքա տիրէ իլէ տօլու պիր գապ տու :

բուր իտի . վէ ծնլար պիր սիւնկէրի սիրքէ իլէ տօլտուրուպ՝ պիր գամըշա սարտըլար , վէ ծնուն ալղընա եագլաշմըրտըլար : Իմտի Յիսուս 30 սիւրջէյի ալտըղնտա տէտի . Թէմամօլ օլմուշ տուր . վէ պաշընը էյիպ՝ ձան թէսլմէ էթտի :

Իմտի Եհհուսիւքը՝ հաղըր 31 լըզ կիւնիւ օլմաղըա՛ ճէնէտըր շաբաթ կիւնիւնաէ խաչիւղէրիստէ գալմայալար տէյիւ՝ (չիւն օ շաբաթ պէօյլէք կիւն իտի ,) Պիղատոսս եալվարտըլար քի՛ ծնարըն ին՝ Ճիւքիւքի գըրըլըն , վէ գալտըրըլընը : Իմտի ա՛քէրիւքը 32 կէլպ՝ ծնուն իլէ պէրապէր խաչանանլարըն տիրիւն վէ օպիրիւնին ին՝ Ճիւքիւքիւքի գըրտըլար : Ամա՛ Յիսուսա կէլ 33 տիւքիւքիւնաէ , ծնու արթըզ էօլմիւշ կէօրմէլէրի իլէ՛ ծնուն ին՝ Ճիւքիւքիւքի գըրմաալար : Լալին ա՛քէրիւքիւքէն պիրի՛ 34 ծնուն պէօյրիւնիւ մըղապ իլէ տէլտի . վէ տէր ա՛գապ գան վէ սու ջըզտըր : Վէ պուսու 35 կէօրէն՝ շէհատէթ էթտի , վէ ծնուն շէհատէթի կէրէք տիր . վէ օ պիւլը քի՛ կէրէք սէօլէր . Թա քի սիզ տալի իման հատէսիւղ : Զիրա պու շէյլէր վաղի՛ օլտու քի՛ պու եաղթէքսիւլ օլա . Օնտան պիր քէվիք գըրըլմայաձագ : Վէ 37 եիւնէ պաշգա պիր եաղը տէր . Տէլաիքէրի քիսնէյէ պապալար :

Վէ պու շէյլէրտէն սօնկրա 38 Արիմաթիաաան օլան Յովէպի՛ քի Յիսուսուն շալիւտի՛ ամա՛ Եհհուսիւքիւքի գօրգուսունտան կիլլի իտի՛ Պիղատոսս

եալարարք քի՛ Յիսուսուն թէ՛
նինի գալորրա, վէ Պիղատոս
իզն վերտի . իմաի կելիպ Յի-
սուսուն թէննինի գալորրար :
39 Հէմ մուգատտէմա Յիսուսա
կէճէ իւն կէլէն ՚ի կողգեմոս
տախի կէտի, վէ եիւզ լիթ-
րա գատար փարրիւ սափի իւ-
լէ ուտ աղաճը թէրքիպի կէ-
40 թիրաի : Իմաի Յիսուսուն թէ՛
նինի ալորրար, վէ Եհոնտի-
լէրին տէֆն էթմէտէ ա'տէթի
օլտուղու կիպի ծնու պահար-
լար իւն շարշափարա սալտը-
41 լար : Վէ ծնուն խաշա չաւա-
րըտըղը մահալտէ պիշ պաղէ
վէ պաղէտէ տահա իւնի : Գիւ
պիր. քիմնէ գոմամը պիր եհ-
42 նի մէգար վաշ իտի : Իմաի
Եհոնտիլէրին հալըղը կիւ-
նիւ օլտուղու իշիւն՝ մէգար
եաղըն օլտուղու տան Յիսու-
սու օրայա գօտուլար :

ՊԱՊ Ի

1 Ս է հափթանըն իւր կիւ-
նիւնտէ՛ տահա գարանըղ ի-
քէն, սապահայըն Մալգու-
վէնալը Մարիամ մէղարա կէ-
լիւ՝ թաը մէղարաւան հալ-
2 տըրըմը կէօրտիւ : Իմաի սե-
յիրաիպ Սիմոն Պետրոսա՛ վէ
Յիսուսուն սեվտիլի օպիր
շայիրաէ կէտի, վէ ծնարա
տէտի . Բապըր մէղարաւան
գալորրմըղը, վէ ծնու ներէ-
յէ գօտուղըրընը պիլմէյիգ :
3 Իմաի Պետրոս վէ օպիր շա-
յիրտ չըգտըրար, վէ մէղա-
4 րա կէլըրէր իտի : Վէ լեքիսի
պէրապէր սէյրտիլըր իտի,
վէ օպիր շայիրտ Պետրոստան
իւրի տահա շափուգ սէյր-
տիպ՝ մէղարա կէլմէ կէտի :

Վէ էյիլիպ կէօրտիւ քի՛ չար
շափար տուրուր իտի . լաքին
իւրէր կիրմաի : Իմաի ծնուն
արտընճա Սիմոն Պետրոս կէ-
տի, վէ մէղարա կիրտի, վէ
կէօրտիւ քի՛ չարափար տու-
րուր իտի . Վէ ծնուն պա-
շնտա օլան մաղրամա չար-
շափար իւն պէրապէր տուր-
մալ իտի . իւն պայընճա պիր
մահալտէ տիւրիւմիւշ իտի :
Իմաի օ պէման՝ կէլմէ մէղա-
րա կէլէն օպիր շափարա տախի
կէրիպ կէօրտիւ, վէ ինանալ :
2 Իւն տահա Եալըլը պիւ-
մէլըր իտի, քի՛ մա՛ Եփե-
լէրաին դալըմալ կէրէր տըր :
Իմաի շայիրտիլը թէրքար մա-
3 հալ լէրինէ կէթտիլէ :
Սիմա Մարիամ մէղարըն
Եանընաւ պիշարաւա տու-
րուալ ալորր իտի . իմաի օ աղ-
լար իքէն, մէղարըն իւնի
պարալ, վէ Յիսուսուն թէ՛
նի եաթարըղ մահալտէ՛ պիր
պալ թալտիլմաւ վէ պիր
պայըրը թարափընա՛ պէ-
յուրա կիլիմիլ էրի մէլք
տարալ կէօրտիւ : Վէ ծըլը
12 ծնո տիւրիլը . Եա՛ գալը
նի՛ աղարալըն . ծնարա տէտի
Չիւն ի Բապարմը մէղա-
րաւա գալորրալըր, վէ ծնու
նէրէյի գօտուլար պիլմէմ :
14 Քրանարը սէյլէյիլնէ, կէ-
րիյի տէծտիւ . վէ Յիսուս
կէօրտիւ քի՛ տուրոյօր իտի,
վէ Յիսուս օլտուղուտու պիւ-
մէլ իտի : Յիսուս ծնա տէտի .
16 Եա՛ գարը նէ՛ աղարարուն,
քիմի՛ արայօրտուն . օ՛ պաղէ-
վան տըր դոնն էթմէյիլէ,
ծնա տէտի . Եա՛ Էփէնտիմ
էյէր ծնու սէն գալորրարն
իտի, ծնու նէրէյի գօտուն

- պանա սէջլէ, վէ պէն օնու
 16 գալարայլմ: Յիսուս օնա
 տէտի . Եւ՛ Մարիամ . օ
 տէօնիւպ՝ օնա տէտի . Ռաբ-
 բունի , քի խօճա տէմէք տիր :
 17 Յիսուս օնա տէտի . Պանա
 սօգանմա . զիրա տահա Փէ-
 տէրիմէ չըդմամըլմ , լաքէն
 դարնալաբըմա վարդպ օն-
 լարա տէ . Պէնիմ՝ Փէտէրէմ
 վէ սիւլն Փէտէրէնիլէ՝ վէ պէ-
 նիւ Ալազըմ՝ վէ սիւլն Ալա-
 18 ճընդա չըբարմ : Մադա-
 ղէնալը Մադնամ կէնիւ շա-
 յիւրալը իսապէր վէտտի ,
 քէ Բապալը կէրաիւ , վէ օ
 օնա պաւ շէլէրի սէջլէտի :
 19 Իւնի ճէման օլ կիւնտէ՝
 հափթանէն իւք կիւնիւնիւն
 աշխարհը , լայրիտէրին ճէմ՝
 օլտուղու մահալին դափու-
 լարը ապիւի Եհէուտիւրին
 դօրդուռուստան դափալը ի-
 քէն , Յիսուս կէնիւ օր-
 թաաա աուրաու , վէ օնա-
 20 բա աէտի . Սէլամ սիղէ : Վէ
 պրնու օէջլէտիլինտէ , օն-
 լարա քէնտի էլէրինի վէ պէջ-
 րինէն կէօսլէրտի . Իմտի
 շայրտէր Բապալը կէօրմէք
 21 իւն՝ շաղ օլտուլար : Իմտի Յի-
 սուս էինէ օնլարա աէտի .
 Սէլամ սիղէ . Փէտէր պէնի
 նիճէ էէօնաէրտի իսէ , պէն
 22 տախի սիղի կէօնաէրերիմ : Վէ
 պրնու օէջլէրինճէ՝ իւֆլէ-
 տի , վէ օնլարա տէտի . Ա-
 23 զիւր Բուհ ալըն : Քիւնէրին
 կիւնահարնը տփլ կաէրաէ-
 նիւ , օնլարա տփլ օլունմու-
 վէ քիւնէրինքինի ալը դօրա-
 նը , ալը դօնուլմուլ տուր :
 24 Վէ օնիքիլէրուն պիրի Ե-
 քիւր տէնիլէն թովմաս՝ Յի-
 սուսուն կէլաիլինտէ օնլար

իլէ պէրապէր տէյիլ իտի :
 Իմտի օպիր շայրտէր օնա՝ 28
 Բապալը կէօրտիւք տէտիլէր .
 աւմա օ՝ օնլարա տէտի . Ե-
 յէր օնուն էլէրինտէ մըլա-
 րն նիշանընը կէօրիւպ՝ փա-
 մաղըն մըլալարէն նիշանընա
 գօմաղսամ , վէ էլիմի օնուն
 պէյրլինէ գօմաղսամ , ապա
 ինսնիայաշաղըն :

Վէ սէքիւր կիւնաէն սօնլարա՝ 26
 էինէ շայրտէր իէրիտէ ի-
 տիլէր , վէ թովմաս պէրա-
 պէրլէրինճէ իտի . դափու-
 լար դափալը իքէն՝ Յիսուս
 կէնիւ օրթաաա աուրաու , վէ
 տէտի . Սէլամ սիղէ : Անտէն 27
 թովմասա տէտի . Փարմաղընը
 պուրայա կէթիւր , վէ էլէրի-
 մէ պադ , վէ էլինի կէթիւր ,
 վէ պէյրլինէ գօ , վէ իման
 սըղ օլմա , լարին իմանը օլ :
 Թովմաս ճէվապ վէրիպ՝ օնա 28
 տէտի . Պէնիմ Բապալըմ վէ
 պէնիմ Ալազըմ : Յիսուս օնա 29
 տէտի . Պէնի կէօրալիւն ի-
 չին ինանտն . նէ մուլըն
 կէօրմէյիպ ինանանլարա :

Իմտէ Յիսուս՝ շայրտէրի . 30
 նին էօնիւնտէ պաշչա չօգ-
 միւնիղուլար տահա էլլէ-
 տի , քի օնլար պու քիւնապ-
 տա Եաղընը տէյիլէր տիր :
 Ամա պրնուլար Եաղըլը , թա 31
 քի Յիսուսուն Ալազըն Օղու
 Քրիստոս օլտուղունա իման
 էաէսինիւ , վէ իման էթա-
 նիլէ՝ օնուն աուրտա հայալթա
 մալը օլաւընը :

ՊԱՊ ԻԱ

Պու շէյլէրաէն սօնրա՝ Յի- 1
 սուս թէքրարքէնտիւն շայրա-
 լէրինէ Տիքերիա տէնիլինն

խանրնտա կէօսթերտի . վէ
 2 քէյլէ կէօսթերտի : Միմն
 Պետրոս վէ Եքիզ տէնիլէն
 Թովմաս վէ Գալիլէաննն Վա-
 նա լէհիլնտէն օյան Նաթա-
 նայէլ վէ Զեբեդէոսուն օ-
 զուլարը՝ վէ ընուն շայիրա-
 լերնտէն պաշգա իբն քիշի
 3 պիրլքտէ խիլէր : Միմն Պետ-
 րոս ընլարա տէտի . Պալք-
 ապամալա կիտէրիմ . ընա
 տէտիլէր . Պիղ տախի պէրա-
 պէրինձէ կէլերիզ . ընլար չը-
 դըպ տէր ա՛գապ գայըղա պին-
 տիլէր , վէ օլ կէձէտէ հիչ
 4 պիր շէյ Թուլթմատըլար : Վէ
 արթըգ սապա՜հ օյունձա , Յի-
 սուս տէնիզ գըլըսնտա տուր-
 սու . ամմա շայիրալէր՝ Յի-
 սուս օլտուղունու պիլմէղէր
 5 խտի : Իմտի Յիսուս ընլարա
 տէտի . Էյ չօձուլլար՝ հիչ
 պիր եէյէձէյինիզ վա՛ր մը .
 ընա ձէվապ վէրալէր . Եօգ :
 6 Վէ օ՛ ընլարա տէտի . Ալը
 դայըղն սաղ Էանընա ալմըն ,
 վէ պուրաձագ սընըզ . Իմտի
 ալթարըլար , վէ ընու՝ պալք-
 արըն չօգըղունտան արթըգ
 չէքմէյէ գատիր օլմատըլար :
 7 Իմտի Յիսուսուն սէվտիյի
 շայիրա Պետրոսա՛ Բապա տըր
 տէտի . Իմտի Միմն Պետրոս
 Բապա օլտուղունու իշխտինձէ,
 չըվաղ օլմաղըլա՛ դաֆթանը-
 նը գուշանըպ՝ քէնտինի տէ-
 8 նիղէ ալթար : Օպիր շայիրա-
 լէր իսէ՛ գարատան ուղագ
 օլմաղըպ՝ իբի եիւղ արընն դա-
 տար աւըգրա օլմալէրի իլէ ,
 պալքարըն աղընը սիւրիւք-
 լէյէրէք՝ դայըգ իլէ կէտի-
 9 լէր : Իմտի ընլար դարայա չը
 դընձա , հաղըր պիր քէօղ վէ
 իւսթիւնտէ տուրուր պիր սա-

լըգ՝ վէ էքմէք կէօրտիւլէր :
 Յիսուս ընլարա տէտի . Շիմտի 18
 Թու Թաուղունուղ պալքար-
 տան կէթիլին : Միմն Պետ- 11
 րոս չըգտը , վէ եիւղ էլի
 իւչիլի պալք իլէ տօլու ալը
 դարայա չէքտի , վէ ընլար
 պու գատար չօգ իքէն՝ աղ
 էըրթըլմատը : Յիսուս ընլա- 12
 րա տէտի . Վէլին՝ Թաա՛մ
 եէյին . վէ շայիրալէրն հիչ
 պիրի՛ Սէն քի՛մ սին տէյիւ
 ընու Թէֆթիլէ Կթմէյէ ձէսա-
 րէթ Էտէմէղ իտի . զիւրա Բապա
 օլտուղունու պիլըլէր իտի :
 Իմտի Յիսուս կէլալի , վէ էք- 13
 մէյի ալըպ ընլարա վէրտի ,
 քէզալք պալըղը տախի : Պու՛ 14
 հալա իւչիւնձիւ տէֆա՛ տըր
 քի՛ Յիսուս Էօլըւլէրտէն գը-
 յամ՝ Էթտիքտէն սնկրա շա-
 յիրալէրնէ կէօրինտիլ :
 Իմտի ընլար Թաա՛մէթտիք 15
 տէն սնկրա՛ Յիսուս Միմն
 Պետրոսա տէտի . Եա՛ Յոլման
 օղու Միմն՝ պէնի պունլար-
 տան զիյատէ ոէվէլմիսին .
 ընա տէտի . Պէլի Էա՛ Բապա՛
 սէն պիլըրսին քի՛ սէնի սէ-
 վէրիմ . ընա տէտի . Գուղու- 16
 արըմը կիւթ . Եինէ ընա իբիւ-
 ձի՛ քէրրէ տէտի . Եա՛ Յոլման
 օղու Միմն՝ պէնի սէվէլմի-
 սին . ընա տէտի . Պէլի Էա՛
 Բապա՛ սէն պիլըրսին քի՛ սէ-
 նի սէվէրիմ . ընա տէտի . Գօ-
 յունլարըմը կիւթ : Օնա իւ- 17
 չիւնձիւ քէրրէ տէտի . Եա՛
 Յոլման օղու Միմն՝ պէնի
 սէվէլմիսին . Պետրոս՝ ընա
 իւչիւնձիւ քէրրէ՛ Պէնի սն-
 վէլմիսին տէտիյի իշիւն գա-
 սալթըլէնիպ ընա տէտի . Եա՛
 Բապա՛ սէն հէփիսինի պիլը-
 սին , սէն պիլըրսին քի՛ սէնի

- սկզբներմ . Յիսուս օնա տէտի .
 18 Գօյումարումը կիւթ : Կէր-
 չէք՝ կերչէք տէրիմ սանա ,
 սէն կէնձ իքէն՝ քէնտի քէն-
 տինէ գուշագ պողլար իտին ,
 վէ իսթէտի յին եէրտէ կէղէր
 իտին . ամմա իսթիարլան-
 տրղըն դէման՝ էլէրինի ուղա-
 տաճադսըն , վէ սանա պաշ-
 դաւը գուշագ պողլալաճագ ,
 վէ իսթէմէտի յին եէրէ կէօ .
 19 Թիւրէճէք : Վէ պունու Աւ-
 լահը նէ էօլիւմ իլէ ի՛ղզէթէ-
 յէճէյինի պէյան էթմէք ի-
 չիւն սէօյլէտի . վէ պունու
 տէտիքտէն սօնկրա՝ օնա տէ-
 20 տի . Արտումճա կէլ : Վէ
 Պէտրոս տէօնիւպ՝ Յիսուսուն
 ոէվտիյի՝ օլ ախշամ թաա՛մըն-
 տա օնուն կէօքսիւնէ տիւչէն՝
 վէ Եա՛ Բապպ սէնի էլէ
 վէրէճէք քի՛մ տիր տէյէն
 շայրտին արգատան կէլտիյի .
 21 Նի կէօրտիւ : Պէտրոս պունու

կէօրիւնճէ՝ Յիսուսա տէտի .
 Եա՛ Բապպ՝ եա պու նէ՞ :
 Յիսուս օնա տէտի . Եյէր 22
 իսթէրսէմ քի օ՝ թա պէն կէ-
 լէնէտէք գալա , սանա նէ՞ .
 սէն արտումճա կէլ : Իմտի 23
 պու սէօզ գարնտալարա տա-
 ղըլար քի՝ օ շայրտ էօլմէղ .
 վէ Յիսուս օնա տէմէտի քի՝
 էօլմէղ , իլա՝ Եյէր իսթէր-
 սէմ քի՝ թա պէն կէլէնէտէք
 օ գալա , սանա նէ՞ քէ-
 քի :

Պու շէյլէք իլիւն շէհատէթ 24
 էտէն՝ վէ պու շէյլէրի եազան
 պու շայրտ տիր , վէ պիլըր-
 իղքի՝ օնուն շէհատէթի կէր-
 չէք տիր : Վէ Յիսուսուն էյ- 25
 լէտիյի վայրի չօգ շէյլէր տա-
 հա վար , քի էյէր օնլար պի-
 լըր պիլըր եազըլաճագ օլուր-
 սա , զօնն էտէրիմ քի՝ եազը-
 լան քի թապլար՝ տիւնեայա
 պիլէ սըղմազ . Ամին :

ԲՈՐՆՈՒՄ ԱՄԵԼԼԵՐԻ ՊԱՊ Ա

Եա՛նի

ԲԻՍՈՒԼԼԵՐԻՆ ԱՄԵԼԼԵՐԻ

ՊԱՊ Ա

- 1 Եւ Թեոփիլոս՝ էվվէլքի
 նագլէյէթի ճիւմլէ շու նէս
 նէլէրին խուսուսունտա էթ-
 տիմ , քի օնլարը Յիսուս կէ-

րէք իճրա էյլէմէյէ կէրէք
 էօրէթմէյէ պալաւոր , թա 2
 սէտիյի աուքեալարա Ա՛-
 ղիզ Բուհուն վաթիթասի իլէ
 վասիյէթ էտէրէք՝ Էօգարը
 ալընսըղը կիւնէտէք . Հէմ 3

տախի՝ էլէմ չէք տիբտէն սօնկ-
րա գըրդ կիւն ծնարա կէօ-
րիւնէրէք՝ վէ Ալլահըն փա-
տիւհնըլը խուսուսունտա
սէօյլէյէրէք՝ չօգ իս'պաթլար
իւէ քէնաինի ծնարա տիրի
4 կէօթէրտի : Վէ ծնար իւէ
պուլուշուպ' ծնարա թէնպի՝
էտէրէք քէքի . Երուսաղէմ
տէն պըրլիպայսընըլ, իլլա
Փէտէրին շօլ պէնտէն իշիթ-
տիյինիլ վա'տընա պէքէյէ-
5 սինիլ : Զ իրա կէրչի : Զօլճան
նէս սու իւէ վաթիլը էյլէտի .
ամմա ոիլ՝ պու պիր գաջ
կիւնտէն սօնկրա՝ Ալլիլ Բուհ
իւէ վաթիլը օլաճագընըլ :
6 Իմտի ծնար պիրիքմիշ իքէն՝ օ-
նա սօրուպ տէրէք իտի . Եւ
բապա՝ Իսրայէլէ փառիշա-
ըլը պու հազըթտա մը կէրի
7 վէրէճէք սին : Վէ ծնարա տէ-
տի . Փէտէրին՝ քէնտի հիւ-
քիւմէթինէ թախտիս էթտիյի
վազըթլարը եա զէմանլարը
8 պիրէք սիլգէ տիւշմէլ : Լաքին
Ալլիլ Բուհ իւղէրինիլէ կէլ-
մէքէ՝ գուվմէթ ալլա կէրէք
Երուսաղէմտէ՝ վէ կէրէք պիւ-
թիւն Եէհուտիսթանտա վէ
Սամարիատա վէ թա եէրին
աւաւնատէք՝ պէնիմ շահիտ .
9 լէրիմ օլաճագ սընըլ : Վէ
պու շէյլէրի սէօյլէյինճէ,
ծնար կէօրմէքտէ իքէն՝ Եօգա-
ըր ալնտը, վէ ծնարին կէօլ
լէրի էօնիւնտէն ծու պիր պու-
10 լութ ալտը : Վէ ծնար կէօ-
յէ տօլլու պագմագտա օ-
լուպ՝ օ վարմտա իքէն, իշիթ
պէյալ էսփալը իքի քիմնէ
ծնարին էանընա տուրտուլար,
հէմ տախի ծնար տէտիլէր .
11 Եւ՝ Գալիէալը առէմէր՝
նի՛չիւն կէօյէ պագըլա տու-

րուր սունուլ . պու սիլ-
տէն կէօյէ Եօգարը ալնտան
Յիսուս՝ ծուն կէօյէնէ թալլ
իւէ վարտըլըն կէօրտինիլ
իսէ՝ պէյլէ կէլէճէք տիր :

Օ զէման ծնար՝ զէյթին 13
լիք տէնիլն տաղտան Երու-
սաղէմէ տէօնտիւլէր, քի օ՝
շաբաթ Եօլու միգտարի Երու-
սաղէմէ եազըն սըր : Վէ 13
ծնար շէհրէ կիրինճէ, օլ
իւթ օտայա չըգտըլար, քի
օրատա սաքին օլլայօրար իտի
Պէարոս վէ Յակոբոս վէ Յով-
հաննէս վէ Անդրէաս՝ Փիլիպ-
պոս վէ Թովմաս՝ Բարթոլո-
մէոս վէ Մատթէոս՝ Ալիէոս
օլլու Յակոբոս վէ Զէրէմէս
Սիմոն վէ Յակոբոստան քա-
րա Յուդա : Պուշարըն 14
ճիւմէսի գարըլար իւէ վէ Յի-
սուսուն վալտէսի Մարիամ
իւէ վէ ծուն գարնտաշարըլի
կէօնիւլ պիր օլարագ՝ աուալա
վէ նիյալա տէվամ էտէրէք
իտի :

Վէ պու կիւնլէրտէ Պէտ 15
րոս շայիրտէրին օրթաօընտա՝
Եիլ ի յիրմի քիշի գատար ճէմ՝
օլմուշ իքէն՝ գալլըպ տէտի .
Եւ՝ գարնտաշ առէմէլ՝ Յի 16
սուսու թալթանլարալաղըլ
օլան Յուդանըն հադընա
Դաւիթին աղըլ իւէ Ալլիլ
Բուհուն փէշին սէօյլէտիյի
պու եաղը թէքմիլ օլմագ կէ-
րէք իտի . Զ իրա օ՝ պիլմ 17
սայըմըղտան իտի, վէ պու
խըղմէթին նասիպինի ալմը-
ըտը : Իմտի օ՝ նաճագըլըն 18
իւճըթիթիտէն պիր թարա
էտինտի, վէ թէփէտի իւղէրի-
նէ տիւշիւպ՝ օրթաօընտան
չաթլարը, վէ հէփ պաղըր-
սագըլարը տէօթիւտիւ : Վէ 19

սու՝ երբուսպէմտէ հէփ սա-
քին օյնալարա մա՛լում օլտու ,
շէօյլէ քի՛ օլ Թարա օնլարն
տիլինճէ Աքէլաամա՛ եանի
20 դան Թարա սոնիլաի : Զի-
րա Սարմա քի Թարալնտա եա-
ղընը ալը . Օնուն մէքեանը
վիրան օլտուն , վէ օնտա սաքին
օյնն օլմաուն . հէմ՝ Օնուն
նաղարէթինի զայրիսի ալ-
21 սնն : Իմաի կէրէք տիր քի՛
Բապպ Յիսուսուն արամըղա
կիրիպ չըգորղը պիւթիւն զէ-
մանտէ պիղիմ իլէ պէրապէր
22 ճէմ՝ օյնն առէմէրաէն , Յով-
հաննէսին վաճթիղ՝ նաէն պաշ-
լայլայ պիղտէն եօգարը ալըն-
տըղը կիւնէտէք՝ պոռնլարն
պիրի պիլէմիղճէ օնուն գը-
յամէթմէսինին շահիտի օլա :
23 Վէ իքիլ քիշն՝ Բարսաբաս տէ-
նիլէն Յուստոս լագըղլանմըշ
Յովսէփի վէ Մատաթիայը
24 տուրտաւառլար : Վէ առա՛
էտիպ աէտիլէր . յէն՝ եա՛
հէփիսինին եիւրէյինի պիլէն
Բապպ՝ պու իքիլ քիմսէնին
պիրինի սէջաիյին քիմ իսէ
25 կէսաթէր . Թա քի պու խըղ-
մէթին վէ առաքեալըղլն նա-
սիպինի ալա , քի օնտան Յու-
ղա խուրումաճէթան , քի քէն-
26 տի մահալննէ վարա : Վէ օն-
լարն գուրալարընը վէրաի-
լէր , վէ գուրա՛ Մատաթի-
այա տիւշիւպ՝ օնպիր առաք-
եալարն սայըմնա կէջտի :

ՊԱՊ Բ

1 Սէ Պէնտէկոստէ կիւնիւ
կէրիլքտէ , հէփիսի կէօնիւ-
պիր օլարադ պիրիլքտէ իտի-
2 լէր : Վէ ափանսըղ կէօյաէն
շիտէթլի հսէն քիւզիւար սէ-

տի կիպի պիր սէտա զուհր
էտիպ՝ օնլարն օթուրտուղու
պիւթիւն էվի տօլտուրտու :
3 հէմ օնլարա աթէշ Գիւլէրինէ
պէնզէր Թադօմ օլունուր
տիլէր կէօրիւնտիւ , վէ օն-
լարն հէր պիրինին իւզերինէ
օթուրտու : Վէ հէփիսի Ա-
4 զիղ Բուհ իլէ աօրուպ՝ զայրի
տիլէր իլէ սէօյլէմէյէ պաշլա-
տըլար , նիլճէ քի Բուհ օնլա-
րա թէքէլիւմ էթմէյէ Գոռա-
5 լէի վէրիլ իտի : Վէ երուսա-
ղէմտէ սաքին օլմուն՝ կէօք ալ-
թընտա օյնն հէր Թալիֆէ-
տէն իէվէ ի՛թիգաթը Եէ-
հուտիլէր վար իտի : Վէ պու
6 սէտա օլունճա՛ խալլ պիրի-
քիպ հէյրան օլըրլար իտի .
զիւրա հէր պիրի՛ օնլարն քէն-
տի տիլնտէ սէօյլէտիլնի ի-
շիտիլ իտի : Իմաի հէփիսի շա-
7 չըպ Թա՛ճիւպ էտիլէք՝ պի-
րի պիրինէ տէրլէր իտի . Իշ-
թէ պու սէօյլէյլէրին ճիւմ-
լէսի Գալիլէտըլար տէյիլ մի-
Իմաի պիղ նիլճէ հէր պիրի-
8 միղ՝ տօլտուղումըղ քէնտի
տիլմիղ իլէ օթուլէպիւլէրն ի-
շիտիլօրուղ . Պիղ Թարթէլէր
9 վէ Մարա վէ Եղամըլար՝
Միջագետտէ հէմ Եէհուսիւ-
Թանտա վէ Կապադօկիա տա՛
10 Պոնտոսա վէ Լիսիասա՛ հէմ
Փռիւգիտա վէ Պամփիւլիա
տա՛ Մըսըրտա վէ Կիւրինէ
Թարաֆըտա օյնն Լիբէա-
նըն սէմթլէրինտէ սաքին օ-
լանլար՝ վէ միւսաֆիլ Բօմալը-
լար՝ հէմ աւը Եէհուտիլէր
հէմ տէօնմէլէր , Կիրիտիլէր
11 վէ Արա պլար՝ Ալեհըն ա՛-
զիմ իլէրինի քէնտի տիլէրի-
միղ իլէ օնլարն սէօյլէտիլէ-
րինի իշիտիլօրուղ : Իմաի 12

- Ճիւմէսի շաղալ Թաճախալ
էտերէք՝ պիլի պիլինէ տէր
էր իսի . Աճապա պու նէ՞ օլ
- 12 մալը տըր : Պաշապարը տա
ղէվգլէնիպ տէրլէր իսի քի՝
Ըիրա իլէ սօլմուշար տըր :
- 14 Ամա Պետրոս օնպիլլէր
իլէ պերապէր տուրուպ՝ սէ-
սինի գալտըտը , վէ օնլարա
սէջլէսի . Եա՛ Եհնուտի ա-
տէմլէր՝ վէ Երուսաղէմտէ
Ճիւմէ սաքին օլանլար՝ պու
սիղէ մա՛լլւմ օլուն , վէ
սէօղլէրիմէ գուլագ վուրուն :
- 15 Զիրա պունլար՝ սիղին զանն
էթաիլինիլ կիպի՝ սէրիսօ տէ-
յիլէր . չիւն քի նէնիւ կիւ-
նիւն իլինձիւ սուսթը տըր :
- 16 Լաքին պու՝ Յովիլ փէյղամ
պերտուն տէնիլէն շէյ տիր .
- 17 Վէ օլա քի սօն կիւնլէրտէ՝
տէյօր Ալաճ՝ հէր թէնին
իւղէրինէ Բուհումտան տէօ-
քէճէյիմ , վէ օլուլարլընը
հէմ գըղարլընը փէյղամպէր .
վէ տէնէքլէր , վէ կէնձլէ-
լինիլ վահիլէր կէօրէճէքլէր ,
վէ իսթիարլարլընը տիւշլէր
- 18 կէօրէճէքլէր : Վէ օլ կիւն
լէրտէ գուլարլընը իւղէրի-
նէ՝ վէ խալայրգլարլընը իւ-
ղէրինէ տախի Բուհումտան
տէօքէճէյիմ , վէ փէյղամ
- 19 պերլլէր էտէճէքլէր : Վէ կէօք
տէ Եօգարլտա հէքմէթլէր՝ վէ
Եէրտէ աշաղատա ալլամէթ-
լէր՝ գան վէ աթէշ վէ թիւ-
թիւն տիւմանը վէրէճէյիմ .
- 20 Բապպըն պէջիւք վէ մէշուր
կիւնիւ կէլմէղտէն էվլէլ կիւ-
նէշ գարանըղա վէ այ գանա
- 21 Թէպիլլ օլաճագ : Վէ օլա
քի՝ հէր քիւմ Բապպըն ա-
տընա նիտա էտէրտէ , խէլաս
- 22 պուլաճագ տըր : Եա՛ Իսրա-
- յէլլի տտէմլէր՝ պու սէօղլէրի
տիւնիլէյին . Նաղարէթլի Յի-
սուսու՝ Ալաճսան գուլլէթլի
իւղէր վէ հէքմէթլէր վէ ալա-
մէթլէր իլէ սիղէ խապթօ-
լունմուշ տտէմի՝ (քի պուն-
լարը քէնտիլիլին պիլտիլի-
նիլ իւղէ Ալաճ օրթմանը
տա իճրա էյլէսի՝) Ալա-
հըն Թագաիր օլունմուշ թէտ
պիլի վէ էվլէլտէն պիլլմէսի
իլէ պունու էլէ վէրլլիլլօ-
լարագ ալտընը , վէ պիւա-
մուսլարլըն էլլէրի իլէ միւ-
լայարագ Եօլտիւրտիւնիւք : Վէ
Ալաճ էօլլւմ աղլըլարլընը
էէօղմէյիլէ՝ օնու տիրլթտի .
չիւն քի օնտան ալըգօնմաղա
միւմէին տէյիլ իսի : Զիրա
Դաւիթ օնուն հագգլընտա
տէր . Բապպը Եօնիւմտէ՝ տա-
յիմա էվլէլ կէօրիւր իտիմ ,
ղիրա սաղ Եանլմաա տըր , քի
գըմլըտանմայրմ : Քունուն ի
չիւն Եիւրէյիմ մէպուր օլուպ՝
տիլլւմ շաղլանտը , պունտան
մասա՝ Թէնիւմ տախի իւմիտ
իւղէ տաքին օլաճագ տըր :
Զիրա Ճանլմի ճէհնէնէմտէ
Թէրք էթմէյէճէքսին , վէ ա՛-
ղիղինի չիւրիւքլէք կէօրմէյէ
գօյ վէրմէյէճէքսին : Պանա
հայաթլըն Եօլարլընը պիլտիր-
սին . Եիւղիւնտէն պէնի շաղ-
լըգ իլէ սօլտուրաճագսըն : Եա՛
գարնտաշ ատէմլէր՝ սիղէ
Դաւիթ նահապետին հագգը-
նա ճէսարէթ իլէ սէօյլէնէ-
պիլլըր քի՝ հէմ վէֆաթ էթ-
տի հէմ կէօմիւլիւ , վէ օնուն
մէղարը՝ Թա պու կիւնէտէք
արամըղտա տըր : Իմտի՝
փէյղամպէր օլուուլունտան
պիլտի քի՝ Ալաճ օնուն պէլլ-
նին մէյլէսինտէն Թախթըն .

տա օթուրմադ իջին թէն հա-
սէպինձէ Բրիտանու գալար-
րաճաղը իջին օնա եէմին ի-
31 լէ վա'տ էթմիչ իտի . պա-
նա էվէլէտէն պլլաիյի իջին
Բրիտանուէն տիրիւմէն հագ-
գընտա սէյլէտի , քի օնուն
ճանը ճէհէնէմէտէ թէրք օ-
լունմատը , վէ օնուն թէնի
33 չիւրիքլէք կէօրմէտի է Պու
Յիսուսու Ալլահ տիրիւթտի
քի օնուն հագընա պիղ հէ-
33 փիմիղ շահիտ իղ : Իմտի օ'
Ալլահն սաղ էլի իլէ եիւճէ
լիպ վա'տ օլմուշ Աղիղ Բու-
հու Թէտէրտէն ալմաղըլա ,
սիղին շիմաի պու կէօրտիւլիւ-
նիւղ վէ իլիթաիյնիղի տէօք-
34 տի : Զիրա Գաւիթ կէօյէ
ջըգմատը , ամմա օ տէր .
Բապլ' Բապլըմա տէտի .
35 Սաղ եանըմա օթուր , թա
պէն սէնին տիւլմէնէրինի'
այադլորնա պառամադ գօյա-
36 նատէք : Իմտի ճիւմէ Իսրա-
յէլ էվլ սահիչ պիլաին քի'
Ալլահ պունու հէմ Բապպ
հէմ Բրիտանու էյլէտի , պու
Յիսուսու քի' սիղ իաջա չը-
գարաւնըլ :
37 Իմտի օնլար իլիտինձէ' եիւ-
րէքլէրի եղիտի , վէ Պետրոս
հէմ պագի առաքեալարա տէ-
տիլէր . Եա' գարնաաշ ա-
38 տէմէր' նէ էյլէյէլմ' : Վէ
Պետրոս օնլարա տէտի . Թէվ
պէ էտին , վէ հէր պիլիւնիղ
կիւնահլար ա'վիլըղ իլին'
Յիսուս Բրիտանուէն աարնա
վաֆթիղ օլուն . վէ Աղիղ
Բուհուն պաիւիլինի ալաը-
39 նըղ : Զիրա վա'տ սիգէ վէ էվ
լատարնըղա' վէ հէփ ուղագ-
տա օլաւարա տըր , Էա'նի Աւ-
լահըմըղ Բապպ քիմէրի քի

չաղըրըրսա : Հէմ սայիբ չօդ 40
սէօղլէր իլէ շէհասէթ էտիպ'
էյիլիթ վէրէրէք տէր իտի .
Պու թէրս նէպտէն գուրթու-
լուն : Իմտի օնուն սէօղլէնիւ 41
սէվինձ իլէ գապուլ էտէնլէր
վաֆթիղ օլաուլար . վէ օլ
կիւն օնլար իւջ պին ճան գա-
տար գամմ օլուն : Վէ առաք- 42
եալարն թա'իլիլինէ վէ իլ-
հագըղա վէ էքմէք վարէլէ-
մէսինէ վէ սուաւարա տէվա'մ
էթմէտէ իտիլէր :
Վէ հէր ճանա գօրգու կէլ 43
տի . հէմ առաքեալարն վա'
սիթասի իլէ չօդ հիքմէթլէր
վէ ա'լամէթլէր իճրա օլուն :
Վէ իման էտէնլէրն ճիւմէ 44
սի պիլ եէրտէ իտիլէր , վէ
հէփ շէյլէրի առալարնա
միւլթէրէք իտի : Վէ միւլք 45
լէրինի հէմ վարիյէթլէրինի
սաթըպ' օնլարը հէփիլինէ'
հէր պիլիլին միւհթաճ օլուն-
լունա կէօրէ' թագսիմ' էտէր-
լէր իտի : Հէմ հէր կիւն կէօ 46
նիւղ պիլ օլարադ հէքէլէ տէ-
վամ էտէրլէր իտի , վէ էվէր-
տէ էքմէք վարէլէյէրէք' շաղ-
լըդ իլէ վէ եիւրէք սատէլիյի
իլէ պիլլէքտէ թաա'մ էտիպ ,
Ալլահա շիւքր էտէրլէր իտի , 47
վէ ճիւմէ գալմըն ի'նտինտէ
լութի պուլուրըր ըրը . վէ
Բապպ հէր կիւն գուրթուլուն
քիմէլէրի' քիլիսայէ զամմ'
էտէր իտի :

ՊԱՊԻ

Վէ Պետրոս իլէ Յովհանն 1
նէս պիլլիլիլէ' տուանըն
լագիլ օլան' տօղուրունձու
սաա'թտա հէքէլէ չըգարըր
իտի : Վէ անաըր լահիլինտէն 2

Թօփալ օլուպ՝ պաշտարանիս
կէօթիւնիւնը պիր առեմ
վար խի, քի ծնու հէր կինն՝
հէյքէլէ կիրենէրտէն սա-
տաքա տիւնէ քի իչին՝ հէյ-
քէլին Վիւզէլ տէնիլէն գա-
փուսու եանքնա գօրլար խի:
3 Պու՝ Պետրոսուն վէ Յովհան-
նէսին հէյքէլէ կիրենէլ օլ-
տուգլարը՝ կէօրիւնճէ, սա-
տաքա ալմագ իչին եալլարը
խի: Իմաի Պետրոս Յովհան-
նէս իլէ ծնա նալար էտիպ՝
4 Պիղէ պագ տէտի: Վէ օ՝ ծն-
լարտան պիր շէյ ալմագ իւ-
մաի իլէ՝ օլլարա տիգգաթ
5 էթաի: Վէ Պետրոս տէտի.
Պէնտէ կիւմիւշ վէ ալթուն
Եօգ տուր, լաքին նէմ վար
իսէ՝ սանա ծնու վէրիլիմ.
6 Նաղարէթի Յիսուս Քրիս-
տոսուն աղը իլէ գալգ, վէ
7 երիւիւ: Վէ ծնու սաղ էլին-
տէն Թութուպ գալարտը.
վէ տէր ա՛գապ ծնուն Թա-
պանլարը վէ Թօփուգլարը
8 գուվլէթ պուլտուլար: Վէ
սըլլարպա աուրտու, վէ կէզ
տի. վէ երիւիւյերէք հէմսը
րայարապ՝ վէ Ալլահա սէնա
էտերէք՝ օնլար իլէ պերապեր
9 հէյքէլէ կիրաի: Վէ պիւթիւն
գալմ կէօրաիւ քի՝ օ երիւիւ-
յիւպ Ալլահա համա էտեր
10 խի. Վէ հէյքէլին Վիւզէլ
գափուսունտա սատաքա իչին
օթուրան պու տուր տէյիւ՝
ծնու Թանըրլար խի. վէ
ծնա վագի՝ օլան շէյտէն էօ-
թիւրիւ շալղա հայրէթ իլէ
տօլաուլար:
11 Վէ օ՝ Պետրոս վէ Յով-
հաննէսէ եալլըլըլ իքէն՝ պիւ-
թիւն գալմ Թա՛ճիւպ էտէ.
րէք՝ Սոլոմոնդան գուպպէսի

անկըլան հաւալէ օնլարն եա-
նընա պիրիքաի: Վէ Պետրոս 11
կէօրիւնճէ, գալմա ճէվապ
էյլէտի. Եա՛ Իսրայէլի ա-
սէմէր՝ պունա նէ՞ Թա՛ճ-
ճիւպ էտերսինիլ, եալսու
պունու քէնտի գուվլէթիւիլ
էա տինտարըլըմըլ իլէ էիւ-
րիւթիւիլ կիսի պիղէ նիլին
կէօղ տէքեր սինիլ: Աբրա- 13
համ վէ Իսահակ վէ Յակո-
բուն Ալլահը պապալարըմը-
լըն Ալլահը՝ Օղլը Յիսուսու
իղգէթէտի, ծնու քի սիղ էլէ
վէրալինիլ, վէ Պիղատոսուն
հուզուրունտա՝ օ ծնու սաղ
վէրմէյէ րէյ վէրմիւլ իքէն՝ ծնու
լնքեալ էթմինիլ: Վէ սիղ 14
Աղիլի վէ Սաաղը ինքեալ
էտիպ՝ սիղէ պիր գաթիլառեմ
պաղըլլանմասըն տիէտինիլ.
Ամմա հայաթըն սերվէրինի 15
էօլտիւրալինիւլ, քի Ալլահ
ծնու էօլիւլէրտէն գալարտը,
վէ պիղ ծնուն շահիւլէրի իլ:
Վէ ծնուն աաընա օլան իման 16
իլէ՝ ծնուն աաը պու կէօրաիւ
յիւնիւլ վէ պիւտիլինիլ քիմ
սէյի գալիւէտի. վէ ծնուն
վաթիւթատի իլէ օլան իման՝ հէ-
փինիլին էօնիւնտէ օնա պու
Թէքիլ սաղըլըլ վէրտի: Վէ 17
շիմաի եա՛ գալանալարը պի-
լըրիմ քի հիւքիւմտարըլը-
նըզ կիպի՝ սիղ տաիի պիւ-
մէզլէ իլէ էյլէտինիլ: Ամմա 18
Ալլահ ճիւմէ փէյլամպեր
լէրին աղըլ իլէ Քրիստոսուն
էլէմ չէքմէս խուսուսունտա
էվլէտէն խապեր վէրտիյի
շէյլէրի պէօյլէ Թէքիլ էթ-
աի: Իմաի Թէվպէ էտին, վէ 19
տէօնիւն, քի կիւնահալարընը
սիլինէլէր. Թա քի Բապալըն
հուզուրունտան րահալթըլ զէ

- 20 մանկարը կեկէկէր, վէ սիզէ
էվէլէտէն միւժտէ օլունմուշ
Յիսուս Քրիստոսու կէծնտէ
21 րէ. քի ծնու՝ կէօք դապու
էթմէլի տիր, թա Ալլահն
կէլէտէն պէրու աղիղ փէյ-
ղամպէրէրինն աղղը իլէ սէյ-
լէտիյի հէփ շէյլէրին իճրա
օլուն նասը վաղթընատէք :
22 Կէրք Մովսէս՝ պապալարա
տէսի քի՝ Ալլահնըղ Բապպ
գարնտալարընըղաան սիզէ
պէնիմ կիպի պիր փէյլամպէր
գալորաաճադ սոր, ծնու՝ սի-
ղէ հէփ տէտիյի շէյլէրտէ
տինկէյէսինիլ : Վէ օլա քի՝
հէր օլ փէյլամպէրի տինի-
լէմէյէն ճան՝ դալմըն արա-
սընտան հէլաք օլունաճադ
23 սոր : Վէ հէփ փէյլամպէրէր
տախի՝ Սամուէլտէն հէմ
սոնկրաքէրտէն ճիւմլէ սէյ-
լէյէնիլ՝ պու կիւնրէրի տախի՝
24 խապէր վէրտիլէր : Սիղ փէյ-
ղամպէրէրին վէ օլ աճալն
օլուլարը սընըղ, քի ծնու
Ալլահ քէսիլտի պապալարը-
մըղ իլէ Աբրահամա պոնոս
տէյէրէք. Վէ եէրին ճիւմլէ
գապիլէրէրի սէնին զիւրրիյէ-
թինտէ պէրէքէթլէնէճէքէր :
25 Ալլահ քէնտի Օղլունու տի-
րիլտիլ էվէլէր սիղին իջն
ծնու կէծնտէրի քի՝ սիղին հէր
պիրինիլ եարամպըղլարը-
նըղաան տէնտէրմէյիլէ սիզի
միւպարէքէյէ :

ՊԱՊ Դ

- 1 1) Ե՛ն ծնար իալգա սէյլէր
լէն, քեահնիլէր վէ հէյքէ-
լին սէրտարը հէմ՝ Սադուկէ-
յիլէր ծնարըն իւղէրին կէլտի-
2 ւէր : Զիւն քի ծնարըն խալ-

դա թա՛լիմ՝ էթտիքէրի վէ
Յիսուս իլէ Էօլիւլէրտէն տի-
րիլմէյի խապէր վէրտիլէրի
իջն կիւճէնտիլէր : Վէ ծն- 3
լարըն իւղէրինէ էլ սալըպ՝
էրթէսի կիւնէտէք հապսա
գոտուլար. զիւրա արթըղ տի-
շամ իտի : Վէ քէլամը իլի- 4
տէնիլէրտէն չօդ քիմնէլէր ի-
ման էթտիլէր. վէ սառէմէրին
սայըսը պէշպին դատար օլ-
տու :

Վէ օլտու քի էրթէսի կիւն. 5
տէ՛ ծնարըն հիւքիւմտալարը
վէ իխթիարլարը վէ քեաթիւ-
լէրի՝ հէմ պաշքեահն Մնիս 6
վէ Կայիափա վէ Յուլճանէս
վէ Աղէքսանդրոս վէ հէփ պաշ
քեահն նէսլինտէն օլանլար՝
Երուսաղէմտէ ճէմ՝ օլտուլար :
Վէ ծնարը օրթատա սուր. 7
տուրուպ սորարըղ իտի.
Սիղ պո նու նէ՞ դուվէթ իլէ
վէ հաճնկը աա իլէ էթալինիլ :
Օ դէման Պիտրոս Աղիղ Բուհ 8
իլէ տօլուպ՝ ծնարա տէտի.
Է՛յ դավմըն հիւքիւմտալարը
վէ Իսրայէլն իխթիարլարը,
էյէր պիղ պու կիւն պիրաս. 9
թա առէմէ օլան էյլլէ ի-
ջն. նէ՞ իլէ գուրթուլտու
տէյի թէֆթիլ օլունտէյօր
խաք, հէփինիլէ վէ պիւթիւն 10
Իսրայէլ դավմըն մալիւմ
օլտուն քի՝ սիղին խաչաւորը
նըղ վէ Ալլահն Էօլիւլէրտէն
գալտըրտըղ Կաղարէթի Յի-
սուս Քրիստոսուն աալ իլէ՝
պու քիմնէ էծնիւնիւղտէ ծնուն
վատիթատի իլէ սաղ տուրմուշ

տուր : Պու՝ սիղ եափուճի 11
լէրտէն թահգիր օլունան թաշ
սոր. քի օ քէօշէ պաշը օլտու :
Վէ պաշգա հիչ պիր քիմնէնին 12
վատիթատի իլէ խէլաս Էօդ

տուր : զիրա կէօք ալթընտա
ատէմէր արաաընտա վերիւմիշ
պիր զայրի ատ եօք տուր քի՛
պիղ ծնուն վաթիթասի իւէ
խէլաս պուլասգ. կերէք օլա :
13 Վէ ծնլար Պետրոսուն հէմ
Յովնանէսին ճէսարէթինի
կէօրինձէ, ծնլարն օգու-
մամիշ վէ ճահիլ օլտուգլարնը
անկրամաղըլա՝ թա՛ճճիւպ է.
տէրէր խտի, հէմ ծնլարն
Յիսուսուն պիւլէսինձէ օլտուգ.
14 Լարնը թամբըլար խտի : Ամ
մա շիֆա պուլմուշ ատէմին
ծնլար իւէ պերապէր տուրտու-
ղունու. կէօրմէլէրի իւէ, դարը
սէօյլէմէյէ հիշ պիր շէյլէրի
15 Եօլ խտի : Վէ ծնլարն ճէմա-
ա՝ թասն տիշարը չոգմաղա էմ.
հտիպ՝ արալարնտա մէշլէ-
16 րէթ էթտիլէր. Վէ տէտիլէր.
Պուստէմէրէ նէ՛ էյլէյէլիմ.
զիրա ծնլարն վասիթասի իւէ
պիր պէլլի մի՛ճիգաթ օլտու-
ղու՝ Երուսաղէմու հէփ սա.
քին օլնլարա մա՛րիւմ օլտու,
17 վէ ինքեար էտէմէղիղ. Լսքին
խալքա տաճա զիյատէ եա.
յըլմամագ իշին՝ պու ատ իւէ
արթըգ հիշ պիր ատէմէ սէօյ-
լէմէմէյէ ծնլարա շիտէթիւ
թէհհաիա իւէ գօրգու վէրէլիմ :
18 Վէ ծնլարը չաղըրըպ՝ ծնլարա
թէնպիհ էթտիլէր քի՛ Յիսու-
սուն սար իւէ ասլա սէօյլէմէ.
յէլէր, վէ էօյրէթմէյէլէր :
19 Ամմա Պետրոս իւէ Յովնա-
նէս՝ ծնլարա ճէվապ վերիպ
տէտիլէր. Էյէր սիղի Ալահ-
տան տաճա զիյատէ տինկլէ.
մէք Ալահըն հուզուրունասա
հագ իսէ, սիղ հիւքմ էտին :
20 Չիւն քի պիղ՝ կէօրտիւլիւմիւզ
վէ իշիթտիլիմիղ շէյլէրի սէօյ-
լէմէմէյէ դասիր տէյիլիղ :

Ամմա ծնլար՝ խալքըն սէպէ. 91
պինտէն ծնլարա ա՛ղապ վերմէ.
յէ վէտիլէ պուլմաղըլարն
տան՝ երնէ ծնլարա գօրգու
վերիպ ծնլարը սաղը վերտիլէր.
չիւն քի հէփիսի՝ վագի՛ օլան
շէյ իշին Ալահա շիւքը է.
տէրէր խտի : Չիրա օլ ատէմ 92
քի՛ ծնուն իւզէրինտէ պու շի.
Փանըն մի՛ճիգաթը օլմուշ
խտի՝ գըրգ եալնտան զիյա-
տէ խտի :

Վէ ծնլար սաղը վերտիլէր. 93
տէն սծնկրա՝ քէնտի արգա-
տալարնտա կէլտիլէր, վէ պաշ-
քեա հինիլէրին վէ իիթիարա-
րն ծնլարա ճիւմէ սէօյլէ.
տիքլէրի խապէր վերտիլէր :
Վէ ծնլար իշիտինձէ, կէծիւլ 24
պիր օլարապ սէսէրէրին Ալ-
լահա դալարըլա տէտիլէր.
Եա՛ Էֆէնիսիմ՝ կէօյլա վէ
եէրի վէ տէնիղի վէ ծնլարտա
հէփ օլնլարը եարատան
Ալահ՝ սէն սին. Սէն քի գու. 25
լուն Դաւիթին աղը իւէ տէ-
տին. Դի՛չիւն թա՛յիֆէլէր
գուտուրտուլար, վէ գալմէր
պօշ շէյլէր տիւշիւտիւլէր.
Եէրին փատիշահլարը հաղըր 26
տուրտուլար, վէ հիւքիւմար-
լար պիրլիքտէ ճէմ՝ օլտուլար.
Բապպա գարը վէ ծնուն Մէ-
սիհինէ գարըր : Չիրա հագ. 27
գան՝ պու շէհրտէ մէսհ էթտի-
լին ա՛ղիղ Օղուն Յիսուսա
գարըր՝ կերէք հերովգէս կէ-
րէք Պոնտոլու Պիդատոս՝
թա՛յիֆէլէր վէ Խարայէլ
գալմէրի իւէ ճէմ՝ օլտուլար.
քի սէնին էլնին վէ թէտպի. 28
րինին իճրա օլմապ հէփ թագ-
տիր էյլէտիլի շէյլէրի
էտէլէր : Վէ շիմսի եա՛ 29
Բապպա՝ ծնլարն գօրգուլէ.

ՊԱՊ Ե

մաշարնա պագ , վէ պու
գուլարնա իհասն էյլէ քի՝
սէնին քէլամընը թէքմիլ ճէ՝
30 սարէթ իլէ սէյլէյէլէր , հէմ
սէն շէֆա վէրմէք իշինն է-
լինն ուզաթ , վէ Աղիզ Օլլուն
Յիսուսուն իսմի իլէ ա'լամէթ-
լէր վէ հիքմէթլէր իճրա օլուն
31 սունլար : Վէ ծնլար՝ տուա՝
էտինճէ , ճէմ՝ օլմուշ իտիք-
լէրի եէր սարսըլտը , վէ հէ-
փիսի Աղիզ Բուհ իլէ սոլտու ,
վէ Ալլահն սէօղինիւ ճէ-
սարէթ իլէ սէյլէյէլէր իտի :
32 Վէ իման կէթիւրէնլէրին ճէ
մաա'թը պիր երեւէք վէ պիր
ճան իտի , վէ հիւ պիրի՝ քէն-
տի էշեաղնսան պիր շէյի ի-
շինն քէնտինին աէմէղ իտի .
լաքին հէի շէյլէրի արալա-
33 ընտա միւշթէրէք իտի : Վէ
առաքեալար պէյիւք գուվ
վէթ իլէ Բապպ Յիսուսուն
տիրիվստինին շէհատէթինի
վէրրիլէր իտի . վէ ծնլարն
հէփիսինին իւզէրինտէ պէօ-
34 յիւք իտի թփ վար իտի : Զիրա
արալարնտա պիր միւհթաճ՝
քիման տախի եօղ իտի . շինն
քի հէի թարալարա եա էվ-
լէրէ մալք օլմըլար սաթարլար
իտի , վէ սաթլան շէյլէրին
պահալարը կէթիւրիպ՝ առաք-
եալարն արալարը էսնինէ
գօրլար իտի . վէ հէր պիրի-
նէ՝ քիլինին իհթիաճնա կէօ-
35 ըէ էօլէտիրրիլէր իտի : Վէ
առաքեալարտան Բաւնաբաա՝
եանի թէսէլլի օլլու լապրպ-
լանան պիր Աիթի՝ ճինսի Դըպ-
ըսը Յովսէփին պիր թար-
լասը օլմըլար , սաթըպ՝ ագ-
շէյի կէթիւրի , վէ առաքեալ-
լարն այադլարնա գօտու :

Վէ Անանիա ատընաա 1
պիր առէմ՝ գարըր Սափի-
րա իլէ պիր միւլք սաթար .
Վէ գարըսընն տախի իսա 2
պէրի օլարագ պահասընտան
չալտը . վէ պիր փայըրը կէ-
թիւրիպ՝ առաքեալարն այադ-
լարնա գօտու : Վէ Պետրոս 3
տէտի . Եա՝ Անանիա՝ նիշիւն
շէյթան սէնին գալպինի սօլ-
տուրտու , քի Աղիզ Բուհ
եալան սէյլէյէսին , վէ թար-
լանըն պահասընտան չալտըն :
Տէյի՛վ մի քի՝ գալըր իքէն սէն 4
տէ գալըյօրիտի , սաթըլտարգտա
տէ՝ սէնին հիւքմիւնտէ իտի .
եա նիշիւն պու շէյի երև-
րէյինէ գօտուն . առէմլէրէ
տէյիլ , իլլա Ալլահա եալան
սէյլէտին : Վէ Անանիա պու 5
սէօղլէրի իշիտիրքէն , լէրէ տիւ-
շիւպ ճանը չըգար . վէ պուն-
լարը հէի իշիտէնլէրին իւզէ-
րինէ աղիմ գօրգու կէլտի :
Վէ կէնճլէր գալըրպ՝ ծնուքէ- 6
ֆէնլէտիլէր , վէ տիշարը չը-
գարըպ կէօմաիւլէր : Վէ 7
իւչ սաա'թ միգտարի կէլին-
ճէ , ծնուն գարըր վադի՝ օլա-
նը պիլմէյէրէք՝ իշէրի կէլտի :
Վէ Պետրոս ծնա ճէվապ վէր- 8
տի . Պանա սէյլէ , թարալը
պո՛ւ գաաարա մը վէրաինիղ .
վէ օ՝ Պէլի , պուգաաարա տէ-
տի : Վէ Պետրոս ծնա տէտի . 9
նիշիւն սիղ Բապպին Բու-
հունու թէճիւրիւպէ էթմէյէ
իթթիֆագ էթտինիղ . իլթէ
սէնին գօճանը կէօմէնլէրին ա-
յադլարը գալտունու եանըն
տա տըր , սէնին տէ չըգարա-
ճադլար : Վէ օ՝ տէր ա'գապ 10

- օնուն այսգլարներն եաննա
 տիւտիւ, վէ ճանը չըգտը .
 վէ կենճէր իչերի կելիւ՝ օնու
 էօրիւշ պուլտուլար, վէ տիւ
 շարը չըգտըրա՝ գօճասընըն
 11 եաննա կէօմտիւէր : Վէ պիւ
 թիւն քրիստոն իւզերինէ՝
 հէմ պուլտուլար հէփ իշիտէն
 լէրին իւզերինէ պէջիւք գօր
 գու կէլտի :
 12 Վէ առաքեալարըն էլէրի
 իլէ գալմտա չօգ մի՛ւճիգաթ
 ար վէ հիքմէթէր օրտու .
 վէ ճիւմէսի կէօմիւլպիլէ Սո
 դոմնուն գուպպէսինտէ իտի
 13 լէր . Վէ սայիրէրտէն հիւ
 քիմսէ օնար իլէ պիլլէշմէյէ
 ճէսարէթ էթմէզ իտի, ամմա
 գալմ օնարա թա՛ղմ էտէր
 14 իտի . Վէ իման կէթիւրէն չօգ
 էրքէքըր վէ գարըլար՝ տաճա
 վիյաանէսի իլէ Բապպա գամմ
 15 օլուրլար իտի . Շէջլէ քի՛խա
 թալարը մէյաանլարա չըգա
 ըրըլար իտի, վէ եաթագլար
 հէմ տէօշէքլէր իւզերինէ գօր
 16 լար իտի, քի Պետրոս կէլիւքէն՝
 պարի օնուն քէօլէսի օնլարն
 կէթրաֆտա օլան շէհրէրաէն
 չօգ խալչ տախի՝ խաաթալար
 վէ նախաք ըուհլարտան ա՛
 զապ չէքէնլէր կէթիւրէրէք՝
 Երուսաղէմէ ճէմ՝ օլուրլար
 իտի, վէ օնլարն հէփիտի
 սաղսլըրլար իտի :
 17 Վէ պաշ քեա՛հին հէմ օնուն
 պիլլէսինճէ ճիւմէլ օլանլար՝
 մէվճիտ օլան Սադուկէիւ
 18 ին Ֆրդգաար գալլըպ՝ հասէտ
 իլէ աօլտուլար . Վէ էլլէրինի
 առաքեալարըն իւզերինէ սալ
 տըլար, վէ օնլարը պէյլլէք
 19 հապսընա դօտուլար : Ամմա
 Բասպլըն մէլէյի կէճէ իլէ զըն
 տանըն գալիուսունու ալար,
 վէ օնլարը չըգտըրապ տէտի .
 Վարն, վէ ոտուրուպ հէյ .
 20 քէլտէ խալչա՝ պու հայաթըն
 հէփ սէօլլէրինի սէջլէյին :
 Վէ օնլար իշիտինճէ՝ սաապէ
 21 լայըն հէյքէլէ կիրտիլըր, վէ
 էջրէտիրլէր իտի . վէ պաշ
 քեա՛հին հէմ օնունլէ պէ
 րապէր օլանլար կէլիւ՝ ճէմա
 աթըր վէ խալիւլ օլուլա՝ ճէմա
 22 լարըն հէփ իլիթիարլարըն
 ճէմ՝ էթտիլէր, վէ օնլարը
 կէթիւրմէք իշիւն զընտանա
 քէմ կէօնտէրտիլէր : Ամմա
 23 խըզմէթքեարլար վարըպ՝ օն
 արը զընտանտա պուլմաար
 ար . վէ սէսնիւպ՝ խապէր
 վէրտիլէր, վէ սէտիլէր քի՛ կէր
 24 չի զընտանըր Թէքմիւ էմիլլէթ
 իլէ գալմալ՝ վէ պէքճիլլէրի
 գալիուլարն էսնիւնաէ սու
 րուր պուլտուլ . ամմա ալըն
 25 ճա, իչերիտէ հիւք քիմսէյի
 պուլմաարդ : Իմտի կէրէք
 պէյիւք քեա՛հին կէրէք հէյ .
 քէլին սէրաարը վէ պաշ քեա
 հինլէր պու սէօլլէրի իլիթ
 26 տիլլէրինտէ, օնլարտան էօ
 թիւրիւ՝ պու նէ օլա տէյիւ
 թա՛ճճիւպ էտէրլէր իտի : Վէ
 27 պիլր քիմսէ վարըպ՝ օնլարտ
 խապէր վէրտի, վէ տէտի քի՛
 իշլէ օլ հապաա դօտուլու
 նուզ ստէմլէր հէյքէլտէ տիլ
 28 լէր, վէ աուրուպ խալչա թա՛
 լիւմ էտէյօրլար : Օլ զէման
 սէրտար խըզմէթքեարլար իլէ
 վարըպ՝ օնլարը կէթիւրտի, ա՛
 29 թա զօր իլէ տէյիւ . զիւրա՝ թաշ
 լանմայալար տէյիւ խալլտան
 դօրգարլար իտի : Վէ օնլարը
 կէթիւրիւ՝ ճէմաաթա տուր
 սուրտուլար . վէ պաշ քեա
 հին օնլարա սօրուպ տէտի .

28 Սիդէ պու առ իւն թա՛ղմ
է թմեմէյն սըգը թէնպիհ է՛թ.
մէտիք մի . վէ իշթէ Երու-
սաղէմի թա՛ղմին իղտէն տօլ-
սուրտունուղ , վէ պու առէ-
մին գանձը իւղերիմիդէ կէ-
թրմէք իսթէր սինիլ :

29 Ամնա Պետրոս վէ առաք-
եալար ճէվապ վերիպ տէտի-
լէր . Ատէմէրտէն տաճա զի-
յատէ Ալլահա ի թաա՛թ էթ .

30 մէք կերէք տիր : Պապալարը-
մըղն Ալլահը սիղնն աղաճա
ապալ էօլտուրտիլիւնիւղ Յի .

31 առսու գալորտոր : Ալլահ օ-
նու՝ քէնտի սաղ էլի իւն էիւ-
ճէթտի . քի Սէրվէր վէ Գուր-
թարըճը օլուպ իսրայէլէ թէվ-
պէ վէ կիննաշլար ա՛վֆըղը

32 վէրէ : Վէ պիղ պու րէրէյի-
ֆը նէսնէլէրէ օնուն շահիտ-
լէրի իղ , հէմ Ալլահն օնա
ի թաա՛թ էտէնլէրէ վէրտիյի
Աղղիճուհ տախի շահիտ քի :

33 Վէ օնլար իշիթտիլէրինտէ՛
գուտուրուրլար իտի , վէ օնլա-
րը էօլտուրմէյէ մէշվէրէթ
էտէրլէր իտի :

34 Ամնա ճիւմէ գալմտա
միւթէպէր օլան՝ նօմա խօ-
ճասը Գամաղէլ աորնտա պիր
Փարիսեցի քիմնէ ճէմաա՛թտա
գալցըպ՝ էմր էյէտի քի՝ ա-
ռաքեալարը աղաճըգ տիշարը

35 չըգարալար : Վէ օնլարտ աէ-
տի . Խա՛ իսրայէլ առէմէլէ-
րի՝ պու քիմնէլէրէ նէ է-
տէճէյինիղ խուսու տունտա՝

36 քէնտինիղ սագ՝նըն : Զ իրա
պու կիւնէրտէն ագտէմ թեւ-
թաա գալցըպ՝ քէնտիսի իշին
պիր պէօյիտ քիմնէ տիր տէր-
իտի , քի օնուն իւն սայըտա
տէօրթ էիւղ գասար առէմ
պիրէշտի . ամնա օ՝ էօլտիւ-

րիւլտիւ , վէ օնա հէփ ի թաա՛թ
էտէնլէր տաղըըպ հիւլ օլտու-
լար : Պունտան սօնկրա թահ . 37

րիրաթ կիննէրինտէ Գալլը-
եալը Յուդա գալցար , վէ ալ-
տընա վաֆիր խալը ճէլպ էթ-
տի . օ տախի հէլար օլտու ,
վէ օնա հէփ ի թաա՛թ էտէն-

լէր տաղըըլար : Վէ շիմտի 38
սիդէ տէրիմ , պու առէմէլէ-
տէն իրադ տուրուն , վէ օն-
լարը պրաղըն . զիւր էյէր պու
թէտպիր էախտա պու ա՛մէլ
ատէմէրտէն իտէ , պօղուլուր .

Ամնա էյէր Ալլահաան իտէ , 39
օնու պօղմաղա գասիր օլաւաղ-
սընը . օլմայա Ալլահա ճէնկ
էտէր տախի պուլունասընը :

Վէ օնա գալլիլ օլտուլար , վէ 40
առաքեալարը չաղըըպ տէյ-
տիւլէր , վէ Յիսուսուն աաը
իւն սէյլէմէմէյէ թէնպիհ է-
տիպ՝ օնլարը սաղ վէրտիլէր :

Իմնի օնլար Բապղն տաղիլին 41
րէզալէթ չէքէյէ լալըգ օլ-
մալարը իւն ճէմաա՛թն էօ-
նիւնտէն սէվնէրէք կիթտի-
լէր : Վէ հէր կիւն հէլքէլ 42
տէ վէ էվտէն էվէ թա՛ղմ
վէրմէքտէն վէ Յիսուս Գրիս-
տուս միւժտէ էթմէքտէն
Փարիղ օլմաղար իտի :

ՊԱՊ 2

Վէ օլ կիննէրտէ շայիրա 1
լէր չօլալմաղրա , Եունանիճէ
սէյլէյէնլէրին Իսրանիլէրէ
գարը մըրըտայըլը վաֆի՝ օլ-
տու , քի օնլարն տուլգա-
րըլարը հէր Լիւնքի խըղմէ-
տէ կէօղէտիլմէղլէր իտի :
Վէ օնիլէր շայիրտլէրին 2
ճէմաա՛թնը չաղըըպ տէտի-
լէր . Ալլահն քէլալմըր թէրք

էտիպ՝ սօֆրաշարա խըզմէթ
 3 Էթմէմիզ խօշ տէյիւ սիր : Իմ
 տի եւ՝ դարնտաշար՝ արա-
 նըզտան էյի շէհատէթ օլուն
 մուշ՝ Աղիզ Բուհ իւէ վէ իւմ
 իւէ սօլու եէտի ատէմէր սէ-
 չին , քի ծնարը պու մասլա-
 հաթըն իւզէրինէ նասպ էտէ-
 4 լիմ : Պիզ իսէ տուա՛յա վէ սէօ-
 ղիւն խըզմէթինէ տէվամ էտէ-
 5 լիմ : Վէ պու սէօզ՝ պիւ-
 թիւն ճէմմա՛թըն հուզուրուն
 տա խօշ կէօրինտիւ . վէ ի-
 ման իւէ հէմ Աղիզ Բուհ
 իւէ սօլու օլան Ստեփաննոս
 նամ քիմնէյի՝ վէ Փիւպպոսու
 վէ Պրօքորոսու վէ Նիկանորու
 վէ Տիմոնիւ վէ Պարմէնայը
 վէ Մնթաքեալը տէօնմէ Նիկո-
 6 ղայոսու սէչտիւէր : Վէ ծնա-
 րը առաքեալարըն հուզուրուն
 տա տուրառուրտուլար , վէ տուա
 էտիպ՝ էլէրինի ծնարըն իւզէ-
 7 րինէ դօտուլար : Վէ Ալահըն
 սէօղիւ արթար իտի , վէ շա-
 յիրալէրին սայըսը Երուսա-
 ղէմսէ զայէթէ չօղալըր իտի .
 քեահինէրտէն տախի չօգ
 գալապալըգ իմանա իթաա՛թ
 էտէրէր իտի :
 8 Վէ Ստեփաննոս լուծֆ
 վէ գուվիէթ իւէ սօլու՝ խալ-
 տա պէօյիւք հիքմէթէր վէ ա՛-
 լամէթէր իճրա էտէր իտի :
 9 Վէ Լիպէրթինէրէ հէմ պիւ-
 րենէլէրէ վէ Աղէքսանդրիւ
 լըլարա մաստուս օլան ճէմմաթ
 եէրինտէն պազըլարը , հէմ
 պիւկիկաաւան վէ Սիւստան օ-
 լանլարըն պա՛ղըսը գաղգրոյ՝
 Ստեփաննոս իւէ միւճատէլէ
 10 էտէրէր իտի : Վէ ծնուն
 սէօյլէյիշնտէ օլան իլմէ վէ
 րուհա գաղըր տուրմաղա գա-
 11 տիր տէյիւէր իտի : Օ զէ-

ման էլ ալթընտան ատէմէր
 դօտուլար , քի ծնար՝ Պիզ
 պունուն Մովսէսէ վէ Ալա-
 հա քիւֆր սէօղէրի սէօյլէ-
 տիյինի իշիթտիք տէպիլէր :
 Վէ խալգը հէմ իսթիարալը
 վէ քեաթիպլէրի թահրիք
 էթտիլէր , վէ իւզէրինէ եիւ-
 րիպիւշ էտիպ՝ ծնու գափու-
 լար , վէ մէճիւսէ կէթիլտիլէր :
 Հէմ եալան շահիտէրի տիք :
 13 տիլէր , քի ծնար տէրէր ի-
 տի . Պու առնմ պու աղիզ
 մահալէ վէ նօմօսա գարը
 քիւֆր սէօղէրի սէօյլէմէքտէն
 Ֆարիլ օլմաղ : Զիրա իշիթ-
 14 տիք քի՝ Նազարէթի Յիսուս՝
 քէնտիսի պու եէրի պօղուպ
 Մովսէսին պիզէ թէպիւմ էթ-
 տիյի այընլարը տէյիւտիլէ-
 15 ճէք տէտի : Վէ մէճիստէ
 օթուրանլարըն ճիւմէսի օ-
 նա կէօզ տիքիպ՝ ծնուն եիւ-
 ղիւնիւ մէլէք եիւզիւ կիպի
 կէօրտիւէր :

ՊԱՊ Ե

Վէ պաշ քեահին տէտի . 1
 Հագգան պու շէյլէր պէօյլէ՛
 մի տիր : Վէ օ տէտի . Եա՛ 2
 ատէմէր՝ գարնտաշար վէ պա-
 պալար՝ տինկէյին . Պասա
 մըզ Աբրահամ՝ խառանտա
 սաքին օլմաղտան էվիւլ՝ տա
 հա Միշաբետտէ իքէն , ճէլիւ
 Ալահ ծնա կէօրինիւպ տէտի .
 Վ իւլայէթինտէն վէ խըսմլա-
 3 րընըն եանընտան չրի . վէ
 սանա կէօսթէրէճէյիմ տիլա-
 րա կէլ : Օ զէման օ՝ Բիլտա-
 4 նիլէր ալարընտան չըզըպ՝ խա-
 ռանտա սաքին օլտու . օրա-
 տան տախի՝ պապասը Էօլտիք
 տէն սօնկրա՝ ծնու պու շիմտի

սիրուն սաքին շտուղունուչ
 5 տխրաւ կէօջւորտիւ : Վէ օն
 տա օնա սիր ալադ պասա-
 ճաք եէր պիլէ միւրա՛ս վէր-
 մէտի . վէ օնուն էվլատը եօզ
 իքէն՝ օնա վէ օնտան սօնկրա
 զիւրիյէթինէ միւլք օլմագ
 իչիւն օնու վէրմէյէ օնա վա՛տ
 6 էյլէտի : Վէ Ալլահ պէշյէ
 սէշյէտի քի՛ Օնուն զիւրիյէ-
 թի ետա տխարտա միւսաֆիր
 օլաճագ , վէ տօրթ էիւզ երլ
 օնա գուլուգ էթտիրէճէքէր ,
 7 վէ էդէյէթ էտէճէքէր : Վէ
 շօլ գուլուգ էտէճէքէրի
 թայիֆէյի պէն հիւքմ էտէ .
 ճէյիմ տէտի Ալլահ . վէ օն
 տան սօնկրա չըգըպ՝ պու մու
 հալտէ պոնա ի պատէթ էտէ
 8 ճէքէր : Վէ օնա սիւննէթ
 ա՛հաը վէրտի . վէ պէշյէճէ
 օնա իսահակ սօղտու , վէ սէ-
 քիղինճի կիւնտէ օնու սիւն
 նէթ էյլէտի . իսահակա տա
 իի Յակոբ՝ վէ Յակոբա օն
 իքի նահապետէր Կօլաւ :
 9 Վէ նահապետէր Յովսէփի
 դըզգանըպ՝ Մըսըրա Կօնի-
 ռիւմէ Իլիւն սաթաղար . վէ
 10 Ալլահ օնուն իլէ իտի . Վէ
 օնու ճիւմէ սըգընթըլարըն
 տան դուրթարտը , վէ օնա
 Մըսըր փատիշահը Փարաւո-
 նուն Հուզուրդանտա լուծֆ
 վէ իւմ վէրտի . օ տա օնու
 Մըսըրըն վէ ճիւմէ քէնտի
 էվինն իւզէրինէ սէրվէրնասպ
 11 էթտի : Վէ պիւթին Մըսըր
 հէմ Քանան տխարը իւզէ-
 ռինէ դըթըգ վէ պէշիւք սըգ-
 լէթ կէտի , վէ պապալարըմըզ
 զախրէ պուլմաղար իտի :
 12 Վէ Յակոբ Մըսըրտա պուլ-
 տայ վար իտխինն իշտին-
 ճէ , իպթիտա պապալարըմըզ

կէօնտէրտի : Վէ իքինճի տէ 13
 Ֆա՛տա՛ Յովսէփ քէնտինի
 գարնտաշարընա պիւտիրտի .
 վէ Յովսէփին սօյու Փարաւո-
 նա մա՛լիւմ օլտու : Վէ Յով 14
 սէփ կէօնտէրիպ՝ քէնտի պա-
 պասը Յակոբու վէ հէփ իւր-
 սըմլարընը եէթմիշ պէշ
 ճան օլարագ՝ տա՛վէ էյ-
 լէտի : Վէ Յակոբ Մըսըրա 15
 էնտի , վէ քէնտիտի հէմ պա-
 պալարըմըզ էօրտիւէր . Վէ 16
 Սիւքէմէ կէօթիւրիւտիւէր ,
 վէ Աբրահամըն՝ Սիւքէմին
 պապալար Նմալուն օլուլարըն
 տան ագչէ գըմէթի իլէ սա-
 թուն ալմըշ իտիյի մէզարա
 գօնուլտուլար : Վէ Ալլահըն 17
 Աբրահամա էէմին իլէ էթտիյի
 վա՛տըն զէմանը եագլաշտըգ-
 ճա՛ Մըսըրտա գալմ՝ արթ-
 տը , վէ չօղալտը օլ վագթա-
 տէք քի՛ Յովսէփի պիւմէյէն 18
 պիր զայրի փատիշահ գալար :
 Պու պիլմիմ միլէթիմիգէ հիլէ 19
 գուրնպ՝ պապալարըմըզա է-
 զիյէթ էյլէտի , շէշյէ քի օն
 լարըն մա՛սուլարը ոաղ դու-
 մայալար տէյիւ տիշարը աթ-
 տըրտը : Վէ օլ զէմանտա 20
 Մովսէս սօղտու . վէ Ալլա-
 հըն Հուզուրդանտա կիւզէլ ի-
 տի , վէ իւզ այ պապալարընն
 էվինտէ պէսլէնտի : Վէ օ տի 21
 շարը աթըլմաղըլա՛ օնու Փա-
 րաւոնուն գըզը ալըպ՝ քէնտի-
 նէ օղուլ տէյիւ պէսլէտի :
 Վէ Մովսէս Մըսըրըլարըն 22
 հէր իլմինտէ թէրպիյէ օլուն-
 տու . վէ սէօզէրինտէ հէմ
 ա՛մէլլէրինտէ գուվլէթի իտի :
 Վէ սիննինն գըրգընճը երլը 23
 թէմաւ օլտուգտա , օնուն
 գալպինէ կէտի քի գարնտաշ-
 արընը՝ իսրայէլ օղուլարընը

- 24 զիյարէթ էտէ : Վէ պիր
քիմսէնին նահազըզ չէթաի-
յինի կէօրմէքէ՛ն՝ ծա թէսահ-
հիւպ էթտի . վէ Մըսըրըյը
էօլաիւրիւպ՝ զուլմ՝ չէթէնին
25 հազգընը հազ էյլէտի : Վէ
զանն էտէր իտի . քի գարն
տաշարը՝ Ալահ ընլարա օ-
նուն էլի իլէ գուծուլուշ
վէրտիյինի անկըյաճաղար .
ծնլար իսէ անկըմաարըար :
26 Վէ՛ էրթէտի կիւն՝ ընլար նի-
զա՝ էտէրքէն ընլարա կէօ-
րիւնտիւ , վէ ընլարը սուհա
իպրամ՝ էտիպ տէտի . Ես
ատէմէր՝ սիղ գարնտաշարը
նըզ , նի՛չիւն պիրի պիրինիզէ
27 նահազըզ էտէրսինիզ : Ամմա
գօնշուսունա նահազըզ էտէն՝
օնու ըէտտ էտիպ տէտի .
Սէնի պիղիմ իւղէրիմիղէ հիւ-
քիւմսար վէ գատը քիմ՝
28 թալին էթտի . Սէն պէնի
տիւն Մըսըրըյը էօլտիւր-
տիւյիւն վէճ՝ իւղրէ՝ էօլաիւր
29 մէք մի իսթէրսին : Վէ Մով
սէս պու սէօլտէն էօթիւրիւ
գաշըպ՝ Մագիւամ տիյարըն-
տա զարիպ օլտու , վէ օրա
տա օնա իքի օղուլ տօղտու :
30 Վէ զըրգ երլ թէմամ օ-
լունճա , Սինա տաղընըն
չէօլունտէ պէօյիւրթլէն աթէ-
չի ալէվինտէ օնա իսպպըն
31 մէլէյի կէօրիւնտիւ : Վէ Մով
սէս կէօրտիւյիւնտէ , սէյրա-
նա թա՛ճիւպ էթտի . վէ
պագմազ իշիւն էագըն վարը-
քէն՝ օնա իսպպըն սէսի օկ
32 տու . Պէն սէնին պապաղա-
րընըն Ալահ՝ Աբրահամըն
Ալահ՝ վէ Իսահակըն Ալա-
հը վէ Յակոբըն Ալահը իմ .
վէ Մովսէս զպէթլէ գօրգմալ
ըլա պագմաղա ճէսարէթ է-

տէմէտի : Վէ իսպպ օնա տէ 33
տի . Այագարընտան այագ
գապընը չէօզ . զիրա տուր-
տուլուն մահալ՝ աղիզ էէր
տիր : Պէն՝ Մըսըրտա օլան 34
գալմըմըն էլիյէթինի հըր
վէճ՝ վէ կէօրիւպ՝ վէ ընլարն
աշընը իշիւպ ընլարը գուր .
թարմաղա էնտիմ . վէ չիմտի
կէլ՝ սէնի Մըսըրա կէօնտէրէ-
յիմ : Օնլարըն՝ Սէնի հիւ 35
քիւմտար վէ գատը քիմ՝ թա-
յին էթտի տէյէրէք ինքէար
էթտիքլէրի Մովսէսի՝ հէման
օնու Ալահ պէօյիւրթլէնտէ
օնա կէօրիւնէն մէլէյին էէտի
իլէ՝ հիւքիւմսար վէ գուրթա-
րըճը կէօնտէրտի : Օնլարը՝ 36
Մըսըր տիյարընտա վէ գըղը
տէնիզտէ վէ չէօլտէ զըրգ երլ
հիքմէթլէր վէ ալունէթլէր
էյլէյէրէք՝ պու չըգարտը :
Պու օլ Մովսէս տիր քի՛ Իս 37
ըայէլ օղուլարընա տէտի .
Սիղէ Ալահընըզ իսպպ գա-
րընտաշարընըրգտան պէնիմ
կիպի պիր փէյլամպէր գալ-
տըրմազ , օնու տինկլէյէտի
նիզ : Պու տուր օլ քիմսէ 38
քի՛ օնա Սինա տաղընտա
սէօլէյէն մէլէք իլէ՝ վէ պա-
պալարըմը իլէ պէրապէր
չէօլտէ քիլիսատէ իտի , քի
օ պիղէ վէրմէք իշիւն հայաթ
սէօլէրի ալար . Քի օնա պա- 39
պալարըմը միւթիւ օլմագ
իսթէմէտիլէր , իլա ըէտտ
էթտիլէր , վէ էիւրէքլէրի
իլէ Մըսըրա կէրի տէօնտիւ-
լէր . չիւն Ահարոնա տէտի-
լէր . Պիղէ ալահյար էտի , 40
քի ընլար էօնիւմիւղճէ կիտէ-
լէր . զիրա չու պիղի Մըսըր
տիյարընտան չըգարտան Մով
սէս՝ օնա նէ օլտու պիլի-

41 յիդ : Վէ օլ կիւնլերտէ
 պուզաղը եափաղար, վէ փու-
 թա գուրպան սունուպ՝ քէն-
 տի էլլերինին ա՛մէլլերի իլէ
 42 սէֆա սիւրերէր իտի : Վէ
 Ալլահ օնաբաւն տէօնիւպ՝ օն-
 արը կէօյիւն աղբերինէ իսլա-
 տէթ էթմէյէ թէսլիմ էյլէ-
 տի , նիճէ քի փէյլամպէր-
 լերին քիթապընսա եաղը-
 մը տըր . Եա՛ Իսրայէլ է-
 վի՛ չէօտէ գըրդ երլ պանա
 հիչ պօղաղանմը տափարար
 վէ գուրպանըն սունաունուչ
 43 մու : Վէ Մողղըուն չատը-
 րընը վէ ալլահընը Հո.եմ
 փանըն երլտըղընը՝ շօլ սէճ
 տէ գըլմաղա եափաղընը
 սուրէթլէրի ալլա՛ կէօթիթ-
 նիւ . պէն տաիի սիզի՛ Բա-
 բիլօնսան էօթէյէ ինթիգալ
 44 էտէճէյիմ : Շէհասաէթ չա-
 տըրը չէօտէ պապալարմը
 զըլա իտի , նիճէ քի Մոփսէսէ
 սէյլէյին՝ օնու կէօրափյիւ
 էօրնէյէ կէօրէ եափմաղա
 45 թէնպիհ էյլէփշ իտի . Գի
 օնու պապալարմըլ ալլա՛
 Յեսու իլէ պէրապէր՝ պապա-
 լարմըլըն էօնիւնտէն Ալլա-
 հըն սիւրաիյիւ թայիֆէլէրին
 փիւթիւ իլինէ կէթիբիլէր ,
 թա Դաւիթին կիւնլերինէտէք .
 46 Գի օ՛ Ալլահըն Հուզուրուն
 տա լուծֆ պուլուպ՝ Յակո-
 բուն Ալլահըն պիր մէքեան
 47 պուլմաղ տիլէտի : Ամիա Սո-
 դոմն օնա պիր էլլ եափտը :
 48 Լաքին Թաա՛լա էլ իլէ եա-
 փըլմըլ Հէյթէլլերտէ սաքին
 օլմալ , նիճէ քի փէյլամպէր
 49 տէր . Վէօք թաիթըմ տըր ,
 վէ էէր այաղարմըն պասա-
 մաղը տըր . պանա նա՛սըլ
 էլլ պինա էտէճէքսինիզ՝ տէ

յօր Բապալ , եափսա րահաթ-
 լըղմըն մահալի Հանիլըսը
 տըր . Պոնլարըն ճիւմէսինի 50
 էլլիմ եա՛փմատը մը : Եա՛ 51
 սէրթ պլոննըլար վէ էիւ-
 րէյի Հէմ գուլագլարը սիւն-
 նէթսիլլէր՝ սիլ տալիմա Ա-
 զիլ Բուհա գարըր տուրուր
 սունուզ , սիլ տէ պապալա-
 րընը կիպի : Պապալարընը 52
 փէյլամպէրլերին Հա՛նկըսընը
 գօվալմատըլար . վէ օնար՝
 Սասըղըն կէլմէսի խուսուսուն
 տա էվմէլան սէյլէյէնլերի
 էօլաիւրտիւլէր , քի շիմաի
 սիլ օնուն էլլ վէրիճիլէրի
 վէ գաթիլլէրի օլմուշսունուզ .
 Սիլ քի իօմօտու մէլէքլերին 53
 իտարէսի վաթիթաթի իլէ ալ-
 տընըզ , վէ սաղլամատընըլ :
 Վէ օնար պու չէյլէրի ի 54
 շիտի իքէն , էիւրէքլերինտէ
 գուտուրուպ՝ տիլլերինի օնուն
 իւզերինէ գըճըրտատըլար ի-
 տի : Ամիա օ՛ Ալիլ Բուհ 55
 իլէ տօլու օլմաղըլ , կէօղէ-
 րինի կէօյէ տիքիպ՝ Ալլահըն
 ճէլալինի՛ վէ Յիսուսու Ալլա-
 հըն սաղ եանընտա տուրուր
 կէօրտիւ , վէ տէտի . Իլթէ
 կէօքլէրի ալլա՛ վէ Ատէմ Օ-
 ղունու Ալլահըն սաղ եա-
 նընտա տուրուր կէօրիյօ-
 բում : Վէ օնար էիւքսէք սէս 56
 իլէ պաղըրըպ՝ գուլագլարընը
 թըգատըլար , վէ ճիւմէսի
 պիրտէն օնուն իւզերինէ հիւ-
 ճիւմ էթսիլլէր . Վէ չէհը 57
 տէն տիշարը չըգարըպ՝ թաշ-
 լարար իտի . վէ շահիտէր
 քէնտի էսվապլարընը՝ Սօղոս
 տէնիլէն պիր կէնճ տաէմին
 այաղարը եանընա գօտուրուր .
 Վէ Ստեփաննոսու թաշար . 58
 լար լուր , քի նիտա էտիպ տէր

խոր. Եւ՛ Բապայ Յիսուս՝ ըռւ
 59 հռւմու գապուլ էլլէ : Վէ
 տիզ չեօքիւս՝ պէջիւք սէս
 իլէ չաղըրսը . Եւ՛ Բապայ՝
 պուռնու ընլարա կիւնահ սայ
 մա . վէ պուռնու սէջլէյիւ
 ուլուտու . վէ Սօղոս ընուն
 գաթլինէ ըրզա վերմիշ խոր :

ՊԱՊ Ը

- 1 Լիէ ու կիւնտէ Երուսա
 ղէմտէ օլան քիլիսատէ պէօ
 յիւք գօլալայըլ օլտու , վէ
 առաքեալարտան մատա՛ Զիւմ
 լէսի Եէհոստիսթանըն վէ Սա
 մարիանըն հեր սէմթինէ տա
- 2 լըրլըրար : Վէ Ստեփաննոսու
 պա՛ղը տինտար առէմլէր կէօմ
 մէյէ կէօթիւրտիւլէր , վէ օ
 նուն իւղէրինէ պէջիւք ֆեր
- 3 ետա էթտիլէր : Վէ Սօղոս
 էվտէն էվէ կերիւ պերէք էր
 քէքէրի կերէք քարըլարը սիւ
 ըրէքլէյէրէք հապսա թէսլիմ
 էթմէքլէ՛ քիլիսայը խարապ է
 տեր խոր :
- 4 Իմտի տաղըան քիմսէլէր՝
 սէօղիւ միւժտէ էտերէք օլտաշ
- 5 տըլար : Վէ Փիլիպպոս Սամա
 ըիանըն պիր շէհրինէ էնիւս՝
 ընլարա Քրիստոսու վալ է
- 6 տեր խոր : Վէ խալզ փիլիպ
 պոսուն էյլէտիյի միւժիզաթ
 լարը իլիթմէլէրի վէ կէօրմէ
 լէրի իլէ՛ կէօնիւլ պիր օլարադ
 ընուն սէջլէտիլէրինէ տիգ
- 7 գաթ էտերլէր խոր : Զիրա
 նախաք ըռահլար զապթ էթ
 տիլէրի չօգ քիմսէլէրտէն՝
 պէջիւք սէս իլէ պաղըրուլ
 չըգալար խոր . հէմ չօգքէօթ
 ըրւմ վէ թօփալ քիմսէլէր
- 8 սաղալարար : Վէ օլ շէհրտէ
- 9 պէջիւք շաղըրգ օլտու : Վէ

օլ շէհրտէ՛ էվէլտէն պէրու
 Սիմոն ատընտա պիր առէմ
 վար խոր , քի օ սիհրպաղ
 լըգէտերէք Սամարիանըն թա
 յիֆէսիլի հէյրան էթմէքլէ՛
 քէնտիսի իլիւն պիր պէջիւք
 քիմսէ տիր տեր խոր : Վէ 10
 քիւլիւքտէն պէջիւլէտէք հէ
 փիսի ընա՛ Ալլահըն պէջիւք
 գուվլէթի պու տուր տէյէ
 ըէք՝ տիգգաթ էտերլէր խոր :
 Վէ ընա տիգգաթ էտերլէր ի 11
 տի . չիւն քի ընլարը սիհրլէր
 իլէ վաֆիր զէման հէյրան
 էթմիշ խոր : Սամա Ալլահըն 12
 փառիշահլըլ վէ Յիսուս Քը
 ըրիստոսուն առը խուսուտուն
 տա միւժտէ էտէն Փիլիպպո
 սա ինանտըգալարնտա՝ կերէք
 էրէքլէր կերէք քարըլար վաֆ
 թիդ օլտըրար խոր : Վէ Սի 13
 մա՛ն՝ քէնտիսի տաիլի ինանտը ,
 վէ վաֆթիդ օլտուս՝ սալիմա
 Փիլիպպոսուն էանընտա սու
 ըուր խոր . վէ իճրա օլտան
 ալամէթլէրի հէմ՝ պէօիւք
 գուվլէթլի իլէրի կէօրիւս՝
 հէյրան օլտը խոր : Վէ Ե 14
 ըռաալլէմտէ օլան առաքեալ
 ար՝ Սամարիանըն Ալլահըն
 սէօղիւնիւ գապուլ էթտիյի
 նի իլիթտիլէրինտէ , ընլարա
 Պէարոսու վէ Բոլմաննէսի
 կէօնտէրտիլէր . Քի ընլար է 15
 նիւս՝ ընլարտան էթիւրիւ
 տուա՛ էթտիլէր քի՛ ընլար Ա
 զիզ Բուհ ալարար : Զիրա 16
 սահա ընլարն հիւ պիրինին
 իւղէրինէ Բահ տիւլմէմիշ ի
 տի . լաքին էալընըզ Բապայ
 Յիսուսուն առընա վաֆթիդ
 օլմուշ խորլէր : Օ զէման ըն 17
 լարն իւղէրինէ էլլէրինի գօր
 լար խոր , վէ ընլար Ազիզ
 Բուհ ալըրար խոր : Վէ Սի 18

- ման՝ առաքեալաբարն էլէր դօ-
մալերի իլէ Ա՛ղեղ Բուհ վէ-
րիտիյնի կէօրինաճէ, ծնա-
19 րա ագգէ սուռնույ՝ տէտի. Պու
հիւքիւմէթի պանա տախի վէ-
րին, Թա քի էլէրիմի քիմին
իւզերինէ Կօրսամ՝ Ա՛ղեղ Բուհ
20 ալըն: Վէ Պէտրոս ծնա տէ-
տի. Ագգէն սէնին իլէ հէլաք
օլսուն. զերա զանն էթաին
քի՝ Ալլահն պախլըլի ագգէ
21 իլէ գազանըր: Պու շէյտէ
սէնին հիսսէն եա նասիպին
եօգ սուր. զերա եիւրէյին
Ալլահն հուրըրունտա տօղ
22 րու տէյիլ տիր: Իմտի պու
քէօթիւլիւնտէն Թէվպէ է-
տիւ՝ Ալլահա նիյաղ էյլէ,
պէլքի եիւրէյինին միւհհաղա-
23 սը սանա ա՛վֆ օլունա: Զի-
րա սէնի կէօրիւյօրում քի՝
էօտ աճըրըլունտա վէ նահագ-
24 լըլեն պէնտինտէսին: Վէ Սի-
մոն ճէվապ վերիպ տէտի.
Պէնիմ իլին սիղ Բապպա նի-
յաղ էյլէյին, Թա քի սէյ-
լէտիյինիղ շէյլէրին հիշ պի-
25 րի իւզերիմէ կէլմէսին: Իմ-
տի ծնալը՝ Բապպըն սէօղիւնիւ
շէհասէթ էտիպ սէյլէտիքտէն
սոնկրա՝ Երուսաղէմէ տէօն-
տիւլէր. հէմ Սամարիալըա-
րն չօգ քէյլէրինէ միւթտէ
էթտիլէր:
26 Վէ Բապպըն մէլէյի Փի-
լիպպոս սէյլէյիպ տէտի.
Գալց, վէ գըլլէյէ տօյրու
Երուսաղէմէն Գաղայա է-
նէն եօրա վար, ֆի պու՝ պիր
27 շէօլ տիւր: Վէ գալգըպ կիթ-
տի. վէ իլթէ Հապէշի պիր
խատըմ քի Հապէշիլէրին մէլի-
քէպի Վանթալանըն՝ պիւթիւն
խաղնէսի իւզերինտէ օլան
պիր պէյի խի. պու քիմպէ Ե-
- րուսաղէմէ սէճտէ գըլմաղա
կէլմիշխտի. Վէ կէրի տէօ- 28
նէր իքէն Կօյուսունտա օթու-
րուպ՝ Եսայի փէյղաւգէրի օ-
գուր խի: Վէ Բուհ Փիլիպ- 29
պոսա տէտի. Եաղլաշ, վէ
պու գօղոյա եալըր: Փիլիպ- 30
պոս տա եաղընա սէյիւրիպ
ծնուն Եսայի փէյղաւգէրի օ-
գուսուղունու իշիթտի, վէ տէ-
տի. Աճապա օգուսուղուն
շէյլէրի անկալը մը սըն: Օ 31
տախի տէտի. Եա պիր քիմ-
սէ պանա գըլղուղ օլմաղա՝
նի՛ճէ գատրի օլայըմ. հէմ Փի-
լիպպոսա եալըարտը քի՝ չըգըպ
ծնուն պիլէսինաճէ օթուրա:
Վէ օգուսուղու քիթապըն եէ- 32
րի պու խի. Գօյուն կիպի
պօղաղլանաղա կէօթիւրիւ-
տիւ, վէ գուղու՝ քէնտինի գըր-
գանըն էօնիւնտէ սէսսիղ օլ-
տուղու կիպի, օ՝ պէյլէճէ
աղղընը աջմաղ. Օնուն ալագ- 33
լըղը միւտտէթինտէ շէրաա՝
Թը գալըրըրըլը, վէ ծնուն
սէվրինի քի՛մնաղլէ հաւէլք.
զերա էօմրիւ եերտէն գալըր-
ըրըր: Իմտի խատըմ ճէվապ 34
էտիպ՝ Փիլիպպոսա տէտի.
Սանա րէճա հաերիմ, փէյ-
ղաւգէր պունու քիմի՛ն իլին
սէյլէյօր. քէնտիտի՛ իլին
մի, եօսսա պիր զայրի քիմնէ
իլին մի: Վէ Փիլիպպոս քէն- 35
տի աղղընը աջըպ՝ պու եաղը-
տան պաղլայարագ՝ ծնա Յի-
սուսու միւթտէլէտի: Վէ եօլ 36
տա կիտէր իքէն, պիր սույա
կէլտիլէր. վէ խատըմ տէ-
տի. Իլթէ սու, պէնի վաֆ-
թիղ օլմագտան նէ՛ մէն՝ է-
տէր: Վէ Փիլիպպոս տէտի. 37
էյէր պիւթիւն եիւրէքտէն
իման էտէքսէն, ճայիղ տիր.

վէ օ ճեվապ վէրիպ տէտի .
 Իման էսէրիմ քի՛ Յիսուս
 Բերատու Ալլահն Օղլու
 38 տուր : Վէ էմր էթտիքի՛ դօ
 չու տուրա . վէ իքիսի տէ՛ կէ-
 րէք Փիլիպպոս կերէք խա-
 տրմ՝ սույա էնտիւէր , վէ օնու
 39 վաթիթիզ էյլէտի : Վէ օն-
 լար սուտան չըգտըգլարննա՛
 Փիլիպպոսու Բապպըն Բուհու
 գափաը , վէ խատըմ օնու հիշ-
 արթըգ կէօրմէտի . վէ սէվի-
 ներէք քէնտի եօլունա կիտէր
 40 խոի : Վէ Փիլիպպոս Ազոփոս
 տա պուլունտու , վէ տօլաշըպ՝
 Թա Կեւարիպա կէլէնէտէք՝
 Ճիւմիէ շէհրէրտէ միւթտէ է-
 տէր խոի :

ՊԼԳ Թ

1 Վէ Սօղու Բապպըն շա-
 յիրալէրի իւղէրինէ տաշա
 Թէհտիտ վէ գաթլտան տէմ
 վուրուպ՝ պաշ քեաշինին եա-
 2 ննս կիթտի . վէ օնտան Դա-
 մասկոստա Ճէմաթլարա
 մէքթիւսլէր տիլէտի , շէօյլէ
 քի՛ էյէր պու մէզհէպտէն
 պա՛ղը քիմսէլէր պուլաճադ
 օլուրսա , կերէք էրքէք կերէք
 գարը՝ օնլարը պաղլը օլարագ
 3 Երուսաղէմէ կէթիրէ : Վէ կի-
 տէր իքէն , վագի՛ օլուր քի
 Դամասկոսա եագլաշընճա ,
 հէման ափանսըղ օնուն էթ-
 4 րաֆընա կէօքտէն պիր նուր
 փարաւոր : Վէ եէրէ գա-
 փանրպ՝ պիր սէս իշիթտի , քի
 օնա տէր խոի . Եա՛ Սաւուղ՝
 Սաւուղ՝ պէնի նի՛ջիւն գօվա-
 5 լայօրսուն : Վէ տէտի . Եա՛
 Բապպ՝ սէն քի՛մսին . վէ Բապպ
 տէտի . Պէն՝ սէնին գօվա
 լատըղըն Յիսուս իմ՝ Եօիւն

տիրէլէրէ գարը Թէփմէք
 սանա կիւճ օլուր : Վէ տիթ 6
 րէյիպ շաշարագ տէտի . Եա՛
 Բապպ՝ նէ՞ խաթէրտին քի է-
 տէյիմ . վէ Բապպ օնա րէտի .
 Դալը , վէ շէհրէ կիր , վէ սա-
 նանէ էթմէք կերէք իսէ սէյ-
 լէնէճէք տիր : Վէ օնուն իլէ 7
 պէրապէր եօլա կիտէն ատէմ
 լէր՝ սէտի իշիտիւ պիմսէյի
 կէօրմէտիքլէրինաէն՝ միւթէ-
 հայիր օլուրլար խաի : Վէ 8
 Սօղա եէրտէն գալըղպ կէօղ-
 լէրի ալըգ իքէն տախի՛ քիմ
 սէյի կէօրմէղ խաի . վէ օնու
 էլլնտէն Թութարագ՝ Դամաս-
 կոսուն իլլինէ կէօթիւրալէր :
 Վէ իւջ կիւն կէօրմէղ օլաու . 9
 վէ եէմէտի , հէմ իլլէտի :

Վէ Դամասկոստա Անանիա 10
 խամինտէ պիր շայիրտ վար ի-
 տի . վէ Բապպ ըիւյասա օնա
 տէտի . Եա՛ Անանիա . վէ օ՝
 իշիթէ պէն՝ եա՛ Բապպ տէտի .
 Վէ Բապպ օնա փէքի . Գալ- 11
 գըպ՝ Տօղլու տէնիլէն սօգա-
 ղա վար , վէ Յուգանդն էվլն-
 տէ՛ Թարսուլու Սօղա նա՛մ
 քիմսէյի արա . զիրա իշիթէ
 տուա՛ էտէյօր . Վէ ըիւյա- 12
 տա Անանիա աալնտա պիր
 աաէմ կէօրտիւ , քի իլլէրի կէ-
 լիպ՝ օնուն իւղէրինէ էլլնի
 գօտու , քի օ կէօրէ : Վէ 13
 Անանիա Ճէվապ վէրտի . Եա՛
 Բապպ՝ պու աաէմտէն էթիւ-
 րիւ Երուսաղէմտէ օլան աղիդ
 լէրինէ նէ դատար քէօթիւ-
 լիպլէր էթտիլլին չօք քիմսէ- 14
 լէրտէն իշիթմիշիմ : Վէ պաշ
 քեաշինլէրտէն՝ պուրատա
 հիւքիւմէթի վար քի՛ սէնին
 աալնա Ճիւմիէ նիտա էտէնլէ-
 րի պաղլապ : Վէ Բապպ օնա 15
 տէտի . Կիթ , զիրա օ՝ Թայի

ֆէլէրն վէ վատիշահարն
 հէմ Իսրայէլ օլուլարնն
 հուզուրունտա ատրմը թաղը
 Թաղա սէջլմիշ պիր դապըմ
 16 արը : Զ Իրա պէն ծնա կէօս
 Թէրեճէյիմ քի՛ առմ իջին
 նէ գատար եզիյէթէր չէք
 17 մէլ տիր : Իմտի Անանիա
 կիթտի , վէ հվէ կիրտի , վէ
 ծնուն իւղերինէ ելլերինի գո
 յուպ տէտի . Եւ՝ Սաւուդ
 գարնտա՛ կէլտիյին եօլտա
 սանա կէօրունէն Յիսուս Բապպ
 պէնի կէճստերտի քի՛ կէօզ
 լերն կէօրսին , վէ Ա՛ղիզ
 18 Բուհտան աօլարն : Վէ տէր
 ա՛գապ ծնուն կէօզլերինտէն
 փուլար կիպի շէնէր տիւշ
 տիւ , հէմ՛անիտէ կէօրտիւ .
 վէ գալլապ՝ վաֆթիդ օլտու .
 19 վէ Թաա՛մ եէյիպ գուվկէթ
 լէնտի , վէ Դամասկոստա օլան
 շայրտլեր իլէ պիր գաջ կիւն
 գալլը :
 20 Վէ տէր ա՛գապ ճէմիյէթ
 եէրլերինտէ Յիսուսու վ՛ազ
 էտէր իտի , քի պու Ալլահն
 21 Օղու տուր : Վէ Ճիւմէ տինկ
 լէյնէր հէյրան գալլապ տէր
 լեր իտի . Պու իսմէ նիտա է
 տէնէրի Երուսաղէմտէ իսա
 րապ էտէն պու տէյի՛լ մի ,
 հէմ պուրայա պունուն իջին
 կէ՛մէտի մի քի՛ ծնարը պաղլը
 օլարագ պաշ քեահնիլերէ
 22 կէթիլերէ : Ամմա Սօղոս տա
 հա զիյատէ գուվկէթլէնի
 իտի , վէ Դամասկոստա տա
 քին օլան Եէհուտիլերի՛ Քրիս
 տոս պու տուր տէյիւ իսպաթ
 23 էտերէք շալլարը իտի : Վէ
 վաֆիւր կիւնէր կէջինճէ ,
 Եէհուտիլեր ծնու էօլտիւր
 24 մէյէ մէլկէթէթ էթտիլեր . Վէ
 ծնարըն ֆիթնէտի Սօղոսա

մա՛լիւմ օլունտու . վէ ծնու
 էօլտիւրմէք իջին՝ գափուլարը
 կիւնտիւղ վէ կէճէ տախի
 կէօզէտիրլերիտի : Ամմա շա՛ 25
 յիւրալէր ծնու կէճէ իլէ ալլապ՝
 զէնպիլ իլէ սարգուտարագ
 հիսարտան աշաղա էնտիրտի
 լէր :

Վէ Սօղոս Երուսաղէմէ կէ՛ 26
 լիպ՝ շայրտլեր իլէ պիրլէշմէյէ
 չալլըք իտի . վէ հէփիսի՛ օ
 նուն շայրտ օլուլուրունա ի
 նանմամաղլա՛ ծնտան գօրգար
 27 լար իտի : Ամմա Բառեւարա
 ծնու ալլապ՝ առաքեալլարա
 կէթիլտի . վէ ծնուն եօլտա
 նիճէ Բապպը կէօրտիյիւնիւ ,
 հէմ Բապպ ծնուն իլէ սէյ
 լէշտիյինի՛ վէ Դամասկոստա
 Յիսուսուն առը իլէ նիճէ
 սերպէսթ սէյլէտիյինի՛ ծնա
 րա նաղլ էթտի : Վէ Երու՛ 28
 սաղէմաէ ծնար իլէ պերա
 պեր կիրիպ չրգար իտի , վէ
 Բապպ Յիսուսուն առնտա
 սերպէսթճէ սէյլեր իտի :
 Վէ Եունանիճէ սէյլէյէնէր 29
 իլէ սէյլէշիպ՝ միւճատէլէ
 էտէր իտի . ամմա ծնար ծնու
 էօլտիւրմէյէ չալլըքլար իտի :
 Վէ գարնտաշար առլամաղլա՛ 30
 ծնու Վեսարիայա էնտիրտիլեր ,
 վէ ծնու Թարսուսա կէճտէր
 տիլեր :

Իմտի պիւթիւն Եէհուտիւ 31
 Թանտա վէ Դալիւտատա վէ
 Սամարիատա՛ քիլիսալեր սէ
 լամէթ իւզրէ օլուպ՝ մա՛
 մուք օլարագ վէ Բապպըն
 գօրգուսու իլէ հէմ Ա՛ղիզ
 Բուհուն Թէսէլիսի իլէ էիւ
 րիւյերէք՝ չօլալըրար իտի :
 Վէ վազի՛ օլտու քի՛ Պեսրոս 32
 հէր Թարաֆտան կէջէրքէն ,
 Լիւղդէատէ Թաքին օլան ա՛

- 33 զիզէրէ տախի էնտի : Վէ օ-
րատա Ենեա ատընտա պիր
ատէմ պուլոու , քի սէքիզ
երլտան պերու եաթադտա
- 34 քէօթրիւմ եաթմը խտի : Վէ
Պետրոս օնա տէտի . Եա՛
Ենեա՝ Յիսուս Քրիստոս սա-
նա շիֆա վէրիօր . գալց ,
վէ քէնտի քէնտինէ տէօշէ .
վէ տէր ա՛գապ գալցար :
- 35 Վէ Լիւդգեստա հէմ Սարօն-
տա հէփ սաքին օլանլար օնու
կէօրտիւէր , վէ օնլար Բապ-
պա աէօնտիւէր :
- 36 Վէ Եաֆատա՝ Տաքիթա
ատընտա պիր գարը շալիրտ
վար խտի , քի թէրճիւմէ օլու-
տուգտա ճէյրան տէմէք
տիւ . պու՝ էյլէտիյի էյի ա՛-
մէլէր վէ սատադալար իլէ
- 37 տօլու պիւր գալց խտի : Վէ վա-
գի՝ օլտու քի օլ կիւնլէրտէ՝
օ խաւթա օլուպ էօլտիւ . վէ
օնու եայգալըպ՝ էյվանա գօ-
- 38 տուար : Վէ Լիւդգեսա Եա-
ֆայա եագըն օլմաղըլա՝ շա-
յիրտլըր Պետրոսուն օնտա
օլտուլունու իշխտինճէ , օնա
իքի առէմ կէօնտէրտիւէր քի՝
օնլարա տօղըու կէչմէյէ կէ-
ճիքմէմէք իշխն եալվարա-
- 39 լար : Վէ Պետրոս գալցըպ՝
օնլար իլէ կէլտի , վէ կէլտի-
յինտէ օնու էյվանա չըգար
տըլար . վէ հէփ տուլ գարը-
լար օնուն եանընա կէլիպ աղ-
լարլար խտի , վէ ճէյրան պի-
լէլէրինճէ օլտուլունտա ճիւմ-
լէ իլէտիյի գաֆթանլարը
վէ էսվալարը կէօսթէրիւէր
- 40 խտի : Վէ Պետրոս հէփիսինի
տըլարլար չըգարմաղըլա՝ տիզ
չէօքիւպ տուա՝ էյլէտի , վէ
ճէնէտէ տէօնիւպ տէտի . Եա՛
Տաքիթա՝ գալց . վէ օ՝ կէօղ

լէրինի տէտը , վէ Պետրոսու
կէօրմէքլէ՝ գալցըպ օթուրտու :
վէ օնա էլինի վէրիպ՝ օնու 41
գալարըտը . վէ ա՛ղիզէրի
հէմ տուլ գարըլարը չաղը-
րըպ՝ օնու էօնլէրինէ տիլի
ինզար էյլէտի : Վէ պիւթիւն 42
Եաֆատա մա՛լիւմ օլտու .
վէ չօգ քիմնէլէր Բապպա ի-
ման կէթիրտիւէր : Վէ վա- 43
գի՝ օլտու քի օ՝ Եաֆատա
տապալաղ Սիմոն նամ պիր
քիմնէնին եանընտա վաֆիր
կիւնլէր տօրտու :

ՊԱՊ Ժ

Վէ Կեսարիատա՝ Իտալի- 1
աղ տէնիլէն պէօրիւքտէն Կոռ-
նէլիոս ատընտա՝ պիր էիւզ
պաղը վար խտի քի՝ տինտար 2
վէ պիւթիւն էվի իլէ Ալլահ
տան գօրգար վէ խալլա չօգ
սատադա վէրէն՝ վէ տայիմա
Ալլահա տուա՝ էտէն պիր ա-
տէմ խտի : Պու քիմնէ կիւն 3
տիւզ սաա՛թ տօգուզ սու-
լարընտա թիւյտտէ աշիքեարէ
Ալլահըն պիր մէլէյինի կէօր-
տիւ , քի իշէրի եանընա կէ-
լիպ՝ օնա տէտի . Եա՛ Կոռ- 4
նէլիոս : Վէ օ՝ օնա կէօզ գալ-
տըրըպ՝ գօրգուտան տօլմաղ-
ըլա , տէտի . Նէ՛ր տիր՝ եա՛
էֆէնտիւմ . վէ օնա տէտի .
Սէնին տուա՛լարըն վէ սատա-
գալարըն զիքր իշխն Ալլա-
հըն հուգուրոնա չըգարլար : 5
վէ շիմտի Եաֆայա առէմլէր
կէօնտէր , վէ Պետրոս տէնի-
լէն Սիմոնու տա՛վէթ էյլէ :
Պու՝ տապալաղ Սիմոն նամ 6
պիր քիմնէնին եանընտա միւ-
սաֆիր տիր , քի օնուն էվի
տէնիլգին եանընտա տըր : վէ 7

օնա սէջլէյէն մէկք կիտին.
 ճէ, էթպա՛սրնտան իքի քիմ
 սէ՛ վէ տայիմա եանընտա օ
 լանլարտան պիր տինտար ա՛ս
 8 քէրի չաղըրաւ . վէ օնլարա
 հէփիտին նագէ կտիպ՝ օն
 լարը Եաֆապա կէօնտէրտի :
 9 վէ էրթէսի կիւնիւ՝ օնլար
 եօլտա կիթմէքտէ օլուպ շէհ
 րէ եագլաըրքէն , Պետրոս
 սաա՛թ ալթը սուլարընտա
 տուա՛ կթմէք իշիւն տամա
 10 չըգտը : վէ չայէթլէ աճ օլ
 մաղըա , Թաա՛մ էթմէք իս
 թէր խոի , վէ օնլար հաղըր
 ար իքէն՝ օնուն իւզէրինէ
 11 հայրէթ տիւշտիւ : վէ կէօր
 տիւքի կէօք աղըրպ՝ պէջիւք
 չարջաֆ կիպի տէօրթ ուճուն
 տան պաղըր եէրէ սարգըլըշ
 12 պիր գապ էնէյօր . վէ իշիւ
 աէ եէրին հէփ տէօրթ ալագլը
 հայվանլարը վէ ճանաւարլար
 վէ սիւրթիւնէրվէր վէ կէյիւն
 13 գուշարը վար խոի : վէ օնա
 պիր սէս օլտու . Եա՛ Պետ
 րոս՝ գալգ , պօղսղա վէ եէ :
 14 Ամմա Պետրոս աէտի . հաշա՛
 եա՛ Բապպ . զիրա հիչ աւլտ
 նափաք եա մուրտար շէյ եէ
 15 մէտիմ : վէ Թէքրար իքինճի
 տէֆա՛ օնա սէս օլտու . Ալա
 հըն վաքլէտիյի շէյլէրի սէն
 16 նափաք սայմա : վէ պու իւչ
 քէրէ օլտու , վէ օ գապ
 էինէ կէյէ օեգարըր ալընտը :
 17 Իմտի Պետրոս օլ կէօրտիյիւ
 ըիւյա նէ՛ օլա տէյիւ քէնտի
 քէնտիսինտէ միւթէհայիր օ
 լուր իքէն , իշթէ կոռնէլի
 ոսուն Թարաֆընտան կէօնտէ
 ըլլէն առէմէր Սիմոնուն էվի
 նի սօրմաղըա՛ գափաւնուն եա
 18 նընա եէթիտիլէր : վէ չաղը
 րըպ՝ Պետրոս տէնիլէն Սիմոն

պո՛ւրատամը միւսաֆիր տիր
 տէյիւ սօրարլար խոի : վէ 19
 Պետրոս ըիւյա իջիւն միււհա
 զա էտէրքէն՝ Բուհ օնա տէ
 տի . իշթէ սէնի իւչ առէմ
 արայօր : Իմտի գալգըպ աշա
 20 զա էն , վէ հիչ պիր շիւպ
 հէ էթմէյէրէք՝ օնլար իլէ
 կիթ . զիրա օնլարը պէն կէօն
 տէրմիշիմ : վէ Պետրոս օլ 21
 առէմէրէ էնիպ տէտի . իշթէ
 արատըլընըգքիմնէ պէն իմ .
 կէլմէնիզին սէպէպի նէ՛ տիր :
 վէ օնլար տէտիլէր . Եիւզ 22
 պաղը կոռնէլիոս սատըգ վէ
 Ալահտան գօրգան հէմ պիւ
 թիւն Եէհուտի միլէթիմտէն
 էյի շէհատէթ օլունմուշ ա
 տէմ՝ պիր ա՛ղիզ մէլէք եէտի
 իլէ վահի կէօրտիւ , քի սէնի
 էվինէ տա՛լէթ էտէ , վէ սէն
 տէն սէօղէր տինկէյէ :

Իմտի օնլարը իւչէրի չաղը 23
 րըպ՝ գօնուգլատը . վէ էրթէսի
 կիւն օնլար իլէ պէրապիւր
 չըգտը , վէ Եաֆապա օլան
 պա՛ղը գարնտաշար օնուն պի
 լէսինճէ վարտըրար : վէ էր 24
 Թէսի կիւն կեսարիայա կիր
 տիլէր . վէ կոռնէլիոս իւր
 սըմլարընը վէ խասա տօսթլա
 րընը ճէմ՝ կտիպ՝ օնլարա
 պէքէր խոի : վէ Պետրոս ի 25
 չէրի կիրինճէ , կոռնէլիոս
 օնու գարչըլայըպ՝ օնուն ա
 յագլարընա տիւշէրէք սէճտէ
 էյլէտի : Ամմա Պետրոս օնու 26
 գալտըրըպ տէտի . Գալգ , պէն
 քէնտիմ տափի առէմ իմ : վէ 27
 օնուն իլէ սեյլէշէրէք իշէթի
 վարտը , վէ ճէմ՝ օլմուշ չօգ
 քիմնէլէր պուլտու : վէ օնլար 28
 րա աէտի . Սիզ պիլիւսինիզ
 քի՛ պիր Եէհուտի առէմէ
 ղայրի միլէթտէն օլանա ա՛լա

գա էթմէք՝ ետիօտ եազլաշ մազ շէրի՝ տէյիլ տիր . ամմա Ալլահս պանա կէօսթէրտի քի՛հիչ պիր առեմէ նափաք եա մուրտար տէմէմէք կէրէք

29 տիր : Պունուն իչիւն տա՛վէթ օլունսուղումտա տախի՝ մուխալիֆէթ կէթմէյէրէք կէլտիմ . իմտի սիւալ էտէրիմ քի՛ պէնի նէ՞ սէպէպտէն չալըրտընը : Վէ կունէլիտս տէտի . Տէօրթ կիւն էվլէլ՝ Կիւնիւն թա պու սաա՛թընա տէք օրուճ թուծայօր խիմ , վէ սաա՛թ սօգուզտա էվլիմ . տէ տուա՛ էտէյօր խիմ . վէ իշթէ փարլազ էավապ իլէ էօնիւմտէ պիր ստէմ՝ տուր .

31 տու . Վէ տէտի . Եա՛ կու նիլիտ՝ տուա՛ն իշիտիլտի , վէ սատազալարն Ալլահն հուզուրունտա զիքր օլուն տուլար : Իմտի Եաֆայա կէօն տէր , վէ Պէտրոս տէնիլէն Սիմնու տա՛վէթ էյլէ . պուն տէնիլին էանընտա տապազաղ Սիմնուն էվլնտէ միւսաֆիր տիր . քի օ կէլտիյինտէ սա

32 նա սէյլէյէճէք : Իմտի օ սաա՛թ սանա կէօնտէրտիմ , սէն տէ կէլտիյինէ էյի էյլէտին . իմտի հալա հէփիմիլ Ալլահն հուզուրունտա հալըր իլ , քի Ալլահսան սա նա հէփ էմր օլունմուշէէյլէրի տինկլէյէլմ :

34 Վէ Պէտրոս աղընը աջըպ՝ տէտի . կէրչէքտէն անկլայօրուա՛քի՝ Ալլահ խաթրա պազ մազ : Լաքին հէր թայիլիֆէտէ օնտան գօրգուպ սատա գաթ իլէյէն քիմէ՛ օնա

36 մազպուլ տուր : Իսրայէլ օղուլարընա՛ Յիսուս Գրիս տոսուն վախթաաի իլէ (քի

ճիւմէնին Բասպը պու տըր) սէլամէթ միւթսէլէյէրէք կէօն տէրտիյի քէլամը՝ Յովհանն 31 նէսին վազ էթտիյի վաֆ . թիզտէն սօնկրա՛ Գալիլէա տան պաշտպարազ պիւթիւն Եէհոտիսթանտա օլան քէլամը սիլ պիլիր սինիլ . Նա 33 զարէթտէն օլան Յիսուսա՛նիճէ Ալլահ Ա՛ղիլ Բուհիլէ վէ գուվլէթ իլէ օնու մէսէ էթտի , քի օ՝ էյլիք էտէրէք վէ շէյթանտան ճիւմէէ կիլ . յէթ չէքէնլէրէ շիֆա վէրէրէք սօլաշտը . շիւն քի Ալլահ օնուն պիլէսինճէ իտի : Վէ պիլ Եէհոտիլէրին տի 39 յարընտա վէ Երուսաղէմ տէ հէփ էթտիյի շէյլէրին շահալէրի իլ . քի օնու ալաճ իւզէրինէ պիլէ ասըպ էօլտիւրտիւլէր : Պունու Ալլահ 40 լահ իւչիւնճիւ կիւնտէ գալտըրալ՝ օնա աշիքէար կէօրինմէք վէրտի , պիւթիւն 41 գալմա տէյիլ՝ իլա Ալլահ տան էվլէլտէն նասալ օլուն մուշ շահալէրէ՛ Եանի պիլէ քի՛ օ էօլիւլէրտէն տիրիլտիք տէն սօնկրա օնուն իլէ պէրապէր եէտիք , վէ իչտիք : Վէ պիլէ թէնպիհ էթտի քի՛ 43 գալմա վազ էտիպ շէհատէթ էտէլիմ , քի էօլիւլէրին վէ տիրիլէրին Ալլահտան թայիլն օլունմուշ հաքիմի օ տուր : Ճիւմէ փէյլաւալէրէր պու 45 նա շէհատէթ էտէրէր քի՛ օնա հէր ինանուն օնուն ա տընըն վախթաալ իլէ կիւնա հալար ա՛ֆիլընը ալըր : Պէտրոս պու սէօզլէրի տա 46 հա սէյլէրէն , սէօզիւ հէփ իշէտէնլէրին իւզէրինէ Ա՛ղիլ Բուհ տիւլտի : Վէ Պէտա 46

րոտուն պիւլէսինձէ կէլէն՝ սինւ
նէթաէն օլան հէփ միւմիւլէր
հէյրան օլաուլար , քի Ա՛ղիզ
բուհուն պախլընէ թայիֆէ.
էրին իւղերինէ տախի տէօ .
46 քիւլաիւ : Զիրա իշիտիւլէր
իտի քի՛ ծնլար տիւեր տիւլէր
սէօյլէյէրէք Ալլահա թա՛ .
զիմ՝ էտէրլէր իտի . օ զէման
47 Պետրոս ճէվապ էթտի . Պու
պիղիմ՝ հիպի Ա՛ղիզ բուհու
ալան քիմնէլէր վաֆթիլզ օլ
մայալար տէյիւ՝ պիր քիմնէ
սուլու մէն՝ էտէ պիւլի՛ր մի :
48 Վէ էմր էթտի քի՛ բապալն
ատրնա վաֆթիլզ օլալար . օ
զէման օնա էալվարտլար քի՛
պիր դաչ կիւն էանլարնտա
դալա :

ՊԱՊ ԺԱ

1 Ա՛ է Եհնուտիւթմանտա օ
լան առաքեալար հէմ դարն
տաշլար՝ թայիֆէլէրին տէ
Ալլահն սէօղիւնիւ գապուլ
2 էթտիլէրինի իշիթտիլէր : Վէ
Պետրոս Երուսաղէմէ չըգալը
յը զէման՝ սիննէթտէն օլան
լար օնուս իլէ չէքիլիլէր իւ
3 աի . Վէ տէրլէր իտի քի՛
Սէն սիննէթտիլ օլան ատէմ
էր էլիէ կիրտին , վէ օն .
4 լար իլէ եէտին : Վէ Պետ
րոս պաշլայրպ՝ օնլարա սը
բասը իլէ նազլ էտէրէք տէ
5 տի . Պէն Եաֆա շէհրինտէ
տուա՛ էտէյօրտում . վէ հայ
րէթտէ պիր ըրւյա՛ Ե՛անի
պէջիւք չարչաֆ կիպի տէօրթ
ուճունտան սարգըլմըշ կէօք
տէն էնէն պիր դապ կէօր
տիւմ , վէ պանատէք կէլտի .
6 Քի՛ օնա կէօզ գալտըրպ՝
միւլահաղա էտէր իտիմ , վէ եէ

րին տէօրթ այադը հայվան
լարընը վէ ճանալարլարը վէ
սիւրթիւնէյէրի վէ կէջիւն
դուշլարընը կէօրտիւմ : Վէ 7
պիր սէս իշիթտիւմ քի՛ պա
նա տէտի . Եա՛ Պետրոս՝
դալցըպ պօղաղա վէ եէ :
Ամմա պէն տէտիւմ . հաշա՛ 8
Եա՛ բապպ . զիրա հիչ պիր
նալաք էա մուրտար շէյ՝
ապա աղղըմա կիրմէտի : Վէ 9
իքինձի տէֆա՛ կէօքտէն պիր
սէս պանա ճէվապ վէրտի .
Ալլահն փաքէտիյի շէյլէ
րի՛ սէն նալաք սայյա՛ : Պու 10
իւչ տէֆա՛ օլուու , վէ ելինէ
հէփիսի կէջէ չէքիլտի : Վէ 11
իշթէ օ սաա՛թ պէնիւմ օլ
տուղում էվէ՛ կետիւտան
պանա կէօնտէրիլմշ իւչ ա .
տէմ եէթիշաի : Վէ բուհ 12
պանա տէտի քի՛ հիչ պիր
շէյ շիւպհէ էթմէյէրէք՝ օն
լարն պէրապէրինձէ կիտէ
յիւմ . վէ պէնիւլէ պէրա .
պէր պու ալթը դարնաշ
տախի կէլտի , վէ օ ատէմին
էվլինէ կիրտիք : Վէ պիղէ 13
մէլէյի նիձէ կէօրտիւյիւնիւ
նազլ էթտի , քի էվլինտէ
տուրուպ օնա տէտի . Եաֆա
յա ատէմէր կէօնտէր , վէ
Պետրոս տէնիլէն Սիմոնու տա՛
վէթ էյլէ . Քի՛ օ՛ սանա 14
սէօղէր սէօյլէյէձէք , քի օն
լար իլէ սէն հէմ հէփ է
վին իւլլաա օլաճադ սընըզ :
Պէն տախի սէօյլէմէյէ պաշ 15
լատըղըմտա , Ա՛ղիզ բուհ օն
լարն իւղէրինէ տիւշտիւ ,
նիձէ քի էվլէտին պիղիւմ
իւղէրիմիղէ տախի : Վէ բապ 16
պրն՝ Վէրջի Զովճաննէա սու
իլէ վաֆթիլզ էթտի , սիլզ ի
սէ Ա՛ղիզ բուհ իլէ վաֆթիլզ

- օլաճադսնը՝ սէջլէտիյի սէօ.
զինիւ խաթրմա կէթիտիմ:
- 17 Իմոի էյէր Ալլահ՝ Օնլարա տախի՝ պիզ Բապպ Յիսուս Քրիստոսա իման էտէնլէրէ վէրտիյի պախլիչի վէրտի ի. սէ, պէն քիմ իտիմ, քի Աւլաճը մէն՝ էթմէյէ գատիր
- 18 օլայրմ: Իմոի Օնլար պու շէյլէրի իշիտինճէ՝ սիւքիւթ էթտիլէր, վէ Ալլահա շիւքը հտիպ տէտիլէր. Էյլէ իսէ Ալլահ հայաթ իշիւն թէվ պէյի Թայիֆէլէրէ տախի վէրտի:
- 19 Իմոի Ստեփաննոսուն խուսուսունտա օլան սըղլէթտէն տաղըլանլար՝ քէլամը եալընը Եհնուտիլէրտէն մատա՝ հիչ քիմնէյէ սէջլէմէյէրէք՝ Թափանիկէյէ վէ Գըպըրսա վէ Անթաքեայատէք կէշտիլէր:
- 20 Վէ Օնլարտան պաղըլարը Գըպըրսը վէ Վիւրենիւ ա. տէմլէր իտի, քի Օնլար Անթաքեայա կէլիպ՝ Բապպ Յիսուսու միւթտէլէյէրէք՝ Եու. նանիլէրէ վաղ էտէրլէր իտի:
- 21 Վէ Բապպն էլի Օնլար իլէ իտի. վէ չօղ խալց իման է.
- 22 տիպ՝ Բապպա տէօնտիւ: Վէ պու խապէր Օնլարտան էօթիւրիւ՝ Երուսաղէմտէ օլան քիլիսանըն գուլաղըլարնա եէթիլտի. վէ Բաունաբասը կէօնտէրտիլէր քի՝ Թա Ան.
- 23 Թաքեայատէք վարա. Քի օ կէլիպ՝ Ալլահն լութֆունու կէօրիւնճէ, շաղ օլուու. վէ հէփիսինէ նասիհաթ էթտի քի՝ եիւրէք գալիլէյի իլէ Բապպա սատըղ գալալար.
- 24 Զիրա Աղիզ Բուհ հէմ իման իլէ սօլու պիր էյի առէմ իտի. վէ Բապպա վաֆիր խալց

զամմ օլունտու: Վէ Բաւ. 23
նաբաս Թարսուսա չըգար. քի Սողոսու արայա. վէ օնու պուլուպ՝ Անթաքեայա կէթիլտի: Վէ օլուու քի՝ Օնլար 26
Թէմամ պիր էըլ քիլիսատէ ճէմ՝ օլուրար իտի, վէ վա. ֆիր խալցա էյըրէթտիլէր. հէմ շայիրտլէր՝ էվլէլա Անթաքեասա Քրիսթիան անկըտըլար:

Վէ օլ կիւնլէրտէ Երուսա. 21
ղէմնէն Անթաքեայա փէյ. զամպէրէր էնտիլէր: Վէ Ա. 28
գարոս սատընտա Օնլարն պիրի գալցըպ՝ Բուհուն վա. սիթասը իլէ պէյան էթտի քի՝ պիւթիւն տիւնեատա պիր պէյիւք գըլըզ օլաճադ, քի պու՝ Վըղիբոսուն կիւնլէրինտէ վաղի՝ օլուու: Վէ 23
շայիրտլէրին հէր պիրի գուտ. իէթինէ կէօրէ հէր քէս Եհ. հուտիսթանտա սաքին օլան գարնտալարա եարտըմ կէօն տէրմէյէ գարար գըլարար. Քի պունու իճրա տախի է. 30
տիպ՝ իիսթիարլարա Բաւնա. բաս վէ Սօղոսուն էէտի իլէ կէօնտէրտիլէր:

ՊԱՊ ԺԲ

Վէ օլ ղէմանտէ Հերովդէս 1
փատիշահ՝ քիլիսասինէ օլանլարըն պաղըսընա կըլիթէթ 2
էթմէյէ էլ սալար: Վէ Յով. հաննէսին գարնտաղը Յակր. 3
բոսու գըլըճլէ էօլտիլարիւ: Վէ Եհնուտիլէրին խօշուն 4
կէլիլէյինի կէօրիւնճէ՝ պուն տան մատա՝ Պէարոսու տա. իս Թութուու, վէ խամուր. 5
սուղ կիւնլէրի իտի. Քի օնու Թութուպ հապաս գօտու:

4 քէ ընու պէքլէմէք իջին՝ հէր
 պ իրի տէօրտէր նէֆէրտէն ի՛-
 պարէթ տէօրթ թաղըմ աւ-
 5 քէրիւրէրէ թէպլմ՝ էլէտի ,
 զիրա իսթէր իտի քի՛ ընու-
 պասէքտէն սօնկրա խալգա
 6 չըդարա : Իմտի Պետրոս հա-
 պստա պէքլէնիր իտի . ամմա
 ընուն իջին . քիլիսատէն Աւ-
 լոհա սէվաժիւզըն տուա՛ օլու-
 7 նուր իտի : Վէ հէրովդէս ընու
 չըդարմագ իւզըն իքէն , օ կէ
 8 ճէ Պետրոս իքի զէնճիր իւէ
 պաղըլ օլարադ իքի ա՛յքէրի
 նին արասընտա ուլուր իտի ,
 վէ գափուռուն էօնիւնաէ պէք-
 չիւր հապը կէօղէտիր իտի :
 9 Վէ իշթէ Բապայն մէլէյի կէլ
 տի , վէ օլ մահալտէ պիր Ը-
 չըդ փարաւոր . վէ Պետրոսուն
 պէյրիւնէ վարուպ՝ ընու գալ-
 10 տըտըր , վէ տէտի . Չափու-
 ճադ գալգ . վէ ընուն էլէրին .
 տէն զէնճիրէր տիւշտիւլէր :
 8 Հէմ՝ մէլէք ընա տէտի . Գու-
 շան , վէ այադ գապլարընը
 պաղըա . վէ պէյլէ էյլէտի .
 վէ ընա տէտի . Էսվապընը
 9 կիյ , վէ արարմճա կէլ : Վէ
 օ չըդպ՝ ընուն արարմճա կիլթ-
 տի , վէ մէլէյին վաթիթասը
 իւէ վագի՛ օլան շէյ կէրէք օլ-
 տուղունու պիլմէղ իտի , լաքին
 զանն էտէր իտի քի՛ ընույա
 10 կէօրիւյօր : Վէ պիրինճի հէմ
 իքինճի գարաուլու կէլիպ՝
 շէհրէ կէթիւրէն տէմիր գա-
 փույա կէլտիւրէ , քի ընարա
 քէնտիլիյինտէն աչըլտը . վէ
 ընար չըդըպ՝ սօգապըն պիրի-
 նի կէլտիւրէ , վէ տէր ա՛գասպ
 11 մէլէք ընտան այըլտը : Վէ
 Պետրոս քէնտիւնէ կէլիպ տէ-
 տի . Շիմտի կէրէքտէն պի-
 վրիմ քի՛ Բապա քէնտի մէլէ-

յինի կէօնտէրիպ պէնի հէ-
 րովդէսին էլէնտէն վէ Եհհու-
 տի գալմիւնըն հէր պէքլէալք-
 12 լէրի շէյաւն դուրթարըր : Վէ
 միւլահալա էտիպ՝ Մարիոս
 լադըպանան Յովհաննէսին ա-
 նար Մարիամըն էվմէն կէլ-
 տի , քի օրատա վա՛ֆիր քիմսէ-
 13 լէր ճէմ՝ օլուպ՝ տուա՛ էտէր
 լէր իտի : Վէ ափուռուն
 գափուռունու չալտընտա՛
 հոովդէ ատընտա պիր խալա-
 յըդ գուլագ վարմաղա կէլ-
 տի : Վէ Պետրոսուն սէպիւնի 14
 տույմաղըս՝ սէվինճինտէն գա-
 փույու աչմաը , իւլա իչէրի
 սէյլրաիպ՝ Պետրոսուն գափու-
 նուն էօնիւնաէ տուրտուլու-
 նու խապէր վէրտի : Վէ ըն- 15
 լար ընա տէտիլէր . Տէլլէնի-
 յօրտուն . օ իսէ՛ պէյլէ տիր
 տէյիւ սէօղիւնաէ տուրուր
 իտի . իմի ընար տէտիլէր .
 Սնուն մէլէյի տիր : Պետրոս 16
 իսէ՛ չալպ տուրուրուտու .
 վէ ընար աչտըգտա՛ ընու կէօ-
 17 րիւպ՝ շաշըլար : Վէ էլի
 իէ իշարիթ էտիպ՝ Բապայն
 ընու հապստան նիճէ չըդար-
 տըլընը ընարա նաղլ էթտի .
 հէմ տէտի . Պու շէյլէրի Բա-
 կոբոսա վէ գարնտաշարա խա-
 18 պէր էտին . վէ չըդըպ՝ պիր պաշ-
 գա մահալէ կիլթտի : Վէ կիւն
 տիւղ օլունճա , Պետրոս ա՛նա
 պա նէ օլուու տէյիւ՝ ա՛ա
 քէրիլէրին պէյնիւնաէ պիր
 19 չօդ վէլլէլէ օլուու : Վէ հէ
 րովդէս ընու արայըպ պուլմա
 մաղըլա , պէքճիլէրի թէֆթիլ-
 էտիպ՝ գաթլ օլունմաղա էմր
 էյլէտի . վէ Եհհուտիւթան-
 տան էնիպ Կեսարիատա էյ-
 լէնիր իտի :

- 20 Վէ Հերովդէս Տիւրոսու-
լէրէ վէ Սիգոնուլէրէ քին
սագլամագտա խոի . վէ ծնար
հէօնիւլ պիրլէ ծուն հուգու-
րունա կէտիւլէր , վէ փատիւ
շահն խասս օտաար իւղէրի-
նէ օյան Բպաստոսու գանտը-
րու պ' սուլհ տիւլէրլէր խոի .
շին քի ծնարըն վելայէթի'
փատիւշահն Սիւլէրիտէն պէս
21 Լէնիւր խոի : Վէ պիր մուա'յէն
կիւնտէ Հերովդէս փատիւշա-
հանի էսվապ կիլինիւ պիւր-
սիւտէ օթուրարագ ծնարաւ
22 խիթապ էտէր խոի : Վէ խալգ'
Ալլահ սէսի տիր վէ տէյիւլա .
23 տէմ' սէսի' պաղըրըր խոի : Վէ
անիտէ օնու Բապարն մէլէյի
վուրտու , շին քի ի'զղէթի
Ալլահա վէրմէտի . վէ գուրթ-
լարա եէմ' օլուպ' ճանը չըգ .
24 ուր : Վէ Ալլահն սէօղիւ
արթար' վէ չօղալըր խոի :
25 Վէ Բառնաբաս իլէ Սօղոս
խըզմէթի թէքմիլ էտիպ' Մար-
կոս լաղըպլը Յովհաննէսի տէ
պէրապէրլէրինձէ պլմալըլա'
Երուսաղէմէն տէօնաիւլէր :

ՊԱՊ ԺԳ

- 1 Վէ Անթաքետտա օլան
քիլիսատէ պա'զը փէյլամպէր-
լէր' վէ խօճալար վար խոի ,
եա'նի Բառնաբաս վէ Նիւբէր
անկըլան Ըմաւոն վէ Վիւրէ-
նէյի Դուկիոս' հէմ'րուպ' պա-
լը Հերովդէս իլէ պէրապէր
պէսէնիլ Մանայէն վէ Սօ-
2 ղոս : Վէ ծնար Բապապ խըզ
մէթ էտիպ' օրուծթուլթար-
լար իքէն , Աղիւր Բուհ տէ-
տի . Հալա Բառնաբասը վէ
Սօղոսու պանսա ւայըրըն' ծնա-
րը տա'վէթ էթտիյիմ իշ ի-

շին : Օ գէման ծնար օրուծ'
թուլթուպ' տուա' էթտիլթաէն
սօնկրա , էլլէրինի' ծնարըն իւ-
ղէրինէ գօրուլար , վէ սալը
վէրտիլէր :

Խմտի պունար Աղիւր Բուհ
տան կէօնտէրիւպ' Սէլէվիւս-
յա էնտիլէր , վէ օրասան
Դըպըրսա կէտիլէր : Վէ Սա-
ղամիւստէ իքէն' Եէհուտիլէ-
րին ճէմի'յէթ եէրլէրինաէ Ալ-
լահն սէօղիւնիւ վա'զ էտէր-
լէր խոի . վէ Յովհաննէս տա-
խի պիր խըզմէթճիլէրի վար
խոի : Վէ պիւթիւն ասալը
Պափոսատէք տօղալըլա' պիւ-
յիւճիւ վէ էալան փէյլամ'
պէր Բարէյեսու խմիստէ պիր
Եէհուտի պուլտուլար . քի
օ' ա'րի'ֆ պիր քիմանէ օլան
գայիմմագամ Սէրգիոս Պօղոս
իլէ պէրապէր խոի . պու քիմ'
սէ Բառնաբաս իլէ Սօղոսու
չալըրըլա' Ալլահն սէօղիւնիւ
տինկլէմէք իսթէտի : Ամմա
պիւյիւճիւ Եղիմա' (շին օ-
նուն ատր պէօլէ թէրճիւմէ
օլունուր') գայիմմագամը ի-
մանտան տէօնտիւրմէյէ չալը
մաղըլա , ծնարա գարըը տու-
րուր խոի : Վէ Սօղոս եա'նի
Պօղոս Աղիւր Բուհտան տօ-
լուպ' օնա կէօղ տիքտի . վէ
տէտի . Էյ հէր հիլէ իլէ վէ
հէր շիրէթ իլէ տօլու' շէյ-
թան օլլու' հէր սատագաթըն
տիւլմէնի' Բապարն տօղոս
էօլլարընը էյրի էթմէքտէն ֆէ-
րաղաթ էթմէ'զ մի սին : Վէ
շիմտի իլթէ սէնին իւղէրինէ
Բապարն էլի օլաճագ , վէ պիր
գէմանէտէք կիւնէլի կէօրմէ
քէօր օլաճագսին . վէ անիտէ
օնուն իւղէրինէ տուման վէ
գարանլըգ տիւշտիւ , վէ տօլա-

- չբայ՝ էլինէ եափըշաճադ ա.
 12 տէմ արար իտի : Օ զէման
 գայիմմաբամ՝ օլան շէյի կէօ
 լիւնձէ, Բապպըն թա՛լմիւն
 տէն հէյրան օլուպ՝ իման կէ
 թիրտի :
 13 Վէ Պօղոսուն պերապերին
 ձէ օլանլար Պափոստան գալ
 դըպ՝ Պամիրիւխանըն Պերգէ
 չէհիւնէ կէլտիւնէր . ամմա Յով
 հանէս օնլարտան այրըլըպ՝
 14 Երուսաղէմէ տէօնտիւ : Վէ
 օնլար Պերգէտէն կէչիպ՝ Պի
 սիդիանըն չէհի Սնթաքեայա
 կէլտիւնէր . վէ շաբանթ կիւնիւն
 տէ ձէմիլէնէ եերինէ կիրիպ՝
 15 օթուրտուլար : Վէ նօմօս
 հէմ փէյղամպերէր օգուն
 տուգտան սօնկրա , ձէմիլէթ
 պաղըլար օնլարա կէօնտերիպ
 տէտիւնէր . Եյ դարնտաշ ա
 տէմէլէր՝ էյր սիզտէ գալմա
 պիր՝ նասիհաթ սէօզիւնիւզ
 16 վար իսէ , սէօյլէյին : Վէ Պօ
 ղոս գալգաւ , վէ էլի իլէ իշա
 րէթ էյլէյիպ տէտի . Եա՛ Իս
 րայէլ ասէմէլէրի՝ վէ Ալլահ
 տան գօրգանլար , տինկէյին :
 17 Պօս գալմիւն Ալլահը՝ պապա
 լարընդը սէչաի , վէ գալմիւ
 Մըրըր աիյարընտա զուրպէթ
 տէ իքէն՝ հիւձէթտի , վէ օն
 լարը օնտան երաձէ գօլ իլէ
 18 չըգարաւ : Վէ գըրգ երլ գա
 տար զէման օնլարը չէօլտէ
 19 պէսէտի : Վէ Քանան տիյա
 ընտա եէտի թաիլթէ պօղուպ՝
 օնլարըն վիւլպէթիւնի գուրա՝
 իլէ օնլարա փայլաշարըթար :
 20 Վէ պունտան սօնկրա տէօրթ
 եիւզ էլլի երլ միգտարի գա
 տըլար վէրտի՝ թա Սամուէլ
 21 փէյղամպերէտէք : Վէ օ զէ
 մանտէն սօնկրա փատիշահ տի
 լէտիւնէր , վէ Ալլահ օնլարա

գըրգ երլ Կիս օլու Սաու
 ղու վէրտի քի՛ Բենիսամիս սըպ
 թընտան պիր ատէմ՝ իտի :
 Վէ օնու ա՛ղ էտիպ՝ օնլարա 22
 փատիշահ սէյիւ Դաւիթի գալ
 տըլտը , քի օնուն հագգընա
 շէհատէթ տախի էտիպ տէտի .
 Յեսսէ օլու Դաւիթի՝ քէնտի
 եիւրէյիմէ մուպաֆըգ պիր ա
 տէմ՝ պուլտում , քի օ՝ հէփ
 իսթէտիքլէրիմի իշրա էաէ
 ձէք : Ալլահ պունտան զիւրրի 23
 յէթիտէն՝ վա՛տա կէօրէ Իս
 րայէլէ Խէլաս էտիձի Յիսու
 սու գալտըրտը . Օնուն կէլ 24
 մէսիստէն էվլէլ Յովհաննէս
 պիւթիւն Իսրայէլ գալմիւնա
 փէշինձէ թէվպէ վաթիթի
 վաղ էթտի : Վէ Յովհաննէս՝ 25
 էօլունու թէմամ էտեր իքէն
 տէր իտի . Պէն քիմ իմ զան
 էտերսինիլ , պէն տէյիլմ . լա
 քին իլթէ պէնտէն սօնկրա կէ
 վիյօր օլ զաթ քի՛ պէն օնուն
 այագ գապընը չէօզմէյէ լա
 յըգ տէյիլ իմ : Եա՛ գարն 26
 տաշ ատէմէր՝ Վըրահամ
 ձիւսինին օլուլարը՝ վէ սիզտէ
 Ալլահտան գօրգանլար՝ պու
 խէլասըն սէօզիւ սիզէ կէօնտէ
 ըլիւի՝ Զիրա Երուսաղէմէ 27
 սաքին օլանլար վէ օնլարըն
 հիւքիւմտարըլար՝ կերէք օնու
 կերէք՝ հէր շաբանթ տա օլու
 նան փէյղամպերէրին սէսլէ
 ընի պիւմէտիւնէր , Իսլ իւղէրի
 նէ հիւքմէթմէյիլէ օնլար եէ
 ընիէ կէթիրտիւնէր : Վէ էօլու 28
 մէ հիչ պիր սէպէպ պուլմա
 մըշլար իքէն՝ Պիղատոստան տի
 լէտիւնէր քի՛ օ գաթլ օլունա :
 Վէ օնուն հագգընա ետըլ 29
 մըշ օլանլարըն ձիւմէսինի
 թէքմիլ էտինձէ , աղաճտան
 էնտիրիպ՝ մէղարա գօսուլար :

- 30 Լճմա Ալլահն օնու էօրիւէր
 31 տէն գալլըրաւ . վէ օ՝ քէն-
 ախի իլէ պէրապէր Գալիւեա-
 տան Երուսաղէմէ չըգանլարա
 չօդ կիւնէր կէօրիւնաւ . քի
 շիմաի օնլար գալլեա օնուն շա-
 32 ճիտէրի ախր : վէ պիղ պա-
 պարաւ օլան վաաը սիզէ
 33 միւթտէ էտէրիզ . քի Մլլահն օ-
 նու : Իխուսու տիրիլթմէք ի է՝
 պիղ օնլարն էվսայարընա իճ-
 րա էթմիշ տիր , նիճէ քի ի
 քիւնճի Սաղմոստա տախի եա .
 զըմըշ տըր . Սէն Օլլուս
 սուն , սէնի պու կիւն թէվ
 34 լիտ էյլէտիմ : վէ օնու էօ-
 վիւէրաէն տիրիլթիպ՝ արթըգ
 չիւիլթիւէն աէնմէյէճէք օլ-
 աուլու խուսուսունտա պէջ-
 լէ տէմիշ տիր . քի սիզէ Գու-
 լիթէ վապ օլանն էմին իճ-
 35 սանլարը վէրէճէյիմ : Օնուն
 իլան զայրի Սաղմոստա տախի
 տէր . Լճիդինի չիւրիլթիւք
 կէօրմէյէ օջ վէրմէյէճէքսին :
 36 Չիւն քի Գաւթ թէնաի ա՛ս-
 րինտէ Ալլահն իրատէթինէ
 խըզմէթ էթաիլթտէն սօնկրա՝
 ոյուսու , վէ պապարընա
 զամմ օլունտու , վէ չիւրիլթ
 37 լիւք կէօրտիւ : Լճմա Ալլա-
 հն շօլ տիրիլթտիլի քիմէ՝
 38 չիւրիլթիւք կէօրմէտի : Իմաի
 սիզէ մա՛խմօլսուն՝ եա՛ գարն
 տաշ տաէմէր քի՝ սիզէ կիւ-
 նաշըր ա՛ֆվըղը պունուն
 վաաիթասը իլէ վաղ օլունու-
 39 յօր . վէ հէր քիմ իման է-
 տէրսէ , Մուլէ-ին նօմսու
 վաաիթասը իլէ սատըղըգ
 պուլմաղա գատիր օլմատըղը .
 նըզճիւմէ շէյլէրաէն՝ պունուն
 վաաիթասը իլէ սատըղըգ պու-
 40 լուր : Իմաի սագըրն քի վէյ-
 զամպըրէրտէ սէյլէնիլէն շէյ

իւզէրինիլէ կէլմէսին . Պազըն 41
 էյ խօրլայըճըլէր՝ վէ շաշն ,
 վէ հէլաք օլուն . զիրա սիզին
 կիւնէրինիլտէ պիր իշ իլէ-
 լիմ , պէյլէ պիր իշ քի է-
 յէր սիզէ պիրի նաղէտէր-
 սէ , աալա ինանմայաւընը :

վէ չըգտըղարընտա , օնու 42
 բա եա վարըրար լտը քի՝ պու
 սէօղէր օնլարա էրթէտի շա-
 բաթտա սէյլէնիլէր : վէ ճէ 43
 մաա՛թ սաղըրընճա , Եէհուտի
 լէրաէն վէ տինէ կէլմիշէրաէն
 իթիգատու չօք քիմնէլէր՝ Պօ-
 լտսուն վէ Բառնարասըն ա-
 տընճա կիթաիլէր , քի օնու-
 րա սէյլէմէյիլէ՝ օնլարը Ալ-
 լահն լաւթփունտա սաալիթ
 սուրմաղա դանտըրըրար ի-
 տի : վէ էրթէ-իլ շաբաթ կիւ 44
 նիւնտէ թադրիպէն պիւթիւն
 շէհր՝ Ալլահն սէօղիւնիւ
 տինիլէմէյէ ճէմ՝ օլտուլար :
 վէ Եէհուտիլէր գալապալըղ 45
 կէօրիւնճէ՝ հասէտ իլէ աալ-
 սուլար , վէ Պօղոսուն սէյլէ-
 տիլի շէյլէրէ՝ զըտ սէյլէյիպ
 քիւֆր էաէրէք՝ գարըն սէյ-
 լէրէր իտի : Լճմա Պօղոս իլէ 46
 Բառնաբաս ճէսարէթ իլէ սէյ-
 լէյիպ տէտիլէր . Ալլահն սէօ-
 զիւ՝ էվլէլա սիզէ սէյլէնմէք
 վաճիպ իտի . ալմա չիւն սիզ
 օնու ըէստ էտիպ՝ քէտինիլի
 էպէտի հայաթա լայըգ կէօր-
 մէպինիլ , իլթէ թայիթիլէ-
 րէ տէօնէրիլ : Զիրա Բապա 47
 պիզէ պէյլէ թէնաիլէ էթմիշ
 տիր . Սէնի թայիթիլէրէ ըջը
 գատում , քի թա էէրին ու-
 ճունասէք խէլաս իլէն օլա-
 սըն : վէ թայիթիլէր իլտիպ 48
 սէվինիլէր իտի , վէ Բապալըն
 քէլալընա իլզէթ վէրիլըն
 իտի : վէ հէֆ էպէտի հայա-

Թա թային օլունմուշար ի
 40 նանաղար : Վէ Բապարն աեօ
 զիւ պիւթիւն տիարտա տա
 50 զլեր ըտը : Ամնա Եէհու
 տիւր ի թիգատը վէ միւթէ
 պէր գարըարը վէ շէհրին
 ալանարընը գանաղարըար ,
 վէ Պոզոտուն հէմ Բառնաբա
 տին իւզերինէ գովալըըզ գալ
 տըրտըար , վէ օնարը քէնաի
 սինօրարընտան չըգարարըար :
 51 Վէ օնար ալաղարընըն թօ
 զունու օնարա գարըը սիքիպ
 52 Գօնհայա կէլիէր : Վէ շա
 յիբալէր շաղըզ իւէ վէ Ա
 զիզ Բուհ իւէ աղարըար իաի :

ՊԱՊ ԺԴ

1 Վէ վազի՝ օլուն քի օնար
 Գօնհասա՝ պիրլըքտէ Եէհու
 տիւրին ճէմիյէթ եէրինէ կի
 րիպ՝ շէյլէ սէյլէտիւր քի՝
 կէրէք Եէհուտիւրտէն կէրէք
 Եունանիւրտէն պիր չօգ խալզ
 2 Ինանար : Ամնա իմանա կէ
 մէյէն Եէհուտիւր թայիֆէ
 լէրին րուհարընը գարնաաշ
 արա գարը թահրիք էտիպ
 3 Ինաստէ վերաիւրէր : Իմաի օն
 ար քէնաի լուծֆոնուն սէօ
 զինէ շէհատէթ էտէն՝ վէ օն
 արընէ կէրին վապիթաար իւէ
 ալամէթէր վէ հիւմէթէր օւ
 մաղա գալլէն վէրէն Բապար
 իւին սէրպէւթ սէյլէյէրէք
 4 վաֆիր զէման էյլէտիւր : Վէ
 շէհրին գալաալըը իքի Ֆըբ
 գա օլուն . վէ պալըարը Եէ
 հուտիւր թարաֆրտան պա՝
 զըարը իսէ առաքեաղար թա
 5 րաֆրտան օլունար : Վէ
 թայիֆէլէրին հէմ տէ Եէհու
 տիւրին հիւքիւմարըար իւէ
 պերապէր օնարը սէյլէյէ վէ

Թալաւմաղա պիր հիւճիւմիւ
 օլմաղըլա , օնարտալալ՝ Լի
 6 կայոնիանըն շէհրէր Լիւա
 րա իւէ Դէրբէյէ՝ վէ էթրաֆ
 սէմթէրէ գալաղար . վէ օ
 րասա միւթաէ էտըրէր իաի :
 Վէ Լիւաորասա հիւաղա
 7 էիւրիւմէյէ՝ անասընըն րահ
 մինտէն թօփալ օան՝ պաղ
 արը զայիֆ պիր աաէմ օ
 թուրուր իաի : Պու քիմնէ
 8 Պոզոտուն՝ սէյլէքքէն տինկէր
 իաի . վէ օնա կէսզ տիքիպ՝ օ
 նուն գուրթոււմաղա իմանը
 օլաուղընու կէօրմէյէլէ , պէօ
 9 յիւք սէս իւէ տէտի . Ելաղը
 րըն իւզէրինէ աղըրու գալզ .
 օ տաիս սըջաաղ , վէ էիւրիւր
 իաի : Վէ գալապալըզ Պօլը
 10 սուն էյլէտիյի շէյի կէօրին
 ճէ , սէյլէրինի գալաղըրալ Լի
 կայոնիճէ տէտիւր . Ելա
 ար աաէմէր շէքլէն կիրիպ
 պիզէ էնտիւր . Վէ Բառնա
 11 բասա Դիսա՝ Պօլոտա տէ՝ սէօզ
 պաղը օ օլաուղընտան՝ հէր
 մէս չաղըրըրար իաի : Վէ 12
 շէհրին էօնիւնտէ օլան Դիս
 փաթոնուն քէտհինի գալիւ
 արընէ էօնիւնէ պուղաղար վէ
 թաճար կէթիւրիպ՝ խալզ իւէ
 պերապէր գուրպան էթմէքիւ
 13 թէր իաի : Ամնա Բառնաբա
 իւէ Պօլոտա առաքեաղար իւի
 տինճէ , էսփապըրընը երըթ
 արար , վէ գալապալըըն ի
 չինէ սըջաաղալ չաղըրըրար ի
 տի . Վէ տէրէր իաի . Դա՝ ա
 14 տէմէր՝ պու շէյլէրի նիլիւն
 էտէթրոտունուղ . պիր տաիս
 սիզին կիպի կէմ շէքմէյէ
 միւալթէլա աաէմէրիւղ . քի
 սիզէ՝ պու պաթըլ շէյլէրտէն
 կէյիւ վէ եէրի վէ տէնիդի
 վէ օնարտա հէփ օլանը եա

- րատան տիրի Ալահա տէօնմէ
 15 յէ միւստէ հաւերիդ . Գի օ՝
 կէջմիշ աւելըէրտէ հէփ թայի
 ֆէլէրի քէնտիւրին եօլարըն :
 տա երբիւմէ յէ էյէր չի պօյ
 16 վէրտի խէ տէ , էյէք հաւերէք
 կէօրէլրտէն սիղէ հաղմուրլար
 վէ մահտուլտար մէվսիմէր
 վէրիպ՝ երբէքլէրինիղի թա
 ա՛մտան վէ շաղըպտան սօւ
 սուրմաղըլա՝ քէնտինի շէհա .
 17 տէթաիդ գօմատը : Վէ պոււն
 ւարը սէջէմէքլէ՝ կիւճ իւ
 քաղապարըը ծնարա գուրպան
 էթմէքաէն փերաղաթ էթտիր
 տիւր :
 18 Ամմա Անթաքեառան վէ
 Գօնէատան Եէհուտիւր կէ
 տիւր , վէ գաղապարըը գան
 տըրմաղըլա՝ Պօղոսու թաշտ
 սուլար , վէ ծուռ էօլմիւշ զանն
 էթմէքլէ՝ շէհրին տիշարըսընա
 19 սիւրիւքլէտիւր : Լաքին շա
 յիրտէր ծուռ էթրաֆընը ալ
 մաղըլա՝ գալգըպ շէհրին ի
 չինէ կիրտի . վէ էրթէօի կիւն
 Բառնաբաս իւէ Դերբէյէ չըք
 աը :
 20 Վէ ծնար օլ շէհրտէ միւժ
 ա՛ն , էտիպ՝ վաֆիր քիմնէլէրի
 շայիրա էթտիքտէն սօնկրա ,
 Լիւստրայա վէ Գօնէայա վէ
 21 Անթաքեայա տէօնտիւրէր . Վէ
 իմանտա աւժաւ էթմէյէ նա
 սիհաթ վէրերէք՝ վէ սիղէ Աւ
 ւահն փառիշահըղնա չօգ
 սըգլէթէր իւէ կիրմէք կերէք
 տիր *էնէէ* շայիրաէլին ճան
 ւարըն՝ գուվէթէնտիրրէր
 22 խոի : Վէ ծնար ինչն հէր
 քիւլտայա իխթիարըլար նասպ
 էտիպ՝ օրոճըլար իւէ տուա՝ էթ
 տիքտէն սօնկրա՝ ծնարը իման
 կէթիրտիլէրի Բապպա իհալէ
 23 էթտիւր : Վէ Պիսիթիառան

կէչիպ՝ Պամիւրիւայա կէլտի
 ւէր : Վէ Պերգէտէ քէլամը 24
 սէօլէյիպ՝ Ատաքեայա էնտի
 ւէր : Վէ օրատան տէնիղաէն 25
 Անթաքեայա վարտըլար , օրա
 տան քի թէմիւր էթտիքլէրի
 իշ ինչն՝ Ալահն լուժիւ
 նա թէսիւր օլունմուշլար խոի :
 Վէ կէլտիլէրինտէ , քիւլտայը 26
 ճէմ՝ էտիպ Ալահն՝ ծնա
 րն վասիթաար իւէ հէփ էթտի
 յի շէյլէրի՝ վէ թայիֆէլէրէ
 իման գափուսու աշտըղընը
 խապէր վէրտիւր : Վէ օրատա 27
 շայիրալէր իւէ վաֆիր զէման
 գալուրար :

ՊԱՊ ԺԵ

Վէ Եէհուտիւթանտան 1
 պա՛ղը քիմնէլէր էնիպ՝ գարըն
 տաշարա թալիւմ էտիւրէր ի
 տի քի՝ էյէր Սօվսէսին այնի
 իւզլէ սիւննէթ օլմալսանըլ ,
 գուրթուրամաղսնըլ : Իմտի Պօ
 ղոս հէմ Բառնաբասըն ծնար
 իւէ չօգ նիղա՝ վէ միւսպահէ
 ւէրի օլմաղըլա , գարար գըւ
 տըլար քի՝ պու մէսէլէ ինչն
 Պօղոս իւէ Բառնաբաս վէ ա
 րալարընտան պա՛ղը սայիրքիմ
 սէլէր Երուսաղէմէ առաքեալ
 ւարա վէ իխթիարըլար չըգա
 ւար : Իմտի ծնար քիւլտառն
 կէօնտէրիլինճէ , թայիֆէլէ
 րին տէօնմէսինի նաղլ էտէ
 րէք՝ Փիւնիկէտէն վէ Սամա
 րիառան կէչէրէր խոի , վէ
 հէփ գարնտաշլարա պէօլիք
 շաղըք վէրիւրէր խոի : Վէ Ե
 րուսաղէմէ էէթիշտիլէրէրնտէ
 քիւլտառն վէ առաքեալար
 տան վէ իխթիարըլարա գա
 պուլ օլունտուլար , վէ Ալա
 հն ծնարըն վասիթաար իւէ

5 Եթախի շէյլերն հեփիսնի
 նազլ էյլէտիլէր : Վէ փարի-
 սէցիլէրն մէղէսպինսէն իման
 կէթիլէն պաղլ քիմսէլէր գաւ-
 դըպ տէաիլէր քի՝ Օնլարը
 սիւննէթ էթմէք՝ վէ Մովսէ-
 սին նոմոսունու սաղլամաղա
 Թէնպիհ էթմէք կէրէք տիր :
 6 Խմի առաքեալար վէ ին
 Թիալար՝ պու սէօղ հագգընսա
 միւլահաղա էթմէյէ ճէմ՝ օլ
 7 տուլար : Վէ չօգ միւպահէսէ
 օլաուգասն սօնկրա՝ Պէտրոս
 գալլըպ ծնլարա տէսի . Եա՝
 գարնտաշ առէմէր՝ սիղ էյի
 պիլըսինիղ քի՝ իջլմիգաէ Աւ-
 լահ գասիմ կիւնլէրաէ սէչտի
 քի՝ աւետարանըն սէօղլանիւ
 Թայիֆէլէր պէնիմ աղղըմտան
 իշտիպ իման կէթիլէլէր :
 8 Վէ էիւրէքլէրի պիլէն Ալահ՝
 Լ՛ղիղ Բուհու պիղէ վէրտիյի
 կիպի ծնլարա տա վէրմէյլլէ՝
 ծնլարա շէհատէթ էյլէտի :
 9 Վէ պիղիմ իլէ ծնլարն արա-
 սընսա հիւ պիր ֆարգ էթ-
 մէտի , ջիւն քի ծնլարն էիւ-
 րէքլէրին իման իլէ փաքլէտի :
 10 Իմի հալա նիշլան Ալահը
 իմ Թիհան էաւրսինիղ , քի շա-
 յիրպլէրին պօյնումա՝ կէրէք
 պապլարըմըղն կէրէք քէն
 տիմիղն կէօթիլըմէյէ գասիր
 օլմաարըմըղ պիր պյոունտու
 11 րուգ դօյաւընըղ : Լաքին ինա
 նըրըղ քի՝ Բապա Յիսուսուն
 լուծֆու իլէ գուրթուլաձա
 ղըղ , նիճէ քի ծնլար պախի :
 12 Վէ պիւթիւն ճէմսաթ սիւ-
 քիւթ էաիպ՝ Բառնաբապ իլէ
 Պօղոսո տինկլէրէր , իտի , քի
 ծնլար՝ Ալահն ծնլարն վա-
 սիթաւր իլէ Թայիֆէլէրաէ
 էթտիյի հէփ ալամէթլէրի վէ
 հիքմէթլէրի նազլ էտէրլէր

իտի : Վէ ծնլար սիւքիւթ էթմ 13
 տիքտէն սօնկրա , Յալոբոս ճէ-
 վապ էտիպ աէտի . Եա՝ գարն-
 տաշ առէմէր՝ պէնի տինկ-
 լէյին . Սիմէօն Ալահն Թայի 14
 ֆէլէրտէն քէնտի աաղնա
 դավմ պլմաղա էվլէլա նիճէ
 զիյարէթ էթաիյինի նազլ
 էթտի : Վէ պունա փէյլամ 15
 պէլլէրին սէօղլէրի մութապըգ
 տըր , նիճէ քի էաղըմըղ տըր-
 Պունտան սօնկրա աէօնէճէյիմ , 16
 վէ Դաւիթին տիւշմիւշ չատը
 ընըր Թէքրար պինա էաէճէ-
 յիմ , վէ ծնում էրգըմըղ էէր-
 լէրինի Թէքրար պինա էտէճէ-
 յիմ , վէ ծնու Թէքրար գու-
 րաձաղմ . Թա քի տտէմէրին 17
 պաղիլէրի՝ վէ պէնիմ աաղմ
 շըլ իւղէրինտէ չաղըրլան հէփ
 Թայիֆէլէր Բապալը արալա-
 լար՝ աէյօր պունլարը իճրա
 էտէն Բապա : Ալահա հիւշէ 18
 աէն պէրու հէփ քէնտի ա՛մէլ
 լէրի մալլւմ տիւր : Օնուն 19
 իշլան պէն միւնասիպ կէօրիւ
 ըլւմ քի Թայիֆէլէրտէն Աւ-
 լահա տէօնէլլէրէ սըղլէթ վէր-
 մէմէք կէրէք տիր . Լաքին օն 20
 լարա՝ փութլարլն մուրտար
 լըգլարլնտան վէ վիճատան վէ
 պօղլըմուշապն վէ դանտան
 կէրի աուրմաղա մէքԹիպէաղ-
 մաղ կէրէք տիր : 21
 Իրա Մովսէս
 սէսին՝ էսքի աէվլէրտէն պէ-
 րու՝ հէր շէհաւէ վաղ էտէն
 լէրի վար . ջիւն հէր շաբաթ
 կիւնիւնտէ ճէմիլլէթ էէրլէ-
 րինաէ օգունուր :

Օ դէման առաքեալարա 22
 վէ ինթիարլարա՝ պիւթիւն
 քիլմա իլէ պէրապէր՝ միւ
 նասիպ կէօրիւնտիւ , քիքէնտի
 լէրինտէն առտէլէր սէչիպ գա-
 ընտաղար արասընսա իլէրտէ

- օլան քիմնէլէրի էանի Բարուս
 Բաւ Լազարական Յուդայը վէ
 Շիդայը՝ Պօղոս վէ Բառնա-
 Բաս իլէ պերապեր Անթաքեա-
 23 յա կհօնտերէլէր : Վէ օնլա-
 րըն եէտի իլէ պու շէյլէրի
 եազարլար . Առաքեալարտան
 վէ ինթիարլարտան վէ գարն-
 տաշարտան՝ Անթաքեատա վէ
 Սիւրիատա վէ Կիլիկիատա
 Թայիֆէլրտէն օլան գարն-
 տաշարա սէլամ օլունուր :
 24 Չիւն քի իշիթտիք , քի պիզ
 տէն պա՛ղը քիմնէլէր չըզլա՛
 սիւննէթ օլմաղա վէ նօմօսու
 սագլամաղա լաւլ՛ Գըր տէյէ-
 րէք՝ ճանկարընըզ պօզուպ՝
 սիզն սէօզէր իլէ պուլանտը-
 րըյօրլար , քի պիզ օնլարու
 25 ըամարլամամըզ . Պիզ կհօ-
 նիւլ պիլլէ ճէմ՝ օլուպ՝ պիզէ
 միւնասիպ կէրիւնտիւ քի ա-
 26 տէմէր սէչիպ՝ Բապպըմըզ
 Յիսուս Գրիստոսուն իսմի ու-
 դուրունա ճանկարընը գօյան
 ատէմէր իլէ՛ Էանի սէմկիւ-
 վիւլէրիմիզ Բառնաբաս վէ Պօ-
 ղոս իլէ պերապեր սիզէ կհօն
 27 տէրէլմ : Իմտի Յուդայը վէ
 Շիդայը կհօնտերտիք , քի օն-
 ար սալիս սէօզ իլէ հէման
 պու շէյլէրի խապեր էալէլէր :
 28 Զիւրա Ազիզ Բուհա հէմ պի-
 ղէ միւնասիպ կէօրիւնտիւ քի՛
 սիզն իւզէրինիղէ պու իզթի
 զալը շէյլէրտէն մա՛տա զա՛յ
 29 ըի եիք գօնմայա . Եանի
 փութլարա գուրպան օլուն
 մուշ շէյլէրտէն վէ գանտան
 վէ պօղուլմուշտան վէ զնա-
 տան կէրի տուրասընը . քի
 քէնտիւլէրինիղէ պու շէյլէր-
 տէն կէօթէթմէյիլէ , էյի է-
 տէճէսիւնիզ . սաղ օլուն :
 30 Իմտի օնլար սաղ վէրիլմնձէ՛

Անթաքեայա կէտիլէր , վէ
 ճէմանթը Թօփլայըպ՝ մք-
 Թիւպիւ վէրտիլէր : Վէ օղու 21
 տուզլարընտա՝ Թէսէկլտէն
 էօթիւրիւ շաղ օլտուլար : Հէմ 22
 Յուդա իլէ Շիդա քէնտիլէրի
 տալիս փէյզամպէրլէր օլնա
 զըլա՝ չօգ սէօզ իլէ գարն-
 տաշարա Թէսէկլ վէրտիլէր ,
 վէ գալիլէտիլէր : Վէ պիլլ զէ 23
 ման էյլէնտիքտէն սօնկրա ,
 գարնտաշարտան սէլամ իլէ
 առաքեալարա սաղ վէրիլտի-
 24 լէր : Ամա Շիդայա միւնա
 սիպ կէօրիւնտիւ քի՛ օրատա
 գալա : Վէ Պօղոս իլէ Բառ- 25
 նաբաս Անթաքեատէ էյլէնիլ-
 26 լէր իտի , վէ Բապպըն սէօ-
 զիւնիւ չօյ զլայի քիմնէլէր
 իլէ պերապեր Թա՛իմ էտէրէք
 միւլտէ վէրիլլէր իտի :
 Վէ պիլլ գաչ կիւնտէն սօնի 26
 րա Պօղոս Բառնաբասա տէ-
 տի . Հալա տէօնիւպ՝ Բապպըն
 սէօզիւնիւ չօլ մաղ էթտիլի-
 միզ հէր պիլլ շէհրտէ գարն-
 տաշարըն նիճէ օլտուլարընը
 զիյարէթ էտէլմ : Վէ Բառ- 27
 նաբաս Մարկոս անկրան Յով-
 հաննէտի պերապեր ալմագ իս-
 28 Թէր իտի : Պօղոս իսէ՛ Պամ
 փիւլիատան օնլարտան այրը-
 29 լըպ պիլլէլէրինձէ իշէ կէլմէյն
 քիմէյի պերապեր ալմաղա
 լայըզ սայմատ : Իմտի նիղա՛ 30
 օլտու , շէյլէ քի պիլլի պիլլն
 տէն այրըլարլար , վէ Բառ-
 նաբաս Մարկոսու տըպ՝ տէ- 31
 նիզտէն Գըպըրաս վարտը : Պօ- 32
 ղոս տալիս Շիդայը սէչիպ գա-
 ընտաշարտան Ելլալըն ինա-
 33 յէթինէ իհալէ օլունտուգտան
 սօնկրա չըգաղ : Վէ Սիւրիայը 34
 հէմ Կիլիկիայը տօլաշըպ՝ քի-
 35 լիսալէրի սապիթ էալէր իտի :

ՊԱՊ ԺԶ

1 Սէ Դերբէյէ հէմ Լիւսա-
րայա եկեթիշտի . վէ իշթէ օրա-
տա Տիմթէոս իմինտէ պիր
շայիրտ վար իտի , քի իմանէ
կէլմիշ պիր Եհնուտի գարնըն
օղու օլուպ' պասպար Եունա
2 նի իտի . Պու' Լիւստրատա վէ
Գօնեստա օլան գարնտաշար
տան էյի շէհատէթ օլանուր
3 իտի : Պօղոս իսթէտի քի' պու
պերապէրինձէ չըգա . վէ օ
մահալէրտէ օլան Եհնուտիւն
րին սէպէպինտէն' օնու ալըպ
սիւննէթէտի . զիրա հէփի-
սի օնուս պապաւնըն պիւր
էր իտի , քի Եունանի իտի :
4 Վէ շէհրէրտէն կէշէրէրքէն ,
օնարա Երուսաղէմէ օլան
առաքէալարտան վէ իսթիար-
լարտան միւնասիպ կէօրիւլէն
գանուշարը սազլամաղա ըս-
5 մարլար իտի : Իմաի քիլիսալէր
իմանտա սապիթ օլարագ' հէր
կիւն սայիտա արթարլար իտի :
6 Վէ Փաիւղիատան հէմ Դա-
ղատիա տիյարընտան կէշիպ'
օնար Ասիատա սէօղիւ սէջլէ
մէյէ Ալըպ Բուհատան մէն'
7 օլունմաղըն , Միւսիտայ կէ-
լիպ' Բիւթանիտայ սօղու
կիթմէյէ չալըրլար իտի . վէ
Յիսուսուն Բուհու օնարը գոյ-
8 վէրմէտի : Վէ Միւսիտը կէ-
9 շիպ' Տրովադայա էնտիւրէր : Վէ
Պօղոսա կէձէ իլէ պիր րիւյա
կէօրինտի . Մակեդոնու
պիր տաէմ սուրուպ' օնա եալ
վարըն իտի , վէ տէր իտի .
Մակեդոնիայա կէշիպ' պիղէ
10 եարսղմ էյէր : Վէ րիւյալը
կէօրինձէ , թէլ Մակեդոնի-
այա չըգմաք իսթէտիք . չիւն

քի' անկատըք քի Բապպ պի-
ղի' օնարա վաղ էթմէյէ չա-
լըրմըն տըր :

Իմաի պիղ Տրովադատան 11
ալըլըպ' Սամթարկէյէ սօղ-
լուստուգ , վէ էրթէսի կիւն 12
Նէապօլիսէ , օրատան տախի
Մակեդոնիա սէմթինին պաշ
շէհրի' նազլի իսքէան օլունմաղ
մահալ օլան Փիլիպպէյէ վար-
դէք . վէ պու շէհրտէ պիր գաշ
կիւն էյլէնտիք : Վէ չաբաթ 13
կիւնիւնտէ շէհրտէն տիշարը
ըմալըն էանըն չըգտըք , օ-
րատա քի' ա'տէթա տուա' եէրի
իտի . վէ օթուրուպ' ձէմ'
օլունմաղ գարըլարա սէջլէր
իտիք : Վէ Թիւատիւր շէհրին 14
տէն իսքէրլէթ սաթման' աղը
Լիդիա' Ալլահա ի'թիգատ է-
տէն պիր գարը տինկէր իտի ,
քի Բապպ պունուս եիւրէ-
յինի աշտը , քի Պօղոստան
սէջլէնիլէն շէյլէրէ տիգաթ
էտէ : Վէ քէնտիսի հէմ էվի 15
վաֆթիլ օլմաղըլա , եալարըպ
սէտի . Էյէր պէնի Բապպա
էմին սայտը'ըք իտէ , էվիմէ
կիրիպ գալըն . վէ պիղէ զօր
էթտի :

Վէ վապի' օլտու քի' պիղ 16
սուսայա կիտէրքէն , պիղէ ֆալ
ճըլըք րուհու օլան պիր գըլը
րասթ կէլտի , քի օ' ֆալճը-
լըք էթմէյիլէ ալալարըն չօք
քէար կէթիլիւր իտի : Պու գըլը 17
Պօղոսուն վէ պիղիմ'արտըմը-
ձա տիւշիւպ չալըրարագ' աէր
իտի . Պու աաէմիլէր' Ալլահ
թաա'լանըն գուլարը տըր , քի
օնար պիղէ իւէլաս Եօլու վաղ
էաէրէր : Վէ պունու չօք 18
կիւնլէրձէ էտէր իտի . վէ Պ-
ղոս թա'ձիլ օլուպ' աէօնտիւ ,
վէ րուհա տէտի . Սանա' Յիւ-

- սուս Գրիստոսուն ասը ին
 էմր էտէրիմ, քի ընտան չը-
 դարն . վէ օ սա' աթ չըգարն:
- 19 Վէ ընուն աղալարը՝ քեարա-
 րենն իմիտի բէսիւրիսին/ կէ-
 րիննէ, Պօղոսու վէ Շրջայը
 ԹուԹուպ՝ փաղարա հիւքիւմ:
- 20 տարարա սիւրիւք էտիլէր: Վէ
 ընլարը սէրասը լարն եանընա
 կէԹիլի ք տէտիլէր . Պու ա-
 տէմէր՝ Եէ հ ուտիլէրիքէն՝ շէհ-
 րիւղի ալթ իւ սԹ էտէյըրար .
- 21 Վէ պիղ Բօմալըար իքէն , պի-
 ղէ գապուլ վէ ա' մէ էթմէյէ
 ճայիղ օլմայան ալիւլէր վ'աղ
- 22 էտէրէր: Վէ գալապուղ-
 ընլարն իւղէրինէ հիւճիւմ էյ-
 լէտի , վէ սէրտարըր ընլարն
 էսվապարընը երրԹըպ՝ տէ-
 յիւլմէյէ էմր էտէրէր իտի :
- 23 Վէ ընլարա չօգ տէյիէք չալ-
 տըգտան սօնկրա՝ զընտանա ա'
 Թըպ՝ զընտան՝ պէքճիսինէ
 Թէնպիհ էթտիլէր քի՝ ընլարը
- 24 գալիւճէ սաղլայա . Գի օ՝ պէջ-
 լէ պիր Թէնպիհ ալմաղըլա՝
 ընլարը իջ զընտանա գօյուպ՝
 այաղարընը Թօմրոնղա վուր-
 տու :
- 25 Ամնա կէճէ էարըննտա
 Պօղոս հէմ Շիղա տուա՝ էտիւպ՝
 Ալահա Թէսպիհ էտէրէր
 իտի . վէ մահպուսար ընլարը
- 26 ախիկէր իտի : Վէ ափանարղ
 պիր պէօյիւք զէլզէլ օլտու ,
 շէյլէ քի՝ զընտանն Թէմէլէ-
 րի սարալըր , հէմ տէր ա'
 գապ հէփ գափուլար աղըլար .
 վէ հէփիսինն պաղարը չէօ-
- 27 զիւլտի : Վէ զընտան պէքճիսի
 սոյանմաղըլա՝ զընտանն գա-
 վուլարընը աղը կէօրիւննէ ,
 մահպուսար գաչտը զանն էթ-
 ախիստէն՝ պիր պըջադ չէքիպ
 քէնտիսինի . էօլտիւրէճէք օլ-

տու : Ամնա Պօղոս էիւքսէք 38
 սէս իլէ չաղըրըպ տէտի . Գէն
 տինէ հիչ պիր քէօԹիւ շէյ
 էթմէ , զիրա հէփիմիղ պու-
 րատա իղ: Վէ ըլլէ տիլէ իւպ 39
 իլէրի սըչրատը , վէ գօրգու
 իլէ տօյուպ՝ Պօղոս վէ Շիղա
 նըն էօնիւնէ տիւշտիւ : Վէ 30
 ընլարը՝ տիշարըյա կէԹիլիպ
 տէտի . Եա՝ էփէնտիլէր պանա
 նէ՞ էթմէք կէրէք տիր քի՝
 խէլաս պուլայըմ: Վէ ընլար 31
 տէտիլէր . Բապալ Զիսուս
 Գրիստոսա իման կէԹիր , վէ
 քէնտին հէմ էվին խէլաս պու-
 լասընը: Վէ ընա հէմ ընուն 32
 էվինտէ հէփ օլանլարա Բապ-
 պըն սէօղլունի սէօլլէտիլէր :
 Վէ ընլարը կէճէնին հէման օ 33
 սա'աթընտա ալըպ՝ էարալ-
 րընը էայգատը . վէ տէր ա'
 գապ քէնտիսի վէ հէփ ընա
 միւթա'լիղ օլանլար վաֆԹիղ
 օլաուլար : Վէ ընլարը էվինէ 34
 չըգարըպ՝ սօֆրա գուրտու ,
 վէ Ալահա իման կէԹիլիպ
 պիւթիւն էվի իլէ մէսրուր օլ-
 տու : Վէ կիւնտիւղ օրոննա , 35
 սէրտարըր չաուչարը կէօն-
 տէրիպ տէտիլէր . Օ առէմէ-
 րի սալ վէր: Վէ զընտան պէք 36
 ճիսի պու սէօլլէրի Պօղոս
 իւսպէր վէրսի . քի Սէրտարըր
 սալը վէրիլէսինիղ տէյիւ կէօն-
 տէրտիլէր , իմսի հալա չըգըպ՝
 սէլամէԹ իլէ կիտին : Ամնա Պօ- 37
 ղոս ընլարա տէտի . Պիղ Բօմալը
 առէմէր իքէն՝ պիղլ պիւլա միւ-
 հաքէմէ ալիքէտրէ տէյիւպ
 զընտանա՝ գօտուլար , վէ շիմի
 պիղլ կիղլի՝ մի չըգարըյըրար .
 էյլլէ օլմաղ , իլա կէլպա պիղլ
 քէնտիլէրի չըգարընլար : Վէ 38
 չաուչար պու սէօղլէրի սէր-
 տարըրա խապէր վէրտիլէր :

- Պօղոսս հօլաշ օրանլար՝ օնու
 Աթինայաւէք կէթերարէր •
 վէ Շիդա իւէ Տիմօթէոսուն
 հազգընտա պիրան էվլէն օնա
 կէլինէր տէ յիւ Թէնպիհ ալ
 արգտան օնկրա տէօնտիւ
 լէր :
- 16 Վէ Պօղոս Աթինաւ օնլա
 րը պէքէր իբէն , շէհրի փուծ
 լարաւն աօրու օյաուզունու
 կէօրաիյիւնտէն՝ րուհու տէ
 րունինտէ հէրարթիւնիւր իտի :
- 17 Իմաի ճէմիյէթ եէրինտէ Եւ
 հուտիւէր իւէ վէ իթիդաւը
 քիմաէլէր իւէ՝ վէ չարշուտա
 հէր կիւն րասթ կէլէնէր իւէ
- 18 սէյլէշէր իտի : Վէ Եպիկուրի
 հէմ Ստոյիկի Ֆէյլէսօֆլար
 տան պա՛ղըսը օնուն իւէ միւ
 ճատէլէ էտէրէր իտի • վէ
 պա՛ղըլարը՝ Պու սէօղ տա
 զըսընը նէ՞ տէմէք իսթէ
 յօր , պա՛ղըլարը իտէ՝ Եստալ
 լահլար վազ էաիճիտի օյմալը
 արը տէրէր իտի • զիւրա օնլա
 րա Յիսուսու վէ գըյամէթի
- 19 միւթտէ էտէր իտի : Վէ օնու
 ԹուԹուպ՝ Մրիսպադ Ռէհէմե
 օինէ կէօթիւրաիւէր , վէ տէ
 տիւէր • Պու սէնտէն սէյ
 լէնէն եէնի Թալիմին նէ օլ
 տուզունու անկամաղա դատիր
- 20 օլո՛ւրմույուզ • Չիւրասէն դու
 լաղլարըմըղա պա՛ղը եատ շէյ
 լէր կէթիլիյօրսուն • իմաի օն
 լարըն նէ օլտուզունու անկ
- 21 լամադ իսթէրիզ : Հէփի Մթի
 նալըլար իտէ՝ վէ միւսաֆիր
 եապանճըլար՝ պիր եէնի շէյ
 սէյլէմէքտէն վէ տինկլէմէք
 տէն զայրի շէյէ տիգդաթ
- 22 էթմէղէր իտի : Իմաի Պօղոս
 Մրիսպաղըն օրթասընտա տու
 րուպ տէաի • Եա՛ Աթինալը
 առէմէլէր՝ սիզե հէր վէճհ իւէ
- ղայէթ էհլի մէղհէպ կէօրիւ
 յօրում : Չիւրա տօւաշուպ սի 31
 զին ի՛ պատէթ եէրլէրինկի
 սէյր էտէր իբէն , պիր մէղ
 պահ տաիսի պուլտում , քի օ
 նուն իւզլէրինտէ՝ Նամալիւմ
 օլան Ալահա եաղըլըն տըր •
 իմաի սիզէ մալիւմ օլմայըպ
 ի՛ պատէթ էթալիյինիզ՝ սիզէ
 հէման օնու խապէր էտէրիւմ :
- Տիւնէայը վէ օնտա հէփ օյանը 34
 եարատան Ալահ՝ կէօրին վէ
 եէրին Բապպը օլմաղըլա ,
 էլ իւէ հափըլըն հէյքէլէր
 տէ սաքին օյմաղ • Հէմ օնա՞ 35
 պիր շէյէ միւհթաճ իկպի՛
 առէմէր էլէրի իւէ խըղմէթ
 օլունմաղ • չիւն քի հէփիսինէ
 է՛օմրիւ վէ նէֆէտի վէ հէր
 շէյի վէրէն օ տուր • Վէ եէ 36
 րին պիւթինն էիւզիւ իւզէ
 րինէ սաքին օլմաղա՝ պիր
 դանտան առէմէլէրին հէր միւ
 լէթինի եարաթաւ , վէ մու
 ալին վաղըթաւա հէմ օնլա
 րըն մէքէանլարընըն սինօրլա
 րընա հուտուտ դօնաու , Թա 37
 Ալահը արայալար , քի պէլ
 քի օնու էլէր իւէ Եօղլայըպ
 պուլալար , էյէրջի օ՝ պիզմ
 հէր պիրթիլզմէն ուզադ տէ
 յիւ իտէ տէ : Չիւրա օնուն 38
 իւէ եաշարըղ , վէ Թէփրէնի
 րիղ , վէ վարըղ , նիճէ քի սի
 զին շաիլլէրինիզտէն տալի
 պա՛ղըլարը տէտիւէր քի՛ Չիւրա
 հէմ օնուն ճինաի իղ : Իմաի 39
 պիղ Ալահըն ճինաի օլտու
 զումուզ Թադտիրտէ՝ Ալահ
 լըղը արթունա եա կիւմիւէ
 եա Թաշա՝ առէմ մանաթիլը
 նըն վէ հիւնէրինին օյմալընա
 պէնկզէր զանն էթմէք կէրէք
 տէյիլ իղ : Իմաի Ալահ ճա 40
 հիլլէյին վաղըթալարըն կէօր

մեղքից վերուստ՝ շիմոի ա-
տեմէրին հեփիսինէ հէր եէր-
տէ Թէնպիհ հտէր, քի Թէվպէ
31 էտէլէր . Զիրա պիր կիւն
Թագափր իթտա, քի ծնտա
տինեայը ա՛տալէթ իւզրէ
հիւքմ հտէ, պիր Թա՛յին էթ-
տիյի ատէմին վաաիթասը իլէ
քի՛ ծնու էօլուէրտէն դաւտըր
մագ իլէ՛ հեփիսինէ ի՛թիմատ
վէրտի :

32 Վէ ծնլար էօլուէրտէն գալգ-
մայը իշխաինճէ՛ պա՛ղըլարը
ղէվէլէնիլէր իտի, վէ պա՛ղը-
լարը տէսիլէր . Պու խուսուս-
աա սէնի եինէ տինկէլէլիմ :

33 Վէ Պօղոս պունճիլէլին՝ ծն-
լարըն օրթասընտան չըդտը :

34 Ամմա պա՛ղը աստէմէր ծնա
միւհագ օլուպ ինանտըլար,
քի ծնլարըն արասընտա Արիս-
պաղը Ղիւնեսիտո հէմ Ղա-
մարիս նամպիր գարը՝ վէ պուն-
լար իլէ պէրապէր ղայրի քիմ-
սէլէր տախի վար իտի :

ՊԱՊ ԺԸ

1 Վէ պունլարտան սօնկրա՛

Պօղոս Աթինատան այրըլըպ

2 Կորնթուսա կէլտի : Վէ ճինսի
Պոնտոսու Ակիւպաս նամ պիր
Եհհուսիլի վէ ծնուն գարըսը
Պրիսիլայը պուլու քի՛ Կը-
ղօթիտս Կապէլին հէփի Եհհու-
տիլէր Բօմատան այրըլմաղա
էմը էթտիլինտէն՝ Խտալատան
էէնի կէլիլըր իտի, վէ ծնլա-

3 ըրն էանընա վարուր : Վէ պիր
սանատա՛թտան օլմաղըլա՛ ծնլա-
րըն էանընտա գալուր, վէ իշ-
լէր իտի . ղիրա սանատա՛թլարը
չատըրճըլգ իտի :

4 Վէ հէր շուբաթ կիւնինտէ ճէմիլէթ
էէրինտէ սէյլէր իտի, վէ Եհ

հուտիլէրի հէմ Եունանիլէրի
գանտըրըր իտի : Վէ Շիլա իլէ

8 Տիմոթէոս Մակեդոնիատան
էնտիքլէրինտէ՛ Պօղոս Բուհտա
սըզըլարագ՝ Եհհուտիլէրէ՛ Յի-
սուսուն Քրիստոս օլուուղու-
նու շէհատէթ հտէր իտի : Վէ

6 ծնլար գարըր տուրուպ քիւֆր
էթմէլէր իլէ, էսվապլարընը
սիլքիպ ծնլարա տէտի . Քէնսի
գանընըզ պաղընըղն իւղէրինէ
օլուուն . պէն փաք իմ . շինտէն
սօնկրա Թայիֆիլէրէ վարա-
ճաղըմ : Վէ օրատան կէօհիւպ՝

7 Ալլահտան գօրգան Յուստոս
տաընտա պիր քիմանին էվինէ
կէլտի, քի ծնուն էվի ճէմիլէթ
էէրինէ պիթիլիք իտի : Վէ

8 ճէմիլէթ պաղը Կրիսպոս պիւ-
թիւն էվի իլէ Բասպա ինան-
տը . վէ Կորնթոսուլարտան
չօգ քիմանէլէր իշխալպ ինանըր
լար իտի, վէ վաֆթիլ օլու-
լար իտի : Վէ Բասպա իւլպտա
9 կէճէ իլէ Պօղոսա տէտի .

Գօրգմա, լաքին սէյլէ վէ սիւ-
քիւթ էթմէ . Զիրա պէն սէ-

10 նին իլէ իմ, վէ հիչ քիմանէ
սէնի ինճիթմէք իշին՝ սանա
հիւճիւմ էթմէլէլէճէք . ղիրա
պու շէհտէ չօգ խալգըմ վար :
Վէ ծնլարըն արասընտա Ալլա
11 հըն սէօղինիւ Թա՛լիմ էտե-
րէք՝ պիր երլ վէ ալթը այ
օթուրտու :

Վէ Գաղինս Աբայիանըն 12
գայիմմադամը իքէն, Եհհու-
տիլէր եէքաիլ Պօղոսուն իւ-
ղէրինէ գալգըպ՝ ծնու տի-

վանա կէթիլիլէր . Վէ տէտի 13
լէր քի՛ Պու քիմանէ ատէմէրի
գանտըրըր, քի Ալլահա՛ նօ-
մատ մուղայիր ի պատէթ է-
տէլէր : Վէ Պօղոս աղընըր ա- 14
ջաճագ օլտուգտա, Գաղինս

- Եհնանիւնք տէտի . էյէր
պիր նահազըդ եախօս պիր
եարմազ ֆէնտ օլտ իտի
եա՝ Եհնանիւնք՝ սիդի հազ
իւզըն Թէհամմիւլ հտէրիտիմ :
- 15 Ամմա էյէր սէօզ եա աւար
եա քէնտի նօմօստնուդ խու
սուստնտապիր մէսէլէ իտէ ,
քէնտիսիդ կէօրիւն . զիրա պէն
պու շէյլէրին հաքիմի օլմադ
- 16 իսթէմէմ : Վէ ծնարը մէհքէ
17 մէտէն գօվտու : Վէ հէփ Եու
նանիլէր ճէմիյէթ պաշը Սու
թէնէտի ԹուԹուպ՝ աիվանըն
էօնիւնտէ տէյէրէր իտի .
Գաղիտնուն իտէ պու շէյլէր .
տէն հիւ վաղիֆէսի տէյլի
իտի :
- 18 Վէ Պօղոս վաֆիր կիւնէր
տահա էյլէնիպ՝ դարնտաշար
իլէ վէտաշարդտան սօնկրա՝
տէնիդտէն Վիրիւյա կիթաի .
վէ օնուն պիլէտինձէ Պրիսկի
զա վէ Ահիւլաս կիթի , վէ
կէնքրեատա սաշընը գըրգտը ,
- 19 զիրա աւարը վար իտի : Վէ
Եփեսոսա եէթիշտի , վէ օն
լարը օրատա պրադտը . ամ
մա քէնտիսի ճէմիյէթ եէրի
նէ կիրիպ՝ Եհնանիւնք իլէ
- 20 սէյլէշտի : Վէ օնլար եանլա
րնտա տահա չօգ զէման
սուրմաղա օնա եարվարըրլար
իտի , ամմա գայիլ օլմատը .
- 21 իլա օնլար իլէ վէտաշարպ տէ
տի . Պանա՝ կէլէձէք պայրամը
հէր վէձլէ Երուսաղէմտէ
էթմէք կէրէք տիր . ամմա
Ալլահըն իրատէթի իլէ եինէ
սիդէ տէօնէձէյիմ . վէ Եփե
սոստան կէմի իլէ Եօլա չըգտը :
- 22 Վէ Կեսարիայա էնիպ՝ Երու
սաղէն չըգտը , վէ քիլիսայը
սէլամլարը , անտէն Աթթաք
- 23 եայա էնտի : Վէ պիր էյամ

էյլէնիպ՝ Գաղատա էյալէ
թինի վէ Փուլգիսը սըրասը
իլէ սօլաշարադ՝ հէփ շայրա
լէլի գալիլէտիր իտի :

Վէ Ապօղոս աւորնտա ճին 24
սի Աղէքսանդրիալ էհլի քէ
լամ Եհնանի պիր աւէմ՝ Ե
փեսոսա եէթիշտի , քի պու՝
Քիթապլարտա մահիր իտի :
Պու քիմսէ Բապպըն Եօլմու 25
էյրէնմիշ իտի . վէ րուհ հէրա
րէթի իլէ Բապպըն իուսու
սուստա տիգգաթ իլէ սէյլէ
յիպ Թալլիմ՝ էտէր իտի .
ամմա եալընը Յովհաննէսին
վաֆթիլինի պիլիլ իտի : Վէ 26
պու քիմսէ ճէմիյէթ եէ
րինտէ ճէսարթ իլէ սէյլէմէ
յէ պաշար . վէ Ահիւլաս
իլէ Պրիսկիա օնու իշտիպ՝ օ
նու եանլարնա ալալար , վէ
Ալլահըն Եօլմու օնա տահա
թէքմիլէն անկաթարլար : Վէ 27
պու Աքայիայա կէջմէք իս
թէմէքլէ , դարնտաշար շա
յիրալէրէ նապիսաթ էտէրէք
եաղարլար քի՝ օնու գապուլ
էտէլէր . քի օ՝ եէթիլնձէ ի
նայէթին վասիթասը իլէ իման
կէթիլէրէնլէրէ չօգ եարտըմ
էյլէտի : Զիրա Քիթապլար 28
տան Յիսուսուն Քրիստոս օլ
տուլունու կէօնթէրէրէք՝ Եհ
նանիւնքի շիտէթ իլէ ալի
քեարէ իլլամ էտէր իտի :

ՊԱՊ ԺԹ

1 Վէ վագիլ օլտու քի՝ Ապ
ղոս Կորնթուստա իքէն , Պօլս
Եօգարքի սէմթլէրի տօլաշ
րադ Եփեսոսա կէլտի . վէ
պաղը շայրիտլէրի պուլուպ
օնլարա տէտի . Ինանլարընը 2
տա Աղիլ րուհ ալալնը

մը . վէ օնլար օնա տէտիւնէր
 քի՛ Ազիզ Բուհ վար օլտու
 3 զունու պիւն իշխմէտիք : վէ
 օնլարա տէտի . Իմտի նէյէ՞
 վաֆթիղ օլտունուզ . վէ օնլար՝
 Յովհաննէսին վաֆթիղնէ տէ
 4 տիւնէր : վէ Պօղոս տէտի .
 Կէրքի Յովհաննէս խալգա՝ օն
 տան օնկրա կէլէնէ՝ եա՛նի Քը
 ռիստոս Յիսուսա ինանալար
 տէյէրէք՝ թէվպէ վաֆթիղի
 5 վաֆթիղ էյլէտի : վէ օնլար
 իշխանի՞նէ , Բապա Յիսուսուն
 տունա վաֆթիղ օլտուլար :
 6 վէ Պօղոս օնլարն իւզէրինէ
 էլէրինի գօմալը՝ Ազիզ Բուհ
 օնլարն իւզէրինէ կէլտի , վէ
 արի տիւնէր իւէ սէյլէյիպ՝
 փէյլամպէրլիք էտէրլէր իտի :
 7 վէ հէփիտի օն իքի առէմ գա
 8 տար իտի : վէ ճէփիյէթ եւ
 րինէ կիրիպ՝ իւզ այ Լաւհըն
 փատիլա՛ջըղը խուսուսունտա
 սէյլէյիպ գա՛նտըրորապ՝ սէր .
 9 պէսթ սէյլէր իտի : վէ պա՛
 ղը քիմէլէր ճէմաա՛թըն էօ
 նիւա՛նէ պաւ մէզ՛էպէ քէօթիւ
 սէյլէյէրէք գաթըլանըպ՝ ի
 թաա՛թ էթմէտիքլէրի թապ
 տիրտէ , ետնլարնտան չէքիւ
 լըպ՝ շայիրալէրի ալըրու , վէ
 հէր կիւն Տիրտան նա՛մ պիր քիմ
 սէնիւն ատորէստէտիտէ սէյլէր
 10 իտի : վէ պաւ՝ իքի երլ սիւր
 տիւ . չէյլէ քի՛ Լափոտա հէփ
 սաքին օլա՛նլար՝ կէրէք Եւ
 հուտիւն կիրէք Եունանիլէր
 Բապա Յիսուսուն սէօղիւնիւ
 11 իշխանիւն : վէ Ալաւ Պօ
 ղոսուն էլէրի իւէ աճալըպ
 միւ՛ճիզաթլար գըլար իտի :
 12 Շէյլէ քի՛ օնուն ճէսէտինտէն
 խասթալարն իւզէրինէ պիւն
 մախրամալար եախոս փէչթի
 մալար կէօթիւրիւրլէր իտի , վէ

խասթալարլարնտան սաղալըր
 լար իտի , հէմ եարամալըր րուհ
 լար չըգար իտի :

վէ սօլաշան էֆտունձու 13
 Եէհուտիլէրտէն պա՛ղըլարը՝
 եարամալըր րուհլարը օլան քիմ
 սէլէրին իւզէրինէ Բապա Յի
 սուսուն տալըն զիքը էթմէյէ
 էլ գօյուպ աէրլէր իտի . Պօ ,
 ղոսուն վաղ էթտիլի Յիսուս
 իւէ սիզէ անտ վէրիլիզ : վէ 14
 պունու էտէնլէր՝ Սկես նա՛մ
 պիր Եէհուտի պաշ քէահի
 նին եէտի օղուլարը իտի : վէ 15
 եարամալըր րուհ ճէվապ վէ
 րիպ տէտի . Յիսուսուն թա
 նըրըմ , Պօղոսու տէ պիլիւրիմ
 լաքին սիզ քիմէ՛ր սինիզ :
 վէ օլ եարամալըր րուհու օլան 16
 քիմէն օնլարն իւզէրինէ որչ
 րայըպ՝ օնլարը զապթ էթմէյի
 լէ , իւզէրլէրինէ ղալիպ կէլ
 տի . չէյլէ քի օնլար օ էվտէն
 չըփլապ վէ եարալանալը գաջ
 ալըլար : վէ պու՝ Եփեսոստա 17
 հէփ սաքին օլան կէրէք Եւ
 հուտիլէրէ կիրէք Եունանիլէրէ
 մա՛լիւմ օլտու . վէ հէփիտի
 նին իւզէրինէ գորգու տիւշտիւ ,
 վէ Բապա Յիսուսուն տալընա
 թա՛ղիմ օլունուր իտի : վէ ի 18
 ման կէթիլէրէրտէն չօգ քիմ
 սէլէր կէլիւպ՝ ա՛մըլէրլիլ ի
 թիրաֆ էտէրէք իապլէր էտէր
 լէր իտի : վէ պիլիւճիւլիւք 19
 իշէյէնլէրտէն վաֆիւր քիմ
 սէլէր քիթապլարըն ճէմ՝ է
 տիպ՝ հէփիտիին էօնիւնտէ
 եաղալարը իտի . վէ օնլարն
 գըյմէթինի հիսապ էտիպ
 պուլաուլար քի՛ էլլի պին գը
 թա՛ կիւմիւշ իտի : Պէյլէճէ 20
 Բապալըն սէօղիւ գուվլէթ իլէ
 արթըպ գուվլէթլէնիլ իտի :
 վէ պու շէյլէր թէքմիւ 21

օրունճա, Պօղոս միւրատ էթ
տի՝ քի՛ Մակեդոնիտան վէ
Աքայիտան կէշիւ՝ Երու-
սաղէմէ վարա . վէ տէտի՝ քի՛
Օրայա վարաղըմտան սօնկրա՝
Բօմայը տախի կէօրսէմ՝ կէ-
22 րէք տիր : Վէ ծնա իւղղմէթ
էտէնէրտէն իքի՝ քիշի՛ Տիմո-
թէնու վէ Երաստոսու Մակե-
դոնիայա կէօնտէրիւ՝ քէնտիսի
պիր զէման Ասիատա էլէն-
տի :

23 Վէ օլ զէմանտա՝ պու մէղ-
հէպ իշին չօդ վէլվէլէ օլտու :

24 Չ իրա Դեմետրիոս ատընտա
պիր դուլումճու՝ կիւմիւշտէն
Արտեմիս փուլթունուն փե-
ւէտ՝ չէլքէլէրինի եափմաղը-
լա, սէնաաթ սահիպէրինի
վաֆիր դաղանճ կէթիւրի իտի :

25 Իմաի ծնարը վէ պու միսիւու
շէլէրի իշէլէն քիմսէլէրի ճէմ՝
էտիպ սէտի . Եա՛ ատէմէր՝
պիւլըրսինիլ քի՛ պիլիմ՝ կէջն
մէմիլ պու իտէն տիր : Վէ
26 կէօրիւյօրսունուղ հէմ իշտի-
յօրսունուղ քի՛ պու Պօղոս՝
Էլէր իլէ եափըլանըր ալահ-
լար տէյիլ տիր տէյէրէք՝
տէյիլ եալընը Եփեսոսուն՝
իլա հէման պիւլթին Ասիանըն
վաֆիր իսաղընը դանաղըպ

27 սափըթտը : Վէ տէյիլ եալը-
նըղ պու սէնաաթընըղ իօր-
լուդա տիւշմէթ թէհէլքէսինտէ
տիր, իլա պէօյիւք Մարտեմիս
ալահըն հէլքէլի տախի հիլէ
սայըլաճագ, հէմ ծնուն՝ պիւ-
թիւն Ասիանըն վէ տիւնեանըն
տախի ի՛օյատէթ էթտիլի
ա՛ղաթթի իպլթալ օլաճագ :

28 Վէ ծնար իշտինճէ, էօվթէ-
տէն տօրմաղըլա՝ պաղըրըպ տէ-
տիլէր . Եփեսոսըլալըն Ար-
29 տեմիսի պէօյիւք տիւր : Վէ

պիւլթին շէհր դարըշքըղ իլէ
տօլտու . վէ Պօղոսուն էօլաալ-
լարը՝ Մակեդոնու Գայիոս իլէ
՛ լիստալըքոսու գափըլա՝ պի-
րօլըրտան մէյտան եէրինէ
եհիւրիլիւշ էթտիլէր : Վէ Պօ- 30
ղոս ճիւմճիւրէ կիրմէք իսթէ-
յինճէ՝ շայիրալէր ծնու գօյվէր
մէղլէր իտի : Հէմ Ասիա հիւ- 31
քիւմաղըլընտան տախի պա-
ղըլքիմէլէր ծնուն տօսթարը
օլմաղըլա, ծնա կէօնտէրիւ
եալըլըրըլար իտի . քի՛ քէնտի-
սինի մէյտան եէրինէ վէրմէյէ :
Վէ քիմի պիր շէյ քիմի տախի 32
պաշգա շէյ պաղըրըլ իտի .
զիրա ճիւմճիւր ալթիւսթ իտի,
վէ չօղու՝ նէ իշին ճէմ՝ օլ-
տուգըլընը պիւլմէղլէր իտի :
Վէ Աղէքսանդրոսու իսաղ- 33
տան իլէրի սիւրսիւլէր, չիւն
քի՛ Եէհուտիւրէ ծնու թալ-
տիւմ էթմիլէր իտի . վէ Ա-
ղէքսանդրոս էլիւի սալըլըպ՝
ճիւմճիւրէ ճէվապ վէրմէք իս- 34
թէր իտի : Վէ Եէհուտի օլ-
տուղընու անկրատըլարըն
տա, հէփիսինտէն պիր սէս
օլուպ իքի սաաթ միգտարի՝
Եփեսոսըլալըն Արտեմիսի
պէօյիւք տիւր տէյիւ պաղը-
րըլար իտի : Ամմա քեաթիպ 35
գալապաղըլը տինիտիլիպ տէ-
տի . Եա՛ Եփեսոսըլալ տտէմ
լէր՝ հա՛նիլ տտէմ վար քի՛
Եփեսոսըլալը շէհրինին՝ պէ-
յիւք Արտեմիսին վէ Դիոս-
տան տիւշէն փուլթուն ի՛պա-
տէթ էտիճիտի օլտուղընու
պիւլմէյէ : Իմաի պու շէյլէլէ 36
գարըլ սէօյլէնիլ իքէն, սիլէ
կէրէք տիր քի՛ րաճաթ տու-
րաւընըղ, վէ հիլ պիր նա-
մա՛գուլ հարաքէթ էթմէյէ- 37
սինիլ : Չ իրա պու ատէմէլէրի

կեթիրանիդ քի՝ հէյբէլ ու
յուճուլար եսիսա ալահնը
զա քիւֆը հարիճիքը տէյիւ
38 էր : Իմտի էյէր Դեմեարիւ
սուն վէ ծնուն պիլէսինձէ սէ
նաա՛թ սահիպէրինին պիր
քիմսէ իլէ սաւվալարը վար
իսէ , տիվան կիւնէրի կէլը ,
վէ գայիմմադաւլար վար , մու
39 րաֆա՛ օլունըրա : Ամմա էյէր
ղայրի շէյլէրանէ պիր նէսնէ
թալապ էանրսէնիդ , գանուն
իզրէ գուրուրմաշ մէճլեստէ
40 ֆասլ օլունաճապ : Զիրա պու
կիւնքի իլթիլալունէ Էօթիւրիւ
շիքէայէթ օլունմադ թէհլիքէ
սինտէյիդ , հիչ պիր սէպէպ
եօղ իքէն՝ քի պու գարգաշար
ըգ իլէն ճէվապ վէրմէյէ
գատիր օլալմ : վէ պու շէյ
լէրի սէյլէյինձէ , ճիւմիւ
րիւ սաղըթար :

ՊԱՊ Ի

1 Ա՛ է վէրլէլէ տինտիքանէ
սանկրա՛ Պօղոս շայիրալէրի
չաղըրըպ վնաալաշնձա , Մա
կեգոնիայա կիթմէյէ չըգար :
2 Ա՛ օ թարաֆլարը սօլաշըպ՝
ծըրառ չօգ սէօղ իլէ թէսէլի
վէրսիքտէն սանկրա , Եունա
3 նիսման կէտի : Ա՛ է իւչ պ
էյլէնիա՛ Սիւրիայա կէչէճէք
իքէն , Եհհուտիէր ծնա պիր
հիլէ գուրմաղըրա , Մակեդո
նիստան տնծմէյէ գարար
4 զըլընար : Ա՛ է թա Ասիայա
տէք ծնուն իլէ Բեքիալը Սո
պարոս վէ Սէնսիքիլէրանէ
Արիստարքոս իլէ Սեկոնդոս՝
վէ Դեբրէլի Գայիոս վէ Տի
մոթէոս՝ վէ Ասիալըրտան
Տիւքիկոս վէ Տրոֆիմոս եօլ
5 տաշ օլտուլար : Պունլար իլէրի

վարըպ՝ պիղն Տրոփադատոս պէք
լէրլէր իտի : Պիղ իսէ խամուր
6 սուզ կիւնլէրինտէն սանկրա՛
Փիլիպպէսէն տէնիդ իւզրէ
չըգարգ , վէ պէշ կիւնտէ եան
լարնա Տրոփադայո կէլուիք
վէ օրատա եէտի կիւն էյլէն
տիք :

Ա՛ է հաֆթանըն իլէ կիւնիւն
7 տէ՛ պիղ էքմէք սօղրամաղա
ճէմ՝ օլմուշ իքէն , Պօղոս էր
թէսի կիւնտէ չըգաճապ օլ
մաղըրա՛ ծնալա սէյլէր իտի
վէ սէօղիւ կէճէ եարըսընտէք
ուզաթար : Ա՛ է օլ ճէմ՝ օլ
8 մուշ իտիյիվիդ իւսթ օտատա՛
վաֆիր մաշալէլէր վար իտի :
Ա՛ է Եւալիքոս աալընտոս պիր
9 կէնձ՝ փէնձէրէտէ օթուրոյր
իքէն , աէրին ույգուլոս սալըպ՝
Պօղոս զիյատէսի իլէ սէյ
լէրէն , ույգուտան եէնիլլա՛
իւչ թապադատան աշաղա տիւշ
տիւ , վէ էօլմիւշ գալտըրըրըր :
Ա՛ է Պօղոս էնիպ՝ ծնուն իւղէ
10 լինէ տիւշտիւ , վէ գուճապ
լայըպ սէտի . Թէլաշ էթմէն ,
զիրա ծնուն ճանը ծնաա տըր :
Ա՛ է եօգարը վարըպ՝ էքմէք
11 սօղրատը , վէ եէալիքանէ սանկ
րա՛ հէմ թա շաֆապ սէօքէնէ
տէք վաֆիր սէյլէտիքտէն
սանկրա , էյլէ չըգար : Ա՛ է օլ
12 կէնձի՛ սաղ կէթիրտիլէր , վէ
ղայէթլէ միւթէսէլլի օլտու
լար : Պիղ իսէ իլէրի կէմիյէ
13 վարըրգ , վէ Ասոնա աշըրըգ ,
քի Պօղոսու օրատան տըլմա
ղըրըգ . զիրա քէնսիտի եայա՛ն
կիտէճէք օլմաղըրա , պէյլէ
ըամարլամըլ իտի : Ա՛ է Ասոն
14 տա պիղէ գաւլուշունձա , ծնու
եօգարը ալըպ՝ Միտիլույէ կէլ
տիք : Ա՛ է օրատան աշըրըպ՝
15 էրթէսի կիւն Սաղըղն գար

չըսեն եկեթիշտիք, վէ օ պիր
 կրնն Վամաս եանաչարդ. վէ
 Տրդդիլնոսա գաղպի էրթիսի
 16 կրնն Մեղիսոսա կէլաիք: Զի-
 րա Պօրսա՝ Ասիատա վաղթթ
 կէշիրմէմէք իշին՝ կէմի իլէ Ե-
 փեսատան կէշիպ՝ կիթմէյէ
 միւնասիպ կէօրսիւ. զիրա ա՝
 ճէլէ էաէր իսի քի՝ էյէր օնա
 միւմէին իսէ՝ Գէնտէկութէ
 կրննիւնաէ Երուսաղէմէ օլա:
 17 Վէ Մեկիստան Եփեսոսա
 կէօնաէրիպ՝ քի իսանըն իիւ-
 18 Թիարարըր չաղըրալ: Վէ
 Նըլըր օնա կէլաիքէրինաէ,
 Նըլըրա տէտի. Միսյա կէէ-
 տիլիմ իջ կրննաէն պէրու՝
 պիւթիւն վաղթթաս սիզին իլէ
 նիճէ օլաուրումա սիզ պիլըր
 19 ինիլ. Գի Բապպա՝ Թէքմիլ
 ա չալ կէնիւլըպէ իլէ վէ չոգ
 կէօլ էաշարը իլէ՝ վէ Եէհաւ.
 տիլէրին փէնալէրի սէպէսին
 աէն պանա վաղի՝ օլան Թէճ-
 բիւպէլը իլէ խըղմէթ էթաթ.
 20 Գիճէ փայիտալը օլան շէյէր-
 տէն ճիշ պիրինի սիզէ խապէր
 վէրմէքալն՝ վէ սիզէ աշիքեարէ
 հէմ էվաէն էվէ Թալլիմ էթ-
 21 մէքտէն չէքին՝ Զոթիմ. Իլա Մ-
 լաշա Թէվպէլի վէ Բապպըմըղ
 Զիսոսա Բիստոսա իմանը՝
 կէրէք Եէհաւալիլէրէ կէրէք
 Եունանիլէրէ շէհասէթ էյլէ.
 22 սիմ: Վէ շիմի իլմէ պէն
 ըուհոսա պողը՝ Երուսաղէմէ
 կիտէյօրում, վէ պանա օրա-
 սա վաղի՝ օլաճագ շէյէրի
 23 պիլմիմ. Մնալ պանա քի՝ Ա-
 ղիլ Բուհ շէհրաէն շէհրէ
 պանա շէհասէթ էաիպ տէր
 քի՝ պէնի սաղար վէ սըգէթ.
 24 Էր պէքէյօրալ: Լալին ճիշ
 պիրինի սայմամ, վէ ճանըմը
 քէնաթիլ զըյմէթի Թու.

մամ. Թա քի էօլումա՝ հէմ
 Ալաշըն լուծիւնուն աւ-
 սարանըն շէհասէթ էթմէք
 իշին Բապպ Զիստոսան ալ
 սըղըմ խըղմէթի չաղըգ իլէ
 Թէմամ էտէյիմ: Վէ շիմի 25
 իլմէ պէն պիլըրիմ, քի սիզ
 հէփինիլ՝ քի սրանըղաս Ե-
 լաշըն փասիշահըլըն վաղ
 էթմէյէ սալաշարմ՝ էիւղիւ-
 միւ ալթըգ կէօրմէյէճէք սի-
 նիլ: Մնալ իշին սիզէ պու 26
 կիւլի կրննաէ շէհասէթ էտէ-
 ըրիմ, քի պէն հէփիսինիլն գա-
 նընաէն փաք իմ. Զիւրա սիզ 27
 Ալաշըն հէփ միւրասընը խա-
 պէր էթմէքալն սաղընմալըմ:
 Իմիլ քէնաթիլիլէ՝ վէ Աղիլ 28
 Բուհոսն սիզ շօլ իւզէրինէ
 նաղըրալ գասուրա պիւթիւն
 սիւրիյէ սաղընըն, քի Ալա-
 շըն քէնաթիլ գանը իլէ գաղա-
 սըլըքիլ սասընը կիւտէսինիլ:
 Զիւրա պէն պանա սիլըրիմ քի 29
 պէնիմ կիթմէմտէն սօնկրա՝
 արանըղա սիւրիյիլ էսիլիկէմէլ
 աղըն գաւրալար կիրէճէք:
 Վէ սիզին քէնաթիլ արանըղաս 30
 տաիլի շալիւրալէրի քէնաթիլ ար-
 աղընըն շէքմէք իշին՝
 Թէրա շէյէր սէօյլէյէն առթմ-
 31 լէր գաղգաճաղալը: Պունուն
 իլին ույանըգ տուրուն, վէ
 խաթընըղաս Թու. Թուն քի՝
 իւշ էըլ կէճէ վէ կրննալը
 հէր պիրինիլէ կէօլ էաղարը
 իլէ նասիհասթ վէրմէքալն փե-
 րաղաթ էթմէաթիմ: Վէ շիմի 32
 սիզի՝ էա՝ գարնասալար՝ մա-
 մուր էթմէյէ վէ սիզէ հէփ
 աղիլէնմիլէրին արանընա
 միւրա՝ վէրմէյէ գասիլ օլան
 Ալաշա վէ օնուն լուծիւ-
 նուն սէօղիւնէ ըսմարալըմ:
 33 ճիշ պիրինի կիւմիւլիւնէ էա

այլթունունա հասկապարենա
 34 Թամա՛ էթմէտիմ: Քէնտինիզ
 սիլիւսինիզ քի՛ քէնտիմ միւհ-
 թամ զտուարմ՝ շէյլէրէ վէ
 պերապերինձէ օլանլարնիքինէ
 պու հլէր խըզմէթ էթտիլէր:
 35 Սիդէ հէփ շէյլէրի կեօսթէր-
 սիմքի՛ պէօյլէ շալըլուզալի՛ ֆ-
 լէրէ իմասա էթմէք՝ հէմ րապպ
 Յիսուսուն սեօզլէրինի խաթը-
 սա թութմադ կէրէք տիր , քի
 քէնտիսի տէտի . վէրմէք՝ ալ-
 մաքտան տահա զիյասէ միւ-
 36 պարէք տիր : վէ պու շէյ-
 լէրի սէօյլէյինձէ՛, տիզ չէօ-
 քիւպ օնլարն ճիւմէտի իլէ
 37 աուա՛ էյլէտի : վէ հէփիսին-
 տէն սիլը վաֆիր աղլալըշ
 օլաու . վէ Պօղոսուն պօյնու
 իւզլէրինէ տիւշիւպ՝ օնու էօ-
 38 փէրլէր խաի : Պախուսուս սէյ-
 լէտիյի սէօզուէն էօթիւրիւ
 դասալէթ շէքլէրլէր իտի քի՛
 տրթըք օնուս երւզիւնիւ կէօր
 մէյլէքլէր . վէ օնա կէմի
 յէտէք կէօնտէրի կիթտիլէր :

ՊԱՊ ԻԱ

1 Վէ վագի՛ օլաու քի պիզ
 ալըլուպ օնլարտան ալըրլըզտան
 սօնկրա՛ սօլորուլուպ Սթան-
 քէօյէ կէտիլք , վէ էրթէսի
 կիւն Բօստա՛ վէ օրատան Պա-
 2 տարայա վարգգ : վէ Փիւնիւ
 կէյէ կէչէն սիլը կէմի պուլ-
 3 մաղըլա , պիւնիպ ալըլարգ : վէ
 Գըպըրը կէօրիւպ օնու սօլտան
 պըպգմաղըլա՛ Սիւրիայա կի-
 տէյօր իտիլք , վէ Տիւրոսա եէ-
 թիւիլք . չիւն քի կէմի երւքիւ
 նիւ օրատա պօշատաճաղըտը :
 4 վէ շայիրալէրի պուլուպ՝ օրա-
 տա եէտի կիւն դալարգ , քի
 օնլար Պօղոսա՛ Բուհուն վասի-

Թասի իլէ տէրլէր իտի քի՛
 Երուսաղէմէ չըգմայա : վէ 5
 սիլը օլ կիւնլէրի թէքմիլ էթ-
 տիլտէն սօնկրա՛ չըգըպ կիտէ
 յօրսուպ . վէ հէփիսի՛ գարը-
 լար հէմ չօճուգլար պերապէր
 օլարադ՝ շէհրին տիւլարըսընա-
 տէք պիլէ կէօնտէրի կէտիլէր .
 վէ տէնիզ գըլըօրնտա տիլ
 չէօքիւպ՝ տուա՛ էյլէտիք : վէ 6
 պիրի պիրիմիզ իլէ վիտալալըպ
 կէմիյէ պինտիք , օնլար տա
 քէնտի մահալէրինէ տէօնտիւ-
 7 լէր : վէ սիլը տէնիզ էօճու-
 լուզընու թէքմիլ էթտիլքտէն
 սօնկրա՛ Տիւրոստան Պատըկմա-
 յիսէ եէթիւիլք . վէ գալն-
 տալարը սէլամէլարը՝ պիր
 կիւն օնլարըն էանընտա գալ-
 տըդ : վէ էրթէսի կիւն չըգըպ՝ 8
 Կեսարիայա կէտիլք . վէ եէ-
 տիլէրտէն օլան Փիլիպպոս աւէ
 տարանիչինէ վինէ կիրիւպ՝ օնու
 էանընտա գալըլուգ : վէ պու 9
 նուս աէօրթ պիլքրէ գըզալը
 վար իտի , քի փէյլամիւրըք
 էտէրլէր իտի : վէ սիլը օրատա 10
 տահա չօգ կիւնլէր գալըրիքէն ,
 Եէհուաիսթանտան Ագաբոս
 տալնաա սիլը փէյլամիւրէն
 տի . վէ էանըմըպա կէտիլ 11
 Պօղոսուն գուշաղընը ալար ,
 վէ քէնտի կէլէրինի վէ այագ-
 լարընը պաղլալըպ աէտի . Ա-
 զիլ Բուհ պէօյլէ տէր . Պու
 գուշաղըն սահլիպի օլան աաէմի
 Երուսաղէմաէ Եէհուաիլէր
 պէօյլէ պաղլալաճագլար , վէ
 Թայիֆէլէր էլլէրինէ թէտիմ
 էտէճէքլէր : վէ սիլը պու շէյ- 12
 լէրի իշտինձէ , կէրէք սիլը
 կէրէք եէրլիլէր օնա էալարըր
 իտիք քի՛ Երուսաղէմէ չըգ-
 մայա : Լամա Պօղոս Ճէվապ 13
 վէրտի . Աղլամազ իլէ վէ երւ-

րէյիմի եղմէք իլէ նէ՞ էաւ
 յօրսո՞ւնուդ . զի՞րա պէն տէ-
 յիլ եալընրդ պաղլանմաղա՝ իլ
 լա Երուսաղէմտէ Բապպ Յի-
 սուսուն սարը իջին էօլմէյէ
 14 առիօի հաղըրըմ՝ Վէ օ դան-
 մայրնճա , պիղ Բապպրն միւ-
 րաւոր օլսուն տէյէրէք սիւ-
 15 քիւթ էթտիք : Վէ պու կիւն
 լէրաէն սօնկրա՝ թէաարիք կէօ-
 16 րիւպ Երուսաղէմէ չըգայօր-
 առուգ . Վէ Վեսարիստան պէ-
 րապէրիմիղճէ շայիրտլէրտէն
 պաղլաւը շըլ եանընսա գօնադ
 էտէճէյիմիղ էաքի շայիրտ օլան
 Գըպըրուը Մնասունու կէթի-
 րիս՝ պէրապէր կէտիլէր :
 17 Վէ պիղ Երուսաղէմէ կէլ-
 աիյիմիղտէ , դարնտաշար պի-
 ղի սէվինճ՝ իլէ դապուլ էթ-
 18 տիլէր : Վէ երթէսի կիւն՝ Պօ-
 գոս պիղիմ իլէ պէրապէր Յա-
 կոբոսա կիթտի , վէ հէփ իիւ-
 19 թիարլար կէտիլէր : Վէ օնա-
 ըլ սէլամլաարգաւան սօնկրա՝
 Ալլահն օնուն խրղմէթի վա-
 պիթասի իլէ թայիֆէլէրտէ էթ-
 տիյի շէյլէրի պիրէր պիլիէր
 20 նաղլէտէր իտի : Վէ օնար իլի
 տինճէ՝ Ալլահա շիւքրէտէրլէր
 իտի . Վէ օնա տէտիլէր . Կէօ-
 րիյօրսուն՝ եա՞ դարնտաշ ի-
 ման կէթիլմիշ Եէհուտիլէրաէն
 նէ դատար չօգ պին քիմանէլէր
 վար , վէ հէփիսի՝ նօմսուն
 21 զայրէթէլի տիրլէր : Վէ սէն
 տէն էօթիւրիւ էօյրէնտիլէր քի՝
 սէն թայիֆէլէրին արասընտա
 օլան հէփ Եէհուտիլէրէ՝ էվ-
 լատլարընը սիւննէթ էթմէմէյէ
 վէ այնլար իւղլէ էիւրիւմէմէ-
 յէ՝ Մովսէստէն ա՛սըլըգ թա՝
 22 լիմ էտէրսին : Իմտի նէ՞ օլա .
 հէր վէճ՝ իլէ չօգ խալգ պի-
 լիքսէ կէրէք , զի՞րա սէնին կէլ

տիյին իշխաէճէլէր : Իմտի 23
 պու պիղիմ՝ սանա սէօլէտիյի-
 միգի էյլէ . Պիգաէ տէօրթ ա . 24
 տէմ վար , քի օնարըն առաղը
 վար . պունարըն ալըպ՝ օնար
 իլէ պէրապէր քէնտինի վաւ-
 լէ , վէ օնարըն իւղլէրինէ մաս-
 րաֆ էյլէ , քի սաաշարընը թը-
 քաշ էտէլէր . վէ հէփիսի տնկ-
 լայալար քի՝ սէնին հագգընա
 էօյրէնտիլէրի շէյլէրին հիւ-
 պիրինին սաղը էօգ աւօր . իլ-
 լա քէնտին առիօի նօմսու
 սաղլայարադ հարաքէթ էտէր-
 սին : Այմա իման կէթիլմիշ 25
 թայիֆէլէր խուսուսունտա՝
 պիղ միմասիպ կէօրիւպ՝ մէք-
 թիւպ կէօնտէրտիք քի , հիւ
 պէօլէ պիր շէյ սաղլամայա-
 լար , իլլա սալթ փութլարա
 պօղաղլանմըտան վէ դանտան
 վէ պօղուլմուշտան վէ զնատան
 սաղընալար : Օ դէման Պաղոս 26
 • սաէմլէրի ալըպ՝ էրթէսի
 կիւն օնար իլէ փարլէնտիքտէն
 սօնկրա՝ հէլքէլէ կիլիպ՝ փաք-
 լէնմէ կիւնլէրինին թէքմիլ օլ-
 մասընը խապէր էտէր իտի ,
 թա քի օնարըն հէր պիրի ի-
 ջին հէտիյէ սունուլա :

Վէ էէտի կիւն թէմմա՞ օ 27
 լաճագ իքէն , Ասիատան օլան
 Եէհուտիլէր օնու հէլքէտէ
 կէօրմէք իլէ՝ պիւթիւն գալ-
 պալըլը դարգաշարըլըգ վէր-
 տիլէր , վէ էլլէրինի օնուն իւ-
 ղէրինէ սալարլար . Վէ պա . 28
 ղըրըրլար իտի . Եա՞ Իսրայէլի
 առէմլէր՝ եարալըմ էտին ,
 գալմա վէ նօմսա վէ պու մա-
 հալէ դարըն հէփիսինէ հէրէեր
 տէ թա՛լիմ էտէն առէմ՝ պու
 տուր . վէ հէմ տաիօի հէլքէ-
 լին իլլինէ Եունանիլէր կէթի-
 րիս՝ պու ա՛ղիղ մահալի նա

29 փաբլէտի : Չիւն քի՛ պոռնտան
 էվիլէ ծնուն պիւլէսինձէ շէհր-
 ակ Եփեսոսաւու Տրոփիմոսու
 կէօրմիւշէր իտի , քի ծնու Պո-
 ղոս հէլլէքլին իշինէ կէթիբաի
 30 զանն հաւրէր իտի : Վէ պիւ-
 թիւն շէհր հարաքէթէ կէլտի ,
 վէ դաւապալդդ երիւշիւշ էթ-
 աի . վէ Պօղոսու թուծուպ՝ զ-
 նու հէլլէքլէան տիշարը շէքէր-
 լէր իտի . վէ տէր ա՛գապ դա-
 31 փուլար դափանտը : Վէ ծնլար
 մու էօյտիւրմէ յէ արար իքէն ,
 պէօլիւշիւն պին պաշքսնա խա-
 պէր եէթիւտի քի՛ պիւթիւն Ե-
 32 րուտաղէմ ալթիւսթ իտի : Վէ
 անիտէ ա՛սքէրիւքի վէ եիւղ
 պաշքլար ալւպ՝ ծնլարն իւղէ-
 րինէ սէյիթաի . վէ ծնլար
 պին պաշքլ վէ ա՛սքէրիւքի
 կէօրմիւշէ , Պօղոսու վարմագ-
 33 տան ֆերաղաթ էթաիւքի : Օլ
 զէման պին պաշք Էազքն կէ-
 լիպ՝ ծնու թուծաու , վէ իքի
 զէնձիւր իլէ պաղլանմաղա էմր
 էթաի . վէ քիմ՝ օլտուգունու
 հէմ՝ նէ էթմիշ իտիյինի սորար
 34 իտի : Վէ դաւապալդգասա քիմի
 պիւր շէյ , վէ քիմի պաշգա շէյ
 պաղլըրլար իտի . վէ կիրիւ-
 թիւտէն տահիհինն անկամաղա
 գատիր օլմամալըլա , էմր էթ-
 աի քի՛ օրտոպա կէօթիւրիւ-
 35 լէ : Վէ նէրապանէ եէթիւ-
 տիյինտէ , վապի՛ օլտու քի՛ դա-
 լապալըլըն զօրուստան՝ ա՛սքէ-
 րիւքաէն դալտըրլըր իտի :
 36 Զլրա խաղքն Ճիւմհիւրիւ
 արտատն կէլիպ՝ Օնու դալտըր՝
 37 պաղլըրլըր իտի : Վէ Պօղոս օր-
 տունուն իշինէ կէօթիւրիւլէձէք
 իքէն , պին պաշքյա տէտի .
 Սանա պիւր շէյ սէյլէմէյէ պա-
 նա իլն վար մը . վէ օ տէտի
 Եունանիձէ պիլի՛ր մի սին .

Աճապա պու կիւնլէրտէն ագ- 38
 տէմ պաշ գալտըրլըր՝ շէօլէ
 տէօրթ պին եօլ քէսիլձի քիմ՝
 սէլէրի չըգարան շօլ Մըսըր-
 լը սէն տէյի՛լ մի սին : Վէ 39
 Պօղոստէտի . Պէն՝ Վիլիկիւնըն
 մէշհուր շէհրինին շէհրիսի՛
 թարսուպու Եէհուտի առէմ
 իմ . վէ սանա Էալըլարըլըմ ,
 պանա մուսասա՛տէ էյլէ գալմա
 սէյլէյիմ : Վէ օ՝ ծնա մուսա- 40
 ա՛տէ էտինձէ , Պօղոս նէրաի-
 պանտէ տուրարագ՝ դալմա էլ
 իլէ իշարէթ էթաի . վէ ա՛ղիմ
 սիւքիւթ օլմաղըլա , Իպրանի
 լիսանընտա սէյլէյիպ տէտի
 քի՛

ՊԱՊ ԻՐ

Եւ՛ առէմլէր՝ դարնտաղլար 1
 վէ պապալար՝ հալա քէնտի
 հագգըմա սիղէ օլան ճէվապըմը
 տինիլէյին : Վէ ծնուն ծնլարա 2
 Իպրանի լիսանընտա սէյլէտիւ
 յինի իշիտինձէ , տահա զե-
 յատէ սիւքիւթ էտէրլըր իտի . 3
 Վէ օ տէտի . Պէն կէրշի Եէ-
 հուտի առէմ իմ քի՛ Վիլիկիւ-
 անըն թարսուս Էէհիտէ տօղ-
 տում . ամմա պու շէհրտէ թէք-
 պիյէ օլունուպ՝ Գամանդիլէլն
 այագլարընտա պապալար նօ-
 մօսունտա տիգգաթըլքա թէ-
 տիպ օլունմուշ՝ պու կիւն սի-
 վն հէփինիլն օլտուղու կիպի՛ 4
 Ալահն զայրէթէլն իտիմ .
 Քի՛ էրքէլէրի վէ դարըլարը
 պաղլալըր պապալարա թէսիւմ
 էտէրէք՝ պու մէզհէպի էօլւմ
 տէրէձէսինէ գօվալաւտմ : Նիւ 5
 ձէ քի պաշ քէահնն տաիսի
 հէմ պիւթիւն իթթիարլարն
 ճէմիյէթի հագգըմա շէհա-
 տէթ էտէրլըր . քի ծնլարտան

4 Գարննաշաղարա մեքթիւսլէր
 տախի ալուլ՝ Տըմըշգա կիտէ-
 յօրտում, քի օրատա օլանլա-
 րը տախի Երուսաղէմէ պաղը
 5 կէթիբէյիմ, քի թէսիպ օլու
 նալար: Վէ պանա՝ կիտէր վէ
 Տըմըշգա Էաղլաղըքէն՝ վադի՝
 6 օլտու քի, Էօյլէն մէհէլնտէ
 ափանաղ կէօքտէն Էթրաֆը:
 7 մա ա՛ղիմնուր փարլատը: Վէ
 Էէրէ գափանըպ՝ պիր սէս իշի
 թաիմ, քի պանա աեր իտի.
 8 Եա՝ Սաւուղ՝ Սաւուղ՝ պէնի
 նի՛ջիւն գօվալայօրտուն: Վէ
 պէն ճէվապ վէրտիմ. Եա՝
 9 Բապպ՝ սէն քիմ սին. վէ պա-
 նա՝ Պէն սէնին գօվալատըքն
 Նաղարէթի Յիսուս իմ տէ-
 10 տի: Վէ պիլէմճէ օլանլար՝
 կէրքի նուրու կէօրտիւլէր, վէ
 գօրգու իլէ տօլուլար, ամմա
 պանա սէօյլէյնին տէսին ի-
 11 շիթմաիլէր: Վէ տէտիմ. Եա՝
 Բապպ՝ նէ՛ Էյլէյիմ. վէ Բապպ
 պանա տէտի. Գալգըպ Տըմըշ-
 12 գա վար, վէ օրատա՝ սէնին ի-
 շիւն թա՛յին օլունան ճիւմլէ
 նէսնէլէրին հագգընտո՝ սանա
 13 սէօյլէնէճէք տիր: Վէ օ՝ նու-
 րուն ճէլալնտէն կէօրմէյ օլ-
 տուղունման՝ պէրապէրիմճէ
 օլանլար էլիմէ Էափըշարագ՝
 14 Տըմըշգա կէլտիմ: Վէ օրապա
 հէփ սաքին օլան Եէհօտաիլէր
 աէն էյի շէհատէթ օլունուր
 նօմա միւճիպինճէ տինտար Ա-
 15 նանիա նամ պիր ստէմ՝ պանա
 կէլիպ Էանրմտա տուրտու, վէ
 պանա տէտի. Եա՝ Սաւուղ
 16 Գարննաշա՝ թէքրար պագ: Վէ
 պէն օ սաա՝ թտա ծնա պագ-
 ալմ. վէ օ տէտի. Պապալարը
 մըղըն Ալազը սէնի՝ օնուն իրա
 տէթինի պիլէյէ վէ Մատը-
 17 ղը կէօրմէյէ հէմ օնուն աղլըն

տան սէս իշիթմէյէ թա՛յին
 էյլէտի: Ջիրա կէօրտիլին 15
 վէ իշիթաիլին շէյլէրտէ՝ հէփ
 ատէմլէրէ օնուն շահիտի օլա-
 ճագ սին: Վէ շիւմաի նէ կէ- 16
 ճիքիր սին. գալգ, վաֆթիլ
 օլ, վէ օնուն ատընա նիտա
 էաիպ՝ կիւնահարընտան էայ-
 գան. Վէ վադի՝ օլտու քի 17
 պէն Երուսաղէմէ տէսնիպ
 հէյքէլաէ տուա՝ էտէքքէն հայ-
 րէթէ տիւշտիւմ, վէ օնու
 կէօրտիւմ, քի պանա տէյօր
 իտի. Վ՛ճէլէ էտիպ թէլ Ե- 18
 րուսաղէմտէն չըգ. ղիբա պէնիմ
 իշիւն շէհատէթինի գապուլ
 Էթմէյէճէքլէր: Պէն տախի 19
 տէտիմ. Եա՝ Բապպ՝ օնլար է-
 յի պիլիլէր քի՝ պէն սանա
 ինանանլարը ճէվիլէթ Էէրէ-
 20 րինտէ աէօյկր իտիմ, վէ հաղ-
 սա վէրիր իտիմ. Վէ շահիտին
 Ստէփաննոսուն գօնը աէօքիւ
 վար իքէն՝ պէն սախի օրատա
 հաղըր իտիմ, վէ օնուն գաթ-
 21 լինէ ղիգա վէրիպ՝ օնու էօրիւ
 րէնլէրին էսփապլարընպէրէր
 իտիմ: Վէ պանա տէտի. Կիթ, 21
 ղիրա պէն սէնի ուղալա՝ թա՝
 յիֆէլէրէ կէօնտէրէճէյիմ:
 Վէ պու սէօլէ գատար օնու 22
 տինկէրլէր իտի, անտէն սէս
 Էրինի գալարըրպ տէտիլէր.
 Պունճիլէյին քիմնէյի Էէրտէն
 գալտըր, ղիրա օնա Էաշամագ
 23 լայըգ տէյիլ տիր: իմտի օն.
 լար պաղըրտարագ էսփապլարըն
 սափուրուպ՝ ղիւղիեարա թօղ
 24 աթմագ իլէ, պին պաշը էմր
 Էթտի քի օ՝ օրատոյա կէօթիւ-
 րիւլէ, վէ գամըլ իլէ թէֆթիլ
 օլունա տէտի. Թա քի օնուն
 իւղէրինէ նէ սէպէպաէն պէօյ-
 25 լէ պաղըրըր իտիլէրին պի-
 լէ: Վէ օնու գայըշար իլէ

- կերիպ՝ պաղարար իբէն ,
 Պողոս օրատա տուրան երեզ
 պաշըյա տէտի . Սիզէ՝ Բօմալը
 վէ շերաաթը կէօրիւմէմը
 առէմի տէջմէք ճալի՞ զ մի :
- 26 Վէ երեզ պաշը իշիտինճէ՝ վար
 տը , վէ պին պաշըյա խապեր
 վէրիպ տէտի . Նէ՞ հաէճէք
 սին . զերա պու առէմ Բօ :
- 27 մալը տըր : Վէ պին պաշը
 եանընա կէլիպ՝ ծնա սէտի .
 Պանա սէջլէ , սէն Բօմալըմը
 սըն . վէ օ՝ տէտի . Պէլի :
- 28 Վէ պին պաշը ճէվապ վէրտի .
 Պէն պու հիմայէթի չօգ նադո
 իլէ հաթիսիմ . վէ Պօղոս տէ
 տի . Պէն իսէ հէման էօյէ :
- 29 տօլմալում : Իմաի մու թէֆ
 թիշ հաէճէք օլան քիմաէլէր՝
 տէր ա՛գապ մուռն եանընաան
 չէքիւտիլէր . հէմալին պաշը տա
 խի մուռն Բօմալը օլաուլունու
 աուլաուլունաա՝ մուռն պաղլա
 մըշ իտիյի իիւն գօրգաու :
- 30 Վէ երթէտի կիւն՝ Եհէու
 աթիլտէն նէ իշին չիքէպէթ
 օլունաուլունուռն սահիհինի
 պիլմէք իսթէմէյիլէ , մուռ
 պաղլարաան չէօգաիւ , վէ էմը
 էթաի քի՝ պաշ քեահինլէր
 հէմ ծնարըն հէպ ճէմաաթը
 պիլիքէ : վէ Պօղոսու էնաթիպ
 էմլէրինէ իհզար էյլէտի :

ՊԱՊ ԻՊ

- 1 **Ա** Վէ Պօղոս ճէմաաթա կէօղ
 դալարըպ տէտի . Եա՛ գարն
 աաշ առէմէր՝ պէն պու կիւնէ
 տէկին՝ Ալլահըն ինտիսաէ
 թէքմիլ էյի գամիր իլէ կէչին .
- 2 տիմ : Վէ պաշ քեահին Անա
 նիա՝ եանընաա տուրանալաա
 էմը էթաի քի՝ մուռն աղլընա
- 3 լուրալար : Օլ զէման Պօղոս

ծնա տէտի . Սէնի Ալլահ լու
 րաճագ տըր՝ եա պաաանալը
 տիվար . սէն նօմօս միւճիպին
 ճէ պէնիմ չէրաաթըմը կէօր
 մէյէ օթուրուր իբէն տէ՝ նօ
 մօսու օրօղուա՝ պանա վուրուլ
 մաղա՞մը էմը հաէր սին : Վէ 4
 օրաաաա աուրանալար տէտիլէր .
 Ալլահըն պաշ քեահինինի՞ մի
 սէջլէր սին : Պօղոս տաթի տէ 5
 տի . Եա՛ գարնաալար՝ մուռն
 պաշ քեահին օլաուլունու պիլ
 մէզ խալմ . զերա եաղլըմըշ
 տըր . Գալմընըն հիւքիմաա
 րընա քէթիւ սէջլէմէյիսին :
 Վէ Պօղոս՝ պիլ թարաֆ Սա 6
 դուկեցիլէր վէ օ պիլ թա
 րաֆ Փարիսեցիլէր օլաուլուն
 նու տույմաղլա , ճէմաաթա
 տա պաղլար . Եա՛ գարնաաա
 առէմէր՝ պէն Փարիսեցի օղու
 Փարիսեցի իմ՝ սէն էօլիւլէ
 րին իւմիւտի վէ դըյամէթի ի
 չին մուհաքէմէ օլունույօրում :
 Վէ օ պունու սէջլէյինճէ , 7
 Փարիսեցիլէր իլէ Սադուկեցի
 լէրին աղաաընաա նիլա՝ գօմ
 աու , վէ դալարալըք պէօ
 լունաիւ : Զերա Սադուկե 8
 ցիլէր տէլէր քի՝ դըյամէթ
 եօգ՝ վէ մէլէք եօգ՝ վէ րուհ
 եօգ աուր . ամմա Փարիսե
 ցիլէր իքիսինի տէ իդարա Է
 սէրէր : Վէ պէջիւք շամա 9
 թա օլաու . վէ Փարիսեցի
 լէր թարաֆընըն քեաթիպ
 լէրի դալըրա՝ չէքիլէրէք տէր
 լէր իտի . Պու առէմաէ հիշ
 պիլ քէթիւ շէյ պունմա
 տըգ , Ֆադաթ ծնա պիլ րուհ
 եա մէլէք սէջլէտի : Վէ չօգ 10
 նիլա՝ օլմաղլա , պին պաշը
 օլմալա Պօղոս ճըլարաան փա
 լալանա տէլիւ գօրգուա՝ սա
 քէլէ էմը էթաի քի՝ էնիպ՝

- ծնու ծնւարդն օրթասրնտան
գապիա, վէ օրտույա կէթիբէ :
- 11 Վէ երթեսի կէճէ Բապպ
ծնուն էանընա կէլիպ տէտի .
Եա՛ Պօղոսա՛ ճէսարէթէն, զի-
րա Երուսաղէմէն պէնիմ հադ-
գըմա շէհատէթ էթտիյին կի-
պի՛ Բօմատա տախի էօյլէ շէ-
հատէթ էթմէք կերէք սին :
- 12 Վէ կինտիւզ օյունա, Եէ-
հուտիւքրտէն պաղըլարը իթ.
թիֆադ էտերէք քէնտիւքրի-
նի լա՛նէթ իլէ պաղըլարպ
աէտիւքր քի՛ թա Պօղոսու
էօտիւքրէնէտէք՝ էէմէյէլէր ,
վէ իշմէյէլէր : Վէ պու անտ
իլէ իթթիֆադ էտէնլէր՝ գըրգ
14 քիշտէն զիյատէ իտի : Վէ
ծըլար պաշ քէաշինլէրին վէ
իթթիարըլարն էանընա կէլիպ
աէտիւքր . Գէնտիմիզլ՝ ա՛զլամ
լո՛նէթ իլէ պաղըլարգ , քի
թա Պօղոսու էօտիւքրէնէտէք՝
հիշ պիր շէյ թաթմայալմ :
15 Իմտի հալա սիզ ճէմատ թ իլէ
պէրապէր պին պաշըյա տու-
յուրուն քի՛ ծնու էարըն սի-
զէ էնտիրէ, կէօյա քի՛ ծնուն
հադգընա տահա սիդգաթը-
նա թէֆթիշ էտէճէք սինիզ .
պիզ իսէ՛ օ տահա Եէթիշմէզ
տէն՝ ծնու էօտիւքրմէյէ հա-
16 զըրըզ : Վէ Պօղոսուն գըզ
դտրնտաշնըն օյլու պու ֆէն-
տի իշթմէյիլէ, վարըպ օր-
տույա կիրտի, վէ Պօղոսա
17 խապէր վէրտի : Վէ Պօղոս
Եիւզ պաշըլարըն պիրինի եա-
նընա չաղըրըպ աէտի . Պու
սաշաղը պին պաշըյա կէօ-
թիւր, զիրա ծնա պիր խապէր
18 էտէճէք շէյի վար : Օ տախի
ծնու ալըպ պին պաշըյա կէօ-
թիւքրտիւ, վէ տէտի . Մահ-
պուս Պօղոս պէնի չաղըրըպ

էալարտը քի՛ պու ուշաղը
սանա կէթիբէյիմ, քի սա-
նա սէօյլէյէճէյի վար : Վէ 13
պին պաշը ծնուն էլինի թու-
թուպ՝ պիր Թէնհա մահալէ
վարտը, վէ սօրտու . Պանտ
խապէր էտէճէյին նէ՛ տիր .
Վէ օ տէտի . Եէհուտիւքր 20
գալլի գարար էթտիւքր քի՛ ա-
նա էալարալար քի՛ Եարըն Պօ-
ղոսու ճէմատ թա էնտիրէսին,
կէօյա քի՛ ծնուն հադգընա տա-
հա տիդգաթըլընա թէֆթիշ է-
տէճէքէր : Իմտի սէն ծըլարը 21
տինլլէմէյէտին . զիրա ծնար-
տան գըրգտան զիյատէ ատէմ
ծնու փուսուտա պէքլէյօրլար,
քի՛ ծնար՝ թա ծնու էօտիւքրէ-
նէտէք էէմէյէլէ վէ իշմէյէյէ
քէնտիւքրինի լա՛նէթ իլէ պաղ-
ըլարըլար . վէ չիմտի ծնար հա-
զըր . օյլուպ՝ տէնտէն օյաճադ
խապէրի պէքլէյէր : Իմտի 22
պին պաշը ուշաղա՝ Պունլարը
պանա պէյան էթտիյինի քիմ
սէյէ սէօյլէմէ տէյիւ՝ թէնպիհ
էտիպ ռաղ վէրտի :

Վէ Եիւզ պաշըլարտան իքի 23
քիմնէ չաղըրըպ տէտի . Վէճէ
ոաաթ իւշտէ՛ իքի Եիւզ ա-
քէրիւքր վէ Եէթմիշ աթը վէ
իքի Եիւզ մըղադըլ ճաղըրը-
յուն, քի Վեստիւքրապտէք վա-
րալար . Հայվանլար տախի կէ- 24
թիւքրտին, քի Պօղոսու պին-
տիրիպ՝ սաղ սէլիմ փէլլէք վա-
լէյէ կէօթիւքրէլէր : Վէ պու 25
մէֆհուլիւզրէ պիր մէքթիւպ
Եաղար . Վլոգիոս Լիւսիա՛ս 26
գուտրէթու փէլլէք վալլէյէ
սէլամ էտէր : Պու ատէմի՛ 27
Եէհուտիւքրտէն թութուլուպ
ծնարտան էօտիւքրիւլէճէք օլ-
մալըլա, ծնուն Բօմալը օյաու-
ղանու էօյրէնտիյիմաէ՛ տա-

քեր իլէ եկեթիշիսլ ծնու գուր.
 28 Թարարմ: Վէ ծնարըն ծնաան
 շիքայեթ եթտիքիքինին սե-
 պէպինի էօրէնմէք իսթէմէ-
 յիլէ, ծնու ծնարըն ճէմաա-
 29 Թընա էնարարմ: Վէ պու-
 տու. քի՛ ծնարըն նոմոսունու
 մէսէլէլէրի խուսուսունտա ծն-
 տան շիքայեթ օլունուր իտի,
 տմա էօլեմէ եա պէնալէրէ
 միւսթահադ ճիւրմիււ եօգ
 30 տուր: Վէ պու առէմէ Եէ-
 հուտիլէրին փուսու գուրա-
 ճագարը պանա խապէր վէ-
 րիլմէյիլէ, տնիտէ սանա կէծն
 տէրտիմ, հէմ տա՛վաճըլարա
 տախի ծնունըա տա՛վալարընը
 սէնին հուղուրունտա սիւրմէ-
 յէ էմը էթտիմ: Սաղ օլ:
 31 Իմտի ա՛րքէրիլէր՝ ծնարա
 էմը օլունանա կէօրէ Պօղոսու
 աղա՛ կէճէ իլէ Մնտիպարու
 32 սա կէթիքտիլէր: Վէ էրթէ-
 սի կիւն ծնուն իլէ վարմաղա
 աթըլարը սրտաղա՛ օլտոյա
 33 տէծտիւլէր: Վէ պուճըլար
 պէսարիոյա կիլիպ՛ մէքթիւ-
 պիւ վալիյէ վէրտիլէր, հէմ
 Պօղոսու տախի ծնուն հուղու-
 34 րունա չըգարաղար: Վէ վալի
 օղոյուա՛ հանկը էյալէթտէն
 օլտուղունու սիւալ էթտիք.
 տէն՝ վէ Վիլիկիատան օլտու-
 ղունու էօրէնալտէն սօնկրա,
 35 տէսի. Տա՛վաճըլարըն տախի
 կէտիքտէ՛ սէնի տնիլէյէճէ-
 յիմ. վէ էմը էթտի քի՛ հե-
 րովէսին տիվանխանէսինտէ
 հըֆղ օլունա:

ՊԱՊ ԻԴ

1 Վէ պէշ կիւնտէն սօնկրա
 պաշ քէահնին Անանիա՛ իխ-
 Թիարար վէ Տէրտիւղոս նամ

պիւր էհլի քէլամ իլէ էնտի,
 վէ ծնար Պօղոսա գարը վալի-
 նին հուղուրունա չըգարար:
 Վէ օ չաղըլմաղըլա, Տէրտիւ- 2
 ղոս շիքայեթ էթմէյէ պաշ- 3
 լայըպ տէսի. Եա՛ գուտրէթ-
 լու Գիւլիքա՛ պիլը սէնին վասի.
 Թան իլէ չօդ սէլամէթէ նայիլ-
 օլուա՛ պու մէլէթէ սէնին
 Թէտպիլին իլէ պէօրիք իլէր
 իճրա օլմաղըլա, տայիմա վէ
 հէր եէրտէ Թէմիլ Թէշէքիւր
 իլէ պանալը գապուլ էտէրիլ:
 Լաքին սէնի պունտուն ղիյա- 4
 տէ Թա՛ճիլ էթմէյիմ տէլին
 րէճա էտէրիմ, քի պիլի միւ-
 րիւվէթինլէ մուխթասարճէ
 անիլլէյէսին: Զիրա պիլը պու
 առէմի Ֆէսաս էտիճի՛ վէ
 տիւնէատա օլան հէի Եէհու- 5
 տիլէրի իլիթիլալէ գալարըլը
 հէմ Նասրանիլէր Ֆըրգասը-
 նըն էրպաչըսը օլտուղունու
 պուլտուգ, քի հէյքէլի պիլէ 6
 մուրասըլմաղա չալըչալ. վէ
 ծնու ԹուԹուա՛ քէնտի նոմ-
 սունաղ միւճիպիլնճէ ծնուն
 շէրաա՛թընը կէօրմէք իսթէ- 7
 տիք: Ամաա պին պաշը Լիւ-
 սիաս կէլիպ՛ ա՛ղիմճէպը իլէ
 կլէրիմիղտէն ալուր: Վէ օ. 8
 նուն տա՛վաճըլարընա՛ սանա
 կէլմէյէ էմը էթտի, քի սէն
 ծնու ԹէֆԹիշ էթտիլինտէ՛
 պիլիմ՝ ծնտան շիքայեթ էթ-
 տիլիմիղ հէպ պու շէյլէրին
 իուսուսունտա անկամաղա
 գատիք օլալըն: Վէ Եէհու- 9
 տիլէր տախի՛ պու շէյլէր պէօյ-
 լէ տիք տէյիւ՛ Թասարըգ էթտի-
 լէր:

Վէ Պօղոս՛ վալինին ծնա 10
 սէօյլմէյէ իշարէթ էթմէսիյ-
 լէ՛ ճէվապ վէրտի. Զօդ սէ-
 նէտէն պէրու. սէնին պու միւ-

- ւեթին հաքիմի օտուղունու պիտի յիմտեն՝ քէնտիմին խուտուունտա տահա զիյատէ խօնութլուդ իլէ ճէվապ վէ
- 11 րիւրիմ : Չիւն քի սէն անկլա մաղա դատիր սին քի՝ Երուսաղէմէ սէճաէ գըլմաղա չըգ տըղմաման պէրու՝ օն իքի կիւնտէն զիյատէ տէյիլ տիր :
- 12 Վէ պէնի հէյքէլտէ պիր քիմ սէ իլէ միւսպահէսէ էտէրքէն՝ էախտա ճէմիլէթ Եկրէլինտէ էա շէհրտէ գալապաղըդ այա զա գալաղըրքէն պուլմաղա :
- 13 Լար : Հէմ տախի շիմտի պէն տէն շիքէալէթ Եթտիքէրի շէյլէրի իսպալթ Եթմէյէ գա :
- 14 տիր տէյիլէր : Ամա տանա պունու իդարա էտէրիմ քի՝ պունաղըն Ֆըրգատէտիքէրի մէղհէպ միւճիպինճէ՝ նօմա տա հէմ փէյղամպէրէրաէ հէփ էաղըլ օլան շէյլէրէ իւման կէթիրէրէք՝ պապաղարմ Ալազնէս պէօյլէ ի՛պատէթ
- 15 էտէրիմ . Վէ Ալազա՝ քէնտիլէրին տախի պէրէտիքէլէրինէ կէօրէ իւմտիմ վար , քի էօլւլէրին՝ կէրէք սատըղլարըն կէրէք նահապլարըն՝ դը
- 16 յամէթի օլաճադ : Վէ քէնտիմ պունա սափաղըրմ քի՝ հէր տէմ Ալազնէ վէ տաէմ լէրին դըթընտա սիւլմէղ զա :
- 17 միրիմ օլա : Վէ չօդ էըլար տան սօնիրա՝ միլլէթիմէ սա տաղալար վէ հէտիլէրէ Եթմէյէ կէլտիմ : Պու շէյլէրին տարաղընտա՝ Ասիտա պաղը Եհհուտիքէր պէնի հէյքէլտէ փաքէլնմիլ պուլտուլար՝ գա լապաղըդ իլէ տէյիլ վէ գար :
- 19 գալաղըդ իլէ տէյիլ . Քի օն լարա տախի կէրէք իտի քի՝ սէնին հուղորունա կէլիպ՝ էյէր

պանա գաղը պիր շէյլէրի վար իսէ շիքէալէթ էտէրէ : Եախտա պունաղար քէնտիլէրի՝ 10 տախի՝ ճէմաա՝թըն հուղորունտա տուրտուղումտա պէնտէնէ գապահաթ պուլտուլար , սէօյլէտինէր . Իլա էա : 11 Լընըղ պու պիր սէս իլէն քի՝ տըլաղընտա տուրտուլ չաղըր տըմ : Պէն պու կիւն սիդտէն՝ էօլւլէրին դըյամէթի իլէն մուհաքէմէ օլունույօրում : Վէ Փէլլէս պու մէզհէպին 22 խուսուսունտա տահա սահիհ ճէ պիլմէյիլէ՝ օնաղար պիր զայրի վաղըթ թալին էտիպ տէտի . Պին պաղը Եախտա էնտիլի դէման՝ սիդէ տայիր օլանը թէֆթիլ էտէճէյիմ : Վէ էիւղ պաղըյա թէնպիհ 23 Եթաի քի Պօղոսհըֆը օլունա , հէմ օնուն րահաթըղը օլա , վէ քէնտի տտէմէրինտէն օնա իըղմէթ Եթմէյէ էախտա էա նընա վարմաղա քիմսէյէ մանի օլմայա :

Վէ պիր դաչ կիւնտէն սանկ 24 րա Փէլլէս Եհհուտի օլան քէնտի գարըր Դրուտիպ իլէ կէլիպ՝ Պօլտու չաղըրը , վէ օնու Քրիստոսա օլան իման խուսուսունտա իլիթտի : Վէ 25 օ՝ սատաղաթ վէ նէֆիի գալիթ Եթմէք վէ կէլէճէք հիլէմ խուսուսունտա սէօյլէրէր , փէլլէս գօրգու իլէ տօլուլ ճէվապ Եթաի . Շիմտիլլէ կիլթ , վէ վաղթըմ օլուրա՝ սէնի էինէ չաղըրաճաղըմ : Հէմ տախի՝ Պօղոստան քէնտիինէ աղչէ վէրիլէճէք տէյիլ իւմտ Եթմէրէ , օնու տահա սըղճա չաղըրըպ՝ օնունըս սէօյլէշիր իտի : Վէ իքի էըլ 27 թէմամ օլունա , փէլլէքսին

եկրինէ Պորկիոս փեստոս կէջ տի . վէ փեւքս Եէհուտիլէ . թին խաթրընը խօշ էթմէք իս . թէմէյիլէ , Պօղոսու մահպուսս պրագաւր :

ՊԱՊ ԻԵ

- 1 Իմաի փեստոս էյալէթէ եէթիլինձէ , իւչ կիւնտէն սօնկրա կեսարիատան Երու .
- 2 սաղէմէ չըգաւր : Վէ պաշ քեահին հէմ Եէհուտիլէրին պէջլաբէլի Պօղոսա գարըը հուգուրունա չըգըալ' օնա եալ .
- 3 վարըրլար խաի . Վէ սնուն ալէյհինէ պիր ինայէթ տի . լէրլէր խաի , քի սնու Երու . սաղէմէ կէսնաէրէ . վէ սնու եօլտա եօլտիրմէք իլիւն փու .
- 4 սու գուրարլար խաի : Իմաի փեստոս ճէվապ վերտի քի' Պօղոս կեսարիատա հըֆլ օ . լումա , քէսաիսի տաիսի թէղ .
- 5 օրայա կիտէձէք խաի : Իմաի տէտի . Սիլգաէն դուարէթ սա . հիպլէրի օլանլար' պէնիմ իլէ կնսինլէր , վէ պու ասէմէ գարըը նէ վար իսէ , սնտան
- 6 շէքեայէթ էթսինլէր : Վէ սն . լարըն եանրնտա սեքիզ եա օն կիւնտէն ղիյատէ էյլէնմէյիպ' կեսարիայա կնտի , վէ էրթէ . սի կիւն' շէրաա'թ քիւրսիւ . սիւնտէ օթուրուալ Պօղոս կէ . թիլիլէ տէյիւ էմր էյլէտի :
- 7 Վէ օ կէլինձէ , Երուսաղէմ . տէն էնէն Եէհուտիլէր հու . ղուրունա չըգըալ' Պօղոսա գար . շը չօգ վէ ալըր շէքեայէթլէր կէթիլտիլէր , քի սնլարը իս . պաթ էթմէյէ գատիր տէյիլ .
- 8 լէր խաի . Չիւն քի օ' ճէվապ վերտի խաի քի' Եէհուտիլէրին նօմօսունա եա հէյքէլէ եախօս

կայսերէ գարըը պիր ճիւրմ' իշէմէտիմ : Ամնա փեստոս Եէհուտիլէրին խաթրընը խօշ էթմէք իսթէմէյիլէ , Պօղոսա ճէվապ վերիպ տէտի . Երու . սաղէմէ չըգըալ' պու շէյլէրին խուսուսունտա պէնիմ հու . ղուրունա օրատա մուհաքէմէ օլմագ իսթէր մի սին : Ամ . մա Պօղոս տէտի . Պէն Կայ . սերին շէրաա'թ քիւրսիւսիւ . նիւն էսնիւնաէ տուրույօրում , նէրէտէ քի պանա մուհաքէմէ օլմագ կէրէք տիր . Եէհու . տիլէրէ' սէնին տաիսի փէք էյի պիլտիլին կիպի' հիչ պիր նա . հագըգ էթմէտիմ : Չիւրա է .

յէր նագահըգ էսէր տէ' էօ . լիւմէ միւսթահապ պիր շէյ իշ . լէմիշ իսէմ , էօլմէքտէն դա . չընմամ . ամնա էյէր պոււնլա . ղըն պէնտէն շէքեայէթ էթ . տիլէրի հիչ պիր շէյին աալ . եօլ իսէ , պէնի' սնլարա հիչ . քիմնէ պաղըչայամաղ . Կայ . սերէ իսթիտա' էտէրիւ : Օ

Ղէման փեստոս շուրալիլէ սէջ . լէշիպ' ճէվապ վերտի . Կայ . սերէ իսթիտա' էթտին , Կայ . սերէ վարաճագսն :

Վէ պիր գաչկիւն կէչաիք . տէն սօնկրա' Ագրիպպաս փա . տիւահ վէ Բէրինիկէ' փես . տոսոչ . սէլամլամաղա կեսա . րիայա եէթիլտիլէր : Վէ օրա .

սա չօգ կիւնլէր էյլէնմէլէ . ղի իլէ , փեստոս Պօղոսուն խուսուսունու փատիլահա ղիլըր էյլէյիպ տէտի . փեւքս . տէն դալմըշ մահպուսս պիր աստէմ վար . Բի սնտան էօ .

թիւրիւ' պէն Երուսաղէմէ վարտըլմոտա' Եէհուտիլէրին պաշ քեահինլէրի վէ իսթիտա' լարը հուգուրա կէլիպ' սնտա

- իւղէրինէ հիւքմ տիւկտիւր :
 16 Վէ ընլարա ճէվապ վերտիմ,
 քի Բօմալըարըն ա'տէթի աւ-
 յիւ տիր քի' պիր առէմի հէ-
 լաքէ պախշ էտիւր, շիքեա-
 յէթ օլունան քիմնէ շիքեա-
 յէթ ճիւղէրի իլէ եիւղ պէ եիւղ
 կէլիպ' ճիւրմիւ իլիւն ճէվապ
 վերմէյէ ըուխաթթ ալմազտան
 17 Էվլէլ : Խմաի ընլար պուրա-
 տա ճէմ' օլտուգլարընտա,
 հիջ կէճիլքմէզտէն' էրթէսի
 կիւն շէրաաթ քիւրսիւտիւնտէ
 օթուրտալ' օլ առէմ' կէթի-
 18 ըիլէ տէյիւ էմրէթտիմ : Վէ
 ընուն շիքեայէթ ճիւղէրի հաղըր
 օլտուգտա, ընուն հաղըրնա
 պէնիմ դանն էթտիլիմ շէյլէր-
 տէն հիջ պիր ճիւրմ' կէթիլ-
 19 մէտիւր : Ամմա քէնտիւղէրին
 տինի խուսուսունտա' վէ Պօ-
 ղոսուն տիրի տիր տէտիլի էօլ-
 միւշ Բիսուս Խա' պիր քիմնէ-
 նին խուսուսունտա' ընա դար-
 չը պա'ղը մէսէլէլէրի վար ի-
 20 տի : Վէ պէն պու տա'վանըն
 ֆասլը խուսուսունտա շիւպ-
 հէտէ օլմամլըտ տէտիմ. Է-
 յէր իսթէրաէ Երուսաղէմէ
 վարա, վէ պու շէյլէր իլիւն
 օրատա մուհաքէմէ օլունա :
 21 Ամմա Պօղոս' Ալիւանըն հիւք-
 միւնէ հըֆղ օլունմաղա իս-
 թիտա' էթմէքէ, էմր էթտիմ
 քի' թա պէն ընու Վայսերէ
 էօլլայանտէք հըֆղ օլունա :
 22 Վէ Ագրիպպաա Փեստոսա
 տէտի. Պէն քէնտիմ տախի
 պու առէմի տինիլէմէք իսթէր
 իտիմ. վէ օ' Եարըն ընու իլի-
 տիրսին տէտի :
 23 Խմաի էրթէսի կիւն Ագ-
 րիպպաա իլէ Բեքինիկէ չօգ
 աարաթ իլէ կէլիպ' պին պաղը-
 ւար վէ շէհրին էն քիպար քիմ

սէլէրի իլէ տիվանխանէյէ կիր
 տիւր. վէ Փեստոս էմր էթ-
 մէյիլէ, Պօղոս կէթիլիլտի :
 Վէ Փեստոս տէտի. Եա' վա 21
 տիւս' Ագրիպպաա վէ հէվ
 պիլէմիղճէ օլան առէմէր'
 պունու կէօրին, քի հէմ
 Երուսաղէմտէ հէմ պուրատա
 Եէհուտիւրին հէվ ճիւմհիւ-
 րիւ' Օնա արթըղ եաղմադ
 կէրէք տէյիլ տիր տէյիւ պա-
 ղըրարադ' պանա կէլտիւր :
 Ամմա պէն' ընուն էօլլամէ 25
 միւսթահագ պիր շէյ էթմէ-
 տիլնի անկամաղըրա, հէմ
 քէնտիսի տախի Ալիւանա իս-
 թիտա' էթմէյիլէ, ընու կէն-
 աէրմէյէ մա'գուլ կէօրտիմ :
 Ամմա ընուն հաղըրնա էֆէն 26
 տիմիղէ եաղմադ պիր սահիհ
 շէյիմ էօգ տուր. ընտան
 էթիլիւն ընու սիղն էնիւ-
 նիւլէ կէթիլտիմ, վէ պա-
 խուսուսա սէնին հուղըրունա'
 եա' փատիւս' Ագրիպպաա'
 թա քի թէֆթիլ օլունմա-
 ղըրա պիր եաղմադ շէյիմ
 օլա : Զիրա պիր մահպուս 27
 կէնտէրիպ' ընուն ճիւրմէ-
 րինի տախի պէյան էթմէմէք'
 պանա միւնաթպէթսիղ կէօ-
 րիւնիւր :

ՊԱՊ ԻԶ

Վէ Ագրիպպաա Պօղոսա 1
 տէտի. Քէնտին իլիւն սէյ-
 լէմէյէ ըուխաթթ վար. օ
 ղէման Պօղոս էլլինի ուղաարպ'
 քէնտիսի իլիւն ճէվապ վեր-
 տի. Եա' փատիւս' Ագրիպ- 2
 պաա' Եէհուտիւրտէն հէվ
 շիքեայէթ օլունտուղըրա շէյ-
 լէր իլիւն' պու կիւն սէնին
 հուղըրունտա ճէվապ վերէ-

3 չէք օլաուղումա քէնտիմի
 մուծու ապարմ. Պատու-
 սուս քի Եհնեսարէրին հէփ
 պիւնէրինէ վէ մէսէլէրինէ
 տկեահ սըն . պու սէպէպտէն
 սանա եալարըրմ. քի՝ թէ-
 համմիւլ իլէ պէնի տինկէյէ-
 4 սին : Իմտի իպթիտատէն պէ-
 րու միլէթիմին արասընտա՝
 Երուսաղէմօն կէնճիլիմօն
 պերու սիւրտիւյիւմ էօմրիւ-
 Եհնեսարէրին հէփիսի պի-
 5 լըր : Չիւն էվէլէտէն պերու
 պէնի պիւրէր, շէհատէթ
 էթմէք իսթէրիսէ, քի տի-
 նիմիզէն էն տիգգաթըլ շըր.
 գասընճա՝ Փարիսէցի եաշա-
 6 ալմ : Վէ շիմաի՝ պապալա-
 րմըղա Ալլահտան օլան վա՝
 տին իւմիտի իչիւն մուհաքէ-
 7 յէ օլաղա տուրոյօրում. Քի
 օն իքի սրպթտան օլան մի-
 լէթիմիզ կէճէ վէ կիւնտիւզ
 տէվաւ իւզըն ի՛ պատէթ էտէ-
 րէք՝ օնա հէթիշէյէ իւմիտ
 էտէր, քի օլիւմիտ իչիւն Եհ-
 հուտիւրէրտէն շիքեայէթ օլու-
 նույօրում՝ եա՝ փատիշահ Ագ-
 8 րիպպա . Նէ՝ Սլահհն էօ-
 լիւլէրի տիրիթաիյի՝ ինտի-
 նիլաէ ինանըմազ պիւր շէյ
 9 մի դըյաա օլունուր : Պէրշի
 պէն քէնտիմօն՝ Նաղարէթի
 Յիսուսուն աուր իչիւն չօգ
 զըտ շէյլէր պանա եափմագ
 10 կէրէք տիր զանն էթտիւմ. Օ-
 նու քի՝ Երուսաղէմօն իճրա
 տաիի էթտիւմ. վէ պաշ քեա-
 հինէրտէն հիւքիւմէթ ալմա-
 ղըլա, ա՛ղիզէրտէն չօգ քիւմ
 սէլէրի հապալարա գափաթ-
 ալմ. վէ օնլար էօլտիւրիւլիւր
 11 քէն՝ ըրգա վէրտիւմ : Վէ հէփ
 ճիմլիլէթ հէրէրինտէ չօգ
 տէֆա՝ օնլարա աղապ էտիսլ՝

քիւլըր էթմէյէ դօրար ի-
 տիւմ. վէ իւզէրէրինէ զիյա-
 տէսի իլէ գուտուրուպ՝ Թա
 տիւրըրէ շէհրէրտէ տաիի
 գօլալար ըտմ : Պու վէճիլ իլէ 12
 պաշ քեահինէրին հիւքիւմէ-
 թի վէ վէքեալէթի իլէ Տըմըշ
 գա տաիի կէտէրքէն, Էօլտա 13
 կիւնիւն օրթասընտա՝ եա՝
 փատիշահ՝ կէօքաէն էթրաֆը-
 մա վէ պիլէմճէ վարանըրըն
 էթրաֆընա կիւնէշին փարադ-
 լըղընտան զիյաուէ փարալյան
 պիւր նուր կէօրտիւմ : Վէ պի- 14
 զիւմ հէփիմիզ եէրէ գափա-
 նըպ՝ պանա սէօյլէյէ՝ վէ Իպ-
 րանի լիսանընտա՝ Լա՝ Սա-
 ւուզ Սաւուզ՝ պէնի նիլիւն
 գօլալայօրուն, սանա էօ-
 յիւնտիւրէրէրէ տէփիսի կիւճ
 օլուր տէյէն պիւր սէն իլիթ 15
 տիւմ : Վէ պէն տէտիւմ. Սէն
 քիւմ սին՝ եա՝ Բապպ . վէ օ
 տէտի . Պէն սէնին գօլալաաղ-
 զըն Յիսուսիւմ : Լաքին գալգ, 16
 վէ պաղալընտա տուր . զի-
 րա սանա պունուն իչիւն
 կէօրիւնտիւմ, քի սէնի՝ կէ-
 րէք կէօրտիւյիւն կէրէք սանա
 կէօսթէրէճէյիւմ շէյլէրին
 իւրղմէթճիսի վէ շահիտի Թա- 17
 յին էտէյիւմ. Վէ սէնի՝ օլ
 գալմտէն վէ Թայիֆէլէրտէն
 գուրթարաճաղըմ, քի օնլարա
 սէնի կէօստէրիւրիւմ, քի օնլա- 18
 րըն կէօղէրինի աշասըն, շէյ-
 լէ քի գարանըլտան ըշըղա՝
 վէ շէյթանըն հիւքիւմէթիւ-
 տէն Ալլահա տէօնէլէր, քի
 օնլար՝ պանա օլան իմանըն
 վաթիթասը իլէ՝ կիւնահլար
 ա՛վֆըղը վէ ա՛ղիզէնմիլէրին
 արասընտա միւրա՝ ալալար :
 Պունուն իչիւն՝ եա՝ փատիշահ 19
 Ագրիպպա՝ ըրէյայէ իմա

- 20 ամթառը օմանալով. իլլա էվ
վէլա հըմըլդտա վէ Երուսա-
ղէմոն օնլարա հէմ պիւթիւն
Եհնուտիսթան տիյարնա վէ
Թայիֆէլէրէ՝ Թէվէյէ լա-
յըդ ամէլէր իշլէյէրէք՝ Թէվ-
պէ էթմէյէ վէ Ալլահա տէօն.
- 21 մէյէ խապէր էթալով: Պու-
շէյէրտէն էօթիւրիւ Եհնու-
տիւր պէնի հէյէրտէ Թու-
թուպ՝ էօլտիւրմէյէ չարջալը.
- 22 լար: Իմոի Ալլահա տէօն
էարալմա նայիլ օլուպ՝ պու-
կիւնէտէք աուրույօրում, վէ
քիւլիւյէ հէմ պէյիւյէ շէհա-
տէթ էտէրէք՝ փէյլաւպէր-
լէրին հէմ աախի Սափէսին
օլաճադ տէտիլլէրի շէյէրտէն
- 23 մա՛տա՛ էա՛նի՛ Վրիստոսուն
էլէմ չէքէճէյի՛ վէ օնուն էօ-
կուլէրին գըլա-մթինտէն իւք
օլուպ՝ դավմա վէ Թայիֆէլէրէ
ըջդ խապէր էտէճէյի խու-
սուսունտան մա՛տա՛ հիչ պիր
շէյ սէյլէմէյօրում:
- 24 Վէ օ. քէնտի հագգընա պու-
շէյլէրի Ջէվապ վէրիքէն,
Փեստոս պէյիւյէ սէս իլէ
տէտի. Տէլրիյօրումն՝ էա՛
Պօղոս, չօգ օգումադ սէնի
- 25 տէլիւյէ չէվլիյօր: Վէ օ.
Տէլրմէյօրում՝ էա՛ գուռ-
րէթլու Փեստոս, իլլա կէր-
չէքլի վէ Թամա՛գըլ սէօգ-
լէրի սէյլէյօրում տէտի:
- 26 Ձ իրա պուշլարն հագգընա
փատիշահ տախի տէեահ աըր,
քի հուզուրունտա ճէսարէթ
իլէ սէյլէյօրում. զիրա ինան-
մամ. քի՛ պու շէյլէրին պիրի
օնա մա՛լլում օլմայա. չիւն քի
պու շէյ՝ պիր քէօշտէ օլմա-
- 27 մըջ աըր: Փէյլաւպէրլէրի
ինանըր մը սըն՝ էա՛ փատիշահ
Ագրիպպա տէտիլլա քի՛ ինա-

նըր սըն: Վէ Ագրիպպա 28
Պօղոսա տէտի. Ա. զ. դալըյօր՝
պէնի Վրիսթիան օլմադա
գանալընա սըն: Վէ Պօղոս տէ. 29
տի. Բէաշքի Ալլահ վէրէ.
յիտի՝ կէրէք աղանա կէրէք
չօգտան՝ տէյիլ էալնըդ սէն՝
իլլա պու կիւն պէնի տինիլէ.
յէնլէրին հէփիսի տախի պէյ-
լէճէ հէման պէնիմօտուղում
կիպի օլալոր՝ պու պաղարտան
մա՛տա:

Իմոի փատիշահ հէմ վալի 30
վէ Բերինիկէ վէ մըլար իլէ
պէրապէր օթուրանլար դալը-
տըլար: Վէ կիտէրլէրքէն՝ ա. 31
րալարընտա սէյլէշիպ տէրլէր
խի քի՛ Պու աաթմա՛՝ էօլիւմ
էա պաղարտա միւսթահադ
հիչ պիր շէյ իշլէմէյօր: Վէ 32
Ագրիպպա Փեստոսա տէտի.
Պու աաթմա՛՝ էյէր Վայսերէ
իսթիտա՛ էթմէսի խի, սալը
վէրիլէ պիւր խի:

ՊԱՊ ԻԵ

Վէ տէնիդտէն Խապիյա 1
վարմամըդ դարար գըլնտըդ.
տա, կէրէք Պօղոսու կէրէք
պա՛ղը սայիր մահպուսալը՝
Վ՛լիւն պէօլիւյիւնիւն Յու-
լիոս աաթնտա պիր էիւզ պա-
շըսընա Թէպլմ էթալիլը:
Վէ Ասիա գըլըլարնա վարտ. 2
ճագ պիր Խարէմիա կէմիսիւն
պինիպ՝ Սէլանիլտէն օլան
Մակեդոնլու Արիստալքոս պէ.
պէրապէրիմիզճէ օլարադ՝ ա.
ջըլադդ: Վէ էրթէսի կիւն 3
Սիդոնա եէթիշիլք. վէ Յու-
լիոս՝ Պօղոսա միւրիւվէթանէ
հարաքէթ էթմէքէ՛լ՝ լուխաթ
վէրտի, քի տօսթլարընա վա-
լըպ րահաթլըդ. պուլա: Վէ 4

օրատան աջընայ՝ ընդկեարար
 քարոջ օլմաղըն՝ Գըպըրըն
 5 ալթընտան կէջտիք : Վէ կի-
 լիկիա հէմ Պամփիւրիանըն թա-
 րաֆընտա օլան էնկիւնին օր
 թասընտան կէջիպ՝ Լիկիանըն
 6 Միւսա լէհէրէն կէլտիք : Վէ
 էիւզ պաշը օրատա Իտալիայա
 վարան պիլ : Իսթէնտէրիյէ կէ-
 միսի պոլըմաղըն , պիզի օնա
 7 պիւնարտի : Վէ վաֆիլ կիւն-
 լէր կէմի իլէ աղըր կիթալի-
 միդտէն՝ կիւճիւլէն Կնիդոսա
 եէթիլտիք . առմա ընդկեար
 պիզի իլէրիյէ սիւրմէտիյին-
 տէն՝ Սալմիւնտէն եանա Կի-
 ըրտին ալթընտան կէջտիք :
 8 Վէ կիւճ իլէ օնուն դըլըն-
 տան կէջիպ՝ Կիւզէլ լիմանլար
 տէնիլէն պիլ մաշալէ կէլտիք ,
 քի օնա եազըն Ղասեա նամ
 պիւր շէհր վար իտի :
 9 Վէ չօգ զէման կէջիպ՝ ար-
 թըգ տէնիլ էօլճուլըն
 մուխաթարաղ օլմաղըն , չնւն
 քի օրուճ վազթը տախի ար-
 թըգ կէջմիշ իտի , Պօղոս նա
 սիհաթ էտիպ՝ օնլորա տէր
 10 իտի . Եա՝ առէմէր՝ կէօրիւ-
 յօրուճ քի՝ պու տէնիլ էօլ-
 ճուլըն տէյիլ եա ընդ
 էիւքէ վէ կէմիյէ իլա քէնտի
 ճանլարընդա տախի զահմէթ
 լի վէ չօգ դարարըլ օլաճադ :
 11 Ամմա էիւզ պաշը Պօղոսուն
 սէօղէրիւտէն զիյատէ՝ տիւ-
 մէնճիյէ վէ ըէիսէ լիւնըր ի-
 12 տի : Վէ օլիման գըլլամաղա
 ողլոունսղ օլմաղըն , չօգ
 լարը թէտպիր էթտիլէր քի՝
 օրատան տախի աջընայ՝ պէլքի
 դըպլէյէ վէ դարա եէլէ պա-
 զան Կիրիտին Քիւնիկէ լիմա
 նընա՝ գըլլամադ իլիւն եէթիշ
 13 մէյէ դատիր օլալար : Վէ պիր

եալաշ լոտոս էսիպ՝ մազուու-
 լարընա էրտիլէր զանն էթ-
 մէլէրի իլէ , դալգըպ գըլը սը-
 րա Կիրիտի կէջըրէր իտի :
 Վէ չօգ կէջմէդտէն օնա դար 14
 չը Եւրակիկուն տէնիլէն պիր
 սաղանաղը ընդկեար գալգ-
 տը : Վէ կէմի պիրտէն դա 15
 վիլըպ՝ ընդկեարա գարըն տա-
 յանամամաղըն , օնա սալը
 վէրիպ՝ կէթիլիւրիւլիյօրուդ :
 Վէ Կըդա տէնիլէն պիր քիւ 16
 չիւք առանըն ալթընա էիւ-
 ըրտիւք , վէ կիւճիւլէն սան-
 տաղ զապլմէ լիթմէյէ գա-
 տիր օլուդ . քի օնու դալըր 17
 ըրպ՝ եարտըմար գուլլանա-
 րադ՝ կէմիյի ալթընտան դու-
 շաուրլար իտի . վէ սըղա
 տիւշմէյէլէր տէյիլ գօրգ-
 տուգլարընտան՝ եէլքէնի էն
 տիրիպ՝ եշլէ կէթիլիւրիւր-
 լէր իտի : Վէ պիզ շիւտէթիլ 18
 ֆուրթունտա օլմաղըն , էր-
 թէսի կիւն էշտաղ տէնիլէ
 աթարլար իտի : Վէ իւչիւն 19
 ճիւ կիւնաէ քէնտի ելլէրիմիդ
 իլէ կէմիլին թաղըմընը աթ-
 տըգ : Վէ չօգ կիւնլէրճէ կիւ 20
 նէշ եախառ եըտըղար կէօ-
 ըրիւմէյիպ՝ չօգ ֆուրթուն
 պասմաղըն , արթըր գուր-
 թուլմամըզա հիւ իւմիտ գալ-
 մալօր իտի : Վէ չօգտան թա 21
 ա՝մաղ գալմըլար իլէն՝ Պօղոս
 օնլարըն օրթասընտա տուրուպ
 տէտի . Եա՝ առէմէր՝ պէնիւմ
 սէօլլէտիյիմէ դանըպ Կիրիտ-
 տէն ալթըմամադ՝ վէ պու զահ-
 մլթէ հիւմ դարարա կիլիֆ-
 թար օլմամադ կէրէք իտիլիդ :
 Ամմա շիւտի սիդէ էօյիւթ վէ 22
 ըրիւմէր՝ շէն օլաւընդ . զիրա
 կէմիտէն մատա սիլտէն հիւ
 պիր ճանա զիյան օլմաղա

- 23 ճագ : Զիրա պու կէճէ պէ .
 նիմ շօլ օլուուլում վէ ի պա-
 տէթ էթտիլիմ Մլաճըն մե-
 լէյի եանըմա կէլպ' տէտի .
- 24 Գօրբմա՝ եա՝ Պօլոս , սանա
 Վայսերին հուգուրուստուր-
 մադ կերէք տիր , վէ իշթէ
 Մլաճ սենին իլէ պերապէր
 կէմիտէ հէփ օլանըրը սանա
- 25 պալըլումը տըր : Պուռնուռն
 իշին՝ եա ատէմլէր՝ շէն օ-
 լուն . զիրա Մլաճա ինա-
 նըրըմ' քի՝ հէման պանա սէջ-
 լէնէն վէճ՝ իւզըէ օլաճագ :
- 26 Ամմա պիղ՝ պիր ատայա տիւշ
 սէք կերէք :
- 27 Վէ պիղիմ Մարիա էնիինիպէ
 չալգանարլումընն օն տէօր-
 տիննիւ կէճէսի օլուննա ,
 կէմիճիլէր կէճէնին եարըսըն-
 տա գըլաս էթտիլէր քի՝ դա-
- 28 րայա եագլալըյօրլար : Վէ
 իսքէնտիլի սարգըարալ՝ իյիրմի
 դուրաճ պուրտուլար . վէ պի-
 րաղ իլէրի վարալ՝ եինէ իս-
 քէնտիլի սարգըարննա , օն
- 29 պէշ գուլաճ պուրտուլար : Վէ
 սարպ եերլէրէ տիւշմէյէլէր
 տէյիւ գօրգուպ՝ գըչտան
 տէօրթ տէմիր աթտըլար , վէ
 կիւնտիւղ օլմաղա հասըլէթ
- 30 չէքերլէր իտի : Վէ կէմիճիլէր
 կէմիտէն գալմաղա արայըպ՝
 պաշտան տէմիրլէր աթաճագ
 պէհանէսի իլէ՝ սանաաղ տէ-
- 31 նիզէ էնտիրտիլէրինտէ , Պօ-
 ղոս եիւղ պաշըյա վէ ապէ-
 րիլէր տէտի . էյէր պուռնար
 կէմիտէ գալմաղարա , սիղ
- 32 գուրթուլմաղ սընըղ : Օ զէ-
 ման աղբերիլէր սանտալն իփ-
 լէրինի քէստիլէր , վէ օնու ա-
 շաղա տիւշմէյէ սալը վէր-
- 33 տիլէր : Վէ կիւնտիւղ օլմաղա
 պաշայըննա , Գօլոս հէփիսի-
- նէ եալմարըր իտի քի՝ թա-
 ա՛մ էտէլէր , վէ տէր իտի .
 Պու կիւնն օն տէօրտիննիւ կիւն
 տիւր քի՝ պէլէյիպ հիւշ պիր
 շէյ ալմայարագ թաա՛մսըղ
 գալտընըղ : Պու էճիլտէն սի- 34
 զէ եալմարըրըմ' քի՝ թաա՛մ
 էտէսինիլ . զիրա պու՝ սիղին
 խէրասընըղա եարար . շին
 սիղին հիւշ պիրինիղին պաշն
 տան պիր դըլ տիւշմէյէճէք 35
 տիր : Վէ պու շէյէրի սէջ-
 լէյիննէ , էքմէք ալըպ՝ հէփի-
 սինին էօսիւնտէ Մլաճա շիւքը
 էթտի , վէ սօլըսայըպ եէ-
 մէյէ պաշտար : Վէ հէփի 36
 սի շէն օլուպ՝ օնըար տալի
 թաա՛մ էթտիլէր : Վէ կէմի 37
 նին իշինտէ հէփիմիղ իլի եիւղ
 եէթմիշ ալթը ճան իտիլ : Վէ 38
 թաա՛մտան տօյուննա , պուղ-
 սայը տէնիլէ աթաղագ՝ կէ-
 միյի հաֆիֆէտիրլէր ի-
 տի :
- Վէ կիւնտիւղ օլուգտա , 39
 օ եէրի թանըմաղար իտի .
 ամմա դըյօր օլան պիր քէօր-
 ֆիւղ սէգէրլէր իտի , քի օնա՝
 էյէր գատիր օլուրար իսէ՝
 կէմիյի սալըրմաղա միւրատ
 էթտիլէր : Վէ էթարաֆտան 40
 տէմիրլէրի գալտըրըպ՝ հէմ
 տիւմէնին տիւյիւմլէրինի չէօղ
 տիւքտէն սօնկրա՝ տէնիլէ սա-
 լը վէրտիլէր . վէ մայիթարը
 իւղկէարա գալտըրըպ՝ գըլը-
 յա չէքիլիլէր իտի : Ամմա 41
 իլի թարաֆը տէնիլ օլան պիր
 մաճալէ տիւշիւպ՝ կէմիյի օ-
 թուրթուլար . վէ պաշը սափ-
 լանմաղըա գըմըլտանմաղ
 գալտը , գըջը իսէ՝ տալըա-
 րըն զօրոմտան տաղըլըյօր ի-
 տի : Վէ ա՛ղբերիլէր մէլէ- 42
 րէթ էթտիլէր քի՝ մաճպուս .

լարը էօլտիւրէլէր, օլմայա քի
 43 պիրի եիւզիւպ գաչա : Ամմա
 եիւզ պաշը Պօլրսու գուրթար
 մագ իսթէմէյիլէ, օնլարը
 նիյէթլէրինտէն մէն' էթաի .
 հէմ էմր էթաի.քի' եիւզմէյէ
 գատիր օլանլար էվլէլա տէնի.
 զէ աթլըպ գարայա չրգա.
 44 Լար . Դալանլարը իսէ' պա'
 զըլարը թախթալար իւզէրին
 տէ' պա'զըլարտա կէմինին
 շէյէրինին պիրի իւզէրինտէ
 ԼԳԽԼԸ . վէ պէյլէ օլտու քի'
 հէիիսի գարայա սալ չըգար.
 Լար :

ՊԱՊ ԻԸ

1 **Վ**է օնլար գուրթուլտուգ
 Լարը զէման անկատըլար քի'
 օ' ատանն իսմի Մէլտէ ի .
 2 միշ : Վէ բարբարոսլար պի-
 զէ պիր չօգ ինսանիյէթ կէօա
 Թէրտիլէր . զիրա աթէշ եա-
 զըպ' եալան եալմուրուն վէ
 ոսուղուն սեպկալիտէն պիղմ'
 հէփիմիղն դապուէթաիլէր :
 3 Վէ Պօլրա չօգ գուրու չալը
 տէվլիրպ' աթէշին իւզէրինէ
 գօմաղըլա, ըրճադտան պիր
 էնէրէք եըլանը չըգըպ' օ .
 4 նուն էլինէ եափըլար : Վէ
 բարբարոսլար ճանապարհն օ .
 նուն էլինտէն սարգըլտըլընը
 կէօրիւնձէ, արալարընտա տէր-
 լէր իսի . Պու ատէմ էլպէթ-
 Թէ գաթիլ տիր . քի օ' տէ-
 նիլալէն գուրթուլտու իսէ տէ'
 հիւքմիւ իլահի օնու եաշամա-
 5 ղա պրագմաղը : Իմտի օ' ճա-
 նալարը աթէշէ սիլէիպ' հիւ
 6 պիր քէտէր կէօրմէտի : Օնլար
 իսէ օնուն շիւշէլինին' եա-
 իօտ ափանսըլ էօլմիւշ եէրէ
 տիւշէլէլինի կէօգէտիրլէր ի .

աի . վէ օնլար չօգ զէման
 պէքլէյիպ' օնա հիւ պիր քէ-
 տէր օլմաստըլընը կէօրտիւք .
 լէրինտէ, քիէրէլէլի տէյիւշ
 տիրիպ' օնա ալաճ տըր տէր
 լէր իսի : Վէ Պոպղիոս ա- 7
 տընտա ատանն սէրտարը
 օլանն' օրալարտա շիֆթիլք
 լէրի վար իսի, վէ պիզի դա-
 պուէ հաիս' իւշ կիւն իբրամ'
 իլէ գօնուգլաւար : Վէ վագի' 8
 օլտու քի' Պոպղիոսուն պա-
 պաուր ըսթմատան վէ իսհալ-
 տան թուլթուլմիւշ եաթմայօր
 իսի . վէ Պօղոս օնա վարըպ'
 աուա' էթմէյիլէ, էլէրինի
 օնուն իւզէրինէ գօյուպ' օնա
 շիֆա վէրտի : Իմտի պու օ- 9
 լունճա, աստատա խոսթալը
 Լարը օլան պագիլէրի տաիի
 կէլուպ սաղալըլար իսի : Վէ 10
 օնլար պիզէ չօգ իբրամլար իլէ
 իբրամ' էթաիլէր, վէ այրը
 սըլըմըդաա' պիլէ իպթիլա օ-
 լան շէյէրի վէրտիլէր :
 Վէ իւշ այտան սօնիւր' օլ 11
 աստատա գըլամը՝ Իիոսկու-
 ըոս նիլանը իլէ օլան Իպէն-
 տէրիյէլի պիր կէմի իլէ ալը-
 տըք : Վէ Սիրակուսայա եէ- 12
 Թիլիպ' իւշ կիւն դալտըք :
 Օրատան տօլաղըպ' հաէգիոնա 13
 եէթլիլտիք . վէ պիր կիւնտէն
 սօնկրա ըտոու էոմէյիլէ' ի .
 քինճի կիւնտէ Պասիօղոտա
 կէլտիք . Քի օրատա պա'զը 14
 գարնտալար պուլմաղըլա, պի-
 զէ եալմարալար քի' օնլարն
 եանընտա եէտի կիւն դալա-
 լըմ . վէ պէյլէճէ Բօմայա
 կէլտիք : Վէ օրատան գարըն 15
 տալար պիլտէն էօթիւրիւ ի .
 շիթմէյիլէ Թա Միիոս փա-
 դարընա վէ Իւշ խոսնարատէք'
 պիզի գարըլամաղա չըգ'ու-

լար . քի Պօղոս օնլարը կէօ-
րինձէ , Ալլահա շիւքը հախս'
ճէսարէթ քէսպ էթսի :

16 Աէ Բօմայա կէլտիյիմիզտէ ,
հիւզ պաղը մահպուսլարը օր-
տու սերտարընա թէսլմէթ-
սի . Պօղոսա խէ՝ օնու պէք .
լէյէն աւքերի իլէ՝ պրըճա
սուրմալա րուխսաթ վէրիլ-

17 տի : Աէ վագի՝ օլտու քի իւշ
կինաէն ոսկրա՝ Եէհուտիլէ-
րին վիւճիւհէլէրի օւն քիմ-
սէլէրի չաղըրաը , վէ օնլար
ճէմ՝ օլունձա՝ օնլարա տէսի .
Եա՝ դարնաաշ առիմլէր՝ պէն
գալմա եախու պապալարը-
մըղըն այինլէրինէ դարը հիւ
պիր շէյ էթմէմիշ էքէն , Ե-
րուսաղէմտէն Բօմալարըն
էլլէրինէ մահպուս թէսլմիմ

18 օլունտում : Աէ օնլար պէնի
թէֆթիշ էախս՝ սալը վէրմէք
իսթէաիլէր , ջիւն քի՝ պէնտէ
էօրիմէ միւսթահագ հիւ

19 պիր գապահաթ Եօլիտի : Ամ
մա Եէհուտիլէրին պունա զըտ
սէօյլէտիքլէրինտէն՝ Վայսերէ
իսթիտա՝ էթմէյէ մէճպուր
օլտում , լաֆի միլլէթիմտէն
շէքեայէթ հաէճէք պիր շէյիմ

20 վար կիպի տէյիլ : Իմտի պու
սէպէպտէն սիզի եանրմա՝
կէօրմէք վէ սէօյլէշմէք իշիւն
չաղըրաը . զըրա պէն պու
գէնձիլիլ՝ Իսրայէլին իսմիտի

21 իշիւն թաշըրօրում : Աէ օնլար
օնա տէտիլէր . Պիզ սէնին ի-
ջիւն նէ Եէհուտիսթանտան
մէթիւպլէր ալարգ , նէ տէ
գարնաալարըն պիրի կէլիպ՝
սէնին հադգընա պիր քէօթիւ
նէսնէ խապէր վէրսի , եա

22 սէօյլէտի : Լաքին նէ ֆիքր-
տէ օլտուլունու՝ սէնտէն տինի
լէմէք իսթէրիզ . զըրա պու-

Ֆըրգանըն խուտուտնաա՝
պիզէ մալիւմ տիւր քի՝ հէր
էէրտէ զըտ սէօյլէնիօր : Աէ 23
օնա պիր կին թալիին էախս՝
օնուն եանրնա դօնապա չօգ-
լար կէլտիլէր , քի օնլարա Աւ-
լահըն փասիշահլըղընր շէհա-
տէթ էաէրէք՝ վէ կէրէք Սով
սէսին նօմաուտնաան կէրէք
փէյլամպէրլէրտէն Յիսու-
սուն խուտուտնաա գան-
տըրարադ՝ սապահտան ախ-
շամտէք պէյան էտէր իտի :
Աէ պաղըլարը սէօյլէնէն շէյ . 24
լէրէ ինանըլար իտի , պա՝
ղըլարը իսէ ինանմաղլար իտի :
Աէ պիրի պիրինէ իթթիֆագ . 25
լէրի օլմայարագ՝ տաղըլըլար
իտի , Պօղոս պիր սէօզ սէօյլէ-
մէյիլէ քի՝ Աղիզ Բուհ Ե .
սայի փէյլամպէրին վասիթա-
սի իլէ պապալարըմըգ էյի
սէօյլէյիպ՝ տէսի . Պու գալ . 26
մա վար , վէ աէ . Իշիթմէք
իլէ իշիտէճէք սինիզ , ամմա
աալա անկլամայասընըզ , վէ
պագարագ պագահադ սընըզ ,
ամմա աալա կէօրմէյէ սինիզ :
27 Զըրա պու գալմըն էիւրէյի
գաթըրաշըր , վէ գուլագլարը
իլէ աղըր իշիթտիլէր , վէ
կէօղէրինի եուստուլար , օւ-
մայա քի՝ կէօղէրի իլէ կէօ-
րէլէր վէ դուլագլարը իլէ
իշիտէլէր վէ էիւրէք իլէ անկ-
լայալար վէ տէօնէլէր , վէ
օնլարա շէֆա վէրէյիմ : Իմ 28
տի սիզէ մալիւմ օլտուն քի՝
Լլահըն խէլարը թայիֆէ-
լէրէ կէօնտէրլիտի , վէ օնլար
տինկլէյէճէլէր : Աէ օ պու 29
շէյլէրի սէօյլէյինձէ , Եէ-
հուտիլէր՝ արալարընտա չօգ
միւճատէլէրի օլարագ կիթ-
տիլէր :

30 Վէ Պօղոս՝ քէնտինն քիրա
իլէ թուլթուղու էլտէ թէ-
31 մամիքի երլ գալոր, վէ հէփ
օնա կէլէնլէրի գալուլ էտէր
32 խտի • Վէ քիմնէ մանի՝ օլմա-

յարադ՝ թէքիլ սերպէսթիք
իլէ Ալլահն փառշահլըքնը
վաղ էտէր խտի, վէ Բապա Յի-
սուս Բրիստոսուն խուսու-
սունտա թալիմ էտէր խտի :

ՊՕՂՈՍ

ԵՌԱՆԵԱԼԸՆ ԲՕՄԱԼԸԼԱՐԱ ՍԵՒԹԻՒՒՊԻՒ

ՊԱՊ Ա

1 ՊՕՂՈՍ Յիսուս Բրիս-
տոսուն գուղու՝ աա՛վէթ օլուն-
մուլ տաքալ՝ Ալլահն ա-
2 շտարանընա պրըլըլ, օնու
քի՝ ա՛ղիլ Բիթապլարտա
քէնտի փէյլամպէրէրի վասի-
թասի իլէ փէլէն վա՛ա էյլէ-
3 տի • քէնտի Օղլու խուսու-
4 սունտա քի՝ թէն հասէպին-
ճէ Դաւիթին զիւրրիյէթին-
տէն օլուպ՝ ա՛ղիլ իյին Բուհու
հասէպինճէ էօլելէր գըլյա-
մէթինտէն գուլորէթ իլէ Ալ-
լահն Օղլու թա՛յին օլուն-
տու, էա՛նի Յիսուս Բրիստոս
Բապալըլ խուսուսունտա •
5 Քի օնուն վասիթասի իլէ՝
հէփ թայիֆէկրսէ օնուն ա-
ալ իյին իմանա իթասա՛թ օ-
լունա տէյիւ լութֆ վէ րէ-
6 սալէթ ալալը, քի օնլարն
արասնտա սիլ տախի Յի-
սուս Բրիստոսուն տա՛վէթ
7 օլունմուլալը սընըլ • Բօմա-
տա օլան Ալլահն հէփ սէվ
կիւլէլէրի՝ աա՛վէթ օլունմուլ

ա՛ղիլէրէ • սիղէ՝ փէտէրիմիլ
Ալլահտան վէ Բապա Յիսուս
Բրիստոստան ի՛նայէթ վէ սէ-
լամէթ օլուն :

Եվվէլա՝ Ալլահն Յիսուս 8
Բրիստոսուն վասիթասի իլէ
հէփինիլ իյին շէքր էտէրիմ՝
քի՝ իմանըլը պիւթին տին-
էատա նաղլ օլունույօր : Զի- 9
րա քէնտի Օղլունուն աւէ-
տարանընա րուհում իլէ խըղ-
մէթ էթախիմ Ալլահ պէնիմ
շահիսիմ տիր քի՝ սիղի էքսիք-
սիլ զիքր էտէրիմ • Վէ ապի- 10
մա տուալարմտա նիյաղ է-
տէրիմ քի՝ հալապիր զէման օ-
լա քի Ալլահն իրատէթի իլէ
սիղէ կէլմէյէ էօլում ասան օ-
լա : Զիրա սիղի կէօրմէյէ 11
տրգու չէքէրիմ, թա քի գա-
վիլէնէսինիլ տէյիւ սիղի րու-
հանի պիր պախընչէ իհաղ է-
տէյիմ • Եա՛նի կէրէք սիղին 12
կէրէք պէնիմ պէյնիմիլգոէ օ-
լան իման իլէ սիղին իլէ պէրա-
պէր թէսէլի պուլալըմ : Վէ 13
խթէմէմ՝ էա՛ գարնտաշար՝
քի պիլմէյէսինիլ, քի չօդ

- բերրէ սիղէ կէմէյէ նիյէթ
էթտիմ' (վէ շիմտիյէտէքմէքս'
օլունտում'), թաքի սիղլին ա-
րանըղտա տախի պաշգա թա-
յիֆէլէրին արասընտա կիպի'
14 պիր մէյվէմ' օլա : կէրէք Եու-
նանիլէրէ կէրէք բարբարոս-
լարա' հէմ' ալիմէրէ հէմ' ճա-
հիլէրէ' պէն պօրճլուլում :
- 15 Պունճիլէյին պէնճէ' սիղ Բօ-
մատա օլանլարա տախի աւե-
տարանը վաղէթմէյէ հալէ-
սիմվար :
- 16 Զիրա Գրիստոսուն աւետա-
րանընտան էօթիւրիւ ութան-
մամ. զիրա հէր իման կէթի-
րէնէ' հվկէլա Եհհուտիյէ
հէմ' տէ Եունանիյէ խէլասի-
չիւն Ալլահըն գուվկէթի տիր :
- 17 Զիրա օնուն վասիթասի իլէ'
Ալլահըն իմանտան օլան սա-
տագաթը իմանա աշքեար օ-
լունուր, նիճէ քի եաղըմըշ
աւր . Սատըգ իսէ' իման իլէ
եաշտըլաճադ :
- 18 Զիրա կէրէքլիյի նահադ-
լըգ իլէ սագլայան առէմլէ-
րին հէր Փրսդը վէ նահագլըղը
իւղէրինէ' կէօքսէն Ալլահըն
լաղապը աշքեար օլունուր :
- 19 Զիրա Ալլահըն հագգընտա
մալիւմ օլաճադ շէյ' օնլարըն
արասընտա պէյան տըր, զի-
րա Ալլահ օնլարա պէյան
- 20 էյլէտի : Զիրա օնուն կէօ-
րինմէղ շէյլէրի' եանի օնուն
հպէտի գուվկէթի վէ Ալլահ-
լըղը' տիւնեանըն եարատըլ-
մասընտան պէրու եարատըլ-
մըշ շէյլէրին վասիթասի իլէ
անկլաշըլպ կէօրիւնիւր . շէօյ-
լէ քի' օնլար էօղիւրսիւղ գա-
լար : Զիրա օնլար Ալլահը
պիւմիլէր եքէն, Ալլահ կիպի-
ծա իլղէթ վէրմէտիլէր, վէ
- շիւքըր էթմէտիլէր . իլլա քէնտի
էֆքէարլէրինաէ պաթըլ օլ-
տուլար, վէ օնլարըն Փէհմանիլ
էիւրէյի գարարաւ : Ալիմ' 22
լէր իլ տէրլէրէքէն' տիլանէ
օլտուլար . վէ պօղուլմագ 23
տան պէրի օլան Ալլահըն
իլղէթիլին' շիւրիւր օլան ա-
տէմ' վէ գուլար վէ տէօրթ
սյաղըլար վէ սիւրթիւնէն
հպվանլար սիւրէթի միսլինէ
թէպտիլ էթտիլէր : Պունուն 24
իլիւն տախի Ալլահ օնլարը'
թէնլէրինի արալարընտա ը-
ղիւ էթմէք իլիւն' էիւրէքլէ-
րինին շէհվէթէրինտէ մուր-
տարըղա թէսլիմ' էյլէտի .
Բի օնլար Ալլահըն կէրէքլի 25
յինի եալանա թէպտիլ էթ-
տիլէր, վէ եարատըլմըշ շէ-
յէ' Եարատանտան զէյատէ
րաղպէթ վէ իպատէթ էթտիլ-
լէր, քի օ' հպէտէն միւթէ-
պարէք տիր . ալին : Պու ու 26
պէպտէն Ալլահ օնլարը' ը-
գալէթ հալէտէրինէ թէսլիմ'
էյլէտի . զիրա օնլարըն տիլ
էհլիլէրի տախի թապիթի
իսթիմալի' թապիթտան տի-
շարը օլանա թէպտիլ էթտիլ-
լէր : Հէմ' քէլալէք երբէքլէր 27
տախի տիլ էհլիլին թապիթ-
թի իսթիմալինի թէրք էտիպ'
քէնտի իլթմահլարընտա պիր
պիրի իլ գըղըշուլար, վէ շիր-
քէֆի երբէքլէր երբէքլէր իլ
իլէյէրէք' քէնտիլէրին աղըն-
լըգլարընըն միւթմահագ օլան
էճրինի իւղէրլէրինէ ալտըլար :
Վէ Ալլահը պիւմիլէր իլէտա 28
էթտիլէրի միսլիլու' Ալ-
լահ տախի օնլարը նամագու-
աղըլա թէսլիմ' էթտի, քի
լայըգ օլմայան շէյլէրի իլէ-
յէլէր : Զիւն հէր նահագլըգ 29

տան՝ զինացեալըրդ տան՝ հա-
րամաղըգտան թամաքեա-
րըգտան՝ քօթիւ լիք տէն տօլ
մուշար , վն հատէա՝ դաթը
նիգա՝ հիւն քէսվըք իւն տօլու
30 առըլար . Ղանամաղլար՝ ղիւթ
պէթէ Էտիճիւկէր՝ Լ. Լուհ տիւշ
մէնկէրի՝ սեղիւքիւկէր՝ մուղ-
րուլար՝ ֆօաուլար՝ քօթիւ
լիքէր տօլըւքուլար՝ աթու-
լարա իթաաթարըլար՝ Ֆէհմ
31 սիգէր՝ ա՛հա տօլըւքուլար
միւվէտտէթիգէր՝ պարընիգ
լար՝ մէրհամէթսիգէր տօր .
32 Գի Օնլար Ըլահն շերտա-
թընը պիւլըրէր իքհն՝ քի պուշ-
լարը իշէյնիւկէր օշլիմէ միւս
թահագ սըրլար՝ տէյիւ հա-
լընըլ պուշ շէյնլէրի իշէլըլէր ,
լիւս իշէյնիւկէր տախի ըրգա
վերիլըր :

၇၆၇ န

1 (1) ընտանիքն ինչպես ետ՝ ասեմի՝
 հերքում իսկնքի հիւրքի Է-
 տերքին՝ Էօղիւքի սիւղիւքն . զիւ
 րա զայլքի քիմիւքի հիւքք Էթ-
 տիքին շէտքն . քէնտի իւղէ-
 րին հիւքք Էտերքին . զիւք
 սէն հիւքք Էտէն՝ հէմանն օ
 2 շէյքի իւղերքին : Աման պի-
 ւերիւքի Է՛ Ալաշն հիւքքիւ
 կերէքքի ի զօք պէյլէ շէյ-
 քերի իւղէյնքերին իւղէրքնտէ
 3 տիք : Վաքիս սէն Էա՝ ասեմի
 քի՛ պէյլէ շէյքի իւղէ
 յէնքերի հիւքք Էտէք տէօնա-
 րը . քէնտին իւղէրքին . զանն
 Էաթիւքին քի Վալաշն հիւք-
 քիւսէն գօրթիւքաշաքսին :
 4 Խօսան Ալաշն Էյլլիքի սէնի
 Թէլէլէքի կէթիւքիւքին պիւ-
 քէլէլէքի՛ ճօնն Էյլլիքիւքին
 սաալլընքն վէ Թէհաւաթիւքի

Ինչն զանիմութիսի թահգիւր
 մի էտեր սին : Ամնա ոչնին 5
 սերթլիսինէ վէ թէվէյէ
 կէտէդ եիւրէյինէ կէօրէ քէն.
 աինէ զուղապին վէ յլլահըն
 հադ շերաաթը աշքեաթ օւ
 մաաւընիս կինիւ իլլն զազապ
 երդարըն , քի օ հէր քէսէ 6
 ծնուն ամէլլերինէ կէօրէ էօ
 աէյէճէք . Եյի ա'մէլ տէ 7
 վամը իւղլէ ի'ղղէթ վէ իք
 րամ վէ էօլլամսիւղլիք արա
 յանըրա էպտաի հայաթ ,
 ամնա զալլաաըրա' վէ կէր 8
 չէքլէյէ իթաաթ էթմէյիպ'
 նահագըղա միւթիւ' օլտիւա
 րա' իըլլ' ուղաղապ օլտաադ :
 Քիօթիւլլիյիս իլլէյէն հէր 9
 սաաթմին էվէլլէա ի'էլլաաիսին
 հէմ տէ Եունանիսին ճանընա'
 սըգէթ վէ սըգընթը օլտաադ :
 Ի'մնա հէր իսայրի իլլէյէն թիմ 10
 սէյէ' էվէլլէա Նէհհուտիյէ
 հէմ տէ Եունանիյէ ի'ղղէթ վէ
 իքրամ վէ սէլլաաթ օլտաադ :
 Չին քի Վլլահըն ի'նոփնտ' 11
 իսթրա սըգմադ էօդ սուր :
 Չիրա հէի' նոմասուղ կիւ 12
 նահ իլլէյէնէք' նոմասուղ
 տաիս հէլըք օլտաաղար , վէ
 հէի' նոմասա կիւնահ իլլէ
 յէնէք' նոմա իլլէ հիւքմ' օլտա
 նաաղար : (Չիրա Ալլա 13
 հըն ի'նոփնտէ' նոմասու իլլ
 տէնէք սասըգ տէյիլէք ,
 իլլա նոմասու իքրա էտէնէք
 սասըգ զըգաաաղար : Չիրա 14
 նոմասու իլլայնա թայիֆէլէք
 թապիա'թաա նոմա միւճի'
 պիլիճէ ա'մէլ էթաիլլէրի թապ
 ալրաէ' ժնարըն նոմասու էօդ
 իսէտէ' քէնալլէրի քէնալիւ
 րինէ նոմա սուրըրա . Քի ժն 15
 իլլա' նոմաոուն ա'մէլլին քէնալ
 էիւրէքլէրինտէ էարըր կէօս

- Թերթրէր . ջիւն քի ընտրեն
 զամբրի պերապեր շէհատէթ
 էտեր , վէ պիրի պիրի արտը
 սըրա քիթրէր Թա' զեր հտէր
 լէր , էախօտ էօ' զր տախի տի
 16 Լէրէր .) Օլ կիւնտէ քիՄԱԼ
 լահ պէնիմ աւետարանըմ միւ
 ճիպինճէ Յիսուս Քրիստոս
 սուն վասիթասի իլէ ատէմէ
 րին սըրըրարըն հիւքմ էտէ
 ճէք :
- 17 Իշթէ աէն Եէհուտի տէնի
 լիրսին , վէ նոմօսա տայանըր
 18 սըն , վէ Սլահաս էօյիւնիւր
 սին , վէ իրատէթինի պիլըր
 սին , վէ նոմօստան էօյրէնմէյ
 իլէ ա'լա շէյէրի այըրտ է
 տէրսին : Վէ քէնտինէ կիւվէ
 19 նիրսին քի' քէօրէրին գուլա
 զուղու գարանըգտա օյանլա
 20 ընն ընըը՝ ճահիլէրին Թէտիպ
 էտիճիսի մա'սուլարըն խօճա
 սըսըն , վէ նոմօս իլէ պիլի
 նին վէ կերէքլիյին ստրէթի
 21 նէ մալքը սին : Իմտի ոէն քի
 զայրիյէ Թա' իմէտէրսին քէն
 տինէ Թա' լիմ էթմէլ մի սին ,
 աէն քի խըրըղըգ էթմէմէք
 վաղ էտէրսին , խըրըղըգ է
 22 տէ'ր մի սին . աէն քի զինա
 էթմէմէք տէրսին , զինա է
 տէ'ր մի սին . աէն քի փութ
 լարտան իբրահ էտէրսին , հէյ
 23 քէլի սոյսը մը սըն . Սէն քի
 նոմօստա էօյիւնիւրսին , նո
 մօսա պօզմաղըլա Ալահը
 24 Թահգիլ էտէ'ր մի սին : Չիրա
 սիղն իլիւն' Թայիֆէլէրին ա
 րասընտա Ալահըն ատընա
 քիւֆը օլունուր , նիճէ քի
 էազըմըլը սըր :
- 25 Չիրա սիւննէթ՝ էյեր նո
 մօսա հըֆըլ էտէրսին , Փայի
 տէ էտէր . աւմա էյեր նոմօ
 սա պօզարսան , սիւննէթին՝

սիւննէթսիղէք օլունուր ստար
 Իմտի էյեր սիւննէթսիղէք՝ 26
 նոմօսուն հուգուգլէրին սազ
 լարսա , օնուն սիւննէթսիղի
 յի' սիւննէթ սայըլ' մայաճաղ
 մը . Վէ նոմօսա իճրա էտէն՝ 27
 Թապիլա' Թաան օլան սիւննէթ
 սիղիլէ՝ աէն էազընըն վէ սիւն
 նէթին մալքի իքէն նոմօսա
 պօզանը հիւքմ է' Թմէյէճէք
 մի : Չիրա աշիքէարէտէ օլան՝ 28
 Եէհուտի տէյիլ տիր . վէ ա
 շիքէարտէ Թէնճէ օլան՝ սիւն
 նէթ տէյիլ տիր : Լլա կիլ 29
 լլաէ օլան՝ Եէհուտի տիր , վէ
 սիւննէթ՝ էլարէքտէն օլան
 տըք , ըուհ իլէ՝ տէյիլ էազը
 իլէ , քի օնուն մէահի ատէմ
 լէրտէն տէյիլ լլա Ալահտան
 սըր :

ՊԱՊ Գ

Իմտի Եէհուտին Փա . 1
 զիլէթի նէ՝ տիր . էախօտ սիւն
 նէթին Փայիտէսի նէ՝ տիր : 2
 Հէր վէճ' իլէ չօգ տուր . ջիւն
 էվէլա պա- Գա- քի՝ Ալահըն
 սէօղէրի օնլարա էմանէթ օ
 3 լունտու : Չիրա նէ՝ օլա , է
 յեր պա'զըլարը ինանմաղը
 լար իսէ , հիշ ընտրեն իման
 սըղըղը Ալահըն էմին իլինի
 իպիթալ էտէճէք մի : Հաշա . 4
 լաքին Ալահ կերէք՝ վէ հէր
 ատէմ էալանճը օլուն , նի
 ճէ քի էազըմըլը սըր . Թա քի
 սէօղէրինտէ Թասաղը օլարըն ,
 վէ մուհաքէմէ օլունտուղուն
 տա էէնէսին : Ամմա էյեր պի
 5 զիմ նահագըղըմըլ Ալահըն
 ա'տալէթինի իզհար էտէրսէ ,
 նէ՝ տէյէլիմ . զազար կէթի
 րէն Ալահ նահագ մը , ա
 տէմճէ սէյլէրիմ . հաշա :

6 ջիւն քի Ալլահ տիւնեայը նա՛
7 սըլ հիւքմ էտէճէք : Զ իրա
էյեր Ալլահն կերէքըլի պէ-
նիմ էալանըմ իլէ օնուն ի՛ղզէ-
թի իլինն արթաը իսէ , պէն
արթըգ նի՛ջիւն կիւնաճքեար
կիսի հիւքմ օլունույօրում .
8 Վէ տէյիլ ղէմմ օլունտուլու-
մուզ կիսի վէ պա՛ղըլարն
հադգըմըլա տէսիքէրի կիսի
քի՛ Բէօթիւլիյիւ իլէյէլմ ,
թա քի էյիլէ կէլէ տէրիզ . քի
օնլարն ա՛ղսաը հադ տըր :
9 իմսի նէ՛ , լաբաան էյի՛մի
իզ . հիւ աուլ . ղերա կերէք
Եէհուաիլէրի կերէք Եունա-
նիլէրի փէլին կէօսթէրաիք քի՛
հէփիսի կիւնա՛ն ալթընտա
10 տըր . ՚Լիճէ էաղըմըլ տըր քի՛
հիւ պիր սաաըգ էօգ՝ պիր պի-
11 լէ էօգ տուր . Ֆէհմ էտէն
էօգ՝ Ալլահը արայան էօգ
12 տուր . Ճիւմէսի սափաըլար .
պիրտէն քէօթիւլ օլտուլար .
էյիլէ իլէյէն էօգ տուր , պի-
րէ վարանտէք էօգ տուր :
13 Օնլարն պօղաղը աղըմըլ մէ-
ղար տըր , աիլէրի իլէ հիլէ
իլէտիլէր , օնլարն սուտադ-
լարը ալթընտա սաղըր երլան
14 ղէհիլի վար : Օնլարն աղը
պէտտոււ վէ աճըլըգ իլէ սօ-
15 լու տուր : Օնլարն այազլա-
րը՝ գան տէքմէյէ եէյիլի տիր :
16 Օնլարն էօլլարնտա գըրըլն
վէ սէփիլլէք վար : Վէ տէլա-
17 մէթ էօլլարն պիլմէտիլէր :
18 Օնլարն կէօղէրինին էօսիւն
տէ Ալլահ գօրգուսու էօգ
19 տուր : Լաքին պիլմիզ քի՛ նօ-
մօս հէր սէյլէտիլինի՛ նօմօս
տա օլունլարա յէօյլէր . թա
քի՛ հէր աղըլ թէգանա , վէ
Ճիւմէլ ա՛լէմ Ալլահն ի՛ն
20 սիւտէ սուլլու օլա : Զ իրա

օնուն հուզըրօնտա հիւ պիր
թէն նօմօս ա՛մէլէրի իլէ սա-
աըգ չըգմայաճադ . ջիւն քի
կիւնաճը պիլմէք՝ նօմօս վասի-
թասի իլէ օլուր :
Ըիմսի իսէ նօմօստան վէ 21
փէյլամպէրլէրտէն շէհատէթ
օլունարագ՝ Ալլահն ա՛տալէ-
թի՛ նօմօստուզ պէյան օլուն-
մուշ տուր . Եանի Ալլահն՝ 22
Յիսուս Բրիստոս օլան իմա-
նըն վասիթասի իլէ օլան ա՛տա-
լէթի քի՛ ինաննլարն հէ-
լէիսինէ վէ հէփիսինին իւղէ-
րինէ օլուր . ջիւն քի Ֆարգ
էօգ տուր : Զ իրա հէփիսի 23
կիւնա՛ն իլէտիլէր , վէ Ալլա-
հն ի՛ղզէթինտէն էատ օլտու-
լուր . Վէ օնուն լուԹֆու իլէ՛ 24
Բրիստոս Յիսուստա օլան Ֆի-
տանըն վասիթասի իլէ՛ ճասպ
սաաըգ չըգարլար . Գի Ալլահ 25
օնուլէ Ֆարէթ թադափր էյ-
լէտի քի՛ օնուն գանընա օլան
իմանըն վասիթասի իլէ քէնտի
ա՛տալէթինի կէօսթէրէ , ՎԼ-
լահն թէհամիւլիւ իլէ էվ-
վէտէն օլմուշ կիւնահլարն
ա՛ֆիլըղ իլինն շիմաիքի ղէ 26
մանտէ քէնտի ա՛տալէթինի
կէօսթէրէ , շէօյլէ քի՛ քէնտիսի
սաաըգ օլա , վէ Յիսուսա ի-
ման կէթիլէնի սաաըգ չըգա-
րա : իմսի էօյիւնմէք նէրէտէ 27
սիր . իպթալ օլունտու . հա՛ն
կը նօմօս իլէ , ա՛մէլէրի՛ն մի .
տէիլ , իլա իմանըն նօմօսու
իլէ , իմսի գարար գըլարըղ 28
քի՛ աաէմ նօմօս ա՛մէլէրինի
իլէմէքսիլին իման իլէ սաաըգ-
լանըր : Եօխսա Ալլահ էալը 29
նըղ Եէհուաիլէրին մի , վէ
Թայիֆէլէրին տափի տէյիլ
մի . պէլն՝ Թայիֆէլէրին տա-
30 խի տիր , Չիւն քի սիւննէթի

իման իլէ՝ վէ սիւննէթսիղ
 լիլի իմանն վասիթասի իլէ
 սատղգ չըգարածագ Ալլահ
 31 պիր սիր : Իմսի իման իլէ
 նոմսու իպթա՞լ մը էտէրիլ .
 հաշա , իլա նոմսու ս'ապիթ
 էտէրիլ :

ՊԱՊ Դ

1 Իմսի պապամըղ Աբրահամ՝
 թէնտէն էանա նէ՞ պուլտու
 2 տէյէլիմ : Զիրա էյէր Աբ-
 րահամ ա՛մէլէրտէն սատղգ
 չըգաս խտի , էօյիւնմէ սէպէպի
 օլուր խտի . լաքին Ալլահն
 3 ինայինտէ տէյիլ : Զիրա Քի-
 թապ նէ՞ տէր . Վէ Աբրահամ
 Ալլահա ինանար , վէ ծնա ուս
 4 տագաթ իչիւն սայըլար : Ամ-
 մա իչէյէնէ՛իւճըէթ ինայէթ
 տէնսայըլմաղ , իլապօրծասն :
 5 Ամմա իչէմէյէնէ՛ իլա ֆա-
 սըլը սատղգ չըգարան զաթա
 ինանանա՞ ծնուն իմանը սա
 6 տագաթ իչիւն սայըլըր : Նիճէ
 քի Վալիթ տախի՝ Ալլահն
 ամէլիղ սոտագաթ սայըլը
 ստէմին մութըլըղընու
 7 տէյէր . Նէ մութըլ օլ քիմ
 տէլէրէ քի՛ ծնարըն պինոմուս
 լուգարը ա՛ֆի օլընտու , վէ
 ծնարըն կիւնաշարը հօրթիւլ
 8 տիւ : Նէ մութըլ օլ առէսէ
 քի՛ Բապա ծնա սալա կիւնաշ
 9 սայմայաճագ : Իմսի պու
 մութըլուկ սիւննէթէ՞ մի՛
 եօխսա սիւննէթսիղիլէ սա
 խի մի տիր . զիրա տէրիլ քի՛
 Աբրահամա իման սատագաթ
 10 իչիւն սայըլար : Իմսի նիճէ
 սայըլը , օ՛ սիւննէթտէ՞ մի
 եօխսա սիւննէթսիղիլէ մի
 իքէն . սիւննէթտէ իքէն տէ-
 յիլ , իլա սիւննէթսիղիլէ

իքէն . Վէ սիւննէթսիղիլէ 11
 օլան իմանըն սատագաթ մի
 հիւրիւ իչիւն սիւննէթսիղիլ
 ալար , թա քի սիւննէթսիղիլ
 տէ հէփ ինանանարն պա-
 պասը օլա , քի ծնարա տախի
 սոտագաթ սայըլա . Հէմսիւն 12
 նէթին պապասը օլա , տէյիլ
 էալընըղ սիւննէթտէն օլանը
 ըն՝ իլա պապամըղ Աբրա-
 համն սիւննէթսիղիլէ օլան
 իմանըն իղէրինաէ հիւրիւ
 յէնէրին տախի : Զիրա Աբ- 13
 րահամա էախսա ծնուն զիւր
 ըրիլէթինէ՛ սիւննանըն վարի-
 սի օլմասընա օլուն վա՛ս՝ նոմս
 իլէ օլմասը , իլա իմանըն սա
 տագաթ իլէ օլտու : Զիրա 14
 էյէր նոմսասն օլմար՝ վա-
 ըրիլէր իսէ , իման նաֆիլէ՛ վէ
 վա՛ս իպթալ օլտու : Զիրա 15
 նոմսա վազապ կէթիլիլ . չիւն
 քի նոմս օլմատըլը էէրտէ՛
 ասըլըգ տախի էօղ տուր : Պու 16
 նուն իչիւն սապագաթ իմանտան
 ալը , թա քի ինայէթտէն օլա ,
 չէյէլէ քի վա՛ս՝ պիւթիւն զիւր
 ըրիլէթէ սաշիհ օլա , տէյիլ
 էալընըղ նոմսասն օլանա՛
 իլա հէփիլիլին պապասը օլան
 Աբրահամն իմանընտան օլա
 նա տախի , նիճէ քի էալըլ 17
 մըլ ալը . Անի էօղ թայի
 ֆիլէր պապասը էյէլտիմ ,
 ծնուն իման կէթիլտիլի Ալլա-
 հն հուլըրուրնտա քի՛ հօլու
 լէրի տիրիլտիր , վէ մէվճուտ
 օլմայան չէյէլիլ՝ մէվճուտէր
 կիպի չալըլըր : Քի օ՛ Անիին 18
 զիւրիլիլէթին պէյլէ օլաճագ
 տէյիլ սէյլէնէն սէօղէ կէօրէ՛
 իւմստէն տիշարը իւմս իլէ
 չօղ թայիֆէլէրին պապասը
 օլաճալընա ինանար : Վէ ի 19
 մանտաղալիֆիլմէյիլէ հիւլ

հաղնտա մրգաւորի իբէն քէն.
տի Թէնինին արթըգ հօլիւշ
խտիյնին վէ Սաւանըն լաճմի-
նին հօլիւշ օտուղոնու ա'գլը.
20 նա գոմատը . Հէմ Ալլահն
վա'տընա իմանըղըգ իլէ շիւպ.
Հէլէնմէտի իլլա Ալլահաշիւքը
հաերէք՝ իման իլէ գուվլէթ.
21 լէնտի : Վէ սահիճ պիլտի քի՝
վա'տ էթտիյնին իճրա էթմէ.
22 յէ տախի գատիր տիր : Պու-
նուն իչիւն տախի օնա սատա-
գաթ իչիւն սայըլտը :
23 Վէ եաղնիւղ օնուն իչիւն
եաղըլմատը քի օնա սայըլտը՝
24 իլլա պիլիմ իչիւն տախի սա-
յըլաճադ տըր քի՝ Բապպը-
մըղ Յիսուու հօլիւքրաէն
25 տիրիլտէնէ ինանըլըղ . Քի օ՝
սուչարըմըղ իչիւն հէ վէրիւ-
տի , վէ պիլի սատըգ չըգար .
մագ իչիւն տիրիլտի :

ՊԱՊ Ե

1 Իմտի պիլգ իմանտան սա-
տըգ չըգմայըլա , Բապպըմըղ
Յիսուա Քրիստոսուն վասի-
թասի իլէ Ալլահն գըթընտա
2 սէլամէթիմիլ վար . Քի օնուն
վասիթասի իլէ՝ իման իլէ պու-
օնտա Խուրսուղումուղ ի'նա-
յէթէ իճըպր օլմագըլա մա-
լէք օլտուգ , վէ Ալլահն ի'դ-
ղէթինին իւմիտի իլէ հօլիւնիւ-
3 ըիւղ : Վէ տէյիլ եաղնիւղ պո՝
իլլա մէշագգաթարտա տախի
հօլիւնիւրիւղ . չիւն պիլիլիլ
քի՝ մէշագգաթ՝ սապր կէ.
4 Թիլիլ . սապր տախի Թէճ՝
ընպէ՝ Թէճրիւպէ տէ իւմիտ
5 կէիլիլ . Իւմիտ իւն ութման
տըրմաղ . զիրա պիլգ վէրիլէն
Աղիւղ Բուճուն վասիթասի իլէ՝
Ալլահն մաճապպէթի էիւ.

ըէքլէրիմիլէ տէօքիւլիւշտիր :
2 Չիւն քի պիլգ տահա զոյիլի 5
լէր իբէն , Քրիստոս՝ վապլէ
իլէ ֆասըգարըն ուղուրունա
հօլտիւ : Զիրա պիր քիմանէ 7
սատըլըն ուղուրունա կիւճիւ-
լէ հօլիւր . չիւն քի էյիլ քիմ՝
սէնին ուղուրունա պէլէքի պիր
քիմանէ հօլմէյէ ճէտարէթ է-
տէ : Ալմա Ալլահ պիլգէ օ . 8
լան քէնտի մաճապպէթինի
իղճար հաեր . չիւն քի պիլ
տահա կիւնաճքեարար իբէն ,
Քրիստոս պիլիմ իչիւն հօլ-
տիւ : Ըիմտի իւն օնուն գա . 9
նը իլէ սատըգ չըգտըղմըղ
Թագաիրտէ՝ օնուն վասիթասի
իլէ զաղապտէն տահա զիյա-
տէ իւլէլա պուլաւաղըղ : Զիւ 10
րա էյեր տիւլմէնլէր իբէն՝ Օղ-
լունուն հօլիւմիւ վասիթասի
իլէ Ալլահ իլէ սուլճ օլտուգ
իւէ , սուլճ օտուգտան սօնիւ-
րա օնուն հօմրիւ իլէ տահա
զիյատէ իւլէլա պուլաւաղըղ :
Վէ եաղնիւղ պո՝ տէյիլ , իլլա 11
տախի Բապպըմըղ Յիսուա
Քրիստոս իլէ՝ քի օնուն վասի-
թասի իլէ հալա սուլճու քէսպ
էթտիլ . Ալլահտա հօլիւնիւ-
րիւղ : Օնուն իչիւն նիճէն պիլ 12
ատէմին վասիթասի իլէ տիւն
եայա կիւնաճ՝ վէ կիւնահըն
սէպէպիւնաէն հօլիւմ կիրտի
իւէ , պու վէճ՝ իլէ տախի
հօլիւմ հէփ ատէմլէրէ կէէ-
տի , չիւն քի հէփիտի կիւնաճ
իլէտիլէր : Զիրա նօմսատէք 13
տիւնեատա կիւնաճ վար ի-
տի . ամմա նօմս հօլիլքէն
կիւնաճ սայըլմաղ . Լաքին Ա 14
գամտան Թա Սոլսէսէտէք՝ օլ
կէլէճէք զաթըն նոմունէտի
օլան Ագամըն ա'սըլըղընա
պէնիլէր կիւնաճ իլէմէյէն .

- լէրին իւզէրինէ տախի էօլում
 15 փատիշահըդ սիւրտիւ : Լաքին
 սուչ նասըլիսէ , պախշիչ տա-
 խի էջլէ տէյիլ տիր . զերա
 էյէր պիրինին սուչու իլէ չօգ-
 լար էօլտիւլէր իսէ , տահա
 զէյատէ Ալլահն ինսյէթի
 վէ պիր ասէմ օլան Յիսուս
 Քրիստոսուն ինսյէթի իլէ
 պախշիչ չօգլարա արթար :
 16 Վէ պախշիչ պիր կիւնահ է-
 տէնին հիւփահէն կիսի տէ-
 յիլ . զերա հիւքմ պիր սուչ
 ասան տըր՝ հիւքմիւ ազապ օ-
 լունմաք իչիւն , ամմա պախ-
 շիչ չօգ սուչարտան տըր՝ սա .
 17 սըգլանմաք իչիւն : Զիրա
 էյէր պիրինին սուչու իլէ էօ-
 լում պիրինին վատիթասի իլէ
 փատիշահըդ սիւրտիւ իսէ ,
 տահա զէյատէ ինսյէթին՝ վէ
 սատաղաթն պախշիչինին դա-
 նիմէթինի ալանլար՝ պիրինին
 էանի Յիսուս Քրիստոսուն վա-
 սիթատի իլէ հայաթտա փա-
 18 սիշահըդ սիւրէճէքլէր : Իմ
 տի պու թագտիրտէ նիճէ քի
 պիրինին սուչու վատիթասի իլէ
 հէփ ատէմլէրէ հիւքմիւ ազապ
 օլունմաք իչիւն հիւսճ օլտու
 իսէ , պէօյլէճէ պիրինին սա-
 տաղաթը իլէ ասխի հէփ ա-
 տէմլէրէ հայաթ Վէրէն սա-
 տաղաթ իչիւն պախշիչ օլմուչ
 19 սուր : Զիրա նիճէ քի պիր
 ատէմին իթասաթ սըգլըդ վա-
 սիթասի իլէ չօգլարը կիւնահ
 քեար օլտուլար իսէ , պունճի-
 լէյին պիրինին իթասաթը իլէ
 տախի չօգլարը սատաղ օլա-
 20 ճագլար : Վէ հօսօն արայա
 կիրտի քի՝ սուչ չօղալա . վէ
 կիւնահն չօղալըդ եէրտէ՝
 ինսյէթ հատուն զէյատէ
 21 արթմըչ տըր . Թա քի կիւնահ

նիճէ էօլում իլէ փատիշահըդ
 սիւրտիւ իսէ , պէօյլէճէ ինս-
 յէթ տախի Յիսուս Քրիստոս
 Բասլըմըդն վատիթասի իլէ՝
 սատաղաթ իլէ էպէտի հայա-
 թա փատիշահըդ սիւրէ :

ՊԱՊ 2

Իմտի նէ՝ տէյէլիմ . ինս 1
 յէթ չօղալա տէյիւ կիւնահ
 սա տէվամ էտէլիմ Տի : Հա 2
 շա . պիզ քի կիւնահա էօլտիւք ,
 արթըգ ծնտա նիճէ եաղայա-
 լըմ : Եօխսա պիլմէ զիսինիզ 3
 քի՝ պիզ Քրիստոս Յիսուստա
 հէփ վաֆիթիզ օլանլար՝ ծնուն
 էօլումինէ վաֆիթիզ օլտուգ :
 Իմտի էօլումէ վաֆիթիզին վա- 4
 սիթասի իլէ ծնունչա կէօմիւլ
 տիւք , Թա քի Քրիստոս՝ Փէ-
 տերին ճէլալի իլէ նիճէ էօ-
 լուլէրտէն տիրելալ իսէ , պիզ
 տախի պէօյլէճէ էօմիւր եէնի-
 լիյինտէ ելիլիւյէլիմ : Զիրա 5
 էյէր ծնուն իլէ պերապէր էօ-
 լումինին հանալինէ տիրելիւ
 Ֆիտան օլտուգ իսէ , էլպէթ-
 թէ դըյամէթինին տախի օլա .
 6 ճաղըզ . Չիւն պունու պիլիքիզ
 քի՝ պիլիւմ էպի ատէմիմիզ
 պերապէր իսալա չըգարըլտը ,
 Թա քի կիւնահն թէնի իւլ-
 թալ օլունա , քի արթըգ կիւ-
 նահա գուլուգ էթմէյէլիմ :
 7 Զիրա էօլէն՝ կիւնահտան ա-
 զաա օլմուչ տուր : Վէ էյէր 8
 Քրիստոս իլէ պերապէր էօլ-
 տիւք իսէ , ինանըդ քի՝ օ-
 նուն պիլիսինճէ տախի եա-
 շայաճաղըզ : Չիւն պիլիքիզ 9
 քի՝ Քրիստոս էօլուլէրտէն տի-
 լիլիւլիտէն սոնկրա՝ արթըգ
 էօլմէզ . էօլում ծնա արթըգ
 հիւքիւմէթ սիւրմէզ : Զիրա 10

- պու էօլալիյիւն՝ պիւր քերթէ կիւ-
նահ իշիւն էօլալիւ . վէ պու
եաշապուր՝ Ալլահ իշիւն եա-
11 շար : Պէջլէճէ սիւղ տախի՝
քէնտիլէրինիլ կիւնահա էօլ-
միւշէր՝ ամմա Քրիստոս Յի-
սուս Բապալմըդտոս Ալլահա
12 եաշապուր սայրն : Իմտի
սիւղին էօլլալիւ թէնինիլտէ
կիւնահ սալթանաթ սիւրմէ-
սին , քի մուռն շէճվէթլէ-
րինէ իթաաթ էտէսինիլ :
13 Հէմ աղալարնիլը՝ կիւնահա
նահալըղ ալէթլէրի սուռման-
իլլա քէնտիլէրինիլ Ալլահա՝
էօլլալէրտէն տիրիլէնիլ կիւնի՝
վէ աղալարնիլը Ալլահա
սաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա
14 Զիրա կիւնահ սիւղէ հիւքիւ-
մէթ էթմէյէճէ . չիւն քի նո-
մա ալթընտա տէյիլ սինիլ ,
իլլա ինայէթ ալթընտա սը-
նըղ :
15 Իմտի նէ՞ , նոմա ալթըն-
տա օլմայըպ՝ ինայէթ ալթըն-
տա օլտուղումուղ իշիւն կիւ-
16 նահ իշլէյլլմ մի . հաշա : Պիլ-
մէ՞ղ մի սինիլ քի՝ քէնտիլէրի-
նիլ իթաաթ իշիւն քիմէ
գուլ տէյիւ սուռմարսանը ,
իթաաթ էթտիլիլ քիմէյէ
գուլ սուռուղ՝ եա էօլլալ իշիւն
կիւնահա եաթաա սաաաաաաա
17 իշիւն իթաաթ : Ամմա Ալ-
լահա շիւքը օլտուռն քի՝ կիւ-
նահն գուլարը իտինիլ իսէ-
տէ , սիւքը թէյլլալ օլտուռն
թալթիլ ըէսմինէ էիւրէքտէն
18 իթաաթ էթտինիլ : Վէ կիւ-
նահաան աղաա օլտուռնալ իլէ՝
սաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա
19 Թէնինիլին զալի Ֆլէյի իշիւն՝
ինսանա սէյլէրիմ . զիրա
աղալարնիլը նախալըղա վէ
պինամուսըլլա իշիւն պինա-

մուսըլա գուլ սուռմուղ ի-
տիլինիլ վէճէ իւղը՝ շիմտի
տախի պէյլէ՝ աղալարնիլը
սաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա
գուլ սուռուռն : Զիրա կիւնահ 20
հն գուլարը օլտուղումուղ
գէմանաէ՝ սաաաաաաաաաաաաա
ղաա իտինիլ : Իմտի օ գէման 21
շիմտի շօլ ութանալընըլ շէյ-
լէրտէն նէ՞ մէյլէնիլ վարիտի
զիրա մալարն նէթիճէսի էօ-
լլալ տիր : Ըիմտի իսէ կիւ- 22
նահաան աղաա օլտուռնալ իլէ՝
Ալլահա գուլ օլտուղումուղ
թաաաաաաաաաաաաաաաաաաաա
մէյլէնիլ աղիլ-
լէք իշիւն օլուր , վէ նէթիճէ-
սի էպէտի հայաթ տըր : Զի 23
լա կիւնահն իւճրէթի՝ էօ-
լլալ տիր : ամմա Ալլահն
պախիլի՝ Քրիստոս Յիսուս
Բապալմըդտոս էպէտի հայաթ
տըր :

ՊԱՊ Ե

Շօխաա պիլմէ՞ղ մի սինիլ՝ 1
Էա՝ գարնաաաաաա , զիրա նո-
մաաա պիլէնիլէրէ սէյլէյօ-
րուլ , քի նոմա աաաաա՝ նէ
գաաաա գէման եաշարաա հիւ-
քիւմէթ սիւրէր : Զիրա էիւ 2
լէնմիլ օլտն գարը՝ եաշալան
գօճալա նոմա իլէ պաղլանմըլ
տըր . ամմա էյէր գօճա էօ-
լլալսէ , գօճանըն նոմաաաա-
տան չէօղիլլալ : Իմտի էյլէ 3
իսէ , էյէր գօճաալ հայաթ
աա իքէն պաղա գօճալա վա-
րըրաա , զինաքէալ օլուր . ամ-
մա էյէր գօճաալ էօլլալսէ ,
նոմաաաաա աղաաաաա քի՝ է-
յէր լալլի գօճալա վարըրաա ,
զինաքէալ օլմայա : Պէյլէճէ՝ 4
Էա՝ գարնաաաաաաաաաաաա
իս Քրիստոսուն թէնի վաաի-

Թասի ինչ նոմանս էօլալու
 րիւտիւնիւղ, քի զայրիյնէ
 էօլուէրտէն տիրիլէնէ վարա
 սինըղ, Թա քի Ալլահա մէյ
 3 վէ կէթիրէլմ: Զիրա պիղ
 Թէնտէ իբէն, կիւնասլարըն
 նոմաուէն վասիթասի ինչ օլան
 հէվէսլէրի՝ էօլումէ մէյվէ վէր
 մէք իչիւն՝ աղալարըմըզաս
 6 ա՛մէլէտէրլէր իսի: Շիմտի
 իսէ զասլթ օլունտուղըմուղ
 շէյտէ էօլմէքէ՝ նոմաուան չէօ
 զիւտիւք, շէյլէ քի՝ րուհ եէ
 նիլէյիտէն վէ տէյիլ եաղը
 էսքիլիյնտէ խըղմէթ էտէ
 7 լմ: Իմտի նէ՞ տէյէլմ, նոմօս
 կիւնաս՝ մը. հաշա. իլլա նօ
 մօս օլմաարղձա՝ կիւնասը պիլ
 մէղ իտիմ. զիրա էյէր նոմօս՝
 Արղու էթմէ՝ տէմէսէյիտի,
 8 արղուլու պիլմէղ իտիմ: Ամմա
 կիւնաս՝ Թէնպիհին վասիթասի
 ինչ ֆուրսաթ ալլա՝ պէնտէ
 հէր կէօէ արղուլու հուսուլէ
 կէթիրտի. զիրա նոմօս օլմա
 յընձա՝ կիւնաս էօլու տիւր:
 9 Պէն իսէ պիր վաղըթ նոմօս
 սուղ եաշայօր իտիմ. ամմա
 Թէնտիհ կէլինձէ՝ կիւնաս տի
 10 րիւտի, վէ պէն էօլալում. վէ
 հայաթ իլլան օլան Թէնպիհ
 քէնտիլի՝ պանս էօլում իլլան
 11 պուլումու: Զիրա կիւնաս
 Թէնպիհին վասիթասի ինչ
 ֆուրսաթ ալլա՝ պէնտէ ալ
 տաթտը, վէ մուռն սէպէպի
 12 ինչ էօլալուտիւ: Շէյլէ քի
 նոմօս աղղի հէմ Թէնպիհ ա՛
 զիղ վէ հաղգ վէ էյի տիր:
 13 Իմտի պու էյի շէյ մի պա
 նա էօլում իլլան օլու. հա
 շա, իլլա կիւնաս. Թա քի
 կիւնաս՝ էյի շէյին վասիթասի
 ինչ պանս էօլում հուսուլէ

կէթիրմէյիլէ, պէյան օլու
 նա. Թա քի կիւնաս՝ Թէն
 պիհին վասիթասի ինչ զայէթ
 կիւնասէէար օլա: Զիրա պլէ 14
 լիրիղ քի՝ նոմօս րուհանիտիր,
 պէն իսէ կիւնաս ալթընտա
 սաթըլմըլ ճիւմանի իմ: Զիւ 15
 րա իլլէտիյիմի Թանրամ.
 չիւն քի իսթէտիյիմի էթմէ
 յօրում, իլլա իբրա՝ էթտի
 յիմ նէսնէյի իլլէյօրում: Իմ 16
 տի էյէր իսթէտիյիմի իլլէ
 յօրսամ, նոմաուէն էյի օլու
 զունա րիղա վէրմէլ օլույօրում:
 Շիմտի իսէ՝ արթըգմուռ իլլէ 17
 յէն պէն տէյիլմ, իլլա տէ
 րունիմտէ սաքին օլան կիւ
 նաս: Զիրա պիլիլիմ քի տէ 18
 րունիմտէ՝ եա՛նի Թէնիմտէ
 էյի շէյ սաքին տէյիլ տիր.
 զիրա պէնտէ՝ իսթէմէք հաղըր
 սըր, ամմա էյի շէյի իճա
 էթմէյի պուլմայօրում: Զիւ 19
 րա իսթէտիյիմի էյի շէյի իլ
 լէմէյօրում, իլլա իսթէտի
 յիմ քէօթիւ շէյի եափայօ.
 րում: Աէ էյէր պէն իսթէմէ 20
 տիյիմ շէյի իլլէյօրսամ, ար
 Թըգ մուռ եափան պէն տէ
 յիլիմ, իլլա տէրունիմտէ սա
 քին օլան կիւնաս: Իմտի պէն 21
 էյի շէյի էթմէսին իսթէր
 իբէն, պու նոմօսու պուլույօ
 րում քի՝ քէօթիւ շէյ պէնտէ
 հաղըր սըր: Զիրա իլլէրթի 22
 առէմէ կէօրէ՝ Ալլահըն նոմօ
 սունտան հաղղ էտէյօրում:
 Ամմա աղալարըմա՝ աղղըմին 23
 նոմօսու իլլէ ճէնքէլի պիր
 զայրի նոմօս կէօրիւյօրում, քի
 պէնտէ աղալարըմա օլան կիւ
 նասըն նոմօսունա էսիր էտէ
 24 յօր: Պէն նէ՝ պիլարէ առէմ
 իմ. պէնտէ պու էօլիւմիւն Թէ
 նիւտէն քի՛մ խէլաս էտէձէք.

25 Յիսուս Բրիստոս Բարսիլոսը
զնն վասիթասի իւն Ալլահա
համո էտեր իմ : իմսի էջլէ
իսէ , պէն քէնտիմ ա'ղլ իւն
Ալլահըն նոմոսունս՝ ամմա
թէն իւն կիւնահըն նոմոսունս
գուլլուգ էտերիմ :

ՊԼԱՊ Ը

1 | Եջլէ իսէ՝ շիմսի Բրիստոս
Յիսուստա օլուս՝ թէնճէ տէ
յիւ իլլա Բուհճա երերիւյէն
լէրէ հիւ պեր հիւքմի ա'ղուգ
2 եօդ տուր : Զ իրա Բրիստոս
Յիսուստա օլան հայաթըն Բու
հոնուն նոմոսունս՝ պէնի կիւնա
հըն վէ հօլիւմին նոմոսունս
3 տան ա'ղատ էյլէտի : Զ իրա
թէնին զայլ՝ ֆիլիյի սէպէպին
տէն նոմոսունս իճրա էթմէյէ
դատիր օլմաստընը՝ Ալլահ
քէնսի Օղլունու կիւնահ թէ
նիսին շէքլինտէ հէմ կիւնահ
սեֆաթին իչինս կէսոնէրմէ
յիւն էճա էյլէտի՝ թէնտէ կիւ
նահըն իւղէրինէ հիւքմ էյլէ
4 տի : Թա քի նոմոսունս սատա
դաթը պիլգտէ՝ թէնճէ տէյիւ
իլլա Բուհճա երերիւյէնլէրտէ
5 թէքմիլ օլա : Զ իրա թէնճէ
օլանլար թէնէ միւթալ'դ շէյ
լէրի՝ վէ Բուհճա օլանլար Բու
հա միւթալ'դ շէյլէրի ֆիլքր
6 էտերլէր : Զ իրա թէնին ֆիլք
րի՝ հօլիւմ տիւր . ամմա Բու
հոն ֆիլքրի հայաթ վէ սէլա
7 մէթ տի : Զ իրա թէնին ֆիլք
րի Ալլահա տիւշմէնլիք տիւր
չինս քի Ալլահըն նոմոսունս
իթաալ'թ էթմէլ , զիւրա էթ
մէյէ տալի գատիր տէյիւ տիւր
8 իմսի թէնտէ օլանլար՝ Ալլա
հա մագալլուլ օլմաղոս գատիր
9 տէյիւլէր : Սիլլ իսէ թէնտէ

տէյիւ տիւնիլ , իլլա էյեր տիլ
տէ Ալլահըն Բուհոն սաքին
իսէ՝ Բուհոն սընըլ . վէ էյեր
պիր քիմսէտէ Բրիստոսուն
Բուհոն եօդ իսէ , օ՝ ծնուն տէ
յիւ տիւր : Վէ էյեր Գրիստոս 10
սիլլտէ իսէ , կէրչի թէն կիւ
նահ իչինս հօլիւ տիւր , Բուհ
իսէ սատադաթ իչինս հայաթ
տըր : Վէ էյեր Յիսուստա էօ 11
լիւլէրտէն տիրիլաէնին Բուհոն
սիլլտէ սաքին իսէ , Բրիստո
սուն հօլիւլէրտէն տիրիլտէն՝
սիլլտէ սաքին օլան ծնուն Բու
հոն վասիթասի իւն՝ սիլլին էօ
լիւմիլա թէնլէրինիլէ տալի
հայաթ վէրէճէք տիր :
Իմսի պու սուրէթտէ էա՝ 12
գարնասալար՝ թէնճէ էաշա
մաղա թէնէ պօրճու տէյի
լիլլ : Զ իրա էյեր թէնճէ 13
էաշարսանըլ , հօլէճէքսինիլ
ամմա էյեր Բուհ իւն թէնին
ա'մլէլէրինի հօլիւլիւրսէնիլ ,
էաշայաճագսընըլ : Զ իրա 14
հէի Ալլահըն Բուհոն իւն
դուլալուլլանանլար՝ ծնլար
Ալլահըն օլուլլարը տըրլար :
Զ իրա սիլլ էինէ դօրգու իչինս 15
գուլլուգ Բուհոն ամմասընըլ ,
իլլա օլուլլուգ Բուհոն ալալ
նըլ , քի ծնուն իւն Նքա՝ Փէ
տէր չաղլլուրըլ : Օ Բուհ քէն 16
տիսի պիլլմի՝ Բուհոնալլ իւն
պէրապէր շէհատէթ էտեր քի՝
պիլլ Ալլահըն կիլատլարը իլլ :
Վէ էյեր էվատլար իսէք , 17
միրասճիլէր տալի իլլ . Ալլա
հըն միրասճիլէրի՝ վէ Բրիս
տոսունս միրասալլարը իլլ ,
թա քի էյեր պէրապէր էլէմ
շէքէրսէք , պէրապէր տալի
ճէլալէ հայիլ օլալալ :
Զ իրա պէյիլ սոյարըմ քի՝ 18
չիմսիքի զէմանըն էլէմէրի՝

պիղէ աշխատար օլաճադ ճէլալ
 իլէ բուսար օլմազա լայրդ տէ
 19 յիւր տիր : Չիւն քի մասն
 լուսուն արգու իլէ պէլէյիլն
 Ալաճըն օղուլարընըն աշի
 20 քեար օլմառըն պէլէր : Չի
 րա մախուդ պաթըլըլա ի
 րատէթի իլէ թապի՝ օլմառը ,
 իլլա թապի՝ էթաիրէնին սէ
 21 պէպլնտէն , պու իւմիտ իլէ
 քի՝ մախուդ քէնտիսի տախի
 ֆէսատըն գուլըլընտան
 գուրթուլուպ՝ Ալաճըն էվ
 լաալարընըն ճէլալնին աղատ
 22 լըլընա էլէճէ : Չիւրա պիլի
 րիզ քի՝ պիւթիւն մախուդ
 շիմալյէտէկին՝ պէրապէր ահ
 23 վէ աղըր չէքէր : Վէ եալընըլ
 պու տէյիլ իլլա պիզ Բուհուն
 իւք մէյվէսինէ մալք օլսնըլ
 տախի՝ օղուլ օլմաղըլըն էա՛նի
 թէնիմիղն խէլասընը պէք
 լէյէրէք՝ պիզ քէնտիմիզ տա
 խի քէնտիմիղտէ ահ չէքէրիզ :
 24 Չիւրա իւմիտ իլէ խէլաս պուլ
 սուդ , ամմա կէօրիւնէն իւ
 միտ իւմիտ տէյիլ տիր . զիրա
 պիր քիմսէ կէօրտիյիւ չէյէ
 նէ՝ իչիւն իւմիտ տախի էտէ :
 25 Ամմա էյէր կէօրմէտիյիմիզ
 չէյէ իւմիտ էտէրսէք , սապր
 26 իլէ պէլէրիլ : Վէ պուլնճի
 լէյին՝ Բուհ տախի զալիֆլէ
 լէրիմիզէ եարալմէտէր . զիրա
 մաճիպ օլտուղունա կէօրէ նէ
 սուա՝ էտէճէյիմիղն պիլմէ
 զիլ . ամմա Բուհ քէնտիսի
 թապիր օլունմաղ աշէր իլէ
 պիղմի իչիւն չէֆաա՝թ էտէր :
 27 Վէ եիւրէքլէրի թէֆթիլէ է
 տէն՝ Բուհուն միւրատը նէ
 իախիլնի պիլըր . զիրա Ալա
 ճըն իրատէթիւնէ կէօրէ՝ աղիզ
 լէր իչիւն չէֆաա՝թ էտէր :
 28 Վէ պիլիլիլ քի Ալաճը

սէվէնլէրէ՝ մուգատտէր իւղէ
 տա՝վէթ օլմուշարա՝ հէր չէյ
 էյիլյէ եարալմէ էտէր : Չի 29
 րա փէլնի պիլիլիլ քիմսէլէրի՝
 քէնտի Օղունուն սուրէթիւնէ
 պէնկէր օլմաղա թապտիր էյ
 լէտի , չէյլէ քի՝ չաք գարըն
 տաղար արատընտա օ իւք
 սօղուշ օլա : Վէ թապտիր 30
 էթտիլիլ քիմսէլէրի՝ հէման
 ծնարը տա՝վէթ էյլէտի . վէ
 տա՝վէթ էթտիլիլ քիմսէլէրի՝
 հէման ծնարը սատըլաաթ .
 վէ սատըլաաթը քիմսէլէրի՝
 հէման ծնարը իղըլթէթէտի :
 Իմաի պու չէյէր իչիւն նէ՝ 31
 տէյէլմ . էյէր Ալաճ պիզ
 տէն թարաֆա իսէ , պիղէ
 դարը քի՛մ օլա պիլըր . Օքի 32
 քէնտի Օղունուն էպիրէմ
 աի , իլլա ծնու պիղմի հէփիմիզ
 իչիւն թէպլմէլէտի , նի՛ճէ
 ծնուն իլէ պէրապէր տախի
 հէր չէյի պիղէ պաղըլաամա 33
 ճադ տըր : Ալաճըն սէլիլմէ
 լէրի իւզէրիւնէ քի՛մ տա՝վա
 դալըրընաճադ . սատըլ չըգա
 րան՝ Ալաճ տըր : Հիւքմէտէն 34
 քի՛մ տիր . էօլէն՝ պախու
 սուա հէմտիրիլէն պիլէ՝ Գը
 րիստոս սուր , քի օ՝ Ալա
 ճըն սաղ էանընտա տըր ,
 հէմտախի պիղմի իչիւն չէֆա
 ա՝թ էտէր : Պիլի Գրիստո 35
 մաճիպ օլտուղունա կէօրէ քի՛մ
 այըրաճադ . սըգլէթ մի՝ եա
 սըլընթը՝ մը՝ եա գօվալա
 յը՛ն մը՝ եա աճըլը մը՝ եա
 չըվալալը՝ մը՝ եա մուխաթա
 րա՝ մը՝ եա պըլա՛ն մը . Նի՛ճէ 36
 եաղըլըն սըր քի՝ Սէնին ու
 ղուրունա պիւթիւն կիւն էօլ
 տիւրիւլիյօրուդ , պօղաղա
 նաճադ գօյունըր հիսապըն
 տայլը : Ամմա պունըրըն 37

ճիւղէսինստէ՝ պիղի սէվէնին
 38 եհնէրիզ : Զիրա սահնիս պի-
 լերիմ քի՛ նէ Կօլիւմ նէ Էօ-
 միւր՝ նէ մէլքէր նէ հիւքիւ-
 մէլքէր՝ նէ հաղըր շէյլէր նէ
 39 կէլէճէք շէյլէր՝ նէ գուվէթ-
 լէր՝ նէ եիւքսէքլիք նէ տերին-
 լիք՝ նէ պիր զոյրի մախլուդ՝
 Բապարմըլ Քրիստոս Յիսուս
 տա օլան Ալլահն մուհապ-
 պէթլնտէն պիղի պըրմաղա
 դատիր օլաճագ տըր :

ՊԼԱՊ Թ

1 Քրիստոստա կերէք սէջ-
 լերիմ, եալան սէյլէմմ, պա-
 նա զամիրիմ տախի Աղիզ
 2 Բուհտա շէհառէթ էտէր, քի
 պէյիւք գասալէթիմ՝ վէ
 եիւրէյիմաէ տայիմ տերտիմ
 3 վար : Զիրա քեաշքի գարլն-
 աաշարըմն՝ թէնճէ խըսըմ
 լարըմն ուղուրունա՝ պէն
 4 քէնտիմ Քրիստոստան լա՝
 նէթ օլա իտիմ, ծնար քի
 Իսրայէլիւր տիր, քի օլու-
 օլմագլըզ վէ ի՛ղզէթ վէ ա՛հու-
 լէր վէ նօմօս վէրմէսի վէ ի՛-
 պատէթ վէ վա՛տլըր ծնարլն
 5 տըր . քի պապարըր ծնարլն
 տըր, հէմ քի Քրիստոս թէնճէ
 ծնարտան տըր, օ քի ճիւմլէ-
 նին իւղերինէ կպէտէն միւթէ-
 պարէք Ալլահ տըր . տմին :
 6 Ամմա զապիլ տէյիլ տիր քի՛
 Ալլահն սէօղիւ տիւշմիւշօլա .
 զիրա հէփ Իսրայէլուն օլան
 լար՝ Իսրայէլի տէյիլէր :
 7 Հէմ Աբրահամ զիւրբիյէթի
 օլտուգլարը իչիւն՝ հէփիտի էվ
 լատ տէյիլէր . իլլա՝ Սանա
 զիւրբիյէթ Իսահակտա անկը
 8 լաճագ Կէնիթի : Եանի՛ թէ-

նին էվատլարը օլանլար՝ Ալլա-
 հն տախի էվատլարը տէյիլ
 լէր . իլլա զիւրբիյէթ՝ վա՛տըն
 էվատլարը սայլլըր : Զիրա 9
 վա՛տըն սէօղիւ ոլու իտի . Պու-
 վազըրթ տա կէլէճէ կիմ, վէ
 Սառաննն օլուր օլաճագ : Վէ 10
 եալընըլ պա՛ տէյիլ, իլլա Ռե-
 քէկա տախի պիր քիմսէտէն՝
 Էանի՛ պապարմըլ Իսահակտան
 համիլէ օլունճա, տահա տօղ 11
 մամըլար իքէն, վէ պիր էյի
 եա քէօթիւ շէյ կթմէմիլլէր
 իքէն, Ալլահն սէլմէ իւղըէ
 օլան թադտիրի՛ ա՛մէլէրտէն
 տէյիլ իլլա տա՛վէթ էտէն
 տէն իտիյի ոապիթ օլմագ-
 իչիւն, ծնա տէնիլտիր քի՛ Պէօ 12
 յիւյիւ . քիւչիյիւնէ գուլլուգ
 էտէճէք : Նիճէ քի ետըըմըլ 13
 տըր . Յակոբու սէվալիմ, Ե-
 սաւտան իսէ իքրահ էթաիմ :
 Իմաի նէ՛ տէյիլիմ . Ալլա 14
 հըն ի՛նտիտէ նահազլըզ մը
 վար . հաշա : Զիւն քի Մով 15
 սէսէ տեր . Մէրհամէթ էթ-
 տիյիմէ մէրհամէթ էտէճէյիմ,
 վէ աճըտըղմա աճըյաճա-
 ղըմ : Իմտի էյոյլէ իսէ, իսթէ 16
 յէնին եախօտ սէյիրտէնին
 էլինստէ տէյիլ, իլլա մէրհա-
 մէթ էտէն Ալլահն էլինտէ
 տիր : Զիրա Քիթապ Փարա 17
 Ըննա տէր քի՛ Սէնի հէման
 պունուն իչիւն գալտըրտըմ,
 թա քի սէնտէ գուվլէթիմի
 կէօլթէրէյիմ, վէ թա քի ա-
 տըմ պիւթիւն եէրտէ նադլ
 օլունա : Իմաի էյոյլէ իսէ, իս 18
 թէտիյինէ մէրհամէթ էտէր,
 վէ իսթէտիյին սէրթէտիր :
 Իմտի պանա տէյիլէքիսն . 19
 Էյոյլէ իսէ, նի՛ջիւն արթըգ
 դապահաթ պուլուր . զիրա
 ծնուն իրատէթինէ քի՛մ գար-

- 20 չմ ստորստու : Ամմա եա՛ ա-
տեմ՝ տէն քի՛մ տէն քի Ալա-
հա դարձք ճէվապ վէրիտին .
եափրվմը շէյ եափանա՛ Պէ-
նի նի՛նչուն պէջլէ էյլէտին
21 տէյէ պիլի՛ր մի : Եօխտա շէջլ-
մէք ճի՛նին՝ պալըղղին հէման
պիլր խամուրունտան պիլր գապ
ի՛ղզէթ իչլան վէ պիլր գապ
հադարէթ իչլան եափմալա
22 հէքիւմէթի եօ՛գ մու : Աէ՛
էյէր Ալա՛հ զաղապը կէօս-
թէրմէք վէ գուարէթինն պիլ-
տիրմէք խմէտիյի թափալը
աէ՛ չօգ սապր իլէ հէլաքէ
հաղըրլանմըլ զաղապ գապլա-
րընա թէհամմիւլ էսէրսէ ,
23 վէ քէնտի ճէլալնին զանիմ-
թինի՛ ի՛ղզէթէ էվվէտէն հա-
ղըրլաալըլ մէրհամէթ գապ-
լարընա պիլլարմէք Ինիէրէ
24 Գի՛մ գաբլա պիլիւր , պիլիլ քի
եալընըլ Եհհուտիլէրսէն աէ-
յիլ իլլա թայի՛ֆէլէրտէն տա-
25 խի տա՛վէթ էյլէտի : Նի-
ճէ քի Ովսէհաէ տախի տէր .
խալըմ օլմայանա խալըմ՝
վէ սէվիլմ շ օլմայանա սէվիլ
26 միլ չալըրաճաղըմ : Աէ՛ օլա
քի սնլարա՛ Սիղ խալըմ տէ-
յիլ սինիգ տէնիլտիյի եէրսէ՛
օրատա սիրի Ալա՛հն օլուլ
27 լարը չալըրաճաղար : Հէմ
Եալըլ Խարայէլն հաղղլնտա
չաղըրըր . էյէր Խարայէլ օ-
ղուլարընն սայրըլ տէնիլն
գումու գատար օլա , աճափ
պիլր պապիյի գուրթուլաճապ :
28 Ձիւրա սատագաթ իլէ գապար
գըլըղըլ սէօղիւ պիլթիլէճէք .
չիւն քի Բապալ եէրին իւղէրին
աէ մուգարբէր սէօղիւ իճրա
29 հտէճէք : Հէմ Եսայի վիչլին
տէտիյի կիպի . էյէր ապէր
լէրին Բապալ պիլէ զիւրիւ

յէթ ալրագմասայլըլ , Սի-
գոմ կիպի օլուրգուտուգ , վէ
Գոմնրա պէնիլէմիլ օլուրու-
տուգ :

Խմաի նէ՛ աէյէլմ . քի սա 30
տաղաթըն ալրալննա աէյիլթ.
մէյէն թայի՛ֆէլէր՝ սատագա-
թա եա՛նի իմանտան օլան սա-
տագաթա էրիշտիլէր . Ամմա 31
Խարայէլ՝ սատագաթ նոմսու
ալրալննա աէյիլտիլր իքէն ,
սատագաթ նոմսունա էրիլ
մէտի : Նէ՛ իչլան , չիւն քի ի . 32
ման իլէ տէյիլ իլլա նոմա ա՛ .
մէլէրի իլէ կիպի աբալ . զի-
րա թէօքէղն թալընա թէօ-
քէլ իտիլէր . ՚ի իճէ քի եաղըլ 33
մըլ տըր . իլլէ Սիօնտա պիլր
թէօքէլ թալըլ վէ պիլր սիւրջ
մէք գապար գօրուլմ . վէ սա
հէր ինտան ութանմայաճապ
տըր :

ԳԼԱՊ Ժ

Խա՛ գալնտալար՝ պէնիմ 1
եիւրէյիմին ալրալտու՝ վէ
Ալահա նիյաղըմ՝ սնլարըն
հադգընա խէրա իչլան տիւր :
2 Ձիւրա սնլար իչլան շէհտէթ
էտէրիմ քի՛ Ալահա զայրէթ-
լէրի վար , ամմա պիլնի իւղ-
րէ աէյիլ : Ձիւն քի սնլար 3
Ալահն սատագաթըն պիլ
մէյիլա քէնտիլէրին սատագա-
թընը սապիթ էթմէյէ պիւ-
ալըլարընան՝ Ալահն սա-
տագաթընա թափի՛ օլմա
տըլար : Զիւրա հէր ինտանա 4
սատագաթ իչլան նոմսուն
նիհայէթի՛ Բրիստա տուր :
5 Ձիւն քի Մոփէհնոմսուն
օլան սատագաթ իչլան եաղըր
քի՛ Գուշարը իճրա էտէն ա-
տէմ՝ պոնլար իլէ եալըլա

6 Ճագ : Ամսն իմանտան օրն
սատագաթ պէջլէ տէր . Տէ-
մէյէսին քէնտի երւէյինտէ
քի՝ Վէյէ քի՝մ չըգաճագ ,
եանի քի Քրիստոսու էնտի
7 ըէ . Եսասու՝ էնկինէ քի՝մ էնէ-
ճէք , եանի քի Քրիստոսու
8 էօլիւէրտէն չըգարա : Իլա
օ նէ՞ տէր . Սէօզ՝ եանի վաղ
էթոյիյիմիզ իմանն սէօզիւ
սանա հաղըն տըր , աղըն
տա վէ երւէյինտէ տիր :
9 Զիրա էյէր աղըն իլէ Բապ
Յիսուսու իղարա էտէրսէն ,
վէ երւէյին իլէ ինանըրսան
քի՝ Ալաճ ճու էօլիւէրտէն
տիրլթաի , խէլաս պուլա
10 Ճագսն : Զիրա սատագաթ
իլին երւէք իլէ իման կէթի-
րիւր , վէ խէլաս իլին աղը
11 իլէ իղարա օլունուր : Զիրա
Քիթապ տէր . Օնա հէր ի-
նանան ութանայաճագ տըր :
12 Զին քի Եունանի իլէ Եէ-
հուտինին Փարգը եօդ տուր .
ղերա հէփիսինին Բապալ՝ հէ-
ման օ տուր , քի ճա ճիւմէ
նիտա էտէնլէրէ զանի տիր :
13 Զիրա՝ Բապալն ասընա հէր
նիտա էտէն՝ խէլաս պուլաճագ
տըր :
14 Իմի ինանա տըղարը զա-
թա նի՞ճէ նիտա էտէլէր .
վէ իլիթմէյինճէ՝ նի՞ճէ ինա-
նալար , վէ վաղ էտէն օլ-
մայլնճա՝ նի՞ճէ իլիտէլէր .
15 վէ կէօնտէրլիւտիքճէ՝ նի՞ճէ
վաղ էտէլէր . նի՞ճէ քի հաղը
մըլտըր . Սէլամէթ միւթտէ
էտէնլէրին՝ խայրըլ շէյլէրի
միւթտէ էտէնլէրին այագլարը
16 նէ՝ կիւղէ տիր : Լաքին միւթ-
տէյէ հէփիսի իթաաթ էթ-
մէտիլէր . զիրա Եսայի տէր .
Եա՝ Բապալ՝ պիղմ խապէրի-

միղէ քի՝մ ինանար : Իմի 17
իման իլիթմէքտէն՝ վէ իլիթ-
մէք Ալաճն սէօզիւ վասիթա
սի իլէ օլուր : Լաքին տէրիմ . 18
Իլիթմէտիլէր մի . պէլի , Օն
լարըն սէտապը պիւթիւն եէրէ՝
վէ ճիւարըն սէօզլէրի տիւնեա
նըն ուճլարընատէք չըգմը
տըր : Լաքին տէրիմ . Իսրայէլ 19
պիլմէտի մի . էվլէլա Մով-
սէս տէր . Պէն սիզի թայիֆէ
օլմայն խափ իլէ զըլգանտը
րաճաղըմ , սիզի լիէհինիլթա-
յիֆէ իլէ տարըլտաճաղըմ :
Եսայի իսէ ճէտարէթ էտիւ 20
տէր . Պէնի արաւմայնալար
տան պուլունտուր . պէնիմ
իլին սօրմայնալարա ալիքեար
օլտուր : Ամա Իսրայէլ իլին 21
տէր . Պիւթիւն կիւն էլլէ-
րիմի՝ իթաաթ էթմէյէն վէ
ղտ սէյլէյէն դաւլմա ուղտ
տըր :

Պ Ա Պ Ժ Ա

Իմի տէրիմ . Ալաճ քէն 1
սի խաղընը ըհտա մի էթ-
տի . հալա . զիրա պէն տաիս
Իսրայէլի իմ՝ Աքրաճամ զիւր-
րիյէթիտէն՝ Բենիամին սըլ-
թընտան : Ալաճ փէշին պիւ- 2
տիլի քէնտի խաղընը ըհտա
էթմէտի . եօխաա Եղիտաա
Քիթապըն նէ աէտիյինի սիլ-
մէ՞լ մի սինիլ , նի՞ճէ Ալաճա
Իսրայէլին ալէյինէ շէքվա
էտիպ տէր . Եա՝ Բապալ՝ սէ- 3
նին փէյղամպէրլէրինի էօլ-
տիւրտիւլէր , վէ մէղպաճլարը
նը եըգալարա . վէ պէն հա-
լընըլ գալտըմ , վէ ճանըմը ա-
րայօրար : Լաքին իլճամի ի- 4
լաճի ճա նէ՞ տէր . Քէնտիմէ
Բաճաղա տիլ չէօքմէմիլ էէտի

5 պին առեմ պագի գոտում : Իմ
 տի շիմտիքի վագըթտե տա-
 խի պէոյէ՝ ինայեթ սէչմէ-
 սինէ կէօրէ՝ պիր պագիյէ օլ
 6 առ : Վէ էյէր ինայեթտէն
 իսէ , արթըգ ամէլէրտէն տէ-
 յիլ տիր . եօխսա ինայեթ
 արթըգ ինայեթ օլմաղ . վէ
 էյէր ամէլէրտէն օլուրսա ,
 արթըգ ինայեթ տէյիլ տիր .
 եօխսա ամէլ՝ արթըգ ամէլ
 7 օլմաղ : Իմտի նէ՞ օլտու . Իս-
 րայել արատըղ շէյէ էրմէտի .
 ամմա սէչլիլէրէր էրտիլէր ,
 պագիլէրի իսէ գաթըլանտը
 8 լար . Կիճէքի եազըլմըշ տըր .
 Ալլաճ օնլարա թա պու կիւ-
 նէտէք պիր սէրսէմլէք բուհու-
 կէօրմէյէ կէօղէր վէ իշիթ-
 մէմէյէ գուլագլար վէրտի :
 9 Դաւիթ տախի տէր . Մնլա-
 րն սօֆրասը քէնտիլէրինէ՝
 տուզագ իշիւն վէ շէքար ի-
 չիւն վէ թէօքէղ իշիւն վէ ճէ-
 10 զա իշիւն օլա . Օնլարն կէօղ-
 էրի՝ կէօրմէյէ իշիւն դարար-
 սընլար , վէ օնլարն սըրթընը՝
 տայիմա դանպուրլաթ :
 11 Իմտի տէրիմ . Օնլար տիւ-
 շէլէ՞ր տէյիւ մի եանղըտը-
 լար . հաշա , իլլա օնլարն
 տիւշմէտի իլլէ թայիֆէլէրէ
 իսէլաս կէլէ , թա քի օնլարը
 գըզգանձըղա թաշրիք հտէ :
 12 Վէ էյէր օնլարն տիւշմէտի
 տիւնեանըն զանիմէթի՝ վէ օն-
 լարն էքսիմէտի թայիֆէլէրին
 զանիմէթի օլտու իսէ , օնլա-
 րն տօլուլուղու նէ գատար
 13 զիյատէ դանիմէ օլաճագ : Վէ
 սիղ թայիֆէլէրէ աէրիմ . պէն
 թայիֆէլէրին առաքեալը օլ-
 տուգճա՝ իըզմէթիմի ի՞ղղէթ-
 14 էրիմ . Պէլէթի թէնիմտէն օ-
 լաղլարը գըզգանձըղա թաճ-

լիք էտիսի՝ օնլարտան պաղը-
 լարնը գուրթարայլմ : Զի. 15
 րա էյէր օնլարն ըէտտ օլու-
 մաոր տիւնեանըն սուլճու իսէ ,
 գապուլ օլունմասը՝ էօլուլէր-
 տէն էօմիւր օլմագտան լպյրի
 նէ՞ օլա : Վէ էյէր թուրֆան 16
 տա ամիղ իսէ , խամուր տա .
 վէ էյէր քէօք ամիղ իսէ ,
 տալար տախի էօյւն տիր : Վէ 17
 էյէր տալարն պաղըս գո-
 վարըտը տա՝ սէն եապանի
 ղէյթոնն աղաճը իքէրն օնլար
 իլլէ աշանտըն՝ վէ ղէյթոնն
 աղաճընըն քէօքիւնիւն վէ սէ-
 միղիյիւնին հիսսէտարը օլտուն
 իսէ , տալարն իւղէրինէ
 էօյիւնմէ . ամմա էյէր էյիւ- 18
 նիւր իսէն , սէն քէօքիւ գալ-
 տըրմայօրսուն , իլլա քէօք սէ-
 նի : Իմտի տէյէճէքսին . Տալ 19
 լար գօվարըտըտըլ քի՝ պէն
 աշանայլմ : Փէք էյի . օնլար 20
 իմանաղըդէ իշիւն գօվարը-
 տըլար , վէ սէն իման իլլէ տու-
 րոյօրսուն . մաղուլընմա ,
 իլլա գօրգ : Զիրա էյէր Ալ 21
 լաճ թապիա՝ թտէն օլան տալ-
 լարը էսիրկէմէտի իսէ , սագըն
 սէնի տախի էսիրկէմէյէ . Իմ 22
 տի Ալլաճըն էյիլինն վէ շիտ-
 տէթինէ պագ . տիւշիլէրէ
 շիտտէթ , սանա իսէ էյիլը՝
 էյէր էյիլքտէ գալըսան ,
 եօխսա սէն տախի քէսիլէճէք-
 սին : Հէմ օնլար տախի՝ էյէր 23
 իմանաղըլըստ գալմաղար-
 սա , աշանաճաղար . զիրա
 Ալլաճ օնլարը էինէ աշամաղա
 գատիր տիր : Զիրա սէն էյէր 24
 թապիա՝ թտէն օլան եապա-
 նի ղէյթոնն աղաճընտան քէ-
 սիլիս՝ թապիա՝ թտէն տիլարը
 խաւո ղէյթոնն աղաճընա աշ-
 անտըն իսէ , նէ գատար ղիյա .

տէ՛ սյու թափաթմանն օլանն
 25 լար քնտրէրն զէյթուն ա-
 ղաճընա աշանաճաղար : Զի-
 րա եա՛ գարնտաշար՝ խթէ-
 մէմ՝ քի՛ սիղ պու ուրըը պիւ-
 ժէյտինիղ (թա քի քնտրի-
 նիղն ի՛նտինտէ ա՛գըլլար
 օլնայասընըզ, քի իսրայէլն
 պիր գըսմընա գաթըլլա վա-
 դի՛ օլուռ , թա թալիֆէլէրին
 26 սօլուլուլու կիրէնէտէք : Վէ
 պէջլէճէ պիւթիւն իսրայէլ
 դուրթուլաճագ արը , նիճէ
 քի եազըլմըլ տըր . Միտտան
 Գուրթարըճը կէլէճէք , վէ
 Յակոբտան Փասըլլադարը
 27 տէճնտէլէճէք : Վէ ընլարըն
 կիւնաշլարընը կիտէրտիյիմ
 զէման՝ թարաֆըմտան ընլարա
 28 օլան ա՛հա սյու տուր : Կէրջի
 աւետարանա կէօրէ՛ սիպն սէ-
 պէպինիղտէն ընլար տիւլմէն
 տիր . տամա սէլմէյէ կէօրէ՛
 պապալարըն սէպէպինտէն
 29 սէվկիւլիւլէր տիր : Զիրա Աւ-
 լաճըն պախիշէրի վէ տա՛-
 30 վէթի՛նէտամէթսիղ տիր : Զի-
 րա սիղ պիր զէման Ալաճա ի-
 թաաթսըլ օլուպ՝ շիմաի ըն-
 լարըն իթաաթսըլըը սէպէ-
 պինտէն մէրհամէթէ նայիւ
 31 օլուռընուլ կիպի , ընլար
 տախի պէջլէ շիմաի իթաաթ
 էթմէտիւլէր , թա քի սիղն
 մէրհամէթիսիղ իլէ ընլար տա-
 32 խի մէրհամէթ պուլլար : Զի-
 րա Ալաճ հէփիսինի իթաաթ
 սըլլադալ ալթընա դափաուր , թա
 քի հէփիսինէ մէրհամէթ է-
 տէ :
 33 Ի՛յ՛ Ալաճըն լանիմէթինին
 վէ իլմինն վէ պիւլիսինին
 տէրինըյի . ընուռ հէքմէթէ-
 րի նէ՛ եօլլաիւլմալ՝ վէ եօլ-
 արը նէ՛ թէֆիթիլ օլունն .

մաղ տըր : Զիրա Բապալըն 34
 ա՛գընը քի՛մպիւլի , եախօտ
 ընուռն տանըլմէնտի քի՛մ օլ-
 տու : Եախօտ ընա քիմ էլ 35
 վէլ շէ՛ վէրտի , քի ընա
 պէտէլի վէրիլէ : Զիրա Ճիւմ 36
 լէսի ընտան՝ վէ ընուռ վասի-
 թասի իլէ՛ վէ ընուռ իշիւն
 տիւր . ընա էպէտէն համա
 օլուռն . տմին :

ՊԱՊ ԺԲ

Իմտի եա՛ գարնտաշար՝ 1
 սիղէ Ալաճըն մէրհամէթէրի
 իշիւն եալարըրըմ , քի թէն-
 լէրինիղի Ալաճա մադպուլ-
 տիրի՛ ա՛ղիզ դուրպան տու-
 նասընըզ , քի պու՛ ի՛պուտէ-
 թի ա՛գլիյէնիղ տիր : Վէ 2
 պու տիւնեանըն շէքլնէ կիր-
 մէն . իլա ա՛գընըզն էէնի-
 լէնմէսի իլէ թէպտիլ օլուն ,
 շէջլէ քի՛ Ալաճըն էյի վէ
 մա՛գուլ վէ թէքմիւլ օլան իրա-
 տէթի նէ օլուռընուռ թէճ՝
 իւլպէ էթմէքտէ օլասընըզ :
 Զիրա պանա վէրիլէն ի՛նա 3
 յէթին վասիթասի իլէ արա-
 նըզտա օլան հէր քէսէ տէրիմ
 քի քէնտիտի իշիւն Ֆիքըր էթ-
 մէյէ կէրէք օլանտան զիյա-
 տէ պիր շէյ Ֆիքըր էթմէսին ,
 իլա Ալաճըն հէր քէսէ վէր-
 տիյի իմանըն հիսսէսի միգ-
 տարընա կէօրէ թամ ա՛գըլ
 իլէ Ֆիքըր էթմին : Զիրա նի 4
 ճէ քի պիր թէնաէ չօգ ա՛ղա-
 լարըմըզ վար , վէ ա՛ղալարըն
 հէփիսինին իլի հէման պիր տէ-
 յիւ տիր . Պունճիլէյին պիղ 5
 չօգ օլանլար՝ Գրիստոստա պիր
 թէն՝ վէ հէր պիրի՛ պիրի պի-
 րիմիղին ա՛ղալարը իղ : Ամմա 6
 պիղէ վէրիլէն ի՛նայէթէ կէօրէ՛

- կէծնա կէսն պախշիլէրիմիլ օլ-
մաղըլա , կէրէք վէյլամպեր-
լիք՝ իմանըն միդաարընձա օլ-
7 տուն . կէրէք խըղմէթ՝ խըղ
մէթաէ օլտուն , կէրէք թալմ
8 էսէն՝ թա՛լմտէ օլտուն . կէ-
րէք նաախհաթ վէրէն՝ նաախ-
հաթտէ օլտուն . հօլէշտիւրէն՝
ոատէ տիլիլէ հթաին , պաշ-
տա օլան՝ ճէհտ իլէ օլտուն ,
մէրհամէթ էտէն շէն էիւրէք
9 իլէ հթաին : Մուհապպէթ՝
միւրպըլըգսըլ օլտուն . քէմ
լիքտէն թիթսինիպ՝ էյլէյէ
10 էափըլըն : Գարնտաշ մուհապ-
պէթինտէ՝ պիրի պիրինիգ՝
միւվէտտէթըւ օլտուն . լքանմ
էթմէքտէ՝ պիրի պիրինիպտէն
11 իլէրի օլտուն : Ճէհտաէ թէն-
պէլ օլման . բուհտա հերա-
րէթըւ օլտուն . Բապպա խըղ-
12 մէթ էտին : Միմտտէ սէվի-
նին . օլգընթըտա սապըլը
օլտուն . սոււա՛տէ տէվամ է-
13 տին : Աղըլէրին միւհթաճ-
ըգըրընա իլհադ օլտուն . միւ-
սաֆիր գապուլ էթմէյի՝ էլ-
14 տէն պրադման : Սիլի գովա-
լայանըրա խայր սոււա՛ էտին .
խայր սոււա՛ էտին , վէ պէտ .
15 սոււա՛ էթմէն : Շաղ օլանըր
իլէ շաղ օլտուն , վէ աղայանըր
16 իլէ աղայըն : Պիրի պիրինիլ
իլէ պիր ֆիքրտէ օլտուն . էիւք-
սէք շէյլէրի ֆիքր էթմէն ,
իլա ալադ կէօնիւլիւլէրէ ու-
յուն . քէնտինիլըն ինտինտէ
17 ա՛գըլըր օլման : Հիլ բիմմէ-
յէ քէմլիք պէտէլմնէ քէմլիք
վէրմէն . հէփ առէմէրին էօ-
նիւնտէ էյի օլան շէյլէրէ մու-
18 գայէտ օլտուն : Իյէր միւմքին
խսէ , էլինիլտէն կէլտիյի գա-
տար հէփ առէմէր իլէ պարը-
19 չըդ օլտուն : Եա՛ սէվիլիւլէր՝

քէնտինիլ իլին ինթիգամ
ալման , իլա դաղէպէ էէր վէ-
րին . չին քի էաղըլըլ ալը .
ինթիգամ պէնիմ՝ աիր , ճէ-
ղայը պէն վէրիրիմ՝ աէյօր
Բապպ : Ման էյէր աիւլմէ 20
նին աճ իսէ , ծնա էէսիր . է-
յէր սուսամըլ իսէ , ծնա իլիւր
զիրա պունու էթալիյինտէ՝ օ-
նուն պաշնա աթէշ քէօղէրի
էրդաճադսն : Շէրրաէն էէ 21
նիլմէ , իլա խայր իլէ՝ շէրի
էէն :

ՊԱՊ ԺԳ

էէր ճան՝ պաշտա օլան 1
հիւքիւմտարըրա իթամթէ-
տէ . զիրա հիւքիւմթ էօդ
սուր քի՝ Ալահաան օլմայա .
վէ օլան հիւքիւմէթէր՝ Ալ-
լահաան թա՛յին օլունմուշար
ալը : Շէյլէ քի՝ հիւքիւմէթէ 2
գարըլ սուրան Ալահէն թէր .
թիպինէ գարըլ սուրուր . վէ
գարըլ սուրանըր՝ քէնտինի-
րինէ հիւքմի ա՛ղապ ալաճա-
լար : Զիրա հիւքիւմտարըր՝ 3
էյի ա՛մէլէրէ գօրգու տէ .
յիլէր , իլա քէօթիւ ա՛մէլէ-
րէ . վէ հիւքիւմէթտէն գօրգ-
մումադ իսթէր մի սին , էյի
օլանը էյլէ , վէ մուման մէսհ
օլունաճադ սըն : Զին քի 4
սանա էյլէք իլին Ալահէն
խըղմէթճիսի սիր . ալման էյիր
քէօթիւ օլան շէյի իլէրսէն ,
գօրգ . զիրա գըլըճը պօշունա
թաշըմայօր . զիրա քէօթիւ
օլան շէյի իլէյէնէ՝ դաղալ ի-
լէ ինթիգամ՝ ալմաղա Ալա-
հէն խըղմէթճիսի սիր : Պու 5
էճիւտէն տէյիլ էալընըլ զա-
ղապ իլին՝ իլա զամիր իլին
տախի իթաա՛թ էթմէք ֆարը
սըր : Զին քի պու սէպէպտէն 6

խորաճ տախի վէրերսնիւղ .
 զիրա օնսլւր Ալլահն՝ հէման
 պու շէյէ տէվամէսէն խըզ .
 7 մէթճիլէրի տիր : Իմաի ճիւմ
 լէյէ պօրճոնուղու՝ խորաճ
 լաղըմ կէլէնէ խորաճը՝ կէօմ
 ըիւք լաղըմ կէլէնէ կէօմրիւ
 յիւ՝ գօրգու լաղըմ՝ կէլէնէ
 գօրգույու՝ ի՛ղղէթ լաղըմ կէ
 լէնէ ի՛ղղէթի էտա էյլէյին :
 8 Պիրի պիրինիղի սէվմէքտէն
 մա՛տա՝ հիչ քիմնէյէ հիչ պիր
 շէյ պօրճուռ օլման . զիրա
 զայրիյի սէվէն՝ նօմօսու թէք
 9 միլ էթաի : Զիրա շու՝ Զի
 նա էթմէյէսին՝ Գաթիլ էթմէ
 յիսին՝ խըտարղըղ էթմէյէ
 սին՝ Եալան չէհատէթ էթմէ
 յիսին՝ Արզու չէքմէյիսին՝
 վէ զայրի նէ թէնպիս՝ վարըսա
 պու սէօղտէ եա՛նի Գօնշուռու
 քէնտիկ կիպի սէվէսին թէն
 10 պիպէ մէվճիւտ տիւր : Մու
 հապպէթ՝ գօնշույա քէմիլք
 իլլէմէղ . իմօի մուհապպէթ՝
 նօմօսուն թէքմիլլիյի տիր :
 11 Վէ պախուսուս քի վաղթը
 պիւրիւղ , քի շիմօի պիղիմ ույ
 գուտան ույանմամըզն վաղ
 թըտըր . զիրա պիղիմ խէլա
 սըմըղ պիղէ շիմօի՝ ինանսը
 զմըղ զէմմանտա օլտուղուն
 12 տան՝ եաղըն տըր : Կէճէ կէչ
 տի , վէ կիւնտիւղ եաղլաշ
 աը . իմօի գարանըղըն ա՛մէլ
 լէրինի պէր թարաֆ էտէլմ ,
 վէ ըջղըն սիլահլարընը կիյի
 13 նէլիմ : Կիւնտիւղըն կիպի
 հիւնիւ հարաքէթլէ եիւրիւ
 յէլմ , զէվզ ու սէֆալարտա
 վէ սերխաշուգտա տէյիլ , ֆա
 ճիւ եաթաղարտա վէ էտէպ
 սիղլիքտէ տէյիլ , զալվա վէ
 14 հասէտտէ տէյիլ . Իլլա Բապպ
 Յիսուս . Բրիստոսու կիյինն ,

վէ շէհվէթլէրուէն էօթիւրիւ
 թէն իլլան թէտարիք կէօրմէլ :

ՊԼՊ ԺԴ

1 Է իմանտա զայի՛ֆ օլանը
 գապուլ էտին , շիւպհէլլ միւ
 պահէսէլէր իլլան տէյիլ : Պի
 2 ըր ինանըս քի՛ հէր շէյի եէյի
 պիլիւր . զայի՛ֆ օլան իսէ ,
 սէպղէվաթ եէր : Եէյէն՝ եէ
 3 մէյէնի թահգիր էթմէսին
 վէ եէմէյէն՝ եէյէնին իւղէրի
 նէ հիւքմ՝ էթմէսին . զիրա
 Ալլահ՝ օնու գապուլ էթմիւ
 տիր : Սէն քի՛մ սին քի՛ էլլն
 4 իլլղմէթէտարընըն իւղէրի
 հիւքմ՝ էտէրսին . օ՛ քէնտի է
 ֆէնտիսինէ տուրուր , եա
 տիւշէր . ամմա տուրաճագ
 տըր . զիրա Ալլահ՝ օնու տուր
 տուրմաղա գատիր տիր : Բիւ
 5 մի՛ պիր կիւնիւ պիւ կիւնանէ
 ֆարգը սայար , քիմի իսէ՛
 հէր կիւնիւ պիր սայար . հէր
 քէս քէնտի ա՛ղղընտա թէքմիլ
 գանսըն : Կիւնիւ կէօղէտէն՝
 6 Բապպ իլլան կէօղէտիր , վէ
 կիւնիւ կէօղէթմէյէն՝ Բապպ
 իլլան կէօղէթմէղ . վէ եէյէն՝
 Բապպ իլլան եէր , զիրա Ալլա
 հա շիւքը էտէր . վէ եէմէյէն՝
 Բապպ իլլան եէմէղ , վէ Ալլա
 հա շիւքը էտէր : Զիրա պիլլ
 7 աէն հիչ քիմնէ քէնտիսի իլլան
 եաշամաղ , վէ հիչ քիմնէ քէն
 տիսի իլլան էօլմէղ : Զիրա՛կէ
 8 ըէք եաշարտագ՝ Բապպ իլլան
 եաշարըղ , վէ կէրէք էօլլէրտէք՝
 Բապպ իլլան էօլլէրիւղ . իմօի
 կէրէք եաշարտագ՝ կէրէք էօ
 լլէրտէք՝ Բապպն իլլ : Զիրա
 9 Բրիստոս պունուն իլլան հէմ՝
 էօլտիւ , հէմտիրիլտի , թա քի
 հէմ էօլմիւլէրէ հէմ եաշայան

- 40 լարա հիւքիւմէթ սիւրէ : Ամ
մա սէն նիջիւն դարնտաշընըն
իւղէրնէ հիւքմ հտէրսին,
եախօտ սէն տախի նիջիւն
դարնտաշընը թահգիր հտէր
սին . զիւրա հէփիմիզ Բրիստո
տուն սիվանը հուզորոունտա
41 աուրաշաղղղ : Զիրա եաղը
մըշտըր . Պէն սաղըմ աէյօր
Բապպ քի՛ հէր սիղ պանա
չէօքէճէք, վէ հէր տիւ Ալլա
42 հա իզրար հտէճէք . Իմտի
հայլէ իսէ, պիպէրտէն հէր
պիրի՛ քէնտիսի իչիւն Ալլահա
43 հիսապ վէրէճէք : Իմտի ար
թըդ պիրի պիրիմիղէ հիւքմ
էթմէյէլիւ . լաքին տահա
զիյատէ արունու հիւքմ էտին
քի՛ դարնտաշա թէօքէղ եա
սիւրչմէքլիք դամայսընըղ :
44 Պիլիբիմ, վէ Բապպ Յիսուս
տա դանմըմ քի՛ հիչ պիր
չէյ քէնտի զաթընտա մուր
աար աէյիւ տիր . իլլա քի պիր
չէյի մուրտար տըր աէյիւ
սայան քիսիւէյէ՛ օնա մուրտար
45 տըր . Ամմա էյէր դարնտա
շըն եէմէք իչիւն դառալէթ
չէքէրսէ, արթըդ մուհապ
պէթ իւղէ հիւրիւմէյօրսուն
թաա՛մըն իլէ օշ քիմաէյի հէ
լաք էթմէ՛ քի Բրիստոս օնուն
46 իչիւն էօլիւ : Իմտի սիղին
խայրընըզ գէմմ օլունմասըն :
47 Զիրա Ալլահն փատիշաճը
ղը թաա՛մ վէ իչքի տէյիւտիր
իլլա Ազնգ Բուհտա սատա
դաթ վէ սէլամէթ վէ շաղըդ
48 արը : Զիրա պունլար իլէ Բը
րիստոսա խըղմէթ հտէն՝ Ալ
լահա մադպուլ վէ ստէմէ
րին ի՛նտինտէպէյէնիլիւտիր
49 Իմտի հայլէ իսէ սէլամէթին՝
վէ պիրի պիրիմիղի մա՛մուր
էթմէյէ միւթա՛լիւ օլան չէյ

էրին արգասընա սէյիւտէ
լիմ : Թաա՛մ իչիւն՝ Ալլահն 20
ա՛մէլինի պօղմա . կէրչի հէր
չէյ փաք տըր , ամմա թէօ
քէղ օլարադ եէյէն ստէմէ
քէօթիւ տիր : Էթմէմէսի 21
վէ շարապ իլլամէսի՛ եա դա
րնտաշընըն թէօքէղիտիր
եախօտ սիւրչտիւյիւ եախօտ
զա՛յի՛ֆ օլտուլու . չէյի էթմէ
մէսի՛ էյի տիր : Սէնին իմա 22
նըն վա՛ր մը . օնու քէնտին
սէ՛ Ալլահն հուզորոունտա
սաղըա . նէ մուլթու օշ քիմ
սէյէ քի՛ մա՛դու կէօրտիւ
յիւ չէյտէ քէնտի քէնտին
հիւքմ էթմէղ : Ամմա շիւպհէ 23
էտէն՝ էյէր եէրսէ՛ հիւքմ օ
լունմուշ տուր , զիրա իման
տան եէմէյօր . վէ հէր իման
աան օլմայան չէյ կիւնահարը :

ՊԱՊ - ԺԵ

1 Է պիղ գուվլէթիւէր
պօրճիւյուղ քի՛ գուվլէթսիղ
էրին զա՛յի՛ֆլէքէրինի դալ
տըրալմ, վէ տէյիւ քի քէն
տիլէրիմիղի խօշանտըրալմ :
2 Զիրա հէր պիրիմիղ՝ մա՛մուր
էթմէք իչիւն՝ էյի չէյտէ դօն
շուսղունու խօշուտ էթսին :
3 Չիւն քի Բրիստոս տախի քէն
տիսինի խօշանտըրմաար , իլ
լա եաղըմըշ օլտուլու կիպի
քի՛ Սանա սիթէմ հտէնէրին
սիթէմէրի իւղէրիմէ սիւշ
սիւ : Զիրա էվլէտէն հէփ 4
եաղըլուն չէյլէր՝ պիղիմ թա
լիմիմիղ իչիւն եաղըլուրար .
չէյլէքի սապր իլէ վէ Բի
թապլարըն թէսէլիտէ վաթի
թաաի իլէ իւպիտէ մալիք օլա
լմ : Վէ սապրըն հէմ թէսէլ
էրին Ալլահը սիղէ՛ Բրիս

տոս Յիսուսա կէօրէ՝ պիրի
պիրինիլ իւէ պիր Ֆիքրի օւ
6 մազ իհոսնըւ վէրէ . Թա քի
կէսնիւ պիրի՝ պիր աղղղտան
Ալահա՝ հա՛նի Բապպըմըզ
Յիսուս Քրիստոսուն Փէտէ .
7 րինէ համո հտէսինիլ : Օ-
նուն իչիւն պիրի պիրինիլի
գապոււ կտին , նիճէ քի Քը-
րիստոս տախի սիղի Ալահն
իղղէթի իչիւն գապոււ էյլէ-
տի :
8 Վէ տէրիմ քի Յիսուս Քը-
րիստոս՝ Ալահն կերէքիլի
իչիւն սիննէթին խղղմէթճի-
սի օլաու , քի պապալարու
օլան վա՛պըը սապիթ էյ-
9 լէյ . Վէ Թայի.Ֆէլէր Ալա-
հա՝ մէրհամէթինտէն էօթիւ-
րիւ շիւքը հտէլէր . նիճէ քի
հաղղմըը տըր . Պունուն իչիւն
սանա Թայի.Ֆէլէրտէ համո
հտէճէլիմ , վէ սէնին աաքնա
10 իլահի օգույաճաղըմ : Վէ եի-
նէ տէր . Եա՛ Թայի.Ֆէլէր՝
օնուն դավմը իլէ պերապեր
11 շաղ օլուն : Վէ եինէ . Բապպա
համո հտին՝ եա՛ հէի Թայի-
Ֆէլէր , վէ օնու մէտհ հտին՝
12 հէի դավմէր : Վէ եինէ Ե-
սայի տէր . Յէսսէտէն պիր
քէօք՝ վէ Թայի.Ֆէլէրէ հիւ-
քիւմէթ սիւրմէյէ դաղա-
ճաղ քիմսէ օլաճաղ , քի Թա-
յի.Ֆէլէր օնա իւմիտ էաէ .
13 ճէլէր : Վէ իւմիտին Ալահը
սիղի՝ ինանմագտա հէր շաղղդ
վէ սէլամէթ իլէ աօլուուրա ,
Թա քի սիղ Աղիղ Բուհուն
գոււվէթի իլէ իւմիտտէ արթ-
մագտա օլաւընըզ :
14 Վէ պէն քէնաիմտախի սիղ-
տէն էօթիւրիւ գանմըըմ՝ եա՛
գարնտալարըմ.քի՝ սիղ տախի
էյլք իլէ աօլու օլուպ հէր

իւմ իլէ աօլմուշունուզ , վէ
պիրի պիրինիլէ տախի նասի-
հաթ էթմէյէ գատիր սինիլ :
Ամմո սիղէ եա՛ գարնտալար՝ 15
պիր Թարաֆտան տաճա ճէ-
սարէթիլ հաղղըմ , իսթըր-
նըզա կէթիլիլ կիպի քի՝ Աւ-
լահտան պանա վէրիլէն ի՛նա-
յէթին օնպէպինտէն՝ Թայի 16
Ֆէլէրէ Յիսուս Քրիստոսուն
խղղմէթճիսի օլարագ՝ Ալա-
հն աւետարանընն խղղմէ-
թինի հտէյիմ , Թա քի Աղիղ
Բուհուն վասիթասի իլէ Թա-
յի.Ֆէլէրին հէտիյէ օլմաը
աղիլլէնիպ մագպոււ օլա :
Իմսի Ալահա միւլթալըլէյ . 17
լէր հաղղընտա՝ Քրիստոս Յի-
սուստա իՓիթիսարըմ վար :
Չէրա ճէսարէթ էթմէյէճէ . 18
յիմ.քի՝ պէնիմ վասիթամ իլէ
Թայի.Ֆէլէրին իթաաթըրիլն
Քրիստոսուն իչիւմէտիյի շէյ-
լէրտէն պիր շէյ սէյլէյիմ՝
սէօղ իլէ վէ ա՛մէլ իլէ՝ ա՛ 19
լամէթլէր վէ հիքմէթլէր գոււ-
վէթի վասիթասի իլէ՝ Աղիղ
Բուհուն գոււվէթի վասիթա-
սի իլէ . շէյլէ քի Երուսա-
ղէմսէն վէ էթրաֆտան Թա
Լիւրիկայատէք օրուրէ Քրիս-
տոսուն աւետարանընտան աօլ-
սուրսոււմ : Վէ աւետարանը 20
վաղ էթմէյէ պէյլէ լայրէթ
էթաիմ՝ Վրիստոսուն իմսի
անկըլարըը մահայտէ տէյիլ ,
Թա քի հաաղարըն թէմէլի իւ-
գէրինէ պինա գուրմալըմ .
իլա հաղղմըը օլուուրու կիպի՝
Օնտան էօթիւրիւ իսպէր վէ 21
րիլմէտիյի քիմսէլէր կէօրէճէր-
լէր , վէ իլիթմիլ օլմայանլար
անկըլաճաղղար : Օնուն ի 22
չիւն տախի սիղէ կէլմէքտէն
էքսէրի մէքս օլունտոււմ : Ամ 23

- մա շինարարութեւ պու իւրիմ՝
 Էրտէ մահալիմ՝ օլմաորդն
 տան՝ վէ չօք երւարտան պե-
 րու սիղէ կէլմէյէ արդում
 24 օլտուղու էճիլտէն, Սպանիա-
 յա վարըքէն՝ ումարմ քի՝
 կէլէքէն սիղի կէօրէ իմ, վէ
 էվլէլա պիր թարափտան սիղ-
 տէն տօյուպ՝ իլէրիյէ սիղտէն
 25 կէճնտերիլէյիմ: Ելմտի իսէ՝
 ա՛ղիլէրէ խըղմէթ էլթմէյէ՝
 Երուսաղէմէ վարըյօրում:
 26 Զիրա Վակեղանիա վէ Ա-
 քաիա գարնաշարնա՝ Երու-
 սաղէմտէ օլտն ա՛ղիլէրին փու-
 դարալարնա պիր իլճաղլըդ
 27 էթմէյէ խօշ կէօրիւնաիւ: Չիւն
 քի ծնարա խօշ կէօրիւնաիւ .
 հէմ՝ ծնարա պօրճու տուր-
 լար . զիրա թայիֆէլէր էյեր
 ծնարըն բուհանի շէյլէրինէ
 իլճաղ օլտուլար իսէ, թէնէ
 տայիր շէյլէրտէ տախի ծնա-
 րա խըղմէթ էլթմէյէ պօրճ-
 28 լու տուրլար: Իմտի պունու
 թէքթիլ էսիպ՝ ծնարա՝ պու
 մէյվէյի միւհիւրէտիքտէն
 սօնկրա, սիղտէն կէլէպ Սպա-
 29 նիայա կիտէճէյիմ: Վէ պի-
 լիրմ քի՝ սիղէ կէլտիյիմտէ՝
 Քրիստոսուն աւետարանըն
 պէրէքէթինիսօլուլուղու իլէ
 կէլէճէյիմ:
 30 Վէ սիղէ եա՛ դարնաաշար՝
 Բապալմըղ Յիսուս Քրիստոս
 իլէ վէ Բուհուն մուհապէ-
 թի իլէ եալիսըրըմ, քի պէն-
 տէն էթիլէրիւ Ալահա տուա-
 Էրտէ պէնիմ իլէ պէրապէր
 31 Ծէհտ էտէսինիլ . Թա քի Եէ-
 հուտիսթանտա իթաաթարղ-
 լարտան խէլա սուլարյմ, վէ
 թա քի Երուսաղէմ իլէն օլան
 խըղմէթիմ ա՛ղիլէրէ մաղ-
 32 պուլ օլա: Եէյլէ քի Ալա-

հըն իրատէթիլէ սիղէ շաղ-
 Լըդ իլէ կէլէյիմ, վէ պէրա-
 պէրէրինիլճէ բահաթլանա-
 յրմ: Վէ սէլամէթին Ալա- 33
 հը Ծիւմէնիլ իլէ օլա . տին:

ՊԱՊ ԺԶ

է կէնքրա քրիստոսըն 1
 խըղմէթիսի օլան զըղա-
 րընաալմըղ Պիթէյի սիղէ սը-
 փարըլ էտէրիմ . Թա քի ծնու- 2
 Բապալտա դապուլ էտէսինիլ՝
 ա՛ղիլէրէ լայրօ օլտուղու կի-
 պի, վէ սիղէ հէր նէ շէյտէ
 միւհիւր օլուրսա, ծնա եար-
 տրմ էտէսինիլ . զիրա քէն-
 տիսի տախի չօդարա՝ պիղ
 զաթ պանա տախի եարտըմճը 3
 օլտու: Քրիստոս Յիսուստա
 պիլէմճէ իլէմիլ օլան Պրիս-
 կիդա վէ Ալիւղաուէ սէլամ
 էտին . Քի ծնար Ծանըմիլ ու 4
 զուրունա քէնտի պօյուլարը-
 նը դօտուլար . քի ծնարտան
 եալընըղ պէն տէյիլ իլա թա-
 յիֆէլէրին հէպի քիլտալէրի 5
 մէմունտ տուրլար . Օնլարըն
 էվլետէ օլան քիլտայէ տա-
 խի սէլամ էպին: Մուհապէթ- 6
 լիմ օլան Եպէնէտտա սէլամ
 էտին . քի օ՝ Ասիանը Քրիս-
 տոսա թուրֆանաաղ տըր: 7
 Պիղիմ իլէն չօք զաճմէթ չէք
 միլ օլան Մարիամա սէլամէ-
 տին: Խըրըմարմ վէ մահ-
 պուտաաշարմօլտն Անդրոնի- 8
 կոս վէ Յունիայէ սէլամ է-
 տին . քի ծնար առաքեալարըն
 արասընտա մէհուրէր տիր,
 քի ծնար՝ պէնտէն տախի Է-
 Էրի Քրիստոսա կէլտիլէր: 9
 Բապալտա մուհապէթիլ օլան
 Ամպիկայա սէլամ էտին: Քրի-
 ստոստա պիլէմիղճէ իլէյէն

- Ուրբանոսա՝ վէ մուհապպէթլմ
10 Ստաքէսէ սէլամ էտին : Քրիս-
տոստա թէճրիւպէ օլունմուշ
Ապէզէսէ սէլամ էտին . Ա-
րիսաաբուզուտուն էվլնտէն օ-
11 լանլարա սէլամ էտին : Խը-
սըմրմ հերովդիւնա սէլամ է-
տին . Նարկէսին էվլնտէն օ-
լանլարա սէլամ էտին , քի օն-
12 լար Բապպատա սըր : Բապպատա
զասմէթ չէքէն Տըրիփոնէյէ
վէ Տրիփոնէյէ սէլամ էտին .
Բապպատա չոք զասմէթ չէքէն
սէվիւլիւ Պէրսիդէյէ սէլամ
13 էտին : Բապպատա սէչլին օ-
լան Ռուփոսա՝ վէ օնուն հէմ
պէնիմ օլան՝ անասընա սէ-
14 լամ էտին : Այինկրիտոսա
վէ Փղէզոնա՝ Երմասէ՝ Պաս-
լոքայէ Երմասէ՝ վէ օնլարն
պիլէսինձէ օլան գայնաաշլա-
15 րա սէլամ էտին : Փիլոպոդոսէ
վէ Յուլիայէ՝ Ներէոսէ՝ վէ օ-
նուն զըզ դարնաշլան՝ վէ
Ողիմպասէ՝ վէ օնլարն սիլէ-
սինձէ օլան հէփա՝ զիլլէրէ սէ-
16 լամ էտին : Պիրի պիրնիզիա՝
զիլ հօփիւլ իլէ սէլամլարն .
Քրիստոսուն հէփ քիլիսալէրի
սիղէ սէլամէտէրլէր :
17 Վէ սիղէ րիճա էտէրիմ՝
եա՝ դարնաաշլար քի՝ էօյրէն-
սիլիսիլ թամլմ գարշը Նի-
զալար վէ թէօքէզէրի է-
սէնէրի կէօզէտէսինիլ , վէ
օնլարան կէրի տուրասընըզ :
18 Զիրա պէօյէ քիմսէրլէր Բապ-
պըմըզ Քրիստոսա խըզմէթ
էթմէզէր , իլա քէնտիլէրին
դարնան . վէ կիւզէլ սէօզէր
հէմ խօշ քէլամլար իլէ քէօ-
թիւլիւք սիւշլանմէյէն քիմսէ-
լէրին էկիւրէքլէրինի ալտատըր-
19 լար : Զիրա սիղին իթասա՝
Թընըզ հէփիսինէ Էրիշաի . իմ

սի սիղան էթիւրիւ սէվնի-
րիմ . ամմա իսթէրիմ քի սիղ՝
էյլիքաէ ալմիլէր՝ վէ քէմլիք-
սէ դարարսըզ օլասընըզ : Վէ 20
սէլամէթին Ալասը թէզիլէ՝
չէյթանը սյադլարնըզն ալ-
թընաա էզէ : Բապպըմըզ Յի-
սուս Քրիստոսուն ինայէթի
պիլէնիլձէ օլուն . ամին :

Վիլլմձէ իլէմիշ օլան Տիւ 21
մութէոս՝ վէ խըսըմլարմ Ղու-
կիոս վէ Յասուն վէ Սոսիպատ-
րոս սիղէ սէլամէտէրլէր : Պէն 22
մէքթիւպիւ եաղան Տերսի-
ոս սիղէ Բապպատա սէլամ
էտէրիմ : Պէնիմ վէ պիւթիւն 23
քիլիսանն միւսաֆիր գապուլ-
էալիճիօի Գայիոս՝ սիղէ սէ-
լամ էտէր . սիղէ՝ չէհրին քէա-
խիւտասը Երաստոս՝ վէ դա-
րնասաշ Վուարտոս սէլամ է-
տէրլէր : Բապպըմըզ Յիսուս 24
Քրիստոսուն ինայէթի ճիւմ
լէնիլ իլէ օլուն . ամին :

Խմսի օնա՝ քի գասիր սիր 25
սիղի սասյիթ էթմէյէ՝ աւե-
տարանըմա վէ Յիսուս Քրիս-
տոսուն վաղընա կէօրէ , օլ-
սըրըն քէչֆի միւճիպինձէ քի՝
հպէաի տէհրլէրսէն պէրու-
սիւքիւթ օլունմուշ՝ վէ չիմսի 26
փէյղամպէր քիթապլարնըն
վասիթասի իլէ աշիքէար օ-
լունմուշ՝ էպէտի Ալասըն
էմրի իւզըն ճիւմլէ թայիֆէ-
լէրէ իման իթասալը իլին
պիլիթիլիլի սիր , էաի եա- 27
լընըզ ալմի Ալասա Յիսուս
Քրիստոսուն վասիթասի իլէ
էպէտէն համա օլուն . ամին :

Բօմալլարա օլան Պիլիպոս՝ Վո-
րէննոսան՝ Վէնիքա քիլիսասընն
խըզմէթիօի օլան Փիլիպոս Վասի-
թասի իլէ էալըմըլ պըր :

ՊՕՂՈՍ

ԼՈՒԵՒԵԼԵՂՆ ԿՈՐՆԹՈՍԼԻՍԼԵՐԸ

ՊԵՐՐԵՆՃԻ ՄԵՔԹԻՒՊԻՒ

ՊԱՊ Ա

1 ՊՕՂՈՍ՝ ՆԼԱՀՐՆ Ի
րառէթի իլէ Յիսուս Քրիս-
տոսուն տալէթ օլունմուշ ա-
ռաքեալք՝ հէմ Սոսթենէս գա-
2 ընտաշ, Ալլահըն Կորնթոստա
օլան քիլիսասընա՝ Քրիստոս
Յիսուստա ա՛ղիլէնմիշէրէ՝
տա՛լէթ օլմուշ ա՛ղիլէրէ՝ կէ-
րէք քէնտիլէրին կերէք պիլզիմ
օլան Բապպըմը Յիսուս Քը-
րիստոսուն ատընա հէր եէր-
տէ հէփ նիտա էտէնլէր իլէ
3 սէրապէր . Սիզէ Փէտէրիմիզ
Ալլահտան վէ Բապպ Յիսուս
Քրիստոստան ինայէթ վէ
սէլամէթ օլսուն :
4 Սիզին իչիւն՝ Քրիստոս Յի-
սուստա սիզէ վէրիլէն Ալլա-
հըն ինայէթի իչիւն տայիմա
5 Ալլահըմա շիքը էտէրիմ, քի
օնուն իլէ հէր խուսուստա՝
հէր սէօզտէ վէ հէր պիլկիտէ
6 զէնկինլէնտինիլ . Նիճէ քի
Քրիստոսուն շէհատէթի սիզ-
7 տէ սապիթ օլտու . Շէյլէ էի՝
Բապպըմը Յիսուս Քրիս-
տոսուն աշիքեար օլմասընը
պէքէյէրէք՝ հիչ պիլր պախ.
շիշտէ Եսիք տէյիլ տինիլ .
8 Քի՛ օ սիզի սապիթ էտէճէք
էի՝ սոնունատէք Բապպըմը
Յիսուս Քրիստոսուն կիւնիւն .

տէ սուչաուղ պոստանալէլ :
Ալլահ էմին տիր , քի օնուն 9
վապիթապի իլէ քէնտի Օղլա
Յիսուս Քրիստոս Բապպըմը-
զն իշհաղըղընա տա՛լէթ օ-
լունտունուղ :
Վէ սիզէ Բապպըմը Յիսուս 10
Քրիստոսուն իսմի իլէ եալվա-
րըրմ էա՛ դարընտաշար քի՛
հէփինիզին սէօզիւ պիր օլ-
սուն , վէ արանըդտա Ֆըր-
դալար օլմասըն , լոքին պիր
Ֆիքրտէ վէ պիր կէօնիւտէ
քեամիլ օլասընը : Զիրա 11
պանա՝ Քղուէնին էվլինտէն օ-
լանլարտան սիզտէն էօթիւրիւ՝
էա՛ դարնտաշարմ՝ պէյան
օլունտու քի՛ արանըդտա նի-
զա՛ լար վար : Վէ շունու տէ 12
րիմ քի՛ սիզտէն հէր պիրի՛ Պէն
Պօլտուն իմ, վէ Պէն Ապո-
ղոսուն իմ, Պէնտէ Կէփասըն
իմ, վէ Պէն Քրիստոսուն իմ
տէր : Քրիստոս Թադսի՛մ մի 13
օլտու , սիզին իչիւն Պօղոս
մու խաչա չըդար , եօփտա Պօ-
ղոսուն ատընա մը վաֆթիլ
օլունտունուղ : Ալլահա շիքը 14
էտէրիմ քի՛ սիզտէն՝ Կրիս-
պոս իլէ Պայիոստան մա՛տա
քիմնէյի վաֆթիլը էթմէտիմ :
Թա քիմնէ տէմէյէ քի՛ պէնիմ 15
քէնտի ատրմա վաֆթիլը էթ-
տիմ : Հէմ Սոսթանէսին է . 16

- վնի տախի վաֆթիդ էթսիմ .
արժգպիր դայրի քիմսե վաֆթի
թիդ էթսիմ մի պիլմեմ :
- 17 Զիրա Գրիստոս պէնի
վաֆթիդ էթմէյէ կէօնտէրմէ
աղ իլլա աւետարանը վաղ
էթմէյէ , ի՛լմ սէօղէրի իլէ
տէյիլ՝ Թա քի Գրիստոսուն
- 18 խաջընաֆիլէյէ օլմայա : Զի
րա խաջըն քէլամը հէլաք օլ
մուշ քիմսէլէրէ տիվանէլը
տիր . սամմա պիղ խէլաա պուլ
մուշարա՝ Ալլահն գուվլէթի
- 19 տիր : Զիրա եաղըմըշ տըր .
Ալլամէրին ի՛լմնի թէլէֆ է
տէճէյիմ , վէ ֆէհհիլէրին
ֆէհհիլի եօղ էտէճէյիմ :
- 20 Հա՛նի ա՛լմ , հա՛նի եաղըճը ,
հա՛նի սու ա՛տիրին միւպահէ
սէ էաֆիճիս . Ալլահ պու
տիւնէանըն ի՛լմնի տիվանէ
- 21 լէյէ տէօնտէրմէտի մի : Զի
րա Ալլահն ի՛լմնտէ՝ տիւն
եա՛ ի՛լմն վասիթասի իլէ Ալ
լահը պիլմէտիյի սէպէպտէն՝
Ալլահա խօջ կէօրիւնտիւ քի՛
վաղըն տիվանէլիյի վասիթա
- 22 սի իլէ ինաննըրը խէլաա է
տէ : Զիւն քի Եհհուտիլէր
ա՛լամէթլէր թալապ էտէրլէր ,
վէ Եոնանիլէր ի՛լմադարլար :
- 23 Պիլ իսէ խաջա չըգարըմըշ
Գրիստոսու վաղ էտէրիլ ,
է՛ Եհհուտիլէրէ Թէօքէլ վէ
Եոնանիլէրէ տիվանէլը տիր ,
- 24 սամմա շօլ տա՛վէթ օլունմուշ
կէրէք Եհհուտիլէրէ կէրէք
Եոնանիլէրէ՝ Ալլահն գուվ
վէթի վէ Ալլահն ի՛լմի Գրիս
- 25 տոս տուր : Զիրա Ալլահն
տիվանէլիյի առէմլէրտէն ա՛
լմ տիր . վէ Ալլահն զա
յի՛ֆլէյի առէմլէրտէն գուվ
- 26 վէթի տիր : Զիրա եա՛ գարըն
տաղար՝ տա՛վէթիլիլէ կէօրիւր .

սիւնիւղ քի՛ Թէնճէ չօղունուղ
ա՛լիլէր տէյիլ՝ չօղունուղ
գուվլէթլէր տէյիլ՝ չօղու
նուղ աւըլլաստէր տէյիլ :
Իմտի Ալլահ տիւնէանըն տի . 27
վանէ շէյլէրինի սէլտի , քի
ա՛լմէրի ուլթանտըրա . վէ
Ալլահ տիւնէանըն զայի՛ֆ
շէյլէրինի սէլտի , քի գուվ
վէթի շէյլէրի ուլթանտըրա .
վէ Ալլահ տիւնէանըն ալ 28
չադգատէ վէ խօր կէօրիւմիւշ
վէ օլմայան շէյլէրինի սէլտի ,
քի օրան շէյլէրի իպլմալ էտէ :
Թա քի Ալլահն հուզուրուն 29
տա հիլ պիր Թէն էօյիւնէյէ :
վէ սիլ՝ ծնտան Գրիստոս 30
Յիսուստա սընղղ , քի օ սիլ՝
Ալլահտան ի՛լմ՝ վէ տուտա
գաթ՝ վէ ա՛ղէլէլ վէ ֆիտա
օլտու : Թա քի եաղըմըշ օլ 31
տուղու կիտի , էօյիւնէն՝
Իապօրա էօյիւնտիւն :

ՊԱՊ Բ

1 Ա է պէն՝ եա՛ գարնտաշ
լար՝ Ալլահն շէհատէթիլի
սիլէ խապէր վէրմէյէ սիլէ
կէլտիյիմտէ , սէօղ եա՛ ի՛լմ
ա՛ղամէթի իլէ կէլմէտիմ : Զի 2
րա տրանըղտա հիլ պիր շէյ
պիլմէք միւնատիպ կէօրմէտիմ ,
իլլա Յիսուս Գրիստոսու՝ ծնու
տախի խաջա չըգարըմըշ : վէ 3
պէն հանընըղտա զայի՛ֆլէք ի
լէ վէ զօրդու իլէ հէմ չօղ
տիլթիլմէք իլէ օլտում : վէ 4
սէօղլումհէմ վաղըմատէմ ի՛լ
միսին դանտըրըճը սէօղէրի իլէ
տէյիլ՝ իլլա Բուհ վէ գուվլէթ
խապթը իլէ խտի : Թա քի իլ 5
մանըրըղ առէմլէր տէլիլէ
տէյիլ՝ իլլա Ալլահն գուվլէ
թի իլէ օլա : Ամմա քեմալլէ 6

րին արասընտա ի՛րմ սէօյլէ-
րիդ . լաքին պու ա՛սիրին՝ եա-
խաւ պու ա՛սիրին իպժալ օ-
լունուր հիւքիւմաւարընըն
7 ի՛լմինի տէյիլ . իլա սըրրուա
կիզէնմիւր օլան Ալաճըն ի՛լմի-
նի սէօյլէրիդ . քի Ալաճ օնու
ի՛զէնմիւր իլինն հզէլաէն
8 Թադաիր էյլէտի . Գի օնու՝
պու ա՛սիրին հիւքիւմաւարը-
նըն հիւ պիրի պիլմէտի . զի
րա էյէր պիլմէլէր իտի , ճէ-
լալին Բապարը խաչա չըգար .
9 մաղար իտի : Լաքին եազըլ-
մըլ օլտուղու կիպի՝ Ալաճըն
քէնտինի սէվէնյէրէ հազըրա-
տըլը շէյլէր՝ կէօզ կէօրմէմիւր
վէ գուլադ իլնթմէմիւր վէ ա-
տէմին ֆիքրինէ կէլմէմիւր շէյ-
10 լէր տիր : Ամմա Ալաճ օնու
պիղէ՝ Բուճու վատթմաթի իլն
աշէքէար էյլէտի . զիրա Բուճ
հէր շէյի՝ Ալաճըն տէրինլը-
լէրինի տաթի Թէֆթիշ էտէր :
11 Զ իրա ատէմլէրտէն՝ ատէմին
շէյլէրինի հա՛նկըսը պիլնը՝ օն-
տա սալքին օլան ատէմ՝ րու-
հունտան մա՛տա . պունճիլէ-
յին Ալաճըն շէյլէրինի տաթի
հիւ քիմնէ պիլմէլ՝ Ալաճըն
12 Բուճունտան մա՛տա : Պիլ իսէ
տիւնէանըն րուճունու ալմա-
սըդ , իլա Ալաճտան օլան
Բուճու , Թաքի՝ Ալաճտան
պիղէ պաղըղանմըլ շէյլէրի
13 պիլնլիմ . Գի օնուրը հէմ սէօյ-
լէրիլ՝ տէյիլ ատէմ ի՛լմինին
էօրնթմաթի սէօզէր իլէ՝ իլա
Աղիզ Բուճուն էօրնթմաթի
-էօլէր իլէ , վէ րուճանի
շէյլէրի՝ րուճանիլէր իլն րու-
14 սըր էտէրիլ : Լաքին նէֆա-
նի ատէմ՝ Ալաճըն Բուճու-
նուն շէյլէրինի դապուէ էթ-
մէլ , զիրա օնա տիլմանլէր

կէօրնիւր , վէ անկաւմաղա
դատիր տէյիլ տիր . շինն քի
րուճանիճէ Թէֆթիշ օլուր :
Ամմա րուճանի քիմնէ՝ հէր շէյ-
յի Թէֆթիշ էտէր , վէ քէն-
տիտի հիւ պիրինտէն Թէֆթիշ
օլունմաղ : Զ իրա Բապարն
ֆիքրինի քի՛մ պիլտի , քի օնա
էօրնէտէ . աւմա պիղտէ Գրիս-
տոսուն ֆիքրի վար :

ՊԱՊ Գ

1) է պէն եա՛ գարնտալար՝
սիղէ՝ րուճանիլէր կիպի սէօյ-
լէմէյէ գատիր օլմաւարմ , իլա
ճիւմանիլէր կիպի՝ Բըրիստու
տա մա՛սոււմար կիպի : Սիղէ
սիւտ իչիրտիմ , վէ տէյիլ
Թաա՛մ . զիրա սաճա դատիր
տէյիլ իտինիլ , հէմ շինտի
պիղէ տաճա դատիր տէյիլ
սինիլ : Չինն քի տաճա ճիւ-
մանիլէր սինիլ . զիրա արա-
նըղտա հաւէտ վէ զափլա վէ
նիլա՝ օլտուգճա՝ ճիւմանի
տէյիլնի սինիլ , վէ ատէմի
Թարղ իւզըէ ելիւրիւմէլ մի
սինիլ : Զ իրա պիրի՝ Պէն Պօ-
ղոսուն իմ , վէ զայրիսի՝ Պէն
Ապողոսուն իմ տէտիլ Թադ-
տիրտէ՝ ճիւմանիլէր տէյիլմի
սինիլ : Իմաթի Պօղոս քի՛մ վէ
Ապողոս քի՛մ տիր , իլա խըլ-
մէլմէքաւըլար՝ քի օնալըն վա-
սիթատի իլն ինանտընըլ , հէ-
ման Բապարն հէր քէսէ վէր .
տիլինէ կէօրէ : Պէն տիքիմ ,
Ապողոս սուվարտը , լաքին
Ալաճ պէօյիլմաթի : Շէօյլէ
քի տիքէն պիր շէյ տէյիլ
տիր , վէ սուվարան պիր շէյ
տէյիլ տիր , իլա պէօյիլաէն
Ալաճ : Ամմա տիքէն վէ սու-
վարան պիր տիրլէր , լաքին

հէր պիտի՝ քէնտի զահէթինէ
կէօրէ քէնտի իւճրէթինի ալա
9 ճագ սոր : Զ իրա պիղ Ալահ
իւէ պերասպէր իշէյէնէր իղ .
սիղ էւէ Ալահնէն էքինիւյի
10 Ալահնէն պինասը սընըզ : Աւ-
լահնէն պանա վէրիւնէ ի նայէ-
թինէ կէօրէ՝ ա՛լիմ միմար կի-
պի թէմէլ գօտում, ամմա իւ-
զերինէ զոյրիսի պինա գու-
րար : վէ հէր քէա պագսըն քի
11 նիճէ պինա գուրար : Զ իրա
գոննուշ օլանասում մա՛սա քի օ
Քրիստոս տուր՝ հիչ քիմնէ
12 զայրի թէմէլ գօյամաղ : վէ
էյէր պիր քիմնէ պու թէմէլն
իւղէրինէ ալթուն՝ կիւմիւշ՝
ճէվահիր թաշարը՝ աղաճ՝ օթ-
լուգ՝ գամըշ պինա գուրարսա,
13 հէր քէսլն ա՛մէլն աշիքէար օ .
լունաճագ . զիրա կիւն ծո-
պէյան էտէճէք տիր . չլան քի
աթէշ իւէ քէշօ օլունուր , վէ
հէր պիրինին ա՛մէլն նէ տիւր-
լիւ օլունուլունու աթէշ սընա
14 յաճագ սոր : Էյէր պիր քիմ
սէնին պինա գուրտուղու ա՛-
մէլն գալըրսա , իւճրէթ ալա
15 ճագ : Էյէր պիր քիմնէ
նին ա՛մէլն էանարսա , զարար
չէքէճէք տիր . ամմա քէնտիսի
աթէշտէն կիպի գուրթուլա
16 ճագ . Պիւմէղմի սինիղ քի՝ սիղ
Ալահնէն հէյէքէլ սինիղ , վէ
սիղտէ Ալահնէն Բուհու սա-
17 քին օլուր : Էյէր պիր քիմնէ
Ալահնէն հէյէքէլնի պօղար
իսէ , Ալահ ծոու հէլաք էտէ-
ճէք . զիրա Ալահնէն հէյէքէլ
ա՛ղիղ տիր , քի օ՝ սիղ սինիղ :
18 Հիչ քիմնէ քէնտինի ալ-
սաթմասըն . էյէրարանըղտա
պիր քիմնէ պու ա՛սիրտէ քէն-
տինի ա՛լիմ զանն էտէրսէ ,
տիվանէ օլուն , թա քի ա՛լիմ

օլա : Զ իրա պու տուննանըն 19
իւմի՝ Ալահնէն ի նտինտէ տի-
վանէլք տիր . զիրա էաղըւ-
մըշ տըր . Ալիմէրի քէնտիւ-
րին Ֆերզանըղմասա թութան
օ՝ տուր : վէ էինէ էաւըւշ 20
բըր . Բապպ ա՛լիմէրին փիք-
լէրինի պիւր քի՝ պաթըլար
տըր : Շէյլէ քի՝ հիչ քիմնէ 21
ատէմէր իւէ էօյիւնմէսին .
Զ իրա հէր շէյ սիղնի տիր , 22
կէրէք Պօղոս՝ կէրէք Ապօղոս՝
կէրէք Սեփաա՝ կէրէք տիւնեա՝
կէրէք էօ՛միւր՝ կէրէք էօյիւմ՝
կէրէք շիմտիքի շէյլէր՝ կէրէք
օլաճագ շէյլէր՝ հէփիսի սի-
ղնի տիր , սիղ տէ Քրիստոս 23
սուն սունուղ , վէ Քրիստոս
Ալահնէն տըր :

ՊԱՊ Դ.

1 իղի պիր ատէմ պէյլէ՝ 1
էանի Քրիստոսուն իըզմէթ-
քէարըարը վէ Ալահնէն սըրը-
լարընն վէքիլարճարը կիպի
սայսըն : Իմտի գալըր քի՝ 2
վէքիլարճարտան մաթըուպ
օլունան պա քոսր քի՝ պիր քիմ
սէ էմին ուլունա : Ամմա 3
պանա՝ սիղտէն էախոտ ատէմ
հիւքմիւնտէն հիւքմ օլունմասը
փէք քիւզիւք շէյ տիր . քէն- 4
տիւմ պիւլէ քէնտիմի հիւքմ էթ-
մէմ : Զ իրա քէնտիմնէ պիր
թադսիրաթ պիւլմի իսէ տէ ,
պունուն իլէ քէնտիմի սասըղ
չըգարմամ ամմա պէնի հիւքմ 5
էտէն՝ Բապպ սոր : Իմտի
վագրթտան էվմէլ հիչ պիւր
շէյէ հիւքմէթմէն , թա Բապպ
կէլէնէտէք , քի օ՝ հէմ գա-
րանըղն կիղլի շէյլէրին ըլը-
ղա չըգարաճագ , հէմ էէւ-
րէքէրին թէտպիրէրինի ա

չքեալոր հտէճէք . վէ օ ղէման
հէր քէսին մէտհի Ալլահտան
օլաճապ :

6 Վէ պունլարը սիղին իչին՝
եա՞ գարընտաշլար՝ քէնտիմէ
վէ Ասողոսաթէմսիլ էթտիմ .
թա քի էմաալիսիղան՝ եա-
ղըմըլ օլանտան ղիյաուէ ֆիքը
էթմէմէյի էշրէնէսինիլ , քի
սիլրինիլ պիրիսի իչին ղայրի
քիմսէյէ գարըլ քիսիլրէնմէ .
7 յէ : Զիրա սէնի ֆարգըլ է-
տէն՝ քիմ տիր . վէ սէնտէ
նէ՞ վար քի՞ ընու ալմամըլ
օլասըն . վէ էյէր ալըն իսէ ,
նի՞չին ալմամըլ կիսի էշիւ-
նիւրսին :

8 Արթըգ տոյմուլ սունուլ ,
արթըգ ղէնկինէտինիլ , պիգ-
սիլ կատիշահ օլտունուլ . վէ
քեաշքի վաաիշահ օլայտը-
նըլ , քի պիլ տաիսի սիղին
իլէ պէրապէր վաաիշահըլ

9 սիւրէլիմ : Զիրա զանն հտէ-
րիմ քի՞ Ալլահ պիլ աուաք-
եալարը էանա քիմսէլէր՝ էօ-
լիւմէ հիւքիմ օլմուշար կիպի
կէօսթէրտի . չին քի տինւ-
եայա՝ հէմ մէլէքլէրէ հէմա
տէմէլէրէ՝ սէյրան օլտուգ :

10 Պիլ Բրիստոս իչին տիվանէ
իլ , ամմա սիլ՝ Բրիստոստա
տ՛գըլը սընըլ պիլ զա՛յիֆ
իլ , լաքին սիլ գուվէթիլ սի-
նիլ . սիլ իլգէթիլ սինիլ ,
լաքին պիլ ըաղպէթոնիլ իլ :

11 Շիմտիքի սաա՛թատէք հէմ
աճըլ հէմ սուսուղուգ չէքէ-
րիլ , հէմ չոփլաք գալըրըլ ,
հէմ տէշիւլիւրիլ , հէմ տու-

12 ըագսըլ օլըրուլ . հէմ քէն-
տի էլէրիմիլ իլէ իլնէյէրէք
ղահմէթ չէքէրիլ . սէշիւլ-
տիւլիւմիւղանէ՝ խայր տուա՝
հտէրիլ . գօլաշանտըլմըլտա՝

թէհամիւլ էտէրիլ . Զէմ 13
օլունտուղունուղաա՝ եալա-
րըրըլ . չիմտիյէաէք սինւ-
եանըն սիւփրինթիւսիւ՝ ճիւմ
լէնին գաղնթըսը կիպի օլ-
տուգ : Պունլարը՝ սիղի ու 14
թանտըրմագ իչին եաղմայօ-
րում , իլլա սէվկիւլիւ էվ-
լասլարըմ կիպի նասիհաթ է-
տէրիմ : Զիրա էյէր Բրիս 15
տոստա ըն պին խոճանըլ օլ-
սա սէ՞ չօք վէտէրէրինիլ եօգ
տուր . ղիրա սիղի՝ Բրիստոս
Յիսուստա աւետարանըն վա-
սիթասի իլէ պէն տօլըր-
տում : Իմտի սիլէ եալմարը 16
ըմ , պանա պէնկէր օլուն :
Սիլէ սէվկիւլիւ վէ Բապատա 17
էմնէ էվաստըմ օլան Տիմոթէո-
սու պունուն իչին կէօստէր-
տիմ , քի օ սիլէ Բրիստոստա
օլան եօլարըմը խաթըրնըլ
կէթրէճէք , նիճէ քի հէր
եէրաէ հէր քիլիսաաթ թալիմ
էտէրիմ : Վէ սիլէ կէլմէյէ 18
ճէյիմ կիպի՝ պա՛ղը քիմսէլէր
քիսիլրէնտիլէր : Ամմա էյէր 19
Բապալըն միւրասըր օլըրսա ,
թէլ սիլէ կէլէճէյիմ , վէ
քիպիլէրին՝ տէյիլ սէօղիւ-
նիւ՝ իլլա գուվէթինի անկ-
լայաճաղըմ : Զիրա Ալլահն 20
փատիշահըլ սէօղ իլէ տէյիլ
իլլա գուվէթ իլէ տիր : Նէ՞ 21
խաթէր սինիլ , սիլէ տէյնէք
իլէ մի կէլէյիմ , եօսսա մու-
հապպէթ իլէ վէ եալալըլ
րուհու իլէ :

ՊԱՊ Ե

1 Ալէսսպի՝ արանըլտա վի-
նա իլտիլէր , վէ պէշլէ ղի՛նա
քի՝ թայիֆէլէրտէ պիլէ եօգ
տուր , եա՛նի պիր քիմսէ

պապասընըն դարբանը թու-
 2 թայր : Վէ սիղ քիպիրէնմիշ
 սինիղ, վէ պաթուսուս եաս
 չէքմէտինիղ, թա քի պու ա՝
 մէլի էտէն՝ սիղին արանըդ-
 3 տան կիտէրիւ : Զիւրա պէն
 թէնիմ իլէ սիղտէն ուղադ
 իսէմ աէ՝ րուհում իլէ եանը-
 նըդտա կիպի՝ օլուպումաման,
 հալա եանընըդտա կիպի՝ ճա-
 յիղ կէօրտիւմ քի՝ պու շէյի
 պէյլէ իլէյէն քիմսէյի,
 4 Բապպընը Յիսուս Բրիստո-
 սուն աուր իլէ սիղ հէմ պէ-
 5 նիմ րուհում ճէմ՝ օլուպ՝ Բապ-
 պընը Յիսուս Բրիստոսուն
 դուվմէթի իլէ պէյլէ քիմսէ-
 յի թէնին հէլաքի իչին՝ շէյ-
 թանա թէսլիմ էտէսինիղ, քի
 6 Բապպ Յիսուսուն կիւնիւստէ
 րուհ խէլաս պուլա : Սիղին
 էյիլէնմէնիղ էյի տէյիլ սիր-
 պիլմէ՝ զիսինիղ քի՝ աղ մայա
 պիւթին խամուրու մայալար :
 7 Էսկի մայայը կիտէրին, քի
 էէնի խամուր օլաընը, նի-
 ճէ քի խամուր սուղ սոնուղ .
 չին քի պասէքիմիղ Բրիս-
 տոս՝ սիղիմ իչին գուրպան
 8 օլունու : Իմսի պայրամ
 էտէլիմ, տէյիլ էսիլ մայա
 իլէ վէ տէյիլ քէօթիլիւք վէ
 եարամաղըդ մայասը իլէ իլ-
 9 լա խուլուսի վաք վէ կէրչէք-
 լիք խամուրսուղու իլէ : Սիղէ
 մէքթիւպտէ եազտըմ քի՝ զի-
 նաքեարար իլէ դարընմայա-
 10 սընը . Վէ էլպէթթէ՝ պու
 տինէանըն զինաքեարարը ի-
 լէ եա թամա՝ քեարար իլէ եա
 դափընըլար իլէ եա փութփէ-
 րէթիլը իլէ տէյիլ . չին քի
 էյլէ օլա, սիղէ պու տին-
 եատան չըգմադ լաղըմ կէլիլ :
 11 Ամնա հալա սիղէ եազտըմ քի՝

գարընմայասընը, էյէր դա-
 րընտաշ տնիլընս պիր քիմսէ
 զինաքեար եա թամա՝ քեար
 եա փութփէրէսթ եա սէյիլ-
 ճիւ եա պէքրի եա գափընը
 օլուրսա, պէյլէ քիմսէ իլէ
 պէրապէր թամա՝ պիլէ էէմ-
 12 յէսինիղ : Զիւրա պանա նէ՝
 քի՝ տիշարը քի քիմսէլէրի տա-
 խի հիւքմ էտէյիմ . իչէրիքի
 քիմսէլէրի սիղ հիւքմ է՝ թմէ-
 13 յօրմուսունուղ : Ամնա տիւա
 րըքի քիմսէլէրի Ալահ հիւքմ
 էտէր . իմսի եարամաղը քէնտի
 արանըդտան կիտէրէսինիղ :

ՊԱՊ Զ

Սիղտէն պիր քիմսէնին 1
 զայրիսի իլէ պիր մասլահաթը
 օլուրսա, ա՝ զիղէրին էանիւ-
 տէ տէյիլ իլա նահապարըն
 էանիւստէ մուհաքէմէ օլմաղա
 ճէսարէթ էտէր մի : Պիլմէ՝ 2
 մի սինիղ քի տինէանըն շէ-
 րաս՝ թընը ա՝ զիղէր կէօրէ-
 ճէք . վէ էյէր տինէանըն
 շէրաս՝ թընը սիղաէն կէօրիւ-
 լիւրսէ, էն քիւչիւք մասլա-
 հաթլարըն շէրաս՝ թընը կէօր-
 մէյէ լայդդ տէյիլ մի սինիղ :
 Պիլմէ՝ զիսինիղ քի մէլէքիլ- 3
 րին շէրաս՝ թընը կէօրէճէ-
 յիլ . դա՞նտէ դալար պու
 է՝ օմրին շէյլէրինին : Իմսի 4
 էյէր պու է՝ օմրէ սալիր մու-
 հաքէմէլէրինիլ վար խէ, քի-
 լիսատէ խօր կէօրիւլիւշէրիմ
 սէլէրի մի օթուրսուր սու-
 նուղ : Ութանասընը տէյիլ 5
 սէյլէրիմ . պո՞ւն ճիլէյին մի
 արանըդտա հիւք պիր ա՝ լիմ
 քիմսէ էօդ տուր քի դարըն-
 տաշարընըն արասընտա շէ-
 րաս՝ թէ կէօրմէյէ գատիր օլա :

- 6 Լաբին դարնտաշ դարնտաշ
իւն մուհաբէմէ օլուր , պու
աախի իմանալըլարն հուզու .
7 բունտա : իմախ հաւապիւթիւն
պիւթիւնէ սիլէ դապահաթ
աւըր քի՝ պիւրի պիւրինիդ իւն
տա՛վալարընը վար . նի՛ջիւն
ֆիւ վագի՛ նահադըլա դաթ-
լանմադ սընըդ . նի՛ջիւն ֆիւ
վագի՛ էքսիքլէ չէքմէյէ դա-
8 յիւ օլմադ սընըդ : Իլա քէն-
ալնիդ նահադըլէ էաէր սի-
նիդ , վէ էքսիքլէ կէթիւրի
սինիդ , պունու տախի դարն-
9 աաշարա էքէր սինիդ : Եօխսա
պիւթէլմի էսինիդ քի՛ նահադ
քիմաէլէր՝ Ալլահըն փաաի-
շահըլընա վարի՛ս օլմայաճադ-
լար . ալլաանման , կերէք ֆա-
հիշէր կերէք փուլթիւրէսթ-
լիւ կերէք զինաքեարլար կէ-
րէք մուխէնէսլէր կերէք լու-
10 թիւէր կերէք խըրսըզլար կէ-
րէք թամա՛քեարլար կերէք
պէքրիւր կերէք սէջիւճիւլէր
կերէք դափըճըլար՝ Ալլահըն
փաաիշահըլընա վարի՛ս օլմա-
11 յաճադլար : Վէ պա՛ղըլարը
նըդ պէջլէ խտինիդ , լաբին
Բապպ Երիսուսուն աաըր իւն
վէ Ալլահըմըզն Բուհու իւն
էայգանտընը , լաբին ա՛ղիդ-
լէստինիդ լաբին աաաղըլան-
տընըդ :
- 12 Վաան հէր չէյ ճայիլ տիր ,
ամմա հէր չէյ ֆայխաէլ տէ-
յիւ . պանա հէր չէյ ճայիլ
տիր , ամմա պէն հիչ պիր չէ-
յէ թապի՛ օլունմայաճաղըմ :
- 13 Թաա՛մար դարըն իչիւն՝ վէ
դարըն թաա՛մար իչիւն տիր .
ամմա Ալլահ՝ հէմ օնու հէմ
օնլարը իպթալ էտէճէ տիր .
լաբին թէն ֆահիլէ իչիւն
տէյիլ իլա Բապպ իչիւն տիր ,

վէ Բապպ թէն իչիւն տիր :
Վէ Ալլահ՝ հէմ Բապպը տիր 14
րիւթաի , հէմ պիլիլ քէնտի
գուլվէթի իւն տիրլաէճէ
տիր : Պիլմէլմի սինիլ քի՛ 15
թէնլէրինիդ Բրիստոտուն ա՛-
ղալարը սըր . իմաի Բրիստո-
տուն ա՛ղալարընը ալըպ՝ ֆա-
հիշէ՛ ա՛ղալարը մը էտէյիմ .
հաշա : Եօխսա պիլմէլմի սի 16
նիդ քի՛ ֆահիլէյէ կափըլան՝
պիր թէն տիր . չիւն քի տէր .
Եքիսի պիր թէն օլաճադլար :
Ամմա Բապպա էափըլան՝ պիր 17
բուհ սուր : Փահիլլէրտէն 18
գաշըն . աաէմ հէր նէ կիւնահ
էաէրտէ , քէնաի թէնինտէն
աիշարը սըր . ամմա զինա
էտէն՝ քէնտի թէնինէ կիւնահ
էտէր : Եօխսա պիլմէլմի սի 19
նիդ քի թէնինիդ Ալլահտան
մալէք օլուպընուլ սիլտէ օ-
լան Ա՛ղիդ Բուհուն հէյլէլ
տիր , վէ քէնտիլէրինիլ տէ-
յիլ սինիլ : Չիւն քի պահա 20
իւն աաթուն ալընտընը . իմ-
աի թէնինիլ իւն վէ բուհու .
նուդ իւն Ալլահը ի՛ղզէլմէ-
յիւն , քի օնլար Ալլահըն
աըր :

ՊԱՊ Է

Վէ պանա էաղըլըլա 1
ընըլ խուսուսունաա՛ աաէմէ
էյի տիր քի գարըլա տոգան
մայա : Ամմա զինալար սէ- 2
պէպինտէն՝ հէր քէսին քէնտի
գարըսը օլուն , վէ հէր դա-
րընըն գոճաաը օլուն : Գօճա՛ 3
գարըսընա սօրճըլ օլուլու
չէյի էտա էթսին , հէմ քէ-
ղալէք գարը տախի քէնտի գ-
ճաաընա : Գարը քէնտի թէնի- 4
նէ հիլէլաէթ էթմէլ իլա

4 Գոճաւոր . հէմ՝ քէզալիք գո-
 ճա տախի . քէնտի թէնինէ
 5 հիքիւմէթ էթմէղ՝ իլլա գա-
 ռոր : Պիրի պիրինիզի մա-
 րում գոման , մէյեր քի իսլա-
 տէթէ վողթընըզ օլմադ ի-
 ջլան՝ սիր զէմանէտէք . ոէօղ
 պիրլիյի իլէ օլա . վէ եինէ
 պիր եէրաէ օլուն , թա քի
 6 քէնտիինիզի զապթ էթմէմէ-
 նիզ իջիւն՝ շէյթան սիզէ իլլա
 վէթ մէյէ : Վէ պոնու՝ իճա-
 7 վէթ իւղիւ սէյլէրիմ՝ , վէ
 տէյիլ թէնպիհ իւղիւ : Զիրա
 իսթէրիմ քի՝ հէփ ստէմէր
 պէն քէնտիմ կիպի օլաւար .
 լաքին քիմինին շէյլէ՝ քիմի-
 նին պէյլէ՝ հէր պիրինին Սէ-
 8 լահտան պիր մախտուս պախ-
 ջիւն վար : Ամմա էվէնմէյիշ-
 լին վէ տուլ գարըրաս տէ-
 լիմ քի ծըլարա՝ էյէր պէնիմ
 9 օլուղում կիպի դալըրասա՝
 էյի տիր : Ամմա էյէր քէնտի-
 լէրինի զապթ էտէմէզէրսէ ,
 էվէնսինլէր . զիրա էվէնմէք՝
 10 աթէշէնմէքտէն էյի տիր :
 լաքին էվի քիմսէլէրէ թէն-
 պիհ էտէրիմ , տէյիլ պէն՝ իլ-
 11 լա Բապպ , քի գարը՝ գոճա-
 սընտան այրըլմայա , (վէ է-
 յէր այրըրաս տախի էվէն-
 մէյիշ դալըրա , ետխա գոճա-
 սը իլէ պարըշըն ,) էրքէք
 տախի գարըլը պրադմայա :
 12 Ամմա պաղի գալան քիմսէլէ-
 լէն պէն տէրիմ՝ տէյիլ Բապպ .
 էյէր պիր գարնտաշըն իման-
 սըլ գարըր վար տէ՝ օ ծուռն
 իլէ պէրապէր տաքին օլմաղա
 13 ռաղի իսէ , ծուռ պրադմասըն :
 Պիր գարընըն տախի իմանսըլ
 գոճաւոր օլուր տա՝ օ ծուռն իլէ
 պէրապէր տաքին օլմաղա ռա-
 զի իսէ , ծուռ պրադմասըն :

Զիրա իմանսըլ օլան գոճա՝ 14
 գարընըն վապթապի իլէ տա՝
 զիղէնիր , վէ իմանսըլ օլան
 գարը գոճանըն վապթապի
 իլէ աղիղէնիր . զիրա էյլէ օլ-
 մասա՝ չոճուգարընըլ մար-
 տար օլուրար իտի , ամմա լիմ
 տի աղիղ տիրլէր : Ամմա էյէր 15
 իմանսըլ օլան այրըրասա .
 այրըլըն . գարնտաշ ետխա
 զըզգարնտաշ պէյլէ շէյլէր-
 տէ գուլուղա պաղանմասըլ
 տիր . լաքին Ալլահ պիլի սէ-
 լամէթէ տա՝ վէթ էյլէտի :
 Զիրա նէ՝ պիրինին եա՝ գա 16
 ըլ՝ պէլէի գոճանը գուրըրա-
 րաճադ սըն . ետխա նէ՝ պի-
 լիրին եա՝ գոճա՝ պէլէի գա-
 ըրնը իսէլաս էտէճէք սին :
 Ֆապթ Բապպ հէր քէտէնի 17
 ճէ գըսմէթ էթալ իսէ՝ հէր
 քէտի Ալլահ նիճէ տա՝ վէթ
 էթալ իսէ , էյլէ էիւրիւսիւն .
 վէ պոնճիլէյին հէփ քիլուսա-
 լէրտէ թէնպիհ էտէրիմ :

Պիր քիմսէ տիւննէթլի՝ մի 18
 տա՝ վէթ օլունտու , սիւննէթ-
 սիղէնմէսին . պիր քիմսէ
 սիւննէթսիղէթտէ՝ մի տա՝ վէթ
 օլունտու , սիւննէթլէնմէսին :
 Սիւննէթ հիւ պիր շէյ տէյիլ 19
 տիր , վէ սիւննէթսիղէթ հիւ
 պիր շէյ տէյիլ տիր , իլլա
 Ալլահն թէնպիհէլէրին
 տաղանմասը : հէր քէտ տա՝ 20
 վէթ օլունտուղու տա՝ վէթտէ
 դալըն : Գոճալ մու տա՝ վէթ 21
 օլունտու , հաճէթին օլմա-
 սըն . լաքին էյէր ա՝ զատ օլուն-
 մաղա գատիր իսէն , տահա
 էյի պաշա էլէ կէթիր : Զի 22
 րա Բապպտա տա՝ վէթ օլու-
 նան գուլ՝ Բապպն աղատըր
 տըր . քէզալիք տա՝ վէթ օլու-
 նան ա՝ զատը՝ Քրիստոսն

- 23 գուրու տուր : Պահա ինչ սա-
թուն ալնորնդ, ինսանդու
24 լարը օլման : Հէր քէս' եա'
գարնտաշար' նէսէ տա'վէթ
օլունտու իսէ, Ալլահն ին'
տինսէ' օնտա գալուն :
- 25 Վէ պիբրէլէր խուսուսուն
տա' Բապտան' թէնսիհիմ'
եօգ տուր . ամմա պէն Բապտ-
տան էմին օլմաղա մէրհամէթ
պուլմուշ մէգամբնտա' ըէյ
26 վէրիբիմ : Խմսի զանն էտերիմ
քի' հաղըր օլան զերուրէթին
սէպէպինսէն պու էյի տիր
քի' աստէմէ պէօլէ գալմագ
27 խալըրը սըր : Գարըյա պաղ-
լը մը սըն, չէօղիւմէք արա-
մա . գարըտան չէօղիւմիւշ
28 միւսին, գարը արամա : Ամ-
մա էվէնսէն տէ' կիւնաճ էթ-
մէգսին, վէ պիբրէ էվէնսէ'
կիւնաճ էթմէղ . լաքին պէօլէ
քիմսէլէրին թէնտէ սըրն-
թըլարը օլաճագ, պէն իսէ
29 սիղի էսիրկէրիմ : Վէ պունու
սէօլէրիմ' եա' գարնտաշար
քի' վագըթ տարտըր . գալտը
քի գարըլարը օլանլար ասիսի'
գարըլը օլմայանլար կիպի օլ-
30 տուն . Վէ աղլայանլար աղլա-
մայանլար կիպի վէ սէվինէն
լէր սէվինմէյէնլէր կիպի' վէ
սաթուն ալանլար' մալիք օլմա
31 յանլար կիպի օլտունլար . Հէմ'
պու տիւնէայը գուլլանանլար'
ճաքէթիւլէ գուլլանմայան
լար կիպի օլտունլար . զիրա
պու տիւնէանըն չէքլի կէչէր :
32 Պէն իսէ իսթէրիմ' քի' սիղ
գայգուսուղ օլասընդ . էվէի
օլմայան քիմսէ Բապպա խօշ
կէօրիւնմէք իչին' Բապպն
չէյլէրի հագգընա գայղու չէ-
33 քէր . Ամմա էվէնսիւշ օլան'
գարըյա խօշ կէօրիւնմէք ի-
- չին' տիւնէանըն չէյլէրի
հագգընա գայղու չէքէր :
Գարը իլէ պիբրէնին' իչերի 34
վար . էվէնմէմիշ օլան' թէնսի-
վէ րուհնա ա'ղիղ օլա տէյիւ'
Բապպն չէյլէրի . հագգընա
գայղու չէքէր . ամմա էվէն-
միշօլան' գօճայա խօշ կէօրիւն-
մէք իչին' տիւնէանըն չէյլէրի
հագգընա գայղու չէքէր : Վէ 35
պունու' սիղլին քէնտի Ֆայի-
տէնիղ իչին' սէօլլէրիմ' . տէ-
յիլ քի իւղէրինիղէ քէմէնա
սթալլմ, իլա Բապպա հիւս-
նի ոուրէթ իլէ զայիլէսիղ միւ-
լաղիմէթ էտէսինիղ : Ամմա 36
էյեր պիրքիմսէ քէնտի պիբ-
րէսի իչին' եաշտա կէչկին օլ-
մասը ա'լլապ օլալը զանն էտէր
սէ, վէ պէօլէ օլմագ լաղմ'
իսէ, նէ իսթէրսէ էթմին,
կիւնաճ էթմէղ . էվէնսինլէր :
Ամմա քիմքի երիւրէքտէ գալլ 37
տուրուրսա, մէճպուր տէյիլ
իքէն, վէ քէնտի իրատէթի է-
վնտէ իքէն, վէ երուրէյիտէ
պունու միւնասիպ կէօրտիւ
քի' քէնտի պիբրէսինի սաղա-
յա, էյի էտէր : Շէօլէ քի 38
էվէնսիրէն տէ էյի էտէր,
էվէնսիրմէյէն տէ տահա է-
յի էտէր :
- Գարը գօճալը իլէ սաղ օլ 39
տուրճա' նամօս իլէ պաղը
տըր . ամմա էյեր գօճասը
վէֆաթ էտէրսէ, հանլը գօ-
ճայա վարմագ իսթէրսէ' ա'
ղատ տըր, Ֆագաթ Բապպ
իլէ օլտուն : Ամմա տահա զիւ 40
յատէ նէ մութլու օնա քի'
էյեր պէնիմ' ըչյիմ' իւղէ
էօլէ գալըրսա . վէ զանն է-
տէրիմ' քի' պէնտէ տաիսի Ա-
լահն րուհու վար :

ՊԱՊ Ը

- 1 Այն փութ գուրգանլարը խոստոսունտա՝ պիւրիւր քի՛ հէփիմիլին ի՛լմի վար . ի՛լմ՝ քիպիրիւր կէթիւրիւր , տոմա մուհապպէթ մոմուր էտէր :
- 2 Վէ էյէր պիր քիմսէ պիր շէյ պիրիւր զանն էտէրսէ , պիլմէյէ լաղըմ՝ օլուուզու կիպի տա .
- 3 հա հիւ պիր շէյ պիլմէյ : Ամ մա էյէր պիր քիմսէ Ալլահը սէվէրսէ , ծնտան պիլմիմիւ
- 4 տիր : Իմիտի փութ գուրպա նըննն եէնմէսի խոստոսունտա՝ պիլիւրիւր քի տիւննատա փութ հիւ պիր շէյ տիր , վէ քի՛ պիրտէն զայրի Ալլահ եօգ
- 5 տուր : Ձիրա կէրէք կէօքտէ կէրէք եէրտէ ալլահլար տէնիլ լէնլէր վար իսէ տէ՛ նի՛ճէ քի չօգ ալլահլար վէ չօգ ըապլար
- 6 Խէիւիւր , պիլիմ՝ Ալլահլար պիր՝ Փէտէր տիր , քի հէր շէյ ծնտան տըր , վէ պիլզ ծնուն ինն իլ . վէ Բապպըմըզ պիր՝ Յիսուս Քրիստոս տըր , քի հէր շէյ ծնուն վասիթասի իլէ տիր , հէմ պիլզ ծնուն վասի
- 7 Թասի իլէ իլ : Ամա պու ի՛լմ հէր քէսսէ եօգ տուր , վէ պա՛ղլարը շիմիլիտէք փութ թուն նիլթի իլէ՛ փութ գուրպանը տէյիւ եէրէր , վէ ծնլարն զամիրի զայի՛Փ
- 8 օլմալըա մուրաարանըր : Լա քին պիլի Թասա՛մ Ալլահա մադպուէ կէմէլ . զիրա էյէր եէրսէք՝ արթմալըզ , վէ էյէր
- 9 եէմէզսէք՝ էքսիլմէզիլ : Իմտի պաղըն քի՛ պու հիւքիւմէթի նիլ զայի՛Փէրէ պիր վէճհ
- 10 իլէ Թէգէիլ օլմայա : Ձիրա սէն ի՛լմ մալք օլանը՝ էյէր

պիր քիմսէ փութխանէտէ սօֆրատա օթուրուր կէօրիւրսէ , օ զայի՛Փ իլէն՝ ծնուն զա միրի փութ գուրպանլարնըր եէմէյէ ճէսարէթ ալմա՛ղ մը .

Վէ սէնին ի՛լմին իլէ՛ զայի՛Փ 11 օլան գարնտա՛լ քի Քրիստոս ծնուն իննն էօլաիւ՝ հէլաք օլմա՛ղ մը : Ամա պու՛նձիլէ 12 յին՝ գարնտալարա կիւնա՛հ տիպ՝ ծնլարն զայի՛Փ օլան զամիրինն վուրմաղըրա , Քրիստոսա կիւնա՛հ էտէրսիւրիլ : Պու սէպէպտէն էյէր գարնն 13 տալըմը Թասա՛մ Թէգէիլ տիրսէ , գարնտալըմը Թէօքէիլթիմ տէյիւ՝ էպէտէն սալա էթ եէմէյէճէյիմ :

ՊԱՊ Թ

- 1 «Ինն՝ ա՛ղատ տէյիլմիլիմ՝ , առաքեալ տէյիլմիլիմ՝ , Յիսուս Քրիստոս Բապպըմըզ կէօրմէտիմիլ , պէնիմ ա՛մէլիմ՝ Բապպտա սիլ տէյիլմիլսինիլ : էյէր պաշապարնա 2 առաքեալ տէյիլ իսէմ՝ լաքին սիլէ էպէլթ առաքեալիմ՝ զիրա առաքեալըղըմըն միւհիւրի Բապպտա սիլ սինիլ : Պէ 3 նի ԹէՖթիլ էտէիլէրէ ճէվապըմ պու տուր . Եէմէյէ վէ 4 իլմէյէ հիւքիւմէթիմիլ եօգ մու : Պագի առաքեալար՝ վէ 5 Բապպըն գարնտալարը՝ վէ կիփաս կիպի տաիլ՝ գըլ գարնտալ գարը պէրապէր կէլտիրմէյէ հիւքիւմէթիմիլ եօգ մու : Եփսա եալըմըզ պանա 6 վէ Բառանաբասա՛մ մը ըուս խաթ եօգ՝ քի իլէմէյէլիմ : Քէնտի մասրաՖըրիլէ հիւճէն 7 կէ կիտէն օլուր մու . քի՛մ սլաղ տիլէր տէ՛ ծնուն մա՛հ

սուրունսան եկեղ . եօխսա
 քիմ սիւրիւ կիւտէր տէ՛ սիւ-
 րիւնիւն սիւտիւնաէն եկեղ .
 8 Պոռնիւրըր պտէմ՝ ճէ մի սէօյլէ-
 րիմ . եօխսա նօմօս տախի
 9 պունլարըր տէմէ՛ զմի : Զիրա
 Մովսէսին նօմօսունտա եաղըլ
 մըշ տըր . խարման տէօյէն էօ-
 քիւղիւն ալղընը պաղլամայա-
 սըն . էօքիւղլէր իջիւն Ալա-
 10 հըն հաճէթիմ մի : Եօխսա հէր
 վէճ՝ իլէ պիղիմ իջիւն մի
 սէօյլէր . չիւն քի պիղիմ իջիւն
 եաղըլաը քի՛ չիթի սիւրէն իւ-
 միտ իլէ սիւրմէյէ կերէք տիր .
 վէ խարման տէօյէն՝ իւմիտ
 իլէ էքէ քի՛ իւմիտինտէն հիւ-
 11 սէտարօլա : Եյէր պիղ սիղէ
 բուհանի շէյլէրի էքաիք իտէ ,
 սիգտէն ճիւմանի շէյլէրի պի-
 12 չէրաէք՝ պէօյիլք շէյ մի : Ե-
 յէր իւղէրինիղէ պու հիւքիւ-
 մէթտէն սայրիլէրի հիսսէ-
 տարլար իտէ , պիղ տահա զի-
 յատէ օլմայը տէյիլ մի իղ .
 լաքին պու հիւքիւմէթի գուլ-
 լանմատըգ , իլլա հէր շէյ-
 թէհամիլէ էտէրիղ , թա քի
 Բրիստոսուն աւետարանընա
 պիր վէճ՝ իլէ մանի՛ օլմայա-
 13 լըմ : Պիլմէ՛ զմի սինիղ քի՛ հէյ-
 քէլին իլլէրինտէ իլլէյէնլէր
 հէյքէլտէն եերէր , Վէ մէղ
 պահը պէքլէյէնլէր՝ մէզպահ-
 14 տան հիսսէ ալըրլար : Բապա
 տախի պէօյլէճէ՛ Աւետարանը
 վաղ էտէնլէր աւետարանտան
 կէջինէլէր տէյիւ թանղիմէյ-
 15 լէտի : Ամմա պէն պէօյլէ շէյ-
 լէրին հիւ պիրինի գուլլանմա
 ալըմ . վէ պու շէյլէրի՛ պէն-
 տէ պէօյլէ օլտուն տէյիւ եաղ-
 մատըմ . զիրա պանա՛ պիր
 քիմանէ իթիթիսարըլը պօշա
 չըգարմագտան իտէ՛ էօլմէսի

տահա էյի տիր : Զիրա էյէր 16
 աւետարանը վաղ էտէրսէմ ,
 պանա իթիթիսար տէյիլ տիր ,
 չիւն քի իւղէրիմէ ֆարղ տըր ,
 վէ էյէր աւետարանը վաղ
 էթմէղսէմ , վայ պանա : Զի 17
 րա էյէր պունու իրատէթիմլէ
 էտէրսէմ , իւճրէթիմ՝ օլուր .
 էյէր իրատէթիմիղ տէ էտէր-
 սէմ , պանա պու շէյին իտա-
 րէսի ըմարլանմըշ տըր : Իմ 18
 տի իւճրէթիմ՝ նէ՛ օլուր . ա-
 ւետարանը վաղ էթտիլիմտէ՛
 Բրիստոսուն աւետարանընը
 մասրաֆարղ էտէյիմ , թա
 քի աւետարանտա հիւքիւմէ-
 թիմի քէօթիլէյէ գուլլանմա-
 յըմ : Զիրա հէֆիսինտէն ա՛ 19
 զատ իքէն , չօղլարընը գաղա-
 նայըմ տէյիւ քէնտիմի հէֆի-
 սինէ գուլ էթտիմ : Վէ Եէ 20
 հուտիլէրի գաղանայըմ տէյիւ՝
 Եէհուտիլէրէ Եէհուտի կիպի
 օլտուլ . նօմօս ալթընտա օլմա 21
 լարը գաղանայըմ տէյիւ՝ քէն-
 տիմ՝ նօմօս ալթընտա տէյիլ
 իքէն՝ նօմօս ալթընտա օլմա-
 լարա նօմօս ալթընտա կիպի
 օլտուլ . Ալլահըն ի՛նտինտէ
 նօմօսսուղ տէյիլ իլլա Բրիս-
 տոս իլէ նօմօստա իքէն՝ նօ-
 մօսսուղարը գաղանայըմ իլլէն
 նօմօսսուղարա նօմօսսուղ կի-
 պի օլտուլ : Զայի՛ ֆէրի գա- 22
 ղանայըմ տէյիւ՝ զայի՛ ֆէրի
 զայի՛ ֆէրի կիպի օլտուլ . հէֆի-
 սինէ հէր շէյ օլտուլ , թա քի
 հէր վէճ՝ իլէ պաղըլարընը
 խէլաս էտէյիմ : Վէ պունու 23
 աւետարան իլլէն էտէրիմ ,
 թա քի ծնուն իլլաղը օլայըմ : 24
 Պիլմէ՛ զմի սինիղ քի՛ մէյտան-
 տա սէյիրտէնլէրին հէֆիսի
 սէյիրտիր , ամմա իթիթիսար
 նիլանընը պիր քիմանէ ալըր՝

պունճիւնքին սէյրաին, քի
 25 եկեթիշէսինիդ: Աէ հէր ճիհասա
 էտէն՝ հէր շէյսէն քէնտինի
 զապէմ էտէր. օնլար իսէ պիր
 ֆանի թաճ ալմագ իշին է
 քերէր, լաբին պիդ ֆանի օլ
 26 մայան թաճ իշին: Իմաի պէն
 պէջլէ սէյրաիտիրմ, պէլլի
 սիլ պէր շէն էլիսն կիպի տէյիլ
 պէջլէ եռմրուդ չալարլմ,
 րիւլկեարը տէջլէր կիպի տէ
 27 յիլ: Իլլա թէնիմէ ճէֆա վէ
 րիլ՝ վէ դուլլուլա չէքէրիմ,
 օլմայա քի զայրիւլէրէ վաղ էթ
 տիքաէն սօնկրա, քէնտիմ
 լէտա օլուն մուշ օլսյմ:

ՊԱՊ Ժ

1 Աէ իսթէմէմ քի պիլմէզ
 օլսյմըլ էա՝ դարնաաշլար՝
 քի պապալարըմըն հէփիսի
 պուլաթուն ալթընսա իտի
 2 կէշտիւր. վէ հէփիսի տէնիգաէն
 3 սէսէ վաֆթիթ օլտուլար. վէ
 հէփիսի հէման օ թուհանի
 4 թաամը եէտիւր, վէ հէփիսի
 հէման օ թուհանի իշքիյի իշ
 տիւր. վիրա արալարընճա
 կիտէն թուհանի դայատան ի
 5 շէրէր իտի, վէ պու գայա
 ֆրիստոս իտի: Լաբին Ալ
 6 լաճ օնլարըն չօղունսան թաղի
 օլմատը. զիրա չէօլտէ եէրէ
 սէրիլտիւր: Վէ պու շէյլէր
 պիլէ իպրէթ իշին օլտուլար.
 7 Թա. քի քէօթիլ էշլէրէ արգու
 չէքէնլէր օլմայալմ, նիճէ օն
 ար սախի արգու չէքտիւր:
 Հէմ փութիէրէսթլէր օլման
 օնլարըն պաղլարը կիպի, նի
 ճէ քի եաղըմըլ արը. իսալդ
 եհմէյէ վէ իշմէյէ օթուրտու,

վէ օյնամաղա դալգտըլար:
 Հէմ զնա էթմէյէլմ, նիճէ 8
 քի օնլարտան պաղլարը զի
 նա էթալէր, վէ պիր կիւն
 տէ իյրիմի իւշ պին քիմնէ
 տիւշալ: Հէմ ֆրիստոս 9
 թէճրիւպէ էթմէյէլմ, նիճէ
 քի օնլարտան պաղլարը տա
 խի թէճրիւպէ էթալէր, վէ
 երանլարտան հէլաք օլուն
 տուլար: Հէմ մըրըլտանման, 10
 նիճէ օնլարտան պաղլարը
 սախի մըրըլտանալար, վէ
 թէլէֆէ հաիճիտէն հէլաք օ
 11 լունտուլար: Իմաի պունլարըն
 ճիւմէսի օնլարա իպրէթ իշին
 վաղի՝ օլուլար իտի. վէ պիլ
 տէվըլէրին սօնունա եէթիշէն
 12 լէրին նասիհաթը իշին եաղը
 ար: Շէյլէ քի՝ քէնտինի տու
 13 թուր զանն էտէն՝ սաղըրտըն
 քի տիւշմէսին: Սիղէ ինսանի
 Բէճրիւպէտէն մա՝ տա պիր թէճ
 րիւպէ վաղի՝ օլմատը. ամմա
 Ալլաճ էմին տիր քի՝ օ սիզի
 գատիր օլտուլունուգտան զի
 14 յատէ թէճրիւպէ օլունմաղա
 գօմայաճադ, իլլասիլ թէհամ
 միւլ էթմէյէ գատիր օլմագ ի
 շին՝ թէճրիւպէ իլէ խէլասը
 տախի վէրէճէք:

Վունուն իշին՝ էա՝ սէվկիւ 14
 լիւլէրիմ, փութիէրէսթլը
 տէն դաշըն: Աղըլլարա կի 15
 պի սէյլէրիմ. սէյլէտիյիմի
 քէնտինիլ ֆէրդէտին: Միւ 16
 պարէքէլալիյիմի պարէքէթին
 գատէհի՝ ֆրիստոսուն դանը
 նըն իշապըլը տէյիլ մի.
 փարէլէտիյիմիլ էքմէք՝ ֆրիս
 տոսուն թէնիսին իշապը
 17 ղը տէյիլ մի: Չիւն քի պիլ
 չօգ իքէն, պիր էքմէք՝ պիր
 թէն իլ. զիրա հէփիմիլ օլպիր
 էքմէքտէն հիսսատու օլու.

- 18 րուզ : Թէնձէ Իսրայէլէ պա-
գըն . գուրպանլարը եէյէն-
լէր՝ մէզարահըն հիսսէտարլա-
19 րը տէյիլէր մի : Իմտի նէ-
տէրիմ . փուլթ պիր շէյ մի ,
ևախօտ փուլթ գուրպանը պիր
20 շէյ մի . Խայլը , իլլա թայիֆէ-
լէրին գուրպան էթտիյի շէյ-
լէրի՝ շէյթանլարա գուրպան
էտէրլէր՝ վէ տէյիլ Ալլահա .
վէ իսթէմէմ.քի սիզ շէյթան-
լարըն իլճազլարը օլտսընըզ .
Բապպըն գատէհինի վէ շէյ .
Թանլարըն գատէհինի իշմէյէ
21 գատիր օլմաղսընըզ . Բապ-
պըն սօֆրասընտան հէմ շէյ .
Թանլարըն սօֆրասընտան հիս-
սէտար օլմաղա գատիր օլա
22 մազ սընըզ : Եօխսա Բապպը-
մը գըզգանձըղա թահրիք է-
տէրիլ . ճնտան գուլվէթլի՝ մի
իլ :
- 23 Պանա հէր շէյ ճայիլտիր ,
լաքին հէր շէյ ֆայիտէլի տէ-
յիլ . պանա հէր շէյ ճայիլ
տիր , ամմա հէր շէյ մա՝
24 մուր էթմէլ : Հիւքիմսէ քէն
տի մէֆաւիլընը արամասըն ,
իլլա հէր քէս զայրինիքինի :
25 Քասասապ տիւքեանընտա հէր
սաթըլանտան՝ զամիր իջն
հիւ պիր շէյ թէֆթիլէթմէ-
26 յէրէք՝ եէյին . Զիրա եէր
վէ ճնտն տօրուղու Բապ-
27 պըն տըր : Իմտի էյէր իման-
սըզլարտան պիրի սիղի տա՝
վէթ էտէր տէ՝ սիզ կիթմէք
իսթէրսէնիլ , էօնիւնիւղէ հէր
գօնուլան շէյի՝ զամիր իջն
հիւ պիր շէյ թէֆթիլէթմէ-
28 յէրէք՝ եէյին : Ամմա էյէր
պիրի սիղէ՝ Պու փուլթ գուր-
պանը տըր տէրսէ , օլ սիղէ
խապէր վէրէնին՝ վէ զամիրին
29 սէպէպինտէն եէմէն : Վէ

զամիր տէրիմ , սէնին քէնտի
զամիրին իջն տէյիլ , իլլա օ
պիրինին . զիրա պէնիմ աղա-
լըղմ՝ նիջն զայրի զամիր-
տէն հիւքմ օլունա : Վէ էյէր 30
պէն ինայէթ իլէ հիսսէտար
օլուրսամ , նիջն շիւքը էթ-
տիյիմ շէյտէն էօթիւրիւ
քիւֆրօլունայլմ : Իմտի կէրէք 31
էէրսէնիլ , վէ կէրէք իէրսէ-
նիլ , վէ կէրէք պիր շէյ էտէր
սէնիլ , հէր շէյ Ալլահն
իլլէթի իջն էյլէյին : Կէ 32
րէք Եհհուտիլէրէ կէրէք Եու-
նանիլէրէ՝ կէրէք Ալլահն քի .
լիսասըն թէօքէլ օլման : Կի 33
ձէ քի պէն տալի հէր շէյտէ
հէփիսինէ պէյէնիլիլիմ , վէ
քէնտի մէնֆաաթըմը արա-
մամ՝ իլլա ճօպլարընքինի , թա
քի խէլաս պուլլար :

ՊԱԳ ՎԱ

Պանա պէնկղէր օլուն , 1
նիձէ քի պէն տալի Քրիստո-
սա օլա՝ : Վէ եա՝ գարըն 2
տաշլար՝ սիղի մէտհ էտէրիմ
քի՝ պէնի հէր շէյտէ խաթ-
ընըղա կէթիլիլի սինիլ , վէ
սիղէ ըսմարլատըղմ կիպի
թէնպիհլէրի հըֆղ էտէր սի- 3
նիլ : Հէմ իսթէրիմ պլլէսի .
նիլ քի՝ հէր էրքէյին պաշը
Քրիստոս տուր , վէ գարընը
պաշը գօճասը տըր , վէ Քրիս-
տոսուն պաշը Ալլահ տըր : 4
Հէր էրքէք քի՝ պաշը էօրթիւ-
լիւ իպատէթ եա փէյլամ
պէրլէք էտէր , քէնտի պաշընը
ուլթանտըրը : Վէ պաշը 5
էօրթիւսիւղ հէր իպատէթ
եա փէյլամպէրլէք էտէն զա-
րը՝ քէնտի պաշընը ուլթան-
տըրըր . զիրա հէման թըրաշ

6 օրմուշ կիսի տիր : Զիրա է-
յեր գարը հօրթիւնմէղնէ ,
սաչընը տախի քէստին . ամմա
էյեր գարըյա սաչընը քէս-
մէք եա թրաշ օրմագ այըս
7 իսէ , էօրթիւնսին : Զիրա
էրքէք՝ Ալահն թասվիւի վէ
իզղէթի օրմաղըլա՝ պաշընը
էօրթմէյէ պօրճուտէյիտիր .
ամմա գարը՝ էրքէյին ի՛զղէթի
8 տիր : Զիրա էրքէք գարըտան
տէյի՛ իլլա գարը էրքէքտէն
9 տիր : Չիւն քի էրքէք գարը
իլլան երաւորլմատը , իլլա
10 գարը էրքէք իլլան : Պու սէ-
պէպտէն գարը պօրճուտ տուր
քի՛ մէլէքէր իլլան պաշընտա
11 հիւքիւմէթ նիւսը օլա : Ան-
ճագ Բապպտան՝ նէ գարը էր-
քէքսիղ՝ նէ տէ էրքէք գարը-
12 սըզ օլուր . Զիրա նիճն գարը
էրքէքտէն իսէ , պուենճիլէյին
էրքէք տախի գարընըն վա-
սիթասի իլէ տիր . լաքին հէ-
13 փիսի Ալահտան սըր : Սիղ
քէնտի արանըլտա հիւքմ է-
տին , գարըյա էօրթիւսիւղ՝
Ալահա ի պատէթ էթմէք եա-
14 գըշը մը : Եօսսա թապիաթ
քէնտիսի տախի սիղէ էօյրէթ-
մէ՛ղմի քի՛ էյեր էրքէյին ու-
ղուն սաչը օլուրսա , սնա ա՛-
15 յըպ սըր : Ամմա էյեր դա-
րընըն ուղուն սաչը օլուրսա ,
սնուեն շանը սըր . զիրա սաչ
սնա նիգապ պէտէլինէ վէրիւ-
16 մը տիր : Ամմա էյեր պիր
քիմսէ միւռաւտէլէճի օլմագ
իսթէրսէ , պիղիմ պէօյլէ ա-
տէթիմիղ հօգ տուր , նէ տէ
Ալահն քիլսաւարընըն :
17 Վէ պու ըմաւրայաճաղըմ՝
շէյտէ՛ Իլլի մէտն էթմէմ .
զիրա տահա էյի շէյ իլլան
տէյիլ՝ իլլա տահա քէթօթիւ

իլլան ճէմ՝ օլուրսաւտուղ :
Զիրա էվլէլա՛ սիղ քիլսաւտէ 18
ճէմ՝ օլուրսաւտուղտա , իլլ-
տիրիմ՝ քի՛ արանըլտա Ֆըր-
դալար վար . վէ պիր թարաֆ-
տաի ինանըլըմ : Զիրա ա. 19
րանըլտա Ֆըրդալար տախի
օլսա կէրէք տիր , թա քի
արանըլտա՛ մագպուլ օլանլար
պէյան օլալար : Իմսի պիր 20
էէրէ ճէմ՝ օլուրսաւտուղտա ,
Բապպտն Ախաւմ թաամընը
էէմէք իլլան տէյիլ տիր . Զի- 21
րա հէր պիրինիղ էէմէքտէ՛
քէնտի ախաւմ թաամընը փէ-
շն ալըր , վէ քիմի աճ դա-
լըր , քիմի իսէ սէրիսօշ օլուր :
Եէմէք վէ իլմէք իլլան էվլէրի- 22
նիղ եօ՛գ մու . Էօսսա Ալա-
հն քիլսաւտընը՛ մը թահպիր
էտէր սինիղ , վէ պիր շէյի օլ-
մայանլարը ութանսըրըսը-
նըզ . սիղէ նէ՛ տէյիմ , սիղի
մէտն էտէյիմ մի . պու շէյտէ 23
մէտն էթմէմ : Զիրա պէն
Բապպտան՝ սիղէ տախի թէս-
լիմ էթտիյիմի ալարմ , քի
Բապպ Յիսուս՝ էլէ վէրիւսի-
յի կէճէտէ էքմէք ալար , վէ 24
շիւքը էտիպ փարէլէտի , վէ
տէտի . Ալըն , էէյին , պու՛
սիղին իլլան պէնիմ փարէլէնէն
թէնիմ տիր . պուտու զիքրիմ
իլլան էյլէյին : Քէղալըբախ. 25
շաւմ թաամը էթալթտէն սօնկ-
րա՛ դատէհի տախի ալաւ տէ-
տի . Պու դատէհ՛ պէնիմ գա-
նըմտա եէնի անտ տըր . հէր
իլլտիյինիղտէ պուտու պէնիմ
զիքրիմ իլլան էյլէյին : Զիրա 26
հէր պու էքմէյի էէտիյինիղ-
տէ՛ վէ պու դատէհի իլլտիյի-
նիղտէ , Բապպտն էօլւմիւնիւ-
րլան էտէր սինիղ՝ թա կէլէ-
նէտէք : Շէյլէ քի՛ հէր քիմ 27

- քի լսյոգալը թարգ իւն պու
էքմէյի եէրսէ, եւ Ռապալըն
գատէ՛նն իւէրսէ, Բապալըն
28 թուր : Իմոի առեմ՝ քէնոինի
սընաորն, վէ պու վէճ՛ իւն
էքմէքուն եէսին, վէ գատէ՛ն
29 տէն իւսին : Զերա լսյոգալը
թարգ իւն եէյէն վէ իւէն՝
Բապալըն թէննի Ֆարգ էթ-
մէտիլնտէն՝ քէնոինէ հիւք-
միւ ա՛ղապ իւնն եէր վէ իւէր :
- 30 Պու սէպէպուն արանըդտա
ջօգ զա՛յիֆըր վէ խաթթալար
վար, վէ վաֆիր. քիմնէլէր վէ-
31 ֆաթ էտէրէր : Զերա էյէր
քէնաթլէրիմիդի թէֆթիւ էթ-
սէյիսիք, հիւքմ թլունմաղը-
32 աղգ : Ամմա հիւքմ թլունմաղ-
ղունուղտա, Բապալտան թէ-
տիպ թլունուրուղ. Թա քի
տիւնէա իւն պէրապէր հիւքմի
33 ա՛ղապէ տիւշմէյէլիմ : Իմոի
եա՛ զարնտալարմ՝ եէմէյէ
ճէմ՝ թլունտուղունուղտա, պի-
34 ը պիրիւիդ պէքէյին : Ամ-
մա էյէր պիր քիմնէ աճ իսէ,
էվտէ եէսին, Թա քի հիւքմի
ա՛ղապ իւնն ճէմ՝ թլունտաղը-
35 նըղ : Վէ պապի շէյէրի՝ կէւ
տիլիմ ղէման նիզամա դօ-
րում :

ՊԱՊ ԺԲ

- 1 Ա է բուհանի պաւնէլէր
խուսուսունտա՝ եա՛ դարըն-
տալար՝ իսթէրիմ քի պիւ-
2 մէղ թլունտալըղ : Պիւրսինիդ
քի թալիֆէլէր իքէն՝ սէսիդ
փութլարա՝ կէթիւրիւտիւ-
յիւնիւղ կիսի սիւրիւքէնիւր
3 իտինիդ : Օնուն իւնն սիդէ
պիւրիւրիւրիմ քի՝ հիւք քիմնէ
Ալաճըն Բուհու իւն սէյէր-

քէն՝ Յիսուսա լա՛նէթ տէ-
մէղ. վէ հիւք քիմնէ Յիսուսա
Բապալ տէյէմէղ, իլա քի՝ Ա-
ղիդ Բուհ իւն թլա : Հէմ պալի 4
շիւէր թադսիմէլէր վար իսէ
տէ՝ Բուհ հէմանն օ տուր : Վէ 5
խըղմէլէր թագսիմէլէր վար,
ամմա Բապալ հէմանն օ տուր :
Հէմ ա՛մէլէր թագսիմէլէր 6
վար, ամմա հէվիսինտէ հէր
շէյի ա՛մէլ էտէն Ալաճ՝ հէ-
մանն օ տուր : Վէ հէր քէսէ՝ 7
Բուհուն աշիքէար թլունտը ֆա-
յիտէ իւնն վէրիւր : Զերա 8
քիմնէ՝ Բուհուն վաթիթաթի
իւն ի՛լմ սէօղիւ վէրիւր, ղալ-
րիյէ իսէ՝ հէմանն օ Բուհա
կէօրէ պիւլի սէօղիւ վէրիւր :
Պաշգասընա տաթի հէմանն օ 9
Բուհ իւն իման՝ վէ ղալլիսինէ
հէմանն օ Բուհ իւն շիֆալար
պախշիւ վէրիւր : Վէ ղալլի- 10
սինէ գուվմէթիւ իւէր իճա-
սը՝ վէ պաշգասընա փէյղամ
պէրլէր ղալլիսինէ տաթի բուհ
լար ֆարգ էթմէսի՝ վէ ղալլի-
սինէ տիւրիւ լիսանէր՝ վէ
ղալլիսինէ լիսանէր թէրճիւ- 11
մէսի վէրիւր : Վէ պունլարըն
հէվիսինէ հէմանն օ պիր Բուհ
խսթէտիլնէ կէօրէ հէր քէսէ
պաշգաճա թագսիմ էտէրէք՝
ա՛մէլ էտէր :

Զերա նիճէ քի թէն պիր 12
իքէն՝ չօգ ա՛ղապը վար, վէ պիր
թէնն հէպ ա՛ղապը չօգ իքէն՝
էինէ պիր թէն տիր, պուն-
ճիւլէյն Քրիստոս տաթի :
Զիւն քի պիդ հէփիմիդ պիր 13
Բուհուն վաթիթաթի իւն պիր
թէն իւնն վաֆթիդ թլունտը,
Եհհուտիլէր տէ՝ Եունանիլէր
տէ՝ գուլար տէ՝ աղապըլար
տէ, հէվիմիդ տէ պիր Բուհա
սուվարըլարգ : Զիւն քի թէն 14

տախիս պիր ա՛ղա աեյիւ՛ իլա
 15 չօգ ա՛ղալար տըր : Էյէր ա.
 յագ՝ Պէն էլ օլմատըղմ իջին
 թէնտէն տէյիլմ տէրսէ , օ-
 նուն իջին թէնտէն տէյիլմի
 16 տիր : Վէ էյէր գուլագ՝ Պէն
 կէօզ օլմատըղմ իջին թէն-
 տէն տէյիլմ տէրսէ , պու-
 նուն իջին թէնտէն տէյիլ
 17 մի : Էյէր պիւթիւն թէն կէօզ
 օլսայլտը , իշիթմէք նէրէտէ
 օլուրուտու : վէ էյէր հէփիսի
 գուլագ օլսայլտը , գոգու ալ
 մուհէ տէրիսէ օլուրուտու :
 18 Շիմոի իսէ Ալւահ՝ ա՛ղա-
 լարն հէր պիրնի թէնտէ իս-
 19 թէաիյի կիպի գօտու : Վէ
 էյէր մալարն հէփիսի պիր
 ա՛ղա օլսայլտը , թէն նէրէ-
 20 տէ օլուրուտու : Ամմա շիմ-
 տի ա՛ղալար չօգ իսէ տէ , թէն
 21 պիր տիր : Գէօզ էլէ՛ Սէն-
 տէն իհթիաճըմ հօգ տուր ,
 եախօս էնիէ պաշ սյադլարա՛
 Սիգուէն իհթիաճըմ հօգ տուր
 22 տէյիմէղ : Իլա թէնի զա-
 յի՛ֆ օլմագ կէօրիւնէն ա՛ղա-
 լար՝ տահա չօգ իգթիգալը
 23 տըրլար : Վէ թէնիս՝ իթի-
 պարը ազ տըր զանն էթտի-
 յիմիզ ա՛ղալարնա՝ տահա զի-
 յատէ իթիպար վէրիլիզ . վէ
 չիքրին ա՛ղալարմըղն տա-
 հա զիյատէ հիւսիսէրի վար :
 24 Ամմա հիւսիս օլմա ա՛ղալա-
 րմըղն իհթիաճը հօգ տուր .
 լաքին Ալահ թէնի պէօյէ
 իմթիլաճ էթտիքի՝ էքսիքի-
 յի օլմա ա՛ղալար տահա զիյա-
 25 տէ իթիպար վէրտի : Թա քի
 թէնտէ Ֆըրգա օլմայա , իլա
 ա՛ղալար իթիֆագ իւզըէ
 26 պիրի պիրնի գալըրալար . Վէ
 կէրէք պիր ա՛ղա աղըր չէքէր
 սէ՛ հէփ ա՛ղալար պէրապէր

աղըր չէքէր , կէրէք պիր ա՛ղա
 ի՛զգէթէնիսէ՝ հէփ ա՛ղալար
 պէրապէր շաղ օլուր : Իմտի 27
 սիլ Գրիստոսուն թէնի՛ վէ
 պաշգա պաշգա ա՛ղալարը սը-
 նըզ : Վէ Ալահ քիլիսասա 28
 պաղըրարնը թալիս էյլէտի .
 էվէլա առաքեալար՝ իքինճի-
 սի վէյլամպէրլէր իւջինճի-
 սիս խօճալար՝ անտէն գուվ
 վէթէր՝ անտէն շիֆալար
 պախիշիլէրի՝ եարտըմլար՝ միւ-
 տիրլէր՝ տիւրլիւ լիսանլէր :
 Հէփիսի առաքեալար՝ մը , 29
 հէփիսի վէյլամպէրլէր մի ,
 հէփիսի խօճալար մը , հէփի-
 սի գուվէթէր մի , հէփի- 30
 սիստէ շիֆալար պախիշիլէրի
 վա՛ր մը , հէփիսի լիսանլէր
 իլէ սեյլէրլէր մի , հէփիսի
 թէրճիւմէ կտէրլէր մի : Իմ 31
 տի էն էյի պախիշիլէր իջին
 զայրէթ էտին . վէ սիղէ տա-
 հա ա՛ղա եօլ կէօսթէրլիւմ :

ՊԱՊ ԺԳ

Էյէր առէմէրն վէ մէ 1
 լէքլէրն լիսանլէրի իլէ սեյ-
 լէրսէմ , վէ մուհապպէթիմ
 օլմաղա , էօթէն պաղըր՝ եա
 խօտ շամսթա էտէն զիւ օլ-
 մուշում : Վէ էյէր վէյլամ 2
 պէրլիյիմ օլտա , վէ հէփ սըր-
 լարա վէ հէփ պիլիյէ վու-
 գուֆ օլուրսամ , վէ էյէր
 պիւթիւն իմանա մալք օլու-
 րսամ , շէյլէ քի տաղարը
 եէրինտէն գալարըսյըմ , ամ-
 մա մուհապպէթիմ օլմասա ,
 հիւ պիր շէյ տէյիլմ : Վէ 3
 էյէր հէփ վարիյէթիմ քա-
 գիւլէրէ եէաիլիլսէմ , վէ է-
 յէր թէնիմի եանմաղա թէս-
 լիմ էաէրսէմ , ամմա մուհապ-

- պէթիմ օլմաղսա, հիւ պիր
 4 ֆայիտիմ օլմաղ: Մուհապ.
 պէթ' թէհամմիւլ էտէր,
 լուծֆ իւն հարաքէթ էտէր.
 մուհապպէթ' հասէտէթմէղ.
 5 քիպիրլէնմէղ, ա'րսըղըզ էթ-
 մէղ, քէնտի ֆայիտէսինի ա-
 6 րամաղ, խըրսլանմաղ, քէօ.
 թիւլիւլիւ աիւշիւնմէղ, նա-
 հապըղտ շաղ օլմաղ, լաքին
 7 կերչէքլքսէ շաղ օլուր. հէր
 շէյէ գաթլանըր, հէր շէյէ
 ինանըր, հէր շէյէ իւմիտ է-
 տէր, հէր շէյէ սապր էտէր:
 8 Մուհապպէթ' առլա ղէվալ
 պուրմաղ. ամմա կերէք փէյ-
 դամպէրլքլէր' պաթթալօլա-
 ճապար, կերէք ալլէր' ֆէ-
 9 րաղաթ օլաճաղար, կերէք
 պիրկի պաթթալ օլաճաղ:
 9 Ձերա պիր միդտար պիրլըրիղ,
 վէ պիր միդտար փէյլամպէր-
 10 լքէտէրիղ: Ամմա քէմալ կէլ-
 տինի ղէման, օլ տէմպու պիր
 միդտար' պաթթալ օլաճաղ:
 11 Պէն մա'սուլ իքէն' մա'սուլ
 կիպի սէյլէր իտիմ, մա'սուլ
 կիպի ֆիքը էտէր իտիմ, մա-
 տուկիպիտիւշիւնիւրիւտիւմ.
 12 ամմա քէմալ տաէմ օլոււճա,
 մա'սուլուն շէյլէրինի պէր
 թարաֆ էթտիմ: Ձերա շիւ-
 տի այինէտէն կիպի ղէմիլ իւն
 կէօրիւրիւղ, ամմա օ ղէման
 էիւղէիւղէ կէօրէճէյիւ. շիւտի
 պիր միդտար պիրլըրիմ, ամմա
 օ ղէման' թէքմիլ պիւնտիյիմ
 13 կիպի' թէքմիլ պիւնճէյիմ: Վէ
 շիւտի պու իււ շէյէ' իման'
 իւմիտ' մուհապպէթ գաղըր.
 ամմա պուճըրլըն տիղմի' մու-
 հապպէթ տիր:

ՊԱՊ ԺԴ

Ս. մուհապպէթին արտընճա 1
 վարըն. հէմ բուհանի պա-
 շէլէրէ' վէ պախուտուս փէյ-
 դամպէրլքլէր էթմէյէ լալըրէթ
 էտին: Ձերա եսա լիսան 2
 իւն սէյլէյէն' առէմլէրէ սէյ-
 լէմէղ, իւս Ալլահա. ղերա
 3 բուհաա սըրըրար սէյլէր իւն
 տէ, քիմսէ անկլամաղ: Ամմա
 փէյլամպէրլքլէր էտէն' առէմ-
 լէրէ մա'մուր օլմաղ վէ նապի-
 հաթ վէ թէսէլի վէրմէքիւն
 սէյլէր: Եսա լիսան իւն սէյ- 4
 լէյէն' քէնտինի մա'մուր է-
 տէր. ամմա փէյլամպէրլքլէր
 էտէն' քիւսայը մա'մուր էտէր:
 Վէ իսթէրիմ քի' սիղ հէփի 5
 նիղ եսա լիսանլէր սէյլէյէ.
 սինիղ, ամմա պախուտուս
 փէյլամպէրլքլէր էտէսինիղ.
 ղերա փէյլամպէրլքլէր էտէն'
 եսա լիսանլէր իւն սէյլէյէն
 տէն իւսթիւն տիր, մէյէր 6
 քի' թէրճիւմէ էտէ, թա քի
 քիւլսա մա'մուր օլա:

Վէ շիւտի եա' գարնտալ 6
 լար' էյէր սիղէ կէլիւ եսա
 լիսանլէր իւն սէյլէյէն, էյէր
 սիղէ' եա ալըզ քէլամ իւն եա-
 խաա պիւկի իւն եա փէյլամ-
 պէրլքլէր էէ եա թալիմ իւն
 սէյլէմէղսէմ, սիղէնէ ֆայի- 7
 տէ էտէրլիմ: Հէմ սէս վէրէն
 ճանսըղ շէյլէր պիւն' տիսիւք
 օլոււն թանսուր օլոււն էյէր
 սէսալարը իւն ֆարգ կէօ.
 թէրմէղլէրսէ, տիւտիւք իւն
 եա թանսուր իւն ջալընտն նէ
 օլուուղու նիճէ անկալըւ- 8
 ճաղ: Ձերա պօրու տալի
 էյէր պէլլիսիղ սէս վէրիւսէ,
 ճէնկէ քի'մ հաղըրլանաճաղ:

- 9 Պաւստոսը ինչ տախտակի տիւ
 իւն էյէր անկաշարժ ահօզ
 սեփեմէսէնիւ, սեփեմէնիւն
 նի՛ ճէ անկաշարժադ. զիրա
 հաւայա սեփեմէնիւ օլորսու
- 10 Նուզ : Մէսեա՛ տիւնեատա
 պու գատար տիւրիւ սէսէր
 վար, վէ օնլարն հիւզ պիրի
- 11 մանսրդ տէյիւ տիր : ի մտի
 էյէր սէսին գուվէթինի պիւ
 մէզսեմ, պէն սեփեյէնէն բար
 բարոս օլուրում, սեփեյէն
 տախտակ պանա բարբարոս օ
- 12 լուր : Պէստոսը սիւզ տախտակի
 լիւն քի բուհանի պախիւլէրին
 զայրեթեփէրն սինիւ, քիւլ
 սանըն մամուր օլմասը իչին
- 13 արթմաղա ճէհտ էտին : Պու
 սէպէպտէն եատ լիսան իւն
 սեփեյէնի՛ տուա՛ էթսին քի՛
 սեփեյէնի՛ն թէրճիւմէ էտէ :
- 14 Ձիրա էյէր եատ լիսան իւն
 տուա էտէրսեմ, բուհում
 տուա՛ էտէր, ամմա ա՛գլում
- 15 մէյիւսիւ տիր : Իմաի նէ՞
 տիր. բուհ իւն տուա՛ էտէ
 լիւմ, ամմա ա՛գլը իւն տախտ
 տուա՛ էտէլիւմ. բուհ իւն ի
 լահի օգուպլում, ամմա ա՛
- 16 ղըլ իւն տախտ իլահի օգուպլա
 յում : Չին քի էյէր բուհ իւն
 պէրէթէթ օգուպլան, ճահիլին
 մէգամնտա օլան քիմսէ սէնին
 լիւքրինէ՛ Սիւն նի՛ ճէ տէյէ
- 17 տիլինի պիւնէդ : Ձիրա կէր
 չի սէն՝ էյիւլիւք էտէյորսուն,
 լաքին զայրիւ մամուր օլմադ :
- 18 Ալաաա լիւքը էտէրիւմ քի՛
 սիլին հէփինիգտէն զլիստէ
- 19 լիսանլար իւն սեփեյէրիւմ : Լա
 քին քիւլսատէ իսթէրիւմ քի՛
 ա՛գլում իւն պէշ սէօզ սեփեյէ
 յում, թա քի զայրիւքէ տա
 խի էյրէտէյում, վէ տէյիւ

եատ լիսան իւն օն պին սէօզ
 սեփեյէնի՛ :

- Իա՛ գարնտաշարժ ա՛գլումա 20
 ճոճուգ օլման, իլա քէօթիւ
 լիւքտէ մամուլ օլուն, ամմա
 ա՛գլումա քէսմիլէր օլուն :
 Նօմոստա եագլըմըշ ալըր քի՛ 21
 Պու խաղա եատ լիսանլար իւն
 վէ եատ տուտագլար իւն սեփե
 լէյէնէյիւմ, վէ պէփեյէն տա
 խի պէնի տինիլէմէյէնէք՝ տէ
 յոր Բապալ : Իմաի լիսանլար 22
 նիլան իչին տիր, տէյիւ ի
 նանանլարա՛ իլախնամայան
 լարա, ամմա փէյլումպէրլիք
 ինանմայանլար իչին տէյիւ
 իլա ինանանլար իչին տիր :
 ի մտի էյէր պիւթիւն քիւլսա 23
 պիր եէրէ ճէմ՝ օլուր տա՛ հէ
 փիսի եատ լիսանլար իւն սեփե
 լէրլէրսէ, վէ իչէրլիյէ ճա
 հիլէր եախտ իմանալըլար կէ
 լրլէրսէ, տէ՛մէյէնէքլէր մի
 քի՛ տէլի օլտունուզ : Ամմա 24
 էյէր հէփիսի փէյլումպէրլիք
 էտէրլէր տէ՛ իչէրի տիր ի
 մանալըլ եախտ ճահիլ կէլը
 սէ, հէփիսինտէն թա՛ղիր օ
 լունուր, հէփիսինտէն իլում
 օլունուր, օնուն էիւրէյինին 25
 կիլըլ շէյլէրի պէյան օլու
 նուր, վէ պուստիլէյին՝ Աւ
 լահն հագիգաթ արանըլաա
 օլտուլունու իգար էտէրէք՝
 էիւղիւպօյուն տիւլիւ Ալա
 հա սէճաէ գրաճադ ալըր :
 Իմաի նէ՞ տիր՝ եա՛ գարն 26
 տաշար, ճէմ՝ օլտուլունուլ
 զէման հէր պիրինիլին սաղմ
 սու վար՝ թա՛լիսի վար՝ եատ
 լիսանլար վար՝ իլումալ վար՝ թէր
 ճիւմէսի վար. ճիւմէսի մա
 մուր էթմէք իչին օլուն :
 Վէ էյէր պիր քիմսէ եատ իւ 27
 սան իւն սեփեյէրսէ, իլիլէր

- եախօտ չօղու իւշէր քիշն՝ վէ
նէվպէթ իլէ օլաւն , պիրի
28 տախի թէրճիւմէ էթսին : Ալ
մա էյէր թէրճիւմէ էտէն եօղ
խէ , քիլսատէ սիւքիւթ էթ-
սին , վէ քէնսիսինէ հէմ Աւ-
29 լահա սէյլէսին : Վէ փէյ-
ղամպէրէր՝ իքի եա իւշ քի-
շն սէյլէսին , վէ զայրիւրի
30 թէֆթիշ էթսինէր : Վէ օ-
մէճլսատէ պիր զայրիւրի իւշամ
կէլրոսէ , էվվէքիսի սիւքիւթ
31 էթսին : Զ իրա հէփիւնիզ պի-
րէր պիրէր փէյղամպէրէք է-
տէ պիրիւր սինիզ . թա քի հէ-
փիսի էյորէնէ , վէ հէփիսի
32 թէսէլլի պուլա : Հէմ փէյ-
ղամպէրէրին թուհլարը՝ փէյ-
ղամպէրէրէն իթամ թէ հաէր :
33 Զ իրա Ալահ՝ նիզամսըղը-
ղին տէյիլ տիր , իլլա ա զիզ-
լէրին հէփ քիլսատէրինտէ
կիպի՝ սէլամէթին տիր :
34 Գարըլարընը՝ քիլսալէր-
տէ սիւքիւթ էթսինէր . զի-
րա ընդարա՝ սէյլէմէյէ թուի-
սաթ եօղ սուր , իլլա միւթիւ
օլալար՝ նօմստն տախի տէտի-
35 յի կիպի : Ամմա էյէր պիր
շէյ էյորէնմէք իւթէրէրոսէ ,
էվմէ քէնսի գօճարըննա սի-
ւալ էթսինէր . զիրա քիլսա-
տա սէյլէմէք գարըլարա ա՝
36 յըպ սըր : Եփսա Ալահըն
սէօղիւ սիպէն մի չըգար ,
եա եալընը սիզէ՞ մի էէթիշ
37 տի : Եյէր պիր քիմսէ քէն-
տինի փէյղամպէր եա թուհա
նի տիր զամն հաէրսէ , սիզէ
եաղարըմ շէյլէրի անկլասըն
քի՝ իապըն թէնպիհէրի
38 տիր : Ամմա էյէր պիր քիմսէ
39 պիլմէզսէ , պիլմէսին : Իմոի
եա՝ գարնտալար՝ փէյղամ-
պէրէք էթմէյէ զայրէթ չէ :

քին , վէ եաա լիսանէր իէ
սէյլէմէյի մէն՝ էթմէն : Վէ 40
հէր շէյ՝ հիւսնիւ հարաքէթ
վէ նիզամ իլէ օլաւն :

ՊԱՊ ԺԵ

Վէ եա՝ գարնտալար՝ 1
սիզէ վազ էթմիյիմ աւե-
տարանը սիզէ պիլտիրիթիմ ,
օնու քի գապուլ էթմինիզ ,
հէմ օնտա քի սուրուր սու-
նուզ , քի օնու վասիթասի 2
իլէ խէլաս տախի պուլուր
սուռուզ , էյէր սիզէ վազ
էթմիյիմ կիպի թուլթարա-
նըզ , մէյէր քի՝ նաֆիլէյէ
ինանմըշ օլապընըզ : Զ իրա 3
սիզէ էվվէլա՝ պէնիմ տախի
գապուլ էթմիյիմ թէսիմ
էյլէտիմ , քի Քրիստոս կիւ-
նահլարընը իշին՝ Քրիթապ-
լարա կէօրէ հօրիւ . Հէմ քի 4
կէօմիւլտիւ , հէմ իւշինճիւ
կիւնտէ տիրիլտի՝ Քրիթապ-
լարա կէօրէ . Հէմ քի կէփա- 5
սա՝ անտէն օն իքի շայրպէրէ
կէօրիւնտիւ . Օնտան սօնկ- 6
րա հէման պիր տէֆա՝ պէշ
եիւզսէն զիյատէ գարնտալ-
լարա կէօրիւնտիւ , քի օնա-
րըն չօղու շիմտիյէ գատար
գաղըրլար , ամմա պաղըրլար
տախի ույուաուլար : Անտէն 7
սօնկրա Յակոբոսա՝ անտէն
հէփ առաքեալլարա կէօրիւն- 8
տիւ . Վէ հէփիսինտէն սօնկ-
րա պիր տիւշլիւնէ կիպի՝ պա- 9
նա տախի կէօրիւնտիւ : Զ ի-
րա պէն առաքեալլարն էն
էտնաալ իմ , վէ առաքեալ տէ-
նիլմէյէ լայըգ տէյիլիմ . զի-
րա Ալահըն քիլսատընը գօ-
վարաարմ : Ամմա հէր նէ ի 10
սէմ , Ալահըն ինայէթ իլէ

- իմ. վէ օնուն պանա օրան
ինայէթի՝ պօղունա օրնասը,
իլա օնարըն հէփինսինաէն զի-
յառէ չարընարմ. լաքին սէն
աէյիլ՝ իլա պէնինէ օրան
11 Ալազըն ինայէթի : Իմաի կէ-
րէք պէն կերէք օնլար՝ պէյլէ
վաղ հտերիզ, վէ պէյլէ ի-
նանարընզ :
- 12 Վէ էյէր Քրիստոս հօլւ-
լէրաէն տիրիլտի սէյիլ վաղ
օրնուար իսէ, արանըղտա
պաղը քիմսէլէր նիճէ հօլւ-
լէր դըյամէթի եօդ տուր
13 տէրլէր : Վէ էյէր հօլււլէր
դըյամէթի եօղուսս, Քրիս-
տոս տաիս տիրիլմէփիշ տիր :
14 Վէ էյէր Քրիստոս տիրիլ-
մէփիշ իսէ, օլմուշ օլաու քի՝
վաղընը պօշ՝ հէմ սիզին ի-
մանընըղ տաիս պօշ տուր :
15 Հէմ պիզ Ալազըն եալան
շահիտլէրիտաիս պուլունմուշ
օլուրուշ. զիրա Ալազըն
հաղգընա շէհատէթ էթաիք
քի՝ Քրիստոսու տիրիլթաի,
օնու քի՝ հօլււլէր տիրիլմէզլէր
16 իսէ՝ տիրիլթմէփիշ տիր : Զի-
րա էյէր հօլււլէր տիրիլմէզ-
լէրսէ, Քրիստոս տաիս տի-
րիլմէփիշ տիր : Վէ էյէր Քր-
իստոս տիրիլթմէփիշ իսէ, սի-
զին իմանընըղ պաթըլ տուր .
տահա կիւնահարընըղտա սը-
նըղ : Օլմուշ օլաու քի՝ Քրիս-
տոստու ուլոյլանըստ տաիս
19 հէլաք օլուրուար : Իյէր Քր-
իստոսու եալընըղ պու հօ-
փուրտէ իմփու էթմիշ իսէք,
ատէմէլէրն հէփինսինաէն սէ-
ֆիլ իզ :
- 20 Ամմա հալա Քրիստոս
հօլււլէրտէն տիրիլթա՝ ուլու-
մուշարըն իլք մէյվէսի օլ-
21 տու : Զիրա չիւն քի հօ-

լիւմ առէմ վասիթասի իլէ
կէլաի, հօլււլէրին գըյամէթի
տաիս առէմ վասիթասի իլէ
կէլէճէ : Զիրա նիճէ քի Ա. 22
գամաու հէփիսի հօլուլէր ի-
սէ, պէյլէճէ Քրիստոստա
տաիս հէփիսի եալայաճադ-
լար : Լաքին հէր.քէս քէնս 23
սըրասընտա՝ իլք մէյվէ Քր-
իստոս՝ անտէն Քրիստոսուն
քիլէր՝ օնուն կէլիշինաէ . Ան. 24
տէն՝ փատիշահըղը Ալազ վէ
ֆէտէրէ թէսլւմ էթաիքտէն՝
վէ հէր սալթանաթը հէմ
հէր հիւքիւմէթի վէ հէր
գուվլէթի պալթալ էթաիք-
տէն սօնկրա՝ ոսնկ օլաճադ :
Զիրա թա հէփ տիւմէնիէ 25
րինի ալադըսըր ալթընա գ-
յանասէք՝ փատիշահըղ տիւ-
սէ կերէք տիր : Պալթալ 26
օլաճադ սօնկ տիւմէն՝ հօլււմ
տիւր : Զիրա հէր շէյի օնուն 27
ալադըսըր ալթընա թապի՝
էյլէսի. վէ հէր շէյ թապի՝
օլմուշ տուր աէսիլինսէ,
պէլի տիր քի՝ հէր շէյի օնա
թապի՝ հտէնաէն մաաա տրը :
Վէ հէր շէյ օնա թապի՝ օ. 28
լունճա, օ զէման Օղուլ քէն-
տիսի տաիս՝ օնա հէր շէյի
թապի՝ հտէնէ թապի՝ օլա-
ճադ. թա քի Ալազ հէր
շէյտէ հէր շէյ օլուն : Իյ- 29
լէ իսէ՝ հօլււլէր իլին վաֆ-
թիզ օլանլար նէ՝ հտէճէք-
լէր. էյէր ալալ հօլււլէր
տիրիլմէզ իսէ, նիճէն տա-
իս հօլււլէր իլին վաֆթիզ
օլուրլար : Պիզ տաիս նիճէն 30
հէր սաա՝ թ թէհլէքէյէ կերէ-
րիզ : Քրիստոս Յիսուս Բապ. 31
պըմըղտա մալիք օլուրուլմ
սիզին իֆթիլարընըն հադ-
դը իլին՝ հէր կիւն հօլււլո-

- 32 րում: Էյեր պէն Եփեսոս.
տա առեմ՝ ա՛տէթինճէ ճա-
նաւարար իլէ ճէնքէշտիմ ի-
սէ, պանա նէ՛ ֆայիտէ վար.
էյեր Էօիւլէր տիրիմէդ իսէ,
էէյէլիմ, վէ իէէլիմ. զիրա
33 եարբն Էօիւլիւլէր: Ալտան-
ման, քէսթիւ իւլլիթէթլէր՝ էյի
34 մէշրէպի պօզարար: Սառա.
գաթլէ ույանըն, վէ կիւնա՛հ
էթմէն. զիրա պա՛ղը քիմնէ.
լէրտէ՛ Ալահը պիւմէմէք
վար. ութանմանըդ իչիւն
սէյլէրիմ:
- 35 Ամնա պիրի տէյէճէք.
Էօլլէլէր ինճէ տիրիւլլէր.
36 վէ նէ՛ թէն իլէ կէլլրլէր: Էյ
ա՛ղլարդ՝ սէնին էքտէյին շէյ՝
37 Էօլմէյինճէ Էաշամաղ: Վէ
էքտէյին շէյ՝՝ օլաճադ թէնի
էքմէզին, իլլա չըփլազ տա-
նէյի, պէլլէի պուղտայըն Էա
38 պիր դայրի շէյին: Վէ Ալահ
օնա իսթէտիյի կիպի թէն՝ վէ
հէր պիր Թօխումա քէնտինէ
39 մախսուս թէն վէրիւր: Հէր
պիր թէն՝ Էհման պիր թէն
տէյիլ տիր. իլլա առէմին թէ-
նի պաշգա՝ վէ տաւարարըն
թէնի պաշգա՝ վէ պաղզլա-
րըն թէնի պաշգա՝ վէ գուշա.
40 րըն թէնի պաշգա տըր: Հէմ
սէմափի թէնիլլէր՝ հէմ Էէր
թէնիլլէր վար. լաբին սէմա.
փիլլէրին շէրէֆի պաշգա՝ վէ
Էէրտէն օլանլարըն պաշգա
41 տըր: Վէ կիւնէշին շէրէֆի
պաշգա՝ վէ այըն շէրէֆի պաշ-
գա՝ վէ Էրլարզլարըն շէրէֆի
պաշգա տըր. զիրա Էրլարզ
Էրլարզլան շէրէֆտէ ֆարգը
42 տըր: Էօիւլլէրին գըյամէթի
տախի պէյլէ տիր. Բէն չիւ-
րիւքիւքտէ Էքիլլր, չիւրիւք
43 սիւղիւքտէ գաղգար: Շէրէֆ

սիւղիւքտէ Էքիլլր, շէրէֆտէ
գաղգար. գալիֆիլքտէ Էքի-
լլր, գուլլէթտէ գաղգար.
Նէֆսանի թէն Էքիլլր, բու 44
հանի թէն գաղգար. Նէֆա-
նի թէն վար, բուհանի թէն
տախի վար: Հէմ պէյլէ Էա 45
ղըմըշ տըր. Իլք տաեմ Ագամ՝
Էաշայան ճան օլտու. սոնկ Ա-
գամ՝ հայաթ վէրէն բուհ օլ
տու: Լաբին իլք բուհանի 46
տէյիլ իլլա նէֆսանի տիր,
վէ բուհանի անտէն սոնկրա
տըր: Իլք տաեմ՝ Էէրտէն 47
թափարգատն իտի. իքինճի
առեմ՝ կէօքտէն Բապպ տըր:
Թօփարգատն օլան նիճէ իսէ, 48
Թօփարգատաքիլէր տախի էյլէ
տիր. վէ կէօքտէն օլան նիճէ
իսէ, կէօքտէքիլլէր տախի էյլ-
լէ տիր: Վէ Թօփարգատն օ- 49
լանըն Թաալլրինի նիճէ կիյ-
տիք իսէ, կէօքտէն օլանըն
Թաալլրինի տախի կիյէճէյիլդ:
Վէ պոնուս տէրիմ Էա՝ գա 50
րընտաշլարքի՝ թէն վէ գան
Ալահըն փատիւշաշլըրնա վա-
րիս օլմաղա գատիր տէյիլլէր.
նէ չիւրիւքիւք տախի՝ չիւ-
րիւքսիւղիւլլէ վարիս օլուր:
Իլլթէ սիլգէ պիր տըր սէյլ 51
լէրիմ. Գէրշի հէփիմիլդ ույու-
մալաճաղըդ. ամնա հէփիմիլդ
թէպաիլ օլաճաղըդ, պիր ան 52
տէ՝ կէօզ գըրփըմընտա՝ սոնկ
պօրուտա. չիւն պօրու չալը.
նաճագ, վէ Էօլլէլլէր չիւրիւք-
իւք պուլմաղ զըյամ՝ հոհ-
ճէքլէր, հէմ պիլ թէպաիլ
օլաճաղըդ: Չիրա պու չիւ 53
րիւր Բէն չիւրիւքսիւղիւք կիյ-
մէյէ՝ վէ պու Էօիւլմիլէ՝ Էօ-
լիւմսիւղիւք կիյմէյէ լաղըմ
տըր: Վէ պու չիւրիւք Բէն 54
չիւրիւքսիւղիւք կիյտիւքտէն

ասնկրա, հէմ՝ պու էօլւմիւն՝
 էօլւմսիւղիւք կիյտիքաէն
 սոնկրա, օ զէման եազըլը օլան
 սէօզ թէքմիլ օլաճագ. էօ-
 լւում զաէկէյէ եուսուլուու :
 55 Եւ՝ էօլւմ՝ սէնին տիքէնին
 հա՞նի. եա՞ մէզար՝ սէնին
 56 զաէկէն հա՞նի : Ամմա էօ-
 լւմին տիքէնի կիւնահ աըր,
 վէ կիւնահըն գուվլէթի նօմա
 57 տուր : Լաքին Բապպըմըզ Յի-
 սուս-Բրիստոսուն վասիթաոի
 իլէ պիղէ զաէկէյէ վէրէն
 58 Ալլահա շիւքը օլուն : Իմաի
 եա՞ սէվիւլիւ գարնտաշարւմ՝
 մէօհքէմօլուն, թէփրէնմէղէր
 օլուն, տայիմա Բապպըն ա՝
 մէլնտէ արթմագտա օլուն,
 վէ պիլին քի՝ Բապպաա գահ-
 մէթինիղ նաֆիլէյէ տէյիւ
 տիր :

ՊԱՊ ԺԶ

1 Ա՛ է ա՛ղիղէր իլին օլան
 « Դէ տէվլէրմէսի խուսուսուն
 տա՝ Գաղատիանըն քիլսա-
 լէրինէ թանգիւմէթալյիմկի-
 պի՝ սիղ տախի էօյէ էյլէյին :
 2 Հաֆթանըն իլք կիւնիւնտէ
 սիղն հէր պիլրինիղ էլինտէն
 կէլալյինի ճէմ՝ էտիպ՝ եա-
 նընտա աըլ գօսուն . թա քի
 պէնիմ կէլալյիմանէ, տէվլէր-
 3 մէլէր օ զէման օլմասըն : Վէ
 կէլալյիմ զէման՝ քիմէրի քի
 միւնասիպ կէօրիւրսէնիղ, օն-
 լարը մէքթիւպէր իլէ իհա-
 նընդը Երուսաղէմէ կէօթիւր
 4 մէյէ կէօնտէրէճէյիմ : Վէ
 էյէր պանա տախի կիթմէք
 միւնասիպ իսէ, պէնիմ իլէ
 5 վարաճաղար : Վէ սիղէ՝ Մա-
 կէգոնիյը կէզտիքտէն ասնկրա
 կէլէճէյիմ. ջիւն Մակեդոն.

նիայը կէզէճէյիմ : Վէ գապիլ 6
 տիր քի եանընղտա գալայւմ,
 պէլքիսէ՝ գըշը կէշէրէյիմ .
 թա քի վարաղըմ եհրէ պէնի
 սիղ կէօնտէրէսինիղ : 2 Երա 7
 իսթէմէմ. քի սիղն՝ շիմաի եօլճու
 կիպի կէօրէյիմ, ամմա ումա-
 ըրմ. քի՝ էյէր Բապպ իլլին վէ-
 րիսէ՝ եանընղտա պիր վէ-
 ման գալայւմ : Լաքին Պէնտէ 8
 կոստէյէտէք՝ Եփեսոսաա գա-
 լաճաղըմ : 2 Երա պանա պիր
 պէօյիւք վէ իլլէք գափու ա-
 չըլտը, վէ գարշը տուրանլար
 չօդ տուր :

Վէ էյէր Տիմոթէոս կէլէր. 10
 սէ, պաղըն քի՝ եանընղտա
 գօրգուսուղուղուլա օլա. զի-
 րա՝ պէնիմ կիպի՝ օ տախի
 Բապպըն ա՛մէլնին իլլէյօր :
 Իմաի օնու քիման թահգիր 11
 էթմէսին . իլլա օնու՝ պանա
 կէլմէյէ տէլամէթ իլէ կէօնտէ-
 րին . զիրա օնու գարնտաշար
 իլէ պէրապէր պէլէյօրըմ :
 Ապոլլոս գարնտաշար խուսու- 12
 սունտա իսէ՝ օնա չօդ եալ-
 վարաղմ. քի՝ գարնտաշար իլէ
 պէրապէր սիղէ կէլէ, լաքին
 շիմաի կէլմէյէ՝ աշլա միւրա-
 աը եօղուսու . ամմա Ֆուր-
 սաթ պուլուրսա, կէլէճէք
 տիր :

Ույանըգ օլուն . իմանտա 13
 տուրուն . ճէսուր օլուն . գուվ
 վէթլէնին : Սիղն հէր շէյի 14
 նիղ մուհապպէթ իլէ օլուն :
 Վէ սիղէ եալվարըրմ՝ եա՞ 15
 գարնտաշար՝ Ստեփաննէսին
 էվնի պիլըր սինիղ քի՝ Ա-
 քայիանըն իլք մէյիլէսի տիր,
 վէ քէնտիլէրինի ա՛ղիղէրին
 խըզմէթինէ թալին էթալէր,
 քի սիղ տախի էօյլէրէ՝ վէ 16
 հէր պէրապէր իլլէյէնէ վէ

- զահմէթ չէքէնէ միւթիւ՝ օղա-
 17 սընըզ : Վէ Ստեփաննէսին
 հէմ փորտունատուուն վէ Ա.
 քայիկոսուն կէլմէլէրինէ շաղ
 օլտում . զիրա սիղին էքսիբը-
 յինիզի ծնըր տօլտուրտուլար :
 18 Չիւն քի պէնիմ ըուհումու՝
 հէմ սիղլնքինի ըահաթլան .
 տըրտըլար . իմտի պէօլէլէրի
 թանըլըն :
 19 Ասիանըն քիլիսալէրի սիզէ
 սէլամ էտէրլէր . Ալիւլաս
 հէմ Պրիսիկըա՝ էվլէրինտէ օ-
 լան քիլիսալիէ՝ Բապպտա սի-
 20 զէ չօդ սէլամ էտէրլէր : Հէփ
 գարնաալար սիզէ սէլամ է-

տէրլէր . պիրի պիրինիզէ ա՝
 զիդ էօփիւշ իլէ սէլամէտին :

Պու սէլամ՝ պէն Պօղոսուն 21
 էլի իլէ էաւըլը : Եյէր պիր 22
 քիմնէ Բապպ Յիսուս Քրիս-
 տոսու սէվլմէզսէ , անսթէմս
 օլտուն , մարան աթա : Բապպ 23
 Յիսուս Քրիստոսուն ինայէ-
 թի պիլէնիդճէ օլտուն : Սու 24
 հապպէթիմ Քրիստոս Յիսուս
 տա հէփինիզ իլէ օլտուն . ամին :

Կորնթոսլուլարա պիրինճի Ջե-
 Ռէպ՝ Փիլիպպէսէ Սիլվանէ-
 լէ Փորբոսնաբոս լէ Ապօլիտան
 էլի իլէ էաւըլը :

ՊՕՂՈՍ

ԼՈՒԵՆԵԱՆԻՆ ԿՈՐՆԹՈՍԼՈՒԼՐԸ

ԻՔԻՆՆԻ ՍԵՔՐԵԻԻՊԻԻ

ՊԱՊ Ա

- 1 ՊՕՂՈՍ՝ Ալահըն իրա-
 տէթի իլէ Յիսուս Քրիստո-
 սուն առաքեալը՝ վէ Տիմոթէոս
 գարնտա՝ Ալահըն Կորնթոս-
 տա օլան քիլիսասընապիւթին
 Աքայիտա օլան ճիւմիէ ա՝
 2 զիզէր իլէ . Փէտէրիմիդ Ալահ
 թարաֆընտան վէ Բապպ Յի-
 սուս Քրիստոստան սիզէ ի-
 նայէթ վէ սէլամէթ օլտուն :
 3 Մերհամէթլէրին Փէտէրի
 վէ ճիւմիէ թէսէլինին Ալա-
 հը՝ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիս-

տոսուն Փէտէրի Ալահ միւ-
 թէպարէք օլտուն . Օւլքիմպի 4
 զէ հէր սըգընթըմըզաա թէ-
 սէլի վէրիթ , թա քի քէն-
 տիմիդ Ալահտան միւթէսէլի
 օլտուղումուղ թէսէլի իլէ՝
 հէր սըգընթըաա օլանըրա
 թէսէլի վէրմէյէ դատիր օ-
 լալըմ : Ձիրա Քրիստոսուն 5
 էլէմլէրի պիզտէ չօղալըլընա
 կէօրէ՝ Քրիստոսուն վասիթա-
 սի իլէ թէսէլիմիդ տալի
 պէօլէ չօղալըր : Իմտի էյէր 6
 սըգընթ չէքսիսէք , պիլիմ
 տալի չէքսիլիմիդ հէման օ

էլէմէլին սասորը իւր իճրա
օլունան թէսէլլինիդ վէ խէ-
լասընը իչին սիւր. վէ էյէր
թէսէլլի պուլուրսագ, սիզլին
թէսէլլինիդ վէ խէլասընը ի-
7 չին սիւր. վէ սիզլին իչին իւ-
միտիսիդ սահէհ սիւր, չին պի-
լըրիդ քի՝ էլէմէլէրէ իւհագ օլ-
սուլունուղ կիպի՝ պէօյէճէ
թէսէլլիյէ տափի օլուրսու-
8 նուղ : Զիրա եա՛ գայնասաշ-
լար՝ պիղէ Ասիատա վագի՝ օ-
լան սըզընթըմըզըն խուսու-
տունտա՝ խթէմէլիդ քի պիւ-
մէզ օլասընը, քի թագաթը-
մըզտան ղիյատէ ղայէթ չօգ
տղըրլըգ չէքալը, չէօյլէ քի՝
եաշամագտան պիւլէ իւմիտի-
9 միղի քէսալիք : Լաքին պիղլմ
քէնտիմիղաէ՝ էօլլիմիւն սիճի-
լի վար իտի, թաքի քէնտիմի-
ղէ կիւլէնմէյէլմ, իլլա էօ-
լիւլէրի տիրիլաէն Ալլահա .
10 Օլ քիմ պիղի օգատար պէօ-
յիւք էօլլիմիւնէն խէլաս էթ-
տի, հէմ խէլաս էտէր . քի
օնա իւմիտ էտէրիդ քի՝ տահա
11 խէլաս էտէճէք . Չին քի պի-
ղիմ իչին տուա՛տա սիղ տա-
խի եարտըմ էթտինիդ, թա-
քի պիղէ օլան իհսան չօգ քիմ
սէլէրաէն օլմալըլա՝ չօգ քիմ
սէլէր պիղիմ իչին շիւքր է-
տէլէր :
12 Զիրա պիղիմ իֆթիխա-
լըմըզ պու տուր, զամբիմի-
ղին շէհասէթի քի՝ տինեա-
տա վէ պախուսուտ սիղլին եա-
նընըզտա սատէ տիւ վէ Ալլա-
հըն խիւլիւսիւ փաք իլէ՝ թէն
իւլի իլէ տէյիլ իլլա Ալլահըն
13 լուծֆու իլէ կէչլիտիք : Զի-
րա սիղլէ՝ օգուսուղունուղ եա-
խօտ անխախտընըզտան մա՛-
տա շէլէր եալմայօրուղ . վէ

ուսարըմ քի՝ հէման ա՛գըպէ-
թէտէք անկըպաճագսընը,
նիճէ քի պիղի պիւր միգատարը 14
նըզ տափի անկըպաճ քի՝ Բապպ
Կիսուսուն կիւնիւնտէ պիղ
սիղլին իֆթիխալընը իլ, նի-
ճէ քի սիղ տափի պիղիմ :
Վէ պու ի՛թիգատա իլէ սիղէ 15
էվլէլա կէլմէք իսթէրիտիմ,
թաքի իքինճիլ քէրէմ նայիլ
օլասընը : Վէ սիղաէն Մա՛ 16
կէգոնիլայա կէչէյիմ, վէ Մա՛
կէգոնիլատան եփնէ սիղէ կէ-
լէյիմ, վէ սիղաէն Նէհու-
տիսթանա կէնոնտէրիլէյիմ : Իմ 17
տի պունուտ սիւշլանմէմտէ՝ ա՛-
ճապա խաֆիֆլիք մի էթտիմ,
էօխսա տիւշլանտիլիմ շէյլէ-
րի թէ՛նճէ մի տիւշլանտիլիմ,
թաքի պէնտէ՝ պէլի պէլի՝ վէ
էօգ էօգ օլուտն : Ամմա Ալլահ 18
էմին տիր քի՝ պիղիմ սիղէ օլան
սէօզիւմիւղ պէլի վէ էօգ օլմա՛
տը : Զիրա պիղաէն՝ էա՛նի 19
պէնտէն վէ Սիլուսանտուն
վէ Տիմոթէոստան արանըզտա
վ՛աղ օլունան Ալլահըն Օլլու-
Յիսուս Քրիստոս՝ պէլի հէմ
էօգ օլմատը . իլլա օնտա պէլի
օլուտ : Զիրա Ալլահըն նէ 20
գատար վա՛տէրի վարըտա, օն-
տա պէլի վէ օնտա ամին տիր,
Ալլահըն ճէլալի իչին վասի-
թամըզ իլէ : Վէ պիղի սիղլին 21
իլէ պէրապէր Քրիստոստա
սապիթ էտէն վէ պիղի մէս
էտէն՝ Ալլահ տըր . Օլքիմ պի- 22
ղի միւհըլէտի տափի, վէ էիւ-
րէքլէրիմիղաէ Բուհուլ միէհի-
նի վէրտի : Պէն խոէ ճանըմա 23
Ալլահը շահիտ թուլթարըմ քի
արթըգ Կորնթոսա՛ սիղի էսիր-
կէտիլիմտէն կէլմէտիմ . Տէ՛ 24
յիլ քի՝ պիղ սիղլի իմանընը-
ղա հիւքիւմտարըգ էտէրիդ,

իլա սիղին սէվինճինիդէ եարտըմճըլար իզ . զիրա սիզ ի մանտա սուրուրտունուզ :

ՊԱՊ Բ

- 1 Սէ քէնտիմէ պունու միւնասիւ կէօրտիւմ , քի սիզէ եինէ գասավէթ իլէ կէլմէ .
 2 յիմ : Ջիրա էյէր սիղն պէն գասավէթէնտիրրսէմ , եա պէնի սէվինտիրրէճէք քիմտիր , պէնտէն գասավէթէնէն քիմ .
 3 սէ տէյիլ մի : Վէ սիզէ հէման պունու եաղտըմ քի՝ կէլտիլիմ ղէման պանա շազ օլմաղա կէրէք օլան քիմսէլէր տէն գասավէթիմ օլմասըն . չիւն հէփինիլտէն էօթիւրիւ կիւվէնիւրիմ քի՝ պէնիմ շաղըղըմ սիղին հէփինիլտէն տիր :
 4 Ջիրա չօգ սըգլէթտէն վէ հիւրէք սըգընթըսընսան՝ սիլէ չօգ կէօղ եաղէրի իլէ եաղտըմ , տէյիլ քի գասավէթէնէսինիդ , իլա պէնիմսիդէ զիլլատէսի իլէ օլան մուհապպէթիմի անկըյասընըզ :
 5 Վէ էյէր պիր քիմսէ գասավէթէնտիրտի իսէ , պէնի գասավէթէնտիրմէտի՝ իլա քի պիր թարաֆտան , թա քի հէփինիլէ աղըր օլմալըմ : Պէջլէ քիմսէյէ՝ չօգ քիմսէլէրտէն օլան պու թէքտիր եէթէր :
 7 Ըջլէ քի պիր ա՛քս՝ սիլ տահա զիլատէ պաղըլալըլ թէնէլի վէրմէք կէրէք սինիդ , քի պու միսիլու քիմսէ փէք գասավէթտէն եուտուլմայա :
 8 Ստան էօթիւրիւ սիզէ եաղալըլըմ քի՝ ծա մուհապպէթ
 9 մուգարրէք էտէսինիդ : Ջիրա հէման պունուն իչիւն տախի եաղալըմ , թա քի հէր շէյ .

տէ միւթիւմիսինիդ տէյիլ թէճըրկպէնիլ սիլէյիմ : Վէ 10 քիմէ քի պիր շէյ պաղըլալ սանըզ , պէն տախի պաղըլալըլ . զիրա պէն տախի՝ պաղըլալտըլըմէ՝ էյէր պիր շէյ պաղըլալըլ իսէմ , քիտտոսուն հուղուրունտա սիղին իչիւն պաղըլալըլ , թա քի շէյթանա 11 ալթ օլմայալըմ . զիրա ծոուն գաստըլընը պիլմէզ տէյիլիզ :

Իմաի . Բրիտոսուն աւետա 12 ըանը իչիւն Տրոստա կէլտիլիմ տէ , պանա Բապպտան գափու աչըլըլըլ օլմալըլա , գարնտա 13 չըմ Տիտոսու պուլմատըլըմ աան՝ բուհուրտա ըահթըմ օլմատը . լաքին օնյար իլէ վէ տալալըլ . Սալէգոնիպա չըգտըմ :

Ամմա աիդէ տայիմա Բը 14 ըիտոս իլէ զաֆէր վէրէն՝ վէ հէր եէրտէ պիլիմ վաթիթա մըզ իլէ ծոուն պիլկիսինիլ ըաի հասընը պէյան էտէն Ալահա շիւքր օլսուն : Ջիրա կէրէք 15 իսէլաա պուլաճադ կէրէք հէլաք օլաճադ քիմսէլէրին արա սընտա՝ Ալահա Բրիտոսուն իսշրաիհասը իլ . զա՛ղըլա 16 ընա էօթիւմ իչիւն էօլիւմ ըալիստը՝ պաղըլարընա իսէ հալաթ իչիւն հայաթ ըաիհասը իլ . վէ պու շէյէրէ քիմգա տիր տիր : Ջիրա չօգլարը կի 17 պի Ալահըն սէօղիւնիւ թէզվիւր էտէնէր տէյիլ իլ , իլա իսիւլիսիւ փաքտէն կիսիլ՝ իլա Ալահտան կիսիլ՝ Ալահըն հուղուրունտա Բրիտոստա սէյլէրիլ :

ՊԱՆՊ Գ

1 Երևն քննործողն թափս.
յէ՞՞ քի էթմէյէ պաշարը .
եօխսա պա՛ղըտըր կիպի թա-
րաֆընըզա . թափսյէ մք-
թիւպըրնէ՛ եախօա թարա-
ֆընըդտան թափսյէէրէ՛ մի
2 յիւնթաճ իղ : Երբէքէրի-
միղաէ եաղըմը՛ հէփ առնմ.
լէրաէն թանըր վէ օգունուր
մքթիւպիւմիւղ սիղ սինիղ .
3 Չիւն պէլլի սինիղ քի՛ պիղ
տէն իծրա օլունմա՛ Քրիս-
տոսուն մքթիւպիւսինիւղ ,
քի աէյլլ միւրէքէպ իլէ՛ իլլա
տիրի Ալլահն Բուհու իլէ եա-
ղըլա , տէյլլ թաշ լէվէալա-
րնա՛ իլլա եիւրէյին էթաէն
4 էվէհալարնա : Վէ Քրիստո-
սուն վասիթասի իլէ Ալլահա
պէյլէ ի՛թիմատմըզ վար :
5 Տէյլլ քի քէնտիլիլիլաէն պիր
շէ՛ քէնտիլիլիլիլաէն կիպի
սիւշէնմէյէ գատիր իղ , իլլա
պիղմիգատիր օլմամըզ Ալլահ .
6 տան տըր . Քի օ՛ պիղն եէնի
ա՛հտըն խըղմէթճիլէրի օլմալա
գատիր էյլէտի , տէյլլ եաղը-
նըն իլլա բուհուն . զիրա եա-
ղը էօլտիրիւր , ամմա բուհ-
7 հայաթ վէրիւր : Վէ էյեր
էօլմալն՝ եաղըլար իլէ թաշ
լարտա րէսմ օլունան խըղմէ-
թի ճէլալ իլէ օլտու իսէ՛ շէյ-
լէ քի իսրայէլ օլուլարը Մով-
սէսին եիւզլունէ՛ օնուն եիւզիւ-
նիւն պաթթալ օլունուր ճէլա-
լի սէպէպիւնտէն՝ պապմալա
8 գատիր տէյլլէր իտի , Բու-
հուն խըղմէթի նի՛ճէ տահա
ղիյառն ճէլալ իլէ օլմայաճադ
9 տըր : Զ իրա էյեր ա՛ղապա
հիւքմ օլմանըն խըղմէթի ճէ-

լալ իսէ , տահա չօդ զիյառն
սատագաթըն խըղմէթի ճէ-
լալտէ արթաճադ տըր : Զ ի 10
րա ճէլլ օլան շէյ՛ ճէլալն
ղայէթ ա՛լա օլտուղունտան՝
պու թարաֆտա ճէլլ օլմա-
տը : Չիւն քի էյեր իպթալ 11
օլունան՝ ճէլալտէ իտի իսէ ,
նէ՛ գատար զիյառն պագի՛ օ-
լան՝ ճէլալտէ օլաճադ : Սմաի 12
պէյլէ իւմիտիլիլ վար իքէն ,
չօդ ճէսարէթ իսթիմալ էտէ
րիլ . Վէ տէյլլ Մովէս կի- 13
պի քի քէնտի եիւզլունէ էօր-
թիւ գօլուտու , թա քի իս-
րայէլ օլուլարը իպթալ օլա-
ճադ ճէլալն սօնունա պագմա-
յալար : Ամմա օնլարն ա՛գըլ 14
լարը ոչուշտու . զիրա թա
պու կիւնէտէք էպի Ահարն
օգունաուղունտա՛ օլ էօրթիւ
սուրույօր , գալարըրմամը
տըր , շին քի՛ Քրիստոստա
պաթթալ օլունուր : Լաքին 15
թա պու կիւնէտէք Մովէսին
օգունաուղու զման՝ օնլարն
եիւրէյի իւզլէրինտէ էօրթիւ
եաթայօր : Ամմա օնլար Բալ- 16
պա տէօնտիւլա զման՝ էօր-
թիւ գալարըրը : Վէ Բապա՛ 17
օլ Բուհ աուր , վէ Բապալըն
Բուհու օլտուղու եերտէ՛ ա՛-
ղատըր օրտաա տըր : Պիղ իսէ 18
հէփիմիղ էօրթիւսիւղ եիւզլէ
Բապալըն ճէլալնի՛ յայնէտէ
կիպի ոէյր էտէրէք՝ հէման օ
սուրէթէ Բապալըն Բուհուն
տան կիպի՛ ճէլալտէն ճէլալէ
թէպտիլ օլուլուր :

ՊԱՆՊ Դ

() Դտան էօթիւրիւ պու 1
խըղմէթ պիղաէ վար իքէն՝ պի-
ղն մէրհամէթ օլունաուղունա

- 2 կէօրէ՝ օսանմաղղ : Իլլա ըէ՝
ղալէթին կիզլի շէյլէրինի
ըէտա էտիպ՝ ֆէնտ իլէ վարըն
մաղղ, հէմ Ալլահն սէօ-
ղիւնէ հիլէ գաթմաղղ : Իլլա
Ալլահն հուզուրունաա կէր-
շէքլիյին պէյանի իլէ քէնտի-
լէրիմիզի հէփ ատէմլէրին գա-
միրինէ թափսիյէ էտէրիզ :
- 3 Վէ էյէր պիղիմ աւետարանը
միզ էօրթիւլիս իսէ տախի՝ հէ-
լաք օլաճադ քիմսէլէրէ էօր-
4 թիւլիս տիր : Քի ծնարատա
պու տիւնեանըն ալլահ՝ ի-
մանարղլարըն ա՛գլընը քէօր
էթաի, քի Ալլահն թափի-
րի օլան Քրիստոսուն ճէլալի-
նին աւետարանըն նուրու
- 5 ծնարա տօլմայա : Զիրա
քէնտիմիզի վազ էթմէյօրուզ՝
իլլա Քրիստոս Գիսուս Բապ-
պը, վէ քէնտիմիզի Յիսուս ի-
չիւն սիզէ գուլար : Զիրա գա-
6 րանլըգտան ըլլգ փարլամաղա
տէյէն Ալլահ՝ Գիսուս Քրիս-
տոսուն եււղիւնտէ Ալլահն
ճէլալի պիլկիսինին նուրունու
վէրմէք իչիւն՝ եււրէքլէրիմի-
- 7 ղէ օ ըլլգ վէրտի : Վէ պու
խաղինէյի թօփրադ գապլար-
տա թութարըզ : Թաքի գուվ
վէթին չօդ զիյատէ օլմասը՝
Ալլահտան օլա, վէ տէյիլ
- 8 պիզտէն : Հէր շէյտէ սըգլն-
թը շէքլէրիզ, լաքին սըգլէթէ
կէլմէղիզ : նաչարըզ շէք-
լիզ, լաքին իւմտսիզ գալմա-
9 ղըզ : Գօփալանըրըզ, ամմա
թէրք օլունմաղղ : եէրէ չար
փըլըրըզ, ամմա հէլաք օլուն
- 10 մաղղ : Գիսուսուն էօլիւմիւ-
նիւ տայիմա թէնիմիզտէ թա-
շըրըզ, Թաքի Գիսուսուն
է՛օմիւ տախի թէնիմիզա՛ :
- 11 պէյան օլունա : Զիրա պիզ

եաչայանլար՝ Գիսուս իլին
տայիմա էօլիւմէ թէյսլմ օլու-
նուրուզ, Թաքի Գիսուսուն
է՛օմիւ տախի պիղիմ էօլիւմ-
լիւ թէնիմիզտէ պէյան օլու-
նա : Շէյլէ.քի պիզտէ էօլիւմ՝ 12
սիզտէ իսէ է՛օմիւր ա՛մէլ է-
տէր : Վէ իմանըն հէման օ 13
ըուհունա մաղք օլտուղումուզ
էճիլտէն՝ Նմանարմ, ծնուն ի-
չիւն սէյլէտիմ՝ էաղըլմը օլ-
տուղու կիսի, պիզ տախի ի-
նանըրըզ, ծնուն իչիւն տախի
սէյլէրիզ : Չիւն քի պիլիլիզ 14
քի՝ Բապպ Գիսուսուն տիրիւ
տէն՝ պիզի տախի Գիսուսուն
վափթասի իլէ տիրիլտէճէք,
վէ սիզին իլէ հուզուրա կէթի-
րէճէք տիր : Զիրա հէր շէյ 15
սիզին իչիւն տիր, Թաքի ի՛-
նայէթ չօղալալ չօղլարըն շիւք-
րիւ իլէ Ալլահն ճէլալինէ
արթա :

Վունուն իչիւն օսանմաղղ : 16
լաքին էյէր պիղիմ տիւրըքի
ատէմիմիզ չիւրիւր իսէ տախի
կիւն պէ կիւն իչէրիքի թաղէ-
լէնիլ : Զիրա պիղիմ գէմանի 17
օլան հաֆիթ սըգլէթիմիզ՝
պիզէ ղայէթ չօդ՝ խառտան
զիյատէ էպէտի ճէլալ աղրը-
լըզ ա՛մէլ էտէր : Չիւն.քի կէռ 18
րիւնէն շէյլէրէ պաղմաղղ,
իլլա կէօրիւնմէյէնլէր : զիրա
կէօրիւնէնլէր ղէմանի տիր,
ամմա կէօրիւնմէյէնլէր էպէւ-
տի տիր :

ՊԱՊ Ե

Օ իրա պիլիլիզ.քի՝ էյէր 1
մէպեանըրըն տիւնտալի էլի
պօղուրուրա, Ալլահտան էլ
իլէ էափըլմամը էվ կէօքլէր-
տէ էպէտի պիր պինամըզ վար :

- 2 Չիւն քի պուռնտա՝ կէօքտէն օ-
լան մէսքեանըմըղը կիլինմէյէ
հարեթէ հաերէք ահչէքերիզ՝ .
- 3 Չիւն կիլինմիշ օլուա՝ չըպլադ .
- 4 պուռննմայտճադըղ : Չիրա
պիղ պու մէսքեանտա օլանլար՝
էիւք ալթընտա ահ չէքերիզ .
պուռնուն իչիւն քի սօյունմադ
իսթէմէզիզ, իլլա իւսթտէն
կիլինմէք . թա քի էօլլամլիւ
ճէսէք հայաթտէն եռատուլա :
- 5 Ամմա պիղի հէմման պու չէյէ
հաղըրլայան՝ Ալլահ աըր , քի
օ պիղէ Բուհուն փէհինի տախի
- 6 վէրաի : Իմսի տայիմա ճէսա-
րէթ հաերիզ, զիրա պիլըրիզ
քի՝ պիղ թէհնաէ հաղըր իքէն՝
- 7 Բապպտան ուղադըղ . Չիրա
իման իլէ էիւրիւրիւզ, վէ տէ-
- 8 յիլ կէօրիւշ իլէ : Իմսի ճէսա-
րէթ հաերիզ, վէ րաղի իզքի՝
պախուսուն թէհնաէն ուղադ՝
վէ Բապպտէն էանընտա հաղըր
- 9 օլալըմ : Միուն իչիւն տախի
ղայթէթ հաերիզ քի՝ կէրէք
հաղըր իսէք կէրէք ուղադ ի-
սէք , ծնա մադպուշ օլալըմ :
- 10 Չիրա կէրէք տիր քի՝ հէփի-
միզ Քրիստոսուն տիվանը հու-
ղուքունտա կէօրիւնէլիմ, թա
քի հէր քէս քէնտի թէհնի իլէ
էթտիլի ա՛մլէքէ կէօրէ՝ կէ-
րէք էյի կէրէք քէօթիւ իվա-
ղնը ալա :
- 11 Իմսի պիղ Բապպտէն Կօրգու-
սունուն պիլմէյիլէ՝ առէմլէրի
գանաըրըրըղ, վէ Ալլահա ա-
շիքեար իլ . վէ ումարըմ քի՝
սիղնի զամլըրլէրինիդտէ տախի
- 12 աշիքեար օլմուշուզ : Չիրա
քէնտիվիլն էինէ սիղէ թավ
սիյէ էթմէյօրուզ, իլլա սիղէ
պիղտէն է թիւրիւ իֆթիտար
սէպէպի վէրիւրիզ . թա քի
էիւղաէ վէ տէյիլ էիւրէքտէ

իֆթիտար էսէնլէրէ «էօլի-
նիւզ օլուուն : Չիրա էյէր 13
պիխտաւ օլտուգ իսէ , Ալլահ
իչիւն տիր . վէ էյէր ագլը-
մըղ թամ իսէ , սիղնի իչիւն
տիր : Չիւն քի Քրիստոսուն 14
մուհապպէթի պիղէ դօր է-
տէր . զիրա պէշլէ գըյաս
հաերիզ քի՝ էյէր պիլի հէփի-
սի իչիւն էօլտուլիսէ , օլմուշ
օլտու քի՝ հէփիսի էօլտուլէր .
Աէ հէփիսինն ուղուրունա 15
էօլտուլ , թա քի արթըզ եա-
շայանլար քէնտիլէրի իչիւն
եաշամայալար , իւս քէնտի-
լէրին ուղուրունա էօլէն հէմ
տիրիլէն իչիւն : Շէշլէ քի 16
պիղ շիմաէն սօնկրա քիմսէյի
թէնճէ պիլմէզիզ . վէ էյէր
Քրիստոսուն թէնճէ պիլտիք
իսէ սէ՝ լաքին շիմսի արթըզ
պիլմէզիզ : Շէշլէ քի էյէր 17
պիլըր քիմսէ Քրիստոստա իսէ ,
էէնի մախլուգ տուր . էպի
շէյլէր կէչաի , իլթէ հէր շէյ
էէնի օլտու : Աէ հէփիսի ԱԼ 18
լահտան աըր քի պիղի Յիսուս
Քրիստոսուն վապիթաթի իլէ
քէնտիսիլիլ սոււհ էթտիրտի ,
վէ պիղէ սոււհուն իըղձ թինի
վէրտի . Եանի քի Ալլահ 19
Քրիստոստա ալանեայը՝ ծիլա-
րն սուչաըրնըր սայմայարադ՝
քէնտիսիլիլ սոււհ էթտիրտի ,
վէ սոււհուն սէօղնիւն պիղէ
թէսլիմ էթտի : Իմսի Ալլահ 20
պիլըմ վապիթամըղ իլէ եալ-
վարըր կիպի՝ Քրիստոսուն
թարաֆընտան էլլիլք հաե-
րիզ , Քրիստոս իչիւն րէճա
հաերիզ, Ալլահ իլէ սոււհ օ-
լուն : Չիրա կիւնահ պիլմէյէ 21
նի պիլըմ իչիւն կիւնահ Գաղա-
թէ էյլէտի , թա քի պիղ ծնուն իլէ՝
Ալլահն սատադաթ թալըմ :

ՊԱՊ 2

- 1 Իմո՛ր պերապէր իշէր ի-
քէն, եազմարբըզ սախի քի՛
սիղ Ալահըն ի նայէթինի նա-
ֆիլէյէ գապուլ էթմիշ օլմա-
2 յասընըզ : Զիրա տէր քի՛ Սէ-
նի մագպուլ զէմանտա տինկ-
լէսիմ, վէ սանա խէլաս կիւ-
նիւնտէ եարսըմէթսիմ. իշ-
թէ շիմտի մագպուլ զէման՝
իշթէ շիմտի խէլաս կիւնիւ :
3 Հիւ պիր շէյտէ՝ պիր թէօքէզ
վէրմէղնի, թա քի խըզմէթ
4 գուտուրուլ օլմայա : Իլա հէր
շէյտէ քէնտիմիղի Ալահըն
խըզմէթ ձիւլէրի կիպի թագ-
սիմ էտէրիզ, չօգ սապր իլէ՝
սըզլէթըլար իլէ՝ տէրտէրիլէ՝
5 սըզլէթըլար իլէ՝ քէօթէքլէր իլէ՝
հապսըլար ըլա՝ տէտիրկինլէքլէր
իլէ՝ զահմէթլէր իլէ՝ ույգու-
6 սուզըուգըլար ըլա՝ աշըզըլար
ըլա՝ փաբըլ ըլա՝ պիլկի իլէ՝
սապր իլէ՝ լէթաֆէթ իլէ՝ Ա՛-
7 զիզ Բուհ իլէ՝ միւրայըսըզ մու-
հասպէթ իլէ՝ կէրէքլէք սէօ.
ղիւ իլէ՝ Ալահըն գուվլէթի
իլէ՝ սատագաթըն սաղսան
վէ սօլտան սիլահըլար իլէ՝
8 ի՛զցէթ վէ ի՛թիպարօղըզ
իլէ՝ պէսնամըզ վէ նամ ու-
շան իլէ . ալտատըճըլար՝ վէ
9 կէրէքլէք քիմնէլէր կիպի, պէւ-
լիսիզ՝ վէ պէլլի քիմնէլէր կի-
պի, էօլմիւշ քիմնէլէր կիպի՝
ամմա իշթէ եաշսյօրուզ, թէ-
տիպ օլունան՝ ամմա էօլտիւ-
րիւմէյէն քիմնէլէր կիպի,
10 գասաւլէթաէ օլան՝ ամմա տա-
լիմա նէվինէն քիմնէլէր կի-
պի, ֆագիրլէր՝ ամմա չօղա-
րընր զէնկին էտէն քիմնէլէր
կիպի, հիւ պիր շէյի օլմայան .

լար՝ ամմա հէր շէյի զապթ
էտէնէլէր կիպի իլ : Աղըմըզ 11
սիզէ աշըլըշ տըր՝ եա Կորն-
թոսուլար, եիւրէյիմիզ կէ-
նիլէնիմիշ տիր : Պիղան տարըզ 12
շէքմէյօրտունուզ, լաքին քէն-
տի պաղըլարընըլտա տարըզ
շէքեր սինիզ : Վէ էվլատա, 13
րա կիպի սէջլէրիմ, պունա
պէտէլ սիզ տախի կէնիլէ-
նին :

Իմանսըզըլար իլէ պիր պօյուն 14
տուրուգա կիրմէն . զիրա սա-
տագաթըն նահագըզ իլէ նէ՞
հիսսէտարըլըզ՝ վէ ըլըլըն գա-
րանըղըլա նէ՞ իշհագըլըլար :
Վէ Քրիստոսուն Բէլիար իլէ 15
նէ՞ իթթիֆագը, եախօտ միւ-
մինին՝ իմանսըզ իլէ նէ՞ հիւ-
սէսի վար : Վէ Ալահըն հէյ. 16
քէլինին՝ փաթըլար իլէ նէ՞ միւ.
նասիպէթի վար . զիրա սիզ՝
տիրի Ալահըն հէյքէլի սի-
նիզ, նիճէ քի Ալահ՝ ահսի.
Օնըլարն արասընտա սաքին
օլաճաղըմ, վէ արալարընտա
կէզէճէյիմ, վէ ծնըլարն Ալա.
հը օլաճաղըմ, վէ ծնըլար գալ.
մըմ օլաճաղըլար : Պունուն իլ 17
չիւն ծնըլարն օրթասընտան
չըգըն, վէ այըլըն՝ տէյօր
Բապպ, վէ նափաք շէյէ տօ.
գանման . Վէ պէն սիղի գա. 18
պուլ էտէճէյիմ, վէ Փէտէրի.
նիզ օլաճաղըմ, վէ սիզ օղու-
լարըմ վէ գըզըլարըմ օլաճաղ-
սընըզ՝ տէյօր հէլ շէյէ գա.
տիր Բապպ :

ՊԱՊ Ի

Իմո՛ր եա սէվիլիւլէր՝ 1
պու վա՛տէրիմիզ վար իքէն,
քէնտիմիղի թէնին վէ րուհօն
հէր մուրտարըլընտան փաք.

էյէրէք՝ Ալլահն գորգուսու
լիէ ա'ղիղիք իւզիւ ա'մէլ է-
տէրիմ :

2 Վիղի գապուլ էտին . հիւ
քիմէյէ նահապըգ էթմէ-
տիք , հիւ քիմէյէ ֆէսատա
վերմէտիք , հիւ քիմէյէ զատր

3 էթմէտիք : Հիւքմ իչին սէյ-
լէմէյորում . զիրա փէշին սէյ-
լէտիմ քի՝ պերապէր էօլմէք
վէ պերապէր եաշամագ իչին

4 էիւրէքլէրիմիլտէ սինիլ : Ին-
տինիլտէ չօգ ճէսարէթիմ վար ,
սիլտէն էօթիւրիւ չօգ ի. ֆթի-
խարըմ վար . թէսէլլիտէն տօլ

մուշում , ճիւմէ սըգընթըմը
տա՝ շաղըդաւն թաշգընըմ :

5 Չին քի պիլ Մակեդոնիայա
կէլիքտէ , վիւճիւտիւմիւզին
հիւ պիլ լահաթըղը օլմատը ,
իլլա հէր շէյտէ սըգընթըտա

6 խի : Լաքին սըլապ կէօնիւլ
լիւլէրէ թէսէլլի վէրէն Ալ-
լահ՝ Տիտոսուն կէլմէսի իլէ
7 պիլի միւթէսէլլի էթտի : Վէ

կալընըլ օնուն կէլմէսի իլէ
տէյիլ իլլա օնուն սիլտէն
էօթիւրիւ թէսէլլի օլունտու

ըլ թէսէլլի իլէ տախի , չին
քի պիլգէ սիլին հասրէթինի
զի՝ սիլին ֆիլլանընըլ՝ պէնիմ

8 Չիրա էյէր սիլի մէքթիւպ
իլէ գասալէթլէնտիլտիմ իսէ ,
փիլման օլւոյորուտում իսէ տէ՝
փիլման տէյիլիմ . զիրա կէօ-

9 ճադ պիլ զէմանէտէք : Շիմ
սի սէվինիլիմ , տէյիլ քի գա-
սալէթլէնտիլիլ , իլլա քի թէվ

պէ իչին գասալէթլէնտիլիլ .
զիրա Ալլահն իսիէփիլիէ կէօ-
րէ գասալէթլէնտիլիլ , թա-
քի պիլտէն հիւ պիլ շէյտէ

10 շարար չէքմէյէսինիլ : Չիրա
Ալլահն իսիէփիլիէ կէօրէ օ-
լան գասալէթլէ խէլաս իչին
փիլման օլունմալ թէվպէ հա-

սըլ էտէր . ամմա տիւնէսնըն
գասալէթլէ իչիւմ հասըլ է-
տէր : Չիրա իշթէ հէման պու՝ 11

Ալլահն իսիէփիլիէ կէօրէ
գասալէթլէնտիլիլ սիլգէ նէ՝
գատար ճէհա՝ նէ՝ գատար
էօլլ՝ նէ՝ գատար տարըլմագ՝

12 նէ՝ գատար դօրգու՝ նէ՝ գա-
տար հասրէթլէ՝ նէ՝ գատար լալ-
րէթլէ՝ նէ՝ գատար ինթիգամ
հասըլ էթտի . հէր վէճլէ

քէնտինիլիլ պու շէյտէ փաք
օլտուլունու կէօսթէրտինիլ
Իմտի սիլգէ եաղորմ իսէ տէ՝ 12

նահապըգ էտէն իչին տէյիլ
նահապըգ չէքէն իչին տէյիլ
Խի , իլլա քի՝ Ալլահն հու-

զուրունտա պիլիլմ սիլտէն էօ-
թիւրիւ օլլա ճէհաթիլիլ սիլգէ
սիլյան օլա : Օնուն իչին սի՝ 13

զին թէսէլլիլիլտէն էօթիւրիւ
միւթէսէլլիլ օլտուգ . վէ պա-
խուսուս տահա զիլյատէ Տի-

տոսուն սէվինիլիլ սէվինտիք
քի՝ օնուն բուհու սիլին հէփի-
նիլտէն լահաթլանտը : Չիրա 14

սիլտէն էօթիւրիւ օնա էյէր
պիլ շէյտէ էօյիլտիլմ իսէ ,
րէղիլ օլմատըմ . լաքին նիճէ
քի՝ սիլգէ հէր շէյի կէրէքլէք

15 իլէ սէյլէտիք իսէ , պէյլէճէ
պիլիլմ Տիտոսա օլան էօյիլն-
մէմիլ տախի կէրէյէ չըգար :
Վէ օնուն գալալ տահա զիլա՝

իլէ դապուլ էթտիյինիզի
16 իսթըրնտա թուլթար : Իմտի
սէվնիբրիմքի՝ հէր շէյտէ սի-
ղէ իթիմատըմվար :

ՊԱՊ Ը

- 1 Իմտի եա՝ դարնտաշար՝
Մակեդոնիա քիլիսալէրինէ վէ-
րլմիշ օլան Ալլահըն ինա-
յէթինի սիզէ պիլտիբրիզ .
- 2 Քի չօգ սըգընթը թէճրիւպէ-
սինտէ՝ ծնարըն շաղըղընըն
չօղալմասը վէ ծնարըն շէսիտ
Փագիրլըյի՝ ծնարըն դանի ճէօ
մէրտլըյի իլէ դանիմէթ օլտու :
- 3 Զ իրա շէհատէթ էտերիմ քի՝
գուտընթըլէրինձէ՝ վէ գուտ-
րէթըլէրինտէն տախի ղիյատէ
- 4 Իրասէթ կէօսթէրտիլէր : Չիւն
քի պիզէ չօգ նիյաղար իլէ
եալվարալար քի՝ պու իհսա-
նը՝ վէ աղիլէրէ օլան խըզ-
մէթին իլհաղըղընը դապուլ
- 5 էտէլիւմ : Վէ իւմիա էթտիյի-
միզ կիպի տէյիլ՝ իլա էվլէլա
քէնտիլէրինի Բապալաթէպլմ
էթտիլէր , անտէն Ալլահըն
- 6 Իրատէթի իլէ պիզէ . Շէյլէ
քի՝ Տիտոսս ըէճա էթտիք
քի՝ էվլէլտէն պաղատըղը կի-
պի՝ հէման էյլէ պու իհսանը
- 7 սիգաէ թէքմիլ էտէ : Լաքին
նիձէ քի հէր շէյտէ՝ իմանտա
վէ սէօղտէ վէ պիլկիտէ վէ հէր
ճէհտտէ վէ սիղտէն պիզէ օլան
մուհասպպէթտէ արթար իսէ-
նիզ , պու ինայէթտէ տախի
- 8 արթարընը : Թէնպիհ էտէ
րէք սէյլէմէյօրում , իլա
ղայրիլէրին ճէհտի սէպէպին
տէն՝ վէ սիղն մուհասպպէթի-
նիղն հալիս օլտուղունու սը-
- 9 նայարաղ սէյլէյօրում : Զ իրա
Բապալմըլ Յիտուս Քրիստո

տուն ինայէթինի պիլըր սի-
նիզ , քի ղէնկին իքէն՝ սիղն
իչիւն Փագիր օլտու , թա քի
սիզ ծնուն Փագիրլըյի իլէ
ղէնկինկէնէսինիզ : Վէ պուն 10
տա րէյ վէրիբիմ . ղիրա սիզէ
պու Փայիսէլտիլ , քի սիզկէ-
չէն սէնէտէն պէրու եալընը
էյլէմէյի տէյիլ՝ իլա իսթէ-
մէյի տախի վիշլն պաղատը-
նը : Շ իմտի իսէ իճրասըն 11
տախի թէքմիլ էտին . թա քի
իսթէմէնին հաղըր կէնիւ-
լիյիւ նիձէ իսէ , վարըղնա
կէօրէ թէքմիլ էթմէք տախի
էյլէ օլա : Զ իրա հաղըր կէօ 12
նիւլիւք վար իսէ , պիլ քիմ
սէ մալիք օլտուղունա կէօրէ
մադպուլ տուր , տէյիլ մալիք
օլմատըղնա կէօրէ : Զ իրա 13
ղայրիլէրէ րահաթ՝ սիզէ իսէ
սըգընթը օլմադ իչիւն տէյիլ ,
իլա հալ պիլ օլուպ՝ ղիմաթի 14
ղէմանտէ սիղն արթընը
ծնարըն էքսիլըլի իչիւն օլա .
ծնարըն արթըղը տախի
էքսիլըլիյինիլ իչիւն օլա , թա
քի հալ պէրապէրլիյի օլա :
Նիձէ քի եաղըլմըտըր . Զօ 15
ղու օլանըն՝ արթմատըր , վէ տ-
ղը օլանըն՝ էքսիլմէտի : Ամա 16
սիղտէն էօթիւրիւ պու ճէհ-
տի Տիտոսուն էիւրէյինէ վէ-
րէն Ալլահա շիւքր օլտուն .
Քի օ՝ կէրչի ըէճայը դապուլ 17
էյլէտի , ամա տահա ճէհտ-
լու օլմաղըլա՝ քէնտի իրատէ-
թի իլէ սիզէ չըգալ : Վէ ծնուն 18
իլէ պէրապէր՝ հէքի էթիմալը
արտարնտա աւետարանտա
մէտհ օլունան դարնտալը կէօն
տէրոիք . Վէ եալընը պու 19
տէյիլ՝ իլա պու պիլգիմ խըզ-
մէթ էթտիյիմիլ՝ Բապալըն
քէնտի իղէթի իչիւն վէ հա

ղեր կէսնիւնիւյիւնիւզ իջին օ-
լան իհասն իլէ պէրապէր՝ քի-
լիսալէրտէն պիղէ եօլտաշ
20 նասպ օլունտու : Վէ պուն-
տան ինթիրազ էաէրիզ քի՝
օլմայա պու խըզմէթ էթաիյի-
միզ դանիմէթաէ պիր քիմանէ
21 պիղէ գուտուր պուլա : Չիւն
քի էյի շէյէր իջին գայտ
էտէրիզ , տէյիլ եալլմըզ Բապ
պըն հուզուրունտա՝ իլա ա-
տէմէրին հուզուրունտա տա-
22 խ : Վէ մելար իլէ պէրապէր
օլ գարնտալմըզ կէսնտէր-
տիք , օնու քի նէչէ շէյէրտէ
ջօք տէֆա՝ սընատըզ քի ճէհտ
սահպի տիր . ամմա շիմաի
սիղէ օլան չօգ իթիմաստան
էօթիւրիւ տահա չօգ ճէհտու
23 տուր : Տիտոս իսէ , պէնիմ իլ-
հազըմ վէ սիղին իշաալմըզ
տըր . ամմա գարնտալարմըզ
քիլիսալէրին մէմուրլարը վէ
Քրիստոսուն շանը տըրլար :
24 իմոի սիղին մուհապպէթի-
նիղին՝ վէ պիղմ սիղին իջին
իթիթիսարմըզն իսպաթընը
մելարա քիլիսալարն հուզու-
րունտա կէսթէրին :

ՊԱՊ Թ

1 Օ իրա ա՛ղիղէր իջին օ-
լան խըզմէթին խուսուսուն-
տա՝ սիղէ եազմագ պանա զի-
2 յատէ տիր : Չիւն քի սիղին
հազըր կէսնիւնիւյիւնիւզիւ
պիլիւմ , քի օնուն իջին սիղ-
տէն էօթիւրիւ Մակեդոնու-
լարա իթիթիսար էտէրիմ քի՝
Աքայիա կէչէն երլտան պէրու
հազըր տըր , վէ թարաֆընըզ
տան օլան լայրէթ՝ չօղլարը
3 նը հարաքէթէ կէթիւրտի : Վէ
գարնտալարը կէսնտէրտիմ քի՝

պիղիմ սիղտէն էօթիւրիւ իթ-
թիսարմըզ պու խուսուստա
պօշոնա չըզմայա . թա քի
տէտիլիմ կիպի՝ հաղըրլանմըզ
օլասընըզ : Օլմայա քի՝ էյեր
4 պէրապէրիմ ճէ Մակեդոնու-
լար կէլլուտէ՝ վէ սիղի հազըր
լանմամըզ պուլուրլարտա , պիղ՝
տէմէյէլիմ սիղ՝ պու իթիթի-
սարըն ճէսարէթիւնտէ ընդիլ
օլալմ : իմոի իկթիլալը սայ .
5 տըմ քի՝ գարնտալարա եալ-
վարայըմ , քի սիղէ էվլէլ կէ-
լէլէր , վէ սիղին փէշին խա-
պէր վէրիլմիշ պէրէքէթիւնիլի
էվլէլ ճէ հազըր էտէլէր , քի
պու մինվալիւզըն պէրէքէթ
կիպի վէ տէյիլ թամաքէար-
լըզ կիպի հազըր օլա : Հէմ՝
6 պունու քիլիմ նէքէտըլէ իլէ
էքէն՝ նէքէտըլէ իլէ տաիի պի-
լէ ճէք , վէ պէրէքէթ իլէ է-
քէն՝ պէրէքէթ իլէ տաիի պի-
լէ ճէք : Հէր քէն՝ կէսնիւն
7 տէն իրատէթ էթտիլինէ կէօ-
րէ վէրիւ . դասավէթ իլէ՝ եա
ճէպը իլէ տէյիլ . ղիրա Ալա՛-
շէն վէրիլիլի սէվէր : Վէ Ալ
8 լա՛՝ սիղէ հէր ինայէթի աբ-
թըրմալա դասիր տիր . թա
քի չէր շէյտէ տայիմա թէք .
միլ քիֆայէթիւնիլ օլմալըլա ,
հէր էյի ա՛մէլտէ արթուսընըզ :
Նիճէ քի եաղըմըզ տըր . Սաչ
9 ալ , ֆուգարալարա վէրաի ,
օնուն սատագաթը էպէտէն
գալըր : Վէ էքէնէ թօխում՝
10 հէմ՝ եէմէք իջին էքմէք իհ-
սան էտէն՝ սիղին թօխումա-
նուզու վէրսին , վէ չղալթ-
սըն , վէ սատագաթընըզըն
մահաուլթընը արթըրըն :
Թա քի հէր շէյտէ՝ պիղիմ
11 վասիթամըզ իլէ Մալա շիւքը
հասիլ էտէն հէր ճէմէրտըլք .

- 12 տէ զէնկինէնէսինիդ : Չիրա
պու խղճէթին իճարսը՝ եա-
լննրդ ա՛ղղէրին էքսիքիյնի
տօլտօլմազ , իլլա Ալլահա
չօդ շիւբըր իլէ տախի ար :
- 13 Թար : Չիւն քի պու խղճէ-
թին թէճրիւպէսի իլէ՝ Գրիս
տոսուն աւետարանընա իգրար
էթատիյնիդ իթաա՛թ իչիւն
վէ օնլարա հէմ հէփիսինէ օ-
լան իլլագըղըն ճէօմէրտ-
լէյի իչիւն Ալլահա շիւբըր
- 14 էտէրէր : Վէ օնլարն սիղն
իչիւն նիյաղարը իլէ՝ սիղն
իւղէրինիղաէ օլան Ալլահն
ղայէթ ա՛ղղմ ինայէթի իչիւն
սիղէ հասրէթ չէքէրէր : Վէ
Ալլահա՝ թա՛պիր օլունմազ
պահշիլի իչիւն շիւբըր օլուն :

ՊԱՊ Ժ

- 1 Ե պէն Պօղոս քէնսիմ՝
Քրիստոսուն մահճուպըղու
վէ լաթիֆիլիյի իլէ սիղէ եալ-
լարըրմքի՝ արանըգտա եիւղ
եիւղէ իքէն՝ ալլազ կէօնիլլիւ
իսիմ , ամմա ուղազ իքէն սի-
ղէ ճէսարէթլի օլուրում , վէ
րէճա էտէրիմ քի եանընըգտա
օլտուրումա՝ պիղն թէնճէ
կէզէր կիսի զանն էտէն պա՛ղը
քիսնէէրէ՝ զանն էթատիյիմ
ի՛թիմաս իլէ ճէսարէթ էթ-
- 3 մէյիմ : Չիրա թէն իլէ կէ-
ղէր իսէք տէ՝ թէնճէ ճէնք
էթմէյօրուզ : Չիւն քի ճէն
կիսիղն սիլահլարը ճիսմանի
տէյիլէր , լաքին հիսարլար
երգմազ իչիւն՝ Ալլահ իլէ
- 5 գուլլիլթիլ տիրէր : Վէ գու-
րունթուլարը հէմ Ալլահն
պիլիսի իւղէրինէ եիւճէլէ-
նէն հէր եիւքսէրլիլ երգա-
րըզ , վէ հէր միւլահաղայը
- Գրիստոսուն իթաա՛թընա է
սիր էտէրիդ . Վէ իթաա՛թը
նրդ թէքմիլ օլտուղու թաղ-
տիրտէ՝ հէր իթաաթուղլազ
տան ինթիգամ ալմաղա հա-
ղըրըզ : Նիւղտէ օլան շէյլէ
րէ՛ մի պապարսընըզ . էյէր
պիր քիմէէ քէնտիսինէ կիւվէ-
նիւսէ քի՝ Գրիստոսուն տուր ,
քէնտիլիյնտէն էինէ պունու
տիւլլանսիւն քի՝ օնիճէ Գրիս
տոսուն իսէ , պիղ տախի էյլէ
Քրիստոսունալ : Չիրա էյէր
հապալըն պիղէ՝ մա՛մուրիյի-
թինիդ իչիւն վէ տէյիլ էրզըզ
մանըզ իչիւն՝ վէրտիյի հիւ-
քիւմէթտէն էթիւրիւ պիր
աղ տահա զիյատէճէ իֆթի-
խար էտէր իսէմ տէ , ութան
մայաճաղըմ . թա քի մէք
թիւպէր իլէ սիղն գօրղուտուր
կիսի կէօրինմէյիմ : Չիրա
պիլի տէր քի՝ մէքթիւպէր ա-
ղըր վէ գուլլիլթիլ տիրէր ,
ամմա թէն հուղուրա կէտիլը
տէ զայի Փ՝ վէ սէօզ հապիր
տիր : Պու միսիլու քիմնէպու
նու տիւլանսիւն քի՝ պիղէր
հաղըր տէյիլ իքէն մէքթիւպ-
լէր իլէ սէօզտէ նիճէ իսէք ,
հուղուրա կէտիլիմիգտէ ա՛-
մէլ իլէ տախի էյլէ իլ : Չի
րա քէնտիմիղն՝ քէնտիլէրինի
թաւիսիյէ էտէն պա՛ղը քիմ
սէլէրտէն էվլա տայմաղա՝ եա
օւլարաթիւպար էթմէյէ ճէսա-
րէթ էթմէյիլ . լաքին օնլար՝
քէնտիլէրինի քէնտիլէրիլ իլէ
էօլտիւքէրինտէն՝ վէ քէնտիլ-
լէրինի քէնտիլէրինէ թիւպլը
էթտիքէրինտէն՝ Փէհմիլ
տիրէր : Ամմա պիլը էօլիւ-
տէն աղըր նէտէլէր իլէ իֆ-
թիխար էթմէյէճէյիլ , իլա
Ալլահն պիլէ թապսիմ էթ-

- տիցի գանուհուն էօջիւսինն էօրէ, քի սիղէսէք եէթիւէ
 14 լիմ: Զիրա սիղէ եէթիւէյո-
 ռուզ կիսի՝ քէնտիւսի ճատ-
 տէն ղեյստէ ուղաթմազըզ.
 ղերա Քրիստոսուն աւետա-
 րանը իւէ՝ սիղէսէք տախի եէ-
 15 թիւտիք: Ղայրիւէրին էմէքիւ-
 րինէ՝ էօջիւսինն աղըը շէյէր
 իւէ իֆթիխար էթմէյէճէյիզ.
 լաքին իւմտիսիւզ վար քի՝ ի-
 մանընըզ արթաւգճա՝ գանու-
 նումուզա էօրէ սիղին իւէ
 ղեյստէսինճէ պէօյիյէլիմ.
 16 Քի աւետարանը սիղտէն էօթէ
 օլան եէրէրէ վաղ էտէլիմ.
 տէյիւքի ախէրլէրին գանու-
 նու իւէ՝ հաղըր շէյէրլէ իֆ-
 17 թիխար էտէլիմ: Ամմա իֆ-
 թիխար էտէն՝ րապպ իւէ
 18 իֆթիխար էթսին: Զիրա
 քէնտիւսի թափսիյէ է-
 տէն մազպուլ տէյիւ իլլա
 րապպն թափսիյէ էթտիյի
 քիմնէ մագպուլ քոս:

ՊԱՊ ԺԱ

- 1 Եւալքի աղըրըղըրմա
 պիր աղ թէհամիւլ էտէյիսի
 նիզ, լաքին ֆիլմագի՝ պանա
 2 թէհամիւլ էտէրսինիզ: Զի-
 րա սիղին իչիւն՝ Ալլահըն
 ղայրէթի իւէ ղայրէթ չէքէ-
 րիմ. չիւն քի սիղի Քրիստոսա
 քաք պիքիր իհգար էտէյիմ
 տէյիւ՝ պիր էրքէյէ նիշանիւ:
 3 տլմ: Ամմա գօրգարլմ քի՝
 էրլան ֆիթնէլի իւէ Եւալը
 նիճէ ալտաթար իսէ, օլմայա
 քի սիղին ֆիքրինիզ տէ պէջ-
 1 լէ՝ Քրիստոսա օլան սաֆտէ:
 րունուգտան ֆիէստէ վարա:
 4 Զիրա էյէր կէլէն քիմնէ՝ պի-
 ղիմ վաղ էթմէտիյիսիզ ղայրի

Յիսուս վաղ էտէրսէ, եախոս
 ալմաաղընըզ պիր ղայրի րուհ՝
 եա գապուլ էթմէտիյինիզ
 ղայրի աւետարան ալըրմաաղըզ,
 էյի թէհամիւլ էտէր իսի-
 նիզ: Զիրա գըլաս էտէրիմ 5
 քի՝ էն պէօյիք առաքեալար-
 տան հիւ պիր էքսիյիմ էօգ
 տուր: Վէ էյէր տախի սէօղ-
 6 տէ ճահիլ իսէմ, լաքին իլմ
 տէ տէյիլ իմ. չիւն քի հէր
 շէյտէ՝ հէֆիսինտէ սիղէ պէ-
 7 յան օլտուգ: Եօխաս սիզ
 եիւճէլէնէսինիզ տէյիւ քէն-
 տիսի ալապլատլմ իսէ, կիւ-
 նա՞հ մը իլլէտիմ. ղերա Աւ-
 լահըն աւետարանընը սիղէ
 ճապա վաղ էթսիմ: Սիղին 8
 խըղմէթինիզ իչիւն՝ իւլիւֆի
 ալարազ ղայրի քիլմաալըր
 սօյսում: Վէ սիղին եանընըզ 9
 տա իքէն էօխսուլուգ չէքտիմ
 իսէ տէ, հիւքիմնէյէ աղըր-
 լըզ վէլմէտիմ. ղերա Մա-
 կէգոնիատան կէլէն գարըն-
 տալար էքսիլլիսի սօլուլը-
 տուլար. վէ քէնտիսի՝ հէր
 շէյտէ սիղէ եիւք օլմագ-
 տան սաղլատլմ, հէմաաղը-
 10 յաճաղմ: Պէնտէ Քրիստո.
 սուն կէրչէքլլիսի վար քի՝
 պու իֆթիխարլմ Աքայիսինն
 սէմթէրինտէ քէսիլմէյէճէ:
 Նի՞չիւն. սիղի սէլմէտիյիմ 11
 իչիւն մի. Ալլահ պիլըր: Ամ 12
 մա էթտիյիմ շէյի՝ հէման
 էտէճէյիմ. շէյլէքի իֆթի-
 խար էթտիքլէրի շէյտէ՝ պի-
 ղիմ կիպի պուլունմաղա սէ-
 պէպ իսթէյէնլէրին սէպէպի-
 նի քէսէյիմ: Զիրա պուն 13
 ճիլէյին եալան առաքեալար
 Քրիստոսուն առաքեալարը
 քիսվէթինէ կիրէն հիւլպազ
 իլլէլէր սիր: Վէ աճայրա 14

տէյիւլ. զիրա շէյթան քէնտի.
 սի քաթի բըզդ մէլէյի սուրէ.
 15 Թինէ կիրէր: Իմտի սնուն
 իրզդ թճիլէրի տախի՝ սաստա.
 դաթ իրզդմէթճիլէրի քիսվէ.
 Թինէ կիրէրէր իսէ, պէջիւք
 շէյ աէյիւլ ալր. ամմա օնլա.
 16 րէ օլաճադ: Եինէ սէօյլէրիմ
 քի՝ պէնի քիմսէ ա՛գըլըզ
 սանմասըն. Էօղ իսէ, պէնի
 պարի ա՛գըլըզ կիպի գապուլ
 էտին, քի պէն տախի պիրադ
 17 Իթթիխար էտէյիմ. Պու իթ.
 Թիխարըն իթիմատը խու.
 սուսունտա սէջլէտիյիմի՝
 Բապպա կէօրէ սէօյլէմէյօ.
 18 րուլմ, իլլա ա՛գըլըզըզտան
 կիպի: Չին քի չօգ. քիմսէլէր
 Թէնճէ իթթիխար էտէրէր,
 պէն տախի իթթիխար էտէ.
 19 Ճէյիմ: Ջիրա սիզ ա՛գըլը.
 լար օլմալըլա, ա՛գըլըզըլար
 կէօնիլ խօշուտուլըլու իլէ
 20 Թէհամիւլ էտէր սինիզ: Ջի.
 րա սիլի էյէր պիր քիմսէ
 գուլ էտէրսէ, էյէր պիր. քիւլ
 սէ ճալըլըլ էէրսէ, էյէր
 պիր. քիմսէ էլէսնըլ ալըրուա,
 էյէր պիր. քիմսէ Թէքէպպիւր
 էտէրսէ, էյէր պիր. քիմսէ
 Էիւղիւնիւղէ վուրուրսա, Թէ.
 21 համիւլ էտէրսինիզ: Ա՛յըպ
 իչին սէջլէյօրուլմ, կէյա քի
 պիզ զայի՛ն իտիք. ամմա պիր
 քիմսէնին ճէսարէթ էթտիյի
 շէյտէ՝ ա՛գըլըզըզ իէ սէջ.
 22 Լէրիմ՝ պէն տախի ճէսարէթ
 էտէրիմ: Օնլար Ի՛պրանիլէր
 մի տիր. պէն տախի. Իսրա.
 յէլիլէր մի տիր, պէն տախի.
 Աքրաճամ զիւրիւյէթի մի
 23 տիրէր, պէն տախի. Բրիս.
 տոսուն իրզդմէթճիլէրի՝ մի տիր,
 ա՛գըլ Էօգ. կիպի սէջլէրիմ՝

պէն զիյատէ. դահմէթէրստէ՝
 տահա զիյատէ, քէօթէքէր.
 տէ՝ հաստէն զիյատէ, հապ.
 լարտա՝ տահա զիյատէ, էօ.
 24 լիւմէրտէ՝ չօգ. քէրրէ. Եէ.
 հուտիլէրտէն պէլ քէրրէ գըլը.
 տան պիր էքի՛ք քէնէլ էէ.
 տիւմ. Իւլ սէֆա՝ տէջիւլ.
 25 տիւմ, պիր տէֆա՝ Թալա.
 տրմ. Իւլ տէֆա՝ կէմի իլէ
 գարայա սիւշտիւմ, պիր կին
 պիր կէճէ կնկնտէ գալտրմ.
 26 Չօգ տէֆա՝ Էօլճուլըգտա՝
 րումադլար Թէհլէքէլէրի՝ իրը.
 սըղար Թէհլէքէլէրի՝ միլէ.
 Թիմսէն Թէհլէքէլէր՝ Թայի.
 Գէլէրտէն Թէհլէքէլէր՝ շէհր.
 տէ Թէհլէքէլէր՝ չէօլտէ Թէհ.
 Լէքէլէր՝ տէնիլտէ Թէհլէք.
 Լէր՝ Էալան գարնտալար ա.
 րասընտա Թէհլէքէլէր չէք.
 տիւմ: Ջահմէթաէ մէ միհէթ.
 27 տէ՝ չօգ տէֆա՝ ուլգուսուլ.
 լուգտա՝ աճլըզ մէ սուսուլ.
 Լուգտա՝ չօգ տէֆա՝ օրուա.
 սօղուգտա մէ չոպլըզըլգտա
 օլտուլմ: Տիշարըքի շէյլէրտէն
 28 մա՛տա՝ հէր կիւնքիւ տաղտա.
 զամ՝ հէվ քիլեսայէրին գա.
 զուսու օլտու: Բի՛մ զայի՛ն.
 29 Լէնիր տէ պէն զայի՛ն լէնմէմ.
 քի՛մ սիւրջէր տէ՝ պէն աթէ.
 Լէնմէմ: Էյէր իթթիխարէթ.
 30 մէք լաղըմ կէլէ, զայի՛ն լի.
 յիմխուսուսունտա իթթիխար
 էտէճէյիմ: Իպէտէն միւպա.
 31 րէք օլան՝ Բապպամըլ Յիսուս.
 Բրիստոսուն Ալահը մէ փէ.
 տէրի պիր քի՝ Էալան սէջ.
 Լէմէմ: Տըմըլգտա՝ Արէտ փա.
 32 տիշահըն միլէթպալըլը՝ պէ.
 նի Թուլմալա իսթէյէրէք՝
 Տըմըլգըլըլըն շէհրին կէօ.
 զէտիր իտի. Աէ հիսարտան
 33 աշալա պիր փէնճէրէտէն սէ.

իւնա իլէ սարգըսըտըմ, վէ
օնուն էլէլրինսէն դաշտըմ:

ՊԱՂ ԺԲ

- 1 Նազդան իֆթիսար էթմէք՝
այսնա ֆայիտէ էթմէդ.
զերա Բապպըն ըիւյալարընա
վէ իւնամլարընա կէլէճէյիմ:
2 Օն տէօրթ երլտան էվվէլ
Քրիստոստա ալր ասէմ՝ ալիւ
տիմ, (Թէնտէ մի՝ ալիւմիմ,
եօխսա Թէնտէն խարիճ մի՝
ալիւմիմ, Ալլաս ալիւր,) քի
օլ քիմսէ իւչինճիւ կէօյէտէք
3 դափըտը: Վէ պունճիլէյին
քիմսէյի ալիւտիմ, Թէնտէ
մի՝ Թէնտէն խարիճ մի՝ ալիւ
մէմ, Ալլաս ալիւր, քի օ՝
4 ճէննէթէ դափըտը, վէ սէօյ-
լէնմէդ սէօղէր իշիթաի, քի
օնլար սէօյլէմէք՝ առտէմ ճա-
5 յիլ տէյիլ տիր: Պունճիլէ-
յին քիմսէ իչին իֆթիսար
էտէճէյիմ, ամմա քէնտիմի-
չինճ՝ իֆթիսար էթմէյէճէ-
յիմ, իլա քի զայի՝ ֆիքլէրիմ
6 տէն էօթիւրիւ: Զ իրա էյէր
իֆթիսար էթմէք իսթէրսէմ,
ա՛գըլըդ օլմայաճաղըմ, չին
քի կէրէք սէօյլէյէճէյիմ.
ամմա սաղընըրըմ՝ քի՝ ալր
քիմսէ պէնտէ՝ պէնի կէօրտիւ
յինտէն եա պէնտէն իշիթ-
տիյի շէյտէն զիյատէ ալր
7 շէյ զանն էթմէյէ: Վէ իւ
համլարըն հատտէն զիյատէ-
լիյինն Թէքէպալիւր էթմէյիմ
տէյիւ՝ պանա Թէնիմտէ ալր
տիւրթիւ՝ շէյթան մէլէյի
վէրիտի, քի պանա էդիյէթ
վէրէ, Թա քի Թէքէպալիւր
8 էթմէյիմ: Պունտան էօթիւ-
րիւ Բապպա իւչ տէֆա՝ եալ-
վարտըմ, քի պէնտէն տէֆ՝

օլա: Վէ պանա տէտի • Պէ 9
նիմի՛նայէթիմ՝ սանա եէթէր,
զիրա գուվլէթիմ՝ զայի՝ ֆիք-
տէ Թէքմիլ օլուր • իմտի ճա-
նի կէնիւտէն զայի՝ ֆիքլէ-
րիմտէն էօթիւրիւ տաճա զի-
յատէ իֆթիսար էտէճէյիմ,
Թա քի Քրիստոսուն գուվլէ-
թի պէնիմ իւղէրիմէ Թէօքիւ
էտէ: Օնուն իչին Քրիս- 10
տոսուն ուղուրունա զայի՝ ֆի-
լէքլէրտէն՝ սիթէմէրտէն՝ իհ-
թիաճաան՝ դովալանմադտան՝
սըզընթըլարտան րազի իմ.
չին զայի՝ ֆ օլուրտըմ զէման՝
օ զէման գուվլէթիլ իմ: Իֆ 11
թիսար էթմէյիլէ ա՛գըլըդ
օլտում. պէնի սիզ զօրլատը-
նըդ, զիրա պէն սիզտէն Թալ-
սիյէ օլունմալը իտիմ. չին
քի հիչ ալր շէյ տէյիլ իսէմ
տէ՝ էն պէօյիք առաքալ-
լարտան հիչ ալր էքսիյիմ օլ-
մատը: Կերչի առաքէալըն նի 12
շանլարը՝ Թէքմիլ սապր իլէ՝
ալմէթլէր վէ հիքմէթլէր վէ
գուվլէթիլ իլէր իլէ արանըլ-
տա իճրա օլունտու: Զ իրա 13
սիզ սայիր քիլմալէրտէն կէ-
րի դալարընըդ շէյ նէ՛ տիր,
իլա քի՝ պէն քէնտիմ սիզէ
աղըրըդ վէրմէտիմ. պունա
հագըլը պանա ա՛վֆ էտին:
Իշիթէ իւչինճիւ քէրրէ սի 14
զէ կէլմէյէ հաղըրըմ, վէ սի-
ղէ աղըրըդ վէրմէյէճէյիմ.
զիրա շէյլէրինիլը արսամմ,
իլա սիզը. չին քի չօճուգլար
աթալար իչին խաղինէ պի-
րիքտիրմէյէ պօրճլու տէյիլ-
լէր, իլա աթալար չօճուգլար
իչին: Պէն իսէ ճանլարըն 15
զըն ուղուրունա ճանի կէօ-
նիւտէն խարճ էտէճէյիմ,
վէ խարճ օլունաճալըմ, էյէր.

- չի՝ պէն սիզն տահա զիյատե
սէվիպ՝ սիզտէն տահա ազ սէ
վիւր իսէմ տէ :
- 16 Լաքին օլտան քի՝ պէն սիզէ
ալըրըգ վէրմէտիմ, ամմա
Փննտպազ օլմագ իլէ՝ սիզի
- 17 հիլէ իլէ ԹուԹաում : Սիզէ
կէօնտէրտիյիմքիմսէլէրին պի
րի վասիԹասի իլէ սիզէ զասոր
- 18 էԹտիմ՝ մի : Տիստոս եալվար
տըմ, վէ պէրապէր գարըն
տաշը կէօնտէրտիմ . Տիստոս
սիզէ պիր զասոր էԹտիմ՝ մի .
հէման պիր ըռհտա՝ հէման
պիր Թարիգտէ եիւրի՛ւմէ
տիք մի :
- 19 Եինէ դանն էտէրսինիզքի՝
սիզէ ճէվապ մը վէրիյորուզ .
Ալահըն հուզուրուհտա՝ Գրիս
տոստա սէյլէյորուզ . Լա
քին հէփիսի՝ եա սէվիլիւլէ
լէր՝ սիզին մամուրիյէԹինիզ
- 20 իչիւն տիւր : Զ իրա գորդա
լըմ քի՝ օլմայա կէլտիյիմտէ՝
սիզի իսԹէտիյիմհալտէ պուլ
մայըմ, պէն տախի սիզէ՝ իս
Թէմէտիյինիզ կիպի պուլու
նայըմ . օլմայա աբանդա նի
զալար՝ հասէտլէր՝ էօվէլէր՝
ղավղար՝ զիյպէԹլէր՝ զամ
մաղըրդլար՝ քիպիրլիքլէր՝ նի
- 21 զամըղըրդլար օլա . Օլմայա
քի՝ եինէ կէլտիյիմտէ՝ Ալա
հըմ պէնի եանընըտա ալագ
լատա , վէ մուգատտէմա կիւ
նահ էտիպ՝ իլէմիլ իտիքլէ
րի նափաքըգ վէ զնա վէ
էտէպսիղիք իչիւն Թէվպէ էԹ
մէմիլ չօգ բիմսէլէր իչիւն եաս
չէքէյիմ :

ՊԱՊ ԺԳ

- 1 Դու սիզէ կէլէճէյիմիւ
չիւնճիւ տէֆա՝ տըր . Եքի վէ

իւլ շահիտին ալզը իլէ հէր
սէօղ սա՛պիԹ օլաճագ տըր :
Եվվէլ սէյլէտիմ, վէ իքինճի ?
տէֆա՛տա եանընըտա իքէն
կիպի՝ վիշլին սէյլէրիմ, վէ
եանընըտա տէյիլ իքէն՝ մու
գատտէմա կիւնահ էտէնլէրէ
վէ հէփ գալանլարա լիմտի
եազարըմ քի՝ էյէր Թէքար
կէլրսէմ, էսրկէմէճէյիմ .
Չիւն քի պէնտէ սէյլէյէն ?
Գրիստոսուն Թէճրիւպէսինի
արարսընըգ քի օ՝ հագգընը
տա զայի՛Ֆ տէյիլ , իլա ա
րանըտա գուվլէԹլէ տըր :
Չիւն քի զայի՛Ֆ իլիք իլէ էյէր
խաջա չըգարընըր իսէ տէ , լա
քին Ալահըն գուվլէԹի իլէ
եաշայօր . չիւն քի պիղ տախի
օնտա զայի՛Ֆ իսէք տէ , լա
քին սիզէ՝ Ալահըն գուվլէ
Թի իլէ օնուն պիլէսինճէ եա
շայաճալըգ : Քէնտինիղի սը
նայըն , էյէր իմանտա իսէ
նիզ . քէնտինիղի Թէճրիւպէ
էյլէյին . եօխաա քէնտինիղի
Թանըմա՛ղմը սընըգքի՝ Յիստա
Գրիստոս սիզտէ տիր , էյէր
քի ըհտտ օլունմուլ տէյիլի
սէնիզ : Ամմա ումարըմ քի՝
Թանըյաճազսընըգ , քի ըհտտ
օլունմուլ տէյիլիզ : Վէ Ալա .
հա նիաղ էտէրիմ քի՝ հիլ պիր
քէմիլք էԹմէյէսինիզ . տէյիլ
քի պիղ գապուլ օլունմուլ կիւ
րիւնէլիմ, իլա քի սիզ խայըր
իլէյէտիզ , պիղ իսէ գօ ըհտտ
օլունմուլ կիպի օալում : Զ ի
րա կէրէքլիյէ գարըն հիլ
պիր շէյէ գատիր տէյիլիզ ,
իլա կէրէքլիյին ուզուրունա
գապիւրիլ : Զ իրա պիղ զայի՛Ֆ
օլուուզումուլ սիզ իսէ գուվ
վէԹուլ օլուուզումուլ զէման՝
սէվինիլիզ . հէմտէ նիյաղը

մեզ պուտուր քի՛ քեամիւ օ
 10 լասընդ : Օնուն իշին եա
 նընդտա տէյիւ իքէն՝ պուն
 արը եաղպորում՝, թա քի
 Բապարն պանա մա՛մուր էթ
 մէք վէ տէյիւ եղգմադ իշին
 վէրտիյի գուվէթէ կէօրէ՝
 եանընդա կէլտիյիմոէ սէրթ
 լիք գուլլանմայըմ :

11 Իմտի եա՛ դարնտաշար՝
 շաղ օլուն , քեամիւ օլուն , միւ
 թէսէլի օլուն , պիր Ֆիքր
 տէ օլուն , սէլամէթ իւզ
 րէ օլուն . վէ մուհապպէթին

հէմ սէլամէթին Ալլահը պի
 լէնիզճէ օլա : Պիրի պիրինի 12
 զի ա՛ղիզ էօփիւշ իլէ սէլամ
 լայըն . ճիւմէ ա՛ղիզէր սիղէ
 սէլամ էտէրէր : Բապպ Բի 13
 սուա Քրիստոսուն ի՛նայէթի
 վէ Ալլահըն մուհապպէթի վէ
 Աղիզ Բուհուն իլհապըլը
 ճիւմէնիղ իլէ օլսուն . ամին :

Վորնեռաւարտ իփի՛ճի մէթիւպ
 Մալէգանիտըն Փիւլպպէ շէհ
 ռիփէն Տիպուս հէմ Ղուլալըն լուսի
 Լափ իլէ եաւընը պըր :

ՊՈՂՈՍ

ԼՈՒՆԻՆԸԼԱՐԱ ԳԱՂԱՏԱԼԸԼԱՐԱ

ՍԼԻՆԻՆԸԼԱՐԱ

ՊԱՊ Ա

1 ՊՈՂՈՍ առաքեալ ա
 տէմէրտէն տէյիւ հէմատէմ
 լէր վասթթափ իլէ տէյիւ իւ
 լա Յիսուա Քրիստոսուն վէ
 օնու էօլուէրտէն տիրիլտէն
 2 իլէ , վէ պիլէմճէ օլան հէփ
 դարնտաշար՝ Գաղատիանըն
 3 քիլիսալէրինէ . Սիղէ Փէտէր
 Ալլահաան վէ Բապպըմըզ Բի
 սուա Քրիստոսաան ի՛նայէթ
 4 վէ սէլամէթ օլսուն . Քի օ՝
 կիւնահարըմըզ իշին քէնտի
 նի վէրտի , թա քի պիղի՝ Աւ
 լահ վէ Փէտէրիմիղն իրատէ

թինէ կէօրէ՛ շիմտիքի եարա
 մադ ա՛միրտէն իսէլաա էտէ .
 Քի օնա էպէտլէր էտէտին 5
 ճէ համտ օլսուն . ամին :

Թա՛ճճիւպ էտէրիմ քի՛ սի 6
 զի Քրիստոսուն ի՛նայէթինէ
 տա՛վէթ էտէնի պրաղըպ՝ պէյ
 լէ չալուք պիր զայրի աւե
 տարան դապուր էտէրսինիզ .
 Քի օ՝ զայրի տէյիւ տիր , իւա 7
 քի պա՛ղը քիմտէր վար քի՛
 սիղի պուլանաըրըլար , վէ
 Քրիստոսուն աւետարանըն
 չէվիւրմէք իսթէրլէր : Լաքին 8
 էյէր պիղ պիլէ՛ եախօտ կէօք
 տէն պիր մէլէք՝ սիղիմ սիղէ
 միւթտէ էթտիյիմիղտէն զայրի

- սիզէ միւժտէ էտէրսէ, լա՛-
 9 նէթօ օլտուն : Էվվէլ տէտիյի-
 միզ կիպի՝ շմտի տախի էինէ
 տէրիւմ. էյէր պիր քիմնէ գա-
 պուլ էթտիյինիզան զայրի
 պիր շէյ միւժտէ էտէրսէ,
 10 լա՛նէթօ օլտուն : Զիրա հալա
 ատէմլէրի՞ մի գանտրըրըմ,
 եօխա Ալլահը՞ մը. եօխա
 քէնտիմի ատէմլէրէ՞ մի պէ-
 յէնտիրմէյէ արայօրում. զիրա
 էյէր քէնտիմի արթըգ ա-
 տէմլէրէ պէյէնտիրսէյտիւմ,
 Գրիստոսուն գուլու օլմազը-
 տըմ :
 11 Վէ սիզէ՛ եա՛ գարնաաշար՝
 պիլտիրիւրիւմ, քի պէնտէն վաղ
 օլունան աւետարան ատէմէ
 12 կէօրէ տէյիլ տիր : Զիրա պէն
 տախի ծնու ատէմտէն ալմա
 տըմ, վէ թա՛լիւմ օլունմատըմ,
 իլլա Յիսուս Գրիստոսուն իլ
 համը վատթասի իլէ ալբա՛ :
 13 Զիրա պէնիւմ պիր զէման Եւ-
 հուալիլքտէ կէյինմէմի իլիթ-
 տինիզ, քի Ալլահն քիլիսա-
 սընը հատտէն զիյատէ գօ.
 վալար իտիւմ, վէ ծնու խարապ
 14 էտէր իտիւմ. Վէ պապալարը-
 մըն սրվարըշարընա զիյատէ-
 սինճէ զայրէթի օլարագ՝ միլ
 լէթիմտէ չօգ ագրանլարման
 զիյատէ Եհհուտիլքտէ իլէրի
 15 վարըրտըմ : Ամմա պէնի ա-
 նամըն րաճմիտէն այըրան՝
 վէ քէնտի ի՛նայէթի վատթա
 սի իլէ տա՛վէթ էտէն Ալլահ
 16 րաղի օտուղու զէման, քի
 պանա Օղլունու աշիքեար է-
 տէ, թա՛ քի ծնու թայիֆէ-
 լէրտէ վաղ էտէյիւմ, տէր
 ա՛գապ թէնէ վէ գանա տա-
 17 նըշմատըմ : Հէմ տախի պէն-
 տէն իլէրի օլան առաքեալա-
 րա՛ Երուսաղէմէ չըգմատըմ.

լաքին Արապիսթանա վար-
 տըմ, վէ էինէ Տըմըշգա տէն
 տիւմ : Պա՛տէհու իւշ էլլամն 18
 սօնկրա՛ Պետրոսու զիյարէթ
 էթմէյէ Երուսաղէմէ չըգարմ :
 վէ ծնուն էանընաա ծն պէշ
 կիւն գալտըմ : Լաքին առաք. 19
 եալարտան՝ Բապպըն գարըն
 տաշը Յակոբոստան մա՛տա ա-
 խէր քիմնէյի կէօրմէտիւմ : Վէ 20
 սիզէ եալտըղըմ շէյլէրի՛ իշ-
 թէ Ալլահն հուզուրունա
 Իգրաբ Էրբէյ, քի եալան սէջ.
 լէմէմ : Անտէն սօնկրա Սիւ. 21
 րիա իլէ Կիլիկիանըն տէմթ.
 լէրինէ կէտիւմ : Ամմա Եհհու. 22
 տիսթանըն Գրիստոսա օլան
 քիլիսալէրինէ էիւզ պէ էիւզ
 պիլնիմշ տէյիլ իտիւմ. Լաքին 23
 եալընըզ իլիթմէքտէ իտիլէր
 քի՛ Պիզի պիր զէման գօվա.
 Լայան՝ պունտան էվվէլ խա-
 րապ էթտիյի իմանը շիմտի
 վաղ էտէյօր : Վէ պէնիւմ է. 24
 չիւն Ալլահա շիքր էտէրլըր
 իտի :

ՊԱՊ Բ

Պա՛տէհու ծն տէօրթ երէ 1
 տան սօնկրա Տիստոս տէ
 պէրապէր ալու՛ Բառնաբաս
 իլէ էինէ Երուսաղէմէ չըգ-
 տըմ. Վէ իլհամ միւժիպինճէ 2
 չըգտըմ, վէ ծնարա՛ թայի.
 Ֆիլէրտէ վաղ էթտիյիւմ ա-
 ւետարանը պէյան էյլէտիւմ.
 ամմա մի՛ւթէպէր օլանլա.
 րա թէնհաճէ էյլէպի՛, քի
 օլմայա պօլունա սէյիլքտէ-
 յիւմ, եա սէյիլթմիշ օլա-
 յըմ : Լաքին պիլէմճէ օլա՛ 3
 Տիստոս տախի՛ Եունանի իքէն՝
 սիւննէթ օլունմաղա մէճպուր
 օլմատը : Ամմա ճէմալեա սօ. 4
 գուլմուշ եալան գարնաաշար.

տան էթիւրիւ՝ քի պիղի
 գուլուղա կէթիրմէք իշին Յի-
 սուս Քրիստոստա մալիք օւ-
 տուղունուղ ազատըղմըղը
 ճառուսամաղա իջէրի կիրտի-
 5 էր, քի ծնարա պիր սաաթ
 պիլէ իթաաթ էէրի վէրմէ-
 տիք, թա քի աւեսարանն
 կէրէքըլի էանընդասա տա-
 6 յիմ գալա : Լաքին Միւթէ-
 պէր օլանլարտան պիր ղէման
 հէր քիմէր իտի իսէ՝ հաճէ-
 թիմ տէյիլ, Ալլահ տաէմին
 խաթընա պադմաղ . ղիրա
 միւթէպէր օլանլար պանա հիչ
 պիր շէյ զամմ էթմէտիլէր :
 7 Լաքին պէր աքա՝ ծնար պանա
 սիւնէ թաիղլիյին աւեսարա-
 նը՝ նիճէ քի Պետրոսա սախի
 սիւնէ թիւրի էմանէթ օլուն-
 տուղունու կէօրմէլէրիլէ ,
 8 (ղիրա Պետրոս իլէ սիւնէ թիւն
 առաքեալըլը իշին իճրա է-
 տէն՝ պէնիմլէ տախի թայի-
 ֆէլէր իշին իճրա էյլէտի ,)
 9 վէ պանա վէրիլէն ի՛նայէթի
 անկամալարը իլէ՝ տիրէքլէր
 իթիպար օլունան Յակոբոս
 վէ Վեփաս վէ Յովհաննէս՝
 պանա հէմ Բառնաբասա իլ
 հաղըդ իշին սաղ էլլէրինի
 վէրտիլէր . թա քիպիղ թայի-
 ֆէլէրէ՝ ծնար իսէ սիւնէթ-
 10 լիլէրէ փաւալ՝ : Եալընըլ
 ֆուգարալարը խաթընա թու-
 թալըմ շաւաղալար . ծնու քի՝
 իշման իճրա էթմէյէ ճէհա
 11 էյլէտիմ : Վէ Վեփաս Մն-
 թաքեայա կէտիլիյնտէ՝ ծնուն
 երիզինէ դարըն տուրտում .
 չին քի թաղիլէ միւթահաղ
 12 իտի : Ձիրա Յակոբոս թա-
 րափընտան պաղը քիմէլէր
 կէլմէլտէն էլմէլ թայիֆէ-
 լէր իլէ պէրապէր էէր իտի .

ամմա ծնար կէլինճէ , սիւն-
 նէթտէն օլանլարտան դօրդ-
 մաղըլա՝ քէնտիսինի կէրի չէ-
 13 քիպ ալըրըր իտի : Վէ ծնուն
 պիլէսինճէ գալան Եհհուտի-
 լէր տախի միւրալըլը էթ-
 տիլէր , շէյլէ քի ծնարըն միւ-
 րալըլըլարընա Բառնաբաս
 տախի ճէլպ օլունտու : Լա 14
 քին աւեսարանն կէրէքըլ-
 իյնտէ տօլընու երկրիւմէտիք-
 լէրինի կէօրտիլիւմտէ , հէ-
 փիսինին էծնիւնտէ Վեփասա
 տէտիմ . էյէր սէն Եհհու-
 տի իքէն թայիֆէճէ վէ տէ-
 յիլ Եհհուտիճէ եալար իսէն ,
 նիճէն թայիֆէլէրէ Եհհու-
 տիճէ կէլինճէյէ ղօր էտէր .
 սին : Պիղ թապիւթտէն Եէ 15
 հուտիլէր իլ , վէ թայիֆէ-
 լէրտէն՝ կիւնահքեարըլար տէ-
 յիլ իլ : Նօմսուն ա՛մէլլէ- 16
 րինտէն առէմ սատըգ օլմա
 սըղընը՝ իլլա Յիսուս Քրիս-
 տոսուն իմանը վտաթմաթ իլէ
 օլոռուղունու սիլտիլիմիղտէն ,
 պիղ տախի Քրիստոս Յիսու-
 սա ինանտըգ , թա քի Քրիս-
 տոսուն իմանը իլլէ վէ տէյիլ
 նօմսուն ա՛մէլլէրի իլլէ սա-
 տըգ օլալըմ . ղիրա նօմսուն
 ա՛մէլլէրի իլլէ հիչ պիր թէն
 սատըգ օլմայաճաղ տըր : Վէ 17
 էյէր Քրիստոսուն վտաթմաթ
 իլլէ սատըգլանմաղա արար ի-
 քէն՝ պիղ տախի կիւնահքեար
 պուլունուր իսէք , էյլլէ իսէ
 Քրիստոս կիւնա՛յ խըղմէթճի-
 սի մի տիր . հալա : Ձիրա 18
 էյէր երգարըլմ շէյլէրի՝ եի-
 նէ ծնարը պինա էաէրսէմ ,
 քէնտիմիա՛ղը կէօթէրիլիմ :
 Ձին քի պէն նօմսուն վա 19
 սիլթաաթ իլլէ նօմս իշին էօլ-
 տիւմ , թա քի Ալլահա եա-

- չայրմ . Գրիստոսուն պի.
 20 լէսինձէ խաչանտրմ . Լմնա
 եաշայօրում , լաբին արթըգ
 պէն աէյիւ , իլա պէնտէ
 Գրիստոս եաշայօր . վէ շիմ
 տի թէնտէ եաշայօրըմը՝ պէ.
 նի սէվէն վէ քէնտիսինի պէ.
 նիմ իջին թէսլիմ էտէն՝ Ալ-
 լաճնն Օղունա օլան իման իլէ
 21 եաշայօրում . Ալաճնն ինա-
 յէթինի պաթթալ էթմէմ .
 զիրա էյէր սասագաթ նոմոս
 վասլթասի իլէ օլա , օլմուշ
 օլտու քի Գրիստոս նաֆիլէ
 էօլտիւ :

ՊԱՊ Գ.

- 1 Ի՛յ ա՛գըլըրդ Գաղասա
 լըլըր՝ սիղի քիմ՝ ալարթալ .
 սիղի քի՝ կէօղէրինիղին էօ-
 նիւնտէ Յիսուս Գրիստոս ա-
 լանըղաս խաչա չոգարըմը
 2 րէսմ օլունտու : Սիդոնն եա-
 լընըգ պունու էօյրէնմէք իս-
 թէրիմ . Բուհու նոմոս ա՛-
 մէլէրի վասլթասի իլէ մի՝
 էօլսա իմանըն տինկլէմէսի
 3 իլէ մի ալունըգ : Պէօյլէ ա՛գըլ
 սըղալըմը սընըգ . Բուհ իլէ
 պալըմըլ իքէն՝ շիմտի թէն
 4 իլէ մի պլթիրիրտիիլ : Պու
 դասար շէյլէրի պօշունա՝ մը
 չէքտինիլ , էյէր հագգան պօ-
 5 շունա իսէ : Իմտի սիղէ Բու-
 հու իհասն էտէն՝ վէ արանըգ-
 սա միւճիղաթլար էշէյէն՝
 նոմոսուն ա՛մէլէրի իլէ մի՝
 էօլսա իմանըն տինկլէմէսի
 6 իլէ մի էպէր : Նիճէ քի Աբ-
 րահամ Ալաճա ինանտը , վէ
 ծնա սասագաթ իլին սոյըլ
 7 տը : Էօյլէ իսէ պլիլն քի ի-
 մանտան օլանլար՝ Աբրահա-
 8 մըն օլուլարը ծնլար տըր : Վէ

Բիթապ՝ Ալաճնն թայիֆէ-
 լէրի իման իլէ սասըգլատըրը.
 նը փէշին կէօրմէք , Աբրա-
 համա՝ հէփ թայիֆէլըր սէն-
 տէ պէրէքէթլէնէճէքէր տէ.
 յիւ՝ փէշին միւժտէ էյլէտի :
 Շէյլէ քի իմանտան օլանլար՝ 9
 իմանը Աբրահամ իլէ պէ.
 րապէր պէրէքէթլէնիլըր :
 2 Զիրա նոմսուն ա՛մէլէրին 10
 ալէն հէփ օլանլար՝ պէտտու՝
 ալթընտա տըրլար . շին քի
 եաղըմըլ տըր . Նոմսուն
 Գիթապընա հէփ եաղըմըլ
 օլան շէյլէրէ՝ ծնլարը իճրա
 էթմէք իլին՝ հէր տէվամէթ-
 մէյէն քիմնէ մէլուն օլուն :
 Վէ նոմս վասլթասի իլէ Ալ 11
 լաճնն ինտինտէ հիւ պիր քիմ՝
 սէնին սասըգլանմատըր պէ-
 լի տիր . շին քի՝ Սատըր ի-
 ման իլէ եաշայաճագ տըր :
 Նոմս իսէ՝ իման վասլթասի 12
 իլէ տէյիւ տիր . լաբին՝ Սն-
 լարը իճրա էտէն տաթմ ծն-
 2 լար իլէ եաշայաճագ : Գրիս 13
 սոս՝ պիլիմ իլին պէտտու՝
 օլմալըլա՝ պիլիլ նոմսուն
 պէտտու՝ սընտան սաթուն
 ալար . շին քի եաղըմըլ տըր
 քի՝ Վաճնն իւղէրինտէ հէր
 2 տըլան մէլուն տուր : Թաքի 14
 Աբրահամըն պէրէքէթի թա-
 յիֆէլէրէ Գրիստոս Յիսու-
 սուն վասլթասի իլէ օլա . Թա-
 քի իմանըն վասլթասի իլէ
 Բուհուն վա՛տինի ալըմ :
 Եա՝ դարնաշար՝ առէմ ա՛-
 15 տէթինձէ սէյլէրիմ , պիր ա-
 2 տէմին տա՛պլիթ օլմուշ ա՛շալ-
 նը՝ հիւ պիր վէճիլէ քիմնէ
 պօղմաղ , եալսա իւղէրինէ
 դամմ էթմէգ : Լաբին վա՛տ- 16
 լէր Աբրահամա վէ ծնուն
 զիւրիլէթինէ սէյլէնտիլը :

- 17 չօգլար իշխան կիպի՝ Վէ օնուն
 զկարրիյէթէրինէ տէմէյօր ,
 իլլա պիր իշխան կիպի՝ Վէ սէ-
 նին զկարրիյէթինէ Գէյօր , քի
 18 օ՝ Բրիստոս տուր : Վէ պու-
 նու տէրիմ՝ քի՝ տօօրթ եիւղ
 օթուղ երլտան սօնկրա օլան
 նօմօս՝ վա՛տի իպթալ էթմէք
 իշխան Ալլահտան Բրիստոստ
 էվլէլունէ սապիթ օլունմուշ
 19 ա՛հալը նէսիս էտէմէղ : Զի-
 րա էյէր միրաս նօմօստան օ-
 լուրսա , արթըգ վա՛տուն
 տէյիլ տիր . ամմա Ալլահ
 Սբրահամա՝ վա՛տ վաթիթասի
 իլէ պապըչամըշ արը :
 20 Խմոի նօմօս նէ՞ տիր . Ա՛-
 սըրդլարն սէպէպի իշխան ի՛-
 լավէ օլունտու՝ թա քիմէ վատ
 օլունտու իսէ օլ զկարրիյէթ
 կէլէնէտէք , վէ մէլէլէրին վա-
 սիթասի իլէ պիր միյանձը-
 նն եէտի իլէ թա՛յին օլուն
 21 տու : Ամմա միյանձը պիրիին
 տէյիլ տիր . Ալլահ իսէ պիր
 22 տիր : Իման նօմօս՝ Ալլահն
 վա՛տէրինէ զը՛տ մը . հաշա .
 զերա էյէր եաշաթմաղա գա-
 տիր օլան նօմօս վէրիլսէ ի-
 տի , հագգան սատագաթ նօ-
 23 մօստան օլուրուտու : Լաքին
 Գրիթապ հէփիսինի կիւնահ
 ալթուն Գալիաթար , թա քի
 Յիսուս Բրիստոսուն իմանը
 իլէ օլան վա՛տ՝ ինանանլարա
 24 վէրիլէ : Վէ իման կէլմէղտէն
 էվլէլ՝ պիղ աշիքէար օլաճագ
 օլան իման զէմանընատէք դա-
 վանմըշ օլուպ՝ նօմօս ալթուն
 25 տա սագլանտըգ . Շէօյլէ քի
 Բրիստոսատէք նօմօս խօճա-
 մըղ օլմուշ տուր , թա քի ի-
 ման իլէ սատըգլանալմ : Լա-
 քին իման կէլմնձէ , արթըգ
 խօճա ալթունտա տէյիլիլ :

Զիրա Բրիստոս Յիսուստա 26
 օլան իմանըն վասիթասի իլէ՝
 հէփիինիլ Ալլահն օլուլարը
 սընըղ : Զիրա սիղ հէփի 27
 Բրիստոսա վա՛թիղ օլանլար՝
 Բրիստոսու կիյաթինիլ : Եւ 28
 հուտի եօգ՝ եա Եունանի եօգ-
 տուր , դուլ եօգ՝ եա աղասըր
 եօգ տուր , էրքէք եա դարը
 եօգ տուր . չին քի սիզին
 հէփիինիլ Բրիստոս Յիսուս-
 տա պիր սինիլ : Վէ էյէր սիղ 29
 Բրիստոսուն իսէինիլ , օլմուշ
 օլուտ քի Սբրահաման զկար-
 րիյէթի՝ վէ վա՛տ միւճիպին
 ձէ միրասճիլէր սինիլ :

ՊԱՊ Դ

1 Վէ տէրիմ՝ քի՝ հէր նէ
 գասար զէման միրասձը սա-
 պի իսէ , հէր չէյին սահիպի
 իքէն՝ գուլտան հիշ պիր Ֆէր-
 դի եօգ տուր . Իլլա պապա- 2
 սընըն թա՛յին էթաիլի վադ-
 թէտէք՝ վասիլէր վէ բէտիսիւ
 սալար ալթընտա տըր : Պուն 3
 ճիլէյին պիղ տաթի սապիլէր
 օլտուղումուղ վազըթ՝ տին
 եանըն ա՛նաթըրլարը ալթըն-
 տա դուլլար օլմուշուտուգ :
 4 Ամմա թէմամվադթ կէլտիւ-
 տէ , Ալլահ բէնտի Օլունու
 կէօնտէրտի , քի դարըտան տօ-
 ղուպ՝ նօմօս ալթընա կիրտի .
 5 Թա քի նօմօս ալթընտա օլան-
 լարը սաթուն ալա , չէօյլէ քի
 պիղ օլուլ օլմագըլուա նայիլ
 օլալմ : Վէ սիղ օլուլար օլ- 6
 տուղունուղտան՝ Ալլահ սի-
 զին եիւրէքլէրինիլզէ բէնտի
 Օլունուն Բուհունու կէօն-
 տէրտի , քի Սբրա Փէտէր չա-
 7 ղըրըր : Շէօյլէ քի արթըգ դուլ
 տէյիլ իլլա օլուլտուն . վէ է-

էր օլուլ իսէն, Բրիստոսուն վասիթասի իլէ Ալլահըն մի-
 8 րասճըր տախի սին: Լաքին օլ զէման Ալլահը պիւմէտի-
 յինիզտէն, զաթիալլահ օլման յանլարա գուլուգ էթմինիդ:
 9 Ամնա շիմոի սիզ Ալլահը պիւ տիքտէն՝ վէ պախուսուս Մէ-
 րահտան պիւնտիքտէն սօնի-
 րա՝ նի՞ չիւն էինէ շօլ զալիֆ վէ ֆազիր ա՛նասըլլարա տէօ-
 նէրսինիզ, քի օնլարա թէք-
 րար գուլուգ էթմէք իսթէր:
 10 սինիզ: Վիւնէր վէ այլար վէ զէմանլար վէ երլար կէօզէ:
 11 տիրսինիզ: Սիդաէն էօթիւ-
 րիւ գօրգալըմ, օլմայա քի սիդաէ նաֆիլէյէ էմէք չէքմիշ օլայըմ:
 12 Եա՛ գարնատալար՝ սիզէ եալալըրըմ. պէնիմ կիպի օլուն, զիրա պէն տախի սի-
 զին կիպի իմ. պանս հիջ պիր
 13 նահապըզ էթմէտինիզ: Վէ պիւրիսինիզ, քի սիզէ մու-
 գատտէմա թէնին զալիֆիլի իլէ աւետարանը վազ էյ-
 14 չէտիմ: Վէ թէնիմաէ օլան թէճըրիպէմի թահպիր էթմէ-
 տինիզ, հէմ րէտտ էթմէտի-
 նիզ. Լաքին պէնի՝ Ալլահըն մէլէյի կիպի՝ Բրիստոս Յի-
 սուսու կիպի գապուլ էթտի:
 15 Նիզ: Իմաի սիզին մութլու-
 լուզունուզ նէ՞ խաի. զիրա սիզին իչիւն չէհատէթ էտէ-
 րիմ՝ քի՛ էյէր միւմէին օլայը-
 տը՝ կէօզէրինիզի օլուպ պա-
 16 նա վէրէճէյիտինիզ: Իմաի սիզէ կէրէչի սէօյլէմէք իլէ,
 17 տիւշմէնինիզ մի օլուում: Սի-
 զին զայրէթինիզի չէքէյօր-
 ւար, Լաքին էյիյէ տէյիլ, իւ-
 րա սիզի տիւարը գօմադ իս-
 թէրլէր, թա քի սիզ օնլարըն

զայրէթինի չէքէսինիզ: Ամ 18
 մա էյի չէյին զայրէթինի չէքմէսի տայիմա էյի սիր,
 վէ տէյիլ եալընըզ էանը-
 նըզտա օլուուլում զէման:
 Եա՛ քիւշիւք էվետալըրմ՝ քի՛ 19
 թա Բրիստոսուն սուրէթի սիդտէ մէվճիւս օլանատէք
 սիզին իչիւն էինէ սօղուշ աղ-
 րըլարը չէքէրիմ: Լաքին իս. 20
 թէր իտիմ քի շիմոի էանը-
 նըզտա օլայըմ, վէ սէսիմի տէյիշթիրէյիմ. զիրա սիզին
 իչիւն շիւպէտէյիմ:

Պանա սէօյլէյին՝ սիզ նօ. 21
 մա ալթընտա օլմադ իսթէ-
 յէնլէր, նօմասու տինիլէմէդ-
 միսինիզ: Զիրա եաղըմը 22
 տըր քի՛ Աբրահամըն իքի օլուլ օլուլ, պիրի խալալըզ-
 տան վէ օ պիրի աղատըտան:
 Լաքին խալալըզտան օլան՝ 23
 թէնիճէ սօղմուշ տուր. ամ-
 մա աղատըտան օլան՝ վա՛տ վասիթասի իլէ օլուում: Վէ 24
 պու չէյէր՝ թէմիսին տէն-
 միշ տիր. զիրա պունլար իքի ա՛հա տըր. պիրի՛ Սինա տա-
 յընտան գուլուգ իչիւն սօ-
 յուրան տըր, քի օ՝ Հաֆար տըր: Զիրա Հաֆար Արա. 25
 պիսթանտա Սինա տաղըտըր, վէ շիմոիքի Նրուսաղէմէ միւ-
 շապիհ տիր, զիրա քէնտի օղուլարը իլէ գուլուգ է-
 տէր: Ամնա եօգարըքի Ե. 26
 րուսաղէմ աղատը տըր, քի հէփիմիզին վալիտէսի տիր:
 Զիրա եաղըմը տըր. Սէն 27
 եա՛ սօղորմայան զըսըր գա-
 րը՝ Ֆէրահ օլ, եա՛ սօղուշ աղըլարը չէքմէմը՝ չալըր,
 վէ պաղըր. զիրա թէքք օ-
 լունմուշ գարընըն եփատալ-
 րը՝ գօճաը օլան գարընընքի-

- լէրինսէն տաճա չօդ տուր :
- 28 Ամնա պիղ՝ եա՛ գարնաաշ-
լար՝ իսաճակ միսիւլիւ վա՛տ
29 Ելլատլարը իղ : Լաբին նիճէ
օ զէման թէն միւճիպինճէ տօ-
ղան՝ Բուճ միւճիպինճէ տօղա-
նը գօվալար խտի , շիմտի տա-
30 խի պէջլէ տիր : Ամնա Քի-
թապ նէ տէր . Խալալըզը
հէմ՝ օնուն օղլունու չըգար .
զիրա խալալըզն օղլու՝ ա-
զատլննն օղլու իլէ պէրապէր
31 միւտս ալմայաճադ արը : Էջ-
լէ իսէ եա՛ գարնաաշլար՝ խա-
լալըզ օղլալըզ սէյիլ իղ ,
իլա աղատլննն օղլալըզ :

ՊԱՊ Ե

- 1 Իմտի Քրիստոսուն պիղի
աղաա էթտիլի աղատլըգտա
դավի սուրուն , վէ եինէ
գուլուգ պոյունաուրուղունա
2 կիրիֆթար օլման : Իլթէ պէն
Պօղոս սիղէ սէջլէրիմ քի՛ էյէր
սիւննէթ օլուրսանըզ , Քրիս-
տոս սիղէ հիչ պիր Ֆայիտէ
3 էթմէյէճէք տիր : Վէ եինէ
հէր սիւննէթլի տաէմէ շէհա-
տէթ էտէրիմ քի՛ պիւթիւն
նօմսու իճրա էթմէյէ պօրճ
4 լու տուր : Սիջ քի նօմս իլէ
քէնտինիղի սատըգ էտէր սի-
նիղ՝ Քրիստոսուն ալըլալը-
նըզ , ի նայէթտէն տիւշտիւ
5 նիւզ : Չիրա պիղ Բուճ իլէ
իմանտան օլան օստապաթ
6 իւմիւտինի պէթէրիլ : Չիրա
Քրիստոս Յիսուստա նէ սիւն-
նէթ նէ տէ սիւննէթսիղլիք
եարար , իլա մուհապպէթ
7 իլէ աճէլ էտէն իման : Էյի
սէյիլտիր իտինիլ . սիղի կէր-
չէթլիէ իթաաթ էթմէքտէն
8 քի՛մ մէքս էյէտի : Պու գան

մադ՝ սիղի չաղըրմանտան տէ-
յիլ տիր : Պիրաղ մայա՛ պիւ . 9
թիւն խամուրու մայալար :
Պէն Բապպոս սիղէ իթի 10
մաու էտէրիմ քի՛ հիչ պիր
ղայրի շէյ տիւշիւմէյէճէք-
սինիլ . ամնա սիղի պուլան
արրան՝ հէր քիմ իսէ՛ վէպալը
չէթէճէք տիր : Լաբին եա՛ 11
գարնաաշլար՝ էյէր պէն տա-
հա սիւննէթ վաղ էտէյոր
սամ , նի՛ չիւն տրթըգ գօվա-
լանըյորում . էջլէ իսէ՛ խա-
չըն թէօթէղի իպթալ օլուն
տու : Քեաշքի սիղի պուլան 12
տըրանլար քէսիլէլէր :

2 Իրա սիղ եա՛ գարնաաշ 13
լարաղատլըզ տա՛վէթ օլուն
տունուզ . անճադ աղատլըզ
թէնէ սէպէպ թութման ,
իլա մուհապպէթ իլէ պիրի
պիրինիղէ խըղմէթ էտին :
2 Իրա պիւթիւն նօմս պիր 14
սէօղտէ՛ եա՛նի՛ Գօնլունու
քէնտին իրաի սէլէսինտէ
թէքմիլ օլուր : Ամնա էյէր 15
պիրի պիրինիղի ըսըրըսա-
նըզ , վէ եէրսէնիլ , պագըն
օլմայա պիրի պիրինիղտէն թէ-
լէֆ օլատընըզ : Վէ տէրիմ 16
Բուճ իլէ էիւրիւյին , վէ
թէնին արզուտունու աղա իճ-
րա էթմէյէսինիլ : Չիրա 17
թէն Բուհա գարը՝ Բուճ տա-
խի թէնէ գարը արըու էտէր
վէ պունլար պիրի պիրինէ զըս
տըրլար , թա քի հէման իւ-
թէտիլինիլ շէյլիլ իլէմէ-
յէսինիլ : Ամնա էյէր Բուճ 18
իլէ կէթիւրիւրիւրսէնիլ , նօ-
մս ալթընտա տէյիլտինիլ :
Վէ թէնին աճլէլէրի պէլի 19
տիր , քի ծըլար՝ Փահիլնէք՝
ղինա՛ նափաքըզ՝ էտէպսիլ-
լիք՝ փութիէրէսթիլք՝ սիհիլ 20

- պաղըզ՝ տիւշմենըքէր՝ ղալ
ղալար՝ դըղզանձըգլար՝ հօվ
քէլէր՝ նիղալար՝ պըրըմազ
21 լըգլար՝ ֆըրդալար՝ հասէտ
լէր՝ գաթլէր՝ սէրխօշուդլար՝
պէքըրիքլէր՝ վէ պուռնարըն
էմալի տիր . ծնարը քի սիգէ
փէշին սէյլէրիմ, նիճէ քի
փէշին սէյլէտիմ իսէ աէ, քի
պէյլէ շէյլէրի իշէյէնլէր՝
Ալազըն փատիւրահըղնա վա
22 ըիս օլմայաճաղար : Ամմա
Բուհուն մէյլէսի մուհապ
պէթ՝ շաղըզ՝ սէրամէթ՝ թէ
23 համմիւլ՝ լաթիֆլէք՝ էյլէք՝
իման՝ մահճուպուգ՝ նէփսի
ղապթ էթմէք տիր . պու մի
սիլլու քիմսէլէրէ դարշը նօ
24 մօս եօդ տուր : Քրիստոսուն
օլան քիմսէլէր իսէ թէնի հէ
վէսլէր վէ շէհվէթլէր իլէ
25 խաչատըլար : Էյէր Բուհ
իլէ եաշարսադ , Բուհ իլէ
26 տախի եիւրիյէլիմ : Պիրի
պիրիմիղի թահրիգ էախի պիւ
րի պիրիմիղէ հասէտ էաէրէք՝
պաթըլ իֆթիխար էտիճիլէր
օլմայալըմ :

ՊԱՊ 2

- 1 Ես՝ դարնտաշար՝ էյէր
քի պիր առէմ գապահաթտա
անկօըղն թութուլուրսա ,
սիղ Բուհանիլէր պէյլէ քիմ
սէյի մահճուպուգ Բուհու
իլէ իսլահ էտին . վէ քէնտի
նի կէօղէթ , օլմայա քի սէն
տախի թէճըրպէյէ տիւշէ
2 սին : Պիրի պիրինիղին եիւք
լէրինի դալարըն , վէ պէյլէ
ճէ Բրիստոսուն նօմսուռնու
3 թէքմիլ էյլէյին : Ձիրա է
յէր պիր քիմսէ՝ պիր շէյ
տէյիլ իքէն՝ քէնտինի պիր

շէյ զանն էտէրսէ , քէնտի
աիլընը աշտաարը : Ամմա հէր
4 քէս քէնտի աիլէնի սրնա
սըն , վէ օլ ղէման իֆթիխա
րը եալընը քէնտինաէ օլա
ճագ՝ վէ տէյիլ ղայրիսինսէ :
5 Ձիրա հէր քէս քէնտի եիւ
քիւնիւ դալարաճագ :

Վէ քէլամը էօրէնմէքաէ
6 օլան՝ խօճատըն հէր կէօնէ
նի՛մէթլէրտէն հիսսէտար էյ
լէսին : Ալտանման , Ալահ
7 ղէվգէնիլմէդ . ղիրա պիր ա
տէմ նէ քի էքէրսէ , հէման
օնու պիւէճէք : Չիւն քի
8 քէնտի թէնի իշին էքէն՝
թէնտէն չիւրիւքլիւք պիւլէ
ճէք . ամմա Բուհ իլէն էքէն՝
Բուհտան էպէտի հայաթ պիւ
չէճէք : Վէ խայր իլէմէքտէն
9 պէղմէյէլիմ . ղիրա եօրուլ
մայարագ՝ քէնտի վաղթընտա
պիլէճէնիլ : Իմտի էյլէ իսէ ,
10 վաղթըմըլ օլտուգճա՝ հէր
քէսէ էյլէք էտէլիմ , վէ պա
խուռուս էհլի իման էվնտէն
օլանլարա :

Պագըն , քէնտի էլիմ իլէ
11 սիգէ նէ պէյլիւք եաղըլար
իլէ եաղըմ : Քիւլէր քի՝
12 թէնտէ կիւզէլ կէօրինմէք
իսթէրլէր իսէ , ծնար սիղ
սիւննէթ օլմալա զօրլարար ,
անճագ քի Բրիստոսուն խա
չը իլէն գօլալանմայալար :
13 Ձիրա պու սիւննէթ օլանլար
քէնտիլէրի տախի նօմսու
սաղլամաղար . լըքին իսթէր
լէր քի՝ սիղ սիւննէթ օլալը
նըլ , թա քի սիղն թէնինիլ
իլէ իֆթիխար էտէլէր : Լա
14 քին պէն՝ հաշա քի Բապըլ
մըլ Յիսուս Բրիստոսուն խա
չընտան ղայրի պաշա շէյ իլէ
իֆթիխար էտէլիմ , քի օնուն

վասիթասի իլէ տինեա պա-
նա խաջանաւ , պէն տասի
13 տինեայա խալանդ : Զիրա
Քրիստոս Յիսուստան նէ տին-
նէթ՝ նէ տէ տիննէթսիզիք
սիր շէյ տիր , իլլա եէնի եա-
16 րատըլը : Վէ քիմէր քի պու-
գանուն իւզըէ եւրիւրէրսէ ,
օնլարա վէ Ալլահն իսրայէ-
լննէ սէլլամէթ վէ մէրհամէթ
17 օլունն : Պառնտան սօնկրա պա-

նա քիմնէ դահմէթ վէրմէ-
սին . զիրա պէն թէնիմտէ
Բապպ Յիսուսուն պէրէլէ-
րինի թալըրմ : Բապպըմը 18
Յիսուս Քրիստոսուն ինա-
յէթի սիզին բուհունսզ իլէ
օլունն՝ եա՛ դարնոալար . ա-
մին :

Գաղաթաւլլարա Բժմպան էա-
ււլսլ :

ՊՈՂՈՍ

ԸՌԵՔԵԼԸՆ ԵՓԵՍՈՍԼՈՒԼԱՐԱ

ՍԵՔՐԵՒԻՊԻԻ

ՊԱՊ Ա

1 «ՊՕՂՈՍ՝ Ալլահն ի-
րասէթի իլէ Յիսուս Քրիս-
տոսուն առաքեալը՝ Եփեսոս-
տա օլան աղիղէրէ , վէ
Քրիստոս Յիսուստա միւմին
2 էրէ . Սիւն փէտէրիմիզ ԱԼ-
լահ թարաֆրիտան՝ վէ Բապպ
Յիսուս Քրիստոստան ինա-
յէթ վէ սէլլամէթ օլունն :
3 Միւլարէք օլունն Ալլահ
վէ Բապպըմը Յիսուս Քրիս-
տոսուն փէտէրի՝ օլ քիմ պիղի
կէօք մէրքեանլարընտա Քրիս-
տոս իլէ հէր բուհանի պէրէ-
4 քէթ իլէ պէրէքէթլէտի , նի-
ճէքի պիղի տինեա գուրու-
մադտան էվլէ՛ն օնունլէ սէչ-
տի , քի քէնտի հուղուրուտա

մուհապպէթ իլէ աղիղ վէ
գուսուրսուզ օլալմ . վէ պի- 5
ղի՝ քէնտի իրասէթինին խօշ-
նուտըլուան կէօրէ՝ Յիսուս
Քրիստոսուն վասիթասի իլէ
քէնտիսի իչին օղուլ օլմալ-
ըլլա թաղտիր էյլէտի , քէն- 6
տի ինայէթի ճէլլընին մէս-
հի իչին՝ քի օնուն իլէ պիղի
Սէվկիլինին վասիթասի իլէ
ինայէթէ նայիլ էյլէտի . քի 7
օնուն իլէ գանընըն վասիթա-
սի իլէ Ֆիտայէ՝ եա՛նի օնուն
ինայէթինին զանիմէթինէ կէ-
օրէ սուլլարըն ա՛ֆլըլըլմա
մալք իլ , քի օնու պիղէ՛ հէր 8
իլմ՝ վէ Ֆիրասէթ իլէ սը-
թըրոր . վէ պիղէ քէնտի- 9
տէ նիյէթ էյլէտիյի քէնտի
րիղաընա կէօրէ՝ քէնտի ի-

- րատեթինն սրբորնը պիտիւր.
 10 տի . Թա քի վաղըթարրն
 թէմամ օրմասրնն թերթի-
 պինէ կէօրէ հէր շէյի՝ կէրէք
 կէօքըթտէ կէրէք եէր իւղէ-
 ըննտէ օլան շէյլէրի Բրիստոս
 11 տա պիր եէրէ կէթիւրէ . Օն-
 տա քի օնուն իլէ ինթիստպ
 օլտուգ քի՝ քէնտի իրատէթի-
 նին միւրատնա կէօրէ հէր
 շէյի իճրա էտէնին թէտպիրի-
 նէ կէօրէ թաղաիր օլունմա
 12 զըլա՝ պիլգ Բրիստոսա էվլէլ
 իւմիա էտէնէր՝ օնուն ճէլա
 ընին մէսհի իչին օլալմ,
 13 քի սիլ տախի՝ կէրէքըլլին
 սէօղիւնիւ՝ Էաւի խէլարնըղն
 աւետարանըն իշիթմէնիլլէ՝
 օնա իման կէթիրմէնիլլէ՝ վա՝
 տին Աղիլ Բուհու իլէ միւ-
 14 հիւրլէնտինիլ . Բի օ՝ դաղա-
 նըլըլ Ֆիտանն իճաղնտէք՝
 օնուն ճէլալնին մէսհի իչին՝
 միրասըղըն ինհի տիր :
 15 Պունուն իչին պէն տախի
 սիղին Բապպ Յիսուսա օլան
 իմանըղը՝ վէ հէլի ա՛ղիլլէ-
 րէ մուհապպէթինիլ իշիթմէ-
 16 յիլէ , սիղի տուալարըմա
 զէր էտէրէք՝ սիլտէն էօթիւ-
 ըիւ շիւբը էթմէքտէն Ֆէրա-
 17 զաթ էթմէմ . Թա քի Բապ-
 պըմըլ Յիսուս Բրիստոսուն
 Ալլահը՝ ճէլալն փէտէրի՝ օ-
 նու պիլմէք խուսուսունտա
 սիղէ իլմ՝ վէ իլճամ Բուհու
 18 վէրէ . Վէ հիւրէյինիլլէ կէօք
 լէրի ըլլըլանա , քի պիլէսիլ
 օնուն տա՛վէթինն իւմիտի նէ
 տիր , վէ ա՛ղիլլէրտէ օնուն
 միրասըն ճէլալնին զանիմէ
 19 թի նէ տիր , հէմ օնուն դուվ
 վէթի գուարէթինին ա՛մէլնէ
 կէօրէ՝ պիլլ ինանանլարա օ-
 նուն գուվլէթինին հատտէն

ղիյատէ ա՛ղամէթի նէ տիր .
 Օլ գաւլլէթի քի Բրիստոսա 20
 իճրա էյլէտի՝ օնու էօլլէր-
 տէն տիրլլթմէյիլ , վէ կէօք
 մէօքնամլարընտա օնուն տալ
 եանընտա՝ հէր սալթմաթըն 21
 վէ հիւքիւմէթին վէ գուվլէ-
 թին վէ զապիթըլլին՝ եալլ-
 նըլ պու տիննտա տէյիլ
 իլլա կէլէճէքտէ տախի տնիլ-
 լան հէր տտըն իւսթ էանըն-
 տա օթուրթտու . Վէ հէր շէ- 22
 յի օնուն այաղարըլ ալթնա
 դատու , վէ օնու հէր շէյլէրն
 իւղէրինէ քիլտայէ պաշ էյլէ-
 տի , քի օնուն թէնի՝ ճիւմէ 23
 յի հէր շէյաի տօլաուրանըն
 տօլուլուղու տուր :

ՊԱՊ Բ

Վէ սիղի սուլարտա վէ 1
 կիւնահլարտա էօլլէր իքէն
 Գիլլէլի , օնլարտա քի պիր զէ 2
 մանպու տիննեանն ա՛ղիլնէ
 կէօրէ՝ հալմանն հիւքիւմէթի-
 նին հիւքիւմասընա՝ Էաւի
 իթաա՝ թաղըլըն օլուլարըն-
 տա իչէյէն Բուհա կէօրէ էիւ- 3
 ըիւտինիլ . Օնլարտա քի՝ պիլ
 տախի պիր զէման հէլիլիլ
 թէնիլիլլէն աղուլարընճա կէ-
 չինիլ թէնին վէ էփքեարըն ի-
 րատէթէրինի էտէր իտիլ ,
 վէ պաղիլէր կիպի թապիաթ-
 տէն զաղապ օլուլարը իտիլ :
 Ամա Ալլահ՝ մէրամէթտէ 4
 զանի օրմաղըլա , պիլլ սէվտի-
 յի քէնտինն ա՛ղմ մուհապ-
 պէթի իչին , պիլլ սուլարտա 5
 էօլլէր իքէն տախի՝ պիլլ
 Բրիստոսուն պիլլէսինճէ տի-
 ըլլթտի , (ի՛նայէթ իլէ խէ- 6
 լաս օլմուշուոնուլ) վէ պիւլ
 պէրապէր դալարըլ կէօք

- մէսքեան լարընտա պէրապէր
 7 Գրիստոս Յիսուս իլէ օթուրթ
 տո՛ւ . թաքի կէլէճէք ա'սիրլըն-
 տէ՛ Գրիստոս Յիսուստա պի-
 ղիմ իւղըրիմիղէ օլան քէրէմ իլէ
 8 քէնտի ի'նայէթիննն հաստէն
 ղիյատէ օլան դանիմէթինի
 8 կէօսթէրէ : Զիրա ի'նայէթ ի-
 լէ իմանըն վատիթասի իլէ
 խէլաս պուրմուշուռուզ . վէ
 9 պախլըլի տիր . Ամէլէրտէն
 տէյիլ . Թաքի քիմաէ հօյիւն
 10 մէյէ : Զիրա սնուն ա'մէլի
 իլ , քի Գրիստոս Յիսուստա
 Ալլահնն փէշին հաղըրլատը
 ղը էյի ա'մէլէր իշին եարա-
 սըլտըդ , շէօյլէ քի ծնարտա
 ելըրիյէլմ :
 11 Վրոնուն իշին խաթըրնը
 ղա կէթերին , քի սիղ պիր վա-
 ղըթ թէնճէ թայիֆէլէր օլան
 լար՝ թէնճէ էլ իլէ եափըլ-
 մըլ սիւննէթ սնկըյանտան
 12 սիւննէթսիղիք տէնիլէնլէր՝ քի
 օլ ղէմանտա սիղ Գրիստոս-
 տուզ՝ Իսրայէլն ճիւմճիւրին
 տէն եաս՝ վէ վատըն ա'հա
 լէրինտէն եասյանճը՝ վէ իւ-
 միասիղ՝ վէ տիւնեատա Ալլահ-
 13 ըղ խոնիղ : Ամմա շիմի
 Գրիստոս Յիսուստա՝ իղ պիր
 վաղթ իրաղ օլանլար՝ Գրիս-
 տոստէն դանը իլէ եաղըն օլ-
 14 տունուզ : Զիրա պիղիմսէ
 լամէթիմիղ օ տուր , օլ քիմ
 իքիսինի պիր էյլէտի , վէ
 պէօլմէնն օրթա տիվարընը
 15 եղգու պէնտի թէնի իլէ ա-
 տավէթի էա'նի ոյլինլըր իլէ
 թէնպիհէլըրն նօսուռունու իպ-
 թալ էյլէտի . Թա քի իքի-
 պինի քէնտիւնտէ պիր եէնի ա-
 տմէ հարատարադ՝ սէլամէթ
 16 իհպա էաէ . վէ խաչըն վա-

սիթասի իլէ իքիսինի պիր
 թէնտէ Ալլահ իլէ պարըլտը-
 րա , շին քի ծնտա ա'տավէ-
 թի հէլաք էթտի : Վէ կէլիպ՝ 17
 սիղ ուղադտա օլանլարա հէմ
 օլ եաղընտա օլանլարա սէլա-
 մէթ միւստէ էյլէտի , Զիրա 18
 իքիմիղ տախի պիր Բուհտա
 Փէտէրէ իհղար օլմաղըղա օ .
 նուն վասիթասի իլէ մալիք
 իղ : Իմիտի օլմուշ օլտու քի՝ 19
 արթըդ եապանճըլար վէ միւ-
 սափիրլըր տէյիլ սինիղ . իլլա
 ա'ղիղլէրին հէմէհիլիլէրի վէ
 Ալլահնն էվէհալիսի սինիղ .
 20 Զին քի առաքեալարըն վէ
 փէյլամսիլըրլէրին թէմէլի իւ-
 ղէրինէ պինա օլունտունուզ ,
 քի Յիսուս Գրիստոս քէնտի-
 սի քէօշէ պաշը քիրսիւսիւ
 տիր . Քի իւղէրինտէ պինա 21
 նըն պիւթիւնն քինէտէնմէ
 յիլէ՝ Բապապա ա'ղիղ հէյ-
 քէլ օլմաղա պէօյիւմէքտէ
 տիր . Քի իւթիւնտէ սիղ 22
 տախի պէրապէր պինա օլու-
 նուրտունուզ , շէօյլէ քի Բուհ-
 տա Ալլահնն մէսքեանը օլա-
 սընըլ :

ՊԱՊ Գ

- Պու էճիլտէն՝ պէն Պօղոս 1
 սիղ Թայիֆէլէր իշին Գրիս-
 տոս Յիսուստէն մահպուսու ,
 քի էլլէթ պանա սիղին ի- 2
 շին վէրիլէն Ալլահնն ինա-
 յէթիննի իտարէսինի իշիթաի-
 նիղ , քի պանա պու սըրըր 3
 իլճամ իլէ պէյան էյլէտի ,
 նիճէ քի էվլէլտէն մուլթա
 սարճէ եաղարմ իսէ , քի ծնու 4
 օգուչուպ՝ Գրիստոստուն սըր-
 րընտա պէնիմ ֆէհմիմի սնկ-
 լայա պիլըր սինիղ , քի օ 5

չիմտի օնուն ա՛ղիզ առաքեալ
լարնա վէ փէյղամալերէրէ
Բուհ իլէ աշխեար օլաուղու
կիպի՝ զայրի տէվլէրուէ ա-
տէմ՝օղուլարնա պիլաիլիլմէ-
6 միշ տիր, եա՛նի քի թայիֆէ-
լէր Քրիստոստա պերապէր
վարիս վէ պիր վիւճիւտտէ վէ
վա՛տընըն պերապէր հիստէ-
տարլարը օլարա՝ աւետարտ-
7 նըն վառիթասի իլէ, քի պէն՝
Ալլահըն պանա քէնտի գուվ
վէթինին ա՛մէլ ու իճրասը
իւզրէ վէրիլէն ի՛նայէթինին
պախիշլինէ կէօրէ օնուն խըզ-
8 մէթճիսի օլտում. Պու ի՛-
նայէթ պէն աղիլլէրին էն
էտնասընա վէրիլի, քի
Քրիստոսուն թէֆթիլ օլուն-
մազ զանիմէթինի թայիֆէ-
9 լէրտէ միւթտէ էտէյիմ. Վէ
հէր շէյի Յիսուս Քրիստո-
սուն վառիթասի իլէ եարա-
տան Ալլահըն գըթընտա՝ է-
զէլտէն հըֆղ օլունմուշ սըր-
րն խտարէսի նէ օլտուղունու
ճիւմէյէ աշխեար էտէյիմ.
10 Թա քի շիմտի քիլսամըն վա-
սիթասի իլէ՝ կէօք մէպէան-
լէրինտէ սալթանաթլարա վէ
հիւքիւմէթլէրէ Ալլահըն կէօ-
նա կէօն օլան իլլի պէյան
11 օլա, Բապպըմըզ Քրիստոս
Յիսուստա էթտիյի եզէլլ
12 Թազտիրէ կէօրէ, քի օնուն ի-
լէ՝ օնա օլան իմանըն վասի-
թասի իլէ ի՛թիմատ իւզրէ
ճէսարէթէ վէ իհզար օլմագ-
լըղա մալը իզ :
13 Օնուն իշիւն տիլէրիմ քի՝
պէնիմօլիլն իշիւն սըգլէթ-
լէրիմտէն ա՛ճիզ օլմայարնըզ,
քի պու սիղին շանընըզ սըր :
14 Պունտան էօթիւրիւ տիղէ-
րիմի՝ Բապպըմըզ Յիսուս

Քրիստոսուն ֆէտէրինին հու-
ղուրունա չէօքէրիմ, քի կէօք. 15
լէրտէ վէ եէր իւզէրինտէ հէր
գապիլէ օնտան թէյսիյէ օ-
լունուր, Թա քի քէնտի ճէ. 16
լալինին զանիմէթինէ կէօրէ
սիղէ իհասն էտէ քի՝ քէնտի
Բուհունուն վասիթասի իլէ
իշէրիքի ատէմտէ գուտըթ
իլէ գուվվէթլէնէսինիլ, քի 17
Քրիստոս իմանըն վասիթասի
իլէ եիւրէքլէրինիղտէ սաթին
օլա. Վէ մուհապպէթ իլէ 18
քէօքլէնմիշ վէ թէմէլլէնմիշ
օլասընըզ, Թա քի հէփ ա՛-
ղիլլէր իլէ պերապէր՝ կէ-
նիշիք վէ ուզունըզ վէ տէ-
րինլը վէ եիւքէքլը նէ օլ-
տուղունու անկամաղա գա-
տիր օլասընըզ. Հէմ տաթի 19
Քրիստոսուն օլ մուհապպէ-
թինի պիլէսինիլ քի՝ ա՛ղլ-
տան եիւճէ տիր. Թա քիմ
Ալլահըն ճիւմէ քէմալլէ-
թի իլէ սօլասընըզ : Վէ պիլ- 20
տէ ա՛մէլ էտէն գուվվէթէ
կէօրէ տիլէտիլիմիլ էա տիւ-
շիւնտիլիւմիւզ շէյլէրտէն՝
հէր խուսուստա հատէն զի-
յատէ էթմէյէ գատիր օլա.
նա՝ օնա Քրիստոս Յիսուսուն 21
վասիթասի իլէ քիլսատէ է-
պէտլէր էպէտինին ճիւմէ
տէվլէրինճէ համտ օլուն :
ամին :

ՊԱՊ Դ

Իմաի պէն Բապպ իշիւն 1
մահպուս օլան՝ սիղէ եալվա-
րըրըմ, քի տա՛վէթ օլուն-
տուղունուղ տա՛վէթէ լըլըգ
օլտուղունա կէօրէ՝ թէքմիլ 2
ալըգ. կէօնիւլլիք վէ մահ-
ճուպըզ վէ սապը իլէ եիւ-

րիւյէսինիւ, վէ պիւրի պիւրինի-
 ղէ մուհապպէթ իլէ թէհամ-
 3 միւլ էաէսինիւ. շէմ սէլա-
 մէթին պէնսի իլէ Բուհուն
 պիւրլլինի հըֆիլ էթմէյէ
 4 ճէհա էաէսինիւ: Պիր թէն
 վէ պիր Բուհ' նիճէ քի տա'
 վէթինիլին տախի պիր իւմիւ-
 աինէ տա'վէթ օլունտունուլ,
 5 Բապու պիր' իման պիր' վաֆ.
 6 Թիլ պիր սիր. Հէփիսինին
 Ալահը վէ Փէսէլի' հէփիսի-
 նին իւղէրինտէ վէ հէփիսի-
 նին տապընտա վէ հէփիսիւ-
 7 տէ օլան' պիր սիր: Ամմա
 պիլդուն հէր պիրինէ ինայէթ'
 Քրիստոսուն պախլընինէ Էօլ-
 չիւսինէ կէօրէ վէրիտի:
 8 Պունուն իջին տէր. Եւէք
 սէյէ ջըդլա' էսիրլլինի էսիր
 սիւրսիւ, վէ Էսէմէրէ հէ-
 9 տիլէր վէրտի: Իմտի պու
 ջըդալ Դէփի' նէ՞ տիր, իլա
 քի էվլէա եէրին աշալաքի
 մահալլէրինէ էնտի տախի:
 10 Օլ էնէն' հէփի կէօրէրաւն
 Էօդալը ջըդան տախի հէման
 օ տուր, թա քի հէփիսինի
 11 սուլուրա: Աէ քէնսիսի թա'
 յին էյլէտի, պա'ղըլարընը
 աւաքիսլըսը վէ պա'ղըլարը-
 նը փէյլապպէրլէր վէ պա'ղը-
 12 լարընը աւաւարանիլէր' պա'
 ղըլարընը իսէ չօպանլար վէ
 իսճալար, ա'ղիլլէրին քէմա-
 13 լի իջին' իրզմէթ ա'մէլի ի-
 չին' Քրիստոսուն թէնինին
 մամուր օլմալը իջին. Թա
 հէփիսիլ կէման' վէ Ալա-
 հըն Օլունուն պիլկիսինին
 պիլլինէ' քեամիլ առէմ
 օլալա' Քրիստոսուն թէքմիլ-
 14 լլինին պօյունուն Էօլիւսիւ-
 նէ էրէնէտէք. Թա քի ար-
 թըգ' ալտաորըն Ֆէնաի ի.

չին Ֆէրդանլըլա' աաէմէ-
 րին հիլէլէր իլէ թա'լմին
 հէր եէլի իլէ չալցանան վէ
 աօլաշարըլլան մամուլար օլ-
 մայալմ'. Իլա մուհապպէթ 15
 իլէ կէրչէք սէյլէյէրէք' հէր
 շէյի օնտա արթըրալմ', քի
 օ' էա'նի Քրիստոս պաշ սըր.
 Քի պիւլթին վիւճիւս օն 16
 տան' հէր եարալմ' էտէն օյնալ
 իլէ քինէթլէնիպ թանղըմ'
 օլմալըլա, հէր սիր ա'ղա-
 նըն Էօլիւսիւնին ա'մէլինէ
 կէօրէ' մուհապպէթ իլէ քէն-
 աինին մամուր օլմալը իջին'
 վիւճիւսին պէյլիւմէսինիլ
 լա էտէր:

Իմտի պունու տէրլմ', վէ 17
 Բապպտա շէհասէթ էտէրլմ'
 քի' արթըգ սիլ դալան թա-
 յիլէլէր տախի քէնտի ա'ղըլ-
 լարընը պաթըլլըլընտա Էիւ-
 րիւսիւքլէրի կիպի Էիւրիւմէ-
 յէսինիլ. Քի օնլարտա օլան 18
 ճահիլլիլին սէպէպինտէն'
 Էիւրէքլէրինին դաթըլըլը իլէ
 ա'ղըլարընը դարանլըգ գափ-
 լամըշ սըր, չին քի Ալա-
 հըն հայաթընտան Էտա օլ-
 մուլար արը. Քի օնլարնա 19
 սըլլանմալըլա, քէնտիլէրին
 էտէպիլլիլէ' հըրս իլէ հէր
 նափալըլըն իլէմէսինէ թէս-
 լմ' էթալիլէր: Սիլ իսէ֔Քրիս- 20
 տոսու պէյլէ Էօյրէնմէսի-
 նիլ, էյէր հալգան օնտան 21
 էօթիւրիւ իլէթաինիլ' վէ օն-
 տա թա'լմ' օլունտունուլ իսէ
 նիճէքի կէրչէքլէ Յիսուսա
 տըր. քի էվլէքի կէլինմէ 22
 նիլէ կէօրէ' ալտաորըն շէհ-
 վէթլէրինէ կէօրէ Ֆէսաստէ
 վարան Էօքի առէմի թէքք է-
 տէսինիլ, վէ ա'ղընըլըն Բու 23
 հունտա Էէնիլէնէսինիլ, վէ 24

աստագած վէ կերէքընին
 ա՛ղղելի ինչ Ալահա կէօ-
 րէ եարատընն եէնի տոհմի
 25 կիւնսինիդ : Օտուն իշխան եա-
 ւանը ըհտա էտիա՛ ճեր պի-
 րինիդ գօնշուսու ինչ կերէք-
 լիք սէջլէյին . շինքի պիրի
 26 պիրեմիդն ա՛ղաւորըլը : Կօր-
 քէլէնին , վէ կիւնաճ իշխ-
 մէն . սիդին տարընըլընըլըն
 իւղէրինէ՛ կիւնէշ պաթմասըն
 27 վէ շէյթմանա մահալ վերմէն :
 28 Խըրսըլըրէ էտէն՝ արթըլ խըր-
 սըլըրէ էթմէսին , իլլա էլլէ-
 րի ինչ խայր իշէյէրէք՝ էմէք
 չէքսին , թա քի միւհթաճ օ-
 ւանը հիսսէտար էթմէյէ գա-
 29 տիր օլա : Աղղընըլտան հիչ
 պիր ջիւրիւք սէօղ չըդմասըն ,
 իլլա էյէր մա՛մուր էթմէյէ
 իրթիլըն էտէն պիր էյի «էօ-
 վար իսէ . թա քի իշխանէրէ
 30 լուծֆ վերէ : Վէ Ալահըն
 Ա՛ղղ Րուհունու գասալէթ-
 լէնսիրմէն , քի ծնունլա ֆիտա
 կիւնիւ իշխան միւհթէնսինիդ :
 31 ճեր աճըրդ վէ էօվքէ վէ
 զաղապ վէ պաղըրըշ վէ քիւֆր՝
 ճեր քէօթիւլէք ինչ պէրա-
 պէր՝ սիլտէն գալըրըլըն :
 32 Վէ պիրի պիրինիդէ լաթիֆ-
 լէր՝ մէրհամէթիլէր՝ Ալահ
 տախի ֆրիստոսուն վասիթա-
 սի ինչ սիղէ պաղըշասըլը կի-
 պի պիրի պիրինիդէ պաղըշա-
 յըճըլար օլուն :

ՊԱՊ Ե

- 1 Ի՛մտի սէվկիւլիւ էվլատար
 կիպի՝ Ալահա պէնիլէր օ-
 2 լուն : Վէ մուհապէթմէ
 էիւրիւյին , նիճէ քի ֆրիս-
 տոս տախի պիրի սէվտի , վէ
 քէնտիքի պիղլմ ուղըրումաւ

զա Ալահա խօշ ըտիհա ի-
 ջին՝ ճէտիյէ վէ դուրպան
 սունտու : Ամմա զինանըն վէ 3
 ճեր կէօնէ նափաբըլըն եա-
 խօտ թամա՛քեարըլըն՝ ա՛ղղ-
 լէրէ եագըշաղը կիպի՛ ա-
 ըանըգտա ատը պիլէ անիլը
 մասըն . ճէմ՛ ըհդալէթ վէ տի 4
 վանէճէ սէօղէր՝ եախօսա գաշ-
 մէրլէք օլմասըն , քի ծնար
 եագըշմաղ շէյլէր տիր . իլլա
 պախօսուա թէշէքքիւր օլ-
 սուն : Զ իրա պունու պիլմիշ 5
 օլուն քի՛ հիչ պիր զինաքեա-
 րըն եա մուրտարըն եա թա-
 մա՛քեարըն՝ քի պու փուլէֆէ-
 ըէսթ տիր՝ ֆրիստոսուն վէ
 Ալահըն փատիշաճըլընտա
 միրասը եօղ տուր : Սիդն հիչ 6
 քիմնէ պօշ սէօղէր ինչ ալ-
 տաթմասըն . զիրա պու շէյ-
 լէր իշխան իթաաթմաղըլըն
 օղուլարը իւղէրինէ Ալահըն
 զաղապը կէլըր : Իմտի ծնա- 7
 րըն հիսսէտարըլը օլման :
 Զ իրա պիր զէմնէ գարանըլ 8
 իտինիդ , ամմա շիմտի րապա-
 տա ըըդսընըլ . ըըդ օղուլա-
 րը կիպի էիւրիւյին : Զ իրա 9
 ըըլըն մէյվէտի՛ ճեր էյիլէտէ
 վէ ոտտագաթաա վէ կերէք- 10
 լիքտէ տիր . Վէ րապապ
 մագպուլնէ օլաուղունու թէճ
 րիւպէ էտին . Վէ գարանըլ 11
 զըն մէյվէտիդ ա՛մէլէրինէ իւ-
 հադ օլման , իլլա պախօս-
 սուա թա՛ղիւր պիլէ էտին :
 Զ իրա ծնարտան կիպիճէ իւ- 12
 լէնէն շէյլէրի՛ սէջլէմէտի պի-
 լէ ա՛յըպ տըր : Ամմա ճէֆ 13
 թա՛ղիւր օլունան շէյլէր ըըդ-
 վասիթասի ինչ պէյան օղու-
 նուր . զիրա ճեր պէյան օղու- 14
 նան շէյ՝ ըըդ տըր : Օտուն
 իշխան տէր . Եա՛ ուլույան

գալց, վէ եօլիւէրտէն տի-
րիւ, վէ Քրիստոս սէնի միւ-
նէվիէր էտէճէք :

15 Իմտի պագըն քի՝ նիճէ
տիգգաթ իւն եւրիւյէսինիզ ,
16 ի՛նձսիղէր կիպի տէյիւ իլա
ա՛ւիմէր կիպի . վէ վագթը
աւթուն տըն , զիրա կիւն .
17 Էր Ֆէնա տըր : Օնուն իչին
ա՛գըստըլար օլման . իլա Բապ-
պն իրասէթի նէ օլտուղու-
18 նու Ֆէճմէտին : Վէ շարապ
իւն սէրխօշ օլման , քի ծնտա
իւրաֆ վար . իլա Բուճ իւն .
19 աօլարա՛գ . քէնտիւէրինիզտէ
սաղմուլար վէ իւսճիւէր վէ
բուճանի թէսպիճէր օղու-
յուն , վէ եւրէքլէրինիզտէ
Բապպա իրայրոյ թէզլիւ էյ-
20 լէյին . Վէ տայմա հէր շէյ
իչին՝ Ալահա վէ Փէտէրէ
Բապպաիւզ Յիսուս Քրիստո-
սուն աաընտա շիւքր էտին :

21 Պիրի պիրինիզէ Քրիստո-
սուն գորգուսու իւն միւթիւ
22 օլուն : Եա՛ գարըլար՝ քէնտի
գօճալարընըլա՛ Բապպա կիւ
23 տի միւթիւ՛ օլուն : Ձիրա
գարընըն պաշը՝ գօճապը տըր ,
նիճէ քի Քրիստոս տախի . քիւ
լիսանըն պաշը տըր . վէ վիւ-
ճիւտինն խէլաո էտիճիսի օ
24 աուր : Իմտի նիճէ քի . քիւսա
Քրիստոսու միւթիւ օլուլաա ,
գարըլար տախի հէր շէյտէ
քէնտի գօճալարընա պէշլէ
25 օլտուլար : Եա՛ երբէքլէր՝
քէնտի գարըլարընըլ սէվին ,
նիճէ քի Քրիստոս տախի . քիւ-
լիսայը սէվտի , վէ ծնուն ու-
գալունա քէնտիսինի թէս-
26 լիմէթտի . Թա քի ծնու սու-
եայգամաը իւն վաքլէյէրէք՝
եօղ վասիթաա իւն աղիզ
27 էյլէյէ . Քի քէնտիսի քիւ-

սայը քէնտինէ լէքիսի եա
պիրւշիւքլիւյի եա պունլար
կիպի պիր շէյի օլմայարա՛գ՝
ի՛զլէթի իհզար էտէ . շէշլէ
քի ա՛ղիզ վէ ա՛յըգաղջ օլա :
Էրբէքլէր քէնտի գարըլարընը 28
պունճիւլէյին՝ Եա՛նի քէնտի
թէնլէրի կիպի սէվիւյէ պօրճ-
լա տուլար . քէնտի գարըսը-
նը սէվին՝ քէնտիսինի սէվէր :
Ձիրա հիչ պիր զէման պիր 29
քիման քէնտի թէնինտէն իք-
րաճ էթմիւլէտիր . Լաբին օ-
նու ալէպէր վէ կէօղտիր ,
նիճէ Քրիստոս տախի . քիւ-
սայը : Ձիրա ծնուն թէնինին՝ 30
ծնուն էթինտէն վէ քէմիբլէ-
րիտէն ա՛գալարըլըլ . Պու 31
սէպէսպտէն տտէմպալասընը
վէ անասընը թէքք էտէ , վէ
գարըսընա էտիրշա , վէ իքի-
սի պիր թէն օլալար : Պու 32
սըրր պէշլիւք տիւր . ամմա
պէն՝ Քրիստոս իչին վէ քիւ-
սա իչինն սէշլէրիմ՝ : Իմտի 33
սիզ տախի հէր պիրինիզ քէն-
տի գարըսընը պէշլէ՝ քէնտի
նէֆսի կիպի սէվսին . գարը
իսէ՝ քի քէնտի գօճալարընա
գօրգոսուն :

ՊԼԳ 2

Եա՛ էպալար՝ քէնտի 1
աթալարընըլա Բապպաա միւ-
թիւ օլուն . զիրա պու՛ հադ
տըր : Պապաա վէ անանա 2
ի՛զլէթ էյլէ , քի պու՛ վաա
իւն օլան իւք թէնպիճ տիր ,
թա քի սանա խայր օլա , վէ 3
էէրին իւզէրինտէ էօմրիւն
ուզուն օլա : Վէ սիզ եա՛ 4
պապալար՝ էվաալարընըլ
էօվքէլէնտիրմին . իլա ծնու-
ըլ՝ Բապպն թէտիպինտէ վէ

- նախհաթընսա փերվէրտէ է.
 5 տին : Վէ սիղ եա՛ գուլար՝
 թէնճէ աղալարընդա գորգու
 վէ սիթըմէ իլէ եիւրէյի.
 նիղին սափըլը իլէ՝ Բրիստոսա
 6 կիպի՝ իթաա՛ թէ տին . Վէօղէ
 կէօրիւնմէք իլինն օլան իըզ-
 մէթ իլէ առէմ խօշնուա էաի.
 Ճիլէր կիպի աէյիԼ, իւա ճան-
 տան Ալլահըն իրատէթինի է-
 տէն՝ Բրիստոսուն գուլարը
 7 կիպի . Ատէմէրէ աէյիԼիլլա
 Բապպա կիպի՝ խօշնութլուգ
 8 իլէ գուլուգ էաին . Վէ պի-
 լին քի՛ հէք քէս՝ իլէսիյի
 խայր նէ իսէ, Բապպան օ.
 նու ալաճագ, գուլ օլունն՝
 9 աղատը օլունն : Վէ սիղ եա՛
 էփէնսիլէր՝ օնրաա հէման
 պու շէյլէրի էյլէյին, վէ
 թէհէտիսի թէրք էաին . վէ
 պիլին քի՛ հէման սիղին տաի
 էփէնսիլի կէօքտէ տիր, վէ
 օնուն ի՛նսիհաէ իաթրա պագ-
 մագ. եօգ սուր :
 10 Գալար քի եա՛ գարնտաշ-
 արլա՛ Բապպա վէ օնուն
 գուլվէթինին գուարէթի իլէ
 11 գուլվէթէյին : Ալլահըն հէփ
 օիլաշարընդ էիլինին քի՛ շէյ-
 թանըն ֆինսլէրինէ դարըն
 սուրմաղա գասիր օլաւընդ :
 12 Զ իրա պիլլիմ կիւրէշլիդ գան
 վէ թէն իլէ աէյիԼ տիր, իւ-
 լա սալթանսթլար իլէ՝ հիւ-
 քիւմէթլէր իլէ՛ պու ա՛սիրին
 դարանըլըն տիւնէայը զապթ
 էտէնէրի իլէ եարամաղըլըն
 կէօք մահալէրինտէ օլանրուհ
 13 լարը իլէ տիր : Օնուն իլինն
 Ալլահըն հէփ սիլահլարընը
 իւզէրինիղէ ալըն, թա քի եա-
 րամաղ կիւնտէ դարըն սուր-
 մաղա՛ վէ հէփիսինի իճրա է-
 տիպ գալլի սուրմաղա գասիր

օլաւընդ : Իմաի պէրինիլ կէր. 14
 չէքլէք իլէ գուշանմըն սու-
 րուն, վէ սասագաթըն զըհը-
 նը կիլին, վէ այաղարընը՝ 15
 սէլամէթին աւետարանըն
 հաղըլըլը իլէ կիլինսիլին .
 Վէ հէփիսինին իւզէրինէ՛ ի. 16
 մա՛րն գալգասնընդ ալըն, քի
 օնուն իլէ եարամաղըն հէփ
 դըղըն օգլարընը աէյին.
 տիրմէյէ գասիր օլաճագը-
 նը . Վէ խէլասըն թօլլէսի. 17
 նի ալըն, հէմ Բուհուն զը-
 լըճընը՝ քի Ալլահըն քէլամը
 սուր : Հէր վագըթաա հէր 18
 սուա՛ վէ նիյաղ իլէ Բուհտա
 տուա՛ էյլէյին, վէ հէման
 պունուն իլինն թէքմիլ աէ.
 վա՛մ վէ նիյաղ իլէ ույանգ
 սուրուն՝ հէփ աղիլէր իլինն՝
 հէմ պէնտէն էօթիւրիւ քի 19
 պանա աղըլմըն աղըլմասը ի-
 լէ սէօղ վէրիլէ, քի ճէսարէթ
 իլէ աւետարանըն սըրընը
 պէյան էտէյիլմ . Բի օնուն 20
 իլինն զինճրաէ իքէն էլլիլէ
 էտէրիմ, թա քի՛ պանա սէյ-
 լէմէք նիճէ կէրէք իսէ՛ օնու
 ճէսարէթ իլէ սէյլէյիմ :
 Լաքին սիղ տաիի պէնտէն 21
 էօթիւրիւ նէ իլէսիլիմ պի-
 լէսինիղ աէյիԼ՝ հէփիսինի սի-
 զէ մուհապպէթլու դարըն
 տաշ վէ Բապպա էմին իըզ-
 մէթճի Տիւքիկոս պէյան է.
 աէճէք, քի օնու սիղէ՛ հէման 22
 պունուն իլինն կէօնտէրտիմ,
 թա քի աշվալէմիղի պիլէ-
 սինիղ, վէ սիլին էիւրէք.
 էրինիղէ թէսէլի վէրէ :
 Փէտէր Ալլահ թարաֆըն 23
 տան վէ՛ Բապպ Բիսուս Բրիս-
 տոսան գարնտաշարա սէ.
 լամէթ՝ վէ իման իլէ մուհապ-
 պէթ օլունն : Բապպընը 24

- պէնսւէրիմ՝ պիւծինն տիւ
վանխանէտէ օլաւարա վէ պաւ
գի հէփիսինէ պէյան օլուն
- 14 տու : Վէ Բապպտա գարըն
տաշարըն չօղու՝ պէնսւէրիմ
սէն ճէսարէթ ալարադ՝ քէ
լամը գօրգուսուզ սէյլէմէյէ
տաշա զիյառէ ճէսարէթ է
- 15 տէրլէր : Պա՛ղըլարը կէրջի
հասէտ վէ զալղա սէպէպինն
տէն՝ վէ պա՛ղըլարը տախի
խօշոռալուզ սէպէպինստէն
Քրիստոսու վազ էտէրլէր :
- 16 Պունըլար մուհապպէթ սէպէ
պինստէն էտէրլէր , չլան պիւ
լըրլէր քի աւետարանըն ճէ
վապը իչլան թա՛յին օմու
- 17 շում : Ամմա օնըար Քրիստո
սու նիղա՝ սէպէպինստէն վազ
էտէրլէր , խիւլիւտանէ տէ
յիլ՝ իլա պէնսւէրիմէ սըգ
լէթ զամմ էթմէք մէրամը ի
- 18 լէ : Ամաի նէ՞ օլա . աւճադ
հէր վէճճ իլէ՝ պէճանէ իլէ օլ
սուն՝ կէրջէքլէք իւղրէ օլսուն
Քրիստոս վազ օլունույօր ,
վէ պունա սէվինիւրիմ , հէմ
- 19 տախի սէվինիւրիմ : Չի
րա պիլիւրիմ քի պու պունա՝
սիղին տուանըլ իլէ վէ Յիւ
սուս Քրիստոսուն Բուհու
նուն հարարմը իլէ խէլասէ
- 20 պալիս օլաճադ , պէնիմ հա
րէթիմէ վէ իւմիտիմէ կէօրէ
քի հիչ պիր շէյտէ ուլթան
մայրմ , իլա թէքմիլ ճէսա
րէթ իլէ տայիմա օլաւալա կի
պի չիմաի տախի Քրիստոսա
պէնիմ թէնիմաէ թա՛ղիմ օ
լունա , է՛օմիւր վտաթմաի
իլէ օլսուն՝ հօլիւմ վտաթմաի
իլէ օլսուն :
- 21 իլէ օլսուն : Չիւրա պունա՝
հաշամադ Քրիստոս՝ վէ հօլ
- 22 մէք քէար սըր : Վէ էյէրջի
թէնտէ հաշամադ՝ պունա ա՛

մէլ մէյվէսի պու իսէ տէ ,
էինէ նէյի սէչէճէյիմի պիւ
մէմ . Լաքին պու իլի շէյ . 23
սէն սըգըլըրմ , էանի աը
զում՝ վէ՛իաթ էթմէքտէ վէ
Քրիստոս իլէ օմադտա սըր .
ղիրա պանա տաշա չօգ զիյա
սէ էյի տիր . Ամմա թէնտէ 24
գալմադ՝ սիղին հադգընըղա
տաշա իգթիգըտը սըր : Վէ 25
պունա գանըլ օլարադ պիւ
րիմ՝ քի՝ սիղին իմանտա իլէրի
լէյէրէք սէվինիւրիլ իչլան՝
հէփինիլ իլէ պէրապէր գալպ
տուրաճաղմ . Թա քի էինէ 26
պէնիմ սիղին էանընըղա կէլ
մէմն սէպէպինստէն՝ Քրիստոս
Յիսուստա պէնիմ իլէ սիղին
իՖթիխարընըլ արթա :

Աւճադ Քրիստոսուն ա՛ 27
ւետարանընա լայըլ օլտուղու
իւղրէ կէչինին . թա քի կէլպ
սիղին կէօրսէմտէ՝ հանընըլ
տա օլմասամտէ՝ սիղտէն էօ
թիւրիւ իչլանիւմ , քի պիր
ճան իլէ աւետարանըն իմա
նը իչլան պէրապէր ճէհա է
տէրէք՝ պիր րուհտա գալի
տուրուրսունուզ , վէ գարը 28
տուրանըլտան հիչ պիր շէյ
տէ իւրքմէղ սինիլ , քի պու օն
լարա հէլաք՝ սիղէ իսէ խէլաս
խապաթը սըր , վէ պու՝ Աւ 29
լաշտան սըր . չլան քի սիղէ
Քրիստոս իչլան պաղըլանտը
քի՝ տէյիլ հալընըլ օնա ինա
նասընըլ , իլա օնուն իչլան
էլէմ տախի չէքէսինիլ . Վէ 30
սիլ հէման օլպէնտէ կէօրսիւ
յիւնիւլ՝ վէ շիմաի պէնտէ ի
լէթաիլինիլ ճէհաէ մալէք օ
լտընըլ :

ՊՍԼՊ Բ

- 1 Իմո՛ր Գրիստոսաւ էյէր
պիր թէսէլլե՛ն էյէր պիր մու-
հասպակեթ թէսէլլիսի՛ էյէր
պիր Բուհ իշագլըղը՛ էյէր
մերհամէթ ու շէֆագաթ վար
իսէ, սէվինճիմի թէքմիլ է-
- 2 տին, քի պիր Ֆիքրսէ օլա-
սընըզ, մուհասպակեթինիզպիր՝
ճան պիր՝ ֆիքր պիր օլա :
3 Հիչ պիր շէյ նիզա՛ եա պա-
թըլ իֆթիխար իւղքէ օլմա-
յա . իլլա պիրի պիրինիզի
ալլադ կէնիւլլիք իլէ քէն .
տինիդտէն իւսթիւն սայըն :
- 4 Հէր քէս սալի քէնտինէ միւ-
թըլ պիր շէյլէրէ պագմասըն ,
իլլա հէր քէս զարիլէրէ միւ-
թա՛լիւզ շէյլէրէ տախի :
- 5 Զիրա սիդտէ հէման պու
ֆիքր օլտուն քի՛ Գրիստոս
Յիսուստա տախի վար խի .
- 6 Քի օ՛ Ալլահ սուրէթինտէ
իքէն , Ալլահ իլէ պէրապէր
7 օլմայը շիքեար սայմատը , լա-
քին քէնտինի էսնա էտիպ
յուլ սուրէթինի ալարագ՝
- 8 առէմէր շէքլնէ կիրաի , վէ
շէքլտէ առէմ կիպի պուլու-
նուպ՝ քէնտինի ալագլամայը-
լա , թա էօրլամէ՛ վէ խաչ էօ-
լիւմինէտէք միւթիւ օլտու :
- 9 Օնուն իլին Ալլահ տախի օ .
նու զայթթլէ եիւճէթտի ,
վէ ճա հէր իսիմտէն ա՛լապիր
- 10 իսիմ պաղըշատը . թա քի Յի-
սուստն իսմինէ՛ կէօքտէքիլէ-
րին վէ եհրտէքիլէրին վէ եէր
ալթընտաքիլէրին հէր տիզի
- 11 չէօքէ , վէ հէր լիսան իգար
էտէ քի՛ Փէտէր Ալլահն շա-
նը իլին Յիսուս Գրիստոս
- 12 Բապպ սըր : Իմո՛ր եա՛ սէվ-

կիւլլէրիմ՝ նիճէ քի հէր
վագըթ իթաա՛թ էթտինիզի
սէ , տէյիլ եալընըզ եանը-
նըդտա օլտուզոման՝ իլլա
պաթուսուս աահա զիյառէ
շիմաի սէն եանընըդտա տէ-
յիլլէքէն՝ քէնտի խէլասընըր
գօրգու վէ տիթրէմէ իլէ իճրա
էյլէյին : Զիրա սիդտէ կէ 13
րէք իսթէմէյի կէրէք իլլէմէ-
յի ըրղասընա կէօրէ իլլէյին՝
Ալլահ սըր : Հէր շէյի՛ մըրըլ 14
տանմայարագ վէ միւճասէլէ
էթմէյէրէք իճրա էյլէյին .
թա քի տըրպասըզ վէ զարար 15
սըզ օլարագ՝ Ալլահն գու-
սուրսուզ էվատարը օլտու-
նըզ՝ էյրի վէ թէրս նէսլին
օրթաքընտա , քի ընլարըն տ-
րասընտա տիւնեատա նուրար
կիպի ըղզ վէրիւ սինիլ . Զին 16
քի , հայաթըն քէլամէրէրէ-
հար էտէքսինիլ . թա քի
Գրիստոսուն կիւնիւնտէ պո-
շունա սէյիլթմալիյիմէ վէ
նաֆիլէյէ չալըշմատըղմա
իֆթիխարմ օլա : Լաքին սի 17
զին իմանընըն գուրպանընա
վէ խըղմէթինէ շէրպէթ վիւշ-
քէշի Դիւլէս տէօքիւլլար ի-
սէմտէ՛ սէվինիրիմ , վէ հէփի-
նիլ իլէ պէրապէր շաղ օլու-
րում : Պունճիլէյին սիդտախի 18
սէվինին , վէ պէնիմլէ պէրու
պէր շաղ օլուն :
Վէ Բապպ Յիսուստա ու 19
մարմ քի՛ թէղլէյի սիդէ Տի-
մոթէոսու կէճոտէրէյիմ՝ . թա
քի պէն տախի սիզին ահվա-
լինիզի էօյրէնմէ իլէ՛ ճանըմ
րահաթտէ օլա : Զիրա կէճո 20
լիւմէ ույար քիմնմ եօզ տուր
քի՛ սիզէ տայիր շէյլէրէ խի-
լիւսանն մուզայէտ օլա : Զի 21
րա հէփիսի քէնտիլէրինէ տա-

- յեր շէյլերի արարչար , Յի
 սուս Գրիստոսա սայիր շէյ-
 22 լերի տէյիւ : Լաքին ծնուն
 թէճիրւապէսինի պիւրստինի ,
 քի աւետարանտա պէնիմիւ
 23 կիպի՝ խըղմիւ Էյլէտի : Իմ
 տի ումարմքի՝ քէնտիմէ տա-
 յիր նէ օլաճաղընը սնկա-
 սըղըմ կիպի՝ թէզ օնու կէն-
 24 տէրէյիմ : Վէ Իապպա Ի՝
 թիմատրմվար քի՝ պէն սախի
 25 քէնտիմ թէզ կէլէճէյիմ : Սմ
 մա իյ թիղալը սայտրմքի՝ պէ-
 նիմ գարնտաշըմ վէ իշտաշըմ
 վէ ճէնքտաշըմ՝ սիզին իսէ
 առաքեալընը վէ իճթիաճը-
 մըն խըղմէթճիսի օլան Ե-
 պափրոգիտոսու սիզէ կէն-
 26 տէրէյիմ : Ձիւրա՝ սիզին հէ-
 փինիզէ հասրէթ շէքմէքտէ
 իսի , վէ ծնուն իսսթալան-
 աղընը իշթտինիզ տէյիւ՝
 զայէթէ գասսավէթէնտի :
 27 Չիւն քի էօլիւմ տէրէճէսինէ
 իսսթալանտը . լաքին Ալլահ
 օնա՝ վէ եալընը օնա տէյիւ՝
 իլլա պանա տախի մէրհամէթ
 էյլէտի , թա քի գասսավէթ
 իւզէրինէ գասսավէթիմ օլմա-
 28 սըն : Իմտի օնու ալէլ աճէլէ
 կէնտէրտիմ քի՝ օնու էինէ
 կէօրիւպ սէվինէսինիզ , պէ-
 նիմ տէ տահա ազ գասսավէ-
 29 թիմ օլա : Իմտի օնու Իապպ-
 տա հէր շաղընգ իլէ գապուլ
 էտին , վէ պէջլէ քիմսէլէրի՝
 30 միւթէպէր սայըն : Ձիւրա
 Գրիստոսուն ա՛մէլի իլիւն
 էօլիւմ տէրէճէսինէ կէլտի ,
 վէ սիզին պանա խըղմէթինի-
 զին էքսիլէյինի տօլտոուրա
 աէյիւ՝ նէֆտինէ մուգայէտ
 օլմատը :

Պ Ա Պ Գ

Գալար քի՝ եա՝ գարն . 1
 տաշարմ՝ Իապպա տաշ օ-
 լուն . սիզէ հէման օ շէյլերի
 եաղմասը՝ պէնի իւշէնտիլի
 շէյ տէյիւ , ամմա սիզէ էմիւ-
 լիք կէթիլիր : Քէօփէքէր . 2
 տէն սագընըն , քէօթիւ իւ-
 ճիլէրտէն սագընըն , եալան
 սիւննէթտէն սագընըն : Ձիւ 3
 րա սիւննէթ՝ պիզ Ալլահ
 րուհ իլէ Իպպաթէթ էտէնլէր՝
 վէ Գրիստոս Յիսուսա իժ-
 թիխար էտէնլէր՝ վէ թէնէ
 կիւվէնմէյէնլէր իզ , էյէրքի 4
 թէնէ տախի կիւվէնէճէք եէ-
 րիմ վար իսէ տէ . էյէր պիր
 զայրի քիմսէլինի թէնէ կիւվէ-
 նէճէք եէրի վար զանն էտեր-
 սէ , պէնիմ տահա զիյտտէ .
 Սիւննէթ սէքիլինճի կիւնաէ 5
 օլտում . Իսրայէլ միլլէթին
 տէն՝ Բենիամին սրպթնտան՝
 Իպրանիլէրտէն քօլաշ Իպ-
 րանի՝ նոմա միւճիպինճէ փա-
 րիսեցի իմ , զայրէթ իւզրէ՝ 6
 քիլսայը գօլալտալմ , նոմա
 միւճիպինճէ օլան սառա-
 գալթաա՝ գուսուրուզ ի-
 տիմ : Լաքին օ շէյլէր քի՝ պա- 7
 նա քեար իտիլէր , ծնարը
 Գրիստոս իլիւն զարար սայ-
 մընըմ : Ամմա հագգան պէն՝ 8
 Գրիստոս Յիսուս Իապպուլըն
 իլիւնին ալա օլմատը իլիւն հէր
 շէյի սէ զարար սայարմըմ . վէ
 օնուն իլիւն հէր շէյի զարար
 էթտիմ , վէ սիւփրիւնթիւ սա-
 յարմ , թա քի Գրիստոսու
 գաղանայըմ , վէ ծնտա պու-
 լունայըմ , տէյիւ նոմատան 9
 օլան քէնտիմին սատապաթը
 իլէ՝ իլլա Գրիստոսուն իմանը

10 վասիթասի իլէ օլան՝ եանի ի ման իւզըէ Ալլահտան օլան
 սասադաթ իլէ . Բի օնուհէմ
 11 օնուն դըլամընըն գուվէթի
 նի վէ էլէմէրինին իլէազըզը
 նը անկարյալ՝ օնուն էօլիւ
 միւնին սուրէթինէ կիրէյիմ .
 12 Պէլքի պիր վէճհ իլէ էօլիւ
 լէրին գըլամէթինէ էրիւէ
 13 յիմ՝ Տէյիլ քի արթըզ էր
 տիմ, եախոս արթըզ թէքմիլ
 օլտում, իլլա գովալարում քի
 Բրիստոս Յիսուստան շըթու
 թուլտուլում շէյէ նայիլ օ
 14 լայում : Եա՛ գարնտաշար՝ պէն
 քէնտիմի էէթիշմիշ զանն էթ
 մէյօրում . լաքին պիր շէյ է
 15 րէիմ, կէրիտէ գալան շէյ
 լէրի ունուտուպ՝ իլէրիտէ օ
 լան շէյլէրէ ուզանարադ
 16 Բրիստոս Յիսուստան օլան
 Ալլահն էօգարըքի տա՛մէ
 թինին իթմիխար նիշանը ի
 շին նիշանկեսահ սօղրու սէ .
 17 յիրարիւմ : Իմաի հէփ թէք
 միլ օլանլար՝ պու Ֆիքրտէ օ
 լայում . վէ էյէր պիր շէյ
 հագընտա ասիք Ֆիքրտէ ի
 սէնիզ, Ալլահ սիզէ օնու
 տախի պէյան էտէճէք տիր :
 18 Փագաթ էրիշտիյիմիզ շէյտէ
 հէման պիր գանուն իւզրէ
 էիւրիւյէլմ, հէման պիր
 19 Ֆիքրտէ օլայում : Եա՛ գարն
 տաշար՝ պանա պէնկէր օլուն,
 վէ պիղն իպրէթ թութտու
 ղունուզ կիպի պէյլէ էիւրիւ
 20 յէնէրի կէօզէտին : Զիրա
 չօգ քիմսէլէր էիւրիւրէր,
 քի օնլար իջին չօգ տէֆա՛
 սիզէ սէյլէր իտիմ, վէ շիմաի
 տախի աղայարադ սէյլէրիմ,
 քի Բրիստոսուն խաշընըն
 21 տիւշմէնլէրի տիրէր . Բի օն
 լարն սնու հէլաք տըր, քի

օնլարն ալլահ՛ գարնլարը
 տըր, վէ օնլարն շանը ա՛
 յըպլարնտա տըր, վէ տիւն
 եալի շէյլէրի Ֆիքր էտէրէր :
 22 Զիրա պիղիմ՝ վէթանըմը
 կէօզտէ տիր, քի օնտան խէ
 լաս էտիճի տախի՝ Բապպ
 Յիսուս Բրիստոսու պէքլէ
 23 ըիզ . Բի օ՛ պիղիմ՝ ալլապ
 թէնիմիղն քէնտի շէլլ թէ
 նի սուրէթինէ կիրմէյէ թէպ
 ալլ էտէճէք, շօլ ա՛մէլու
 իճրայա կէօրէ քի՛ օնուն իլէ
 հէր շէյի քէնտինէ թապի՛
 էթմէյէ տախի գաաիր տիր :

ԳԱՊ Դ.

1 Իմաի եա՛ սէվիլիւ վէ
 չօգ արղուլու գարնտաշա
 րում՝ պէնիմ շաղըղում վէ
 թաճում՝ Բապպտա աղու միւ
 վալ իւզրէ գալի սուրուն՝ էյ
 սէվիլիւլէր :
 2 Էւտգիայա եալմարըմ՝
 հէմ Սիւնտիլիյէ եալմարը
 րում, Բապպտա պիր Ֆիքրտէ
 օլալար : Վէ սանա տախի րէ
 3 ճա էտէրիմ եա խալիս րէ
 Ֆիգ, օնլարա եարտում էտէ
 սին . քի օնլար՝ առլարը հա
 յաթքիթապընտա օլան Վը
 ղեմէս վէ սայիր եարաւմճը
 4 լարում իլէ պէրապէր՝ պէնիմ
 լէ աւետարանտա ճէհօն էթ
 տիլէր : Բապպտա տայիմա
 5 շաղ օլուն . էինէ տէրնիմ քի՛
 Էաղ օլուն : Սիղին էթա
 Ֆէթինիլ հէփ տաէմէրէ
 մալիւմ օլուն . Բապպ եա
 6 գըն տըր : Հիւ պիր շէյ ի
 շին գայուլ չէքմէն . լաքին
 հէր շէյտէ տիւլէրէրինիզ Ալ
 լահա՛ սուա՛ վէ նիյազ իլէ
 թէշէքքիւր իլէ պէրապէր ի

- 7 Ֆատէ օրոնսուն : Վէ Ալլա
հըն հէր ա՛ղըլաան էիւճէ՛
օլան սէրամէթի՛ սիղին էիւրէք.
լէրինիղ վէ էֆքեարինիղի
Գրիստոս Յիսուսաա հըֆը
8 էյլէսին : Գալոր քի՛ հա՛ գա-
լընտալար՝ նէ գատար կէր.
չէք՝ նէ գատար հադդ՝ նէ գա-
տար փաք՝ նէ գատար սէվի-
լէճէք՝ նէ գատար միւթէպէր՝
նէ գատար միւէտսէպ օլան
չէյլէր՝ էյէր պիր Ֆաղլէթի՛
վէ էյէր պիր մէտհ վար
խսէ , պու շէյլէրի Թէֆէք
9 քիւր էտին : ՕԼ շէյլէրի քի
հէմ էյրէնտինիղ՝ վէ գապուլ
էթաինիղ՝ վէ իշիթաինիղ՝ վէ
պէնտէ կէօրաինիւղ , ծնլա-
րը իշէյլին . վէ սէլամէթին
Ալլահը պիլէնիղճէ օլաճադ
տիր :
- 10 Վէ Բապպաա զայէթլէ սէ-
վինտիմ՝ քի շիմաի հնճամ
պէնիմ իշին օլան տիւշին
մէնիղ Թաղէլէնաի , չին քի
ծնուն իշին տիւշինիւրիւտիւ
նիւղ իսէտէ՝ Ֆուրսաթընըզ
11 Խօղուտու : Եօխուլըւդ սէ-
պէպինտէն սէյլէմէյօրում.
զիրա պէն պուլունտուլում
հալաէ գանա՛աթ էթմէյի
12 էյրէնտիմ : Ալլազլանմայը
տա պիլըրիմ՝ արթմայը տա
պիլըրիմ . հէր շէյտէ վէ հէ-
փիսինտէ Թօդ օլմոյը տա՝ աճ
օլմոյը տա՝ արթմայը տա՝ Խօիւ
տուլըւզ չէքմէյի տէ էյի էյ-
13 րէնտիմ . Պանա դուվէթ վէ-
րէն Քրիստոս իլէ՝ հէր շէյէ
14 գատիր իմ : Ամմա մուզայի-
գամուա պանա իլհադըւզ էթ-
15 տիյինիղէ էյի էթտինիղ : Հէմ
պէնպինիղ տաիսի պիլըրսինիղ

հա Փիլիպպէլլէր քի՛ ա-
ւետարանին իսթիսապընտա
Մակէդոնիատան չըգաղըմ
ղէման ալմադ վէ վէրմէք իսւ-
տուսունաա հիշ պիր քիլսա
պանա իլհադըւզ էթմէտի , իւ-
լա քի Եաղնըզ սիղ : Զիրա 16
Սէլանիքաէ իքէն տաիսի՝ միւհ
Թաճըլըմ՝ իշին կէրէք պիր
քէրլէ կէրէք իքի . քէրլէ կէժն-
տէրաինիղ : Տէյլէ քի վէրիլէն 17
չէյի արայօրում , իլլա սիղին
հիստալընըզա արթման մէյլէյի
արայօրում : Իմաի հէր շէ- 18
յիմ վար , արթըլըմ պիլէ
վար . տայմուշում , չին քի
Եպափրոդիտոսուն վասիթա-
սի իլէ Թարաֆընըզտան կէժն-
րէիլէն շէյլէրի՝ Ալլահա
խօզգօգուլու րաիհա՝ գապուլ
օլունուր մադպուլ գուրպան
տէյիւ գապուլ էյլէտիմ : Վէ 19
Ալլահում՝ քի շիմաի զանիմէթի-
նէ կէօրէ՝ ի՛ղլէթ իլէ Քրիս-
տոս Յիսուսաա սիղին հէր
միւհԹաճըլընըզ սուլտուրա-
ճադ : Իմաի Ալլահա վէ փէ 20
տէրիմիլէ էպէտ իւլ տապա
համտ օլուն . Ամին : Քրիս 21
տոս Յիսուսաա հէր ա՛ղղէ
սէլամ էտին . Եիլէմէէ օլան 22
գարնտալար սիղէ սէլամ է-
տէրէր : Սիղէ հէփ ա՛ղղէր 23
սէլամ էտէրէր , վէ սախու-
սուս Կայսերին էվլնտէն օ-
լանլար : Բապպամըզ Յիսուս 24
Քրիստոսուն ի՛նայէթի սի-
ղին հէփիլիղ իլէ օլուն .
Ամին :

Փիլիպպէլլէրէ Բօնապան Ե-
պափրոդիտոսան զասիլաթի ին
Եաղնըզ :

ԳԼՈՒ Ա

1 ԳՕԴՈՍ՝ Ալաճըն ի-
րասէթ իլէ Յիսուս Գրիս.
սոսուն առաքեալը՝ վէ Տի.
2 միթէոս գարնաաշ՝ Կոլոսսա
օլան ա՛ղիղէրէ վէ Գրիստոս.
3 սա էմին գարնտաշարա. Սի.
զէ՝ Փէտէրիմիղ Ալաճ թա-
րաֆրնտան վէ Բապոյ Յիսուս
Գրիստոստան ինայէթ վէ սէ-
լամէթ օլուն :
Տայիմա սիղին իլին տուա՝
էտէրէք՝ Ալաճա վէ Բապոյը-
միղ Յիսուս Գրիստոսուն Փէ-
4 տէրինէ շիւքր էտէրիղ . Չիւն
քի սիղին Գրիստոս Բիսուս-
սա իմանընըղ՝ վէ հէփ ա՛-
ղիղէրէ օլան մուհապպէթի-
5 նիղն իլնթալք . կեօքէրտէ
սիղին իլին սագլանմիղ իւմիտ-
տէն էօթիւրիւ քի՝ ծնու աւե-
տարունըն կերչէքիլինին քե-
լամընտա փէշին իլնթալնիղ .
6 քի օ սիղէ եէթիւտի՝ նիճէ քի
պիւթլնն տիւնեայա ռաթի .
վէ մէյվէ վէրիպ արթմատա
աբը՝ սիղտէ տաթի օլտուղու
կիպի օլ իլնթալնիլ վէ Ալ-
լաճըն ինայէթնի կերչէքիլք
իլէ թանարըղընը կիւնտէն
7 պէրու : Նիճէ քի մուհա-
պէթլու գուլտաշըմըղ Եպաֆի-

րաստան էջրէնտինիղ . օլ քի
սիղին իլին՝ Գրիստոսուն է .
մին խըղմէթճիսի տիր . Օլ 8
քի հէմ սիղին Բուհտա մու-
հապպէթինիղն պիղէ պիւ-
տիրտի :
Վունուն իլին պիղ տաթի 9
իլնթալնիմիղ կիւնտէն պէրու՝
սիղին իլին Ֆէրադաթ էթ-
մէյերէք տուա՝ էտէրիղ . վէ
տիւրէրիղ քի՝ հէր բուհանի իլն
վէ Ֆէհմ իլէ տօլաւընըղ ծնուն
իրատէթինին պիլիսի խու-
սուսունտա . Գի Բապապ լա- 10
յըք՝ ճիւմէլ րիկասը իւղէ
իւրիւյէսինիղ . վէ հէր էյի
ա՛մէլտէ մէյվէտար օլուպ
Ալաճըն պիլիսիստէ արթա-
սընըղ . վէ ծնուն ճէլալինին 11
գուտէթէթինէ կէօրէ՝ շնղլլք
իլէ հէր սապըրա վէ թէհամ
միւլէ ճիւմէլ գոլվլէթ իլէ
գուլվէթլէնիպ՝ պիղլնմարտա 12
օլան Ծղիղէրին նասիպինէ
հիստէտար օլմաղա նայիլ է-
տէն Փէտէրէ շիւքր էտէթի-
նիղ . Գի օ պիղն գարանլըղն 13
հիւքիւմէթինտէն խէլաս էյ-
լէտի . վէ քէնտի մուհապ-
պէթլի Օլլունուն փատիլա-
լըղնա ինթիպալէթտի . Գի օ 14
նուն իլէ գանընըն վատթամի
իլէ Ֆիտայէ՝ էա՛ր կիւնտէն

- ընն ա՛վ շըրընա մալեք իզ .
 15 Քի օ՛ կէօրինմէղ Ալահնն
 թասիլիբ՝ պիւթիւն մախլու
 գաթըն իւք սողուշու տուր .
 16 Ձ իրա հէփիսի՛ կէօքէրտէ օ .
 լան վէ եէր իւղէրինտէ օլան՝
 կէօրինէն վէ կէօրինմէյէն
 շէյլէր՝ կէրէք թախթլար կէ-
 րէք սալթանաթլար կէրէք
 րիսսէթլէր կէրէք հիւքիւ-
 մէթլէր ծնուն իլէ էարասըլ-
 տը . ճիւմլէսի ծնուն վասի-
 թասի իլէ վէ ծնուն իլինն
 17 էարասըլտըլ տըր . վէ օ՛ հէ-
 փիսինտէն իլէրի տըր . վէ
 հէփիսի ծնուն իլէ մէվճուտ
 18 տուր . վէ թէնին՝ էա՛նի քիլլ-
 սանըն պաշը օ տուր . քի օ՛
 իպթիտա տըր , էօլիւէրտէն
 իւք սողուշ տուր . թա քի
 ճիւմլէսինտէ թէգաստիւմէ-
 19 տէն՝ օ օլա : Ձ իրա Փէրէր
 րաղի օլտու քի՛ ճիւմլէ քէմա-
 20 լիյէթ ծնտա սաքին օլա , վէ
 ծնուն խաշընըն գանը վասի-
 թասի իլէ սէլամէթ վէրէ-
 րէք՝ ծնուն վասիթասի իլէ կէ-
 րէք եէր իւղէրինտէ կէրէք
 կէօքտէ օլան հէլր շէյի քէն-
 տիսի իլէ պարըշտըրա :
 21 Վէ սիղի՛ պիր զէմանն եա-
 րամազ ա՛մէլէր իլէ ֆիքրտէ
 էատ օլմաշ վէ սիւշմէնլէր ի-
 22 քէն , շիմտի ծնուն ճէսէսի
 նին թէնի փլէ էօլիւմիւն վա-
 սիթասի իլէ պարըլթըրտը ,
 քի սիղի քէնտի հուղուրունտա
 ա՛ղիվ վէ գուսուրսուզ վէ
 23 աուչսուզ իհղար էտէ . էյէր
 իմանտա թէմէլէնմիշ վէ միւհ-
 քէմ՝ դաւըրսանըզ , վէ կէօք
 ալթընտա օլան պիւթիւն ա՛-
 լէմէ վազ օլունան օլ իլիթ-
 տիյինիղ աւետարանըն իւմի-
 տիհտէն գըմըտանմազանըզ ,

քի պէն Պօղոս ծնուն խըղմէթ
 ճիսի օլտում : Ը իմտի սիղաէն 24
 էօթիւրիւ օլան էլէմէլէրիտէ
 շաղ օլուրում , վէ Քրիստո-
 սուն սըղէթլէրինն էքսիլիթ
 յինի քէնտի ճէսէսիմտէ սօլ
 սուրուրում՝ ծնուն թէնին
 տէն էօթիւրիւ քի օ քիլիսա
 տըր , քի Ալահնն սիղին ի 25
 չիւն պանա վէրիլէն իտարէ-
 սինէ կէօրէ՛ պէն ծնուն խըղ-
 մէթճիսի օլտում , քի Ալա-
 հնն սէօղլինիւ եէրինէ կէ-
 թիրիյիմ , էա՛նի ա՛սիլլէր 26
 տէն վէ աէվլէրտէն կիղլէն
 միշ օլան սըրըր քի՛ շիմաի օ
 նուն ա՛ղիլէրինէ պէյան օ
 լունտու . Օնլարա քի Ալահ 27
 թայիֆէլէրտէ պու սըրըրն
 ճէլալլինին զանիմէթի նէ օլ
 սուղունու պիլտիրմէք իսթէ-
 տի , քի օ սիզտէ ճէլալլին իւ-
 միսի Քրիստոս տուր . Քի օ 28
 նու պիղ՝ հէր ատէմի Քրիս-
 տոս Յիսուստա քեամիլ իհ-
 զար էտէլիմ տէյիւ՝ հէր ա-
 տէմէ նասիհաթ վէրէրէք հէր
 ատէմէ ճիւմլէ ի՛մտէ թալիմ
 էթմէյիլէ վազ էտէրիղ . վէ 29
 պու շէյ իլինն պէնտէ գուվ
 վէթ իլէ ծնուն իլէյէն ա՛-
 մէլիննէ կէօրէ ճէհտ էտէրէք՝
 էմէք շէքէրիմ :

ՊԱՊ Բ

Օ իրա իսթէրիմ քի սի- 1
 զին իլինն վէ Ղաոդիկիստա
 օլանլար հէմէիւղիւմիւ թէն-
 տէ հէվի կէօրմէյէնլէր իլինն
 նէ գաստար ճէհտիմ օլտուրու-
 նու պիլէսինիղ . թա քի օն 3
 լարըն էիւրէյի միւթէսէլի
 օլա , վէ մուհապպէթ իլէ
 իմթիղաճ էտէլէր , վէ ֆէհ-

մին թահգիգեմին հեփ զանի-
մեթինէ նայիւ օտաւար, քի Աւ-
լահ ու ֆէսէրին հեմ Գրիս-
առսուն օլ սըրրընը թանըյա.
3 լար քի՝ օնտա ի՛վլին վէ պիւլի-
նին հեփ խազինէլէրի սագըլը
4 սըրը : Վէ պունու սեօյլէ-
րիմ, թա քի սիզն քիմնէ սա-
հիհ կէօրիւնիւր սեօզլէր իլէ
5 ալտաթմայա : Զ իրա թէն իլէ
եանընըզտա տէյիւ իսէմ տէ՛
րուհ իլէ սիզին եանընըզտա
իմ, վէ շազ օլարագ սիզին
նիլամընըզ վէ սիզին Գրիս-
առսուն օնտ իմանընըզն գա-
6 վիլիյինի կէօրիւրիւմ : Իմսի
Գրիստոս Յիսուս Բապպը նի-
ճէ գապուէ էթտինիզ իսէ՝
7 օնտա ելիւրիլին . Վէ օնտա
քէօրէնիպ մա՛մուր օլարագ՝
իմանտա սապիթ օլուն , նի-
ճէ քի թա՛վիմ օլունսունուզ
իսէ , վէ թէէէքքիւր իլէ օն-
տա իղալյատ պուլմագտէ օ-
8 լուն : Պազըն քի՛ սիզի պիր
քիմնէ ֆէյլէսօֆլուգ վէ պօշ
ալտաաըլ իլէ սայարուպ կէօ-
թիւրմէյէ , առէմէրին սը-
փարըշնա կէօրէ՝ տիւնեանըն
անասըրլարնա կէօրէ՝ վէ տէ.
9 յիւ Գրիստոսա կէօրէ : Զ իրա
Ալահըլըն ճիւղէ քէմալիյէ-
թի՛ թէնճէ օնտա սաքին օլուր .
10 Վէ սիզ օնտա թէքմիւլ օլմուշ-
սունուզ , քի օ՝ հէր սալթա-
նաթըն վէ հիւքիւմէթին պա-
11 ջը սըր : Օնտա քի՛ էլիլէ օլ-
մամըշ տիւնէթ իլէ տախի
տիւնէթէնտինիզ , թէն կիւ-
նահլարընըն ճէսէտինին սօ-
12 յունմաքնտա Գրիստոսուն
տիւնէթի իլէ . ջիւն քի վաֆ-
թիլզա՛ն օնու պիլէսինճէ կէօ-
թիւրիւնիւր , վէ օնուն պիլէ-
սինճէ՝ օնու էօլւէրտէն տի-

րիւտէն Ալահն իճրաի ա՛-
մէլնէ օլան իմանըն վասիթա-
սի իլէ տախի տիրիլտինիզ :
Վէ սիզի՛ գապահաթլարաւ 13
վէ թէնինիգին սիւննէթսիզիւ-
յինտէ էօլմիւշէր իքէն՝ օնուն
պիլէսինճէ տիրիլտինիւր , վէ
հէփ գապահաթլարընըզ պա-
ղըշյարագ՝ պիլէ գարըշ օ . 14
լուպ պիլէ զըտ օլան ալինէ-
րին էլ եաղընըն թէրգին էյ-
լէտի , վէ օնու խաչա մըիպա-
մաղըլա օնու օրթատան գալ-
սըրաը . Վէ սալթանաթլարը 15
հէմ հիւքիւմէթլէրի սյուպ՝
օնլարա օնուն վասիթասի իլէ
միւզաֆֆէր օլարագ՝ օնլարը
աշիքէտարէ ի՛պրէթ էյլէտի :
Իմսի սիզի եէմէքտէ եա իշ- 16
մէքտէ եա պայրամ եա պապ-
շը եա շաքաթ կիւնիլէրի խու-
սուտունտա քիմնէ հիւքմէթ-
մէսին . Գի օնլար կէլէճէք 17
շէյլէրին քէօլիէսի տիր , ամ-
մա ճիւսիմ Գրիստոսուն աուր :
Գիմնէ սիզի՛ ալազ կէօնիւլ 18
լիւյէ վէ մէլէքլէր իսպտէթի-
նէ ըրզա վէրէրէք՝ իֆթիխար
նիշանընըզտան մահրոււմ գօ-
մասըն , շէյլէ քիմնէ քի օլ
կէօրմէտիյի շէյլէրէ կիրիլշիպ՝
քէնտի ճիւսմանի ա՛պլնաան
պօշունա քիպիլէնիւր , վէ 19
պաշա եափըշմաղ , քի պիւ-
թիւն թէն՝ յիսաղլար վէ պէնա-
լէր իլէ օնտան եարալմ ալապ
քիւնէպլնմէյիլէ , Ալահն
պէօյիւմէսի իլէ պէօյիւր : Իմ՝ 20
տի էյէր Գրիստոս իլէ պէ-
րապէր տիւնեանըն ա՛նասըր
լարընտան էօլտիւնիւր իսէ՝
նի՛ ջիւն տիւնեանտա եաշայան-
լար կիւրի ոյլինլէր իլէ ա՛մլէ
էտէրսինիլ . Եափըշմա , 21
թաթմա , սօգանմա , քի օն 22

լարն հեփսի իսթի՛մալ իլէ՛
ստեմլէրին թէնպիհլէրինէ վէ
23 Թալէմլէրինէ կէօրէ ֆէսաա
իչին տիր : Բի ծնարտա՛
կէքէ կէօնիւ իպասեթի վէ
աչադ կէօնիւլիւք վէ թէնի
Լսիրկեմէք իլէ ի՛լմ սաւրէ
թի վար իսէ աէ , պիր ի՛թի
պար կէթիրմէդ , ֆադաթ
թէնէ գահաաթ կէթիրիր :

ՊԼԱՊ Գ.

1 Իմաի էյեր Գրիստոս իլէ
դէրապէր գըյամ էթանիդ
իսէ , հօգարքէի շէյլէրի ա
լոյլն , քի օրատա Գրիստոս՝
Ալլահն սաղեանընտա օթու
2 Բույոյ : Եօգարքէի շէյլէրի
սիւղեանն , եէրին իւզէրին
3 աէքի շէյլէրի տէյիլ : Զիրա
էօյաիւնիդ , վէ էօմրինիդ
Գրիստոս իլէ պէրապէր Աւ
4 լահաա սաղլանիւր տըր : Հա
լաթմըր օլան Գրիստոս զուհր
էթաիլինտէ , օ զէման սիդ
աախի օնուն իլէ պէրապէր
ի՛զէթ իլէ զահիր օլունա
ճագսընդ :

5 Իմաի պու տինեայա տա
յիր օլան ա՛ղալարնըլը ֆա
հիւլին՝ մուրաարըլը՝ շէհ
վէթի՛ քէօթիւ արգույու՝ վէ
փութիւրէսթլէք օլան թա
6 մաքեարըլը հօլաիլին , քի
ծնար իչին իթաաթաղլըլն
օղուլարը իւզէրինէ Ալլահն
7 զաղապը կէլըր , քի սիդ տախի
պիր վագթթ ծնարըն արասըն
տա հաշաարընըլաա՝ ծնար
8 տա եիրիւտիւնիւլ : Ամմա
շիման սիդ տախի հէփիսինի՛
Էօնի զաղապը՝ հօքէյի՛ քէօ
թիւլիլիլ , քիւլիւրիւ՝ աղը
նըլաան հաէսսիդ սէօլէրի

կիտերին : Պիրի պիրինիդէ եա 9
լան սէյլէվէն , վէ հաքի ա
տէմի ա՛մէլէրի իլէ սոյունուպ՝
եէնի ատէմի կիլինին , քի օ՝ 10
հարաաանըն թաալլերինէ կէօ
րէ պիրկիտէ եէնիլէմիլ տիր :
Օնաա քի Եունսնի եա լէ 11
հուտի եօլ տուր , սիննէթ
հա սիննէթաիլիլ՝ բարբա
րոս՝ Սկիւթացի՛ գուլ աղաաղ
էօգ քաւր , իլլա հէր շէյ վէ
հէփիսինտէ Գրիստոս տուր :
Իմաի Ալլահն սէփլիլ ա՛ 12
զիլէրի վէ սէփիւլիւլէրի կի
պի՝ մէրհամէթ շէֆադաթը՝
լաթիֆլէք՝ ալլադ կէօնիւլիլ
մահճուսլուգ՝ սապր կիլինին
վէ պիրի պիրինիդէ թէհաա 13
միւլ հաիսլ էյեր պիր քիմէ
նին ախէրինին ալէյինէ պիր
շէքվասը վար իսէ , պիրի պի
րինիդէ պաղըչայըն . նիճէ
Գրիստոս տախի սիդէ պաղըչ
լասը իսէ , սիդ սէ պէյլէ ե
ւէնի : Վէ պուշարըն հէփի 14
սինին իւղէրինէ մուհապրէ
թի կիլին , քի օ՝ թէքմիլիլին
պաղը արը : Վէ Գրիստոս 15
սէլաթէթի՛ եիրէքլէրինիլտէ
զաֆէր պուշուն , քի ծա
պիր թէնտէ տախի աա՛վէթ
օլունաաունուդ . վէ միւթէք
քիւր օլուն : Գրիստոս 16
սէօղիւ՝ սիդտէ զանիլէթ իլէ
սաքին օլուն . վէ պիրի պի
րինիդէ հէր ի՛լմ իլէ թալմ
ու հաաիհաթ հաիպ՝ աղլոս
լար հէմ իլահլէր վէ ռուհանի
հաղմէր իլէ՝ Ալլահա եիւ
րէքլէրինիլտէ լութի իլէ
թէհապիհ էյլէյին : Վէ հէր 17
նէ քի հտէրսէնիլ՝ աէօլ իլէ
հա ա՛մէլ իլէ հէփիսինի՛ բապ
Յիսուսուն աարնաա՝ ծնուն
վաաիթաաի իլէ Ալլահ ու ֆէ

տերէ թէչքքիւր էտերէք
էլէնին :

18 Եւ՝ գարլար՝ քէնտի գօ-
ճալարընդա Բապատա ճա-
լիլ օլտուլու կիպի միւթիւ

19 օլուն : Եւ՝ երբէքէր՝ դա-
լըլարընդը սէվին , վէ ծնւ-

20 րա աճը օլման : Եւ՝ էվլատ-
լար՝ աթալարընդա հէր շէյ-
տէ միւթիւ օլուն . զիրա պու-

21 Բապատ մագպուլ տուր : Եւ՝
պապալար՝ էվլատարընդը
թահրիք էթմէն , քի էիւրէք .

22 սիլ օլմայալար : Եւ՝ գուլար՝
հէր շէյտէ թէնճէ ալալարը
նըլա միւթիւ օլուն , առէմ՝

13 խօշուտ էտիճիլէր կիպի՝ կէօ-
ղէ խըլմէթ էտեր կէօրիւնմէք
իչին տէյիլ , իլա Բապատան

23 իլէ : Վէ հէր նէ չի էտեր
սէնիլ , Բապատ վէ տէյիլ
ինսանլարա էրէր կիպի՝ ճան-

24 տան էյլէյին . Վէ պիլին քի՝
մլրասըն ի վաղընը Բապատան
ալաճաղսընը . զիրա Բապատ

14 Քրիստոսա գուլուգ էտերսի-
25 ՚իլ : Ամմա նահագըղ էտէն՝
էթաիյի նահագըղըն ճէզա-

15 սընը ալաճագ , վէ խաթրա
պագմագ հօգ տուր :

ՊԱՊ Դ

1 Եւ՝ էֆէնտիլէր՝ գուլարա
հագգ վէ տօղրու օլանը էտա
էտին , վէ պիլին քի՝ ուղին
տախի կէօքտէ Եֆէնտինիլ
վար :

2 Տուայա տէվամ էտիպ՝ օն-
տա թէչքքիւր իլէ ուլանըգ

3 տուրուն : Հէմ պիլիմ իչին
տախի տուա՝ էյլէյին . Թա
քի Ալաս պիլիլ քէլամ իչին
գափու ալա , քի Քրիստոսուն

սըրընը սէյլէյէլիմ , օնուն
իչին քի՝ հէմ տախի պաղան-
մըլմ . Թա քի օնու՝ պանա

4 սէյլէմէք կէրէք օլաուլու
5 կիպի պէյան էտէյիմ : Տի-
շարըլէր արասընտա իլմ՝

6 իլէ էիւրիչիւա՝ վագթը սա-
թուն ալըն : Սէօղիւնիւգ տա-
յիմա լուծֆ իլէ՝ թուգ իլէ

7 իլէ թէրպիլյէ օլմուշ օլուն ,
քի սիլ հէր պիր քիմսէյէ ճէ-
վապ վէրմէքնիճէ կէրէք իսի-

8 յինի պիլէսիլիլ :

Վէնիմ՝ հէփ աճվալիմ սի-
ղէ՝ մուհապպէթլու գարնասաշ
վէ էմին խըլմէթճի վէ Բապա-

9 տա գուլուաշ օլան Տիւքիկու
պէյան էտէճէք . Քի օնու
սիլէ հէման պունուն իչին

10 կէնտէրտիմ . քի աճվալի-
նիլի պիլէ , վէ էիւրէքէրինիլ
ղէ թէսէլի վէրէ , սիլատէն

11 օլան էմին վէ մուհապպէթլու
գարնասաշ Ռեհսիմուս իլէ պէ-
րապէր . օնլար հէփ պուրուտ

12 քի շէյլէրի սիլէ պիլտիլէճէք-
լէր : Մահպուտալըմ Արիս-
տաընու սիլէ սէլամ էտեր ,

հէմ Բառնաբասըն գըղգարըն-
տաշը օլու Մարկուս քի՝ օ-
նուն իչին սիլէ թէնպիհ օ-

լունտու , էյեր սիլէ կէլիքսէ՝
օնու գապուլ էտին , Յուստուս

13 տէնիլէն Յիսուս տախի՝ քի
օնար սիւննէթտէն սիր . Ալ-
լահըն փառիշահըլը իչին

14 պիլմաճէ իլէյէն էալընըգ
պունլար տըր , քի օնլար
պանա թէսէլի օլաուլար .

Սիլատէն օլան՝ Քրիստոսուն
գուլու՝ Եպափրաս սիլէ սէ-
լամ էտեր . օլ քի տայիմա
սիլլին իչին տուալէրտէ ճէհա

էտեր , Թա քի Ալասըն հէր
իրատէթինտէ թէքվիլ վէ թէ

- 13 մամ տուրասընդ : Զիրա
 օնուն հագգընա շէհատէթ է.
 տէրիմ քի՛ սիղին իջին վէ
 Լաւոդիկիատա հէմ Յերապո-
 լիտէ օլանլար իջին չօդ ղայ.
 14 րէթի վար : Սէվկիւլն հէքիմ
 Ղուկաս՝ հէմ Դեմաս սիղէ
 15 սէլամ էտէրլէր : Լաւոդիկի-
 ատա օլան դարնտալլարա՝ վէ
 Նիմփատա հէմ օնուն խանէ.
 սինտէ օլան քիլուայէ սէ.
 16 լամ էտին : Վէ պու մէքթիւպ
 տիգտէ օգունունճա՝ մուգա-
 յէտ օլուն քի՛ Լաւոդիկիալը :
 Լարըն քիլխասընտա տարի

օգունուն , հէմ քի սիղ ու-
 խի Լաւոդիկիատանքինի օ-
 գույասընդ : Վէ Արքիպպո. 17
 սա տէյին . Բապպատա ալա-
 ղըն խըզմէթէ տիգգաթ էյլէ ,
 քի օնուն թէքմիլ էյլէյէսին :
 Պու սէլամ՝ պէն Պօղոսուն 18
 քէնտի էլլամ իլէ էաւլալը :
 Պէնտլէրիմի խաթըրընդտա
 թուլթուն : Ինայէթ պիլէնիդ-
 ճէ օլուն : Ամին :

Պողոսընտա Բօթաթո Տիգի-
 խի վէ Ոնէսիմոսուն վաթիւտի .
 Լէ էաւլալը :

ՊՕՂՈՍ

ԵԹԵՐԵՆԵԼԼԸՆ

ԹԵՍԱԼՈՆԻԿԵԼԻԼԵՐԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԼԻԲԹԻԻՊԻԻ

ՊԱՊ Ա

- 1 ՊՕՂՈՍ վէ Սիլուանոս
 վէ Տիմոթէոս՝ փաէր ԱԼ
 լահատա վէ Բապպ Յիսուս
 Քրիստոստա թեաաղմիկեղ-
 լէրին քիլխասընա . սիղէ՝
 փաէրիմիդ Ալլահ թարա-
 ֆընտան վէ Բապպ Յիսուս
 Քրիստոստան ինայէթ վէ սէ.
 լամէթ օլուն :
 2 Ալլահա տայիմա՝ տուա՝
 լարըմըտա սիղի զէր էտէ.
 րէք՝ հէփինիդտէն էօթիւրիւ

շիւքը էտէրիդ , պէր դարալ 3
 զիքը էտէրէք սիղին խանը-
 նըղըն ա՛մէլինի՝ վէ մուհապ-
 պէթինիղին զահմէթինի՝ վէ
 Բապպըմըդ Յիսուս Քրիստո-
 սա օլան իւմիտինիղին տապ-
 րընը՝ Ալլահ վէ փաէրիմի-
 ղին հուզուրունտա . Չիւն քի 4
 էա՝ Ալլահտան սէվկիւլը դա-
 րընտալլար՝ սէջլիմէնիղի պիլի-
 րիդ , քի աւետարանըմըդ սի- 5
 ղէ էալընըդ սէօդ իլէ տէյիլի
 իլլա գուլլէթ իլէ վէ Սիղի
 Բուհ իլէ վէ չօդ թահգիլլէք

իւն տախի օլտու . նիճէ քի՝ սիզնն իչինն արանըզտա նա . սըլ քիմնէլէր օլտուլըմու .
 6 զու պիլըրսինիլ : Սիզ տախի սէօզնէ ջօգ սըզլէթ արասըն տա Ալիզ Բուհ շաղըղը իւն գապուլ էսիպ՝ պիզէ հէմ Բապպա պէնկղէր օլտունուզ :
 7 Հէյլէ քի սիլ՝ Մակեդոնիա տա վէ Աքայիատա հէփի նանանլարա էօրնէք օլտու .
 8 նուզ : Ջիրա Ալլահըն սէօզնէ սիզտէն՝ տէյիլ եալընըլ Մակեդոնիատա վէ Աքայիատա չալ օլտու , իլլա Ալլահ օլան իմանընըլ հէր եէրէ տախի չըգմըլ սըր . շէյլէ քի՝ պիր շէյ սէյլէմէյէ պիզէ
 9 հաճէթ գալմասըր : Ջիրա քէնտիլէրի պիզտէն էօթիւլ ըր՝ խապէր էսէրլէր քի՝ ալանըզա կիրմէմիլ նէ տիւրլիւ օլտու , վէ փուլթարտան Ալլահա նիճէ տէօնտիւնիւլ քի՝ տիրի վէ հադ Ալլահա գուլ
 10 լուզ էսէսինիլ , վէ էօրիւլէր տէն տիրիլթաիլ քէնտի Օլլընուլ՝ պիզի կէլէճէք զազապտան խէլաս էտէն Յիսուսու կէօքլէրտէն պէքլէյէսի նիլ :

ՊԱՊ Բ

1 Օլիրա եա՝ գարնտաշլար՝ արանըզա կիրմէմիլ քէնտի նիլ պիլըրսինիլ , քի նաֆիլէ
 2 օլմասըր . Լաքին պիլտիյինիլ կիպի՝ փիլիպպէտէ պոնպոն էվլէլ հզի յէթ չէքիպ սէօյիւլիւք իսէ տէ՝ Ալլահըն աւետարանընը ջօգ ճէհա իլէ սիզէ սէյլէմէյէ Ալլահըմըլըն ի՛նայէնի իլէ ճէսարէթ
 3 էթտիք : Ջիրա պիզիմ նասի

հաթըմըլ սլտատըճըլըգտան եա նափաքըլըգտան եա հիլէ տէն տէյիլ իտի : Իլլա աւէ տարան պիզէ ինանըլմաղա Ալլահտան նիճէ միւնասիպ կէօրիւլիւք իսէ , պէյլէ սէյլէրիլ , ատէմէրէ պէյէնիլ մէք իչինն տէյիլ իլլա եիւրէքլէրսիլ սընայան Ալլահա : Ջիրա նէ պիր վագըթ
 6 (պիլտիյինիլ կիպի) եալ թագլանմադ սէօզնէ իլէ կէլտիք , նէ տէ թամա՛քեարըլ պէհանէսի իլէ (Ալլահ շահիտ սիր) , նէ տէ՝ կէրէք սիզտէն կէրէք զայրիլէրտէն՝
 7 առէմ թարաֆընտան ի՛ղլէթ արատըլ , էյէրչի Քրիստոսուն առաքեալարը կիպի՝ ալըլըլ վէրմէյէ գասիր իտիք իսէ տէ . իլլա սիզնն արանըզտա պիր թայէ քէնտի էվատ
 8 լարընը գայըրտըլը կիպի՝ միւլայիմ օլտուզ : Պու վէճիլէ՝ սիզէ հասըլէթ չէքտիյիմիլ տէնն՝ սիզի տէյիլ եալընըլ Ալլահըն աւետարանընա՝ իլլա ճանլարըմըզա տախի հիսսէսար էթմէյէ ըաղի իտիք . զիրա պիզէ մուհապպէթու օլմուշտունուլ : Ջիրա քի եա՝
 9 գարնտաշլար՝ պիզիմ էմէյիմիլ վէ զահմէթիմիլ խաթընըզա կէթիլիլսինիլ , քի սիզտէն պիր քիմնէյէ ալըլըլ վէրմէմէք իչինն՝ կէճէ վէ կիւնտիւլ իլէյէրէք՝ Ալլահըն աւետարանընը սիզէ վաղ էթտիք : Սիլ վէ Ալլահ
 10 Գաիի՝ շահիտլէր սինիլ , նիճէ սիլ ինանանլար արասընտա ալիլիլ վէ սատագաթ վէ գուսուրսուղլուլ իլէ հարաքէթ էթտիք : Նիճէ պիլըր
 11 սինիլ քի՝ հէր պիլիլնիլէ պա

- պաննն է վատարընա էթտիյի
կիպի՝ սիղէ նասիհաթ էտիպ
12 Թէսէլլի վէրէրէք՝ սիղէ քէնտի
փատիլահ շըրնա վէ ի՛ղլէթի
նէ տավէթ էտէն Ալլահա
լայըզ օլան Թարր իլէ էիւ-
րիւմէյէ սիղէ շէհատէթ էթ
13 մէքտէ օլտուգ : Պոռնուն իջին
պիլ թախի պէր գարար Ալ-
լահա շիւքր էտէրիլ քի՝ պիլ-
տէն իշիտիպ Ալլահնն սէ-
ղինիւ ալմաղըլա՝ առէմէր
սէօղիւ գապուլ էթմէսինիլ
իլլա կէրէքտէն օլտուղու կի-
պի՝ Ալլահնն սէօղինիւ , օլ
քի հէմ սիղ ինանանլարտա
14 ա՛մէլ ու իճրա էտէր : Զ իրա
սիղ էա՛ գարննտաշլար՝ Քրիս-
տոս Յիսուստա՝ Եհնուտիս
Թանտա օլան Ալլահնն քիլ-
սալարընա պէնկզէր օլտու-
նուլ . զիրա սիղ տախի քէն-
տի միլլէթինիլ Թարաֆըն-
տան հէման օլ շէյլէրի չէք-
տինիլ քի՝ օնլար տախի Եհ-
15 հուտիլէրտէն չէքտիլէր . Քի
օնլար հէմ րապպ Քիսուսու
հէմ քէնտի փէյլամպէրէրի-
նի էօլտիւրաիւլէր , վէ պիղի
գօվալատըլար , հէմ Ալլահա
պէյէնիլմէղլէր , հէմ հէփ ա-
ռէմէրէ զրա օլանլար տըր .
16 Քի օնլար պիղէ Թայիֆէլէրի՝
գուրթուլուրար տէյիւ սէյ-
լէմէյէ մանի՝ օլտուլար , շէյլէ
քի տայիմա քէնտիլէրին կիւ-
նահլարընի տօլտուրուլար ,
վէ օնլարն իւղէրինէ Թէքմի-
լէն զազապ էէթիշտի :
17 Պիլ իսէ էա՛ գարնտաշլար՝
պիլ աղ վադըթ սիզտէն էիւ-
րէքտէ տէյիլ իլլա էիւ գտէ
էօքսիւզ գալմաղըլա՝ չօգ ար-
ղու իլէ սիղնն էիւղինիւղիւ
կէօրմէյէ տահա զիյատէ զայ

րէթ էթտիք : Օնուն իլին 18
պիլ՝ պախուսուս պէն Պօլսա՝
կէրէք պիլ կէրէք իքի տէֆա՝
սիղէ կէլմէք իսթէտիք , վէ
շէյլման պիղի մէքա էյլէտի :
Զ իրա իւմիտիմիլ էա շաղը 19
ղըմըլ էա իֆթիխար Թաշը
մըլ նէ՛ տիր , րապալմըլ Յի-
սուս Քրիստոսուն հուղու-
րունտա՝ օնուն կէլիլնտէ հէ-
ման սիղ տէյիլմիսինիլ :
Զ իրա պիղիմ շանըմըլ՝ վէ 20
շաղըլմըլ սիղ սինիլ :

ՊԱՊ Գ

(Ոնուն իլին արթըլ թէ 1
համմիւլ էթմէյիպ՝ Մթինա-
տա էալընըլ գալմաղա րաղի
օլտուգ . վէ գարնտալմըլ 2
հէմ Ալլահնն իւղմէթիլի
վէ Քրիստոսուն աւեսարա-
նընտա էարտըմճըմըլ օլան
Տիմոթէոսու կէօնտէրտիք քի՝
սիղի գալիլէտէ , վէ սիղի ի-
մանընըլտան էօթիւրիւ Թէ-
սէլլի վէրէ . Քի պու սըզն 3
Թըլարտա քիման դըմըլտան
մայա , զիրա քէնտինիլ պիլիւ-
սինիլքի՝ պոռնուն իլին Թա՛-
յին օլտուգ : Զ իրա էանըլ 4
նըլտա օլտուղումուլ զէման
տախի՝ սիղէ փէշնն սէյլէրի-
տիքքի՝ սըզնթըլ չէքէճէյիլ ,
նիճէ քի օլմուշ տուր , վէ
պիլիւրսինիլ : Պոռնուն իլին 5
պէն տախի արթըլ Թէհամ-
միւլ էթմէմէյիլէ , սիղնն ի-
մանընըլ պիլմէյէ կէօնտէր-
տիմ , օլմայա քի Թէճրիւպէ
էտէն՝ սիղի Թէճրիւպէյէ
սալմըլ օլա , վէ գահմէթինիլ
պօշունա չըգա : Ամմա չիմ 6
տի պիղէ Թարաֆընըլտան
Տիմոթէոս կէլիպ՝ իման ու

- մուհասպակեթինիդ պիղէ միւժ-
տէ էթմէյիլէ, հէմ քի նիճէ
պիղ սիդի էօյէ սիզ տախի
պիղի կէօրմէյէ հասրէթ չէ.
քէրէք՝ պիղի էյիյէ տայիմս
7 զիքը էտէրսինիզ, պու սէ-
պէպտէն եա՝ դարնտաշար՝
սիզին իմանընդոտն էօթիւ-
րիւ պիղիմ հէփ սըգընթը վէ
ղէրուրէթիմիզտէ սիզտէն թէ.
8 սէլլի պուտուդ : Զիրա չիմ-
տի եաշարըղ, էյէր սիզ Բապա-
տա գափի տուրուքսանըղ :
9 Զիրա սիզին իչիւն Ալա-
հըմըղն հուզուրունտա շաղ
օշուղումուդ հէփ շաղըղա
պէտէլ՝ սիզտէն էօթիւրիւ Ալ-
լահա նէ՝ թէհէքքիւր սուն.
10 մաղա գատիրիդ . Չիւն քի
կէճէ վէ կիւնտիւլ՝ էիւղիւնիւ-
ղիւ կէօրմէյէ վէ իմանընըղն
էքիթքէքէրինի տօլուրմաղա՝
ղայէթ զիյատէսիլէ նիյաղ
11 էտէրիդ : Վէ Ալլահ քէնտիսի
եա՛նի փէտէրիմիզ վէ Բապա-
մըղ Յիսուս Քրիստոս՝ պի-
ղիմ էօլումուզու սիզէ տօղ-
12 րուլտա : Վէ Բապա սիզին
պիլի պիլիսինիզ վէ հէփիսինէ
մուհասպակեթտէ չօղալտա , վէ
արթըրա , պիղիմ տախի մա-
հասպէթիդ սիզէ օշուղու կի-
13 պի . Թա քի Ալլահ վէ փէտէ-
րիմիլլի հուզուրունտա՝ Բապ-
պըմըղ Յիսուս Քրիստոսուն
հէփ ա՝ղիլէրի իլէ կէլիլնտէ՝
ա՝ղիլէքտէ գուսուրսուղ օշ-
մաղա էէրէքէրինիզ գափի-
լէտէ :

ՊԱՊ Դ

- 1 Իմոի գալար.քի՝ եա՝ գա-
րնտաշար՝ Բապա Յիսուստա
սիզէ եալարըղ, վէ նասի.

հաթ էտէրիդ , քի սիզէ նիճէ
էիւրիւմէք վէ Ալլահա մաղ-
պուլ օլմադ լաղըմ կէլաիյինի
պիզտէն ալտըղնըղ կիպի՝ օ-
քա տահա զիյատէ արթասը-
նըղ : Զիրա Բապա Յիսու-
սուն թարաֆընտան սիզէ նէ
թէնպիհէր վէրտիյիմիզ պի-
լիսինիզ : Զիրա Ալլահն ի-
րատէթի պու՝ էա՛նի սիզին ա՝-
ղիզ օլմանըղ տըր , վէ զինա-
տան կէրի տուրասընըղ , վէ
սիզին հէր պիլիսինիզ քէնտի
գապընը ա՝ղիլէքտէ վէ ի-
թիպարտա քէսպ էթմէսինի
պիլիսին , Ալլահ պիլիսին
թայիթիլէր կիպի տախի չէհ-
վէթ հալէսէրինտէ տէյիլ ,
քի խու չէյաէ փիսէ դարըն-
տաղնա դատու ու նահագըղ
էթմէյէ . զիրա սիզէ էվիլէ-
տէն սէջլէտիյիմիզ վէ չէհա-
տէթ էթտիյիմիզ կիպի՝ պուն-
լարըն հէփիսի իչիւն Բապա
ինթիգամալըճը տըր : Զիրա
Ալլահ պիզի մուրաբըղա չա-
ղըրմատը , իլա ա՝ղիլէյէ :
Պու էճըլտէն ըկտտ էտէն՝ տէ-
յիլատէմիլլա Ալլահըրէտո
էտէր , օնու քի սիզէ քէնտի
Աղիզ Բուհունու տախի վէր-
տի :

Վէ գարնտաշ մուհասպակ-
թի խուսուսունտա՝ հաճէթի-
նիզ էօգ տուր.քի՝ սիզէ եա-
ղայլմ . զիրա պիլի պիլիսինի
սէվիսինի Ալլահասուն էջըրէն-
միլ քիմնէլէր սինիլ : Չիւն
քի պունու սիզ պիւթիւն
Մակեդոնիատա օլմա հէփ
գարնտաշարա էտէրսինիզ .
ամմա սիզէ նասիհաթ էտէ-
րիզ՝ եա՝ գարնտաշար.քի՝ տա-
հա զիյատէ արթասընըղ . Վէ
ղայրէթ էտին.քի՝ քէնտի հա-

լինիլդտէ օլաւ քէնտի իլէ-
րինիլ իլէ մէշուլ օլաւնըլ,
վէ քէնտի էլէրինիլ իլէ իշ-
լէյէսինիլ, սիղէ թէնպիհ
էթտիլիլիլ կիպի. Թա քի
տիրարլէրլէր իլէ՝ հիւսնիւ
հարաքէթլէ մուս՝ մէլէ էտէ-
սինիլ, վէ հիշ պիր շէյէ միւհ.
Թաճ օլմայասընըլ:

42 Վէ խթէմէլ իլ՝ եա՝ գա-
ընտաշար քի՝ ույումուշար
խուսուսուտա պիխապէր օ-
լաւնըլ, Թա քի իւմիտլէրի
օլմայան պաղիլէրի կիպի գա-

13 տալէթտէ օլմայասընըլ: Ձի-
րա էյէր Յիսուս էօլտիւ վէ
տիրլէր տէյիւ ինանըրսադ,
պունձիլէյին Ալլահ տախի
Յիսուստա ույումուշարը օ-
նուն իլէ պէրապէր կէթիլէ-

14 ձէք տիր: Ձիրա սիղէ Բապ-
պըն սէօղիւ իլէ պունու սէօյ-
լէրիլ քի՝ պիղ Բապպըն կէլի-
շինէ պաղի գալան հաշայան-
լար՝ աալա ույումուշարտան

15 իլէրի կէշմէյէձէյիլ: Ձիրա
Բապպ քէնտիսի պիր էմրի
աղիւմ իլէ՝ պաշ մէլէյին սէսի
իլէ՝ վէ Ալլահըն պօրուսու
իլէ կէզքտէն էնէձէք, վէ
Քրիստոստա էօլմիւշէր էլ

16 վէլա տիրլէձէքլէր: Անտէն
սօնկրա պիղ պաղի գալան
հաշայանլար՝ ծնար իլէ պէ-
րապէր Բապպը հալատա գար-
ընտաշար պուլուլթարտա գա-
լիլաճալըլ. վէ պէշլէձէ
տալիմա Բապպ իլէ օլաճալըլ:

17 Իմտի պու սէօղէր իլէ պիրի
պիրինիլգէ թէսէլի վէրին:

Գ Ա Պ Ե

1 Սէ զէմանլար հէմ վա-
ղըթլար խուսուսուտա՝ եա՝

գարնտաշար՝ հաճէթինիլ օլոյ
տուր քի սիղէ հաղըրա: Ձի-
րա սիղ էյի պիլիլիլիլիլ քի՝
Բապպըն կիւսիւ կէձէ իլէ
իւլէն խըրսըլ կիպի կէլիլ:

Սէլամէթ վէ էմիլիլ տիր աէ-
3 տիլէրի զէման, օլ վաղըթ
ծնարըն իւղէրինէ՝ կէպէ գա-
ընտաշար տօղուրմադ սանձըր
կէլիլիլ կիպի՝ ալիանըլ հէ-
լաք էէթիլէր, վէ աալա գուր.

Թուլմայաճաղար: Սիլ իսէ՝
4 եա՝ գարնտաշար՝ գարանըլ-
տա տէյիլիլիլ քի օլ կիւս
սիղէ խըրսըլ կիպի էէթիլէ:
Ձիրա սիղին հէփիլիլը ըլըդ

5 օղսըլարը վէ կիւսիւլըլ օղու-
լարընըլ, կէձէնին հալատա
գարանըլըն տէյիլ իլ: Իմտի
էօլէ իսէ՝ պաղի քիմանլէր
կիպի ույումուշար, իլա ու-

յանըլ տուրուպ՝ պըղգ օլա-
լըմ: Ձիրա ույումուշար՝ կէ-
7 ձէլէյին ույումուշար, վէ սէր
խօշուպ էտէնլէր՝ կէձէլէյին
սէրիւշ օլուրար: Ամմա պիլ

8 քի կիւսիւս իլ, պըղգ տու-
րալըմ, վէ իմանըն հէմ մու-
հապպէթին զըրիլըն, վէ
Թօլլա տէյիւ խէլաս իւմիտինի
կիլինէլիւմ: Ձիրա Ալլահ

9 պիղի զաղապ իլիւս Թալին
էթմէտի, իլա քի Բապպընըլ
Յիսուս Քրիստոստան վախի-
թառի իլէ գուրթուրուշա նա-

յիլ օլալըմ, քի օ՝ պիլիւմ ու-
10 ղուրումուղա էօլտիւ, Թա քի
կէրէք ույանըլ իլէն կէրէք
ույուր իլէն՝ ծնուն պիլիսինձէ
հաշայալըմ: Օնուն իլիւս պի-

11 ըլ պիրինիլգէ թէսէլի վէրին,
վէ պիրի օ՝ պիրինի մամուր
էյլէսին, նիձէ քի տախի է-
տէ յօրսունուլ:

Վէ սիղէ՝ եա՝ գարնտաշ 12

- լար՝ հաղթարժեքի՝ արանը
սա զահմեթ չեքենլերի՝ վե
րապատա իւղէրինիզ մեմուր
օլուպ սիզէ նասիհաթ վերէն.
13 Լերի թանըյասընը, վե օն-
լարա՝ ա՛մէլէրի իջլան մու-
հասինձէ ըաղպէթ էտէսի-
նիզ. արանըդտա սէլամէթտէ
14 օլուն : Վէ սիզէ հաղթարժեք
եա՛ գարնտաշար՝ նիզամըդ-
լարա նասիհաթ էտին, եիւ-
րէքսիղէրէ թէսէլլի վերին,
զաշի՛խլէրէ եարաւմ էտին,
հէփիսինէ սապըրը օլուն :
15 Պաղըն քիմաէ քիմաէյէ քէմ-
լլէ պէտէլլինէ քէմլլէ վերմե-
յէ. իլլա տայինա՝ կերէք պի-
րի պիւրինիղն՝ կերէք հէփիսի-
16 նին էյլլ յինի արայըն : Տա-
17 յինա շաղ օլուն : Չէր գա-
18 ըար տուա՛ էտին : Հէր շէյտէ
շէքը էտին. զերա Ալլահըն
Քրիստոս Յիսուստա հագ-
զընըդա իրատէթիպու տուր :
19 Բուհու սէջիւնաթիւրմէն :
20 Փէյլամպէրլլէրլլի թահգիր

էթմէն : Հէր շէյի թէճընպէ 21
էտիպ՝ էյի օլանը հըֆը է-
տին : Հէր տիւրլու եարա. 22
մաղըդտան կերի տուրուն :
Վէ սէլամէթին Ալլահը քէն. 23
տիսի՝ սիզի թէմամէն ա՛ղիզ
գըլըն. վէ պիւս պիւթիւն
րուհունուղ վէ ճանընըզ հէմ-
թէնինիզ՝ Բապպըմըզ Յիսուս
Քրիստոսուն կէլլինէ գու-
սուրսուղ հըֆը օլունա : Սի 24
զի տա՛վէթ էտէն՝ էմին տիր.
օլքի իճրա տալի էտէճէք :
Եա՛ գարնտաշար՝ պիղլմի 25
ջիւն տուա էտին : Հէփ գա. 26
ընտաշարա ա՛ղիզ օփիւշ իւէ
սէլամ էտին : Սիզէ Բապպ 27
իւէ անտ վէրերիմ քի՛ պու
մէքթիւպ հէփ ա՛ղիզ գարըն
տաշարա օգունա : Բապպը 28
մըզ Յիսուս Քրիստոսուն ի՛-
նայէթի սիզին իւէ օլուն.
Ամին :

ԹԵՍՏԱԼՈՆԻԿԵԼԷՐԻ ԳԻՐԻՆԻ
ՔԵՆԻՊ ԱՄԻՆԱՆ ԵՄԵՆ
ԴԸ :

ՊՕՂՈՍ

Ե. Թ. Ե. Ք. Ե. Ա. Ը. Ն.

Թ. Ե. Ս. Ը. Ղ. ՈՍ. Ե. Ի. Կ. Ե. Ի. Լ. Ե. Ի. Լ.

Ի. Ք. Ի. Ն. Ճ. Ի. Ս. Ե. Ի. Թ. Ի. Ի. Պ. Ի. Ի.

ՊԱՊ Ա

1 ՊՕՂՈՍ վէ Սիդուանոս
վէ Տիմոթէոս՝ Փեաքերիմիդ
Ալահատա վէ Բապայ Յիսուս
Քրիստոստա Թեապոնիկելի.
2 Երին քիլիսասընա . Սիդէ Փե-
տէրիմիդ Ալահ թարաֆըն-
տան վէ Բապայ Յիսուս Քրիս-
տոստան ինայելթ վէ սէլամէթ
օլտուն :
3 Սիդին իչիւն եա՛ գարնտաշ-
լար՝ ճայիզ օլտուղուն կիպի
տայիմա Ալահա շեւքը էթ-
մէ յէ պօրճլու իղ, քի սիդին
իմանընդ զն յատէսի իլէ ար-
թար, վէ հէր պիրինիդին՝
Էառի սիդին հէփինիդին մու-
հապպէթի պիրի պիրինիդէ
4 չօղալը . Ըէյլէ քի պիղ քէն-
տիմիդ չէքտիլինիդ հէփ գօ-
վալայըլարընդտա վէ սըգ-
լէթլէրինիդտէ օլան սապը-
նըզ վէ իմանընդտան էօթիւ-
րիւ՝ սիդին իչիւն Ալահըն
հէփ քիլիսալէրինտէ էյիլինիւ-
5 ռիւզ, քի պա՛ Ալահըն հադ
չէրաաթընըն իսպաթը տըր .
Թա քի Ալահըն փատիշահ-
լըղընա նայիլ օլաւընըզ, քի
սնուն իչիւն էլիլէթ տախի
6 չէքէրսինիդ . Չիւն քի Ալա-

հըն ինախնտէ հադ տըր, քի
սիդէ սըգլէթ վէրէնլէրէ սըգ-
լէթ Ճէղասը՝ վէ սիդ սըգլէթ 1
չէքէնլէրէ պիլէմիդճէ րահաթ-
լըզ ի՛վաղը վէրէ, օ ղէման քի
Բապայ Յիսուս քէնտի գուվ
վէթլինին մէլէքլէրի իլէ կէօք-
տէն աշեքեար օլաճադ՝ աթէշ
ալէվի իլէ, քի Ալահը պիլ-
մէյէնլէրտէն՝ վէ Բապպըմըզ
Յիսուս Քրիստոստան աւետա-
րանընա իթաաթ էթմէյէն.
Երտէն ինթիգամ ալա . Քի 2
ժնլարըն աղապը՝ Բապպըն
էրլղինտէն վէ ծնուն գուվ
վէթլինին ճէլալինտէն էպէտի
հէլալըզ օլաճադ, օլ կիւն 10
տէ՝ Էառի աղիղլէրին արա-
սընտա իղլէթլէնմէյէ վէ
հէփ ինանանլարըն պէյնին-
տէ մուաղղամ օլունմաղա
կէլտիլի ղէման . Չիւն քի չէ-
հատէթիմիդ սիդտէ ինանըլու՝
Օտտան էօթիւրիւ սիդին իչիւն 11
տայիմա տուա՝ տախի էտէ-
րիզ, քի Ալահըմըզ սիդի
տա՛վէթէ նայիլ էտէ, վէ
էյլլէյին հէր ըրդասընը վէ
իման ա՛մէլլինի գուվվէթ իլէ
թէքմիլ էյլէյէ . Թա քի 12
Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստո-
ստան ատըր սիդտէ իղլէթլէ-

էյի ա՛մէլ ու սէօղտէ գա՛վի-
լէտէ :

ՊԱՊ Գ

- 1 Պալար քի՛ եա՛ գարնն .
տաշար՝ պիղծմ իջլւն տուա՛
հաին , քի՛ Բապարն սէօղիւ
հիւրիւսին , վէ շէրէֆ պուււ
սուն , սիղտէ տախի՛ օլտոււ .
- 2 Ղու կիպի . Հէմ քի՛ քէօթիւ
վէ եարամաղ ասէմէրտէն
գուրթուլալմ . Ղիրա հէփիսի՛
իման սահիպի տէյիլ տիր :
- 3 Ամա Բապպ էմին տիր , քի՛
օ սիղի գա՛վիլէտէճէք . վէ
եարամաղտան սաղայաճաղ :
- 4 Վէ սիղտէն էօթիւրիւ Բապ .
պա ի՛թիմասրմը վար քի՛
սիղէ թէնպիհ էթախիսիղ
շէյլէրի հէմ հաէրսինիղ ,
- 5 հէմ հտէճէքսինիղ : Վէ
Բապպ սիղին էիւրէքէրինիղ
Ալլահն մուհապպէթինէ
վէ Քրիստոսուն սապարնա
սօղրուլտա :
- 6 Վէ սիղէ՛ եա՛ գարնտաշ-
ար՝ Բապպմըջ Յիսուս Քրիս-
տոսուն առնտա նասիհաթ
հտէրիղ քի՛ տէյիլ պիղտէն
ալարըլ թէնպիհէ կէօրէ՛ իլլա
պիւա նիղամ էիւրիւյէն հէր
գարնտաշտան շէքինէսինիղ :
- 7 Զիրա քէնտինիղ՝ նիճէ պի-
ղէ պէնկղէր օլմադ լաղմ՝ օւ-
տուլունու պիլերսինիղ . Ղի-
րա սիղտէ պիւա նիղամ օլմա-
տըգ . հէմ հիւ քիմնէտէն
ճապա էքմէք եէմէտիք . իւ-
լա սիղտէն հիւ քիմնէյէ ա-
լըրլըգ վէրմէյէլմ տէյիւ՝ է
մէք վէ զահմէթ իւլէ կէճէ վէ
- 9 կիւնաիւղ իւլէր խիք : Տէյիլ

քի՛ հիւքիւմէթիմիղ էօղ տուր ,
իլլա քի՛ քէնտիմիղի սիղէ էօր .
նէք վէրէլմ , թա քի՛ պիղէ
պէնկղէր օլմաշնըլ : Զիրա 10
սիղին եանրնըլտա օլտուլու-
մուլտա տախի՛ պունու սիղէ
թէնպիհէ հտէրիտիք քի՛ էյէր
պիր քիմնէ իւլէմէք խթէմէղ
սէ , օ՛ հէմէսին տախի՛ : Զի 11
րա իշտիյօրուղ քի՛ սիղտէ
պաղը քիմնէլէր պիւա նիղամ
էիւրիւրէր , վէ հիւ պիր իշ
իւլէմէղէր , իլլա թէֆթիլէ
սօլաշըրլար : Վէ պէյլէ քիմ՝ 12
սէլէրէ թէնպիհէ հաէրիղ ,
վէ Բապպմըջ Յիսուս Քրիս-
տոս իլլան եալարըրըլ քի՛
քէնտի հալի իլէ մէշուլ օ-
լուպ՝ քէնտի էքմէքէրինի եէ-
յէլէր : Սիղ իսէ եա՛ գարնն . 13
տաշար՝ էյիլէ էթմէքտէն օ-
սանալաւարնըլ : Վէ էյէր 14
պիր քիմնէ մէքթիւպին վա-
սիթասի իլէ օլան սէօղիւմիւղէ
իթաա՛թ էթմէղսէ , օնա նի-
շան դօյուն , վէ օնուն իլէ
գօնուշման , քի՛ ութմանա . 15
իլլա տիւշմէն եէրինէ սպյան ,
իլլա գարնտաշ կիպի նասիհաթ
հաին : Վէ սէլամէթին Բապ . 16
պը քէնտիսի՛ տայիմա հէր
վէճի իւղրէ պու սէլամէթի
սիղէ վէրէ . Բապպ հէփինի-
ղին պիլէսինճէ օլտուն :

Պու սէլամ՝ պէն Պօղոսուն 17
էլէ իլէ Եաւլալ , քի՛ օ՛ հէր մէք
թիւպտէ նիշան տըր . պէյլէ
եաղարմ : Բապպմըջ Յիսուս 18
Քրիստոսուն ի՛նայէթի հէփի-
նիղին պիլէսինճէ օլտուն . Ամին :

ԹԵՍՏԱՊՈԼԻՒՆԻՆԻ ԻՖԻՆՃԻ ՄԵԳ-
ԹԵՍՏԱՊՈԼԻՒՆԻՆԻ ԵՄԵԼԵՄԵՆ :

ՊԱՊ Ա

- 1 ՊՕՂՈՍ՝ Յիսուս Քրիստոսն Առաքեալը՝ գուր թարըճըմը Ալլահն վէ իւմիսիմիզ օրան Քրիստոս Յիսուսն էմրի իւզըն՝ իմանտա խասս էվլաս Տիմոթէոսա՝ փէսէրիմիզ Ալլահ թարաֆըն տան վէ Բապալըմը Քրիստոս Յիսուստան ինայէթ՝ մէրհամէթ՝ ին սէլամէթ օլ տուն :
- 3 Երկէդոնիտյա կիտէրքէն՝ սանա եալարտըղմ կիպի նյւն , քի Եփեսոստա գալասն , թա քի պաղըլարնա թէն պիհ էտէսին քի՝ ղայրի թա՝
- 4 Իմ էօյրէթմէյէլէր , վէ մասալարա վէ ուճու եօգ սիլսի լէլէրէ տիգգաթ էթմէյէլէր , քի ճնլար՝ պախուսուս միւճատէլէլէր հուսուլէ կէթիւրիլէր , վէ տէյիւ Ալլահն իմանտա օրան նիլամըն :
- 5 Ամմա թէնպիհին նէթիճէսի՝ փաք եիւրէքտէն վէ էյի ղամիրտէն վէ միւրայըղդսըլ իմանտան մուհապլէթ տիր :
- 6 Քի պաղըլարը պուռնարտան աղըպ՝ պիհիւտէ սէօզլէրէ
- 7 ապիտըլար , վէ նօմօս խօճալորը օլմազ իսթէրէր . լսքին նէ սէջլէտիքլէրի՝ նէ սի օլ հազգընտա խոտիա՝ էթտիք :

լէրի շէյլէրի անկարար : Ամմա պիլէրիզ քի նօմօս՝ էյէր ճոււ պիր քիմնէ նօմօս միւճիպինճէ գուլասըրսա՝ էյի տիր , պուռնու պիլէրէք քի՝ սաաղդ քիմնէ իչէն նօմօս եօգ տուր , իլլա պինա մուսլար վէ իթասա՝ թարղլար՝ ֆաաղղլար վէ կիւնահէարլար՝ խապիսլէր վէ նապալար՝ պապա եօլաիւրիւճիւլէր վէ անա եօլաիւրիւճիւլէր՝ գաթիլէր՝ ղինաքեարլար՝ լութիլէր՝ տաէմ չալըճըլէր՝ եալանճըլար՝ եէմին պօզուճուլար՝ հէմ սաղ թա՝ լիմէ գարըլ օրան ղայրի հէր պիր շէյ իչիւն գօպուս , պանա է մանէթ օրան՝ միւպարէք Ալլահն ճէլալինին աւետարանընա կէօրէ : Վէ պանն գուլվլէթ վէրէն Քրիստոս Կիսուս Բապալըմըղա շիւքր էտէրիմ քի՝ պէնի էմին սայըս խըղմէթէ գօտու , քի մու գատաէմա քիւֆր էտիճի վէ գօլալայըճը վէ սէյիլւճիւլ տիր՝ . ամմա մէրհամէթ պուլտում , ղիրա իմանաղըղգտա պիլմէյէրէք իչէսիմ : Վէ Գրիստոս Յիսուստա օրան իման վէ մուհապլէթ իլլ Բապալըմըղն ինայէթի հաստէն ղէյատէ արթար : Պու սէօզ էմին՝ վէ հէր վէճի իլլ

գապուշ օրունմայա լայրդ
ալըր, քի Գրիստոս Յիսուս
տիւննայա՝ կիւնահեարարը
խելաւս հեծմէյէ կէլտի, քի
պէն օնլարըն պէջիւյիւ իմ:
16 Լաքին պունուն իջին մեր-
համէթ պուլտում, թա քի
Յիսուս Գրիստոս հէփ սապ-
լընը իպլթիտա պէնտէ կէօս-
թէրէ, քի օնա օլան հպէտի
հայաթ իջին ինանաճագ. քիմ-
սէլէրէ ի պրէթ օլայլմ: Աէ
17 էպէտլըրին փատիշահը օլան
պօղլըմազ՝ կէօրիւնմէզ՝ եա-
լընը պիր Ալահա էպէտլէր
էպէտլըրինձէ ի զգէթ վէ շիւքը
օլտուն. Ամին:
18 Սանա պու թէնպիհի ըս-
մարլարմ՝ եա՝ էվսա Տիմո-
թէոս՝ սէնին հագգրնա փէշին
օլան փէյլամպէրլըքէրէ կէօ-
րէ, թա քի օնլար իլէ էյի
19 ձէնկտէ ձէնք էտէսին: Վէ
իմանըն վէ էյի զամլորին օլ-
տուն, օնու քի պաղլարը
թէրք էթմէյիլէ՝ իման խու-
սուսունտա գարայա տիւշտիւ-
20 լըր. Գի օնլարտան հիմնտու
վէ Ալէքսանդրոս տուր, օն-
լարը քի շէյթանա թէսլիմ
էթտիմ, թա քի քիւֆըր էթ-
մէմէք իջին թէրպիյէ օլա-
լըր:

ՊԱՊ Բ

1 Իմաի հէփիսինսէն էվմէլ
եալլարըրմ, քի ձիւմէլ ա-
տէմլըր իջին նիյաղլար տուաւ
լար՝ ըհձալար՝ շիւքլէր ալը
2 օլունա. հէ՛ փատիշահլար ի-
ջին՝ վէ հէփ մանսուպտա օ-
լանլար իջին քաթի, քի թէք-
միլ աինսուրըզ վէ էտէպ իլէ՝
ասուտէ վէ ըահաթ էօմլըր

կէլըրէլմ: Զիրա պու՝ խէ. 3
լաւ էտիձիմիզ Ալահն հու-
ղուրունտա էյի վէ մագպուշ
տուր, քի օ՝ հէփ ատէմլըրին 4
գուրթուլմանը՝ վէ կերէք-
լըյին պիլիսինէ կէլմէսինի
խթէր: Զիրա Ալահ պիր 5
տիր. Ալահն վէ ատէմէ-
րին միյանձըր տաիի պիր
տիր, առէմ՝ Գրիստոս Յի-
սուս, քի օ՝ քէնտինի չօղլա- 6
րա պէտէլ ֆիտա վէրտի,
թա՛յին օլունմուշ զէմանլար-
տա շէհատէթ իջին. Գի 7
պէն օնուն վազ էտիձիսի վէ
առաքեալը՝ իման վէ կերէք-
լըք խուսուսունտա թայիֆէ-
լըրին խօճասը թա՛յին օլուն. 8
տում. Գրիստոստա կերէք
սէյլէրլմ, եալան սէյլէմմ:
Իմաի իսթէրիմ, քի երքէքէր 9
հէր եէրտէ մաք էլլըր գալ-
ալըրարագ՝ զաղապուր վէ իշ-
քիլիզ՝ առա՝ էտէլէր: Գի. 9
զալլըք գարլլար տաիի քէն-
տիլըրինի՝ էտէպանէ էպալա-
լար իլէ հէմ տէ հիճապ ու
վագգար իլէ տօնատալար,
տէյիլ սաչ էօրմէլէրի եալ 10
թուն եա ինձուլէր իլէ՝ եա-
խօս զայէթ պէհալը էպալա-
լար իլէ, իլա Ալահա ի պա. 10
տէթ էթմէք իղրարընտա օլան
գարլլարա եագըշան էյի ա՝
մէլլէր իլէ: Գարը՝ թէքմիլ 11
իթաա՝ թէլ սիւքիւթ իլէ էյ-
րէնսին: Ամնա գարըլա՝ էյ. 12
րէթմէյէ եախօս երքէյին
իւղէրինէ հիւքիւմէթ սիւրմ-
յէ իղին վէրմէմ, իլալի սիւ-
քիւթ օլա: Զիրա Աղամ 13
էվմէլա եարատըրը, սօնլրա
Եւա: Վէ Աղամ ալտանմա. 14
ալը, իլա գարը ալտանմա՝
ասլըլըր կիրիֆթար օլտու:

15 Ամնա՝ իման վէ մուհապպէթ
վէ ա՛ղիղ իբտէ վագդար իլէ
գալըրլարաւ , էվատ սօլուր
մադ իլէ գուրթուլաճագ
տըր :

ՊԱՊ Գ

1 Պ ու սեօզ էֆին տիր . Ե-
յէր պիր քիմնէ եպիսկոպոս
լուդա հավէս էտէրսէ , էյի
2 ա՛մէլ արզուլէր : Իմնի ե
պիսկոպոսա կէրէք տիր քի
գուտըրսուլ՝ պիր դարընըն
գօճասը՝ այլգ՝ ա՛ղը թամ՝
էհլը ը՛րդ՝ միւսաֆիր սէվիճի՝
3 էջրէտիճի՝ օլա . Շարապա
միւպթէլա օլմայա , վուրու-
ճու օլմայա . իլա միւլայիմ՝
ղալըա էթմէղ՝ ագէէյի սէվ
4 մէզ օլա . Քէնտի էվինէ էյի
նաղարէթ էտիճի՝ հէր էտէպ
իլէ էվատըրընը իթասաթաս
5 թութան օլա . (Վէ էյէր
պիր քիմնէ քէնտի էվինէ նա-
ղարէթ էթմէյի պիլմէղսէ ,
Ալլահնը քիլիսասընը նի՛ճէ
6 իտարէ էտէճէք տիր .) Տինէ
էէնի կէլմիշ օլմայա , թա քի
Փօտուլանըպ՝ շէյթանըն ա՛-
7 զապընա տիւշմէյէ : Հէմ օ-
նա կէրէք տիր քի՝ տիշարըքի
տտէմէրտէն էյի շէհատէթի
տախի օլա , թա քի ղէմմէ վէ
շէյթանըն տուգաղընա տիւշ-
մէյէ :

8 Քէզուլք սարկաւագըր էհ-
լի էտէպ օլարա . իքի սէօզ-
վուլէր՝ չօգ շարապա միւպթե-
լա՝ հարամէքար օլմայարա .
9 Իլա իմանըն սըրընըն վաք
10 զամիր իլէ թութալար : Վէ
պուշլար տախի էվէլա թէճ՝
րիւպէ օլունսունըր , անտէն
գուտըրսուլ օլուտըլարը թագ

տիրտէ՝ սարկաւագըր էթ-
սինլէր : Քէզալք գարըրարը՝ 11
էհլը էտէպ օլարա , դամնաղ
օլմայարա , այրգ՝ հէր շէյտէ
էմին օլարա : Սարկաւագըր 12
պիր գարընըն դօճասը օլա-
լար , էվատըրընա վէ քէնտի
էվէրինէ էյի նաղարէթ էտի-
ճիլէր օլարա : Զիլա էյի 13
սարկաւագըր էտէնլէր՝ քէն-
տիլէրինէ էյի տէրէճէ՝ վէ
Քրիստոս Յիսուստա օլան
իմանտա չօգ սէրպէսվէք դա-
ղանըրար :

Սէնին էանընա թէղ կէրմէ 14
յէ ումարագ՝ սանա պու շէյ-
լէրի՝ էաղարըմ . Լաքին էյէր 15
կէճիքիլէմ՝ , կէրէքիլիյի տի-
րէյի վէ տայաղը տիրի Ալլա-
հըն քիլիսասը օլան Ալլահնը
էվինտէ նիճէ կէզլանէք կէրէք
իտիյինի պիլէսին : Վէ մու 16
գարրէր տիր քի՝ տինտարըղըն
սըրըր պէջիւք տիր . Ալլահ
թէնտէ աշիքէար օլուս , Բուհ
տա սասըրգընտը , մէլէքէրէ
կէօրիւնտիւ , թայիֆիլէրտէ
վաղ օլունտու , տիւնեւտա
ինանըրը , ճէլալիլէ էօգարը
ալընտը :

ՊԱՊ Դ

Վէ Բուհ աշիքէարէ սէջ- 1
լէր քի՝ ախըր ղէմանլէրտէ
պա՛ղը քիմնէլէր իմանտան
մուրթատ օլուս՝ ալտառըճը
րուհլարա՝ վէ ճիլնլէր թա՝
լիմէրինէ տիգդաթ էտէճէք- 2
լէր , էալան սէօլէյիճիլէրին՝
քէնտի զամիրլէրի տաղանմը
քիմնէլէրին միւրայըրգլարը
իլէ , քի մալար էվէնմէրտէն 3
մէն՝ էտէրլէր , վէ թաամլար
տան կէրի տուրմաղա իլէպիէ

- էրէրէր, ընկարը քի Ալլահ՝
 միւսնէրտէն վէ կըրէքըլի
 պիւնէրտէն թէշէքըլի իւն
 ալընմապ իշխն եարաթաղ :
 4 Զ. իրա Ալլահն հէր մախու-
 դու էյի տիր, թէշէքըլի իւն
 ալընտըղը թաղսիրտէ . վէ
 ըհտտ օլունաճագ հիչ պիր
 5 շէյ եօգ տուր : Զ. իրա Ալլա-
 հն սէօղիւ իւն վէ նիյաղ
 6 իւն ա՛ղիւնէր : Գարնտաշա-
 րա պու շէյէրի թէլըլի էթ-
 տիյին սուրէթտէ՝ իմանն վէ
 թապի՝ օլտուլուն էյի թա՝
 լիմի սէօղէրի իւն պէսէնէ-
 ըէք՝ Յիսուս Քրիստոսուն էյի
 խըղմէթճիսի օլաճագսն :
 7 Ամմա նափաք վէ դօճագարը
 մասալարընը ըհտտ էյլէ, վէ
 8 քէնտինի տինտարըղա իթման
 էյլէ : Զ. իրա թէնին իթմանը
 աղ շէյէ ֆայտէլի տիր . սոմ
 մա տինտարըղ՝ հէր շէյէ
 ֆայտէլի տիր . չիւն քի ըն-
 տա շիմաիքի հէմ կէլէճէք
 9 է՛օմրիւն վա՛տի վար : Պու
 սէօղ էմին՝ վէ հէր վէճճ իւն
 դապուլ օլունմաղա լայըդ
 10 տըր : Զ. իրա պունուն իշխն
 հէմ դահմիթ էտէրիլ, հէմ
 սիթէմ չէքէրիլ . չիւն սաղ
 Ալլահա իւմիս էթմիլիլ, քի
 օ հէլի ստէմէրին՝ պախու-
 սուս միւսնէրտին խէլաս է-
 11 տիճիսի տիր : Պու շէյլէ-
 րի թէնպիճ էյլէ, հէմ էօյ-
 ըէթ :
 12 Հիչ քիմսէ սէնին կէնճըլ-
 լինի խօր կէօրմէսին . լաքին
 սէօղտէ կէլնմէքտէ՝ մուհապ-
 պէթտէ՝ իմնտա՝ փաղըքտա
 13 միւսնէրտին ի՛պրէթի օլ : Թա
 պէն կէլէնէտէք, օգուսմաղա՝
 նասիհաթա՝ թալիմէ մուգա-
 14 յէտ օլ : Սէնտէ օլան պախ-

շիշի իհմալ էթմէ, քի օ սանա՝
 փէյղամպըլը վասիթասիլէ
 իխթիարար մէճըլսինին սէնին
 իւղէրինէ էլէր դօմաթը իւն
 վէրիմիւ տիր : Պու շէյլէրի 15
 թէշէքըլի էյլէ, պու շէյ-
 լէրտէ օլ, թաքի թէրադգա
 պուլման՝ հէր շէյտէ դահիր
 օլա : Քէնտինի վէ թա՛լիմի 16
 կէօղէթ . ընկարտա տէվա՛մ
 էյլէ . զիրա պու շէյի էթ-
 տիյինտէ, հէմ քէնտինի հէմ
 սէնի տինկէյէնէրի խէլաս
 էտէճէքսին :

ՊԱՊ Ե

Իխթիարը ա՛ղարմա, 1
 իւս պապա կիպի էալըր .
 կէնճէրէ դարնտաշար կիպի,
 իխթիար դարըլարա անալըր 2
 կիպի կէնճ դարըլարա դըղգա-
 ընտաշար կիպի՝ թէքմիլ փաք-
 3 լըգ իւն նասիհաթ էլ : Տուլ դա-
 ըրըլարա բաղպէթ էյլէ՝ կեր-
 4 չէքտէն տուլ օլանլարա : Վէ
 էյէր պիր տուլ դարնն
 էվասալըրը էա թօրունլարը
 վար իւն, էվլէլա էվ էհալի
 սինէ բաղպէթ կէօսթէրիպ՝
 աթալըրնա ի՛վաղ էտա էթ-
 մէսինի էօյրէնտինլէր . զիրա
 Ալլահն հուղուրունտաճագ
 պուլ պու տուր : Լաքին 5
 կերչէքտէն տուլ վէ էալը-
 նըղ գալմըլ օլան դարըլ Ալլա-
 հա իւմիտ էթմէլիլ՝ կէճէ
 հէմ կիւնտիւղ տուալարա վէ
 նիյաղարա տէվա՛մ էտէր :
 Ամմա էհլի զէվգ օլան՝ էա 6
 շար իքէն էօլմիւլ տիր : Վէ 7
 պու շէյլէրի թէնպիճ էյլէ,
 թաքի գուսուրտուղ օլալար :
 Ամմա էյէր պիր քիմսէ քէն- 8
 տիննիլէրինի՝ վէ պախու-

- սուս քէնտի էվի էհալիսինի
դայրմադստ, իմանը ինքեար
էթմիշ վէ իմանսըզտան պէ-
9 թէր տէր: Տուլ դարը ալթմըշ
հաշնտան էքսիք տէյիլ տէ՝
պիր քոճանըն դարըսը օլտու
10 իսէ, էյի ա՛մէղէրաէ շէհա-
տէթ օլունմուշ իսէ, էյէր
էվլտար պէսլէտի իսէ, է-
յէր միւսաֆիր դապուլ էթ-
տի իսէ, էյէր ա՛ղիղէր ա-
յադլարընը հայգատը իսէ,
էյէր ս՛ըգլէթտէ օլանլարա
իմտատ էթտի իսէ, էյէր հէր
էյի ա՛մէլտէ տէվամ էթտի
իսէ, տէֆթէրէ թահրիը օ-
11 լունսուն. լաքին կէնճտուլ-
լարը թէրք էյլէ. զիրա նէ
զէման քի Քրիստոսա մու-
խալիֆ զէվգէ տիւշէրէրսէ,
12 էվէնմէք իսթէրէր. Վէ էվ
վէլէի իմանը պէր թարաֆ
էթտիքլէրի իչլին՝ վէպալ ալ-
13 թընա տիւշէրէր: Հէմ տա-
խի էվէրի տօլաշարագ թէն-
պէսլաշըրլար. վէ հալընըզ
թէնպէլ տէյիլ իլլա հանկ-
շադլար հէմ էթարաֆը թէ-
ճէստուս հտէնլէր տախի օ-
լըրլար, վէ ճայիղ օլմայան
14 շէյլէրի սէջլէրէր: Իմաի իս-
թէրիմ քի կէնճէր էվէնիպ՝
էվլտա կէթիրէրէր, էվ սա-
հիպի օլալար, տիւշմէնէ հիչ
պիր զէմմ սէպէպի վէրմէյէ-
15 լէր: Զ իլա հալա պա՛ղըլարը
շէյթմանն արտընա սափաը-
16 լար: Էյէր պիր միւմին էր-
քէյին հա պիր միւմին դա-
րընըն տուլ դարըլարը վար
իսէ, օնլարը իտարէ էյլէսին,
վէ քիլիսայա տղըրըզ օլմասըն,
քի կէրէքթտէն տուլարըրիտա-
րէ էտէ:
17 Մէմուրէյէթինի էյի իճ-

րա էտէն իսթիարլար՝ իքի
դաթ ի՛ղղէթէ միւսթահագ
պալըլընլար, պախուսուս
սէօզաէ վէ թա՛լիմտէ էմէք
շէքէնլէր: Զ իլա Քիթապ 18
տէր. խարման տէջէն էօ-
քիւղիւն աղղընը պաղլամայա-
սըն. հէմ, իշճի իւճրէթինէ
լայըզ տըր: Իսթիարա դարը 19
շէքէպէթ դապուլ էթմէ, մէ-
յէր քի իքի հա իւշ շահիտէ
պինհէն օլա: Փապահաթ է- 20
տէնլէրէ՝ հէպիսինին էօնիւն-
տէ թա՛ղիր էյլէ, թա քի
դալանլարըն տախի դօրգուսու
օլա: Ալլահըն վէ Քրիստոս 21
Յիսուսուն վէ սէչլիւշ մէ-
լէքլէրին հուզուրունտա շէ-
հատէթ էտէրիմ, քի պու շէյ-
լէրի հըֆղ հտիպ՝ վիւշին հիւքմ
էթմէյէսին, վէ հիչ պիր շէյի
պիր թարաֆա մէյլ էտէրէք
իճրա էթմէյէսին: Հիչ քիմ 22
սէնին իւղէրինէ թէղիյէ էլլէր
գոմա, վէ ախէրէրին կիւ-
նահլարընա իլհագ օլմա. քէն-
տինի փաք սաղա: Արթըզ 23
սափէ սու իչմէ, իլլա միտէն
իչլին վէ սըզ սըզ զա՛յիֆլէք-
լէրին իչլին պիրաղ շարասպ
դուլլան: Պա՛ղը առէմլէրին 24
կիւնահլարը ալյան աշիքեար
տըր, վէ էօնլէրինճէ հիւքմէ
կիտէրէր, վէ պա՛ղըլարընըն
տախի արտընճա կիտէրէր:
Փէղալէք էյի ա՛մէլլէր տախի 25
ալյան աշիքեար տըր, վէ զայ-
րի տիւրլիւ օլանլար կիղզէնէ-
մէղէր:

ՊԱՍ 2

էփ դուլլուզ պօլունտու-
րուզու ալթընտա օլան քիմ
սէլէր՝ քէնտի էֆէնիլէրինի

հէր ի՛ղզեթէ լայնդ սայսըն-
 ար, թաքի Ալլահն աւը-
 նա վէ թալիմինէ քիւֆրօյուն-
 2 մայա : Ամմա միւմին էֆէն-
 տիւրէր օլանլար՝ ծալը թահ-
 դիր էթմէսինէր, քի գարըն-
 սաշ տըրար . իլլա ծալա՛
 պախուսուս գուլուգ էթ-
 սինլէր, զիրա միւմինլէր վէ
 մուհասպպէթլիլէր տիր . վէ
 էյլիքան եարտըմ՝ էսէն քիմ՝
 սէլէր տիր . պու շէյլէրի էջ-
 րէթ, վէ նասիհատ էյլէ :
 3 էյէր պիր քիմսէ ակեր թա՛-
 լիմ էջրէտիս՝ Բապպըմըզ
 Յիսուս Քրիստոսուն սաղ
 սէօղէրինէ՛ վէ տինտարըզ
 իւզըն օլան թալիմէ ըիզա վէր-
 4 մէղաէ, օ ֆօտուլլանըջ աւըր,
 վէ պիր շէյ պիլմէզ, իլլա՛ միւ-
 պահէսէլէր վէ սէօզ մա՛րա-
 զալարը պապընտա խաթմա-
 լանմըջ աւըր, ծնարտան քի
 հասէա՛ նիզա՛ քիւֆրէր՝ եա-
 րամազ շիւպհէլէր հասըլ օ-
 5 լուր, ա՛ղը ֆաօիա վէ հէր-
 չէքլէքտէն մահրում գալմըշ՝
 տինտարըզը թիճարէթ զանն
 էսէն աստմէրին պաթըլ լաֆ-
 արը հասըլ օլուր . պու մագու-
 լէ քիմսէլէրտէն կէրի տուր :
 6 Ամմա տինտարըզ գանաա՛թ
 իլէ պէրապէր՝ պէջիւք թի-
 7 ճարէթ տիր : Զիրա տիւն-
 եայա հիչ պիր շէյ կէթիրմէ-
 տիք . պէլլի տիր քի՛ ծնտան
 պիր շէյ չըգարմաղա տախի
 8 գատիր տէյլիլզ : Իմսի եէ-
 յէճէք վէ էօրթիւնէճէք շէյ-
 լէրիմիզ վար իքէն, ծնարա
 9 գանաա՛թ էտէլիմ : Ամմա
 զէնկինլէնմէք խթէյէնլէր՝
 թէճրիւպէյէ վէ տուզաղա՛
 վէ չօգ տիվանէ վէ զարարը
 արզուլարա տիւշէրէր, քի

ծնար տտէմէրի հէլաքէ վէ
 զայա՛թէ զարգ էտէրլէր :
 Զիրա հէփ քէթիւ շէյլէրին 10
 քէօքիւազէյի սէվմէք տիր .
 քի ծնու պա՛ղը քիմսէլէր ար-
 զուլամաղըլա՛ իմանտան սախ-
 տըլար, վէ քէնտիլէրինի չօգ
 սանճըլար իլէ սանճաղըլար :

Լաքին սէն՝ եա՛ Ալլահն 11
 ասէմի՛ պու շէյլէրտէն գաւ-
 վէ սատաղաթըն՝ տինտարը-
 ղըն՝ իմանըն՝ մուհասպպէթին՝
 սապըն՝ մահճուպըւզըն ար-
 տընճա տիւշ : Իմանըն էյի 12
 ճէհալինտէ ճէհա էյլէ, է-
 պէտի հայաթա եափըլ, քի
 ծնա տա՛վէթ օլտուն, վէ չօգ
 շահիտէրին էօնիւնտէ էյի
 իգարը իգար էյլէտին : Սա 13
 նա՛ հէր շէյէ է՛օմիւր վէրէն
 Ալլահն՝ վէ Պոնտոպու Պի-
 զատոսուն էօնիւնտէ էյի իգ-
 րարը շէհատէթ էսէն Քրիս-
 տոս Յիսուսուն հուզուրուն
 տա թէնպիհ էտէրիմ քի՛ պու 14
 թէնպիհի լէքէսիզ գուսուր-
 սուզ սաղայասըն, թա Բապ-
 պըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն
 զուհուրինէտէք քի ծնու թա՛ 15
 յին օլունմուշ վաղըթարտա
 կէօսթէրէճէք՝ օլ Միւպարէք
 վէ եալմըզ Սուլթան օլան
 փատիշահարըն փատիշահը վէ
 սահպալէրին Սահպալի՛ էօ 16
 լիւմիւլիլէյէ եալմըզ մալը
 օլան՝ եաղլաշըլմաղ նուրտա
 սաքին օլան, ծնու քի ասէմ
 լէրին հիչ պիրի կէօրմէտի,
 վէ կէօրմէյէ գատիր տէյլի
 տիր . քի ծնա ի՛ղզէթ վէ է-
 պէտի հիւքիւմէթ օլտուն . Ա-
 մին :

Պու տիւնեատա զէնկին օ 17
 լանլարա թէնպիհ էյլէ քի՛
 մաղուր կէօնիւլիւ օլմայա-

լար, վէ զհնկնիւնին սահիհ
սիղիւնինէ կիւվէնմէյէլէր,
իլլա եաշայան Ալլահա քի'
պիղէ իսթիմալ էաէլիմ տէ
յիւ զանիմէթ իլէ հէր շէյի
18 վէրիւ • քի էյլէք էտէլէր,
էյի ա'մէլէրտէ զհնկնիւն ոլա
լար, էլի աջգ' ճէօմէրու օ
19 լարար • վէ կէլէճէք զէման
իլիւն քէնտիլէրինէ էյի թէ
մէլ գուրալար, թա քի սա
հիհ հայաթիւ էլէ կէթիլէլէր:
20 Եւ՝ Տիմոթէոս՝ էմանէթի

սաղլա • վէ իսմի քէաղիւպ
իլլին մուրաար պօշ լաիլա
րընտան վէ մա'րազարարն
տան կէրի սուր • քի ծոռ 21
պա'զլարը իգրար էթմէյիլէ,
իման խուսուսունտա ազուր
լար: Ինայէթ սէնին իլէ օլ
սուն • Ամին:

Տիմոթէոս էլլիւի Վէթի-պ'
Փրի-գի-պա Պաի-պի-տնալիլէրին
պազ լէհիլ օլան Լա-պիլի-է-պէն
էաւլլալ:

ՊՕՂՈՍ

ՄԻԼԵՆԵԼԵՆ ՏԻՄՈԹԷՈՍԱ ԻԲԻՆՃԻ ՍԵՐԹԻԻՊԻԻ

ՊԱՊ Ա

1 ՊՕՂՈՍ՝ Յիսուս Քրիս-
տոսուն առաքեալը՝ Ալլահն
իրատէթի իլէ Քրիստոս Յի-
սուստա օլան հայաթին վա'
2 տընա կէօրէ, սէվիլիւլէ էվ
լաա Տիմոթէոսա՝ Փէսէր Ալ-
լահ թարաֆընտան վէ Բապ-
պլմըզ Քրիստոս Յիսուստան
ի'նայէթ՝ մէրհամէթ՝ վէ սէ-
լամէթ օլսուն:
3 Էճտաարման՝ փաք զամիր
իլէ ի'պատէթ էթաիլիմ Ալ-
լահ շիւքը էտէրիմ, (չիւն
քի կէճէվէ կիւնտիլզ տուա՝
լարըմտա սէնին ղէքրին սլէն

տէ էքսիքսիլզ տիր, վէ սէ- 4
նին կէօզ էաշարարնը խաթ-
րըմտա թուլթարագ՝ սէնի
կէօրմէյէարգու չէքէրիմ, թա
քի շաղըղըլա տօլայըմ,)
չիւն քի սէնտէ օլան միւրայը- 5
լըգսըզ իմանը խաթրըմա կէ-
թիլիլիմ, քի օ'էվլիլա սէնին
պէշլիւք տնան Լաւոդատա՝
անտէն վալիտէն Իւնիկէտէ
սաքին իտի, հէմ ի'թիմաարըմ
վար քի՝ սէնտէ տախի սաֆի
քի: Պու սէպէպտէն սէնին 6
խաթրըմա կէթիլիլիմ քի'իւ-
ղէրինէ էլլէրիլմին դօմասը իլէ
սէնտէ օլան Ալլահն պախըլ-
չինի գուլլանասըն: 2 իրա 7

Ալլահ պիղէ գորդագլուգ բու-
հու աէյիլ իլլա գուվէթ վէ
մուհապպէթ վէ թամ ա՛-
8 գլլ ըստու վէրտի : Իմտի
Բապպալըղըն շէհատէթի ի-
շիւն՝ վէ պէն ծնուն մահպու-
տու իշիւն ութանմա • իլլա ա-
ւետարանտա մէշագգաթու
հիսսէտար օլ Ալլահըն գուվ
վէթինէ կէօրէ , քի օ պիղի իսէ-
9 լաաէյէտի , վէ աղիզ տա վէթ
իլէ տա վէթ էյէտի , ա՛մէլէ-
րիվիզէ կէօրէ տէյիլ իլլա
քէնտիինի թագաթիլինէ վէ
ի՛նայէթինէ կէօրէ , քի Քրիս-
տոս Յիսուստա պիղէ էղէլի
10 ղէմանտան վէրիլտի , վէ շիմ-
տի իսէլաա էտիճիմիլ Յիսուս
Քրիստոսուն զուհի կէթմէսի
իլէ աշիքէար օլտու , քի օ՝ էօ-
լիւմիւ պաթթալ էյէտի , վէ
հայաթ հէմ էօլիւմիւղիլ իւք
ղահիրէ կէթիլտի՝ աւետարա-
11 նըն վասիթասի իլէ , քի պէն
ծնուն վաղ էտիճիսի վէ առաք-
եալը վէ թայիֆէլէրին խօճա-
12 սը թա՛յին օլունտում : Պու-
սէպէպտէն պու շէյլէրի տա-
խի չէքէյօրում , լաքին ութան-
մամ • զլոր քիմէ իման էթտի-
յիմի պիլէրիմ , վէ ի՛թիմա-
տում վար քի՛ էմանէթիմի օ կիւ-
նէտէք սագլամաղա գատիլ
13 տիր : Պէնտէն իշիթտիյին սաղ
սէօղէրին ըստիին՝ Քրիստոս
Յիսուստա օլան իման վէ մու-
14 հապպէթ իլէ հըֆղէյլէ : Պի-
ղիմ տէրունիմիղտէ սաքին օ
լան Աղիւ Բուհուն վասիթա-
սի իլէ՝ օլ էյիլ էմանէթի սաղ-
15 լա : Պունու պիլլիւսին քի՛ Ա-
սիատա հէփ օլանլար պէնտէն
էիւզ չէվիլտիլէր , քի Փիղե-
ղոս վէ շէրմոգիւնէս ծնարտան
16 տըր : Բապպ Ռնեսիփորոսուն

էվինէ մէրհամէթ վէրէ • զլորա
պէնի չօգ քէրրէ ըստաթան-
տըրտը , վէ ղէնճիլիմանէ ու-
թանմատը • իլլա Բամայա կէ- 17
լիպ՝ ղույրէթ իլէ պէնի տրատը ,
վէ պուլտու • (Բապպ ծնա՝ օլ 18
կիւնտէ Բապպտան մէրհամէթ
պուլմայը իհսան էտէ •) վէ
պանա Եփեսոստա նէ դատար
շէյլէրաէ խըզմէթ էթտիլինի՝
սէն փէք էյի պիլլիւսին :

ՊԱՊ Բ

Իմտի սէն՝ եա՛ էպլատում՝ 1
Քրիստոս Յիսուստա օլան ի-
նայէթաէ գուվէթէն • վէ 2
պէնտէն չօգ շահիլալէր իլէ ի-
շիթտիյին շէյլէրի՝ էմին ա-
տէմէրէ իհսալէ էյլէ , քի օն-
լար ղայրիլէրէ տալար : Իմտի 3
սէն՝ Յիսուս Քրիստոսուն էյի
ճէնքճիսի կիպի՝ մէշագգաթա
տայան : Հիւ պիլ ա՛սքրէ 4
եազըլան քիմանէ՝ տիւնտանըն
մալահաթլարընա գարըմաղ ,
թա քի ա՛սքէր տէվէրէնէ
խօշ կէօրիւնէ : Հէմ տախի է 5
յէր պիլ քիմանէ կիւրէշիսէ ,
գանուն իւղրէ կիւրէշմէյինճէ՝
թաճանմաղ : Մահուլտան 6
էվիլլա՝ էմէք չէքէն չի՛թիլ-
յէ ալմագ կէրէք տիր : Սէյլէ- 7
տի յիմ շէյլէրի անկա • վէ
Բապպ սանա հէր շէյտէ
Ֆէհմ վէրէ : Գաւիթ ղիւրիլյէ- 8
թինտէն օլան Յիսուս Քրիս-
տոս խաթըրնտա թութ , քի
օ՝ աւետարանըմա կէօրէ էօ-
լիւրէրտէն տիրիլտի , քի ծնուն 9
իշիւն Ֆէնաքէար կիպի պէնտ
օլունանատէք մէշագգաթ չէ-
քէրիմ , լաքին Ալլահըն սէօ-
ղիւ պէնտ օլմամըտըր : Պուն 10

- տան հօթերիւ անշնորհներ ի չին հեր շէյի չեքերիմ, թա քի օնլար տախի՝ հպեալի ի՛ղ զէթ իլէ Գրիտոսո Յիսուստա օլան խեղանէ նոյլլ օլալար :
- 11 Պու սէօղ էմին տիր • Զ իրա էյեր պերապեր էօլուիւք իսէ, պերապեր տախի եաշայաճա :
- 12 Ղըզ • Էյեր թէհամմիւլ է տերսէք, պերապեր տախի փա տիշաճըդ սիւրէճէյիլ • էյեր ինքեար էտերսէք, օ տախի
- 13 պիղի ինքիտ էաէճէք • Էյեր իմանըղ օլուրսադ, օ էմին գալըր • քէնտինի ինքեար էթ •
- 14 մէյէ գատիր տէյիլ տիր : Պու շէյլէրի խտթըրլարընա կէ թիր, վէ Բապպն հուղու ըունտա շէհատէթ էյլէ քի՝ սէօղ մարաղադ էթմէյէլէր, փ պիր շէյէ ֆայիտէլլ օլմա յըպ՝ իշտէնլէրին հարապընա տըր : Զալըջ քի՝ քէնտինի Ալահա մադպուլ կերէքլլին սէօղնիւ մօղըու մօղլույա էյրէտէն ալըպսըղ իշճի իհ :
- 16 գար էտէսին : Ամմա մուրտար պօլ լաֆլարտան կերի սուր • ղիրա օնլար ֆասըղըղը պէ թէր էթմէյէ սէպէպ օլուր •
- 17 վէ օնլարն սէօղն՝ սըրրը վէնէլէ եարաւը կիպի եէմէքտէ օլաճադ, քի շիմնոս վէ Փի ղէտոս օնլարտան տըր, քի օնլար՝ Գըյամէթարթըդ օլմուշ տուր տէյերէք՝ կերէքլլէտէն աղորլար, վէ պա՛ղը քիմնէլէ :
- 19 ըին իմանըր պօղարլար : Ամմա Ալահն զապի թէմէլլ տուրուր, վէ օնուն պու միւ հիւրիւ վար • Բապպ քէնտի նին օլան քիմսէլէրի պիլըր • հէմ՝ Բապպն ատըր հեր անկան քիմսէ՝ նահադըգտան
- 20 կերի տուրսուն : Ամմա պիր

պէջիւք էվտէ տէյիլ եալը նըղ ալթուն վէ կիւմիւլ գապար իլլա աղաճ վէ թփրապ գապլար տախի վար • վէ պա՛ղըսը ի՛ղզէթլլ խըլէն՝ վէ պա՛ղըսը էանա խըլէն ի չին տիւր : Իմտի էյեր պիր 21 քիմսէ քէնտիտին պու շէյլէր տէն վաքլէրսէ, ի՛ղզէթ ի չին պիր գապ օլաճադ քի ա՛ղիզէնմիշ՝ վէ սահիպինէ եարար՝ հեր էյի իշէ հաղըր լանմըջ օլա : Լաքին սէն կէնճ 22 էրէ մախսուս օլան շէհվէթլէրաէն գաշ • վէ փաք ետերէք իլէ Բապպա նիտա էտէնլէր իլէ պերապեր՝ սատաղաթըն՝ իմանըն՝ մուհապպէթին՝ սէ լամէթին աղաղնա խիւլ : Ամմա ճահիլ վէ պիմանա 23 մէսէլէլէր ըլտու էյլէ • չին պիլըրսին քի՝ զավպարա տէ պէպ օլուրլար : Լաքին Բապ 24 պըն գուլունա՛ղավա էթմէք եաղընաղ, իլլա ճիւմէյէ եա վաշ էյրէտիճի՝ զուլէ սապա 25 էտիճի՝ զըս տուրանլարը մահ ճուպլուպ իլէ թա՛լիմ էտիճի օլմադ է֊Գըշըր • պէլէի Ալահ օնլարա թէվպէ վէրէ քի՝ կեր չէքլլլին պիլլիտինէ նէլէր, վէ 26 շէյլանըն սուղաղընտան ալըրլարար քի օնտան օնուն իրա տէթինէ էսիրթու թուլմուլար :

ՊԱՊ Գ

Ս է պունու պիլին քի՝ սնէ 1 կիւնլէրտէ քէօթիւ ղէմանլար կէլէճէքլլ : Զ իրա ատէմլէր 2 նէֆսինի սէվէնլէր՝ թամա՛ քեարլար՝ քիպիլըր՝ մաղըուրլար՝ քիւֆիւրպաղար՝ աթալարա իթաաթաղլար՝ նամ քէօրլար՝ խապիւլէր՝ միւվտա

- տե՛ծսիղէն՝ պարըմաղար՝
 3 դամմաղար՝ քէնտինի դապեթ
 էթմիղէն՝ աղըննար՝ էյիյի
 4 սէվմիղէն՝ խայընար՝ էտէպ-
 սիղէն՝ ֆոտուլար՝ Ալահաան
 զէյաստէ զէվգի սէվէնէր օլա
 5 ճագար , վէ օնլարտա տին-
 տարըղըն սուրէթի օլաճագ ,
 ամմա օնուն գուվէթինի ին-
 6 քեար էտէճէքէն . վէ պուն-
 լարտան կէրի տուր : Զիրա
 պունլարտան սըր շօլ էվէրէ
 սօգուլան քիմնէլէր քի՝ կիւ-
 նահլար իլէ եիւքէնմիշ կէօնա
 կէօն իշթահլարտան սիւրիւք-
 7 լէնէն ճահիլ գարըլարը էսիր
 թուլթարլար , քի օլ գարըլար
 տայիմա էյրէնիլլէր , ամմա
 կէրէքէլլին պիլիսինէ հիշ
 պիր վագըթ կէլմէյէ գատիր
 8 տէյիլլէր : Վէ նիւճէ քի Յա-
 նէս վէ Յամրէս Մովսէսէ գար-
 շը տուրտուլար իսէ , պունլար
 տախի պէօյլէ՝ կէրէքէլլ յէ
 գարշը տուրուլար , աղը
 9 ֆատիր՝ իման խուսուսունտա
 րէտտ օլունմուշ տոէմէր տիր :
 Լաքին տահա զէյաստէ իլէրի
 վարմայաճագլար . զիրա պուն-
 լարըն ա՛ղըլըղըլարը հէ
 10 փիսինէ պէլլի օլաճագ , նիւճէ
 քի օնլարըն տախի օլուռ :
 Ամմա սէն պանա թապի՛ օլ
 տուն թա՛ւմտէ՝ կէլինմէքտէ՛
 նիլլէթտէ՛ իմանտա՝ սապրէթ-
 մէքտէ՛ մուհապպէթտէ՛ թէ-
 համվիլտէ՛ գօվալայըլարտա՛
 11 էլէմէլտէ , Անթաքեստա վէ
 Գօնեստա վէ Լիւսարտա
 պանա նէլէր վագի՛ օլուռ ,
 նէ գօվալայըլար չէքտիմ .
 վէ Բապպ պէնի հէփիսինտէն
 12 իսէլաա էյլէտի՝ Հէմ Գրիստոս
 Յիսուստա տինտարըգ իւզնէ
 եաշամագ ճիւմլէ իսթէյնիլլէր

տախի գօվալանաճագլար : Ամ 13
 մա եարամագ առէմլէր վէ ալ
 տաուրճըլար՝ աղտառարագ վէ
 ալտանարագ՝ տահա պէթէր
 օլաճագլար : Սէն իսէ էյ . 14
 րէնտիլլին վէ ի՛թիգատ էթտի-
 յին շէյլէրաէ գալ . զին
 քիմտէն էյրէնտիլլին պիլլը-
 սին . Հէմ՝ քի՛ մա՛սումըգ . 15
 տան պէրու Ա՛ղիլ Բիթապ-
 լարը պիլլիրտին , քի օնլար սէ-
 նի՛ Յիսուս Գրիստոսա օլան
 իմանըն վատիթասի իլէ՛ իսէլա-
 սէ ա՛լիմէթմէյէ գատիր տիր :
 Պիւլիւն Բիթապ՝ Ալլահ իլ- 16
 համը իլէ տիր , վէ թա՛ւմ ի-
 ջին՝ թա՛ղիր իջին՝ իսլահ ի-
 ջին՝ սասադաթ խուսուսուն-
 տա օլան թէսիպ իջին ֆա-
 յիտէլլ տիր . Թաքի Ալլահն 17
 առէմի թա՛մ՝ հէր էյի ա՛մէ-
 լէ հաղըլանմըլ օլա :

Պ Ա Պ Դ

Իմաի պէն Ալլահն՝ վէ 1
 քէնտի զուհուրինտէ հէմ փա-
 տիշահլըղնտա տիրէլլէրին վէ
 էօլիլլէրին շէրաա՛թընը կէօ-
 րէճէք օլան Բապպ Յիսուս
 Գրիստոսուն հուղուրունտա
 շէհատէթ էտէրիմ . Սէօղիւ 2
 վաղ էյլէ , վագըթը վէ
 վագըթսըղ՝ հաղըր տուր ,
 թա՛ղիր էյլէ , թէքտիր էյլէ ,
 էյիլլէ վէր՝ թէքմիլ սապր իլէ
 վէ թա՛ւմ իլէ . Զիրա վա- 3
 գըթ օլաճագ քի՛ սաղ թա՛լի-
 մի թէհամիլլէ էթմէյէճէք-
 էլէր , իլա գուլագլարը կիճիլէ-
 րէք՝ քէնտի արդուլարընա
 կէօրէ քէնտիլլէրինէ խօճալար
 պիրէսիրէճէքէլլ : Վէ կէր- 4
 չէքլլէտէն գուլագլարընը չէ-
 վիրիպ՝ մասալարա տէօնէճէք

- 5 Երբ : Լաքին սեն՝ հեր շէյտէ
այրգ տուր , մէշագգաթա տա
յան , աւետարանիչ իշնի իճ
րա էյլէ , խրդմէթինի էտա
6 էթ : Զ իրա պէն՝ արթըգ
գուրպան սունուլոյցորում , վէ
պէնիմ վէֆաթ էթմէմին վադ
7 Թը կէմիշ տիր : Էյի ճէհ
տի ճէհա էյլէտիմ , Էօլու
Թէքիլ էթտիմ , իմանը սապ
8 լատմ : Լ թըգ պէնիմ իշին
սատագաթին Թաճը սադլան
մըշալըր , քիօնու պանա Բապպ
օլսատըգ հաքիմ՝ օլ կինտէ
վէրէճէք տիր . վէ Էալընըգ
պանա տէյիլ՝ իլս հէփ օնուն
զուհուրինի սէվէնլէրէ տա
իւի :
9 Պանա Թէգ կէլէյէ զայ
10 րէթ էյլէ : Զ իրա Դեմա
պու տիննայը սէվէյլէ պէ
նի Թէրք էյլէտի , վէ Սէլանի
յէ վարսը . Կրեսկէս Գաղա
տիայա՝ Տիտոս Դաղմատիայա
11 Իիֆի : Եանըմտա Էալընըգ
Դուկաս վար . Մարկոսու
ալըպ՝ պիլէնճէ կէթիր . զերա
խրդմէթ իշին պանա Փայի
12 տէլի տիր : Վէ Տիւքիկոսու Ե
13 փեսոսա կէօնտէրտիմ : Տրո
վաստա Կարպոսուն Էանըն
տա պրապտըղմ Էաղմուր
լուղու վէ քիթապլարը՝ պա
խուսուա Թիրշէլէրի՝ կէտի
14 ինտէ կէթիր : Պաղըրճը Ա
ղէքանդրոս պանա չօգ քէօ
Թիւլիւք կէօլթէրտի . Բապպ
օնա արմէլէրինէ կէօրէ էօտէ
15 յէ : Վէ օնտան սէն սալի
սաղըն . զերա պիղիմ ուէօղէ

րիմիղէ զլյասէսի իլէ զըտ
տուրմուշ տուր : Իլք տէֆա՝ 16
ճէվապ վէրտիյիմանէ՝ պէրա
պէրիմճէ քիմնէ կէլմէտի , իւ
լա պէնի հէփիտի Թէրք էյլէ
տի . օնլարա պուսայըմանուն
լաքին Բապպ Էանըմտա տուր 17
տու , վէ պէնի գուզվէթլէն
տիրտի . Թաքի պէնիմ վասի
Թամ իլէ՝ վաղ խրդմէթի իճրա
օլունմաղըլա՝ հէփ Թայիֆէլէր
իշտէլէր . վէ արալան աղ
զընտան գուրթուլտում : Հէմ 18
Բապպ պէնի հէր Էարամաղ
մ՝ մէլտէն գուրթարաճադ , վէ
սաղ սէլիմ՝ կէօքսէ օլան
փասիլահլըզընա կէօթիւ
րէճէք . քի օնա Էպէտլէր
Էպէտինճէ ի՛ղղէթ օլտուն . Ա
մին :
Պրիսիէյէ վէ Ակիւղասա՝ վէ 19
Ոնէսիփորոսուն Էվինէ սէ
լամ էյլէ : Երաստոս Կորն 20
Թոստա գալըր , վէ Տրոփի
մոսու Մէլիտոստա խասթա
արադտմ : Գըշտան Էվիլէ կէլ
մէյէ զայրէթ էյլէ : Սանա՝ 21
Լւբուղոս վէ Պուդէս վէ Լի
նոս վէ Կօղիա վէ հէփ գա
րնտաշար սէլամ Էտէլէր :
Բապպ Յիսուա Քրիստոս րու 22
հունլէ օլտուն . ինայէթ պի
լէնիղճէ օլտուն . Ամին :

Եփեսոս Գիլիսանըն իւք Ե
պիսիպոստա Խասպ օլան Տիմոթէ
սա իփինճի յէփիւպ՝ Պօղոստան
իփինճի քէֆա՝ Նէրոն Կայսերին
հաղաւարտան Լըֆաղլէնփա՝ Բօւա
պան Էաղըլը :

ՊՕՂՈՍ

ԼՈՒՆԻՆԵԼԻՆ ՏԻՏՈՍԸ

ՄԷՔԹԻՒՊԻՒ

— 101 —

ՊԱՊ Ա

- 1 ՊՕՂՈՍ՝ Ալահին գու-
լու վէ Յիսուս Գրիստոսուն
առաքեալը (Ալահին ուղիւ-
փշերինն իմաննա վէ տին-
աարըդ իւղըէ օլան կէրչէք-
2 լիյին աիւկիսինէ կէօրէ , է-
պէտի հայաթըն իւմիտի ի-
չիւն քի՛ հալանտան միւնէդ-
ղէհ օլան Ալահ էղէլն զէ-
մանլարտանպերու վա՛տ էյ-
3 լէտի , վէ թա՛յին օլմուշ զէ-
մանլարտա՛ խելաւ էտիճիմիդ
Ալահին էմրի իւղըէ պանա
էմանէթ օլան վա՛ղըն վասի-
թասի իլէ՛ քէնտի սէօղիւնիւ
4 պէյան էյլէտի .) Ալէսսէվի
իման միւճիսինճէ խասս էվ-
լատ Տիստոս՝ Փէտէր Ալահ
թարափընտան վէ խելաւ է-
տիճիմիդ Տապպ Յիսուս Գրիս-
տոստան ի՛նայէթ վէ սէլամէթ
օլտուն :
5 Պու սէպէպսէն սէնի Վի-
րիտտէ պրադարմ քի՛ էքսիք
օլան շէյլէրի թէքմիւ էտէ-
սին , վէ սանա ըմարլատը-
ղըմ կիսի հէր շէհրտէ իւ-
6 թիարլար նասպ էտէսին , է-
յէր պիր քիմանէ գուսուրսուդ՝
պիր դարընըն գօճասը իսէ ,
քի՛ ընուն միւմին էվատլարը
օլուս՝ ընլար սէփիհ տէյիւ

շէքէպէթ օլունմուշ եա իթա-
ա՛թսըղ օլմայալար : Զիրա 7
եպիսկոպոսա կէրէք տիրքի՛
Ալահին վէքիլխարճը կիսի՛
գուսուրսուդ օլա . տէյիւ
խօտսին՝ տէյիւ էօվքէլի՛ տէ-
յիւ շարապա միւպթէլա՛ տէ-
յիւ վոբուճու՛ տէյիւ հա-
րամքեար , իլա միւսաֆիր 8
սէվիճի՛ էյլիյի սէվիճի՛ ա՛ղը
թամ՝ սասըգ՝ ա՛ղըլ քէնտի-
նի զապթ էտիճի՛ թալմէ 9
կէօրէ օլան էմին սէօղէ թա՛-
պի օլա , թա քի սաղ թալմ
իլէ էջիւթ վէրմէյն հէմ զլտ
սէշլէյէլէրի տախի թէքսիր
էթմէյէ դատիր օլա : Զիրա 10
իթաա՛թսըղ պօշ սէշլէյէն
հէմ ա՛ղըլ ալուստըճը չօդ
քիմանէլը վար . պախուսուս
սիւննէթտէն օլանլար . Գի 11
օնլարըն աղղընը գափաթմադ
կէրէք , քի ընլար խապիս
քեար սէպէպիստէն՝ ճալիդ
օլմայան շէյլէրի էջրէտէրէք
պիւթիւն էվէր ալթիւսթ է-
տէրլըր : Օնլարտան պիրի՛ 12
քէնտիլէրին վէյլամպէրիտէ-
տի . Վիրիտլէր տայիմա եա-
լանճըլար՝ քէօթիւ ճանալար-
լար՝ թէնպէլ պօշ պօղաղ փիւ
եւէլր տիր : Գու շէհատէթ 13
կէրչէք տիր . պու սէպէպ-
տէն ընլարը շիտտէթ իլէ տ՝

ղարլա, թա քի իմանտա սաղ
 14 դարլար, վէ Եհհուաի մա
 ալարլանա՝ վէ կերէքլեքալն
 երւղ չեվլրէն առեմէրլին թէն
 պիհէրլինէ տիգգաթ էթմէյէ
 15 լէր: Վերջի փաք քիմսէլէրէ
 հէփ շէյլէր փաք տըր - աւ
 մա մուրտարլարա վէ իման
 սըղարա՝ հիշ պիր շէյ փաք
 տէյլէ տիր - իլա ընլարըն
 կերէք ա՛գլը կերէք զամիրի
 16 մուրտարլանմըշ տըր: Ալա
 հը պլլլրիլդ տէյլէ լեգար է
 աէրլէր, աւմա ա՛մէլէր իլէ
 ծա ինքեսոր էտէրլէր - չիւն
 քի մէքրուհ վէ իթաաթ
 սըղար՝ վէ հէր էյի ա՛մէլէ
 եարամաղար տըր:

ՊԱՊ Բ

1 Ան իսէ՝ սաղ թա՛լիմէ
 եագընն շէյլէրի սէյլէ
 2 Քի իխթիարար պըգ՝ հհլի
 ըրղ՝ ա՛գլը թաա՛ իմանտա՝
 մուհապպէթաէ ստապրտա սաղ
 3 օլար: Քեզալլէ իխթիար
 դարլար՝ աղղլէրէ եագընըր
 գըյաֆէթաէ՝ աէյլէ զաւմ
 մաղար՝ աէյլէ չօգ շարտպա
 գուլ օլմուշար՝ իլա էյի էօյ
 4 ըէաիճիլէր օլարար - թա քի
 կէնճ դարլարա՝ դոճարլընը
 սէվիճի՝ էվատարլընը աէվիճի՝
 5 ա՛գլը թաա՛ փաք՝ էվէրլինի
 կէօղէաիճիլէր՝ լաթիֆէր քէն
 աի դոճարլընա իթաաթ է
 տիճիլէր օլմասընը էօյրէ
 աէլէր - թա քի Ալահըն
 սէօղլանէ քիւֆը օլունմայա:
 6 Քեզալլէ կէնճ էյիտէլէրէ նա
 տհաթ վէր քի՝ թաա՛ աղըլը
 7 օլարար - հէր շէյէ տայիր
 քէնտինի էյի ա՛մէլէրէ էօր
 նէք՝ թա՛լիմաէ ֆէտտտուն

իհթիրաղ՝ էտէպ՝ զէմմ՝ օլու
 նամաղ սաղ քէլաա՛ իպրաղ
 էյլէ - թա քի զըտ տուրան՝ 8
 հագգըմըղա սէյլէյէճէք պիր
 քէօթիւ շէյլի օլմատըղնտան
 ութանա: Գուլարա նասի 9
 հաթ վէր քի՝ քէնտի էֆէն
 տիլէրլինէ իթաաթ էտէլէր,
 հէր շէյտէ խօշ կէօրլինէլէր,
 զըտ սէյլէմէյէլէր, խամին 10
 էթմէյէլէր, իլա հէր շէյտէ
 էյի էմինիյէթ կէօսթէրլէր
 թա քի հէր շէյտէ խէլաա է
 տիճիլդ Ալահըն թա՛լիմաէ
 ղէյնէթ էտէլէր: Ձիրա Ալ 11
 լահըն խէլաա կէթիլէրէն ինա
 յէթի՝ հէփ առէմէրէ զահիր
 օլտա - Վէ պիղի ֆասըգըլը 12
 վէ տիւնեալի արղուլարը ին
 քեսոր էալա՛ օլու տիւնեա
 տա թաա՛ ա՛գլ իլէ վէ սաաա
 դաթ հէմ տինտարըգ իւղըէ
 եաղամաղա թէրպիյէ էտէր -
 Վէ օլ միւպարէք իւֆաի՝ հէմ 13
 ա՛ղիմ Ալլահըն վէ խէլաա է
 տիճիլդ Յիսաա Քրիտա
 տուն ճէլլ զուհրլինի պէքլէ
 յէլիմ - Քի օ՝ քէնտինի օլի 14
 ղիմ իչիւն վէրտի, թա քի
 պիղի հէր պինամուսղուգտան
 խէլաա էտիտ՝ քէնտինէ էյի
 ա՛մէլէրէ զայրէթ էտէն խաա
 գալլմ փաքլէյէ: Պու շէյ 15
 լէրի սէյլէ, վէ նասիհտի
 էյլէ, վէ էմիլ թէքիտ
 իլէ թէքաիր էյլէ - սէնի
 հիշ քիմսէ թահգիր էթմէ
 ոլին:

ՊԱՊ Գ

() Նւորըն խաթըրնա կէ 1
 թիր քի՝ ոպթանաթլարա ճէ
 հիւքիւմէլէրէ իթաաթ է
 տէլէր, միւթիւ օլարար, հէր

էյի ա՛մէլէ հազըր օլալար ,
 2 հիւ քիմէյէ քիւֆը էթմէյէ-
 լէր , դավլաճը օլմայալար ,
 միւլայիմ օլալար , հէփ առէմ-
 լէրէ թէքմիլէն մահճուպուգ
 3 կէօսթէրէլէր : Զիրա պիր
 զէման պիղ տախի ա՛ղբարզ՝
 իթաաթսըղ՝ ալտանմըլ ի-
 տիք , վէ տիւրլիւ տիւրլիւ աը-
 զուլարա վէ զէվզլէրէ գուլուգ
 էտէր իտիք , քէօթիւլիւքստէ
 վէ հասէտտէ կէչինիր իտիք ,
 մէքըուհ իտիք , վէ պիրի պի-
 րիմիդտէն իքրահ էտէր իտիք :
 4 Ամմա խէլաս էտիճիմիղ Ալլա
 հըն էյիւյի վէ ինսան սէվի-
 ճիլլէյի զահիր օլուուզու զէ-
 5 ման , պիլիլ՝ իլլէտիլիմիղ սա-
 տադաթտա օլան ա՛մէլէր իլէ
 տէյիլ՝ իլլա քէնտի մէրհամէ-
 թփնէ կէօրէ իտէլաս էյլէ-
 տի , թէքրար սօլուլ էայդա-
 մասը վէ Ազիլ Բուհ էէնի-
 6 լէմէսի վասիթասի իլէ , քի օ-
 նու խէլաս էտիճիմիղ Յիսուս
 Գրիսաոսուն վասիթասի իլէ
 իւզէրիմիղէ դանիմէթ իլէ տէօք-
 7 տիւ . Շէջլէ քի սնուն ի՛նա-
 յէթի իլէ սաաղգլանսրղը-
 մըզտան սօնկրա՝ էպէտի հա-
 յաթ իւմիտի միւճիպիւնճէ վա-
 8 ռիսլէր օլալըմ : Պու սէօղ էմին
 տիր . վէ իսթէրիմ քի՝ սէն
 պու շէյլէր խուսուսունտա
 թահգիլ էյլէյէտին , թա քի
 Ալլահա ինանուն քիմսէլէր է-
 յի ա՛մէլէրէ ճէհա էթմէյէ
 մուգայէտ օլալար . առէմէ-

րէ էյի վէ ֆայիտէլի շէյլէր
 պուլար տըր : Ամմա տիվանէ 9
 միւպահէսէլէրտէն վէ սիւիլէ-
 լէր սայմագտան վէ ՚իլդալար-
 տան վէ նօմօս մա՛րաղարալըն-
 տան կէրի տուր . զիրա յուլար
 ֆայիտէսիղ վէ պաթըլ տըր :
 Հերէտիկոս առէմի՝ պիրինճի 10
 վէ իքինճի՛նատիհաթտան սօնկ-
 րա թէքը էյլէ : Վէ պիւքի՝ 11
 պէջլէ քիմսէ սափուլ տըր ,
 վէ կիւնահ իլլէր , չիւն քիքէն
 տիլլինտէն հիւքմօլմուշաուր :
 Արտեմայը եա Տիւքիկու 12
 սու սանա կէճստէրտիլիմ զէ-
 ման՝ Նիկոպօլիտէ եանըմա կէլ-
 մէյէ ա՛մէլէ էթ . զիրա դըր
 օրատա կէչիլըմէյէ ՚իլյէթ էթ-
 տիմ : Դօմօս խօճասը Զէնա 13
 սը վէ Ապուղսուս իճիթիմալ
 իլէ եօլա գօ , թա քի յուլարըն
 հիւ պիր էքսիք շէյի օլմայա :
 Հէմ պիղիմքիլէր տախի լաղըմ 14
 օլան հաճէթլէր իչիւն էյի ա՛-
 մէլէրէ ճէհա էթմէյէ էջրէն
 սինլէր , թա քի մէյլէսիղ օլ-
 մայալար : Պիլէմճէ օլանըա 15
 ընն հէփիսի սանա սէլամ է-
 տէրլէր . պիլիլ իմանտա սէ-
 վէնլէրին հէփիսինէ սէլամ էյ-
 լէ : Ի՛նտէթ հէփինիլլին պի-
 լէսինճէ օլուուն . Ամին :

Իլիւրիւլէր քիւլիտաւըն իւ-
 էպիսիպոստոս նոսպ ըլանտի Տի-
 րոսա մէփիտա՝ Մալիէրիտէն
 Նիկոպօլիտ շէրիփիլէն Եւզել
 Գը :

1 ՊՕՐՈՍ Քրիստոս Յիսուսն մահապետու՝ վէ Տիմութէոս դարնտա՝ սէվիլիւն միւզ վէ իշտալմիւզ փրկմանս ,
2 վէ սէվիլիւն Ապփիայա , վէ ճէնքալարմիւզ Արքիպպոսա , վէ սէնին էվիստէ օլան քիլիսա .
3 յա . Սիղէ փեռերիմիւզ Ալլոս Թարաֆրնտան վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոստան ինա .
4 յէթ վէ սէլամէթ օլտուն :
5 Տայիմա տուալարմնա սէնի զիք էաէրէք՝ Ալլահմա շիւքր էաէրիմ՝ սէնին Բապպ Յիսուսա վէ հէփ ալիլիւն օլան մուհապպէթիլի վէ իմանըն իշիթաիքճէ . Աէօլէ քի իմանընն իշհադլիլ արիլատէ էլան հէր էյլիլին արիլիստէ Քրիստոս Յիսուս իշիլն
6 իշիլէր օլա : Զ իրա սէնին մուհապպէթիլիստէն էօթիւրիւ չօգ սէվիլնճիլի վէ թէսէլիլիլ վար . չիւն քի սէնին վատի .
7 Թանիլէ ալիլիլիլն պարլարլար լահաթ պուլլու շտուր՝ էյ գարնտալ : Պուսուն իշիլն ճալիլ օլմար սանա էմր էթմէ .
8 յէ Քրիստոստա չօգ ճիստրէ թիմ վար իսէ տէ , մուհապպէթէ արիլանէն պարիուսուս ըէճա էաէրիմ , պէն պէօլէ արիլ քիմսէ՝ էա՛նի քի իսթիար Պօղոս վէ շիմար Յիսուս

Քրիստոսուն մահապետու կիլիլիմ : Սանա պէնիմէվարմ 10
պէնտէրիմտէ թէվիլիլ էյլէտիլիլ Միսսիմա իշիլն ըէճա էաէրիմ . ՕԼ քի արիլ զէման 11
սանա՝ իշէ էարամալ իսի , ամնա շիմարի կէրէք սանա կէրէք պանա՝ իշէ էարար արլ ,
օնու քի կէրի կէօնաէրիմ : Իմարի սէն օնու՝ էա՛նի պէնիմ 12
պարլարմիւզ դապուլ էյլէ . Օնու քի պէն էանլմա ալլ 13
գօմադ իսթէր իսիմ , քի աւետարանըն պէնտէրիլիլատէ պանա սէնին էէրիլիլ իլլիլէթ էաէ : Ալլիլն սէնին ըէյլին օլ 14
մաարգճա՝ հիլ արիլ շէյլ էթմէք իսթէմէարիմ . Թա քի էյլիլին՝ մէճպուրիլիլէթտէն կիլիլ օլմայա , իլլա իրատէթտէն օլա : Զ իրա դապիլ քի՝ արիլ ալ վարլթ էանլաթն պուլլուն իշիլն պրլարլար , քի էայէտէն սէնին օլտուն , արթիլ գուլ 15
կիլիլ տէյլլ իլլա գուլտան իլաթիլն՝ մուհապպէթլու դարլմաալ կիլիլ , պարիուսուս պանա՝ վէ նէ դաարար տահա զիլա տէ սանա հէմ թէնտէ հէմ 16
Բապպտա : Իմարի էյլեր պէ 17
նի իշհադլն սայարսան , օնու պէնիմ կիլիլ դապուլ էյլէ : Վէ էյլեր սանա արիլ նահադլ 18
լլիլ էթտիլ էա պօղճու իսէ , օնու պէնիմ հիսապրմա սայ :

- 19 Պէն Պօլոս քէնտի էլմ իլէ
էաղտըմ. էտա էտէճէյիմ.
տէմէյիմ սանա քի՝ պանա
հէմ քէնտիին տաիի պօրճըւ.
20 սուն : Պէլի՝ եա՝ գարնտաշ՝
Բապպտա սէնտէն պա շէյի
մէտրուր օլայըմ. պաղըլարը.
մը Քրիստոստա րահաթլան.
21 տըր : Սէնին իթաաթընա ի՝
թլմատ էթտիյիմտէն սանա
էաղտըմ. չին սիլիլիմ քի՝
տէտիյիմտէն զլյատէ ստիսի
էաէճէպին :
22 Հէմ տաիի պանա պիր
գանագ տէ հաղըլա . զիրա

ումարըմ քի՝ տուալարընը
պէրէքէթիլէ՝ սիգէ պաղըլա.
նաճալըմ : Քրիստոս Յիսուս 23
տա մահպուստալըմ օլան Ե.
պափրաա սանա սէլամ էտէր,
հէմ իշտալարըմ Մարկոս՝ Ա 24
րիստաբքոս՝ Դեմաս՝ Դուկա
քաիի : Բապպըմըլ Յիսուս 25
Քրիստոսուն ի՛նայէթի րու.
հունուղ իլէ օլուուն . Ա
մին :

Փիլիմոս մէլիապ՝ Բօմփոս
Գուլ Ուէնիոս մաիլաի իլէ
էաղըլա :

ՊՈՒՆՈՒ

ԵՌԵՐԵՆԼԼԸՆ ԻՊՐԱՆԻԼԵՐԻ ՄԼՔԹԹԻԻՊՈՒ

ՊԱՊ Ա

- 1 ԼԼԼԱՏ ղէմանի գատիմ
տէ պապալարա չօգ էերլէր.
տէ վէ չօգ Թարղոս փէյլամ.
պէրլէր վաաթմասի իլէ սէյ.
2 Էյիպ՝ պու սօնի կիւնլէրտէ
պիղէ Օլու վաաթմասի իլէ
սէյլէաի . քի ծու հէր շէյի
վարիս Թալին էյլէտի , քի օ.
նուն վաաթմասի իլէ աիւնէայը
3 տաիի էարաթտը . Քի օ՝ օ.
նուն ճէլալինին զլյասը վէ
զաթընըն սիքքէսի օլուպ՝ հէր
շէյի դուարէթինին սէօլիւ
իլէ զապլէ էտէրէք՝ քէնտիսի.
նին վաաթմասի իլէ կիւնահլա.
լըմըղա քէֆարէթ էթտիլէ.

տէն սօնկրա՝ էիւճէլէրտէ ա՝
զամէթին սաղընտա օթուր.
տու : Վէ մէլէքլէրտէն օլ քա.
տար ալա օլուու , ծնարտուն
նէ գատար ֆարգլէ իսիմէ վա.
րիս օլուու իտէ : 2 էիրա մէ.
լէքլէրին հանկըրնա պիր ղէ.
ման տէաի . Սէն Օլլումնուն ,
պէն սէնի պու կիւն սօղուր.
տում . վէ էլինէ . Պէն ծուուն
Փէտէրի օլաճալըմ , վէ օ՝ պէ.
նիմ Օլլում օլաճագ : Վէ
էլինէ՝ իլք սօղմուլու տիւնէա.
յա իսիալ էթտիյի ղէման
տէր . Վէ ծու Ալահըն հէի
մէլէքլէրի սէճտէ էթտիլէր :
Վէ մէլէքլէրին հաղըլնա
տէր . Գէնտի մէլէքլէրին

- 8 րուհւար՝ վէ խատեմէլէրինի
 8 աթեշ ալէվի էտեր . Ամմա
 Օղուլուն հագգընա՝ Սէնին
 թախթըն եա՝ Ալլահ՝ էպէտ
 իւլ էպէտ սապիւն տիր . սէնին
 վատիշահըլընըն ա՛սասը՝ տող
 9 րուլուգ ա՛սասը տըր . Սատա
 դաթը սէվաին , վէ պինամուս
 լուգտան իբրահ՝ էթտին , պու
 նուն իչինն եա՝ Ալլահ՝ սէնին
 Ալլահըն սէնի՝ սէնին շէրիբ
 լէրինտէն զլյատէ սիւրիւր
 էաղը իլէ մէս՝ էյլէտի քէր :
 10 Հէմ քէր . Իպթիտատէն եա՝
 Բապպ՝ եէրի սէն թէմէլլէ
 տին , վէ կէօբլէր սէնին էլլէ
 11 րինին ամէլլէրի տիր . Օնլար
 հէլաք օլուրլար , լաքին սէն
 պագը սըն . վէ ճիւմէսի էս
 12 վապ կիպի էսքիյէճէլլէր , վէ
 Օնլարը լիպաս կիպի տիւրէ
 ճէքսին , վէ թէպախլ օլաճագ
 լար . ամմա սէն հէմանն օ
 սուն , վէ էրըլարըն տիւքէն
 13 յէլէճէլլէր : Վէ մէլլէրլէրին
 հա՛նկըսընա պիր զէման տէ
 տի . Սաղ եանըմա օթուր ,
 թա սէնին տիւլմէլլէրինի՝ սէ
 նին սյաղլարընըն ալթընա պա
 14 սամագ գոյանատէք : Օնլարըն
 ճիւմէսի խէլասէ վարիս օ
 լաճապ օլան քիմսէլէր իչին
 խըղմէթէ կէսնտէրիլլէր խըղ
 մէթ էտէն րուհւար տէյիլ
 լէրմի :

ՊԱՍՊ Բ

- 1 Պու սէպէպտէն պիղէ
 Կէրէք տիր քի՝ իշիտիլմիշ օ
 լան շէյլէրէ տահա զլյատէ
 տիգգաթ էտէլլմ , օլմայա քի՝
 2 գայալլմ : Ձիրա էյէր մէ
 լէրլէր վասիթասի իլէ սէյ
 լէնէն սէօղ սապիթ օլտու ի
 սէ , վէ հէր ի՛սեան վէ իթա
 ա՛թսըլլըք հագ Զէղա ալտը
 իսէ , պիղ ա՛ղպատան նասըլ
 3 գաշաճաղըլ՝ պու իհմալ էթ
 տիյիմիղ թագտիրտէ , քի
 պու՝ Բապպտան սէյլէնմէյէ
 պաշլանըպ՝ իշիտէնլէրտէն պի
 զէ թասահիճ օլտու . Ձիւն քի
 4 Ալլահ տախի ալամէթլէր վէ
 հիքմէթլէր վէ տիւրլլէ տիւր
 լիւ գուվլէթլի իշէր վէ Ալլա
 5 րուհ թագսիմլէրի վասիթասի
 իլէ քէնտի իրասէթլինէ կէօ
 6 րէ շէհատէթ էյլէտի :
 Ձիրա՝ օլ հագգընա սէյ
 7 լէտիյիմիղ կէլէճէք տիւնէպը
 մէլլէրլէրէ թապի՝ էթմէտի :
 Ամմա պիր եէրտէ պիրի շէ
 8 հատէթ էտիպ տէտի . Ատէմ
 նէ՝ տիր , քի Օնու զլքը էտէր
 սին , եախտա ատէմ՝ օլտու՝ քի
 9 Օնու զիյարէթ էտէրսին . Օ
 նու մէլլէրլէրտէն պիր աղ էտ
 նա դըլտըն , Օնու ճէլլա ու
 ի՛ղզէթ իլէ թաճլատըն , վէ
 Օնու սէնին էլլէրինին ա՛
 մէլլէրի իւղէրինէ նասպ էթ
 10 տին . հէր շէյի Օնուն այագ
 լարը ալթընա թապի՝ էյլէ
 տին . զիրա հէր շէյի Օնա
 թապի՝ էթմէյիլէ , Օնա թա
 պի՝ օլմամըշ հիշ պիր շէյ գօ
 մասը . ամմա շիմտի տահա
 հէր շէյի Օնա թապի՝ օլմուշ
 11 կէօրմէյօրուզ . Լաքին մէլլէ
 լէրտէն պիրաղ էտնա օլան
 Յիսուսու՝ էօլիւմին էլէմի
 իչինն ճէլալ ու ի՛ղզէթ իլէ
 թաճլանմըշ կէօրիւյօրուզ ,
 չիւն քի Ալլահըն ինպէթի
 իլէ՝ հէվիթի իչինն էօլիւմ
 տաթտը : Ձիրա Օնա՝ էա՛նի
 12 հէր շէյ Օնուն իչինն վէ հէր
 շէյ Օնուն վասիթասի իլէ օլա

նա կերէք իտի քի՛ չօգ օղորւ
լար ի՛ զղէթէ կէթիւրէնի՛ Էանի
օնարուն իւլապնն սէրվէրի.
նի էլէմէր վասիթասի իէ
թէքմիւ էտէ :

- 11 Ձերա կերէք ա՛ղիւլէյն
կերէք ա՛ղիւլէնէյլէր՝ հէփիսի
սիւրիսինտէն տիր . պու սէ.
պէպտէն օնարը դարնտաշ
լար չաղըմագտուն էօթիւրիւ
12 ութանմաղ : Ձիւն քի տէր .
Սէնին իսմինի գարնտաշա
լըմա խապէր էտէճէյիմ՝
քիլիսանըն օթթասընտա սանա
13 թէսպիհ էտէճէյիմ : Վէ եիւ
նէ . Պէն օնա ի՛թիմատ է
տէճէյիմ . վէ եինէ . իշթէ
սիւն՝ վէ Ալահըն պանա վէր .
14 տիլի չօճուգլար : Իմտի չիւն
քի չօճուգլար թէնտէն վէ
գանտան հիսսէտար օլտու
լար , քէնաիսի տաիի քէղալիք
հէման պու շէյլէրտէն հիս
սէտար օլտու , թա քի էօ
լիւմիւն վասիթասի իէ՛ էօլիւ
միւն հիւքիւմէթինէ մալիք
օլանը՝ եանի շէյթանը իպ
15 թալ էտէ . վէ օնարըն հէ
փիսինի գուրթարա քի՛ պիւ
թիւն էօմլուրէրինտէ էօլիւմ
գորդուտունտն գուլուգ ալ
16 թրնտա իտիւր : Ձերա կէլի
մէլէքէրէ տէսթէկիր օլմաղ ,
լաքին Աքրահամ զիւրրիյէ .
17 թինէ տէսթէկիր օլուր : Իմտի
իգթիլա իտի քի՛ օնա հէր
շէյտէ գարնտաշարա պէնկ
ղէր օլա . շէյլէ քի Ալահա
միւթալիւգ օլան շէյլէրտէ
մէրհամէթի վէ էմին պաշ
քեաշին օլա , քի գալիւն կիւ
նահարրուա քէֆարէթ էյլէ
18 յէ : Ձերա քէնաիսի թէճ
րիւպէյէ տիւջար օլուպ էլիւմ
էքմիւ իտիլի սէպէպաշն՝

թէճրիւպէ չէքէնէրէ եար .
տըմէթմէյէ գատիր տիր :

ՊԱՊ Գ

(1) ու սէպէպտէն եա՛ ա՛ 1
զիւ գարնտաշար՝ սէմալի
տա վէթին իւհագլարը իգրա .
ըմըպն աուաքեալը վէ պաշ
քեաշինի Գրիստու Յիսուսա
պագըն . Գի օ՛ օնու նասպ 2
էտէնէ էմին իտի , Մովսէս
տաիի օնու պիւթիւն էվլիտէ
օլտուլու կիպի : Ձերա պու 3
Մովսէստէն օլ գատար զիյա
տէ ի՛ զղէթէ լալըգ օլտու , նէ
գատար քի էվի պլիւն էտէնին՝
էվտէն զիյատէ ի՛ զղէթի վար
իսէ : Ձերա հէր էվ պիւր 4
քիմաէտէն պինա օլունուր .
ամմա հէր շէյի եափան Ալահ
տըր : Վէ Մովսէս՝ կերչի օ 5
նու պիւթիւն էվլիտէ իրզ
մէթէտար կիպի էմին իտի՝
սէյլէնէճէք շէյլէրին շէհա
տէթի իլիւն . Ամմա Գրիս 6
տոս՝ էվի իւզէրինտէ Օղու
կիպի տիր , քի օնու էվի պիւր
իզ , էյէր սէրպէսթիլի վէ
իւմիտին իֆթիլարընը սօնա
տէք գալի թութարուագ :

Օնու իլիւն Աղիւր Բու 7
հուս սէյլէսիլի իւղէ՛ Պու
կիւն էյէր օնու սէսինի իլի
տիրսէնիզ , չէօտէ թէճրիւպէ 8
կիւնիւտէ օլան աշըթմադ
տաքի կիպի՝ եիւքէրէրինիլ
գաթըլաթման . Գի օրտա
պաղալարընը պէնի թէճրիւ
պէ էթալիւր . պէնի ունա 9
տըլար , վէ զըրգ եըլ ա՛մլէ
րիմի կէօրտիւէր : Օնու ի 10
չիւն օլ պիւլիւտէն թիւթիւ
տիւմ , վէ տէսիւմ . Տայիւ
էիւրէքէրինտէ ալտանըլար :

- հեմ ծնար եօղարմը պիւմէ .
 11 տիւր . Եհօյէ քի զազապըմ .
 աա եհմին էթտիմ քի Բահաթ .
 լըղըմ կիրմէյէճէքէր :
 12 Պագըն եա՝ դարնտաշար՝
 օլմայա քի սիզտէն պիրինտէ
 իմանսըղըլըն եարամող եիւ
 13 րէյի օլա . քի տիրի Ալլահ .
 տան մուրթատ օլա . Իլլա՝
 Պու կիւն տէնիլտիքճէ՝ հէր
 կիւն պիրի պիրինիզէ նաոի .
 հաթ էստին . թա քի սիզտէն՝
 կիւնահնն ալտատըր իլէ քիմ .
 14 սէ դաթըլանմայա : Զիրա՝
 էյէր իլլաթիթիմատը սօնատէք
 դալի թութարագ , Բրիս .
 տոսուն իլհագարը օլմուշուղ .
 15 նիճէ քի աէնիլէր . Պու կիւն՝
 էյէր ծնուն սէսինի իշիտիր .
 սէնիլ , էիւրէքէրինիլի՝ ա
 ճըթմագտաքի կիպի դաթը
 16 լաթման : Զիրա քիմէր Իպի
 ֆի իշիթտիքէրինտէ աճըթաը
 17 րար . հէման Մոլսէսին վա
 սիթասի իլէ Մըսըրտան հէփ
 չըգանար տէյիլ մի : հէմ
 զըրդ եըլ քիմէրտէն թիթ
 սինտի . կիւնահ էտէնէրտէն
 տէյիլ մի , քի ծնարըն քէմիք .
 18 էրի չէօլտէ տիւշտիւ : Վէ
 ծնուն րահաթըղըմա կիրմէ
 մէյէ քիմէրէ՝ եհմին էթտի ,
 իթաաթ էթմէյէնէրէ տէ
 19 յիլ մի : Իմտի կէօրիյօրուղ
 քի՝ իմանսըղըգ սէպէպին
 տէն կիրմէյէ դատիր օլմատը
 10 րար :

Պ Ա Պ Դ

- 1 Իմտի դօրգալըմ , օլմայա
 քի ծնուն րահաթըղըմա կիր
 մէյէ պագի դալըլ վա՝ա
 վար իքէն սիզտէն պիրի մահ
 2 րում՝ դալըլ պուլունա : Զիր
 րա պիղէ տալի ծնար միպիլու
 միւթտէ օլունտու . լաթին ի
 շիթտիքէրի սէօլ իշիտէնէր
 տէ իման իլէ պէրապէրօլմա
 տըղընտան՝ ծնարա ֆայիտէ
 էթմէտի : Զիրա պիղ ինա
 նանար՝ րահաթըղա կիրէրիլ ,
 սէօլէտիյի կիպի . Եհօյէ քի
 զազապըմտա եհմին էթտիմ
 քի՝ Բահաթըղըմա կիրմէյէ
 ճէքէր , էյէրէն ա՛մէլլէր
 տիւնէանըն դուրուլմատընտան
 պէրու թէքթիլ օլմուշար իսէ
 տէ : Զիրա պիր մահալտէ
 եհտինճի կիւնին հապքնա
 պէյլէ սէյլէտի . Վէ եէ
 տինճի կիւնտէ Ալլահ քէն
 տինին հէփ ա՛մէլլէրինտէն
 րահաթըլատը . Վէ էրիէ
 պունտա տէր . Բահաթըղը
 մա կիրմէյէճէքէր : Իմտի՝
 չիւն քի պաղըլարը ծնա կիր
 մէյէ պագի դալըր , վէ ծնարա
 քի մուգատտէմա միւթտէ
 օլունտու , իթաաթըրըղ սէ
 պէտինտէն կիրմէտիլէր . Թէք
 րար պիր կիւն թալին էտէր .
 Պու կիւն Բապիթի Իւէ , չիւն
 քի պու դատար վագթթտան
 սօնկրա Դաւիթտէ տէր , նիճէ
 սէյլէնմիշ տիր . Պու կիւն՝
 էյէր ծնուն սէսինի իշիտիրտէ
 նիլ , էիւրէքէրինիլի դաթը
 լաթման : Զիրա՝ էյէր ծն
 արը Յեսու րահաթըղա էր
 տիրտէ իսի , պունտան սօնի
 րա օլաճագ պիր զայրի կիւն
 իչիւն սէյլէմէլ իսի : Իպի
 օլմուշ օլտու քի՝ Ալլահն
 դալմը իչիւն պիր աղիլ րա
 հաթըղ պագի դալըր : Զիր
 րա ծնուն րահաթըղըմա կի
 րէն՝ օ տալի քէնտի ա՛մէլլէ
 րինտէն րահաթըլատը , Ալլահ
 քէնտինիլէրէրտէն րահաթըլա

հարձակարդ հանկարծ օրտու-
ղունու եղբոր թախն . վէ տե-
յիւ սապիթ թախն . իլլա
սիւտէ միւս թախն օրտու . քիմնէ .
13 Էր օրտուուդ : Զ իրա հէր
սիւտ իլլա պէպէնէն քիմնէնին .
սախաղաթ սէօղիւնտէ թէճ .
քիւպէսի եօգ սուր . չիւն քի
14 մա'սուս սուր : Ամա սա
սիլթ թախն . թէքմիլ առէմ
էրէ մախաղա սուր , քի մ-
լարն հասնէլէր . ալլաւագ
սէպէպիւնտէն էյիւնին վէ քէօ .
թիւնիւն փարգընա վարմաղա
իւման օրտուու չար սուր :

ՊԱՊ Զ

1 () նուն իչիւն քրիստոս .
սուն իլլթիտասընն սէօղիւ-
նիւ պաղաղա' թէքմիլէյէ եիւ-
րիւյէլիւ . վէ թէքար' էօլիւ
ա'մէլէրտէն թէպէպէնին վէ ՍԼ
2 Լահա իմանըն' վաթիթիլէր
թալիթիւնին վէ էլէր դամալ-
նըն վէ էօլիւէր դըյամէլի .
նին' վէ էպէսի շէրաս' թըն
3 թէմէլնի դուրմայալմ : վէ
Սլահ իլլին վէրիւսէ , պու-
4 նու էտէճէյիլ : Զ իրա միւս
քիւսիլ սիւր քիւր քէրիւ
ըջղա նայիլ օլանլար' վէ սէ-
մալի պախիլիւն տաթընը ա-
լանլար' վէ Վլիլ Բուհ իլլաղ-
5 արը օլանլար' վէ Սլահն է-
յի սէօղիւնիւ վէ կէլէճէք ա' .
սիլիւն գուվլէլէրիւնի տա-
6 թանլար' տիւշիւլէրի թաղ-
տիլտէ , էիւնէ թէվպէյէ էէ-
նիլէնէլէր . չիւն քի քէնտի .
էրիւնէ Սլահն օլլունու
թէքար իսաղայրպ ըլսվայ
7 էտէրէր : Զ իրա էէր' չօգ աէ-
ֆա' իւղէրիւնէ կէլէն էալմու-
րու իչիպ' մուն իւղէրիւնէ

չիլթ սիւրէն քիմնէլէք իչիւն
եարար օթ հասլէ կտէրէ ,
Ալլահան պէրէքէլէ նայիլ
օլուր . Ամա տիլէն վէ իսա- 8
չաղլար պիլթիլիւսէ , ըլտա
օլլունու' վէ պէտաղալա
եաղըն տըր , վէ մուն էէճա-
մը էանմաղ իչիւն տիւր : 1 Վ
յիւն էա' սէվիլիլէլէր' էյէր-
չի պէյլէն սէյլէր իսէք աէ ,
սիլիւն հաղգընըղա տահա էյի
վէ իէլապէ միւս' իւլլա շէյլէր
վար ի' թիմաստ էտէրիլ : Զ ի 10
րա Սլահ նահաղ աէյիլ տիւր
քի' ա'ղիլէրէ էթտիլիւնիլ վէ
էթմէքտէ օլտուլունուլ իւրը
մէլտէն սիլիւն ա'մէլիլիլ վէ
մունն աղընա կէօսթէրսիլի-
նիլ միւհապպէլթի ունուտա :
Ամա արղու էտէրիլ քի' 11
սիլիւն հէր պիլիլիլ իւմտիւն
թահգիլիլիլ իստուստանա
թա սօնատէք հէման պու-
ճէհտի կէօսթէրէ . Դէյլէր քի 12
թէնպէլ օլմայասընը , իլլա
իման վէ սապը վասիթասի ի
լէ վա'տէրէ վարիս օլանլարա
պէնիլէր օլասընը : Զ իրա 13
Վլահ Սլահնամա վա'տ էթ-
տիլիւնտէ' էէմիւն էտէճէք հէ-
սահա սիլիւ պէյիլիլ օլմա-
տըլընսան' քէնտիսիլիլ էէմիւն
էտիպ տէսի . էլպէլթիլ սէ- 14
նի հէր վէճէ իլլա պէրէքէլ-
լէյէճէյիւ , վէ սիլիւ հէր
վէճէ իլլա չօղալաճաղըն : վէ 15
պէյլէլէն սապը էթմէյիլէ ,
պու- վա'տա նայիլ օլտու :
Զ իրա առէմէլ' քէնտիլէր 16
աէն պէյիլէք իլլա էէմիւն էտէր-
լէր , վէ իսպաթ իչիւն' էէմիւն
մնլարն հէվ նիլլա'սընն էէ-
ճամը տըր : Պունտաէն էօ- 17
թիւրիւ Սլահ' վա'տիւ վարիս
լէրիւնէ քէնտի թէսպիլիլիլ

Թէպտիլ օլունմաղ իտիյնի
տաճա զիյատէ կէօթէրմէք
իսթէմէյիլէ, էէմիյնի օրթայա
18 կէթիւրտի . Ըէօյլէ քի Թէպ-
տիլ օլունմաղ իքի շէյին վա-
սիթասի իլէ՝ քի Ալլահա ըն-
լարտա եալան սէօյլէմէք միւմ-
քինսիղ տիր՝ դավի Թէսէլէ-
յէ մալլէք օլալմ, պիլքի էօ-
նիւմիւզտէ օլան իւմիտի ԹուԹ-
19 մադ իշինն սըլընըլըգ . Քի օ-
նու ճանըն էմին վէ գավի էն-
կէրի մէգամընտա ԹուԹարըգ,
քի փէրսէնին իջ Թարաֆը
20 նա կիրէր . Օրայա քի Յիսուս՝
Մեւթիսեդէկ Թէրթիպինճէ
էպէտէն պաշ քեահին օլմա-
ղըլա՝ պիլըմ իշինն գուլաղուզ
կիրտի :

ՊԱՊ Է

1 Օ իրա պու Մեւթիսեդէկ՝
Սաղեմ փատիշահը՝ Ալլահ
Թաալանըն քեահինի՝ քի Աբ-
րահամը փատիշահարըն գըր-
ղընընտան տէօնէրքէն գարը-
լատը, վէ ընա խայր տուա՝
2 էյլէտի, քի Աբրահամ ընա
Հէփիսինտէն ընտալըգ տախի
Հիստէ վէրտի, քի էվլէլա
Սատագաթ փատիշահը՝ վէ
սոնկա Սաղեմ փատիշահը տա-
խի՝ եանի Սէլամէթ փատիշա-
3 հը Թէֆտիր օլունուր, պապա
սըղ՝ անասըգ՝ սիլսիլէսիդ՝ վէ
կիւնլէրինին իպթիտասը Էօգ՝
Հէմէ՝օմլիւնին սօնու Էօգ,
իլլա Ալլահըն Օղլունա մէ-
նէնտ օլուպ՝ միւտամէմէթ իլէ
պուշ քեահին գալըր :
4 Վէ պագըն պու նէ գատար
պէօյիլէք իտի քի՝ ընա պաշ
պապա Աբրահամ եաղմատան
5 ընտալըգ տախի վէրտի . Վէ

Ղի Օղլուլարընտան օլուպ
քեահինլիյի ալանլարըն՝ գալմ
տան եանի քէնտի գալմասա-
լարընտան նօմօ միւճիպինճէ
ընտալըգ ալանղա Թէնպիլէրի
վար, էյէրքի Աբրահամըն պէ-
լինտէն չըգմըլար իսէ տէ :
Ամնա սիլսիլէսի շօլ ընլարտան
օլմայան՝ Աբրահամտան ըն-
տալըգ ալար, վէ վա տլէրէ
մալլէք օլանա խայր տուա՝ էյ-
լէտի : Իսքին պիլա իսթիլաֆ՝
7 խայր տուա՝յը պէօյիլէք քիսէլ-
յէ օգուր :

Վէ կէրքի պուրատա էօլմ
լիւ աթէմէր ընտալըգար ա-
լըրլար . ամնա օրատա՝ եա-
լար տէյիւ շէհատէթ օլու-
նան ալըր : Վէ տէնիլէ պիլըր
քի Աբրահամ վասիթասի իլէ՝
ընտալըգ ալան Ղի տախի
ընտալըգ վէրտի . Զիրա Մեւ-
թիսեդէկ ընու գարըլատըլը
ղէման՝ օ տաճա պապասընըն
պէլինտէ իտի :

Իմաի էյէր Ղիլի քեահին
լիլին վասիթասի իլէ Թէքմիլ-
լիք օլուա իտի՝ չիւն խաղապու-
նուն իւղէրինէ նօմօ պաղ-
լանտը՝ արԹըգ նէ՝ Հաճէթ
իտի քի Մեւթիսեդէկ Թէրթի-
պինճէ ախէր քեահին զուհր
էտէ, վէ Ահարոն Թէրթի-
պինճէ տէնիլմէյէ : Զիրա
քեահինլիք Թէպտիլօլունտու-
ղու Թագտիրտէ, պիլ իղթիզա
նօմօ Թէպտիլլիյի տախի օ-
լուր : Զիրա պու նէսնէլըր
շօլ Հադգընա տէնիլալիյի քիմ-
սէ՝ պիր զայրի սըլթտան օլ-
տու, քի ընտան հիլ քիմնէ
մէզպահա միւլաղլիյի էլթմէ-
տի : Չիւն ա՛յան աշիքեարտըր
քի՝ Գապլըմըլ Յուգատան
ղուհր էթտի, քի Մովսէս օ

- սրպօթ իջնն քեահինըք հադ-
դնա հնչ պիր շէյ սէօյլէմէ .
15 սի : Վէ տահա զիյատէ ա-
շիքեար տըր , չնն քի Մէլ
քիսեդեկին պէնկզէյիչննէ կօ-
րէ պիր զայր քեահին գալգ-
16 ու , քի օ՝ ճիսման թէնպիհ
նօմսունա կէօրէ տէյիլ իլլա
պագի գալան հայաթըն գուվ
17 վէթինէ կէօրէ օլտու : Զիրա
շէհատէթ էտէր քի՝ Սէն Մէլ
քիսեդեկ թէրթիպինճէ էպէ-
18 տէն քեահին սին : Զիրա՝
լէքքի թէնպիհին իպթալ օլուն-
մասը՝ ծնուն զայի՝ ֆլէյի վէ
ֆայիտէսիլ իյինտէն էօթիւ-
19 ըիւ օլտու : Չինն քի նօմս
հնչ պիր շէյ թէքմիլ էթմէ-
սի . լաքին ծնուն իւղէրինէ
պիր տահա էյի իւմիտ կէլտի ,
քի ծնուն վասիթասի իլէ Աւ
լահա եագլաշըրը :
20 Վէ պահուսուա քի Յիսա՝
եէմին օլմագըզըն օլմատը .
21 Չինն քի ծնար կէրչի եէմին օլ-
մագըզըն քեահին օլտուար .
ամմա պու՝ եէմին իլէ օլտու
ծնա սէօյլէյնին վասիթասի
իլէ՝ քի տէտի . Բապպ եէմին
էթտի վէ փիլման օլմայաճագ ,
Սէն Մէլ քիսեդեկ թէրթի-
պինճէ էպէտէն քեահին սին .
22 Յիսուս պու գատարճէ տահա
էյի աճարն քէֆիլի օլտու :
23 Վէ կէրչի ծնարա՝ էօթիւմ
սէպէպինտէն պագի գալմասը
մէմիւն օլտուլունամն՝ չօգ
քեահին օլմագտէ տըրլար :
24 Ամմա պու՝ էպէտէն պագի
գալտըղ սէպէպտէն՝ ախէրի-
նէ կէջմիլ քեահինըյէ մա-
25 լէք սիր : Պու սէպէպտէն տա-
սի Ալլահա ծնուն վասիթասի
իլէ եագլաշնըրը թէքմիլէն
գուրթարմադա գասիր տիր .

չնն քի նըլար իջնն շէֆաւթ
էթմէյէ տայիմն եաշար :
Զիրա պիզէ պէօյլէ պաշ 26
քեահին եագըրըր իտի , քի
ա՛ղիլ քէմիլք պլլմէղ՝ լէքէ-
սիլ՝ կիւնահեարլարտան այ-
րըլմը՝ վէ կէօքլէրտէն եիւք-
սէք օլա . Բի ծնուն՝ օլ պաշ 27
քեահինըյէ կիպի էվլէլա բէն-
սիսինին՝ սնտէն սօնկրա գալ-
մըն կիւնահարըր իջնն հնչ
կիւն գուրսալնըր սունմադա
իհթիաճը եօգ տուր . զիրա
քէնտինի սունմադըլա , պունու
պիր քէրքէ էյլէտի : Չինն 28
նօմս՝ առէմլէրի պաշ քեահին
լէր թալին էտէր , քի ծնարըն
զայի՝ ֆլէյի վար . ամմա նօմս
սան սօնկրա օլան էէմիլին
քէլամը՝ էպէտէն թէքմիլ օ-
լունմուշ Օղուլու Բա՛յին էպէր :

ՊԱՊ Ը

Վէ սէօյլէնն շէյլէրին 1
իսիւնասաը պու տուր քի՝ պի-
ղիմ պէօյլէ պաշ քեահինիմիլ
վար , քի օ՝ կէօքլէրտէ ա՛ղա-
մէթ թալթընըն սաղ եանըն
սա օթուրտու քի՝ Մագտէսէ 2
նին վէ օլ սահիհ չատըրըն
խըղմէթճիսի օլա , քի ծնու
տէյիլ առէմ իլլա Բապպ
գուրտու : Զիրա հնչ պաշ 3
քեահին՝ հէտիյէլէր հէմտէ
գուրպանլար սունմադ իջնն
թալին օլունուր . պու էէլլ-
տէն պունա տալի իգթիդա
տըր քի՝ սունաճագ պիր շէ-
յի օլա : Զիրա էյէր եէր 4
իւղէրինտէ օլա իտի . քեահին
տէ օլմաղ իտի , զիրա նօմս
միւճիսինճէ հէտիյէլէրի սու-
նան քեահինըյէր վար . քի ծն- 5
լար կէօքտէքի շէյլէրին նու-

մուսնանէն վէ քէօլէսինէ կէօ-
րէ խըղմէթ հտերլէր, նիճէ
քի Մովսէսէ՝ չատըրըր ետփա-
ճադ իքէն իլհամ օլունտու
խէ. զիրա՝ Պապ հէփիսին
սանա տաղտա կէօսթէրլէն
նուսունէյէ կէօրէ էյլէյէսին
6 տէր: Ամմա շիմտի պու գա-
տար ա՛լա խըղմէթէ նայիլ օլ-
տու, նէ գատար քի տոհա
էյի ա՛հտըն միյանճըսը իսէ,
քի տահա էյի վա՛տլէր իւ-
զերինէ պաղլանտը:

7 Չիրա էյէր օլ էվլէլէիսի
գուսուրսուզ օլսայրաը, իքին
ճիսի իջին մահալ արանմաղ
8 բոր: Չիւն քի ընլարտան
շէքվա էտէրէք տէր. իշթէ
կիւնլէր կէլիլ՝ տէյօր Բապպ՝
քի Իսրայէլ էվի իլէ վէ Յու-
գա էվի իլէ պիր էէնի ա՛հտ

9 սապիթ էտէճէյիմ. Պապա-
լարընա՝ ընլարը Մըօըր տի-
յարընտան չըգարայըմ տէյիւ
էլլէրինտէն ետփըլըրըմ կիւն
աէ էթտիլիմ ա՛հա կիպի
տէյիլ. չիւն քի ընլար ա՛հ-
տըմտա գալմատըլար, պէն
տախի ընլարը թէրք էթտիմ՝

10 տէյօր Բապպ: Չիրա օ կիւն-
լէրտէն սոնկրա՝ Իսրայէլ է-
վինէ էտէճէյիմ ա՛հա պու
տուր՝ տէյօր Բապպ. Նօմօ-
լարըմ ընլարըն ֆիքրինէ գօ-
յաճաղըմ, վէ ընլարը՝ էիւ-
րէքլէրի իւզերինէ եաղաճա-
ղըմ, վէ պէն ընլարըն Ալլահը
օլաճաղըմ, վէ ընլար պէնիմ

11 գալմըմ օլաճաղար: Վէ ըն-
լար՝ հէր պիրի քէնտի հէմ
շէհրիսինէ՝ վէ հէր քէս քէն
տի գարնտաղնա՝ Բապպը պիլ
տէյէրէք թալիմ էթմէյէ-
ճէքլէր. զիրա ընլարըն քիւ-
չիւյինտէն թա ընլարըն պէօ-

յիւյինտէք՝ հէփիսի պէնի
պիլէճէքլէր: Չիրա ընլարըն 12
նահաղըգլարընա մաղֆիրէթ
էտիճի օլաճաղըմ, վէ ընլա-
րըն կիւնահլարընը հէմ ընլա-
րըն պինսունսուգլարընը ար-
թըգ խաթըրմա կէթիրմէյէ-
ճէյիմ:

Էշէնի ա՛հա տէտիլինտէ, 13
էվլէլէքինի հսկի կէօսթէրմիշ
տիր. վէ էսքիմիշ հէմ գօ-
ճամբշ օլան շէյ՝ հէլաքէ եա-
գըն տըր:

ՊԱՊ Թ.

Իմտի օլ էվլէլէքինի՝ 1
պատէթ գանունլարը հէմ
տիւնէպէ տայիր Մագտսէ-
սի վար իտի: Չիրա իլք 2
չատըր ետփըրըր, քի ընտա
չամ՝տան վէ սօֆրա վէ հու-
ղուր էքմէքլէրի վար իտի,
քի պունա Աղիլ մահալ տէ-
նիլըր: Վէ իքինճի վերտէնի
արտընտա՝ վայէթ ա՛ղիլ մա- 3
հալ տէնիլէն չատըր իտի, քի
ընտա ալթուն պուխուրտան՝
վէ հէր թարաֆընտան ալ-
թուն իլէ գալմանմըշ օլան
ա՛հտըն սանսուղու վար իտի,
քի ընուն իլլինտէ՝ մանանայը 4
հըֆգ էտէն ալթուն տէսթի՝
վէ Ահարոնուն ֆիլիսլէնէն
ա՛սասը՝ վէ ա՛հտըն լէվհա-
լարը վար իտի: Վէ ընուն 5
իւսթիւնտէն՝ քէֆարէթէ
քէօլլէն էտէն ճէլլէ քէրով-
քէլէր վար իտի. քի ընլարըն
հագգընա շիմտի պիր պիլ
սոյլէմէք հաճէթ տէյիլ
տիր:

Վէ պունլար պէօլլէ եա- 6
փըլմըշ իքէն, իլք չատըրա՝
տին խըղմէթլէրինի իճրա է-

տէն քեահինըր տայիմա կի-
 7 րէրէր իտի : Ամա իբին-
 ճիյէ՛ երաւս պիր քէրրէ եա-
 լնըդ պաշ քեահին իրէր ,
 տէյիլ գանսըզ՝ քի ընու քէն-
 տինին հէմ գաւմըն սուչարը
 8 իչին ա՛րդ էաէր . Աղիւղ
 իուհ պունու պէյան էթ-
 մէյիլէ քի՛ հվէլէքի չատորը
 տահա տուրուր իքէն՝ Մագ-
 տէսէնին եօլու տահա աշի-
 9 քէար օլմամը տոր . Գի օ
 շիմաիքի զէմանըն թէմաիլի
 տիր , քի ընտա ի պատէթ է-
 տէնի՛ զամիրճէ թէքմիլ էթ-
 մէյէ գատիկ օլմայան հէտի-
 յէլէր վէ գուրպանլար սու-
 10 նուուր , քի ընլար՝ եալնըզ
 թէնին գանուշլարը տէյիւ
 եէմէք վէ իշմէք վէ տիւրլիւ
 տիւրլիւ եայգանմաղլար իլէ՛
 իսլա՛ օլմանըն վագթընաստէք
 11 գօնմուշար : Ամա կէլէճէք
 նի՛մէթլին պաշ քեահինի
 Գրիստոս կէլիս՝ էլ իլէ եա-
 վըմը՝ օլմայան եա՛նի պու
 եափուտան օլմայան իլլա տա-
 հա էյի վէ տահա թէքմիլ
 12 չատորտան Մագտէսէյէ պիր
 քէրրէ կիրիսի՛ էրքէճէր վէ
 պուզաղուլար գանը վասլ թա-
 սի իլէ տէյիլ՝ իլլա քէնտինին
 գանը վասլ թասի իլէ էպէտի
 13 Ֆիտա գաղանտը : Զ իրա է-
 յէր պուզաղլար վէ էրքէճէր
 գանը վէ տանա քիւլիւ նա-
 փաքանմըլարա սէրփիլինճէ՛
 թէնին փաքլիլ իչին թէ-
 14 միղերտէ , Գրիստոսուն գանը
 քի՛ օքէնտինի էպէտի իուհ
 իլէ Ալլահա լէքէսիղ սուն-
 տու՝ սիղին զամիրինիղի էօլիւ
 տ՛մէլէրտէն նէ գատար տա-
 հա զէյատէ փաքլէյէճէք
 տիր , քի տիրի Ալլահա

ի պատէթ էտէսինիգ :
 Վէ պունուն իչին օ՛ կէնի 15
 ա՛հտըն միյանճըր տոր . Թա-
 քի էվէլէքի ա՛հտա օլան
 իսեանլարըն Ֆիտաը իչին
 էօլիւմ իճըասը իլէ , տա՛վէթ
 օլունմուշ քիմնէլէր էպէտի
 միրասըն վա՛տըն ալլար :
 Զ իրա ա՛հտ օլունտուլու 16
 եէրտէ՛ ա՛հտ էտէնին էօլիւմիւ
 արայա կիրմէք իգթիգա տոր :
 Զ իրա ա՛հտ՝ էօլիւնլէր իւ- 17
 զէրինէ սապիթ օլուր . չին
 քի ընուն ապա գուվէթի
 օլմազ , ա՛հտ էտէնին գա-
 պանց սաղ օլուգճա : Մոուն 18
 իչին էվէլէքիսի տախի գան-
 սըզ թագաիս օլունմամը
 տոր : Զ իրա նօմօս միւճի 19
 պինճէ՛ Մովսէս ճիւմլէ գաւմա
 հէր թէնսիհի սէյլէտիքտէն
 սօնկրա , պուզաղուլարըն վէ
 էրքէճէրլին գանըն ալլա՛
 սու իլէ վէ գըրմըղը եափաղը
 իլէ վէ զուֆա օթու իլէ՛
 հէմ՝ քիթասպըն քէնախինէ
 հէմ՝ հէփ գաւմա սէրփիւ
 տէտի . Պու՛ Ալլահն սիղէ 20
 էմը էթտիյի ա՛հտըն գանը
 տոր : Վէ օլ գանտան չատըրա 21
 տախի վէ խըզմէթին հէփ
 գասպըրնա քէղալէք սէրփտի :
 Վէ նօմօս միւճիպինճէ՛ հէ- 22
 ման հէր շէյ գան իլէ փաքլէ-
 նիր , վէ գան տէգիւլմէյինճէ
 ա՛իվըդ օլմազ :
 իմտի իգթիգա տոր քի՛ սէ- 23
 մալի շէյլէրին թէշպիշլէրի՛
 պու շէյլէր իլէ փաքլէնէլէր ,
 ամա սէմալի շէյլէր պիգ-
 ղաթ՝ պունլարտան տահա էյի
 գուրպանլար իլէ քալէնի :
 Զ իրա Գրիստոս՝ էլ իլէ եա- 24
 վըմը՝ սահիհին ըէսմի օլան
 Մագտէսէյէ կիրմէտի . իլլա

ասըլ կէջէ կէրտի, քի շինտի
 պիղիմ իջինն Ալլահն հու-
 25 զուրունա ինգար օլա . Տէյիւ
 քի պաշգասընըն գանը իւէ
 երտա պիր քերրէ պաշ քեա .
 հինին Մագսէսէյէ կիրտիյի
 կիպի՝ քէնտինի չօդ տէֆա՝
 26 սունա, շինն քի օ՝ տինեա .
 նըն գուրուլմասընտան պէրու
 չօդ տէֆա՝ կէլմ չէքմէք լա .
 զլմ կէլըր իտի . ամմա շինտի
 ա՝սըրլարըն թէքմիլինտէ քէն .
 տինին գուրպանը վասիթասի
 իւէ կիւնահըն իպթալ օլմասը
 իջինն պիր քերրէ աշքեար
 27 օլմուլ սուր : Վէ նիճէ քի
 առեմէլէրէ պիր քերրէ էօլմէք
 թագտիր օլունտու, վէ ծնաան
 28 սօնկրա շէրաա՝թ վար, քէ .
 դալլէք Բրիստոս չօդ քիմնէ
 լէրին կիւնահընըն գալտըր .
 մագ իջինն՝ պիր քերրէ սու-
 նուրուպ՝ իքինճի քերրէտէ օ .
 եու իւլլաա իջինն պէքէ-
 յէնէրէ կիւնահընզ պէյան
 օլունաճագ սոր :

ՊԱՊ Ժ

1 Օ իրա նօմս՝ կէլէճէք
 նիյմէթլէրին քէօկէսի վէ տէ-
 յիլ ասըլ զաթլարըն սուրէ .
 թի օլմաղըլա՝ միւսապէմէթ
 իւզրէ երտա պիր քերրէ սուն .
 սուգլարը գուրպանլար իւէ
 տալա եադ աշանլարը թէքմիլ
 էթմէյէ գատիր տէյիլ տիր .
 2 Եօխսա սունուլմալարը ֆէ-
 րալաթ օլունմա՞ղ մը իտի .
 շինն քի ի՛պատէթ էաէնէր
 պիր քերրէ փաք օլտուգտան
 սօնկրա՞ զալրէլէրինտէ ալթըգ
 կիւնահըն խապէրի գալմաղ
 3 իտի : Լաքին ծնլար իւէ երտա
 պիր քերրէ կիւնահընզ ղեքրի

օլունուր : 2 իրա պուգլար 4
 վէ էրքէճէր դանք՝ կիւնահ-
 լար կիտէրմէյէ միւմքին տէյիլ
 տիր : Պունուն իջինն տինեա 5
 յա կիրէր իքէն տէր . Գուր-
 պան վէ հէտիյէ իսթէմէտին ,
 ամմա պանա պիր թէն թէ-
 տարիք էթտին . Պիւթին 6
 եանմալարսան վէ կիւնահ
 գուրպանլարընտան խօշանմա-
 տըն : Օ զէման տէտիմ . իշթէ 7
 կէլիյօրում (քիթապըն ճիլ
 տինտէ պէնիմ իջինն եաղըմըլ
 սըր) քի՝ սէնին միւրատընը
 էաէյիմ՝ եա՝ Ալլահ : Իվիէ 8
 լա սէյլէմիլ իտի քի՝ Գուր-
 պան վէ հէտիյէ վէ պիւթին
 եանմալար վէ կիւնահ գուր-
 պանլարը իսթէմէտին , վէ
 ծնարաան խօշանմասըն , (ծն-
 լար քի նօմա միւճրպիլնէ
 սունուլուր :) սնտէն տէտի . 9
 իշթէ կէլիյօրում, քի սէնին
 միւրատընը էաէյիմ՝ եա՝ Ալ-
 լահ : Իվիէլէրին նէսի էաէր .
 քի սօնկրաքինի գալիմ էաէ :
 Վէ պու միւրատ իւէ Կիսուս 10
 Բրիստոսուն թէնինին պիր
 քերրէ սունուլմալար վասիթա-
 սի իւէ ա՞ղիլէնմիլ իղ :
 Վէ կերջ հէր քեանհին հէր 11
 կինն տուրուպ խըզմէթ է-
 տէր , վէ չօդ տէֆա՝ հէման
 օ գուրպանլարը սունար , քի
 ծնլար ալա կիւնահընը գա-
 արմաղա գատիր տէյիլէր :
 Լամա պու զաթ՝ կիւնահըն 12
 իջինն պիր գուրպան սունուլ
 տալիմա իջինն Ալլահն սաղ
 եանընտա օթուրտու . Լն 13
 տէն թա ծնուն տիւշմէնէրի
 տնուն այագլարը ալթընա պա-
 սամագ գօնուլմասընտէք
 պէքլէր : 2 իրա պիր գուր 14
 պան իւէ ա՞ղիլէնմիլէրի տա .

- 15 յիմա իջին թէքմիւ էթմիւ
 տիր : Վէ պիղէ Աղիւ Րուհ
 տախի շէհատէթ էտէք - զիրա
 16 փէշին տէտփտէն սոնկրա քի'
 Օլ կիւնէրտէն սոնկրա ծնարա
 քէսէճէյիմ ա'հա պու սուր
 տէյոր Բապպ քի' Նոմոլարը
 մը ծնարըն եւրէքլէրինէ գո-
 17 յաճաղմ, վէ ծնարը՝ ֆիքը
 լէրի իւղէրինէ եազաճաղմ,
 վէ ծնարըն կիւնահարընը
 18 ճէյիմ : Իմոն ծնարըն ա'ֆի
 լըղը օլ ուղու եէրտէ՝ արթըգ
 կիւնահ իջին դուրպան օլ-
 մաղ :
 19 Իմոն եա՝ գալնտաշար՝
 Յիսուսուն գանը իլէ Մագ-
 20 տէսէյէ՝ փէրտէնին եանի
 քէնտի թէնինին վասիթասի
 իլէ պիղէ Թագաիս էյլէտիյի
 ենի վէ հայաթ եօրունա կիր-
 21 մէյէ սէրպէսթլիմիլ՝ վէ
 Ալլահն էլի իւղէրինէ պէ-
 յիւք քէահնիմիլ վար իքէն ,
 22 սողու եւրէք իլէ՝ իման
 Թահդիգ. իլ իլէ եւրէքլէրի-
 միլ եարամաղ զամրտէն փաք-
 լէնմիլ օլարագ եադլաշալմ :
 23 Վէ Թէնիմիլ փաք սու իլէ
 եայգանմըլ օլարագ՝ իւմիտին
 իգրարընը դըմրտանմաղ սագ-
 24 լայալմ : զիրա վա'տ էտէն՝
 էմին տիր : Վէ պիրի պիրիմի-
 ղէ ֆիքը էտէլմ քի՝ մուհապ-
 25 պէթէ վէ էյի ա'մէլէրէ զայ-
 րէթ վէրէլմ : Վէ քէնտի
 ճէմ՝ օլմամըղ թէրք էթմէ-
 յէլմ, նիճէ քի պա'ղըլարըն
 ա'տէթի տիր , իլա նասիհաթ
 էտէլմ : վէ պախուսուս նէ
 գատար քի՝ կիւնին եադլաշ
 26 տըղընը կէօրիւրսինիւղ :
 Զիրա կէրէքլիյին պիւ-

կիւնի ալաղըմըլտան սոնկ-
 րա՝ իրատէթ իլէ կիւնահ էթ-
 մէքտէ օլուրսագ , արթըգ
 կիւնահ իլէն գուրպան գալ-
 մաղ : Իլա շէրաթթլն գօր . 27
 գուլու պէքլէյիլի վէ աթէշ
 զաղապը քի՝ զըս տուրանլարը
 եէյէճէք տիր : Պիր քիմնէ 28
 Մովսէսին նոմոսունու պօղար
 սա , լքի եա իւշ շահիս իլէ
 պիլա մէրհամթ էօլլար : Ալ 29
 լահն Օղլունու այագ ալթը-
 նա ալան՝ վէ շօլ ծնուն իլէ
 ա'ղիլէնտիյի օլ ա'հալն գա-
 նընը նափաք սայան՝ վէ ի'նա-
 յէթին Րուհունա քիւֆր է-
 տէն քիմնէ՝ նէ՝ գատար տահա
 պէթէր ա'ղապա միւսթահագ
 սայըլաճագ զանն էտէրսինիլ :
 30 Զիրա սէյլէյէնի պիլլիլիլ .
 Ինթիգամ պէնիմտիր . ճէղա-
 յը պէն վէրէճէյիմ՝ տէյոր
 Բապպ . վէ էինէ՝ Բապպ քէն-
 տի գափլընըն շէրաթթլնը
 կէօրէճէք տիր : Տիրա Ալլա 31
 հըն էլլէրինէ տիւշմէսի՝ գօր
 գուլու տուր :
 Վէ իլլէքի կիւնէրի խաթ 32
 րընըղա կէթիլին , քի ծնար-
 տա ըլլըլանաղգտան սոնկրա՝
 էլէմիլ իլէ չօգ օլըրաշալ սա-
 յաննըղ : Պիր Թարաֆտան 33
 սիթէմիլ վէ սըղլէթլիլ իլէ
 ա'լէմէ Թամաշա օլուրուսու-
 նուղ , վէ պիր Թարաֆտան
 պէյլէ սըղլնթը չէքէնլէրէ
 իլհագ օլուրուսունուղ : Չիւն 34
 քի պէնիմ պաղարըմա ճէմ
 տէրտ օլտունուղ , վէ էշեա-
 նըղըն գափլըմսընը շաղըգ
 իլէ գապուլ էթմինիլ . չիւն
 պիլաինիլ քի՝ կէքլէրտէ տա-
 հա էյի վէ սլագի գալան վա-
 րիյէթինիլ վար : Իմոն սէր 35
 պէսթլիյինիլ սլագման , օ

- նուն քի ա՛ղիմ ի՛վաղը վար :
- 36 Ձիրա սասարա միւհթաճսը
նըզ, թա քի Ալահըն իրա.
տէթինի իճրա էտիպ՝ վա՛տէ
- 37 միւյէստէր օլաւընըզ : Չիւն
քի տահա պիր ազ զէման
վար, վէ կէլէճէք օլան՝ կէլէ-
ճէք, վէ կէճիքմէ յէճէք տիր :
- 38 Ամնա՛ Սատըզ իման իլէ եա-
շայաճադ . վէ էյեր պիր ի կէ-
րի չէքիլըսէ, ճանըմ ընտան
- 39 խօշանմազ : Ամնա պիղ՝ հէ-
լաք իչիւն կէրի չէքիլէնլերտէն
տէյիլ իղ . իլա ճան խէլաւը
իչիւն իման էտէնլերտէն իղ :

ՊԱՊ ԺԱ

- 1 1) է իման իւմիտ օլունան
չէյլէրին թէքմիլ ի՛թիմաւը՝
կէօրինմէյէն նէսնէլէրին իս
- 2 պաթը տըր : Ձիրա միւթէ-
գատիմ քիմանէրէ՝ պունուն
իլէ էյի չէհատէթ վէրիւտի :
- 3 Իման իլէ անկարըզ քի՛
Ալահըն սէօղիւ իլէ տէվըրէր
իհտաս օլունտուլար, չէյլէ
քի կէօրինէն չէյլէր՝ կէօ-
րինէնլերտէն օլմատըլար :
- 4 Իման իլէ՛ Աբէլ Ալահա
պայէնտէն տահա մադպուլ
գուրպան սունտու, քի ընուն
վասիթասի իլէ սատըզ օլուն.
սուղունա չէհատէթ վէրիւտի .
չիւն քի ընուն հէտիյէլէրի
իչիւն՝ Ալահ չէհատէթ էյ-
լէտի . վէ էօլտիւ իսէ տէ՛ օ-
նուն վասիթասի իլէ տահա
սէյլէյոր :
- 5 Իման իլէ՛ Ենովք ինթիգալ
օլունտու, քի էօլիւմ կէօրմէ-
յէ . վէ պուլունմազ խտի,
չիւն քի Ալահ ընու ինթիգալ
էյլէտի . զիրա ինթիգալին-
տէն էվլէլ չէհատէթ օլուն.

տու քի՛ Ալահա մադպուլ օլ-
մուղունտու : Լաքին պիր ի
ման մադպուլ օլմազ միւթին
սիզ տիր . զիրա Ալահա եադ-
լաշանա ինանմազ կէրէք տիր
քի՛ օ մէվճիւտ տիր, վէ օ-
նու արայանլարա ի՛վաղ վէ-
րիճի տիր :

Իման իլէ՛ Նոյ տահա կէօ.
րինմէյէն չէյլէրին հադզնա
իլէամ կէօրիւպ գօրգմաղըս,
քէնտի էվինին խէլաւը իչիւն
կէմիյի եապիւր, քի ընուն
վասիթասի իլէ տիւնեսյը
սուղուն կէօսթէրտի, վէ իման
իւղըէ օլան սատադաթըն մի-
րասճըր օլուն :

Իման իլէ՛ Աբրահամ չազ
րըլտըլընտա՝ միրաս ալաճադ
օլաւըղու մահալէ չըգմաղա
իթաա՛թ էյլէտի, վէ ներէյէ
կիտէճէյինի պիլմէյէրէք չըգ-
աղ : Իման իլէ օ՛ վա՛տըն տի.
յարընտա զուրպէթաէ կիպի
միւսաֆիր օլուն, վէ հէման
օ վա՛տըն հէմվարիտէրի օլան
իսահակ վէ Յակոբ իլէ չատըր-
լարտա սաքին օլուն : Ձիրա
թէմէլէրի օլան չէհրի պէք-
լէր խտի, քի ընու պինա էտէն
մի՛մար՝ Ալահ տըր :

Իման իլէ՛ Սաուա քէնտիսի 11
տաիի զիւրրիյէլ հըֆզ էթ.
մէյէ գուվլէթ ալտը, վէ սին
նի կէշտիքտէն սոնկրա՝ սօ-
ղուրտու . չիւն քի վա՛տ է-
տէնի էմին սայտը : Պու սէ-
պէպուէն տաիի պիր զաթտէն՝
վէ պու սա էօլմիւշ Կիլի իքէն՝
չօղըղգտա կէօլիւն երլարզա-
րը գատար՝ վէ տէնիղին քէնա-
րընտա օլան սայլըմազ գու-
գատար Դաբրիյէն սողտու :

Պունլարըն հէփիսի իման 13
իւղըէ էօլիւպ վա՛տէրի ալ

մատուցար , իլլաճնլարը ուղղադ-
տան կէօրիւպ շաղանտուրլար ,
վէ իդրար էլմտիլէր քի՝ եէրին
իւղէրինտէ եապանճրլար վէ

14 Միւսաֆիրէր տիր : Ձերա
պէջլէ շէյլէր սէյլէյէնլէր՝
պէյան էաէրլէր քի՝ վաթան

15 արայօրլար : Վէ էյէր օլ չըդ-
արդլարը լաւա՛նը շիքը էթսէ-
լէր իտի , կէրի տէօնմէ յէ վա

16 ԳԼԹԼԱՐԸ ՎԱՐ ԽՈՒ : ԱՄԻՆԱ
ՀԱԼԱ ՊԱՀԱ ԷՅԻՍԻՆԻ՝ ԵԱՆԻ
ԿԷՕՐԱԷՔԻՆԻ ԱՐԳՈՂԷՐՈՒՆԵՐ . օ .

Ալլահը անկրկնադա օնլար
տան հօթիւրիւ ութանմազ .

17 Իման իլէ Աբրահամ՝ Թէճ:

րիւպէ օլունառուգտա Իսահա-
կը սունառու, վէ վա'տէրի
գապուլ էտէն՝ պիրիճիք էվ-

18 լատընը սունտուռ, օնաքի տէ-
նիլմիշ խտի քի՝ Սանա զիւր-
րիյէթ Իսահակտա անկրլա-

19 Ճագ : Չիւն օ տիւղիւնտիւ քի՛
Ալլահ էօղիւէրտէն տախի
գալտըրմաղա գատիր տիր , օ-

20 Իման իլէ Իսահակ՝ կէլէճէք

21 չէլէր իջնն Յակոբա վէ Եսաւ խայր տուա՛ էլէտի :
Իման իլէ Յակոբ էօլիւրքէն՝

Յովսէփին օղովարընըն հէր
պիրինէ խայր տուա՛ ելլէ-
տի, վէ քէնտի տէյնէյնին

ալ : Իման իլէ Յովսէփ Էօ-
լլարքէն՝ Իսրայէլ օյուլարը-

նըն խուրուճու հագգընա
ղբը էյլէտի, վէքէնտի քէմիք-
լէրինաէն էօթիւրիւ թէնսլիհ

23 Վերադառնալով իման իլէ Մովսէս տօղուն.

Ճա՛ իւչ այ աթալարընտան
սազանտը , չիւն քի չոճուլու
տիյպէր կէօրսիւէր . վէ միա

տիշահըն Ֆէրմանընտան գօրդ-
մատըլար: Իման իլէ Մովսէս՝ 24
սէօիւք օյունճա՝ Փարաւո

նուն գրզընըն օլլու աէնիլմէ-
յի ըէտտ էյլէտի . Չիւն քի 25
կիւնաՀրն գէմանի սէֆաարնր

սիւրմէքսէն՝ Ալլահըն Կապ
մը իլէ պէրապէր էզիյէթ
Տէքմէսինի տաճախայրորոսայ

ալ. Զերա Քրիստոսուն սի 26
ԲԿՊԻՄԵՐԵՆԻ ԷԿԵԼԵ
րինտէն տաճա պէօյիւք գէն

կինը ք ստյալը . զերա ի՛ վաղը
կէօղէտիր իտի : Իման իլէ՛ 27
վատիշահրն էօղքէտինսէն

գօրգմայրս՝ Մըսըըը Թէրբ
էյլէտի . ղերա ոչ կէօրիւնմէզ
Զաթր կէօրիւր կիպի տալան-

որ : Իման իլէ՝ պատսեբի վէ 28
գանըն սերպմէօի ալիւլէրիւի
էյլէտի , Թա քի իլ ք սօղուշ-

Իման իկէ՛ գրգըլ աէնիդ. 29

աէն գարառան Լէւեր կիպի
կէչաիւեր . քի Մըրրըլըւր
պունու Թէչրիւպէ Էթաիք-

Լէրինտէ զարգ օլտուլար :
Իման իւէ Երկբուլուն հիւ 30
սարլարը՝ եէտի կիւն սօլաշը

Իման իլէ ֆահիլէ Ռախար՝ 31
Ճաստւորաբ սէլամէթ իլէ գա

պուլ էթաիյի իջևն՝ ինանմա-
յանլար իլէ պէրապէր հէլաք
լմատր :

Վէ տահա նէ՞ սէյլէյօ 32
 րում. զիրա սղանա վագըթ եէ
 Թիշլէյէ յէճէք, քի Գէդէոն՝

Հարակ թախի հէմ Սամփառ-
ուն վէ Յեմթայէնին՝ Դաւիթ
թախի հէմ Սամունէլին վէ

- 33 փէյղամպէրէրն հադգընա
 նազէտէ յիմ . քի ծկար ի
 մանրն վասիթասի իւն փատի
 շահըգլար եհնտիւէր , սատա
 գաթ իշէտիւէր , վասլէրէն նա .
 34 յիւ օլտուլար , աղսլանլար ա
 ղըզլարը գափատըլար , աթէշ
 գուվլէթի սէջիւնտիւրտիւ
 լէր , գըլըճ աղզընտան գուր .
 թուլտուլար , ղալիֆլէր իքէն
 գուվլէթ պուլտուլար , ճէնք
 տէ գուվլէթ օլտուլար , եա
 պանձըլարըն օրտուլարըն չէ .
 35 Եւրօլէր . Ղուլըլըլ . քէնտի
 մէյթլէրնի գըլամ էթմիշ ալ
 տըլար . ղայրիլէրի իսէ՝ տաշա
 էյի գըլամէթէ նայիլ օլալար
 տէյիւ՝ ա՛ղատ օլմըլըլ դապուլ
 էթմէյիսի իսքէնճէ չէքալիւր .
 36 վէ պաշգալարը վէվլէնի
 լիպ աէջիւլտիւլէր , հէմտա
 խի պաղլար վէ հապս չէքալի
 լէր . թաշանտըլար , տէս
 37 թէրէ իւն պիլլտիլէր , թէճ
 ըիւպէ չէքալիլէր , գըլըճ գաթ
 լի իւն էօլտիւլէր , գոյուն փոսթ
 լարը վէ քէչի տէրիլէրի իւն
 Կէյիսիւ՝ եօխտուլուգ հէմար
 գընթը վէ էղիյէթ չէքէրէք
 38 տօլաշարըլար , (քի տիւնեա
 ծնարա լայըգ աէյիլ իսի ,)
 չէօլըրտէ վէ տաղլարտա վէ
 մաղարալարտա վէ եէրին տէ
 լիքլէրինտէ ավարէ տօլաշար
 լար :
 39 վէ պու գաթլարըն հէփի
 սինէ իմանըն վասիթասի իւն
 էյի շէհաստթ վէրիլմիլիքէն ,
 40 վաստէ էրմէտիլէր . Չիւն քի
 Ալլահ պիլիլիլիւն պիր տա
 հա էյի շէյ թէտարիք էթ
 տի , թաքի ծնար պիլիլիլ
 թէքմիլ օլմայալար :

ՊԱՊ ԺԲ

Իմաի պիգ տախի՝ էթրա . 1
 Ֆըմըգա դօնմուշ պու դատար
 շահիւլէր ճիւմշիւրիւ վար ի
 քէն , հէր էիւքիւ վէ պիւն
 գօլայճա գապթ էտէն կիւնա
 հը պըրալալըմ , վէ էօնիւմիւ
 ղէ գօնմուշ ճէհա մէ յատնըն
 տա տապր իւն սէյիլտէլիմ .
 վէ իմանըն ոյաշայըճըր վէ 2
 թէքմիլ էտիճիսի Յիսուսա պա
 դալմի քի ա՛ հսնիւնէ գօնմուշ
 շաղըլա մէսին՝ ութմանմայը
 խօր կէօրիւպ խաշա տայան
 ալ , վէ Ալլահըն թախթընըն
 սաղընտա օթուրտու :
 Իմաի քէնտի ալէյհինէ կիւ . 3
 նահքեարլարտան պէյլէ մու
 խալիֆէթէ տայանտըր թէ
 Ֆէրքիւր էսին , թաքի ճան
 լարընըտա կէվլէյիպ էօրու
 մայարընը : Տահա՛ կիւնահա . 4
 գարշը ճէհա էտիքէք՝ դան
 տէօքիւլմէյէ աէկին դարը
 տուրմասընըլ : Ան շու նա . 5
 սիհէ օղուլար կիպի սէյլէր .
 Եա՛ օղուլմ՝ Բապպըն թէտիւ
 պինի խօր կէօրմէ , վէ ծտան
 թէքալիլ օլունտուլունտա կէվլ
 չէմէ . Չիրա Բապպ սէվլիլի 6
 քիմէյիլ թէտիպ էտէր , վէ
 գապուլ էթտիյի հէր օղուլու
 տէյէր : Էյէր թէտիպէ տա . 7
 յանրըսանըլ , Ալլահ սիղին
 իւն՝ օղուլար իւն կիպի մու
 ամէլէ էտէր . ղիրա հա՛նկը
 օղուլ վար քի՛ պապարը ծու
 թէտիպ էթմէլ : Մամա էյէր 8
 հէփիսինին հիստէտար օլուն
 դու թէտիպտէն խարիճ իսէ
 նիլ , օլմուշ օլտուլ քի փիճլէր
 սինիլ վէ տէյիլ օղուլար :

- 9 Պունտան մատա թէնճէ պա-
պալարըմը պիղիմ թէտիպ
էտիճիլէրիմիդ իբէն՝ ընտրա
հիւրմէթ էտէր իտիք . տաճա
ըօդ ղիյատէրուհլարըն փէտէ-
րինէ իթաւ՝ աթ էթմէլի տէյիլէ
10 միյիլ՝ քի էաշայալամ : Զիրա
ժնլար՝ պիր ազ վագըթ քէն-
տիլէրինէ խօշ կէօրիւնտիյիւ-
նէ կէօրէ թէտիպ էտէրէր ի-
տի . ամմա օ՝ Քայիտէփիլիւն
էտէր . քի ա՛ղղէլիյինէ հիսսէ-
11 տար օլալամ : Լաբին հիջ պիր
թէտիպ շիմտիքի հալտէ շաղ-
լըք իչին կէօրիւնմէլ . իլա
դասալէթ իչին . ամմա սնի-
րա ծնուն իլէ իտման օլմուշ
քիմնէլէրէ՝ ոտտադալթըն սէ-
լամէթ մէյվէսինի կէթիլիլ :
- 12 Օտուն իչին կէվէմիշ էլէ-
րի վէ դայիլ՝ Ֆիէնիշ տիղէրի
13 սապիթ էյլէյին . Վէ այագ-
լարընըլա՝ տօլուռ Եօլար եա-
փրն . թա քի տգսագ օլան՝
սափմայա . իլա պախուսուս
14 շիֆա պուլա : Հէփիսի իլէ
սէլամէթտէ օլմանըն արտըն-
ճա սէյիլտին . հէմ ա՛ղղիլ-
լին արտընճա՝ քի ծնսուղ
Բապըլ հիջ քիմնէ կէօրմէյէ-
15 ճէք : Վէ կէօղէտին օլմայա
քի՝ Ալահըն ի՛նայէթինտէն
քիմնէ մահրում գալա . օլմա-
յա քի պիր աճըլըգ բէօքիւ
Եօգարըյա Ֆիլիւլէնէ տէ՝ պիր
մագարաթ օլա . վէ ծնուն սէ-
պէպի իլէ ըօգ քիմնէլէր մուր-
16 տարլանալար . Օլմայա քի
պիրքիմնէ ղինաքեար եա մուր-
տար օլա Եաաւ կիպի՝ քի պիր
թաանմ պէտէլինէ իլք սօ-
ղուշլուգ հագըրնը սաթտը :
17 Զիրա պիլըրսինիլ քի՝ ծնտան
ոնկրա տախի պէրէքէթէ վա-
րիս օլմագ իսթէյինճէ . ըէտտ

օլունտու . ղիրա նիյէթ թէպ-
տիլլիյի Ֆուրաթիլ պուլմա-
ալ . էյէրջի ծնու կէօղ էաղէ-
րի իլէ արատը իսէ տէ :

Զիրա սիլ՝ էլ իլէ թու 18
թուրուր տաղա՝ վէ էանար ա-
թէլէ՝ վէ տիւմանա՝ վէ դա-
րանըլա՝ վէ գասըրըլայա՝ վէ 19
պօրու սէտասընա եագլալմա-
տընըլ . նէ տէ սէօղէր սէսի-
նէ՝ քի ծնու իլլտէնէլէր տաճա
պիր սէօդ դամմ՝ օլունմայա
տէյիւ եալըլարուր . Զիրա՝ 20
Էյէր տաղա ճանալար պիլէ
սօգանըրսա . թաշանա աէ-
յիւ օլան եաաղա թէհամիւլ
էտէմէտիլէր : Վէ կէօրիւնէն 21
շէյ պուլմալէլիյին հիլալէթու
իտի փ՝ Մովսէս տէտի . Դա-
յէթէլէ գօրգարըմ՝ վէ տիթէ-
րիմ : Ամմա սիլ Սիւն տա 22
ղընա՝ վէ տիրի Ալահըն շէհ-
րի օլան սէմալի կըրուաղէմէ՝
վէ ծնալինէրճէ մէլէքէլ ճէ-
միլէթինէ՝ վէ կէօքտէ գայտ 23
օլմուշ իլք սօղուշլարըն քիլի
սասընա՝ վէ հէփիսինիլ շէրա-
ալթալը Ալահա՝ վէ թէք-
միլ օլմուշ սաաղալարըն ըուհ-
լարընա՝ վէ եէնի ա՛հարն մի 24
յանճըր Յիսուսա՝ վէ Աբէ-
լինքիտէն տաճա էյի շէյլէր
սէյլէյին սէրփմէք գանընա
եագլալմըլարընը :

Վագըն սէյլէյինի ըէտա 25
էթմէյէսինիլ . ղիրա էյէր
ժնլար՝ եէրին իւղըրինտէ իլ-
համ սէյլէյինի ըէտա էթ-
տիլլէրինտէ գուրթուլմալը-
լար իսէ . գա՛նտէ գալըր պիլ՝
էյէր կէօքէրտէն սէյլէյին-
տէն եիւլ շէվըրիլ իսէք . Բի 26
ծնուն սէսի՝ օ ղէման եէրի
սարուրթալ . ամմա շիմաի
վա՛տ էտիպ տէտի . Պիր քէր-

րէ տաճապէն տէյիլ եալը
նըզ եերի՝ իլա կէջիւ տախի
27 սարսըլըրմ: Վէ պու՝ Պիր
քէրէ տաճապէի՝ սարսը
լը շէյլէրին եափըլըլ շէյ-
լը կիպի կէլէճէյինի պէյան
էտէր, քի սարսըլայան շէյ-
28 լը պագի գալար: Օնուն
իչին սարսըլայան փատիշահ
լըգ գապուլ էթմէմիլ իլէ,
լուծփուսուլ օլուն քի՝ ծնուն
վատիթասի իլէ Ալաճա մագ-
պուլանէ՝ էտէպ վէ տինտար
լըգ իլէ Խպատէթ էտէլմ:
29 Չին քի Ալաճըլըլ թէլէֆ
էտէն աթէշ տիր:

ՊԱՊ ԺԴ

1 Պարնսաշ մուհապպէթի
2 տայիմ գալըն: Միւսաֆիր
գապուլ էթմէյի ունուծման.
ղերա ծնուն իլէ պաղըլըլ
պիլմէյէրէք մէլէքէր դոնուգ-
3 լատըլար: Մահպուս օ-
լանըլը մահպուստաշար կի-
պի՝ էղլէթմէ օլանըլը սիլ
տախի թէնտէ օլանըլը կի-
պի խաթըրըղա կէթիլին:
4 Հէփիսինին ինտինտէ էլլին.
մէք ի զղէթըլ՝ վէ էաթագլէ.
քէսիլ տիր. ամմա ֆահիշ
լէրի վէ զնաքեարըլը Ա-
5 լաճ հիւքմ էտէճէք: Մէշըէպ
պիլա թամա՝ օլուն. հազըր
պուլունան շէյլէր գանաթ
էտին. զիրա քէնալի տէմիշ
տիր քի՝ Սէնի ալա պրագ-
մայաճաղըմ, վէ սէնի հիշ
ալա թէլըք էթմէյէճէյիմ:
6 Շէյլէ քի ճէսարէթ էտէրէք
տէյլէլմ. Բապպ պէնիմ էար-
լըմճըմ տըր, վէ գօրգմա-
յաճաղըմ. առէմ պանս նէ
7 էտէճէք: Գուլղուլըլըլըլըլ

ղիքը էթմէքտէ օլուն, օն
լարը քի՝ սիգէ Ալաճըն սէօ
ղիւնիւ սէյլէտիլէր. վէ ծնը-
լըն էթվարըլըն նիհայէթինէ
տիգգաթ էթմէյիլէ՝ իմանա-
լընա ույար օլուն: Յիսուս 8
Քրիստոս՝ տին վէ պու կին
վէ էպէտէն հէման օ սուր:
Տիւրլի տիւրլի վէ էճնէ:
9 պի թալիմէր իլէ՝ էէրտէն
էերէ սիւրիւքլէնմէն. զիրա
էյի տիր քի՝ էիւրէք ինայէթ
իլէ սապիթ օլա, վէ տէյիլ
թատմըլ իլէ, քի ծնարա
էէլթէնմիշ օլանըլը՝ ֆայիտէ
կէօրմէտիլէր: Պիր մէղպահը 10
մըզ վար քի՝ ծնանն չատըրտա
խըզմէթ էտէնլէրին էէմէյէ
հիւքմիւ եօգ աուր: Չիրա 11
պաշքեահինին վատիթասի իլէ
Մագտէսէյէ կինաճ իչին
գանը կէօթիւրիւլէն հէման
օլ հայվանըլըն ճէստէլըլ՝
օրտունուն տիշարըսըրտա էա-
ղըլըր: Պունուն իչին Յիսուս 12
տախի՝ քէնտի գանը իլէ գալ
մը ա՝ զիլլէյէ տէյիւ՝ գափու-
նուն տիշարըսըրտա էլէմ շէք-
տի: Իմաի ծնուն սիթէմինի 13
թաշըյարագ՝ օրտունուն տի-
շարըսընա օնա չըգալըմ: Չի 14
րա պուրատա պագի գալըլ
շէհրիմիլ եօգ տուր, իլա կէ-
լէճէք օլանըլըլըլ: Իմաի 15
ծնուն վատիթասի իլէ Ալա-
հա տայիմա համա դուրպա-
նը՝ էանի ծնուն աարնա շիքը
էտէն տուտալըլըն մէյլէսի
նի սունալըմ: Վէ էյլըք էթ- 16
մէյի հէմ սատագայը ու-
նուծման. զիրա Ալաճ՝ պու
միտիլիւ գուրպանըրտան
խօշանըր: Գուլղուլըլըլըլըլըլ 17
ղա իթաաթ էտին, վէ միւ-
թիւ օլուն. զիրա ծնար՝

- ձէվապ վերէնէքեր կիպի՝ սի-
ղին ճանարընըդ իջին ույա-
նըդ տուութարար , չէյլէ քի
պունու շաղըղըլա էտէլէր ,
վէ տէյիլ ահ չէքմէյիլէ .
զերա պու՝ սիղէ փայտէսիղ
18 օլուր : Պիղիմ իջին տուա էյ-
լէյին . զերա ի թիմաստ էտէ-
րիղ քի՝ հեր չէյտէ էյի կէ
չինմէք իսթէմէյիլ իլէ էյի
19 զամիրիմիղ վար . վէ խուսու-
սա ըրձա էտէրիմ՝ քի՝ պունու
էտէմինիղ չէյլէ քի սիղէ տա
հա չափուք կէրի տէօնէյիմ :
20 վէ սէլամէթին Ալահը՝
յլ քի էպէտի ահալն դանը
իլ օլան դօյունըսըն աղիմ
ջօպանըն րապպըմը Յիսու-
սու էօրէլէրտէն էօգարը չը-
դարտը , օնուն իրատէթինի
21 էթմէք իլին՝ սիղէ հեր էյի
ա՛մէլտէ թէքմիլ էյլէյէ . վէ
սիղտէ՝ քէնտի հուզուրունտա

մագպուլ օլանը էյլէյէ՝ Յի-
սուս Քրիստոսուն վասիթասի
իլէ , քի օնա էպէտէր էպէտ
լէրինձէ իղլէթ օլտուն . Ա-
մին :

վէ սիղէ էտըլարըրմ՝ էա՝ 22
դարնտաչար՝ նասիհաթըն
սէօղիննէ թէհամմիլ էտին .
չին քի սիղէ մուսթասարձէ
էազարմ : Գարնտաչ Տիմիթէ 23
ոսու սաղը վէրիմիլ պիլին ,
քի օնուն իլէ՝ էյէր թէհլ կէ
լըրտէ՝ սիղէ կէօրէնէյիմ :
Ճիւմէ դուրաղուզարընըզ 24
վէ հէփ տղիղլէրէ սէլամ է-
տին : Իթալալուլար սիղէ սէ-
լամ էտէրլէր : Ինայէթ Ճիւմ 25
լէնիլին պիլէսինձէ օլտուն .
Ամին :

Իպրանիէրէ՝ Իււախաթան Տի-
միէոսուն վասիթասի իլէ էա-
լուլա :

ՅԱԿՈԲՈՍ

ԼՈՒՆՔԵՆԸՆ՝ ԱԼԹՈՂԵՄԻՆ

ՄԼՔԻԹԻԻՊԻԻ

ԳԱԳ Ա

- 1 ՅԱԿՈԲՈՍ՝ Ալահին
վէ րապպ Յիսուս Քրիստո-
սուն դուլու՝ տաղըմըչ օլան
օն իքի սրպթա սէլամ էտէր :
2 Եա՛ դարնտաչարմ՝ տիւր
լիւ տիւրլիւ թէճրիւպէլէրէ

տիւշտիլինիւզզէման՝ պոնու
թէքմիլ շաղըդ սայլն . վէ 3
պիլին քի՝ իմանընըն իմթի-
հանը սապը իլէր . Ամմա 4
սասպըն թէքմիլ ա՛մէլի օլ-
տուն , թա քի հիչ պիլ չէյտէ
էքսիլինիղ օլմայըլ՝ թէքմիլ վէ
թամ օլտանըղ :

- 5 Վէ էյեր սիզտէն պիրի իւմ
տէ էքսիք իսէ , հէփիսինէ
ճէօմէրտիք իւէ վերէն՝ վէ սի.
Թէմ էթմէյէն Ալահտան
տիւէսին , վէ ընա վերիլէճէք
6 տիր : Լաքին հիչ պիր իշքիւ
էթմէյէրէք՝ իման իւէ տիւէ.
սին . զիրա իշքիւ էտէն քիմսէ՝
րիւզիւեարտան սալլանան վէ
չալլանան տէնիզ տարկասրնա
7 պէնկզէր : Չիւն քի օ առէմ
ղանն էթմէսին քի՝ Բապպտան
8 պիր շէյ ալաճադ : Էքի Ֆի.
քիրլի ոտէմ՝ հէփի եօլարլն.
տա գարարսըզ ալր :
- 9 Վէ ալապ հալտէ օլան դա.
րլնտաշ քէնտի եիւքսէքլիյին.
10 տէ՝ ղէնկին օլան իսէ՝ քէնտի
ալապլըլնտաի Ֆիթիսար էթ.
սին . զիրա օթուն չիչէյի կի.
11 պի կէչէճէք տիր : Չիւն քի
կիւնէչ հէրաթէթ իւէ տօղուն.
ճա , օթու գուրուտուր , վէ
օնուն չիչէյի տիւշէր , վէ օ.
նուն կէօրիւնէն կիւզէլիյի
ղայ՝ օլուր . պունճիլէյին՝ ղէն.
կին տաիսի քէնտի եօլարլնտա
սօլաճադ ալր :
- 12 Դէ մութլու օլ առէմէ քի՝
թէճրիւպէյէ սապր էտէր .
զիրա սընանմըլ օլմաղլա՝
հայաթ թաճընը ալաճադ
ալր , ընու քի Բապպ՝ ընու
13 սէվէնէրէ վա՝ տ էյէտի : Հիչ
քիմսէ՝ իղվա չէքսիյինտէ՝
Ալահտան իմթիհան օլու.
նույօրում տէմէսին . զիրա Ա.
լաճ քէօթիւ շէյլէր իւէ իմթի.
հան օլումմաղ , վէ քիմսէյի
14 իղվայա տիւշիւրմէզ : Ամմա
հէր քէս՝ քէնտի արղուտուն.
տան ճէլպ օլունուալ տառա.
15 նարադ իղվայա տիւշէր . Լն.
տէն արղու կէպէ գալըպ՝ կիւ.
նաճ տօղուրուր , վէ կիւնաճ

իճրա օլունտուգտա՝ էօլիւմ
տօղուրուր : Ալտանման՝ եա՝ 16
սէվիլիւիւ գարնտաշարլմ .
Հէր էյի ա՝ թիյէ վէ հէր թէք . 17
միլ պաիսըլ էօգարլտան ըլըզ.
լարլն Փէտէրլիստէն էնէր , քի
օնտա թէպտիլիք եա աէնմէ
քէօլէսի էօգտուր : Միւրաա 18
էտիպ՝ պիղի կէրչէքլիք սէօղիւ
իւէ տօղուրուր , քի պիղ օնուն
մախլըգաթընըն պիր նէվ՝
թուր Ֆանտասը օլալմ :

Իմտի եա՝ սէվիլիւիւ գարլն . 19
տաշարլմ՝ հէր քաւէմ իլիլթ.
մէքտէ չափուգ՝ սէօյլէմէքտէ
աղըր՝ էօլէլէնմէքտէ կէճ
պալլանը օլուն : Չիրա ա . 20
տէմին էօլէքսի՝ Ալահն սա.
տապաթընը իշէմէզ : Պու . 21
նուն իլին հէր մուրտալըլը
վէ քէօթիւիւք չօգլուղունու
թէրք էտիպ՝ իլիլիղէ աիքիլէն
սէօղիւ մահճուպլուգ իւէ գա.
պուլ էտին , քի օ՝ ճանընըլը
իւէլաա էթմէյէ գատիր տիր :

Վէ սէօղիւն իճրա էտիճիլէ 22
րի օլուն՝ վէ աէյիլ եալընըլ
իլիտիճիլէրի , վէ քէնտիսիլի
ալտաթման : Չիրա էյեր պիր 23
քիմսէ սէօղիւն իլիտիճիսի օ.
լուպ՝ իճրա էտիճիսի աէյիլի
սէ , քէնտի վիւճիւտիւնիւն
էիւզիւնիւ պլինէտէ նազար է.
տէն առէմէ պէնկզէր : Չիւն 24
քի քէնտիսի նազար էթմի ,
վէ կէչաի , վէ աէր ա՝ գապ
նէ կէօնէ օլուղունու ու .
նութաու : Լաքին ա՝ գատըլըն 25
թէքսիլ նօմօտունա տիգաթ
էտիպ օպա տէվամ էտէն քիւմ
սէ՝ ունուտուր իլիտիճի տէ.
յիլ , իլա ա՝ մէլ իճրա էտէն
օլմաղլա , օլ քիմսէ քէնտի
ա՝ մէլիտէ սաա տէթլու օլա .
ճադ : Էյէր արանըլտա պիր 26

քիմանք քէնախնի տինտար
ղանն էտէր տէ՛քէնտի տիւննի
ղապ[թ] է[թ]մէյիւյ՝ քէնտի էիւ-
րէյինն ալսաաորըսա , ընուն
27 տինն պա[թ]լը ալը : Ալլահ
վէ փէտէրն ինտինտէ փսք
վէ լէքէսիզ տին պու տուք քի՝
քիշէ էօքսիւզէրն վէ տուգա-
րըլարը սրգըն[թ]ըլարընտա զ՝-
յարէ[թ] էյլէյէ , վէ քէնտի-
սինն տիւնեաաան լէքէսիզ
ասգլայա :

ՊԱՊ Բ

1 Եւ զարնտալարըմ՝ ճէ-
լը Բապարըմը Յիսուս Քրիս-
տոսուն իմանը սիգտէ խաթրա
2 պագմադ իլէ օլմասըն : Զի-
րա էյեր սիղըն ճէմիյէ[թ]ինի-
ղէ՝ փարլագ էսվապ իլէ ալ-
թուն էիւզիւքլը պիր ասէմ
կիրէրսէ , վէ քիրլէ էսվապ ի-
լէ պիր ֆապիր տախի կիրէր
3 սէ , վէ փարլագ էսվապը կի-
յէնէ պագարսանըզ , վէ՝ Սէն
պուրասա խօշ օթուր տէր-
սէնիլ . վէ ֆագիրէ՝ Սէն օ-
րասա տուր , եսիստ՝ Եւրա-
տա պասամալըմըն ալթընտա
4 օթուր տէրսէնիլ , օլ տէմ
տէրուննիլտէ թարաֆկիր օ-
լուպ՝ եարամաղ ֆիքիրլէ հա-
5 քիմէր օլմա՛ղըսընըզ : Իշի-
տին՝ եա՛ սէվկիւլիւ գարըն-
տալարըմ՝ Ալլահ պու տինն
եանըն ֆագիրլէրինն սէլմէ-
սի մի , քի ընլար իմանտա
ղէնկին՝ վէ ընու սէվէնլէրէ
վա՛տ է[թ]փիյի փաաիշահլըլա
6 միրասճը սրըլար : Սիլ իսէ
ֆագիրի ըդիլ է[թ]ախիլ .
սիլզէ զէնկինլէր զուլմ է[թ]մէլ-
լէ՛ր մի , վէ սիլզ ընլար մահ-
7 քէմէլէրէ չէքմէլէ՛ր մի : Սի-

ղին իւլէրիննիլէ անկըմըլ օլան
էյի իսմէ ընլար քիւլֆը է[թ]-
մէ՛ղ մի : Իման էյէր Քիթա- 8
պա կէօրէ՝ Գանշընու քէնտին
կիպի սէվէսին տէյիւ՝ փատլ
շահանէ նոմսու իճրա էտէ-
յօր իսէնիլ , էյի էտէր սի-
նիլ : Ամմա էյեր խաթրա 9
պագարսանըզ , կիւնահ իլէ-
յիւյ՝ նոմստուն դապահաթ-
ըլար կիպի թա՛ղիր օլունուր-
սունուր : Զիրա քիմ քի 10
պիւթիւն նոմսու կէօղէտիր
տէ՛ պիր չէյաէ խաթա էտէր
սէ , հէփիսինէ սուլլու օլմուշ
օլուր : Զիրա՛ Զինա է[թ]մէ- 11
յէսին սէյէն՝ Գաթլ է[թ]մէ-
յէսին տախի տէաի . իմաի
էյեր զինա է[թ]մէլսէն տէ՛
գաթլ էտէրսէն , նոմսու պօլ-
մուշ օլուրսուն : Պէյլէ սէյ- 12
լէյին , վէ պէյլէ ա՛մէլէտին ,
չէրաա՛[թ]լէլի ա՛ղաալը նոմ-
սու միւճիլսիւճէ կէօրիւլէճէք
քիմէլէր կիպի : Զիրա չէ՝ 13
րաա՛[թ]՝ մէրհամէ[թ] է[թ]մէլիշ
քիմէլէյէ մէրհամէ[թ]սիլ օլա-
ճադ . մէրհամէ[թ]՝ չէրաա՛[թ]ըն
իւզէրինէ էյիւնիւր :
Նէ՛ ֆայիտէ՛ եա՛ գարըն 14
սալարըմ՝ էյեր պիր քիմնէ
իմանըմ վար տէր տէ՛ ա՛մէլ-
լէրի օլմաղաա , հիլ իման ընու
գուր[թ]արա պիլլըմի : Վէ է 15
յէր պիր գարնտալ էա գըզ-
գարնտալ չըփլագ՝ վէ հէր կիւն-
քի թասա՛մա միւհթաճ օլուր
լարսա , վէ սիլտէն պիրի ըն-
լարա տէրսէ . Սէլամէ[թ] իլէ 16
կիտին , ըպընըն . վէ տօյուն ,
ամմա ընլարա՛ թէնէ իգթիլա
էտէն չէյլէրի վէրմէլսէնիլ ,
նէ՛ ֆայիտէ : Պունշիլէյին 17
իման տախի էյեր ա՛մէլլէրի
օլմաղաա , քէնտիլլէյինսէ էօ-

- 18 լիւ տիւր : Ամմա պիւրի տէ-
յէճէք քի՛ Սէնին իմանն վար ,
պէնիմ տախի ա՛մէլէրիմ վար .
պանա իմանընը ա՛մէլէրին օւ-
մաբարղն կէօսթէր , պէն տա-
խի սանա՛ իմանըմը ա՛մէլէ-
19 րիմաէն կէօսթէրէյիմ : Սէն
ինանըսըն քի՛ Ալլահ պիւր
տիւր . էյի կտէրսին . շէյթան
լար տախի ինանըլար , վէ
30 տիթրէրէր : Ամմա եա՛ պա-
թըլ ատէմ՝ իմանն ա՛մէլիդ
էօլիւ օլտուղունու պիլմէք իս-
- 21 Թէրմիսին . Պապաւիդ Աբ-
րահամ՝ օլլու Իսահակը մէզ-
պահն իւղէրինտէ սունմաղը-
լա , ա՛մէլէր իլէ սատըգաւն .
22 մատը մը : Կէօրի՛յօրմուսուն
քի՛ իման ծնուն ա՛մէլէրի իլէ
պէրապէր իշէր իտի , վէ ի-
ման ա՛մէլէր վաաիթասի իլէ
- 23 Թէքմիլ օլունտու : Վէ Աբ-
րահամ Ալլահա ինանտը , վէ
օնա սատադաթ իշիւն ռայըլ-
տրտէյէն Բիթապթէքմիլ օլ-
տու . վէ Ալլահն տօսթու
24 անկըտը : Կէօրի՛յօրմուսուն
նուլ քի ատէմ՝ ա՛մէլէր իլէ
սատըգանըր , վէ եալընըլի
25 ման իլէ տէյիլ : Հէմ քէզա-
լիք Ֆահիշէ Ռախաբ տախի
ճառուալարը գապուլ էտիպ՝
ղայրի եօլտան չըգարմաղըլա ,
ա՛մէլէր իլէ սատըգաւնմա-
26 տըմը : Զիրա Նիճէ քի Թէն
րուհսուղ էօլիւ իսէ , պէյլէ-
ճէ իման տախի ա՛մէլիդ էօլիւ
տիւր :

ՊԱՊ Գ

- 1 Եւ օգ խօճալար օլման՝ եա՛
գարնտաշարմ , չիւն պիլին
քի՛ տահա պէյիւք ա՛գապ ա-
2 լաճաղըլ : Զիրա հէփիմիլ

չօգ շէյլէրտէ խաթա էտէ-
րիդ . էյէր սիլը քիման սէօղտէ
խաթա էթմէզսէ , քեամիլ
ատէմ պու տուր , վէ պիւ-
թինն Թէնինի տախի զապթ
էթմէյէ գատիւր տիւր : Իշթէ 3
աթլարըն կէմէրինի՛ աղըզա-
րընա գօրուլ , քի օնլար պիլի
իթաա՛թ էտէ . վէ օնլարն
պիւթինն վիւճիւտինիւ տէօն-
տէրիլիդ : Իշթէ կէմիւէր տա- 4
խի օ գատար պէյիւք օլուպ՝
շէտիտ րիւղկեարէրտէն սիւ-
րիւքլէիլը իքէն՝ պիւր վէք
քիւլիւք տիւմէն իլէ տիւմէն .
ճինին կէօնլիւ իսթէտիլի
էէրէ տէօնտէրիլը : Պունճիլ 5
լէյին տիլ տախի քիւլիւք ա՛գա-
պըր , ամմա պէյիւք պէյիւք
էյիւլիւր . իշթէ ճիւղի ա-
թէ՛նէ գատար չօգ քէքէսթէ
Թութուշուրուր : Տիլ տախի 6
աթէշ տիւր , նահազըլք տիւն-
եասը տըր , տիւր ա՛գալըլ-
մըգտա պէյլէ գօնտու քի՛
պիւթինն Թէնին լէքէլտիւր ,
վէ էօմիւն տէվլինի ալիւ
լէնտիլը , վէ ճէհէնէմէն
ալիւլէնիլ : Զիրա կէրէք ճա- 7
նալարարըն կէրէք գուշարըն՝
վէ սիւրթինէն հէմ տէ սուտա
օլան հայալարըն ճիւմէսինին
թապիաթը՝ ինսան թապի-
աթընտան զապթ օլունուր ,
հէմ զապթ օլունմուշ տուր :
Ամմա տիլի՛ ատէմէրին հիւ 8
պիլի զապթ էթմէյէ գատիւր
տէյիլ տիւր . զապթ օլունմաղ
քէօթիւ շէյ տիւր . էօլիւմ
կէթիլիլիլ զէհիւտէն տօլու
տուր : Ալլահ ու Փէտէրէ օ- 9
նուն իլէ համա էտէրիլ , վէ
Ալլահն պէնկէլիլինէ կէօ-
րէ եարատըմըլ ատէմէրէ օ-
նուն իլէ պէտտուա՛ էտէրիլ :

- 10 Հէման օ աղըզտան խայր տուա՛վէ պէտտուա՛ չըգար . պու՛ շէյլէր՝ եա՛՞ գարնտաշարըմ՝ պէջլէ օլմաջ տէյիլ տիր :
- 11 Հիւ պիր չէճմէ հէման պիր տէլիքտէն թաթը վէ աճը
- 12 սու ագըտըր մը : Եա՛՞ գա. բընտաշարըմ՝ հիւ ինճիր աղա՛ ճը զէյթուն՝ եա ասամինճիր վէրէ պիլի՛ր մի . պէջլէճէ հիւ պիր փունկար՝ հէ՛ թուղլու հէմ թաթը սու վէրէմէղ :
- 13 Արանըզտա ա՛յլմ վէ պիլիլիճ քիմ խէ , ի՛լմ մահճուպու. դու իլէ՛ էյի կէջինմէսինտէն քէնսի ա՛մլէրինի կէօսթէր .
- 14 սին : Ամմա էյեր եիւրէքէլ. րինիլաէ աճը հասէա վէ նիլա՛ րա՛հու վար խէ , էյիւնիւպ կէրէքէլիէ գարը եալան
- 15 սէջլէմէն : Պու ի՛լմ եօգարը. տան էնէն տէյիլ տիր . լաքին տիննապի՛ նէփաւնի՛ չէյթա .
- 16 նի տիր : Զիրա հասէա վէ նիլա՛ օլտուլու եերտէ՛ նիլամ սըզըգ վէ հեր ֆէնա շէյ Գա .
- 17 խի օրատա տըր : Ամմա եօ. գարըտան օլան ի՛լմ՝ էվվէլա փաք տըր , սնտէն սէլամէթ կէթիրիճի՛ մահճուպ՝ իթա. ա՛թը՝ մէրհամէթտէն վէ էյի մէյվէլըրտէն տօլու՛ պի զա. րա՛գ վէ միւրայըլըգ էթմէղ
- 18 տիր : Վէ սատագաթըն մէյ վէսի՛ սէլամէթի իճրա էտէն. շէրէ սէլամէթ իլէ էգիլի՛ր :

ՊԼՊ Դ

- 1 Արանըզտա ճէնքէր վէ ղալկալար նէրէտէն օլուր . պուրտտան տէյիլ՛ն , Էա՛նի ա՛ղալարընըզտա ճէնք գալտըրան սէֆաաթլարընըզտան :
- 2 Արզուլէրսինիլ , վէ մալէք

տէյիլսինիլ . գաթլէ էտէրսի. նիլ , վէ հասէա էտէրսինիլ , վէ շէն կէթիրէմէղսինիլ . ղալկաէտէրսինիլ , վէ ճէնք. շէլիլսինիլ , վէ մալէք տէյիլ սինիլ , չիւն քի տիլէմէղսի. նիլ . Տիլէրսինիլ , վէ ալմաղ. սընըլ . ղիւրա ֆէնա նիլէթ իլէ տիլէրսինիլ , թա քի սէ. ֆաաթլարընըզա խարճ էտէ. սինիլ : Ի՛յ ղիւնաքեար երքէք. լէր ղէ գարըլար՝ պիլմէ՛ զմիսի. նիլ քի տիննեսանըն տօսթըու. դու՛ Ալահա տիւշմէնիլք տիր . իմսի հէր քիմ քի տիննեսանըն տօսթու օլմագ իսթէրսէ , Ալ. լահըն տիւշմէնի օլուր : Եօխ. սա զանն էտէրժիսինիլ քի՛ Քիթապ պօլոււնա սէջլէր . Պիլաէ սաքին օլան բուհ՛ գըղ զանճըղա փէք մէյլ էտէր :

1 Լաքին Ալահ տանս պէջլիք ի նայէթ վէրի՛ր . օնուն իշլւն տէր . Ալահ մաղըուրըրա ղըտ սուրուր , ամմա ա՛ջսգ կէօիւլլիլէրէ ի նայէթ վէ. րի՛ր : Իմսի Ալահա միւթիւ. օլուն . շէյթմանա գարը տու. րուն , վէ սիղաէն գաջաճաղ. տըր : Ալահա եաղաշըն , վէ օ սիղէ եազլաշաճաղ տըր . եա՛՞ կիւնահեարըար՝ էլլէրի. նիլի փաքէլյին , հէմ եա՛ ի. քի կէօնիւլլիլէր՝ եիւրէքէլ. րինիլի թէմիլլէյին : Տէրտ. չէքին , վէ եաա չէքին , վէ աղայըն . կիւլիւշիւնիլք եա. սա՛ վէ սէվինճինիլ գաապիլ. թէ թէպտիլ օլունտուն : Բապ.

10 պրն հուղուրունտա ալազլա. նըն , վէ սիղի եիւճէլաճէք տիր :

Եա՛՞ գարնտաշար՝ պիրի՛ պիրինիլի ղէմմ էթմէն . գա. րընտաշը ղէմմ էտէն վէ գարըն.

- տաշնը հիւքմ էսէն՝ նոմոսու
ղէմմ էսէր. վէ նոմոսու հիւքմ
էսէր. վէ էյէր նոմոսու
հիւքմ էսէրսէն, նոմոս իճ
րա էախճիսի տէյիւ սին, իլլա
12 հիւքմ էախճիսի սին: Նոմոս
պաղապըճը վէ հիւքմ էախճի
պիւր տիր, օլքիմ՝ խէլաս էթ
մէյէ վէ հէլաք էթմէյէ դա
տիր տիր. ամմա սէն քի՛մսին,
քի՛ախէրին հիւքմ էսէրսին:
- 13 Հալա կէլին սիզ քի տէրսի.
նիզ, Պու կիւն եա եարըն
ֆիւլան շէհրէ վարաճաղըզ,
վէ օրատու պիր երլ աուրուպ
թիճարէթ էսէճէյիզ, վէ
14 քիւսր էտէճէյիզ, սիզ քի եա
ընըն նէ օլաճաղըն պիւմէզ
սինիզ. զիրա է՛օմիւնիւզ նէ՛
տիր. չիւն քի օ՛ պիր պուհար
աըր, քի պիր ազ կէօրիւնիւր,
- 15 վէ անտէն զայպ օլուր: Պու
նու տէյէճէյիւնիզ սիզ՝ կ
յէր րապպ իսթէրսէ, եաշա
յաճաղըզ, վէ պոնու եա օ
նու էտէճէյիզ տէմէլ սինիզ:
- 16 Շիմսի իսէ քէնտի մալուր
լուգլարընըզ ի՛թիսար է
տէրսինիզ. ճիւմէ պէօլէ ի՛թ.
- 17 թիսար եարամազ տըր: Իմ
տի քիմ քի էյլէք էթմէյի պի.
լիւր տէ իճրա էթմէզսէ, պու
օնա կիւնա՛ն տըր:

ՊԱՊ Ե

- 1 Հալա կէլին՝ եա՛ զէնկին
լէր, իւզէրինիզ կէլէճէք պէ.
լալէրսէն էօթիւրիւ ֆիլան
- 2 էսէրէք աղայըն: Սիզին զէն
կինըյինիզ չիւրիւմիւշ, վէ հու
վապարընըզ կիւվէյէ թամմ
- 3 օլմուշ տուր: Ալթոնուսուզ
վէ կիւմիւշիւնիւզ փասլանմըշ
տըր, վէ օնլարն փաշը սիզէ

գարըն շէհատէթ իչիւն օլա
ճաք, վէ էթլէրինիզ աթէշ
կիպի եէյէճէք. սօն կիւնլէր
իչիւն խաղնէն եղաղընը: 12
1 թէ սիզին չի՛թլէքլէրինիզ
պիչէն իշճիլէրին իւճրէթի քի՛
օնու սիզ ալը գօտուսուզ պա
ղըրըյօր, վէ պիչիճիլէրին
ֆէրեատլարըն ա՛նքէրլէր րապ
պընըն գուրաղլարընա եէթիշ
տի: Եէրին իւզէրինտէ զէվգ
5 ու սէֆա սիւրտիւնիւզ. էիւ
րէքլէրինիզ պօղաղանմազ
կիւնիւ իչիւն կիպի պէսլէտի
նիզ: Սաաղըն իւզէրինէ
6 հիւքմ էտիս՝ օնու գաթլէթտի
նիզ, իէ օ սիզէ գարըն տուր
մազ:

Խմսի եա՛ գարնաաղար՝ 7
րապպըն կէլիլինէ գատար
սապր էտին. իշթէ չի՛թլէքլէր
րին գըլմէթի մաճաղընու
պէքլէր, վէ օնուս իչիւն
սապր էտէր, թա իլք վէ սօնի
եալմուրու ալանատէք: Սիզ
8 տախի սապր էտին, էիւ
րէքլէրինիզ մէօհքէմ էտին.
զիրա րապպըն կէլիլի եազաշ
մըշ աըր: Եա՛ գարնաաղար՝
9 պիրի պիրինիզ գարըն ա՛ն չէք
մէն, թա քի հիւքմ օլունմա
յասընը. իշթէ հաքիմ գա
փոնուս էօնիւնտէ տուրու
յօր: Եա՛ գարնաաղարմ՝ մէ
10 շազգաթ չէքմէքտէ վէ սապր
տա րապպըն իսթի իէ սէջ
լէյէն փէյղամպէրլէրի ի՛պ
րէթ ալըն: Իշթէ տայանս
11 լարա՛ նէ մութու տէրիզ.
Յրոն սապրըն իշթտինիզ,
վէ րապպըն էնճամընը կէօր
տիւնիւզ քի րապպ չօզ շէ
ֆաղգաթլու վէ մէրհամէթլու
տուր:

Վէ հէֆիսինտէն էվմէլ եա՛ 12

գարննաշարում՝ եկմին էթ-
մն , նէ կեօք իւէ՝ նէ եէր ի-
լէ , նէ սէ սիր զայրի եկմին
իլէ . իւլս սիրին էվէթինիզ
էվէթ՝ վէ եօղունուզ եօգ
օլսուն , թա քի հիւքմի ա՛-
զապ ալթընա սիւշմէյէսի-
նիզ :

- 13 Սիզտէ սիր քիմսէ մէշադ-
գաթսա՛մը , տուա՛ էթսին .
սիր քիմնէնին եիւրէյի շէ՛ն
14 մի , իլտհի օղուսուն : Սիզտէ
սիր քիմսէ խասթա՛մը , քիլի
սանըն իխթիարարընը տա՛-
վէթ էթսին , վէ օնուն իւղէ-
րինսէ տուա՛ էթսինէր , վէ
րապպըն ասորնտա օնու եաղ
15 իլէ մէսէ էթսինէր . վէ ի-
մանըն տուա՛սը խասթայա
շիֆա վէրէճէք , վէ րապպ
օնու գալտըրաճադ տըր . վէ
էյէր կի՛նասէլար իլէմիշ իսէ
սէ , օնա ա՛վֆ օղունաճադ
սիր :

Պիրի պիրինիզէ սուշարը 16
նըզը իգրար էտին , վէ պիրի
պիրինիզ իչին տուա՛ էյլէ-
յին , թա քի շիֆա սուլա-
սընըզ . սասըղըն հերարէթի
տուա՛սընըն չօգ գուվէթի
վար : Եղլա պիզիմ իլէ էլէմ 17
սաշատէմ իսի , վէ եաղմուր
եաղմասըն սէյիւ տուա՛ ու
նիյազ էյլէտի , վէ եէրին իւ-
ղէրինսէ իւզ եըլ վէ ալթը այ
եաղմուր եաղմատը : վէ եի 18
նէ տուա՛ էյլէսի , վէ կեօք
եաղմուր վէրտի , վէ եէր՝ մաշ-
սուլունու վէրտի :

Եա՛ գարնաշար՝ էյէր 19
սիզտէ պիրի կէրէքլիքսէն
սափար տա՛ օնու պիր քիմսէ
սէօնսէրիքսէ , պիլսին քի կիւ 20
նաշքեարը սափարըզ եօղուն .
տան սէօնսէրէն քիմսէ՝ եօ-
լիւմէն ճան գուրթարաճադ ,
վէ չօգ կիւնասէլար էօրթէճէք
սիր :

ՊԵՏՐՈՍ

ԸՌԸՐԵԸԸԸՆ ԱԸԹՈՂԻՆԷ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԷՔԹԻԻՊԻԻ

ՊԱՊ Ա

- 1 ՊԵՏՐՈՍ՝ Յիսուս Բրիւ
տոսուն սուաքեարը , Պոնտոս՝
Գաղատիա՝ Կապադովկիա՝ Ա-
սիա վէ Իլիթանիստա տա-
ղըմը օլան միւսաֆիրէրէ ,
2 քի Փէտեր Ալլահըն թագաւի .

րինէ կէօրէ՝ Բուհուն ա՛ղիզի-
յի իլէ՝ իթաա՛թ իչին վէ Յի-
սուս Բրիստոսուն դանընըն
սէրիլիշի իչին սէչիլիշի-
նիզ . սիզէ ի՛նայէթ վէ սէլա
մէթ չօղալ :

Րապպըմըզ Յիսուս Բրիւ 3
տոսուն Ալլահը վէ Փէտէրի

մութեպարեք օյսուն , օլ քի
 պիղի՝ չօդ մերհամէթինէ կեօ-
 րէ Յիսուս Քրիստոսուն էօ .
 լուկերաէն տիրիմէսի վասի .
 Թասի իլէ եաշայան իւմիտէ
 4 Թէքրար տօղուրտու՝ աօղու-
 մաղ վէ նափաբլանմաղ վէ սօջ
 մաղ միբասա , քի սիղին իչին
 կէօբլէրտէ սազլանմըշ ալը ,
 5 սիղին իչին քի՝ իմանըն վա-
 սիթասի իլէ՝ ախըր զէմանտէ
 աշիքեար օլմաղա հաղըր օլան
 խէլասէ Ալլահըն գուվէթի
 իլէ հըֆլ օլունուրսունուզ .
 6 Քի ծնուն իլէ մէսրուր օլուր-
 սունուզ , էյէր իգթիզա իսէ՝
 շիմտի պիրաղ կէծնա կէծն թէ՛՜
 րիւպէլէր իլէ դասսովէթատէ ի .
 7 սէնիզ տախի . Թա քի իմանը-
 նըզըն իմթիհանը՝ աթէշ իլէ
 գաղ օլունմուշ հէլաք օլուր
 ալթունտան զիյասէ դըյմէթ .
 լի օլուպ՝ մէտհ վէ իղլէթ վէ
 ճէլալ իչինս պուլունա՝ Յի-
 սուս Քրիստոսուն աշիքեար
 8 օլմասը զէմանընտա , քի ծնու
 կէօրմէղ իքէն սէվէրսինիզ , քի
 ծնու շիմտի կէօրմէղ իքէն տէ՝
 ինանտրղընը իչինս Թապիր
 օլունմաղ վէ ճէլիլ սէվինճ ի-
 լէ մէսրուր օլուրսունուզ .
 9 վէ իմանընըզըն նէթիճէսի .
 նէ՛ էանի ճանընըզըն իսէլա .
 10 սընանայիլ օլուրսունուզ : Քի
 պու խէլասըն իուսուսունտա՝
 տիգէ օլաճաղ ինայէթին հագ
 գընա փէյղամպէրլէք էտէն
 փէյղամպէրլէք արաշորտը-
 րար , վէ տիգաթ իլէ թէ՛՜
 11 թիլէթտիլէր . Չիւն քի թէ՛՜
 թիլէ կէտիլէր , քի ծնարտա
 օլան Քրիստոսուն Բուհու՝
 Քրիստոսուն էլէմէրինի վէ
 ծնտան սոնկրաքի ճէլիլ շէյլէ-
 րի փէլին շէհասէթ էտէրէք՝

նէ՛՛ վէ հա՛նկը վաղըթ իչինս
 պէյան էտէր իտի . Քի ծնա 12
 րա աշիքեար օլունտու քի՝ օլ
 շէյլէրի քէնտիլէրինէ տէյիլ՝
 իլա պիղէ իըղմէթ էտէրլէր
 իտի , պու շէյլէր քի սիղէ՝
 շիմտի կէօբլէն կէծնտէրլէն
 Աղիզ Բուհ իլէ սիղէ միւթտէ
 էտէն քիմսէլէրին վասիթասի
 իլէ՝ խապէր վէրիլմիշ տիր , քի
 օլ շէյլէրէ մէլէքլէր նաղար
 դըլմաղա արգու շէքէրլէր :
 Օնուն իչինս ա՛ղընըզըն 13
 պէլէրինի գուշասրալ այըգ
 տուրարագ՝ Յիսուս Քրիստո
 սուն զուհուրինտէ սիղէ երէ-
 ճէք ինայէթէ թէքփիլէն իւ-
 միտ էտին : Իթաաթլը կվասա 14
 րար կիպի՝ էվլէլէք ճահիլլի .
 նիղաէքի շէհվէթլէրէ ույման ,
 իլա սիղի տա՛վէթ էտէն ա՛ 15
 զիզ կիպի՝ հէր կէլէմէքտէ
 սիզ տախի ա՛ղլըլէր օլուն :
 2 իրա էաղըլմըշ ալը . Աղիզ 16
 օլուն , զերա պէն ա՛ղլէ իմ :
 Վէ էյէր հէր քէսին ա՛մէլինէ 17
 կէօրէ խաթրա պագմայարագ
 շէրաաթ կէօրէնէ Փէտէր չա-
 ղըրըրանըլ , միւսաֆիրլիլի-
 նիղին զէմանընը գօրղու իլէ
 կէլիլին : Վէ պիլին քի՝ ա 18
 թալարտան դալմա պաթըլ
 կէլինմէնիլտէն պօղուլուր շէյ-
 լէր իլէ՝ էանի ալթուն վէ կիւ-
 միւշ իլէ Ֆիտա օլունմասը-
 նըլ , իլա Քրիստոսուն գու 19
 սուրսուզ վէ լէքէսիզ գուղու-
 նուն կիպի՝ դըյմէթլի գանը
 իլէ . Քի օ՝ կերջի տիւնեանըն 20
 գուրուլմասընտան էվլէլթուդ-
 տիր օլունմուշ իտի , ամմա
 ախըր զէմանլարտա սիղին ի .
 շինս պէյան օլունտու , սիղին 21
 իչինս քի ծնուն վասիթասի
 իլէ՝ ծնու էօլիւլէրտէն տիրիլ-

- տէն վէ մնա ի՛ղղէթ վերէն
Ալլահա ինանտընըզ, շէջլէ
քի իմանընըզ վէ իւմիտինիզ
22 Ալլահա օլտուն : Բուհուն
վատիթասի իլէ կերջէքլոյն
իթամ'թընտա միւրայլըզսըզ
գարնտաշմուհապպէթի իչլւն
ճանարընըզը փաքլէյիպ' պի-
րի պիրինիդի փաք էիւրէք իլէ
23 հերարէթլէ սէվին : Զիրա
չլւրիւր թօխուտան տէյիլ'
իլլաչլւրիւմէզ Բօխուհաան' Ալ-
լահն եաշայան վէ էպէտէն
գալան սէօղլւ իլէ թէքրար
24 տօղտունուզ : Զիրա հեր թէն
օթ կիպի' վէ ատէմին հեր
ի՛ղղէթի օթուն չիչէյի կիպի
սիր . օթ գուրուր, վէ մնուն
25 չիչէյի ուրէչեր . Ամմա Բապ-
պըն սէօղլւ էպէտէն գալըր .
վէ սիղէ միւժտէ օլունան
սէօղ' պու աուր :

ՊԱՊ Բ

- 1 Իմոի հեր քէօթիւլիւյիւ վէ
հեր հիլէյի վէ միւրայլըզլա-
րը վէ հասէտլերի վէ ճիւմէ
լիլյալէթլերի թէրք էսիպ,
2 հէնուզ տօղտուն մա'տուվար
կիպի սէօղլւն խալիս սիւտիւ-
նիւ արղուլէյին, թա քի օ-
նուն իլէ խէլասէ պէօյիւյէսի-
3 նիզ, էյեր Բապպըն լաթիֆ
օլտուղունու թամթորնըզ ի-
4 սէ . Քի օլ' կերքի ատէմլէրտէն
րէտտ օլունմուշ ամմա Ալլա-
հըն ի'տոխտէ սէչկին' գըյմէթ-
լի' եաշայան թաշա եաղլա-
5 շըպ, սիզ տախի' եաշայան
թաշար կիպի' րուհանի էվ
ա'ղիզ քէահինլէք պինա օլու-
նուրտունուզ, քի Յիսուս
Քրիստոսուն վատիթասի իլէ
Ալլահա մագպուլլ րուհանի

- գուրպանլար սաւնասընըզ :
2 Զիրա Քիթապա տախի' 6
վար տըր . իշթէ Սիւնտա'
պիր քէօշէ պաշը սէչկին գըյ-
մէթլի թաշ գորում . վէ մնա
ինանան ապա ութանմայա-
ճադ տըր : Իմոի գըյմէթլի' 7
սիզ ինանանլարա տըր . ամմա
ինանմայանլարա' Ըօլ էափը-
ճըլարըն րէտտ էթաիքլերի
թաշ քէօշէ պաշը օլտու ,
հէմ' թէօքէզ թաշը վէ սիւրչ-
մէք գալասը տըր , մնար քի' 8
ինանմայալ սէօղլու թէօքէ-
ղերլէք , քի մնա թա'յին տա-
խի օլտուլար : Ամմա սիղ' սէչ- 9
կին միլէթ' փատիշահանի
քէահինլէք' ա'ղիզ թալիֆէ'
խասս գալմ' սընըզ . թա քի
սիղի գուրանլըգտան քէնտիին
ա'ճալըպ ըղղընա տա'վէթ է-
տէնին ֆաղիլէթլերինի խա-
պէր էտէսինիզ . Սիզ քի պիր 10
ղէման գալմ' տէյիլ իտիինիզ,
ամմա չիմոի Ալլահըն գալմը
սընըզ, քի մէրհամէթ պու-
մամըլ իտիինիզ, ամմա չիմաի
մէրհամէթ պուլտունուզ :
Եա'սէվիլիւլէր' գարիպ 11
լէրէ վէ միւսաֆիրլէրէ կիպի
եալվարըրըմ, քի ճանն իւ-
ղէրինէ ճէնք գալարուն ճիւ-
մանի շէհլէթլերտէն կերի
տուրասընըզ . Վէ թալիֆէ- 12
լէրին արասընտա կէչինմէնիզ
էյի օլտուն . թա քի սիղի ֆէ-
նաքէարլար տէյիլ ղէմմ' էթ-
աիքլերի շէյաէ' էյի ա'մլէլէ-
րինիղի կէօրմէլէ' ղիյարէթ
կիւնիւնտէ Ալլահա չիւքը է-
տէլէք : Իմոի Բապպ իչիւն' 13
հեր ինսանի նիլմա իթաա'թ
էտին , կէրէք փատիշահա'
մուա'ղըմա' օլտուղու իչիւն ,
կէրէք վալիլէրէ' ֆէնաքէար 14

- լարեն ինթիգամբ՝ վէ էյի ա՝
մէլ իւլէյնէրին մասի իջին
օնտան կէօնտէրիւնէրէ կի-
- 15 պի : Զիրա Ալլահն իրա-
տէթի պէջլէ տիր , քի էյլէք
իւլէմէք իւլէ՝ ա՛ղըլըլ ատէմ
էրին ճասիլէյին սիւքիւթ
- 16 էթտիրէսինիլ : Աղասըլըլ
կիպի՝ վէ տէյիլ աղասըլըլ
քէթիւլէյէ էօրթիւ էտէնէր
կիպի՝ իլլա Ալլահն գուլարըլ
- 17 կիպի օլուն : Հէփիսինէ րազ-
պէթ էտին . գարնասաղըլըլ
սէվին . Ալլահտան գօրգուն .
փատիլահա հիւրմէթ էտին :
- 18 խըղմէթքարըլ՝ լէքթիլ
գօրգուն իւլէ էֆէնտիլէրինէ
միւթիւ օլունըլար , էալընըլ
էյիլէրէ վէ միւլայիմէրէ տէ-
- 19 յիլ իլլա լէքիւլէրէ տախի :
Զիրա լութֆ պու սուր քի՝
պիր քիմսէ նահադ էէրէ է-
ղիյէթ չէքէքէն՝ Ալլահա
տայիր զամիր իջին գասա-
- 20 վէթէրէ լէհհամիւլ էտէ :
Զիրա էյեր գտպահաթ իլլէ-
յիպ քէթէք էէսիլինիլատէ՝
սասըլ էտէրսէնիլ , նէ՞ շանը
նըլ օլուր . ամմա էյեր էյլէք
էտիպ էղիյէթ չէքտիլինիլ
տէ՝ սապըլ էտէրսէնիլ . Ալլա-
- հին ինտինտէ լութֆ պու
- 21 տուր : Զիրա պունա տա՝
վէթ օլունտունուլ . չին քի
Բրիստոս տախի սիղին իջին
էղիյէթ չէքտի , վէ սիղէ էօր-
նէք պըրագալ , թա քի օնուն
իլլէրիարտընճա վարասընըլ .
- 22 Բի օ՝ կիւնահ իլլէմէտի . վէ
աղըլնտա հիլէ պուլունմատը .
- 23 Բի օ սէյիլէտիւքտէ՝ գարըլ
սէյիմէլ իտի , էլէմ չէքէքէն՝
թէհտիտ էթմէլ իտի , ամմա
էնիլինի հադ իւղլէ չէրասաթ
կէօրէնէ լէսլիմ էտէր իտի .

Բի օ քէնտիսի աղաճըն իւ- 24
ղէրինտէ քէնտի լէնինտէ
կիւնահլարըմըլ էիւքէնտի .
թա քի կիւնահլարտան գաթըլ
ա՛լագա էտիպ սասագաթ իլէ
էաղայալըմ , քի օնուն էարա-
սըլ իւլէ սիլ չէֆա պուլու-
նուլ : Զիրա էօլու շաղըրմըլ 25
գօյունլար կիպի իտիլիլ , լա-
քին չիմտի ճանլարընըլն Զօ-
պալընա վէ նաղըրընա տէն-
տիւնիւլ :

ՊԱՊ Գ

Բեղալէք գարըլար՝ քէն- 1
տի գօճալարընա իթաաթ
էթտինիլ . թա քի էյեր պա-
ղըլարըլ սէօղէ ինանմաղըլար
աա , գարըլարըն հարաքէթի
վատիթասի իլէ քէլամնըլ գա-
ղանըլար , սիղին գօրգու 2
իլէ օլուն լէհմիլ կէչինմէլէ-
րինիլի կէօրմէլէրի իլէ : Վէ 3
օնլարըն ղէյնէթի տիլարըլ
տան օլան սաչէլ էօրմէսի վէ
ալթուն լաղըլնմասըլ էա էս
վապըլ կիլինմէսի օլմասըն . 4
իլլա ֆէսատսըլըլ իլէ՝ էա-
վաշ վէ մահճուպ րուհաա օ-
լան էիւրէյին կիլիլ տոնմի
քի՝ Ալլահն ինտինտէ գըլ-
մէթի չոգ տուր : Զիրա ղէ- 5
մանի գատիմտէ Ալլահա իւ-
միտ էտէն աղիլ գարըլար
տախի՝ քէնտի գօճալարընա
իթաաթ էթմէլէք՝ քէնտիլէ-
րինի պէջլէ միւլէյն էտէր- 6
լէր իտի . Նիճէ քի Սառա
Աբրահամա իթաաթ էտիպ՝
օնա էֆէնտի չաղըրըլար ,
քի սիլ էյի ա՛մէլ իլլէյիպ
հիլէ պիր գօրգուտան խալֆ
էթմէյերէք՝ օնուն էվսաղա-
րըլ օլուրսունուլ :

- 7 Ինքեքէր՝ քեզաւիք պիւղեւ-
րինաէ ա՛գրանէ սաքին օշ-
տունլար, վէ դարըլարա տա-
հա զայի՛ն գապա կիպի իք-
րամէյլէսինլէր, չինքի հա-
յաթըն ի՛նայէթինէ տախի մի-
րաստալար տըր. թա քի
տուա՛լարընըզն արտը քէսիւ-
մէյէ :
- 8 Վէ էնձամը՝ հէփինիդ պիր
ֆիքրաէ՝ պիւր պիւրնիւէ հէմ՝
աէրա՝ դարտալարը սէվէն-
լէր՝ մերհամթիւլէր՝ ալադ
- 9 կէօնիւլիւլէր օլուն. Բէմլէյէ
պէտէլ քէմլէք՝ եախա սէօյ-
մէք պէտէլնէ սէօյմէք էաա
էթմէն, լաքին պիւ ա՛քա՝ խայր
տուա՛ օշույուն. չին պիւլի
սինիդ քի՛ պունա տա՛վէթ օ-
լունտունուզ, թա քի պերէ-
- 10 քէթէ վարիս օլաւընըզ : Զի-
րա էօմիւր սէվմէք վէ էյի
կիւնլէր կէօրմէք իսթէյէն
քէնտի տիլին քէօթիւլիւք.
տէն՝ վէ տուտադլարընը հիւլէ
սէօյլէմէքտէն տինտիւտին.
- 11 Բէօթիւլիւքտէն կերի տուր-
տուն, վէ էյիք իլէսին. սէ-
լամէթի արտաւըն, վէ ճա թա-
պի՛ օլուն : Զիրա Բապպըն
կէօղէրի սասադլարըն իւղէ-
րինտէ՝ վէ ճուռն գուլադլարը
ճուլարըն նիյաղընտա տըր. աւ՝
մա Բապպըն եիւղիւքէօթիւ
իլէր իլէյէնլէրէ դարըն տըր :
- 12 Հէմ էյէր էյի օլան շէյին
ոշուհալարը օլուրասնըզ,
սիղէ քէմլէք էաէճէք քի՛մ
- 13 տիր : Լաքին էյէր սաստադաթ
իլին էզլիյէթ չէքէրաէնիդ
տախի՛ նէ՛ մութու սիղէ.
ամմա ճուլարըն գորգուսուն-
տան գորգմայաւընըզ, վէ իղ
- 14 Թիրապէ տիւլմէյէսինիդ. Լա-
քին եիւրէքէրինիզտէ Բապպ

Ալահըն ա՛ղիզէյին. վէ սիղ-
տէ օլան իւմիտաէն էօթիւրիւ
սիղտէն հէսի ճէվապ թադապ
էտէնլէրէ՝ մահճուպուզ իլէ
վէ գօրգու իլէ ճէվապ վէրմէ-
յէ տայիմա հազըր օլաւընըզ.
Վէ էյի հարաքէթինիզօլուն. 16
թա քի սիղն ֆէնաքէարլար
կիպի ղէմմ էթաիքլէրի շէյաէ՝
Քրիստոստա օլան սիղն էյի
հարաքէթինիզի ֆասլ էտէն.
լէր ութմանալար : Զիրա է. 17
էյէր Ալահըն իրատէթի խէ,
էյիլէք էտէքքէն էզլիյէթ չէք-
մէք՝ քէօթիւլիւք էտէքքէն է-
պիյէն լէպէպէն տահա էյի
տիր : Զիրա Քրիստոս տախի 18
կիւնալար իլին՝ սատըզ օլան՝
նահապ քիմսէլէրին ուղուրու-
նա պիր քէրրէ էլէմ չէքտի,
թա քի պիղի Ալահա եադ-
լալարա. վէ կերչի թէնտէ
էօթիւրիւլիւ, ամմա Բուհ-
տա հայաթէ կէլէր. Բի օ. 19
նուն իլէ՝ մահպուստա օլան
ղէմանի դատիմաէ սաը օլմուշ
րուհլարա տախի վարըպ՝ վաղ
էյլէտի, օ ղէման քի Ալա. 20
հըն սապը պէքլէր իսի՛ Նու-
յուն կիւնլէրինտէ կէմի եա-
վըլըր իքէն, քի ճնտա աղ՝
էանի սէքիդ ճան տուտան
գուրթուլուլար : Բի ճուռն 21
թէմսիլի վաֆթիդ պիւրն շիմտի
խէլա էտէր՝ թէնին քիրինին
կիտէրիլմէսի տէյիլ Լա էյի
ղամիրին Ալահա թադրիլի
Յիսուս Քրիստոսուն տիրիլմէ
սինին վասիթասի իլէ, քի օ. 22
կէօյէ վարըպ Ալահըն սաղ
էանընտա տըր, վէ մէլէքէր
հէմ հիւքիւմէթլէր վէ գուվ-
վէթլէր ճնա թապի՛ օլուր-
լար :

ՊԱՊ Դ

- 1 Իմո՛ր Գրիստոս պիղծմ' ի չին թէնտէ ելմ' չէքմէք իլէ՛, սիղ տախի պու նիյէթ իլէ սիլահյանըն՝ զիրա թէնտէ էլէմ չէքէն՝ կիւնահատան Ֆէլ
- 2 րաղաթ ի թմիշ տիր . Ըէջլէքի թէնտէ պագի զէմանը արթըգ ատէմէրին արղուլարըն . ճա տէյիլ իլլա Ալլահն ի .
- 3 րատէ թինճէ եաշայա : Զ իրա պիղէ եկթէր քի՛ է՛օմրին կէչ միշ զէմանընը թայիֆէլէրին իրատէ թինճի իճրա էտիսլ՝ էտէպիղիքատէ՛ չէհվէթլէրտէ՛ շարապ հէրարէթլէրինտէ՛ զէվէլէրտէ՛ իչքլէրտէ՛ վէ չէրի՛ օլմայան վութփէրէսթ .
- A Լիքլէրտէ եիւրիտիւք . վէ պունա թա՛ճճիւպ էտէրլէր , քի սիղ տէ հէման պու սէֆիհլէյին թաշգընըղնա օլալէր իլէ պէրապէր սէյիլթ մէզսնիղ , վէ քիւֆր էտէր .
- 5 Լէր . Քի օնլար՝ եաշայանլարը վէ էօլիւլէրի հիւքմ' էթմէյէ հաղրը օլանա ճէվապ վէրէ .
- 6 Ճէքլէր տիր : Զ իրա էօլմիւշ Լէրէ տախի պունուն իչին միւթաէ օլունտու . թա քի ա տէմլէրէ կէօրէ թէնճէ մուհաքէմէ օլունալար , ամմա Ալլահա կէօրէ րուհճա եաշայալար :
- 7 Լաքին ճիւմէ չէյլէրին սօնու եաղլալըշ արը . իմո՛ր աղը թամ' օլուն , վէ տուա՛
- 8 Լէրտէ ույանըգ տուրուն : Վէ հէփիսինտէն էվվէլ պիրի պիրինիգէ հէրարէթլի մուհապ . պէթինիղ օլուն . զիրա մուհապպէթ՝ կիւնահալար չօղլու
- 9 զու էօրթէր : Մըրըտանմագ .

արղն պիրի պիրինիղէ մուա . ֆիր սէվլա՛ն օլուն : Հէր պիւ 10 լինիղ ալալըղ պախլիշէ կէօրէ՛ Ալլահն տիւրլու տիւրլու ի՛ նայէթինն էյի իտարէճիլէրի կիպի՛ օնու պիրի պիրինիղէ իճրա էթմէքտէ օլուն : Էյէր 11 պիր քիմանէ սէջլէրտէ , Ալլահն քէրամլարընը կիպի -էօլլէսին . Էյէր պիր քիմանէ խըղմէթ էտէրտէ , Ալլահն վէրտիյի գուվլէթաէն կիպի էթսին . չէջլէքի Ալլահ՝ Յիսուս Գրիստոսուն վասիթաւն իլէ հէր չէյաէ ի՛ղգէթլէնսին , քի ի՛ղգէթ ու գուարէթ էպաւլէր էպէտինճէ օնա մասուստուր . Ամին :

Եւ՛ գարնտաշար՝ իմթի 12 հանընըղ իչին օլան աթէշլի սըգլէթէ՛ սիղէ պիր աճալըպ վուդուաթ օլուր կիպի՛ թաճճիւպ էթմին : Իլլա Գրիստո 13 սուն էլէմէրինէ իլհագ օլտու զունուղա կէօրէ՛ շաղ օլուն . թա քի օնուն ճէլալինն աղլէքտար օլունմասընտա տախի՛ մէսուր օլարագ շաղ օլալընը : Էյէր Գրիստոսունաղ 14 իչին սիթէմ' չէքէրտէնիղ . նէ մութու սիղէ . զիրա ճէլալին վէ Ալլահն րուհու իւղէրի նիղաէ մէքէան էտէր . կիլի մըլարըն թարաֆընտան օնա քիւֆր օլունուր , ամմա սիղին թարաֆընդտան օնա ի՛ղգէթ օլունուր : Սիղտէն իսէ քիմանէ 15 գաթիլ եա խըրսըղ եա ֆէնա . քէար կիպի՛ եախօտ ախէրլէրն իչինէ գարըլան կիպի էլիյէթ չէքմէսին . Ամմա է 16 յէր Գրիսթիան կիպի չէքէրտէ՛ ու թանմասըն , իլլա պուխուսուտա Ալլահա չիւքրէթսին : Զ իրա վագըլմ արը 17

քի հիւքմ' Ալլահն է վինտէն
պաշտոյա . վէ էյէր էվվէա
սիդոսէն պաշտա . Ալլահն
ուստարանընա իծաաթ էծ
մէյէնէրին սօնուէն օլաճադ .
18 վէ էյէր սաաղգ կիւճ իլէ
դուրթուլուր իսէ , ֆաուրդ վէ
կիւնահքեար նէրէաէ կէօրիւ .
19 նէ : Շէյյէ քի Ալլահն ի
րատէթինէ կէօրէ էդիյէթ
չէքէնէր սաիի էլէք իլէյէ
րէք՝ քէնտի ճանարընը ծաա
էմին էարաարճըյա կիպի է
մանէթ էծաինէր :

ՊԱՊ Ե

1 Երանըպաա օլան իիծիար
լարա էալարըրըմ , պէն քի
ծիլար կիպի իիծիար վէ Բրիւ
սոսուն էլէմէրինին շահիաի
հէմ ալիքեար օլաճադ ի'ղղէ
2 Թին իլհագը իմ , Ալլահն
արանըպաա օլան սիւրիւսիւ
նիւ կիւտիւն , վէ ծաա կէօղէ
աին , ճէպը իլէ տէյիլ իլլա
իւատէթ իլէ , հէմ խապիւս
քեար իչիւն տէյիլ իլլա ճան
3 ու տիւտէն , վէ միւրասլարը
դապլծ էտէնէր կիպի տէյիլ
իլլա սիւրիւյէ ի'պրէթ օլան
4 քիմանէր օլուն : Վէ Պաշ չօ
պան զուհր էծաիյի ղէման
ճէլալին սօլմաղ թաճընը ա
լաճադալընը :
5 Բէգալը սիղ կէնճէր իիւ
թիարարա միւթիւ օլուն . վէ
հէփինիղ պիւրի պիւրինիղ ի
ծաաթ էտէրէք՝ ալլադ կէօ
նիւլիյիւ կիյինին . զիրա
Ալլահ մաղուրարա զաա
սուրուր , ամմա ալլադ կէօ
նիւլիւլէրէ ի'նայէթ վէրիւր :

Իմաի Ալլահն դուտրէթու 6
էլինին ալթընաա ալլադլա
նըն , թա քի սիղի վագթընտա
էրւճէլուէ : Վէ հէփ դայըւ 7
նուզու ծոնն իւղէրինէ պրա
գըն . զիրա օ սիղի գայըրըր :
Ալլադ օլուն , ույանըգ 8
սուրուն . զիրա սիղին խոս
մինիղ շէյթան ալթըրէն
արալան կիպի կէվիպ՝ քիմ
էուսա տէյիւ արար . Վէ ի 9
մանտա գապի օլտրադ ծաա
գարըց աուրուն , վէ պիլին քի
հէման օ էղիյէթլէր՝ տիւն
էատա օլան սիղին գարնաալ
լարընըյա վագի օլմուշ աուր :
Վէ հէր ի'նայէթին Ալլա 10
հը քի՝ պիղի Բրիստոս Յի
սուսաա քէնտի էպէաի ի'ղղէ
թինէ տա'վէթ էյէստի , սիղ
պիւր աղ վագըլծ էղիյէթ չէք
սիքսէն սօնիւրա՝ սիղի քէնտի
սի թէքմիլ էտէ , գայիմ է
տէ , գուվվէթլէտէ , թէմէլէ
տէ : Օնա էպէա իւլ ապաա 11
ի'ղղէթ վէ գուտրէթ օլուն .
Ալլին :

Չանն էթտիյիմէ կէօրէ է 12
մին գարնաալ օլան Սիդուանո
սուն վատթիւտի իլէ սիղէ
մուլթիւտարճէ էալարմ , վէ
նաաիհաթ հէմ շէհատէթ էթ
տիմ , քի Ալլահն սահիհ ի
նայէթի սիւս տուր քի ծն
տա սուրուրսոնուդ : Բա 13
բիլունտա օլան պէրապէր սէչ
կին փիւսա՝ վէ օլլուճ Մար
կոս սիղէ սէլամ էտէր : Պի 14
րի պիլինիղ մուհապլէթ
էօփիւչիւ իլէ սէլամլայըն .
սիղ հէփ Բիսուս Բրիստո
սա օլանըյա սէլամէթ օլ
սուն . Ալլին :

PLS

909 U

Եւր Վէ գարննաւոր սեղանսն
 մուհապարթի : Զ իրա պու
 շէյլէր սիլաթէ պուշտուոպ ջո-
 դաւորդա՛ն, «իւր» Բապարմըղ
 զնիսուս Բրիտանիան սիլլիլ
 զնիսուս իշլիղ եւ մէյլսիդ
 էթմիղլէ : Զ իրա բիմաթէ բի
 պու շէյլէր Եօղուսս՝ քէօր
 տիւր, Վէ ուղաղա պաղա-
 մաղ, բէնտինիլ գատիւ կիւ-
 նահալորներն ինքնէն միմիկ
 նուսթմուշ տուր : Օնուն իշիւ
 եւ՛ գարննաւոր՝ պաիու-
 սուս ճէհտ էպին, բի սա՛վէ-
 թինիղ Վէ սեղնիլնիղ թաս-
 իհի էտէսինիլ. զիրա պու
 շէյլէր ի թմիսիղ Վէ՛ հիշ սա-
 լա եանիլըմաղ սնիղ : Զ իրա
 պու Վէ՛ն իւէ սիղէ Բապար-
 մըղ Վէ իւլէա էտի՛նի Յիսուս
 Բրիտանուսն Էպիտիլ գատի-
 շահըղան իրմուն զանիմի-
 լէ իշանս օլունա՛նաղ ողր :
 Օնուն իշիւ պու շէյլէրին
 խուսուսուսա տայլմա խաթ-
 րնըղա կէթիւմէյէ ինմալ
 էթմէյէ՛նէյէ, էյէրլէ պիւր
 իւնիղ, Վէ պու էրէլէլէթէ
 մէօնէմ օլմուշ իսէնիղ սէ :
 Վէ հադ սայարըմ բի՛ պէն
 պու մէպէանսա օլունա՛ն
 սիղէ Օյաննըղալ զիւր իթ-
 սիղէյիւմ : Զինս սիլլիլիւմ բի՛
 մէպէաննըմ թէրք էտէ՛ն

- յիմ եագըն տըր , նիճէ քի
Բապարմըզ Յիսուս Քրիստոս
տախի պանա պէյան էյլէտի :
- 15 Իմախ ճէհա էտէճէյիմ քի պէ
նիմ վէֆաթըմստան սոնկրա
տախի տայիմա պու շէյլէրի
ղիքը էթմէյէ դատիր օլտար
- 16 Նըզ : Զ իրա Բապարմըզ ի
սուս Քրիստոսուն գուվլէթի
նի վէ դուհուրունու՝ տիւզմէ
մասաւարա թապի՝ օլտարադ
սիզէ պէյան էթմէտիք , իլլա
օնուն ա՛ղամէթինի կէօզլէրի
միզ իլէ կէօրիւս՝ պէյան էի-
- 17 Դէ : Զ իրա օ՛ փէտէր Ալլահ
տան ի՛ղզէթ վէ ճէլլա ալմաղ
ըլա , օնա ա՛ղիմ ուշան ճէ-
լալտէն պէօլէ պիր սէս կէլ
տի . Պէնիմ ա՛նվիւլիւ Օղ
լուս՝ պու տուր , քի օնտան
- 18 պէն րազի օլտուս : Վէ պու
սէսին կէօքսէն կէլտիյինի՝
պիղօ օնուն իլէ պէրապէր ա՛-
ղիզ տաղսա իքէն՝ իշլթաիք :
- 19 Վէ սիզտէ՝ տահա սահիհ օ-
լան փէյղամպէրլիք քէլամը
վար . քի օնա՝ դարանլըզ եէր-
տէ ըջօզ մէրէն գանտիլէ կի-
պի տիգգաթ էթսէնիզ , էյի
էտէրտինիզ , թա էիւրէքլէրի
նիզտէ կիւն աղարընճա՝ վէ սա
պահ երլաղը տօլունճայա-
- 20 տէք . էվվիլա պուսուս ալլմէ
յիլէ քի՝ Քիթապըն հիշ պիր
փէյղամպէրլիյի՝ քէնտիլյին-
- 21 տէն թէֆսիրի եօգ : Զ իրա
ատէմ իրատէթի իլէ հիշ պիր
զէման փէյղամպէրլիք կէլմէ-
տի , իլլա Ալլահն ա՛ղիզ ա-
տէմլէրի՝ Աղիզ Բուհստան
թահրիք օլտարադ սէօլէտիլէր :

ՊԱՍ Բ

- 1 Վէ դավմտա եալան փէյ-

ղամպէրլէր տախի օլտուլար ,
նիճէ քի սիզտէ տախի եալան
խօճալար օլաճադլար , քի օն-
լար կիղլ իճէ՝ հէլաբըզ պէ-
տաա՝թլէրի իճատ էտէճէք-
լէր , վէ օնլարը սաթուն ալան
Սահիպի ինքէար էտիս՝ քէն-
տիլէրին իւղէրինէ թէզ հէ-
լաբըզ կէթիրէճէքլէր : Վէ 2
օնլարըն էաէպսիղլիյինէ չօգ
քիմէլէր թապի՝ օլաճադ-
լար , քի օնլարըն սէպէպի իլէ
կէրչէքլիյին Եօլունա քիւֆր
օլունաճադ . Վէ թամաքէար 3
լըզ իլէ՝ սիղլ տիւզմէ սէօղլէր
իլէ թիճարէթ էտինէճէքլէր ,
քի օնլարըն դատիմ օլուն հիւք-
մի ա՛ղապը կէճիքմէզ , վէ օն-
լարըն հէլաբի ուշուգլամադ :
Զ իրա էյէր Եօլունա միլէքլէր 4
կիւնահ իշլէտիքլէրինաէ էսիր
կէմէտի , իլլա գարանլըզ զէն-
ճիլլէրի իլէ ճէհէնէմէ ա-
թըս՝ մուհաբէմէ իշլան սադ-
լանմաղա թէսլիմ էյլէտի ի-
սէ , վէ գատիմ տիւնէոյը է-
սիրկէմէտի , իլլա Փասըզա- 5
րըն տիւնէատը իւղէրինէ թու-
ֆան կէթիրիս՝ սատագաթըն
վաղճըսը Նոյու սէքիլ նու-
ֆուս իլէ սագլատը խէ , վէ 6
Սողոմուն հէմ Գոմիւրուն շէհը
լէրինի քիւլ էտիս՝ օլաճադ
Փասըզլարա ի՛պրէթ գօյա-
րադ հարապաթ իլէ հիւքմի ա՛-
ղապ էթտի իսէ , վէ պինա 7
մուսլարըն պի էտէպ կէչլնմէ-
լէրինտէն քէտէր չէքմէքտէ
պուլունմուշօլան սատրզ Ղով-
տու խէլաս էյլէտի իսէ . (Զ ի . 8
րա պու սատրզ քիմէն տա-
րընտա սաքին իքէն՝ կէօր-
տիւլիւ վէ իշլթաիյի շէյլէր
իլէ կիւնտէն կիւնէ սատրզ
ճանընա օլարըն պինտմուս ա՛-

մէլերի իւլէ իսթէնճէ վէրիւր
 3 իտի .) Բապապ տինտար քիմ
 սէլերի ի'ղփատէն իսկաս էթ
 մէսինի' վէ նահագ քիմսէլերի
 ա'ղապ չէթմէք իչիւն շէրաա'թ
 կիւնիւնէ սագլամասընը պիւ
 10 լիւ . Վէ պախուսուս ընլարը
 քի մուրտար շէհվէթ իլէ թէ
 նէ թապի' օլուրլար , վէ հիւ
 քիւմթի թահգիր էտէրլէր .
 պունլար ճէսարէթ էտիճի
 ինիտալինլէր օլուպ' ճէլլէր քիմ'
 սէլերէ քիւֆր էթմէքտէն
 11 գորգմաղար . Էյէրլի մէլէք
 լէր գուտրէթտէ վէ գուվլէթ
 տէ ծալաբան իւսթիւն իսէլէր
 տէ' ընլարըն ա'լէյհինէ Բապ
 պըն հուզուրոււնա քիւֆր
 12 հիւքմի կէթիւրմէղլէր : Պոււն
 լար իսէ շէքեար իչիւն վէ հէ
 լաք օլմադ իչիւն սոլան թա
 պիւթի նութգսուղ հայվան
 լար կիպի' պիւմէտէլէրի շէյ
 լէրէ քիւֆր էտէրլէր , վէ քէն
 տիլէրին ֆէսաարնտա հէլաք
 13 օլուպ' նահագլըլըն իւճրէ
 թինի ալաճաղլար . վէ ընլար
 կիւնլիք սէֆայը զէվգ սայ
 մաղըլա , լէքէլէր վէ ա'յըպլար
 ուր . վէ սիղին իլէ գիյաֆէթ
 տէ եէր իքէն' քէնտի հիլէլէ
 14 րինտէ զէվգ սիւրէրլէր . Զի
 նատան տօլու վէ կիւնահաւան
 վաղ կէլմէղ կէօղլէրի վար , վէ
 մէօհէքմ' օլմայան ճանլարը
 ալտատըրլար , վէ թամա'ա
 ալըլէան եիւրէքլէրի վար . ըն
 լար պէտտուա'լը հիւտար
 15 սըր . Տօղլու էօլու թէլըք է
 տիպ սափաղար , վէ Բէոլո
 օղլու Բաղսամըն էօլունտա
 16 եիւրիւտիւլէր , քի օ' նահագ
 լըլըն իւճրէթինի սէլտի , վէ
 քէնտի պինամուսլուղու իչիւն
 թէքաիւր օլունտու . չիւն քի

պիւր աիւլիզ հայվան' առէմ
 տիլինտէ սէջլէյիպ' փէյլում
 պէրին ա'գըլըղլըլընա մանի'
 օլտու : Պոււնլար սուսուղ 17
 փուսկարլար սըր . վէ գասըր
 դատան սիւրիքլէնէն պու
 լութլար սըր , քի գարսնլըլըն
 տիւմանը էպէսէն ընլարա
 սագլանմըլ սըր : Զիւրա դա 18
 յէթ գապարմըլ պաթըլ սէօղ
 լէր սէջլէմէլէրի իլէ' թէն
 շէհվէթլէրի իլէ էտէպիւիլէր
 լէր իլէ' եանկըլըլըգաա կէչի
 նէնէրտէն հէնուղ գաջըլ
 քիմսէլէրի ալտատըրլար . վէ 19
 քէնտիլէրի ֆէսաարն գուլ
 լարը իքէն' ընլարա ա'ղալու
 թէա'հիւտ էտէրլէր . զիւրա
 պիւր քիմսէ նէտէն քի եէնիլիւր
 տէ , ընա գուլ օլմուլ տախի օ
 լուր : Զիւրա էյէր Բապապ վէ 20
 իսկաս էտիճի Յիտուս Բիւս
 տոսուսն պիլլիսի իլէ աիւն
 եանըն մուրտարըլըլընտան
 գաջաղգսան սոնկրա' էինէ ըն
 լարա իլիլիպ եէնիլլէր իսէ ,
 ընլարըն սոնու էվլէլէքիտէն
 պէթէր օլուր : Զիւրա ընլարա' 21
 սատագաթըն էօլունտա պիլմէ
 մէսի' պիլտիքտէն սոնկրա ըն
 լարա թէսլիմ' օլունան ա'ղիլ
 թէնպիհաէն կէրի տէօնմէք
 տէն տահա խայըրըլիտի : Ամ' 22
 մա ընլարա' սահիհ մէսէլին
 սէօղլա վազի' օլտու . Քէօփէք
 քէնտի գուսուսթուսուս
 տէօնաիւ . հէմ' Տիլի տոն
 կուղ եայգանտըլտան սոնկրա'
 չամուրա' եուվուրանմաղա
 քէօնպի :

ՊԱՊ Դ

Եւս' սէվլիւլիւլէր' պու
 չիւտի սիղէ եաղաղըմ' իքինճի

մէքթիւպ տիւր , քի պու մէ-
 Թիւղէր ին իւնիւնսանէ զհհ-
 նինիւլ ուշանաւորպ' զէքր
 2 էթտիրիւրմ' , քի ա'ղիզ փէյ-
 զամպէրէրտէն փէշին սէջ-
 լէնէն սէօղէրն' վէ պիղ Բապպ
 վէ խէլաս էտիճինին առաք-
 եալարը օլանլարըն թէնպի-
 հինի խաթըրնըդտա թուծա-
 3 սընըլ : Վէ էվլէլա պունու
 պիլին քի սիւրը զէմանտա'
 արսըզ զէվլէնիճի քիմնէլը
 կէլէճէլէր , քի քէնաիլէրին
 արղուլարընճա էիւրիւլիւպ
 4 տէյէճէլէր : Օնուն զուհու-
 րունուն վա'տի հա'նի . զիրա
 պապարըն ուշուտուգարը
 վաղըթտան' եարատըրըն
 իպթիտասընտան պէրու' հէր
 5 շէյ պէօյլէ գալըր : Զ. իրա
 պունու' իրատէթլէրի ին
 պիլմէզ օլուրըր , քի կէօքէր
 գաաիմանէն իտիլըր , վէ եէր'
 սուտան վէ սու ին օլուպ'
 Ալահըն սէօղիւ ին մէվճիւա
 6 խաի , քի ծնարըն վասիթասի
 իլէ օ զէմանըն սիւնեաւոր
 թուծֆանա վարդ օլուպ' սու-
 7 տան հէլսք օլտու : Վէ շիմ'
 ալքի կէօքէր վէ եէր' հէման
 օ սէօղ ին ամէշիշլան հըֆզ
 օլունուպ' շէրաա'թըն վէ ֆա-
 ռըզ առէմլէրին հէլսքի կիւ-
 նիւնէտէք սաղլանմըլար աղըր :
 8 Վէ պու պիլը շէյս պիլմէզ օլ-
 մայասընըլ' եա' սէվլիւլիւլէր'
 քի Բապպըն ի'նտինտէ պիլը
 կիւն պին եըլ կիպի' վէ պին
 եըլ պիլը կիւն կիպի տիր :
 9 Բապպ վա'տընտա կէճիքմէզ,
 նիճէ.քի պա'ղըլարը կէճիքմէք
 ուշարար . լաքին հիւ քիմսէ-
 նին հէլսք օլմասընը իսթէմէ-
 մէյիլէ' իլա հէփիսինին թէվ-
 պէյէ կէլմէսինի իսթէմէյիլէ ,

պիղէ սապր էտէր : Ամա 10
 Բապպըն կիւնիւ' խըրսըզ կի-
 պի կէլէճէք , քի ծնաա կէօք-
 լէր' կիւրիւլթիւ ին կէլէճէք .
 լէր , վէ ա'նաւորըր եանըպ
 էրիյէճէք տիր , վէ եէր հէմ'
 ծնտա օլան ա'մէլէր եանա-
 ճաղար : Իմաի պունլարըն 11
 հէփիսի էրիյէճէք իքէն' սիզ
 ա'ղիզ կէլնիմէլէրտէ վէ տին-
 տարըզարտա նէ' շէթիւ քիմ-
 սէլէր օլմազ կէրէք սինիզ' Աւ 12
 լահըն կիւնիւնիւն կէլմէսինի
 պէքլէյէրէք հասընթ էթմէ-
 յիլէ , քի ծնտա կէօքէր աթէշ-
 լէնիպ էրիյէճէքլէր , վէ ա-
 նաւորըր եանըպ հալ օլա-
 ճաղար : Ամա ծնուն վա'տը 13
 նա կէօրէ եէնի կէօքէր վէ եէ-
 նի եէր պէքլէրիւ , քի ծնար-
 տա սատաղաթ սաքին տիր :
 Օնուն իլին եա' սէվլիւ 14
 լիւլէր' պու շէյլէրի պէքլէ-
 մէյիլէ' ճէհտ էտին , քի ծնա
 սէլամէթ իլէ' լէքէսիզ վէ գու-
 սուրսուզ պուլունասընըլ :
 Վէ Բապպըմըզն սապրընը 15
 խէլաս սալըն . նիճէ քի սէզ
 կիւլիւ դարնտալըմըզ Պօլտո
 տախի' ծնա վէրիլէն իլմէ կէօ-
 րէ' սիղէ եաղտը , պու շէյլէ 16
 րին խուսուսուստա' հէփմէք-
 թիւպլէրինտէ տախի սէօյլէ-
 ալիյի կիպի , քի ծնարարա աղա-
 զը կիւճ' անկալալըր շէյլէր
 օլմաղըլա' ճահիլ վէ մէճէմ'
 օլմայան քիմսէլէր' նիճէ ուղի
 Քիթապարա աախի' քէնտի-
 լէրինին հէլսքլէրի իլլան թէրս
 մա'նա վէրիլէր : Իմաի սիզ 17
 եա' սէվլիւլիւլէր' պո'նա փէ-
 շին պիլմէյիլէ' սաղընըն , թա-
 քի պիլնամուսլարըն ալտաղ-
 շը իլէ գա'մըլըպ' քէնտի դա-
 վիլլիլինիզտէն տիւլմէյիլի-

18 Նիզ : Ամա Բապարմըզ վէ
խէլաս էաիճի Յիսուս Քրիս-
տոսուն իՆայէթիստէ վէ պիւ

կիսինտէ արթըն : ընա հէմ
շիմսի՝ հէմ էպէտի կիւնէտէք
ի՛ղլէթ օլտուն : Ամին :

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ

ԱՌԼԱՐԵԱՅԻՆ ՊԻՐԻՆՆԻ

ԱԼԹՈՂԻՍԷ ՄԷՎԹԻՒՄԻ

ՊԱՊ Ա.

- 1 **ՆԱՅԱԹԸՆ՝** Բէլամը
խուսուսունտա՝ օլ իպթիտա-
տէն պէրու մէվճիւտ օլանը՝
օլ իշէթտիյիմիզի՝ օլ կէօղէրի-
միզ իլէ կէօրտիյիւմիւզիւ՝ օլ
նազար դըլալըմըզը , վէ էլ-
էրիմիզին թուծտուլունու-
2 **Խապէր** էտէրիւ : (**Վէ** հայաթ
պէյան օլունտու , վէ կէօր-
տիւք , վէ շէհատէթ էաէրիլ ,
վէ սիղէ էպէտի հայաթը խա-
պէր էաէրիլ , քի օ փէտէրին
իՆաիմստէ իսի , վէ պիղէ պէ-
3 **յան օլունտու .)** Սիղէ՝ օլ
կէօրտիյիւմիւզիւ վէ իշէթ-
տիյիմիզի խապէր էաէրիլ ,
թա քի սիղին տաիսի պիղիմ
իլէ իշադըլըմըզ օլա . վէ
պիղիմ իշադըլըմըզ տաիսի
փէտէր իլէ վէ ընուն Օղլու
Յիսուս Քրիստոս իլէ տիր :
4 **Վէ** պունլարը սիղէ էազա-
րըզ , թա քի սիղին շաղըլըմըզ
թէքմիլ օլա :
5 **Վէ** ընտան իշէթտիյիմիզ՝
վէ սիղէ իլան էթտիյիմիզ

խապէր պու տուր քի՛ Ալաս
նուր տուր , վէ ընտա հիչ պիր
դարանլըզ էօզ տուր : Էյէր՝ 6
ընուն իլէ իշադըլըմըզ վար
տէր տէ՛ դարանլըգտա էիւ-
րիւրսէք , էալան սէօլլէրիլ ,
վէ կէրշէքլիյի իճրա էթմէ-
ղիզ : (**Ամա** էյէր՝ ընուն Ը-
շըգտա օլաուլու կիպի՝ Ըշը-
տա էիւրիւրսէք , պիրս պիրս-
միզ իլէ իշադըլըմըզ վար .
վէ ընուն Օղլու Յիսուս Քրիս-
տոսուն դանը պիղի հէր կիւ-
նահտէն վաքէր : Էյէրաէր 8
սէք քի՛ կիւնահըմըզ էօզ տուր ,
քէնտիմիզի ալաաաըրըզ , վէ
պիղտէ կէրշէքլիք էօզ տուր :
Էյէր կիւնահըլըմըզ իգար 9
էաէրսէք , օ էմին վէ սաաըգ
աըր քի՛ կիւնահըլըմըզ
աֆ՛վէտէ , վէ պիղի հէր նա-
հադըլգտան վաքէլէյէ : Էյէր 10
տէրսէք քի՛ կիւնահ իլէմէ-
միշիզ , ընու էալանճը էաէ-
րիլ , վէ ընուն սէօղիւ պիղտէ
տէյիլ տիր :

ԳԼԳ Բ

- 1 Եւ յբիւղիւք եղաւորարժմ' սիղէ պու շէյլէրի եազարժմ' քի՝ կիւնաճ իշէմէյէսինիզ . վէ էյէր պիր քիմսէ կիւնաճ իշէյէճէք օլուրսա , փէտէրին եանընտա շէֆաս' թճըմըզ վար , էա՛նի սաարգ Յիտուս
- 2 Գրիստոս . վէ պու՝ կիւնաճ . կարըմըզ քէֆարէթ աիր , վէ եալընըզ պիզիմքիւրէրէ տէյիլ իլլա պիւթիւն տիւնեանընքի . լէրինէ տախի :
- 3 Վէ պունուն իշէ պիւրիզ քի՝ մու պիւրիզ , էյէր օնուն թէնպիշլէրինի կէօզէ .
- 4 տիրուք : Օնու պիւրիմ տէյիպ տէ՝ թէնպիշլէրինի կէօզէ թմէյէն՝ եալանճը տըր , վէ մտա կէրչէլլէք եօգ տուր .
- 5 Լաքին մուն մեօզիւնիւ կէօզէտէն՝ կէրչէքտէն Ալլահըն մուհապէթի մտա թէքմիլ մուշ տուր . մտա օլտուղու մուղու պունուն իշէ պիւրիզ :
- 6 Օնաա գալըրժմ տէյէն՝ մուն եիւրիւտիւյի կիպի՝ պունա տա էօյէ եիւրիւմէք կէրչէք աիր :
- 7 Եւս՝ սէվկիւլլէր՝ սիղէ հէնի թէնպիշ՝ եաղմայօրժմ , իլլա իպթիսատէն պէրու մալլէք օլտուղունուզ էաքի թէնպիշի . էաքի թէնպիշ՝ իպթիսատէն պէրու իշիթախի :
- 8 Նիզ սէօզ սիւր : Եինէ սիղէ հէնի թէնպիշ՝ եաղարժմ , քի օ մտա ճէմ սիղտէ կէրչէք տիր . զիրա գարանըզ կէչէյօր , վէ կէրչէք ըզգ հալա
- 9 զիյա վէրիւր : Ըզգտա իմտէյիպ տէ՝ գարնաաղնտան իքրա՝ էտէն՝ չիմտիյէտէկին

գարանըզտա սըր : Գարնաա 10
շնիւր սէվէն՝ ըզգտա գալըր , վէ մտա թէօքէզ Էպէպի եօգ տուր . Ըմնա գարնաաղն 11
տան իքրաճ էտէն՝ գարանըզտա սըր , վէ գարանըզտա կէզիպ՝ նէրէյէ կիթախիւրի պիւրիզ . զիրա գարանըզ օնուն կէօզէրինի քէօրլէթա :

Սիղէ եաղարժմ՝ եա՝ քիւ 12
չիւք էվտար , չիւն քի օնուն իմի վասիթասի իշէ կիւնաճարընըզ ա՛ֆիլ օլունտու : Սիղէ եաղարժմ՝ եա՝ պապա 13
լար , չիւն քի իպթիսատէն պէրու օլան Չաթը պիւրիւսինիզ . սիղէ եաղարժմ՝ եա՝ կէնճլէր , չիւն քի եարամաղը եէնիշլինիզ . սիղէ եաղարժմ՝ եա՝ չօճուգար , չիւն քի փէտէրի պիւրիշլինիզ : Սիղէ 14
եաղարժմ՝ եա՝ պապալար , չիւն քի իպթիսատէն պէրու օլան Չաթը պիւրիւսինիզ . սիղէ եաղարժմ՝ եա՝ կէնճլէր , չիւն քի գուվլէթլախիւր , վէ Ալլահըն մեօզիւ սիղտէ գալըր , վէ եարամաղը եէնիշլինիզ : Տիւնեայը սէվմէն , նէ 15
տէ տիւնեատա օլան շէյլէրի . էյէր պիր քիմսէ տիւնեայը սէվէրսէ , փէտէրին մուհապէթի մտա էօգ տուր : Զիւ 16
րա տիւնեատա օլան ճէր շէյ՝ Էա՛նի թէնին շէճվէթի վէ կէօզէրին շէճվէթի վէ Էօմիւն Փատուլըրը՝ փէտէրսէն տէյիլ աիր , իլլա տիւնեատան սըր : Վէ տիւնեա ճէմ մուն 17
շէճվէթի կէչէր . ամմա Բ. Լահըն իրատէթինի իճրա էտէն՝ էպէտէն գալըր :

Եւ չօճուգար՝ ախըր ղէման 18
սըր . վէ նիճէ իշիթախիւրի սէքի՝ Նեու կէլըր , չիմտի տա

- խի չօգ նեռէր կէմիշէր .
 19 զէման տըր : Օնտար պիղտէն
 չորտը , լաքին պիղտէն տէ-
 յիւէր իսի . ղերա էյէր պիղ-
 տէն օլաւար իսի , պիղմիլէ
 դաւմը օլուրլար խի . ամմա
 20 լըֆաւար : Սիզին իսէ Աղիզ-
 տէն մէսհինիզ վար , վէ հէր
 21 շէյի պիլըրսինիզ : Սիզէ կէր-
 չէքիլի պիլմէտիլինիզ իշին
 եազմատըմ , լաքին օնու հէմ
 22 հէյ պիլ եալան կէրչէքիլքտէն
 օլմատըլընը պիլտիլինիզ ի-
 շին : Եալանձը քիմ տիր ,
 իլլաօ քի՝ Յիսուսուն Քրիս-
 տոս օլտուղունու ինքեար է-
 տէր . Կիւ օլ քիմսէ տիր քի՝
 Փէտէրի հէմ Օղուլու ինքեար
 23 էտէր : Օղուլու հէր ինքեար
 էտէն՝ Փէտէրէ տախի մալք
 տէյիլ տիր . Օղուլու իղրար
 էտէն՝ Փէտէրէ տախի մալք
 24 տիր : Իմտի սիղ՝ իպթիտատէն
 նէ քի իշիթտինիզ իսէ՝ սիզտէ
 դաւլըն . էյէր իպթիտատէն
 նէ քի իշիթտինիզ իսէ՝ սիզտէ
 դաւլըն , սիզ տախի Օղուլ-
 տա վէ Փէտէրտէ դալաճագ-
 25 սընըլ : Վէ օնու պիղէ թէ-
 ա՛հիւտ էթտիլի վա՛տ պու-
 եա՛նի էպէտի հայաթ աըր :
 26 Պու շէյիլի սիղէ՝ սիղի ալ
 տատանլարտան էօթիւրիւ
 27 եազտըմ : Վէ սիզին օնտան
 ալարընըլ մէսհ՝ սիզտէ դա-
 լըր , վէ սիղէ պիլ քիմսէ էյ-
 րէթմէյէ միւհթաճ տէյիլ սի-
 նիզ , իլլա նիճէ քի սիղէ հէ-
 ման օ մէսհ՝ հէր շէյին խուսու-
 սունտա էյրէտիր , վէ կեր-
 չէք տիր , վէ եալան տէյիլ
 տիր . վէ սիղէ նիճէ քի էյ-

րէթտի իսէ , օնտա դալըն :

Վէ հալա եա՛ քիւլիք էվ 28
 լատլար՝ օնտա դալըն , թաքի
 զուհր էթտիլի զէման՝ սէր .
 պէսթիլիմիզ օլտուն , վէ օնուն
 զուհուրինտէ օնտան ութման
 մայալըմ : Էյէր օնուն տա 29
 տըգ օլտուղունու պիլըրսէ-
 նիզ , պիլըրսինիզ քի՝ հէր սա-
 տագաթը իշէյէն քիմսէ՝ օն-
 տան տօղմուշ աուր :

ՊԱՂ Գ

Պաղըն՝ Փէտէր պիղէ նէ 1
 շէքիլ մուհապպէթ իհոսան
 էթմիլ տիր քի՝ Ալահըն էվ
 լատլարը տնկըլալըմ . պունուն
 իշին տիւնեա սիլիլ թանը
 մալ , շին քի օնու թանըմա
 տը : Եա՛ սէվիւլիւլէր՝ շիմտի 2
 Ալահըն օլուլարըլի , վէ նէ
 օլաճաղմըլ՝ սաճա պէյան օ-
 լունմալը . ամմա պիլըրիլ քի
 օ՝ զուհր էթտիլի զէման՝ օնա
 պէնկէր օլաճաղըլ , ղերա օ-
 նու՝ օլտուղու կիլի կէօրէ-
 ճէյիլ :

Վէ հէր քիմին օնտա պէյնէ 3
 իւթտի վար իսէ , քէնտիսինի
 վաքէր , նիճէ քի օ՝ վաք
 տըր : Հէր քիմ քի կիւնահ իշ 4
 լէրսէ , պինամուսլուգ սախի
 իշէր , վէ կիւնահ՝ պինամու-
 լուգ տուր : Վէ պիլըրսինիլ 5
 քի՝ օ զուհր էյլէտի , թա-
 քի կիւնահ՝ տըմըլըլ դալը-
 րա . վէ օնտա կիւնահ էօլ
 տուր : Հէր քիմ քի օնտա դա- 6
 լըրսա , կիւնահ իշէմէլ . հէր
 կիւնահ իշէյէն քիմսէ՝ օնու
 կէօրմէյիլ տիր , վէ օնու պիլ-
 մէմիլ տիր : Եա՛ քիւլիք էվ 7
 լատլար՝ սիզի քիմսէ ալտաթ-
 մալըն . սատագաթը իշէյէն՝

- 8 օնուն սասարդ օլտուղու միսիւ
 լու սասարդ տըր : Կիւնահը իշ
 լէյէն շէյթանտան տըր . զի
 րա շէյթան իպթիտատէն պէ
 րու կիւնահ իշէր : Ալահըն
 Օղլու պունտուն իշին զուհը
 էթտի քի՛ շէյթանըն ա՛մէլէ
 9 րիւի պողա : Հէր քիմ քի Ալ
 լահտան տուլմուշ իսէ , կիւ
 նահ իշէմէղ . զիրա օնտա՝
 օնուն թօխումու դալըր , վէ
 կիւնահ իշէմէյէ դապիր տէ
 յիլ տիր , զիրա Ալահտան
 10 տուլմուշ տուր : Ալահըն էվ
 լատլարը վէ շէյթանըն էվ
 լատլարը պունտան պէյան
 տըրլար . հէր քիմ քի սատա
 դաթ իշէմէյէսէ , վէ քէնտի
 դարնտաշընր սէվմէյէսէ , Ալ
 11 լահտան տէյիլ տիր : Զիրա
 իպթիտատէն իշիթտիյինիզ
 խապէր պու տուր քի՛ պիրի
 12 պիրիմիլի սէվլէլիմ . Կայէն
 կիպի տէյիլ քի եարամաղ
 տան իտի , վէ դարնտաշընր
 դաթլ էթտի . վէ օնու նէ՞
 սէպէպտէն դաթլ էթտի .
 պունտուն իշին քի օնուն ա՛մէլ
 լէրի եարամաղ՝ ամմա դարն
 տաշընրիքիլէր սասարդ իտիլէր :
 13 Էյէր սինեսա սիղաէն իքրահ
 էտէրսէ՝ եա՛ դարնտաշընրիմ ,
 14 թա՛ճիլպ էթմէն : Պիզ պի
 լըրիզ քի՛ էօլումտէն հայաթէ
 կէջտիք , չին քի դարնտաշա
 րը սէվլէրիզ . դարնտաշը սէվ
 15 մէյէն՝ էօլումտէն դալըր : Հէր
 քիմ քի դարնտաշընտան իքրահ
 էտէրսէ , առէմ էօլաիւրիւ
 ճիւ տիր . վէ պիլիւրսինիզ քի՛
 հիւ պիր առէմ էօլաիւրիւճիւ
 նին՝ քէնտինտէ դալըր էպէ
 16 տի հայաթը եօզ տուր : Մու
 հապպէթի պունտան պիլմի
 շիղ քի՛ օ քէնտի ճանընր պի

զիմ իշին դօսու . պիզէ տա
 խի դարնտաշընր իշին ճանը
 րմըղը դօմադ կէրէք տիր :
 Ամմա քիմ քի սինեսանըն մա
 17 լինէ մալիք իսէ , վէ դարնտա
 շընըն միւհթաճ՝ օլտուղունու
 կէօրիւր տէ՛ օնա պաղըրլա
 րընըր դապիրսա , Ալահըն
 մուհապպէթի օնտա նի՛ճէ
 դալա պիլլըր : Եա՛ քիւլիւք էվ
 18 լատլարըմ՝ սէօղ իշէ եա տիր
 իշէ սէվմէյէլիմ , իլա ա՛մէլ
 իշէ վէ կէրէէքլէք իշէ :

Վէ պունտան պիլլըրիզ քի
 19 կէրէէքլէքտէն իզ , վէ օնուն
 հուզըրունտա եիւրէքլէրիմի
 զի լահաթ էտէճէյիլ . Զի
 20 րա էյէր եիւրէքլէրիմիզ պի
 զի թաղիր էտէրսէ , Ալահ
 եիւրէյիմիղտէն պէօյիւքտիր ,
 վէ հէր շէյի պիլլըր : Եա՛ սէվ
 21 կիւլիւլէր՝ էյէր եիւրէյիմիզ
 պիզի թա՛ղիր էթմէյէսէ , Ալ
 լահըն ի՛նտինտէ սէրպէսթլի
 յիմիզ վար . Վէ տիլէտիյի
 22 միզ շէյի օնտան ալըրըղ . զի
 րա օնուն թէնպիհլէրինի կէօ
 ղէտիրիլ , վէ օնուն հուզը
 րունտա մագպուլ օլան շէյլէ
 րի իշէրիլ : Վէ օնուն թէն
 23 պիհի պու տուր քի՛ օնուն
 Օղլու Յիսուս Քրիստոսուն
 տալնա ինանալըմ , վէ պիրի
 պիրիմիլի սէվլէլիմ , պիզէ վէր
 տիյի թէնպիհի կէօրէ : Վէ
 24 օնուն թէնպիհլէրինի կէօղէ
 տէն՝ օնտա դալըր , օ տա օն
 տա . վէ պիզտէ դալաղընը
 պունտան՝ Եա՛նի պիզէ վէրտի
 յի բուհտան պիլլըրիզ :

ՊԱՊ Դ

Եա՛ սէվլիւլիւլէր՝ հէր
 բուհա ինանմա . լաքին բուհ

- լարը Ալլահաման մը ահելի սընայըն . զերտ տիւնեայա չօդ եայան փեյլումպերէր չքմըրը
- 2 Լար : Ալլահըն Բուհունու պունուն իլէ պիլին . հէր րուհ քի՛ Յիսուս Բրիստոսուն թէն տէ կէլալիյին իգրար էտէր՝
- 3 Ալլահաման սըր : Վէ հէր րուհ քի՛ Յիսուս Բրիստոսուն թէն տէ կէլալիյին իգրար էթմէլ՝ Ալլահաման ահելի տիր . վէ պու տուր Նէռին բուհու , քի իլ թափնիլ քի՛ տիւնեայա կէլէճէք , վէ շիմ տի հալա տիւնեատա սըր :
- 4 Սիդ Ալլահաման սընըլ՝ եա՞ քիւչիւք էվապար , վէ ծնարը եէնմիւսինիլ . զերա սիգաէ օլան՝ տիւնեատա օլանտան
- 5 պէջիւք տիր : Օնլար տիւնեատան սըրլար . ծնուն իչին տիւնեատան սէջիւլէրէր , վէ
- 6 պիւնեա ծնարը տինկէր : Պիդ Ալլահաման իլ . Ալլահը թաւըլան՝ պիդի տինկէր , Ալլահաման օլմայան՝ պիդի տինկէմէլ . կերէքիլին րուհունու վէ ալտասըլին րուհունու պունտան թանըրըլ :
- 7 Եա՞ սէվկիւլիւլէր՝ պիլի պիրիսիդի սէվկիւլ , զերա մուհապպիթ Ալլահաման սըր . վէ հէր քիմ քի սէվէր իսէ , Ալլահաման աօլմուշ տուր ,
- 8 վէ Ալլահը թանըր : Սէվկիւլին քիմսէ՛ Ալլահը թանըմա սըր . զերա Ալլահ մուհապպիթ տիր : Ալլահըն մուհապպիթի պիդէ պունուն իլէ պէյան օլունտու քի՛ Ալլահ պիրիճիք Օլունտու տիւնեայա կէնստէրտի , քի պիդ օնուն վասիթասի իլէ եալայա
- 10 Եմ : Մուհապպիթ պունտա սըր , ահելի քի պիդ Ալլահըն սէվկիւլ , իլլա քի օ պիդի սէվկի , վէ քէնտի Օլունտու կիւնահարըմըլ իչին քէֆարէթ կէնստէրտի : Եա՞ սէվկիւլ լիւլէր՝ էյէր Ալլահ պիդի պէջիւլ սէվկի իսէ , պիդ տա իսի պիրիսիդի սէվկիւլէր
- 13 Դէք տիր : Ալլահը հիւ պիր լիւլէր քիմսէ կէօրմէվիշ տիր . էյէր պիրի պիրիսիդի սէվկիւլէր , Ալլահ պիգաէ դալըր , վէ ծնուն մուհապպիթի պիդ տէ թէքիլ օլմուշ օլուր : Օն տա գալարըմըլ , վէ ծնուն պիդուէ օլունտու պունուն իլէ պիրիլ քի՛ պիդէ քէնտի Բուհունտան վէրմիշ տիր : Վէ պիդ կէօրմիւշիւլ , վէ շէհա տէթ էտէրիլ քի՛ Փէտէր Օղուլու տիւնեանըն իսկա է տիճիսի օյալա կէնստէրտի : Բիմ քի Յիսուսուն՝ Ալլահըն Օլունտ օլունտունու իգրար էտէրտէ , Ալլահ օնտա գալըր , վէ օ՝ Ալլահաման : Վէ պիդ՝ Ալլահըն պիդէ օլան մուհապպիթի պիրիլիլ , վէ ինանմըլ . Ալլահ մուհապպիթ պիթ տիր , վէ մուհապպիթ տէ գալան՝ Ալլահամա գալըր , վէ Ալլահ օնտա : Մուհապպիթ պիգաէ պունուն իլէ թէքիլ օլմուշ տուր , թա քի շէրաւթ կիւնիւնտէ սէր . պէսթիլիյիմիլ օլա . զերա օնիճէ իսէ , պիդ տասի պու տիւնեատա էջիւլ իլ : Մուհապպիթ տէ գօրգու էօր տուր , իլլա թէքիլ մուհապպիթ՝ գօրգույու պէր թարաֆ էտէր . զերա գօրգունուն աղապը վար , վէ գօրգան քիմ սէ՛ մուհապպիթ տէ թէքիլ օլմամըլ տըր : Պիդ օնու սէվկիլիլ , իչին քի օ էվկիւլա պի

- 20 զի սեվաի : Եյէր պիր քիման
Ալաշը սեվերիմ տերսէ, վէ
քէնտի գարնտաշընտան իբ-
րա՜հ հտերսէ, եալանձը տըր .
զիրա կէօրմիւշ օլտուզու գա-
րնտաշընը սեվմէյէն քիման՝
կէօրմիւշ օլտուզու Ալաշը
նի՜ճէ սեվմէյէ գաաիր օլտուր :
- 21 Վէ ծնտան պու թէնպի՜նիմիդ
վար, քի Ալաշը սեվէն՝ գա-
րնտաշընը տախի սեվէ :

ՊԼԱՊ Ե

- 1 Գէտեր քիմ քի Յիսուսուն
Քրիստոս օլտուզունա ինա-
նըրսա, Ալաշտան տօլմուշ
տուր . վէ չէր քիմ քի տօլու-
րանը սեվէր, ծնտան տօլմուշ
- 2 օլանը տախի սեվէր : Ալա-
շըն էվաալարընը սեվաիյիմի-
զի պունուն իլէ պիլերիդ, նէ
ղէման քի Ալաշը սեվէրսէք,
վէ ծնուն թէնպի՜նիլերին կէօ-
- 3 ղէտիրսէք : Զիրա Ալաշըն
մուհապպէթի պու տուր քի՜
ծնուն թէնպի՜նիլերին կէօղէ-
տէլիմ . վէ ծնուն թէնպի՜նիլերի
ալըր տէյիլէր տիր : Զիրա
չէր Ալաշտան տօլմուշ օլան՝
տիւնեայէ ղալիպ օլտուր, վէ
տիւնեայէ ղալիպ օլան նուս-
րէթ՝ պու տուր, Էանի իմա-
- 5 նըմըզ : Տիւնեայէ ղալիպ օ-
լան քիմ տիր, իլտ օլ քիմ
սէ քի՜ Քիսուսուն Ալաշըն
Օղլու օլտուզունա ինանըր :
- 6 Սուտան վէ գանտան կէլէն
պու տուր, Էանի Յիսուս Քրիս-
տոս . Եալընըզ սու իլէ տէյիլ,
իլա սու իլէ վէ գան իլէ . վէ
չէհատէթէ հտէն՝ Բուհ տուր,
զիրա Բուհ՝ կերչէքլէք տիր :
- 7 Վէ կէօրսէ շէհատէթէ հտէն-
լէր՝ իւշ տիր, Էանի Վէտէր՝

Քէլամ՝ վէ Ապիդ Բուհ . վէ
պունդարըն իւշէն՝ պիր տիր :
Վէ հէրսէ շէհատէթէ հտէն . 8
լէր՝ իւշ տիր, Էանի Բուհ՝ վէ
սու՝ վէ գան . վէ իւշիւ՝ պիր
չէյ տիր : Եյէր առեմլէրին 9
չէհատէթիլի գապուշ հտէր-
տէր, Ալաշըն շէհատէթի
տահա պէթիլէք տիր . զիրա
Ալաշըն՝ քէնտի Օղլու իու-
սուտունտա շէհատէթէ կէթալի
չէհատէթի՝ պու տուր : Ալաշ 10
լաշըն Օղլունա ինանանըն շէ-
հատէթի՝ քէնտիլտէ տիր .
Ալաշա ինանմայան՝ ծնու եա-
լանձը էթմիշ տիր . զիրա Ալա-
շըն քէնտի Օղլու իլիւն շէ-
հատէթէ կէթալի շէհատէթի
նէ ինանմայան տըր : Վէ շէ- 11
հատէթ պու տուր քի՜ Ալաշ
պիղէ էպէտի հայաթ իհսան
էյլէտի, վէ պու հայաթ օ-
նուն Օղլունա տըր : Օղլուա 12
մալիք օլան՝ հայաթէ մալիք
տիր . Ալաշըն Օղլունա մա-
լիք օլմայան՝ հայաթէ մալիք
տէյիլ տիր :

Պու շէյլէրի եազալմ քի՜ 13
սիդ Ալաշըն Օղլունուն ա-
տընա ինանանլար էպէտի հա-
յաթէ մալիք օլտուզունուզու
պիլէտիլիդ : Վէ ծնուն ին- 14
տիւնե մալիք օլտուզունուզ
սէրպէսթիլէք պու տուր քի՜
էյէր ծնուն իրատէթիլնէ կէօ-
րէ պիր շէյ տիլերսէք, պիղի
տիւնէյէր : Վէ էյէր նէ քի տի- 15
լէրսէք՝ պիղի տիւնիլէտիլիլի
պիլիլիլէք, ծնտան տիլէտիլի-
միդ տիլէքլէրի ալաճաղընը
պիլիլիլիդ :

Եյէր պիր քիման գարըն 16
տաշընըն էթիւմէ օլմայան պիր
կիւնա՜հ իլլէտիլիլի կէօրիւր-
սէ, տիլէյէ, վէ ծնա՜ Էա՜

Ի է Էօրիւմէ օլմայան պիր կիւ
նահ իշէյէնէրէ հայաթ վէ
րէճէք տիր . Էօրիւմէ օլան կիւ
նահ վար . տէմէ յօրում քի
17 ծնուն իշինն րէճա էտէ : Հէր
նահազըդ կիննահ տըր . վէ
Էօրիւմէ օլմայան կիննահ վար :
18 Պիւրիդ քի՛ հէր քիմ քի
Ալլահտան տօղմուշ իսէ , կիւ
նահ իշէմէդ . իլլա Ալլահտան
տօղան քիմնէ՛ քէնտինի կէօ
զէտիր , վէ Էարամադ ծնա
19 տօղանմադ : Պիւրիդ քի՛ Աւ

լահտան իդ , վէ պիւթին
տիննեա Էարամադտա Էա
թար : Հէմ պիւրիդ քի՛ Աւ 20
լահնն Օղլու կէտի , վէ պիդէ՛
ա՛գըլ վէրաի , թա քի կէրչէք
օլանը պիւլէլմ . վէ պիդ կէր
չէք օլանտա՝ Էա՛նի ծնուն Օղ
լու Յիսուս Քրիստոստա իդ .
հադդ Ալլահ վէ Էպէտի հա
յաթ պու տուր : Է՛յ քիւ 21
չիւք Էվաալար՝ քէնտինի
նիդի փութըրտան սադն
տըրնն . Ամն :

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

ԼՈՒՐԵԼԱԼՆ ԻՔԻՆՃԻ ՄԼՔԹԻԻՊԻԻ

1 Պիւ իսթար՝ սէջին
խաթունա վէ ծնուն Էվատ
լարնա , քի պէն ծնարը կէր
չէքլէքտէ սէվէրիմ , վէ Էալը
նըդ պէն տէյիւ , իլլա կէրչէք
վի ճէի պիւլէնէր տաիի ,
2 օլ պիդտէ դալան վէ Էպէտէն
պիդտէ օլաճադ կէրչէքլէք ի
չին . Ալլահ Փէտէր թարա
3 Ֆրնտան վէ Փէտէրին Օղլու
Բարաք Յիսուս Քրիստոստան
կէրչէքլէք վէ մուհապպէթ ի
լէ՛ պիւլէնիլճէ ինայէթ՝ մէր
համէթ վէ սէլամէթ օլունն :
4 Չօդ սէվնտիմ քի սէնին
Էվատլարնտան պա՛ւլալըն
Փէտէրտէն թէնպիս ալաղը

մըղա կէօրէ՛ կէրչէքլէքտէ Էիւ
րիւլէնէր պուլտում : Վէ հա
լա Էա խաթուն՝ սանա Էալ
վարըրմ , սանա Էէնի թէն
պիս Էազար կիպի տէյիւ իւ
լա իպթիտատէն պիդտէ օլա
նը քի պիւրի պիւրիլի սէվէ
լմ : Վէ մուհապպէթ պու
տուր քի՛ ծնուն թէնպիսլէրնէ
կէօրէ Էիւրիւլէլմ . թէնպիս
պու տուր քի՛ իպթիտատէն
պէրու իշթաիլինիլ կիպի ծն
տա Էիւրիւլէպինիլ : 2 Իրա
տիննեա իշինն չօդ տլտարը
Ճըլար կէտիլէր , քի ծնար
Յիսուս Քրիստոստան թէնտէ
կէտիլինի իդար Էթմէղէր .
ալտատըճը վէ Նեո պու տուր :

- 8 Բէնտինիղի կէօղէտին , քի իշ-
ւէտիյիմիղ շէյլէրի զայս էթ-
մէյէլիմ , իլլա թէքմիլ իւճ .
9) րէթ ալալլա : չէր թէճա .
վուղ էտիպ տէ՛ Գրիստոսուն
թա՛լիմինտէ դալմայան՝ Ալլա-
հա մալլէ սէյիլ տիր . Գրիս-
տոսուն թա՛լիմինտէ դալան
քիմսէ՛ հէմ փէտէրէ հէմ
10) Օլուլա մալլէ տիր : Էյէր
սիղէ պիր քիմսէ կէլըր տէ՛
պու թալիմի կէթիրմէղսէ ,
ծնու էվինիղէ գապուլ էթմէն ,

վէ ծնա սէլամ վէրմէն : Զի 11
րա ծնա սէլամ վէրմէն՝ ծնուն
էարամուղ ա՛մէլէրինէ իլհագ
օլուր :

Սիղէ էաղաճագ չօղ շէյլէ 12
րիմ վար իսէ տէ , քէսողլա վէ
մէօրէքքէպ իլէ էալմագ իսթէ-
մէտիմ . զլորա ումարլա՛ քի՛
սիղէ կէլէյիմ , վէ ալղղ ալղղա
սէյլէյիմ , թա քի սէվնէճիմիղ
թէքմիլ օլա : Սէնին սէչկին 13
գըղգարնտաշննէն էվատլարլա՛
սանա սէլամ էտէրլէր . Ամին :

ՅՈՎՀԱՆՆԻՍ

ԸՌԸՔԵՆԱԼԸՆ ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ

ՄԻՔԹԻԻՊԻԻ

- 1 Պ Է՛ն իսթիար՝ սէվկիւլու
Գայիտա , քի պէն ծնու կէր .
2 չէքլէքտէ սէվէրիմ . Էյ սէվ
կիւլիւ՛ տուա՛ էտէրիմ քի՛
հէր շէյտէ պէրիօրտար օլա-
սըն , վէ սաղ օլասըն , նիճէ
քի ճանըն պէրիօրտար օլուր :
3 Զիւրա չօղ սէվլնտիմ քի պա՛-
ղը գարնաաշար կէլիպ սէնին
կէրչէքլէյինէ շէհատէթ էթ-
տիլէր , նիճէ քի սէն կէրչէք-
4 լէքտէ էիւրիւսին : Պուն
տան տահա զիյատէ սէվին-
ճիմ օլմուղ , իլլա քի պէնիմ՝
էվատլարլումն կէրչէքլէքտէ
էիւրիւտլէրինի իշնտէյիմ :
5 Էյ սէվկիւլիւ՛ գարնտաշարա
վէ էապանճըլարա իճրա էթ

տիյինի՛ հմիյէթ իւղղէ է-
տէրսին , քի ծնար քիլիսանըն 6
էօնիւնտէ սէնին մուհապպէ-
թինէ շէհատէթ էթտիլէր .
քի ծնարլը էյէր Ալլահա լա-
յըգանէ իլէրի կէծատէրիւ-
սէն , էյի էտէճէքսին : Զիւրա 7
թալիֆէլէրտէն հիչ պիւր
շէյ ալմայարագ՝ ծնուն աալը
իչին չըգալլար : Իմտի 8
պէյլէ քիմսէլէրի գապուլ էթ-
մէք պիղէ ֆարղ ալը , թա
քի կէրչէքլէքտէ պէրապէր
իլէյէնլէր օլալլա :

Քիլիսայէ էաղտըմ՝ աւմա 9
ծնարտա իլք օլմասընը սէվէն
Դիտորէվիա պիղի գապուլ
էթմէղ : Պունուն իչին էյէր 10
կէլիւսէմ , իլէտիյի ա՛մէլէ .

լինի զիբր էտէճէյիմ, չին
քի պիղէ դարչը եարամազ
սէօղէր իլէ եանկապըդ է
սէր . վէ սու շէյէրէ դանա
աթ էթմէյիւ՝ գարնտաշարը
հէմ՝ քէնտիսի գապուէ էթ
մէզ, հէմ իսթէյէնլէրի մէն՝
էտէր, վէ քիլուսան չըգա
11 ըրը : էյ սէվիլիւն՝ շէրրէ ույ
մա, իլլա խարա . խայրէ իշ
լէյէն՝ Ալլահան սըր, աթ
մա շէրրի իլէյէն՝ Ալլահ
12 կէօրմէվիլ տիր : Ղեմսարիո
ուան հազդնա՝ հէփիսի կէր
էթլէք քէնտիսի տիրէ եթ շէ

հատէթ էտէր, հէմ պիղ սու
խի շէհատէթ էտէրիլ . վէ
պիլլիսինիլ քի՝ շէհատէթիլ
կէլլէք տիր :
Սանա եազաճապ չօդ 13
շէյլէլիւմ վար իար, աթմա
սանա մէօրէքէպ վէ գալէմ
իլէ եազմագ իսթէմէմ : յա 14
քին ումարմ քի՝ սէնիթէզ
կէօրէյիմ, վէ աղըզ աղըզս
սէջլէշէլիւմ : Սանա սէլա 15
մէթ օլլուն . աթմար ու
նա սէլամ էտէրլէր . աթմ
լարա աալը աալնճա սէլամ
էյլէ :

ՅՈՒԴԱ

ԱՌԷՆԻԱՆԸՆ ԿԵԹՈՂՈՒՄԸ

ՍԼԻՔԻԹԻԹԻՊԻԻ

1 ՅՈՒԴԱ Յիսուս Քրիս
տոսուն գուլու վէ Յակոբո
սուն գարնաշը՝ Ալլահ Փէ
տէրտէ աղիղէնմիլ՝ վէ Յի
սուս Քրիստոսա հըֆը օ
2 լունմուշ տալիթլէրէ . Սի
զէ մէրհամէթ վէ սէլամէթ
վէ մուհապպէթ չօղալուն :
3 Իա՝ սէվիլիւնլէր՝ ալէս
սէվի օլուն իսլարն իսուս
սունտա զայրէթի քեամիլէ իլէ
սիղէ եազմագ իւղրէ իքէն,
մէճպուր իտիմ սիղէ եազպ
եալվարայլմ քի՝ աղիղէրէ
պիր քէրէ թէսլիմ օլունան
իման իչին ճէհա էթմէքսէ

օլաւնըլ : Զիրա պու հիւք 4
միւ աղապէ գառիմտէն թա՝
յին օլունմուշ սլաղը ֆաղդ
քիմէլէր կիղի կերտիլէր . քի
ծնար Ալլահըլլըն ինայէ
թինի էտէպիղիլլէ թէպիլ
էտէրլէր, վէ եալնըլ Սահպ
ու Բապպըմըլ Յիսուս Քրիս
սուս ինքեար էսէրլէր : Իմտի 5
խաթըրնըզա կէթիլմէք իս
թէրիմ՝ պունու քի պիր քէր
րէ պիլլիսինիլ, քի Բապպ գալ
մը Մըսըր ալլարնտան գուր
թարտըգտան սօնկրա՝ էինէ
ինանմայանլարը հէլաք էյլէ
տի : Հէմ քէնտիլէրին աալը 6
նը հըֆը էթմէյէն՝ իլլա քէն

- տի մէքեանլարընը թէրք էտէն
մէլէլէլէրի պէջիւք կիւնին
մուհաքէմէսի իշին էպէտի
պէնտէր իէ գարսնըգ աւ
7 թընսա սագլամըլ տըր . Նի
ճէ քի Սողոմ վէ Գոմոր վէ
էթրաֆլարընսաքի շէհրէր
պունլար միսիւլէւ ակըր վէճճ
իւէ զինա էտիպ զայրի թէնին
տրտընճա կիթմէլէրիլէ՝ է
պէտի աթէշին աղապընը չէ
քէրէք ի պրէթ սուրուրլար :
8 Իմոի քէզուլէք պունլար տա
խի՝ տիւշ կէօրէրէք թէնի
մուրաւարլարլարըր վէ հիւքիւ
մէթէ ա՛սըր օլուրլար , վէ
ճէլիլ քիմսէլէրէ քիւֆը է
9 տէրլէր : Ամիւս պաշ մէլէք
Միքայէլ շէյթանա մուխալի
ֆէթ էտիպ Մովսէսին թէնի
խուռուտունտա միւճատէլէ է
տէրքէն , ծառն իւզէրինէ քիւֆը
հիւքմիւ կէթիլմէյէ ճէսա
րէթ էթմտի , իլա տէ
տի . Սէնի Բապպ թէքտիր
10 էթսին : Պունլար իսէ՝ հէփ
պիլմէտիքլէրի շէյլէրէ քիւֆը
էտէրլէր , վէ թապի՛աթի
նութգուզ հայվանլար կիպի
հէփ պիլմէլէրի շէյլէրա՛ն՝
պունլարտա ֆէսատէ վարըր
11 լար : Այ՛ օնլուր . զերա
կայէնին էօլունտա եիւրիւ
տիւլէր , վէ Բաղասմըն աւ
տատըլընտա իւճըլթ իշին
գօշտուլար , վէ Կորիուն իս
էանընտա հէլաք օլուրլար :
12 Պունլար սիլին մուհապօլէթ
զիյաֆէթլէրինիլտէ լէքէլէր
տիր , գօրգուտուզ սիլին իւէ
զիյաֆէթտէ էէր իքէն՝ նէֆս
լէրինի պէտլէրլէր , սու
տաւզ պուլուլթլար տըր քի՛
րիւզկէարըրտան էթէ պէրի
սիւրիւքէնիլըր , մէյվէսիլ
- իքի քէրէրէ էօլմիւ՛ Քէօքտէն
գօփարըրըլ կիւլ մէվիմի ա
ղաճլարը տըր . Տէնիզն աղ 13
ղըն սալլալարը տըր քի՛ քէն
տիլէրին ա՛յըպլարընը քէօփիւ
րիւլէր , սիյարէ էըլաըղար
տըր քի՛ օնլար իշին գարան
լըլըն տիւմանը էպէտէն սագ
լանմըլ տըր :
Վէ պունլարըն հագլընա 14
Մգոմանն եէտինճի օլան Ն
նովք սալիլ փէյղամպէրլէք
էտիպ տէտի . իշթէ Բապպ
քէնտի ա՛ղիլ օն պիլլէրի իւէ
կէլաի քի՛ ճիւմէլէնին իւզէրինէ
շէրաա՛թ իճրա էտէ , վէ ա 15
րալարընտա հէփ ֆասըզլա
րը տա օնլարըն իճրա էթտիք
լէրի հէփ ֆասըգ ա՛մէլլէրի
իշին՝ վէ ֆասըգ կիւնաճքեար
լարըն օնա զըս սէյլէտիլլէրի
հէփ սէրթ շէյլէր իշին՝ թէք
տիր էտէ : Պունլար մըրըրտա 16
յըճըլար՝ քէնտի հալինտէն
շէքէյէթ էտիճիլլէր՝ քէնտի
արղուլարընճա կէզէնլէր տիր
վէ օնլարըն աղըր ղայէթ գա
պարմըլ շէյլէր սէյլէր , վէ
քէար իշին՝ էիւղէ կիւլէր
լէր : Լաքին սիլ էա՛ սէվիւլ 17
լիւլէր՝ Բապպմըղ Յիսուս
Քրիստոսուն առաքեալարըն
տան փէշին սէյլէնն սէօղլէ
րի խաթրընըա կէթիլին .
Բի օնլար սիլէ տէրլէր իտի 18
քի՛ Ասըր զէմանտէ քէնտի
ֆասըգըգլարընը արղուլա
րընճա կէզէն զէվլէնիճիլլէր
օլաճագլար :
Պունլար՝ քէնտիլլէրինի ա 19
յըրանլար՝ նէֆսանի՝ Բուհու
օլմայան քիմսէլէր տիր : Լա 20
քին սիլէտա սէվիւլլէրլէր՝ քէն
տիլլէրինիլ ղայէթ ա՛ղիլ օ
լան իմանըլըղն իւզէրինէ

սինա էտերէք՝ Աղիզ Բուհ-
 21 տա սուա՝ էթմէ յիւէ , քէն .
 տիւրինիւն Ալահն մուհապ
 պէթինսէ հըֆիզ էտին , վէ
 էպէտի հայտթ իջին Բապ
 պըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն
 մէրհամէթինի պէքէմէքտէ օ .
 22 լուն : Վէ այբրտ էտերէք՝
 պա՛ղըլարընա մէրհամէթ . է-
 23 տին , վէ պա՛ղըլարընը՝ օնըսը
 աթէշտէն գաիմաղըլա՝ գօր
 գու իլէ գուրթարըն . վէ
 թէնտէն լէքէլէնմիշ գաֆ-

Թանտան սիլէ լըրահ էտին :

Վէ սիլի սուշուղ սագըա . 24
 մաղա՝ վէ քէնտի ճէքլընին
 հուլուրունտա շաղըլըրա գու
 սուրսուղ տուրտուրմաղա գա
 տիր օլան խէլաս էտիճիմիշ 25
 էալընըզ Ալահա՝ Բապըմըզ
 Յիսուս Քրիստոսուն վասի-
 թասի իլէ ի՛ղզէթ վէ ա՛ղա
 ձէթ՝ գուարէթ վէ հիւքիւմէթ
 օլտուն , հէմ շլմտի հէմ
 ճիւմէ էպէալէրէտէք . Ա
 մին :

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ԼՈՒՔԵԱՆԸՆ ՎԷ ԼՈՏՈՒՆԵՐԸՆ

ԱՒԵՏԱՐԱՆԻԶԻՆ ՎԱՀԱՍՒ

ԵԱՆԻ

ՅԸՅՏՆՈՒԹԻՒՆՈՒ

ՊԱՊ Ա

1 ՅԻՍՈՒՍ Քրիստոսուն
 վահիտի տիր , քիծու Ալահ
 օնա վերտի քի՝ թէշ օլմագ
 կերէք օլան շէյերի գուլա-
 րընա կէօսթէրէ . վէ քէնտի
 մէլէյի իլէ կէօստէրիւ պէյան
 էյէտի գուլու Յովհաննէսէ ,
 2 քի օ՝ Ալահն սէօղիւնէ վէ
 Յիսուս Քրիստոսուն շէհատէ
 թինէ՝ հէի կէօրտիւյիւ շէյէ-
 3 լի շէհատէթ էյէտի : Նէ՛
 մութըու պու փեյղամպէրլի-

յին սէօղէրինի օգույանա
 հէմ տինկէյէնէրէ՝ վէ ծաա
 էաղըրըլ օլան շէյէրի հըֆիզ
 էտէնէրէ . ղիւրա վաղըթ էա
 դըն տըր :

3 Յովհաննէս՝ Ասիատա օլան 4
 էէտի քիլիսալէրէ . սիլէ ի՛-
 նայէթ վէ սէլամէթ օլտուն՝
 ծնաան քի մէվճիւտ տիւր ,
 վէ մէվճիւտ իտի , վէ կէլէ-
 ճէք տիր , վէ ծնուն թաիթը-
 նըն էօնիւնտէ օլան էէտի
 Բուհտան , վէ Յիսուս Քրիս-
 տոսան քի էմին շահիտ՝ էօ . 5

- լիւնքրտէն իւք տօղան՝ վէ եէ-
րին փատիշահարընըն պաշը
աըր . պիղի սէվէնէ՝ վէ պիղի
գանը իլէ կինահարըմըգտան
6 Եայգայրպ՝ Ալլահ՝ վէ Փէտէ-
րինէ պիղի փատիշահար վէ
քեահինլէր էտէնէ՝ էպէտ իւլ
սպատ ի՛ղլէթ վէ գուարէթ
օլուն . Ամին :
- 7 Իլթէ պուլութլար իլէ կէ-
լիյօր , վէ օնու հէր կէօղ՝ օնու
սափալանլար տախի կէօրէ-
ճէք տիր . վէ օնտան էօթիւ-
րիւ էէրին ճիւմէ գապիլէլէ-
րի տէօյիւնէճէքլէր . պէլի .
- 8 Ամին : Պէն Ալփա վէ Օմէ-
ղա՝ իւք վէ սնոււմ՝ տէյօր
Բապպ Ալլահ , օլ քիմ մէվ
ճիւտտիր , վէ մէվճիւտ իտի ,
վէ կէլէճէք տիր , օլ ճիւմէ-
յէ գատիր :
- 9 Վէն Յովհաննէս՝ քի տիղին
գալիտալընըզ վէ Յիսուս
Քրիստոսուն սըզլէթինտէ վէ
փատիշահըղընտա վէ սապ-
րինտա տիղին իլէ պէրապէս
իլհագընըլիմ , Ալլահն սէօ-
զիւ իլին վէ Յիսուս Քրիս-
տոսուն շէհատէթի իլին
Պատմոս տէնիլէն տառաա ի-
10 տիմ . վէ կիրակի կիւնիւնտէ
Բուհտա օլտում . վէ արտում
տան՝ պօրուսուն սէպաղը կի-
պի՝ պիր պէօյիւք սէս իլիթ .
- 11 տիմ , քի տէր իտի . Կէօրաիւ-
յիւնիւ պիր քիթապա եաղ ,
վէ Արիստա օլան էէտի քիլի .
սայէ կէօնտէր . Էսնի Եփե-
սոսա վէ Իզմիրէ վէ Պերգամո-
նա վէ Թիւատիրէ վէ Սարգի-
կէյէ վէ Փիղագեղփիսյա վէ
12 Լաւոդիկիայա : Վէ պէնիմ ի-
լէ սէօյլէշէն սէսէ պագամաղտ
տէօնտիւմ , վէ տէօնիւնճէ՝
13 Էէտի ալթուն շամ՝տան՝ վէ

էէտի շամ՝տանըն օրթապըն-
տա աաէմ Օլլունա պէնիլէր
պիլինի կէօրաիւմ , քի այա-
ղընտ էէթիշիր պիր Էսփոպ
կիլինիլ իտի , վէ մէվէրէ
սողլու պիր ալթուն գուշապ
գուշանմըլ իտի . վէ օնուն 14
պաղը վէ սաշարը՝ ադ եափա-
ղը փալըու գար կիպի պէյաղ
իտի , վէ կէօզլէրի ալթէլ ա-
լէվի կիպի իտի . վէ այագա- 15
րը՝ խասս թունճա պէնիլէր
օլուպ՝ օճապաա գըղարմըլ
կիպի իտիլէր , վէ օնուն սէսի՝
չօգ սուլարըն սէսի կիպի ի-
տի . վէ օնուն սաղ էլինտէ 16
էէտի Էըլըղը վարըաը , վէ օ-
նուն աղղընտան իքի աղըղը
պիր քէպիլի գըլըճըգարըաը ,
վէ օնուն չէհրէսի գուլլէթի
իլէ զիյա վէրէն կինէշ կիպի
իտի : վէ օնու կէօրաիլիւմ 17
տէ՝ այագալըր էօնիւնտէ էօ-
լիւ կիպի տիւշալիւմ . վէ
սաղ էլինի իւղէրիմէ դօյուպ
տէտի . Գօրգամ , պէն էվ
վէլ վէ ախըր՝ վէ հայաթ-
տա օլան իմ . վէ էօլիւշ օլ-
տում , վէ իլթէ էպէա իւլա 18
պատ հայաթտա օլան իմ . Ա-
մին . վէ էօլիւմին հէմ ճէ-
հէննէմին անախթարըլընա
մալէք իմ : Իմտի կէօրաիլիւն 19
շէյլէրի՝ վէ հաղըր օլան շէյ-
լէրի վէ պունտան սօնկրա օ-
լաճադ օլան շէյլէրի եաղ ,
սաղ էլինտէ կէօրաիլիւն էէ 20
տի Էըլըղըն սըլըրըն՝ վէ էէ-
տի ալթուն շամ՝տանը . էէտի
Էըլըղը՝ էէտի քիլիտանըն մէ-
լէքլէրի տիր . վէ էէտի շամ՝
տան՝ էէտի քիլիտա տըր :

Պ Ա Պ Բ

- 1 Ի վերստաւս օրան քիլիսա-
նըն մէլէյնէ եաղ . Եւտի
երջազը սաղ էլինտէ թու-
թան՝ եւտի ալթուն չամ' տա-
նըն օրթարնտա կէղէն' պէջ .
2 Է տէր . Սէնին ա' մէլէրինի
վէ զահմէթինի վէ ոտպընը
պիլըրիմ, հէմ' քի բէ օթիւ . քի-
շիլէրէ թէհամիւլ էթմէյէ
գատիր աէյիլին, վէ առա .
քեալար իղ աէյիպ աէ' օլմա
յանլարը լընտարն , վէ օնլարը
3 Եալանձը պուրտուն . վէ
տապըն վար, վէ աաթմ իլին
ոպանտուն , վէ եօրուլմամը
4 սըն : Ի պքին սանա գարը շէ-
գէաշէիմ վար . չիւն էվլէլէ քի
մուհապպէթինի պրագորն :
5 Իմաինէրէտէն տիւշմիւշըմու-
ղունու խաթըրնա կէթիր , վէ
թէվպէ էթ , վէ էվլէլէ քի ա'-
մէլէրինի իլէ . Եօլ իսէ' սա-
նա թէղ կէլըրիմ, վէ չամ' տա-
նընը եէրինաէն գըմըլտատա-
ձաղըմ, էյէր թէվպէ էթմէղ
6 իսէն : Ի պքին սէնտէ պու վար
քի' ՚ ի կողայտուլարըն ա' մէլ-
լէրինաէն իբրահէտէրսին ,
քի օնլարտան պէն տալի իբ-
7 րահէտէրիմ : Գուլաղը օլան
Բուհուն չիլիտալէրէ նէ սէջ-
լէտիյինի իշիթսին . Ղալիպ
օլանա վէրէձէյիմ քի' Նլահըն
Ճէննէթի օրթարնտա օլան
չայաթ աղաձընտուն եէյէ :
8 Վէ իլդիրտէ օլան քիլիսա-
նըն մէլէյնէ եաղ . Էվլէլ վէ
ախըր օլան' օլ քի էօլմիւշ օլ-
տու վէ աթիլիտի , պէջլէ տէր .
9 Պիլըրիմ սէնին ա' մէլէրինի վէ
սըգլէթինի վէ փաթիլըլինի
(ամմա գէնկին սին) ' հէմ' օն .

լարն քիլիլինի քի' քէն-
տիլէրինի Եէհունի իղ տէր-
լէր . ամմա աէյիլէր , իլա
շէյթանըն Ճէմիյէթի տիրէր :
Չէքէձէք օլտուղուն չէյլէրին 10
հիւ պիլինտէն գօրղմա . իլթէ
շէյթան սիզտէն պա'ւլարըն
հապտա դօյաձաղ , թա քի
թէձիրէպէ օլունտարնը , վէ
օն կիւնիւք սըլընթընը օ-
լաձաղ . Էօլիւմէ գատար էմին
օլ , վէ օտնա հայաթըն թա-
ձընը վէրէյիմ : Գուլաղը օլան' 11
Բուհուն քիլիսալէրէ նէ սէջ-
լէտիյինի իշիթսին . Ղալիպ
օլան' իքինձի էօլլեմաէն աղա
ղիյան չէքլէյէձէք տիր :

Վէ Պէրգամմիտա օլան քի 12
լիսանըն մէլէյնէ եաղ . Իքի
աղըղը քէպքին գըղըձըն սա-
հիպի պէջլէ տէր . Սէնին ա' 13
մէլէրինի վէ սէնին ներէտէ
Էա ՚ շէյթանըն թալիթը օլ-
տուղու եէրտէ սաքին օլտու-
ղունու պիլըրիմ . վէ աաթմը
թուլթարուն , վէ իմանըմը
իլքար էթմէպին , օլ կիւն-
լէրտէ պիլէ քի Նիթիպտա է-
մին չաշիտիմ օլուպ արանըղ-
տա շէյթանըն տաքին օլտու-
ղու եէրտէ դաթլ օլունտու :
Ի պքին սանա գարը պիրաղ 14
շէգէաշէիմ վար . զիրա օրա-
տա սէնին Բաղաալըն թալի-
մինի թուլթանլարն վար , վէ
օ' Բաղապա էջրէտիր իսի քի'
Իսրայէլ օլուլարընըն հմիւնէ
թէգէղ գօտուն , չէյլէ քի
փուլթարա պօղաղմամըն էէ-
յէլէր , վէ զինա էտէլըր :
Պունձիլէյն սէնին տալի ՚ իլ 15
կողայտուլարըն թալիլինի
թուլթանլարն վար . քի
պունտան իբրահէտէրիմ : Իմ 16
տի թէվպէ էյլէ . Եօլ իսէ

սանա թէզ կէլըրիմ, վէ օնյար
իլէ՝ աղղըմըն գըլըճը իլէ ճէնք
17 էտէճէլիմ: Գուլաղը օլան՝
Բուհուն քիլիսայէրէ նէ սէջ.
էտիլիինի իլիթսին. Ղալիպ
օլանա վերէճէլիմ քի՝ կիզ-
լէնմիշ օլան մանանատան եէ-
յէ, վէ օնա պիր պէյազ գու-
լա՝ նիշանը՝ վէ օ գուրա՝ նիշա-
նընըն իւզէրինտէ եաղըմըն
պիր եէնի իսիմ վերէճէլիմ,
քի օնու ալանտան մատա
քիմսէ պիլմէզ:

18 Վէ Թիւատիրտէ օլան քիլի-
սանըն մէլէյինէ եաղ. Վէօզ-
լէրի աթէշ ալէվի կիպի օլան՝
վէ այաղարը խառա Թունճա
պէնկզէյէն՝ Ալահն Օլլու-

19 պէյլէ տէր. Սէնին ա՛մէլէ-
րինի վէ մուհապպէթինի վէ
իմանընը վէ խըզմէթինի վէ
սապընը պիլըրիմ, հէմ քի՝
սօնկրոքի ա՛մէլէրինի էվիլէքի

20 լէրտէն չօգ տուր: Լաքին սա-
նա դարըն շիւէայէթիմ վար.
զիրա քէնտինի փէյլումպէր
տէյէն օլ Յեզաբէլ դարըլը
գոյվէրիւթին, վէ օ՝ գուլարը-
մա էօյրէտիր վէ աղտըրը, քի
զինա էտէլէր, վէ փութըրա

21 պօղաղանմըն եէյէլէր: Վէ
պէն օ գորըյա՝ քէնտի զինա-
քեարըլընտան թէվպէ էթ-
մէյէ վաղըլմ վերտիմ, վէ

22 թէվպէ էթմէտի: Իլթէ պէն
օնու տէօշէյէ՝ վէ օնուն իլէ
զինա էտէնլէրի պէյիք՝ ըդ-
լէթէ գօրում, էյէր քէնտի
ա՛մէլէրինտէն թէվպէ էթմէզ

23 լէր իսէ, վէ օնուն էվատա-
լընըն էօլիւմ իլէ էօլիւրէ-
ճէլիմ. վէ հէփ քիլիսայէր
պիլէլէր քի՝ պէն պէյրէքլէրի
վէ էրէրէքլէրի թէֆթիշ էտէն
իմ. վէ սիզէ հէր պիրինիզէ

ա՛մէլինիզէ կէօրէ վերէճէլիմ:
Ամմա սիզ Թիւատիրտէ օլան 24
պագի քիմսէլէրէ՝ հէփ պու-
թա՛լիմի Թութմայանլարա՝ վէ
սէյլէտիքլէրի կիպի շէյթա-
նըն տէրինլէքլէրինի պիլմէյէն-
լէրէ տէրիմ քի՝ Իւզէրինիզէ
զայրի աղըրըգ գօմայաճաղըմ.
Անճագ սիզտէ օլան շէյթի՝ Թա 25
պէն կէլէնէտէք՝ հըֆզ էային:
Վէ զալիպ օլուպ՝ ա՛մէլէրիմի 26
օնատէք սաղալյան քիմսէյէ՝
օնա Թայիֆէլէրին իւզէրինէ
հիւքիւմէթ վերէճէլիմ, (վէ 27
օնլարը տէմիր ա՛սա իլէ կիւ-
տէճէք, չէօլմէքճի գապլէրի
կիպի գըրըլաճաղար,) պէն 28
տախի ֓էտէրիմտէն ալաղըմ
կիպի. վէ օնա՝ սապա՝ հըլ-
տըզընը վերէճէլիմ: Գուլա- 29
ղը օլան՝ Բուհուն քիլիսայէրէ
նէ սէյլէտիլիինի իլիթսին:

ՊԱՊ Գ

1 Վէ Սարգիկէտէ օլան քի-
լիսանըն մէլէյինէ եաղ. Ալ-
լահն եէտի Բուհունուն վէ
եէտի եըլաղընըն մալիքի պէյ-
լէ տէր. Սէնին ա՛մէլէրինի
պիլըրիմ, քի էաշարսըն տէ-
յիւ ատըն վար, ամմա էօլու
սին: Ույանըգ օլ, վէ պագի 2
էօլմէքտէ օլանլարը գապլէն-
տիր. զիրա սէնին ա՛մէլէրինի
Ալլահն հուզըրոունտա թէք-
միլ պուլմատըմ: Իմաի խաթ- 3
ընտա Թութ՝ նիճէ ալտըն վէ
իլիթսին, վէ օնա կէօղէթ, վէ
թէվպէ էյլէ. Իմաի էյէր ու-
յանըգ օմաղտան, սէնին իւ-
զէրինէ խըրսըզ կիպի կէլէճէ-
լիմ, վէ իւզէրինէ հանկը
սաա՛թտա կէլէճէլիմի սօղա
պիլմէյէճէքսին: Անճագ Սար 4

դիկէտէ կսվապարընը նա-
 փաքլումամըս պիր դաշ խիմ-
 լէրին վար, վէ ծնար պէնիմ
 իլէ պերապէր պէյաղ էւապ-
 ար իլէ կէղէճէքլէր. զերա
 5 լալըգ տըրլար: Ղաւիպ օլան
 քիմանէ պէյաղ էսվապար իլէ
 կիյինէճէք, վէ ծնուն ասընը
 հայաթ քիթապընտան ասլա
 րէսիտ էթմէյէճէյիմ, վէ օ.
 նուն ասընը Փէտէրիմին հու-
 զուրունտա վէ ծնուն մէլէքլէ-
 րինին հուզուրունտա իգրար
 6 էտէճէյիմ: Գուլաղը օլան
 Բուհուն քիլիսալէրէ նէ սէջ.
 լէտիյինի իշթիսին:
 7 Վէ Փիղաղէղիիատա օլան
 քիլիսանըն մէլէյինէ հաղ.
 Օլ ա'ղիլ' կէրլէք' Դաւիթին
 ածախթարընըն սահիպի' օլ
 քի աջար վէ քիմանէ գափամաղ
 վէ գափար վէ քիմանէ աշմաղ,
 8 պէյլէ տէր. Սէնին ա'մէլէ
 րինի պիլիւրիմ. իշթէ սէնին
 հանիւնտէ պիր ալըգ գափու
 գամուշում, քի ծուռ քիմանէ
 գափամաղա գատիր տէյիլտիր.
 զերա պիր միգտար դուվլէ-
 թին վար, վէ սէօղիւմիւ սաղ-
 րատըն, վէ ասըմը ինքեար էթ-
 9 մէտին: Իշթէ Եհհուտիլէր
 իղ տէյին տէ' հալան սէյլէ.
 յիպ Եհհուտի օլմայանլար-
 տան' իլա շէյթանըն ճէմաա'.
 թընտան օլան քիմանէլէրի թէս-
 լիմ էտէճէյիմ, իշթէ ծնարը
 էտէճէյիմ քի' կէլէլէր, վէ սէ-
 նին այաղարընըն հօրիւնտէ
 սէճտէ դըլար, վէ պիլէլէր
 10 քի' պէն սէնի սէվիմ: Չիւն
 քի սապըմըն սէօղիւնիւ սագ-
 րատըն, պէն տախի սէնի' եէ.
 րին իւղէրինտէ սաքին օլան-
 արըն թէճրիւպէ էթմէյէ պիւ-
 Թիւն սիւնեսանըն իւղէրինէ

կէլէճէք օլան թէճրիւպէնին
 սաա'թընտան սաղալաճա-
 ղամ: Իշթէ թէղ կէլիւրիմ. 11
 սէնտէ օլանը ճըֆիղ էյլէ. թա
 քի սէնին թաճընը քիմանէ ալ-
 մայա: Ղաւիպ օլան քիմանէյի 12
 Ալահըմըն հէյթէլինտէ տի-
 րէք հափաճաղամ, վէ արթըգ
 ասլա տիշարը չըգմայաճագ
 սըր. վէ ծնուն իւղէրինէ Ալ-
 լահըմըն ասընը, վէ Ալահըմ.
 տան կէգքսէն էնէն եէնի Ե-
 րուսաղէմին էա'ի Ալահըմըն
 շէհրինին ասընը, վէ պէնիմ
 եէնի ասըմը հաղաճաղամ:
 Գուլաղը օլան' Բուհուն քիլիւ 13
 սալէրէ նէ սէյլէտիյինի ի-
 շիթսին:
 Վէ Լաւոդիկէտէ օլան քիլիւ 14
 սանըն մէլէյինէ հաղ. Օլ քի
 Ամին' էմին վէ կէրլէք շահիւ'
 Ալահըն հարաալընըն իպ.
 թիտատը տըր, պէյլէ տէր.
 Սէնին ա'մէլէրինի պիլիւրիմ, 15
 քի նէ սօղուգ' նէ տէ սըճագ
 սըն. քեաշէի սօղուգ' հա սը-
 ճագ օլա իտին: Պոնճիլէյին 16
 քի ըըճագ սըն, վէ նէ սը-
 ճագ նէ սօղուգ սուն, սէնի
 աղղըմտան դուսաճաղամ.
 Չիւն տէրսին քի' Չէնիլին իմ, 17
 վէ զէնիլինէնմիլէմ, վէ հիւ
 պիր շէյէ միւհթաճ տէյիւ
 իմ, վէ պիլմէղ սին քի սէն
 սէֆիւ վէ զավալը վէ փագիր
 վէ քէօր վէ չըփլաղ սըն. Սա. 18
 նա նասիհաթ էտէրիմ, քի
 պէնտէն աթէշտէ դալլ օլմաշ
 ալթուն սաթուն ալասըն քի'
 զէնիլինէնէսին, վէ պէյաղ
 էսվապար ալաւը քի' կիլինէ.
 սին, վէ սէնին չըփլաղընըն
 ա'յըպը կէօրիւնմէյէ. վէ
 կէօղէրինէ սիւրմէք իշիւն
 սիւրմէ ալաւը քի' կէօրէսին:

- 19 Պէն հէի սէվախիմ քիմնէ-
լէրի թաղիք ու թէտիպ է-
տէրիմ . իմաի դայրէթ էլէ-
20 յիպ՝ թէվպէ էթ : Իշթէ գա-
փուտա տուրուպ չալարւմ .
էյեր պիր քիմնէ սէսիմի ի-
շտիր տէ՝ գափույու աչարուս,
օնուն եանընա կիրէճէյիմ, վէ
պէն օնուն իլէ ախլամ թաա՝
մը եէյէճէյիմ, օ տա պէնիմ
21 իլէ : Ղալիպ օլան քիմնէյէ
վէրէճէյիմ քի՝ պէնիմ իլէ
թախթըմտա օթուրա, նիճէ
քի պէն տախի ղալիպ օլուպ՝
Փէտէրիմ իլէ պէրապէր օնուն
թախթընտա օթուրտում ի-
22 սէ : Գուլաղը օլան՝ Բուհուն
քիլիսալէրէ նէ սէջլէսիյինի
իլիթսին :

ՊԱՊ Դ

- 1 Պու շէյլէրտէն սօնկրա
պագտւմ, վէ իշթէ կէջթտէ
ալըմըշպիր գափու վար իտի,
վէ պէնիմ իլէ սէջլէշէն պօ-
րու սէտասը կիպի իլիթաի-
յիմ էվվէլքի սէս տէր իտի .
Պուրայա չըգ, վէ սանա պրուն
տան սօնկրա օլաճադ շէյլէրի
2 կէօսթէրէյիմ : Վէ տէր ա՝
գապ Բուհտա օլտում, վէ
իլթէ կէթտէ պիր թախթ
գուրուլմաշուտու, վէ թախ-
թն իւզէրինտէ պիր օթուրան
3 վար իտի . Վէ օլ օթուրան՝
կէօրինիւշտէ եէշիմ վէ եա-
գութ թաշնա պէնկղէյէն
պիր քիմնէ իտի . վէ թախ-
թն էթրաֆընտա՝ կէօրինիւշ-
տէ ղումրիւտէ պէնկղէր էլէ-
4 յիմապմա վար իտի : Վէ
թախթըն էթրաֆընտա իյիր-
մի տէրթ թախթ վար իտի,
վէ թախթարըն իւզէրինտէ

կէօրիմ՝ ի՞ պէյաղ էսվապար
իլէ կիյինմիշ իյիրմի տէօրթ
իլիթիարար օթուրուրար ի-
տի, վէ քէնտի պաշարընտա
ալթուն թաճարը վար իտի :
5 Վէ թախթտան շիմէքլէր վէ
սէսլէր վէ կիւրիւլթիւլէր չը-
գարարար իտի . վէ թախթըն
էօնիմնտէ եէտի եանան ալթէշ-
մաշալէլէրի վար իտի, քի
պունլար Մալահըն եէտի Բուհ-
լարը սըր : Վէ թախթըն էօ
6 նիւնտէ՝ պիլուրա պէնկղէր
պիր սըրչա տէնիզի կիպի վար
իտի . վէ թախթըն օրթաալն-
տա հէմ թախթըն էթրա-
ֆընտա տէօրթ հայվան վար
իտի, քի էօնտէն վէ արտաան
կէօղէր իլէ տօլու իտիլէր :
7 Վէ հայվանըն պիրինճիտի՝
արսյանա պէնկղէր իտի, վէ
իքինճի հայվան՝ պուղաղույա
պէնկղէր իտի, վէ իւշիւնճիւ-
հայվանտա առէմ էիւզիւ վար
իտի, վէ տէօրաիւնճիւ հայ-
վան՝ ուշան գարթալա պէնկ-
ղէր իտի : Վէ տէօրթ հայ-
վանըն հէր պիրինին չէփէլ-
րէտէն ալթը գանատը վար ի-
տի, վէ իշէրտէն կէօղէր իլէ
տօլու իտիլէր, վէ կիւնտիւզ
հէմ կէճէրահաթ տուրմայըպ
տէրլէր իտի . Վըիղ՝ աղիղ՝
ա՛ղիղ տիր ճիւմէլէյէ գատիր
օլան Բապալ Մալահ, օլ քիմ
մէվճիւտ իտի, վէ մէվճիւտ
տիւր, վէ կէլէճէք տիր : Վէ
8 հայվանլար՝ թախթըն իւզէ-
րինտէ օթուրան օլ էպէտլէր
էպէտլէրինճէ տիրի օլան Զա-
թա համո վէ ի՛ղղէթ վէ
շիւքը ա՛րզ էտինճէ, իյիրմի
10 տէօրթ իլիթիարար թախթըն
իւզէրինտէ օթուրանըն հու-
ղուրընտա տիւշէրլէր, վէ է

պէտէր էպէտէրինձէ տիրի
օլան ջաթա սէճաէ գըլար-
լար , վէ թաճարընը թախ-
թըն էնիննէ գոյապաէրէր .
11 Եա՛ րապա՛ համար վէ ի զգէ-
թի վէ գուարէթի ալմաղա
լայրդ սըն . զիրա հէր շէյի
սէն եարաթարն , վէ սէնին
իրատէթին իլէ մէվճիւտ տիւր-
լէր վէ եարատըլըլար :

ԳԼՊ Ե

1 Վէ թախթըն իւզերինտէ
օթուրանըն սաղ էլինտէ՛ իչէ-
րիտէն վէ տիշարըտան եազըլ
մըշ Վէ եէտի միւհիւր իլէ միւ-
հիւրէնմիշ պիր.քիթապ կէօր-
2 տիւմ : Վէ պիր գուլմէթի
մէլէք կէօրտիւմ .քի՛ լեիւքսէք
սէս իլէ նիտա էտէր իտի .
Քիթապը ալմաղա վէ ընուն
միւհիւրլէրինի սէօքմէյէ քի՛մ
3 լայրդ տըր : Վէ եօգարըտա
կէօքտէ հէմ եէր իւզերինտէ
վէ եէրին ալթընտա քիթապը
ալմաղա՛ եախօտ ընա պագմա-
լա քիմսէ գատիր տէյիլիտի :
4 Վէ քիթապը ալմաղա եախօտ
ընա պագմաղա քիմսէ լայրդ
պուլանմատըղը իլէմն՝ պէն
5 պիր չօգ աղլար իտիմ : Վէ
իխթիարըլըն պիրի պանա
տէտի .քի՛ Ալլամա . իլթէ
Յուզանըն սըպթընտան օլան
Արալան՝ Դաւիթին Բէօքիւ՛
քիթապը ալմաղա վէ ընուն
եէտի միւհիւրլէրինի սէօքմէ-
6 յէ զալիպ կէտի : Վէ թախ-
թըն վէ տէօրթ հայլանըն ա-
րասընտա վէ իխթիարըլըն
արասընտա տուրան այօղալ-
լանմը կիպի պիր Գուզու
կէօրտիւմ .քի՛ եէտի պույնու
զու վէ եէտի կէօղիւ վար ի-

տի , քի պունլար՝ Ալլահըն
պիւթիւն եէրէ կէնտէրիլէն
եէտի Բուհու տուր : Վէ օ կէ-
7 լիպ՝ թախթըն իւզերինտէ օ-
թուրանըն սաղ էլինտէն քի-
թապը ալտը : Վէ քիթապը
ալմաղա , օլ տէօրթ հայլան վէ
իյիրմի տէօրթ իխթիար Գու-
զունուն էնիննէ տիւշիւ-
լէր , վէ հէր պիրինն թան-
պուրըլը վէ պուխուրըլը իլէ
տօլու ալթուն քեառէլէրի վար
իտի , քի պունլար ալիզէրին
տուալէրի տիր : Վէ պիր եէ-
9 նի թէսպիհ օգոյուպա տէր-
լէր . Քիթապը ալմաղա վէ օ
նուն միւհիւրլէրինի ալմաղա
լայրդ սըն . չիւն քի պօլազ-
լանտըն , վէ գանըն իլէ պիզի
Ալլահա՛ հէր գատիլէտէն
վէ տիրէն վէ գալմաան վէ
թայիֆէտէն սաթուն ալտըն ,
վէ պիզի Ալլահըմըղա փատի-
10 շահլար վէ քեահինլէր էյլէ-
տին . վէ եէրին իւզերինտէ
փատիշահլը սիւրէճէյիլ :
վէ պագտըմ , վէ թախթըն
11 հէմ հայլանլարըն վէ իխթի-
արըլըն էթրաֆընտա չօգ
մէլէքլէր սէսի իլթիտիմ . վէ
օղլարըն սայրսը օն պինլէրճէ
օն պինլէր՝ վէ պինլէրճէ պին-
12 լէր իտի . Վէ պէօլիւք սէս իլէ
տէրլէր իտի . Պօղաղանմը
օլան Գուզու՛ գուարէթի վէ
ղանիմէթի վէ իլթի վէ գուլ
վէթի վէ իլզգէթի վէ համար
վէ սէրէքէթի գապուլ էթմէ-
13 յէ լայրդ տըր : Վէ կէօքտէ
հէմ եէրտէ վէ եէրին ալթըն-
տա օլան հէր մախլուգու՛ վէ
տէնիլտէ օլանլարը՛ հէմ օն
լարտա օլան ճիւմէսինի ի-
լթիտիմ , քի տէրլէր իտի .
թախթըն իւզերինտէ օթու-

բանա վէ Գուգոյա մախսուս
տուր պերէքէթ վէ իղզէթ վէ
համո վէ գուարէթ՝ հայտէր
14 հայտէրինձէ : Վէ տէօրթ
հայվանլար տէրէր իտի . Ա
մին . վէ իյլրմի տէօրթ իխ .
Թիարլար տիւշէւպ սէճտէ
գըլտըլար :

Պ Ա Պ Զ

1 Վէ պագտըմքի՝ Գուգու
էէտի միւհիւրէրտէն իլքինի
աշտըղ զէման , տէօրթ հայ .
վանլարտան պիրինի կիւրիւ
թիւ սէսի կիպի իշլթտիմքի՝
2 տէտի . Կէլ , վէ պագ : Վէ
պագտըմ , վէ իշլթէ պիր պէ
յաղ աթ , վէ ծնուն իւղէրին .
տէ օթուրանն պիր եայը վար
իտի . վէ ծնա պիր թաճ վէ
րիւտի , վէ դալիպ օյարագ՝ հէմ
դալիպ օլմագ իշին չըգտը :
3 Վէ իքինձի միւհիւրիւ աշ
տըղ զէման , իքինձի հայ
վանլ իշլթտիմքի՝ տէտի .
4 Կէլ : Վէ գըզըլ պիր դայրի
աթ չըգտը . վէ իւղէրինտէ
օթուրան քիմսէյէ՝ եէրտէն
սէլամէթի ալմաղա հիւսիւմէն
վէրիւտի , թա քի պիրի պիրի
նի դաթլ էտէլէր . վէ ծնա
պիր պէջիւք գըլըճ վէրիւտի :
5 Վէ իւշինձիւ միւհիւրիւ
աշտըղ զէման , իւշինձիւ
հայվանլ իշլթտիմքի՝ տէ
տի . Կէլ , վէ պագ . վէ պագ
տըմ , վէ իշլթէ պիր գարա
աթ , վէ իւղէրինտէ օթուրա
նն էլինտէ պիր թէրաղ վար
6 իտի : Վէ տէօրթ հայվանլն
արասընտա պիր սէս իշլթ
տիմ , քի տէր իտի . Պուղտա
յըն շինիյի պիր տինարա՝ վէ
արգիանն իւշ շինիյի պիր

տինարա օլա . վէ զէյթուն
էաղընա հէմ շարապա ղարար
վէրմէյէսին :

Վէ տէօրտինձիւ միւհիւ 7
րիւ աշտըղ զէման , տէօր
տինձիւ հայվանլն սէսինի
իշլթտիմքի՝ տէտի . Կէլ , վէ
պագ : Վէ պագտըմ , վէ իշ
թէ պիր սարը աթ , վէ ծնուն
իւղէրինտէ օթուրան քիմսէ
նին ատը իօլիւմ իտի , վէ
ճէհէնէմ ծնուն արտընձա
պէրապէրինձէ կիւրի իտի .
վէ ծնա եէրին պիր բուպու
իւղէրինէ հիւքիւմէթ վէրիւ
տի քի՝ գըլըճ իլէ վէ աճըգ
իլէ վէ էօլէթ իլէ վէ եէրին
ճանապարհըր վասիթասի իլէ
էօլտիւրէ :

Վէ պէշինձի միւհիւրիւ աշ 9
տըղ զէման , Ալսիւն սէօ
ղիւ իշին վէ քէնտիւրին շէ
հատէթի իշին դաթլ օլուն .
միւշարըն ճանաղըրը միւղպա
հին ալթընտա կէօրտիւմ :
Վէ եիւքսէք սէս իլէ չաղը 10
ըլպ տէրէր իտի . Նէշէյէ
տէք՝ եա՝ աղիւղ վէ կէրէք է .
Ֆէնտիմ՝ շէրաաթ կէօրմէզ
սին , վէ եէրին իւղէրինտէ
սաքին օլանլարտան պիլիմ
գանըմըղն ինթիգամընը ալ
մաղ սըն : Վէ ծնարըն հէր 11
պիրինէ պէյաղ հսվապ վէրիւ
տի , վէ ծնարա տէնիտի . քի՝
տահա պիր զէման րահաթ
լանալար , թա ծնար կիպի
էօլտիւրիւէճէք օլան ծնարըն
գուլտաշարը վէ գարնտաշարը
տախի թէքմիլ օլանատէք :

Վէ ալթընձի միւհիւրիւ աշ 12
տըղ զէման , պագտըմ . վէ
պիր պէջիւք զէլզէլ օլուն ,
վէ կիւնէ գըլտան պիր չուլ
կիպի գարա օլտու , վէ պիւ

- Թիւն այ դան կիպի օլտու .
 13 Վէ կէօյնն երլարզարը՝ պէօ
 յիւք ըրւկկեարտան սալա-
 նան ինձիւր աղաճը քենաւ
 խամ ինձիւրէրինի աթարլը
 14 կիպի՝ եերէ տիւշտիւէր . Վէ
 կէօք պիր պիւքիւլէր Թամար
 կիպի չէքիւտի , վէ հէր տաղ
 վէ առա՝ եերէրինտէն գը .
 15 մըլտանալար . Վէ եերին
 փատիւհալարը հէմ քիպարէր
 վէ պինպալըլար վէ զէնկիւնէր
 վէ գուվվէթ սահկպէրի՝ հէմ
 հէր գուլ վէ հէր աղաղը քիւլ
 սէ՝ քէնտիւրինի մաղարալա-
 րա վէ տաղարն գայալարը .
 16 նա կիզէտիւէր . Վէ տաղա-
 րա հէմ գայալարա տերէր ի-
 տի . Իւզէրիմիզէ տիւշն , վէ
 պիղի՝ Թախթըն իւզէրինտէ օ-
 Թուրանըն հուզուրունտան վէ
 Գուզունուն զաղապընտան
 17 կիզէյին . Զ իրա ծնունդա-
 զապընըն աղիւմ կիւնիւ կէլ-
 տի , վէ քիւմ տայանա պի-
 լիւ :

ՊԱՊ Է

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօնկ-
 րա՝ տէօրթ մէլէք կէօրտիւմ
 քի՝ եերին տէօրթ քէօշտինտէ
 տուրուպ՝ եերին տէօրթ ըրւզ-
 կեարլարընը ԹուԹարլար ի-
 տի , Թա քի եերին իւզէրինէ
 վէ տէնիզին իւզէրինէ՝ վէ հիւ
 պիր աղաճին իւզէրինէ ըրւզ-
 2 կեար էսմէյէ : Վէ պիր զայ-
 րի մէլէք կէօրտիւմ , քի կիւ-
 նէշն տօղտուղու Թարաֆտան
 չըգըպ՝ ծնտա տիրի Սըահըն
 միւհիւրիւ վար իտի , վէ եերէ
 հէմ տէնիզէ զիյան վէրմէյէ
 հիւքիւմէթ վէրիւէն օլ տէօրթ
 մէլէյէ եիւքսէք սէս իլէ չա .

ղըրըպ՝ տէտի . Թա պիղ ՍԼ 3
 Լահրմըզն գուլարընը աշնա-
 րը իւզէրինէ միւհիւրէյին .
 ճէյէտէք՝ եերէ վէ տէնիզէ՝
 վէ աղաճարա զիյան վէրմէյէ :
 Վէ միւհիւրէնմիշէրին սայը- 4
 սընը իշիԹաիմ . Իսրայէլ օ-
 զուլարընըն չէփ սըպլԹարըն .
 տան եիւզ գըրգ տէօրթ պին
 քիմսէ միւհիւրէնմիշ իտի :
 Յուգա սըպլԹընտան՝ օն իքի 5
 պին քիմսէ միւհիւրէնմիշ ի-
 տի . Ռուբէն սըպլԹընտան՝
 օն իքի պին քիմսէ միւհիւր-
 էնմիշ իտի . Գաղ սըպլԹըն- 6
 տան՝ օն իքի պին քիմսէ միւ-
 հիւրէնմիշ իտի . Նսեր սըպ-
 Թընտան՝ օն իքի պին քիմսէ
 միւհիւրէնմիշ իտի . Նէփթա- 7
 պիւմ սըպլԹընտան՝ օն իքի
 պին քիմսէ միւհիւրէնմիշ ի-
 տի . Մանասս սըպլԹընտան՝
 օն իքի պին քիմսէ միւհիւր-
 էնմիշ իտի . Շմաուն սըպ-
 Թընտան՝ օն իքի պին քիմսէ
 միւհիւրէնմիշ իտի . Ղէի սըպ-
 Թընտան՝ օն իքի պին քիմսէ
 միւհիւրէնմիշ իտի . Իսաքար 8
 սըպլԹընտան՝ օն իքի պին քիմ-
 սէ միւհիւրէնմիշ իտի . Զա-
 բուղոն սըպլԹընտան՝ օն իքի
 պին քիմսէ միւհիւրէնմիշ ի-
 տի . Յովսէփ սըպլԹընտան՝
 օն իքի պին քիմսէ միւհիւրէն-
 միշ իտի . Բենիամին սըպլԹըն-
 տան՝ օն իքի պին քիմսէ միւ-
 հիւրէնմիշ իտի :

Պու շէյլէրտէն սօնկրա
 պաղտըմ , վէ իշթէ պիր ջօդ
 գալապաղդ քի՝ ծնու սայմաղա
 հիւք քիմսէ գատիր տէյիլի-
 տի , չի հէր Թայիֆէտէն վէ
 գապիւէլէրտէն վէ գապլԹար-
 տան վէ տիլէրտէն օլտա-
 Թախթըն էօնիւնտէ վէ Գու-

դռնուն էօնինտէ՝ պէյազ
էսվապար կիյինմիշ տուրուր
լար ըտը, վէ էլէրինտէ խուր
10 մա տալարը վար խա: Վէ
էիւքսէք սէս իւն չաղըրու
աէրլէր խա: Խէլա՝ թախ
թըն իւզերինտէ օթուրան Աւ
լահըմըզա վէ Գուղույա մախ
11 սուս սուր: Վէ հէփ մէլէք
լէր թախթըն վէ իխթարաւ
րըն վէ տէօթ իւղվանըն էթ
րաֆընտա տուրուրլար խա,
վէ թախթըն էօնինտէ էիւզ
լէրի իւզերինէ տիւշտիւլէր,
վէ Ալահա սէճաէ գըլըպ
12 տէտիլէր. Ամին. էպէտլէր
էպէտլէրինձէ պէրէքէթ վէ
համա վէ իւմ վէ շիւքը վէ
իւզէթ վէ գուարէթ վէ գուլ
վէթ Ալահըմըզա մախսուս
13 սուր. Ամին վէ իխթար
լարտան պիրի ճէվապ էտիպ
պանա տէտի. Պէյազ էսվապ
լարը պու կիյինմիշ քիմէլէր
քիմէլէր տիր, վէ նէրէտէն
14 կէլտիլէր: Վէ օնա տէտիմ.
Եա՝ էֆէնտիմ՝ սէն պիլը
սին. վէ պանա տէտի քի
Պունլար պէյիւք սըզլէթտէն
կէլէնլէր տիր. վէ էսվապա
րընը էսյգատըլար, վէ օնլարը
Գուղուրուն դանընտա ա
15 ղարթարլար: Պունուն իլին
Ալահըն թախթըն հուղու
րունտա սըրլար, վէ օնա՝ օ
նուն հէքէլինտէ կիւնտիւզ
վէ կէճէ խըզմէթ էտէրլէր.
վէ թախթըն իւզերինտէ օ
թուրան՝ օնլարըն արասընտա
16 սաքին օլաճաք: Վէթըգ ա.
Ճըգմայաճաղլար, վէ արթըգ
սուսամայաճաղլար, վէ օնլա
րըն իւզերինէ կիւնէշ վէ հիւ
պիր հէրարէթ աւլա տիւշ
17 մէյէճէք. Չիրա թախթըն օր

Թասընտա օլան Գուղու՝ օն
լարը կիւտէճէք, վէ օնլարը
սուլարըն հայաթ փունկար
լարընա դուլաղուղայաճադ.
վէ Ալահ օնլարըն կէօղէրին
տէն ճիւմլէ կէօղէաղըն սիւլ
ճէք տիր:

ՊԱՊ Ը

Վէ էէտինձի միւհիպիւ 1
աչտըլը զէման, կէօքտէ էա
րըմասաթ գատար սիւքիւթ
օլտու:

Վէ Ալահըն հուղուրունտա 2
տուրան էէտի մէլէքլէրի կէօր
տիւմ, վէ օնլարա էէտի պօ
րու վէրիտի: Վէ պիր ղայ
3 րի մէլէք կէլտի, վէ օնուն պիր
ալթուն պուխուրտանը օլուպ
մէզպահըն էանընտա տուր
տու. վէ օնա չօգ պուխուր
լար վէրիտի, թաքի ճիւմլէ
ա՛ղիզլէրին տուալէրի իլէ
թախթըն էօնինտէ օլան աւ
թուն մէզպահըն իւզերինտէ
ա՛րզ էյլէյէ: Վէ պուխուր 4
լարըն տիւմանը ա՛ղիզլէրին
տուալէրի իլէ մէլէյին էլին
տէն Ալահըն հուղուրունա
չըգտը: Վէ մէլէք պուխուր 5
տանը ալըպ՝ օնու մէզպահըն
աթէլինտէն տօլտուրտու, վէ
էէրէ աթուր. վէ սէտալար
հէմ կիւրիւթիւլէր վէ շիմլէք
լէր վէ ղէլզէլէ օլտու: Վէ 6
էէտի պօրուլարը թութան էէ
տի մէլէքլէր՝ պօրու չաւմաղա
քէնտիլէրինի հազըրլար
լար:

Վէ պիրինձիս պօրույու 7
չալար, վէ դան իլէ գարընըգ
սօլու վէ աթէշ կէլիպ էէրէ
աթըլտը: վէ էէրին իւշ փա
յընըն պիրի էանտը, հէմ

աղաճարնն իւշ փայլնն
պիրի եանալ, հէմ հէր եհշիւ
օթ եանալ :

8 Վէ իբննձի մէկք պօրոյու
չալալ, վէ աթէշտէ թու-
թուշմուշ պէջիւք տաղ կիպի
դիւ շէ տէնիլէ աթըլալ, վէ
տէնիլին իւշ փայլնն պիրի

9 դան օլաու . Վէ ճանը օլան-
լարտան տէնիլալէր մախու-
դաթըն իւշ փայլնն պիրի
էօլաիւ, վէ կէմիլէրին իւշ
փայլնն պիրի թէլէֆ օլաու :

10 Վէ իւշիննձիւ մէկք պօ-
րոյու չալալ, վէ կէօքտէն
մաշալէ կիպի եանալ պիր
պէջիւք երլալալ տիւշտիւ,
վէ ըրմագլարնն իւշ փայլնն
պիրի իւղէրինէ հէմ սուփուն
կարլարննն իւղէրինէ տիւշ

11 տիւ : Վէ օլ երլալալալ աալ-
նա փէլին տէնիլ, վէ սուլա-
լընն իւշ փայլնն պիրի փէլի
նէ տէօնէր . վէ սուլարտան
ջօգ աաիւմ էօլաիւ, շիւն քի
աալը օլաուլար :

12 Վէ տէօրտիւննձիւ մէկք պօ-
րոյու չալալ, վէ կիւնէշին
իւշ փայլնն պիրի հէմ այլն
իւշ փայլնն պիրի վէ երլ-
ալալալալ իւշ փայլնն պիրի
վուրուլաու, շէօլէ քի ծնարըն
իւշ փայլնն պիրի դարարա,
վէ կիւն իւշ փայլնն պիրի
ընդ փէրմէյէ, քէղալք կէճէ
տաիւ :

13 Վէ պաղտըմ, վէ կէօք օր-
թաթընտա ուշան պիր դար-
թալ իշիթաիւմ, քի եիւքսէք
սէս իւշ տէր իտի . Վալ՝ վալ՝
վալ եէրին իւղէրինտէ սաքին
օլանլարա՝ պօրու չալաադ
օլան իւշ մէկքլէրին պօրու
սուռուն պաղի սէտալարնն սէ-
պէպինտէն :

ԳԱԳ Թ

1 Վէ պէշիննձի մէկք պօրու
յու չալալ, վէ կէօքտէն եէ-
րին իւղէրինէ տիւշմիւշ պիր
երլալալ կէօրտիւմ, վէ ծա-
տիպսիլ գոյունուն անաիւ

2 թարը վէրիլի : Վէ տիպսիլ
գոյունուն աշալ, վէ գոյուն-
տան՝ պէօյիւք քիւլիւն տիւ-
մանը կիպի պիր տիւման չըգ-
ալ . վէ գոյունուն տիւմա-
նընտան կիւնէշ հէմ հալա

3 դարարալ : Վէ տիւմանտան
եէրէ չէքիլիլէլ չըգտըլար .
վէ ծնարա՝ եէրին ագրէպիւ-
րինտէ օլան հիւքիւմէթ կիպի՝

4 հիւքիւմէթ վէրիլի : Վէ ծն-
լարա աշիլիլի քի՝ եէրին օ-
թունա՝ վէ հիւ պիր եհշիւի-
յէ՝ հէմ հիւ պիր աղաաալ դի-
յան վէրմէյէլիլ, իլա աալա-

5 րը իւղէրինտէ Ալաալըն փա-
հիւրիւ օլմայան աաիւմէրէ :
Վէ ծնարա հիւքիւմէթ վէրիլ
տի քի՝ ծնարը էօլաիւմէյէ-

6 լիլ, իլա ծնար պէշ այ իւ-
քէնձէ չէքէլիլ . վէ ծնարըն
իւքէնձէսի՝ ագրէպին աաիւմի
վուրուլաու դէման օլան իւ-
քէնձէսի կիպի տիր : Վէ օլ

7 կիւնէրտէ աաիւմէր էօլիւմիւ
արալաաալալ, աամա ծնու
պուլալաաալալ . վէ էօլմէ-
յէ արգըլալաաալալ, աա-

8 մա էօլիւմ ծնարտան գաաաալ-
տըր : Վէ չէքիլիլէլին պէնի-
ղէյիլէ՝ ճէնիլէ հաղըրլանմը
աթլարա պէնիլէր իտի, վէ
պաալարնտա՝ աթթունտան
թաաալար կիպի վար իտի, վէ
եիւղէրի աաիւմ եիւղէրի կի-

9 պի իտի, վէ դարը սաալ կի-
պի սաալարը վարըր, վէ

- տիշէրի արսւան տիշի կիպի ի
9 տի . Վէ ծնարուն՝ տէմիրտէն
զըրիւար կիպի զըրիւարը վար
իտի . վէ դանաւարընն սե-
տաւը՝ ճէնկէ սէյրտէն չօգ
աթլար արասլարը սէտաւը
10 կիպի իտի : Վէ աճրէպլէրէ
պէնկզէր գոյրուգլարը վար
իտի , վէ ծնարըն գոյրուգ-
լարընտա տիքէնլէրի վար ի-
տի . վէ ծնարըն հիւքիւմէթի
աւտէմլէրէ պէշ այ զարար
11 վէրմէք իտի : Վէ իւզէրլէրին-
սէ օլան ծնարուն փատիւհան
տիպիիլիլին մէլէյի իտի .
օնուն աւը իւրանիճէ Ա-
բադոն վէ Եունան տիլինտէ
Ապողղոնն էանի հէլա+ Էփիճի
12 տիր : Վայըն պիրի կէշտի .
իլթէ պունտան սոնկրա իքի
վայ սահա կէլիր :
13 Վէ ալթընճը մէլէք պո-
րոյու չալը , վէ Ալահըն
էօնիւնտէ օլան ալթուն մէզ-
պահըն տէօրթ պոյնուզուն .
14 տան պիր սէս իշիթտիմ , քի
պօրոյու թուլթան ալթընճը
մէլէյէ տէրիտի : Պէշիւք ըր-
մագ Եփրատտա պաղը օլան
15 տէօրթ մէլէքլէրի չէօզ : Վէ
տէօրթ մէլէքլէր չէօզիւլաիւ ,
օնլար քի՝ ստաթ վէ կիւն վէ
այ վէ երլ իշիւն հաղըրան .
մըլար իտի , թա քի աւէմ
լէրին իւզ փայընն պիրինի
16 էօլիւրէլէր : Վէ ալթըն ա՛ս .
քէրին սայըր իքի քէրի օն
պինլէրճէ օն պին իտի . վէ
օնլարըն սայըրըն իշիթտիմ :
17 Վէ վահիտէ ալթլարը վէ իւ-
զէրլէրինտէ օթուրանլարը
պէյլէ կէօրսիւմ , քի ալթէշի
վէ սիւնպիւլի վէ քիպրիթի
զըրիւարը վար իտի , վէ ալթ-
լարըն պաշլարը արսւան պաշ-

լարը կիպի իտի . վէ աղըղա-
րընտան ալթէշ վէ թիւթիւն
վէ քիպրիթ չըգար իտի : Պոու 18
իւզ պէշաւէն՝ Էանի ծնարըն
աղըղարընտան չըգան ալթէշ-
տէն վէ թիւթիւնտէն վէ քիպ-
րիթտէն՝ աւտէմլէրին իւզփա-
յընն պիրի էօլաիւրիւլաիւ :
2 Ձիրա օլ ալթլարըն հիւքիւ- 19
մէթի աղըղարընտա վէ գոյ-
րուգլարընտա տըր . չիւն քի
օնլարըն գոյրուգլարը երլան-
լարա պէնկզէմէյիլէ՝ պաշլարը
օլուպ՝ օնլար իլէ զարար վէ-
րիւրէր : Վէ պու պէշալար- 20
տան էօլաիւրիւլաիւլէյն պագի
աւտէմլէր՝ քէնտի էլլէրինին
ամէլլէրինտէն թէվպէ էթմէ-
տիլէր , թա քի շէյթանլարա՝
վէ ալթուն հէմ կիւմիւշ վէ
պագըր վէ թաշ վէ աղաճ
փուլթլարա սէճտէ էթմէյէ-
լէր , քի օնլար կէօրմէյէ Էա
իշիթմէյէ Էա էիւրիւմէյէ
գատիր տէյիլ տիր . շէմքէն 21
տի գալթլէրինտէն վէ սիհիւր-
լէրինտէն վէ զինալարընտան
վէ խըրսըղըգլարընտան թէվ
պէ էթմէտիլէր :

ՊԱՊ Ժ

1 Վէ պուլուլթ իլէ կիլին . 1
միշ կէօքտէն էնէն գուվլէթի
պիր զայրի մէլէք կէօրսիւմ ,
վէ էլլէյիմաղվա օնուն պաշը
իւզէրինտէ իտի , հէմ էիւրիւ-
կիւնէշ կիպի , վէ այագլարը
ալթէշ տիքէլէրի կիպի իտի :
Վէ էլլինտէ՝ աղըրըշ պիր.քիւ 2
չիւք քիթապ վար իտի . վէ
սաղ այաղընը տէնիղլին իւզէ-
րինէ՝ սօլունու իսէ Էէրին իւ-
զէրինէ գօտու : Վէ պիր էիւք 3
սէք սէս իլէ պաղըրտը , արս-

լաննն պէջիւրաւիւ կիպի .
 վէ պաղըրտըղընտա եէտի կիւ .
 րիւթիւլէր քէնտի սէտալարը
 4 իլէ սէջլէտիլէր : Վէ եէտի
 կիւրիւլթիւլէր քէնտի սէտա-
 լարը իլէ սէջլէտիլէտէ , պէն
 եաղաճադ օլտուժ , վէ կէօք-
 տէն պիր սէս իշիթտիմ , քի
 տէր իտի . Եէտի կիւրիւլթիւ-
 լէրին սէջլէտիլէրինն միւ-
 հիւրէ , վէ ընլարը եաղմա :
 5 Վէ օլ տէնիլին իւղէրինտէ
 հէմ եէրին իւղէրինտէ սու-
 րուր կէօրտիլիւմ մէլէք՝ սաղ
 6 էլինի կէօյէ գալտըրտը . Վէ
 կէօյիւ հէմ ընտա օլան շէյլէ-
 րի՝ վէ եէրի հէմ ընտա օլան
 շէյլէրի՝ վէ տէնիլին հէմ ընտա
 օլան շէյլէրի եարատան՝ է-
 պէտլէր էպէտլէրիննէ Եաշա-
 յան իլէ եէմին էթտի , քի
 7 տըլթըղ զէման օլմայաճադ
 տըր . Իլա եէտիննի մէլէյին
 սէտասընըն կիւնլէրինտէ՝ ընու
 պօրու չալաճաղը զէման՝ օլ
 տէմ Սլահըն սըրըր թէքմիլ
 օլաճադ , նիճէքի քէնտի դու-
 լարը փէյլամպէրլէրէ միւթտէ
 էթտի իսէ :
 8 Վէ օլ կէօքտէն իշիթտիլիւմ
 սէս՝ եինէ պէնիմ իլէ սէջլէ-
 շիպ տէր իտի . Կիթ՝ տէնի-
 զին իւղէրինտէ վէ եէրին իւ-
 զէրինտէ տուրան մէլէյին է
 լինտէ աջըլմըլ օլան քիւչիւք
 9 քիթապը ալ : Վէ մէլէյէ կի-
 տիպ՝ ընա տէտիմ . Պանա պու-
 քիւչիւք քիթապը վէր . վէ
 պանա տէտի քի՝ Սլ , վէ ընու
 եէ , վէ սէնին գարնընը ա-
 ճըլանտըրաճադ , տամա աղ-
 զընտա՝ պալ կիպի թաթըլ օ-
 10 լաճադ : Վէ օլ քիւչիւք քի-
 թապըլ մէլէյին էլինտէն ալ-
 տըմ , վէ ընու եէտիմ , վէ աղ

զըմտա պալ կիպի թաթըլ է-
 տի . ամմա ընու եէտիլիւմ զէ-
 ման՝ գարնըմ աճըլանտը : Վէ 11
 պանա տէտի . Սանա կէրէք
 տիր քի՝ չօդ գալմար վէ թա-
 յի՝ քիլէր վէ տիլէր վէ փատի-
 շահար խուսուսուտա եինէ
 փէյլամպէրլէք էտէսին :

ՊԱՊ ԺԱ

Վէ պանա՝ ա՛սայա պէնկ . 1
 զէր պիր գամըլ վէրլտի .
 վէ մէլէք տուրուպ տէր իտի
 քի՝ Գալլ , վէ Սլահըն հէյ-
 քէլին վէ մէղպահը վէ ընտա
 սէճտէ էտէնլէրի էօլլ : Վէ 2
 հէյքէլին տիշարընտա օլան
 ալտայու տիշարըյա պրադ ,
 վէ ընու էօլլմէ , զիրա թայի-
 ֆէլէրէ վէրլտի , վէ ա՛ղիլ
 շէհրի դըրդ իքի այ պադ ալ- 3
 թընա ալաճադար : Վէ իքի
 շահիտիմէ էրափաթի վէրէճէ-
 յիմ , վէ ընլար չուլար կի-
 յինմիշ՝ պին իքի էրալ ալթ-
 մըլ կիւն փէյլամպէրլէք էտէ- 4
 ճէքլէր : Պունլար՝ եէրին
 րապպընըն հուզուրուտա
 տուրան իքի զէյթուն աղաճը
 վէ իքի շամ՝ տան տըր : Վէ է 5
 յէր ընլարա պիր քիմսէ դա-
 րար վէրմէք իսթէրսէ , ընլա-
 րըն աղընտան աթէշ չըզըպ՝
 ընլարըն տիւշմէնլէրին թէլէֆ
 էտէր . վէ էյէր ընլարա պիր
 քիմսէ զարար վէրմէք իսթէր-
 սէ , ընա կէրէք տիր քի՝ պու- 6
 վէճհ իլէ էօլալիւրիւլէ : Պուն-
 լարըն հիւքիւմէթի վար քի՝
 կէօյիւ գալիստալար , թա քի
 ընլարըն փէյլամպէրլէքլէրի
 կիւնլէրինտէ եաղմուր եաղ-
 մայա . հէմ սուլարըն իւղէ-
 րինէ հիւքիւմէթլէրի վար , քի

- օնլարը դանա տէօնտէրէլէր ,
վէ հէր խթէտիքլէրի գէման՝
եէրի հէր պէլա իլէ վուրալար :
- 7 Վէ քէնտի շէհատէթլէրինի
թէքմիլ էթտիքլէրի գէման՝
տիպսիլլիքտէն չրգան ճանու-
վար օնլար իլէ ճէնք էտէճէք ,
վէ օնլարը եէնէճէք , վէ օն-
- 8 արը գաթլ էտէճէք : Վէ օն-
լարն ճէսէտլէրի՝ օլ պէջիւք
շէհրին մէյտանընտա էաթա-
ճագար , քի օնա բուհանիճէ
Սոգոմ վէ Մըլըր տէնիլըր , քի
օնլարն իսպպը տախի օրա-
- 9 տա խաչա չըգարըլար : Վէ
գաթմարտան հէմ գապիլէլէր-
տէն վէ տիլէրտէն վէ թայի
ֆէլէրտէն՝ օնլարն ճէսէտլէ-
րինի իւչ պուչուգ կիւն սէյր
էտէճէքլէր , վէ ճէսէտլէրինի
մէզարա գօնուլմաղա պրագ-
- 10 մայաճագար : Վէ եէրին իւ-
զէրինտէ սաքին օլանլար՝ օն-
լարտան էօթիլըր շաղ ու մէս-
րուր օլաճագար , վէ պիլի
պիլրինէ հէտիյէլէր կէօնտէրէ-
ճէքլէր . շիւն քի պու իքի
փէյլամպէրլէր՝ եէրին իւզէ-
րինտէ սաքին օլանլարա իս-
քէնճէ վէրտիլէր :
- 11 Վէ իւչ պուչուգ կիւնտէն
սօնկրա՝ օնլարն իլինէ Ալահ
թարաֆընտան հայաթ բուհու
կիրտի , վէ այադլարը իւզէ-
րինտէ տուրտուլար , վէ օնլա-
րը կէօրէնլէրին իւզէրինէ պէօ-
- 12 յիւք գօրգու տիւշտիւ : Վէ
կէօքտէն պիլը պէջիւք սէս
իշիթտիլէր , քի օնլարա տէր
իտի . Պուրայա չըգըն . վէ օն-
լար պիլը պուլուլթ իլէ կէօյէ
չըգարըլար , վէ օնլարն տիւշ-
մէնլէրի օնլարը կէօրտիւլէր :
- 13 Վէ օլ սաա՝ թտա պիլը պէջիւք
գէլլէլէ օլտու , վէ շէհրին օն

փայրնըն պիլի տիւշտիւ . վէ
գէլլէլէտէ՝ եէտի պին նու-
ֆուսա առէմ էօլտիւրիւլտիւ .
վէ գալանլար գօրգու իլէ սօլ-
տուլար , վէ կէօյիւն Ալահը-
նա համա էթտիլէր : Եքինճի 14
վայ կէչտի . իլլէն իւչիւնճիւ
վայ թէզ կէլլը :

Վէ եէտինճի մէլէք պօրու 15
յու չալար , վէ կէօքտէ պէօ-
յիւք սէսլէր օլտու , քի տէր-
լէր իտի . Տիւնէանըն փաաթ-
շահլըր՝ Բապպըմըզըն վէ օ-
նուն Քրիստոսունուն օլտու ,
վէ էպէտլէր էպէտլէրինճէ
փաաթիշահլըր սիւրէճէք : Վէ 16
օլ իլիլըմի տէօրթ իխթիարլար՝
քի Ալահըն հուզըրունաա
թաթիլլարը իւզէրինտէ օ-
թուրուլարըլար՝ էիւզէրի գօ-
յուն տիւշտիւլէր , վէ Ալա-
հա սէճտէ գըլըպ , տէտիլէր .
Եա՝ սէն քի մէվճիւտ սիւն վէ 17
մէվճիւտ իտին՝ ճիւմլէյէ գա-
տիլ Բապպ Ալահ՝ սանա
շիւքը էտէրիլ , քի պէջիւք
գուտրէթինի ալտըն , վէ փա-
տիշահլըր սիւրտիւն : Վէ թա 18
յիֆէլըր դազապընաարլար ,
վէ սէնին դազապըն՝ վէ էօլլէ-
լէրին վալթըր կէլտի քի մու-
հաքէմէ օլունալար , վէ գօլ-
լարըն փէյլամպէրլէրէ վէ տի-
զիլլէրէ՝ վէ սէնին ատընտան
գօրգանլարա՝ քի չիւքլէրէ վէ
պէջիւքլէրէ՝ էճիլինի վէրէսին ,
վէ եէրի պօղոնլարը պօզասըն :

Վէ կէօքտէ Ալահըն հէյ 19
քէլլ աջըլար , վէ օնուն հէյ-
քէլլտէ՝ օնուն ա՛հսընըն
սանտըրը կէօրիւնտիւ . վէ չիմ-
շէքլէր հէմ սէսլէր վէ կիւրիւ-
թիւլէր վէ գէլլէլէ վէ պէջիւք
սօլու օլտու :

ՊԱՊ ԺԲ

- 1 Ս է կեօքտէ պիր պէջիւք
ա՛լամէթ կէօրիւնտիւ, պիր
գարը կիւնէշէ կիյինմիշ իտի,
վէ այ՝ ծնուն այադլարը ալ-
թընտա իտի, վէ պաշնտա
օն իքի երլորդտան պիր թաճ՝
2 վար իտի: Վէ համիլէ օլուպ
պաղըրը իտի, չիւն քի սո-
ղորմալա աղըր վէ իսքէնձէ
չէքմէքտէ իտի:
3 Վէ կեօքտէ պիր ղայրի ա՛-
լամէթ կէօրիւնտիւ, վէ իշթէ
պիր պէջիւք դըղըլ աժտէրհա
քի եէտի պաշը վէ օն պոյ-
նուղու վար իտի. վէ պաշարը
իւզէրինտէ եէտի թաճ՝ վար
4 իտի: Վէ ծնուն գոյրուղու՝
կէջիւն երլորդարընըն իւշ
փայլն պիրինի սիւրիւքէյիս
օնարը եէրէ աթար. վէ օլ
աժտէրհա օլ սօլուրաճագ
օլան գարընըն էօնիւնտէ տու-
րուրուտու, թա քի սօղուր-
սուղու զէման օնուն էվլարը.
5 նը եէյէ: Վէ պիր էրքէք էվ-
լատ սօղուրուտու, քի օ՝ հէյի
թայիֆէրէրի տէմիր ա՛սա իլէ
կիւտէճէք. վէ օնուն էվլատը
Ալլահըն եանընա վէ օնուն
թախթընըն եանընա գափըլ
6 տը: Վէ գարը չէօլէ գաշտը,
օրայա քի Ալլահտան հաղըր-
լանմըլ մահալ վար իտի, թա
քի օնու օրատա՝ պին իքի էիւզ
ալթմըշ կիւն պէսլէյէր:
7 Վէ կեօքտէ ճէնք օլուտ.
Միքայէլ վէ օնուն մէլէքէրի
աժտէրհա իլէ ճէնք էթտի-
լէր. հէմ աժտէրհա վէ օնուն
մէլէքէրի ճէնք էթտիլէր, վէ
8 ղալպ օրմատըլար, հէմ կեօք-
տէ արթըգ օնարա մահալ

պուրունմատը: Վէ օլ պէօ. 9
յիւք աժտէրհա աթըլար՝ օլ
գատիմ՝ երլան՝ օլ իպլուտ աէ-
նիլէն՝ վէ օլ շէյթան քի պիւ-
թիւն տիւնէայըլատատըր՝ եէ-
րէ աթըլար, հէմ օնուն մէ-
լէքէրի պիլէսինձէ աթըլար-
լար: Վէ կեօքտէ պիր պէջիւք 10
սէս իշթտիմ, քի տէր իտի.
Շիմտի՝ խէլաս վէ գուվլէթ
վէ Ալլահըրըզն փատիլահ-
լըղը վէ օնուն Գրիստոսունուն
հիւքիւմէթի կէլարի ղըրա գա-
րնտաշարըմըզն շիքայէթ-
ճիտի՝ Ալլահըրըզն հուղու-
րունտա կիւնտիւզ վէ կէճէ
օնարտան շիքայէթ էտէն՝
աշաղա աթըլար: Վէ օնար 11
օնու՝ Գուգունուն գանը վա-
սիթասի իլէ վէ քէնտիլէրին
չէհատէթինին սէօղիւ իլէ եէն
տիլէր, վէ ճանարընըն էօլիւ-
մէ սէկին սէվլէտիլէր: Պու. 12
նուն իլին՝ եա՝ կէօրէր վէ
օնարտա սաքին օլանլար մես-
րուր օլուն. վա՛յ տիւ եէրէ վէ
տէնիլէ: ղըրա շէյթան՝ քէն-
տինին աղ վապթըրօրուղունու
պիլմէյիլէ՝ պէջիւք էօլքէսի
օլարագ սիղէ էնտի:
Վէ աժտէրհա՝ եէրէ ա- 13
թըլարընըն կէօրտիւքտէ, օլ
էրքէյի սօղուրտան գարըլը գօ-
վալատը: Վէ գարըլա պէօ. 14
յիւք գարթալըն իքի գանատը
վէրիլտի, թա քի երլանըն
էիւղիւնտէն չէօլէ քէնտի մա-
հալինէ ուշա, օրատա քի օլ
մահալտէ զէման վէ զէմանլար
վէ էարըմ գէման պէսլէնիր:
Վէ երլան՝ գարընըն արարն. 15
ճա քէնտի աղընտան ըրմագ
կիպի սու չըգարուր, թա քի
օնու ըրմագտա ղարգ էտէ
վէ եէր գարըլա էարտըմ 16

էթտի, վէ եկր սղղընը աչքայ՝
աժտէրհանըն աղղընաան չը-
գարտըը ըրմաղը եռութառու :
17 Վէ աժտէրհա գարըյա էօվ-
քէլէնտի, վէ օնուն զիւրիյէ-
թինտէն օլան պագիլէրի իլէ
ճէնք էթմէյէ կիթտի, օնլար
իլէ քի Ալլահն թէնպիհլէրի-
նի սագլարլար, վէ Գիսուսուն
չէհատէթինի թութարլար :

ՊԱՊ ԺԴ

1 Վէ տէնիղին գուճու իւ-
ղերինտէ տուրտում. վէ սէ-
նիզտէն չըգար պիր ճանապար
կէօրտիւմ քի՝ եէտի պաշը վէ
օն պույնուզու վար իտի. վէ
պույնուզարըն իւղէրինտէ
օն թաճը վար իտի. վէ պաշ-
լարըն իւղէրինտէ քիւֆր
2 աալար վար իտի : Վէ օլ կէօր-
տիւյիւմ ճանապար՝ դափլանա
պէնկզէր իտի, վէ այագլարը
այընըն կիպի իտի, վէ աղը՝
արսլան աղը կիպի իտի. վէ
աժտէրհա օնա քէնտի գուվ
վէթինի վէ քէնտի թաթլընը՝
հէմ ա՛ղիմ հիւքիւմէթ վէրտի :
3 Վէ օնուն պաղարընտան պի-
րինի՝ էօլիւմ տէրէճէսինտէ
մէճրուհ կիպի իէօրթիւմ, վէ
օնուն էօլիւմ եարասը սաղալ-
սը. վէ պիւթին եէր՝ ճա-
նապարըն արսլընճա թաճ-
4 ճիւպ էյլէտի, վէ ճանապարա
հիւքիւմէթ վէրէն աժտէրհայա
սէճաէ գըլարլար. ճանապա-
րա տաթի սէճաէ գըլըպ սէ-
տիլէր. ճանապարա պէնկզէր
քիմ վար. վէ օնուն իլէ քիմ
ճէնք էթմէյէ դատիր տիր :
5 Վէ օնա պէօյիւք սէօղլէր վէ
քիւֆրլէր սէօյլէյէն աղղ
վէրիլթի. վէ օնա՝ գըրգ իքի

այ ա՛մէլ ու հարտքէթ էթմէ-
յէ հիւքիւմէթ վէրիլտի : Վէ 6
աղղըն Ալլահա գարըը քիւֆ-
րէ աչար քի՝ օնուն սարնա վէ
չատըրընա վէ կէօքտէ տաքին
օլանլարա քիւֆր հաէ : Վէ 7
ա՛ղիլլէր իլէ ճէնք էթմէյէ վէ
օնլարը եէնմէյէ օնա հիւֆիւմէ
վէրիլտի. վէ օնա՝ հէր գապի-
լէնին վէ դալմըն վէ տիլին վէ
թայիֆէնին իւղէրինէ հիւքիւ-
մէթ վէրիլտի : Վէ եէրին իւ- 8
ղէրինտէ հէփ տաքին օլանլար՝
օնա սէճաէ գըլաճաղլար, օն-
լար քի՝ տինէտըն դուրուճա-
սընտան պէրու սօղաղլանմը
Դուզունուն հայաթ քիթա-
պընտա օնլարըն սալարը եա-
ղըլմամը տըր : Էյէր պիր քիմ 9
սէնին գուլաղը վար իսէ՝ իւ-
չիթտին : Էյէր պիր քիմսէէ 10
սիրիլյէ սիւրէրսէ, օ՛ էսիրլի-
յէ կիտէր. Էյէր պիր քիմսէ
պըչագ իլէ դաթլ էտէրսէ,
օնա պըչագ իլէ գաթլ օլուն
մագ կէրէք տիր. ա՛ղիլլէրին
սաալըր վէ իմանը պուշտա
սըր :

Վէ պիր ղայրի ճանապար 11
կէօրտիւմ, քի եէրտէն չըգար
իտի. վէ օնուն՝ գուզունուն.
քինէ պէնկզէր իքի պույնու-
զու վար իտի, վէ աժտէրհա
կիպի սէօյլէր իտի : Վէ էվ 12
վէլ քի ճանապարըն պիւթին
հիւքիւմէթինի օնուն էօնիւն
տէ իճրա էտէր. վէ եէլէ հէմ
օնտա տաքին օլանլարա՝ էօ-
լիւմիւ եարասը սաղալան չօլ
էվվէլ քի ճանապարա սէճաէ
էթտիրլըր : Վէ պէօյիւք ա՛լա 13
մէթլէր իճրա էտէր, շէօյլէ
քի՝ ատէմլէրին էօնիւնտէ
կէօքտէն եէրէ աթէլ պիլէ էն
սին : Վէ ճանապարըն էօնիւն 14

տէ ծնա եախմաղա վէրիլէն
ալամէթէր սէպէպինտէն՝ եւ-
րին իւղէրինտէ սաքին օան-
լարը աշտատըր . վէ եէրին
իւղէրինտէ սաքին օանլարա
տէր քի՝ օլ պըջադ եարասը
օլուպ տա եաշայան ճանապա-
15 րա սուրէթ եախալար : Վէ
ծնա՝ ճանապարհն սուրէթինէ
բուհ վերմէյէ հի-ի-մէր վէրիւ
տի , շէյլէ քի ճանապարհն
սուրէթի հէմ սէյլէյէյէ , հէմ
պէյլէ էտէ քի՝ ճանապարհն
սուրէթինէ սէճտէ էթմէյէն-
16 լէր գաթլ օլունալար : Վէ
հէփիսինի՝ քիւշիւքէրի վէ
պէյիւքէրի՝ վէ զէնկինկէրի
հէմ ֆագիրլէրի՝ վէ ազապը-
լարը հէմ գուլարը էտէր քի՝
սաղ էլէրի իւղէրինէ եաալըն-
լարը իւղէրինէ սամպա գա-
17 պուլէտէլէր , հէմ քի՝ հիւքիմ
սէ սաթմաղա եա սաթմուն ալ
մաղա գատիր օլմայա , իւս
քի տամկայը եա ճանապարհն
ատընր եա ծնուն ատընրն սա-
յընընը թաշըյան քիմսէ :
18 Իւմ պունտա տըր . ա՛գըա
մալիք օան՝ ճանապարհն սա-
յընընը հիսապ էթմին , զըրա
ատէմ սայըսը տըր . վէ ծնուն
սայըսը՝ ալթը եիւզ ալթմըշ
ալթը տըր :

ՊԱՊ ԺԴ

1 Վէ պագտըմ , վէ իշթէ
Սիօն տաղը իւղէրինտէ պիր
Գուգու տուրուրուտու , վէ
ծնուն իւլէ պէրապէր եիւզ
գըրգ տէօրթ պին քիմսէ քի՝
ծնուն տտը վէ ծնուն փէտէ-
րինին տտը ալնարընտա եա-
2 ղըմըշ խի : Վէ կէօքտէն՝ չօգ
տուլար սէսի կիպի վէ պէյիւք

կիւրիւթիւ սէսի կիպի պիր
սէս իշթտիւմ . վէ օ իշթտի-
յիւմ սէս՝ քէնտի թանպուրը-
րը իւլէ չալան թանպուր-
ճուլարըն սէսի կիպի խի :
Վէ ծնար՝ թախթըն էօնիւնտէ 3
վէ տէօրթ հայվանըն վէ իւ-
թիարլարըն էօնիւնտէ պիր կէ-
նի թէսպիհ օգուրլար . վէ օլ
թէսպիհի՝ եէրտէն սաթմուն
ալընմըշ օան օլ եիւզ գըրգ
տէօրթ պին քիմսէտէն մա-
տա՝ քիմսէ էյըրէնմէյէ գա-
տիր տէյիլիտի : Պունլար օն 4
լար տըր քի՝ դարըլար իւլէ
մուրտարլանմատըլար , զըրա
պիքիր տիրէր . պունլար՝
Գուգունուն արտընճա վա-
րանլար տըր , օ՝ հէր նէրէյէ
կիտէրսէ . պունլար՝ առէմէր
արաւընտան Ալլահա վէ Գու-
գույա թուրֆանտա սաթմուն
ալընտըլար . Վէ ծնարըն ալ 5
ղընտա եալան պուլունմատը .
չիւն քի ծնար գուսուրսուլ
տուր :

Վէ կէյիւն օրթաւընտա 6
ուչան պիր զայրի մէլէք կէօր-
տիւմ քի՝ ծնուն պիր էպէտի
միւթտէսի վար խի , քի եէրին
իւղէրինտէ սաքին օանլարա
վէ հէր թայիֆէյէյէ վէ դապի-
լէյէ վէ տիլէ վէ դալմա միւթ-
տէ էտէ . Վէ պէյիւք սէս իւ- 7
լէ տէր խի . Ալլահան
գօրգուն , վէ ծնա համա էտին ,
զըրա ծնուն շէրաթթընըն սա-
աթթը կէլտի . վէ կէյիւ հէմ
եէրի վէ տէնիղի վէ սուլարըն
փունկարլարըն էարատանա
սէճտէ գըլըն :

Վէ արտընճա պիր զայրի 8
մէլէք կէլիպ տէտի . Տիւշիւ
պէյիւք շէհիր Բարիլուն տիւշ
տիւ . չիւն քի օ՝ զընաւընըն

- ղաղապը շարապընտան հէփ
9 Թայիֆէրէն իշիրտի : Վէ օն-
լարըն արարնճա պիր իւչին,
ճիւ մէլէք կէլիւ պէջիւք սէս
իլէ տէսի . հէրքիմ ճանաւա-
րա վէ օնուն սուրէթինէ սէճ-
տէ դըրարսա , վէ տամկայը
քէնտի աշըր իւզէրինէ եա էլի
10 իւզէրինէ աըրսա , օ տախի
Ալլահնէ հօվքէփինին դասէ-
հինէ աօլտուրմուշ խըշմընըն
սաֆի շարապընտան իւչէճէք
տիր . վէ ա'զիզ մէլէքէրին
հուզուրունտա հէմ Գուզու-
նուն հուզուրունտա աթէշ վէ
քիպրիթ իլէ իսքէնճէ չէքէ-
11 ճէք տիր : Վէ օնլարըն իս-
քէնճէսինին տիւմանը՝ էպէտ-
լէր էպէտլէրինճէ եօդարը
ջըգար . վէ ճանաւարա եա
օնուն սիւրէթինէ սէճտէ դը-
լանլարըն՝ հէմ օնուն ատընըն
տամկասընըն հէր ալանըն՝ կիւն
սիւղ վէ կէճէ րահաթը օլ-
12 մազ : Ալլահնէ Թէնպիհէրի-
նի վէ Յիսուսուն իմանընը
հըֆիզ էտէն աղիզէրին սապ-
13 րը պունտա տըր : Վէ կէօք-
տէն պիր սէս իշիթտիմ , քի
սէր իտի . Եազքի'նէ մութ-
լու շիմանէ սօնկրա Բապպտա
վէֆաթ էտէն էօլիւէրէ ,
Բուհ' Պէլի տէր , Թաքի օն-
լարքէնտի զահմէթէրինտէն
րահաթ պուլալար . վէ օնլա-
րըն ա'մէլէրի արալարընճա
վարըր :
14 Վէ պագարմ , վէ իշթէ պիր
պէյազ պուլաթ՝ վէ պուլու-
թուն իւզէրինտէ Նտէմ Օլ-
լունա պէնկզէր պիրի օթու-
րուրուտու , վէ օնուն պալըն-
տա ալթուն Թաճը՝ վէ էլին
տէ պիր քէսքին Թըրփանը
վար իտի :

Վէ հէյքէլտէն պիր զայրի 15
մէլէք չըգար , քի պուլութուն
իւզէրինտէ օթուրանա պէօ-
յիւք սէս իլէ չալըրըրտը .
Թըրփանըն սալ վէ պիշ .
զիրա պիշէճէք զէման կէլտի .
չին եէրին պիշինի դուրու-
տու : Վէ պուլութա օթու- 16
րան՝ քէնտի Թըրփանըն եէ-
րին իւզէրինէ սալտը , վէ եէր
պիշիտի :

Վէ կէօքտէ օլան հէյքէլտէն 17
պիր զայրի մէլէք չըգար , քի
օնուն տախի պիր քէսքին
Թըրփանը վար իտի : Վէ մէղ 18
պահաան պիր զայրի մէլէք չըգ-
ար , քի աթէշին իւզէրինտէ
հիւքիւմէթի վար իտի . վէ օլ
քէսքին Թըրփանը Թութանա
պէջիւք սէսա իլէ չալըրըս
տէտի . Սէնին քէսքին Թըր-
փանըն սալ , վէ եէրին աս-
մասընըն սալքըմսըրընքէս .
զիրա օնուն իւզիւմէրի եէ-
թիշտիլէր : Վէ օլ մէլէք քէն 19
տի Թըրփանըն եէրէ սալտը ,
վէ եէրին պաղընը քէտտի , վէ
Ալլահնէ սամալընըն պէջիւք
ճէնտէրէսինէ գօտու : Վէ 20
ճէնտէրէ շէհրին տիշարըսըն-
տա պասըլտը , վէ ճէնտէրէ-
տէն՝ պին ալթը եիւզ զէլվէ-
յէտէք՝ Թա ալթարըն կէմ-
լէրինէ Էէթիւլիճէէտէք գան
ջըգար :

ՊԱՊ ԺԵ

Վէ կէօքտէ՝ պէջիւք վէ 1
ա'ճայըս պիր զայրի ա'լամէթ
կէօրտիւմ , Էանի եէտի մէլէք
քի օնլարտա սօն օլան եէտի
պէլա վար իտի , շինքի Ալ-
լահնէ զաղապը օնլար իլէ Թէք-
միլ օլտու : Վէ աթէշ իլէ գա . 2

ընդընդ սիրտըստան պիտ տէ.
 Ինչ կիպի հէմ ճանապարհ վէ
 ծնուն սուրէթինի վէ աստընը
 սայըսընը եէնէնլէրի կէօր-
 տիւմ, քի Ալլահըն թանպուր.
 Լարընը թուլթուս պիտուր
 տէնիղինին իւղէրինտէ սու-
 3 բուրլար իտի. Վէ Ալլահըն
 գուրու Մուսէսին թէսպիհի-
 նի հէմ գուրուսուն թէսպի-
 հինի օգույուս պիտլէր իտի.
 Եւ՝ ճիւմլէյէ դատիր օլան
 Բապպ Ալլահ՝ սէնին ա՛մէ-
 լէրին պէօյիք վէ ա՛ջայըս
 սըր. Եւ՝ թալիֆէլէրին փա-
 տիշահ՝ սէնին եօլարըն սա-
 4 սըգ վէ հագ սըր: Եւ՝ Բապպ
 սէնտէն քիմ գօրգմասըն, վէ
 աստնա համա էթմէսին, զիւրա
 եալընըղ ա զիւր սէն սին. չիւն
 քի հէփ թալիֆէլէր կէլէճէթ-
 լէր, վէ սէնին հուզըրուստա
 սէճտէ գըլաճագլար. զիւրա
 հիւքմէլէրին պէյան օլունտու:
 5 Վէ պունտան ոսնկրա պաղ-
 ալմ, վէ կէօքտէ շէհատէթ
 չատըրընըն հէքէլի աջըլար:
 6 Վէ եէտի պէլալարը թուլթան
 օլ եէտի մէլէթ՝ փաթ վէ փար-
 լագ քէթէն լիպաս կիլինիպ
 կէյիւսլէրինէ տօղու ալթուն
 գուշագլար գուշանմըլ օլա-
 րադ՝ հէքէլտէն չըգալլար:
 7 Վէ տէօրթ հայլանտան պի-
 րի եէտի մէլէյէ՝ էպէտլէր է-
 պէտլէրինճէ տիրի օլան Աւ-
 լահըն էօլքէսինտէն տօլու
 եէտի ալթուն քէտտէ վէրտի:
 8 Վէ հէքէլ Ալլահըն ճէլա-
 լինտէն վէ ծնուն գուլվէթին
 տէն տիւման իլէ տօլտու. վէ
 թա եէտի մէլէյին եէտի պէ-
 լար թէքմիլ օլանատէք հէյ-
 քէլէ հիւքիմնէ կիլիմէյէ դա-
 տիր տէյիլ իտի:

ՊԱՊ ԺԶ

Վէ հէքէլտէն պիտ պէօ. 1
 յիւք սէս իշլթտիմ, քի եէ-
 տի մէլէյէ տէր իտի. Վիտին,
 վէ Ալլահըն էօլքէսինն եէ-
 տի քէտտէլէրինէ եէրէ տէօ.
 քին:
 Վէ էվլէլէլ Ֆէլէ+ վարտը, 2
 վէ քէնտի քէտտէսինի եէրին
 իւղէրինէ տէօքտիւ, վէ ճա-
 նալարըն տամկասըն թաշը.
 յան՝ վէ ծնուն սուրէթինէ
 սէճտէ էտէն ատէմլէրտէ՝
 քէօթիւ վէ ֆէնա չըպանլար
 օլտու:
 Վէ իքինճի մէլէթ քէնտի 3
 քէտտէսինի տէնիղէ տէօք-
 տիւ, վէ էօմիւշ ապէլին գանը
 կիպի օլտու. վէ տէնիգտէ
 հէր եալայան ճան էօլտիւ:
 Վէ իւլինճիւ մէլէթ քէնտի 4
 քէտտէսինի լըմալարա վէ
 սուլարըն փունկարլարընա
 տէօքտիւ, վէ գան օլտուլար:
 Վէ սուլարըն մէլէյինի իշլթ- 5
 տիմ, քի տէր իտի. Սատըգ
 սըն՝ Եւ՝ Բապպ, սէն քի մէվ
 ճիւտ սիւն վէ մէվճիւտ իտին
 վէ ա՛ղիւղ սին, չիւն քի պէյլէ 6
 հիւքմ էթտին. 2 իւր տնլար
 ա՛ղիւղէր վէ փէյլամպլէր
 գանը տէօքտիւլէր. վէ սէն
 տնլարա իջմէյէ գան վէրտին,
 զիւրա պանա լայըգ սըլլար:
 Վէ մէգպահտան սէն իշլթ- 7
 տիմ, քի տէր իտի. Պէլլ՝ Եւ՝
 ճիւմլէյէ դատիր Բապպ Աւ-
 լահ՝ սէնին շէրաա՝ թէրին կէր-
 չէթ վէ հագ սըր:
 Վէ տէօրալինճիւ Ֆէլէ+ 8
 քէնտի քէտտէսինի կիւնէլին
 իւղէրինէ տէօքտիւ. վէ մա
 էիւթիւմլէ վէրիւտի քի՝ ատէմ

- 9) Լէրի աթէշ իւէ եագա : Վէ
ատէմէր սիր շէտիտ հէրա .
րէթ իւէ հանարար . վէ պու
պէլարարն իւղէրինէ հիւքիւ .
մէթի օլան Ալահըն ատրնա
քիւֆր էթտիլէր , վէ թէվպէ
էթմէտիլէր քի՝ ընա համա
էյլէյէլէր :
- 10) Վէ պէշինճի մէլէ+ քէնտի
քեասէսինի ճանավարն թաիւ
թը իւղէրինէ տէքսիւ , վէ
օնուն փատիշահըղը դարան
լըգ օլտու , վէ աղըրաան՝ աիւ
11) Լէրինի շինէրէր իտի : Վէ
քէնտի աղըրարնտան վէ
ջըպանլարընտան էօթիւրիւ
կէյիւն Ալահըն քիւֆր էթ
տիլէր , վէ քէնտի ա՛մէլէրին
տէն թէվպէ էթմէտիլէր :
- 12) Վէ ալթինճը մէլէ+ քէնտի
քեասէսինի պէյիւք ըրմադ
Եփրատն իւղէրինէ տէք
սիւ . վէ օնուն սուլու գուրու
տու , շէյլէ քի կիւնէլին սող
տուլու թարաֆտան եանա օ
լան փատիշահըրն էօլու հա
13) զըրլանա : Վէ աժտէրհանըն
աղզընտան վէ ճանավարն
աղզընտան վէ եալան փէյլամ
պէրին աղզընտան՝ դուրպալը
լար միսիլիւ իւչ նախաք
14) բուհլար կէօրտիւմ . Ձիւրա
օնլար՝ ճինն բուհլարը աըր ,
քի ա՛լամէթլէր էտէլլէր , վէ
ջըբպ պիւթին տիւնեանըն
փատիշահըրնա վարըրլար ,
քի օնլարը՝ ծիւմլէյէ դատիւր
Ալահըն օլպէյիւք կիւնիւ
նիւն ճէնիկնէ ճէմ՝ էտէլէր .
- 15) (Իշթէ իւրիսըղ կիպի կէլի
րիւմ . նէ մութըւ ընա քի՝ ու
յանըգ տուրուպ՝ քէնտի էս
վապարընը կէօգէտիւր , թա
քի չըփլագ կէգմէյէ , վէ ա՛
16) յըպընը կէօրմէյէլէր .) Վէ

օնլարը՝ Իպրանիճէ Արմա
դէգուն տէնիլէն մահալէ ճէմ՝
էթտիլէր :

Վէ եէտինճի մէլէ+ քէնտի 17
քեասէսինի հավայա տէք
սիւ . վէ կէյիւն հէքէլին
տէն՝ թաիւթտան պիւր սէս
ջըգաը քի Օլմուշ տուր տէ
տի : Վէ շիմէքլէր հէմ սէ 18
տուլէր վէ կիւրիւլթիւլէր օլ
տու . վէ շէյլէ պիւր պէյիւք
զէլլէլէ օլտու քի՝ օնուն կիպի
պէյլէ պէյիւք զէլլէլէ եէ
րին իւղէրինտէ ատէմէր օլա
լտան պէրու օլմամըլ աըր :
Վէ պէյիւք շէհր իւչ փայ օլ 19
տու , վէ թայիֆէլէրին շէհր
լէրի տիւլտիւլէր . վէ պէյիւք
Բաքիլն Ալահըն հուզու
րունտա զիք օլունտու , քի
օնա իւղմընըն զաղապը շարա
պընըն գատէհին վէրէ : Վէ 20
հէր առա գաշար , վէ տաղար
պուլունմասըլար : Վէ կէօք 21
տէն ատէմէրին իւղէրինէ
տաղանթ աղըրըղընտա իրի
տօլու եաղըր . վէ ատէմէր՝
տօլունուն պէլասընտան էօ
թիւրիւ Ալահա քիւֆր էտէր
լէր իտի . զիւր օնուն պէլասը
ղայէթ պէյիւք իտի :

Պ Ա Պ Ժ Ի

1) Է եէտի քեասէլէրի թու 1
թան եէտի մէլէքլէրին պիւրի
կէլաի , վէ պէնիւմ իւչ սէյլէ
շիպ՝ տէտի . Վէլ սանա չօգ
սուլարըն իւղէրինտէ օթու
լան օլ պէյիւք ֆահիշէնին
հիւքմիւնիւ կէօթէրէյիւմ .
Օքի օնուն իւչ եէրին փատիւ 2
շահլարը զինա էթտիլէր , վէ
եէրտէ սաքին օլանլար՝ օնուն
զինասընըն շարապընտան սէր

3 խօշանորար : Վէ Բուհաս
պէնի չէօլէ կէօթիւրտիւ . վէ
պիր դարը կէօրտիւմ , քի պիր
գըրմըզը ճանապարհն իւղէրին
տէ օթուրուէ խտի , քի օ
քիւֆը ատլարը իւէ տօլու իւ
տի , վէ եէտի պաշը վէ օն
4 պույնուզու վար իտի : Վէ օլ
գարը իւքէրէթ վէ ալար կի-
յինմըշտի , վէ ալթուն իւէ
հէմ ճէվահիր թաշը իւէ վէ
ինճուէր իւէ տօնանմըշտի ,
վէ էլինտէ մէքրուհլուգլար
իւէ վէ ղինասընն նափաթ
լըգլարը իւէ տօլու պիր ալթուն
5 գատէհի վար իտի . Վէ օնուն
այնը իւղէրինտէ պիր աա' էա'
նի Սըրը' եէրին Փահիէլէրի-
նին վէ մէքրուհլուգլարընն
անասը' պէօյիւք Բարիլնն եա-
6 զըմըշտի : Վէ օլ գարըյը
կէօրտիւմ քի' ա' ղիւղէրին դա-
նընտան վէ Բիսուսուն շա-
հիտէրինին գանընտան սէր-
խօշ իտի . վէ օնու կէօրիւնճէ'
ղայթթէ թա'ճճիւպ էթաթիմ :
7 Վէ մէլէք պանա տէտի քի'
'նի' չիւն թա'ճճիւպ էթաթին .
դարընն վէ օնու գալարընն
եէտի պաշը վէ օն պույնուզու
օլան ճանապարհն սըրընը պէն
8 սանա սէօյլէյիմ : Կէօրտիւ-
յիւն ճանապար մէվճիւտ ի-
տի , վէ մէվճիւտ տէյիւ տիր ,
վէ տիպսիղլիքտէն եօգարը
չըգաճագ , վէ հէլաքէ կի-
տէճէք . վէ եէրին իւղէրինտէ
սաքին օլան' տիւնեանըն գու-
րուլմասընտան պէրու հա-
յաթ քիթապընտա տալարը
եազըմըշտ օլմայան քիմնէլէր'
օլ ճանապարը քի մէվճիւտ
իտի վէ մէվճիւտ տէյիւ տիր
վէ մէվճիւտ օլաճագ տըր կէօր-
տիւքէրինտէ' թա'ճճիւպ է-

տէճէքէր : Իլմի օլան ա'գըլ' 9
պուհնտա տըր . եէտի պաշար
եէտի տաղ տըր , քի օրատա
օլ գարընն օնլարն իւղէրինտէ
օթուրուր , վէ եէտի փատի-
շահ տըր . Պէշի տիւշտիւ , վէ 10
պիրի մէվճիւտ տիւր , օ պիրի
տահա կէլմէտի , վէ կէլտիյի
ղէման' օնա ալ գալմագ կէ-
լէք տիր : Վէ օլ ճանապար 11
քի մէվճիւտ իտի , վէ մէվ-
ճիւտ տէյիւ տիր , պու տաթի
սէքիլինճիտի տիր , վէ եէտի-
տէն տիր , վէ հէլաքէ կիտէր :
Վէ կէօրտիւյիւն օն պույնուզ' 12
օն փատիշահ տըր , քի օնլար
տահա փատիշահլըգ ալմատը-
լար . լաքին ճանապարիւն պէ-
րապէր պիր սաաթ փատի-
շահլար կիպի հիւքիւմէթ ա-
լըրար : Պուհնլարն միւրարտը 13
պիր տիր , վէ քէնտիլէրին
գուլվէթինի վէ հիւքիւմէթի-
նի ճանապարա թէսլմ' էտէր-
լէր : Պուհնլար Գուգու իւէ 14
ճէնք էտէճէքէր , վէ Գու-
գու օնլարը եէնէճէք տիր .
ղիրա օ' սահիպլէրին Սահիպի
վէ փատիշահլարն Փատիշահլը
տըր . վէ օնուն իւէ պէրապէր
օլանլար' աա' վէթլէր վէ սէ-
չիլմիւշէր վէ միւմիլէր տիր :
վէ պանա տէտի . Փահիլէ 15
նին օթուրուտուլու եէրտէ
կէօրտիւյիւն սուլար' գալմէր
վէ գալապալըգլար վէ թայի-
Ֆէլէր վէ տիլէր տիր : Վէ 16
կէօրտիւյիւն օն պույնուզ հէմ'
ճանապար' պուհնլար Փահիլէ
տէն իքրահ էտիա' օնու վի-
րան վէ չըլիլաք էտէճէքէր ,
վէ օնուն էթլէրինի եէյէճէք-
լէր , վէ օնու աթէշէ եադա-
ճագլար : Զլիրա Ալլահ օն 17
լարըն եիւրէքլէրինէ գոտու

քի՝ ծնուն միւրաւորն ի ճրա-
հտէիւր, վէ պիւր միւրաւոր է-
տիպ՝ քէնտի վատիշահալըզա-
րնը ճանաւարա վերէիւր,
Թա Ալլահն սեօղլէրի Թէք-
18 միլ օլանատէք: Վէ օլ կէօր-
տիւյին գարը՝ եէրին վատի-
շահալը իւղէրինտէ վատի-
շահալը սիւրէն օլ պէօյիւք
շէհր տիր:

ՊԱՊ ԺԸ

1 | է պու չէլլէրտէն սնու-
րա կէօքտէն էնէն պիւր զայրի
մէլէք կէօրտիւմ, քի պէօյիւք
հիւքիւմէթի վար խտի. վէ
ծնուն ճէլալինտէն եէր այ-
2 տընլանտը: Վէ գուվլէթլի
սէս իլէ չաղըրըպ տէտի. Տիւշ
տիւ, պէօյիւք Բաբելոն տիւշ-
տիւ, վէ ճինլէրին մէսքեա-
նը՝ հէմ հէր նափաք րուհուն
քիւմէսի՝ վէ հէր նափաք վէ
մէքրուհ գուշուն քիւմէսի օլ
տու. 3 Չիւն քի ծնուն զինասը-
նըն խըշըր շարապընտան հէփ
Թայիֆէլէր իլտիլէր, վէ եէ-
րին վատիշահալըրը ծնունլա
զինա էթտիլէր, վէ եէրին
Թիւճճարըրը ծնուն վիէք չօգ
սէֆաա'թընտան զէնկինլէն-
4 տիլէր: Վէ կէօքտէն պիւր
զայրի սէս իլլիթտիւմ, քի տէր
խտի. Եա՝ գալմըմ՝ ծնտան
ջըզըն. Թա քի ծնուն կիւ-
նահալըրնա իլհապ օլմայասը-
նըզ, վէ Թա քի ծնուն պէ-
լալըրընտան հէաէ ալմայասը-
5 նըզ: Զիւրա ծնուն կիւնահա-
լըր Թա կէօյտէք եէթիլտի-
լէր. վէ Ալլահ՝ ծնուն գա-
պահաթըրըրը զիւքը էյլէտի:
6 Օ նիճէ էթտի իսէ, սիզ սա-
խի ծնա էօյլէ էտին, վէ ծնա

ամէլլէրինէ կէօրէ իքի գաթ
վէրին. իլլիւրտի գատէհին
ծնա իքի գաթըրը իլլիւրին: Հէր
7 նէ գատար քէնտիլի իլլէթ-
լէտի վէ սէֆա սիւրտիւ իսէ,
ծնա օ գատար իսքէնճէ վէ
եաա վէրին. զիւրա քէնտի
եիւրէյինտէ տէր քի՝ Պէն
սուլթան օթուրույօրում, վէ
սուլ տէյիլ իմ, վէ ալլա եաա
կէօրմէյէճէյիւմ: Պու սէպէպ-
8 տէն ծնուն պէլալըրը՝ էօյիւմ
վէ եաա վէ աճըզ՝ պիւր կիւն-
տէ կէլէճէքլէր, վէ ալմէշ ի-
լէ եաղըրաճադ. զիւրա ծնու-
հիւքմ հտէն Բապպ Ալլահ
գուվլէթլի տիր: Վէ ծնուն
9 իլէ զինա էտէն վէ սէֆա սիւ-
րէն եէրին վատիշահալըր՝ օ-
նուն եանլընըն տիւմանըրը
կէօրտիւքլէրինտէ՝ ծնտան էօ-
թիւրիւ ալլայաճադըր, վէ
տէօյիւնէճէքլէր: Վէ ծնուն
10 իսքէնճէսինին դօրգուտուն
տան՝ ուզագտան սուրուպ տէ-
յէճէքլէր. Վա՛յ՝ վա՛յ սանա
է՛յ պէօյիւք շէհր Բաբելոն՝
օլ գուվլէթլի շէհր, քի հիւք-
մի ա՛ղապըն պիւր սաա'թտա
կէլտի: Վէ եէրին Թիւճճար-
11 լըրը ծնտան էօթիւրիւ ալլար-
լըր, վէ եաա չէքէրլէր. չիւն
քի ծնալըն մաթաընըր ար-
թըզ քիմէս սաթուն ալմադ.
Եա՛րի ալմուն վէ կիւմիւշ վէ
12 ճէվահիւր Թաշըրը վէ ինճու
վէ ինճէ քէթէն վէ իսքէրէթ
վէ իփէք վէ ալլար մաթաընըր,
վէ հէր կէօնէ պուսուր աղա-
ճը վէ հէր կէօնէ ֆիլ տիլի
գապ վէ հէր կէօնէ փէք դըյ-
մէթլի աղաճտան վէ պազըր-
տան վէ տէփրտէն վէ մէրմէր
տէն գապ, վէ սարըլին վէ ամու-
13 ման վէ պուսուրըր վէ խօշ

- գոգուլու եաղ վէ քիւնիւք վէ
շարապ վէ զէյթուն եաղ վէ
սիմիտ ունու վէ պուշտայ վէ
տալարար վէ գոյունար վէ
աթար վէ գոյունար վէ քէօ-
լէլէր՝ վէ ասեմէր ճանարը .
- 14 Վէ ճանընըն արգուսունուն
մէյվէսի՝ սէնտէն կիթսի , վէ
հէփ նէֆիս վէ փարլագ շէյ-
լէր՝ սէնտէն կիթսի . վէ օն-
լարը արթըգ հիչ ասլա պուլ-
15 մայաճագսն : Օնտան զէնկին
օլան պու շէյլէրին թիւճճար-
լար՝ օնուն իւքէնճէսինին
գորգուսունտան ուղագտան
տուրուպ՝ աղլայարագ վէ հաս
- 16 չէքէրէք տէյէճէքլէր . Վա՛յ
վա՛յ էյ պէջիւք շէհր՝ քի ին-
ճէ . քէթէն վէ իւքէրլէթ վէ
ալլար կիլինվիշ վէ ալթուն
հէմճէվահիր թաշարը վէ ին-
ճու իլէ սօնանմըշիտին . չիւն
քի պու գատար զէնկինվիք
պի՛ր սաա՛թտա վերան օլտու :
- 17 Վէ հեր րէյիս՝ վէ կէմիլէր-
տէ օլան հէփ կէսի թայիֆէ-
լէրի՝ վէ կէմիլէր՝ վէ սէ-
նիղտէ հէփ իշէյէնլէր՝ ու-
- 18 ղագտան տուրտուլար . Վէ օ-
նուն եանղընըն տիւմանընը
կէօրսիւքլէրինտէ՝ պաղըրպ
տէրէլի իտի . Պու պէջիւք
19 շէհրէ պէնկղէր վա՛ր մը : Վէ
պաշարը իւղէրինէ թօփրագ
գոյուպ՝ աղլայարագ վէ հաս
չէքէրէք պաղըրպ տէրէրի-
տի . Վա՛յ՝ վա՛յ օլ պէջիւք
շէհրէ քի՝ օնուն ղնպըյթթէ՛
- 20 տա վերան օլտու : Օնուն իւ-
ղէրինէ՝ եա՛ կէօք վէ ա՛ղիւ
լէր վէ առաքեալար վէ փէյ-
ղամպէրէր՝ մէսրուր օլուն .

ղերա Ալլահ սիղին հիւքմիւ-
նիւղիւ օնտան հիւքմ էյլէ-
տի :

- Վէ պիր գուվլէթու մէ- 21
լէք՝ պիր պէջիւք տէյիլմէն
թաշը գատար պիր թաշգալ
տըրաը , վէ տէնիլէ ալթուպ
տէտի . Պէջիւք շէհր՝ Բաքի-
լին պէջլէ հըղղիլէ ալթու-
ճագ , վէ արթըգ ասլա պու-
լունմայաճագ տըր : Վէ սէն- 22
տէ արթըգ՝ թանպուրճուլար
վէ հանէնտէլէր վէ նէյլան-
լար վէ պօրագանլար սէսի
ասլա իշիտիլմէյէճէք տիր . վէ
սէնտէ արթըգ հիչ պիր սա-
նաա՛թուն հիչ պիր ուսթաուը
ասլա պուլունմայաճագ տըր .
վէ սէնտէ արթըգ տէյիլմէն
սէսի ասլա իշիտիլմէյէճէք
տիր . Վէ սէնտէ արթըգ 23
գանտիլ ըջըղ ասլա կէօրին-
մէյէճէք . վէ կիւվէյի հիւմ
կէլլն սէսի սէնտէ արթըգ աս-
լա իշիտիլմէյէճէք տիր . չիւն
քի սէնին թիւճճարլարըն՝
եէրին քիպարլարը իտիլէր .
ղերա սէնին սիհիրլէրին իլէ
հէփ թայիֆէլէր ալտանար-
լար : Վէ օնուն իշինտէ փէյ- 24
ղամպէրլէրին վէ ա՛ղիւղէրին՝
վէ եէրին իւղէրինտէ հիւք պօ-
ղաղանանլարըն գանը պու-
լունտու :

ՊԱՊ ԺԹ

- Պու շէյլէրտէն սօնկրա , 1
ջօգ գալապաղըն յէփ կիպի՝
կէօրտէ պիր պէջիւք սէս ի-
շիթալիւմ , քի տէրէր իտի .
Ալէլուիա . խէլաս վէ համո
վէ ի՛ղղէթ վէ գուվլէթ՝ Աւ-
լահըրգա մախսուս տուր .
Չիւն քի օնուն չէրաա՛թարը 2

- հագգ վէ սատորդ տոր . զիրա
քէնտի զնասը իլէ եերի ֆե
սասէ վերէն պէջիւք ֆահի
չէնին շերաս'թընը քէստի .
վէ քէնտի գուլարընը գանը
իշուսն օնուն եէտինսէն ինթի .
- 3 գամալը : Վէ իքինճի աէ .
ֆա' տէտիլը . Ալէլուիա . վէ
օնուն տիւմանը էպէալէր է .
պէտլերինճէ եօգարը չըգար :
- 4 Վէ իյիրմի տէօրթ ինթիար .
լար հէմ տէօրթ հայվանլար
տիւշտիւլէր , վէ թախթտա օ .
թուրան Ալլահա սէճտէ գը-
լըպ տէտիլէր . Ամին . Ալէ-
- 5 լուիա : Վէ թախթտան պիր
սէս չըգար , քի տէր իտի . Ալ
լաշմըրգա համու ու սէնա էյ .
լէյին էյ օնուն հէփ գուլ-
լարը վէ օնտան գօրգանլար
քիւշիւքլէր վէ պէջիւքլէր :
- 6 Վէ չոգ դալապալըղըն սէսի
կիպի' վէ չոգ սուլարըն սէսի
կիպի' վէ գուվլէթը կիւրիւլ
թիւլէրին սէսի կիպի իշլթ .
տիւմ , քի տիլըրէր իտի . Ալէ-
լուիա . զերա ճիւմլէյէ գա-
տիր Բապպ Ալլահմըղ փա-
- 7 տիշահլըպ սիւրտիւ : Սէվլինէ-
լիւմ վէ մէսուրը օլալըմ , վէ
համար օնա վէրէլիւմ . զերա
Գուգունուն տիւյիւնիւ կէլ-
տի , վէ օնուն էհէի' քէնտի .
- 8 տինի հազըրըտը : Վէ օնա իհ .
սան օլունտու քի' փաք վէ
փարապ ինճէ քէթէն կիյէ .
զերա ինճէ քէթէն' աղիզէ .
- 9 ին սասադաթը տոր : Վէ
պանա տէտի . Եազ քի' նէ
մութլու Գուգունուն տիւյիւ-
նիւնիւն զիյաֆէթինէ սալվէթ
օլունմուշարու . վէ պանա տէ-
տի քի' Պունլար Ալլահըն կէր .
- 10 չէք սէօղլէրի տիր : Վէ օնուն
այադլարընըն էսնիւնէ տիւլ

տիւմ քի' օնա սէճտէ էտէ-
յիւմ , վէ պանա տէտի . Սա-
գըն' էթմէյէսին . Վերստէնին'
վէ Յիսուսուն շէհասէթինի
թութան սէնին գարնտաշա-
րընըն գուլաաշըիւմ . Ալլահա
սէճտէ էյլէ . զերա Յիսու-
սուն շէհասէթի' փէյլամ
պէրլիյին ռուհու տոր :

Վէ կէջիւ աշըմըշ կէօր . 11
տիւմ , վէ իշլթ պիր պէյազ
աթ , վէ օնուն իւզէրինտէ օ .
թուրանա' Իմին վէ հագգ տէ-
նիլիլիտի . վէ սասադաթ իլէ
շէրաս'թ կէօրիւր վէ ճէնք է-
տեր : Վէ օնուն կէօղլէրի ա . 12
թէշ ալէվի կիպի իտի . վէ
պաշը իւզէրինտէ չոգ թաճ-
լարը օլուպ' պիր էազըմըշ
ասը վարըր , էի օնու' օն-
տան մա'տա քիմսէ պիլմէղ ի-
տի . Վէ գան իլէ ալոյանմըշ 13
պիր էափապ կիյմիշտի . վէ
ատը' Ալլահըն Քէլամը տէ-
նիլիլի իտի : Վէ կէօթտէ օլան 14
ա'պէրլէր' պէյազ աթլարա
պինմիշ' պէյազ վէ փաք ինճէ
քէթէն կիյնմիշ օլարապ' օնուն
արտընճա կիտէրլէր իտի : Վէ 15
օնուն աղզընտան պիր քէնքին
գըլըճ չըգար իտի , քի օնուն
իլէ թայիֆէլէրի վուրա . վէ
օնլարը քէնտիտի տէմիր ա'սա
իլէ կիւտէճէք , հէմ ճիւմլէյէ
գատիր Ալլահըն իրշմընըն
ղազապը շարապընըն ճէնտէ-
րէսինի սըգաճադտոր : Վէ 16
էսփապը իւզէրինտէ հէմպու-
տու իւզէրինտէ' ՓԱՏԻ-
ՇԱՀ ԼԱԲԸՆ ՓԱՏԻՇԱ-
ՀԸ՝ ՎԵ ՍԱՀԻՊ ԼԵԻՐԻՆ
ՍԱՀԻՊԻ տէյիւ էազըմըշ
իսմի վար :

Վէ պիր մէլէք կէօրտիւմ , 17
քի կիւնէտէ աուրուրուտու .

- վէ կէօյլն օրթաւորն տառաւորն
հէփի գուշարա՝ պէօյիւք սէս
իլէ չաղբըստ ահաի . կէլն ,
վէ Ալլահն պէօյիւք զիյա .
18 ֆէթինէ ճէմ՝ օլուն . Թաքի
փատիշահար էթէրի վէ պին
պաշար էթէրի վէ գուշ
վէթէլէր էթէրի վէ աթար
հէմ ծնարն իւղէրինաէ օ
թուրանլար էթէրի՝ վէ հէփ
աղատըլար վէ գաւլար վէ քիւ
չիւքէր հէմ պէօյիւքէր էթ
էրի եէյէսինիլ :
- 19 Վէ ճանաւար՝ հէմ եէրին
փատիշահարնը վէ ծնարն
ապքէրէրինի կէօրտիւմ քի
աթն իւղէրինաէ օթուրանի
լէ հէմ ծնուն ապքէրի իլէ ճէնք
էթմէյէ ճէմ՝ օլմուշար իտի :
- 20 Վէ ճանաւար՝ հէմ ծնուն պի
լէսինճէ եալան փէյլաւպէր
թութուրու , օլքիմ ծնուն
էծնիւտէ՝ ալմէթէր էյլէ
տի , քի ծնար իլէ՝ ճանաւա
րն տաւկասընը ալանլարը վէ
ծնուն սուրէթինէ սէճտէ է
տէնլէրի ալաւթար , պունլա
րն իքիսի աէ՝ քիպրիթ իլէ
եանան աթէչին կէօրինէ տի :
- 21 րի աթըլար . Վէ գալան
լար՝ աթըն իւղէրինաէ օթու
րանն աղգընտան չըգան զը
լըճիլէ գաթլ օլունսուլար .
վէ ծնարն էթէրինտէն հէփ
գուշար աշտուլար :

ՊԱՊ Ի

- 1 Վէ պիր մէլէք կէօրտիւմ
քի կէօքտէն էնէր իտի , վէ
ծնտա տիպսիղլիյին անախ
թարը՝ վէ էլինաէ պիր պէօ .
- 2 յիւք զինճիր վար իտի : Վէ
Իպլիս վէ Շէյթան օլան աճ
սէրհայր՝ օլ գաւտիմ երանը

թութուր , վէ ծնուն պին երլ
պաղլար : Վէ ծնուն տիպսիղ
լիյէ աթար , վէ գաւալար
իւթիլինտէն միւհիւրէլի ,
թաքի պին երլ թէմամ օ
լունճալատէք՝ արթըգ թայի
ֆէլէրի ալաւթմայա . վէ ծն
տան սնկրա սիրազ վազթ
չէօգիւսէ կէրէք :

Վէ թախթար կէօրտիւմ ,
վէ ծնարն իւղէրինաէ օթուր
տուլար , վէ ծնարա շերաթ
հիւքիւմէթի վէրլտի . վէ Յի
սուսուն շէհատէթի իլին վէ
Ալլահն սէօղիւ իլին պաշը
քէսլիմիշ քիմսէլէրի կէօքիւմ
ծնար քի ճանաւարա վէ ծնուն
սուրէթինէ սէճտէ էթմէթ
լէր , վէ աշլարընսա հէմ էլ
լէրի իւղէրինաէ տաւկայը ալ
մատըլար . վէ ծնար եաշլարպ
ֆրիստոս իլէ պէրապէր պին
երլ փատիշահար սիրտիւլէր :
Ամա էօրլէրին պազիլէրի
տիրիլմէտիլէր թա օլ պին երլ
թէմամ օլանտէք . պու՝ իլք
գըյամէթ տիր : Իլք գըյա
մէթտէ հիսսէտի օլան քիմսէ
սաա՝ աէթլու վէ ազիլ տիր .
իքինճի էօրլմին՝ պու քիմ
սէլէրին իւղէրինէ հիւքիւմէ
թի եօգ տուր . իլա ծնար
Ալլահն հէմ ֆրիստոսուն
քէահիլէրի օլաճաղար , վէ
ծնուն իլէ պէրապէր պին
երլ փատիշահար սուրէճէք
լէր :

Վէ պին երլ թէմամ օլտու
ղու զէման՝ շէյթան քէնտի
հապընտան շէօղիւլէճէք . վէ
եէրին աէթթ քէօչէսինտէ օ
լան թայիֆէլէրի ալաւթմաղա
չըգաճադ , Էանի Գոգու վէ
Մագոգու քի՝ ծնարը ճէնկէ
ճէմ՝ էտէ , քի ծնարն սայը

- սը ահնիպին դումու գատար
 8 սըր : Վէ եերին ենի իւղերի-
 նէ չըգաըլար , վէ ա'ղիւղերին
 օրաուսունուն հէմ սէվելիւ
 շէհրին էթրաֆընը ալարլար :
 9 Վէ Ալլահ թարաֆընտան
 կէօքտէն աթէշէնտի , վէ օն-
 լարը թէլէֆ էթաի . վէ օն-
 լարը ալտատան շէյթան' ա-
 թէշէն վէ քիպրիթին կէօլիւ-
 10 նէ' ճանաւարն վէ եալան
 փէյլամպերին տախի օլտու-
 ղու եերէ աթըլը . վէ կիւն-
 աիւղ հէմ կէճէ' էպէտէր է-
 պէտէրինճէ իւքէնճէ չէքէ-
 ճէքէր :
 11 Վէ պիր պէյաղ պէօլիւք
 թախթ' վէ օնուն իւղերինտէ
 օթուրանը կէօրտիւմ , քի օ-
 նուն հուզուրունտան էեր իլէ
 կէօք դաշար , վէ օնլարս մա-
 12 հալ պուլունմասը : Վէ էօ-
 լիւլերի կէօրտիւմ , քիւշիւքէ-
 լի հէմ պէօլիւքէրի քի' թախ-
 թըն հուզուրունտա տուրու-
 լար իտի . վէ քիթապլար ա-
 չըլը . վէ պիր դայրի քիթապ
 աչըլը քի' հայաթըն քիթապ
 սըր . վէ էօլիւլի' քիթապ-
 լարտա եաղըլընջ օլան շէյլէր-
 աէն ա'մէլէրինէ կէօրէ' հիւքմ'
 13 օլունտու : Վէ ահնիղ' ի-
 ջինտէ օլան էօլիւլերի վերաի ,
 վէ էօլիւմ հէմ ճէհէնէմ' օն-
 լարտա օլան էօլիւլերի վերաի-
 լէր . վէ ա'մէլէրինէ կէօրէ
 14 հէր քէս հիւքմ' օլունտու : Վէ
 էօլիւմ հէմ ճէհէնէմ' աթէ-
 շին կէօլիւնէ աթըլըլար . ի-
 15 քինճի էօլիւմ պու սուր : Վէ
 հէր քիւմ հայաթըն քիթապըն-
 տա եաղըլընջ պուլունմասը
 իսէ , աթէշին կէօլիւնէ ա-
 թըլը :

ՊԱՊ ԻԱ

Վէ եհնի կէօք վէ եհնի 1
 էեր կէօրտիւմ , չիւն քի էվ
 վէլքի կէօք հէմ էվվէլքի էեր
 կէչաի , վէ տնիղ արթըգ էօյ-
 ուտու : Վէ ա'ղիղ շէհրի' 2
 եհնի Երուսաղէմի կէօրտիւմ ,
 քի դօճար իջին տօնանմըշ
 կէլին կիպի հաղըրանմըշ Աւ-
 լահ թարաֆընտան կէօքտէն
 էնէր իտի : Վէ կէօքտէն պիր 3
 պէօլիւք սէս իշլթաիմ , քի
 տէր իտի . Իշլթէ Ալլահըն
 չաղըրը' առէմէր իլէ պէրա-
 պէր օլուպ' օնլար իլէ սաքին
 օլաճադ , վէ օնլար օնուն դավ
 մը օլաճադ , վէ Ալլահ քէն-
 տիտի օնլար իլէ պէրապէր օ-
 լուպ' օնլարն Ալլահը օլա-
 4 ճադ . վէ օնլարն կէօլէ-
 րինտէն հէր կէօղէաչընը սի-
 լէճէք , վէ էօլիւմ արթըգ օլ-
 մայաճադ , հէմ եաս եա ֆիեր
 եաս եա աղըր արթըգ օլմա-
 յաճադ . զիրա էվվէլքի շէյ-
 լէր կէչաի : Վէ թախթտա օ 5
 թուրան տէտի . Իշլթէ հէր
 շէյի եհնի էտէրիւմ . վէ պանս
 տէտի քի' Եաղ . զիրա պու
 սէօղէր էմին վէ հագգ տըր :
 Վէ պանս տէտի քի' Օլմուշ 6
 տուր . պէն Աշֆա վէ Օմէղա'
 իպթիտա վէ նիհայէթ իմ .
 պէն' սուսայան քիմնէյէ հա-
 յաթ սույու փունկարընտան
 ճապա վէրէճէյիմ : Ղալիպ 7
 օլան' պու շէյլէրէ վարիս' օ-
 լաճադ , վէ պէն օնուն Ալլա-
 հը օլաճաղըմ , օ տա պէնիւմ
 օլլոււմ օլաճադ : լաքին Գօր 8
 գաղարա վէ իմանըղարա վէ
 մէքրուհէրէ վէ գաթիլէրէ
 վէ վնաքէարլարա վէ սիհիր .

պաղարա վէ փութփերէսթ-
լէրէ վէ հէփ եալանճըլարա
լաֆի՝ օլաճաֆ պոս քոս , օնլա-
րին հիսսէսի աթէշ վէ քիւ-
րիթ իլէ հանան կէօրինն ի-
շնտէ օլաճաֆ , քի պոս իքին-
ճի էօլում աիւր :

11 Վէ սոն օլան եէսի պէլա
իլէ տօլու եէսի քիսսէլէրի
թութան եէսի մէլէքլէրին
պիրի կէլաի , վէ պէնիմ իլէ
սէջլէշիպ աէսի . Վէլ , սանա
կէլնի՝ Գուզուռուն գարըսընը

10 կէօսթէրէյիմ : Վէ պէնի
Բուհասպիր պէջիւք վէ եիւք-
սէք տաղա կէօթիւրտիւ , վէ
պանա օլ շէհրի՝ ա՛ղղ Երու-
սաղէմի կէօսթէրտի , քի Աւ-
լահ Թարաֆընտան կէօքտէն

11 էնէր իտի . Վէ օնտա Ալա-
հըն ճէլալի վար իտի . վէ օ-
նուն նուր վէրէնի փէք զԵ
մէթլ թաշա պէնկէր՝ պիւ
լուր շէքլնտէ եէլիմ թաշը կի

12 սի իտի . Հէմ օնուն պէջիւք
վէ եիւքսէք հիսարը՝ վէ օն ի-
քի գափուսու՝ վէ գափուլա-
րըն իւղէրինտէ օն իքի մէլէյի
վար իտի , վէ իւղէրլէրինտէ
իսմէր եաղըլըշ իտի , քի օն-
լար Իսրայէլ օլուլարընըն
օն իքի սըպթարընըն ալը :

13 Կիւնաօղու թարաֆընտան իւչ
գափու՝ վէ փօրեաս թարա-
ֆընտան իւչ գափու՝ վէ լօսօս
թարաֆընտան իւչ գափու՝ վէ
պաթը թարաֆընտան իւչ

14 գափու վար իտի : Վէ շէհրին
հիսարընըն օն իքի թէմէլ վար
իտի , վէ օնլարաա՝ Գուզու-
ռուն օն իքի առաքեալարընըն
օն իքի առարը Էաւլաճիւնի :

15 Վէ պէնիմ իլէ սէջլէշէնիսի պիր
էօլիւսիւ՝ ալթունտան պիր
գամըք վար իտի , քի շէհրի

հէմ օնուն գափուլարընը վէ
հիսարընը էօլէ : Վէ շէհր 16
սէօրթ քէօլէլ օլուա՝ օնուն
ուզունլուղու հէման էնի գա-
տար սըր . վէ շէհրի օ գամըշ
իլէ օն իքի պին զէլլէ էօլ-
տիւ . օնուն ուզունլուղու վէ
էնի վէ եիւքսէքլէյի պիր տիր :

Վէ օնուն հիսարընը եիւղ 17
զըրգ սէօրթ աըլըն էօլտիւ՝
ինսան էօլիւսիւ իլէ , քի օ՝
մէլէք էօլիւսիւ աիւր : Վէ 18

հիսարընըն եափուր՝ եէլիմ
իտի . վէ շէհր՝ փաք պիւլու-
րա պէնկէր իսալիս ալթուն

իտի : Վէ շէհրին հիսարընըն 19
թէմէլէրի՝ հէր զըլմէթլ
թաշ իլէ սօնանմըշ իտի . իւք

թէմէլ եէլիմ իտի , իքինճիսի
մալի եա՛գութ իտի , իւլէն-
ճիւսիւ պալլամի իտի , տէօր

սիւնճիւսիւ զիւրիւս իտի ,
պէլնիճիսի ա՛ղղ իտի , ալ 20
թընճըլը զըզըլէա՛գութ իտի ,

եէտինճիսի զէպէրճիս իտի ,
սէքիլնիճիսի շէպլէրալ իտի ,
տօգուզունճուսու թօփաղ ի-

տի , օնունճուսու քըիսսպրասու
իտի , օն պիրինճիսի եա՛գութ
իտի , օն իքինճիսի ալթուլ

իտի : Վէ օն իքի գափուլար՝ 21
օն իքի ինճու իտի . գափու-
լարըն հէր պիրի՝ պիրէր ին-

ճուսէն իտի . վէ շէհրին մէյ-
սանը՝ պէրրաք պիւլուր կիսի
իսալիս ալթուն իտի : Վէ օն 22

տա՝ հէյքէլ կէօրմէսիմ . զի-
րա՝ ճիւմէլէյի գատիր օլան
Բապպ Ալահ հէմ Գուզու՝ օ

նուն հէյքէլիտիր : Վէ շէհր՝ 23
կիւնէշէ եա ալա միւհթաճտէ

յիւ ալր , քի օնա ըըրգ վէրէ-
լէր . զիրա Ալահըն ճէլալի
օնա ըըրգ վէրտի , վէ օնուն

գանտիլ Գուզու տուր : Վէ 24

- տէն քեահինէր տայիմա կի.
 7 րէրէր իտի : Ամմա իբնճի.
 յէ՝ երտա պիր քէրրէ եա.
 լոնդր պաշ քեահին իւրէր ,
 տէյիլ գաննըլ քի ծուռ քէն .
 տինին հէմ գալմըն սուչարը
 8 իչին ա՛րդ էաէր , Աղեզ
 իուհ պունու պէյան էթ.
 մէյիլէ քի՛ կվկէլքի չատըր
 տահա տուրուր իբէն՝ Մագ.
 տէսէինն եօլու տահա աշի .
 9 քհար օլմամը տոր . Բի օ
 շիմտիքի ղէմանըն թէմաիլի
 տիր , քի ծուտա ի՛պաակթ է .
 տէնի՛ ղամիրճէ թէքմիլ էթ .
 մէյէ գատիր օլմայան հէտի .
 յէլէր վէ գուրպանլար սու .
 10 նուլուր , քի ծուլար՝ եալմընդ
 թէնին գաննուլարը տէյիւ
 եէմէք վէ իչմէք վէ տիւրիւ
 տիւրիւ եայգանադլար իլէ՛
 իսլահ օլմանըն վազթընատէք
 11 գօնուչլար : Ամմա կէլէճէք
 նի՛մէթլէրին պաշ քեահինի
 Բրիտտոս կէլիւ՛ էլ իլէ եա .
 փըլմը՛ օլմայան հա՛նի պու
 եափուտան օլմայան իլա տա .
 հա էյի վէ տահա թէքմիլ
 12 չատըրտան Մագտէսէյէ պիր
 քէրրէ կիրիպ՝ էրքէճէր վէ
 պուզալուլար գանը վասիթա .
 սի իլէ տէյիլ իլա քէնալինին
 գանը վասիթասի իլէ էպէտի
 13 Ֆիտա գաղանտը : Զիրա է
 յէր պուլալար վէ էրքէճէր
 գանը վէ տանա քիւլիւ նա .
 փաքանիւլալար սերիլիլճէ՛
 թէնին փաքլիյի իչին թէ .
 14 միզէրսէ , Բրիտտոսն գանը
 քի՛ օքէնտինի էպէտի իուհ
 իլէ Ալահա լէքէտիզ սուն .
 սու՛ սիզին ղամիրինիզի էօլիւ
 ա՛մէլէրտուն նէ գատար տա .
 հա ղիյատէ փաքլէյէճէք
 սիր , քի տիրի Ալահա ի .

պատէթ էտէսինիլ :

Վէ պունուն իչինն օ՛ եէնի 15
 ա՛հալըն միյանճըսը տըր . Թա
 քի էվկէլքի ա՛հատա օլուն
 իսեսնլարն Ֆիտասը իչին
 էօլիւմ իճրասը իլէ , տա՛վէթ
 օլունմուշ քիմիէլէր էպէտի
 միրասըն վա՛սընը ալալար :
 Զիրա ահա օլունտուղու 16
 եէրտէ՛ ա՛հա էտէնին էօլիւմիւ
 արայա կիրմէք իգթիզա տըր :
 Զիրա ա՛հա՛ էօլմիւչլը իւ . 17
 ղէրինէ սուպիթ օլուր . չին
 քի ծուռն առա գալվկէթի
 օլմաղ , ա՛հա էտէնին գաւր .
 պաշ սաղ օլտուգճա : Սնուն 18
 իչին էվկէլքիսի տախի գան
 սըլ թագաիս օլունմամը
 տըր : Զիրա նօնօ միւճի . 19
 պինճէ՛ Մօվսէն ճիւմէ գալ
 մա հէր թէնպիհի սէջլէտիք
 տէն սանկրա , պուզալուլարն
 վէ էրքէճէրին գանընը ալալ
 սու իլէ վէ գըրմըզը եափալը
 իլէ վէ ղուֆա օթու իլէ՛
 հէմ քիթապըն քէնտիսինէ
 հէմ հէփ գալմա սէրփիւլ
 տէտի . Պու՛ Ալահա՛ն սիզէ 20
 էմը էթտիլի ա՛հալըն գանը
 տըր : Վէ օլ գանտան չատըրա 21
 տախի վէ խըղմէթին հէփ
 գապլարընաքէղալիք սէրփիւլ :
 Վէ նօնօ միւճիպինճէ՛ հէ . 22
 ման հէր շէյ գան իլէ փաքլէ .
 նիւ , վէ գան տէջքիւլմէյինճէ
 ա՛ֆվլըզ օլմաղ :
 Իմտի իգթիզա տըր քի՛ տէ . 23
 մալի շէյլէրին թէշպիհէրի՛
 պու շէյլէր իլէ փաքլէնէլէր ,
 ամմա սէմալի շէյլէր պիզ
 ղաթ՝ պունլարտան տահա էյի
 գուրպանլար իլէ էպէլէլէր :
 Զիրա Բրիտտոս՝ էլ իլէ եա . 24
 փըլմը՛ սահիհին ղէմի օլուն
 Մագտէսէյէ կիրմէտի . իլա

- ասը կէջէ կէրի, քի շմտի
պիղիմ իջնն Աւանհն հու-
25 գորունա իհզար օլա . Տէյիւ
քի պաշապարնն գանը իւէ
եղտա պիր քէրրէ պաշ քեա-
հինին Մադաւսէյէ կիրտի
կիպի քէնտինի չօգ տէֆա'
26 սունա, չին քի օ' տիւնեանըն
գուրումնաւնտան պէրու չօգ
տէֆա' էլիմ չէքմէք լաղում
կէլեր խաի . ամմա շմտի
ա'ըրլարն թէքմիւնտէ քէն
տինին գուրպանը վասիթասի
իւէ' կիւնահն խաթալ օլմասը
իչնն պիր քէրրէ աշիքեար
27 օլմաշ սուր : Վէ նիճէ քի
ատէմէրէ պիր քէրրէ էօլմէք
թագաիր օլունտու, վէ օնտան
28 սօնկրա շէրաւթ վար, քէ-
ղալք Քրիստոս չօգ քիմսէ-
էրին կիւնահարըն գալարը-
մագ իչնն' պիր քէրրէ սու-
նուլապ' իքնիճի քէրրէտէ օ-
նու խէլաս իչնն պէքէյէն-
էրէ կիւնահարը պէյան օ-
լունաճագ սըր :

ՊԱՊ Ժ

- 1 Օ իրա նօմօ կէլէճէք
նիյմէթէրին քէօլէսի վէ տէ-
յիւ ասըլ զաթլարն սուրէ-
թի օլմաղըլ' միւսալէմէթ
իւղըէ եղտա պիր քէրրէ սուն-
տուգարը գուրպանլար իւէ'
ասլա եապաշնլարը թէքմիւ
էթմէյէ գասիր տէյիւ տիր .
2 Եօխա սունուլմալարը ֆէ-
րաղաթ օլունմա'ղ մը խաի .
չին քի իպասէթ էսէնէր
պիր քէրրէ վաք օլունգասն
սօնկրա զաթիւրէրինտէ արթըգ
կիւնահար խապէրի գալմաղ
3 խաի : Լաքին օնլար իւէ եղտա
պիր քէրրէ կիւնահար զիքրի
օլունտու : Ջիրա պուգար 4
վէ էրքէճէր գանի' կիւնահ-
լար կիտէրմէյէ միւսթին տէյիւ
տիր : Պունուն իչնն տիւնեա 5
յա կիրէր իքէն տէր . Գուր-
պան վէ հէտիյէ քիմէմտին,
ամմա պանա պիր թէն թէ-
տարիք էթտին . Քիւթիւն 6
եանմալարտան վէ կիւնահ
գուրպանլարնտան խօլանմա
արն . Օ գէման տէտիմ' իչթէ 7
կէլյօրում (քիթապըն ճիլ
տինտէ պէնիմ իչնն եաղմըշ
տըր) քի' սէնին միւրապընը
էտէյիմ' եա' Աւան : Էվվէ 8
լա սէյլէմիշ խաի քի' Գուր-
պան վէ հէտիյ վէ պիւթիւն
եանմալար վէէ կիւնահ գուր-
պանլարը իւթէմտին, վէ
օնլարտան խօլանմաարն , (օն-
լար քի' նօմօ միւճիպինճէ
սունուլուր ,) անտէն տէտի . 9
իչթէ կէլյօրում, քի սէնին
միւրապընը էտէյիմ' եա' Աւ-
լահ : Էվվէքինն նէխա էտէր,
քի սօնկրաքինն գաթիմ էտէ :
Վէ պու միւրնա իւէ Յիսուս 10
Քրիստոսուն թէնինին պիր
քէրրէ սունուլմալար վասիթա-
սի իւէ ա'գիղէնմիշիդ :
Վէ կէրքի' ճէրքեահին հէր 11
կիւն տուրուպ խըղմէթ է-
տէր, վէ չօգ տէֆա' հէման
օ գուրպանլարը սունար , քի
օնլար ասլա կիւնահար գալ-
արմաղա գասիր տէյիւլէր :
Մմմա պու զաթ կիւնահար 12
իչնն պիր գուրպան սունուպ'
տալիմն իչնն Աւանըն սաղ
եանընտա օթուրտու . Ան 13
տէն թա օնուն տիւլմէնէրի
օնուն ալալարը ալթընա պա-
սամագ գօնուլմալարնտէք
պէքէր : Ջիրա պիր գուր- 14
պան իւէ ա'գիղէնմիւլէրի տա-

ՍԼՀԱ

ԵՐԱՆԸ	ՍԼՀԻՀ	ԵԻԻԶ	ԳՕԼ	ՍԱԳՐ
քինտի	քէնտի	13	Ա	32
այգլարընըզն	այգլարընըզն	18	Բ	38
Փարսեցիէրին	Փարսեցիէրին	59	Բ	9
էտէի	էէտի	70	Բ	36
պէնիպ	պէնիմ	77	Ա	4
իստիյին	իսթէտիյին	85	Ա	33
իխթար	իխթար	91	Բ	9
սինին	սէնին	125	Ա	22
տէօմէսին	տէօնմէսին	132	Ա	5
կիրիպ	կիրիպ	153	Բ	44
էօգարը	էօգարը	194	Ա	36
իւչիւնձիւ	իւչիւնձիւ	196	Ա	18
իխթարլար	իխթարլար	223	Ա	10
Ապողանիատան	Ապողանիատան	227	Ա	14
գօնտու	գօտու	228	Բ	27
հարվարըրլար	հարվարըրլար	230	Ա	33
սիւչմէզ	սիւրչմէզ	242	Ա	34
իչէյլէմ	իչէյլէմ	259	Ա	27
տէյէլէր	տէյիլէր	263	Ա	41
իշտիլը	իշտիլը	278	Բ	41
Բառնաբասա	Բառնաբասա	283	Բ	39
էտէտինձէ	էպէտինձէ	311	Բ	19
սէպէտինտէն	սէպէպինտէն	365	Բ	26
Լային	Լաքին	367	Բ	9
օնու	օնուն	418	Ա	24

